

A. 8.

Comm. ex latini de ordine quo Plutarchus vitas scripserit.
Retractavit atque ite eum edidit Alb. Lion. Got. 1837. 8
318.

Plutarchi Philopoemeni, Flaminii, Pyrrhus.
Textum e cod. rec. reg. perpetua annotat. in pro. etc.
F. C. F. Wachr. Lips. 1826. 8. 168 pp.

Plutarchi Themistocles. Ex cod. Paris. rec. et
integra lect. varietate et brevi annotatione crit.
infr. C. Sintenis. Lips. 1829. 8 maj. 146 pp.
Ani. Jan. Lit. Mag. Novbr 1831. No. 218. O. 247.
of Lit. Mag. Septbr 1832. No. 213. O. 4713.

Plutarchi vita Themistocles. Rec. et commentarius suis il.
Lu. Havil. Cas. Sinlevij. Lips. 1832. 8. 146 pp.
Ani. Jan. Lit. Mag. Februar 1834. No. 37. O. 292.

Plutarchi Pericles. Rec. et commentarius suis infr.
C. Sintenis. Lips. 1835. 8. 330 pp.

Ani. Got. vol. Aug. April 1836. No 64. O. 625.
Juli. Lit. Mag. Juli 1836. No 131. O. 425.

80

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

PLUTARCHI CHAERONENSIS

QVAE SVPERSVNT OMNIA.

CVM ADNOTATIONIBVS VARIORVM

ADJECTAQVE LECTIONIS DIVERSITATE.

OPERA

JOANNIS GEORGII HVTTEN

PHILOS. MAG. ET SCHOL. ANATOL. TVBING. RECTORIS.

VOLV MEN PRIMV M

TVBINGAE
IMPENSIS JOANNIS GEORGII COTTAE
C1919CCXCI

PLATYKOW

PLATYKOWI CHIAKOWEN
GATE SYMPTOMAT OMIA
CVM ADNOTATIONE VARIORVM
ADNOTATIONE LITTE IN PERSIANT

3993

92.399

II

COLLEGIUM PRIMUM
TYBINGAE
IMPRIME JOHANNES GEORGIUS COETZ
CITROBECIA

NOMINA EORVM, QUI SVBSCRIBENDO,
VT VOCANT,
HVIC EDITIONI FAVERVNT.

(Quae in posterum nobismet innotescunt Plutarchi amicorum nomina, tomis continebuntur sequentibus.)

Aravii Helvetorum.

Wanger, Bibliopega. 6 Exempl.

Argentorati.

J. M. Emmerich, Pastor.

Baruthi.

Lubeccii Vidua, 2 Exempl.

In Cœnobio, quod Bebenhusae Suevorum est.

Studiofi: *Bilfinger. Fehleisen. Georgii. Hagmaier. Hochstetter. Paulus. Scheid. Schelling, Zeller.*

Beilsteini in Wirtembergia.

Krais, municipio Beilsteinensi ab Actis.

Berolini.

Aug. Mylius, Bibliopola. — *Nicolai*, Bibliopola. 10 Expl.

In Cœnobio Blavifontano.

Bräunlin, Professor. — Studiofi: *Becher. Bühler.*

Denzel. Faber. Flatt. Gratianus. Hartmann. Kornbeck. Kuhn. Reuchlin. Röstler.

Bonnae.

Eulogius Schneider, Professor.

Buttenhusae, in Wirtembergia.

M. Bockshammer, Pastor.

Buxovillae.

Seybold, Professor Gymnasii.

Calvae, in Wirtembergia.

Bibliotheca Scholae.

Cassellis Cattorum.

Richter, Rector Lycei. — *Hosbach*, Praeceptor secundae Classis. — *Robert*, Praeceptor quartae Classis.

Coloniae Agrippinae.

Bibliopolium Metternichianum.

In Cœnobio, quod Denkendorfii est.

Dreher, Professor. — *Ehmann*, Professor.

Studiosi: *Köftin. Arleder Hangleitner. Binder. Hölder. Gräter. Zenneck. Muff. Oettinger. Maier. Herdegen Klemm. Immen-dörfer. Dörner. Seiz. Hefelin. Weifs. Bardili. Bellon.*

Dresdae.

Bibliopolium Richteri. 6 Exempl.
Duffeldorfii.

Dänzer, Bibliopola.

Ebingae, in Wirtembergia.

Rud. Andler.

Erfurti.

Keyser, Bibliopola.

Gochsheimae, in Wirtembergia.

M. Bühner, Diaconus — *M. Beck,* Vicarius,

Goepplingae Suevorum.

M. Gefs, Diaconus. — *Knörr,* manic. Goeppling. ab Artis.

Goettingae.

Dieterich, Bibliopola. 3.

Goffariae.

Witting, Pastor & Senior. 3.

Grimmae Saxonum.

Füllkruse, Tributorum Circuli Receptor. 2.

Grosbottwariae.

M. Stang, Pastor. — *M. Andler,* Praeceptor.

Hafniae Danorum.

Faber & Nitschke, Bibliopolae. — *Proft,* Bibliopola. 2.

Halae Saxonum.

Hemmerde & Schwetchke, Bibliopolae. 2.

Bibliopolium Orphanotrophei. 2.

Hamburgi.

Bohn, Bibliopola. 6. *Hoffmann,* Bibliopola. 3.

Hannoverae.

Ritscher, Bibliopola. 6.

Heidenheimii Suevorum.

M. Braßberger, Diaconus. — *M. Wurster,* Praeceptor.

Heitersheimii.

de Ittner, Cancellarius aulicus.

Helmstadii.

Fleckeisen, Bibliopola.

Jenae.

Paulus, Professor.

Irrsee Suevorum.

Vlricus Peutinger, Professor.

Kilonii.

C. F. Cramer, D. & Professor LL. Graecae & Orient.*E. Danielsen*, Professor & Rector Scholae Kilon.*J. E. R. Eckermann*, D. & Prof. Theologiae.*F. C. Jensen*, D. & Prof. Juris.*J. C. König*, Archidiaconus.*N. B. Lange*, Diac. ad aed. St. Nicolai.*J. H. Meyer*, Prof. Pastor Primar. & Scho'archa.*H. H. Meyer*, Subrektor Scholae municipalis.*F. A. Schröder*, Conrektor.*Bibliotheca Scholae.*

Kirchheimii infra Teccam.

M. Schwarz, Praeceptor. 2 Exempl.

Kusterdingae, prope Tubingam.

M. Binder, Vicarius.

Lipsiae.

Barth, Bibliopola. 2. — *Crusius*, Bibliopola.*Fleischer*, Bibliop. 2. — *Bibliopolium Graeffianum.**Kummer*, Bibliop. 2. — *Martini*, Rector.

Lugduni Batavorum.

S. & J. Luchtmanns, Bibliopola.

Luftnaviae, prope Tubingam.

D. Storr, Confiliarius Aulicus.

Mannheimii.

Kämmerer, Clericus secularis. 2 Exempl.

Mulifontii.

Studiofi: *Eisenlohr*. — *Mannhard*.

Neresheimii.

Bibliotheca Abbatiae Imperialis.

Pfullingae, in Wirtembergia.

M. Schmid, Praeceptor.

Pliederhufae, in Wirtembergia.

M. Pichler, Pastor.

Reutlingae.

Fleischhauer, Cand. Theologiae.

Salisburgi.

Bibliopolium Mayerianum. 2.

Schmidae, in Wirtembergia.

M. Baur, Pastor.

Schorndorfii.

M. Reinhard. — *M. Weckerlin*, Praeceptor.

* 2

Spirae.

Spirae.

Hauth, Bibliopola.

J. C. A. Köhler, Medic. D. & Phys. ord. Elect. Mog. & Conf. aul. Stuttgardiae.

Bibliotheca ducalis. — *M. Dann*, Repetens.

Drück, Prof. & Bibliothecarius. — *Hopf*, Professor, Tennebronnae, in Wirtembergia.

M. Goll, Pastor.

Tubingae.

Cand. *Andrae*. *M. Authenrieth*. Cand. *Beck*. *J. C. D. Beck*. Decan. *Bengel*. Cand. *Bilfinger*. Stud. Jur. *Boltey*. *E. G. Boffert*. *M. Breyer*. Cand. *Breyer*. *M. Cammerer*, Tulsling. Cand. *Christlieb*. *M. Duttenhofer*. *M. Faber*, Teuffring. *M. Fink*. *M. Fischer*, Nürting. *M. Fischer*, Heimsheim. *Flatt*, Prof. Cand. *Flatt*. *M. Gaab*, Repetens. *M. Harpprecht*, Tubing. *M. Hegel*. Cand. *Hochstetter*. *M. Hölderlin*. *H. J. John*, Herim. *M. Kapf*. Cand. *Kapf*. *M. Kind*. Stud. Theol. *Kleinmann*. *M. Lang* α. *M. Landerer*. *M. Leutwein*. *M. Magenau*. *M. Maier* α. *M. Mörz*. 2 Exempl. Cand. *Müller*. Cand. *Nast*. Cand. *Neubert*. *M. Neuffer* β. *M. Neuffer* γ. Cand. *Pfister*. *M. Renz*. *M. Rothacker*. Stud. Jur. *Schröter*. *M. Vischer* β. Stud. Theol. *Weißhaar*. *M. Wieland*. Cand. *Zilling*.

Ulmae.

Stud. *J. M. Geuß*. — *Wagner*. — *J. A. Cellarius*.

Trajecti ad Rhenum.

Just. Visch, Bibliopola.

Viennae.

Degen, Bibliopola. 2. — *Wappler*, Bibliopola. 6.

Waiblingae.

M. Hauff, Diaconus. — *M. Bührer*, Praeceptor.

Weimariae.

Vidua Hofmanni, Bibliopolae.

Weingarten.

Reiner, Professor.

Wernigerode.

Bibliotheca Comit. Stollbergiana. — *Benzler*, Secretarius. — *Blum*, Secret. — *Gier*, Collaborator.

Wildbergae.

M. Duttenhofer, Praeceptor.

Windsheimae.

J. G. Nehr, Rector Gymnasii.

CULTORI LECTORIQUE

PLUTARCHI

S. P. D.

JOANNES GEORGIUS HVTTEN.

Plutarchi operum, quotquot ad nostram ætatem pervenerunt, editionem, cujus curandae concinnandaeque provincia, aliqua meae, qua ad literas adiuvandas, literarumque studiosam iuventutem excitandam trahi me rapique facile profiteor, propensionis opinione, ad me fuit delata, non est, cur copiosiori commendatione aut excusatione indigere, arbitrer. Quis nesciat Plutarchum? quis eum non dignissimum censeat, quem omnes, sanioris & solidioris doctrinae cupidi quam diligentissime legant relegantque, diurna nocturnaue manu versandum? Quis eius, quantum fieri potest, divulgandi curam parum aestimet, levemque iudicet? Omnem potius gratiam apud omnes initurum esse bibliopolam, qui sese ad sumtus, in edendo tantae molis opere necessarios, suscipiendos sustinendosque promptissimum exhibet, neglectaque lucratione, literas graecas suo commercio decorare gestit, persuasissimum habeo; nostraeque aetati hac de re praecipue gratulor, elapsa, ut videtur, ista periodo, qua plures, de iuventute mereri se posse sperantes, somniare haud dubitaverunt, verae eruditionis studi-

um facile in usurpandis veterum auctorum versionibus, quas habemus, aut quas cudi voluerunt novas, posse acquiescere, molestiasque & difficultates, quibuscum in addiscendis linguis Graeca Latinave, & intelligendis ipsis auctoribus sit pugnandum, evitari. Non minus confido, neminem non consilio viri esse fautorum, qui, graecae linguae studium adiuturus, iustae laudandaeque bibliopolae voluntati non defuit, & novae scriptoris eximii editioni omnem, quanta penes ipsum est, operam navare non recusat. Quid ergo est, quod prolixius commendem, quod defendam?

Nec nisi pauca de ipsa totius nostri instituti ratione praefanda esse existimo, cum iam, hoc primo tomo in lucem edito, penes quemvis sit lectorem, suis oculis videre, suaque mente iudicare. Quae forsan ut dicantur, necesse est, haec sunt.

Typi electi sunt maiores illis, quos dedit promittique primum specimen. Nemo sane de hac mutatione queretur, quae non solum editionem reddidit venustiore, sed & lectoris oculos minus laedit. In textu recudendo prorsus sum secutus *Reiskium*, Virum cum de aliis literarum partibus, tum maxime de Plutarcho nostro optime meritum, cum eum principibus ex editionibus castigatum, virorumque doctorum & suis annotationibus instructum reipublicae literariae dederit. Nihil mutare sum ausus, nisi quod ipsi Reiskio, uti ex annotationibus, cuique volumini in fine adiunctis, apparet, mutari placuit, vel quod ex manifesta menda typographica restituendum fuit, aut corrigendum. De eo quam maxime sui sollicitus, ne textus novis mendis, lectorem turbantibus, deformetur. Omnis tamen
gene-

generis mendas esse prorsus evitatas, quis contendere audeat? Etiam in hoc negotio pro me valere spero, quod dici solet: Humani nihil a me alienum. De omittenda latina versione, qua Reiske suam editionem illustrandam censuit, nolui dissuadere. Si ulla versio hunc in finem adiungenda est, ut lectoris intelligentiam adiuvet; omnino ad textum ipsum accommodata esse debet. At quot locis textus iam receptus, Reiskii opera emendatus, ab eo textu discrepat, quem Xylander, Cruferius, Amiotus, Lapus aliique transtulerunt? Adeoque vix mihi persuadeo, versionem quamcunque earum, quas habemus, lectori verè utilem fuisse, nisi prorsus mutatam, & ad textum ipsum accommodatam. Hoc tamen nihil obstante, simulatque de lectorum voluntate certior fuero, lubentissime spondeo, me novae versionis, sive latine, sive germanice conficiendae, curam esse habiturum, eamque Plutarcho absoluto, eius lectioni verè consulentem, iri subiunctum. Nec est, quod dubitem, quin idem, cuius impensis nunc Plutarchus vulgatur, hac ipsa in re lectorum studiis promptissime satisficiat. Alia ratio, cur versio, meo saltem iudicio, abesse posse videretur, omne nostrum consilium, ut spero, optime defendet. Locupletissimo nimirum, omnique, quae unquam exigi poterit, opera elaborato indice Plutarchi opera illustrare, apud animum statui. Quidquid ergo ad interpretandum intelligendumque hunc, quem cum Reiskio damus, Plutarchum valet, aut necessarium & optandum videtur, facillime & certissime ex hoc indice suo tempore poterit desumi petique. In annotanda lectionis diversitate, nec non observationibus Variorum colligendis & excerptis brevitati potissimum

studui, ne praeter necessitatem numerus voluminum augeatur, vel ipsa volumina singula evadant spiffiora. Meam tamen diligentiam nemo facile in hac re desiderabit, qui hunc tomum cum Reiskiano, & praesertim cum editione Francofurtana confert, quam, ut mihi videtur, Reiske minus, quam par erat, usurpavit. Quod *Schirachi* versionem germanicam, quae post editionem Reiskianam apparuit, haud neglexerim, neminem non esse probaturum, spero. De meis qualibuscunque coniecturis, hic ibi inspersis, iudicet velim ipse lector. Satis habebō, me non, eo iudice, ex palaestra critica prorsus eiici, quam non nisi caute ingredi cupio. Praeter indicem, quem sponendi, est mihi in animo, historicam de Plutarcho eiusque operibus, singulis & universis, notitiam commentationibus singularibus subinde adiuvarē, nec non de viris, qui in Plutarcho edendo, emendando, vertendo, interpretando, vel aliis quibuscunque modis illustrando sunt versati, & quorum de hoc scriptore merita gratis animis venerari decet, non obiter leviterque, sed accurate & copiose differere.

Unum est, quod vereor, ne plures adducat, ut curae nostrae, in Plutarcho ponendae, minus faveant. Satis scilicet constat, *Wyttēbachium*, Bernatem, apud Amstelodamenses bonarum literarum Professore, Virum omni existimatione nominandum, novam Plutarchi editionem annis abhinc amplius viginti, edito singulari eius libello de fera Numinis vindicta, fuisse pollicitum, eundemque alio specimine, bibliothecae criticae V. III. P. I. Amstelod. 1787. inserto, hanc pollicitationem denuo confirmasse, ac descriptione ulteriori editionis, ab ipso (ut eius verbis utar)

exhibendae, nisi omnibus suis numeris absolutae, tamen emendationis & interpretationis commendatione superioribus editionibus multum anteposendae, plenam sui consilii rationem dedisse. In hac ergo spe, quam orbi litterario capere & fovere licet, quid valeat Tubingensis editio? — Sane non mirum, lectorem fidei, a Wytttenbachio datae, in has illas de nostro merito conatuque dubitationes incidere. At, si iam Reiske in sua ad Plutarchum praefatione de Wytttenbachiano opere ita sentit: „ Quod consilium „ ipsi cum gratulor, illudque specimen exquisita re- „ fertam aio literatura, tum rursus vereor, ne illa „ ipsa ubertas cœpto sit obstaculo futura. Neque enim „ editori ipsi facile sit totum Plutarchum hac veluti „ rerum bonarum prodigentia obruere, neque lecto- „ rum patientia eum ferat. Et quantam, quam enor- „ mem ad molem excessurus sit Plutarchus ita passus? „ Qui foruli eum capient? “ — Quid nos post tot annorum spatium, novo isto, iam citato, specimine inspecto, sentire licet? Equidem, si quis unquam, maxime in optatis habeo, ut videam, legam, cognoscam Plutarchum, a Wytttenbachio, sit venia verbo, regeneratum. Nec Plutarcho solum, sed cuilibet bonae notae auctori, ex cuius lectione & usu ad veram eruditionem concipiendam augendamque multum afferatur momenti, ut talis & tanta editoris assiduitas, diligentia, probitas & solertia contingat, omnes sane mecum ex animo cupient. Quicumque tamen rem ipsam propius perpenderit, Wytttenbachiique specimina totamque consilii rationem penitus investigaverit, laetabitur quidem de eo, quod eius opera & doctrina graecis literis & Plutarcho tribuetur, neutiquam ta-

men

men nostrum laborem supervacaneum inutilemque habebit, praesertim nobis pariter fidem dantibus, nos esse curaturos, ut, suo tempore, quaecunque speranda Wyttenbachii editio praecipua contineat, modo nostrae editioni eiusque fini & formae congruo suppleantur.

Haud pauca fortassis a lectore & iudice huius primi tomi posse desiderari, facile credam. At, non defensurus, quae mea culpa in istum imperfecta, vitiosa, manca irrepsisse videbuntur, rei ipsius meaeque vitae rationem pro me certaturam esse, & aliqua venia haud indignam, spero. Eo demum tempore, quo iam primae paginae prelo erant subiectae, a Dn. Mag. *Kapfio*, primo de Plutarchi operibus edendis consilii auctore, curatae, & impressio haud interrupta sequi debuit, ad me cura operis pervenit. Quare facillima est cuilibet coniectura, multum difficultatis mihi, a *critica* Plutarchi lectione per omnem vitam alienissimo, fere per totum hocce tempus, quod huic auctori fuit dandum, obtigisse. Addas, Benevole Lector, si aequum de me meoque labore te praestare cupis iudicem, muneris publici, quo fungor, onera — non onera, quatenus ex studio formandae tenerae iuventutis, & excolendorum ingeniorum mira & singularis in me quidem semper redundavit, redundabitque voluptas, sed quatenus mihi, omnibus muneris partibus satisfacturo, vix aliqua diei particula frui licet, qua privatis studiis aut ulli alii negotio, quo animum reficiam, vacare possim. Persuasissimum tamen tibi habeas velim, me ipso neminem fore mei meique laboris acriorem iudicem, me, nulla in re mihi indulgentem,

tem, sollicitè omnibus prospecturum esse, quae emendatione egere videntur, non minus omnibus subsidiis, quae in meas manus venient, & de quibus comparandis magis magisque ero sollicitus, quam aliorum iudicii consiliisque exactissime usurum, omnem denique operam adhibiturum, ut Tubingensis editio studiosis Plutarchi lectoribus cultoribusque probetur, optatamque praestet utilitatem & commoditatem.

Vale, Lector Benevole! Fave Plutarcho nostro, fave mihi. Dabam Tubingae Calendis Septemb. MDCCLXXXI.

*Explicatio quorundam signorum, in notis
obviorum.*

Bodl. 1. 2. 3. five **B.** 1. 2. 3. denotat Bodleianos istos co-
dices, quos Bryanus usurpavit.

Vulcob. **Vulc.** five simpliciter **V.** designat Jacobum Vulco-
bium vel Du Vulcob, penes quem, iudice Reiskio, fuit
Aldina Plutarchi, cuius marginibus five ille ipse, five
alius, lectiones varias undecunque corrasas, illeverat,
Male notatur a Reiskio.

Junt. **Ald.** **Fl.** five **Flor.** **Frft.** — intellige, ut facile appa-
ret, Juntinam, Aldinam, Florentinam, Francofurtanam,
R. denotat Reiskium, uti **Br.** Bryanum, &

Anon. lectiones variantes ex codicibus anonymis excerptas,
& in calce editionis Francofurtanae congestas;

SG. denique codicem, in cœnobio Sancti Germani in pratis
affervatum. De omnibus & singulis his aliisque editio-
nibus & codicibus prolixius suo tempore differetur.

PLVTARCHI
VITARVM PARALLELARVM

PARS PRIMA,

CONTINENS

THESEVM, ROMVLVM, LYCVRGVM, NVMAM,
SOLONEM, POPLICOLAM, THEMISTOCLEM,
CAMILLVM, PERICLEM, FABIVM
MAXIMVM.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ,

Η ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

Ὅσπερ ἐν ταῖς γεωγραφίαις, ὡς Σόσσιε Σενεκίων, οἱ ἱστορικοὶ τὰ διαφεύγοντα τὴν γνώσιν¹ αὐτῶν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν πινάκων πιεζόντες, ἐνίοις² παραγράφουσιν, ὅτι τὰ δ' ἐπέκεινα, Ἰῆνες ἀνδροὶ καὶ Θηρώδεις, ἢ πηλὸς αἰδωνῆς, ἢ Σινυθικὸν κρύος³ ἢ πέλαγος πεπηγός· ἕτως ἔμοι περὶ τὴν τῶν βίων τῶν παραλλήλων συγγραφὴν⁴, τὸν ἐφικτὸν εἰκότι λόγῳ καὶ βάσιμον ἱστορίᾳ πραγμάτων ἐχομένη χρόνον διελθόντι περὶ τῶν ἀνωτέρω καλῶς εἶχεν εἰπεῖν. τὰ δ' ἐπέκεινα, τερατώδη καὶ τραγικὰ, ποιηταὶ καὶ μυθογράφοι νέμονται, καὶ ἕκεί' ἔχει πίσιν ἠδὲ σαφήνειαν. ἐπεὶ δὲ τὸν περὶ Λυκέρου τῷ νομοθέτῃ, καὶ Νομᾷ τῷ βασιλέως λόγον ἐκδόντες⁵, ἐδοκίμεν ἐν αὐτῷ ἀλόγως τῷ Ῥωμύλῳ προσαναβῆναι.

¹ Bodl. 1. 2. τὴν τε ὄψιν καὶ γνώσιν. Reiske conj. τὴν γνώσιν αὐτῶν ἐν ταῖς τ.

² Vulcob. quidam teste Stephano Codd. αἰτίας.

³ Iunt. Ald. & Bodl. 1. 2. & lat. Interpretes ὄρος.

⁴ Vulcob. ἀναγραφὴν.

⁵ H. Stephanus ob apodofin legendum censet ἐξέδομεν, si part. ἐπιτ. sensu, quo passim solet, accipiatur; vel ἐπιτ. per ἀλλά (cf. Viger. Idiot. p. 339. ed. Zeun.) explicandum. Reiske post ἐκδόντες abesse putat εὐδοκίμησάμεν.

βῆναι, πλησίον τῶν χρόνων αὐτῆ τῇ ἰσορίᾳ γεγονότες. σιοπᾶντι δέ μοι,

— τοῖσδε ¹ Φωτὶ (κατ' Αἰσχύλον) τίς ξυμβήσεται;

Τίν' ἀντιτάξω τῶδε; τίς Φερέγγυος;

ἔΦαίνετο τὸν τῶν καλῶν καὶ ἀοιδίμων οἰκιστὴν Ἀθηναίων ἀντιστῆσαι καὶ παραβαλεῖν τῷ πατρὶ τῆς ἀνικητῆ καὶ μεγαλοδόξου Ῥάμης. εἶη μὲν ἔν ἡμῖν ἐπικαταίρομενον λόγῳ τὸ μυθῶδες ὑπακῆσαι καὶ λαβεῖν ἰσορίας ὄψιν. ὅπως δ' αὖ ἀνταδῶς τῆ πιθανῆ περιφρονῆ, καὶ μὴ δέχεται τὴν πρὸς τὸ εἰκὸς μίξιν, εὐγνωμόνων ἀπροατῶν δεησόμεθα, καὶ πράως τὴν ἀρχαιολογίαν προσδεχομένων.

II. Ἐδόκει δ' ἔν ὁ Θεσεὺς τῷ Ῥαμύλῳ κατὰ πολὺς ἐναρμόττειν ὁμοιότητος. ἀμφω μὲν γὰρ ἀνεγγύω καὶ σιοτίῳ γενόμενοι, δόξαν ἔχον ἐν Θεῶν γεγονέναι.

Ἄμφω ² δ' αἰχμητὰ, (τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες) καὶ μεταξὺ ³ τῆ δυνατῆ τὸ συνετὸν ἔχοντες. πόλεων δὲ τῶν ἐπιφανεσάτων, ὁ μὲν ἐκίρισε τὴν Ῥώμην. ὁ δὲ συνάνησε τὰς Ἀθήνας. ἀρπαγὴ δὲ γυναικῶν ἐπατέρῳ πρόσεσιν. ἀδέτερος δὲ δυσυχίαν περὶ τὰ οἰκεῖα καὶ νέμεσιν ἐγγενῇ διέφυγεν. ἀλλὰ καὶ τελευτῶντες ἀμφοτέροι λέγονται τοῖς ἑαυτῶν προσκρῆσαι πολίταις, εἴ τι τῶν ἦκησα ⁴ τραγικῶς εἰρηθῆαι δοκέντων ὀφελός ἐσι πρὸς ἀλήθειαν.

III. Θεσεῷ; τὸ μὲν πατρῷον γένος εἰς Ἐρεχθίδα καὶ τὰς πρώτας αὐτόχθονας ἀνήκει. τῷ δὲ μητρῷω Πελοπίδης

¹ al. τοσῶδε; & in Aeschilo pro ξυμβήσεται est ζυσησεται. Bodl. 1. 2. ante τίν' ἀντ. & ante τίς Φερ. add. καὶ-καί. Sunt enim tragoediae, cui titulus, ἐπ' ἅ ἐπὶ Θήβαις, versus 397. 398. & 437.

² Hom. ἦ, 238.

³ V. μετά. R. conj. καὶ μέγα ζῆν τῷ δυνατῷ καὶ τὸ ζυνοτὸν ἔχοντες.

⁴ R. quaerit: nonne scripserit Plut. εἴ τι τῶν μάλιστα τραγικῶς εἰρηθῆαι δοκέντων ὀφελός ἐσι πρὸς ἀλήθειαν ἐκδέχεται?

δης ἦν. Πέλοψ γὰρ ἐ χρημάτων πλήθει μᾶλλον, ἢ παίδων, μέγιστον ἴχουσε τῶν ἐν Πελοποννήσῳ βασιλέων, πολλὰς μὲν ἐκδόμενος θυγατέρας τοῖς ἀρίστοις, πολλὰς δὲ ταῖς πολιτείαις υἷς ¹ ἐγκατασπείρας ἄρχοντας. ὧν εἰς γενόμενος Πιτθεὺς ὁ Θησέως πάππος, πόλιν μὲν ἐ μεγάλην τὴν Τροιζηνίαν ὤπισε, δόξαν δὲ μάλις πάντων, ὡς ἀνὴρ λόγιος ἐν τοῖς τότε καὶ σοφώτατος, ἔχεν. ἦν δὲ τῆς σοφίας ἐκείνης τοιαύτη τις, ὡς ἔοικεν, ἰδέα καὶ δύναμις, οἷα χρησάμενος Ἡσίοδος εὐδοκίμει μάλις περὶ τὰς ἐν τοῖς Ἔργοις γνωμολογίας. καὶ μίαν γε τέτων ἐκείνην λέγασσι Πιθθέως εἶναι,

Μισθὸς ² δ' ἀνδρὶ Φίλῳ εἰρημένος ἄρσιος ἔσω.

τῆτο μὲν ἐν καὶ Ἀριστοτέλης ὁ Φιλόσοφος εἴρηκεν. ὁ δ' Εὐριπίδης, τὸν Ἰππόλυτον ἀγνῶ Πιτθέως παιδεύμα ³ προσειπῶν, ἐμφαίνει τὴν περὶ τὸν Πιτθέα δόξαν. Αἰγεῖ δὲ παίδων δεομένῳ τὴν Πυθίαν ἀνελεῖν λέγασσι τὸν θρυλλέμενον χρησμὸν ⁴, διακελευομένην μηδεμιᾶ γυναικὶ συγγενέσθαι, πρὶν ἔλθειν εἰς Ἀθήνας. ἐ πάνυ δὲ τῆτο φράζειν εὐδὴλως δοκῶσαν. ὅθεν εἰς Τροιζήνα παρελθὼν ἀνεκονίστο Πιτθεῖ τὴν τῆ Θεῆ Φωνὴν ἔτως ἔχασαν.

Ἄσκη τὸν πρῆχοντα πόδα ⁵, μέγα φέρτατε λαῶν,

Μὴ λύσης, πρὶν δῆμον Ἀθηναίων εἰσαφικέσθαι.

A 2

Δῆλον

¹ B. I. 2. τοῖς πολίταις. V. ταῖς πόλεσιν. υἷς deest in antiq. editt. & omnibus B.

² Hef. ἐργ. 370.

³ Br. mavult παιδεύματα, ut est in Eurip. Hippol. v. 11.

⁴ B. I. 2. addunt ἐκεῖνον; & Br. post διακελευομένην inferendam putat particulam μὲν.

⁵ Varie hoc oraculum apud veteres expressum invenitur. Schol. ad Eurip. Medeam v. 679. priorem v. eodem modo laudat, posteriorem autem:

μὴ λύσαι, πρὶν γενὸν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι.

Apollod. III. 15. 6.

Ἄσκη τὸν πρῆχοντα ποδάνα, φέρτατε λαῶν,

Μὴ λύσει, πρὶν εἰς ἄκρον Ἀθηναίων ἀφίκηται.

Δῆλον ἔν ὅτι¹ νοήσας ὁ Πιτθέως ἐπεισεν αὐτὸν, ἢ² διηπάτησε τῇ Αἰθρα συγγενέδαι. συνελθῶν³ δὲ καὶ γνῶς ἐκεῖνος, ὅτι τῇ Πιτθέως θυγατρὶ συγγέγονε, καὶ κύειν⁴ αὐτὴν ὑπονοήσας, ἀπέλιπε ξίφος καὶ πέδιλα, κρύψας ὑπὸ πέτραν μεγάλην, ἐντὸς ἔχουσαν κοιλότητα συμμέτρως ἐμπεριλαμβάνουσαν τὰ κείμενα. Φράσας δὲ πρὸς μάσνην ἐκείνην, καὶ διακελευσάμενος, ἂν υἱὸς ἐξ αὐτῆ γενήται⁵, καὶ λαβῶν ἀνδρὸς ἡλικίαν, δυνατὸς ἦ τὴν πέτραν ἀνασῆσαι καὶ ὑφελεῖν τὰ καταλειφθέντα, πέμπειν πρὸς αὐτὸν ἔχοντα ταῦτα, μηδενὸς εἰδότος, ἀλλ' ὡς ἔνεσι μάλισαν λαμβάνοντα πάντας, (ἰχυρῶς γὰρ ἐδεδοίκει τὰς Παλλαντίδας ἐπιβλεύοντας αὐτῷ, καὶ διὰ τὴν ἀπαιδίαν καταφρονούντας· ἦσαν δὲ πεντήκοντα παῖδες ἐν Πάλλαντος γεγονότες) ἀπήει.

IV. Τειθέης δὲ τῆς Αἰθρας υἱὸν, οἱ μὲν εὐθύς ὀνομαθῆναι Θησέα λέγουσι διὰ τὴν τῶν γνωρισμάτων θεσιν· οἱ δὲ ὑπερον Ἀθήνησι⁶, παῖδα θεμένε τῆ Αἰγέως αὐτοῦ τρεφόμενον δὲ ὑπὸ τῆ Πιτθέως, ἐπισάτην ἔχειν⁷ καὶ παιδαγωγὸν, ὄνομα Κουνίδα, ᾧ μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι μῖξ προτερον ἡμέρα τῶν Θησεῶν κριδὸν ἐναγίζουσι· μεμνημένοι καὶ

τιμῶν-

& sic quoque Tzetzes ad Lycophr. p. 86. Muretus Var. Lect. l. 111, 14.

Τὸν πρῶχοντ' ἄσκῃ ποδεῶν ᾧ φίλτατε λαῶν
Μὴ λῦσαι, πρὶν γενὸν &c.

I V. ἃ δηλονότι, quod etiam Philelphus & Amiotus amplectuntur. Alii ἄδηλον ἔν, ὅ τι. B, I, 2. ἄδηλον — συγγενέδαι plane omittunt.

2 R. mavult: ἢ νῆ Δι' ἠπάτησε.

3 B. I, 2. συνελθῶν δὲ ἐκεῖνος ἐκαὶ τῇ π.

4 B. I, 2. γνῶς δὲ καὶ κύειν.

5 B. I, 2. ἐξ αὐτῆς, quæ lectio confirmatur a Schol. ad Lycophr. v. 494. τῇ δὲ Αἰθρα ἐντέλλεται, εἰάν υἱὸς ἐξ αὐτῆς γεννηθῆῃ cet. unde hoc loco etiam γεννηθῆ legendum suspicatur Br.

6 V. Ἀθήνησιν ὑπερον ταῦτα, παῖδα omittit Mscr. Par. Bibl. Reg. & R. delendum putat, quia θεμένε per se *adoratum* significat, sine adjestatione vocum παῖς aut υἱὸς, ut infra pag. 12. θετός — cet.

7 B. I, 2. addunt λέγουσι, ut sæpe.

τιμῶντες πολὺ δικαιότερον, ἢ Σιλανίωνα τιμᾶσι καὶ Παρ-
ράσιον, εἰκότων Θησεῦς γραφεῖς καὶ πλάσας γενομένους.

V. Ἐθερὸς δὲ ἔντος ἔτι τότε τὰς μεταβαίνοντας ἐν
παιδῶν, ἐλθόντας εἰς Δελφὰς ἀπάρχεσθαι τῷ Θεῷ τῆς κό-
μης, ἦλθε μὲν εἰς Δελφὰς ὁ Θησεύς, καὶ τόπον ἀπ' αὐτῆ
τὴν Θησειάν ἔτι νῦν ὀνομάζεσθαι λέγουσιν. ἐκείρατο δὲ τῆς
κεφαλῆς τὰ πρόσθεν μόνον, ὡσπερ Ὀμηρος¹ ἔφη τὰς
Ἄβαντας· καὶ τῆτο τῆς κερᾶς τὸ γένος Θησηῆς ὀνομά-
θη δι' ἐκείνον. οἱ δὲ Ἄβαντες ἐκείραντο πρῶτοι τὸν τρό-
πον τῆτον, ἐχ' ὑπ' Ἀράβων διδαχθέντες, ὡς ἔνιοι νομί-
ζεσιν, ἐδὲ Μυστὰς ζηλώσαντες, ἀλλ' ἔντες πολεμικοὶ καὶ
ἀγχέμαχοι, καὶ μάλιστα δὴ πάντων εἰς χεῖρας ἀθεῖσθαι
τοῖς ἐναντίοις μεμαθηκότες, ὡς ματυρεῖ καὶ Ἀρχίλοχος
ἐν τέτοις·

Οὐ τοι πόλλ' ἐπὶ τόξα ταυύσσεται, ἐδὲ θαμειαί

Σφενδόναί, εὔτ' ἂν δὴ μῶλον Ἄρης συνάγη

Ἐν πεδίῳ· ξιφῶν δὲ πολύσοιον ἔσσεται ἔργον.

Ταύτης γὰρ κείνοι δαήμονες² εἰσὶ μάχης

Δεσπόται Εὐβοίας δερμηλυτοί.

*Ὅπως ἔν μὴ παρέχοιεν ἐν τῶν τριχῶν ἀντίληψιν τοῖς
πολεμίοις, ἀπεκείραντο. τῆτο δὲ ἀμέλει καὶ Ἀλέξανδρον
τὸν Μακεδόνα ἐνοήσαντα Φασὶ προστάξαι τοῖς στρατη-
γοῖς ξυρεῖν τὰ γένεια τῶν Μακεδόνων, ὡς λαβὴν ταύ-
την ἐν ταῖς μάχαις ἔσαν προχειροτάτην.

VI. Τὸν μὲν ἔν ἄλλον χρόνον ἐκρυπτεν Ἀΐθρα
τὴν ἀληθινήν τῷ Θησεῦς γένεσιν. ἦν δὲ λόγος ὑπὸ τῷ Πι-
θέως διαδοθεῖς, ὡς ἐν Ποσειδῶνος τεκνωθεῖη. Ποσειδῶνα
γὰρ Τροϊζήνιοι σέβουσι διαφερόντως, καὶ Θεὸς ἕτός ἐστιν
αὐτοῖς πολιῆχος, ὃ καὶ καρπῶν ἀπάρχονται, καὶ τρίαιναν
ἐπίσημον ἔχουσι τῷ νομίσματος. ἐπεὶ δὲ μεϊράκιον ἂν,
ἅμα τῇ τῷ σώματος ῥύμη διέφαινεν ἀλιήν καὶ Φρόνημα

A 3

μετὰ

¹ Hom. ψ, 145.

² B. 1. 2. δαίμονες. Sic quoque Brunek in Anal. Gr. T. I.
p. 41.

μετὰ τῆς καὶ συνέσεως βέβαιον, ἕτως αὐτὸν ἢ Αἴθρα πρὸς τὴν πέτραν προσαγαγῶσα, καὶ Φράσασα περὶ τῆς γενέσεως τάληθές ¹, ἐκέλευσεν ὑφελεῖν τὰ πατρῶα σύμβολα, καὶ πλεῖν εἰς Ἀθήνας. ὁ δὲ τὴν μὲν πέτραν ὑπέδου ², καὶ φάδῳς ἀνέωσε, πλεῖν δὲ ἀπέγνω, καὶ περὶ ἕσης ἀσφαλείας, καὶ δεομένων τῶν τε πάππης καὶ τῆς μητρός. χαλεπὸν γὰρ ἦν περὶ ³ πορευέσθαι τὴν εἰς Ἀθήνας ὁδὸν, ἔδεν μέρος καθαρὸν ἐδὲ ἀκίνδυνον ὑπὸ ληστῶν καὶ κακέργων ἔχουσαν. ὁ γὰρ δὴ χρόνος ἐκείνος ἠνεγενεὶ ἀνθρώπους, χειρῶν μὲν ἔργοις καὶ ποδῶν τάχεσι καὶ σαμάτων βύμαις, ὡς εἶποιεν, ὑπερφυεῖς καὶ ἀκαμάτες, πρὸς ἔδεν δὲ τῇ φύσει χρωμένους ἐπιεικῆς, ἐδὲ ὠφέλιμον, ἀλλ' ὕβρει τε χαίροντας ὑπερηφάνῳ, καὶ ἀπολαύοντας τῆς δυνάμεως ὠμότητι καὶ πιριᾷ, καὶ τῷ κρατεῖν, βιάζεσθαι ⁴ τι καὶ διαφθεῖρειν τὸ παρακίπτον· αἰδῶ δὲ καὶ δικαιοσύνην, καὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ Φιλάνθρωπον, (ὡς ἀτολμία τῶν ἀδικεῖν, καὶ φόβῳ τῶν ἀδικεῖσθαι, τὸς πολλὰς ἐπαινεῦντας) ἔδεν οἰόμενος προσήκειν τοῖς πλέον ἔχειν δυναμένοις. τέτων Ἡρακλῆς τὸς μὲν ἐξέκοπτε καὶ ἀνῆρει περιῶν, οἱ δὲ λανθάνοντες ἐκείνους παριόντος ἐπῆρσον καὶ ἀνεδύοντο, καὶ παρημελῆντο ταπεινὰ πράττοντες. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς ἐχρήσατο συμφορᾷ, καὶ ἠλείας Ἴφιτον, εἰς Λυδῶν ἀπῆρε, καὶ συχνὸν ἐκεῖ χρόνον ἐδέλευε παρ' Ὀμφάλη, δίκην τῶν Φόνε ταύτην ἐπίδειξ ⁵ αὐτῷ, τότε τὰ μὲν Λυδῶν πράγματα πολλὴν ἔχεν εἰρήνην καὶ ἀδειαν. ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις αὐτῶς ἐξήνθησαν αἱ κακίαι καὶ ἀνεβρόάγησαν,

ἔδε-

1 Deest B. 1. 2. 3.

2 V. ὑπέση, quod verbum accusativo non quadrare, dicit H. Stephanus

3 Omittunt B. 1. 2.

4 Delent τε, & inserunt ante βιάζ. καὶ B. 1. 2. 3. Quum autem καὶ & κατὰ σπῆρissime confunduntur in Mscr. & V. legat τε pro τι, leg. esse videtur: καταβιάζεσθαι, καὶ διαφθ. R. conj. βιάζ. αἰεί γε καὶ d.

5 R. conj. αὐτὸς αὐτῷ.

ἄδενδς πιεζέντος, ἀδὲ κατείργοντος. ἦν ἔν ὀλέθριος ἡ πορεία τοῖς Ἀθήναζε περὶ βαδίζουσιν ἐν Πελοποννήσῃ καὶ τῶν ληστῶν καὶ κακῶν ἐξηγόμενος ἕκαστον ὁ Πιτθεύς ὁποῖος εἶη, καὶ ὁποῖα ὄραη περὶ τὰς ξένας, ἐπεισε τὸν Θησέα νομίζεσθαι διὰ θαλάττης. Τὸν δὲ πάλαι μὲν, ὡς ἔοικε, λεληθότως διέκλαιεν ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέως ἀρετῆς, καὶ πλείστον ἐκείνῃ λόγον εἶχε, καὶ προθυμότετος ἀκροατῆς ἐγένετο τῶν διηγημένων ἐκείνου, οἷος εἶη, μάλιστα δὲ τῶν αὐτὸν ἐωρακότων, καὶ πράττοντι καὶ λέγοντι προστετυχηκότων. τότε δὲ παντάπασιν ἦν Φανερός πεπονθῶς, ὅπερ ὕστερον χρόνοις πολλοῖς Θεμισουλῆς ἔπαθε, καὶ εἶπεν¹, ὡς καθεύδειν αὐτὸν ἐκέλευε τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον ἔκτως ἐκείνῳ τῷ Ἡρακλέως θαυμάζοντι τὴν ἀρετὴν, καὶ νύκτωρ ὄνειρος ἦσαν αἱ πράξεις, καὶ μεθ' ἡμέραν ἐξῆγεν αὐτὸν ὁ ζῆλος, καὶ ἀνηρέθιζε ταυτὰ πράττειν διανοόμενον.

VII. Ἐτύγχανον δὲ καὶ γένος κοινωμένοις, ἐξ ἀνεψιῶν ὄντες. Αἰθρα μὲν γὰρ ἦν Πιτθέως θυγάτηρ· Ἀλκμήνη δὲ Λυσιδίης· Λυσιδίη δὲ καὶ Πιτθεύς, ἀδελφοί, γεγονότες ἐξ Ἴπποδαμείας καὶ Πέλοπος. Δεινὸν ἔν ἐποιεῖτο καὶ ἐν ἀνεκτὸν, ἐκείνου μὲν ἐπὶ τὰς πανταχῶς πονηρὰς βαδίζοντα, καθαίρειν γῆν καὶ θάλατταν, αὐτὸν δὲ τὰς ἐν ποσὶν² ἄθλῃς ἀποδιδράσκειν· τὸν μὲν δόξῃ καὶ λόγῳ πατέρα καταειχύνων, διὰ θαλάττης Φυγῆ νομιζόμενος, τῷ δὲ ὄντι προσφέρων γυαρίσματα, πέδιλα³ καὶ ξίφος ἀναίμακτον, ἐκ⁴ ἔργοις εὐθὺς ἀγαθοῖς καὶ πράξεσι παρέχων ἐμφανῆ χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας.

A 4

τοι-

¹ R. conj. καὶ ὡς ἔτος εἶπεν, ὡς (id est ὅτι); seu ἔπαθε δι' ὃ καὶ εἶπεν.

² B. 1. 2. 3. τὰς ἐμποδῶν; consent. Edd. Flor. & Ald.

³ R. sic nude positum non placet Subaudiri igitur jubet ἀναίμακτα, aut forte addi, ἀνεπισήμαντα, nullo nobili facinore insignitios.

⁴ B. 1. 2. ἐκ ἦν, & omitt. ἀγαθοῖς.

τοιούτω Φρονήματι καὶ τοιούτοις λογισμοῖς ἐξώρμησεν, ὡς ἀδικήσων μὲν ἑδένα, τὰς δὲ ὑπάρχοντας βίας ἀμυνάμενος.

VIII. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ Περιφήτην ¹, ὄπλῳ χρώμενον κορύνη, καὶ διὰ τῆτο Κορυνήτην ἐπικαλέμενον, ἀπλόμενον αὐτῷ καὶ καλύοντα προάγειν, συμβαλὼν ἀπέκλειεν· ἠθεῖς δὲ τῇ κορύνη, λαβὼν, ὄπλον ἐποίησατο, καὶ διετελεῖ χρώμενος, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τῷ δέρματι τῷ λέοντος. ἐκείνῳ μὲν ἔν ἐπίδειξις ἦν Φοράμενον ², ἡλικίᾳ τὸ μέγεθος θηρία κρατήσειεν· ἕτος δὲ τὴν κορύνην ἐπεδεικνυεν ἠτημένην μὲν ὑπ' αὐτῷ, μετ' αὐτῷ δὲ ἀήτητον ἔσαν. Ἐν δ' Ἰθμῷ Σίννι τὸν πιτυοκάμπην, ᾧ τρόπῳ πολλὰς ἀνήρει, τῷτῳ διέφθειρεν αὐτός, ἐμμελετήκως, ἐδ' εἰδιωμένος, ἐπιδείξας δὲ τὴν ἀρετὴν, ὅτι καὶ τέχνης περιεσι καὶ μελέτης ἀπάσης. Ἦν δὲ τῷ Σίννιδι καλλίστη καὶ μεγίστη θυγάτηρ, ὄνομα Περιγάνη· ταύτην τῷ πατρὸς ἀνηρημένε Φυγῶσαν ἐζητεῖ περιῶν ὁ Θησεύς· ἢ δ' εἰς τόπον ἀπελθῶσα λόχμην ἔχοντα πολλήν, σοιβήν τε πλείστην καὶ ἀσφάραγον, ἀκάνκως πάνυ καὶ παιδικῶς, ὥσπερ αἰθανομένων, δεομένη, προσήχετο μεθ' ὄρκων, ἂν σώσωσιν αὐτὴν καὶ ἀποκρύψωσι, μηδέποτε λυμανεῖσθαι, μηδὲ καύσειν. ἀνακαλεσμένη δὲ τῷ Θησεῶς, καὶ πίσιν δίδοντας, ὡς ἐπιμελήσεται καλῶς αὐτῆς, καὶ ἑδὲν ἀδικήσει, προήλθε· καὶ τῷ μὲν Θησεῖ συγγενομένη, Μελάνιππου ἔτεκε· Δηϊονεῖ δὲ τῷ Εὐρύτῳ τῷ Οἰχαλιέως ἕτερου συνήκησε, Θησεῶς δόντος. ἐν δὲ Μελανίππῳ τῷ Θησεῶς γενόμενος Ἰωξος, Ὀρνύτῳ τῆς εἰς Καρίαν ἀποικίας μετέχεν· ὅθεν Ἰωξίδαϊς ³ καὶ Ἰωξίσι πάτριον κατ-

έση,

¹ Suidas Περὶ Φανου.

² Br. leg. putat, τὸ Φορ. & R. aut γῶν³ (sc. δέρμα λέοντος) ἰκιδ. aut, λέοντος, ὃ ἐκείνῳ μὲν ἐπίδ.

³ Hanc lectionem habet B. 3. Omnes Editi. R. priores habent Ἰωξίδαϊς καὶ Ἰωξίσι; tum vero legendum foret, καὶ Ἰωξίδαϊς

έση, μήτε άκτανθαν άσφαράγθ, μήτε σοιβήν καλειν, άλλά σέβρεδαι και τιμάν.

IX. 'Η δέ Κρομμυωνία σύς, ήν Φαιάν προσωνόμαζον, & Φαυλον ήν Θηρίον, άλλά μάχιμον και χαλεπόν πρατηθήναι. ταύτην, οδδ πάρεργον, ώς μη δοιοή πάντα πρδσ άνάγκην ποιείν ¹, ύποσάς άνείλε· και άμα, τών μέν άνδράπων τοίς πονηροίς άμυνόμενον οίόμενος δεΐν τόν άγαθόν προσφέρεδαι, τών δέ Θηρίων και προεπιχειρῶντα ² τοίς γενναίοις μάχεδαι και διακινδυνεύειν. ένιοι δέ Φασι τήν Φαιάν ληστρίδα ³ γενέδαι γυναίκα, Φονικήν και άκόλασον, αυτόδι κατοικῆσαν έν Κρομμυώνι, Σύν δέ έπονομαθεΐσαν διά τδ ήθος και τόν βίον, είτα ύπό Θησέως άποθανείν.

X. Σκίρωνα δέ πρδ τής Μεγαρικής ⁴ άνείλε, ρίψας κατά τών πετρών, ώς μέν ο πολύς λόγος, λησεύοντα τδς παριόντας· ώς δ' ένιοι λέγασιν, ύβρει και τρυφή προτεινοντα τώ πόδε τοίς ξένοις, και κελεύοντα νίπλειν, είτα λαυτίζοντα και άπωθῶντα νίπλοντας ⁵ εις τήν θάλασσαν. οι δέ Μεγαρόδεν συγγραφείς, όμόσε τή Φήμη βαδίζοντες, και τώ πολλῶ χρόνῳ, κατά Σιμωνίδην,

A 5

πολε-

ξίδαις. B. 1. 2. τοίς 'Ιωξίδαις και ταίς 'Ιωξίσι, quod etiam Philadelphus exprimit.

¹ Al. πονείν H. Stephanus.

² Flor. Ald. προσεπιχειρῶντα. Προσεπιχειρεΐ, qui aggreditur aliquem ad injuriam illatam ulciscendam; προσεπιχειροΐ, qui ultro aggreditur.

³ Flor. & Ald. Ληστρίδα i. e. uxorem seu filiam *Lystridis*. R. de formatione vocabuli *Ληστρις* dubitat, rectene, an secus habeat, quum ordinaria formatio ferat, ut *Ληστis* dicatur. Fortasse quoque, addit, sic, qui sic malit interpunctum, *Ληστίδαις* (vel *Ληστρίδα*) γυναίκα Φονικήν —

⁴ Potestne hoc idem significare, atque πρδσ τοίς όροίς τής M. an leg. est πρδ τῆ έπιβήναι τοίς όροίς τής M. an denique προμαχώμενον [aut προλοχῶντα] τής M. R.

⁵ Sic primus edidit H. Steph. e consensu vet. Codd. antea legebatur ρίπλειν.

πολεμῶντες, ἔτε λησῆν, ἔτε ὑβρισην γεγονέναι τὸν Σιίρωννα Φασίν, ἀλλὰ λησῶν μὲν κολασῆν, ἀγαθῶν δὲ καὶ δικαίων οἰκείον ἀνδρῶν καὶ Φίλον. Αἰανόν τε γὰρ Ἑλλήνων ὀσιώτατον νομίζεσθαι, καὶ Κυχρέα τιμὰς Θεῶν ἔχειν Ἀθήνησι τὸν Σαλαμίνιον, τὴν δὲ Πηλέως καὶ Τελαμῶνος ἀρετὴν ὑπ' ἄνεδος ἀγνοεῖσθαι. Σιίρωννα τοίνυν, Κυχρέως μὲν γενέσθαι γαμβρόν, Αἰανῶ δὲ πενθερόν, Πηλέως δὲ καὶ Τελαμῶνος πάππον, ἐξ Ἑυδῆϊδος γεγονότων, τῆς Σιίρωννος καὶ Χαρικλῆς θυγατρὸς. ἔκκεν εἰπὸς εἶναι τῷ κακίῳ τὰς ἀρίστας εἰς κοινωσίαν τῷ γένεος ἐλθεῖν, τὰ μέγιστα καὶ τιμιώτατα λαμβάνοντας καὶ διδόντας. ἀλλὰ Θησέα Φασίν, ἔχ' ὅτε τὸ πρῶτον ἐβάδιζεν εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' ὕπερον, Ἐλευσινῶν τε λαβεῖν, Μεγαρέων ἐχόντων, παρακρησάμενον Διοιλέα τὸν ἀρχοντα, καὶ Σιίρωννα ἀποκτείνει. ταῦτα μὲν ἔν ἔχει τοιαύτας ἀντιλογίας.

XI. Ἐν δὲ Ἐλευσίνι Κερκύονα τὸν ἐξ Ἀριαδίας καταπαλαίσας ἀνεῖλε καὶ μικρὸν προελθὼν, Δαμάσην ἐν Ἑρμίονι ¹ τὸν Προκρέσσην, ἀναγκάσας αὐτὸν ἀπιστῆν τοῖς κλινητῆρσιν, ὡσπερ τὰς ξένους ἐπεινός. ἔπραττε δὲ ταῦτα μίμμενος τὸν Ἡρακλέα. καὶ γὰρ ἐκεῖνος, οἷς ἐπεβλεῦετο τρόποις, ἀμυνόμενος τὰς προεπιχειρῶντας, ἔθυσσε τὸν Βέσιριν, καὶ κατεπάλαυσε τὸν Ἀνταῖον, καὶ τὸν Κύκνον κατεμονομάχησε, καὶ τὸν Τέρμερον συβήξαντα ² τὴν κεφαλὴν ³ ἀπέκτεινεν. ἀφ' ἧ δὴ καὶ τὸ Τερμέρειον κακὸν ὀνομασθῆναι λέγασι. παῖων γὰρ, ὡς εἶπε, κεφαλῆ τὰς ἐντυγχάνοντας ὁ Τέρμερος ἀπάλλυεν. ἔτω δὴ καὶ Θησεὺς κολάζων τὰς πονηρὰς ἐπεξῆλθεν, οἷς μὲν ἐθιάζοντο

¹ B. tres Ἑρμιόνη. Meziriacus vult ἐν Ἑρινεῶ. Br. mavult ἐν Ἑρμείῳ. ut in Phoc. c. 22. Sed ibi ἐν Ἑρμείῳ legendum esse, ostendit Meurfius de Popp. Attic. p. 715 & Palmer. Exercit. p. 184. isque etiam hic ita scribendum contendit.

² Anon. συβήξας; Dacerius ex Mscr. συβήξας.

³ B. 1. 2. τὰς κεφαλαί. V. τῆ κεφαλῆ.

λόμενος ἀρχὴν ἀνευρέσεως παραχεῖν, κρεῶν παρακειμένων, σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ὡς ταῦτα τέμνων ¹, εἰδείκνυεν ἐκεῖνω. ταχὺ δὲ καταμαθὼν ὁ Αἰγέυς, τὴν μὲν κύλικα τῷ Φαρμάκῃ κατέβαλε, τὸν δὲ υἱὸν ἀνακρίνας, ἠσπάζετο, καὶ συναγαγὼν τὰς πολίτας, ἐγνώριζεν, ἠδέως αὐτὸν δεχομένοις ² διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν. λέγεται δὲ, τῆς κύλικος πεσέσης, ἐκχυθῆναι τὸ Φάρμακον, ὅπερ νῦν ἐν Δελφινίῳ τὸ περιφρακτόν ³ ἐστίν. ἐνταῦθα γὰρ ὁ Αἰγέυς ᾤκει· καὶ τὸν Ἑρμῆν, τὸν πρὸς ἑω τῷ ἱερῷ, καλῶσιν ἐπ' Αἰγέως πύλαις.

XIII. Οἱ δὲ Παλλαντίδαι πρότερον ⁴ μὲν ἠλπίζον αὐτοὶ τὴν βασιλείαν καθέξειν, Αἰγέως ἀτέκνης τελευτήσαντος· ἐπεὶ δὲ Θησεύς ⁵ ἀπεδείχθη διάδοχος, χαλεπῶς φέροντες, εἰ βασιλεύει μὲν Αἰγέυς ⁶, θετὸς γενόμενος Πανδίοι, καὶ μηδὲν Ἑρεχθεΐδαις προσήμων, βασιλεύσει δ' ὁ Θησεύς, πάλιν ἐπὶ ἡλίου ἄν καὶ ξένος, εἰς πόλεμον καθίσαντο· καὶ διελόντες ἑαυτὰς, οἱ μὲν ἐμφανῶς Σφηττόθεν ἐχώρην ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τῷ πατρὸς, οἱ δὲ Γαργητῷ κρύψαντες ἑαυτὰς, ἐνὶ ἡδρευον, ὡς διχόθεν ἐπιδησόμενοι τοῖς ὑπεναντίοις. ἦν δὲ κήρυξ μετ' αὐτῶν ἀνὴρ Ἀγνεσίος, ὄνομα Λεῶς. ἴστος ἐξήγγειλε τῷ Θησεῖ τὰ βεβηλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις. ὁ δὲ ἐξαίφνης ἐπιπεσὼν τοῖς ἐνεδρεύουσι, πάντας διέφθειρεν· οἱ δὲ μετὰ τῷ Πάλλαντος πυθόμενοι, διεσπάρησαν. ἐν τῷτα Φασὶ τῷ Παλληναίων δήμῳ πρὸς τὸν Ἀγνεσίων ἐπιγαμίαν μὴ εἶναι, μηδὲ κηρύττεσθαι τῷ ἐπιχώριον παρ' αὐτοῖς Ἀγνε-

TE

¹ Br. manvult τεμῶν, & post εἰδείκνυεν del. ἐκεῖνω. Dacærius inferit ξίφος: post εἰδείκνυεν.

² Ex conj. R. ut pendeat ab ἐγνώριζον, quum dicatur, γνωρίζειν τινα τινα. Vulgo δεχομένοις. αὐτὸν deest B. 1. 2. 3.

³ Ald. & Flor. περιφραστόν.

⁴ V. πρώτον

⁵ B. 1. 2. ὁ Θησεύς.

⁶ R. conj. Αἰγέυς, καὶ αὐτὸς θετὸς γ.

ἀε λέως· ¹ μισῶσι γὰρ τῆνομα διὰ τὴν προδοσίαν τῆ τυδρός.

XIV. Ὁ δὲ Θησεὺς ἐνεργὸς εἶναι βεβλόμενος, ἅμα δὲ καὶ δημαγωγῶν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον, ἐν ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκῶσι τὴν Τετράπολιν παρέχοντα· καὶ χειρωσάμενος ἐπεδείξατο ζῶντα, διὰ τῆ ἄσεος ἐλάσας, εἶτα τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δελφινίῳ κατέδυσεν. ἡ δὲ Ἐκάλη, καὶ τὸ περὶ αὐτὴν μυθολόγημα τῆ ξενισμῶ καὶ τῆς ὑποδοχῆς, ἔοικε μὴ πάσης ἀμοιρεῖν ἀληθείας. ἔδυσον γὰρ Ἐκαλήσιον οἱ περίξ δῆμοι συνιόντες Ἐκάλῳ ² Διῖ, καὶ τὴν Ἐκάλην ἐτίμων, Ἐκαληνὴν ὑποκοριζόμενοι ³, διὰ τὸ κἀκεῖνην νέον ὄντα νομιδῆ τὸν Θησεά ξενίζουσαν ἀσπασαθαι πρεσβυτιῶς, καὶ Φιλοφρονεῖθαι ⁴ τοιέτοις ὑποκορισμοῖς. ἐπεὶ δὲ ἤξατο μὲν ὑπὲρ αὐτῆ τῷ Διῖ, βαδίζοντας ἐπὶ τὴν μάχην, εἰ σῶς παραγένοιτο, δῦσειν, ἀπέθανε δὲ, πρὶν ἐκεῖνον ἐπανελθεῖν, ἔχε τὰς εἰρημέγας ἀμοιβὰς τῆς Φιλοξενίας, τῆ Θησεῶς κελεύσαντος, ὡς Φιλόχορος ἰσόρηκεν.

XV. Ὀλίγω δὲ ὕπερον ἦκον ἐν Κρήτης τὸ τρίτον οἱ τὸν δασμὸν ἀπάχοντες. Ὅτι μὲν ἔν ⁵ Ἀνδρόγεω περὶ τὴν Ἀττικὴν ἀποθανεῖν δόλω δόξαντος, ὃ τε Μίνως πολυλά κακὰ πολεμῶν εἰργάζετο τὰς ἀνθρώπων, καὶ τὸ δαιμόνιον ἐφείρει τὴν χώραν· ἀφορία τε γὰρ καὶ νόσος ἐπέσκηψε πολλή, καὶ ἀνέδυσαν οἱ ποταμοί· καὶ τῆ Θεῆ προστάξαν-

¹ V. B. 1. 2. 3. λέω. Sic etiam Flor. & Ald. cf. Aristoph. in Pace v. 550. & in Avib. v. 448.

² Hesych. Ἐκάλειος Ζεὺς habet.

³ Al. addunt λέγουτες ὑποκορ. At id jam inclusum est in ὑποκοριζόμενοι.

⁴ R. mavult aor. 1. conven. cum præced. ἀσπασαθαι.

⁵ Servata lectione textus Junt. & Ald. V. B. 1. 2. 3. non opus est correctione Anon. ante ὁμολογῶσιν addentis ὡς. Includantur autem parenthesi ἀφορία — τσαύτας. Omittunt alii ὅτι μὲν ἔν, & legunt Ἀνδρογίω γὰρ περὶ.

τάξαντος ἰλασαμένοις τὸν Μίνω καὶ διαλλαγαῖσι, λωφῆσειν τὸ μῆνιμα, καὶ τῶν κακῶν ἔσεθαι παῦλαν, ἐπιηρυνευσάμενοι καὶ δεηθέντες, ἐποίησαντο συνθήκας, ὡσεπέμπειν δι' ἑννέα ἔτων δασμὸν, ἡΐδεες ἐπ' αὐτὰ καὶ παρθένους τοσαύτας, ὁμολογῶσιν οἱ πλείοσι τῶν συγγραφέων. τὰς δὲ παῖδας εἰς Κρήτην νομιζομένους ὁ μὲν τραγικώτατος μῦθος ἀποφαίνει τὸν Μινώταυρον ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ διαφθεῖρειν, ἢ πλανωμένους αὐτὰς, καὶ τυχεῖν ἐξόδα μὴ δυναμένους, ἐκεῖ καταθνήσκειν, τὸν δὲ Μινώταυρον, ὡσπερ Εὐριπίδης Φησὶ,

Σύμμικτον εἶδος κἄποφάλιον ¹ βρέφος
γεγονέναι, καὶ

Ταῦρα μεμίχθαι καὶ βροτῶ διπλῆ φύσει.

XVI. Φιλόχορος δὲ Φησιν ἔταῦτα συγχωρεῖν Κρήτας, ἀλλὰ λέγειν, ὅτι Φραγὰ μὲν ἦν ὁ Λαβύρινθος, ἔθεν ἔχων κακὸν, ἀλλ' ἢ τὸ μὴ διαφυγεῖν τὰς φυλαττομένους. ἀγῶνα δὲ ὁ Μίνως ἐπ' Ἀνδρόγεω γυμνικὸν ἐποίει ², καὶ τὰς παῖδας ἄλλα τοῖς νικῶσιν ἐδίδε, τέως ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ φυλαττομένους. ἐνίκα δὲ τὰς προτέρας ³ ἀγῶνας ὁ μέγιστον παρ' αὐτῷ δυνάμενος τότε καὶ στρατηγῶν, ὄνομα Ταῦρος, ἀνὴρ ἐν ἐπιεικῆς καὶ ἡμερος τὸν τρόπον, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τῶν Ἀθηναίων ὑπερηφάνος καὶ χαλεπῶς προσφερόμενος. Ἀριστοτέλης δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Βοητιαίων πολιτείᾳ δῆλός ἐστιν ἔνομιζων ἀνακρεῖσθαι τὰς παῖδας ὑπὸ τῷ Μίνῳ, ἀλλὰ θητεύοντας ἐν τῇ Κρήτῃ καταγυράσκειν· καὶ ποτε Κρήτας ⁴, εὐχρῆν παλαιῶν ἀποδιδόντας, ἀνδράπων ἀπαρχὴν εἰς Δελφὸς ἀποστέλλειν· τοῖς δὲ πεμπομένοις ἀναμιχθέντας ἐγγόνους ἐκείνων συνεξελθεῖν.

¹ Cod. quidam H. Steph. ἀπόφημον. Plut. ipse περὶ πολυπραγμοσύνης citat ἀποφάλιον γέρας.

² R. mavult ποιῆτο, in medio.

³ V. τὰς πρότερον.

⁴ B. 1. αὐτῷ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης.

θεῖν· ὡς δὲ ἐν ἦσαν ἱκανοὶ τρέφειν ἑαυτὰς ¹ αὐτόθι, πρῶτον μὲν εἰς Ἰταλίαν διαπεράσαι, κῆκεῖ κατοικεῖν περὶ τὴν Ἰαπυγίαν· ἐκεῖθεν δὲ αὖθις εἰς Θράκην νομιθῆναι, καὶ κληθῆναι Βοτῖαις· διὸ τὰς κόρας τῶν Βοτῖαίων θυσίαν τινὰ τελύσας ἐπέδειν, Ἴωμεν εἰς Ἀθήνας. Ἔοικε γὰρ ὄντως χαλεπὸν εἶναι Φωνὴν ἐχέσθαι πόλει καὶ μῆσαν ἀπεχθάνεσθαι. καὶ γὰρ ὁ Μίνως αἰεὶ διετέλει κακῶς ἀκέρων καὶ λοιδορέμενος ἐν τοῖς Ἀτῆτικοῖς θεάτροις. καὶ ἔτε Ἡσίοδος αὐτὸν ὠνήσε, βασιλεύτατον, ἔτε Ὀμηρος ², ὁαριστὴν Διὸς προσαγορεύσας, ἀλλ' ἐπιπρατήσαντες οἱ τραγικοὶ, πολλὴν ἀπὸ τῆς λογιῆς καὶ τῆς συνηγῆς ἀδοξίαν αὐτῆς κατεσιέδασαν, ὡς χαλεπῆ καὶ βίαια γενομένη· καί τοι Φασὶ τὸν μὲν Μίνω βασιλέα καὶ νομοθέτην· διακρίσθαι δὲ τὸν Ῥαδάμανθυον εἶναι καὶ Φύλακα τῶν ὠρισμένων ὑπ' ἐκείνης δικαίων.

XVII. Ἐπεὶ δ' ἐν καθῆμεν ὁ χρόνος τῆς τρίτης δασμῆς, καὶ παρέχειν ἔδει τὰς πατέρας ἐπὶ τὸν κληῖρον ³, οἷς ἦσαν ἡίθεοι παῖδες, αὖθις ἀνεφύοντο τῷ Αἰγεῖ διαβολαὶ πρὸς τὰς πολίτας, ὀδυρομένους καὶ ἀγανακτῶντας, ὅτι πάντων αἴτιος ἦν ἐκεῖνος, ἔδεν μέρος μετέχει ⁴ τῆς κολάσεως μόνος, ἀλλ' ἐπὶ νόθῳ καὶ ξένῳ παιδὶ τὴν ἀρχὴν πεποιημένος, αὐτὰς περιορᾶ ⁵ γνησίων ἐρήμους καὶ ἀπαιδασ ἀπολειπομένους. ταῦτ' ἦνία τὸν Θησέα, καὶ δικαίων μὴ ἀμελεῖν, ἀλλὰ κοινωνεῖν τῆς τύχης τοῖς πολίταις, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἄνευ κλήρος προσελθόν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις τό τε φρόνημα θαυμαστὸν ἐφάνη, καὶ τὸ δημοτικὸν ἠγάπησαν· ὁ δὲ Αἰγεὺς, ἐπεὶ δεόμενος καὶ καθιπετεύων ἀμετάπεισον εὔρα καὶ ἀμετάτρεπτον, ἀπεικλήρωσε τὰς ἄλλας παιδας. Ἐλλάνικος δὲ Φησιν ἐ τὰς λαχόν-

τας

1 V. αὐτὰς.

2 Odyss. τ', 179.

3 V. ἐπὶ πρῶτον τὸν κληῖρον.

4 V. ἔχει.

5 Junt. & Ald. ὑπερορᾶ.

τας ἀπὸ κλήρας καὶ τὰς λαχέσας ἐπέμπειν τὴν πόλιν, αὐτὸν δὲ τὸν Μίνω παραγενόμενον ἐκλέγεσθαι, καὶ τὸν Θησέα πάντων ἐλέσθαι πρῶτον ἐπὶ τοῖς ὀριθεῖσιν· ἄρισμόν δ' εἶναι, τὴν μὲν ναῦν Ἀθηναίως παρέχειν, ἐμβάντας δὲ πλεῖν σὺν αὐτῶ τὰς ἡϊθέας, μηδὲν ὄπλον ἀρήϊον ἐπιφερομένους· ἀπολομένους δὲ τῷ Μινωταύρῳ, πέρας ἔχειν τὴν ποιήν. πρότερον μὲν ἔνδεμῖα σωτηρίας ἐλπὶς ὑπέκειτο· διὸ καὶ μέλαν ἰσίον ἔχουσιν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ προδήλῳ, τὴν ναῦν ἔπεμπον· τότε δὲ τῷ Θησέως τὸν πατέρα θάρρυνοντος καὶ μεγαληγορῶντος, ὡς χειρώσεται τὸν Μινωταυρον, ἔδωκεν ἕτερον ἰσίον λευκὸν τῷ κυβερνήτῃ, κελεύσας ὑποσρέφοντα σωζομένους τῷ Θησέως ἐπ' ἀραδαὶ τὸ λευκόν· εἰ δὲ μὴ, τῷ μέλανι πλεῖν, καὶ ἀποσημαίνειν τὸ πάθος. ὁ δὲ Σιμωνίδης ἐκ λευκὸν Φησιν εἶναι τὸ δοθὲν ὑπὸ τῷ Αἰγέως, ἀλλὰ Φοινίκεον ἰσίον ὑγρῷ πεφυρμένον πρινοῦ ¹ ἀνθεῖ ἐριθάλλης· καὶ τῷτο τῆς σωτηρίας αὐτῶν ποιήσασθαι σημεῖον. ἐκυβέρνα δὲ τὴν ναῦν Ἀμαρσυάδας Φέρεϊλος, ὡς Φησι Σιμωνίδης. Φιλόχορος δὲ παρὰ Σιρίας Φησὶν ἐκ Σαλαμῖνος τὸν Θησέα λαβεῖν κυβερνήτην μὲν Ναυσίδου, πρωρέα δὲ Φαίαινα, μηδέπω τότε τῶν Ἀθηναίων προσεχόντων τῇ θαλάσῃ· καὶ γὰρ εἶναι τῶν ἡϊθέων ἕνα Μενέδην Σιρίας θυγατριδὲν. μαρτυρεῖ δὲ τέτοις ἡρώα Ναυσιδόου καὶ Φαίαικος, εἰσαμένους ² Θησέως Φαλεροῖ πρὸς τῷ τῷ Σιρίας ἱερῷ, καὶ τὴν ἑορτὴν τὰ κυβερνήσια Φησὶν ἐκείνοις τελεῖσθαι.

XVIII. Γενομένους δὲ τῷ κλήρας, παραλαβὼν τὰς λαχόντας ὁ Θησεύς ἐκ τῷ πρυτανείῳ, καὶ παρελθὼν εἰς Δελφίνιον, ἔθηκεν ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἱκετηρίαν. ἦν δὲ κλάδος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας ἐρίῳ λευκῷ κατεσεμμένος. εὐξάμενος δὲ κατέβαινεν ἕκτη μηνὸς ἐπὶ θαλάσσαν ἰσαμένους Μανυχιῶνος, ἣ καὶ νῦν ἔτι τὰς κούρας πέμ-

¹ Anon Ἰουγῶσι; Meziriacus & Dac. dant πρινα.

² V. ἰσαμίνους.

πέμπασιν ἰλασομένας εἰς Δελφίνιον¹. λέγεται δὲ αὐτῶ τὸν μὲν ἐν Δελφοῖς ἀνελεῖν Θεὸν, Ἄφροδίτην καὶ ἠγεμόνα ποιεῖσθαι καὶ παρακαλεῖν συνέμπορον. θύοντι δὲ πρὸς θαλάσση τὴν αἶγα θήλειαν ἕσαν, αὐτομάτως τράγον γενέσθαι διὸ καὶ καλεῖσθαι τὴν Θεὸν Ἐπιτραγίαν.

XIX. Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσεν εἰς Κρήτην, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ γράφουσι καὶ ἄδουσι, παρὰ τῆς Ἀριάδνης ἐραθεισῆς τὸ λίνον² λαβάν, καὶ διδαχθεὶς, ὡς ἔστι τῷ λαβυρίνῳ τὰς ἐλιγμὰς διεξελεῖν, ἀπέκτεινε τὸν Μινώταυρον, καὶ ἀπέπλευσε τὴν Ἀριάδνην ἀναλαβάν καὶ τὰς ἡϊθέας. Φερεκιδῆς δὲ καὶ τὰ ἐδάφη τῶν Κρητικῶν νεῶν φησὶν ἐκκόψαι τὸν Θησέα, τὴν δίωξιν ἀφαιρέμενον. Δήμων δὲ καὶ τὸν Ταῦρον ἀναιρεθῆναι φησὶ τὸν τῷ Μίνῳ στρατηγόν, ἐν τῷ λιμένι διαναυμαχῶντα, τῷ Θησέως ἐκπλέοντος. ὡς δὲ Φιλόχορος ἰσόρηκε, τὸν ἀγῶνα τῷ Μίνῳ συντελεῖντος, ἐπίδοξος ὢν ἅπαντας πάλιν³ νικήσειν ὁ Ταῦρος ἐφθονεῖτο. καὶ γὰρ ἡ δύναμις αὐτῷ διὰ τὸν τρόπον ἦν ἐπαχθῆς, καὶ διαβολὴν εἶχεν, ὡς τῇ Πασιφάῃ πλησιάζων. διὸ καὶ τῷ Θησέως ἀξιῶντος ἀγωνίσασθαι, συνεχώρησεν ὁ Μίνως. ἔθες δὲ ἔντος ἐν Κρήτῃ θεῖσθαι καὶ τὰς γυναῖκας, Ἀριάδνη παρῆσα πρὸς τε τὴν ὄψιν ἐξεπλάγη τῷ Θησέως, καὶ τὴν ἀθλησὶν ἐθαύμασε πάντων κρατήσαντος. ἠθεὶς δὲ καὶ ὁ Μίνως, μάλιστα τῷ Ταύρῳ καταπαλαιδιέντος καὶ προπηλακιδέντος, ἀπέδωκε τῷ Θησεί τὰς παῖδας, καὶ ἀνῆκε τῇ πόλει τὸν εὐασμόν. ἰδίως δὲ πῶς καὶ περιτῶς ὁ Κλειδήμος ἀπήγγειλε περὶ τάτων, ἀναφέν ποθεν ἀρξάμενος· ὅτι δόγμα κοινὸν ἦν Ἑλλήνων μηδεμίαν ἐκπλεῖν τριήρη μηδαμίθεν ἀνδρῶν πέντε πλείονας⁴ δεχομένην· τὸν δὲ ἄρχοντα τῆς Ἀργεὺς Ἰά-
σουα

1 V. Δελφῶς.

2 Junt. & Ald. dant τὸν λίνον.

3 B. 1. 2. ἐν τῇ πάλῃ. Hinc Br. πάλιν.

4 Pone πλείονας deest secundum R. sive ζυγὰς, sive εἵχας, sive tale quid; — aut δεκάδας τῶν πέντε πλείονας.

συνα μόνον περιπλεῖν ¹, ἐξείργοντα τῆς Θαλάσσης τὰ λη-
 σήρια. Δαίδαλα δὲ πλοῖω Φυγόντος ² εἰς Ἀθήνας, Μί-
 νως παρὰ τὰ δόγματα μαυραῖς ναυσὶ διώκων, ὑπὸ χει-
 μῶνος εἰς Σικελίαν ἀπηνέχθη, καίπερ κατέσρεψε τὸν βίον.
 ἐπεὶ δὲ Δευκαλίων ὁ υἱὸς αὐτῆ πολεμικῶς ἔχων πρὸς
 τὰς Ἀθηναίους, ἔπεμψεν ἐκιδόναι Δαίδαλον αὐτῷ κε-
 λεύων, ἢ τὰς παῖδας ἀποκτενεῖν ἀπειλῶν, ἧς ἔλαβεν ὁμή-
 ρος ὁ Μίνως· τῷ μὲν ἀπεκρίνατο πρόως ὁ Θησεύς,
 παραιτέμενος ἀνεψιὸν ὄντα Δαίδαλον, καίπειρ κατὰ γέ-
 νος προσήκοντα, μητρὸς ὄντα ³ Μερόπης τῆς Ἐρεχθί-
 ως, αὐτὸς δὲ ⁴ ναυπηγία ἐπεβάλλετο, τῇ μὲν ἐν Θυ-
 μοιταδῶν ⁵ αὐτόφθι, μακρὰν τῆς ξενικῆς ὁδῶ, τῇ δὲ διὰ
 Πιτθέως ἐν Τροίῳ, βεβλόμενος λαυθάνειν ⁶. γενομέ-
 νων δὲ ἐτοίμων, ἐξέπλευσε, τὸν τε Δαίδαλον ἔχων καὶ
 Φυγάδας ἐν Κρήτης καθηγεμόνας, ἔθενός δὲ προειδότης,
 ἀλλὰ ναῦς Φιλίας οἰόμενων τῶν Κρητῶν προσφέρεισθαι,
 τῷ λιμένος κρατήσας καὶ ἀποβάς ἔφθασεν εἰς τὴν Κνωσ-
 σὸν παρελθὼν, καὶ μάχην ἐν πύλαις τῆς Λαβυρίνθου συν-
 ἄψας, ἀπέκτεινε τὸν Δευκαλίωνα καὶ τὰς δορυφόρους. ἐν
 δὲ τοῖς πράγμασι τῆς Ἀριάδνης γενομένης, σπεισάμενος
 πρὸς αὐτήν, τὰς τε ἡϊθέας ἀνέλαβε, καὶ Φιλίαν ἐποίη-
 σατο

¹ Glossa B. 1. ad vocem περιπλεῖν hæc annotat: Ἰριήρα
 πλήρη ἀνδρῶν ἰκανῶν; — Ex hac glossa Br. vocem πλήρη re-
 ponendam censet, & legendum μόνον πλήρη πλεῖν, sc. νηῖ; —
 R. post μόνον deesse putat ἰσοτάτας ἐπιβάτας ἔχοντα, aut ἐν τοσέ-
 τῳ ἀνδρῶν πλήθει, aut σὺν τοσέτῳ ἑταίρων ἀριθμῷ.

² B. 1. 2. 3. addunt Κρητῆθεν.

³ R. de suo dedit, loco ὄντι, quod vulgo legitur.

⁴ Vulg. legitur αὐτὸς ναυπηγίαν ἐπεβ. τὴν μὲν — τὴν δὲ;

⁵ Junt. & Ald. εὐθυμοιταδῶν, cons. B. 3. — B. 1. 2. ha-
 bent εὐθυμεταδῶν.

⁶ H. Steph. in quodam exempl. invenisse se testatur: λαυ-
 θάνειν, συμπλεῖν πείσας. Καὶ γενομένων ἐτοίμων &c. Post ἐτοί-
 μων Bodl. 1. 2. νηῶν.

σατο ¹ τοῖς Ἀθηναίῳς πρὸς τὰς Κρῆτας, ὁμόσαστας μηδέποτε πολέμῳ κατάρξαι.

XX. Πολλοὶ δὲ λόγοι καὶ περὶ τέτων ἐτι λέγονται, καὶ περὶ τῆς Ἀριάδνης, ἑδὲν ὁμολογούμενον ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ ἀπάγξασθαι Φασὶν αὐτὴν ἀπολειφθεῖσαν ὑπὸ τῆς Θησέως, οἱ δὲ εἰς Νάξον ὑπὸ ναυτῶν νομιθεῖσαν, Ὠνάρω τῷ ἱερεῖ τῆς Διονύσου συνοικεῖν, ἀπολειφθῆναι δὲ τῆς Θησέως ἐρωῶτος ἐτέρας.

Δεινὸς γὰρ μιν ἔπειρεν ἔρωσ Πανοπηίδος Αἰγλης. τῆτο γὰρ τὸ ἔπος ἐν τῶν Ἑσιόδου Πεισίπρατον ἐξελεῖν Φησιν Ἑρέας ὁ Μεγαρεύς· ὡσπερ αὐτὸς πάλιν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ὀμήρου νευλίαν ² τὸ·

Θησέα, Πειρίδῳν τε, θεῶν ἀριδείμετα τέκνα, χαριζόμενον Ἀθηναίοις. ἐνιοὶ δὲ καὶ τεκεῖν ³ ἐκ Θησέως Ἀριάδνην Οἰνοπίονα καὶ Στάφυλον· ἂν καὶ ὁ Χίος Ἴων ἐστὶ περὶ τῆς ἑαυτῆς πατρίδος λέγων·

Τὴν ποτε Θησείδης ἔκτισεν Οἰνοπίων.

ἃ δ' ἐστὶν εὐφημότατα μυθολογημένων, πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ φόματος ἔχουσιν ⁴. ἴδιον δὲ τινα περὶ τέτων λόγον ἐνδέδακε Παίλων ὁ Ἀμαθῆσιος. τὸν γὰρ Θησέα Φησὶν ὑπὸ χειμῶνος εἰς Κύπρον ἐξενεχθέντα, καὶ τὴν Ἀριάδνην ἔγνωσεν ἔχοντα ⁵, Φαύλως δὲ διακειμένην ὑπὸ τῆς σάλας καὶ δυσφορῆσαν, ἐμβιβᾶσαι μόνην· αὐτὸν δὲ τῷ πλοίῳ βοηθῆντα, πάλιν εἰς τὸ πέλαγος ἀπὸ τῆς γῆς φέρεσθαι. τὰς ἔν ἐγχωρίας γυναῖκας τὴν Ἀριάδνην ἀναλαβεῖν καὶ περιέπειν ἀδυμῆσαν ἐπὶ τῇ μονῶσει, καὶ γράμματα πλασὰ προσφέρειν, ὡς τῆς Θησέως γράφοντος αὐτῆς, καὶ περὶ τὴν ὠδίνα συμπονεῖν καὶ βοηθεῖν· ἀποθανῆσαν

B 2'

δὲ

¹ Vulgar. ἰεῖα. ἐποίησε, ut non græcam, R rejectit.

² Odyss. λ, 630.

³ Subaud. Φασί, quod add. B. 1. 2. leg. δὲ Φασί τεκεῖν.

⁴ V. ἄδουσιν.

⁵ Subaudi μεθ' ἑαυτῆς. B. 1. 2. φέροντα.

δὲ θάψαι, μὴ τειῆσαν. ἐπανελθόντα ¹ δὲ τὸν Θησέα καὶ περιλυτοῦ γενόμενον, τοῖς μὲν ἐγχωρίοις ἀπολιπεῖν χρήματα, συντάξαντα θύειν τῇ Ἀριάδνῃ· δύο δὲ μικρὰς ἀνδριαντίσκας ² ἰδρύσασθαι, τὸν μὲν ἀργυρᾶν, τὸν δὲ χαλκῶν. ἐν δὲ τῇ θυσίᾳ τῷ Γορπιαίᾳ ³ μηνὸς ἰσαμένῃ δευτέρᾳ, κατακλινόμενόν τινα τῶν νεανίσκων φθέγγεσθαι καὶ ποιεῖν, ἅπερ ⁴ ὠδίνεσαι γυναῖκες· καλεῖν δὲ τὸ ἄλλος Ἀμαθεσίς, ἐν ᾧ τὸν τάφον δεικνύσιν, Ἀριάδνης Ἀφροδίτης. καὶ Ναξίων δὲ τινες ἰδίως ἰσορῆσι δύο Μίνωας γενέσθαι καὶ δύο Ἀριάδνας, ἃν τὴν μὲν Διονύσῳ γαμηθῆναι φασὶν ἐν Νάξῳ, καὶ τὰς περὶ Στάφυλον τεκεῖν· τὴν δὲ νεωτέραν, ἀρκαθεῖσαν ὑπὸ τῷ Θησέως, καὶ ἀπολειφθεῖσαν, εἰς Νάξον ἐλθεῖν· καὶ τροφὸν μετ' αὐτῆς ὄνομα Κορκύνην, ἧς δεικνύσθαι τάφον. ἀποθανεῖν δὲ καὶ τὴν Ἀριάδνην αὐτόθι, καὶ τιμὰς ἔχειν ἔχ ὁμοίως τῇ προτέρᾳ. τῇ μὲν γὰρ ἡδομένως καὶ παίζοντας ἑορτάζειν, τὰς δὲ ταύτην δρωμένας θυσίας εἶναι πένθει τινὶ καὶ συγγότῃ μεμιγμένας.

XXI. Ἐν δὲ τῆς Κρήτης ἀποπλέων εἰς Δῆλον κατέχευε, καὶ τῷ Θεῷ θύσας, καὶ ἀναθεῖς τὸ Ἀφροδίσιον, ὃ παρὰ τῆς Ἀριάδνης ἔλαβεν, ἐχόρευσε μετὰ τῶν ἡϊθέων χορείαν ⁵, ἣν ἔτι νῦν ἐπιτελεῖν Δηλῆς λέγουσι, μίμημα τῶν ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ περιόδων καὶ διεξόδων, ἐν τινὶ ρυθμῷ παραλλάξεις ⁶ καὶ ἀνελίξεις ἔχοντι, γιγνομένην. καλεῖται δὲ τὸ γένος τῆτο τῆς χορείας ὑπὸ Δηλίων γέρανος,

¹ Ita leg. sec. B. 1. 2. Vulgo ἐπελθόντα.

² V. ἀνδριάντας, quod Br. præfert ob præcedens μικρὰς; sed diminutiva haud raro cum v. μικρὰς copulata inveniuntur.

³ V. τῷ Σεπτεμβρίᾳ, ἵσως Γορδιαίᾳ. Manifesta Glossa. Ex lectione depravata Suidæ Γορδιαίᾳ.

⁴ B. 1. 2. ἅπερ φθέγγονται καὶ ποιῶσι. Ibidem post καλεῖν δὲ add. λέγεσθαι.

⁵ Bodl 1. 2. ἦν ἢν.

⁶ Br. mavult παρελίξεις s. περιελίξεις, ad analogiam præced. περιόδων καὶ διεξόδων, & cap. 19. λαβυρίνθῳ ἐλιγμὰς.

νος, ὡς ἰσορεῖ Δικαίαρχος. ἐχόρευσε δὲ περὶ τὸν Κερατῶνα ¹, βωμὸν ἐν κεράτων συνηρμοσμένου εὐωνύμων ἀπάντων. ποιῆσαι δὲ καὶ ἀγῶνα Φασὶν αὐτὸν ἐν Δήλῳ, καὶ τοῖς νικῶσι τότε πρῶτον ὑπ' ἐκεῖνε Φοίνικα δοθῆναι.

XXII. Τῇ δὲ Ἀττικῇ προσφερομένων, ἐκλαθέδαι μὲν αὐτὸν, ἐκλαθέδαι δὲ καὶ ² τὸν κυβερνήτην ὑπὸ χαρᾶς, ἐπάραθαι τὸ ἴσιον, ᾧ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἔδει γνώριμον τῷ Αἰγεί γενέσθαι· τὸν δὲ, ἀπογνόντα, ρίψαι κατὰ τῆς πέτρας ἑαυτὸν, καὶ διαφθαρῆναι. καταπλεύσας δὲ ὁ Θησεὺς, ἔβυε μὲν αὐτὸς, ὡς ἐκπλέων Δυσίας ἠΰξατο τοῖς Θεοῖς, Φαληροῖ, κήρυκα δὲ ἀπέσειλε τῆς σωτηρίας ἀγγελον εἰς ἄστυ. ἔτος ἐνέτυχεν ὄδυρομένοις τε πολλοῖς τὴν τῆ βασιλέως τελευτήν, καὶ αὐτὸ χαίρειν, ὡς εἰκός, ἐτέροις, καὶ Φιλοφρονεῖσθαι καὶ σεφανεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ προθύμοις ἔσιν. τὰς μὲν ἔν σεφάνης δεχόμενος, τὸ κηρύκειον ἀνέσεφεν· ἐπανελθὼν δὲ ἐπὶ θάλασσαν, ἔπω πεπονημένε σπονδάς τῆ Θησεῶς, ἔξω περιέμεινε, μὴ βελλόμενος τὴν Δυσίαν ταραξάει. γενομένων δὲ τῶν σπονδῶν, ἀπήγγειλε τὴν τῆ Αἰγέως τελευτήν. οἱ δὲ σὺν κλαυθμῷ καὶ θορύβῳ σπεύδοντες ³ ἀνέβαινον εἰς τὴν πόλιν. ὅθεν καὶ νῦν ἐν τοῖς ὠχοφορίοις σεφανεῖσθαι μὲν ἔ τὸν κήρυκα λέγασιν, ἀλλὰ τὸ κηρύκειον· ἐπιφωνεῖν δὲ ταῖς ⁴ σπονδαῖς ἔλελεῦ, ἰῆ, ἰῆ, τὰς παρόντας. ὣν τὸ μὲν σπεύδοντες ἀναφωνεῖν καὶ παιωνίζοντες εἰώθασι, τὸ δὲ ἐκπλήξεως καὶ ταραχῆς ἐσι. θάψας δὲ τὸν πατέρα,

B 3

τῷ

1 H. Steph. leg. censet κερατῆντα βωμὸν, *cornibus frequenter aram, ut dixit Martialis; æque ac κερατῆντα urbem dici* ἀπὸ τῶν κεράτων. B. 1. 2. leg. τὸν ἐν κεράτων συνηρμοσμένου καὶ cet. Edd. antiq. habent συνηρμοσμένον.

2 R. ex suo addidit, hanc verborum collocationem concinniore putans: ἐκλαθέδαι μὲν τὸν κυβερνήτην, ἐκλαθέδαι δὲ καὶ αὐτὸν (Theseum) ὑπὸ χαρᾶς.

3 Anon. σπένδοντες.

4 Vulc. B. 1. 2. 3. ἐν ταῖς.

τῷ Ἀπόλλωνι τὴν εὐχὴν ἀπέδιδε τῇ ἐβδόμῃ ¹ τῆ Πυανεψιώνος μηνὸς ἰσαμένε· ταύτῃ γὰρ ἀνέβησαν εἰς ἄστυ σωθέντες. ἡ μὲν ἔν ἔψησις τῶν ὀσπρίων λέγεται γενέσθαι διὰ τὸ σωθέντας αὐτὰς εἰς ταυτὸ συμμίξαι τὰ περιόντα τῶν σιτίων, καὶ μίαν χύτραν κοινῇ ἐψήσαντας συνεισαθῆναι, καὶ συγκαταφαγεῖν ἀλλήλοις. τὴν δὲ εἰρεσιώνην ἐκφέρσι, κλάδον ἐλαίας ἐρίω μὲν ² ἀνεσεμμένων, ὥσπερ τότε τὴν ἰμετηρίαν, παντοδαπῶν δὲ ἀνάπλεων κατοργυμάτων, διὰ τὸ λῆξαι τὴν ἀφορίαν, ἐπάδοντες·

Εἰρεσιώνη σῦκα φέρειν καὶ πίονας ἄρτας,

Καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ, καὶ ἐλαιον ἀναψήσασθαι,

Καὶ κύλιον εὐζῶρον, ὡς ἔν μεθύσασα καθεύδῃ ³.

καίτοι ταῦτά τινες ἐπὶ τοῖς Ἡρακλείδαις γενέσθαι λέγουσιν, ἕτως διατρεφομένοις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων· οἱ δὲ πλείους, ὡς προείρηται.

XXIII. Τὸ δὲ πλοῖον ⁴, ἐν ᾧ μετὰ τῶν ἡϊθέων ἐπλευσε, καὶ πάλιν ἐσώθη, τὴν τριακόντορον, ἄχρι τῶν Δημητρίε τῆ Φαληρέως χρόνων διεφύλαττον οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ξύλων ὑφαιρῶντες, ἄλλα δὲ ἐμβάλλοντες ἰχυρὰ καὶ συμπηγνύντες, ἕτως ὡσε καὶ τοῖς Φιλοσόφοις εἰς τὸν αὐξόμενον ⁵ λόγον ἀμφιδοξόμενον πα-
ράδει-

¹ Br. mavult ὀγδόῃ ex collat. cap. ult. ὀγδόῃ πυανεψιώνος, ἐν ἣ — ἐπανῆλθεν. — Vulc. πανεψιώνος.

² Post hæc inferendum suspicatur R. καὶ αὐτὸν, ob infequens ὥσπερ τότε — cf. c. 18.

³ Hi versus alibi aliter leguntur, ex. gr. pro φέρειν, φέρεα & φέροι; pro μέλι ἐν κοτύλῃ, μέλιτος κοτύλην; pro ἀναψήσασθαι, ἀποψήσασθαι, ὑποψήσασθαι, ἐπιπρήσασθαι, ἀνεψήσασθαι; pro εὐζῶρον, εὐζῶρα; pro ὡς ἔν, ὅπως; pro καθεύδῃ, καθεύσης. Quare non mirum, quod Interpp. in illis explicandis multum dissentiant, aliisque alia placeant. Sensum, quem R. in v. tertio supponit, non sine causa rejecisse videtur G. B. de Schirach Biographien des Plutarchs mit Anm.

⁴ B. 1. 2. add. ἐκεῖνο; nec non lin. seq post ἐσώθη — φημί δῆ.

⁵ V. αὐξομένων; — Dacer. corrigit τῶν αὐξανόμενων.

ράδειγμα τὸ πλοῖον εἶναι, τῶν μὲν, ὡς τὸ αὐτὸ, τῶν δὲ, ὡς ἐ τὸ αὐτὸ διαμένει, λεγόντων. ἄγχι δὲ καὶ τὴν τῶν ὠχοφορίων ἑορτὴν, Θησέως κατασήσαντος. ἔ γὰρ ἀπάσας αὐτὸν ἐξαγαγεῖν τὰς λαχέσας τότε παρθένους, ἀλλὰ τῶν συνήθων νεανίσκων δύο θηλυφανεῖς μὲν ὀφθῆναι καὶ νεαρὰς, ἀνδρώδεις δὲ ταῖς ψυχαῖς ¹ καὶ προθύμους, λητροῖς τε θερμοῖς καὶ σιατροφίαις, καὶ ταῖς περὶ τὴν κόμην καὶ λειότητα ² καὶ χροιάν ἀλοιφαῖς καὶ κοσμήσεσιν ὡς ἔσιν ἐξαλλάξαντα κομιδῇ, καὶ διδάξαντα Φωνὴν καὶ σχῆμα καὶ βάδισιν ὡς ἐνὶ μάλις παρθένους ὁμοῖσθαι, καὶ μηδὲν φαίνεσθαι διαφέροντας, ἐμβαλεῖν εἰς τὸν τῶν παρθένων ἀριθμὸν, καὶ διαλαθεῖν ἅπαντας· ἐπεὶ δὲ ἐπανῆλθεν, αὐτὸν τε πόμπευσαι καὶ τὰς νεανίσκους ἔτις ἀμπεχομένους, ὡς νῦν ἀμπέχονται ³ τὰς ὄχλους φέροντες. φέρουσι δὲ, Διονύσῳ καὶ Ἀριάδνῃ χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον· ἢ μάλλον, ὅτι συγκομιζόμενης ὀπάρας ἐπανῆλθον· αἱ δὲ δειπνοφόροι παραλαμβάνονται, καὶ κοινωνῶσι τῆς θυσίας, ἀπομιμέμεναι τὰς μητέρας ⁴ ἐπειθῶν τῶν λαχόντων. ἐπεφοίτων γὰρ αὐτοῖς ὄψα καὶ σιτία νομίζεσθαι· καὶ μῦθοι λέγονται, διὰ τὸ κἀκείνας εὐθυμίας ἐνεκεν καὶ παρηγορίας μύθους διεξιέναι τοῖς παισίν. ταῦτα μὲν ἔν καὶ Δήμων ἰσόρημεν. ἐξηρέθη δὲ καὶ τέμενος αὐτῶ, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν παραχόντων τὸν δασμὸν οἴκων ⁵ ἔταξεν εἰς θυσίαν αὐτῶ τελεῖν ἀποφοράς· καὶ τῆς θυσίας ἐπεμελῆντο Φυταλίδαι, Θησέως ἀποδότους αὐτοῖς ἀμοιβὴν τῆς φιλοξενίας.

B 4

XXIV.

¹ V. τὰς ψυχαῖς; ut paulo post ἐναλλάξαντα pro ἐξαλλ.

² R. quærit: annon legendum: καὶ εἰς (v. πρὸς) λειότητα — ἀλοιφαῖς; fatetur tamen, locum hunc, ut male tornatum, ipse districere.

³ R. inserit articul. οἱ τὰς ὄχλους.

⁴ V. ἀμπεχομένοι τὰς μητέρας.

⁵ B. 1. 2. οἴκας; & V. ἀπετελεῖν pro ἰελεῖν.

XXIV. Μετὰ δὲ τὴν Αἰγέως τελευτήν, μέγα καὶ
 Φαυμασὸν ἔργον εἰς νῦν βαλλόμενος, συνώκισε τὰς τὴν Ἀτ-
 τικὴν κατοικοῦντας εἰς ἓν ἄστυ, καὶ μιᾶς πόλεως ἓνα δῆμον
 ἀπέφηνε, τέως ¹ σποράδας ὄντας καὶ δυσανακλήτους πρὸς
 τὸ κοινὸν πάντων ² συμφέρον. ἔσι δ' ὅτε καὶ διαφερο-
 μένης ἀλλήλοις καὶ πολεμῶντας, ἐπιὼν ἀνέπειθε κατὰ
 δήμους καὶ γένη· τῶν μὲν ἰδιωτῶν καὶ πενήτων ἐνδεχο-
 μένων ταχὺ τὴν παράκλησιν αὐτῶ· τοῖς δὲ δυνατοῖς ἀβα-
 σίλευτον πολιτείαν προτείνων καὶ ³ δημοκρατίαν, αἰτῶ
 μόνον ἄρχοντι πολέμου καὶ νόμων Φύλακι χρησομένην ⁴,
 τῶν δὲ ἄλλων παρέξουσιν ἅπασιν ἰσομοιρίαν. τὰς μὲν ταῦ-
 τα ἔπειθεν ⁵. οἱ δὲ τὴν δύναμιν αὐτῶ δεδιότες, μεγάλην
 ἔσαν ἤδη, καὶ τὴν τόλμαν, ἐβόλουτο πειθόμενοι μᾶλλον,
 ἢ βιαζόμενοι, ταῦτα συγχωρεῖν. καταλύσας ἔν τὰ παρ'
 ἐνάσοις πρυτανεῖα καὶ βουλευτήρια καὶ ἄρχας, ἐν δὲ ποι-
 ῆσας ἅπασιν κοινὸν ἐνταῦθα πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον,
 ὅπερ νῦν ἴδρυται τὸ ἄστυ ⁶, τὴν τε πόλιν Ἀθήνας προσ-
 ηγόρευσε, καὶ Παναθηναία θυσίαν ἐποίησε κοινήν. ἔθυσ-
 σε δὲ καὶ μετοίκια ⁷ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τῶ Ἐκατομβαιῶ-
 νος, ἣν ἔτι νῦν θύουσι. καὶ τὴν βασιλείαν ἀφείξας, ὡσπερ
 ἠμολόγησε, διεκόσμηε τὴν πολιτείαν, ἀπὸ Θεῶν ἀρχό-
 μενος·

1 B. I. 2. γὰς γέως; unde R. ἀπέφηνεν, γὰς γέως suspicatur.

2 V. πᾶσι.

3 Forte καὶ τῶ δήμῳ. R.

4 V. χρωμένην.

5 B. I. 2. μὲν κατὰ ἔπειθεν ταῦτα. R. suspicatur γὰς μὲν
 ἐκόντας ταῦτα ἔπειθεν.

6 Hanc textus interpunctionem debemus Reiskio, a vul-
 gata, quæ post ἴδρυται per eomma distinguit, γὰς ἄστυ autem cum
 sequentibus conjungit, diversam, & ad rei sensum multo aptio-
 rem. "Asu convenit h. l. singulari urbis parti, in qua fuerat
 Prytaneum.

7 Meziriacus emendat συνοίκια. Sed utroque fo-
 mine gaudebat hoc festum, cum utrumque, συνοικεῖν & μετοι-
 κεῖν causam illud celebrandi satis apte exprimat.

μενος· ἦκε γὰρ αὐτῷ χρησμὸς ἐν Δελφῶν μαντευομένῳ
περὶ τῆς πόλεως·

Αἰγείδῃ Θησεῦ Πιτθίδος ἔκγονε κέρης,
Πολλαῖς τοι πολίεσσι ¹ πατὴρ ἐμὸς ἐγνατέθηνε
Τέρματα καὶ κλωσῆρας ἐν ὑμετέρῳ πηλοῖέθρῳ.

Ἄλλὰ σὺ μὴ τι λήην πεπονημένος ἐνδόθι θυμὸν
Βελεύειν· ἄσιδος γὰρ ἐν οἴδατι ποντοπορεύση ².

τῆτο δὲ καὶ Σιβύλλαν ὕσερον ἀποσοματίσαι πρὸς τὴν πό-
λιν ἰσορῶσι ³ ἀναφθεγξαμένην·

Ἄσιδος βαπτίζῃ, δύναι δέ τοι ἔθέμις ἐσίν.

XXV. Ἔτι δὲ μᾶλλον αὐξήσαι τὴν πόλιν βεβλόμε-
νος, ἐκάλει πάντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις, καὶ τὸ Δεῦρ' ἴτε πάν-
τες λεῶ, κήρυγμα Θησεῶς γενέσθαι Φασί, πανδημίαν τι-
νὰ καθίσαντος. ἔ μὴν ἀτακτον, ἐδὲ μεμιγμένην περιεῖδεν
ὑπὸ πλήθους ἐπιχυθέντος ἀκρίτε γενομένην τὴν δημοκρα-
τίαν, ἀλλὰ πρῶτος ⁴ ἀποκρίνας χωρὶς εὐπατρίδας καὶ
γεωμόρους καὶ δημουργὰς, εὐπατρίδαίς μὲν γινώσκειν τὰ
θεῖα, καὶ παρέχειν ἀρχοντας ἀποδοῦς, καὶ νόμων διδα-
σκάλας εἶναι, καὶ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἐξηγητάς· τοῖς ἄλλοις
δὲ πολίταις ⁵ ὡσπερ εἰς ἴσον κατέστησε, δόξῃ μὲν εὐπατρι-
δῶν, χρεῖα δὲ γεωμόρων, πλήθει δὲ τῶν δημουργῶν ὑπερ-
έχειν δοκούντων. ὅτι δὲ πρῶτος ἀπέκλιε πρὸς τὸν ὄχλον,
ὡς Ἀριστοτέλης Φησί, καὶ ἀφῆκε τὸ μοναρχεῖν, ἔοικε
μαρτυρεῖν καὶ Ὅμηρος ἐν νεῶν καταλόγῳ, μόνους Ἀθη-
ναίους ⁶ δῆμον προσαγορεύσας. ἔποψε δὲ καὶ νόμισμα,

B 5

βῆν

1 Junt. & Ald. πολίεσσι.

2 Reiskio verbum ποντοπορεύεσθαι non videtur esse analogi-
cum. sed ποντοπορεῖν. Legendum ergo putat ποντοπορήσεις,
in act. aut ποντοπορήστη in med.

3 B 1. 2. inferunt τοῖς; hinc Br. suspicatur γινῆς ἰσορ.

4 B. 1. 2. πρῶτα; lidem inferunt post χωρὶς — γὰς.

5 Br. πολίτας mavult. R. susp. τοῖς ἄλλοις πολίταις πάν-
τα εἰς ἴσον κατέστησε.

6 Junt. habet ἀθηναίων, quam lectionem R. cum reliquis
interpp. merito rejicit.

βεν ἐγχαράξας, ἢ διὰ τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον, ἢ διὰ τὸν Μίνω στρατηγὸν, ἢ πρὸς γεωργίαν τὰς πολίτας παρκαλῶν. ἀπ' ἐκείνης δὲ Φασι τὸ ἐκατόμβοιον καὶ τὸ δεκάβοιον ὀνομαθῆναι. προσιτησάμενος δὲ τῇ Ἀττικῇ τὴν Μεγαρικὴν βεβαίως, τὴν θρυλλεμένην ἐν Ἴθμῳ σήλην ἔστησεν, ἐπιγράφας τὸ διορίζον ἐπίγραμμα τὴν χώραν δυσὶ τριμέτροις, ὧν ἔφραζε τὸ μὲν ¹ πρὸς ἑω·

Τὰδ' ἐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ' Ἰωνία.

τὸ δὲ πρὸς ἐσπέραν·

Τὰδ' ἐσὶ Πελοπόννησος, ἐκ Ἰωνία.

καὶ τὸν ἀγῶνα πρῶτος ἔθηκε κατὰ ζῆλον Ἡρακλέας, ὡς δι' ἐκείνον Ὀλύμπια τῷ Διὶ, καὶ δι' αὐτὸν Ἴθμια τῷ Ποσειδῶνι Φιλοτιμηθεὶς ἄγειν τὰς Ἑλληνας. ὁ γὰρ ἐπὶ Μελικέρτῃ τεθείς ² αὐτόθι, νυκτὸς ἑδράτο, τελετῆς ἔχων μᾶλλον, ἢ θῆας καὶ πανηγυρισμῶ, τάξιν. ἔνιοι δὲ Φασιν ἐπὶ Σιρίωνι τὰ Ἴθμια τεθῆναι, τῷ Θησέως ἀφοσιωμένῃ τὸν Φόνον διὰ τὴν συγγένειαν. Σιρίωνα γὰρ υἱὸν εἶναι Κανήθεα καὶ Ἠνιόχης ³ τῆς Πιτθέως. οἱ δὲ Σίνιν ⁴, ἐχὶ Σιρίωνα· καὶ τὸν ἀγῶνα τεθῆναι διὰ τῆτον ὑπὸ Θησέως, ἔ δι' ἐκείνον. ἔταξεν ἔν καὶ διωρίσατο πρὸς τὰς Κορινθίους, Ἀθηναίων τοῖς ἀφινεμένοις ἐπὶ τὰ Ἴθμια παρέχειν προεδρίαν, ὅσον ἂν τόπον ἐπίσχη καταπεταθὲν τὸ τῆς Θεωρίδος νεῶς ἰσίου, ὡς Ἑλλάνιος καὶ Ἀνδρων ὁ Ἀλιμαριασσεὺς ἰσορήκασιν.

XXVI. Εἰς δὲ τὸν πόντον ἐπλευσε τὸν Εὐξείνου, ὡς μὲν Φιλόχορος καὶ τινες ἄλλοι λέγουσι, μεθ' Ἡρακλέας ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνας συστρατεύσας, καὶ γέρας ἀριεῖδον Ἀντιόπην

¹ Vulg. γὰ μὲν, pro quo R. de suo dedit γὰ — referendum sive ad ἐπίγραμμα, sive ad τοῖμιστρον (ἔπος). Anon. ἔφραζε ὁ μὲν πρὸς cet. B. 1. 2. δι' ὧν ἔφραζε.

² B. 1. 2. ἀγῶν ἰεθεῖς.

³ V. Κανήθεα καὶ Ἠνιόχης.

⁴ B. 1. 2. Σίνιν; uti paulo post pro διὰ γῆτον, δι' αὐτὸν; & pro Θεωρίδος νεῶς leg. θεωρίδος.

τιόπην ἔλαβεν· οἱ δὲ πλείους, ὧν ἐστὶ καὶ Φερενύδης καὶ Ἐλλάνμος καὶ Ἡρόδωρος, ὕπερον Φασὶν Ἡρακλέες ἰδιό-
 ζολον πλεῦσαι τὸν Θησέα, καὶ τὴν Ἀμαζόνα λαβεῖν
 αἰχμάλωτον· πιθανώτερα ¹ λέγοντες. ἔδει γὰρ ἄλλος
 ἰσθρήται τῶν μετ' αὐτῶ ² στρατευσάντων Ἀμαζόνα λα-
 βεῖν αἰχμάλωτον. Βίων δὲ, καὶ ταύτην παρακρησάμενον
 οἴχεσθαι λαβόντα· φύσει γὰρ ἕσας τὰς Ἀμαζόνας Φι-
 λάνδρας ³, ἔτε Φυγεῖν τὸν Θησέα προσβάλλοντα τῇ χά-
 ρα, ἀλλὰ καὶ ξένια πέμπειν· τὸν δὲ, τὴν κομίζουσαν
 ἐμβῆναι παρακαλεῖν εἰς ⁴ τὸ πλοῖον· ἐμβάσης δὲ, ἀναχθῆ-
 ναι. Μενειράτης δὲ τις ἰστορίαν περὶ Νικαίας τῆς ἐν Βι-
 θυνία πόλεως ἐνδεδικώς, Θησέα Φησὶ τὴν Ἀντιόπην
 ἔχοντα διατρίψαι περὶ τέτρως τῶν τόπων· τυγχάνειν δὲ
 συστρατεύοντας αὐτῷ τρεῖς νεανίσκους ἐξ Ἀθηῶν, ἀδελ-
 Φὰς ἀλλήλων ⁵, Εὐνεων καὶ Θόαντα καὶ Σολόοντα. τῶ-
 του ἐν ἐρώντα τῆς Ἀντιόπης, καὶ λαμβάνοντα τῶν ἄλλων,
 ἐξεῖπειν πρὸς ἓνα τῶν συνήθων· ἐκεῖνος δὲ ⁶ περὶ τέτων
 ἐντυχόντος τῇ Ἀντιόπῃ, τὴν μὲν τὴν ⁷ πείραν ἰχυρῶς
 ἀποτρίψασθαι, τὸ δὲ πρᾶγμα σωφρόνως ἅμα καὶ πρᾶως
 ἐνεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν Θησέα μὴ κατηγορεῖσθαι· τῶ δὲ
 Σολόοντος, ὡς ἀπέγνω, ῥίψαντος ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν τι-
 να καὶ διαφθαρέντος, ἠδημένον ⁸ τότε τὴν αἰτίαν καὶ τὸ
 πάθος τῶ νεανίσκου τὸν Θησέα, βαρέως ἐνεγκεῖν· καὶ δυσ-
 φορῶντα, λόγιόν τι πυθόχρησον ἀνενεγκεῖν πρὸς ἑαυ-
 τόν·

1 B. I. 2. πιθανώτερον.

2 Cum Hercule Vulc. μετ' αὐτῶ.

3 Post Φιλάνδρους Reiskio deesse videtur ex ἀποστρέψασθαι,
 vel ex ἀποδιῶξαι, vel tale quid.

4 εἰς deest Juntinæ.

5 V. ἀλλήλους.

6 B. I. 2. alid. εἰπεῖν.

7 Prius τὴν refer. ad Antioπam; postea ius R. de suo ad-
 didit.

8 Vett. Edit. Junt. Ald. Cratandr. dant, sed vitiole, ἠδη-
 μίνε.

τόν· εἶναι γὰρ αὐτῶ προστεταγμένον ἐν Δελφοῖς ὑπὸ τῆς Πυθίας, ὅταν ἐπὶ ξένης ἀνισθῆ μάλισα καὶ περίλυπος γένηται, πόλιν ἐνεῖκτίσαι, καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τινὰς ἡγεμόνας καταλιπεῖν. ἐκ δὲ τῆς, τὴν μὲν πόλιν, ἣν ἐκτίσεν, ἀπὸ τῆς Θεῆς Πυθόπολιν προσαγορευῆσαι· Σολόοντα δὲ, τὸν πλησίον ποταμὸν, ἐπὶ τιμῇ τῆς νεανίσκου. καταλιπεῖν δὲ καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆ οἷον ἐπιστάτας καὶ νομοθέτας, καὶ σὺν αὐτοῖς Ἑρμον, ἀνδρὰ τῶν Ἀθηνησιν εὐπατριδῶν· ἀφ' ἧ καὶ τόπον Ἑρμῆ¹ καλεῖν οἰκίαν² τῆς Πυθοπολίτας· ἐκ ὁρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν περισπῶντας, καὶ τὴν δόξαν ἐπὶ Θεὸν ἀπὸ ἥρωος μετατιθέντας.

XXVII. Πρόφασιν μὲν ἔν ταύτην ὁ τῶν Ἀμαζόνων πόλεμος ἔχε. φαίνεται δὲ μὴ Φαῦλον αὐτῆ, μηδὲ γυναικίον γενέσθαι τὸ ἔργον. ἔ γὰρ ἂν ἐν ἄσει κατεστρατοπέδευσαν, ἐδὲ τὴν μάχην συνῆψαν ἐν χρῶν περι τὴν Πύυκα καὶ τὸ Μισεῖον³, εἰ μὴ κρατῆσαι τῆς χώρας, ἀδεῶς τῇ πόλει προσέμιζαν. εἰ μὲν ἔν, ὡς Ἑλλάνικος ἰσόρηκε, τῶ Κιμμερικῶ Βοσπόρῳ παγέντι διαβάσαι⁴ περιῆλθον, ἔργον ἐστὶ πιεῦσαι. τὸ δὲ ἐν τῇ πόλει χεδὸν αὐτὰς ἐνεστατοπεδεῦσαι, μαρτυρεῖται καὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν τόπων, καὶ ταῖς θήκαις τῶν πεσόντων. πολλὸν δὲ χρόνον θυνοσ ἦν καὶ μέλλησις ἀμφοτέροις τῆς ἐπιχειρήσεως· τέλος δὲ Θησεὺς κατὰ τι λόγιον τῶ Φόβῳ⁵ σφαγιασάμενος, συνῆψεν αὐταῖς. ἡ μὲν ἔν μάχῃ Βοηδρομιῶνος ἐγένετο μηνὸς, ἐφ' ἣ τὰ βοηδρόμια μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι θυνοσιν. ἰσορεῖ δὲ Κλειδῆμος, ἔξακριβῶν τὰ καθ' ἕνα βελόμενος, τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Ἀμαζόνων κέρας ἐπιτρέφειν

1 Rede repositum pro Ἑρμῆ, quod habent edd. vet.

2 Deest B. 1. 2.

3 B. 1. 2. add. τότε.

4 R. mavult ἐπιδικεῖσθαι περιῆλθον scil. εἰς Ἀθήνας.

5 B. 1. 2. ἦ Φοίβῳ; uti & edit. Junt. Aid. Crat.

Φειν πρὸς τὸ νῦν καλέμενον Ἀμαζόνειον, τῶ δὲ δεξιῶ πρὸς τὴν Πύνα κατὰ τὴν Χρυσᾶν Νίην ¹. μάχεσθαι δὲ πρὸς τῆτο τὰς Ἀθηναίους ἀπὸ τῶ Μασεῖς ταῖς Ἀμαζόσι συμπεσόντας· καὶ τὰς τῶν πεσόντων περὶ τὴν πλατεῖαν εἶναι τὴν Φέρεσαν ἐπὶ τὰς πύλας ², παρὰ τὸ Χαλιώδοντος ἡρώου, ἃς νῦν Πειραιῖκὰς ὀνομάζουσι. καὶ ταύτη μὲν ἐκβιασθῆναι μέχρι καὶ ³ τῶν Εὐμενίδων, καὶ ὑποχωρῆσαι ταῖς γυναῖξιν· ἀπὸ δὲ Παλλαδίας καὶ Ἀρδητῆς καὶ Λυκίης προσβαλόντας, ἄσασθαι τὸ δεξιὸν ⁴ αὐτῶν ἄχρι τῶ στρατοπέδου, καὶ πολλὰς καταβαλεῖν. τετάρτῳ δὲ μηνὶ συνθήκας γενέσθαι διὰ τῆς Ἰπολύτης· Ἰπολύτην γὰρ ἕτος ὀνομάζει τὴν τῶ Θησεῖ συνοικῆσαν, ἐν Ἀντιόπην. ἔνιοι δὲ Φασὶ μετὰ τῶ Θησεῶς μαχομένην πεσεῖν τὴν ἄνδρωπον, ὑπὸ Μολπαδίας ἀιοντιδεῖσαν, καὶ τὴν εἴλην τὴν παρὰ ⁵ τὸ τῆς γῆς τῆς Ὀλυμπίας ἱερὸν ⁶, ἐπὶ ταύτῃ κεῖσθαι. καὶ Φαυμαστὸν ἐν ἔσιν ἐπὶ πράγμασιν ἕτω παλαιοῖς πλανᾶσθαι τὴν ἱστορίαν· ἐπεὶ καὶ τὰς τετρωμένας Φασὶ τῶν Ἀμαζόνων ὑπ' Ἀντιόπης εἰς Χαλιίδα λάθρα διαπεμφθεῖσας, τυγχάνειν ἐπιμελείας, καὶ ταφῆναι τινας ἐπεὶ περὶ τὸ νῦν Ἀμαζόνειον καλέμενον. ἀλλὰ τῶ γε τὸν πόλεμον εἰς σπονδὰς τελευτῆσαι, μαρτύριόν ἐστιν ἦτε τῶ τόπῳ κλησῖς τῶ παρὰ ⁷ τὸ Θησεῖον, ὄνπερ Ὀρωμῶσιον καλέουσι, ἦτε γινομένη πάλαι θυσία ταῖς Ἀμαζόσι πρὸ τῶν Θησειῶν. δεικνύουσι δὲ καὶ Μεγαρεῖς Ἀμαζόνων θῆκην παρ' αὐτοῖς, ἐπὶ τὸν καλέμενον Ῥῆν βαδίζουσι ⁸ ἐξ

ἀγο-

¹ Sic R. de suo pro vulg. ἦκειν — illo in tractatu, ubi nunc est Aurea Victoria simulacrum.

² R. suspicatur πύλας, τὰς παρὰ cet.

³ Ita R. transposuit vocabula in vulgatis ordine inverfo exhibita.

⁴ R. vult ἐπάνουμον.

⁵ V. περὶ τοῦ.

⁶ B. 1. 2. add. ἔσαν.

⁷ R. mavult περὶ.

⁸ V. καὶ βαδίζουσι. Hinc Br. καταβαδίζουσι.

ἀγορᾶς, ὅπερ τὸ ῥομβοειδές. λέγεται δὲ καὶ περὶ Χαίρωνικαν ἐτέρας ἀποθανεῖν, καὶ ταΦῆναι παρὰ τὸ ῥευμάτιον, ὃ πάλαι μὲν, ὡς εἶπε ¹, Θερμώδων, Αἰμων δὲ νῦν καλεῖται· περὶ ἧν ἐν τῷ Δημοθένε βίῳ γέγραπται. Φαίνονται δὲ μὴδὲ Θεσσαλίαν ἀπραγμόνως αἱ Ἀμαζόνες διελθεῖσαι. τάφοι γὰρ αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν δεῖνυνται περὶ τὴν Σιοτσοσαίαν καὶ τὰς Κυνὸς κεφαλὰς.

XXVIII. Ταῦτα μὲν ἐν ἄξια μνήμης περὶ ² τῶν Ἀμαζόνων. ἦν γὰρ ὁ τῆς Θησηίδος ποιητῆς Ἀμαζόνων ἐπανάστασιν γέγραφε, Θησεῖ γαμῶντι Φαῖδραν τῆς Ἀντιόπης ἐπιθεμένης, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς Ἀμαζόνων ἀμυνομένων, καὶ κτείνοντος αὐτὰς Ἡρακλῆος, περιφανῶς εἶπε μύθῳ καὶ πλάσματι. τῆς δὲ Ἀντιόπης ἀποθανύσης, ἔγημε Φαῖδραν, ἔχων υἱὸν Ἰππόλυτον ἐξ Ἀντιόπης· ὡς δὲ Πίνδαρός φησι, Δημοφῶντα. τὰς δὲ περὶ ταύτην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆ δυσυχίας, ἐπεὶ μὴδὲν ἀντιπίπτει παρὰ τῶν ἱστορικῶν τοῖς τραγικοῖς, ἕτως ἔχειν θετέον, ὡς ἐπεινοὶ πεποιήμασιν ἅπαντες.

XXIX. Εἰσὶ μέντοι λόγοι περὶ γάμων Θησεῶς καὶ ἕτεροι, τὴν σιγητὴν διαπεφευγότες, ἕτε ἀρχὰς εὐγνώμονας, ἕτε εὐτυχεῖς τελευτὰς ἔχοντες. καὶ γὰρ Ἀναξάντινα Τροϊζηνίαν ἀρπάσαι λέγεται, καὶ Σίννιν ³ ἀποκτείνουσαν καὶ Κερκυόνα, συγγενέδαι βίᾳ ταῖς θυγατράσιν αὐτῶν· γῆμαι δὲ καὶ Περίβοιαν τὴν Αἴαντος μητέρα, καὶ Φερέβοιαν αὐθις, καὶ Ἰόπην τὴν Ἰφιλέως· καὶ διὰ τὸν Αἰγλῆς ἔρωτα τῆς Πανοπέως, ὥσπερ εἴρηται, τὴν Ἀριάδνης ἀπόλειψιν αἰτῶνται μὴ καλὴν γενέσθαι, μὴδὲ πρέπεσαν· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἑλένης ἀρπαγὴν, πολέμῳ μὲν ἐμπλήσασθαι τὴν Ἀττικὴν, αὐτῷ δὲ εἰς Φυγὴν καὶ ὄλεθρον τελευτῆσαι· περὶ ἧν ὀλίγων ὕστερον εἰρήσεται. πολλῶν δὲ τότε τοῖς ἀρίστοις ἔθλων γενομένων, Ἡρόδαρος μὲν

ἔδε-

¹ B. I. 2. εἶπεν, ἐκαλεῖτο.

² B. I. 2. leg. καὶ περὶ.

³ B. I. 2. Σίννον.

ἔθενος οἶεται τὸν Θησέα μεταχεῖν, ἀλλὰ μόνοις Λαπίθαις τῆς πενταυρομαχίας· ἕτεροι δὲ καὶ μετὰ Ἰάσονος ἐν Κόλχοις γενέσθαι ¹, καὶ Μελεάγρῳ συνεξελεῖν τὸν κάπρον· καὶ διὰ τῆτο παροιμίαν εἶναι τὴν, Οὐκ ἄνευ Θησέως αὐτὸν μέντοι μηδενὸς συμμάχε δεηθέντα, πολλὰς καὶ καλὰς ἄλλας κατεργάσασθαι ². καὶ τὸν, Ἄλλος ἔτος Ἡρακλῆς, λόγον ἐπ' ἐπέινε κρατῆσαι. συνέπραξε δὲ καὶ Ἀδράσῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων, ἔχ' ὡς Εὐριπίδης ἐποίησεν ἐν τραγωδίᾳ, μάχῃ τῶν Θηβαίων κρατῆσας, ἀλλὰ πείσας ³ καὶ σπείσάμενος· ἔτω γὰρ οἱ πλείοι λέγουσι· Φιλόχορος δὲ καὶ σπονδὰς περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως γενέσθαι πρώτας ἐπέιναι ⁴. ὅτι δὲ Ἡρακλῆς πρῶτος ἀπέδωκε ⁵ νεκρὰς τοῖς πολεμίοις, ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους γέγραπται. ταφαὶ δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐν Ἐλευθεραῖς δεῖνυνται, τῶν δὲ ἡγεμόνων, περὶ Ἐλευσῖνα, καὶ τῆτο Θησέως Ἀδράσῳ χαρισαμένε. καταμαρτυρῶσι δὲ τῶν Εὐριπίδου Ἰκετίδων ⁶ οἱ Αἰχύλα Ἐλευσίνιοι, ἐν οἷς καὶ ταῦτα ⁷ λέγων ὁ Θησεὺς πεποιήται.

XXX. Τὴν δὲ πρὸς Πειρίθην Φιλίαν τῆτον τὸν τρόπον αὐτῷ γενέσθαι λέγουσι. δόξαν εἶχεν ⁸ ἐπὶ ῥώμῃ καὶ ἀνδρείᾳ μεγίστην· βεβλόμενος ἔν ὁ Πειρίθης ἐξελέγξαι καὶ λαβεῖν διάπειραν, ἠλάσατο ⁹ βῆς ἐν Μαραθῶνος αὐτῆ· καὶ πυθόμενος διώκειν μετὰ τῶν ὄπλων ἐκεῖνον, ἐν ἔφυ-

γεν,

1 B. 1. 2. add. Θησέα.

2 V. ἀπεργάσασθαι.

3 Sic prima correxit Aldina vitium Juntinae — σπείσας, quod & legitur in B. 1. 2. 3.

4 V. πρώτας ἐπέιναι γενέσθαι Φησί.

5 al. ἐπέδωκε. R. ex Junt. & Ald. restituit ἀπέδωκε.

6 Legitur etiam: καὶ μαρτυρῶσι δὲ γαῖς Εὐριπίδου Ἰκετίσιν, sensu plane contrario.

7 R. susp. καὶ αὐτὸς γαῦτα. G. B. de Schirach cum vet. Interprete legendum censet verititque γὰ αὐτῆ.

8 Junt. dat vitiose ἔχων.

9 V. ἀπήλασε.

γεν, ἀλλ' ἀναερέψας ἀπήντησε. ὡς δὲ εἶδεν ἄτερος τὸν ἕτερον, καὶ τὸ κάλλος ἐθαύμασε καὶ τὴν τόλμαν ἠγάθη, μάχης μὲν ἔχοντο ¹, Πειρίθης δὲ πρότερος τὴν δεξιὰν προτείνας, ἐκέλευσεν αὐτὸν γενέσθαι δικαστὴν τὸν Θησέα τῆς βοηλασίας· ἐκὼν γὰρ ὑφέξειν, ἦν ἂν ὀρίση δίκην ἐκείνος. Θησεὺς δὲ καὶ τὴν δίκην ἀφῆκεν αὐτῷ, καὶ πρὸςκαλεῖτο ² Φίλον εἶναι καὶ σύμμαχον. ἐποίησαντο δὲ τὴν Φιλίαν ἔνορμον. ἐν δὲ τέττα γαμῶν ³ ὁ Πειρίθης Δηιδάμειαν, ἐδεήθη τῷ Θησέως ἐλθεῖν, καὶ τὴν χώραν ἰσορῆσαι, καὶ συγγενέσθαι τοῖς Λαπίθαις. ἐτύγχανε δὲ καὶ τὰς Κενταύρας κεκλημηῶς ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς δὲ ἦσέλγαινον ὕβρει, καὶ μεθύοντες ἐκ ἀπέιχοντο τῶν γυναικῶν, ἐτράποντο πρὸς ἀμυναν οἱ Λαπίθαι· καὶ τὰς μὲν ἐπτεῖναν αὐτῶν, τὰς δὲ, πολέμῳ κρατήσαντες, ὕπερον ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας, τῷ Θησέως αὐτοῖς συμμαχομένους καὶ συμπολεμῶντος. Ἡρόδωρος δὲ ταῦτα πραχθῆναι Φησὶν ἐκ ἔκτος, ἀλλὰ τῷ πολέμῳ συνεσῶτος ἤδη, τὸν Θησέα βοηθῶντα τοῖς Λαπίθαις παραγενέσθαι, καὶ τότε πρῶτον εἶπει γνωρίσαι τὸν Ἡρακλέα, ποιησάμενον ἔργον ἐντυχεῖν αὐτῷ περὶ Τραχίνα πεπαυμένῳ ⁴ πλάνης ἤδη καὶ ἀθλων γενέσθαι δὲ μετὰ τιμῆς καὶ Φιλοφροσύνης καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἀμφοτέροις τὴν ἔντευξιν. ἔ μὴν ἀλλὰ μᾶλλον ἂν τις πρόχοι τοῖς πολλάνις ἐντυχεῖν αὐτὰς ἀλλήλοις ⁵ ἰσορῆσι· καὶ τὴν μύησιν Ἡρακλεῖ γενέσθαι, Θησέως σπαδάσαντος, καὶ τὸν πρὸ τῆς μύησεως καθαρμὸν ὡς δεομένῳ διὰ τινὰς πράξεις ἀβελήθης.

XXXI. Ἦδη δὲ πεντήκοντα ἔτι γεγονῶς, ὡς Φησὶν Ἐλλάνικος, ἐπραξε τὰ περὶ τὴν Ἑλένην, ἔ καθ' ἄρην ⁶.
ὄθεν

1 B. 1. 2. ἔχοντο.

2 V. προσεκαλεῖτο.

3 B. 1. 2. γήμας.

4 V. πεπαυμένων.

5 Ald. prima & infecutæ deinceps edit. ἀλλήλας. Rectius Junt. dativ. cum MΠ. B. 1. 2. 3. & Anon.

6 B. 1. 2. add. ἡλικίας.

ἔθεν ὡς δὴ μέγιστον ἐπανορθωμένοι τῆτο τῶν ἐγκλημάτων
 ἐνιοι, λέγασιν ἐκ αὐτὸν ἀρπάσαι τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ Ἰδα
 καὶ Λυγγέως ἀρπασάντων ¹, παρακαταθήκην λαβόντα
 τηρεῖν, καὶ μὴ προέδαι τοῖς Διοσκόροις ἀπαιτῆσιν. ἢ
 νῆ Δία Τυνδάρεω παραδόντος αὐτῆ ², Φοβηθέντος Ἐνάρσ-
 Φορον τὸν Ἴπποκόωντος, ἔτι νηπῖαν ἔσαν βιαζόμενον τὴν
 Ἑλένην λαβεῖν ³. τὰ δὲ εἰκότα καὶ πλείους ἔχοντα
 μάρτυρας, τοιαῦτά ἐσιν. ἤλθον μὲν εἰς Σπάρτην ἀμφό-
 τεροι, καὶ τὴν κόρην ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος Ὀρθίας χορεύε-
 σαν ἀρπασάντες, ἔφυγον. τῶν δὲ πεμφθέντων ἐπὶ τὴν
 θίωξιν, ἢ πορρωτέρω Τεγέας ἐπακολυθησάντων ⁴, ἐν ἀδείᾳ
 γενόμενοι, καὶ διελθόντες τὴν Πελοπόννησον, ἐποίησαντο
 συνθήκας, τὸν μὲν λαχόντα κλήρω τὴν Ἑλένην ἔχειν γυ-
 ναῖκα, συμπράττειν δὲ πατέρω γάμον ἄλλον. ἐπὶ ταύ-
 ταις δὲ κληρωμένων ταῖς ὁμολογίαις, ἔλαχε Θησεύς· καὶ
 παραλαβὼν τὴν παρθένον, ἔπωγάμων ὥραν ἔχουσαν, εἰς
 Ἀφίδνας ἐπόμισε· καὶ τὴν μητέρα κατασήσας μετ' αὐ-
 τῆς, Ἀφίδνῳ παρέδωκεν, ὄντι Φίλῳ, διακελευσάμενος
 φυλάττειν καὶ λανθάνειν τῆς ἄλλης. αὐτὸς δὲ Πειρίφω τὴν
 ὑπεργίαν ἀποδίδας, εἰς Ἠπειρον συναπεδήμησεν ἐπὶ τὴν
 Αἰδωνέως θυγατέρα, τῆ Μολοσσῶν βασιλέως· ὃς τῆ γυ-
 ναικὶ Περσεφόνην ὄνομα δέμενος, Κόρην δὲ τῆ θυγατρὶ,
 τῷ δὲ κυνὶ Κέρβερον, ἐκέλευε τῆτω διαμάχεσθαι τῆς
 μωραένος τὴν παῖδα, καὶ λαβεῖν τὸν κρατήσαντα. τῆς
 μέντοι περὶ τὸν Πειρίφω, ἢ μνηστῆρας ἦκειν, ἀλλ' ἀρπα-
 σομέ-

¹ B. I. 2. add. αὐτήν.

² Hanc lectionem revocavit R. ex J. A. loco vulg. αὐτῷ, quod facile lubaudiri potest; in αὐτῆ αὐtem, ipso Tyndaro, fronte sua, vis inest, neque subaudienda, neque dissimulanda.

³ Deest λαβεῖν B. I. 2.

⁴ Sic est in Stephanica. Junt. Ald. dant ἐτι ἀκολυθησάντων.

σομένους πυνθανόμενος, συνέλαβε, καὶ τὸν μὲν Πειρί-
δου εὐθύς ἠφάνισε διὰ τῆ κυνός, τὸν δὲ Θησέα καθείρ-
ξας ἐφύλαττεν.

XXXII. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τέτῳ Μενεσθεὺς ὁ Πε-
τεὺς ¹, τῆ Ὀρνέως, τῆ Ἐρεχθίδως, πρῶτος, ὡς Φασιν,
ἀνθρώπων ἐπιθέμενος τῷ δημαγωγεῖν, καὶ πρὸς χάριν
ὄχλῳ διαλέγεσθαι, τὰς τε ² δυνατὰς συνέση καὶ παρά-
ξυνε, πάλαι βαρυνόμενος τὸν Θησέα, καὶ νομίζοντας ἀρ-
χὴν καὶ βασιλείαν ἀφρημένον ἐκάσθη τῶν κατὰ δῆμον
εὐπατριδῶν, εἰς ἓν ἄσυ συνέιρξαντα πάντας ³, ὑπηκόοις
χρηθῆναι καὶ δόλοισι· τὰς τε πολλὰς διατάραττε καὶ διέ-
βαλλεν, ὡς ὄναρ ἐλευθερίας ⁴ ὀρώντας, ἔργῳ δὲ ἀπεσε-
ρημένους πατρίδων καὶ ἱερῶν, ὅπως ἀντὶ πολλῶν καὶ ἀγα-
θῶν καὶ γυναικῶν βασιλείων πρὸς ἓνα δεσπότην ἐπῆλυν
καὶ ξένον ἀποβλέπωσι. ταῦτα δὲ αὐτῆ πραγματευομέ-
να, μεγάλην ῥοπὴν ὁ πόλεμος τῷ νεωτερισμῷ ⁵ προσ-
έθηκε τῶν Τυνδαριδῶν ἐπελθόντων· οἱ δὲ καὶ ὅλως Φα-
σὶν ὑπὸ τῆος πειθέντας ἐπελθεῖν. τὸ μὲν ἔν πρῶτον
ἔδεν ἠδίκεν, ἀλλ' ἀπήτην τὴν ἀδελφὴν. ἀποκριναμένων
δὲ τῶν ἐν ἄσει μήτε ἔχειν, μήτε γινώσκειν, ὅπως καταλέ-
λειπται, πρὸς πόλεμον ἐτράποντο. φράζει δὲ αὐτοῖς
Ἀνάδημος, ἠδημένος ᾧ δὴ τιμὴ τρόπῳ, τὴν ἐν Ἀφιδναῖς
κρύψει αὐτῆς. ὅθεν ἐκείνῳ τε τιμαὶ ζῶντι παρὰ τῶν
Τυνδαριδῶν ἐγένοντο, καὶ πολλὰς ὕστερον ἐμβαλόντες εἰς
τὴν

1 Omnes cod. Πετῶ, & H. Steph. Πετῶο.

2 B. 1. 2. ἴς ἴοτε, quod præfert Br. At R, minus ex
relat. ad ἴς ἴε πολλὰς, quod sequitur.

3 Junt. & Ald. συνέιρξαντα, πάντως ὑπηκόοις.

4 Br. mavult ἐλευθερίαν.

5 H. Steph. legi etiam testatur τῶν νεωτερισμῶν. Junt. dat
pro ὁ πόλεμος, ὁ πόλεως. Unde R. colligit, in libris quibus-
dam fuisse: ῥοπὴν τῆς πόλεως τῷ νεωτερισμῷ προσέθηκε τὸ τῶν
Τυνδαριδῶν sc. πρῶγμα, negotium Tyndaridarum. Quid? si
hæc verba ita transponi liceat: ῥοπὴν τῷ τῆς πόλεως νεωτερισμῷ cet.
Vox ἐπελθόντων ex ἐπελθεῖν sq. lin. facile irrepfisse videtur.

τὴν Ἀττικὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ πᾶσαν ὁμῶς ἱ τὴν χώ-
 ραν τέμνοντες, τῆς Ἀναδημίας ἀπέιχοντο διὰ τὸν Ἀκά-
 δημον. ὁ δὲ Δικαίαρχος, Ἐχεδήμης Φησί καὶ Μαράθῃ
 συσρατευσάντων τότε τοῖς Τυνδαρίδαις ἐξ Ἀριαδίας, ἀφ'
 ᾧ μὲν Ἐχεδημίαν προσαγορευθῆναι τὴν νῦν Ἀναδημίαν,
 ἀφ' ᾧ δὲ Μαράθῳ τὸν δῆμον ², ἐπιδόντος ἑαυτὸν ἐκ-
 σίως κατὰ τι λόγιον σφαγιασάσθαι πρὸ τῆς παρατά-
 ξεως. ἐλθόντες ἔν ἐπὶ τὰς ἀφίδνας, καὶ μάχη κρα-
 τήσαντες, ἐξείλον τὸ χωρίον. ἔνταῦθα Φασί καὶ Ἀ-
 λυκὸν πεσεῖν τὸν Σκίρωνος υἱὸν, συσρατευόμενον τότε
 τοῖς Διοσκυρίδαις ³. ἀφ' ᾧ καὶ τόπον τῆς Μεγαριῆς
 Ἄλυκον καλεῖσθαι, τῆ σώματος ἔνταφέντος ⁴. Ἡρέας
 δ' ὑπὸ Θησέως αὐτῆ περὶ Ἀφίδνας ἀποθανεῖν τὸν Ἄλυ-
 κὸν ἰσόρηκε· καὶ μαρτύρια ταυτὶ τὰ ἔπη παρέχεται
 περὶ τῆ Ἀλύης.

τὸν ἐν εὐρυχώρῳ ποτ' Ἀφίδνῃ

Μαρνάμενοι Θησεὺς Ἐλένης ἔνεκ' ἠυκόμοιο

Κτεῖνεν·

ἃ μὴν εἰδὸς, αὐτῆ Θησέως παρόντος, ἀλῶναι τὴν τε μη-
 τέρα καὶ τὰς Ἀφίδνας ⁵.

XXXIII. Ἐχομένων δ' ἐν τῶν Ἀφιδνῶν, καὶ τῶν
 ἐν ἄσει δεδιότων, ἐπεισε τὸν δῆμον ὁ Μενεθεὺς δέχεσθαι
 τῇ πόλει καὶ Φιλοφρονεῖσθαι τὰς Τυνδαρίδας, ὡς μόνῳ
 Θησεῖ βίας ὑπάρξαντι πολεμῶντας, τῶν δὲ ἄλλων εὐερ-
 γέτας ὄντας ἀνθρώπων καὶ σωτῆρας. ἐμαρτύρει δὲ αὐ-
 τῷ καὶ τὰ παρ' ἐπεινῶν· ἄδεν γὰρ ⁶ ἠξίωσαν, ἀπάντων
 κρατῶντες, ἄλλ' ἢ μνηθῆναι, μηδὲν ἤττον Ἡρακλέους τῇ

C 2

πόλει

1 R. mavult ὁμῶς γι — *propemodum, ferme.*

2 B. 1. 2. τὸν τόπον καὶ τὸν cet.

3 Br. vult Διοσκύροις, cum Plut. de Castore & Polluce lo-
 quatur, non de ipsorum prole, quam lectio vulg. denotaret.

4 B. 1. 2. ἐκεῖ ταφέντος.

5 Vulgo Ἀθήνας.

6 B. 1. 2. add. ἄλλο.

πόλει προσήμοντες· καὶ τῷτο ἐν ὑπῆρξεν αὐτοῖς, Ἀφίθ-
νε ποιησαμένε παῖδας ¹, ὡς Πύλιος Ἡρακλέα· καὶ τι-
μὰς ἰσοθέεε ἔχον, Ἄνακεε προσαγορευθέντεε, ἠ διὰ τὰε
γενομένηε ἀνοχὰε, ἠ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ κηδεμονίαν
τῷ μηδένα κακῶε παθεῖν, στρατιᾶε ² τοσαύτηε ἐνδον ἔσθεε.
ἀνακῶε γὰρ ἔχειν Φαμέν ³ τὰε ἐπιμελομένηε ἠ Φυλάτ-
τονταε ὀτιῶν· καὶ τὰε βασιλεῖε ἴωεε Ἄνακταε διὰ τῷτο
καλῶεε. εἰεῖ δὲ οἱ λέγοντεε διὰ τὴν τῶν ἀσέρων ἐπιφά-
νειαν Ἄνακεε ὀνομάζεεαι· τὸ γὰρ ἄνω τὰε Ἄττικὰε
ἀνέκαε ὀνομάζεε, καὶ ἀνέκαθε, τὸ ἄνωθε.

XXXIV. Αἶθραν δὲ τὴν Θησεῶε μητέρα γενομένην
αἰχμάλωτον, ἀπαχθῆναι λέγεεε εἰε Λακεδαίμονα, καὶ
κεῖθε εἰε Τροίην μετὰ Ἐλένηε· καὶ μαρτυρεῖν Ὀμηρον
ἐπεθε εἰ τῷ Ἐλένη Φάμενον·

Αἶθρον Πιτθὸε θυγάτρα Κλυμένην τε βοῶπιν ⁴.
οἱ δὲ καὶ τῷτο τὸ ἔποε διαβάλλεεε, καὶ τὴν περὶ Μενύ-
χεε ⁵ μυθολογίαν, ὃν ἐν Δημοφῶντοε Λαοδίκηε κρύφα
τέκθεε ἐν Ἰλίῳ συνευθρέψαι τὴν Αἶθραν λέγεεε. ἰδίον
δὲ τινα καὶ παρηλλαγμένον ὄλωε λόγον ὃ Ἴεροε ἐν τῷ
τρισηκιδεκάτῃ τῶν Ἄττικῶν ἀναΦέρει περὶ Αἶθραε, ὡε
ἐνίῳν λεγόντων, Ἄλέξανδρον μὲν, τὸν ἐν Θεεσσαλίᾳ Πά-
ριν, ὑπ' Ἀχιλλέωε καὶ Πατρόιλεε μάχη κρατηθῆναι παρὰ
τὸν Σπερχειὸν, Ἐκτορα δὲ τὴν Τροιζηνίῳν πόλιν λαβόν-
τα διαρπάεαι, καὶ τὴν Αἶθραν ἀπάγειν ἐκεῖ καταλειφθεῖ-
εαν. ἀλλὰ τῷτο μὲν ἔχει πολλὴν ἀλογίαν.

XXXV. Αἰδωνέωε δὲ τῷ Μολοεεεε ξενίζόντοε Ἡρα-
κλέα, καὶ τῶν περὶ τὸν Θησεά καὶ Πειρίθεν κατὰ τύχην
μνηθέντοε ἄτε πράξοντεε ἦλθεον, καὶ ἄ Φωραθέντεε ἐπα-
θον,

1 B. 1. 2. add. αὐτῆε.

2 Vulgo στρατιᾶε.

3 add ex B. 1. 2.

4 Iliad. γ. 144.

5 Dacer. & Meziriacus legendum monent Μενίτε, ex Pa-
rthenio, Lycophrone & Tzetzæ ad Lyc.

Ἰον, βαρίως ἠνεγενεν ὁ Ἡρακλῆς, τῆ μὲν ἀπολαλότης
 ἀδόξως, τῆ δὲ ἀπολλυμένα. καὶ περὶ Πειρίθθ μὲν ἔδεν
 ἄετο ποιήσῃ πλέον ἐγκαλῶν, τὸν δὲ Θησέα παρηγεῖτο,
 καὶ χάριν ἤξει ταύτην αὐτῷ δοθῆναι. συγχωρήσαντος δὲ
 τῆ Ἀιδωνέως, λυθείς ὁ Θησεύς ἐπανήλθε μὲν εἰς τὰς Ἀθή-
 νας, ἐδέπω παντάπασι τῶν Φίλων αὐτῆ κενρατημένων
 καὶ ὅσα ὑπῆρχε τεμένη πρότερον αὐτῷ, τῆς πόλεως ἐξε-
 λύσης, ἅπαντα καδιέρωσεν Ἡρακλεῖ, καὶ προσηγόρευ-
 σεν ἀντὶ ἱ Θησείων, Ἡράκλεια, πλὴν τεσσάρων, ὡς
 Φιλόχορος ἰσόρηκεν. εὐθὺς ² δὲ βεβλόμενος, ὡς πρότερον,
 ἄρχειν καὶ καθηγείδαι τῆ πολιτεύματος, εἰς εἰσείς ἐπέπε-
 σε καὶ ταραχὰς, ἔς μὲν ἀπέλιπε μισῶντας αὐτὸν, εὐρί-
 σκων τὸ μὴ φοβεῖσθαι τῷ μισεῖν ³ προσεῖληφῆσθαι, ἐν δὲ
 τῷ δήμῳ πολὺ τὸ διεφθαρμένον ὄραν καὶ θεραπεύεσθαι βε-
 λόμενον, ἀντὶ τῆ ποιεῖν σιωπῆ τὸ προστατίζομενον. ἐπι-
 χειρῶν ἔν βιάζεσθαι, κατεδημαγωγείτο καὶ κατεσασιάζε-
 το. καὶ τέλος ἀπογνῶς τὰ πράγματα, τῆς μὲν παῖ-
 δας ⁴ εἰς Εὐβοίαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἐλεφῆνορα τὸν Χαλ-
 κίδουτος, αὐτὸς δὲ Γαργητοῖ κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἀρὰς
 δέμενος, ἔ νῦν ἐστὶ τὸ καλόμενον Ἀρατῆριον, εἰς Σινῦ-
 ρον ἐξέπλευσεν, ἔσης αὐτῷ πρὸς τῆς ἐκεῖ Φιλίας, ὡς

C 3

ἄετο,

1 B. 1. 2. αὐτὰ ἀντὶ.

2 R. susp. αὐθὺς, iterum; — Vulgata lectio referenda est ad ἐπέπεσε.

3 B. 1. 2. 3. τῷ μὴ φοβεῖσθαι τὸ μισεῖν. R. hanc lectionem haud reprobans, rem ita legendo expeditam censet: ἔς μὲν ἀπέλιπε μὴ μισῶντας αὐτὸν. εὐρίσκων ἢ μὴ φοβεῖσθαι τὸ μισεῖν cet. — Si legatur ἢ μισεῖν, mavult ἢ μισεῖ. Lapsus ita legisse videtur, ut post ἀπέλιπε, nec non post εὐρίσκων, per comma distinguat. Si ita legere placet, & connectendo per καὶ, continues, τὸ μὴ φοβ. — sensum erueres, haud sane contempnendum. Interim fateri haud dubito, lectionem in textu receptam mihi verisimillimam videri, conferendo ἔς μὲν & seq. ἐν δὲ τῷ δήμῳ cum supra dictis cap. 32. ἴσως ἴε δυνατὰς — ἴσως ἴε ποῦ. cet.

4 B. 1. 2. αὐτῆ.

ἔτετο, καὶ χωρίων ἐν τῇ νήσῳ πατράων. ἐβασίλευε δὲ τότε Λυκομήδης τῶν Συυρίων. πρὸς τῷτον ἔν¹ ἄΦικόμενος, ἐζήτηι² τὰς ἀγρὰς ἀπολαβεῖν· ὡς αὐτόθι κητοικῆσων. ἔνιοι δὲ Φασί παρακαλεῖν³ αὐτὸν βοηθεῖν ἐπὶ τὰς Ἀθηναίους· ὁ δὲ Λυκομήδης, εἴτε δεῖσας τὴν δόξαν τῷ ἀνδρὸς, εἴτε τῷ Μενεθεῖ χαριζόμενος, ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς χώρας ἀναγαγὼν αὐτὸν, ὡς ἐκεῖθεν ἐπιδείξων τὰς ἀγρὰς, ὥσε κατὰ τῶν πετρῶν, καὶ διέΦθειρεν. ἔνιοι δ' ἄΦ' ἑαυτῷ πεσεῖν Φασί σφαλέντα, μετὰ δεῖπνον, ὥσπερ εἰώθει, περιπατῶντα. καὶ παραυτίκα μὲν ἔδειξεν ἔχεν αὐτῷ λόγον ἔδνεα τεθυηότος· ἀλλὰ τῶν μὲν Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Μενεθεὺς, οἱ δὲ παῖδες⁴ ἰδιωτεύοντες Ἐλεφῆγορι συνεστράτευσαν εἰς Ἴλιον. ἐκεῖ δὲ Μενεθεὺς ἀποθανόντος, ἐπανελθόντες αὐτοὶ τὴν βασιλείαν ἀνεομίσαντο⁵. χρόνοις δ' ὕπερον Ἀθηναίους ἄλλα τε παρέσῃσεν ὡς ἦρα τιμᾶν Θησέα, καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι πρὸς Μήδους μαχομένων ἔδοξαν ἐν ὀλίγοι Φάσμα Θησέως ἐν ὄπλοις καθορᾶν πρὸ αὐτῶν ἐπὶ τὰς βαρβάρους Φερόμενον.

XXXVI. Μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ, Φαίδωνος⁶ ἄρχοντος μαντευομένοις τοῖς Ἀθηναίοις ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὰ Θησέως ἀναλαβεῖν ὅσα, καὶ θεμένους ἐντίμως παρ' αὐτοῖς φυλάττειν. ἦν δὲ καὶ λαβεῖν ἀπορία, καὶ γνῶναι τὸν τάφον, ἀμιξία καὶ χαλεπότητι τῶν ἐνοικόντων βαρβάρων⁷. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ Κίμων ἐλὼν τὴν νήσον, ὡς ἐν τοῖς

1 abest a Junt. prima,

2 Ald. ἐζήτηι.

3 B. 1. 2. ὡς παρακ.

4 B. 1. 2. τῷ Θησέως παῖδες.

5 B. 1. 2. ἀνεκαλήσαντο. Br. susp. ἀνεκτήσαντο. R. mault verb. simpl. ἐκομίσαντο.

6 B. 1. 2. ἐπὶ Φαίδ. Bentley in diff. de Phalaridis epist. corriggit ἈΦεψιῶνος.

7 V. Anon. B. 1. 2. Δολόπων.

τοῖς περὶ ἐκείνους γέγραπται, καὶ ¹ Φιλοτιμώμενος ἔξανευ-
ρεῖν ², ἀετὶ τινὰ τόπον βενουειδῆ κόπτοντος, ὡς Φασί,
τῷ σώματι καὶ διασέλλοντος τοῖς ἕνυξι, θεῖα τινὶ τύχῃ
συμφρονήσας, ἀνέσκηψεν. εὐρέθη δὲ θήκη τε ³ μεγά-
λῃ σώματος, αἰχμὴ τε παρακειμένη χαλκῇ, καὶ ξί-
φος. νομιθέντων δὲ τῶν ἐπὶ Κίμωνος ἐπὶ τῆς τριήρας,
ἠδέντες οἱ Ἀθηναῖοι πομπαῖς τε λαμπραῖς ἐδέξαντο καὶ
θυσίαις, ὥσπερ αὐτὸν ⁴ ἐπανερχόμενον εἰς τὸ ἄστυ. καὶ
κεῖται μὲν ἐν μέσῃ τῇ πόλει παρὰ τὸ νῦν γυμνάσιον· ἐσι
δὲ Φύξιον οἰκέταις ⁵ καὶ πᾶσι τοῖς ταπεινοτέροις καὶ δε-
δίοσι κρείττονας, ὡς καὶ τῷ Θησέως προσατικῷ τινος καὶ
βοηθητικῷ ⁶ γενομένῃ, καὶ προσδεχομένῃ Φιλανδράπυς
τὰς τῶν ταπεινοτέρων δεήσεις. θυσίαν δὲ ποιῶσιν αὐτῷ
τὴν μεγίστην ὀγδόῃ Πυανειψῶνος, ἐν ἣ μετὰ τῶν ἠιδέων
ἐν Κρήτης ἐπανῆλθεν. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ὀγ-
δόαις τιμῶσιν αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν Τροισζήνης ἀφι-
κέσθαι τῇ ὀγδοῇ τῷ Ἐνατομβαιῶνος, ὡς ἰσόρηκε Διόδω-
ρος ὁ περιηγητής· ἢ νομίζοντες ⁷ ἑτέροις μᾶλλον ἐπειρῶ
προσῆκειν τὸν ἀριθμὸν τῶτον, ἐν Ποσειδᾶνος γεγενῆσθαι λε-
γομένῃ. καὶ γὰρ Ποσειδᾶνα ταῖς ὀγδοαῖς τιμῶσιν. ἢ
γὰρ ὀγδοᾶς, κύβος ἀπ' ἀρτίῃς πρῶτος ἔσα, καὶ τῷ πρῶ-
τῃ τετραγώνῃ διπλασία, τὸ μόνιμον καὶ δυσνήτητον οἰκείον
ἔχει τῆς τῷ Θεῷ δυνάμεως, ἐν Ἀσφάλιῳ καὶ Γαιήοχον
προσονομάζομεν.

C 4

PΩΜΥ-

¹ Redundare videtur Bryano. R. hanc formulam Plutar-
cho solennem declarat, additque ὅμως.

² B. 1. 2. add. ἰὰ Θησέως ὁσᾶ.

³ Prius δὲ omittit B. 3 posterius τε omitt. B. 1. 2. 3.

⁴ Ἰὸν Θησέα add. B. 1. 2.

⁵ B. 1. 2. Ἰοῖς οἰκέταις.

⁶ Junt. & Ald. βοηθηκῆ; Baf. βοηθηκῆ.

⁷ νομίζοντος hab. B. 1. 2.

Ρ Ω Μ Υ Λ Ο Σ.

Τὸ μέγα τῆς Ῥώμης ὄνομα, καὶ δόξη διὰ πάντων ἀνθρώπων κεχωρηκός, ἀφ' ἧτε καὶ δι' ἦν αἰτίαν τῆ πόλει γέγονεν, ἔχ ὠμολόγηται παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲν ¹, Πελασγὸς ἐπὶ πλεῖστα τῆς οἰκεμένης πλανηθέντας, ἀνθρώπων τε πλείων κρατήσαντας, αὐτόθι κατοικῆσαι, καὶ διὰ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις Ῥώμην, ἕτως ὀνομάσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ, Τροίας ἀλισκομένης, διαφυγόντας ἐνέως καὶ πλοίων ἐπιτυχόντας, ὑπὸ πνευμάτων τῆ Τυρρῆνιά προσπεσεῖν Φερομένους, καὶ περὶ τὸν Θύμβριον ποταμὸν ὀρμίσασθαι ², ταῖς δὲ γυναῖξιν αὐτῶν ἀπορρομένης ἤδη καὶ δυσαναχετέσασαι πρὸς τὴν θάλασσαν, ὑποθέσθαι μίαν, ἢ καὶ ³ γένει πρέχειν καὶ φρονεῖν ἐδόκει μάλιστα, Ῥώμην ὄνομα, καταπρήσαι τὰ πλοῖα. πρᾶχθέντος δὲ τέτε, πρῶτον μὲν ἀγανακτεῖν τὸς ἀνδρας, ἔπειτα δι' ἀνάγκην ἰδρυθέντας περὶ τὸ Παλλάντιον, ὡς ⁴ ὀλίγω χρόνω κρεῖττον ἐλπίδος ἔπραττον, ἀγαθῆς τε πειρώμενοι ⁵ χώρας, καὶ δεχομένων αὐτὰς τῶν προσοίκων, ἄλλην ⁶ τε τιμὴν ἀπονέμειν τῇ Ῥώμῃ, καὶ τὴν πόλιν ἀπ' αὐτῆς, ὡς αἰτίας, προσαγορεύειν. ἐξ ἐκείνης τε παραμένειν λέγασαι τὸ τὸς συγγενεῖς τὰς γυναῖκας καὶ οἰκείους ἀνδρας ἀσπάζεσθαι τοῖς εἴμασι καὶ γὰρ ἐκείνας, ἕτε τὰ πλοῖα κατέπρησαν, ἕτως ἀσπάζεσθαι ⁷ καὶ Φιλοφρο-

¹ B. 1. 2. add. Φασί.

² Ex Steph. edit. vetustiores dant ὀρμήσασθαι.

³ B. 1. 2. ἤτις καί.

⁴ B. 1. 2. καὶ ὡς.

⁵ Hanc lectionem ex B. 1. 2. recepit R. — Stephan. & seu. eam vulgatæ dant πεπειραμένους. Vetustiores habent πιπρωμένοι.

⁶ B. 1. 2. μεγάλην. R. mavult ἄλλας ἢ τιμὰς.

⁷ R. mavult ἀσπάζεσθαι, δε πεφιλοφρονῆσαι, aut φιλοφρονῆσαι.

Φρονεῖσθαι τὰς ἀνδρας, δεομένας κυτῶν καὶ παραιταμέ-
νας τὴν ὀργήν.

II. Ἄλλοι δὲ Ῥώμην, Ἰταλῆ θυγατέρα καὶ Λευκα-
ρίας ¹, οἱ δὲ, Τηλέφω τῆ Ἡρακλέως, Αἰνεῖα γαμηθεῖ-
σαν, οἱ δ' Ἀσκανίε ², τῆ Αἰνεῖε, λέγασσι τῆνομα θεῖται
τῇ πόλει· οἱ δὲ, Ῥωμανὸν ³, Ὀδυσσεὺς παῖδα καὶ Κίρ-
κης, οἴκισαι τὴν πόλιν· οἱ δὲ, Ῥῶμον ⁴ ἐκ Τροίας ὑπὸ
Διομήδεος ἀποσαλέντα τὸν Ἡμαθίανος· οἱ δὲ, Ῥῶμον
Λατίνων τύραννον, ἐμβαλόντα Τυρρήνων, τὰς εἰς Λυδίας
μὲν ἐκ Θετταλίας, ἐκ δὲ Λυδίας εἰς Ἰταλίαν παραγενο-
μένους. ἔ μὴν ἔδ' οἱ Ῥωμύλον τῶ δικαιοτάτῳ τῶν λόγων
ἀποφαίνοντες ἐπάνυμον τῆς πόλεως, ὁμολογῶσι περὶ τῆ
γένεος αὐτῆ. οἱ μὲν γὰρ ⁵ Αἰνεῖε καὶ Δεξιθέας τῆς Φόρ-
βαντος υἱὸν ὄντα νήπιον εἰς Ἰταλίαν νομιθεῖναι, καὶ τὸν
ἀδελφὸν αὐτῆ Ῥῶμον· ἐν δὲ τῶ παταμῶ πλημμύραντι
τῶν ἄλλων σκαφῶν διαφθαρέντων, ἐν ᾧ δὲ ἦσαν ⁶ οἱ
παῖδες, εἰς μαλακὴν ἀποκλιθεύτος ὄχθη ἀτρέμα, σω-
θέντας ⁷ ἀπροσδοκῆτως, ὀνομαθεῖναι ⁸ Ῥώμην ⁹. οἱ
δὲ, Ῥώμην θυγατέρα τῆς Τρωάδος ἐπεινης Λατίνῳ τῶ
Τηλεμάχῳ ¹⁰ γαμηθεῖσαν, τεκεῖν τὸν Ῥωμύλον· οἱ δὲ,
Αἰμυλίαν ¹¹ τὴν Αἰνεῖε καὶ Λαβινίας, Ἄρει συγγενομέ-
νην.

C 5

1 B. 3. Λευκάνιας; B. 1. 2. post mox sequens Τηλέφω add.
νιά.

2 Br. mavult Ἀσκανίω. V. ἀπ' Ἀσκανίε.

3 Br. vult Ῥῶμον.

4 Omnes B. & vett. impr. Ῥῶμιν.

5 B. 1. 2. add. λέγασιν.

6 B. 1. 2. ἐπέειπε δὲ τῆ σκάφης, ἐν ᾧ ἦσαν.

7 Anon. σωθέντος.

8 Petav. ad Themistium corrigit ὄνομα θεῖται. Reiskio vi-
detur hæc vox conflata esse ex duabus lectionibus, ὀνομάσαι &
ὀνομήναι.

9 B. 1. 2. τὸν γάρον Ῥώμην.

10 B. 1. 2. 3. Τηλεμάχῳ.

11 Teste H. Steph, legitur etiam Λαβινία.

νην· οἱ δὲ μυθῶδη παντάπασι περὶ τῆς γενέσεως διεξί-
σι. Ταρχετίῳ γὰρ Ἀλβανῶν βασιλεῖ παρανομιωτάτῳ καὶ
ἠμοσιωτάτῳ Φάσμα δαιμόνιον οἴοι γενέσθαι· Φαλλὸν γὰρ
ἐν τῆς ἐσίας ἀναχεῖν, καὶ διαμένειν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας·
εἶναι δὲ Τηθύος ¹ ἐν Τυρρηνίᾳ χρησθήριον, ἀφ' ἧς νομιδῆ-
ναι τῷ Ταρχετίῳ χρησμὸν, ὥστε συμμίξαι τῷ Φάσματι
παρθένον· ἔσθθαι γὰρ ἐξ αὐτῆς παιῶνα κλεινότατον,
ἀρετῇ καὶ τύχῃ καὶ ῥάμῃ διαφέροντα. Φράσαντος ἔν τὸ
μάντευμα τῷ Ταρχετίῳ μὲν τῶν θυγατέρων, καὶ συγγε-
νέδαι τῷ Φαλλῷ προστάξαντος, αὐτὴν μὲν ἀπαξῶσαι ²,
θεράπειαν δὲ εἰσπέμψαι. τὸν δὲ Ταρχετίον, ὡς ἔγνω,
χαλεπῶς φέροντα, συλλαβεῖν μὲν ἀμφοτέρας ἐπὶ θανά-
τῳ· τὴν δ' Ἑσίαν ἰδόντα κατὰ τὰς ὑπνικὰς ἀπαγορευέ-
σαν αὐτῷ τὸν Φόνον, ἰδόντινα παρεγγυῆσαι ταῖς κόραις
ἰφαίνειν δεδεμέναις, ὡς ὅταν ³ ἐξυφῆνωσι, τότε δοθησο-
μένας πρὸς γάμον. ἐκείνας μὲν ἔν δι' ἡμέρας ἰφαίνειν,
ἑτέρας δὲ νύκτωρ, τῷ Ταρχετίῳ κελεύοντος, ἀναλύειν
τὸν ἰδόν. ἐν δὲ τῷ Φαλλῷ τῆς θεραπεινίδος τελέσης δι-
δυμα, δῶναι τινὶ Τερατίῳ τὸν Ταρχετίον ἀνελεῖν κελεύ-
σαντα. τὸν δὲ θεῖναι φέροντα τῷ ποταμῷ πλησίον, εἴτα
λύκαιναν μὲν ἐπιφοιτᾶν μασὸν διδάσαν ⁴, ὄρνιθας δὲ παν-
τοδαπὰς ψαμίσματα νομίζοντας, ἐπιθέναι τοῖς βρέφεσιν·
ἄχρις ⁵ βεβηκόλον ἰδόντα καὶ θουμάσαντα, τολμηῆσαι
προσελθεῖν, καὶ ἀνελέσθαι τὰ παιδία· τοιαύτης δὲ τῆς
σωτηρίας αὐτοῖς γενομένης, ἐντραφέντας ἐπιδέσθαι τῷ
Ταρχετίῳ καὶ κρατῆσαι. ταῦτα μὲν ἔν Προμαθίων τις,
ἰσορίαν Ἰταλιανὴν συντεταγμένος, εἴρηκε.

III. Τῷ δὲ πῖσιν ἔχοντος λόγῳ μάλισσα καὶ πλεισκα
μάρτυρας, τὰ μὲν κυριώτατα πρῶτος εἰς τὰς Ἑλληνας
ἐξέδω-

¹ Dacer. vult Θετίδος, cum nihil constet de oraculo Tethyis.

² B. 1. 2. add. λέγεται.

³ B. 1. 2. add. δέ; Br. fufp. δῆ.

⁴ B. 1. 2. 3. ἐνδιδᾶσαν.

⁵ B. 1. 2. 3. ἔν.

ἔξέδωκε Διοκλῆς ὁ ¹ Πεπαρήσιος, ὃς καὶ Φάβιος Πύτων ² ἐν τοῖς πλείοις ἐπηκολόθησε. γεγονόασι δὲ καὶ περὶ τῶν ἑτερῶν διαφοραῖ. τύπῳ δὲ εἰπεῖν, τοιαῦτός ἐστι τῶν ἀπ' Αἰνείδης γεγονότων ἐν Ἀλβη βασιλέων εἰς ἀδελφῶς δύο, Νομήτορα καὶ Ἀμέλιον, ἡ διαδοχὴ καθῆγεν. Ἀμελίος δὲ νεύμαντος τὰ πάντα δίχα, τῆ ³ βασιλείῃ τὰ χρήματα καὶ τὸν ἐν Τροίας νομιζόμεντα χρυσὸν ἀντιτιθέμενος, εἴλετο τὴν βασιλείαν ὁ Νομήτωρ. ἔχων ἔν ὁ Ἀμέλιος τὰ χρήματα, καὶ πλέον ἀπ' αὐτῶν δυνάμενος τῷ Νομήτορος ⁴, τὴν τε βασιλείαν ἀφείλετο ῥαδίως, καὶ Φοβέμενος ἐν τῆς θυγατρὸς αὐτῆ γενέσθαι παῖδας, ἰέρειαν τῆς Ἑσείας ἀπέδειξεν, ἄγαμον καὶ παρθένον ἀεὶ βιασομένην. ταύτην οἱ μὲν Ἴλιαν, οἱ δὲ Ῥέαν, οἱ δὲ Σιλκίαν ὀνομάζουσι. Φωράται δὲ ⁵ μετ' ἕ πολὺν χρόνον νύσσα ⁶ παρὰ τὸν καθεστῶτα ταῖς Ἑσείασι νόμον. καὶ τὸ μὲν ἀνήμεσα μὴ παθεῖν αὐτήν, ἡ τῷ βασιλέως θυγάτηρ Ἀνθῶ παρητήσατο, δεηθεῖσα τῷ πατρός· εἰρχθῆ δὲ, καὶ δίαίταν εἶχεν ἀνεπίμιμτον, ὅπως μὴ λάβῃ τεύσσα τὸν Ἀμέλιον. ἔτεκε δὲ δύο παῖδας ὑπερφυεῖς μεγέθει καὶ κάλλει. δι' ὃ καὶ μάλλον ὁ Ἀμέλιος φοβηθεὶς ἐκέλευσεν αὐτὰς ὑπηρετήν λαθόντα ῥίψαι. τῶτον ⁷ ἐνιοὶ Φανούλον ὀνομάζεσθαι λέγουσιν, οἱ δ' ἔ τῶτον, ἀλλὰ τὸν ἀνελεόμενον. ἐνδέμενος ἔν εἰς σκάφην τὰ βρέφη, κατέβη μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἄς ῥίψων, ἰδὼν δὲ κατιόντα πολλῶν ρεύματι καὶ τραχυνόμενον, ἔδεισε προσελθεῖν. ἐγγύς δὲ τῆς ὄχθης καταθεῖς, ἀπηλλάσσετο. τῷ δὲ ποταμῷ κατακλύζοντος, ἡ

πλημ-

1 Artical. de suo addidit R.

2 B. omnes Οὐίτωρ

3 B. 3. 7ῆ 7ε, quod Br. placet; B. 1. 2. 7ῆ δε.

4 Non adf. B. 1. 2.

5 B. 1. 2. add. αὐτῆ.

6 B. 3. ἕ πολὺ νύσσα.

7 B. 1. 2. add. δε; uti iidem paulo infer. h. c. pro ὁ νῦν leg. ὅπερ νῦν.

πλημμύρα τὴν σιάφην ὑπολαβῶσα καὶ μετεωρίσασα πρῶ-
ως, κατήνευγεν εἰς χωρίον ἐπιεικῶς μαλ' Ἰανόν, ὃ νῦν
Κερμανὸν καλεῶσι, πάλαι δὲ Γερμανὸν, ὡς ἔοικεν, ὅτι
καὶ ἰ τὸς ἀδελφὰς, Γερμανὰς ὀνομάζουσιν.

IV. Ἦν δὲ πλησίον ἐρινεὸς, ὃν Ῥωμινάλιον ἐκά-
λεον, ἣ διὰ τὸν Ῥωμύλον, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἣ διὰ
τὸ τὰ μηρυκώμενα τῶν θρεμμάτων ἐκεῖ διὰ τὴν σκιὰν ἐν-
διάζειν ², ἣ μάλισα διὰ τὸν τῶν βρεφῶν θηλασμόν· ὅτι
τὴν τε θηλὴν ῥέμαν ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ, καὶ Θεὸν τι-
να τῆς ἐκτροφῆς τῶν νηπίων ἐπιμελεῖσθαι δοκῶσαν ὀνομά-
ζουσι Ῥεμυλίαν, καὶ θύουσιν αὐτῇ νηφάλια, καὶ γάλα
τοῖς ἱεροῖς ἐπισπένδουσιν. ἐνταῦθα δὲ τοῖς βρέφεσι κει-
μένοις τὴν τε λύκαιναν ἰσορῶσι θηλαζομένην, καὶ δρυο-
κολάπην ³ τινὰ παρεῖναι συνεντρέφοντα καὶ φυλάττου-
τα. νομίζεται δ' Ἄρεος ἱερὰ τὰ ζῶα· τὸν δὲ δρυοκολά-
πην καὶ διαφερόντως Λατίνοι σέβονται καὶ τιμῶσιν· ὅθεν
ἔχ ἦμισα πίσιν ἔχεν ἣ τεκῶσα τὰ βρέφη, τεκεῖν ἔξ
Ἄρεος φάσκουσα. καίτοι τῆτο παθεῖν αὐτὴν ἑξαπατη-
θεῖσαν λέγουσιν, ὑπὸ τῆ Ἀμφιβολίᾳ διαπαρθευθεῖσαν, ἐν
ὄπλοις ἐπιφανέντος αὐτῇ καὶ συναρπάσαντος. οἱ δὲ, τῆ-
νομα τῆς τροφῆ δι' ἀμφιβολίαν ἐπὶ τὸ μυστῶδες ἐκτροπήν
τῇ Φήμῃ παραχειῖν. λάπας γὰρ ἐκάλεον οἱ Λατίνοι τῶν
τε θηρίων τὰς λυκαίνας, καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἐταιρέ-
σας· εἶναι δὲ ⁴ τοιαύτην τὴν Φαυσύλη γυναικίᾳ τῆ τὰ
βρέφη θρέψαντας, Ἄσκην Παρευτίαν ὄνομα. ταύτη δὲ
καὶ θύουσι Ῥωμαῖοι, καὶ χοὰς ἐπιφέρει τῆ Ἀπριλλίᾳ μη-
νός

¹ Junt. & Ald. dant ὅτι δὲ καὶ; hinc R. susp. — ἐκκεῖθι
καὶ νῦν, vel ὅτι δὲ καὶ νῦν, quandoquidem nunc quoque.

² B. 3. Ald. Junt. ἐνδιαζόντων.

³ V. δρυοκλάπην.

⁴ B. 1. 2. δὲ λέγουσι βρέφη ἀνελόντως.

νός αὐτῆ¹ ὁ τῷ Ἄρεος ἱερεὺς, καὶ Λαρεντίαν² καλεῖται τὴν ἑορτήν.

V. Ἐτέραν δὲ τιμῶσι Λαρεντίαν ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ὁ νεωπόρος τῷ Ἑρακλέεσ ἀλύων, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ σχολῆς πρέθετο πρὸς τὸν Θεὸν διακυβεύειν, ὑπειπὼν, ὅτι νικήσας μὲν αὐτός, ἔξει τι παρὰ τῷ Θεῷ χρησόν· ἠτληθεὶς δὲ τῷ Θεῷ τράπεζαν ἄφθονον παρέξει καὶ γυναῖκα καλὴν συναναπαυσομένην. ἐπὶ τέτοις, τὰς μὲν ὑπὲρ τῷ Θεῷ τιθεὶς, τὰς δ' ὑπὲρ αὐτῷ ψήφους, ἀνεφάνη νικῶμενος. εὐσυνθετεῖν δὲ βελόμενος, καὶ δικαίων ἐμμένειν τοῖς ὀριθεῖσι, δεῖπνόν τε τῷ Θεῷ παρεσκέυασε, καὶ τὴν Λαρεντίαν ἔσαν ὠραίαν, ἔπω δὲ ἐπιφανῆ μιδωσάμενος, εἰσίασεν ἐν τῷ ἱερῷ κλίνην ὑποσορέσας· καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον συνεῖρξεν, ὡς δὴ τῷ Θεῷ ἔξοντος αὐτήν. καὶ μέντοι καὶ τὸν Θεὸν ἐντυχεῖν λέγεται τῇ γυναικί, καὶ κελεύσαι βαδίζειν ἕωθεν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸν ἀκαντήσαντα πρῶτον, ἀσπασαμένην ποιεῖσθαι Φίλον. ἀπήνησεν ἐν αὐτῇ τῶν πολιτῶν ἀνὴρ ἡλικίας τε πόρρω ἦκων, καὶ συνειλοχῶς ἔσιαν ἰκανὴν· ἀπαις δὲ καὶ βεβιωκὸς ἄνευ γυναικός, ἔνομα Ταρβάτιος. ἔτος ἔγνω τὴν Λαρεντίαν, καὶ ἠγάπησε καὶ τελευτῶν ἀπέλιπε πληροῦμον ἐπὶ πολλοῖς καὶ καλοῖς κτήμασιν, ὧν ἐκείνη τὰ πλεῖστα τῷ δήμῳ κατὰ διαθήκας ἔδωκε. λέγεται δὲ αὐτὴν ἐνδοξον ἔσαν ἤδη, καὶ Θεοφιλῆ νομιζομένην, ἀφανῆ γενέσθαι περὶ τῆτον τὸν τόπον, ἐν ᾧ καὶ τὴν προτέραν ἐκείνην Λαρεντίαν κεῖσθαι. καλεῖται δὲ νῦν ὁ τόπος Βήλαυρον, ὅτι τῷ ποταμῷ πολλάκις ὑπερχειομένη, διεπεραιῶντο πορθμεῖοις³ κατὰ τῆτον τὸ χωρίον εἰς ἀγορὰν. τὴν δὲ πορθμεῖαν, βηλατῶ-
ραν

¹ R. suspic. ἡ πρώτη.

² R. suspic. Λαρεντίνα, sc. sacra. V. Ἀκκαλαρεντίαν; quale nomen idem supra dat cum B omnibus, pro Ἀκκαλ Λαρ.

³ Ita R ex V. & Anon. Vulgo πορθμεῖοις. Etiam in seq. pro vulg. πορθμεῖαν habent B. 1. 2. 3. cum V. & Anon. πορθμεῖαν.

An: ἐκ τῆς
Varro L. 5.

cf. Quaepl. 100
15.

rem habuit

ραν καλῶσιν. ἔνιοι δὲ λέγουσι τὴν εἰς τὸν ἵππόδρομον Φέρουσαν ἐξ ἀγορᾶς πάροδον ἰσίοις καταπετανύναι τὰς τὴν Δεῖαν παρέχοντας, ἐντεῦθεν ἀρχομένους. Ῥωμαῖσι δὲ τὸ ἰσίον βῆλον ὀνομάζουσι. διὰ ταῦτα μὲν ἔχει τιμὰς ἢ δευτέρα Λαρεντία παρὰ Ῥωμαίοις.

VI. Τὰ δὲ βρέφη Φαυσύλος Ἀμελίε συφορβὸς ἀνείλετο λαθῶν ἅπαντας· ὡς δ' ἔνιοι Φασὶ τῶν εἰκότων ἐχόμενοι μᾶλλον, εἰδότες τῷ Νομήτορος καὶ συγχορηγῶντος τροφᾶς κρύφα τοῖς τρέφουσι ¹. καὶ γράμματα λέγονται καὶ τὰλλα μαυθάνειν οἱ παῖδες εἰς Γαβίεας κομιθέντες, ὅσα χρὴ τὰς εὖ γεγονότας. κληθῆναι δὲ καὶ τέττας ἀπὸ τῆς θηλῆς ἰσορῶσι Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον, ὅτι θηλάζοντες ἀφθῆσαν τὸ θηρίον. ἡ μὲν ἔν ἐν τοῖς σώμασιν εὐγένεια, καὶ νηπίων ὄντων, εὐθύς ἐξέφαινε μεγέθει καὶ ἰδέει τὴν φύσιν. αὐξόμενοι δὲ, θυμοειδεῖς ἦσαν ἀμφοτέροι καὶ ἀνδράδεις, καὶ φρονήματα ² πρὸς τὰ φαινόμενα δεινὰ, καὶ τόλμαν ὅλως ἀνεμπληκτον ἔχοντες· ὁ δὲ Ῥωμύλος γνώμη τε χρῆσθαι μᾶλλον ἐδόκει, καὶ πολιτικὴν ἔχειν σύνεσιν, ἐν ταῖς περὶ νομᾶς καὶ κυνηγίας πρὸς τὰς γειτνιῶντας ἐπιμιξίαις πολλὴν ἑαυτῷ παρέχων κατανόησιν ἡγεμονικῶ μᾶλλον, ἢ ταπεινοτέροις προσφιλεῖς ἦσαν, ἐπιστάτας δὲ καὶ διόπτας βασιλικὸς καὶ ἀγελάρχας, ὡς μηδὲν αὐτῶν ἀρετῇ διαφέροντας, ὑπερφρονῶντες, ἔτ' ἀπειλῆς ἐφρόντιζον, ἔτε ὀργῆς. ἐχρῶντο δὲ διατριβαῖς καὶ διαίταις ἐλευθερίοις, ἔ τὴν σχολὴν ἐλευθέριον ἡγόμενοι καὶ τὴν ἀπονίαν ³, ἀλλὰ γυμνάσια καὶ θήρας καὶ δρόμους, καὶ τὸ ληστὰς ἀλέξασθαι ⁴, καὶ κλῶπας ἐλεῖν, καὶ βίβας ἐξελέσθαι τὰς ἀδικημένους. ἦσαν δὲ διὰ ταῦτα περιβόητοι.

VII.

¹ B. 1. 2. βρέφουσι.

² R. mavult φρονήματα; aut si plur. retineatur; eundem censeat assumendum in seq. — τόλμας, ἀνεμπλήκτας.

³ V. ἀπόνοιαν; Ald. ἐπονίαν.

⁴ V. ἀμύνασθαι vel ἀλύξασθαι.

VII. Γενομένης δέ τινος πρὸς τὰς Νομήτορος βενό-
 λας τοῖς Ἀμελίς διαφορᾶς, καὶ βοσκημάτων ἐλάσεως,
 ἐν ἀναχόμενοι, συγκόπτεισι μὲν αὐτὰς καὶ τρέπονται,
 ἀποτέμνονται δὲ τῆς λείας συχνήν. ἀγανακτῆντος δὲ τῆ
 Νομήτορος, ὠλιγόρου· συνῆγον δὲ καὶ προσεδέχοντο πολ-
 λὰς μὲν ἀπόρας, πολλὰς δὲ δέλας, θράσους ἀποσατικῆ καὶ
 Φρονήματος ἀρχὰς ἐνδιδόντες. τῆ δὲ Ῥωμύλε πρὸς τὴν
 Δυσίαν ἀποτραπομένη, καὶ γὰρ ἦν Φιλοδύτης καὶ μαντι-
 κὴς, οἱ τῆ Νομήτορος βοτῆρες τῷ Ῥώμῳ, μετ' ὀλίγων ¹
 βαδίζοντι προστυχόντες ἐμάχοντο. καὶ γενομένων πλη-
 γῶν καὶ τραυμάτων ἐν ἀμφοτέροις, ἐκράτησαν οἱ τῆ Νο-
 μήτορος, καὶ συνέλαβον ζῶντα τὸν Ῥώμον. ἀναχθέν-
 τος ἐν αὐτῆ πρὸς τὸν Νομήτορα, καὶ κατηγορηθέντος,
 αὐτὸς μὲν ἐν ἐυόλασε, χαλεπὸν ὄντα δεδιὼς τὸν ἀδελ-
 φὸν, ἐλθὼν δὲ πρὸς ἐκεῖνον, ἐδεῖτο τυχεῖν δίκης, ἀδελ-
 φὸς ὢν καὶ καδυβρισμένος ὑπ' οἰκετῶν ἐκεῖνος βασιλέως
 ὄντος. συναγανακτῆντων δὲ τῶν ἐν Ἀλβῇ, καὶ δεινὰ
 πάχειν οἰομένων τὸν ἄνδρα παρ' ἄξιαν, κινήσει δὲ Ἀμέ-
 λιος αὐτῷ παραδίδωσι τῷ Νομήτορι τὸν Ῥώμον ὅτι βέ-
 λοιτο χρῆσασθαι. παραλαβὼν δ' ἐκεῖνος, ὡς ἦμεν οἴησθε,
 θαυμάζων μὲν ² ἀπὸ τῆ σώματος τὸν νεανίσκον, ὑπερ-
 φέροντα μεγέθει καὶ ῥώμῃ πάντας, ἐνορῶν δὲ τῷ προσώ-
 πῳ τὸ θαρράλεον καὶ ἰταμὸν τῆς ψυχῆς, ἀδελῶτον καὶ
 ἀπαδὲς ὑπὸ τῶν παρόντων, ἔργα δὲ αὐτῆ καὶ πράξεις
 ὅμοια τοῖς βλεπομένοις ἀπέων, τὸ δὲ μέγισον, ὡς ἔοικε,
 Θεῶ συμπαρόντος καὶ συνευθενόντος ἀρχὰς ³ μεγάλων
 πραγμάτων, ἀπλόμενος ἐπινοία, καὶ τύχη ⁴ τῆς ἀλη-
 θείας,

¹ Junt. Ald. Crat. habent μετ' ὀλίγων.

² B. 1. 2. add. ἦν.

³ R. susp. ἐπ' ἀρχὰς — dirigente ad principia.

⁴ H. Steph. mavult ἐπινοία; Dacer præfert Ἐπινοία, per
 afflatum s. inspirationem — Θεῶ συμπαρόντος. R. vero re-
 ceptam lectionem per hendiadyoin explicat, pro ἐπινοίας τύχη,

secunda quadam sorte cogitationis &c. *Handl. Conjecture: ἐπινοίας τῆς ἀ-*
ληθείας καὶ τύχης.

θείας, ἀνέκρινεν, ὅσιν εἴη καὶ ὅπως γένοιτο, Φωνῆ τε
 πρᾶξι καὶ Φιλανδρώπῳ βλέμματι πίσιν αὐτῶ μετ' ἐλπί-
 δος ἐνδιδῆς. ὁ δὲ Θαρήων ἔλεγεν· Ἄλλ' ἄδεν ἀποκρύ-
 ψομαί σε. καὶ γὰρ εἶναι δοκεῖς Ἀμελῖα βασιλικώτερος.
 ἀκείεις γὰρ καὶ ἀνακρίσεις, πρὶν ἢ κολάζειν, ὁ δ' ἀκρίτας
 ἐκδίδωσι. πρότερον μὲν ἑαυτὰς οἰσιετῶν βασιλέως Φαυ-
 σύλα καὶ Παρεντίας ἠπισάμεθα παῖδας ¹. ἐσμέν δὲ δί-
 δυμοι. γενόμενοι δὲ ἐν αἰτίᾳ πρὸς σε, καὶ διαβολαῖς,
 καὶ τοῖς περὶ ψυχῆς ἀγῶσιν, ἀκόμεν μεγάλα περὶ ἑαυ-
 τῶν· εἰ δὲ πιστὰ ², κρίνειν ἔοικε νῦν ὁ κίνδυνος. γοναί
 μὲν γὰρ ἡμῶν ἀπόρρητοι λέγονται, τροφαὶ δὲ καὶ τιθη-
 νῆσεις ἀτοπώτεραι νεογνῶν, οἷς ἐρρίφηνεν οἰωνοῖς καὶ θη-
 ρίοις, ὑπὸ τέτων τρεφόμενοι ³, μαστῶ λυκαίνης καὶ δρυο-
 κολάπης ψωμίσμασιν, ἐν σιάφῃ τινὶ κείμενοι παρὰ τὸν
 μέγαν ποταμόν. ἔστι δ' ἡ σιάφη, καὶ σώζεται ⁴, χαλ-
 κοῖς ὑποζώμασι γραμμῶν ἀμυθῶν ἐγκεχαραγμένων·
 ἃ γένοιτ' ἂν ὑπερουῖσας ἀνωφελῆ γνωρίσματα τοῖς τοκεῦ-
 σιν ἡμῶν ἀπολομένων. Ὁ μὲν ἔν Νομήτωρ, ἐν τε τῶν
 λόγων τέτων, καὶ πρὸς τὴν ὄψιν εἰκάζων τὸν χρόνον, ἐκ
 ἔφυγε τὴν ἐλπίδα σαίνεσαν, ἄλλ' ἐφρόντιζεν, ὅπως τῇ
 θυγατρὶ περὶ τέτων κρύφα συγγενόμενος φράσειεν· ἐφρα-
 ρεῖτο γὰρ ἔτι καρτερῶς.

VIII. Ὁ δὲ Φαυσύλος ἀκέσας τὴν τε σύλληψιν τε
 ῥῶμα καὶ τὴν παράδοσιν, τὸν μὲν ῥωμύλον ἤξει βοη-
 θεῖν, τότε σαφῶς διδάξας περὶ τῆς γενέσεως· πρότερον
 δὲ ὑπηνίττετο, καὶ παρεδήλε τὸς αὐτόν, ὅσον προσέχον-
 τας ⁵ μὴ μικρὸν φρονεῖν. αὐτὸς δὲ τὴν σιάφην κομίζαν
 ἔχων·

¹ B. 10. 2. εἶναι παῖδας. R. vult παῖδας ὄντας.

² R. post πιστὰ ita forte leg. συστὰ, ἢ κρίνειν ἦκε νῦν
 ὁ κίνδυνος.

³ R. in hac regione non nihil desiderari suspicatur, cum
 non appareat, quo partic. ἡρεφ. & κειμ. referantur.

⁴ Anon. ἔζωσαι.

⁵ Br. mavult προσέχοντά. R. locus vitiosus videtur. In-
 terpp. in eo plerumque conveniunt, ut post προσέχοντας adden-
 dum esset ποιεῖν.

ἔχωρει πρὸς τὸν Νομήτορα, σπεδῆς καὶ δέες μετὰς ὧν διὰ τὸν καιρὸν. ὑποψίαν ἔν τοις περὶ τὰς πύλας Φρεροῖς τῷ βασιλέως παρέχων, καὶ ὑφορώμενος ὑπ' αὐτῶν, καὶ ταραττόμενος πρὸς τὰς ἀνακρίσεις, ἐν ἔλαθε τὴν σιάφην τῷ χλαμυδίᾳ περικαλύπτων. ἦν δέ τις ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τύχης τῶν τὰ παιδάρια ¹ ρίψαι λαβόντων, καὶ γεγυότων περὶ τὴν εὐθεσίαν. ἔτος ἰδὼν τὴν σιάφην τότε, καὶ γνωρίσας τῇ κατασκευῇ καὶ τοῖς γράμμασιν, ἔτυχεν ὑπονοία τῷ ὄντος· καὶ ἐπαρημέλησεν, ἀλλὰ φράσας τὸ πρᾶγμα τῷ βασιλεῖ, κατέστησεν εἰς ἔλεγχον. ἐν δὲ πολλαῖς καὶ μεγάλας ἀνάγκαις ὁ Φαυσύλος ἔτ' ἀήτητητον ἑαυτὸν διαφυλάξας ², ἔτε παντάπασιν ἐνδιαθεῖς, σίωζεσθαι μὲν ὡμολόγησε τὰς παῖδας, εἶναι δ' ἀποθεῖν τῆς Ἄλβης ἔφη νέμοντας· αὐτὸς δὲ τῷ πρὸς τὴν Ἰλίαν φέρων βαδίζειν, πολλὰν ἰδεῖν καὶ θίγειν ἐπ' ἐλπίδι βεβαιωτέρας τῶν τέκνων ποθήσασαν. ὅπερ ἔν οἱ ταραττόμενοι καὶ μετὰ δέες ἢ πρὸς ὕργην πράττοντες ὅτιον ἐπιεικῶς πάχουσι, συνέπεσε παθεῖν τὸν Ἀμέλιον. ἄνδρα γὰρ ἄλλη τε ³ χρυσὸν καὶ τῷ Νομήτορος Φίλον ὑπὸ σπεδῆς ἐπεμψε, διαπυθέσθαι τῷ Νομήτορος κελεύσας, εἴ τις ἦκοι λόγος ὡς ⁴ αὐτὸν ὑπὲρ τῶν παιδῶν, ὡς περιγενομένων. ἀφιπόμενος ἔν ὁ ἄνθρωπος, καὶ θεασάμενος ὅσον ἔπω τὸν Ῥώμον ἐν περιβολαῖς καὶ φιλοφροσύναις τῷ Νομήτορος, τὴν τε πίσιν ἰχυρὰν ἐποίησε τῆς ἐλπίδος, καὶ παρεκελεύσατο τῶν πραγμάτων ὀξέως ἀντιλαμβάνεσθαι· καὶ συνῆν αὐτοῖς ἤδη καὶ συνέπραττεν. ὁ δὲ καιρὸς ἐδὲ βεβλομένοις ὄνειν παρεῖχεν. ὁ γὰρ Ῥωμύλος ἐγγυὸς ἦν ἤδη, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξέθεον ἐν ὀλίγοι τῶν πολιτῶν μίσει καὶ φόβῳ τῷ Ἀμελίῳ. πολλὴν δὲ καὶ σὺν ⁵ αὐτῷ δύναμιν ἦγε

συλ-

¹ V. παιδία.

² Ex emend. R. Vulgo διαφυλάξων.

³ Br. leg. cenfet ἄλλατε.

⁴ Emend. R. Vulgo εἰς.

⁵ Omitt. καὶ B. I. 2.

συλλελοχισμένην εἰς ἑκατοσύας ¹. ἐπάσης δὲ ἀνὴρ ἀΦη-
γείτο, χόρτε καὶ ὕλης ἀγκυλίδα κουτῶ περιειμένην ἀν-
έχων. μανίπλα ταῦτα ² Λατῖνοι καλῶσιν. ἀπ' ἐπειθε
δὲ καὶ νῦν ἐν τοῖς στρατεύμασι τέτρες μανιπλαρίας ὀνομά-
ζουσιν. ἅμα δὲ ³ τῶ μὲν Ῥώμῃ τὸς ἐντὸς ἀφισιάτος,
τῶ δὲ Ῥωμύλῃ προσάγοντος ἔξωθεν, ἔτε πράξας ἐδὲν ὁ
τύραννος, ἔτε βελεύσας σωτήριον ἑαυτῶ, διὰ τὸ ἀπορεῖν
καὶ ταράττεσθαι, καταληφθεὶς ἀπέθανεν. ὦν τὰ πλεῖστα
καὶ Φαβίε λέγοντος καὶ τῶ Πεπαρηθίε Διοκλέεσ, ὃς δε-
κεῖ πρῶτος ἐκδῆναι Ῥώμῃς κτίσιν, ὑποπῆον μὲν ἐνίοις
ἐστὶ τὸ δραματικὸν καὶ πλασματῶδες· ἐ δεῖ δὲ ἀπισεῖν,
τὴν τύχην ὀρῶντας, οἷων ποιημάτων δημιουργὸς ἐστὶ, καὶ
τὰ Ῥωμαίων πράγματα λογιζομένους, ὡς ἐν ἄν ἐνταῦθα
πρῆβη δυνάμει, μὴ θεῖαν τινα ἀρχὴν λαβόντα, καὶ μη-
δὲν μέγα μηδὲ παράδοξον ἔχουσαν.

IX. Ἀμελίε δὲ ἀποθανόντος, καὶ τῶν πραγμάτων
κατασάντων, Ἀλβην μὲν ἔτ' οἰκεῖν μὴ ἀρχόντες, ἔτ'
ἀρχεῖν ἐβέβηκον, τῶ μητροπάτορος ζῶντος· ἀποδόντες δὲ
τὴν ἡγεμονίαν ἐνεῖνω, καὶ τῇ μητρὶ τιμὰς πρεπέσας ⁴,
ἔγνωσαν οἰκεῖν καθ' ἑαυτὰς, πόλιν, ἐν οἷς χωρίοις ἐξ ἀρ-
χῆς ἐνετράφησαν, κτίσαντες· αὕτη γὰρ εὐπρεπεσάτη τῶν
αἰτιῶν ἐστὶν. ἦν δ' ἴσως ἀναγκαῖον, οἰκετῶν καὶ ἀποσάτων
πολλῶν ἡθροισμένων πρὸς αὐτὰς, ἢ καταλυθῆναι παντά-
πασι, τέτων διασπαρέντων, ἢ συνοικεῖν νῆ Δία ⁵ μετ'
αὐτῶν. ὅτι γὰρ ἐν ἡξίαν οἱ τὴν Ἀλβην οἰκῶντες ἀνα-
μιγνῦναι τὸς ἀποσάτας ἑαυτοῖς, ἐδὲ προσδέχεσθαι πολί-
τας, ἐδήλωσε πρῶτον μὲν τὸ περὶ τὰς γυναῖκας ἔργον,
ἐχ ὕβρει τολμηθὲν, ἀλλὰ δι' ἀνάγκην, ἐκεσίων ⁶ ἀπορίᾳ
γάμων·

¹ Junt. Ald. dant ἑκατοσείας.

² Omnes B. ταύτας, sc. ἀγκυλίδας.

³ Ex left. B. omnium. Vulgo ἀλλὰ.

⁴ R. mavult cum articulo τὰς πρεπέσας.

⁵ Pro vulg. ἰδίᾳ, ex emend. Reisk. n. 25. 16.

⁶ Ex emend. Br. vulgo ἐκεσίων. Anon. ἀκεσίων.

γάμων· ἐτίμησαν γὰρ αὐτάς ἀρπάσαντες περιτῶς. ἐπει-
 τα τῆς πόλεως τὴν πρώτην ἰδρυσιν λαμβανούσης, ἱερόν τι
 Φύξιμον τοῖς ἀΦισαμένοις κατασκευάσαντες, ὃ Θεῶ Ἄσυ-
 λαίε προσηγόρευον, ἐδέχοντο πάντας, ἕτε δεσπόταις
 δᾶλον, ἕτε θῆτα χρήσας, ἕτ' ἀρχασι ἀνδροφόνου ἐνδι-
 δόντες, ἀλλὰ μαντεύματι πυθοχρήσῳ πᾶσι βεβαίῳ τὴν
 ἀσυλίαν Φάσκοντες· ὥσε πληθῦσαι ταχὺ τὴν πόλιν. ἐπεὶ
 τὰς γε πρώτας ἐσίας λέγασσι τῶν χιλίων μὴ πλείονας γενέ-
 σθαι. ταῦτα μὲν ἔν ὕστερον. ὀρμήσασσι δὲ πρὸς τὸν συν-
 οικισμὸν αὐτοῖς, εὐθύς ἦν διαφορὰ περὶ τῶ τόπκ. Ῥω-
 μύλος μὲν ἔν τὴν καλεμένην Ῥώμην Κεαδράτην, ὅπερ
 ἐστὶ τετράγωνον, ἔκτισε, καὶ ἐκεῖνον ἐβέλετο πολίξειν τὸν
 τόπον· Ῥώμος δὲ, χωρίον τι τῶ Ἀβεντίνε καρτερόν ¹,
 ὃ δι' ἐκεῖνον μὲν ὠνομάθη Ῥεμώνιον ², νῦν δὲ Ῥιγνά-
 ριον καλεῖται. συνθεμένων δὲ τὴν ἔριν θρονισιν αἰσίοις
 βραβεῦσαι, καὶ καθεζομένων χωρὶς, ἐξ Φασὶ τῶ Ῥώ-
 μω, διπλασίως δὲ τῶ Ῥωμύλῳ προφανῆσαι γύπας. οἱ
 δὲ τὸν μὲν Ῥώμον ἀληθῶς ἰδεῖν· ψεύσασθαι δὲ τὸν Ῥω-
 μύλον. ἐλθόντος δὲ τῶ Ῥώμω, τότε τὰς δώδεκα τῶ Ῥω-
 μύλῳ Φανῆσαι· διὸ καὶ νῦν μάλικα χρῆσθαι γυψὶ Ῥω-
 μαίεσσι οἰωνιζομένεσσι. Ἡρόδωρος ³ δὲ ὁ Ποντικὸς ἰσορεῖ
 καὶ τὸν Ἡρακλέα χαίρειν τυπὸς ἐπὶ πράξει Φανέντος.
 ἔστι μὲν γὰρ ἀβλαβέστατον ζῶων ἀπάντων, μηδὲν, ἂν
 σπείρῃσιν, ἢ φυτεύσιν, ἢ νέμῃσιν ἀνδραποῖ, σινόμενον·
 τρέφεται δὲ ἀπὸ νεκρῶν σωμάτων· ἀποκλίνουσι δ' ἄδεν,
 ἔδὲ λυμαίνεται ψυχὴν ⁴ ἔχον, πληροῖς δὲ διὰ συγγένειαν
 ἔδὲ νεκροῖς πράσεισιν. αἰετοὶ δὲ καὶ γλαῦνεσ καὶ ἱέρακεσ
 ζῶν-

D 2

¹ B. 1. 2. add. ἐκτισεν.

² B. 1. 2. Ῥωμώνιον. Dacier ex Ms. cum Anon. leg. cen-
 set Ῥεμωρία. Ῥεμώριον vult Davifius. — Ῥιγνάριον corrupta
 vox esse videtur.

³ Alii legunt vertuntque Ἡρόδωτος.

⁴ B. 1. 2. τὸ ψυχὴν; R. susp. τὴ ψυχὴν ἔχον.

ex Pontic
 Heracle
 Athenaco
 Heracleo
 videtur
 quare

ζῶντα κόπτεσι τὰ ὁμόφυλα καὶ Φονεύουσι. καίτοι κατ' Αἰσχύλον. (*Supplicēs cf.*)

Ὅρουτος ὄρουσι πῶς ἂν ἀγνεύου Φαγῶν;
 ἔτι τᾶλλα μὲν ἐν Ὀφθαλμοῖς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνασρέφεται, καὶ παρέχει διὰ παντός αἰδήσιν ἑαυτῶν· ὁ δὲ γυψοσπάνιον ἐστὶ θεάμα, καὶ νεοσσοῖς γυπὸς ἔραδίως ἴσμεν ἐντετυχηηότες· ἀλλὰ καὶ παρέχεν ἐνίοις ἄτοπον ὑπόνοϊον, ἔξωθεν αὐτὰς ἀφ' ἐτέρας τινὸς γῆς καταίρειν ἐνταῦθα, τὸ σπάνιον καὶ μὴ συνεχές. οἷον οἱ μάντις ἀξίωσιν εἶναι τὸ μὴ κατὰ φύσιν, μηδ' ἀφ' αὐτῆς πομπῆς δὲ θεῖα φαινόμενον.

Χ. Ἐπεὶ δ' ἐγνωτὴν ἀπάτην ὁ Ῥῶμος, ἐχαλέπαινε, καὶ τῷ Ῥωμύλῃ τάφρον ὀρύττοντος, ἣ τὸ τεῖχος ἔμελλε κυλιᾶσθαι, τὰ μὲν ἐχλεύαζε τῶν ἔργων, ταῖς δ' ἐμποδῶν ἐγένετο. τέλος δὲ διακλύόμενον αὐτὸν, οἱ μὲν, αὐτῷ Ῥωμύλῃ πατάξαντος, οἱ δὲ, τῶν ἐταίρων τινὸς Κέλερος¹, ἐνταῦθα² πεσεῖν λέγουσιν. ἔπεσε δὲ καὶ Φαυσύλος ἐν τῇ μάχῃ καὶ Πλειστίνος· ὃν ἀδελφὸν ὄντα Φαυσύλου συνειδρῆσαι τὰς περὶ τὸν Ῥωμύλον ἰσορῶσιν. ὁ μὲν ἐν Κέλερ εἰς Τυρρηνίαν³ μετέστη, καὶ ἀπ' ἐκεῖνα τὰς ταχεῖς οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ὀξεῖς Κέλερας ὀνομάζουσι καὶ Κοίντον Μέτελλον, ὅτι τῷ πατρὸς ἀποθανόντος ἀγῶνα μονομάχων ἡμέραις ὀλίγαις ἐποίησε, θαυμάσαντες τὸ τάχος τῆς παρασπενῆς, Κέλερα προσηγόρευσαν. ὁ δὲ Ῥωμύλος ἐν τῇ Ῥεμονίᾳ θάψας τὸν Ῥῶμον ὁμῶς καὶ τὰς τροφεῖς, φησὶ τὴν πόλιν, ἐν Τυρρηνίᾳ μεταπεμψάμενος ἄνδρας ἱεροῖς τισι θεσμοῖς καὶ γράμμασιν ὑψηγεμένους ἕκαστα καὶ διδάσκοντας, ὥσπερ ἐν τελετῇ. βόθρος γὰρ ἀρύγη περὶ τὸ νῦν Κομίτιον κυλιωτερῆς, ἀπαρχαί τε πάντων, ὅσοις

1 B. 1. 2. Κέλωρος & infra Κέλωρ.

2 Profus aliena hæc vox R. h. l. videtur; susp. non nihil de pugna hac de re coorta deesse.

3 non placet hæc lectio, rei, ut fuit, minus congrua. Legendum suspicatur ἐκ Τυρρηνίας.

ἄλλοις νόμῳ μὲν ὡς καλοῖς ἐχρῶντο, Φύσει δ' ὡς ἀναγκαιόις, ἀπετέθησαν ἐνταῦθα. καὶ τέλος, ἐξ ἧς ἀφῆκτο γῆς ἕκαστος, ὀλίγην κομίζων μοῖραν, ἔβαλον εἰς ταῦτα ¹ καὶ συνεμίγνουσιν. καλῶσι δὲ βόθρον τέτον, ᾧ καὶ τὸν ἔλυμπον, ὀνόματι, μᾶνδον. εἶτα, ὡσπερ κύκλον κέντρῳ, περιέγραψαν τὴν πόλιν. ὁ δ' οἰκιστῆς ἐμβαλὼν ἀρότρῳ χαλιῆν ἕννιν, ὑποζεύξας δὲ βῆν ἄρβυρα καὶ θήλειαν, αὐτὸς μὲν ἐπάγει περιελαύνων αὔλακα βαθεῖαν τοῖς τέμμασι ², τῶν δ' ἐπομένων ἔργον ἐστίν, ἃς ἀνίστησι βῶλος τὸ ἄροτρον, κατασρέφει εἴσω, καὶ μηδεμίαν ἐξω περιορᾶν ἐνβρεπομένην. τῇ μὲν ἔν γραμμῇ τὸ τεῖχος ἀφορίζεσι, καὶ καλεῖται κατὰ συνηγορῆν πωμήριον, οἷον ἔπιθεν τεῖχος, ἢ μετὰ τεῖχος. ὅπερ δὲ πύλιν ἐμβαλεῖν διανοῶνται, τὴν ἕννιν ἐξελόντες καὶ τὸ ἄροτρον ὑπερθέντες, διάλειμμα ποιῶσιν. ὅθεν ἅπαν τὸ τεῖχος ἱερὸν, πλὴν τῶν πυλῶν, νομίζουσι. τὰς δὲ πύλας ἱεράς νομίζοντας, ἐκ ³ ἦν ἄνευ δεισιδαιμονίας τὰ μὲν δέχεσθαι, τὰ δ' ἀποπέμπειν τῶν τε ἀναγκαιῶν καὶ τῶν μὴ καθαρῶν ⁴.

XI.
XII. Ὅτι μὲν ἔν ἡ κῆσις ἡμέρα γένοιτο τῇ πρὸ ⁵ ἕνδεκα καλανδῶν Μακίων, ὁμολογεῖται καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην ἑορτάζουσι Ῥωμαῖοι, γενέθλιον τῆς πατρίδος ὀνομάζοντες. ἐν ἀρχῇ δ' ὡς Φασίν, ἐδὲν ἐμψυχον ἔδυσον, ἀλλὰ καθαρὰν καὶ ἀναίμακτον ζουτο δεῖν τῇ πατρίδι τὴν ἐπάνυμον τῆς γενέσεως ἑορτὴν Φυλάττειν. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς κῆσεως βοτηρικὴ τις ἦν αὐτοῖς ἑορτὴ
D 3 κατὰ

1 V. ἔβαλλον. R. susp. ἔβαλλον, aut συνέβαλλον εἰς ταῦτα.

2 B. I. 2. omittunt βαθεῖαν; & legunt τοῖς τέμμασι.

3 B. I. 2. ὀνομάζουσιν. οἱ δὲ γὰρ πύλας ἱεράς νομίζοντας, Φασίν, ὅτι ἐκ cet. —

4 R. susp. τῶν γε ἀναγκαιῶν, καίτοι μὴ καθαρῶν.

5 B. I. 2. πρὸς.

κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, καὶ Παλλήλια ¹ προσηγόρευον αὐτήν. οὐν μὲν ἔν ἐδὲν αἱ Ῥωμαῖναι νεμηνίαι πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ὁμολογέμενον ἔχουσιν· ἐπειρήν δὲ τὴν ἡμέραν, ἢ τὴν πόλιν ὁ Ῥωμύλος ἐκίριζεν, ἀτρεκῆ τριακάδα ² τυχεῖν λέγουσι· καὶ σύνοδον ἐκλειπτικὴν ἐν αὐτῇ γενέσθαι σελήνης πρὸς ἥλιον, ἣν εἶδέναι καὶ Ἀντίμαχον οἶόνται, τὸν Τηϊὸν ἐποποιόν, ἔπει τρίτῳ τῆς ἔκτης Ὀλυμπιάδος συμπεσῶσαν. ἐν δὲ τοῖς κατὰ Οὐάρρων τὸν Φιλόσοφον χρόνοις, ἄνδρα Ῥωμαῖον ³ ἐν ἰσορίᾳ βιβλιακάτατον, ἣν Ταρέτιος ἐταῖρος αὐτῶ, Φιλόσοφος μὲν ἄλλως καὶ μαθηματικὸς, ἀπλόμενος δὲ τῆς περὶ τὸν πίνακα μεθόδα, θεωρίας ἔνεκα, καὶ δοκῶν ἐν αὐτῇ περιττὸς εἶναι. τέτῳ πρῶτα λέγει ὁ Οὐάρρων ἀναγαγεῖν τὴν Ῥωμύλα γενέσθαι εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν, ἐν τῶν λεγομένων ἀποτελεσμάτων περὶ τὸν ἄνδρα ποιησάμενον τὸν συλλογισμόν, ὥσπερ αἱ τῶν γεωμετρικῶν ὑφηγῶνται προβλημάτων ἀναλύσεις. τῆς γὰρ αὐτῆς θεωρίας εἶναι, χρόνου τε λαβόντας ἀνθρώπων γενέσεως, βίον προειπεῖν, καὶ βίω δοθέντι θηρεῦσαι χρόνον. ἐποίησεν ἔν τὸ προσταχθὲν ὁ Ταρέτιος, καὶ τὰ τε πάθη καὶ τὰ ἔργα τῶ ἀνδρὸς ἐπιδῶν, καὶ χρόνον ζωῆς καὶ τρόπον τελευτῆς, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα συνθεῖς, εὖ μάλιστα τεταρτημότως καὶ ἀνδρείως ἀπεφῆνατο τὴν μὲν ἐν τῇ μητρὶ τῶ Ῥωμύλα γεγονέναι σύλληψιν ἔπει πρῶτῳ τῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος, ἐν μηνὶ κατ' Αἴγυπλίας Χοιῶν, τρίτῃ καὶ εἰκάδι, τρίτης ὥρας, κατ' ἣν ὁ ἥλιος ἐξέλιπε παντελῶς· τὴν δ' ἐμφανῆ γενέσθαι, ἐν μηνὶ Θαῦ, ἡμέρα πρώτη μετ' εἰκάδα περὶ ἡλίου ἀνατολῆς. κηλιδῆναι δὲ τὴν Ῥώμην ὑπ' αὐτῶ ⁴ τῇ ἐνά-

¹ V. παρήλια; Idem paulo post loco γὰς Ἑλληνικὰς hab. γὰς Ἑλλήνας.

² Petitus Misc. l. IX. c. 2. leg. εἰκάδα.

³ Junt. dat Ῥωμαῖον. Pro τὸν Φιλόσοφον susp. R. τὸν Φιλόλογον.

⁴ V. ὑπ' αὐτῆ. Pro ἐνάτῃ legit Petitus l. supr. cit. πρώτῃ.

ἐνάτη Φαρμαθί μηνὸς ἰσαμένα, μεταξύ δευτέρας ὥρας καὶ τρίτης· ἐπεὶ καὶ πόλεως τύχην, ὡσπερ ἀνθρώπου, κύριον ἔχειν οἴονται χρόνον, ἐν τῆς πρώτης γενέσεως πρὸς τὰς τῶν ἀσέρων ἐποχὰς θεωρέμενον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως καὶ τὰ τοιαῦτα ἐ τῷ ξένῳ καὶ περιττῷ προσάξε-
ται μᾶλλον, ἢ διὰ τὸ μυθῶδες ἐνοχλήσει τὰς ἐντυγχά-
νοντας αὐτοῖς.

XIII. Κτιθείσης δὲ τῆς πόλεως, πρῶτον μὲν ὅσον ἦν ἐν ἡλικίᾳ πλήθος, εἰς συντάγματα στρατιωτικὰ διείλεν-
εἰκασον δὲ σύνταγμα πεζῶν τριχιλίῳ ἦν, καὶ τριακοσίων ἰππέων. ἐκλήθη δὲ λεγῶν, τῷ λογάδας εἶναι τὰς μα-
χιμας ἐκ πάντων. ἔπειτα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐχρήτο δῆμῳ, καὶ πωπέλης ὠνομάθη τὸ πλήθος· ἐκατὸν δὲ τὰς ἀρί-
στης ἀπέδειξε βουλευτὰς, καὶ αὐτὰς μὲν πατριίς, τὸ δὲ
σύστημα, σενάτου προσηγόρευσε. ὁ μὲν ἔν σενάτος ἀτρε-
κῶς γερασίαν σημαίνει· πατριίς δὲ τὰς βουλευτὰς κλη-
θῆναι λέγασιν, οἱ μὲν, ὅτι παίδων γνησίῳ πατέρες
ἦσαν, οἱ δὲ μᾶλλον, ὡς αὐτὰς ἔχοντας ἑαυτῶν ἀποδει-
ξαι πατέρας, ὅπερ ἐ πολλοῖς ὑπῆρξε τῶν πρώτων εἰς
τὴν πόλιν συρρέοντων· οἱ δὲ ἀπὸ τῆς πατρωνείας. ἔτω
γὰρ ἐνάτην τὴν προσασίαν, καὶ καλῶσιν ἄχρι νῦν, οἴο-
μενοι Πάτρωνά τινα τῶν σὺν Εὐάνδρῳ παραγενομένων,
κηδεμονικὸν τῶν ὑποδεεσέρων ὄντα καὶ βοηθητικόν, ἀφ' αὐ-
τῶ τῷ πράγματι ταίτην τὴν προσηγορίαν ἀπολιπεῖν. μά-
λισα δ' ἂν τις τυγχάνοι τῶ εἰκότος, εἰ νομίζοι, τὸν Ῥω-
μύλον, ἀξιῶντα τὰς πρώτας καὶ δυνατωτάτας πατριῆ κη-
δεμονία καὶ Φροντίδι προσήκειν ἐπιμελεῖσθαι τῶν ταπεινο-
τέρων, ἅμα δὲ τὰς ἄλλας διδάσκοντα μὴ δεδιέναι, μηδ'
ἄχθεσαι ταῖς τῶν κρείττωνων τιμαῖς, ἀλλὰ χρῆσθαι μετ' εὐ-
νοίας, καὶ νομίζοντας, καὶ προσαγορεύοντας πατέρας, ἔτως
ὀνομάσαι. καὶ γὰρ ἄχρι νῦν τὰς ἐν συγκλήτῳ τελῶντας ^I,

D 4

οἱ

I B. omnes τῶν ἐν συγκλήτῳ τελόντων. Junt. & Ald. con-
fentiunt. Hinc R. si hæc lectio vera sit, deesse suspicatur τὸ
σύστημα, vel tale quid.

οὐ μὲν ἔξωθεν ἀνδρας ἡγεμόνας καλῶσιν· αὐτοὶ δὲ Ῥωμαῖοι πατέρας συγγεγραμμένους, τῷ μέγιστον μὲν ἀξίωμα καὶ τιμὴν, ἦκιστα δὲ Φθόνον ἔχοντι χρώμενοι ¹ τῶν ὀνομάτων. ἐν ἀρχῇ μὲν ἔν πατέρας αὐτὰς μόνον, ὕπερον δὲ πλειόνων προσαναλαμβανομένων, πατέρας συγγεγραμμένους προσηγόρευσε ². καὶ τῆτο μὲν ἦν ὄνομα σεμνότερον αὐτῷ τῆς πρὸς τὸ δημοτικὸν τῆ βουλευτικῆ διαφορᾶς· ἑτέροις ³ δὲ τὰς δυνατὰς ἀπὸ τῶν πολλῶν διήρει, πάτρωνας ὀνομάζων, ὅπερ ἐστὶ προσάτας, ἐκείνης δὲ κλιέντας ὅπερ ἐστὶ πελάτας· ἅμα δὲ πρὸς ἀλλήλης Θαυμασὴν εὐνοίαν αὐτοῖς καὶ μεγάλων δικαίων ὑπάρξασαν ἐνεποίησεν. ἔτοι μὲν γὰρ ἐξηγητὰς τε τῶν νομίμων καὶ προσάτας δικαζομένοις, συμβάλης τε πάντων καὶ κηδεμόνας ἑαυτὰς παρεῖχον. ἐκείνοι δὲ τέττας ἐδεράπευον, ἔ μόνον τιμῶντες, ἀλλὰ καὶ πενομένοις θυγατέρας συνεκιδόντες, καὶ χρέα συνεκτινύοντες ⁴. καταμαρτυρεῖν τε πελάτας προσάτην, ἢ προσάτη πελάτην, ἔτε νόμος ἔδειξεν, ἔτε ἀρχῶν ἠγάπησεν. ὕπερον δὲ τῶν ἄλλων δικαίων μενόντων, τὸ λαμβάνειν χρήματα τὰς δυνατὰς παρὰ τῶν ταπεινοτέρων, αἰσχρὸν ἐνομίθη καὶ ἀγεννές. ταῦτα μὲν ἔν περι τέτων.

XIV. Τετάρτῳ δὲ μηνὶ μετὰ τὴν κίσις, ὡς Φάβιος ἰσορεῖ, τὸ περὶ τὴν ἀρπαγὴν ἐτολήθη τῶν γυναικῶν. καὶ λέγουσι μὲν ἔνιοι τὸν Ῥαμύλον αὐτὸν, τῇ φύσει φιλοπόλεμον ὄντα, καὶ πεπεισμένου ἐκ τινῶν ἄρα λογίων, ὅτι τὴν Ῥώμην πέπρωται πολέμοις τρεφομένην καὶ ἀυξομένην γενέσθαι μεγίστην, βίας ὑπάρξαι πρὸς τὰς Σαβίνας· ἀδὲ γὰρ πολλὰς, ἀλλὰ τρίακοντα μόνας παρθένους λαβεῖν αὐτὸν, ἄτε δὴ πολέμῳ μᾶλλον, ἢ γάμῳ δεόμενον.

τῆτο

1 deest hoc vocab. B. 1. 2.

2 Ex emend. R. Vulgo προσηγόρευσαν.

3 Ex emend. R. aliis, scil. appellatioribus. Vulg. ἑτέρας, Br. vult ἑτέρας.

4 V. B. 1. 2. συνεκίοντες.

τῆτο δὲ ἐκ εἰδός· ἀλλὰ τὴν μὲν πόλιν ὁρᾶν ἐποίων εὐ-
 θὺς ἐμπιπλαμένην, ὧν ὀλίγοι γυναῖκας εἶχον, οἱ δὲ πολ-
 λοὶ μιγάδες ἐξ ἀπόρων καὶ ἀφανῶν ὄντες ὑπερωρῶντο καὶ
 προσεδοκῶντο μὴ συμμενεῖν βεβαίως· ἐλπίζων δὲ πρὸς
 τὰς Σαβίνους τρόπον τινὰ συγκράσεως καὶ ποιωνίας ἀρχὴν
 τὸ ἀδίκημα ποιήσῃ αὐτὰς ἡμερωσαμένους ¹ τὰς γυναῖκας,
 ἐπεχείρησε τῷ ἔργῳ τόνδε τὸν τρόπον. διεδόθη λόγος ὑπ'
 αὐτῶ πρῶτον, ὡς Θεῶ τινος ἀνευρήκοι ² βωμὸν ὑπὸ γῆς
 κευρυμένον. ὠνόμαζον δὲ τὸν Θεὸν Κῶνσον· εἶτε βε-
 λαῖον ἔντα, κωνσίλιον γὰρ ἔτι νῦν τὸ συμβέλιον καλᾷσι,
 καὶ τὰς ὑπάτας, κωνσέλας, οἶον προβάλας· εἶτε ἵππειον
 Ποσειδῶ. καὶ γὰρ ὁ βωμὸς ἐν τῷ μείζονι τῶν ἵπποδρό-
 μων ³ ἐστὶν ἀφανῆς τὸν ἄλλον χρόνον, ἐν δὲ τοῖς ἵππι-
 νοῖς ἀγῶσιν ἀνακαλυπτόμενος. οἱ δὲ καὶ ὅπως Φασὶ τῶ
 βελεύματος ἀπορρήκτη καὶ ἀφανῆς ὄντος, ὑπόγειον ⁴ ἐκ
 ἀλόγως τῷ Θεῷ βωμὸν γενέσθαι καὶ ⁵ κευρυμένον. ὡς
 δ' ἀνεφάνη, θυσίαν τε λαμπρὰν ἐπ' αὐτῷ καὶ ἀγῶνα καὶ
 θῆαν ἐκ καταγγελίας ἐπετέλει πανηγυρικὴν. καὶ πολλοὶ
 μὲν ἄνθρωποι συνῆλθον, αὐτὸς δὲ πρηνάθητο μετὰ τῶν ἀρί-
 στων ἀλκρογίδι κειοσμημένος. ἦν δὲ τῶ καιρῶ τῆς ἐπιχει-
 ρήσεως σύμβολον, ἐξανασάντα τὴν ἀλκρογίδα πλῦξαι, καὶ
 περιβαλέσθαι πάλιν. ἔχοντες ἔν ξίφῃ πολλοὶ προσεῖχον
 αὐτῷ καὶ τῶ σημεῖς γενομένους, σπασάμενοι τὰ ξίφη, καὶ
 μετὰ βοῆς ὀρμήσαντες, ἤρπαζον τὰς θυγατέρας τῶν Σα-
 βίνων, αὐτὰς δὲ Φεύγοντας εἶων καὶ παρίεσαν. ἀρπαδῆ-

D 5

ναι

¹ Ex emend. R. Vulg. αὐτοῖς ἡμερωσαμένοις. Br. legi
 vult ὡμρωσταμένοις, quando virgines tanquam obsides accipias
 secum habent.

² B. 1. 2. εὐρήκοι. Idem paulo post legunt pro κωνσέλας —
 κωνσέλας; pro ποσειδῶ — ποσειδῶνα; pro ἐν δὲ τοῖς ἵππικοῖς —
 μόνον δὲ ἐν τοῖς δεξ.

³ Ex conjectura R. deest forte post hanc vocem ὧν; —
 Idem post ἀγῶσιν lin. seq. addi vult ὁράται.

⁴ V. ἵππειον.

⁵ R. de suo addidit.

ναι δέ Φασιν, οἱ μὲν, τριάκοντα μόνας, ἀφ' ἧν καὶ τὰς
 Φατρίας ¹ ὀνομαθῆναι. Οὐαλέριος δὲ Ἀντίας, ἐπὶ ἅ καὶ
 εἴησι καὶ πεντακοσίας. Ἰόβας δὲ, τρεῖς καὶ ὀγδοήμου-
 τα καὶ ἑξακοσίας παρθένας. ὁ μέγισον ἦν ἀπολόγημα
 τῷ Ῥωμύλῳ. γυναῖκα γὰρ ἐ λαβεῖν ἀλλ' ἢ μίαν Ἐρσι-
 λίαν, διαλαθῆσαν ² αὐτὰς, ἅτε δὴ μὴ μεθ' ὕβρεως,
 μηδ' ἀδικίας ἐλθόντας ἐπὶ τὴν ἀρπαγὴν, ἀλλὰ συμμίξαι
 καὶ συναγαγεῖν εἰς ταυτὸ τὰ γένη ταῖς μεγίσταις ἀνάγ-
 καις διανοηθέντας. τὴν δ' Ἐρσιλίαν οἱ μὲν Ὀσίλιον
 γῆμαι λέγουσιν, ἄνδρα Ῥωμαίων ἐπιφανέστατον. οἱ δὲ αὐ-
 τὸν Ῥωμύλον, καὶ γενέσθαι καὶ παῖδας αὐτῷ, μίαν
 μὲν θυγατέρα Πρίμαν, τῇ τάξει τῆς γένεως ἔτω
 προσαγορευθεῖσαν, ἕνα δ' υἷον μόνον, ὃν Ἀόλλιον μὲν
 ἐκεῖνος ἀπὸ τῆς γενομένης ἀθροίσεως ὑπ' αὐτῆ τῶν πο-
 λιτῶν ἰωνόμασεν, οἱ δ' ὕπερον, Ἀβίλλιον. ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν ἰσορῶν Ζηνόδοτος ὁ Τροισζήνιος πολλὰς ἔχει τὰς ἀντι-
 λέγοντας.

XV. Ἐν δὲ τοῖς ἀρκάζουσι τὰς παρθένας τότε τυ-
 χεῖν λέγουσι τῶν ἐκ ἐπιφανῶν τινος ἄγοντας κόρην τῷ τε
 κάλλει πολὺ ³ καὶ τῷ μεγέθει διαφέρουσαν. ἐπεὶ δὲ
 ἀπαντᾶντες ἔνιοι τῶν κρειττόνων ἐπεχειροῦν ἀφαιρεῖσθαι,
 βοᾶν τὰς ἄγοντας ὡς Ταλασίῳ κομίζοιεν αὐτήν, ἀνδρὶ
 νέῳ μὲν, εὐδοκίμῳ δὲ καὶ χρησῷ. τῆτ' ἔν ἀπέσαντας
 εὐφημεῖν καὶ κροτεῖν ἐπαινεύοντας, ἐνίς δὲ καὶ παρακολα-
 θεῖν ἀνασρέψαντας εὐνοίᾳ καὶ χάριτι τῆ Ταλασίᾳ μετὰ
 βοῆς τῆνομα φθεγγομένους. ἀφ' ἧ δὴ τὸν Ταλάσιον ἄχρι
 νῦν, ὡς Ἑλληνας τὸν Ἰμέβαιον, ἐπάδουσι Ῥωμαῖοι τοῖς
 γάμοις. καὶ γὰρ εὐτυχία Φασὶ χρήσασθαι περὶ τὴν γυ-
 ναῖκα τὸν Ταλάσιον. Σέξτιος δὲ Σύλλας ὁ Καρχηδό-
 νιος, ἔτε μισῶν ἔτε χαρίτων ἐπίδειξ ἀνὴρ, ἔλεγεν ἡμῖν,
 ὅτι

¹ V. Φατρίας, uti infra c. 20.

² Ita leg. B. 1. 2. V. Anon. Ed. Flor. pro vulg. διαλατ-
 τῶσαν; Ald. διαλατῆσαν. *glossa. cf. Dionys. 470, 8.*

³ B. 1. 2. καταπολύ.

ἔτι τῆς ἀρπαγῆς σύνθημα τὴν Φωνὴν ἔδωκε ταύτην ὁ Ῥω-
 μύλος. ἅπαντες ἔν ἐβόων τὸν Ταλάσιον οἱ τὰς παρθέ-
 νας νομίζοντες, καὶ διὰ τῆτο τοῖς γάμοις παραμένειν ¹ τὸ
 ἔθος. οἱ δὲ πλείοι νομίζουσιν, ὧν καὶ ὁ ² Ἰόβας ἐστὶ,
 παράκλησιν εἶναι καὶ παραπέλευσιν εἰς Φιλεργίαν καὶ τα-
 λασίαν, ἔπω ³ τότε τοῖς Ἑλληνικοῖς ὀνόμασι τῶν Ἰτα-
 λιῶν ἐπιπεχυμένων. εἰ δὲ τῆτο μὴ λέγεται κακῶς,
 ἀλλ' ἐχρῶντο Ῥωμαῖοι τότε τῷ ὀνόματι τῆς ταλασίας,
 καθάπερ ἡμεῖς, ἐτέραν ἂν τις αἰτίαν εἰκάσειε πιθανωτέ-
 ραν. ἐπεὶ γὰρ οἱ Σαβῖνοι πρὸς τὰς Ῥωμαίους πολεμή-
 σαντες διηλλάγησαν, ἐγένοντο συνθήκαι περὶ τῶν γυναι-
 κῶν, ὅπως μηδὲν ἄλλο ἔργον τοῖς ἀνδράσιν, ἢ τὰ περὶ
 τὴν ταλασίαν ὑπεργῶσι. παρέμεινέ γ' ἔν καὶ τοῖς αὐθις
 γαμῶσι, τὰς διδόντας, ἢ παραπέμποντας, ἢ ὄλως παρ-
 θύτας, ἀναφωνεῖν τὸν Ταλάσιον μετὰ παιδιᾶς, μαρτυ-
 ρομένως, ὡς ἐπ' ἕδεν ἄλλο ὑπέργημα τῆς γυναικὸς, ἢ
 ταλασίαν, εἰσαγομένης. διαμένει δὲ μέχρι νῦν, τὸ τὴν
 νύμφην αὐτὴν ⁴ ἀφ' ἑαυτῆς μὴ ὑπερβαίνειν τὸν ἕδδον
 εἰς τὸ δαμάτιον, ἀλλ' αἰρομένην εἰσφέρεισθαι, διὰ τὸ καὶ
 τότε νομιθῆναι βιαθεῖσας, μὴ εἰσελθεῖν ⁵. ἔνιοι δὲ
 λέγουσι καὶ τὸ τὴν κόμην τῆς γαμικῆς αἰχμῆ διακρί-
 νεσθαι δαδατίε, σύμβολον εἶναι τῆ μετὰ μάχης καὶ πο-
 λεμικῶς τὸν πρῶτον γάμον γενέσθαι. περὶ ὧν ἐπιπλέον
 ἐν τοῖς αἰτίοις εἰρήκαμεν. ἐτολμήθη μὲν ἔν ἡ ἀρπαγῇ
 περὶ τὴν ὀκτωκαιδεκάτην ἡμέραν τῆ τότε Σεξτίλιε
 μηνὸς, Αὐγῶς δὲ νῦν ⁶, ἐν ἣ τὴν τῶν Κωνσαλίων ἐορ-
 τὴν ἄγουσιν.

XVI.

1 B. 1. 2. add. λέγουσι.

2 B. 1. 2. ὧν εἰς ὁ Ἰόβας; consent. Philolpho, quorum
 minus Jobas; pari modo iidem leg. infra c. 17. ὧν εἰς καὶ Ἀντίφ.

3 Anon. ἔτω.

4 V. καινήν; & loco seq. ἀφ' ἑαυτῆς leg. B. 1. 2. ὑφ'
 αὐτῆς.

5 B. 1. add. supra lineam θελάσας.

6 B. 1. 2. add. καλακμένως.

XVI. Οἱ δὲ Σαβίνοι, πολλοὶ μὲν ἦσαν καὶ πολεμικοὶ, κώμας δὲ ᾤκων ἀτειχίστας, ὡς προσῆκον αὐτοῖς μέγα Φρονεῖν, καὶ μὴ Φοβεῖσθαι, Λαπεδαίμωνιων ἀποίκους ἔσιν. ἔ μὴν ἄλλ' ὄρωντες αὐτὰς ἐνδεδεμένους μεγάλοις ὀμηρεύμασι, καὶ δεδιότες περὶ τῶν θυγατέρων, πρέσβεις ἀπέσειλαν, ἐπιεικῆ καὶ μέτρια προκαλέμενοι, τὸν Ῥωμύλον ἀποδιδόντα τὰς κόρας αὐτοῖς καὶ λύσαντα τὸ τῆς βίας ἔργον, εἶτα πειθοῖ καὶ νόμῳ πράττειν τοῖς γένεσι Φιλίαν καὶ οἰκειότητα. τῷ δὲ Ῥωμύλῳ τὰς μὲν κόρας μὴ προἰεμένης, παρακαλῶντος δὲ τὴν κοινωनीαν δέχεσθαι τὰς Σαβίνους, οἱ μὲν ἄλλοι βεβουλόμενοι καὶ παρασκευαζόμενοι διέτριβον. Ἄκρων δὲ βασιλεὺς Κενινητῶν, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ δεινὸς ἐν τοῖς πολεμικοῖς, τὰ τε πρῶτα τολμήματα τῷ Ῥωμύλῳ δι' ὑποψίας εἶχε, καὶ τῷ πραχθέντι ¹ περὶ τὰς γυναῖκας ἤδη Φοβερόν ἠγόμενος πᾶσιν εἶναι, καὶ ἐκ ἀνεπιθόν, ἢ μὴ κολαθεῖν, προεξανέστη τῷ πολέμῳ, καὶ μετὰ πολλῆς ἐχώρει δυνάμεως ἐπ' αὐτόν· καὶ ὁ Ῥωμύλος ἐπ' ἐνεῖνον. γενόμενοι δ' ἐν ὄψει, καὶ κατιδόντες ἀλλήλους, πρὸκαλῶντο μάχεσθαι, τῶν στρατευμάτων ἐν ὄπλοις ἀτρεμέντων. εὐξάμενος ἔν ὁ Ῥωμύλος, εἰ κρατήσῃ καὶ καταβάλοι, τῷ Διὶ Φέρων ἀναθήσειν αὐτὸς τὰ ὄπλα τῷ ἀνδρὶ, αὐτόν τε καταβάλλει κρατήσας, καὶ τρέπεται τὸ στρατευμα μάχης γενομένης· αἰρεῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν· ἔ μὴν ἠδίκησε τὰς ἐγκαταληφθέντας ², ἄλλ' ἢ τὰς οἰκίας ἐπέλευσε καθελόντας ἀκολαθεῖν εἰς Ῥώμην, ὡς πολίτας ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἔσομένους· τότε μὲν ἔν ἐκ ἔσιν ὅ τι ³ μᾶλλον ἠὔξησε τὴν Ῥώμην, αἰεὶ προσποιῶσαν ἑαυτῇ καὶ συνέμεσαν ἦν κρατήσῃεν· οὗ δὲ Ῥωμύλος ὡς ἂν μάλιτα τὴν εὐχὴν τῷ τε Διὶ κευχαρισμένην, καὶ τοῖς πολίταις ἰδεῖν ἐπιτερπῆ παράχοι,

σνεψά-

1 B. 1. 2. τὸ πραχθέν.

2 Ita Anon. & B. 1. 2. Olim ἐγκαταλειφθέντας.

3 B. 1. 2. ἢ ὅπερ.

σνεψάμενος ἐπὶ στρατοπέδῳ, ὄρῶν ἔτεμεν ὑπερμεγέθη, καὶ διεμόρφωσεν ἄσπερ τρόπαιον, καὶ τῶν ὄπλων τῷ Ἄκρωτος ἕκαστον ἐν τάξει περιήρμωσε καὶ κατήρτισεν ¹. αὐτὸς δὲ τὴν μὲν ἐδίητα περιεζώσατο, δάφνη δὲ ἐσέψατο τὴν κεφαλὴν κομῶσαν. ὑπολαβὼν δὲ τῷ δεξιῷ τὸ τρόπαιον ἄνω προσερείδόμενον ὄρῶν, ἐβάδιζεν ἐξάρχων ἐπινιχὸς παῖανος ἐν ὄπλοις ἐπομένῃ τῇ στρατιᾷ, δεχομένων τῶν πολιτῶν μετὰ χαρᾶς καὶ θαύματος, ἡ μὲν ἔν πομπῇ τῶν αὐτῆς θριάμβων ἀρχὴν καὶ ζῆλον παρέχεν. τὸ δὲ τρόπαιον, ἀνάθημα Φερετρίᾳ Διὸς ἐπωνομάθη. τὸ γὰρ πλήξαι, Φερίρε Ῥωμαῖοι καλῶσιν. εὐξάτο δὲ πλήξαι τὸν ἄνδρα καὶ καταβαλεῖν. ὀπίμια ² δὲ τὰ σιύλα, Φησίην Οὐάρρων, καθότι καὶ τὴν περιεσίαν ὅσπερ λέγασιν. πιθανώτερον δ' ἂν τις εἴποι διὰ τὴν πρᾶξιν. ὅπως γὰρ ὀνομάζεται τὸ ἔργον. αὐτῶν δὲ ³ ἀριστείας στρατηγῶν στρατηγὸν ἀνελόντι δίδοται ⁴ καθιέρωσις ὀπιμίων. καὶ τρισὶ μόνοις τέτε τυχεῖν ὑπῆρξε Ῥωμαίοις ἡγεμόσι, πρώτῳ, Ῥωμύλῳ πτείναντι τὸν Κενινήτην Ἄκρωτα. δευτέρῳ, Κορνηλίῳ Κόσσῳ Τυρρῶνδον ἀνελόντι Τολέμειον. ἐπὶ πᾶσι δὲ, Κλαυδίῳ Μαρκελλῳ Βριτομάρτε κρατήσαντι Γαλατῶν βασιλέως. Κόσσοσ μὲν ἔν καὶ Μάρκελλοσ ἤδη τεθρίπποισ εἰσῆλαυνον, ἐν ⁵ αὐτοῖ τὰ τρόπαια φέροντες. Ῥωμύλον δ' ἐν ὄρῳσ Φησίην ἄρματι χρῆσασθαι Διονύσιος. Ταρινύιον γὰρ ἰσορᾶσι τὸν Δημαράτε τῶν βασιλέων πρώτον εἰς τῆτο τὸ χῆμα καὶ τὸν ἔγκον ἐξᾶραι τὰς θριάμβους. ἕτεροι δὲ πρώτον ἐφ' ἄρματος θριαμβεῦσαι Ποπλιόλαν. τῷ δὲ Ῥωμίλῳ τὰς εἰκόνας ὄρᾶν ἐσιν ἐν Ῥώμῃ τὰς τροπαιοφόρους πεζᾶς ἀπάσας.

XVI.

¹ V. κατήρτισεν, quod Bryano placuit, consentiente loco ex Marcello, Philelphi interpretatione & Livio. R. autem rejicit.

² R. mavult ὀπίμια; suband. ἐπωνομάθη.

³ Br. præfert γὰρ, quod supra lineam habet B. Γ.

⁴ B. 1. 2. δέδοται.

⁵ R de suo addidit.

XVII. Μετὰ δὲ τὴν τῶν Κεννηνητῶν ἄλωσιν, ἔτι τῶν ἑλλαν Σαβίνων ἐν παρασκευαῖς ὄντων, συνέστησαν οἱ Φιδήνην καὶ Κρησεμέριον καὶ Ἀντέμναν οἰκῶντες ἐπὶ τὰς Ῥωμαίους καὶ μάχης γενομένης ἠτῆθῆντες ὁμοίως, τὰς τε πόλεις Ῥωμύλῳ παρήκαν ἐλεῖν, καὶ τὴν χώραν δάσασθαι, καὶ μετοίσιαι σφᾶς αὐτὰς εἰς Ῥώμην. ὁ δὲ Ῥωμύλος τὴν μὲν ἄλλην κατέμεινε χώραν τοῖς πολίταις, ὅσῃν δ' εἶχον οἱ τῶν ἠρπασμένων παρθένων πατέρες, αὐτὰς ¹ ἔχειν ἐκεῖνας εἶασεν. ἐπὶ τέτοις βαρέως φέροντες οἱ λοιποὶ Σαβῖνοι, Τάτιον ἀποδείξαντες στρατηγόν, ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐσράτευσαν. ἦν δὲ δυσπρόσοδος ἡ πόλις, ἔχουσα πρόβλημα τὸ νῦν Καπιτώλιον, ἐν ᾧ Φρερὰ καθεῖσθαι, καὶ Ταρπήϊος ἡγεμῶν αὐτῆς, ἐχὼς ² Ταρπήϊα παρθένος, ὡς ἔνιοι λέγουσιν, εὐήθη τὸν Ῥωμύλον ἀποδεικνύοντες· ἀλλὰ θυγάτηρ ἡ Ταρπήϊα τῷ ἀρχοντος ἔσα πρῶτα μετὰ τοῖς Σαβῖνοις, ἐπιθυμήσασα τῶν χρυσοῦν βραχιονιστήρων, ὅς εἶδε περιμειμένους, καὶ ἤτησε μισθὸν τῆς προδοσίας, ἃ φοροῖεν ἐν ταῖς ἀριστεραῖς χερσίν. συνθεμένε δὲ τῷ Τάτι, νύκτωρ ἀνοίξασα πύλην μίαν, ἐδέξατο τὰς Σαβῖνας. ἃ μόνος ³ ἔν, ὡς εἴποιεν, Ἀντίγονος ἔφη προδιδόντας ⁴ μὲν Φιλεῖν, προδεδωκότας δὲ μισεῖν. ἐδὲ ⁵ Καῖσαρ, εἰπὼν ἐπὶ τῷ Θρακῶς Ῥυμιτάλικ, Φιλεῖν μὲν προδοσίαν, προδότην δὲ μισεῖν· ἀλλὰ κοινόν τι τῷτο πάθος ἐστὶ πρὸς τὰς πονηρὰς τοῖς δεομένοις αὐτῶν, ὡσπερ ⁶ καὶ χολῆς ἐνίων θηρίων δέονται· τὴν γὰρ χρεῖαν ὅτε λαμβάνουσιν, ἀγαπῶντες, ἐχθαίρουσι τὴν καιλίαν, ὅταν τύ-
χῃσι.

¹ Br. susp. αὐτοῖς.

² H. Steph. addi vult δὲ.

³ B 1 2. μόνον.

⁴ Br. susp. προδοσίας. Lectio recepta sensui ex omni parte magis congrua.

⁵ Bodl. 1. 2 add. ὡς ὁ.

⁶ Bryano deesse videtur aliquid, ex gr ὁῖ vel ἰατροῖ. At non nisi est ellipsis, facillime cuius supplenda per οἱ ἄνθρωποι.

χωσι. τῆτο καὶ ¹ πρὸς τὴν Ταρπηίαν τότε παθὼν ὁ
 Τάτιος ἐκέλευσε μεμνημένους τῶν ὁμολογιῶν τὰς Σαβίνους
 μηδενὸς αὐτῇ Φθονεῖν, ὧν ἐν ταῖς ἀρισεραῖς ἔχουσι. καὶ
 πρῶτος ἄμα τὸν βραχιονιστῆρα τῆς χειρὸς περιελών, καὶ
 τὸν θυρεὸν ἐπέβριψε. πάντων δὲ τὸ αὐτὸ ² ποιόντων βαλ-
 λομένη τε τῷ χρυσῷ καὶ καταχωθεῖσα τοῖς θυρεοῖς,
 ὑπὸ πλήθους καὶ βάρους ἀπέθανεν. ἐάλω δὲ καὶ Ταρπηῖος
 προδοσίας, ὑπὸ Ῥωμύλου διωχθεὶς, ὡς Ἰόβας Φησὶ Γάλ-
 βαν Σελπίκιον ἰσορεῖν. τῶν δ' ἄλλα περὶ Ταρπηίας λε-
 γόντων, ἀπίθανοι μὲν εἰσιν ³ οἱ Τατίαι θυγατέρα τῆ ἡγε-
 μόνος τῶν Σαβίνων ἔσαν αὐτὴν, Ῥωμύλῳ δὲ βίβη συνοι-
 κῆσαν, ἰσορῶντες ταῦτα ποιῆσαι καὶ παθεῖν ὑπὸ τῆ πα-
 τρός· ὧν καὶ Ἀντίγονός ἐστι. Σίμυλος δ' ὁ ποιητῆς καὶ
 παντάπασι ληρεῖ, μὴ Σαβίνοις οἰόμενος, ἀλλὰ Κελτοῖς
 τὴν Ταρπηίαν προδῆναι τὸ Καπιτώλιον, ἐραθεῖσαν αὐτῶν ⁴
 τῆ βασιλείας. λέγει δὲ ταῦτα·

Ἡ δ' ἀγχεῖ Ταρπηία παρὰ Καπιτώλιον αἶπος

Ναίεσσα, Ῥώμης ἔπλετο τειχοπέτης·

Κελτῶν ἢ σέρξασα γαμήλια λένιρα γενέσθαι

Σκηπτόεχω, πατέρων ἐκ ἐφύλαξε δόμους ⁵.

καὶ μετ' ὀλίγα περὶ τῆς τελευτῆς·

Τήνδ' ἔτ' ἄρ Βοίοί τε καὶ ἔθνεα μυρία Κελτῶν

Κειράμενοι ⁶, ρείθρων ἐντὸς ἔθεντο Πάδες ⁷.

1 B. 1. 2. inserunt ἴσιν.

⁷ Ὅπλα

2 Artic. ἴδ' omittunt Junt. & Ald.

3 B. 1. 2. παντελῶς ἀπίθανοί εἰσιν.

4 B. 1. 2. αὐτῆ.

5 Abundant hi versus lectionum varietate; Sic habet Mu-
 ret. Anon. οἱ δ' ἀγχεῖ; B. 1. παρ' Καπιτώλιον ὡς ἔπος; B. 1. 2.
 Junt. Ald. τειχοπέτης; Dacer. οἱ σέρξασα ex Mff. — Anon.
 γένος ἴε loco γενέσθαι, & B. 1. 2. λαβέδαι; V. Junt. Ald. σκη-
 πτόεχων; Anon. σκηπτόεχα. Alii sunt, qui genit. plur. conjun-
 gunt cum κελτῶν; alii cum πατέρων.

6 B. 1. 2. χειράμενοι; Vulgo χηράμενοι; Xyland. mavult
 χηραμένην; Ety. κλεινάμενοι.

7 pro ἐντὸς ἔθεντο vitiose dedit Juntina ἐνθεντο; pro πάδες
 B. 1. 2. hab. πέδες.

Ὅπλα δ' ἐπιπροβαλόντες ἀρειμανέων ἀπὸ χειρῶν ¹
 Κέρη ἐπὶ συγεῖν, κόσμον ² ἔθεντο Φόνος.

XVIII. Τῆς μέντοι Ταρπηίας ἐνεὶ ταφείσης, ὁ λό-
 Φος ἄνομάζετο Ταρπήιος, ἄχρις ἔ Ταρκυνίε βασιλέως
 Διὶ τὸν τόπον ³ καθεῖρῶντος, ἅμα τε τὰ λείψανα ⁴ μετη-
 νέχθη, καὶ τ' ἄνομα τῆς Ταρπηίας ἐξέλιπε. πλὴν πέτραν
 ἔτι νῦν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ Ταρπήϊαν καλεῖσιν, ἀφ' ἧς ἐρ-
 ρίπτην τὰς κακέρους. ἐχομένης δὲ τῆς ἀκρας ὑπὸ τῶν
 Σαβίνων, ὃ τε Ῥωμύλος ὑπ' ὀργῆς εἰς μάχην αὐτὰς
 πρὸκαλεῖτο, καὶ ὁ Τάτιος ἐδάρρει, καρτερὰν, εἰ βιαθεῖεν,
 ἀναχώρησιν ὄρων αὐτοῖς ὑπάρχασαν. ὁ γὰρ μεταξὺ τό-
 πος, ἐν ᾧ συμπίπτεται ἔμελλον ⁵, ὑπὸ πολλῶν λόφων πε-
 ριεχόμενος, ἀγῶνα μὲν ὄξυν ἐδόκει καὶ χαλεπὸν ὑπὸ δυσ-
 χωρίας ἀμφοτέροις παρέξειν, Φυγὰς δὲ καὶ διώξεις ἐν τε-
 νῷ βραχείας. ἔτυχε δὲ τῷ ποταμῷ λιμνάσαντος ἔ πολ-
 λαῖς πρότερον ἡμέραις, ἐγκαταλελειφθῆαι τέλημα βαθὺ καὶ
 τυφλὸν ἐν τόποις ἐπιπέδοις, κατὰ τὴν νῦν ἔσαν ἀγοράν-
 ῳθεν ἐκ ἧν ὄψει πρόδηλον, ἐδ' εὐφύλακτον, ἄλλως δὲ
 χαλεπὸν καὶ ὑπελον. ἐπὶ τῷτο τοῖς Σαβίνοις ἀπειρία
 φερομένοις εὐτύχημα γίνεσθαι. Κέρτιος γὰρ ἀνὴρ ἐπι-
 Φανῆς, δόξη καὶ Φρονήματι γαῦρος, ἵππον ἔχων, πολὺ
 πρὸ τῶν ἄλλων ἐχώρει. δεξαμένης δὲ τῷ Φαράθρῳ τὸν ἵπ-
 πον, ἄχρι μὲν τινος ἐπειρᾶτο πληγῇ καὶ παρακλειύσει
 χρώμενος ἐξελαύνειν. ὡς δ' ἦν ἀμήχανον, ἔασας τὸν
 ἵππον, ἑαυτὸν ἔσωζεν. ὁ μὲν ἔν τῷ τόπος δι' ἐκεῖνον ἔτι
 νῦν ⁶ Κέρτιος λάνικος ὀνομάζεται. Φυλαξάμενοι δὲ τὸν
 κίνδυνον οἱ Σαβῖνοι, μάχην καρτερὰν ἐμαχέσαντο, κρι-
 σιν

¹ pro ἀρειμανέων dant Junt. & Ald. ἀρειμενέων; pro ἀπὸ
 V. ὑπὸ.

² Junt. κόσμον.

³ B. 1. 2. add. ἐκεῖνον.

⁴ Edit. Lond. sola vitiose καὶ λ.

⁵ Sic Anon. Vulg. ἐμελλεν.

⁶ deest B. 1. 2.

σιν ἔλαβῶσαν· καίτοι πολλῶν πεσόντων, ἐν οἷς ἦν καὶ Ὀσίλλιος. τῶτον Ἐρσιλίας ἄνδρα, καὶ πάππου Ὀσιλλίας τῷ μετὰ Νομῶν βασιλεύσαντος γενέσθαι λέγουσιν. αὐδεις δὲ πολλῶν ἀγώνων ἐν βραχεῖ¹ συνισαμένων, ὡς εἰκός, ἐνός μάλισα τῷ τελευταίῃς μνημονεύουσιν· ἐν ᾧ Ῥωμύλος τὴν κεφαλὴν πληγέντος λίθῳ, καὶ πεσεῖν ὀλίγη² δεήσαντος, τῷ τ' ἀντέχειν ὑφεμένῃς τοῖς Σαβίνοις, ἐνέδωκαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ Φυγῆ πρὸς τὸ Παλάντιον ἐχώρην ἐξωθήμενοι τῶν ἐπιπέδων. ἤδη δὲ ὁ Ῥωμύλος ἐν τῆς πληγῆς ἀναφέρων, ἐβέλετο μὲν, εἰς³ τὰ ὄπλα, χωρεῖν τοῖς Φεύγουσιν ἐναντίως, καὶ μέγα βοῶν ἴσαθαι καὶ μάχεσθαι παρενάλει. πολλῆς δὲ τῆς Φυγῆς αὐτῷ περιχομένης⁴, καὶ μηδεὸς ἀνασρέφειν τολμῶντος, ἀνατείνας εἰς ἕρανὸν τὰς χεῖρας, ἠύξατο τῷ Διὶ εἶησαι τὸ σράτευμα, καὶ τὰ Ῥωμαίων πράγματα πεσόντα μὴ περιδεῖν, ἀλλ' ὀρθῶσαι. γενομένης δὲ τῆς εὐχῆς, αἰδῶς τε τῷ βασιλέως ἔχε πολλὰς, καὶ θάρσος ἐκ μεταβολῆς παρεῖση τοῖς Φεύγουσιν. ἔσησαν ἄν πρῶτον, ἔ νῦν ὁ τῷ Διὸς τῷ Στάτωρος Ἰδρυταὶ νεῶς, ὃν ἐπιστάσιον ἂν τις ἐρμηνεύσειεν. εἶτα συνασπίσαντες πάλιν, ἔωσαν ὀπίσω τὰς Σαβίνους ἐπὶ τὴν νῦν Ῥήγειαν προσαγορευομένην καὶ τὸ τῆς Ἑτίας ἱερόν.

XIX. Ἐνταῦθα δὴ αὐτὸς ὡσπερ ἐξ ὑπαρχῆς μάχεσθαι παρασκειυαζόμενος, ἐπέχε⁵ δεινὸν ἰδεῖν θέαμα καὶ λόγος κρείττων ὄψις. αἱ γὰρ ἠρπασμένοι θυγατέρες τῶν Σαβίνων ὑφῆθησαν ἀλλαχόθεν ἄλλαι μετὰ βοῆς⁶ καὶ ἀλα-

1 Junt. ἔ βρ.

2 B. 1. 2. ὀλίγον.

3 R. vult εἰσδῆς τὰ ὄπλα, arma indutus; sine eis partic. ab ἔννυμι.

4 Ex emend. R. pro vulg. περιχομένης.

5 V. ἀπέχεσθαι.

6 B. 1. 2. μετὰ φωνῆς καὶ βοῆς.

ἀλαλαγμῶ δὲ τῶν ὄπλων φερόμεναι καὶ τῶν νεκρῶν, ἄσπερ ἐκ Θεῶ ἀτόχοι, πρὸς τε τὰς ἀνδράς αὐτῶν καὶ τὰς πατέρας· αἱ μὲν, παιδία νομίζεσθαι νήπια πρὸς ταῖς ἀγνάλαις, αἱ δὲ, τὴν κόμην προϊχόμεναι λελυμένην· πᾶσαι δὲ ἀγκαλιόμεναι τοῖς Φιλτάτοις ὀνόμασι, ποτὲ μὲν τὰς Σαβίνους, ποτὲ δὲ τὰς Ῥωμαίους. ἐπεκλάθησαν ἔν ἀμφοτέροι, καὶ διέχον αὐταῖς ἐν μέσῳ κατασιῆναι τῆς παρατάξεως· καὶ κλαυθμὸς ἅμα διὰ πάντων ἐχώρει, καὶ πολὺς οἴητος ἦν πρὸς τε τὴν ὄψιν καὶ τὰς λόγους ἔτι μᾶλλον, εἰς ἰεσίαν καὶ δέησιν ἐκ δικαιολογίας καὶ παρρησίας τελευτῶντας. Τί γὰρ, ἔφασαν, ὑμᾶς ¹ δεῖν ἢ λυπηρὸν ἐργασάμεναι, τὰ μὲν ἤδη πεπόνθαμεν, τὰ δὲ πάχομεν τῶν χετλίων κειῶν; ἠρπάδημεν ² ὑπὸ τῶν νῦν ἐχόντων βίᾳ καὶ παρανόμως· ἀρπαθεῖσαι δ' ἡμελήθημεν ὑπ' ἀδελφῶν καὶ πατέρων, καὶ οἰκείων χρόνον τοσούτον, ὅσος ἡμᾶς πρὸς τὰ ἔχθιστα κεράσας ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις, πεποίημε νῦν ὑπὲρ τῶν βιασαμένων καὶ παρανομησάντων δεδιέναι μαχομένων, καὶ κλαίειν θνησιόντων. ἔ γὰρ ἤλθετε τιμωρήσοντες ἡμῖν παρθένοις ἔσσις ἐπὶ τὰς ἀδικήσας, ἀλλὰ νῦν ἀνδρῶν ἀποσπᾶτε γαμετάς ³ καὶ τέκνων μητέρας, οἰηροτέραν βοήθειαν ἐκείνης τῆς ἀμελείας καὶ προδοσίας βοηθῶντες ἡμῖν ταῖς ἀθλίαις. τοιαῦτα μὲν ἠγαπήθημεν ὑπὸ τέτων, τοιαῦτα δὲ ὑφ' ὑμῶν ἐλεέμεθα. καὶ γὰρ εἰ δι' ἄλλην αἰτίαν ἐμάχεσθε ⁴, παύσασθαι, δι' ἡμᾶς πενθερὰς γεγυότας καὶ πάππας, πρὸς οἰκείας ⁵ ὄντας ἐχρῆν. εἰ δ' ὑπὲρ ἡμῶν ὁ πόλεμος ἐστὶ, νομίσασθε ἡμᾶς μετὰ γαμβρῶν καὶ

τέν-

1 B. 1. 2. εἰς ἡμᾶς.

2 Bryano excidisse videtur μὲν ante ὑπὸ ob seq. δ'.

3 R. hanc vocem de suo dedisse affirmat pro vulg. γαμητάς; eam autem jam inveniri apud Anon. testantur edit. Francf. Wechel. 1599; & alia de 1620. in cat. lect. var. — Junt. & Ald. dant γαμιτάς.

4 Sic V. Anon. B. 1. 2. 3. Vulg. μάχεσθαι, aut μάχεσθε.

5 Ex emend. R. pro vulg. καὶ οἰκ.

τέκνων, καὶ ἀπόδοτε ἡμῖν πατέρας καὶ οἰκείας, μηδὲ ἀφέληθε παῖδας καὶ ἀνδρας, ἵπετεύομεν ὑμᾶς, μὴ πάλιν αἰχμάλωτοι γενέσθαι. Τοιαῦτα πολλὰ τῆς Ἐρσιλίας προσαγορευέσης, καὶ τῶν ἄλλων δεομένων, ἐσπεῖδθησαν ἀνοχαί, καὶ συνῆλθον ¹ εἰς λόγους οἱ ἡγεμόνες. αἱ δὲ γυναῖκες ἐν τέτρω τοῖς πατράσι καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τὰς ἀνδρας προσῆγον καὶ τὰ ² τέκνα, προσέφερόν τε τροφήν καὶ ποτὸν τοῖς δεομένοις, καὶ τὰς τετραμένους ἐθεράπευον οἴαδε νομίζουσαι· καὶ παρεῖχον ὄραν ἀρχάσας μὲν αὐτὰς τῶ οἴκῃ, προσέχοντας δὲ τὰς ἀνδρας αὐταῖς, καὶ μετ' εὐνοίας τιμὴν ἅπασαν νέμοντας. ἐν τέτρω συντίθενται τῶν μὲν γυναικῶν τὰς βελομένας συνοικεῖν τοῖς ἔχουσιν, ὥσπερ εἴρηται, παντὸς ἔργου καὶ πάσης λατρείας, πλὴν ταλασίας, ἀφειμένας· οἰκεῖν δὲ κοινῇ τὴν πόλιν Ῥωμαίους καὶ Σαβίνους· καὶ καλεῖσθαι μὲν Ῥώμην ἐπὶ Ῥωμύλῳ τὴν πόλιν, Κυρίτας δὲ, Ῥωμαίους ἅπαντας ἐπὶ τῇ Τατίῃ πατρίδι· βασιλεύειν δὲ κοινῇ καὶ στρατηγεῖν ἀμφοτέρως. ὅπερ δὲ ταῦτα συνέθεντο, μέχρι νῦν Κορίτιον καλεῖται· νομίρε γὰρ Ῥωμαῖοι τὸ συνελθεῖν καλῶσι.

XX. Διπλασιαθείσης δὲ τῆς πόλεως, ἑκατὸν μὲν ἐν Σαβίνων πατρίδιοι προσκατελέχθησαν ³, αἱ δὲ λεγεῶνες ἐγένοντο πεζῶν μὲν ἑξακισχιλίων, ἰππέων δὲ ἑξακισσίων. Φυλάς δὲ τρεῖς καταστήσαντες, ὠνόμασαν τὰς μὲν ἀπὸ Ῥωμύλου, Ῥαμνήνσης· τὰς δὲ ἀπὸ Τατίς, Τατιήνσης· τρίτας δὲ, Λακερνήνσης ⁴ διὰ τὸ ἄλλος, εἰς ὃ πολλοὶ καταφυγόντες ἀσυλίας διδομένης ⁵, τῶ πολιτεύματος

E 2

1 Bodl. 1. 2. ἐπειδῆσαν καὶ συνῆλθον.

2 Ex suo addidit R. uti lin. seq. 7^{es} ex Ald. & Junt. quod tamen in edit. Francf. jam legitur.

3 Ex emend. R. pro vulg. προσκατειλ. Junt. & Ald. προσκατηλ. B. 1. 2. 3. κατελήχθησαν.

4 V. Λακερνήνοισι; Reslius sec. Br. Λακερνήνσης.

5 V. δειδομένης (sec. ed. Erf. cit. δαδομένης.)

ματος μετέχον· τὰ δ' ἄλση λίανες ὀνομάζουσιν. ὅτι δ' ἦσαν αἱ Φυλαὶ τοσαῦται, τὲνομα μαρτυρεῖ· τρεῖς γὰρ ἔτι νῦν τὰς Φυλάς καλεῖσι, καὶ τριβένους τὰς Φυλάρχους. ἐκάστη δὲ Φυλὴ δέκα Φατρίας εἶχεν, ἃς ἐνιοὶ λέγουσιν ἐπωνύμους εἶναι ἐκείνων τῶν γυναικῶν. τῆτο δὲ δοκεῖ ψεῦδος εἶναι· πολλὰ γὰρ ἔχουσιν ἀπὸ χωρίων τὰς προσηγορίας. ἄλλα μέντοι πολλὰ ταῖς γυναῖξιν εἰς τιμὴν ἀπέδωκεν, ὧν καὶ ταῦτά ἐσιν· ἐξίσταται ¹ μὲν ὁδὲ βαδίζασαις, αἰχρὸν δὲ μηδένα μηδὲν εἰπεῖν παράσης γυναικός, μηδ' ὀφθῆναι γυμνὸν, ἢ δίκην Φεύγειν παρὰ τοῖς ἐπὶ τῶν Φονικῶν καθεσῶσι, Φορεῖν δὲ καὶ τὰς παῖδας αὐτῶν τὴν καλεσμένην βέβλαν, ἀπὸ τῆς χήματος ὅμοιον πομφόλυγι περιδέρβαιόν τι, καὶ περιπόρφυρον. ἐβλεπόντο δὲ οἱ βασιλεῖς ἐν εὐθῆς ἐν κοινῷ μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἐκότερος πρότερον ἰδίᾳ μετὰ τῶν ἐκατὸν, εἶτα ἕτως εἰς ταυτὸν ² ἅπαντας συνηγον. ἄκει δὲ Τάτιος μὲν, ὅπως νῦν ὁ τῆς Μονήτης ναὸς ἐστὶ, Ῥωμύλος δὲ παρὰ τὰς λεγομένους βαθμῆς καλῆς ἀκτῆς. ἔτοι δὲ εἰσι περὶ τὴν εἰς τὸν ἰππόδρομον τὸν μέγαν ἐν Παλαυτίᾳ ³ κατάβασιν. ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν κρᾶνειαν ἔφασαν τὴν ἱερὰν γεγονέναι, μυθολογῶντες, ὅτι πειρώμενος ὁ Ῥωμύλος αὐτῆ, λόγχην ακουτίσειεν ἀπὸ τῆς Ἀρεντίνης, τὸ ξυσὸν ἔχουσαν κρᾶνειας· καταδύσης δὲ τῆς αἰχμῆς εἰς βάθος, ἀνασπάσαι μὲν ἔδει, πειρωμένων πολλῶν, ἴχουσε. τὸ δὲ ξύλον ἔσεξεν ⁴ ἢ γῆ ζώφυτος ἔσα, καὶ βλαστὰς ἀνήκε, καὶ σέλεχος εὐμέγεθες κρᾶνειας ἔθρεψε. τῆτο δ' οἱ μετὰ Ῥωμύλον, ὡς ὅν τι ⁵ τῶν ἀγιωτάτων ἱερῶν Φυλάτῃοντες καὶ σεβόμενοι, περιετείχισαν. ὅτω δὲ προσίοντι δόξειε μὴ θαλερὸν εἶναι, μηδὲ χλωρὸν, ἀλλ' οἷον ἀτροφεῖν καὶ φθί-
νειν.

1 B. 1. 3. ἢ ἐξίσταται.

2 B. 1. 2. εἰς ταυτὸν.

3 V. Παλαυτία.

4 B. omnes ἔσερξεν, quod præfert Br.

5 R. sulph. ἐν 7.

νειν ¹, ὁ μὲν εὐθὺς ἔφραζε πρᾶγῃ τοῖς προστυγχάνουσιν· οἱ δ' ὡσπερ ἐμπρησμῶ βοηθῶντες, ἐβόων ὕδαρ ², καὶ συνέτρεχον πανταχόθεν, ἀγγεῖα πλήρη κομίζοντες ἐπὶ τὸν τόπον. Γαίης δὲ Καίσαρος, ὡς Φασι, τὰς ἀναβάσεις ἐπισκηνάζοντος, καὶ τῶν τεχνιτῶν περιοριζόντων τὰ πλησίον, ἔλαθον αἰετίζαι κακωθεῖσθαι παντάπασι, καὶ τὸ Φυτὸν ἐμαράνθη.

XXI. Μῆνας μὲν ἔν οι Σαβίνοι τὰς Ῥωμαίων ἐδέξαντο, καὶ περὶ αὐτῶν ὅσα καλῶς εἶχεν, ἐν τῷ Νεμῶ βίῳ γέγραπται. Θυρεοῖς δὲ τοῖς ἐκείνων ὁ Ῥωμύλος ἐχρήσατο, καὶ μετέβαλε τὸν ὄπλισμὸν ἑαυτῷ τε καὶ τῶν Ῥωμαίων, Ἀργολικὰς πρότερον ἀσπίδας Φορένταν. ἑορτῶν δὲ καὶ θυσιῶν ἀλλήλοισι μετεῖχον, ἃς μὲν ἤγε ³ τὰ γένη πρότερον ἐκ ἀνελόντες, ἑτέρας δὲ θέμενοι καινάς, ἃν ἢ τε τῶν Ματραναλίων ἐσὶ, δοθεῖσα ταῖς γυναῖξιν ἐπὶ τῇ τῷ πολέμῳ καταλύσει, καὶ ἢ τῶν Καρμενταλίων. τὴν δὲ Καρμένταν οἶονταί τινες μοῖραν εἶναι, κυρίαν ἀνθρώπων γενέσεως· διὸ καὶ τιμῶσιν αὐτὴν αἰ μητέρες. οἱ δὲ, τὴν τῷ Εὐάνδρῳ τῷ Ἀρκάδος γυναῖκα, μαντινὴν τινα καὶ Φοιβασικὴν ⁴ ἐμμέτρων χρησμῶν γενομένην, Καρμένταν ἐπονομαθῆναι ⁵. τὰ γὰρ ἔπη κάρμινά καλεῖσι, Νικοστράτη δὲ ἦν ὄνομα κύριον αὐτῆ· καὶ τῶτα μὲν ὁμολογεῖται τὴν δὲ Καρμένταν ἔνιοι πιθανώτερον ἀΦερμηνεύσθαι, οἷον ἐσερημένην νῦν, διὰ τὰς ἐν τοῖς ἐνθουσιασμοῖς παραΦροσύνας. τὸ μὲν γὰρ ἐσερεθαι, κάρηρε, μέντεμ ⁶ δὲ, τὸν νῦν ὀνομάζουσι. περὶ δὲ τῶν Παληλίων προεῖρηται. τὰ δὲ Λαπερικῶν,

E 3

λια,

¹ B. 1. 2. Φθίρειν.

² Repetunt hanc vocem B. 1. 2.

³ B. 1. 2. ἤγον.

⁴ R. iusq. ἀποΦοιβασικὴν.

⁵ B. 1. 2. add. Φασί.

⁶ B. 1. 2. 3. μέντε; uti & Junt. quæ etiam seq. lin. pro Παληλίων dat Παρηλίων, cum V.

λια, τῷ μὲν χρόνῳ δόξειεν ἂν εἶναι καθάρσια· ὁρᾶται γὰρ ἐν ἡμέραις ἀποφράσι τῷ Φευραρίᾳ μηνός, ὃν καθάρσιον ἂν τις ἐρμηνεύσειε, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοπαλαιὸν ἐκάλεν Φευράτην· τῆνομα δὲ τῆς ἑορτῆς ἑλληνιστὶ σημαίνει λύκαια, καὶ δοκεῖ διὰ τῆτο παμπάλαιος ἀπ' Ἀρκάδων εἶναι τῶν περὶ Εὐάνδρου¹. ἀλλὰ τῆτο μὲν κενόν² ἐστὶ· δύναται γὰρ ἀπὸ τῆς λυκαίνης γεγονέναι τῆνομα. καὶ γὰρ ἀρχομένως τῆς περιδρομῆς τὰς Λαπέρνας ὁρῶμεν ἐντεῦθεν, ὅπως τὸν Ῥωμύλον ἐπετεθῆναι λέγασιν. τὰ δὲ δράμενα τὴν αἰτίαν ποιεῖ δυσόπασον· σφάτῃσι γὰρ αἰγῶν, εἶτα μερακίων δυοῖν ἀπὸ γένους προσαχθέντων αὐτοῖς, οἱ μὲν ἡμαγμένη μαχαίρα τῷ μετώπῳ θιγγάνουσιν, ἕτεροι δὲ ἀπομάττουσιν εὐθύς, ἔριον βεβρεγμένοι γάλακτι προσφέροντες. γελᾶν δὲ δεῖ τὰ μεράκια μετὰ τὴν ἀπόμαξιν. ἐν δὲ τότε τὰ δέρματα τῶν αἰγῶν κατατεμόντες, διαθέουσιν ἐν περιζώματι³ γυμνοὶ, τοῖς σπύττισι τὸν ἐμποδῶν παίοντες. αἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ γυναῖκες ἔφεύουσιν τὸ παίδειναι, νομίζουσαι πρὸς εὐτοκίαν καὶ κῆσιν συνεργεῖν. ἴδιον δὲ τῆς ἑορτῆς τὸ καὶ νύκτα θύειν τὰς Λαπέρνας. Βέτας δὲ τις αἰτίας μυθώδεις ἐν ἐλεγείοις περὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀναγράφων, Φησί, τῷ Ἀμελίᾳ τὰς περὶ τὸν Ῥωμύλον κρατήσαντας, ἐλθεῖν δρόμῳ μετὰ χαρᾶς ἐπὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ νηπίοις ἔσιν αὐτοῖς ἢ λύκαινα θηλὴν ὑπέ-

¹ Ita hab. Anon. Vulgo παρ' Εὐάνδρου; B. I. 2. παρ' Εὐάνδρου.

² Ita ex emend. R. pro vulg. κοινόν, quod tamen non profusus rejicit, si sequentibus addideris καὶ, ita leg. δύναται γὰρ καὶ ἀπὸ —

³ Sic Anon. — Br. legi vult περιζώμασι, cum omnibus B. & V.

ὑπέχε 1. καὶ μίμημα τῆ τότε 2 δρόμω την ἑορτὴν ἀγεσθαι, καὶ τρέχειν τὰς ἀπὸ γένους, τὰς

Ἐμποδίας τύπλοντας, ὅπως τότε Φάσγαν' ἔχοντες

Ἐξ Ἀλβης ἔθεον Ῥωμύλος ἠδὲ Ῥέμος.

καὶ τὸ μὲν ξίφος ἡμαγμένον προσφέρεισθαι τῷ μετὰπῳ, τῆ τότε Φόνω καὶ κινδύνω σύμβολον, τὴν δὲ διὰ τῆ γάλακτος ἀποκάθαρσιν, ὑπόμνημα τῆς τροφῆς αὐτῶν εἶναι. Γάιος δὲ Ἀκίλιος ἰσορεῖ, πρὸ τῆς κλίσεως τὰ δρέμματα τῶν περὶ τὸν Ῥωμύλον ἀφανῆ γενέσθαι τὰς δὲ, τῷ Φαύνω προσευξαμένους ἐνδραμεῖν γυμνὰς ἐπὶ τὴν ζήτησιν, ὅπως ὑπὸ τῆ ἰδρωτὸς μὴ ἐνοχλοῖντο καὶ διὰ τῆτο γυμνὰς περιτρέχειν τὰς Λαπέρινας. τὸν δὲ κίνα Φαίη τις ἂν, εἰ μὲν ἢ θυσία καθαρμός ἐσι, θύεσθαι, καθαρσίῳ χρωμένων αὐτῷ 3. καὶ γὰρ Ἑλληνας ἐν τε τοῖς καθαρσίοις σύλακας ἐκφέρουσι 4, καὶ πολλὰ χρῶνται τοῖς λεγομένοις περισκυλακισμοῖς· εἰ δὲ τῆ λυκαίνῃ χαριστήρια ταῦτα, καὶ τροφεῖα καὶ σωτήρια Ῥωμύλῳ 5 τελῶσιν, ἔτι ἀτόπως ὁ κίναν σφάττεται· λύκοις γάρ ἐσι πολέμιος. εἰ μὴ νῆ Δία κολάζεται τὸ ζῶον ὡς παρενοχλῶν τὰς Λαπέρινας, ὅταν περιδέωσι.

XXII. Λέγεται δὲ 6 καὶ τὴν περὶ τὸ πῦρ ἀγιστεῖαν Ῥωμύλον κατασῆσαι πρῶτον, ἀποδείξαντα παρθένας ἱεράς, ἐσιάδας προσαγορευομένας. οἱ δὲ τῆτο μὲν εἰς Νεμῶν ἀναφέρουσι, τὰ δ' ἄλλα τὸν Ῥωμύλον διαφέροντως θεοσεβῆ, ἔτι δὲ μαντικὸν ἰσορῆσι γενέσθαι, καὶ

E 4

φο-

1 R. — licet lectionem receptam defendi posse ipse declarat, mavult tamen ἐπέχε.

2 Pro τῆ τῆ δρόμω ex emend. H. Steph. quam confirmat Anonym.

3 Junt. & Ald. dant αὐτῶν.

4 Anon ἐκδέουσι.

5 V. Ῥωμύλῳ.

6 B. 1. 2. δ' ἔτι. Iid. paulo post pro οἱ δὲ hab. ἄλλοι δὲ.

Φορεῖν ἐπὶ μαντικῇ τὸ καλέμενον λίτυον. ἔστι δὲ κᾶμ-
 πύλη ῥάβδος, ἣ τὰ πλινθία καθεζομένους ἐπ' οἰωνῶν
 δεῖ¹ διαγράφειν. τῆτο δ' ἐν Παλατιῷ² Φυλατῶμε-
 νον ἀφανισθῆναι περὶ³ τὰ Κελτικὰ τῆς πόλεως ἀλάσης·
 εἴτα μέντοι τῶν βαρβάρων ἐμπεισόντων, εὐρεθῆναι κα-
 τὰ τέφρας βασιλείας, ἀπαθὲς ὑπὸ τῆ πυρός, ἐν πᾶσι
 τοῖς ἄλλοις ἀπολωλόσι καὶ διεφθαρμένοις. ἔφημε δὲ
 καὶ νόμος τινας, ἃν σφοδρὸς μὲν ἔστιν ὁ γυναικί μὴ δι-
 δὲς ἀπολείπειν ἄνδρα, γυναῖκα δὲ διδὲς ἐμβαλεῖν ἐπὶ
 Φαρμακείᾳ, καὶ τέκνων, ἢ κλειδῶν ὑποβολῇ⁴, καὶ
 μοιχευθεῖσαν· εἰ δ' ἄλλως τις ἀποπέμψαιτο, τῆς ἑσίας
 αὐτῆ τὸ μὲν τῆς γυναικὸς εἶναι, τὸ δὲ τῆς Δήμητρος
 ἱερὸν κελύων· τὸν δ' ἀποδόμενον γυναῖκα θύεσθαι⁵
 χθονίοις Θεοῖς. ἴδιον δὲ, τὸ μηδεμίαν δίκην κατὰ πα-
 τροπῶνων ὀρίσαντα⁶, πᾶσαν ἀνδροφανίαν, πατροπῶ-
 νίαν προσειπεῖν. ὡς τάτε μὲν ὄντος ἐναγῆς, ἐκείνη δὲ
 ἀδυνάτη. καὶ μέχρι⁷ χρόνων πολλῶν ἐδοξεν ὀρθῶς
 ἀπογινῶναι τὴν τοιαύτην ἀδικίαν· ἀδεῖς γὰρ ἔδρασε
 τοῖστον ἑδὲν ἐν Ῥώμῃ χεδὸν ἐτῶν ἑξακοσίων διαγενο-
 μένων· ἀλλὰ πρῶτος μετὰ τὸν Ἀννιβικίον⁸ πόλεμον
 ἴσορεῖν

1 R. de suo addidit. Eidem post οἰωνῶν addendum vide-
 tur ἡγήσει.

2 Junt. & Ald. παλατίω.

3 Sic Anon. Junt. & Ald. Vulgo παρά.

4 Interpp. diverso prorsus modo de hoc loco sentiunt. Le-
 ctio edd. pr. hæc est: ἐπὶ Φαρμακείᾳ τέκνων, ἢ κλειδῶν ὑποβο-
 λῇ. Xyland. pro κλειδῶν vult παίδων. Br. ob proxime præ-
 cedens τέκνων hanc lect. rejicit, & solum distinguit post Φαρμα-
 κεία. R. addit καὶ de suo. Lectio Vulc. in ed. Erf. cit. Φαρ-
 μακείᾳ ὃ τέκνων quid sibi velit, nescio, nisi ἴδ' ὃ pro errato ty-
 pogr. declarem, & cum ἢ commutem. Cf. annot. in h. l. fine Vol.

5 B. I. 2. καὶ θύ. — hinc Br. susp. καταθύεσθαι.

6 B. I. 2. θεῖον ἀλλ' ὀρίσαντα.

7 R. addendum censet γε.

8 B. tres, Junt. Ald. Ἀννιβικιόν.

ισορεΐται Δεύκιος Ὅσιος πατροῦφόρος γενέσθαι. Ταῦτα μὲν ἔν ἱκανὰ περί τέτων.

XXIII. Ἐτεῖ δὲ πέμπτῳ τῆς Τατίς βασιλείας, οἰκειοὶ τινες αὐτῷ καὶ συγγενεῖς πρέσβεισιν ἀπὸ Λαυρεντία βαδίζουσιν εἰς Ῥώμην ἐντυχόντες, καθ' ὁδὸν ἐπεχειρέν ἀφαιρεῖσθαι τὰ χρήματα βίβη, καὶ μὴ προιεμένους, ἀλλ' ἀμυνομένους ἀνεῖλον. ἔργα δὲ δευτῶς τολμηθέντος, ὁ μὲν Ῥωμύλος εὐθὺς δεῖν ἄετο κολάζεσθαι τὰς ἀδικήσαντας, ὁ δὲ Τάτιος ἐξέκρκε, καὶ παρήγε, καὶ τῆτο μόνον αὐτοῖς ὑπῆρξεν αἴτιον ἐμφανῆς διαφορᾶς, τὰ δ' ἄλλα κατακοσμεῖντες ἑαυτὰς ὡς ἐνι μάλισα, κοινῶς ἐχρῶντο καὶ μετ' ὁμοιοῖας τοῖς πράγμασιν. οἱ δὲ τῶν ἀνηρημένων οἰκειοὶ, πάσης ἐξειργόμενοι δίκης νομίμα διὰ τὸν Τάτιον, ἀποκλινύουσιν αὐτὸν ἐν Λαδινίῳ, θύοντα μετὰ Ῥωμύλου, προσπεσόντες. τὸν δὲ Ῥωμύλον, ὡς δίκαιον ἄνδρα, πρῆπεμψαν εὐφημῶντες. ὁ δὲ, τὸ μὲν σῶμα τῷ Τατίῳ κομίσας ἐντίμως ἔθαψε, καὶ κεῖται περί τὸ καλέμενον Ἀρμιλέτριον ἐν Ἀβεντίνῳ, τῆς δὲ δίκης τῷ Φόνῳ παντάπασιν ἠμέλησεν. ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων ἰσορεῖσι, τὴν μὲν πόλιν τῶν Λαυρεντιανῶν φοβηθεῖσαν ἐκιδιδόναι τὰς αὐτόχειρας Τατίς, τὸν δὲ Ῥωμύλον ἀφείναι, φήσαντα Φόνου Φόνῳ λελύθαι τῆτο δὲ λόγον μὲν τινα παρέχε καὶ ὑποψίαν, ὡς ἀσμένῳ ¹ γέγονεν αὐτῷ τὸ τῷ συνάρχοντος ἀπαλλαγῆναι. τῶν δὲ ² πραγμάτων ἐδὲν διετάραξεν, ἐδὲ διεσασίασε τὰς Σαβίνους, ἀλλ' οἱ μὲν εὐνοίῃ τῇ πρὸς αὐτὸν, οἱ δὲ φόβῳ τῆς δυνάμεως, οἱ δ' ὡς Θεῷ χρώμενοι, εἰς πᾶσαν εὐνοίαν θαυμάζοντες ³ διετέλεν. ἐθαύμαζον δὲ πολλοὶ

E 5

καὶ

1 Ex emend. Reisk. pro vulg ἀσμένως.

2 Br. mavult γάτων δὲ, vel γῶνδε δὲ. R. lect. recept. merito defendit.

3 R. hanc Plutarchi dictionem duram, sibi que obscuram esse dicit. Hinc quaerit, num leg. οἱ δὲ ὡς Θεῷ χρώμενοι, καὶ πᾶσαν

καὶ τῶν ἐπὶ τὸν ἀνθρώπων τὸν Ῥωμύλον οἱ δὲ προγε-
 νέστεροι Λατῖνοι πέμψαντες αὐτῷ Φιλίαν ἐποίησαντο καὶ
 συμμαχίαν. Φιδήνας δὲ εἶλεν, ἀσυγείτονα τῆς Ῥώμης
 πόλιν, ὡς μὲν ἐνιοὶ Φασίν, ἐξαίφνης τὰς ἰππέας πέμ-
 ψας, καὶ κελεύσας ὑποτεμεῖν τῶν πυλῶν τὰς εὐρύφι-
 γας, εἶτα ἐπιφανεῖς αὐτὸς ¹ ἀπροσδοκῆτως· ἕτεροι δὲ
 λέγουσι, προτέρως ἐκείνης ἐμβαλόντας ἐλάσασθαι τε
 λείαν, καὶ κατ'ὕβρισαι πολλὰ τῆν χώραν καὶ τὸ προά-
 σειον· ἐνέδρας δὲ τὸν Ῥωμύλον δέμενον αὐτοῖς, καὶ
 διαφθείραντα πολλὰς, λαβεῖν τὴν πόλιν. ἔ μὴν ἀνεῖ-
 λεν, ἔδὲ κατέσκηψεν, ἀλλὰ Ῥωμαίων ἐποίησεν ἀποι-
 κίαν, διχιλίους καὶ πεντακοσίους ἀποσειλας οἰκήτορας,
 εἰδοῖς Ἀπριλλίαις.

XXIV. Ἐν τέττῃ λοιμὸς ἐμπίπτει, θανάτους μὲν
 αἰφνιδίως ἀνθρώποις ἀνευ νόσων ἐπιφέρειν, ἀπλόμενος ²
 δὲ καὶ καρπῶν εὐφορίας, καὶ θρεμμάτων εὐγονίας.
 ὕδη δὲ καὶ σαγόνισιν αἵματος ἢ πόλις, ὥστε πολλὴν
 προσγενέσθαι τοῖς ἀναγκαίοις πάθεσι δεισιδαιμονίαν.
 ἐπεὶ δὲ καὶ τοῖς τὸ ³ Λαυρεντὸν οἰκῆσιν ὅμοια συνέβαι-
 νεν, ἤδη παντάπασιν ἐδόκει τῶν ἐπὶ Τατίῳ συγκεχυ-
 μένων δικαίων, ἐπὶ τε τοῖς πρέσβεσι Φουευδεῖσι, μή-
 νιμα δαιμόνιον ἀμφοτέρας ἐλαύνειν τὰς πόλεις. ἐκδο-
 θέντων δὲ τῶν Φονέων καὶ κολαθέντων παρ' ἀμφοτέ-
 ροις,

πάσαν εὐνοίαν (sc. αὐτῆ) θαυμ. — aut, eis πάν (i. e. ἐν παν-
 τὶ) σὺν εὐνοίᾳ θαυμ. — Iteratio quidem vocis εὐνοία nemini
 non suspecta videbitur, praesertim secundum priorem R. conje-
 cturam diversa relatione sumendæ. Quonam tamen argumento
 sese commendat versio Schirachi. — Andere glaubten, daß ir-
 gend eine göttliche Fügung dabei im Werk gewesen sei — me
 quidem latet.

¹ Sic B. omnes. Vulg. αὐτοῖς.

² Ita ex conject. R. — Vulg. legitur: ἀπλόμενος — ἀφο-
 ρίας — ἀγονίας. Br. legendum censuit: ἀπλόμ. ἀφορία, καὶ
 θρ. ἀγονία. R. mallet pl. num. legi: ἀφορίαις, ἀγονίαις.

³ Ita Ed. Flor. Ald. & B. 1. 2. Vulg. τῶν.

ροις, ἐλάφησεν ἐπιδήλως τὰ δεινὰ· καὶ καθαρμοῖς ὁ Ῥωμύλος ἤγγισε τὰς πόλεις, ἕς ἔτι νῦν ἰσορᾷσιν ἐπὶ τῆς Φερεντίνης πύλης συντελεῖσθαι. πρὶν δὲ λῆξαι τὸν λοιμὸν, ἐπέθεντο Καμέριοι Ῥωμαῖοις, καὶ κατέδραμον τὴν χώραν ὡς ἀδυνάτων ¹ ἀμύνεσθαι διὰ τὸ πάθος. εὐθύς ἔν ὃ Ῥωμύλος ἐσράτευσεν ἐπ' αὐτὰς, καὶ μάχη κρατήσας, ἕξακιχίλις ἀπέκλεινε· καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν, τὰς μὲν ἡμίσεις τῶν περιγενομένων εἰς Ῥώμην ἐξέφωισε, τῶν δ' ὑπομενόντων διπλασίως ἐν Ῥώμῃς κατόικισεν εἰς τὴν Καμερίαν, Σεξτιλίαις καλάνδαις. τούτων αὐτῶ περιῆν πολιτῶν, ἐκκαίδεκα ἔτη χεδὸν οἰκῶντι τὴν Ῥώμην. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις λαφύροις, καὶ χαλκῶν ἐκόμισε τέθριππον ἐν Καμερίᾳ· τούτο δὲ ἀνέστησεν ἐν τῷ ἱερῷ τῷ Ἡφαίστῃ, ποιησάμενος ἑαυτὸν ὑπὸ Νίκῃς σεφανόμενον.

XXV. Οὕτω δὲ βωννυμένοις τοῖς πράγμασιν, οἱ μὲν ἀδενέσεροι τῶν προσοικῶν ὑπέδυνοντο, καὶ τυγχάνοντες ἀδείας ἠγάπων· οἱ δὲ δυνατοὶ, δεδιότες καὶ φοβούντες, ἐν φόρῳ δεῖν περιαρῶν, ἄλλ' ἐνίστασθαι τῇ αὐξήσει, καὶ κολάειν ² τὸν Ῥωμύλον. πρῶτοι δὲ Τυρρητῶν Οὐγγῖοι χώραν κεκτημένοι πολλήν, καὶ μεγάλην πόλιν οἰκῶντες, ἀρχὴν ἐποίησαντο πολέμου, Φιδήνας ³ ἀπαιτεῖν, ὡς προσήκεσαν αὐτοῖς. τὸ δ' ἐν ἀδίκῳ ἦν μόνον, ἀλλὰ καὶ γελοῖον, ὅτι κινδυνεύσει τότε καὶ πολεμμένοις ἔ προσαμύναντες ⁴, ἀλλ' ἐάσαντες ἀπολέσθαι τὰς ἀνδρας, οἰκίας καὶ γῆν ἀπαιτοῖεν, ἄλλων ἐχόντων. καθυβριθέντες ἔν ὑπὸ τῷ Ῥωμύλῳ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσι, δίχα διεῖλον ἑαυτὰς, καὶ τῷ μὲν, ἐπέκειντο τῷ Φιδητῶν ⁵ στρατεύματι, τῷ δὲ, πρὸς Ῥωμύλον ἀπήν-

1 B. 1. 2. ἀδυνάτοις.

2 B. 1. 2. αὐξήσει ταύτη καὶ κωλύειν.

3 R. sup. τὸ Φιδ.

4 B. 1. 2. προσήμουναν.

5 R. sup. Φιδηταίων.

ἀπήντων. πρὸς μὲν ἔν Φιδήναις ¹ διχιλίαις Ῥωμαίων
κρατήσαντες ἀπέβησαν· ὑπὸ Ῥαμίλῃ δὲ νικηθέντες,
ὑπὲρ ὀβλιανικιλίας ἀπέβαλον. αὐτῶς δὲ περὶ Φιδήνην
ἐμαχέσαντο, καὶ τὸ μὲν πλεῖστον ἔργον αὐτῷ Ῥαμίλῃ
γενέσθαι, τέχνην τε μετὰ τόλμης πᾶσαν ἐπιδειξαμένα,
ῥάμη τε καὶ ποδωκείᾳ πολὺ ² δόξαντος ἀνθρωπίνης κρείτ-
του κερῆσθαι, πάντες ὁμολογῶσι· τὸ δ' ὑπ' ἐνίαν λε-
γόμενον, νομιδῆ μὲν ὡδὲς ἐστὶ, μᾶλλον δὲ ὅλως ἀπιστον,
ὅτι μυρίων καὶ τετρακισχιλίων πεσόντων, ὑπερημίσεις
ἦσαν, ἕς αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ Ῥαμίλος ἐβίβηεν. ὅπερ ³
καὶ Μεσσηνιοὶ κόμπῳ χρῆσασθαι δοκῶσιν, περὶ Ἀριστομέ-
νης λέγοντες, ὡς τρεῖς ἑξατομφόνια θύσειεν ἀπὸ Λαι-
δαμονίων. γενομένης δὲ τῆς τροπῆς, ἀφείκει Φείγειν
τὰς περιύτας ὁ Ῥαμίλος, ἐπ' αὐτὴν ἐχάρει τὴν πό-
λιν· οἱ δ' ἐκ ἠνέχοντο μεγάλης συμφορᾶς γενομένης,
ἀλλὰ δεηθέντες, ὁμολογίαν ἐποίησαντο καὶ Φιλίαν εἰς
ἔτη ἑκατὸν, χώραν τε πολλὴν προέμενοι τῆς ἑαυτῶν, ἣν
Σεπτεμπαγίον καλοῦσιν, ὅπερ ἐστὶν ⁴ ἐπταχόριον ⁵, καὶ
τῶν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐκσάντες ἀλοπηγίων, καὶ πεν-
τήκοντα τῶν ἀρίστων ὁμήρου ἐγχειρίσαντες ⁶. ἐθριάμ-
βευσε δὲ καὶ ἀπὸ τέτων εἰδοῖς Ὀυλιθραίας, ἄλλας τε
πολλὰς αἰχμαλώτους ⁷ ἔχων, καὶ τὸν ἡγεμόνα τῶν
Ουθίων, ἄνδρα πρεσβύτην, ἀφρόνως δόξαντα καὶ παρ'
ἡλικίαν ἀπείρωσ τοῖς πράγμασι κερῆσθαι. διὸ καὶ νῦν
ἔτι θύοντες ἐπιπύσια, γέροντα μὲν ἄγασσι δι' ἀγορᾶς εἰς
Καπιτώλιον ἐν περιπορφύρῳ, βῆλλαν αὐτῶν παιδιμὴν
ἄψαν-

1 Sic Anon. Vulg. Φιδήνας. Id paulo post pro Φιδήνην hab. Φιδηνῶν.

2 B. 1. 2. καταπαλῦ; lid. post κερῆσθαι add. ὁ καί.

3 Br. vult legi: ὁποῖω sc. κόμπῳ.

4 B. 1. 2. ἑβηνισὶ λέγεται.

5 Anon. ἐπταχώριον.

6 Sic B omn. Vulg. ἐγχειρήσαντες.

7 B. 1. 2. τῶν αἰχμαλώτων.

ἀφαντες ¹. κηρύττει δ' ὁ κήρυξ Σαρδιανὸς ὠνίς. Τυρρῆνοι γὰρ ἄποικοι Σαρδιανῶν λέγονται. Τυρρῆνικὴ δὲ ² πόλις οἱ Οὐήιοι.

XXVI. Τῆτον ³ ἑξατον πόλεμον ὁ Ῥωμύλος ἐπολέμησεν. εἰθ', ὁ πολλοί, μᾶλλον δὲ πλὴν ὀλίγων πάχσει πάντες οἱ μεγάλας καὶ παραλόγοις ἀρτέντες εὐτυχίαις εἰς δύναμιν καὶ ὄγκον, ἂδ' αὐτὸς διέφυγε παθεῖν, ἀλλ' ἐπιδαρρῆνως τοῖς πράγμασι, καὶ βαρύτερω Φρονήματι χρώμενος, ἐξίστατο τῷ δημοτικῷ, καὶ παρήλλατ' ἐν εἰς μοναρχίαν ἐπαχθῆ, καὶ λυτῆσαν ἀπὸ τῷ χήματος πρῶτον, ὃ κατεχημάτιζεν ⁴ ἑαυτόν. ἀλεργῆ μὲν γὰρ ἐνεδύετο χιτῶνα, καὶ τήβεννον ἐφόρει περιπόρφυρον. ἐν θρόνῳ δ' ἀνακλίτῳ καθήμενος ἐχημάτιζεν. ἦσαν δὲ περὶ αὐτὸν αἰεὶ τῶν νέων οἱ καλέμενοι Κέλερες, ἀπὸ τῆς περὶ τὰς ὑπεργίας ὀξέτητος. ἐβάδιζον δὲ πρόθεν ἕτεροι βακτηρίαῖς ἀνείργοντες τὸν ὄχλον, ὑπεζωσμένοι δὲ ἱμάντας, ὡσεὶ συνδεῖν εὐθὺς, ἕς προστάξειε. τὸ δὲ δῆσαι Λατῖνοι πάλαι μὲν λιγᾶρε, νῦν δὲ ἀλιγᾶρε καλῶσιν. ὅθεν οἱ τε ῥαβδῶχοι, λιπῶρεις, αἱ τε ῥάβδοι, βάνυλα καλῶνται, διὰ τὸ χρῆσθαι τότε βακτηρίαῖς. εἰκὸς δὲ λιπῶρεις, ἐντιθεμένε τῷ κάππα, νῦν ὀνομάζεσθαι. πρότερον γὰρ λιπῶρεις ⁵, Ἑλλησι δὲ λειτεργὸς ὄντας. λῆιτον γὰρ τὸν δῆμον ⁵ ἔτι καὶ νῦν ⁶ Ἑλληες, καὶ λαὸν τὸ πλῆθος ὀνομάζεσιν.

XXVII.

¹ Anon. περιάφαντες; Br. mavult ἐνάφαντες; R. προσ — aut ἀνάφαντες.

² Sic B. 1. 2. V. — vulg. γὰρ.

³ B. 1. 2. infer. ἕν.

⁴ Br. fufp. μετεχημάτιζεν.

⁵ B. 1. 2. ὅτι πρότερον λιπῶρεις. In iisdem deest paulo post fequens ὄντας.

⁶ Anon. δημόσιον.

⁷ Ita collocat R. loco vulg. νῦν καί.

XXVII. Ἐπεὶ δὲ τῷ πάππῳ Νομήτορος ἐν Ἀλβῇ τελευτήσαντος, αὐτῷ βασιλεύειν προσήκον, εἰς μέσον ἔθηκε τὴν πολιτείαν δημαγωγῶν, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπεδείκνυεν ἄρχοντα τοῖς Σαβίνοις ¹. ἐδίδαξε καὶ ² τὰς ἐν Ῥώμῃ δυνατὰς ἀβασίλευτον ζητεῖν καὶ αὐτόνομον πολιτείαν, ἀρχομένους ἐν μέρει καὶ ἄρχοντας. ἔδὲ γὰρ οἱ καλόμενοι πατρίσιοι πραγμάτων μετείχον, ἀλλ' ὄνομα καὶ χημᾶ περιῆν ἔντιμον αὐτοῖς, ἔδειξεν ἕνεκα μᾶλλον, ἢ γνώμης ἀθροισμένοις εἰς τὸ βελευτήριον. εἶτα σιγῇ προστάττοντος ἡρωῶντο καὶ τῷ πρότεροι ³ τὸ πεπραγμένον ἐκείνης ⁴ πυθέσθαι, τῶν πολλῶν ⁵ πλέον ἔχοντες, ἀπηλλάττοντο. καὶ τὰλλα μὲν ἦν ἐλάττονα, τῆς δὲ γῆς τὴν δορυκίητον αὐτὸς ἀφ' ἑαυτῷ δασάμενος τοῖς στρατιώταις, καὶ τὰς ὁμήρους τοῖς Οὐρήοις ἀποδοῦν ⁶, ἔτε πειθέντων, ἔτε βελομένων ἐπειγῶν, ἔδοξε κομιδῇ τὴν γερασίαν προηλακίσειν. ὅθεν εἰς ὑποψίαν καὶ διαβολὴν ἐπέπεσε, παραλόγως ἀφανισθέντος αὐτῷ μετ' ὀλίγον χρόνον. ἠφανίσθη δὲ νόμισις Ἰταλίας, ὡς νῦν ὀνομάζουσιν, ὡς δὲ τότε, Κυντιλίας. ἔδὲν εἰπεῖν ⁷ βέβαιον ἔδὲ ὁμολογούμενον πυθέσθαι περὶ τῆς τελευτῆς ἀπολιπῶν, ἀλλ' ἢ τὸν χρόνον, ὡς προείρηται. δρᾶται γὰρ ἔτι νῦν ὅμοια τῷ τότε πάθει πολλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐπιείνην. ἔδει δὲ θαυμάζειν τὴν ἀσάφειαν, ὅπως καὶ ⁸ Σηηπίωνος Ἀφρικανῶς μετὰ δεῖπνον οἴοι τελευτήσαντος, ἐκ ἔχρα πίσι ⁹, ἔδ' ἔλεγχον

¹ Xyl. & H. Steph. Ἀλβανοῖς.

² Vulg. infer. δὲ, quod in apodosis sententiae superfluum est.

³ Ita V. Anon. B. 3. προτέρες. B. 1. 2. τὸ πρότερον vulg.

⁴ Ex emend. R. Vulg. ἐκείνας.

⁵ B. 1. 2. ὡς τῶν &c.

⁶ Junt. & Ald. ἀποδοῦν.

⁷ Secundum R. ἔδὲν (ὡς εἰπεῖν) βέβαιον — sane dixit *nihil certum relinquens*. Ἄν necesse sit, dubito.

⁸ Secundum B. 1. 2. Vulg. fine καὶ.

⁹ Sic dedit de suo R pro vulg. πίσι.

ὁ τρόπος τῆς τελευτῆς, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτομάτως, ὄντα Φύσει νοσῶδη, καμεῖν λέγουσιν, οἱ δ' αὐτὸν ἰφ' ἑαυτῆ Φαρμάκοις ἀποθανεῖν· οἱ δέ, τὰς ἐχθρὰς τὴν ἀναπνοὴν ἀπολαβεῖν αὐτῆ, νύκτωρ παρεισπεσόντας· καίτοι Σικηπίων ἔκειτο νεκρὸς ἐμφανῆς ἰδεῖν πᾶσι, καὶ τὸ σῶμα παρείχε πᾶσιν ὁρώμενον ὑποψίαν τινὰ τῆ πάθους καὶ κατάνοησιν. Ῥωμύλα δὲ ἄφνω μεταλλάξαντος, ἕτε μέρος ᾤφθη σώματος, ἕτε λείψανον ἐδῆτος, ἀλλ' οἱ μὲν εἰκάζον ἐν τῷ ἱερῷ τῆ Ἥφαιστος τὰς βελευταὶς ἐπανασάντας αὐτῷ καὶ διαφθεύραντας, νεύμαντας ¹ τὸ σῶμα, καὶ μέρος ἕνασον ἐνθήμενον εἰς τὸν κόλπον ἐξενεγεμῖν· ἕτεροι δ' οἴονται, μήτε ἐν τῷ ἱερῷ τῆ Ἥφαιστος, μήτε μόνων ² τῶν βελευτῶν παρόντων γενέσθαι τὸν ἀφανισμόν, ἀλλὰ τυχεῖν μὲν ἔξω περὶ τὸ καλέμενον αἶγος ἢ ζορκὸς ἔλος ἐπιλησίου ἄγοντα τὸν Ῥωμύλον, ἄφνω δὲ θαυμασὰ καὶ κρείττονα λόγια περὶ τὸν ἀέρα πάθη γενέσθαι καὶ μεταβολὰς ἀπίστευ· τῆ μὲν γὰρ ἡλιε τὸ Φῶς ἐπιλιπεῖν, νύκτα δὲ καταχεῖν, ἢ πρᾶξιαν, ἔδὲ ἥσυχον, ἀλλὰ βροντὰς τε δεινὰς, καὶ πνοὰς ἀνέμων ζάλην ἐλαυνόντων, πανταχόθεν ἔχουσαν. ἐν δὲ τῆτω, τὸν μὲν πολὺν ὄχλον σπευδαδέντα φυγεῖν, τὰς δὲ δυνατὰς συσραφῆναι μετ' ἀλλήλων. ἐπεὶ δ' ἔληξεν ἡ ταραχὴ, καὶ τὸ Φῶς ἐξέλαμψε, καὶ τῶν πολλῶν εἰς ταυτὸ πάλιν συνερχομένων, ζήτησις ἦν τῆ βασιλέως καὶ πόθος, ἐκ ἔξω ³ τὰς δυνατὰς ἐξετάζειν ⁴, ἔδὲ πολυπραγμονεῖν, ἀλλὰ τιμῶν παρανελεύεσθαι πᾶσι καὶ σέβεσθαι Ῥωμύλον, ὡς ἀνηρπασμένον εἰς Θεὸς, καὶ Θεὸν εὐμενῆ γενησόμενον αὐτοῖς ἐκ χρηστῆ βασιλέως.

1 B. I. 2. Ἐὶ δὲ σῶμα νεῖμα,

2 B. I. 2. Junt. μόνων.

3 V. add. δὲ.

4 Hoc vocab. defuit vetustioribus edd. — H. Steph ex vet. codd. addidit.

λέως. τὰς μὲν ἔν πολλὰς ταῦτα πειθόμενες ¹ καὶ
χαίροντας ἀπαλλάττεσθαι, μετ' ἐλπίδων ἀγαθῶν προσ-
κυνῶντας· εἶναι δὲ τινὰς, οἱ τὸ πρῶγμα πιμρῶς καὶ
δυσμενῶς ἐξελέγχοντες, ἐτάραττον τὰς πατρικίαις καὶ
διέβηλλον, ὡς ἀβέλτερα τὸν δῆμον ἀναπειθοντας, αὐ-
τὰς δὲ τῶ βασιλέως αὐτόχειρας ὄντας.

XXVIII. Οὕτως ἔν ταραττομένων ², ἄνδρα ³ τῶν
πατρικίων, γένει πρῶτον, ἦδει τε δοκιμώτατον, αὐτῶ
τε Ῥωμύλῳ πισὸν καὶ συνήθη, τῶν ἀπ' Ἀλβης ἐπ-
οίκων, Ἰέλιον ⁴ Πρόκλον, εἰς ἀγορὰν προελθόντα,
καὶ τῶν ἀγιοτάτων ἐνορμον ἱερῶν ἀψάμενον, εἰπεῖν ἐν
πᾶσιν, ὡς ὁδὸν αὐτῶ βαδίζοντι Ῥωμύλος ἐξ ἐναντίας
προσιῶν Φανείη, καλὸς μὲν ὀφθῆναι καὶ μέγας, ὡς
ἔποτε πρόθειν, ὄπλοις δὲ λαμπροῖς καὶ Φλέγσει κε-
νοσημένος. αὐτὸς μὲν ἔν ἐκπλαγεῖς πρὸς τὴν ὄψιν,
ὦ βασιλεῦ, Φάναι, τί δὴ παθῶν, ἢ τί διανοηθεῖς,
ἡμᾶς μὲν ἐν αἰτίαις ⁵ ἀδίκοις καὶ πονηραῖς, πᾶσαν δὲ
τὴν πόλιν ὀρφανὴν ἐν μυρίῳ πένθει προλέλοιπας; ἐπει-
νον δὲ ἀποκρίνασθαι. Θεοῖς ἔδοξεν, ὦ Πρόκλε, τσο-
ἔτον ἡμᾶς γενέσθαι μετ' ἀνθρώπων χρόνον, ἐπειθεῖν ὄν-
τας ⁶, καὶ πόλιν ἐπ' ἀρχῇ καὶ δόξῃ μεγίστη ⁷ ἡρίσαν-
τας, αὐδῆς οἰπεῖν ἔρανον. ἀλλὰ χαῖρε, καὶ φράζε Ῥω-
μαίοις, ὅτι σαφροσύνην μετ' ἀνδρείας ἀσκῶντες, ἐπὶ
πλείστον ἀνθρωπίνης ἀφίξονται δυνάμεως. ἐγὼ δ' ὑμῖν
εὐμενῆς ἔσομαι δαίμων Κυρῖνος. Ταῦτα πιστὰ μὲν εἶ-
ναι τοῖς Ῥωμαίοις ἔδοκει, διὰ τὸν τρόπον τῶ λέγον-
τος

1 Ita ex emend. R. pro vulg. πειθόμενες.

2 H. Steph. hanc vocem addidit.

3 Vulg. Φασί additur.

4 B. 1. 2. τῆνομα Ἰέλ.

5 Olim defuit ἐν, ex V. & Anon. recte restitutum.

6 Transfert has voces Dacer. ex auctor. Ms. in proxime
seq. lin. secundum Anon. ibi supplendas.

7 Ita V. — vulgo μεγίστην.

τος καὶ τὸν ὄρκον· ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ δαιμόνιον τε
 συνεφάψασθαι πάθος ὅμοιον ἐνθυσιασμῶ· μηδένα γὰρ
 ἀντειπεῖν, ἀλλὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν καὶ διαβολὴν ἀφέν-
 τας, εὐχεσθαι Κυρίῳ, καὶ Θεοκλυτεῖν ἐπειῖον. ἔοικε
 μὲν ἔν ταῦτα τοῖς ὑφ' Ἑλλήνων περὶ τε ¹ Ἄριστέ
 τῶ Πρεποννησίε καὶ Κλεομήδης τῶ Ἀσυπαλαιέως μυ-
 θολογεμένοις. Ἄριστέαν μὲν γὰρ ἔν τινι κναφείῳ τε-
 λευτῆσαι Φασί, καὶ τὸ σῶμα μετιόντων αὐτῶ τῶν Φί-
 λων ἀφανὲς οἶχεσθαι· λέγειν δέ τινας εὐθὺς ἐξ ἀπο-
 δημίας ἤμοντας, ἐντυχεῖν Ἄριστέα τὴν ἐπὶ Κρότωνος
 πορευομένῳ. Κλεομήδη δέ, ῥάμῃ καὶ μεγέθει σώμα-
 τος ὑπερφυᾶ γενόμενον, ἐμπληρῆζόν τε τῷ τρόπῳ καὶ
 μανιῶν ὄντα, πολλὰ δρᾶν βίαια, καὶ τέλος ἔν τινι
 διδασκαλείῳ παίδων τὸν ὑπερείδοντα τὴν ὄροφὴν κίονα
 παταξάντα τῇ χειρὶ κλάσαι μέσον, καὶ τὴν σέγγην κα-
 ταβαλεῖν. ἀπολομένων δέ τῶν παίδων διωκόμενον ²,
 εἰς κιβωτὸν καταφυγεῖν μεγάλην, καὶ τὸ πῶμα κατα-
 κλείσαντα συνέχειν ἐντὸς, ὥστε ἀποσπᾶσαι μὴ δύνασθαι
 πολλὰς ὁμῆ βιαζομένους· καταχίσαντας δέ τὴν κιβω-
 τὸν, ἕτε ζῶντα τὸν ἄνθρωπον εὐρεῖν, ἕτε νεκρόν.
 ἐκπλαγέντας ἔν ἀποσεῖλαι Θεοπρόπης εἰς Δελφάς· οἷς
 τὴν Πυθίαν εἶπεῖν.

¹ Ἐχάτος ἠρώων Κλεομήδης Ἀσυπαλαιεύς.

Λέγεται δέ καὶ τὸν Ἀλκμήνης ἐκκομιζομένης νεκρὸν
 ἀδελφον γενέσθαι· λίθον δέ Φανῆναι κείμενον ἐπὶ τῆς
 κλένης. καὶ ὅπως πολλὰ τοιαῦτα μυθολογεῖσι παρὰ τὸ
 εἶδος, ἐκθειάζοντες τὰ θνητὰ τῆς Φύσεως ἅμα τοῖς
 Θεοῖς ³. ἀπογνῶναι μὲν ἔν παντάπασι τὴν θειότητα
 τῆς ἀρετῆς, ἀνόσιον ⁴ καὶ ἀγεννές· ἐρανῶ δέ μιγνύ-

ΕΙΥ

¹ B. 1. 2. περὶ 7ῆ.

² B. 1. 2. εἶτα διωκόμενον ἀπολομένων τῶν παίδων.

³ Br. mavult τοῖς θείοις. Omnem autem sententiam R. ita
 vult distingui & legi: μυθολογεῖσι, παρὰ τὸ εἶδος ἐκθειάζοντες
 τὰ τῆς θνητῆς φύσεως λαχόντα τοῖς κόμπουσι.

⁴ B. 1. 2. add. ἐσι.

ειν γῆν, ἀβέλτερον. λεπτέον¹ ἔν ἐχομένοις² τῆς ἀσφαλείας, κατὰ Πίνδαρον, ὡς σῶμα μὲν πάνταν ἔπεται θανάτῳ περιδενεῖ, ζῶν δ' ἔτι λείπεται δι' αἰῶνος εἰδῶλον³. τὸ γάρ ἐσι μόνον ἐν Θεῶν. ἦμει γὰρ ἐπειθεν, ἐκεῖ δ' ἀνεισιν· ἔ μετὰ σώματος, ἀλλ' ἐάν ὅτι μάλισα σώματος ἀπαλλαγῆ, καὶ διακριθῆ, καὶ γένηται καθαρὸν παντάπασι καὶ ἄσαρκον καὶ ἀγνόν. αὕη⁴ γὰρ ψυχῆ, ἀρίση, καὶ Ἡράκλειτον, ὥσπερ ἀσραπῆ νέφους, διαπλεγμένη τῷ σώματος. ἡ δὲ σώματι πεφυρμένη καὶ περίπλεως σώματος⁵, οἷον ἀναδυμίσις ἐμβριθῆς καὶ ὀμιχλώδης, δυσέξαπλος ἐσι καὶ δυσανακόμισος. ἔδεν ἔν δεῖ τὰ σώματα τῶν ἀγαθῶν συναπέμπειν παρὰ Φύσιν εἰς ἔρανον, ἀλλὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς ψυχὰς⁶ παντάπασιν οἶδαί κατὰ Φύσιν καὶ δι-

1 Ex emend. R. pro vulg. ἐατέον.

2 Ita restituit lectionem R. ex B. 3. V. & Anon. — Vulgo ἐχομένης τῆς ἀσφαλείας. B. 1. 2. ἐχομένως. Pro ἀσφ. mavult Br. ἀληθείας. Pro varietate lectionis, haud mirum, quod variae existant interpretationes. Schiracho vulgatam sequi, magis placuit, vertendo: Man muss den Fabeln nicht folgen, wenn man Gewisheit hat &c.

3 Varie hi vers. ipso in Plut. leguntur, eos Consol. ad Apollon. citans, ubi alterum hemist. ita sonat: ζῶν δὲ λείπεται αἰῶνος· Εἰδῶλον cet. — Lect. vulgata nostri loci hæc est: σῶν δ' ἔτι λείπεται αἰῶνος εἰδῶλ. — V. & Anon. hab. ζῶν δὲ τι. Præpos. δι' lect. receptæ addidit R. de suo, adhuc de πάντων, utrum hoc, an πάντως, in adv. præstet, ambigens. Non exstat hic locus in Pindari, quas hodie habemus, reliquius.

4 Ita ex emend. R. loco vulg. lect. αὕτη γὰρ ψυχῆ ζῆρη, ἀρίση. Vocabulum ζῆρη sive est scholion vocabuli αὕη, & delendum, sive, si Plutarch. ipse est interpretatus, ita legendum: αὕη γὰρ ψυχῆ (ἢ ζῆρη) ἀρίση. Hoc Heracl. dictum bis legitur in Plut. de defect. orac. nec non de esu carnis. E poster. loco Br. pro αὕτη legendum putat ἀγῆ, ordinemque verborum ita mutat: ἀγῆ γ. ζῆρη, ψυχ. ἀρ.

5 R. susp. αἵματος, & pro seq. δυσέξαπλος mavult δυσέξεργος, ab ἐξαιρεῖν, elevatu difficilis.

6 R. susp. τὰς ἀρεταῖς ἀσηκτὰς ψυχὰς.

δίλην θείαν, ἐν μὲν ἀνθρώπων, εἰς ἥρωας, ἐν δ' ἡρώων, εἰς δαίμονας, ἐν δὲ δαιμόνων, ἂν τέλεον ὡσπερ ἐν τελετῇ καθαρῶσι καὶ ὀσιωθῶσιν, ἅπαν ἀποφυγεῖσαι τὸ θνητὸν καὶ παθητικόν, ἔ νόμῳ πόλεως, ἀλλ' ἀληθείᾳ, καὶ κατὰ τὸν εἰκότα λόγον, εἰς Θεὸς ἀναφέρεσθαι, τὸ κάλλιστον καὶ μακαριώτατον τέλος ἀπολαβέσας.

XXIX. Τὴν δὲ γενομένην ἐπανυμίαν τῷ Ῥωμίλῳ τὸν Κυρίνον, οἱ μὲν Ἐνυάλιον προσαγορεύουσιν, οἱ δ' ὅτι ¹ καὶ τὰς πολίτας Κυρίτας ἠνόμαζον· οἱ δὲ, τὴν αἰχμὴν, ἢ τὸ δόρυ ² τὰς παλαιὰς Κῦρων ³ ὀνομάζειν, καὶ Κυρίτιδος Ἴηρας ἄγαλμα καλεῖν ἐπ' ⁴ αἰχμῆς ἰδρυμένον· ἐν δὲ τῇ Ῥηγίᾳ δόρυ καθιδρυμένον, Ἄρεα προσαγορεύειν, καὶ δόρατι τὰς ἐν πολέμοις ἀριστεύοντας γεραίρειν. ὡς ἔν ἀρήϊόν τινα τὸν Ῥωμίλον, ἢ αἰχμητὴν Θεὸν, ὀνομαθῆναι Κυρίνον. ἱερὸν μὲν ἔν αὐτῷ ἐστὶ κατεσκευασμένον ἐν τῷ λόφῳ τῷ Κυρινεῖᾳ ⁵ προσαγορευομένῳ δι' ἐνεῖνον. ἢ δ' ἡμέρα, ἢ μετήλλαξεν, ὅχλησ Φυγὴ καλεῖται καὶ νόναι Καπρατίται, διὰ τὸ θύειν ⁶ εἰς τὸ τῆς γῆς αἰγὸς ἔλας ἐν πόλεως κατιόντας· τὴν γὰρ αἶγα, κάπραν ὀνομάζουσιν. ἐξιόντες δὲ πρὸς τὴν θυσίαν, πολλὰ τῶν ἐπιχωρίων ὀνομάτων φθέγγονται μετὰ βοῆς, οἶον Μάρκε, Λέκιε, Γαίε ⁷, μιμήμενοι τὴν τότε τροπὴν καὶ ἀνά

- F 2
- ιλησιου

1 B. 1. 2. inferunt πολίτην, quæ vox Br. necessaria videtur.

2 B. 1 2. add. φασί.

3 Sic Dacer. pro vulg. Κυρίνον recte emendavit, collat. Quæst. Rom.

4 Anon. μετὰ αἰχμῆς.

5 Ex emend. R. pro vulg. Κυρίνα. V. habet τῷ Κυρίνα; Anon. Κυρινάλα.

6 Anon. διὰ τὸ θύειν.

7 Ita dedit R. pro vulg. Μαρκέλα καὶ Γαίε. Cf. Plut. in Camill; — Saturn. Macrob. l. i. c. ii. pro Μαρκέλας hab. Anon. Μάρκε. Idem legit Dacer. ex Ms.

κλήσει ἀλλήλων μετὰ δέας καὶ ταραχῆς. ἄνιοι μὲν
 τοι τὸ μίμημα τῆτο Φασὶ μὴ Φυγῆς, ἀλλ' ἐπείξεως
 εἶναι καὶ σπαθῆς, εἰς αἰτίαν τοιαύτην ἀναφέροντες
 τὸν λόγον. ἐπεὶ Κελτοὶ τὴν Ῥώμην καταλαβόντες
 ἐξεκρέδησαν ὑπὸ Καμίλλῃς, καὶ δι' ἀθένειαν ἢ πόλις
 ἀνέτι ῥαδίως ἑαυτὴν ἀνελάμβανεν ¹, ἐσράτευσαν ἐπ'
 αὐτὴν πολλοὶ τῶν Λατίνων, ἄρχοντα Λίβιον Ποσέμιον
 ἔχοντες. ἔτος δὲ κατίσας τὸν στρατὸν ἔ πρόσω τῆς
 Ῥώμης, ἔπεμπε κήρυκα, βέλεσθαι λέγων τὰς Λατίνους
 ἐκλιπῆσαν ἤδη τὴν παλαιὰν οἰκειότητα καὶ συγγένειαν
 ἐκζώπυρῆσαι, καιναις αὐτοῖς ἀνακραθέντων ἐπιγαμίαις
 τῶν γενῶν. ἂν ἔν πέμψωσι παρθένους τε συχνας,
 καὶ γυναικῶν τὰς ἀνάδρους, εἰρήνην ἔσεσθαι καὶ Φιλίαν
 αὐτοῖς, ὡς ὑπῆρξε πρότερον πρὸς Σαβίνους ἐκ τῶν
 ὁμοίων. ταῦτα ἀκῆσαντες οἱ Ῥωμαῖοι τὸν τε πόλεμον
 ἐφοβῶντο, καὶ τὴν παράδοσιν τῶν γυναικῶν ἑδὲν αἰχμα-
 λωσίας ἐπιεικέσερον ἔχειν ἐνόμιζον. ἀπορῶσι δὲ αὐ-
 τοῖς Θεράπεινα Φιλωτίς, ὡς δ' ἄνιοι λέγασι, Τετόλα
 καλαμένη, συνεβέλευε ² μηδέτερα ποιεῖν, ἀλλὰ χρῆσα-
 μένης δόλω διαφυγεῖν ἅμα τὸν ³ πόλεμον καὶ τὴν
 ἐξομήρευσιν. ἦν δ' ὁ δόλος, αὐτὴν τε τὴν Φιλωτίδα,
 καὶ σὺν αὐτῇ Θεραπαινίδας εὐπρεπεῖς, νοσμήσαντας
 ὡς ἐλευθέρους, ἀποσεῖλαι πρὸς τὰς πολεμίους. εἶτα
 νύκτωρ τὴν Φιλωτίδα πυρσὸν ἄραι, τὰς δὲ Ῥωμαίους
 ἐπελθεῖν μετὰ τῶν ὄπλων, καὶ χρῆσασθαι ⁴ κοιμωμένοις
 τοῖς πολεμίους. ταῦτα δ' ἐδρῶτο πειθέντων τῶν Λα-
 τίνων. καὶ τὸν πυρσὸν ἀνέχεν ἢ Φιλωτίς ἐκ τινος
 ἔρινεῶ περιχῆσθαι προκαλύμμασι ⁵ καὶ παραπετάσμασιν

ἔπι-

¹ B. 1. 2. ἀνέλαβεν.

² Junt. & Ald. συνεβέλευσε.

³ B. 1. 2. ἴον τε. lid. in seq. post σὺν αὐτῇ add. ἄλλας.

⁴ Explio. per ellipsi. ὅπως βάλοντο; sive legend. καταχρησθ.
 vel διαχρησθ. κοιμωμένους τὰς πολεμ.

⁵ B. 1. 2. 3. in ling. προκαλύμματι.

ἐπίθεν, ἄσε τοῖς πολεμίοις ἄορατον εἶναι τὸ Φῶς, τοῖς δὲ Ῥωμαίοις κατάδηλον, ὡς ἔν ἐπειθόν, εὐθύς ἐξήεσαν ¹ ἐπειγόμενοι, καὶ διὰ τὴν ἐπειξιν ἀλλήλας περὶ τὰς πύλας ἀναπαλῶντες πολλάκις. ἐμπεισόντες δὲ τοῖς πολεμίοις ἀπροσδοκῆτως, καὶ κρατήσαντες ἐπι- νίκιον ἄγκσι τὴν ἑορτήν. καὶ Καπρατίται μὲν αἱ νό- ναι καλῶνται, διὰ τὸν ἔρινεόν καπρίφικον ὑπὸ Ῥω- μαίων ὀνομαζόμενον. ἐσιῶσι δὲ τὰς γυναικας ἔξω, συ- κῆς κλάδοις σκιαζόμενας. αἱ δὲ Ψερακαινίδες ἀγείρου- σι περιῦσαι καὶ παίξουσιν, εἶτα πληγαῖς καὶ βολαῖς λί- θων χραῦνται πρὸς ἀλλήλας, ὡς καὶ τότε τοῖς Ῥω- μαίοις παραγεγόμεναι καὶ συναγωνισάμεναι μαχομένοις. ταῦτ' ἔ πολλοὶ προσίενται τῶν συγγραφέων. ἀλλὰ καὶ τὸ μεθ' ἡμέραν χρῆσθαι τῇ ἀνακλήσει τῶν ὀνομάτων, καὶ τὸ πρὸς τὸ ἔλος τὸ τῆς αἰγὸς ² ὡς ἐπὶ θάλατ- ταν ³ βαδίζοντας, ἔοικε τῷ προτέρῳ λόγῳ προσίθεσθαι μᾶλλον. εἰ μὴ νῆ Δία τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν χρόνοις ἐτέροις ἀμφοτέρα τὰ πάθη συνέτυχε γενέσθαι. λέγε- ται δὲ Ῥαμύλος τέσσαρα μὲν ἔτη καὶ πεντήκοντα γε- γονᾶς, ὄγδοον δὲ βασιλεύων ἐκεῖνο καὶ τριακοσόν, ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι.

F 3

COMPA-

1 Ita V. — Vulgo ἐξίσταν.

2 B. 1. 2. supplet ἔρχεσθαι.

3 Xyl. Dacer. Crus. legi volunt ἐπὶ θυσίαν. R. Isthionem recept. defendit ex more vet. paganorum, simulacra numinum ad mare aut ad fluvios deducendi, ibi lavandi, & e lavacro cum pompa in urbes & templa reducendi. Cf. Callim. hymn. in lav. Palladis; & Plut. in Alcib. — Anon, dat ὡς περ ἄλλο- λάξιν βαδ.

COMPARATIO THESEI
CVM ROMVLO.

Α μὲν ἔν ἄξια μνήμης πυθέσθαι περὶ Ῥωμύλα καὶ
Θησέως συμβέβηκεν ἡμῖν, ταῦτ' ἔστι. Φαίνεται
δὲ πρῶτον ὁ μὲν ἐν προαιρέσειως, ἔδενός ἀναγκάζοντος,
ἀλλ' ἐξὸν ἀδεῶς ἐν Τροϊζῆμι βασιλεύειν διαδεξάμενον ¹
ἀρχὴν ἐκ ἄδοξον, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῆ ² μεγάλων ὀρε-
χθεὶς· ὁ δὲ δελείας Φυγῆ παρῆσης, καὶ τιμωρίας
ἐπιφερομένης, ἐπειὶν τὸ τῆ Πλάτωνος, ἀτεχνῶς ὑπὸ
δέξας ἀνδρείος γενόμενος, καὶ φόβῳ τῆ τὰ ἔχματα πα-
θεῖν, ἐπὶ τὸ δρᾶν μεγάλα δι' ἀνάγκην παραγενόμενος.
ἔπειτα τέττε μὲν ἔργον ἐστὶ τὸ μέγισον, ἀνελεῖν ἕνα
τὸν Ἄλβης ³ τύραννον· ἐπειὶνε δὲ πάρεργα καὶ προ-
αγῶνες ἦσαν, ὁ Σιέρων, ὁ Σίννις, ὁ Προπρέσης, ὁ
Κορυνήτης· ἔς ἀναιρῶν καὶ κολάζων, ἀπήλλαττε τὴν
Ἑλλάδα δεινῶν τυράννων, πρὶν, ὅσις ἐστὶ, γινώσκειν
τὰς ὑφ' ἑαυτῆ ⁴ σωζομένους. καὶ τῷ μὲν παρῆν ἀπρα-
γμόνως νομιζεσθαι διὰ θαλάττης, ἀδικημένῳ μηδὲν ὑπὸ
τῶν ληστῶν· Ῥωμύλω δ' ἐ παρῆν μὴ πράγματα ἔχειν,
Ἄμφλις ζῶντος. μέγα δὲ τέττε τεκμήριον. ὁ μὲν
γὰρ, ἔδεν αὐτὸς ἀδικάμενος, ὤρμησεν ὑπὲρ ἄλλων ἐπὶ
τὰς πονηρὰς· οἱ δ' ἐφ' ὅσον ⁵ αὐτοὶ κακῶς ἐκ ἔπα-
χου ὑπὸ τῆ τυράννε, περιεάρων ἀδικῶντα πάντας. καὶ
μὴν εἰ μέγα τὸ τρωθῆναι μαχόμενον Σαβίνοις, καὶ
ἀνε-

¹ V. & A. ita habent. Vulgo leg. casu nomin. a voce præced. per comma distincto.

² Br. mavult ἀφ' ἑαυ. sponte; — Idem tamen valet lecti, recepta.

³ B. 1. 2. τῶν τῆς Ἄλβης.

⁴ Anon. ὑπ' αὐτῆ.

⁵ B. 1. 2. 3. εἰ δ' ὅσον. Junct. Ald. item carent præposi-
tione.

ἀνελεῖν Ἄκρωνα, καὶ πολλῶν μάχη¹ κρατῆσαι πολεμίων, τέτοις μὲν ἐσι τοῖς ἔργοις Κενταυρομαχίαν καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας παραβάλλειν.

II. Ὁ δ' ἐτόλμησε Θησεὺς περὶ τὸν Κρητικὸν δασμὸν, εἴτε τινὶ θηρίῳ βορᾶν, εἴτε πρόσφαγμα τοῖς Ἀνδρόγεω τάφοις, εἴθ', ὃ κεινότατόν ἐσι τῶν λεγομένων, λατρεύειν παρ' ἀνδράσιν ὑβρισαῖς καὶ δυσμενέσιν ἀκλεῖᾷ λατρείαν καὶ ἄτιμον ἐπίδοσ ἐαυτὸν, εἰσσίως μετὰ παρθένων πλεῦσαι καὶ παίδων νέων, ἐκ ἂν εἴποι τις, ἡλίκης ἐσι τόλμης, ἢ μεγαλοφροσύνης, ἢ δικαιοσύνης περὶ τὸ κοινόν, ἢ πόθου δόξης καὶ ἀρετῆς. ὡς ἔμοιγε φαίνεται μὴ κακῶς ὀρίζεσθαι τὰς φιλοσόφους τὸν ἔρωτα Θεῶν ὑπηρεσίαν πρὸς ἐπιμέλειαν καὶ σωτηρίαν νέων. ὁ γὰρ Ἀριάδνης ἔρωσ παντὸς μᾶλλον ἔοικεν ἔργον Θεῶ καὶ μηχανήμα² γενέσθαι σωτηρίας ἕνεκα τῶ ἀνδρός. καὶ ἐκ ἄξιον αἰτιᾶσθαι τὴν ἐραστειῶσαν, ἀλλὰ θανατῶσαι, εἰ μὴ πάντες³ ἔτω καὶ πᾶσαι διετέθησαν. εἰ δ' ἐπειρή⁴ μόνη τῶτ' ἔπαθεν, εἰκότως ἔγωγε φαίην ἂν αὐτὴν ἀξιέραςον Θεῶ γεγονέναι, Φιλόκαλον καὶ Φιλάγαθον καὶ τῶν ἀρίστων ἐρωτικῆν ἔσαν. ἀμφοτέρων τοίνυν τῆ φύσει πολιτικῶν γεγονότων, ἕδ-
 ἕτερος διεφύλαξε τὸν βασιλικὸν τρόπον. ἐξέστη δὲ καὶ μετέβαλε μεταβολῆν, ὃ μὲν δημοτικῆν, ὃ δὲ τυραννικῆν, ταῦτ' ἀπ' ἐναντίων παθῶν ἀμαρτόντες. δεῖ γὰρ τὸν ἄρχοντα σώζειν πρῶτον αὐτὴν τὴν ἀρχήν. σώζεται δ' ἐκ ἡττοῦ ἀπεχομένη τῶ μὴ προσήκοντος, ἢ περιεχομένη τῶ προσήκοντος. ὃ δ' ἐνδιδὸς, ἢ ἐπιτείνων, ἢ μένει βασιλεὺς, ἕδὲ ἄρχων, ἀλλ' ἢ δημαγωγός, ἢ

F 4

θεσπό-

1 Omittunt hanc vocem Junt. & Ald.

2 Ita habet An. Vulgo μηχανήν.

3 Omittit Schirach in Vers. — dafs es nicht alle Mädchen geworden find.

4 Hanc lectionem, quam & in Ed. Francf. cit. invenies, ex Junt. & Ald. restitut. vult R. pro vulg. εἴ γ' ἐπειρή.

δεσπότης γιγνόμενος, ἐμποιεῖ τὸ μισεῖν, ἢ καταφρονεῖν τοῖς ἀρχομένοις. ἔ μὴν ἄλλ' ἐπεινο μὲν, ἐπιενκείας δοκεῖ καὶ Φιλανθρωπίας εἶναι, τῆτο δὲ, Φιλαυτίας ἀμάρτημα καὶ χαλεπότητος.

III. Εἰ δὲ δεῖ καὶ τὰ δυστυχηθέντα μὴ παντάπασι ποιεῖσθαι δαίμονος, ἀλλ' ἠθικὰς καὶ παιθητικὰς ζητεῖν ¹ ἐν αὐτοῖς διαφορὰς ², θυμὸν μὲν ἀλογίσει καὶ τάχος ἐχέσης ἀβελλον ὀργῆς, μήτε τις ἐπεινον ἐν τοῖς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀκολουέτω, μήτε τῆτον ἐν τοῖς πρὸς τὸν υἱόν. ἢ δὲ κινήσασα τὸν θυμὸν ἀρχὴ μᾶλλον παραιτεῖται τὸν ὑπὸ μείζονος αἰτίας, ὡσπερ ὑπὸ πληγῆς χαλεπωτέρας, ἀνατραπέυτα. Ῥωμύλῳ μὲν γὰρ ἐκ βελῆς καὶ σιέψεως περὶ κοινοῦν συμφερόντων διαφορὰς γενομένης, ἐκ ἂν ἠξιώσέ τις ἄφνω τὴν διάνοιαν ἐν τηλικάτω πάθει γενέσθαι. Θησεά δὲ πρὸς τὸν υἱόν, ἂ πάμπαν ὀλίγοι τῶν ὄντων διαπεφεύγασιν, ἔρωσ καὶ ζηλοτυπία καὶ διαβολαὶ γυναικὸς ἐσφηλαν. ὃ δὲ μείζον ἐσιν, ὃ μὲν Ῥωμύλῳ θυμὸς εἰς ἔργον ἐξέπεσε καὶ πράξιεν ἐκ εὐτυχῆς ἔχασαν τέλος· ἢ δὲ Θησεῶς ὀργὴ μέχρι λόγῳ καὶ βλασφημίας καὶ κατάρας πρεσβυτικῆς προήλθε· τὰ δ' ἄλλα φαίνεται τῇ τύχῃ χρησασθαι τὸ μεираίον. ὡσε ταύτας μὲν ἂν τις ἀποδοίη τῷ Θησεῖ τὰς ψήφους.

IV. Ἐπεινῶ δὲ πρῶτον μὲν ὑπάρχει μέγα, τὸ μικροτάτας λαβεῖν ἀρχὰς ἐπὶ τὰ πράγματα. δᾶλοι γὰρ δὴ καὶ συφορβῶν ³ παῖδες ὀνομαζόμενοι, πρὶν ἐλευθεροὶ γενέσθαι, πάντας ὀλίγῳ δεῖν ἠλευθέρωσαν Λατίνας· ἐνὶ χρόνῳ τῶν καλλίσων ὀνομάτων ἅμα τυχόντες, Φονεῖς ἐχθρῶν, καὶ σωτῆρες οἰκειῶν, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν, καὶ οἰκισαὶ πόλεων, ἔ μετοικισαὶ ⁴. καθ-
ἀπερ

¹ Ita ex auctor. vet. cod. H. Steph. pro ποιεῖν.

² V. διαφορὰς.

³ V. συφορβῶν.

⁴ B, I. 2. μετοικισαὶ δε — ὃ ἐκ.

ἀπερ ἦν ὁ Θησεύς, ἐκ πολλῶν συντιθεῖς καὶ συνοικοδομῶν ἐν οἰκητήριον, ἀναίρων δὲ πολλὰς πόλεις, ἐκωνύμας βασιφένων καὶ ἡρώων παλαιῶν. Ῥαμύλος δὲ ταῦτα μὲν ὕπερον ἔδρα, τὰς πολεμίας ἀναγκάζων τὰ οἰκεία καταβάλλοντας καὶ ἀφανίζοντας τοῖς νενικημένοι προσνέμεθαι. τὸ δὲ πρῶτον, ἐ μετατιθεῖς, ἐδ' αὔξων τὴν ὑπάρχουσαν, ἀλλὰ ποιῶν ἐξ ἐχ ὑπαρχόντων, καὶ κηόμενος ἐαυτῷ χώραν ὁμῆ, πατρίδα, βασιλείαν, γένη, γάμους, οἰκειότητος, ἀνήρει μὲν ἑδένα, ἐδὲ ἀπώλλυεν, εὐεργέτει δὲ τὰς ἐξ ἀοίων καὶ ἀνεσίων δῆμον ἐθέλοντας εἶναι καὶ πολίτας. λησὰς δὲ καὶ κακέργους ἐκ ἀπέκλειεν, ἀλλ' ἔθνη προσηγάγετο πολέμῳ, καὶ πόλεις κατεσρέψατο, καὶ βασιλεῖς ἐθριάμβευσε καὶ ἡγεμόνας.

V. Καὶ τὸ μὲν Ῥώμης πάθος ἀμφισβητέμενον ἔχει τὸν αὐτόχειρα, καὶ τὸ πλείστον εἰς ἑτέρας ¹ τῆς αἰτίας τρέψασιν· τὴν δὲ μητέρα διολλυμένην ἔσωσε περιφανῶς, καὶ τὸν πάππον ἀκλεῶς δακλύοντα καὶ ἀτίμως εἰς τὸν Αἰνεῖς θρόνον ἐκάθισε ². καὶ πολλὰ μὲν ἐπὶ εὐηργέτησεν, ἔβλαψε δὲ αὐτὸν ἐδὲ ἀκων. τὴν δὲ Θησεῶς λήθην καὶ ἀμέλειαν τῆς περὶ τὸ ἴσιον ἐντολῆς, μόλις ἂν οἶμαι μικρᾶ ³ τινι παραιτήσῃ καὶ ἐν ῥαθύμοις δικασαῖς αἰτίαν ἀποφυγεῖν πατροπυρίας· ὃ δὲ καὶ συνιδῶν τις Ἀττικὸς ἀνὴρ ὡς παγχάλεπόν ἐσι βελομένῃς ἀπολογεῖσθαι, πλάττει τὸν Αἰγέα τῆς νεῶς προσφερομένης ὑπὸ σπαθῆς ἀνατρέχοντα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θεῶς ἔνεκα, καὶ σφαλλόμενον καταπεσεῖν, ὡσπερ ὀπαδῶν ἔρημον, ἢ τὴν ἐπὶ θάλατταν ὁδὸν ⁴ σπεύδοντι μὴ παρέσσης τινὸς θεραπείας.

F 5

VI.

¹ Br. mavult ἑταίρους, coll. supra distis c. 10. 7ῶν ἑταίρων τινὸς cet.

² R. mavult ἀνικάθισε, rursus collocavit.

³ Sic ex omn. B. Flor. Ald. — Vulgo μικρᾶ.

⁴ Sic ex emend. R. pro vulg. 7ῆς ε. θ. ὁδῶν.

VI. Καὶ μὴν τὰ περὶ τὰς ἀρπαγὰς τῶν γυναικῶν ἡμαρτημένα, Θησεῖ μὲν εὐχήμενος ἐνδεῶς προσφάσεως γέγονε. πρῶτον μὲν, ὅτι πολλὰς ἤρπασε γὰρ Ἀριάδην καὶ Ἀντιόπην, καὶ Ἀναξὼ τὴν Τροισζηνίαν ἐπὶ πάσαις δὲ τὴν Ἑλένην, παρηγημακῶς ἐκ ἀνιμάζεσαν, ἀλλὰ νηπίαν καὶ ἄωρον, αὐτὸς ἴωραν ἔχων ἤδη γάμων πεπαῦθαι καὶ νομίμων· ἔπειτα διὰ τὴν αἰτίαν· ἐ γὰρ ἀξιώτεραί γε παιδοποιοὶ τῶν Ἀθήνησιν Ἐρεχθιδῶν καὶ Κεχροπιδῶν, αἱ Τροισζηνίων καὶ Λακωνῶν καὶ Ἀμαζόνων ἀνέγγυοι θυγατέρες ἦσαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑποψίαν ἔχει πρὸς ὕβριν καὶ καθ' ἡδονὴν πεπράχθαι. Ῥωμύλος δὲ πρῶτον μὲν ἀλαιοσίων ὀλίγων ἀριθμῶν δεύσας ἀρπάσας, ἐ πάσας, ἀλλὰ μίαν, ὡς Φασιν, Ἐρσιλίαν ἔλαβεν, τὰς δ' ἄλλας διένειμε τοῖς ἀγαθοῖς τῶν πολιτῶν. ἔπειτα τῇ μετὰ ταῦτα τιμῇ καὶ ἀγαπήσει καὶ δικαιοσύνῃ περὶ τὰς γυναῖκας ἀπέδειξε τὴν βίαν ἐκείνην καὶ τὴν ἀδικίαν, κάλλιστον ἔργον καὶ πολιτικώτατον εἰς κοινωσίαν γενομένην. ἔτω συνέμιξεν ἀλλήλοις καὶ συνέπηξε τὰ γένη, καὶ παρέχε πηγὴν τῆς εἰς αὐτοὺς εὐνοίας, καὶ δυνάμειος τοῖς πράγμασι ¹. αἰδῶς δὲ καὶ Φιλίας καὶ βεβαιότητος, ἣν ² εἰργάσατο περὶ τὰς γάμους, ὁ χρόνος ἐστὶ μάρτυς. ἐν γὰρ ἔτεσι τριάκοντα καὶ διακοσίοις ³ ἔτε ἀνὴρ ἐτόλμησε γυναῖκας, ἔτε γυνὴ κοινωσίαν ἀνδρὸς ἐγκαταλιπεῖν· ἀλλ' ὡσπερ ἐν Ἑλλήσιν οἱ σφόδρα περιττοὶ τὸν πρῶτον ἔχουσι εἰπεῖν πατροκτόνον, ἢ μητροκτόνον, ἔτω Ῥωμαῖοι πάντες ἴσασιν, ὅτι Καρβίλιος Σπόριος ἀπέπέμψατο τὴν ⁴ γυναῖκα πρῶτος, ἀπαιδίαν αἰτιασάμενος. τῷ δὲ τούτῳ χρόνῳ συμμαρτυρεῖ καὶ τὰ ἔργα.

¹ Sic B. 1. 2. 3. Vulgo πράγματα.

² R. quærit, num ὄσην legendum?

³ Anon. ἑξακοσίοις.

⁴ Articul, addidit R. de suo.

καὶ γὰρ ἀρχῆς ἐκοινώνησαν οἱ βασιλεῖς, καὶ πολιτείας τὰ γένη, διὰ τὴν ἐπιγαμίαν ἐκείνην· ἀπὸ δὲ τῶν Θησέως γάμων, Ἀθηναίους Φιλικὸν μὲν ἔδεν, ἔδὲ κοινωρικὸν ¹ ὑπῆρξε πρὸς ἑδένα συμβόλαιον, ἔχθραι δὲ καὶ πόλεμοι καὶ Φόνοι πολιτῶν· καὶ τέλος Ἀφίδνας ἀπολέσαι, μόλις ² ὑπ' οἴκῃ τῶν πολεμίων προσκυνήσαντας, καὶ Θεὰς ἀνειπόντας, παθεῖν, ἃ Τρῶες ἔπαθον δι' Ἀλέξανδρον. ἡ μέντοι μήτηρ ἢ Θησέως ἐν ἐκινδύνευσεν, ἀλλ' ἔπαθε τὰ τῆς Ἐκάβης, ἐγκαταλιπόντος καὶ προεμένε τῷ παιδός· εἶγε μὴ πέπλασαι τὰ τῆς αἰχμαλωσίας, ὡς ἔδει γε καὶ τῷτο ψεῦδος εἶναι καὶ τὰ πλείστα τῶν ἄλλων. ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ τῶν θεῶν μυθολογούμενα πολλὴν ποιεῖ διαφορὰν. Ῥώμῳ μὲν γὰρ ἡ σωτηρία μετὰ πολλῆς ὑπῆρξε Θεῶν εὐμενείας, ὁ δ' Αἰγεῖ δοθεὶς χρησμὸς ἀπέχεσθαι γυναικὸς ἐπὶ ξένης, ἔοικεν ἀποφαίνειν, παρὰ γνώμην Θεῶν γεγρονέναι τὴν Θησέως τέκνωσιν.

ΛΥΚΟΥΡ-

¹ Ita emend. pro vulg. Φιλικὸν μὲν ἔδεν κοιν. H. Steph. Consentiant B. omnes, Vulc. & Dacer. ex Ms. — Anon. ἔδεν καὶ ἔδεν.

² V. & Anon. καὶ μόλις. Pro seq. παθεῖν hab. V. μὴ παθεῖν, quod firmat Dacer. ex Ms. & ex conjectura emendaverat Xylander. Secundum R. locus ita est integrandus: Ἀφίδνας ἀπολίσαντας (sc. Athenienses) μόλις ὑπ' οἴκῃ — τ. π. εὐρέσθαι (impetrarent) πρόσκυν. κ. θ. ἀνειπ. αὐτὰς, sc. Dioscurus, μὴ παθεῖν.

Λ Υ Κ Ο Υ Ρ Γ Ο Σ.

Περὶ Λυκέρῳ τῷ νομοθέτῃ καθόλου μὲν ἄδεν ἔστιν εἰπεῖν ἀναμφισβήτητον, ἔ γε καὶ γένος, καὶ ἀποδημία, καὶ τελευτῇ, καὶ πρὸς ἅπασιν ἢ περὶ τὰς νόμους αὐτῷ καὶ τὴν πολιτείαν πραγματεία διαφόρος ἔχεν ¹ ἰσορίας. ἤμισα δὲ οἱ χρόνοι, καθ' ἕως γέγονεν ὁ ἀνὴρ, ὁμολογῶνται. οἱ μὲν γὰρ Ἰφίτῳ συνακμάσαι καὶ συνδιαθεῖναι τὴν Ὀλυμπιακὴν ² ἐνεχειρίαν λέγουσιν αὐτόν· ὧν ἔστι καὶ Ἀριστοτέλης ὁ Φιλόσοφος, τεκμήριον προσφέρων ³ τὸν Ὀλυμπιάσι δίσκον, ἐν ᾧ τῷ νόμῳ τῷ Λυκέρῳ διασώζεται καταγεγραμμένον. οἱ δὲ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτῃ βεβασιλευσάντων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὥσπερ Ἐρατοδένῃ καὶ Ἀπολλώδωρος, ἐκ ὀλίγοις ἔτεσι πρεσβύτερον ἀποφαίνουσι τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος. Τίμαιος δὲ ἔπειθε, δυοῖν ἐν Σπάρτῃ γεγονότων Λυκέρῳ καὶ κατὰ τὸν αὐτοῦ χρόνον, τῷ ἐτέρῳ τὰς ἀμφοῖν ⁴ πράξεις διὰ τὴν δόξαν ἀνακεῖναι· καὶ τὸν γε πρεσβύτερον ἔ πόρρω τῶν Ὀμήρου χρόνων γεγονέναι ⁵, ἔνιοι δὲ, καὶ κατ' ὄψιν ἐντυχεῖν Ὀμήρῳ. δίδωσι δὲ καὶ Ξενοφῶν ὑπόνοιαν ἀρχαιότητος, ἐν οἷς τὸν ἄνδρα λέγει ⁶ γεγονέναι κατὰ τὰς Ἡρακλειδάς. γένει μὲν γὰρ Ἡρακλειδαὶ δῆπεθεν ἦσαν καὶ οἱ νεώτατοι τῶν ἐν Σπάρτῃ βασιλέων. ὁ δὲ ἔοικε βελομένῳ τὰς πρώτας ἐκείνας καὶ σύνεγγυς Ἡρακλέες, ὀνομάζειν Ἡρακλειδάς. ἔ μὴν ἄλλὰ καί-

περ

¹ V. SG. ἔχῃκειν.

² V. ὀλυμπίαν; it. paulo post ὀλυμπιδίσκον pro ὀλυμπίασι δίσκον.

³ Sic restit. R. e Junt. & Ald. pro vulg. προσφέρων.

⁴ V. τὰς αὐτῶν.

⁵ SG. transp. γηγόν. χρόν. — & κατ' ὄψιν hab. κατόψιν.

⁶ Hæc vox & mox sequens κατὰ desunt Juntinæ.

περ ἔτω πεπλανημένης τῆς ἰσοβίας, πειρασόμεθα τοῖς βραχυτάτας ἔχασιν ἀντιλογίας, ἢ γνωριμωτάτας μάρτυρας, ἐπόμενοι τῶν γεγραμμένων περὶ τῶ ἀνδρός, ἀποδοῦναι τὴν διήγησιν.

II. Ἐπεὶ καὶ Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἐν Εὐνομῆ λέγει τὸν Λυκῆργον πατρός, ἀλλὰ Πρυτάνιδος· καὶ τὸν Λυκῆργον καὶ τὸν Εὐνομον οἱ πλείοι χεδὸν ἔχ ἔτω γενεαλογῶσιν, ἀλλὰ Πατροκλέες μὲν τῶ Ἄρισοθήμῃ γενέσθαι Σόου· Σόος δέ, Εὐρυτιώνα· τάτε δέ, Πρυτάνιν· ἐκ τάτε δέ, Εὐνομον· Εὐνόμῃ δέ, Πολυδέκῃην ἐκ προτέρας γυναικός, Λυκῆργον δέ, νεότερον ἐκ Διανάσης· ὡς Διευτυχίδας ¹ ἰσόρηκεν, ἔκῃον μὲν ἀπὸ Πατροκλέες, ἐνδέκατον δέ ἀφ' Ἑρακλέες. τῶν δέ προγόνων αὐτῶ μάλισα ² ἔθαυμάθη Σόος, ἐφ' ἧ καὶ τὰς εἰλωτας ἐποίησαντο δέλας οἱ Σπαρτιάται, καὶ χώραν προσεκήσαντο πολλὴν, Ἀρριάδων ἀποτεμόμενοι. λέγεται δέ τὸν Σόου, ἐν χωρίῳ χαλεπῷ καὶ ἀνύδρῳ πολιορκούμενον ὑπὸ Κλιτορίων, ὁμολογῆσαι τὴν ἐορήκῃητον γῆν αὐτοῖς ἀφῆσειν, εἰ πίοι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτῶ πάντες ἀπὸ τῆς πλησίον πηγῆς. γενομένων δέ τῶν ὀρκίων καὶ ³ ὁμολογιῶν, συναγαγόντα τὰς μεθ' ἑαυτῶ, διδόναι τῷ μὴ πίνοντι τὴν βασιλείαν· ἀδενὸς δέ καρτερήσαντος, ἀλλὰ πάντων πίνοντων, αὐτὸν ἐπὶ πᾶσι καταβάνατα, καὶ περιβρῶνάμενον, ἔτι τῶν πολεμίων παρόντων, ἀπελθεῖν καὶ τὴν χώραν καταχεῖν, ὡς μὴ πάντων πίνοντων. ἀλλὰ καίπερ ἐπὶ τάτοις θαυμάζοντες αὐτὸν, ἐκ ἀπὸ τάτε τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ τῶ παιδὸς αὐτῶ προσηγόρευσαν Εὐρυτιωνίδας· ὅτι δοκεῖ πρῶτος Εὐρυτίων τὸ ἄγαυον μοναρχικὸν ἀνεῖναι τῆς βασιλείας,

δημα

¹ Br. hoc auctoris nomen statuit, pro ὡς δὲ Εὐτυχίδας, particulam δὲ pro onerante sententiam declarans. Aliter sentit Schir. lect. vulg. sequens.

² SG. add. μὲν.

³ deest SG. & Junct.

δημαγωγῶν καὶ χαριζόμενος τοῖς πολλοῖς, ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἀνάσεως, τὰ μὲν δήμῳ θρασυνομένῃς, τῶν δ' ἕπερον βασιλείῳ, τὰ μὲν ἀπεχθαστομένων τῷ βιάζεσθαι τὰς πολλὰς, τὰ δὲ πρὸς χάριν, ἢ δι' ἀδένεικον ὑποφερομένων, ἀνομία καὶ ἀταξία κατέχευε τὴν Σπάρτην ἐπὶ πολὺν χρόνον· ἕφ' ἧς καὶ τὸν πατέρα τῆς Λυκέρως βασιλεύοντα συνέβη τελευτῆσαι. διερύκων γὰρ ἀψιμαχίαν τινὰ, μαγειρικῆ κοπίδι ¹ πληγείς, ἀπέθανε, τῷ πρεσβυτέρῳ παιδί Πολυδέλῃ καταλιπὼν τὴν βασιλείαν.

III. Ἀποθανόντος δὲ καὶ τότε μετ' ὀλίγον χρόνον, ἔδει βασιλεύειν, ὡς πάντες ᾔσωντο, τὸν Λυκέρων· καὶ πρὶν γε τὴν γυναῖκα τῆς ἀδελφῆς Φανεράν γενέσθαι ² κύεσσαν, ἐβασίλευεν. ἐπεὶ δὲ τῆτο τάχιστα ἤθετο, τὴν μὲν βασιλείαν ἀπέφηνε τῆς παιδὸς ἔσσαν, ἀνπερ ἄρρηγν γένηται, τὴν δ' ἀρχὴν αὐτὸς ὡς ἐπίτροπος διεῖπε· τὰς δὲ τῶν ὀρφανῶν βασιλείῳ ἐπιτρόπος Λακεδαιμόνιοι προδίως ὠνόμαζον ³. ὡς δὲ ἡ γυνὴ προσέπεμπε κρύφα, καὶ λόγους ἐποιεῖτο, βελομένη διαφθεῖραι τὸ βρέφος, ἐπὶ τῷ συνοικεῖν ἐκεῖνω βασιλεύοντι τῆς Σπάρτης, τὸ μὲν ἤθος αὐτῆς ἐμίσησε, πρὸς δὲ τὸν λόγον αὐτὸν ἐκ ἀντεῖπεν· ἀλλ' ἐπαινεῖν καὶ δέχεσθαι προσποιούμενος, ἐκ ἔφη δεῖν ἀμβλίσκεσσαν αὐτὴν καὶ Φαρμακνευομένην διαλυμαίνεσθαι τὸ σῶμα καὶ κινδυνεύειν· αὐτῷ γὰρ μελήσειν, ὅπως εὐθὺς ἐκποδᾶν ἔσαι τὸ γεννηθέν. ἔτω δὲ παραγαγῶν ἄχρι τῆς τότε τὴν ἀνδρωπον, ὡς ἤθετο τίθεισσαν, εἰσέπεμψε παρέδρας ταῖς ὠδίσιν αὐτῆς καὶ Φύλακας, οἷς ἦν προστεταγμένον, εἴαν μὲν θῆλυ τεχθῆ, παραδῆναι ταῖς γυναιξίν·
εἴαν

¹ SG. κοπίδι.

² R. dedit h. v. pro vulg. ἔσεσθαι.

³ Sic dedit H. Steph. — Junt. & Ald. ὠνομάζουσι, unde efficiendum ὠνομάζ.

ἴαν δὲ ἄρξεν, κομίσαι πρὸς ἑαυτὸν, ὃ τι ἂν τύχη
 πράτῃων. ἔτυχε δὲ δειπνῆντος αὐτῆ μετὰ τῶν ἀρχόν-
 των ἀποκυηθῆν ἄρξεν. καὶ παρήσαν οἱ ὑπηρέται τὸ
 παιδάριον αὐτῷ κομίζοντες. ὁ δὲ, δεξάμενος [λέγε-
 ται ¹] καὶ πρὸς τὰς παρόντας εἰπὼν. Βασιλεὺς
 ἡμῖν ² γέγονεν, ὃ Σπαρτιάται. κατέκλιεν ἐν τῇ βα-
 σιλικῇ χώρα, καὶ Χαρίλαον ὠνόμασε, διὰ τὸ τὰς πάν-
 τας ³ εἶναι περιχαρεῖς, ἀγαμένως αὐτῆ τὸ Φρόνημα
 καὶ τὴν δικαιοσύνην. ἐβασίλευσε δὲ μῆνας ὀκτὼ τὸ
 σύμπαν. ἦν δὲ καὶ τὰλλα περιβλεπτός ὑπὸ τῶν πο-
 λιτῶν, καὶ πλείονες ἐγένοντο τῶν ὡς ἐπιτρόπῳ βασι-
 λέως, καὶ βασιλικὴν ἐξουσίαν ἔχοντι πειδομένων, οἱ δι'
 ἀρετὴν προσέχοντες αὐτῷ καὶ ποιεῖν ἐθέλοντες ἐτοί-
 μως ⁴ τὸ προσταττόμενον. ἦν δὲ τι καὶ τὸ Φθονῶν,
 καὶ πρὸς τὴν αὐξήσιν ὄντι ⁵ νέῳ πειρώμενον ἐνίσταται.
 μάστιγα μὲν οἱ συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι τῆς τῆ βασιλέως
 μητρὸς ὑβρίσθαι δοκῆσης. ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτῆς Λεω-
 νίδας καὶ θρασύτερόν ποτε τῷ Λυκέρῳ λοιδορηθεῖς,
 ὑπέειπεν, ὡς εἶδει σαφῶς μέλλοντα βασιλεύειν αὐτόν.
 ὑπόνοιαν διδὼς καὶ προκαταλαμβάνων διαβολῇ τὸν Λυ-
 κέρῳ, εἴ τι συμβαίῃ τῷ βασιλεῖ παθεῖν, ὡς ἐπιβε-
 βλευκότα. τοῖστοι δὲ τινες λόγοι καὶ παρὰ τῆς γυ-
 ναικὸς ἐξεφοίτων. ἐφ' οἷς βαρέως φέρων, καὶ δεδοι-
 κῶς τὸ ἀδύλον, ἔγνω φυγεῖν ἀποδημίᾳ τὴν ὑπόνοιαν,
 καὶ

¹ H. Steph. vult ὡς λέγεται; R. vero uncijs amputandum inclufit.

² Ita leg. cum Flor. Ald. & Lapo. Vulg. ἡμῖν.

³ R. quærit, num γὰρ παρόντας.

⁴ In vet. exempl. προθόμως. H. Steph.

⁵ R. mavult ὄντι, eunti; nec non πειρώμενον pro vulg. πειρώμενοι, ob præcedens φθονῶν. An vero hac lectionis receptæ mutatione facilius res ipsa explicari possit, multum dubito. Semper quærendum restat: quis verè & commode per νέῳ fit intelligendum, utrum Lycurgus, an Charilaus? — Cf. Annot. ad h. l. in fin. Vol.

καὶ πλανηθῆναι, μέχρις ἂν ὁ ἀδελφιδῆς ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος τεκνίωσιν διάδοχον τῆς βασιλείας.

IV. Οὕτως ἀπάραι, πρῶτον μὲν εἰς Κρήτην ἀφίκετο, καὶ τὰς αὐτόθι πολιτείας κατανοήσας, καὶ συγγερόμενος τοῖς πρωτεύουσι κατὰ δόξαν ἀνδράσι, τὰ μὲν ¹ ἐζήλωσε καὶ παρέλαβε τῶν νόμων, ὡς οἶαδε μετοίσων καὶ χρησόμενος, ἔτι δ' ἂν κατεφρόνησεν. ἕνα δὲ τῶν νομιζομένων ἐκεῖ σοφῶν καὶ πολιτικῶν, χάριτι καὶ Φιλίᾳ πείσας, ἀπέσειλεν εἰς τὴν Σπάρτην, Θάλητα, ποιητὴν μὲν δοκῶντα λυριῶν μελῶν, καὶ πρόχρημα τὴν τέχνην ταύτην πεποιημένον, ἔργῳ δὲ, ἄπερ οἱ κράτιστα τῶν νομοθετῶν, διαπραττόμενον. λόγοι γὰρ ἦσαν αἱ ῥοδαὶ πρὸς εὐκείθειαν καὶ ὁμόνοιαν ἀνακλητικοὶ διὰ μελῶν ἅμα καὶ ῥυθμῶν, πολὺ τὸ κόσμιον ἐχόντων καὶ καταστατικόν. ἂν ἀκροώμενοι κατεπραῦνοντο λεληθότως τὰ ἤθη, καὶ συνωκνεῖντο τῷ ζήλῳ τῶν καλῶν ἐν τῆς ἐπιχωριαζέσεως τότε πρὸς ἀλλήλους κακοθυμίας. ὡσεὶ τρόπον τινὰ τῷ Λυκέρῳ προοδοποιεῖν τὴν παιδείου αὐτῶν ἐνεῖνον. ἀπὸ δὲ ² τῆς Κρήτης ὁ Λυκῆργος ἐπ' Ἀσίαν ἐπλευσε ³, βελόμενος, ὡς λέγεται, ταῖς Κρητικαῖς διαίταις, εὐτελέσιν ἕσαις καὶ ⁴ αἰσθηραῖς, τὰς Ἰωνικὰς πολυτελείας καὶ τρυφὰς, ὡσπερ ἰατρὸς σάμασιν ὑγιεινοῖς ὑπελα καὶ νοσώδη, παραβαλὼν ⁵, ἀποθεωρῆσαι τὴν διαφορὰν τῶν βίων καὶ τῶν πολιτειῶν. ἐκεῖ δὲ καὶ τοῖς Ὀμήρου ποιήμασιν ἐντυχὼν πρῶτον, ὡς εἶομε, παρὰ τοῖς ἐγγόνιοις τοῖς Κλεοφύλα διατηρούμενοις,

¹ R. mavult ἕως μὲν ἐζήλ. sc. νόμας; aut si servetur ἕως νόμων leg. putat νομίμων.

² V. ἐκ δέ.

³ Ita SG. Vulg. ἐπλευσεν.

⁴ deest Juntinae; ab Aldina add. recte.

⁵ SG. παραλαβάν; & pro seq. ἀποθεωρῆσαι hab. V. ἀποθεωρῆσαι.

μένοις, καὶ κατιδὼν ἐν αὐτοῖς ταῖς ¹ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀκρασίαν διατριβαῖς τὸ πολιτικὸν καὶ παιδευτικὸν, ἐκ ἐλάττωτος ἄξιον σπαθῆς, ἀναμεμιγμένον, ἐγράψατο ² προθύμως, καὶ συνήγαγεν ὡς δεῦρο κομίων. ἦν γὰρ τις ἤδη δόξα τῶν ἐπῶν ἀμαυρὰ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν· ἐπέληντο δ' ἐ πολλοὶ μέρη τινὰ σποράδην τῆς ποιήσεως ὡς ἔτυχε διαφερομένης· γνωρίμην δὲ αὐτὴν καὶ μάλι-
σα ³ πρῶτος ἐποίησε Λυκῆργος. Αἰγύπτιοι δὲ καὶ πρὸς αὐτὸς ἀφιέσθαι τὸν Λυκῆργον οἴονται, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν τῆ μαχίμικ διακρίσιν μάλισα θαυμά-
σαντα μετενεγκεῖν εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ χωρίσαντα ⁴ τὰς βαναύσας καὶ χειροτέχνας, ἀσειὸν ὡς ἀληθῶς τὸ πολίτευμα καὶ καθαρὸν ἀποδείξαι. ταῦτα μὲν ἐν Αἰ-
γυπτίοις ⁵ ἐνιοὶ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν συγγραφέων μαρτυ-
ροῦσιν· ὅτι δὲ καὶ Λιβύην καὶ Ἰβηρίαν ἐπῆλθεν ὁ Λυκῆργος, καὶ περὶ τὴν Ἰνδικὴν πλανηθεὶς τοῖς Γυμνο-
σοφισταῖς ἀμίλησεν, ἔδενά πλὴν Ἀρισουράτη τὸν Ἰππάρ-
χε Σπαρτιάτην ⁶ εἰρηκότα γινώσκομεν.

V. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸν Λυκῆργον ἐφόβου ἀπόντα, καὶ μετεπέμποντο πολλάνικς, ὡς τὰς μὲν βα-
σιλεῖς ὄνομα καὶ τιμὴν, ἄλλο δὲ μηδὲν, ὧ ⁷ διαφέρου-
σι

¹ Ex emend. R. pro vulg. τῆς π. ἢ. κ. α. διατριβῆς.

² R. mavult ἐξεγράψατο, nahm Abschriften davon, liefs sie abkopiren.

³ R. videtur deesse περισπάδασον.

⁴ R. mavult ἐκχωρίσαντα.

⁵ V. ἐν Αἰγυπτίοις. R. fusp. Αἰγύπτιοι, sc. Φάσκασι, οἷς ἐνιοὶ &c. Pro Ἑλλην. συγγραφέων legitur in Junt. & Ald. ἐκ λήνων καὶ συγγραφέων.

⁶ R. cenfet, aut legendum esse ἄνδρα σπαρτιάτην, aut latere aliquid in voc σπαρτ; quam suspicionem vitiosa lectio Codicis SG. — στρατιώτην movet.

⁷ deest Junt. & Ald. Quod si omittitur, legendum διαφέρου; quod habet Vulc.

σι τῶν πολλῶν ἔχοντας· ἐν ἐκείνῳ δὲ Φύσιν ἡγεμονίην καὶ δύναμιν ἀνθρώπων ἀγωγὸν ἔσαν. ἔ μὴν ἐδὲ τοῖς βασιλεῦσιν ἦν ἀβέλητος ἢ παρεσία τῷ ἀνδρὸς, ἀλλ' ἠλπιζον ἐκείνῃ συμπαρόντος ἤτ' ἰου ὑβρίζασι χρηθῆσαι τοῖς πολλοῖς. ἐπανελθὼν ἔν πρὸς ἕτω διακειμένους, εὐθὺς ἐπεχειρεῖ τὰ παρόντα κινεῖν, καὶ μετισταίνει τὴν πολιτείαν, ὡς τῶν κατὰ μέρος νόμων ἐδὲν ἔργον ¹ ἐδ' ὄφελος, εἰ μὴ τις ὥσπερ σώματι πονηρῶ καὶ γέμοντι παντοδαπῶν νοσημάτων τὴν ὑπάρχουσαν ἐκλήξας καὶ μεταβαλὼν ² κρᾶσιν ὑπὸ Φαρμάκων καὶ κατάρμων, ἐτέρας ἀρξῆται καινῆς διαίτης. διανοηθεῖς δὲ ταῦτα, πρῶτον μὲν ἀπεδήμησεν εἰς Δελφάς, καὶ τῷ Θεῷ χρησάμενος καὶ θύσας ³ ἐπανῆλθε, τὸν διαβόητον ἐκείνῳ χρησμὸν κομίζων, ᾧ θεοφιλή μὲν αὐτὸν ἢ Πυθία προσεῖπε, καὶ Θεὸν μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπων εὐνομίας δὲ χρῆζοντι διδόναι καὶ καταναεῖν ἔφη τὸν Θεόν, ἢ πολὺ κρατίστη τῶν ἄλλων ἔσαι πολιτείῳν. ἐπαρθεῖς δὲ τέτοις προσήγετο ⁴ τὰς ἀρίστες, καὶ συνεφέαπτεσθαι παρεκάλει, κρύφα διαλεγόμενος τοῖς φίλοις πρῶτον, εἶτα ἕτως κατὰ μικρὸν ἀπλόμενος πλειόνων, καὶ συνισὰς ἐπὶ τὴν πρᾶξιν. ὡς δ' ὁ καιρὸς ἦμε, τριάκοντα τὰς πρώτας ἐκέλευσε μετὰ τῶν ὄπλων ἔαθεν εἰς ἀγορὰν προελθεῖν, ἐκπλήξεως ἕνεκα καὶ φόβῃ πρὸς τὰς ἀντιπράττοντας. ὧν εἴησι τὰς ἐπιφανεστάτας Ἐρμιππος ἀνέγραψε· τὸν δὲ μάλιστα τῶν Λυκέρων ⁵ ἔργων κοινωνήσαντα πάντων καὶ συμπραγματευσάμενον ⁶ τὰ περὶ τὰς νόμους, Ἀρσμιάδαν ὀνομάζουσιν. ἀρχομένης δὲ τῆς ταραχῆς, ὁ βασιλεὺς Χαρίλαος φοβηθεῖς,

ὡς

1 R. addendum videtur ὄν.

2 V. καταβαλὼν.

3 SG. transp. θύσας καὶ χρησάμ.

4 R. de suo dedit pro vulg. προσῆγ.

5 V. τὸν Λυκέρων.

6 V. A. συμπραξάμενον.

ὡς ἐπ' αὐτὸν ὄλης τῆς πράξεως ¹ συνισαμένης, κατέφυγε πρὸς τὴν ² Χαλκίοικον· εἶτα πειθεὶς καὶ λαβῶν ὄρκους, ἀνέστη, καὶ μετεῖχε τῶν πραττομένων, Φύσει πρῶτος ὢν· ὡς περὶ καὶ λέγεται συμβασιλεύοντα τὸν Ἀρχέλαον αὐτῷ πρὸς τὰς ἐγνωμιάζοντας τὸν νεανίσκον εἰπεῖν· Πῶς δ' ἂν ἐκ εἴη ³ Χαρίλαος ἀνὴρ ἀγαθός, ὃς ἐδὲ τοῖς πονηροῖς χαλεπός ἐστι; Πλειόνων δὲ καινοτομημένων ὑπὸ τῶ Λυκέρου, πρῶτον ἦν καὶ μέγιστον ἢ κατὰσσις τῶν γερόντων. ἦν Φησι ὁ Πλάτων τῇ τῶν βασιλέων ἀρχῇ Φλεγμαινέσῃ μιχθεῖσαν, καὶ γενομένην ἰσόψηφον, εἰς τὰ μέγιστα σωτηρίαν ἅμα καὶ σωφροσύνην παραχεῖν. αἰωρεμένη γὰρ ἡ πολιτεία καὶ ἀποκλίνας νῦν μὲν ὡς τὰς βασιλεῖς ἐπὶ τυραννίδα, νῦν δὲ ὡς τὸ πλῆθος ἐπὶ δημοκρατίαν, οἷον ἔρμα ⁴ τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν ἐν μέσῳ θεμένη καὶ ἰσορροπήσασα, τὴν ἀσφαλεσάτην τάξιν ἔχει καὶ κατὰσσις αἰεὶ τῶν ὀλίγων καὶ εἴησι γερόντων τοῖς μὲν βασιλεῦσι προστιθεμένων, ὅσον ἀντιβῆναι πρὸς δημοκρατίαν, αὐτοῖς δὲ ὑπὲρ τῶ μὴ γενέσθαι τυραννίδα, τὸν δῆμον ἀναρῶντων. τοσούτους δὲ κατασαθῆναί Φησι ⁵ τὰς γερόντας Ἀριστοτέλης, ὅτι τριάκοντα τῶν πρώτων μετὰ Λυκέρου γενομένων, δύο τὴν πρῶξιν ἐγνωτέλιπον ἀποδειλιάσαντες. ὁ δὲ Σφαῖρος ἐξ ἀρχῆς Φησι τοσούτους γε-

G 2

νέθαι

¹ Legitur etiam παρατάξις; sed recte πράξις. H. Steph.

² Junt. & Ald. vitiose πρὸς τὸν χ-

³ Alii ἐκ delendum esse censent. At stare potest, aut cadere pro sensu, quo vocem ἀγαθός accipias. Si est commodus, facilis, æquus; tum recte fervabitur. Si est fortis, strenuus; tunc abesse potest. R.

⁴ Sic emend. h. l. Casaub. ad Strab. IX. consentiente Anon. pro vulg. ἔρμα. Notandum tamen in Catal. Edit. Frf. esse ἔρμα vitiose scriptum.

⁵ SG. transp. Φησι κατασαθ.

νέθαι τὰς τῆς γνώμης μεταχόντας. εἴη δ' ἂν τι ἰ
καὶ τὸ τῷ ἀριθμῷ δι' ἑβδομάδος τετράδι πολλοπλασια-
θείσης ἀποτελέμενον, καὶ ὅτι τοῖς αὐτῷ μέρεσιν ἴσος
ὢν² μετὰ τὴν ἐξάδα, τέλειός ἐστιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ
μάλιστα τοσάυτως ἀποδειξάσαι τὰς γέροντας, ὅπως οἱ πάν-
τες εἶεν τριάκοντα, τοῖς οὐκ ἴσως καὶ εἴκοσι τοῖν δυοῖν
βασιλέοιν προστιθεμένοι.

VI. Οὕτω δὲ περὶ ταύτην ἐσπέδασε τὴν ἀρχὴν
ὁ Λυκῆργος, ὥστε μαντεῖαν ἐν Δελφῶν κομισαί περὶ
αὐτῆς, ἣν ῥήτραν καλῶσιν. ἔχει δὲ ἕτως· Διὸς Συλ-
λανίς καὶ Ἀθηναῖς Συλλανίας³ ἱερὸν ἰδρυσάμενον⁴,
Φυλάς Φυλάξαντα, καὶ ὠβάς ὠβάξαντα τριάκοντα, γε-
ρεσίαν σὺν ἀρχαγέταις⁵ κατασήσαντα, ὥρας ἐξ ὥρας
ἰπεπλάξαι μετὰ Βαβύνας τε καὶ Κνακίανος, ἕτως
εἰσφέρειν τε καὶ ἀφίστασθαι γαμῶδαν γοριῶν ἢ μὴν καὶ
πρώτος⁶. Ἐν τέτοις⁷, τὸ μὲν Φυλάς Φυλάξαι καὶ
ὠβάς

¹ Subaudi πᾶρας, aut ἰσχυρὸν, vel ἄξιον λόγου, vel tale quid. Post γὼ γὰρ. subaudi ἰδίον, propria hæc hujus numeri ratio. R.

² R. quærit, num post h. v. exciderit πρώτος.

³ Varie sentiunt de his cognominibus Interpp. Dacæ. corrigiτ Σελλασίς & Σελλασίης, a Sellasia, loco quodam Laconicæ; Bryan. legimavult Ἐλλανίς & Ἐλλανίας, dor. pro Ἐλληνίς & Ἐλληνίας. *R. quærit, num Συμανίς & Συμανίας, Summani & Summanæ, i. e. ὑπάτα & ὑπάτης.

⁴ Ex emend. Br. pro vulg. ἰδρυσάμενος, in relat. ad seq. Φυλάξ. & ὠβάξ.

⁵ V. ἀρχηγέταις. Id. loco Βαβύνας l. seq. hab. Βοβύκας.

⁶ De sensu harum vocum, quis audeat, aliquid certi proponere? — Dacæ. ita legit & vertit: δάμω δ' ἂν ἀγορᾶν ἡμῶν γὼ κράτος, populo autem concionum potestatem relinquere. Br. secundum lectionem Anonym. δάμω δ' ἀνωγᾶν εἴμεν καὶ κράτος, ex lege decemvirali apud Romanos ita vertit: iustus populi & suffragia sunt, sive, quodcunque postremum populus iussit, id jus ratumque esto. R. conjectura hæc est: εἰς (quod reges & seniores) γὰρ βωλαῖς εἰσφέρειν sc. χρῆ εἰς τὸν δῆμον (fas est de-

libera-

ἄβας ὠβάξαι, διελεῖν ¹ ἔσι καὶ κατανεῖμαι τὸ πλήθος εἰς μερίδας· ὧν τὰς μὲν Φυλάς, τὰς δὲ ὠβάς προσηγόρευκεν. ἀρχαγέται δὲ οἱ βασιλεῖς λέγονται. τὸ δὲ ἀπελλάξαι, ἐκυκλησιάζειν· ὅτι τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πολιτείας εἰς τὸν Πύθειον ἀνῆψε. τὴν δὲ Βαβύκαν, καὶ τὸν Κνακίωνα, νῦν Οἰνῦντα ² προσαγορεύεσιν· Ἄριστοτέλης δὲ τὸν μὲν Κνακίωνα, ποταμὸν, τὴν δὲ Βαβύκαν, γέφυραν. ἐν μέσῳ δὲ τέτων τὰς ἐκυκλησίας ἦγον, ἕτε πασάδων ἑσῶν, ἕτ' ἄλλης τινοὺς κατασκευῆς. ἕθεν ³ γὰρ ἔτετο ταῦτα πρὸς εὐβελίαν εἶναι, μᾶλλον δὲ βλάβην, Φλυαρῶδεις ἀπεργαζόμενα καὶ χαύνας Φρονήματι κενῶ τὰς διανοίας τῶν συμπορευομένων, ὅταν εἰς ἀγάλματα καὶ γραφὰς, ἢ προσκίηνια θεάτρων, ἢ σέγας βελευτηρίων ἡσηχημένους περιτῶς ἐκυκλησιάζοντες ἀποβλέπωσι. τὰ δὲ πλήθος ἀθροισθέντος εἰπεῖν μὲν ἕθεν γινώμην τῶν ἄλλων ἠφεῖτο ⁴, τὴν δ' ὑπὸ τῶν γερόντων καὶ τῶν βασιλέων προτεθεῖσαν ἐπιμοῖναι κύριος ἦν ὁ δῆμος. ὕπερον μέντοι τῶν πολλῶν ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τὰς γνώμας διασρεφόντων, καὶ παραβιαζομένων, Πολύδωρος καὶ Θεόπομπος οἱ βασιλεῖς τάδε τῇ ῥήτρᾳ παρενέγραψαν. αἱ

G 3

δὲ

liberationes in plebem inferre) καὶ ἀφιστάσθαι (concionem rursus dimittere) δάμω δ' ἀγορίαν ἡμεν καὶ κράτος (jus jubendi vetandique plebis esse, auctoritatemque ratum quid irritumve reddendi.) Schirach lectionem Br. sequens, ita vertit: Du trägst vor, oder hebst die Versammlung auf, aber des Volkes Bewilligung ist geltend Gesetz. In Catal. lect. Var. ed. Frf. invenitur alia lectio: γυριανήμην, absque ind. cod.

7 V. & Flor. 700άτοις. Lectionem recept. dedit prima Ald.

1 Ita hab. Anon. pro vulg. διέχειν.

2 V. εἰς νῦν.

3 Junt. vitiose dat ὅθεν καί.

4 Ex emend. R. sive ab ἀφίστασθαι, sive ab ἐφίστασθαι. Pro vulg. ὑφεῖτο.

δὲ ¹ σπολιάν ὁ δᾶμος αἰροῖτο, τὰς πρεσβυγενέας καὶ ἀρχαγέτας ἀποσατῆρας εἶμεν. τὰτ' ἐσι μὴ κυρῶν, ἀλλ' ὅλως ἀφίστασαι ² καὶ διαλύειν τὸν δῆμον, ὡς ἐκτρέποντα καὶ μεταποιῶντα τὴν γνώμην παρὰ τὸ βέλτισον. ἐπεισαν δὲ καὶ αὐτοὶ τὴν πόλιν ³, ὡς τῷ Θεῷ ταῦτα προστάσσοντος· ὡς περ Τυρταῖος ⁴ ἐπιμύνηται διὰ τέτων·

Φοίσε ἀκῆσαντες Πυθανόθεν οἴκαδ' ἔνειπαν ⁵

Μαντείας τε Θεῷ καὶ τελέεντ' ἔπεα.

Ἄρχειν μὲν βελῆς θεοτιμήτας βασιλῆας,

Οἷσι μέλει Σπάρτας ἡμερόεσσα πόλις,

Πρεσβύτας τε γέροντας, ἔπειτα δὲ δημότας ἀνδρας,

Εὐθείαις ῥήτραις ἀνταπαμειβομένους.

VII. Οὕτω τὸ πολίτευμα τῷ Λυκῆργῳ μίξαντος, ὅπως ἀκρατον ἔτι τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ ἰχυρὰν ⁶ οἱ μετ' αὐτὸν ὄρῶντες σπαργῶσαν καὶ θυμημένην, ὡς Φησιν ὁ Πλάτων, οἶον ψάλλιον ⁷ ἐμβάλλασιν αὐτῇ, τὴν τῶν ἐφόρων δύναμιν, ἔτεσί περ μάλισα τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Λυκῆργον, πρῶτων ⁸ τῶν περὶ Ἑλατον ἐφόρων κατασαθέντων ἐπὶ Θεοπόμπῃ βασιλεύοντος· ὃν καὶ Φασιν

¹ V. ᾱ δὲ. — Voc. seq. αἰροῖτο dedit R. pro vulg. ἔριτο, populus pravum si sciscat scitum.

² R. vul't ἀφισάνας, dimittere. ἀφίστασαι est discedere.

³ R. susp. ἐπεισαν δὲ καὶ αὐτοῖς ἐπιτρέπειν τὴν πόλιν, ci-
ves oratione permoverunt, ut sibi permetterent remp. geren-
dam.

⁴ Junt. vitiose Τυρταῖος. Eadem v. 3. cum Aldi. pro βα-
σιλῆας dat βασιλείας, non a βασιλεία, sed, ut accentus indi-
dicat, a βασιλεύς deriv.

⁵ Ita ex left. Anon. pro vulg. οἱ γὰρ νεκρῶν.

⁶ R. videtur deesse ἔσαν. constructione ita resolvenda:
ὄρῶντες σπαργῶσαν, ἔσαν ἀκρατον &c. i. e. διὰ τὸ εἶναι ἀκρ.,
videntes ferocientem, utpote quæ esset haud contemperata.

⁷ V. ψάλλιον, v. ψάλλιον.

⁸ Ex emend. R. pro vulg. πρῶτον.

Φασιν ὑπὸ τῆς ἑαυτῆ γυναικὸς ὄνειδιζόμενον ὡς ἐλάττω παραδώσοντα τοῖς παισὶ τὴν βασιλείαν, ἢ παρέλαβε. Μεῖζω μὲν ἔν, εἰπεῖν, ὅσω χρονιωτέραν ¹. τῷ γὰρ ὄντι τὸ ἄγαν ἀποβαλῶσα, μετὰ τῆ Φθόνη διέφυγε τὸν κίνδυνον. ὥσε μὴ παθεῖν, ἃ Μεσσήνιοι καὶ Ἀργεῖοι ² τὰς παρ' αὐτοῖς βασιλεῖς εἶρασαν, μηδὲν ἐνδῶναι, μηδὲ χαλάσαι τῆς ἐξουσίας ἐπὶ τὸ δημοτικὸν ἐβελήσαντας ³. ὃ ⁴ καὶ μάλιστα τὴν Λυκέρως σοφίαν καὶ πρόνοιαν ἐποίησε φανερὰν εἰς τὰς Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων, συγγενῶν καὶ γειτόνων δήμων, καὶ βασιλέων εἰσεῖς καὶ καινοπολιτείας ἀφορῶσιν. οἱ τῶν ἴσων ἀπ' ἀρχῆς τετυχημότες, ἐν δὲ τῷ κλήρῳ καὶ πλεονεχίαν ἐκείνων δόξαντες, ἐν ἐπὶ πολὺν χρόνον εὐδαιμόνησαν, ἀλλ' ὕβρει μὲν τῶν βασιλέων, ἐν-εὐπειθία ⁵ δὲ τῶν ὄχλων, τὰ καθεῶτα συνταράξαντες, ἐδειξαν, ὅτι θεῖον ἦν ὡς ἀληθῶς εὐτύχημα τοῖς Σπαρτιάταις ὁ τὴν πολιτείαν ἀρμοσάμενος καὶ κεράσας παρ' αὐτοῖς. ταῦτα μὲν ἔν ὕσερον.

VIII. Δεύτερον δὲ τῶν Λυκέρως πολιτευμάτων καὶ νεανιωτάτου, ὃ τῆς γῆς ἀναδασμός ἐστι. δεινῆς γὰρ ἔσης ἀνωμαλίας, καὶ πολλῶν ἀκτημόνων καὶ ἀπόρων ἐπιφερβομένων ⁶ τῇ πόλει, τῆ δὲ πλεῖστα παντάπασιν εἰς ὀλίγους συνεβρύηκός, ὕβριν, καὶ Φθόνον, καὶ κακουργίαν, καὶ τρυφὴν, καὶ τὰ τέτων ἔτι πρесо-

G 4

βύτερα

¹ Idem legitimus in Plutarcho ad princ. inervud. ubi pro ἢ παρῆλ. est ἢε παρῆλ. & βεβαιωτέραν pro χρονιωτ.

² V. cum art. οἱ Ἀργ. — Nomen Μεσσήν. Cod. SG. cum dupl. σ. semper. Vulg. dant Μεσσήνιοι.

³ SG. ἐβελήσαντος.

⁴ abest a Junt. & Ald.

⁵ Interjecta lineola quasi unum vocabulum, ut si dicas, obediendi non-facilitas, pro difficultas. SG. εὐπειθία.

⁶ Ita ex emend. R. pro vulg. ἐπιφερομ. — Anon. ἐπιφερομένων.

βύτερα καὶ μείζω νοσήματα πολιτείας, πλῆτον καὶ πενίαν ἐξελαύνων, συνέπεισε τὴν χώραν ἅπασαν εἰς μέσον θέντας, ἐξ ἀρχῆς ἀναδάσαθαι, καὶ ζῆν μετ' ἀλλήλων ἅπαντας ὁμαλεῖς καὶ ἰσοιλήρες τοῖς βίοις γενόμενους· τὸ δὲ πρωτεῖον ἀρετῆ μετιόντας, ὡς ἄλλης ἐτέρῳ πρὸς ἕτερον ἐκ ἕσης διαφορᾶς, ἐδ' ἀνισότητος, πλὴν ὅσῃ καὶ ¹ αἰχρῶν ψόγος ὀρίζει καὶ καλῶν ἔπαινος. ἐπάγων δὲ τῷ λόγῳ τὸ ἔργον, διένειμε ² τὴν μὲν ἄλλην τοῖς περιόμοις Λακωνικῆν, τρισμυρίας κληῖρας ³, τὴν δ' εἰς τὸ ἄστυ τὴν Σπάρτην ⁴ συντελέσας, ἑννακισιλίους· τοσαῦτοι γὰρ ἐγένοντο κληῖροι Σπαρτιατῶν. ἔνιοι δὲ Φασί τὸν μὲν Λυκῆργον ἑξακισιλίους νεῖμαι, τρισιλίους δὲ μετὰ ταῦτα προσθεῖναι Πολύδωρον. οἱ δὲ τὰς μὲν ἡμίσεις τῶν ἑννακισιλίων τῆτον, τὰς δὲ ἡμίσεις, Λυκῆργον ⁵. ὁ δὲ κληῖρος ἦν ἐπάσσε τοσαῦτος, ὡς' ἀποφορὰν φέρειν, ἀνδρὶ μὲν, ἐβδομήμοντα κριθῶν μεδίμνος, γυναίκῃ δὲ δώδεκα ⁶, καὶ τῶν ὑγρῶν καρπῶν ἀναλόγως τὸ πλῆθος. ἀρνέσειν γὰρ ἔετο ⁷ τοσαῦτον ⁸ αὐτοῖς τῆς τροφῆς, πρὸς εὐεξίαν καὶ ὑγείαν ἱκανῆν ⁹ ἄλλῃ μηδενὸς δεησομένοις. λέγεται δ' αὐτὸν ὑπερόν ποτε χρόνῳ τὴν χώραν διεξερχόμενον ἐξ ἀποδημίας ἄρτι τεθρισμένην, ὄρωντα τὰς σωρὰς παραλλή-

λας

1 deest SG.

2 SG. ἐνεῖμε.

3 abest a Junt. & Ald. dedit.

4 V. τῆς Σπάρτη vel τῆς Σπάρτης; SG. & Junt. τῆ Σπάρτη.

5 V. Λυκῆργῳ.

6 Secundum R. discrepantia numer. 70. & 12. nimis est enormis, quam ut videri possit, h. l. in numeris aberratum non esse.

7 Ita leg. eum Anon. V. SG. Steph. Lapo, pro vulg. ἔοντο.

8 V. Anon. ἰσοάτες τὸν αὐτ.

9 Ex emend. R. pro vulg. ἱκανῆς. Post seq. ἄλλῃ hab. SG. δὲ. Loco δεησομένοις est in Var. lect. δεησόμενον, sine codicis nomine,

λας καὶ ὁμαλεῖς, μειδιάσαι, καὶ εἰπεῖν πρὸς τὴν παρ-
όντας, ὡς ἡ Λακωνικὴ φαίνεται πᾶσα πολλῶν ἀδελφῶν
εἶναι νεωσὶ νενεμημέναν.

IX. Ἐπιχειρήσας δὲ καὶ τὰ ἔπιπλα διαιρεῖν,
ὅπως παντάπασιν ἐξέλοι τὸ ἄνισον καὶ ἀνώμαλον,
ἐπεὶ χαλεπῶς ἑώρα προσδεχομένους ¹ τὴν ἀντικρυς
ἀφαίρεσιν, ἐτέρᾳ προσῆλθεν ² ὁδῶ, καὶ κατεπολιτεύ-
σατο τὴν ἐν τέτοις πλεονεξίαν. πρῶτον μὲν γὰρ ³
ἀνυρώσας πᾶν νόμισμα χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, μόνω
χρηῖσθαι τῷ σιδηρῷ προσέταξε ⁴, καὶ τέτρω δ' ἀπὸ πολ-
λῆ σαθμῆ καὶ ὄγκου, δύναμιν ὀλίγην ἔδωκεν ⁵, ὥστε δέ-
κα μῶν ἀμοιβὴν ἀποθήκης τε μεγάλης ἐν οἴκῳ δεῖ-
σθαι καὶ ζεύγος ἄγοντος. τέτρω δ' ἐπιχυθέντος, ἐξ-
έπεσεν ἀδικημάτων γένη πολλὰ τῆς Λακεδαιμόνος. τίς
γὰρ ἢ κλέπειν ἔμελλεν, ἢ δωροδοκεῖν, ἢ ἀποσερεῖν, ἢ
ἀρπάζειν, ὃ μῆτε κατακρύψαι δυνατὸν ἦν, μῆτε κειλή-
σθαι ζηλωτὸν, ἀλλὰ μὴδὲ κατακόψαι λυσιτελές; ὅξει
γὰρ, ὡς λέγεται, διαπύρε σιδήρε τὸ σῶμα κατασβέ-
σας, ἀφείλετο τὴν εἰς τᾶλλα χρεῖαν καὶ δύναμιν,
ἀδρανῆς καὶ δυσέργου γενομένης. μετὰ δὲ τέτρω τῶν
ἀχρήστων καὶ περισσῶν ἐποιεῖτο τεχνῶν ξηνηλασίαν.
ἔμελλον δὲ πρὸς, καὶ μηδενὸς ἐξελαύνοντος, αἱ πολλὰ
τῷ κοινῷ ⁶ νομίσματι συνεκπεσεῖσθαι, διάθεσιν τῶν ἔρ-
γων ἐκ ἐχόντων. τὸ γὰρ σιδηρῶν ἀνώγιμον ἐκ ἦν πρὸς
τὰς ἄλλας Ἑλλήνας, ἐδ' εἶχε τιμὴν, καταγελάμενον
ὡς' ἐδὲ πρίασθαι τι τῶν ξενικῶν καὶ ῥωμαίων ὑπῆρχεν·

G 5

ἐδ'

¹ Br. magis placet προσδεχομένους, quod hab. Pl. in Apophth. Lacon.

² Ex emend. R. pro vulg. προσῆλθεν. SG. περιῆλθεν.

³ Vulg. deest; additum ex V. & SG.

⁴ Ita SG. — Vulg. προσέταξεν.

⁵ V. ἔδωκαν.

⁶ Br. mavult καινῶ; rei veritati mentisque Plutarchi minus congrue.

ἔδ' εἰσέπλει Φόρτος ¹ ἔμπορικὸς εἰς τὰς λιμένας· ἔδ' ἐπέβαινε τῆς Λακωνικῆς ἔσοφισῆς λόγων, ἔ μάντις ἀγυρτικὸς, ἔχ ἑταιρῶν τροφεὺς, ἔ χρυσοῶν τις, ἔκ ἀργυρῶν καλλωπισμάτων δημικρὸς, ἄτε δὴ νομίσματος ἔκ ὄντος. ἀλλὰ ἔτως ἀπερημωθεῖσα κατὰ μικρὸν ἢ τρυφή τῶν ζωπυρέντων καὶ τρεφόντων αὐτὴν, δι' αὐτῆς ἐμαραίνεται· καὶ πλείον ἔδεν ἦν τοῖς τὰ πολλὰ κευλημένοις, ὁδὸν ἔκ ἐχθρῆς εἰς μέσον τῆς εὐπορίας, ἀλλ' ἐγκατακροδομημένης ² καὶ ἀργύσης. δι' ὃ καὶ τὰ πρόχειρα τῶν σκευῶν καὶ ἀναγκαῖα ταῦτα, κλινητῆρες καὶ δίφροι καὶ τράπεζαι, βέλτισα παρ' αὐτοῖς ἐδημιουργεῖτο, καὶ κάθων ὁ Λακωνικὸς εὐδοκίμει μάλιςα πρὸς τὰς στρατείας, ὡς Φησὶ Κριτίας. τὰ γὰρ ἀναγκαίως πινόμενα τῶν ὑδάτων καὶ δυσωπῆντα τὴν ὄψιν, ἀπεκρύπτετο τῇ χροᾷ ³, καὶ τῆ δουρατῆ προσκόπλοντος ἔντος καὶ προσιχομένε ⁴ τοῖς ἀμβωσι, κατάρωτερον ἐπλησίαζε τῷ σώματι τὸ πινόμενον. αἴτιος δὲ καὶ τέτων ὁ νομοθέτης· ἀπηλλαγμένοι γὰρ οἱ δημικροὶ τῶν ἀχρήστων, ἐν τοῖς ἀναγκαίοις ἐπεδείκνυντο τὴν καλλιτεχνίαν.

X. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπιθέσθαι τῇ τρυφῇ καὶ τὸν ζῆλον ἀφελέσθαι τῆ πλέτε διανοηθεῖς, καὶ τὸ τρίτον πολίτευμα καὶ κάλλισον ἐπῆγε, τὴν τῶν συσσιτίων κατασκευὴν, ὥσε δειπνεῖν μετ' ἀλλήλων συνιόντας, ἐπὶ κοινοῖς

¹ V. Φορτικὸς; hinc Br. mavult Φορτηγὸς, navis oneraria, cum qua voce legendum quoque esset ἔμπορικῆ; at contra necessitatem.

² Ex emend. R. pro vulg. ἐγκατακροδομημένης, quod nihil est; aut ἐγκατακροδ. in praesenti; aut ἐγκατακρ. in perf. leg.

³ R. mavult hanc vocum collocationem: δυσωπ. τῇ χροᾷ ἀπεκρύπτετο τὴν ὄψιν, colore suo terrentia tædiumque creantia occultabant adspæctum sui; aut sic legi δυσωπ. τῇ ὄψει (i. e. τῇ προσόψει) ἀπεκρ. τὴν χροᾶν, adspæctu suo terrentia celabant colorem suum.

⁴ Ita H. Steph. pro vulg. προίχομ.

κοινοῖς καὶ τεταγμένοις ὄψοις καὶ σιτίοις, οἴκοι δὲ ἴ
 μὴ διαιτᾶσθαι, ἢ σρωμνάς ² πολυτελεῖς καὶ τραπέζας,
 ἐν χερσὶ δημοργῶν καὶ μαγείρων, ὑπὸ σκότος ³, ὡς-
 περ ἀδηφάγα ⁴ ζῶα, πιανομένους, καὶ διαφθεύοντας
 ἅμα τοῖς ἡδέσι τὰ σώματα ⁵, πρὸς πᾶσαν ἐπιθυμίαν
 ἀνειμένα καὶ πλησμονὴν, μακρῶν μὲν ὕπνων, θερμῶν
 δὲ λειτρῶν, πολλῆς δὲ ἡσυχίας, καὶ τρόπον τινὰ νοση-
 λείας καθημερινῆς δεομένην ⁶. μέγα μὲν ἔν καὶ τῆ-
 το ἦν, μείζον δὲ τὸ τὸν πλεῖτον [ἄσυλον ⁷, μᾶλλον
 δ'] ἄζηλον, ὡς Φησι Θεόφραστος, καὶ ἄπλετον ἀπερ-
 γάσασθαι τῇ κοινότητι τῶν δείπνων, καὶ τῇ περὶ τὴν
 διαίταν εὐτελείᾳ. χρήσις γὰρ ἐκ ἦν, ἐδ' ἀπόλαυσις, ἐδ'
 ὄψις ὅλως ἢ ἐπίδειξις τῆς πολλῆς παρασκευῆς, ἐπὶ ταυ-
 τὸ δείπνον τῷ πένητι τῆ πλεσίᾳ βαδίζοντος. ὡσεὶ δὲ
 τῆτο τὸ θρυλλέμενον ⁸ ἐν μόνῃ τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον
 πόλει τῇ Σπάρτῃ σώζεσθαι, τυφλὸν οὕτως τὸν πλεῖ-
 στον, καὶ κείμενον, ὡς περ γραφὴν, ἄψυχον καὶ ἀκί-
 νητον. ἐδὲ γὰρ οἴκοι προδειπνήσαντας ἐξῆν βαδίζειν
 ἐπὶ τὰ συσσίτια πεπληρωμένους, ἀλλ' ἐπιμελῶς οἱ λοι-
 ποὶ παραφυλάττοντες τὸν μὴ πίνοντα, μηδ' ἐδίοντα
 μετ' αὐτῶν, ἐκάνιζον, ὡς ἀκρατῆ καὶ πρὸς τὴν κοι-
 νὴν ἀπομαλακίζόμενον διαίταν.

XI.

1 Partic. δὲ omīsit Junt. — item in lect. var. Ed. Francf.
 sine codicis nomine. — Ald. dedit.

2 Post ἢ Reiskio videtur deesse θανμάζειν. Br. voluit ἢ
 ἐπὶ σρωμνάς.

3 R. mavult ὑπὸ σκότας.

4 V. ἀδδήφαγα, vel ἀδηφαγία.

5 R. mavult καὶ γὰ σώμα.

6 Ita dedit R. pro vulg. δεομένων, in relat. ad πλησμονὴν.
 Br. voluit δεόμενα, ref. ad σώματα; quod leg. in V. & Anon.

7 Verba, secundum Br. expungenda, uti in Cod. SG. de-
 sunt, cum nullibi in frequenti hujus sententiæ citatione πλεῖτος
 dicatur ἄσυλος.

8 SG. γῆτο δὲ γὸ θρυλλέμενον; Id. antea pro ἐπὶ γαυτὸ hab.
 ἐπὶ γὸ αὐτὸ.

XI. Διὸ καὶ μάλιστά Φασι τῷ Λυκέρῳ πρὸς τὸ-
 το τὸ πολίτευμα χαλεπῶς ¹ γενέσθαι τὰς εὐπόρους, καὶ
 συάντας ἐπ' αὐτὸν ἀθρόως καταβοῶν καὶ ἀγανακτεῖν,
 τέλος δὲ βαλλόμενος ὑπὸ πολλῶν, ἐξέπεσε τῆς ἀγορᾶς
 δρόμῳ. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἔφθασεν εἰς ἱερὸν καταφυ-
 γῶν· εἰς δὲ τις νεανίσκος, ἄλλως μὲν ἐκ ἀφυῆς, ὄξύς
 δὲ καὶ θυμοειδής, Ἄλκιανδρος, ἐπικείμενος καὶ διώ-
 κων, ἐπιστραφέντος αὐτῷ τῇ βασιληίᾳ πατάξας τὸν
 ὀφθαλμὸν ἐξέκοψεν ². ὁ μὲν ἔν Λυκῆργος, ἔθεν ἐν-
 δὲς πρὸς τὸ πάθος, ἀλλὰ εἰς ἐναντίας, ἐδειξε τοῖς
 πολίταις τὸ πρόσωπον ἠμαγμένον, καὶ διεφθαρμένην
 τὴν ὄψιν. αἰδῶς δὲ πολλή καὶ κατήφεια τὰς ἰδόντας
 ἔχεν, ὥσε παραδῆναι τὸν Ἄλκιανδρον αὐτῷ, καὶ προ-
 κέμψαι μέχρι τῆς οἰκίας συναγανακτείνοντας. ὁ δὲ Λυ-
 κῆργος ἐκείνος μὲν ἐπαινέσας ἀφῆκε, τὸν δ' Ἄλκιαν-
 δρον εἰσαγαγὼν οἶκᾶδε, κινδὸν μὲν ἔθεν ἔτ' ἐποίησεν ³,
 ἔτ' εἶπεν, ἀπαλλάξας δὲ τὰς συνήθεις [καὶ] θεραπευ-
 τῆρας [ὑπηρετίας ⁴,] ἐκείνον ἐκέλευσεν ὑπηρετεῖν. ὁ
 δ', ἐκ ἂν ἀγεννῆς, ἐποίει τὸ προστασώμενον σιωπῇ,
 καὶ παραμένων ἅμα τῷ Λυκέρῳ καὶ συνδιαίταμος,
 ἐν τῷ κατανοεῖν τὴν πραότητα καὶ τὸ βάθος ⁵ αὐτῷ τῆς
 ψυχῆς, καὶ τὸ περὶ τὴν δίαιταν αὐστηρὸν, καὶ τὸ πρὸς
 τὰς πόνας ἀναμπλῶν, αὐτὸς τε δεινῶς διετέθη περὶ ⁶
 τὸν

¹ Br. mavult cum V. & Anon. χαλεπῶς. R. reliquit left. vulg. ex dubitatione, num Plut. potius compositum παραγενέ-
 σθαι dedisset.

² Ita H. Steph. pro vulg. ἀπέκοψεν; Consent. V. & usus loquendi in Plut. & aliis compluribus probandus.

³ Ita SG. — Vulg. ἔτε. Hoc prius autem deest Juntinæ & Aldinæ.

⁴ Hunc locum SG. ita exhibet ἕως συνήθεις ὑπηρετίας καὶ θεραπευτῆρας. In left. vulg. ὑπηρ. tanquam glossema prioris vocis Br. delendum censet.

⁵ R. de suo dedit pro vulg. πάθος.

⁶ R. mavult πρὸς.

τὸν ἄνδρα, καὶ πρὸς τὰς συνήθεις καὶ Φίλους ἔλεγεν, ὡς ἔσσιληρός, ἐδ' αὐθάδης ὁ Λυκῆργος, ἀλλὰ μόνος ἐπεινός ¹ ἡμέρος καὶ πρᾶός ἐσι τοῖς ἄλλοις. ἔτω μὲν ἐν ἔτος ἐνεκόλασο, καὶ τοιαύτην ὑπεχῆμει ² δίκην, ἐκ πονηρᾶ νέε ³ καὶ αὐθάδες ἐμμελέσατος ἀνὴρ καὶ σωφρονιώτατος γενόμενος. τῷ δὲ ⁴ πάθας ὑπόμνημα Λυκῆργος ἰδρύσατο, τῆς Ἀθηναῶν ἱερὸν, ἣν Ὀπίλιτιν προσηγόρευσε· τὰς γὰρ ὀφθαλμὰς ὀπίλιτας οἱ τῆδε Δωριεῖς καλᾶσιν. ἔνιοι μέντοι τὸν Λυκῆργον, ὧν καὶ Διοσκορίδης ἐστὶν ὁ συντεταγμένος τὴν Λακωνικὴν πολιτείαν, πληγῆναι μὲν Φασιν, ἔ τυφλωθῆναι δὲ τὸν ὀφθαλμόν· ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν τῇ Θεῷ τῆς ἀκέσεως ⁵ χαριστήριον ἰδρύσαθαι. τὸ μέντοι Φέρειν βακλῆριαν ἐκκλησιάζοντες οἱ Σπαρτιάται μετὰ τὴν συμφορὰν ἐκείνην ἀπέμαθον.

XII. Τὰ δὲ συσσίτια, Κρήτες μὲν ἄνδρια, οἱ ⁶ Λακεδαιμόνιοι δὲ Φιδίτια προσαγορεύουσιν, εἴτε ὡς Φιλίας καὶ Φιλοφροσύνης ὑπαρχόντων, ἀντὶ τῷ λ τὸ δ λαμβάνοντες· εἴτε ὡς πρὸς εὐτέλειαν καὶ Φειδᾶ συνεδίζοντων. ἐδὲν δὲ κωλύει καὶ τὸν πρῶτον ἐξωθεῖν ἐπικεῖσθαι Φθόγγον, ὥσπερ ἔνιοι Φασιν, ἐδίτιων παρὰ τὴν δίαιταν καὶ τὴν ἐδωδὴν λεγομένων. συνήρχοντο δ' ἀνὰ πεντεκαίδεκα, καὶ βραχὺ τέτων ἐλάττας, ἣ πλείους. ἔφερε δὲ ἕκαστος κατὰ μῆνα τῶν συσσίτων ⁷ ἀλφίτων μέδιμνον, οἶνε χάας ὀνῶ, τυρῶ πέντε μνᾶς, σίνων ἡμί-

1 deest SG. & Juntinæ. Prima dedit Ald.

2 Ita SG. — Vulg. ὑπέχνηε.

3 Flor. hab. δὴ νέε, quod Br. placuit; recte omisit δὴ Ald. secundum R.

4 V. ἴε δὴ.

5 V. ἀσκήσεως. Id. paulo post ἀπέθανον pro ἀπέμαθον.

6 deest SG. Ibid. pro mox seq. λαμβάνοντες, leg. προσλαμβάνοντες; pro βραχὺ, βραχεῖ.

7 Ita V. & Anon. Vulg. συσσιτίων.

ἡμίμενα ¹ πέντε· πρὸς δὲ τέτοις εἰς ὀψωνίαν μικρὸν
 τι κομιδῇ νομίσματος. ἄλλως δὲ καὶ θύσας τις ἀπαρ-
 χλῆν, καὶ θηρεύσας, μέρος ἔπεμψεν ² εἰς τὸ συσσί-
 τιον. ἔξῃν γὰρ οἴκοι δειπνεῖν, ὅποτε θύσας τις ἢ
 κυνηγῶν ³ ἐψήσειε ⁴, τὰς δ' ἄλλας ἔδει παρεῖναι. καὶ
 μέχρι γε πολλὰ τὰς συσσιτήσεις ⁵ ἀκριβῶς διεφύλατ-
 τον. Ἄγιδος γέν ⁶ τῆ βασιλέως, ὡς ἐπανῆλθεν ἀπὸ
 τῆς στρατείας καταπεπολεμητικῶς Ἀθηναίως, βελομένως
 παρὰ τῇ γυναικὶ δειπνεῖν, καὶ μεταπεμπομένως τὰς με-
 ρίδας, ἐν ἔπεμψαν οἱ πολέμαρχοι. τὰ δὲ μεθ' ἡμέ-
 ραν ὑπ' ὀργῆς ⁷ μὴ θύσαντος, ἦν ἔδει, θυσίαν, ἐζη-
 μίωσαν αὐτόν. εἰς δὲ τὰ συσσίτια καὶ παῖδες ἐφοίτων,
 ὥσπερ εἰς διδασκαλεῖα σωφροσύνης ἀγόμενοι, καὶ λόγων
 ἡμερῶντο πολιτικῶν, καὶ παιδευτὰς ἐλευθερίως ⁸ ἑώρων,
 αὐτοὶ τε παίξουσιν εἰθίζοντο ⁹ καὶ σιῶπλεον ἀνευ βωμο-
 λοχίας, καὶ σιωπῶμενοι μὴ δυχεραίνουσιν. σφόδρα γὰρ
 ἐδόκει καὶ τῶτο Λακωνικὸν εἶναι, σιῶμματος ἀνέχεσθαι
 μὴ φέροντα δ' ἔξῃν παραιτεῖσθαι, καὶ ὁ σιωπῶν πέ-
 παυτο ¹⁰. τῶν δ' εἰσιόντων ἐκῶσθε δείξας ὁ πρεσβύτα-
 τος τὰς θύσας, Διὰ τέτων, Φησί, ἔξω λόγος ἐν ἐκ-
 πορεύε-

1 Anon. ἡμίμενα.

2 H. Steph. maluit ἐπεμψεν, in relat. ad præced. ἔφερε.

3 R. vult κυνηγῶσας.

4 V. ὀψήσειε; quod etiam Junt. — SG. ὀψήσειεν. Ita ver-
 tunt Lopus & Amiotus per *retardatum*, quos Kind est secutus.

5 SG. σιτήσεις.

6 Br. vult ἔν, ut in Apoph. Lac.

7 V. ὀργῆν.

8 In quodam cod. secundum H. Steph. ἐλευθερίας Quis
 tamen probet versionem Kindii — *freiwillige Lehrer*, quos
 oppositos vult coactis aut mercede conductis, de quibus Plut.
 infra cap. 16. — Nec in versione Schirachi — *vorzügliche
 Lehrer* — mens Plutarchi mihi expressa videtur.

9 Ita hab. Anon. In vulg. est εἰθίζον.

10 V. Anon. πέπαυται, vel ἐπέπαυτο.

πορεύεται. δοιμάζεσθαι δὲ τὸν βεβλόμενον τῷ συσσιτίῳ μεταχεῖν, ἔτω Φασί¹. λαβὼν τῶν συσσίτων² ἕκαστος ἀπομαγαλίαν εἰς τὴν χεῖρα, τῷ διακόνῳ Φέροντος ἀγγεῖον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἔβαλλε³ σιωπῇ κατὰπερ Ψῆφον· ὁ μὲν δοιμάζων ἀπλῶς, ὁ δ' ἐκκρίνων⁴ σφάδρα τῇ χειρὶ πίεσας. ἢ γὰρ πεπεισμένη τῆς τετρημένης⁵ ἔχει δύναμιν. κἂν μίαν εὐρωσι τοιαύτην, ἔπροσδέχονται τὸν ἐπεισιόντα, βεβλόμενοι πάντας ἠδομένους ἀλλήλοις συνεῖναι⁶ τὸν δὲ ἔτως ἀποδοιμαθέντα κευκαδδεῖσθαι λέγουσι· κάρδος⁷ γὰρ καλεῖται τὸ ἀγγεῖον, εἰς ὃ τὰς ἀπομαγαλίας ἐμβάλλουσι. τῶν δ' ὄψων εὐδοκίμει μάλισα παρ' αὐτοῖς ὁ μέλας ζῶμδος, ὡσε μὴδὲ⁸ κρεαδίᾳ δεῖσθαι τὰς πρεσβυτέρους, ἀλλὰ παραχωρεῖν τοῖς νεανίστοις, αὐτὰς δὲ τῷ ζῶμῳ κάρτα δεομένους⁹ ἐσιᾶσθαι. λέγεται δὲ τινα τῶν Ποντικῶν¹⁰ βασιλέων, ἐνεκα τῷ ζῶμῳ καὶ πρίασθαι Λακωνικὸν μάγειρον· εἶτα γευσά-

1 Sic prima dedit Aldina. Vulg. Φασί, quod dederat Junt, refer. ad Dioscoridem, supra commemoratum.

2 SG. συσσιτίων.

3 Ita SG. Vulgo ἔβαλε.

4 Ex emend. R. pro vulg. ὁ δὲ κρίνων.

5 SG. τὴν τῆς τετρημ.

6 Ita Anon. Vulg. συνείναι.

7 Pro hac voce dant V. Flor. Lopus, Cod. SG. κάρδιχος, aut κάρδιχος. Hinc in præced. legendum putat Br. κευκαδδίδαι, vel ἐκκεκαδδίδαι. Junt. hab. κευκαδδίδαι. H. Steph. fusp. κευκαδδίδαι.

8 Ita dedit R. de suo pro vulg. μήτε.

9 Ita emendavit textum R. — *admodum, impense cupientes*. V. SG. Junt. dant *καταχομένους*. Ald. prima dedit *κατατεταγμένους*, quam lectionem reliquæ edd. secutæ sunt. Si ita legendum, R. videtur efficiendum *κατατεταμένους*, a V. τάνω, i. e. *μετὰ κατατάσεως καὶ σπεδῆς*.

10 Cum hoc a Dionysio tyranno factum Cicero referat, nec non alibi Plutarchus; *Xylander* vocem *ποντικῶν* vitiosam exi-
stimat.

γευσάμενον, δυσχερῆσαι καὶ τὸν μάγειρον εἰπεῖν
 Ὡ βασιλεῦ, τῶτον δεῖ ¹ τὸν ζωμὸν ἐν τῷ Εὐρώτῃ λε-
 λαμένους ἐποψᾶσθαι. πίνοντες δὲ μετρίως, ἀπίασι δίχρα
 λαμπάδος. ἔ γὰρ ἔξῃσι πρὸς Φῶς βαδίζειν, ἕτε ταύ-
 την, ἔτ' ἄλλην ὁδὸν, ὅπως ἐθίζονται σιότητες καὶ νυκτὸς
 εὐθαρσῶς καὶ ἀδεῶς ὀδεύειν. τὰ μὲν ἔν συσσίτια τοι-
 αύτην ἔχει ² τάξιν.

XIII. Νόμους δὲ γεγραμμένους ὁ Λυσιάρχος ἐκ ἐθι-
 κεν, ἀλλὰ μία τῶν καλεσμένων ῥητῶν ἔστιν αὕτη ³.
 τὰ μὲν ἔν νυριώτατα καὶ μέγιστα πρὸς εὐδαιμονίαν πό-
 λεως καὶ ἀρετὴν, ἐν τοῖς ἡδέσιον ἔτετο καὶ ταῖς ἀγω-
 γαῖς τῶν πολιτῶν ἐγκατεσοιχειωμένα ⁴ μένειν ἀκίνητα,
 καὶ βέβαια ⁵, ἔχοντα τὴν προαίρεσιν δεσμὸν ἰχυρότε-
 ρον ⁶ τῆς ἀνάγκης, ἣν ἡ παιδείσις ἐμποιεῖ τοῖς νέοις ⁷,
 νομοθέτε διάθεσιν ἀπεργαζομένη περὶ ἕκαστον αὐτῶν.
 τὰ δὲ μικρὰ καὶ χρηματικὰ ⁸ συμβόλαια, καὶ συμμεταπί-
 πλοντα ταῖς χρεῖαις ἄλλοτε ἄλλως, βέλτιον ἦν μὴ κατα-
 λαμβάνειν ἐγγράφοις ἀνάγκαις, μηδ' ἀκινήτοις ἔθεσι,
 ἀλλ' ἔάν ἐπὶ τῶν καιρῶν προσθέσεις λαμβάνοντα καὶ
 ἀφαιρέσεις, ἃς ἂν οἱ πεπαιδευμένοι δοκιμάσωσι. τὸ
 γὰρ ⁹ ὅλον καὶ πάσης νομοθεσίας ἔργον εἰς τὴν παι-
 δείαν ἀνήψε. μία μὲν ἔν τῶν ῥητῶν ἦν, ὡς περ εἴ-
 ρηται,

1 SG. Junt. Ald. ἴστον δὴ.

2 R. mavult εἶχε.

3 deesse νόμοις ἐγγράφοις μὴ χρῆσθαι, docent infrequentia.
 Pro seq. ἔν leg. erit γὰρ. R.

4 SG. ἐγκατασοιχ.

5 Ex emend. R. pro vulg. βεβαίαν.

6 Ita V. Anon. & SG. — Vulg. ἰχυρότατον.

7 Vulg. lect. quam R. emendat, ita se habet: καὶ ἦν παι-
 δευσις ἐποιεῖτο τοῖς νέοις νομοθέτε διάθεσιν. — Anon. dat ἡ
 παιδείσις ἐμποιεῖ τοῖς νέοις διάθεσιν, νομοθέτε δίκην.

8 R. susp. χρηματικὰ; Idem pro vulg. μεταπίπλοντα
 dedit συμμεταπ.

9 V. ἴδ' δε. γὰρ deest etiam Juntinæ.

ρηται, μὴ χρῆσθαι νόμοις ἐγγράφοις· Ἐτέρα δὲ πάλιν κατὰ τῆς πολυτελείας, ὅπως οἰκία πᾶσα τὴν μὲν ὀροφὴν ἀπὸ πελέκειω¹ εἰργασμένην ἔχῃ, τὰς δὲ θύρας ἀπὸ πρίνου² μόνα, καὶ μηδενὸς τῶν ἄλλων ἐργαλείων. Ἐπερ γὰρ ὕπερον Ἐπαμινώνδαν εἰπεῖν λέγεσιν ἐπὶ τῆς ἑαυτῆ τραπέζης, ὡς τὸ τοῖστον ἄριστον ἔχωρεϊ προδοσίαν, τῆτο πρῶτον³ ἐνόησε Λυκῆργος, ὡς οἰκία τοιαύτη τρυφὴν ἔχωρεϊ καὶ πολυτέλειαν⁴. Ἐδ' ἔστιν ἔδειξ ἔτως⁵ ἀπειρόκαλος καὶ ἀνόητος, ὡς εἰς οἰκίαν ἀφελῆ καὶ δημοτικὴν εἰσφέρειν κλίνας ἀργυρόποδας, καὶ ἐρωμνάς ἀλαργεῖς, καὶ χρυσᾶς⁶ κύλικας, καὶ τὴν τότε ἐπομένην πολυτέλειαν. ἀλλ' ἀνάγκη συναρμώζεσθαι καὶ συνεξομοῖσθαι⁷ τῇ μὲν οἰκίᾳ τὴν κλίνην, τῇ δὲ κλίνῃ τὴν ἐδῆτα, ταύτη δὲ τὴν ἄλλην χορηγίαν καὶ κατασκευὴν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς συνηθείας Φασὶ καὶ Λεωτυχίδην τὸν πρεσβύτερον ἐν Κορίνθῳ δεικνύοντα, καὶ Θεασάμενον τῆς ἐέγης τῆ οἴκου τὴν κατασκευὴν πολυτελεῆ καὶ Φατυωματικὴν, ἐρωτῆσαι τὸν ξένον, εἰ τετραγῶνα παρ' αὐτοῖς τὰ ξύλα φύεται. Τρίτην δὲ ῥήτραν διαμνημονεύσει⁸ τῆ Λυκῆργε, τὴν κωλύσασαι ἐπὶ τὰς αὐτὰς πολεμίας⁹ στρατεύειν, ἵνα μὴ πολλὰκις ἀμύ-

¹ Anon, h. l. dat πρίνου; in seq. autem pro hac voce πελέκειω.

² H. Steph. reponi voluit ex vet. cod. πρῶτος. Videtur autem R. ob præmissum ὕπερον retineri posse, adverbial. πρίμου, ante omnes alios.

³ V. Τρυφῆς ἔχωρεϊ πολυτέλειαν.

⁴ abest a Juntina: sed habet Ald.

⁵ R. mavult χρυσᾶς, ob κύλιξ masc. gen.

⁶ Ita Anon. — Vulg. συνεξομοῖεν. — Præcedens συναρμώζ. dedit R. pro vulg. ἀνάγκη ἴσην ἀρμώζ.

⁷ V. διαμνημονεύσαι.

⁸ V. πολέμιας. R. voces textus ita locandas susp. πολέμιας στρατεύειν; ἵνα μὴ ἀμύν. συνεξ.

αμύνεσθαι συνεπιζόμενοι, πολεμικοί γένωνται. καὶ τῷ-
τό γε μάλις κατηγορεῖσιν Ἀγησιλάε τῷ βασιλέως
Ἰσπερον, ὡς ταῖς συνεχέσει καὶ πυκναῖς εἰς τὴν Βοιω-
τίαν ἐμβολαῖς ¹ καὶ στρατείαις τὰς Θηβαίους ἀντιπάλες
τοῖς Λακεδαιμονίοις κατασπενύσαντος. διὸ καὶ τετρα-
μένον αὐτὸν ἰδὼν Ἀνταλκίδας· Καλὰ ², ἔφη, τὰ δι-
δασκάλια παρὰ Θηβαίων ἀπολαμβάνεις, μὴ βελομένους
αὐτὸς, μὴδ' εἰδότας, μάχεσθαι διδάξας. τὰ μὲν ἔν
τοιαῦτα νομοθετήματα ῥήτρας ὠνόμασεν, ὡς παρὰ τῷ
Θεῷ νομιζόμενα καὶ χρησιμὰς ὄντα.

XIV. Τῆς δὲ παιδείας, ἣν μέγιστον ἠγεῖτο τῷ νο-
μοθέτῃ καὶ κάλλιστον ἔργον εἶναι, πόρρωθεν ἀρχόμενος,
εὐθύς ἐπεσιόπει τὰ περὶ τὰς γάμους καὶ τὰς γενέσεις.
ὁ γὰρ, ὡς Ἀριστοτέλης Φησὶν, ἐπιχειρήσας σωφρονί-
ζειν τὰς γυναῖκας, ἐπαύσατο, μὴ κρατῶν τῆς πολλῆς
ἀνέσεως καὶ γυναικοκρατίας, διὰ τὰς πολλὰς στρατείας
τῶν ἀνδρῶν, ἐν αἷς ἠναγκάζοντο κυρίας ³ ἀπολιπεῖν
ἐπεινάς, καὶ διὰ τῷτο μᾶλλον τῷ προσήμοντος αὐτὰς
ἐθεράπευον, καὶ δεσποίνας προσηγόρευον ⁴ ἀλλὰ καὶ τέ-
των τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ἐποίησατο. τὰ μὲν-
τοι ⁴ σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ
βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόνησεν, ὡς ἢ τε τῶν
γεννωμένων ⁵ ῥίζωσις ἰχυρὰν ἐν ἰχυροῖς σώμασιν ἀρχὴν
λαβῆσα βλασάνοι ⁶ βέλτιον, αὐταὶ τε μετὰ ῥώμης τὰς
τόνας ὑπομένεσαι, καλῶς ἄμα καὶ ῥαδίως ἀγωνίζονται
πρὸς τὰς ὠδίνας. ἀφελὼν δὲ θρύψιν καὶ σιατροφίαν
καὶ θηλύτητα πάσαν, ἐδὲν ἤττον εἴδισε τῶν κόρων ⁷
τὰς

1 V. συμβολαῖς.

2 R. sup. καλά γ' ἔφη. V. κακῶς.

3 V. κυρίας.

4 SG. μὲν γε.

5 Gr. dedit pro vulg. γενομένων, ex Apophth. Lacon. —

SG. Junt. & Ald. dant γινομένων.

6 SG. βλασάνει. Br. voluit βλασάνη.

7 V. κολύρων.

τὰς κόρας γυμνάς τε πολιτεύειν ¹, καὶ πρὸς ἱεροῖς τι-
σιν ὀρχεῖσθαι καὶ ἕδειν, τῶν νέων παρόντων καὶ Θεωμέ-
νων ². ἔστι δὲ ὅτε καὶ σκώμματα λέγασθαι πρὸς ἑκα-
στον εὐχρήστως ἐπελαμβάνοντο τῶν ἀμαρτανομένων. καὶ
πάλιν εἰς τὰς ἀξίας αὐτῶν ἐγκώμια μετ' ᾧδῆς πεποιη-
μένα διεξιῶσαι, Φιλοτιμίαν πολλὴν καὶ ζῆλον ἐνεποίουν
τοῖς νεανίστοις. ὁ γὰρ ἐγκωμιασθεὶς ἐπ' ἀνδραγαθίαις ³
καὶ κλεινὸς ἐν ταῖς παρθένοις γεγονὼς ἀπῆει μεγαλυ-
νόμενος ὑπὸ τῶν ἐπαίνων. αἱ δὲ μετὰ παιδιᾶς καὶ
σκωμμάτων δῆξις ἄδεν ἀμβλύτεραι τῶν μετὰ σπαδῆς
νευθετημάτων ἦσαν. ἄτε δὴ πρὸς τὴν θέαν, ὁμῶς τοῖς
ἄλλοις πολίταις, καὶ τῶν βασιλέων καὶ τῶν γερόντων
συμπορευομένων. ἡ δὲ γύμνωσις τῶν παρθένων ἄδεν
αἰσχρὸν εἶχεν, αἰδῶς μὲν παράσης, ἀκρασίας δ' ἀπέσης.
ἀλλ' ἐθισμὸν ἀφελῆ καὶ ζῆλον εὐεξίας ἐνειργάζετο,
καὶ Φρονήματος τὸ θῆλυ παρέγευεν ἐκ ἀγευῆς, ὡς
μηδὲν ἦτλον αὐτῶ καὶ ἀρετῆς καὶ Φιλοτιμίας μετσίαν
ἔσαν ⁴. ὅθεν αὐταῖς καὶ λέγειν ἐπῆει καὶ Φροσεῖν,
οἷα καὶ περὶ Γοργῶς ἰσόρηται τῆς Λεωνίδε γυναικός.
εἰπέσης γὰρ τινος, ὡς εἶοικε, ξένης πρὸς αὐτὴν, ὡς
μόναι τῶν ἀνδρῶν ἄρχετε ὑμεῖς αἱ Λάκαιναι. Μόναι
γὰρ, ἔφη, τίλλομεν ἀνδρας.

XV. Ἦν μὲν ἔν καὶ ταῦτα παρορμητικὰ πρὸς
γάμον. λέγω δὲ τὰς πομπὰς τῶν παρθένων, καὶ τὰς
ἀποδύσεις, καὶ τὰς ἀγῶνας ἐν ὄψει τῶν νέων, ἀγομέ-
νων ἔ γεωμετρικαῖς, ἀλλ' ἐρωτικαῖς, ὡς Φησιν ὁ Πλά-
των, ἀνάγκαις. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀτιμίαν τινὰ προσέθη-
κε τοῖς ἀγάμοις. εἴργοντο γὰρ ἐν ταῖς γυμνοπαιδαῖς
H 2 τῆς

1 Dacer. ex Ms. & Anon. legunt *πυλῆευν*; Salvinius ex Florent. cod. *παλαίειν*; Br. & R. *πομπεῖν*.

2 V. *δεομένων*.

3 SG. & Junt. *ἀνδραγαθία*.

4 V. *εἰναί*.

τῆς θείας. τῶ δὲ χειμῶνος οἱ μὲν ἄρχοντες αὐτὰς ἐκέλευον ἐν κύκλῳ γυμνὰς περιιέναι¹ τὴν ἀγορὰν, οἱ δὲ περιιόντες ἤδον εἰς αὐτὰς ἰσθμὴν τινα πεποιοημένην, ὡς δίκαια πάροισεν, ὅτι τοῖς νόμοις ἀπειθῆσαι. τιμῆς δὲ καὶ θεραπέαις, ἣν νέοι πρεσβυτέροις παρεῖχον, ἐσέροντο. ὄθεν καὶ τὸ πρὸς Δερμυλλίδα ῥηθὲν ἐδεῖς ἐμέμψατο, καίπερ εὐδόκιμον ὄντα στρατηγόν. ἐπιόντι γὰρ τῶν νεωτέρων τις τῆς ἑδρας ἔχ' ὑπεῖξεν αὐτῷ², εἰπὼν· Οὐδὲ γὰρ ἐμοὶ σὺ τὸν ὑπεῖξοντα³ γεγέννηκας. ἐγάμεν δὲ δι' ἀρπαγῆς, ἔ μικρὰς, ἐδ' ἀώρας πρὸς γάμον, ἀλλὰ καὶ ἀμαζύσας καὶ πεπεῖρας. τὴν δ' ἀρπαθεῖσαν ἢ νυμφεύτρια καλεσμένη παραλαβῆσα, τὴν μὲν κεφαλὴν ἐν χροῶ περιέκειρεν, ἱματίῳ δ' ἀνδρῶν καὶ ὑποδήμασιν ἐνσνευάσασα, κατέκλιεν ἐπὶ σιβάδα⁴ μόνην ἄνευ φωτός. ὁ δὲ νυμφίος, ἔ μεθύων, ἐδὲ θρυπτόμενος, ἀλλὰ νήφων, ὥσπερ αἶε, δεδειπνηκῶς⁵ ἐν τοῖς Φιδιτίοις, παρεισελθὼν ἔλκε τὴν ζώνην, καὶ μετήνεγκεν ἀράμενος ἐπὶ τὴν κλίνην. συνδιατρίψας δὲ χρόνου ἔ πολὺν, ἀπῆει κοσμίως, ἔπερ εἰώθει τὸ πρότερον, καθευδήσων μετὰ τῶν ἄλλων νέων. καὶ τὸ λοιπὸν ἔτως ἔπραττε, τοῖς μὲν ἡλικιώταις συνδιημερεύων καὶ συναναπαυόμενος, πρὸς δὲ τὴν νύμφην μετ' εὐλαβείας

1 R. vult *περισῆναι*; οἱ δὲ sunt maritati.

2 In Vulg. bis legitur, post *ἐπιόντι*, & post *ὑπεῖξεν*. Prius omisit R. posterius delendum censuit Br. — R. addidit articulum. ἦε ἑδρ.

3 SG. Junt. & Ald. *ὑπεῖξαντα*.

4 H. Steph. vult *σιβάδος*.

5 Lectio vulg. conjungit ὥσπερ αἶε δεδειπν. sine ulla distinctione. Hinc Br. legendum censet ἄρτι δεδειπν. modo caenatus. Eum sequitur *Schirach* vertendo: fondern so wie er eben von der gemeinschaftlichen Speisung zurückkam. R. per distinctionem rem expedit: ὥσπερ αἶε sc. νήφειν εἰώθει, δεδειπνηκῶς, i. e. ἀπὸ τῆς ἐν Φειδ. δείπνῃ, vel μετὰ τὸ ἐπιθῆναι δειπν. — SG. hab. *δεδειπνηκῶς*.

βείας ¹ Φοιτῶν, αἰχυνόμενος καὶ δεδοικώς, μὴ τις αἰ-
δοίτο τῶν ἐνδόν· ἅμα καὶ τῆς νύμφης ἐπιτεχνωμένης
καὶ συνευπορέσης, ὅπως ἂν ἐν καιρῷ καὶ λαυδάνοντες
ἀλλήλοις συμπορεύοιντο. καὶ τῆτ' ἔπραττον ἐν ὀλίγον
χρόνον, ἀλλ' ὥστε καὶ παῖδας γενέσθαι ἐνόησεν, πρὶν ἐς
ἡμέραν θεάσασθαι τὰς αὐτῶν ² γυναῖκας. ἡ δὲ τοιαύ-
τη σύνοδος, ἢ μόνον ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης ἀσκη-
σις ἦν, ἀλλὰ τοῖς ³ τε σώμασι γονίμους ⁴, καὶ τῷ
Φιλεῖν αἰεὶ καινὸς καὶ προσφάτως ἦγεν ἐπὶ τὴν κοινω-
νίαν, ἐδὲ διακορεῖς, ἐδ' ἐξιτήλας ταῖς ἀνέδην ⁵ κοι-
νωνίαις, ἀλλ' αἰεὶ τι λείψανον καὶ ὑπέκκαυμα πό-
θς καὶ χάριτος ἐναπολείποντας ἀλλήλοις. τοσαύτην δὲ
τοῖς γάμοις ἐπισήσας αἰδῶ καὶ τάξιν, ἐδὲν ἦττον ἐξέ-
βαλε τὴν κενὴν ⁶ καὶ γυναικῶδη ζήλοτυπίαν, ἐν καλῷ
κατασήσας, ὕβριν μὲν καὶ ἀταξίαν πᾶσαν εἴργειν ἀπὸ
τῆ γάμου, παίδων τε καὶ τεκνώσεως κοινωνεῖν ⁷ τοῖς
ἀξίοις, καταγελῶντας ⁸ τῶν, ὡς ἀμικῖα καὶ ἀκοινώνη-
τα, ταῦτα μετιόντων σφαγαῖς καὶ πολέμοις. ἐξῆν
μὲν γὰρ ἀνδρὶ πρεσβυτέρῳ νέας γυναῖκας, εἰ δὴ τινα
τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀσπάσαιτο νέων καὶ δοκιμάσειεν,
εἰσαγαγεῖν παρ' αὐτὴν, καὶ πλήσαντα γενναίᾳ σπέρμα-
τος, ἴδιον αὐτοῖς ⁹ ποιήσασθαι τὸ γεννηθῆν. ἐξῆν δὲ

H 3

πάλιν

- 1 Ante has voces additur κρύφα in SG.
- 2 SG. ἐαυτῶν.
- 3 R. mavult ἀλλὰ καὶ τοῖς.
- 4 V. Γονίμοις; Idem paulo post καινῶς καὶ προσφάτως, pro καινὸς καὶ προσφάτως.
- 5 Vulg. ἀναίδη; pro quo H. Steph. ex mente Plutarchi ἀνέδην reponendum censuit. Consentit cod. SG. ἀνέδην habens.
- 6 SG. καινήν.
- 7 Ex emend. R. pro vulg. κοινωνίαν.
- 8 Sic V. SG. Junt. — Vulg. dant καταγελῶν ex Ald.
- 9 Ita Ald. & SG. — Vulg. αὐτῆς ex Junt. — Quis tamen dubitet, Reiskio, dictionem Pl. quamcunque legas, nimis du-
ram

πάλιν ἀνδρὶ χρησῶ, τῶν εὐτένων τινὰ καὶ σωφρόνων
 θαυμάσαντι γυναικῶν ἐτέρω γεγαμημένην, πείσαι τὸν
 ἄνδρα ² συνελθεῖν, ὡσπερ ἐν χώρα καλλιμάρπῳ φυ-
 τεύοντα καὶ ποιόμενον παῖδας ἀγαθὰς, ἀγαθῶν ὁμαί-
 μος καὶ συγγενεῖς ἐσομένης. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν
 ἰδίᾳ ἠγεῖτο τῶν πατέρων τὰς παῖδας, ἀλλὰ κοινὰς τῆς
 πόλεως, ὁ Λυκῆργος. ὅθεν ἐν ἐν τῶν τυχόντων,
 ἀλλ. ἐν τῶν ἀρίστων ἐβέλετο γεγονότας εἶναι τὰς πο-
 λίτας. ἔπειτα πολλὴν ἀβελτηρίαν ² καὶ τύφον ἐνεώρα
 τοῖς περὶ ταῦτα τῶν ἄλλων νομοθετήμασιν· οἱ κύνες
 μὲν καὶ ἵππος ὑπὸ τοῖς κρατίστοις τῶν ὀχέων βιβάζ-
 ζοσι ³, χάριτι πείθοντες, ἢ μιδῶ, τὰς κυρίας· τὰς
 δὲ γυναῖκας ἐγυλευσάμενοι φρερῶσιν, ἐξ αὐτῶν ⁴ μόνων
 τίπτειν ἀξιῶντες, καὶ ἀφρονες ᾄσι, καὶ παρήλιπες,
 καὶ νοσῶδεις· ὡς ἐχὶ πρώτοις τοῖς κεινημένοις καὶ
 τρέφουσι τῶν παίδων γινομένων πονηρῶν, ἐὰν ἐν πονη-
 ρῶν γένωνται, καὶ τὲναντίον χρησῶν, ἂν τοιαύτης τύ-
 χωσι γενέσεως. ταῦτα δὲ ἕτως πραττόμενα φυσικῶς
 καὶ πολιτικῶς τότε, τοσῶτον ἀπέειχε τῆς ὑπερον λεγο-
 μένης γενέσθαι περὶ τὰς γυναῖκας εὐχερείας, ὡσεὶ ὅπως
 ἄπισον εἶναι τὸ τῆς μοιχείας παρ' αὐτοῖς. καὶ λόγος
 ἀπομνημονεύεται Γεράδα τινὸς Σπαρτιάτη τῶν σφόδρα
 παλαιῶν, ὃς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ξένου, τί πάχισον οἱ μοι-
 χοὶ παρ' αὐτοῖς, εἶπεν ⁵. Ὡ ξένε, ἐδεῖς γίνεται
 μοιχὸς παρ' ἡμῖν. ἐκεῖνος δὲ ὑπολαβόντος, Ἐὰν δ'
 ἔν

ram declaranti, assentire? Sane non mirum, si lectori suspen-
 da videtur. An conjectura R. — καὶ τὸν (i. e. τῆτον) πλή-
 σαντα, & hunc juvenem puta — αὐτοῖς εἰσποιήσασθαι —
 omnem difficultatem tollat, aliorum relinquendo iudicio.

1 Post h. v. videtur R. deesse ἔαν αὐτῆ.

2 Ita SG. — Vulg. ἀβελτηρίαν.

3 V. τῶν ὀχετῶν βιβάζουσι. R. mavult verba sic frustra
 legi: ἵππος τοῖς κρατίστοις τῶν ὀχέων ὑποβιβάζουσι.

4 Br. legit ἀνδρῶν.

5 Junt. & Ald. εἰπεῖν.

ἐν¹ γένηται; Ταῦρον, ἔφη ὁ Γεράδας, ἐκλίπει² μέγαν, ὃς ὑπερκύψας τὸ Ταύγετον ἀπὸ τῆς Εὐρώτα πίεται. Θαυμάσαντος δ' ἐκείνους καὶ Φήσαντος. Πῶς δ' ἂν γένοιτο βῆς τηλικῆτος; γελάσας ὁ Γεράδας. Πῶς δ' ἂν, ἔφη, ἐν Σπάρτῃ μοιχὸς γένοιτο; ταῦτα μὲν ἐν ἰσόρηται περὶ τῶν γάμων.

XVI. Τὸ δὲ γεννηθὲν ἐκ ἧν κύριος ὁ γεννήσας τρέφειν, ἀλλ' ἔφερε λαβῶν εἰς τόπον τινὰ λέχην³ καλόμενον, ἐν ᾧ καθήμενοι τῶν φυλετῶν οἱ πρεσβύτατοι, καταμαθόντες τὸ παιδάριον, εἰ μὲν εὐπαγὲς εἶη καὶ ῥωμαλέον, τρέφειν ἐκέλευον, κληῖρον αὐτῷ τῶν ἐννακχιλίων προσνειμάντες. εἰ δ' ἀγεννὲς καὶ ἄμορφον, ἀπέπεμπον εἰς τὰς λεγομένας ἀποθέτας, παρὰ Ταύγετον [τὸν⁴] βαραθρώδη τόπον, ὡς ἐτ' αὐτῷ ζῆν ἄμεινον, ἕτε τῇ πόλει, τὸ μὴ καλῶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρὸς εὐεξίαν καὶ ῥώμην πεφυκός. ὅθεν ἐδὲ ὕδατι τὰ βρέφη, ἀλλ' οἴνω παριέλθου αἰ γυναῖκες, βάσανόν τινα ποιόμεναι τῆς πράσεως αὐτῶν. λέγεται γὰρ ἐξίσταθαι τὰ ἐπιληπτικὰ καὶ νοσώδη πρὸς τὸν ἄκρατον⁵ ἀποσφαιελίζοντα. τὰ δ' ὑγιεινὰ μᾶλλον σομῆσθαι καὶ κρατύνεσθαι τὴν ἕξιν. ἦν δὲ περὶ τὰς τροφὰς ἐπιμελεία τις μετὰ τέχνης, ὡς' ἄνευ σπαργάνων ἐκίρεφάσας τὰ βρέφη, τοῖς μέλεσι καὶ τοῖς εἶδεσιν ἐλευθέρια ποιεῖν, ἔτι δ' εὐνολα ταῖς διαίταις, καὶ ἔσκιχα, καὶ ἀθαμβῆσι σιότῃ, καὶ πρὸς ἐρημίαν ἀφοβα, καὶ ἀπειρα δυσκολίας ἀγεννῆς καὶ κλαυθμυρισμῶν. διὸ καὶ τῶν ἕξωθεν ἐνιοι τοῖς τέκνοις Λακωνικὰς ἐωνῆντο τιτθῆς. καὶ τὴν γε τὸν Ἀθηναῖον Ἀλκιβιάδην τιτθεύσασαν Ἀμύκλαν ἰσο-

H 4

rēs

1 V. SG. ἐάν ἔν. Vulg. ἐάν δὲ γέν.

2 R. vult κλίεται.

3 V. λεύκη.

4 R. videtur delendum, perperam e fine nominis Ταύγ. iteratum.

5 SG, τὸ ἄκρατον.

ρᾶσι γεγονέναι Λάκαιναν. ἀλλὰ τάτω μὲν, ὡς Πλάτων Φησί, Ζώπυρον ἐπέστησε παιδαγωγὸν Περιλλῆς, ἕδεν τι τῶν ἄλλων διαφέροντα δέλων· τῶν δὲ Σπαρτιατῶν παῖδας ἕκ ἐπ' ὠνητοῖς, ἕδ' ἐμμυθίοις ¹ ἐποίησατο παιδαγωγοῖς ὁ Λυκῆργος, ἕδ' ἐξῆν ἐκάσῳ τρέφειν, ἕδὲ παιδεύειν, ὡς ἐβέλετο, τὸν υἱὸν, ἀλλὰ πάντας εὐθύς ἐπῆλαετῆς γενομένους παραλαμβάνων αὐτοὺς, εἰς ἀγέλας κατελόχιζε, καὶ συννόμους ποιῶν καὶ συντρόφους, μετ' ἀλλήλων εἵθιζε συμπαίζειν καὶ συχολάζειν. ἄρχοντα δ' αὐτοῖς παρίσατο ² τῆς ἀγέλης, τὸν τῷ Φρονεῖν διαφέροντα, καὶ θυμοειδέσατον ἐν τῷ μάχεσθαι καὶ πρὸς τῶτον ἀφείρων, καὶ προστάτηντος ἡρωῶντο, καὶ κολάζοντος ἐκαρτέρευ, ὥστε τὴν παιδείαν εἶναι μελέτην εὐπείδειας. ἐπεσιόπεν δ' οἱ πρεσβύτεροι παίζοντας αὐτοὺς, καὶ τὰ πολλὰ μάχας τινὰς ἐμβαλόντες αἰεὶ καὶ Φιλονεικίας, ἕ παρέργως κατεμάνθανον, ὁποῖός ἐστι τὴν φύσιν ἐκαστος αὐτῶν πρὸς τὸ τολμᾶν, καὶ μὴ φυγομαχεῖν ἐν ταῖς ἀμίλλαις· γράμματα μὲν ἔν ἕνεκα τῆς χρείας ἐμάνθανον· ἡ δ' ἄλλη πᾶσα παιδεία πρὸς τὸ ἄρχεσθαι καλῶς ἐγίνετο, καὶ καρτερεῖν πονῶντα, καὶ νικᾶν μαχόμενον. δι' ὃ καὶ τῆς ἡλικίας προερχομένης ἐπέτεινον αὐτῶν τὴν ἀσκησιν, ἐν χρωῖ τε κείροντες, καὶ βαδίζειν ἀνυποδῆτες, παίζειν τε γυμνὰς ὡς τὰ πολλὰ συνεδίζοντες. γενόμενοι δὲ δωδεκαετείς, ἄνευ χιτῶνος ἤδη διετέλεον, ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνοντες, ἀνχμηροὶ τὰ σώματα, καὶ λητρῶν καὶ ἀλειμμάτων ἀπειροί· πλὴν ὀλίγας ἡμέρας τινὰς τῷ ἐνιαυτῷ τῆς τοιαύτης Φιλανθρωπίας ³ μετεῖχον. ἐκάθευδον δ' ὁμῶς κατ' Ἴλην καὶ ἀγέλην, ἐπὶ σιβάδων, ὡς αὐτοὶ ⁴ συνεφόρον, τῷ παρὰ τὸν Εὐρώταν πεφυκὸς καλὰ-

1 Ex emend. R. pro vulg. ἕδὲ μυθίοις.

2 Ita dedit R. pro vulg. παρίσατο.

3 Sola in Junt. legitur τῆς τοιαύτης Φωνῆς καὶ Φιλανθρ.

4 V. αὐτοῖς.

καλάμη τὰ ἄκρα ταῖς χερσίν ἄνευ σιδήρου κατακλάσαντες. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὰς λεγομένους λυκόφοντας ¹ ὑπεβάλλοντο, καὶ κατεμίγνυσαν ταῖς σιβάσι, θερμαντικὸν ἔχειν τι τῆς ὕλης δοκίμης.

XVII. Ἡδὴ δὲ τοῖς τηλικατοῖς ἔρασαι τῶν εὐδοκίμων νέων συνανεσρέφοντο καὶ προσεῖχον οἱ πρεσβύτεροι καὶ μᾶλλον ², ἐπιφοιτῶντες εἰς τὰ γυμνάσια, καὶ μαχομένοις καὶ σκώπῃσιν ἀλλήλους παρατυγχάνοντες, ἔπαρέργως, ἀλλὰ τρόπον τινὰ πάντες οἴομενοι πάντων καὶ πατέρες εἶναι καὶ παιδαγωγοὶ καὶ ἄρχοντες· ὥστε μήτε καιρὸν ἀπολείπεσθαι, μήτε χωρίον ἔρημον τῷ νεφετῆντος ³ τὸν ἀμαρτάνοντα, καὶ κολάζοντος. ἔμην ἀλλὰ καὶ παιδονόμος ἐν τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐτάττετο· καὶ κατ' ἀγέλας αὐτοὶ προΐσαντο τῶν λεγομένων εἰρένων ἀεὶ τὸν σωφρονέσατον καὶ μαχιμώτατον. εἶρενας δὲ καλῶσι, τὰς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐν παίδων γεγονότας· μελλεῖρενας δὲ, τῶν παίδων τὰς πρεσβυτάτας. ἔτος ἔν ὃ εἶρην, εἴκοσιν ἔτη γεγώς, ἄρχει τε τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις, καὶ κατ' οἶκον ὑπηρέταις χρῆται πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπιτάσσει δὲ τοῖς μὲν ἀδροῖς ⁴, ξύλα φέρειν, τοῖς δὲ μικροτέροις, λάχανα. καὶ φέρουσι κλέπτοντες, οἱ μὲν, ἐπὶ τὰς κήπας ⁵ βαδίζοντες, οἱ δ' εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν συσσίτια παρ-
εισρέοντες εὖ μάλα πανέργως καὶ πεφυλαγμένως· ἂν δ' ἄλλῳ, πολλὰς λαμβάνει πληγὰς τῇ μάσῃ, ῥαθύμως δοκῶν κλέπειν καὶ ἀτέχνως. κλέπῃσι δὲ καὶ τῶν σιτίων ὅ τι ἂν δύνωνται, μανθάνοντες εὐφυῶς ἐπιτίθε-

H 5

δαι

¹ Anon. λυκοφάνες. V. λυκόφοντας. — Hesychius & Valerius λυκόφανον; In instit. Lacon. λυκοφῶνας.

² Part. καί, quam hab. V. & Junt. — vulgares autem, Aldinam secutæ, omiserat, restituit R.

³ Ita legi voluit Br. pro vulg. νομοθετῆντος.

⁴ V. ἀδροῖς.

⁵ V. κήπας.

δαι τοῖς καθεύδουσιν, ἢ ῥαθύμως φυλάσσουσι. τῷ δὲ ἀλόντι ζήμια πληγαὶ καὶ τὸ πεινῆν ¹. γλίχρον γὰρ αὐτοῖς ἐσι δεῖπνον, ὅπως δι' αὐτῶν ² ἀμυνόμενοι τὴν εὐδειαν, ἀναγκιάζονται τολμᾶν καὶ πανουργεῖν ³. καὶ τῆτο μὲν, ἔργον τῆς ὀλιγοσιτίας· πάρεργον δὲ φασὶ τὴν τῶν σωμάτων αὐξησην. Φέρεται γὰρ εἰς μῆκος, ὅταν τὸ πνεῦμα μὴ πολλὴν χῆ διατριβὴν καὶ ἀσχολίαν ὑπὸ πλήθους τροφῆς εἰς βάρους καὶ πλάτος πιεζόμενον, ἀλλ' ἄνω βαδίσει διὰ κηφότητα, τῆ σώματος ἐκλύτως καὶ ῥαδίως ἐπιδιδόντος. τὸ δ' αὐτὸ ⁴ καὶ καλῶς ⁵ δοκεῖ ποιεῖν· αἱ γὰρ ἰχναὶ καὶ διάκενοι μᾶλλον ἕξεις ⁶ ὑπακέουσι πρὸς τὴν διάρθρωσιν· αἱ δ' ὀγκώδεις καὶ πολύτροφοι, διὰ βάρους ἀντιβαίνουσιν· ὥσπερ ἀμέλει καὶ τῶν ἐν τῷ κύειν καθαιρομένων γυναικῶν ἰχναὶ μὲν, εὐειδῆ δὲ καὶ γλαφυρὰ γίνεται τὰ βρέφη, διὰ τὴν ἐλαφρότητα τῆς ὕλης κρατεμένης μᾶλλον ὑπὸ τῆ τυπέντος. ἀλλὰ γὰρ ἡ μὲν αἰτία τῆ συμβαινόντος ἐν μέσῳ προκείδω σκοπεῖν.

XVIII. Οὕτω δὲ κλέπτουσι πεφροντισμένως οἱ παῖδες, ὥσε λέγεται τις ἤδη σύμμου ἀλώπεκος ⁷ κειλοφῶς, καὶ τῷ τριβωνίῳ περιελέλων, σπαρασσόμενος ὑπὸ τῆ θηρίᾳ τὴν γαστέρα τοῖς ὄνουσι καὶ τοῖς ὄδασι, ὑπὲρ τῆ λαθεῖν ἐγκαρτερῶν ἀποθανεῖν. καὶ τῆτο μὲν εἰδ' ἀπὸ τῶν νῦν ἐφήβων ἀπιστόν ἐσιν, ἢν πολλὰς ἐπὶ τῆ
βω-

¹ R. fusp. legendum: πρὸς ταῖς πληγαῖς καὶ τὸ πεινῆν. In Junt. & Ald. πεινεῖν.

² Ita Br. leg. voluit pro vulg. αὐτῶν.

³ Post h. v. R. deesse videtur: εἰσὶ δ' αὐτῶν οἱ πλείστοι ἰχνοὶ.

⁴ V. τὸ δ' αὐτὸ τῆτο.

⁵ Ita Anon. — vulg. καλῶς.

⁶ Br. mutato ordine legendum censet εἶξ. μᾶλ. ὑπακ.

⁷ abest a Junt. sed habet Ald.

βωμῆ τῆς Ὀρθίας ¹ ἐωράκαμεν ἐναποθνήσκοντας ² ταῖς
 πληγαῖς. δειπνήσας δὲ ὁ εἶρην κατακείμενος, τῷ μὲν
 ἄσαι προσέταξε τῶν παίδων, τῷ δ' ἐρώτημά τι πρό-
 βραλε, πεφροντισμένης δεόμενον ἀποκρίσεως. οἶον, ὅσις
 ἄριστος ἐν τοῖς ἀνδράσι, ἢ ποία τις ἢ τῶδε πράξις. ἐκ
 τῆς δὲ καὶ κρίνειν τὰ καλὰ καὶ πολυπραγμονεῖν εὐ-
 θύς ἐξ ἀρχῆς εἰδίζοντο περὶ τῶν πολιτῶν. τὸ γὰρ,
 ἐρωτηθέντα, τίς πολίτης ἀγαθός, ἢ τίς ἐκ εὐδόκιμος,
 ἀπορεῖν τῆ ἀποκρίνασθαι, νωθρῶς ἐποιῶντο καὶ πρὸς
 ἀρετὴν ἀφιλοτίμη ψυχῆς σημεῖον. ἔδει δὲ ³ τὴν ἀπό-
 κρισιν καὶ μετ' αἰτίας εἶναι, καὶ ἀποδείξεως εἰς βρα-
 χύν τινα συνηγμένης λόγον καὶ σύντομον· ὁ δὲ πλημ-
 μελῶς ἐπιμελούμενος ⁴ ἐκολάζετο, δῆγμα λαμβάνων
 ὑπὸ τῆ εἴρεος εἰς τὸν ἀντίχειρα. πολλὰν δὲ καὶ
 πρεσβυτέρων παρόντων καὶ ἀρχόντων, ὁ εἶρην ἐκόλα-
 ζε τὰς παῖδας, ἀπόδειξιν διδῶς, εἰ μετὰ λόγου, καὶ
 ὡς δεῖ, κολάζει. καὶ κολάζων μὲν, ἐκ ἐνωλύετο· τῶν
 δὲ παίδων ἀπελθόντων, εὐθύνας ὑπεῖχεν, εἰ τραχύ-
 τερον τῆ δέοντος ἐπετίμησεν ⁵, ἢ τὴναντίον ἐκλελυμέ-
 νας καὶ ἀτόνας. ἐκοινῶνεν δ' οἱ ἔρασαι τοῖς παισὶ τῆς
 δόξης ἐπ' ἀμφοτέρας· καὶ λέγεται ποτε παιδὸς ἐν τῷ
 μάχεσθαι Φωνῆν ἀγενῆ προεμένε, ζημιωθῆναι τὸν ἔρα-
 σὴν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. ἔτω δὲ τῆ ἔραν ἐγνεκριμέ-
 νη ⁶ παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ τῶν παρθένων ἔραν τὰς κα-
 λὰς καὶ ἀγαθὰς γυναῖκας, τὸ ἀντερῶν ⁷ ἐκ ἦν· ἀλ-
 λά

¹ Ita Anon. & ex omnium consensu legendum pro vulg.
 ὀρνιθείας.

² Ita Anon. — Vulg. ἀποθνήσκ.

³ V. add. καί.

⁴ Hanc lectionem ex Junt. & Ald. revocavit R. pro con-
 jectura H. St. ut videtur esse, ἀποκρινάμενος.

⁵ Junt. & Ald. vitiose ἀπετίμη.

⁶ Sic Aldina. Junt. hab. ἐγνεκριμένα.

⁷ Ex sensu, quo hæc vox h. l. sumenda est, R. deesse vi-
 detur post ἐκ ἦν — ἔραδος καὶ ζηλοτυπίας πρόφασις.

λά μᾶλλον ἀρχὴν ἐποιῶντο Φιλίας πρὸς ἀλλήλους οἱ τῶν αὐτῶν ἐραδέντες, καὶ διετέλεν κοινῇ σπευδάζοντες, ὅπως ἄριστον ἀπεργάσαιτο τὸν ἐρώμενον.

XIX. Ἐδίδασιον δὲ τὰς παῖδας καὶ λόγῳ χρῆσθαι πικρίαν ἔχοντι μεμιγμένην χάριτι, καὶ πολλὴν ἀπὸ βραχείας λέξεως ἀναδεύρησιν. τὸ μὲν γὰρ σιδηρῶν νόμισμα μικρὰν ἔχειν ἐποίησεν ἀπὸ πολλῆς σαθμῆς δύναμιν ὁ Λυκῆργος, ὡς εἴρηται. τὸ δὲ τῆς λόγου νόμισμα τέναντιον, ἀπ' εὐτελεῶς καὶ ὀλίγης λέξεως, εἰς πολλὴν καὶ περιττὴν κατεσκευάσασε διάνοιαν, τῇ πολλῇ σιωπῇ τὰς παῖδας ἀποφθεγματικὰς καὶ πεπαιδευμένους πρὸς τὰς ἀποκρίσεις μηχανώμενος. ὡς γὰρ τὸ σπέρμα τῶν ¹ πρὸς τὰς συνεσίας ἀκολάσων ἔγονον ὡς τὰ πολλὰ καὶ ἀναρπὸν ἐσιν, ἕτως ἢ πρὸς τὸ λαλεῖν ἄκρασία κενὸν τὸν λόγον ποιεῖ καὶ ἀνόητον. Ἄγεις μὲν ἔν ὁ βασιλεὺς, σιώπωντος Ἀττικῆς τινος τὰς Λακωνικὰς μαχαίρας εἰς τὴν μικρότητα, καὶ λέγοντος, ὅτι ῥαδίως αὐτὰς οἱ θραυματοποιοὶ καταπίνυσιν ἐν τοῖς θεάτροις, Καὶ μὴν μόλις ², εἶπεν, ἡμεῖς ἐφινόμεθα τοῖς ἐγχειριδίοις τῶν πολεμίων. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν λόγον ὄρω τὸν Λακωνικὸν, βραχὺν μὲν εἶναι δοκῶντα, μάλιστα δὲ τῶν πραγμάτων ἐφινόμενον, καὶ τῆς διανοίας ἀπτόμενον τῶν ἀπροωμένων. καὶ γὰρ ὁ Λυκῆργος αὐτὸς ³ βραχυλόγος τις ἔοικε γενέσθαι καὶ ἀποφθεγματικὸς· εἰ δεῖ τεκμαίρεσθαι τοῖς ἀπομνημονεύμασιν,

¹ Omittit V.

² Secundum Br. hæc lectio menti Pl. minus congrua. Reponendum cenfet aut cum Anon. μάλιστα, id quod & legitur in Apophth. aut μάλιστα, Dor. pro μήκιστα, longissime, quod R. maxime placet. Hic quidem vocem μόλις haud profusus repudiat, dummodo cum ἴσταις, quod abesse nullo pacto potest, copuletur.

³ Hunc verborum ordinem, qui est in Juntina, R. dedit pro vulgari, qui est in Aldina, καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Λυκ.

σιν, οἷόν ἐστι τὸ παρὰ τὰς πολιτείας ¹, πρὸς τὸν ἀξιῶν-
 τα ποιεῖν δημοκρατίαν ἐν τῇ πόλει. Σὺ γὰρ, ἔφη,
 πρῶτος ἐν τῇ οἰκίᾳ σε ποίησον δημοκρατίαν. καὶ τὸ ²
 περὶ τῶν θυσιῶν, πρὸς τὸν πυθόμενον, διὰ τί μικρὰς ἔτω
 καὶ εὐτελεῖς ἔταξεν ³. Ἴνα μὴ ποτ', ἔφη, τιμῶντες
 τὸ θεῖον διαλίπωμεν. καὶ τὸ περὶ τῶν ἀθλημάτων,
 ταῦτα μόνον μὴ κωλύσαι ⁴ ἀγωνίζεσθαι τὰς πολίτας, ἐν
 οἷς χεὶρ ἐκ ἀνατείνεται. Φέρονται δ' αὐτῶ καὶ δι' ἐπι-
 σολῶν ἀποκρίσεις τοιαῦται πρὸς τὰς πολίτας. Πῶς ἂν
 πολεμίων ἔφοδον ἀλεξοίμεθα ⁵; Ἄν πτωχοὶ μένητε ⁶,
 καὶ μὴ μέσσω ἄτερος πατέρω ἐρατήμεν. καὶ πάλιν πε-
 ρὶ τῶν τειχῶν. Οὐκ ἂν εἴη ἀτείχιος πόλις, ἂν τις ⁷
 ἀνδρείοις ⁸, καὶ ἔκ πλίνθοις ἐσεφάνωται. περὶ μὲν ἔν
 τέτων καὶ ⁹ τῶν τοιούτων ἐπισολῶν ἔτ' ἀπισῆσαι βῆδιον,
 ἕτε πιζεῦσαι.

XX. Τῆς δὲ πρὸς τὰ μήκη τῶν λόγων διαβολῆς,
 δειγμάτων τοιαῦτα τῶν ἀποφθεγμάτων ἐστί. Λεωνίδας ὁ
 βασιλεὺς, ἀκαίρως τινὸς περὶ πραγμάτων ἀχρήστων δια-
 λεχθέντος. Ὡς ξένη, εἶπεν, ἐκ ἐν δέοντι χρέη τῶ
 δέοντι. Χαρίλαος δὲ, ὁ ἀδελφιδῶς τῷ Λυκέρῳ, πε-
 ρὶ

¹ R. mavult abesse has voces, aut saltim περι' τῶν πολι-
 τειῶν legi.

² V. uti & infra καὶ τὸ π. τ. ἀθλ. —

³ V. ἔδοξεν, vel ἔδειξεν.

⁴ Ex emend. R. pro vulg. κωλύσαντα. In Junt. & Ald.
 est κωλύσαντος. Ad hæc, idem non dubitat, μὴ ponendum esse
 post κωλύσαι.

⁵ V. ἀποδεξοίμεθα.

⁶ Br. vult μὲν ἦτε; Aldina dat πτωχοὶ μὲν ἦτε μένητε;
 pro seq. ἐρατήμεν Xyl. susp. κρατήτα. Anon. hab. ἡρατή-
 τε; Br. forsan legendum putat ἐρατή aut ἐρατίζη. In Apophth.
 legitur ἐρεάνη. — Xyl. dedit πατέρω, gen. cas. sine jot. subscr.

⁷ R. restituit e Junt. pro vulg. ἄτις, quod Ald. dedit.

⁸ Anon. ἀνδράσι, uti in Apophth. — R. autem legendum
 censet: ἀνδρείοις τείχεσι, καὶ ἔκ πλινθίνοισι

⁹ doest V. Præcedens ἔν autem dedit R. ex Junt. & Ald.

ρὶ τῆς ὀλιγότητος αὐτῆ τῶν νόμων ἐρωτηθεῖς, εἶπεν,
 ὡς οἱ λόγοις μὴ χρώμενοι πολλοῖς, ἐδὲ νόμων δέονται
 πολλῶν. Ἀρχιδαμίδας δὲ, μεμφομένων τινῶν Ἐκα-
 ταῖον τὸν σοφιστὴν, ὅτι παραληφθεῖς εἰς τὸ συσσίτιον
 ἐδὲν ἔλεγεν. Ὁ εἰδὼς, ἔφη, λόγον, καὶ καιρὸν οἶ-
 δεν. ἃ δὲ τῶν πικρῶν ἔφη ἀπομνημονευμάτων ¹ ἐκ
 ἀμοιρεῖν χάριτος, τοιαῦτ' ἐσι. Δημάρατος, ἀνδρώπε
 πονηρὸς νόπλοντος ² αὐτὸν ἀκαίροις ἐρωτήμασι, καὶ δὴ
 τῷτο πολλὰκις ἐρωτῶντος, τίς ἄριστος Σπαρτιατῶν, ἔφη.
 Ὁ τὴν ἀνομοιότατος. Ἄγις δ' ἐπαινέτων τινῶν τὰς
 Ἥλειας, ὡς καλῶς τὰ Ὀλύμπια καὶ δικαίως ἄγοντας.
 Καὶ τί μέγα, ἔφη, Ἥλειοι ποιῶντι ³, δι' ἐτῶν πέντε
 ἀμέρα μὲν χρώμενοι τῷ δικαιοσύνη; Θεόπομπος δὲ,
 ξένη τινὸς εὐνοίαν ἐνδεικνυμένη, καὶ Φάσιοντος, ὡς
 παρὰ τοῖς αὐτῆ πολίταις Φιλολόκιων καλεῖται. Καλὸν
 ἦν τοι, εἶπεν, ὦ ξένη, Φιλοπολίταν καλεῖσθαι. Πλει-
 σῶναξ δὲ ὁ Πausanias, ῥήτορος Ἀθηναίης τὰς Λακεδαι-
 μονίαις ἀμαθεῖς ἀποκαλέωντος, Ὁρῶς, ἔφη, λέγεις
 μόνοι γὰρ Ἑλλήνων ἔμμεσ ἐδὲν κακὸν μεμαθήκαμεν
 παρ' ὑμῶν. Ἀρχιδαμίδας δὲ πρὸς τὸν πυθόμενον,
 πόσοι εἰσὶ Σπαρτιάται, Ἰκανοί, εἶπεν, ὦ ξένη, τὰς
 καὶς ⁴ ἀπερύειν. Ἐσι δὲ καὶ τοῖς μετὰ παιδιᾶς
 εἰρημένους ὑπ' αὐτῶν τεμμήρασαι τὸν ἐθισμόν. εἰδί-
 ζοντο γὰρ μηδέποτε χρῆσθαι τῷ λόγῳ παρέργως, μηδ'
 ἀφίεναι φωνὴν, ἥτις ἐκ ἀμασγέπως εἶχε ⁵ τινὸς θεω-
 ρίας ἀξίαν διάνοιαν. ὁ μὲν γὰρ ἀνῆσσι τῆ μιμημένε τὴν
 ἀηδόνα παρακαλέμενος, Αὐτὰς ἔφη, ἀνεκα τῆνας ⁶. ὁ
 δ' ἀναγνὲς τὸ ἐπίγραμμα τῷτο·

Σθεν·

1 Anon. ἀποφθεγματάων.

2 Ita legi maluit H. Steph. pro vulg. σκώπλοντος.

3 Sic Aldina. ποιῶντες dedit Juntina.

4 In Apoph. hab. Pl. ἐχθρὸς, dictumque Aristonī tribuit.

5 Ita dedit R. de suo. Vulg. ἔχει. H. Steph. vult ἔχει.

6 Vulg. leſt. dat αὐτὸς ἐφ. ἀν. τῆνας; Anon. hab. αὐτὰς.

Junt. autem, Ald. & Cratandr. αὐτὰς & τῆνας.

Σθενύοντας ποτὲ τέσδε τυραννίδα, χάλκεος Ἄρης
 Εἶλε· Σελινῆντος δ' ἀμφὶ πίλας ἔθανον.
 Δικαίως, εἶπε, τεθνάκωντι τοὶ ἄνδρες· ἔδει γὰρ ἀφέ-
 μεν ὅλαν αὐτὰν κατακαῆμεν ¹. νεανίσκος δὲ πρὸς τὸν
 ἐπαγγελλόμενον αὐτῷ δώσειν ἀλεπτρουόνας θνήσκοντας
 ἐν τῷ μάχεσθαι. Μὴ σύγε, εἶπεν, ἀλλὰ δὸς μοι τῶν
 ἀποκλεινόντων ἐν τῷ μάχεσθαι. Ἔτερος δὲ τις ἰδὼν
 θαμύοντας ἐν ἀποχωρήσει ἐπὶ δίφρων ἀνθρώπων· Μὴ
 γένοιτο, εἶπεν, ἐνταῦθα καθίσαι, ὅθεν ἐκ ἔσιν ὑπ-
 ἐξανασηῆναι πρεσβυτέρῳ. Τὸ μὲν ἔν τῶν ἀποφθεγμά-
 των εἶδος ἦν τοῖστον, ὡσε λέγειν τινὰς ἐκ ἀτόπως, ὅτι
 μᾶλλον ἐσι τὸ Φιλοσοφεῖν, ἢ τὸ Φιλογυμνασεῖν, λακω-
 νίζειν.

XXI. Ἡ δὲ περὶ τὰς ὠδὰς καὶ τὰ μέλη παιδευ-
 σις ἐχ' ἡττον ἐσπαδάζετο τῆς ἐν τοῖς λόγοις εὐζηλίας ²
 καὶ καθαριότητος· ἀλλὰ καὶ τὰ μέλη κέντρον εἶχεν
 ἐγερτικὸν θυμῶ, καὶ παρασατικὸν ὀρμῆς ἐνθεσιώδους
 καὶ πραγματικῆς ³. καὶ ἡ λέξις ἦν ἀφελῆς καὶ ἀβρυ-
 πῆτος ἐπὶ πράγμασι ⁴ σεμνοῖς καὶ ἡθοποιοῖς. ἐπαινοὶ
 γὰρ ἦσαν ὡς τὰ πολλὰ τῶν τεθνηκότων ὑπὲρ τῆς
 Σπάρτης, εὐδαιμονιζομένων ⁵. καὶ ψόγοι τῶν τρεσάν-
 των, ὡς ἀλγεινὸν καὶ κακοδαίμονα βιάντων βίον, ἐπ-
 αγγελία τε καὶ μεγαλαυχία πρὸς ἀρετὴν, πρέπσσα
 ταῖς ἡλικίαις ⁶. ὦν ἕνεκα δείγματος, ἐ χειρόν ἐσιν ἔν
 τι

¹ V. κατακαῆμεν. Id. paulo post ἀποθνήσκοντας pro θνή-
 σκοντας.

² V. ἀζηλίας. Vtram lectionem præferat, dubitat R.

³ Br. mavult πραγματικῆς, ut in Instit. Lac.

⁴ V. γράμμασι.

⁵ R. susp. ὡς εὐδαιμονίζ.

⁶ R. has voces ita struendas legendasque susp. ἐπαγγελία
 7= πρὸς ἀρετὴν, καὶ μεγαλαυχία πρέπσσα τ. η. aut ἐπαγγελίᾳ
 καὶ μεγαλ. πρὸς ἀρετὴν προτρέπσσα, πρεπόντως ταῖς ἡλικίαις.

τι προσεβήκαθαι ¹. τριῶν γὰρ χορῶν κατὰ τὰς τρεῖς ἡλικίας συνισαμένων ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ μὲν τῶν γερόντων ἀρχόμενος ἦδεν·

Ἄμμες πότ' ἡμεσ ² ἄλκιμοι νεανίαι.

ὁ δὲ τῶν ἀκμαζόντων ἀμειβόμενος ἔλεγεν·

Ἄμμες δέ γ' εἰμέν ³. αἰ' δὲ λῆς, πείραν λάβε.

ὁ δὲ τρίτος, ὁ τῶν παίδων·

Ἄμμες δέ γ' ἐσσόμεθα πολλῶν κάρφονες ⁴.

ὅπως δ' ἂν τις ἐπισήσας τοῖς Λακωνικοῖς ποιήμασιν, ὧν ἔτι καθ' ἡμᾶς ἐνια διεσώζετο, καὶ τὰς ἐμβατηρίας ρυθμὸς ἀναλαβῶν, οἷς ἐχρῶντο πρὸς τὸν αὐλὸν ἐπάγοντες τοῖς πολεμίοις, ἔκαιώς ἠγήσασατο καὶ τὸν Τέρπανδρον καὶ τὸν Πίνδαρον τὴν ἀνδρείαν τῆ μεσικῆ συνάπλιν. ὁ μὲν γὰρ ἔτως πεποίηκε περὶ τῶν Λακεδαιμονίων·

Ἐνθ' αἰχμὰ τε νέων θάλλει καὶ μῦσα λίγεια,

Καὶ δῖνα εὐρυάγυια.

Πίνδαρος δέ Φησιν·

Ἐνθα βελταὶ γερόντων, καὶ νέων ἀνδρῶν ἀρισευόντων αἰχμαῖ, καὶ χοροὶ καὶ μῦσαι καὶ ἀγλαία. Μεσικωτάτης γὰρ ἅμα καὶ πολεμικωτάτης ἀποφαίνεσιν αὐτές.

Ἐρπει ⁵ γὰρ ἅντα τῶ σιδάρῳ τὸ καλῶς κιδαρίσδειν, ὡς ὁ Λακωνικὸς ποιητὴς εἴρηκε. καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις προεθύετο ταῖς Μῦσαις ὁ βασιλεὺς, ἀναμιμνήσκων,

¹ Hanc lect. restituit R. ex Junt. pro vulg. προσεβήκ. ex Ald.

² Junt. & Ald. dant ποτ' ἡμεσ.

³ Anon. εἰμέσ.

⁴ Pro πολλῶν dant Junt. & Ald. πολλῶν. V. & Junt. κρέσσονες.

⁵ Br. sec. Jos. Scaliger. in notis ad Varron. de re rust. legi vult. ῥίπαι. Fand. lect. habet Anon. qui & pro σιδάρῳ legit σιδήρῳ. R. lect. vulg. bene habere censet: *ars fidicina in obviam ferro.*

ἔκων ¹, ὡς ἔοικε, τῆς παιδείας ² καὶ τῶν κρίσεων, ἵνα ὡσι πρόχειροι παρὰ τὰ δεινὰ, καὶ λόγῳ τινὸς ἀξίας παρέχασιν τὰς πράξεις τῶν μαχομένων.

XXII. Τότε δὲ ³ καὶ τοῖς νέοις τὰ σκληρότατα τῆς ἀγωγῆς ἐπανιέντες, ἐκ ἐκώλυον καλλωπιζέσθαι περὶ κόμην, καὶ κόσμον ὄπλων καὶ ἱματίων, χαίροντες, ὡσπερ ἵπποις, γαυριῶσι καὶ Φρουατομένοις πρὸς τὰς ἀγῶνας. διὸ κομῶντες εὐθὺς ἐκ τῆς τῶν ἐφήβων ἡλικίας, μάλιστα περὶ τὰς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαρὰν ⁴ τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην ἀπομνημονεύουτές τινὰ καὶ Λυκέρῳ λόγον περὶ τῆς κόμης, ὅτι τὰς μὲν καλὰς εὐπρεπεστέρας ποιεῖ, τὰς δ' αἰχρὰς φοβερωτέρας. ἐχρῶντο δὲ καὶ γυμνασίοις μαλακωτέροις παρὰ τὰς στρατείας. καὶ τὴν ἄλλην διαίταν ἐχ ἔτω νεκολασμένην, ἐδ' ὑπεύθυνον τοῖς νέοις παρεῖχον, ὥστε μόνοις ἀνδράπων ἐπεινοῖς τῆς εἰς τὸν πόλεμον ἀσκήσεως ἀνάπαυσιν εἶναι τὸν πόλεμον. ἤδη δὲ συντεταγμένης [ἅμα ⁵] τῆς Φάλαγγος αὐτῶν, καὶ τῶν πολεμίων παρόντων ⁶, ὁ βασιλεὺς ἅμα τὴν τε χίμαιραν

1 R. susp. ἀναμιμνήσκειν εὐχόμενος, ὡς ἔοικε — Idem pro seq. τῶν κρίσεων vult τῶν κρίσεων.

2 V. ποιήσεως. Ex eodem restitutum est ὡσι πρόχειροι pro vulg. ὡς πρόχ.

3 Ita legendum censuit Dacer. ex Xenoph. Laced. Rep. pro vulg. ποτὲ δὲ, quia non interdum, sed semper moris fuerit proelio ingruente. Schirach tamen sequitur lect. vulg. — zuweilen erliefs man auch den jungen Leuten die Härte.

4 Ante h. v. potest ὡσε vel ἐπὶ τῷ subaudiri; Mavult tamen R. suspicari post λιπαρὰν τὴν desiderari σπικδάζαντες.

5 R. in annot. ad h. l. vocabulum ἅμα, quod quater paucis versibus repetitur, redundans hic loci, unciis inclusum, cens delendum declarat. Textus autem ipse uncis omisit, quos nunc nostra in edit. recepimus.

6 V. ὄρωντων.

ραν ἐσφαγιάζετο, καὶ σεφανεῖται παρήγγελλε πᾶσι, καὶ τὰς αὐλητὰς αὐλεῖν ἐκέλευε τὸ Κασόρειον μέλος· ἅμα ¹ δ' ἐξῆρχεν ἐμβατηρίᾳ παιᾶνος. ὥσε σεμνήν ἅμα καὶ καταπληκτικὴν τὴν ὄψιν εἶναι, ῥυθμῶ τε πρὸς τὸν αὐλὸν ἐπιβαινόντων ², καὶ μήτε διάσπασμα ποιῶντων ἐν τῇ Φάλαγγι, μήτε ταῖς ψυχαῖς θορυβεμένων, ἀλλὰ πρῶως καὶ ἰλαρῶς ὑπὸ τῆ μέλας ἀγομένων ἐπὶ τὸν κίνδυνον. ἔτε γὰρ Φόβον, ἔτε θυμὸν ἐγγίνεσθαι πλεονάζοντα τοῖς ἔτω διακειμένοις εἰδὸς ἐσιν, ἀλλ' εὐσαφὲς φρόνημα μετ' ἐλπίδος καὶ θράσους ³, ὡς τῆ Θεᾶ συμπαρόντος. ἐχώρει δ' ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς πολεμίους, ἔχων μεθ' ἑαυτῆ σεφανίτην ἀγῶνα νενικηκότα. καὶ Φασί γέ τινα, χρημάτων πολλῶν ἐν Ὀλυμπίοις διδομένων αὐτῷ, μὴ δεξάμενον, ἀλλὰ πολλῶ πόνῳ καταπαλαίσαντα τὸν ἀνταγωνιστὴν, ὡς τις ⁴ εἶπεν αὐτῷ, Τί σοι πλέον, ὦ Λάκων, γέγονεν ἀπὸ τῆς νίκης ⁵; Φάναι μειδιάσαντα, Πρὸ τῆ βασιλείως τεταγμένος μαχῆμαι τοῖς πολεμίοις. τρεψάμενοι δὲ καὶ νικῆσαντες ἐδίωκον, ὅσον ἐμβεβαιώσασθαι ⁶ τὸ νίκημα τῇ Φυγῇ τῶν πολεμίων, εἴτ' εὐθύς ἀνεχώρην, ἔτε γενναῖον, ἔτε Ἑλληνικὸν ἠγάμενοι, κόπτειν καὶ Φονεύειν ἀπολεγομένους καὶ παρανεχωρηκότας. ἦν δ' ἕ μόνου καλὸν τῆτο καὶ μεγαλόψυχον, ἀλλὰ καὶ χρήσιμον. εἰδότες γὰρ οἱ μαχόμενοι πρὸς αὐτὰς, ὅτι τὰς ὑφισταμένους ἀναιρᾶσι, Φεῖδονται δὲ τῶν ἐνδιδόντων, τῆ μένειν τὸ Φεύγειν ἠγάγαντο λυσιτελέσερον.

XXIII.

¹ R. sup. αὐτὸς δ' ἐξῆρχεν.

² Br. mavult cum Anon. ἐμβαίνόντων, quia rhythmus ipse ἐμβατήριος dicitur.

³ V. θάρσος.

⁴ V. e Junt. ὥσε.

⁵ Junt. & Ald. dant γέγονε διὰ τῆς ν.

⁶ Ita dedit R. ex more loquendi Plutarcho pro vulg. ἐμβεβ.

XXIII. Αὐτὸν δὲ τὸν Λυκῆργον Ἰππίας μὲν ὁ σοφιστῆς πολεμικώτατόν φησι γενέσθαι, καὶ πολλῶν ἔμπειρον στρατηγῶν ¹. Φιλοσέφανος δὲ καὶ τὴν κατ' ἑλαμῆς τῶν ἰππέων διανομὴν ² Λυκῆργῳ προστίθησιν· εἶναι δὲ τὸν ἑλαμὸν, ὡς ἐκεῖνος συνέσῃσεν, ἰππέων πεντήκοντα τὸ πλῆθος ἐν τετραγώνῳ χήματι τεταγμένων. ὁ δὲ Φαληρεὺς Δημήτριος, ἐδεμῖας ἀψάμενον πολεμικῆς πράξεως, ἐν εἰρήνῃ κατασήσασθαι τὴν πολιτείαν. εἶοικε δὲ καὶ ³ τῆς Ὀλυμπιακῆς ἐνεχειρίας ἢ ἐπίνοια, πρὸς καὶ πρὸς εἰρήνην ἔχοντος οἰκείως ἀνδρὸς εἶναι. καίτοι Φασί τινες, ὡς Ἑρμιππος μνημονεύει, τὸν Λυκῆργον ἔ προσέχειν, ἐδὲ κοινωνεῖν ἐν ἀρχῇ τοῖς περὶ ⁴ τὸν Ἴφίτου, ἀλλὰ τυγχάνειν ἄλλως ἐπίδημῆντα καὶ θεώμενον· ἀνεῖσαι δὲ Φωνὴν ὡσπερ ἀνθρώπων τινὸς ἐξ ὀπίθεν ἐπιτιμῶντος αὐτῷ, καὶ θαυμάζοντος, ὅτι τὰς πολίτας ἔ προτρέπεται κοινωνεῖν τῆς πανηγύρεως· ὡς δὲ μεταστροφέντος, ἐδαμῆ Φανερός ὁ Φρυγῆάμενος ἦν, θεῖον ἠγησάμενον, ἔτω πρὸς τὸν Ἴφίτου τραπέδαι, καὶ συνδιακοσμήσαντα τὴν ἑορτήν, ἐνδοξοτέραν καὶ βέβαιωτέραν κατασήσαι.

XXIV. Ἡ δὲ παιδεία μέχρι τῶν ἐνηλίκων διέτεινεν. ἐδεῖς γὰρ ἦν ἀφειμένος ὡς ἐβάλετο ζῆν, ἀλλ', οἷον ἐν στρατοπέδῳ, τῇ πόλει, καὶ δίκαιαν ἔχοντες ἄρισμένην, καὶ διατριβὴν περὶ τὰ κοινὰ, καὶ ὅλως νομίζοντες ἐχ αὐτῶν, ἀλλὰ τῆς πατρίδος εἶναι, διετέ-

I 2

λιν·

¹ Ita dedit R. pro vulg. στρατιῶν, pro quo Br. voluit στρατιῶν. Schirach tamen vulgatam sequitur lectionem & interpretationem, vertendo: soll vielen Feldzügen beigewohnt haben, quod phrasis: πολλῶν στρατιῶν ἔμπειρον, non significare posse videtur.

² Junt. & Ald. dant simplex νομῆν; uti paulo post ἔσῃσεν pro συνέσῃσεν.

³ deest Junt. & Ald.

⁴ Junt. & Ald. dant vitiose πρὸς.

λαν· εἰ μὴ τι πράττειν εἴη ἕτερον ¹ προστεταγμένον, ἐπισκοπῶντες τὰς παῖδας, καὶ διδάσκοντές τι τῶν χρησίμων, ἢ μανθάνοντες αὐτοὶ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων. καὶ γὰρ ἐν τι τῷτο ² τῶν καλῶν ἦν καὶ μακαρίων, ἃ παρεσκεύακε ³ τοῖς ἑαυτῶ πολίταις ὁ Λυκῆργος, ἀφθονία ⁴ χολῆς, οἷς τέχνης μὲν ἀψαθὰι βαναύσει τὸ παράπαν ἔτι ἐφίετο· χρηματισμῶ δὲ συναγωγῆν ἔχοντος ἐργάδῃ καὶ πραγματεῖαν ⁵, ἔδ' ὅτι' ἐν ἔδει, διὰ τὸ νομιδῆ τὸν πλῆστον ἀζήλον γεγενῆσθαι καὶ ἄτιμον. οἱ δ' εἰλωτες αὐτοῖς εἰργάζοντο τὴν γῆν, ἀποφορὰν τὴν εἰρημένην τελῶντες. ἐπιδημῶν δὲ τις Ἀθήνησι, δικαστηρίων ὄντων, καὶ πυθόμενός τινα δίκην ἀργίας ὠφληκότα βαδίζειν ἀθυμῶντα, καὶ προπεμπόμενον ⁶ ὑπὸ τῶν Φίλων συναχθόμενων καὶ βαρέως φερόντων, ἐδεῖτο δεῖξαι τὰς συμπαρόντας αὐτῶ, τίς ἐστιν ὁ τὴν ἔλευθερίας ⁷ ἐαλωκώς δίκην. ἔτω δαλοπρεπὲς ἠγγῆντο τὴν περὶ τὰς τέχνας καὶ τὸν χρηματισμὸν ἀδολεχίαν ⁸. δίκαι δ', ὡς εἰκός, ἐξέλιπον ἅμα τῷ νομίσματι, μήτε πλεονεξίας, μήτ' ἀπορίας αὐτοῖς παράσης, ἰσότητος δ' ἐν εὐπορίᾳ, καὶ ῥασιώης δι' εὐτέλειαν γεγενημένης. χοροὶ δὲ καὶ θάλια καὶ εὐωχίαι, καὶ διατριβαὶ περὶ τε θήρας καὶ γυμνάσια καὶ λέχας, τὸν ἅπαντα χρόνον ἐπεχωρίαζον, ὅτε μὴ στρατεύομενοι τύχοιεν.

XXV.

1 V. hunc habet verborum ordinem: *πρ. ἕτερον εἴη.*

2 V. & Junt. *ἴατων.*

3 Anon. *ὧν παρεσκεύακεν.*

4 Ita voluit H. Steph. & dat Anon. pro vulg. *ἀφθονίαν.*

5 Br. mavult *πραγματείας*, jungendo cum *χρηματ.* vel *πραγματικῆν*, ad *συναγωγῆν*. R. post *πραγμ.* susp. *deesse* *ποδῆν.*

6 V. *προπεμπόμενος.*

7 Ita dedit R. ex conjectura Bryani pro vulg. *ἐλευθερίαν*. Legi quoque posse *ἐλευθερίων*, R. censet.

8 H. Steph. ex veterum codd. consensu reponendum putavit *ἀρχολίαν*. Ita habet Anon. — R. a Steph. dissentit.

XXV. Οἱ μὲν γε νεώτεροι τριάκοντα ἐτῶν τὸ παρ-
 ἅπαν ἔκατέβαινον εἰς ἀγορὰν, ἀλλὰ διὰ τῶν συγγε-
 νῶν καὶ τῶν ἐρασῶν ἐποιῶντο τὰς ἀναγκαίας οἰκονομίας.
 τοῖς δὲ πρεσβυτέροις αἰσχρὸν ἦν συνεχῶς ὄρᾶσθαι περὶ
 ταῦτα διατριβᾶσιν, ἀλλὰ τὸ μὲν ¹ πλείστον τῆς ἡμέ-
 ρας περὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰς καλεσμένας λέχας ἀνα-
 στρέφεται. καὶ γὰρ εἰς ταύτας συνιόντες ἐπιεικῶς ἐχθό-
 λαζον μετ' ἀλλήλων, ἕθενος μεμνημένοι τῶν πρὸς χρη-
 ματισμὸν ἢ χρεῖαν ἀγοραῖον συντελέωντων· ἀλλὰ τὸ
 πλείστον ² ἦν τῆς τοιαύτης διατριβῆς ἔργον, ἐπαινεῖν
 τι τῶν καλῶν, ἢ τῶν αἰσχρῶν ψέγειν, μετὰ παιδιᾶς
 καὶ γέλωτος ἐλαφρῶς ὑποφέροντος εἰς νεθεσίαν καὶ δι-
 ὀρθωσιν. ἐδὲ γὰρ αὐτὸς ἦν ἀκράτως ³ αὐστηρὸς ὁ Λυ-
 κῆργος· ἀλλὰ καὶ τὸ τῷ γέλωτος ἀγαλμάτιον ἐνεῖνον
 ἰδρύσασθαι Σωσίβιος ἰσορεῖ, τὴν παιδιὰν ὡσπερ ἡδυσμα
 τῷ πόνῳ καὶ τῆς διαίτης, ἐμβαλόντα κατὰ καιρὸν εἰς
 τὰ συμπόσια καὶ τὰς τοιαύτας διατριβὰς. τὸ δ' ὄλον,
 ἐπίδειξε τὰς πολίτας μὴ βέλεσθαι, μήτ' ἐπίσασθαι κατ'
 ἰδίαν ζῆν, ἀλλ' ὡσπερ τὰς μελίττας, τῷ κοινῷ συμ-
 φεεῖς ὄντας ἀεὶ, καὶ μετ' ἀλλήλων εἰλημένους περὶ τὸν
 ἄρχοντα, μικρῶν δεῖν ἐξεσῶτας ἑαυτῶν ὑπ' ἐνθεσιασμῶ
 καὶ Φιλοτιμίας, ὅλας εἶναι τῆς πατρίδος. ὡς ἔστι καὶ
 Φαναῖς τισιν αὐτῶν ἀποθεωρῆσαι τὴν διάνοιαν. ὁ μὲν
 γὰρ Παιδάργητος, ἐκ ἐγρηθίεις εἰς τὰς τριακοσίους, ἀπῆκε

I 3

μάλα

¹ Hanc particulam restituit R. e Junt. pro vulg. lect. μὴ, ex Ald. profecta. Anon. μὴ γὼ πλείστον, quod maluit Br. quam γὼ μὴ πλ. — Hinc R. ante sequens ἀναστρέφεται deesse putat ἴδα aut ἔχρη. Schirach lectionem sequitur Anon. vertendo: Den Alten gereichte es zur Schande, wenn sie sich oft in dergleichen Geschäften auf dem Markte sehen ließen (in Plut. dictione hunc sensum equidem non invenio: melius sane Kind.) und nicht den grösten Theil des Tags &c.

² V. inserit μὴ.

³ Ita hab. Anon. & legi voluit Tan. Faber pro vulg. ἀκρατῶς.

μάλα Φαιδρῶς ¹, ὡσπερ χαίρων, ὅτι βελτίονας αὐτῆ τριακοσίς ἢ πόλις ἔχει. Πεισιπρατίδας δὲ ὁ πρεσβεύων πρὸς τὰς βασιλέως ² στρατηγὰς μεθ' ἑτέρων, ἐρομένων αὐτῶν. πότερον ἰδίᾳ πάρεισιν, ἢ δημοσίᾳ πεμφθέντες, εἶπεν, Αἴνα ³ τύχωμεν ⁴, δημοσίᾳ. αἴνα ἀποτύχωμεν, ἰδίᾳ. ἢ δὲ Βρασιῶδες μήτηρ Ἀργιλεωνίς, ὡς ἀφινόμενοι τινες εἰς Λακεδαίμονα τῶν ἐξ Ἀμφιπόλεως εἰσηλθόν πρὸς αὐτήν, ἠρώτησεν, εἰ καλῶς ὁ Βρασιῶδας ἀπέθανε, καὶ τὰς Σπάρτας ἀξίως· μεγαλυνόντων δ' ἐπεινῶν τὸν ἄνδρα, καὶ λεγόντων, ὡς ἔτι ἔχει τοιοῦτον ἄλλον ἢ Σπάρτη. Μὴ λέγετε, εἶπεν, ὡς ξένοι· καλὸς μὲν γὰρ ἦν καὶ ἀγαθὸς ὁ Βρασιῶδας· πολλὰς δ' ἄνδρας Λακεδαίμων ἔχει τήνδε κάρηνας ⁵.

XXVI. Τὰς δὲ γέροντας αὐτὸς μὲν, ὡς εἴρηται, κατέστησε τὸ πρῶτον ἐν τῶν μεταχόντων τῆ βλαβείματος· ὕστερον δ', ἀντὶ τῆ τελευτῶντος, ἔταξε καθιστάσαι τὸν ἄριστον ἀρετῆ κριθέντα τῶν ὑπὲρ ἐξήμιοντα ἔτη γεγονότων. καὶ μέγιστος ἐδόκει τῶν ἐν ἀνδράποισ ἀγωνῶν ἕτος εἶναι, καὶ περιμαχητότατος, ἔ γὰρ ἐν ταχέσι τάχισον, ἔδ' ἐν ἰχυροῖς ⁶ ἰχυρότατον, ἀλλ' ἐν ἀγαθοῖς καὶ σάφροσιν ἄριστον καὶ σαφρονέσατον ἔδει κριθέντα, νικητήριον ἔχειν τῆς ἀρετῆς διὰ βίης τὸ σύμπαν, ὡς εἰπεῖν, κράτος ἐν τῇ πολιτείᾳ, κύριον ὄντα καὶ θανάτου καὶ ἀτιμίας, καὶ ὅλων τῶν μεγίστων. ἐγένετο δ' ἡ κρίσις τόνδε τὸν τρόπον. ἐκκλησίας ἀθροισθείσης, ἄνδρες αἰρετοὶ καθείργοντο πλησίον εἰς οἴκημα, τὴν ὄψιν μὲν ⁷ ἔχ' ὄρωντες, ἔδ' ὀρώμενοι, τὴν δὲ
κραυ-

¹ R. mavult Φαιδρῶς, in adject.

² V. βασιλέων.

³ V. αἴτε.

⁴ Anon. τύχωμεσ; uti in seq. ἀποτύχωμεσ.

⁵ V. e Junct. ἔχα ἐκάνα κρείττονας.

⁶ Ita Anon pro vulg. ἔδ' ἐχυροῖς.

⁷ V. τὴν μὲν ὄψιν.

κραυγὴν μόνον ἀκόντες ἐκκλησιαζόντων. βοῇ γὰρ, ὡς τᾶλλα, καὶ τὰς ἀμιλλωμένους ἔκρινον, ἐχ ὁμᾶ πάντων, ἀλλ' ἐπάσθε κατὰ κληῖρον εἰσαγομένους, καὶ σιωπῇ διαπορευομένους τὴν ἐκκλησίαν. ἔχοντες ἔν οι κατὰ κλεισοὶ γραμματεῖα, καθ' ἕκαστον ἐπεσημαίνοντο τῆς κραυγῆς τὸ μέγεθος, ἐκ εἰδότες, ὅτῳ γένοιτο, πλὴν ὅτι πρῶτος, ἢ δευτέρος, ἢ τρίτος, ἢ ὅποσοσᾶν ¹ εἴη τῶν εἰσαγομένων. ὅτῳ δὲ πλείω γένοιτο καὶ μεγίστη, τῆτον ἀνηγόρευον. ὁ δὲ σεφανωσάμενος περιήρει τὰς θεάς· εἶποντο δὲ πολλοὶ νέοι, ζήλῶντες τὸν ἄνδρα καὶ μεγαλύνοντες, πολλὰ τε γυναῖκες ἐγυμνιάζουσαι δι' ἰδῆς τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸν βίον εὐδαιμονίζουσαι. τῶν δ' ἐπιτηδείων ἕκαστος αὐτῷ δεῖπνον παρατιθεῖς ἔλεγεν, ὅτι ταύτῃ ἢ πόλις τιμᾶ ² τῇ τραπέζῃ. περιελθὼν δ' εἰς τὸ συσσίτιον ἀπήει, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐγένετο συνήθως· δευτέρας δὲ μερίδος αὐτῷ παρατεθείσης, ἐφύλαττεν ἀράμενος· καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἐπὶ ταῖς θύραις τῆ Φιδίτις τῶν οἰκείων παρρησῶν γυναικῶν, ἦν μάλιστα τυγχάνοι ³ τιμῶν, προσεκαλεῖτο· καὶ διδὼς τὴν μοῖραν ἔλεγεν, ὅτι ταύτην αὐτὸς λαβὼν ἀρισεῖον, ἐπεὶ νῆ δίδωσιν, ὡσεὶ κῆκείνην ζήλωμένην ὑπὸ τῶν ἄλλων προπέμπεσθαι γυναικῶν.

XXVII. Καὶ μὴν καὶ τὰ ⁴ περὶ τὰς ταφὰς ἀριστα διεκόσμησεν αὐτοῖς ⁵. πρῶτον μὲν γὰρ ἀνελών δευσιδαιμονίαν ἀπάσας, ἐν τῇ πόλει θάπτειν τὰς νεκρὰς, καὶ πλησίον ἔχειν τὰ μνήματα τῶν ἱερῶν ἐκ ἐκάλυψε, συντρόφους ποῶν ταῖς τοικύταις ὄψεσι καὶ συνήθεις

I 4

1 Junt. dat ποσοσᾶν.

2 Post ταύτῃ aut σε, aut αὐτὸν R. putat deesse. Prius dat Anon ἢ πόλις σε τιμᾶ.

3 Junt. & Ald. dant τυγχάνα, in indicat.

4 deest Junt. & Ald.

5 Ita ex conject. Br. — Junt. & Ald. αὐτὸς.

τὰς νέεσ ¹, ὥσε μὴ ταράττεσθαι, μηδ' ὀρῶδεῖν τὸν θάνατον, ὡς μαιίνοντα τὰς ἀψαμένεσ νεκρῶ σώματος, ἢ διὰ τὰφων διελθόντασ. ἔπειτα συνθάπτειν ἕδεν εἶασεν, ἀλλὰ ἐν ² Φοινικίδι καὶ Φύλλοισ ἐλαίας θέντεσ τὸ σῶμα, περιέσελλον. ἐπιγράψαι δὲ τὸνομα θάψαντασ ἐν ἐξῆν τῶ νεκρῶ, πλὴν ἀνδρὸσ ἐν πολέμῳ, καὶ γυναικὸσ, τῶν ἱερῶσ ³ ἀποθανόντων. χρόνον δὲ πένθεσ ὀλίγον προσώρισεν ⁴, ἡμέρασ ἕνδεκα. τῇ δὲ δωδεκάτῃ θύσαντασ ἔδει Δήμητρι λύειν τὸ κένθος. ἕδεν γὰρ ἦν ἀργὸν, ἕδ' ἀφειμένον, ἀλλὰ πᾶσι κατεμιγνύετο ⁵ τοῖσ ἀναγκαίοισ ἀρετῆσ τινα ζῆλον, ἢ κακίας διαβολήν. καὶ κατεπύκνωσ παραδειγμάτων πλήθει τὴν πόλιν, οἷσ ἀναγκαῖον ἦν ἐντυγχάνοντασ αἰεὶ καὶ συντροφεομένεσ, ἀγεσθαι καὶ καταχρηματίζεσθαι ἰόντασ ⁶ πρὸσ τὸ καλόν. ὅθεν ἕδ' ἀποδημεῖν ἔδωκε τοῖσ βελομένοισ καὶ πλανᾶσθαι, ξενικὰ συνάγοντασ ἡθῆ, καὶ μιμήματα βίων ἀπαιδεύτων, καὶ πολιτευμάτων διαφοράσ ⁷. ἀλλὰ καὶ τὰσ ἀθροισμένεσ ἐπ' ἕδενί χρησίμῳ, καὶ παρεισρέοντασ εἰσ τὴν πόλιν ἀπήλαυνεν, ἔχ, ὡσ Θεκυδίδησ Φησί, δεδιώσ, μὴ τῆσ πολιτείασ μιμηταὶ γένωνται, καὶ πρὸσ ἀρετὴν τι χρῆσιμον ἐκμάθωσιν, ἀλλὰ μάλλον, ὅπωσ μὴ διδάσκαλοὶ κακῶσ τιποσ ὑπάρξωσιν. ἅμα γὰρ ξένοισ σώμασιν

¹ V. νεκρῶσ.

² deest Juntinæ. Prima dedit Ald.

³ Artic. τῶν R. ex Junt. & Ald. præposuit, scil. earum mulierum, quæ uxores fuissent virorum in sacerdotio vita defunctorum. Pro ἱερῶσ hab. Anon. — ἱερῶσ. Hinc Br. susp. ἱερείασ; R. vero ἐν ἱερωσύνη, aut ἱερωμένησ.

⁴ R. mavult προώρισεν.

⁵ R. mavult κατεμίγνυε.

⁶ R. hæc vox suspecta videtur. Quærit, num redundet, ut sæpius? an leg. πάντασ, an λαθόντασ?

⁷ R. de suo dedit pro vulg. διαφοράν. Br. voluit διαφορῶσ.

σιν ἀνάγκη καὶ λόγος ¹ ἐπεισιέχαι ξένους· λόγοι δὲ και-
νοὶ κρίσεις καινὰς ἐπιφέρουσιν· ἐξ ἧν ἀνάγκη πάθῃ πολ-
λὰ φύεσθαι, καὶ προαιρέσεις ἀπαρδύσας πρὸς τὴν κατε-
στάσαν πολιτείαν, ὥσπερ ἁρμονίαν. διὸ μᾶλλον ἔμελλε
χρῆναι φυλάττειν τὴν πόλιν, ὅπως ² ἡθῶν ἐν ἀνα-
πληθῆσεται πονηρῶν, ἢ σωματῶν νοσερῶν ἐξώθεν ἐπεισ-
ιόντων.

XXVIII. Ἐν μὲν ἧν τέτοις ἑδέν ἐσιν ἀδικίας ἴχ-
νος ³ ἑδὲ πλεονεξίης, ἣν ἐγκαλῶσιν ἔνιοι τοῖς Λυκέρ-
γος νόμοις, ὡς ἰκανῶς ἔχουσι πρὸς ἀνδρείαν, ἐνδεῶς δὲ
πρὸς δικαιοσύνην. ἣ δὲ καλεμένη κρυπτή παρ' αὐτοῖς,
εἶγε δὴ καὶ τῆτο τῶν Λυκέργος πολιτευμάτων ἐν ἐσιν,
ὡς Ἀριστοτέλης ἰσόρηκε, ταύτην ἂν εἴῃ καὶ τῶ Πλά-
τωνι περὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆ ἀνδρὸς ἐνεργασμένη ⁴
δόξαν. ἦν δὲ τοιαύτη· τῶν νέων οἱ ἄρχοντες διὰ
χρόνου τῆς μάλις αὐτῶν ἔχειν δουκῶντας εἰς τὴν χάραν
ἄλλως ⁵ ἐξέπεμπον, ἔχοντας ἐγχειρίδια καὶ τροφήν
ἀναγκαίαν, ἄλλο δ' ἑδέν· οἱ δὲ μεθ' ἡμέραν μὲν εἰς
ἀσυνδήλως διασπειρόμενοι τόπως, ἀπέκρυπτον ἑαυτῆς
καὶ ἀνεπαύοντο, νύκτωρ δὲ κατιόντες εἰς τὰς ὁδούς,
τῶν εἰλωτῶν τὸν ἀλισιόμενον ἀπέσφαττον. πολλάνις δὲ
καὶ τοῖς ἀγροῖς ἐπιπορευόμενοι, τῆς βωμαλεωτάτης καὶ
κρατίσης αὐτῶν ἀνήκεν. ὥσπερ καὶ Θεκυδίδης ἐν τοῖς
Πελοποννησιακοῖς ἰσορεῖ, τῆς ἐπ' ἀνδρείᾳ προκρινέντας
ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, σεφανύσασθαι μὲν ὡς ἐλευθέρως
γεγονότας, καὶ περιελθεῖν τὰ τῶν Θεῶν ἱερά, μικρὸν

I 5

δὲ

1 Part. καὶ addidit R. de suo, & λόγοι explicat per ar-
tes, studia.

2 Junt. & Ald. dant ὡς.

3 V. ἡθῶς.

4 R. de suo dedit pro ἀνεργ.

5 Restius ex sententia Br. ἄλλο ἄλλως. R. lectionem
vulg. retinet, eam explicans per temere, prætextu aut nullo,
aut quocunque tandem vano & commenticio.

δὲ ὑσερον ἅπαντας ἀφανεῖς γενέσθαι, πλείονας ἢ διχί-
 λίς ὄντας· ὡς μήτε παραχρῆμα, μήτε ὑσερον ἔχειν
 τινὰ λέγειν τῷ τρόπῳ διεφθάρησαν. Ἀριστοτέλης δὲ
 μάλισά Φησι καὶ τὰς Ἐφόρας, ὅταν εἰς τὴν ἀρχὴν
 κατασῶσι, πρῶτον τοῖς εἴλωσι καταγγέλλειν πόλεμον,
 ὅπως εὐαγὲς ἢ τὸ ἀνελεῖν. καὶ τὰλλα δὲ τραχέως
 προσεφέροντο καὶ σιληρῶς αὐτοῖς· ὥστε ¹ καὶ πίνειν
 ἀναγκάσαντες πολλὸν ἄκρατον, εἰς τὰ συσσίτια παρεισ-
 ῆγον, ἐπιδεικνύμενοι τὸ μεθύειν οἶον ἐσι τοῖς νέοις. καὶ
 ἄλλὰς ἐκέλευον ἔδειν, καὶ χορείας χορεύειν ἀγεννεῖς καὶ
 καταγελάσας, ἀπέχεσθαι δὲ τῶν ἐλευθέρων ². διὸ καὶ
 Φασιν ὑσερον ἐν τῇ Θηβαίων εἰς τὴν Λακωνικὴν στρα-
 τεῖα ³ τὰς ἀλισκομένους εἴλωτας, κελευομένους ἔδειν τὰ
 Τερπάνδρου καὶ Ἀλκιμᾶνος καὶ Σπένδοντος ⁴ τὸ Λάικω-
 νος, παραιτεῖσθαι, Φάσκοντας ἐν ἐθέλειν τὰς δεσποσύ-
 νας ⁵. ὥστε τὰς λέγοντας, ἐν Λακεδαίμονι καὶ τὸν
 ἐλεύθερον, μάλισα ἐλεύθερον ⁶ εἶναι, καὶ τὸν δῶλον,
 μάλισα δῶλον, ἐ Φαύλως τεθωρημέναι ⁷ τὴν διαφο-
 ράν. τὰς μὲν ἐν τοιαύτας χαλεπότητας ὑσερον ἐγγε-
 νέσθαι ⁸ τοῖς Σπαρτιάταις νομίζω, μάλισα μετὰ ⁹ τὸν
 μέγαν σεισμόν, ᾧ ¹⁰ συνεπιπέσθαι τὰς εἴλωτας μετὰ Μεσ-
 σηνίων

¹ Br. mavult ἕτε. Seq. ἀναγκάσαντας dedit R. de suo pro vulg. ἀναγκάζοντας.

² Br. sup. ἐλευθέρων, ut supra παιδευτὰς ἐλευθέρους.

³ Ex conj. Br. pro vulg. στρατῶ.

⁴ Ita leg. Aldina. Spudontis habet Lopus; ἄρχοντος V. — Σπέντος Junt.

⁵ V. γὰς δεσποσύνας.

⁶ Junt. dat ἐλευθέρων.

⁷ R. mavult συντεθωρημέναι.

⁸ Junt. & Ald. dant simplex γενέσθαι.

⁹ R. mavult μάλισα δὲ μ.

¹⁰ Br. mavult ἐν ᾧ, quasi hæc præpos. ipsius ex sententia necessaria, absorpta fuisset in syllaba fin. præced. vocis σεισμόν. R. autem verè defendit dictionem Plut. secundam lect. vulg.

σηνίαν ἰσορῶσι, καὶ πλείσα κακὰ τὴν χώραν εἰργάσθαι, καὶ μέγισον τῇ πόλει περισῆσαι κίνδυνον ¹. ἔ γὰρ ἂν ² ἔγωγε προσθείην Λυκῆργω μιᾶρὸν ἔτω τὸ ³ τῆς κρυπλίας ἔργον· ἀπὸ τῆς ἄλλης αὐτῆ πραότητος καὶ δικαιοσύνης τεκμαιρόμενος τὸν τρόπον, ὧ καὶ τὸ δαιμόνιον ἐμαρτύρησε.

XXIX. Κατεilhaμμένων δὲ τοῖς ἐθισμοῖς ἤδη ⁴ τῶν κυριωτάτων ὑπ' αὐτῆ, καὶ τῆς πολιτείας ἐκτετραμμένης ⁵ ἱκανῶς, καὶ δυναμένης φέρειν ἑαυτὴν καὶ σῶζειν δι' ἑαυτῆς, ὡσπερ ὁ Πλάτων φησὶν, ἐπὶ τῷ κόσμῳ γενομένῳ καὶ κινήσεντι τὴν πρώτην κίνησιν εὐφρανθῆναι τὸν Θεὸν, ἔτως ⁶ ἀγαθoὶ καὶ ἀγαπήσας τὸ τῆς νομοθεσίας κάλλος καὶ μέγεθος ἐν ἔργῳ γενομένης καὶ ὁδῷ βαδίζουσης, ἐπέθύμησεν, ὡς ἀνυσὸν ἐξ ἀνθρωπίνης προνοίας, ἀθάνατον αὐτὴν ἀπολιπεῖν, καὶ ἀκίνητον εἰς τὸ μέλλον. συναγαγὼν ἔν ἅπαντας εἰς ἐπιλησίαν, τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἔχειν ἔφη καὶ ἱκανῶς πρὸς εὐδαιμονίαν καὶ ἀρετὴν τῆς πόλεως· ὁ δὲ κυριωτάτον ἐστὶ καὶ μέγιστον, ἐκ ἂν ἐξενεγεμεῖν πρότερον πρὸς αὐτῆς, ἢ χρῆσασθαι τῷ Θεῷ. δεῖν ἔν ἐκείνec ἐμμένειν τοῖς καθεσῶσι νόμοις, καὶ μηδὲν ἀλλάσσειν, μήτε μετακινεῖν, ἕως ἐπάνεισιν ἐκ Δελφῶν αὐτός. ἐπανελθὼν γὰρ ὁ τι ἂν τῷ Θεῷ δοκῆ ποιήσειν. ὁμολογόντων δὲ πάντων καὶ κελευόντων βαδίζειν, ὄρκος λαβὰν παρὰ τῶν βασιλέων καὶ τῶν γερόντων, ἔπειτα παρὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν,

ἐμμε-

¹ Post h. v. addit V. ἐν μὲν ἔν τέτοις ἔδεν ἐστὶν ἀδικίας ἔχνος — (sec. Ed. Frst. catal. var. lect. εἶδος) quæ verba habentur supra.

² Ita Anon. & V. — Vulgatis deest ἂν.

³ R. de suo addidit.

⁴ V. ἤδη τοῖς ἐθισμοῖς.

⁵ Sic dedit R. de suo, pro vulg. ἐκτετραμμ.

⁶ Post h. v. addi vult R. ὁ Λυκῆργος, & lin. seq. pro ἐν ἔργῳ legi uno vocabulo ἐνέργει.

ἔμμενεῖν καὶ χρῆσθαι¹ τῇ καθεύουσῃ πολιτείᾳ, μέ-
 χρις ἂν ἐπανέλθῃ ὁ Λυκῆργος, ἀπῆρεν εἰς Δελφάς.
 παραγενόμενος δὲ πρὸς τὸ μαντεῖον, καὶ τῷ Θεῷ θύ-
 σας, ἠρώτησεν, εἰ καλῶς οἱ νόμοι καὶ ἱκανῶς πρὸς εὐ-
 δαιμονίαν καὶ ἀρετὴν πόλεως κείμενοι τυγχάνουσιν. ἀπο-
 κριναμένους δὲ τῷ Θεῷ καὶ τὰς νόμους καλῶς κείσθαι,
 καὶ τὴν πόλιν² ἐνδοξοτάτην διαμενεῖν³ τῇ Λυκῆργε
 χρωμένῃ πολιτείᾳ, τὸ μάντευμα γραψάμενος, εἰς Σπάρ-
 την ἀπέσειλεν. αὐτὸς δὲ τῷ Θεῷ πάλιν θύσας, καὶ
 τὰς Φίλας ἀσπασάμενος καὶ τὸν υἱὸν, ἔγνω μηκέτι τοῖς
 πολίταις ἀφείναι τὸν ὄριον, αὐτὰ δὲ καταλῦσαι τὸν
 βίον ἐκασίως, ἡλικίας γεγωνῶς, ἐν ἧ καὶ βίῳ ἐτι καὶ
 πεπαῦσαι βελομένοις ὠραῖόν ἐσι, καὶ τῶν περὶ αὐτὸν
 ἱκανῶς πρὸς εὐδαιμονίαν ἔχειν δοκούντων. ἐτελεύτησεν
 ἔν ἀποκαρτερήσας, ἠγόμενος χρῆναι τῶν πολιτικῶν ἀν-
 δρῶν μηδὲ τὸν θάνατον ἀπολίτευτον εἶναι, μηδ' ἀργὸν
 τὸ τῷ βίῳ τέλος, ἀλλ' ἐν ἀρετῆς μερίδι καὶ πράξεως
 γενόμενον. αὐτῷ τε γὰρ, ἐξεργασμένῳ τὰ κάλλιστα,
 τὴν τελευταίην ὡς ἀληθῶς ἐπιτελείωσιν εἶναι τῆς εὐδαι-
 μονίας, καὶ τοῖς πολίταις, ὧν διὰ τῷ βίῳ παρεσκευά-
 σε⁴ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, Φύλακα τὸν θάνατον ἀπολεί-
 ψειν, ὀμωμοκόσι χρῆσθαι τῇ πολιτείᾳ, μέχρις ἂν ἐπει-
 νος ἐπανέλθῃ. καὶ ἔ διεψεύθη τῶν λογισμῶν. τοσού-
 του γὰρ ἐπρώτευσεν ἡ πόλις τῆς Ἑλλάδος εὐνομίᾳ καὶ
 δόξῃ, χρόνῳ⁵ ἐτῶν πεντακοσίων τοῖς Λυκῆργε χρω-
 μένῃ⁶ νόμοις, ἕξ δεκατεσσάρων βασιλέων, μετ' ἐπει-
 νου εἰς Ἄγιν τὸν Ἀρχιδάμην γενομένων, ἐδεῖς ἐκίνησεν.

ἢ

1 R. de suo utrumque verbum in fut. dedit, pro vulg.
 ἔμμενεῖν & χρῆσασθαι.

2 V. τὴν πολιτείαν.

3 Ita legi voluit H, Steph. pro διαμένειν.

4 V. παρασκευάσασσι.

5 Br. mavult χρόνον. V. habet χρόνοις vel χρόνων.

6 R. dedit e Junt. & Ald. pro vulg. χρῆσασμένη.

ἢ γὰρ τῶν Ἐφόρων κατὰσαα, ἐκ ἀνεσις ἦν, ἀλλ' ἐπίτασις τῆς πολιτείας, καὶ δοῦσα πρὸς τῷ δήμῳ γε-
γονέναι, σφοδροτέρην ἐποίησε τὴν ἀριστοκρατίαν.

XXX. Ἀγίδος δὲ βασιλεύοντος, εἰσερῆνυ νόμισμα.
πρῶτον εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ μετὰ τῷ νομίσματος,
πλεονεξία καὶ πλῆτε ζῆλος ἐπέβη, διὰ Λύσανδρον ¹.
ὃς αὐτὸς ὦν ἀνάλωτος ² ὑπὸ χρημάτων, ἐνέπλησε τὴν
πατρίδα Φιλοπλητίας καὶ τρυφῆς, καὶ χρυσὸν καὶ ἄρ-
γυρον ἐκ τῷ πολέμῳ καταταγαγῶν, καὶ τὰς Λυκέρῳ
καταπολιτευσάμενος νόμους. ὦν ἐπιπρατέντων πρότερον,
ἐ πόλεως ἢ Σπάρτη πολιτείας, ἀλλ' ἀνδρὸς ἀσκητῆ καὶ
σοφῆ βίον ἔχουσα, μᾶλλον δ', ὥσπερ οἱ ποιηταὶ τὸν
Ἡρακλέα μυθολογεῖσι δέρμα καὶ ξύλον ἔχοντα τὴν οἰ-
κισμένην ἐπιπορεύεσθαι, κολάζοντα τὰς παρανόμους καὶ
Θηριώδεις τυράννους, ἕτως ἢ πόλις ἀπὸ σκυτάλης μίαις
καὶ τρίβωνος ἄρχουσα τῆς Ἑλλάδος ἐκείνης καὶ βελο-
μένης, κατέλυε ³ τὰς ἀδίκους δυναστείας καὶ τυραννί-
δας ἐν τοῖς πολιτεύμασι, καὶ πολέμους ἐβράβευε, καὶ
τάσεις κατέπαυε, πολλὰς δ' ἀσπίδα κινήσασα μίαν,
ἀλλ' ἓνα πέμψασα πρεσβευτήν, ᾧ πάντες εὐθύς ἐποίησαν
τὸ προστασσόμενον, ὥσπερ αἱ μέλισσαι Φανέντος ἡγε-
μόνος, συντρέχοντες καὶ κατακοσμέμενοι. τοσῶτον πε-
ριὴν εὐνομίας τῇ πόλει καὶ δικαιοσύνης. ὅθεν ἐγὼ γε
θαυμάζω τῶν λεγόντων, ὡς ἀρχεσθαι μὲν ἤδουσαν, ἀρ-
χειν δ' ἐκ ἠπίσαντο Λακεδαιμόνιοι. καὶ τὸν Θεοπόμ-
πε τῷ βασιλέως ἐκ ⁴ ἐπαινάντων λόγον, ὃς, εἰπόντος
τινὸς, σώζεσθαι τὴν Σπάρτην διὰ τὰς βασιλεῖς ἀρχι-
κὰς

1 Vulg. vitiose dant δι' Ἀλέξανδρον, μᾶλλον δὲ διὰ Λύσανδρον.

2 Anon. εὐάλωτος; V. ἀναλώματος.

3 Junt. & Ald. dant κατέλυσε.

4 R. addidit de suo, sensuique Plutarchi necessarium duxit. Prorsus ab eo dissentit Schirach, hanc particulam falsam existimans.

κὲς γεγονότας, Μάλλον, εἶπε ¹, διὰ τὰς πολίτας πειθαρχικῶς ὄντας. ἔ γάρ ἀκείνις ὑπομένεσι τῶν προσατείν μὴ δυναμένων· ἀλλ' ἡ πειθαρχία μάθημα μὲν ἐστὶν ἄρχοντος. ἐμποιεῖ γὰρ ὁ καλῶς ἄγων, τὸ καλῶς ἐπεθεῖαι. καὶ καθάπερ ἱππικῆς τέχνης ἀποτέλεσμα, πρῶτον ἵππον καὶ πειθήνιον παραχεῖν, ἔτω βασιλικῆς ἐπισήμης ἔργον, εὐπείθειαν ἐργάσασθαι ². Λαικεδαίμονιοι δὲ ἐν εὐπείθειαν, ἀλλ' ἐπιθυμίαν ἐνεργάζοντο τοῖς ἄλλοις τὰ ἄρχεσθαι καὶ ὑπακούειν αὐτοῖς. ἦτεν γὰρ ἔ ναῦς, ἔτε χρήματα παρ' αὐτῶν, ἔδ' ὀπλίτας, πέμποντες, ἀλλὰ ἓνα Σπαρτιάτην ἡγεμόνα· καὶ λαβόντες ἐχρῶντο μετὰ τιμῆς καὶ δέας. ὥσπερ Γυλίππῳ Σικελιάται, καὶ Βρασιδα Χαλκιδεῖς, Λυσάνδρῳ δὲ, καὶ Καλλικρατίδῃ καὶ Ἀγησιλάῳ, πάντες οἱ τὴν Ἀσίαν οἰκῶντες· τὰς μὲν ἀνδρας, ἀρμούςας καὶ σωφρονιστὰς τῶν ἐκασαχῆ δῆμων καὶ ἀρχόντων ὀνομάζοντες ³, πρὸς δὲ σύμπασαν τὴν ⁴ τῶν Σπαρτιατῶν πόλιν, ὥσπερ παιδαγωγὸν, ἢ διδάσκαλον εὐχήμενος βίβη καὶ τεταγμένης πολιτείας, ἀποβλέποντες. εἰς ὃ καὶ Στρατόνικος ⁵ ἐπισκῶψαι δοκεῖ μετὰ παιδιᾶς νομοθετῶν καὶ κελεύων, Ἀθηναίως ἀγειν μυθήρια καὶ πομπὰς, Ἡλείως δ' ἀγωνοθετεῖν, ὡς κάλλιπα τῶτο ποιῶντας· Λαικεδαίμονίως δ', ἐν ἀμαρτάνωσιν ἔτοι, δέρεσθαι· καὶ τῶτο μὲν εἴρηται χάριτι τῶ γελοῖσι· Ἀντιθένης δὲ ὁ Σωκρατικὸς ἀπὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης ὄρων τὰς Θηβαίως μέγα φρονῶντας, ἔδεν αὐτὰς ἐφη διαφέρειν παιδαρίων ἐπὶ τῶ συγκρίψαι τὸν παιδαγωγὸν γαυριῶντων.

XXXI.

¹ V. εἰπεῖν.

² Br. mavult ἐνεργάσασθαι, ut paulo post ἐνεργάσαντο.

³ Br. mavult νομίζοντες.

⁴ deest Juntinæ, sed habet Aldina.

⁵ Post hoc nomen videtur R. ἀποβλέπων deesse, aut sic leg. ἀποβλέποντες, ἴσα (adverb. pro ὡς) καὶ Στρατόνικος, ὅς ἐπισκῶψαι —

XXXI. Οὐ μὴν τᾷτό γε τῷ Λυκάρῳ κεφάλαιον ἦν τότε, πλείων ἠγαθὴν ἀπολιπεῖν τὴν πόλιν. ἀλλ' ὡσπερ ἐνὸς ἀνδρός βίῳ ¹ καὶ πόλεως ὅλης νομίζων εὐδαιμονίαν ἀπ' ἀρετῆς ἐγγίνεσθαι καὶ ὁμονοίας τῆς πρὸς αὐτήν, πρὸς τᾷτο συνέταξε καὶ συνήρμοσεν, ὅπως ἔλευθέριοι καὶ αὐτάρκεις γενόμενοι καὶ σωφρονεῦντες ἐπὶ πλείον χρόνον διατελώσι. ταύτην καὶ Πλάτων ἔλαβε τῆς πολιτείας ὑπόθεσιν, καὶ Διογένους, καὶ Ζήνων, καὶ πάντες, ὅσοι τι περὶ τέτων ἐπιχειρήσαντες εἰπεῖν ἐπαινῶνται, γράμματα καὶ λόγους ἀπολιπόντες μόνου. ὁ δ' ἐ γράμμασι καὶ λόγοις ², ἀλλ' ἔργῳ πολιτείας ἀμίμητον εἰς Φῶς προενεγκάμενος ³, καὶ τοῖς ἀνυπαρῆλον εἶναι τὴν λεγομένην περὶ τον σοφὸν διαθεσιν ⁴ ὑπολαμβάνουσιν, ἐπιδείξας ὅλην τὴν πόλιν φιλοσοφῆσαν, εἰκότως ὑπερῆρε τῇ δόξῃ τὰς πάποτε πολιτευσαμένους ἐν τοῖς Ἑλλησι. δι' ὅπερ ⁵ Ἀριστοτέλης ἐλάττωνας χεῖν Φησι τιμὰς, ἢ προσῆκον ἦν αὐτὸν ἔχειν ἐν Λακεδαιμονίᾳ, καίπερ ἔχοντα τὰς μεγάλας. ἱερόν τε γὰρ ἐστὶν αὐτᾶ, καὶ θύσαι κατ' ἕνασον ἐνιαυτὸν ὡς Θεῶ. λέγεται δὲ, καὶ τῶν λειψάνων αὐτᾶ κομιθέντων οἴκαδε, κεραυτὸν εἰς τὸν τάφον κατασιῆψαι. τᾷτο δ' ἐ βραδίως ἐτέρῳ τινὶ τῶν ἐπιφανῶν, πλην Εὐριπίδῃ συμπεσεῖν ὕπερον, τελευτήσαντι, καὶ ταφέντι τῆς Μακεδονίας περὶ Ἀρέθουσαν. ὡς' ἀπολόγημα καὶ μαρτύριον μέγα εἶναι τοῖς ⁶ ἀγαπῶσι τὸν Εὐριπίδην, τὸ μόνῳ συμπεσεῖν αὐτῷ μετὰ τελευτῆν, καὶ γενέσθαι, ἢ τῷ Θεοφιλεσάτῳ ⁷

¹ Post βίῳ aut addendum ἔτω, aut certe subaudiendum cenfct R.

² Ex emend. R. pro vulg. γράμματα καὶ λόγους.

³ Ex emend. R. — Vulg. προενεγκ. — V. εἰσνεγκάμενος.

⁴ V. σοφὸν διάλυσιν καὶ διάθεσιν.

⁵ V. ὁ δὲ Ἀρις.

⁶ Addidit Artic. R. e Junt. & Ald.

⁷ R. fufp. μετὰ τὴν τελευτῆν, ἢ καὶ Λυκάρῳ, τῷ πάντων Θεοφιλεσάτῳ. V. ut videtur: ἢ αὐτῷ τῷ Θεοφιλεσάτῳ καὶ Θειοτάτῳ.

καὶ ὀσιωτάτῳ πρότερον συνέπεσε. τελευτῆσαι δὲ τὸν Λυκῆργον οἱ μὲν ¹ ἐν Κίβρα λέγουσιν. Ἀπολλόθεμις δ', εἰς Ἡλίω νομιθέντα. Τίμαιος δὲ καὶ Ἀριστόξενος, ἐν Κρήτῃ καταβιώσαντα. καὶ τάφον Ἀριστόξενος αὐτῷ δεικνυθαί φησιν ὑπὸ Κρητῶν τῆς Περγαμίας περὶ τὴν ξενικὴν ὁδόν ². υἱὸν δὲ λέγεται μονογενῆ κασαλιπεῖν Ἀντίωρον. ³ τελευτήσαντος ἀτέννε, τὸ γένος ἐξέλιπεν. οἱ δ' ἑταῖροι καὶ οἰκεῖοι διαδοχὴν τινα καὶ σύνοδον ἐπὶ πολλὰς χρόνας διαμεινάσαν κατέστησαν, καὶ τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς συνήρχοντο, Λυκκργίδας προσηγόρευσαν. Ἀριστοκράτης δὲ ὁ Ἰππάρχης φησὶ τὰς ξένους τῷ Λυκκργῃ τελευτήσαντος ³ ἐν Κρήτῃ καῦσαι τὸ σῶμα καὶ διασπεῖραι τὴν τέφραν εἰς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δεηθέντος, καὶ φυλαξαμένης, μὴ ποτε ἄρα τῶν λειψάνων εἰς Λακεδαίμονα νομιθέντων, ὡς ἐπανήνοτος αὐτῷ, καὶ τῶν ὄρκων λελυμένων, μεταβάλλωσι τὴν πολιτείαν. ταῦτα μὲν ἔν περὶ τῷ Λυκῆργῃ.

N O T A Σ.

ΕΣΤΙ δὲ καὶ περὶ τῶν Νημῶ τῷ βασιλέως χρόνων, κατ' ἕως γέγονε, νεανικὴ διαφορά, καίπερ ἐξ ἀρχῆς εἰς τῆτον κατάγεσθαι τῶν ⁴ σεμμάτων ἀκριβῶς δοκούντων. ἀλλὰ Κλάδιος ⁵ τις ἐν ἐλέγχῳ χρόνων, ἔτω γάρ πως ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον, ἰχυρίζεται, τὰς μὲν ἀρχαίας ἐπεικας ἀναγραφὰς ἐν τοῖς Κελτικοῖς πάθεσι τῆς

¹ V. δὲ αὐτὸν οἱ μὲν.

² Dacer. notat ξένην legi in Ms. Florent. Eadem vox est in Junt. & Ald. Ita etiam legisse videtur Lopus.

³ V. e Junt. Ἰππάρχα τελευτήσαντος, μᾶλλον δὲ Ἰππ. Λυκκργῃ. Lectio, ut alibi, mendosa. Cf. cap. 30.

⁴ R. fusp. Ἰνῶν ε. aut Ἰῶν λαμπροτάτων.

⁵ Vulg. dant καὶ Κλ. quod ex sententia Br. secundum Flor. & Ald. delendum.

τῆς πόλεως ἠφανίδαι· τὰς δὲ νῦν Φαινομένας, ἐκ ἀληθῶς συγκεῖσθαι, δι' ἀνδρῶν χαριζομένων τισίν, εἰς τὰ πρῶτα γένη καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας οἴκας ἐξ ἑ προσηκόντων εἰσβιαζομένοις. λεγομένους δ' ἔν ὡς Νεμῶς γένοιτο Πυθαγόρας συνήθης, οἱ μὲν ὅλως ἀξίῳσι μηδὲν Ἑλληνικῆς παιδείσεως Νεμῶ μετεῖναι, κατὰπερ ἢ φύσει δυνατὸν ¹ καὶ αὐτάρη γενέσθαι πρὸς ἀρετὴν, ἢ βελτίονι Πυθαγόρας βαρβάρῳ τινὶ τὴν τῷ βασιλέως ἀποδῆναι ² παιδευσιν· οἱ δὲ Πυθαγόραν μὲν ὄψε γενέσθαι, καὶ ³ τῶν Νεμῶ χρόνων ὁμῶ τι πέντε γενεαῖς ἀπολειπόμενον· Πυθαγόραν δὲ τὸν Σπαρτιάτην, Ὀλύμπια νενικηκότα σάδιον ἐπὶ τῆς ἐπικαιδεκάτης Ὀλυμπιάδος, ἧς ἔτει τρίτῳ Νεμῶς εἰς τὴν βασιλείαν κατέστη, πλανηθέντα περὶ τὴν Ἰταλίαν συγγενέσθαι τῷ Νεμῶ, καὶ συνδιακοσμηθῆσαι τὴν βασιλείαν ⁴. ὅθεν ἐκ ὀλίγοις Ῥωμαῖκοῖς ἐπιτηδεύμασι τῶν Λακωνικῶν ⁵ ἀναμεμίσχθαι, Πυθαγόρας ⁶ διδάξωντος. ἄλλως δὲ Νεμῶς, γένος μὲν ἦν ἐκ Σαβίνων· Σαβῖνοι δὲ βέλονται Λακεδαιμονίων ἑαυτὰς ἀποίηκας γεγενῆσθαι. τὰς μὲν ἔν χρόνους ἐξακριβῶσαι χαλεπὸν ἐστὶ, καὶ μάλιστα τὰς ἐκ τῶν Ὀλυμπιονίκων ⁷ ἀναγομένους ⁸. ὧν τὴν ἀναγραφὴν ὄψε φασὶν Ἰππῖαν εὐδῆναι τὸν Ἡλείον ⁹, ἀπ' ἑδενὸς ὀρμώμενον ἀναγκαστὸς πρὸς πίσιν. ἃ δὲ παρειλήφαμεν ἄξια

¹ Post h. v. videtur R. deesse οἰόμενοι, aut simile quid.

² Post h. v. R. videtur deesse προσῆκον.

³ deest Juntinæ; nec non mox sequens πέντε. Eadem dat γενεάς.

⁴ V. τὴν πολιτείαν.

⁵ Junt. & Ald. Λακῶνων.

⁶ R. addendum censet γάτε aut γαδί.

⁷ H. Steph. scribi mavult ὀλυμπιονικῶν; derivandum ab ὀλυμπιονίκης, victor Olympicus, aut ab ὀλυμπιονίκη, victoria Olympica.

⁸ R. mavult ἀναγραφομένους.

⁹ Meziriacus corrigit Δήλιον. Lestionem tamen vulg. R. argumentis defendit satis idoneis.

ἄξια λόγῃ ἡμεῖς περὶ Νεμῶ διέξιμεν, ἀρχὴν οἰκείαν λαβόντες.

II. Ἐβδομον ἐνιαυτὸν ἢ Ῥώμῃ καὶ τριακοσὸν ἤδη, Ῥωμύλα βασιλεύοντος, ᾤκειτο· πέμπτῃ ¹ δὲ ἰσαμένῃ μηνός, ἦν νῦν ἡμέραν Νόννας Καπρατίας καλεῖσι, θυσίαν τινὰ δημοτελή πρὸ τῆς πόλεως ὁ Ῥωμύλος ἔθυε περὶ τὸ καλέμενον Αἰγὸς ἔλος, καὶ παρῆν ἢ τε βελή καὶ τῷ δήμῳ τὸ πλεῖστον. ἐξαίφνης δὲ μεγάλης περὶ τὸν ² ἄερα τροπῆς ³ γενομένης, καὶ νέφους ἐπὶ τὴν γῆν ἐρείσαντος ἅμα πνεύματι καὶ ζάλῃ, τὸν μὲν ἄλλον ὄμιλον ἐμπλαγέντα συνέβη Φυγεῖν καὶ σιεδαθῆναι, τὸν δὲ Ῥωμύλον ἀφανῆ γενέσθαι, καὶ μήτ' αὐτὸν εἶτι, μήτε σῶμα τεθνηκότος εὐρεθῆναι· χαλεπὴν δὲ τιν' ὑπόνοιαν ⁴ ἄψαδαι τῶν πατριῶν, καὶ βυῖναι λόγον ἐν τῷ δήμῳ κατ' αὐτῶν, ὡς πάλαι βαρυνόμενοι τῷ βασιλεύεσθαι, καὶ μεταστῆσαι τὸ κράτος εἰς ἑαυτὰς θέλοντες, ἀνέλοιεν τὸν βασιλέα. καὶ γὰρ ἐδόκει τραχύτερον ἤδη προσφέρεισθαι καὶ μοναρχικώτερον αὐτοῖς. ἀλλὰ ταύτην μὲν τὴν ὑποψίαν ἐθεράπευον, εἰς Θεῶν τιμὰς ἀνάγοντες ὡς ἔ τεθνηκότα τὸν Ῥωμύλον, ἀλλὰ κρείττονος ὄντα μοίρας. καὶ Πρόυλος, ἀνὴρ ἐπιφανής, διαμύσατο Ῥωμύλον ἰδαῖν εἰς ἔρανὸν σὺν τοῖς ὅπλοις ἀναφερόμενον, καὶ Φωνῆς ἀνεῖσαι κελεύοντος αὐτὸν ⁵ ὀνομάζεσθαι Κυρῖνον· ἑτέρα δὲ ταραχὴ καὶ εἰσὶς κατελάμ-

¹ Corrigit Mezir. ἔβδομῃ δὲ πέμπτῃ, quia Nonæ Capratinæ in Romulo dicuntur eadem esse cum Nonis Quintilibus, f. Juliis; hæ autem semper in septimum diem istius mensis inciderunt. Schirach & Kind sequuntur hanc conjecturam. R. post seq. μηνός videtur nomen mensis Quintilis deesse, quod meo iudicio minus est necessarium, quam diei determinatio.

² V. περὶ τῆν.

³ Secundum H. Steph. legitur in quibusdam ταραχῆς. Eadem vox supra in Rom. c. 27.

⁴ Ita dedit R. de suo. V. τῆν ὑπον.

⁵ Br. vult αὐτόν.

ελάμβανε τὴν πόλιν ὑπὲρ τῆ μέλλοντος ἀποδειχθήσε-
 δαι βασιλέως, ἔπω τῶν ἐπηλύδων κομιδῇ τοῖς πρώτοις
 συγκεκραμένων πολίταις, ἀλλ' ἔτι τῆ τε δῆμα πολλὰ
 κυμαίνοντος ἐν ἑαυτῷ, καὶ τῶν πατρικίων ἐν ὑποψίαις
 ἐκ τῆ διαφοράς πρὸς ἀλλήλους ὄντων. ἔ μὴν ἀλλὰ βα-
 σιλεύεσθαι μὲν ἐδόκει πᾶσιν· ἤρισαν δὲ ^I καὶ διέσθησαν
 ἔχ ὑπὲρ ἀνδρὸς μόνου, ἀλλὰ καὶ γένεος, ὁπότερου
 παρέξει τὸν ἡγεμόνα. καὶ γὰρ οἱ μετὰ Ῥωμίους πρῶ-
 τοι συνομιλίσαντες τὴν πόλιν, ἐκ ἀναχαιτὸν ἐποιῶντο πό-
 λεως καὶ χώρας τῆς Σαβίνης μεταλαβόντας, ἀρχεῖν
 βιάζεσθαι τῶν ἐπὶ ταῦτα δεξαμένων· καὶ τοῖς Σαβί-
 νοις ἦν τις εὐγνώμων λόγος, ἐπεὶ Τατίος τῆ βασιλέως
 αὐτῶν ἀποθανόντος ἐκ ἐσασίασαν πρὸς Ῥωμίον, ἀλλ'
 εἶασαν ἀρχεῖν μόνου, αὐτοῖς ἀξίοντων τὸν ἀρχοντα γε-
 νέσθαι παρ' αὐτῶν. ἔτε γὰρ ἐκ ταπεινοτέρων κρείττο-
 σι προσγενέσθαι, καὶ προσγενόμενοι πλήθει τε ῥῶσσαι
 καὶ προαγαγεῖν εἰς ἀξίωμα πόλεως ἐκείνης μεθ' ἑαυ-
 τῶν. ὑπὲρ μὲν ἐν τέτων ἐσασίαζον. ὅπως δὲ μὴ
 σύγχυσιν ἐκ τῆς ἀναρχίας ἢ σάσις ἀπεργάσῃται, με-
 τεώρα τῆ πολιτεύματος ὄντος, ἔταξαν οἱ πατρίσιοι,
 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντων αὐτῶν, ἐν μέρει ἕνασον
 τοῖς βασιλικοῖς παρασῆμοις κοσμέμενον, δύοιν τε τοῖς
 Θεοῖς τὰ νενομισμένα καὶ χρηματίζειν, ἕξ μὲν ὥρας
 τῆς νυκτός, ἕξ δὲ τῆς ἡμέρας Κυρίῳ καὶ Τατίῳ ².

K 2

καὶ

¹ Ita ex conjectura Br. pro vulg. *ἦε*; & in seq. *μόνον* pro vulg. *μόνος* ex V.

² In hac lectione Reiske Bryanum est secutus. Vulgatæ dant Κυρίῳ solum. Hanc vocem delent Salmasius in notis ad Vopiscum, & Vulcob. — J. Auratus, Anon. & Amiot. legunt κύριον ὄντα, ἢ κυριεύοντα, quibus consentiunt Dacer. & Mezir. — Bryano ex versione Lapi: — sex horas noctis, & sex diei Quirino, tantundem vero Tatius distribuentes — suspicio incidit, non delendum esse Κυρίῳ, sed supplendum καὶ Τατίῳ, ut divisum imperium exerceatur sub utriusque & Tatii & Ro-

καὶ γὰρ ἡ διανομὴ τῶν καιρῶν ἐκατέρω πρὸς ἰσότητα καλῶς ἔχειν ἐδόκει τοῖς ἄρχασι, καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἢ μεταβολὴ τῆς ἐξουσίας ἀφαιρεῖν τὸν Φθόνον, ὁρῶντα τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸν αὐτὸν ἰδιώτην ἐν βασιλέως γενόμενον. τὸ δὲ χῆμα τῆτο τῆς ἀρχῆς μεσοβασιλείαν ¹ Ῥωμαῖοι καλεῖσιν.

III. Ἄλλὰ καίπερ ἔτω πολιτικῶς καὶ ἀνεπαχθῶς ἀφηγεῖσθαι δοκῶντες, ὑπονοίαις ² καὶ θορύβοις περιέπιπτον, ὡς μεδισάντες εἰς ὀλιγαρχίαν τὰ πράγματα, καὶ διακαιδαγωγῶντες ἐν σφίσι αὐτοῖς τὴν πολιτείαν, βασιλεύεσθαι δ' ἐν ἐδέλοιον ³. ἐν τῆτι συνέβησαν ἀμφοτέρω πρὸς ἀλλήλας αἱ εἴσεις, ὥστε τὴν ἐτέραν ἐν τῆς ἐτέρας ἀποδειξάσαι βασιλείαν. μάλις γὰρ ἂν ἔτιω ἐν τε τῷ παρόντι παύσασθαι τὴν Φιλονεικίαν, καὶ τὸν ἀποδειχθέντα πρὸς ἀμφοτέρω ⁴ ἴσον γενέσθαι, τὰς μὲν ὡς ἐλομένω ἀγαπῶντα, τοῖς δ' εὖνευ ὄντα διὰ συγγενειαν. ἐπιτρεψάντων δὲ προτέροις τοῖς Ῥωμαῖοις τῶν Σαβίνων τὴν αἴρεσιν, ἔδοξε μᾶλλον ἐλέσθαι Σαβίνον αὐτὰς ἀποδειξάντα, ἢ παραχεῖν ⁵ Ῥωμαῖον ἐκείνων ἐλομένων. καὶ βελευσάμενοι κατ' ἐαυτὰς ἀποδεικνύεσθαι ἐν Σαβίνων Νεμῶν Πομπήλιον, ἄνδρα τῶν μὲν εἰς Ῥώμην ἀπωκισμένων ⁶ ἔ γενόμενον, γνώριμον δ' ἔτω δι'

muli auspiciis. In subsidium vocat Br. sequens ἐκατέρω, quod referendum censet ad Quirinum & Tatium modo memoratos. Quid ego sentiam, conferas velim annot. ad h. l. in f. vol.

1 Alii sec. H. Steph. μεσοβασιλείον, cum χῆμα jung. — Mavult tamen lectionem alteram.

2 Pro ὑπονοίαις, quod est in Junt. & Ald. ex vet. cod. H. Steph. reposuit.

3 R. mavult ἐδέλοτες.

4 Junt. & Ald. πρὸς ἀμφοτέροις. Quæ lectio si præferatur, R. præpos. πρὸς delendam censet.

5 R. quærit, num πάχειν? — sequens Ῥωμαῖον ab Ald. profectum est. Junt. dat Ῥωμαῖοις.

6 Hanc lect. dat Ald. — Junt, vitiose dat ἀπωκισάμενον.

δι' ἀρετὴν ὄντα πᾶσιν, ὥστε τῶν ἐλομένων προθυμότερον, ὀνομαθέντος αὐτῶ, δέξασθαι τὰς Σαβίνους. Φράσαντες ἔν τῷ δήμῳ τὰ δεδογμένα, πρέσβεις ἐκπέμπουσι πρὸς τὸν ἄνδρα κοινῇ τὰς πρωτεύοντας ἀπ' ἀμφοτέρων, ἦκειν δεησομένους, καὶ παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν. ἦν δὲ πόλεως μὲν ὁ Νεμῶς ἐπιφανῆς ἐν Σαβίνοις τῆς Κυριτῶν, ἀφ' ἧς Κυρίτας Ῥωμαῖοι σφᾶς αὐτὰς ἅμα τοῖς ἀνακληρουχθεῖσι ¹ Σαβίνοις προσηγόρευσαν, υἱὸς δὲ Πομπωνίας, ἀνδρὸς εὐδοκίμου, τεσσάρων ἀδελφῶν νεώτατος· ἡμέρα δὲ γεγονῶς, κατὰ δὴ τινα θείαν τύχην, ἐν ἧ τὴν Ῥώμην ἐπίσταν οἱ περὶ Ῥωμύλον· αὕτη δὲ ἐστὶ πρὸ δεκαμῖας ² καλανδῶν Ματίων. Φύσει δὲ πρὸς ³ πᾶσαν ἀρετὴν εὖ κειραμένος τὸ ἦθος, ἔτι μᾶλλον αὐτὸν ⁴ ἐξημέρωσε διὰ παιδείας καὶ κακοπαθείας καὶ φιλοσοφίας· ἔ μόνον τὰ λαιδορέμενα πάθη τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐδοκίμωσαν ἐν τοῖς βαρβάροις βίαν καὶ πλεονεξίαν ἐμποδῶν ποιησάμενος, ἀνδρείαν δ' ἀληθῆ, τὴν ὑπὸ λόγῳ τῶν ἐπιθυμιῶν ἐν αὐτῷ κἀθέρξιν ⁵ ἠγάμενος. ἐν δὲ τᾶτα, πᾶσαν οἰοθέν ἅμα τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν ἐξελαύνων, παντὶ δὲ πολίτῃ καὶ ξένῳ χρῆσθαι παρέχων ἑαυτὸν ἀμεμπτον δικαστὴν καὶ σύμβελον, αὐτὸς δ' ἑαυτῷ χολάζοντι χρώμενος ἐδὲν ⁶ πρὸς ἠδυπαθείας καὶ πορισμὰς, ἀλλὰ θεωραπείαν Θεῶν καὶ θεωρίαν διὰ λόγῳ φύσεώς τ' αὐτῶν

K 3

καὶ

¹ R. quaerit, num ἀνακληρουχηθεῖσι? — Auratus ex conjectura ἀνακρουθεῖσι. Ita etiam Anon. — qui & paulo ante pro τῆς Κυριτῶν habet τῆς Κύριων, quod Br. placuit.

² V. δεκατριῶν e Junt. — Lap. male vertit XIV. Cal. — Amiot. XX. April.

³ V. εἰς.

⁴ Ita ex conject. Br. pro vulg. αὐτὸν, qui & in seq. pro vulg. ἐν αὐτῷ voluit ἐν αὐτῷ.

⁵ Ita Aldina. Flor. & V. καθέρξιν. Hinc Br. susp. κἀθέρξιν.

⁶ Ex emend. R. pro vulg. ἐδὲ.

καὶ δυνάμει, ὄνομα μέγα καὶ δόξαν εἶχεν, ὥστε καὶ Τάτιον τὸν ἐν Ῥώμῃ συμβασιλεύσαντα Ῥωμύλῳ, μιᾷς αὐτῷ θυγατρὸς ἕσης Τατίας, ποιήσασθαι γαμβρὸν ἐπέ-
νον. ἔ μὴν ἐπήρθη γε τῷ γάμῳ μετοικίσαθαι πρὸς τὸν πενθερὸν, ἀλλ' αὐτῆ περιέπων πατέρα γηραιὸν ἐν Σαβίνοις ἐπέμενεν ¹, ἅμα καὶ τῆς Τατίας ἐλο-
μένης τὴν τῆ ἀνδρὸς ιδίωτα ὄντος ἡσυχίαν πρὸ τῆς ἐν Ῥώμῃ διὰ τὸν πατέρα τιμῆς καὶ δόξης. αὕτη μὲν ἔν λέγεται τρίτῳ καὶ δευτέρῳ μετὰ τὸν γάμον ἔτει τε-
λευτήσασθαι.

IV. Ὁ δὲ Νεμῶς ἐπιλιπὼν τὰς ἐν ἄσει διατρι-
βὰς, ἀγραυλεῖν τὰ πολλὰ καὶ πλανᾶσθαι μόνος ἤθε-
λεν, ἐν ἄλσεσι Θεῶν, καὶ λειμῶσιν ἱεροῖς, καὶ τόποις ἐρήμοις ποιέμενος τὴν δίαιταν. ὅθεν ἔχ ἦμισα τὴν ἀρχὴν ὁ περὶ τῆς Θεᾶς ἔλαβε λόγος, ὡς ἄρα Νεμῶς ἐκείνος ² ἐκ ἀδημονία τινὶ ψυχῆς καὶ πλάνῃ τὸν μετ' ἀνθρώπων ἀπολέλοιπε ³ βίον, ἀλλὰ σεμνοτέρως γεγευ-
μένος ὀμιλίας, καὶ γάμων θείων ἡξιωμένος, Ἡγερίᾳ ⁴ δαίμονι συνὼν ἐρώση καὶ συνδιαιτώμενος, εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ τὰ θεῖα πεπνυμένος γέγονεν. ὅτι μὲν ἔν ταῦτα πολλοῖς τῶν πάνυ παλαιῶν μύθων ἔοικεν, ἕς οἱ Φρύγες τε περὶ Ἀτῆω, καὶ Βιθυνοὶ περὶ Ἡροδότῃ, καὶ περὶ Ἐνδυμίωνος Ἀρκάδες, ἄλλων τε πολλῶν ⁵ εὐδαιμόνων δὴ τινων καὶ θεοφιλῶν γενέσθαι δοκούντων, παραλαβόν-
τες ἠγάπησαν, ἐκ ἀδηλόν ἐσι. καὶ πε λόγος ἔχει τὸν Θεὸν, ἔ Φίλιππον, ἔδὲ Φίλορνον, ἀλλὰ Φιλάνθρω-
πον ὄντα, τοῖς διαφερόντως ἀγαθοῖς ἐθέλειν συνεῖναι,
καὶ

¹ V. ὑπέμενεν.

² R. aut νεμῶς aut ἐκεῖνος tollendum cenfet, cum alter-
ntrum fit superfluum.

³ V. ἀπολελοίπεσ.

⁴ V. Ἡγερίδα vel Ἡγερίδα.

⁵ R. fufp. ἄλλων γε πολλοὶ πολλῶν.

καὶ μὴ δυσχεραίνειν, μηδ' ἀτιμάζειν ἀνδρὸς θεῖα¹ καὶ σώφρονος ὁμιλίαν. ὡς δὲ καὶ σώματος ἀνθρωπίνου καὶ ἄρας ἐστὶ τις Θεῶ καὶ δαίμονι κοινωμία καὶ χάρις, ἔργον ἤδη καὶ τῆτο πειθῆναι. καίτοι δοκῶσιν ἐν ἀπιθάνας Αἰγύπτιοι διαιρεῖν, ὡς γυναικί μὲν ἐν ἀδύνατον πνεῦμα πλησιάσαι Θεῶ, καὶ τινὰς ἐντεπεῖν ἀρχὰς γενέσεως, ἀνδρὶ δ' ἐν ἔσι σύμμιξις πρὸς Θεὸν, ἐδ' ὁμιλία σώματος. ἀγνοῶσι δὲ, ὅτι τὸ μινγύμενον, ᾧ μίγνυται, τὴν ἴσην ἀνταποδίδωσι κοινωμίαν. ἔ μὴν ἀλλὰ Φίλιαν, γε πρὸς ἀνδραπον εἶναι Θεῶν², καὶ τὸν ἐπὶ ταύτῃ λεγόμενον ἔρωτα, καὶ Φυόμενον εἰς ἐπιμέλειαν ἡθῶ καὶ ἀρετῆς, πρέπον ἂν εἴη. καὶ ἔ πλημμελεῶσιν οἱ τὸν Φόρβαντα καὶ τὸν Ἰάνινθον καὶ τοῦ Ἄδμητον ἔρωμένους Ἀπόλλωνος γεγονέναι μυθολογῶντες, ὥσπερ αὐτὸ καὶ τὸν Σικυῶνιον Ἰππόλυτον, ὃς δὴ³ καί, Φασιν, ὁσάνις τύχοι διαπλέων εἰς Κίρριαν ἐν Σικυῶνος, αὐτῶ χραῖν τὴν Πυθίαν, οἷον αἰθανομένους τῶ Θεῶ, καὶ χαίροντος⁴ ἀποθεσπίζειν τόδε τὸ ἡρῶον.

Καὶ δ'⁵ αὐθ' Ἰππολύτοιο Φίλου κἄρα εἰς ἄλλα βαίνει. Πινδάρου δὲ καὶ⁶ τῶν μελῶν ἐρασὴν γενέσθαι τὸν Πᾶνα

K 4

μυθο-

1 Legi etiam ὁσίε, declarat H. Steph.

2 V. Θεῶ.

3 Ita dedit R. de suo pro vulg. ἔ δὴ. — H. Steph. scribendum censuit περι ἔ δὴ; V. legit ᾧ δὴ, & seq. linea delet αὐτῶ. Br. probat ᾧ δὴ & pro αὐτῶ legendum censet αὐτόθι, *confestim*.

4 Vulgatae hanc vocem cum praeced. conjungunt, & a seq. per comma distingunt. Id R. sustulit, sensumque planiorem fecit, cum cohaereat cum ἀποθεσπ. — quasi numine sentiente atque gaudente oraculum fundere. Br. secundum lect. vulg. pro ἀποθεσπίζειν maluit ἀποθεσπίζεσαν, ref. ad Πυθίαν.

5 Br. vult καδδ' αὐθ' pro κατὰ δέ, jungend. cum βαίνα. R. explicat vulg. lect. per καὶ δὴ αὐθις; ecce iterum.

6 Aut delendum censet R. aut ante nomen Pindari ponendum. Post seq. μελῶν addit Anon. αὐτῶ.

μυθολογῶσιν. ἀπέδωκε δέ τινα τιμὴν καὶ Ἀρχιλόχῳ καὶ Ἡσιόδῳ τελευτήσασιν διὰ τὰς Μῆσας τὸ δαιμόνιον. Σοφοικεῖ δὲ καὶ ζῶντι τὸν Ἀσιληπίδον ἐπιξενωθῆναι λόγος ἐστὶ, πολλὰ μέχρι δεῦρο διασώζων τευμήρια· καὶ τελευτήσαντι τυχεῖν ταφῆς ἄλλος Θεὸς, ὡς λέγεται, παρέχεν. ἄρα ἔν ἄξιόν ἐστι, ταῦτα συγχωρῶντας ἐπὶ τέτων, ἀπισεῖν, εἰ Ζαλεῦνῳ, καὶ Μίνῳ, καὶ Ζωροάτρῃ, καὶ Νεμῶ, καὶ Λυκέρῳ, βασιλείας κυβερνῶσι, καὶ πολιτείας διακοσμεῖσιν, εἰς τὸ αὐτὸ ἐφοῖτα τὸ δαιμόνιον; ἢ τίτοις μὲν εἰκὸς ἐστὶ¹ καὶ σπαδάζοντας Θεὸς ὀμιλεῖν, ἐπὶ διδασκαλίᾳ καὶ παραινέσει τῶν βελτίων· ποιηταῖς δὲ καὶ λυρικοῖς μινυρίζεσιν, εἴπερ ἄρα, χρῆσθαι παίζοντας; εἰ δὲ λέγει τις ἄλλως, κατὰ Βακχυλίδην, Πλατεῖα κέλευθος. ἔδὲ γὰρ ἄτερος λόγος ἔχει τι Φαῦλον, ὃν περὶ Λυκέρῳ καὶ Νεμῶ καὶ τοιούτων ἄλλων ἀνδρῶν λέγεσιν, ὡς δυσνάθειλα καὶ δυσάρεστα πλήθη χειρέμενοι, καὶ μεγάλας ἐπιφέροντες ταῖς πολιτεῖαις καινοτομίας, προσεποιήσαντο τὴν ἀπὸ τῶ Θεῶ δόξαν, αὐτοῖς ἐκείνοις, πρὸς ἑς ἐχηματίζοντο, σωτήριον ἔσαν.

V. Ἀλλὰ γὰρ ἔτος ἤδη διατελεῦντι τῷ Νεμῶ τεσσαρακοσὸν, ἦγον ἀπὸ Ῥώμης οἱ πρέσβεις παρακαλῶντες ἐπὶ τὴν βασιλείαν. τὰς δὲ λόγους ἐποίησατο Πρόκλος καὶ Οὐέλεσος, ἃν πρότερον ἐπίδοξος ἦν ὁ δῆμος αἰρήσεσθαι τὸν ἕτερον βασιλέα· Πρόκλῳ μὲν τῶν Ῥωμαῦλε λαῶν, Οὐέλεσῳ δὲ τῶν Τατίε μάλιστα προσεχόντων. ἔτοι μὲν ἔν βραχεῖα διελέχθησαν, οἴομενοι τῷ Νεμῶ τὴν συντυχίαν ἀσπαζομένῳ γεγονέναι· ἦν δ' ἔ μικρὸν, ὡς εἴοικεν, ἔργον, ἀλλὰ καὶ λόγων πολλῶν καὶ δεή-

¹ R. *sup.* εἰκὸς ἐκ ἑς; an tu negabis, consentaneum esse? In seq. post χρῆσθαι subau. tit. idem εἰκὸς ἐστὶ, contra vero ajes consentaneum esse &c. Quare retinet interrogandī notam, quam deletam voluit Br. cum Flor. & Ald.

δεήσεως ¹, τὸ πείσαι καὶ μετασῆσαι γνώμην ἀνδρὸς
 ἡσυχία ² καὶ εἰρήνη βεβιωκότος εἰς ἀρχὴν πόλεως
 τρόπον τινὰ γεγενημένης ³ πολέμῳ καὶ συνηυξημένης.
 ἔλεγεν ἔν τῷ τε πατρὸς αὐτῷ παρόντος, καὶ Μαρτίης,
 τῶν συγγενῶν ἐνός, ὡς Πᾶσα μὲν ἀνθρωπίνε βίη με-
 ταβολή, σφαλερόν. ὧ δὲ μήτ' ἄπεσι ⁴ τι τῶν ἰα-
 νῶν, μήτε μεμπτόν ⁵ ἐσί τι τῶν παρόντων, τῷτον ἐδὲν
 ἄλλο, πλὴν ἀνοια, μετακοσμεῖ καὶ μεδίσησιν ἐκ τῶν
 συνηθῶν. οἷς καὶ εἰ μηδὲν ἕτερον προσείη, τῷ βεβαι-
 οτέρῳ ⁶ διαφέρει τῶν ἀδήλων. ἀλλ' ἐδ' ἀδήλα τὰ τῆς
 βασιλείας τοῖς Ῥωμύλα τεκμαιρομένῳ παθήμασιν, ὡς
 πονηρὰν μὲν αὐτὸς ἔλαβε δόξαν, ἐπιβελεύσαι ⁷ τῷ
 συνάρχοντι Τατίῳ, πονηρὰν δὲ τοῖς ὁμοτίμοις περιεποίη-
 σεν, ὡς ἀνηρημένος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ⁸ Ῥωμύλον μὲν
 ἔτοι παῖδα Θεῶν ὑμῶσι Φήμαις, καὶ τροφήν τινα δαι-
 μόνιον αὐτῷ καὶ σωτηρίαν ἄπισον ἔτι νηπίε λέγεσιν.
 ἐμοὶ δὲ καὶ γένος θνητόν ἐσι, καὶ τροφή καὶ παιδευ-
 σις ὑπ' ἀνθρώπων, ὧν ἐκ ἀγνοεῖτε, γεγενημένη. τὰ
 δ' ἐπαινέμενα τῷ τρόπῳ, πόρρω ⁹ βασιλεύειν μέλλοντος
 ἀνδρὸς, ἡσυχία τε πολλή καὶ διατριβή περὶ λόγους
 ἀπράγμονας, καὶ ὁ ¹⁰ δεινὸς ἔτος καὶ σύντροφος εἰρή-
 νης

K 5

- 1 R. mavult δεήσεων.
 2 H. Steph. legi vult ἐν ἡσυχίᾳ. Idem sentit R. aut le-
 gendum censet συμβεβιωκότος.
 3 Br. mavult ἐγγεγενημένης.
 4 Ex emend. R. pro vulg. μήδ' ἄπ.
 5 Br. fusp. μήτε τι μεμπτόν. Hoc γε adjecit R. post ἐσί.
 6 R. fusp. τῷ γε βεβαιοτέρῳ.
 7 V. ἐπιβελεύσαι e Junt. & Ald. quod pro mendo typo-
 graphico habendum. R. — Br. autem inde suspic. ἐπιβεβεβα-
 λεύσαι. Anon. habet ἐπιβελεύσαι.
 8 In quodam cod. καὶ τοι sec. H. Steph.
 9 Sic collocavit R. pro βασιλ. πορ. in vulg.
 10 Ita emend. R. pro vulg. ὁ δὲ. Anon. dat ὅ, γε δεινός,
 quod placuit Br.

νης ἔρωσ καὶ πραγμάτων ἀπολέμων, καὶ ἀνθρώπων ἐπὶ τιμῇ Θεῶν καὶ Φιλοφροσύναις εἰς τὸ αὐτὸ συνιόντων, τὰ δ' ἄλλα κατ' ἑαυτὰς γεωργάντων, ἢ νεμόντων. ὑμῖν δ', ὡς Ῥωμαῖοι, πολλὰς μὲν ἴσως ἀβελήτας ἀπολέλοιπε πολέμους Ῥωμύλος, οἷς ἀντερείδοντας ἢ πύλις ἐμπύρξ δεῖται βασιλέως καὶ ἀκμάζοντος· πολλὴ δὲ καὶ συνήθεια καὶ προθυμία δι' εὐτυχίαν ἐγγέγονε ¹ τῷ δήμῳ, καὶ ἔδενά λέληθεν αὐξέσθαι καὶ κρατεῖν ἐτέρων βελλόμενος· ὥστε καὶ γέλως ἂν εἴη τὰμὰ ², θεραπεύοντος Θεῶς ³ καὶ δίνην τιμῶν, βίαν δὲ καὶ πόλεμον ἐχθραίνειν ⁴ διδάσκοντος πόλιν, στρατηλάτη μᾶλλον, ἢ βασιλέως δεομένην.

VI. Τοιούτοις λόγοις ⁵ ἀφοσιωμένους τὴν βασιλείαν τῶ ἀνδρὸς, οἳ τε Ῥωμαῖοι πᾶσαν ἐποίκοντο σπαδὴν ἀντιβολῶντες, καὶ δεόμενοι μὴ σφὰς αὐτοῖς εἰς γάσιν ἐμβαλεῖν καὶ πόλεμον ἐμφύλιον, ἐκ ὄντος ἐτέρου, πρὸς ὃν ἀμφοτέραι συννεύσασιν αἱ γάσεις· ὃ τε πατὴρ καὶ ὁ Μάρκιος, ἐπεικίων μετασάντων, ἰδίᾳ προσκειμένοι τὸν Νεμῶν ἐπειδὸν δέχεσθαι μέγα καὶ θεῖον δῶρον. Εἰ δ' αὐτὸς ἔτε πλάττε δέη δι' αὐτάρκειαν, ἔτε δόξαν ἀπ' ἀρχῆς ⁶ καὶ δυνασείας ⁷ ἐζήλωνας, κρείσσονα τὴν ἀπ' ἀρετῆς ἔχων, ἀλλ' ὑπηρεσίαν γε Θεῶ τὸ βασιλεύειν ἠγόμενος, ὅς γ' ἀνίστησι καὶ ἐκ ἑᾶ κείσθαι καὶ ἀργεῖν τὴν ἐν σοὶ τοσαύτην δικαιοσύνην, μὴ Φεῦγε, μηδ' ἀποδίδρασκε τὴν ἀρχὴν ⁸, ἀνδρὶ Φρονίμῳ πράξεων καλῶν καὶ μεγάλων ἔσαν χώραν· ἐν ἣ καὶ θεραπεῖται Θεῶν

μεγα-

1 Ita R. dedit pro γέγονε.

2 Ex emend. R. pro vulg. γάλα.

3 Anon. θεραπεύειν γὰς Θεῶς.

4 V. ἐχθραίνειν.

5 V. λογισμοῖς.

6 Præpos. addidit R. de suo.

7 V. δυνασείαν.

8 R. fufp. τὴν Ῥώμης ἀρχὴν.

μεγαλοπρεπεῖς εἰσι, καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἀνθρώπων ἡμε-
 ράσεις, ῥᾶτα καὶ τάχιιστα μετακοσμημένων ὑπὸ τῆς κρα-
 τῆτος. ἔτοι καὶ ¹ Τάτιον ἔσερξαν ἔπηλυν ἡγεμόνα,
 καὶ τὴν Ῥωμύλα μνήμην ἀποθεῶσι ταῖς τιμαῖς. τίς
 δ' οἶδεν εἰ καὶ νικῶντι δήμῳ πολέμου κόρος ἔσαι ², καὶ
 μεσοὶ Θριάμβων καὶ λαφύρων γεγονότες, ἡγεμόνα προῖ-
 ον καὶ δίκης ἐταῖρον ἐπ' εὐνομίᾳ καὶ εἰρήνῃ ποθεῖσιν;
 εἰ δὲ δὴ καὶ παντάπασιν ἀκρατῶς ἔχουσι καὶ μανικῶς
 πρὸς πόλεμον, ἄρ' ἔχι βέλτιον ἀλλαχόσε τὴν ὁρμὴν
 αὐτῶν τρέπειν, διὰ χειρὸς ἔχοντα ³ τὰς ἡνίας, τῇ
 δὲ πατρίδι καὶ παντὶ τῷ Σαβίνων ἔδνει σύνδεσμον εὐ-
 νοίας καὶ Φιλίας πρὸς πόλιν ἀκμάζουσαν καὶ δυνατὴν
 γενέσθαι; Τέτοις προσῆν ⁴, ὡς λέγεται, σημεῖα τε
 χρυσᾶ, καὶ σπαδῆ τῶν πολιτῶν, καὶ ζῆλος, ὡς ἐπύ-
 θοντο τὴν πρεσβείαν, δεομένων βαδίζειν καὶ παραλαμ-
 βάνειν τὴν βασιλείαν ἐπὶ κοινωνίᾳ καὶ συγυράσει τῶν
 πολιτῶν.

VII. Ὡς ἔν ἐδέδοκτο, θύσας τοῖς Θεοῖς, προῆγεν
 εἰς τὴν Ῥώμην. ἀπήντα δ' ἡ βελή καὶ ὁ δῆμος, ἔρω-
 τι θαυμασῶ τῆς ἀνδρὸς, εὐφημίαι τε πρέπασαι γυναι-
 κῶν ἐγίνοντο καὶ θυσίαι πρὸς ἱεροῖς, καὶ χαρὰ πάν-
 των, ὡσπερ ἔ βασιλέα τῆς πόλεως, ἀλλὰ βασιλείαν
 δεχομένης. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν ἀγορὰν κατέστησαν, ὁ μὲν
 ταῖς ὥραις ἐκείναις συνειληχῶς μεσοβασιλεὺς Σπόριος
 Ουέτιλιος ψῆφον ἐπέδωκε ⁵ τοῖς πολιταῖς, καὶ πάντες
 ἤνεγκαν προσφερομένων ⁶ δ' αὐτῷ τῶν βασιλικῶν πα-
 ρασή-

1 Aliam esse lectionem, αὐθις δὲ καὶ, dicit H. Steph.

2 R. mavult ἐσεῖ, ob inseq. ποθεῖσι.

3 Hana lectionem, quam jam Br. voluit pro vulg. ἔχοντας, revocavit R. ex Junt Ald. Crat.

4 Sec. H. Steph. scriptum est etiam: Τέτοις προσεπιλέγεται σημεῖα &c.

5 V. ὑπέδωκε.

6 Ita dedit R. pro vulg. προσφερομε.

ρασήμων ¹, ἐπιχεῖν κελεύσας, ἔφη δεῖσθαι καὶ Θεῶν τὴν βασιλείαν ἐμπεδῶντος αὐτῶ. παραλαβὼν δὲ μάντις καὶ ἱερεῖς, ἀνέβαινεν εἰς τὸ Καπιτώλιον. Ταρπήιον αὐτὸ λόφον οἱ τότε Ῥωμαῖοι προσηγόρευον. ἐνταῦθα τῶν μάντεων ὁ πρωτεύων, τὸν μὲν εἰς μεσημβρίαν τρέψας ² ἐγκεκαλυμμένον ³, αὐτὸς δὲ παρασὰς ἐξόπιδεν, καὶ τῇ δεξιᾷ τῆς κεφαλῆς ἐφαπτόμενος αὐτῷ, κατηύξατο ⁴, καὶ περιεσιόπει τὰ παρὰ τῶν Θεῶν οἰωνοῖς, ἢ συμβόλοις προφαινόμενα, πανταχόσε τὰς ὄψεις προσφέρειν ⁵. σιγῇ δ' ἄπισος ἐν πλήθει τοσάτω τὴν ἀγορὰν κατεῖχε, παραδοκόντων καὶ συναιωρέμενων τῶ μέλλοντι, μέχρις ἔπρὸς Φάνησαν ὄρνιθες ἀγαθοὶ καὶ δεξιοὶ ἐπέτρεψαν ⁶. ἔτω δὲ τὴν βασιλικὴν ἀναλαβὼν ἐδίητα κατέβαινε Νεμῶς εἰς τὸ πλῆθος ἀπὸ τῆς ἀκρας. τότε δὲ καὶ Φωναὶ ⁷ καὶ δεξιῶσεις ἦσαν ὡς εὐσεβέστατον καὶ θεοφιλέστατον δεχομένων. παραλαβὼν δὲ τὴν ἀρχὴν, πρῶτον μὲν τὸ τῶν τριακισίων [δορυφόρων] ⁸ σύστημα διέλυσεν, ἕς Ῥωμύλος ἔχων αἰεὶ περὶ τὸ σῶμα Κέλερας προσηγόρευσεν, ὅπερ ἔστι ταχεῖς. ἔτε γὰρ ἀπισεῖν πισεύσιν, ἔτε βασιλεύειν ἀπισέντων ἤξιε. δεύτερον δὲ, τοῖς ἔσιν ἱερεῦσι Διὸς καὶ Ἄρεος τρίτου Ῥωμύλε προσκατέστησεν, ὃν Φλαμίνα Κυρινάλιον ὠνόμασεν. ἐπάλαν δὲ καὶ τὰς προγενέστερος Φλαμίνας, ἀπὸ τῶν περιυρανίων πύλων, ἕς περὶ

¹ V. ἐπισήμων, ut in aliis teste H. Steph.

² V. τρέψας.

³ Dacerius non Numam, sed augurem secundum Livium fuisse vult velato capite Robortellus testatur, in ant. cod. ita scriptum esse: ἐγκεκαλυμμένοι αὐτὸς, καὶ παρασὰς ὄπιδεν.

⁴ V. κατηύξατο; & in seq. ἐν οἰωνοῖς.

⁵ Ita R. dedit pro vulg. προσφέρειν. Anon. παραφέρειν.

⁶ V. καὶ ἐπέτρεψεν. R. suscp. οὐ ἐπέτρεψεν.

⁷ V. Φωνῶς.

⁸ Ex vet. additum fuit. Absit in Flor. & Ald. Et pro διέλυσεν, teste H. Steph. etiam legitur διέστησεν.

ρι¹ ταῖς κεφαλαῖς Φορῶσι, πηλαμένας τινὰς ὄντας, ὡς ἰσορῶσι, τῶν Ἑλληνικῶν ὀνομάτων τότε μᾶλλον, ἢ νῦν, τοῖς Λατίνοις ἀνακειραμένων. καὶ γὰρ ὡς ἐφόρου οἱ βασιλεῖς² λαίνας, ὁ Ἴόβας χλαίνας Φησὶν εἶναι, καὶ τὸν ὑπηρετῶντα τῷ ἱερῷ³ τῷ Διὸς ἀμφιθαλῆ παῖδα, λέγεσθαι Κάμιλλον, ὡς καὶ τὸν Ἑρμῆν ἔτιως εἵνιοι τῶν Ἑλλήνων Κάμιλλον ἀπὸ τῆς διακονίας προσηγόρευον.

VIII. Ταῦτα δ' ὁ Νεμῶς ἐπ' εὐνοίᾳ καὶ χάριτι τῷ δήμῳ πολιτευσάμενος, εὐθύς ἐπεχειρεῖ τὴν πόλιν, ὥσπερ σίδηρον, ἐν σιληρᾷ καὶ πολεμικῆς, μαλακωτέραν ποιῆσαι καὶ δικαιοτέραν. ἀτεχνῶς γὰρ, ἣν Πλάτων ἀποκαλεῖ Φλεγμαίνεσαν πόλιν, ἐκείνη τότε ἦν⁴, συσᾶσα⁵ μὲν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τόλμη τινὶ καὶ παραβόλῳ θρασυτήτι τῶν θρασυτάτων καὶ μαχιμωτάτων ἐκεῖ πανταχόθεν ὠσαμένων, ταῖς δὲ πολλαῖς στρατείαις καὶ τοῖς συνεχέσι πολέμοις, τροφῇ χρησαμένη καὶ αὐξήσει τῆς δυνάμεως, καὶ, καθάπερ τὰ καταπηγνύμενα⁶ τῷ σείεσθαι μᾶλλον ἐδράζεται, ῥάννυθαι δοκῶσα διὰ τῶν κινδύνων. ἔτιω δὲ μετέωρον καὶ τετραχυμένον δῆμον⁷ μικρῶς, ἐδὲ Φαύλης οἴομενος εἶναι πραγματείας μεταχειρίσασθαι καὶ μετανοσμηῆσαι πρὸς εἰρήνην, ἐπηγάγετο

το

1 R. dedit pro vulg. ἐπί.

2 Teste H. Steph. scriptum est etiam οἱ Ἰοῦς βασιλεῖς; & statim post καὶ τὸν ὑπηρετῶντα τῷ ἱερῷ. τῷ Δ. λέγεσθαι Κάμιλλον. Junt. & Ald. dant λαίνας; item deest artic. ante Ἴόβας.

3 Anon. ἱερεῖ, quod Br. præfert. Idem delendum putat secundum Κάμιλλον, redundans ob præced. ἔτιως; pro quo Anon. Καθμίλον.

4 Ita voluit Br. pro vulg. τῷ ἦν; ut Lapus vertit tunc.

5 Ita dedit R. de suo, pro vulg. συσάντων; Item R. in seq. pro vulg. χρησαμένην dedit χρησαμένην sec. Junt. — & δοκῶσα pro δοκῶσαν sec. V.

6 V. καταρηγνύμενα; idem in seq. 1. ἐδράζονται, pro ἐδράζεται.

το ¹ τὴν ἀπὸ τῶν Θεῶν βοήθειαν, τὰ μὲν πολλὰ θυ-
σίαις καὶ πομπαῖς καὶ χορείαις, ὡς αὐτὸς ὠργίασε καὶ
κατέστησεν, ἅμα σεμνότητι διαγωγὴν ἐπίχαριν καὶ Φιλ-
άνθρωπον ἡδονὴν ἐχέσσις, δημαγωγῶν καὶ τιθασσεύων
τὸ θυμοειδὲς καὶ Φιλοπόλεμον. ἔσι δ' ὅτε καὶ Φόβος
τινάς ἀπαγγέλλων παρὰ τῷ Θεῷ ², καὶ Φάσματα δαι-
μόνων ἀλλότοτα καὶ Φωνὰς ἐν εὐμενεῖς, ἐδέλα καὶ τα-
πεινὴν ἐποίει τὴν διάνοιαν αὐτῶν ὑπὸ δεισιδαιμονίας.
ἔξ ὧν καὶ μάλισα λόγον ἔχεν ἡ σοφία καὶ ἡ παιδευ-
σις τῷ ἀνδρὶ, ὡς Πυθαγόρα συγγεγονότος. μέγα γὰρ
ἦν μέρος, ὡς ἐκείνῳ τῆς Φιλοσοφίας, καὶ τέτρω τῆς
πολιτείας ἢ πρὸς ³ τὸ θεῖον ἀγχιστεία ⁴ καὶ διατριβή.
λέγεται δὲ καὶ τὸν ἔξωθεν ὄγκον καὶ χηματισμὸν ἀπὸ
τῆς αὐτῆς Πυθαγόρα διανοίας περιβαλέσθαι. καὶ γὰρ
ἐκεῖνος ἀετὸν τε δοκεῖ πρᾶνναι Φωναῖς τισιν ἐπισήσας
καὶ καταγαγῶν ὑπεριπτάμενον, τὸν τε μηρὸν ἀποφῆ-
ναι ⁵ χρυσῆν Ὀλυμπιάσι διαπορευόμενος τὴν πανή-
γυριν. ἄλλας τε τερατώδεις ⁶ μηχανὰς αὐτῷ καὶ
πράξεις ἀναγγέλλουσιν. ἐφ' αἷς καὶ Τίμων ὁ Φιλίσσιος
ἔγραψε.

Πυθαγόρῳ δὲ γόητας ⁷ ἀποκλίνοντ' ἐπὶ δόξας,
Θήρη ⁸ ἐπ' ἀνθρώπων, σεμνηγορίας ὀαριστήν.

τῷ δὲ Νεμῷ δρᾶμα θεῶς ⁹ τινος, ἢ νύμφης ὀρείας
ἔρωσ

¹ R. dedit de suo pro simpl. ἠγάγετο.

² Br. mavult θεῖς, ut postea, τὸ θεῖον.

³ R. dedit pro vulg. περί.

⁴ Br. maluit ἀγχιστεία. R. servandum censuit.

⁵ H. St. maluit ὑποφῆναι, ex auctor. Cod. — Ita quoque legit V. — SG. ὑποφύηται.

⁶ R. susp. ἄλλας σιωπῶ καὶ πολλὰς τερατώδεις — καὶ πρά-
ξεις, ὡς ἀναγγέλλουσι.

⁷ Ita V. Anon. & SG. pro vulg. γόητα.

⁸ Lopus videtur γήρη legisse: sed Xyland. mavult lectio-
nem receptam.

⁹ SG. distinguit θεῶς a præced. δρᾶμα per punctum min.

ἔρωσ ἦν, καὶ συνουσία πρὸς αὐτὸν ἀπόρρητος, ὥσπερ εἴρηται, καὶ κοιναὶ μετὰ Μισσῶν διατριβαί. τὰ γὰρ πλείεσα τῶν μαντευμάτων εἰς Μίσσας ἀνήγε, καὶ μίαν Μίσσαν ἰδίως καὶ διαφερόντως ἐδίδαξε σέβεσθαι τὰς Ῥωμαίους, Τακίταν προσαγορεύσας, οἷον σιωπηλὴν, ἢ ἐν-εάν 1. ὅπερ εἶναι δοκεῖ τὴν Πυθαγόρειον ἀπομνημονεύοντος 2 ἔχεμυθίαν καὶ τιμῶντος. ἔσι δὲ καὶ τὰ περὶ τῶν ἀΦιδρυμάτων νομοθετήματα παντάπασιν ἀδελφὰ τῶν Πυθαγόρου δογμάτων. ἔτε γὰρ ἐκεῖνος αἰδητὸν, ἢ παθητὸν, ἀόρατον δὲ καὶ ἀκήρατον καὶ νοητὸν 3 ἐπελάμβανεν εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ ἔτος 4 ἐικώλυσεν ἀνθρωποειδῆ καὶ ζώομορφον εἰκόνα Θεῶ Ῥωμαίους 5 νομίζειν. ἐδ' ἦν παρ' αὐτοῖς ἔτε γραπτὸν, ἔτε πλαστὸν εἶδος Θεῶ πρότερον, ἀλλ' ἐν 6 ἑκατὸν ἐβδομήκοντα τοῖς πρώτοις ἔτεσι ναὺς μὲν οἰκοδομέμενοι 7, καὶ καλιάδας

ἱερὰς

1 Ex conject. Br. Xylandri & Steph. pro ἢ νίαν. Ex Ms. confirmat Dacer. & ita etiam Anon.

2 Br. aptior videtur vox ἀπομιμῆντος. At, ut R. verè observat, non usurpatur μιμῆν, sed μιμῆδαι in med.

3 SG. & Junt. καὶ ἄκλιτον νοητὸν. Sed quantum a sensu Plutarchi differunt versiones Schirachi & Kindii? Uterque vocem νοητὸν per *unbegreiflich* interpretatur, quasi legendum esset ἀνόητον. Non est sane, cur discedas a lectione vulgari, ejusque sensu, ex veter. interpp. satis conspicuo: *sola mente apprehensibile*. Luculentius hoc apparet ex vita Marcelli, c. 14. γεωμετρίας, ἀπὸ τῶν ἀσωμάτων καὶ νοητῶν ἀποδιδρασκέσης ἐπὶ τὰ αἰδητὰ &c. quo loco Schirach per *abstrakte*, Kind autem per *einfach* transfert; nec non ex seq. Plutarchi explicatione: ἔτ' ἐΦάπτεσθαι Θεῶ δυνατόν ἄλλως, ἢ νοῆσαι.

4 Vulg. dant ἔτος δέ. Flor. inserit καὶ ante ἔτ. R. δὲ expunxit; & ex Ald. καὶ addidit.

5 Ita legendum cum V. Anon. & SG. probante Stephano, pro vulg. Ῥωμαίους.

6 additur ex Flor. Ald. & SG. — Vulgo omittitur.

7 Vulgatæ addunt διετέλειν, jure omittendum, cum paulo post loco conveniente recurrat, Omittunt etiam Flor. Ald. & SGerm.

ἱεράς ἰσῶντες ¹, ἀγαλμα δ' ἔδεν ἔμμορφον ποιέμενοι
 διετέλεν· ὡς ἔτε ὅσιον ἀφομοιοῦν τὰ βελτίονα τοῖς χεί-
 ροσι, ἔτ' ἐφάπτεσθαι ² Θεῶν δυνατὸν ἄλλως, ἢ νοήσει.
 κομιδῇ δὲ καὶ τὰ τῶν Ἰουσιῶν ἔχεται τῆς Πυθαγορικῆς
 ἀγιστείας· ἀναίμακτοι γὰρ ἦσαν, αἳ γε ³ πολλὰ δι'
 ἀλφίτα καὶ σπονδῆς καὶ τῶν εὐτελεσάτων πεποιημέ-
 ναι ⁴. χωρὶς δὲ τῶν, ἐτέροις ἐξώθεν ἐπαγωνίζου-
 νται τεμμηρίοις οἱ ⁵ τὸν ἄνδρα τῷ ἀνδρὶ συνοικεῖντες.
 ὧν ἐν μὲν ἔστιν, ὅτι Πυθαγόραν τῇ πολιτείᾳ Ῥωμαῖοι
 προσέγραψαν, ὡς ἰσόρημεν Ἐπίχαρμος ὁ κωμικὸς ἐν
 τινὶ λόγῳ πρὸς Ἀντήνορα γεγραμμένῳ, παλαιὸς ἀνὴρ,
 καὶ τῆς Πυθαγορικῆς διατριβῆς μετεχρηκώς. ἕτερον δὲ ⁶,
 ὅτι τεσσάρων υἱῶν βασιλεῖ Νεμῶ γενομένων, ἓνα Μά-
 μερκον ἐπὶ τῷ Πυθαγόρᾳ παιδὶ προσηγόρευσεν. ἀπ'
 ἐκεῖνης δὲ καὶ τὸν Αἰμυλίων οἶκον ἀναμιχθέντα τοῖς
 πατριείοις ὀνομαθῆναι Φασιν, ἔτις ὑποκοριζομένης τῆ
 βασιλέως τὴν ἐν τοῖς λόγοις τῆ ἀνδρὸς αἰμυλίαν καὶ
 χάριν. αὐτοὶ δ' ἀκηκόαμεν πολλῶν ἐν Ῥώμῃ διεξιόν-
 των, ὅτι Ῥωμαίοις ποτὲ χρησμῶ ⁷ γενομένῳ τὸν Φρο-
 νιμώτατον καὶ τὸν ἀνδρειότατον Ἐλλήνων ιδρύσασθαι
 παρ' αὐτοῖς, ἔησαν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς εἰκόνας χαλκῆς
 δύο, τὴν μὲν Ἀλκιβιάδα, τὴν δὲ Πυθαγόρα. ταῦτα
 μὲν ἐν ἀμφισβητήσεσι ἔχοντα πολλὰς, καὶ τὸ κινεῖν
 διὰ μακροτέρων, καὶ τὸ πιεῦσθαι ⁸, μεिरαινώδεις ἐστὶ
 Φιλονεικίας.

IX.

1 V. διετέλεν ὡδοῖς ἱεραῖς ἰσῶντες.

2 V. ἐφάπτεσθαι.

3 Ita dedit R. pro vulg. γε. Idem pro seq. ἀλφίτα mavult
 ἀλφίτων.

4 V. πεπορευομένηαι.

5 Articuli in vulg. omiffus, ex V. restitutus.

6 Ita ex conjest. Br. — Vulg. ἕτεροι δὲ.

7 V. ὅτι π. Ῥωμαίους χρ. — SG. ὅτι. χρ. π. Ῥωμαίοις.

8 R. susp. primum καὶ & posterius ἴδ' delenda, & πιεῦ-
 σθαι legendum, cum lat. interpr. — Nostrates κινεῖν per *wi-
 derlegen* vertere solent. Quonam fundamento, nescio.

IX. Νεμῶ δὲ καὶ τὴν τῶν ἀρχιερέων, ἕς Πον-
 τίφικας καλῶσι, διάταξιν καὶ κατάστασιν ἀποδιδόασι ¹,
 καὶ Φασιν αὐτὸν ἓνα τέτων τὸν πρῶτον γεγονέναι. κη-
 κλῆθαι δὲ τὰς Ποντίφικας, οἱ μὲν ὅτι τὰς Θεὰς Θε-
 ραπεύσιν, δυνατὰς καὶ κυρίας ἀπάντων ὄντας. ὁ γὰρ
 δυνατὸς ὑπὸ Ῥωμαίων ὀνομάζεται ποτήης· ἕτεροι δὲ
 Φασι πρὸς ὑπεξαίρεσιν γεγονέναι τὸνομα τῶν δυνατῶν ²,
 ὡς τῶ νομοθέτῃ τὰς δυνατὰς ἐπιτελεῖν ἱερουργίας τὰς ἱε-
 ρεῖς κηλεύοντος· ἂν δ' ἦ τι κώλυμα μείζον, ἢ συκο-
 Φαντῶντος. οἱ δὲ πλείοσι μάλισα καὶ τὸ γελώμενον ³
 τῶν ὀνομάτων δοκιμάζουσιν, ὡς ἔδδεν ἄλλ' ἢ γεφυροποιὸς
 τὰς ἀνδρας ἐπικληθέντας ἀπὸ τῶν ποικιμένων περι ⁴
 τὴν γέφυραν ἱερῶν, ἀγιωτάτων καὶ παλαιωτάτων ὄντων.
 Ποντῆμ γὰρ οἱ Λατίνοι τὴν γέφυραν ὀνομάζουσιν. εἶ-
 ναι μέντοι καὶ τὴν τήρησιν αὐτὴν ⁵ καὶ τὴν ἐπισπιου-
 ῆν, ὡσπερ ἄλλο τι τῶν ἀκινήτων καὶ πατρίων ἱερῶν,
 προσήκασαν τοῖς ἱερεῦσιν. ἔ γὰρ Θεμιτὸν, ἄλλ' ἐπά-
 ρατον ἠγεῖσθαι Ῥωμαίους τὴν κατάλυσιν τῆς ξυλίνης γε-
 Φύρας. λέγεται δὲ καὶ τὸ πάμπαν ἀνευ σιδήρου κατὰ
 δὴ τι λόγιον συγγεγομῶσθαι διὰ τῶν ξύλων. ἡ δὲ λι-
 δίνη πολλοῖς ἕσερον ἐξειργάθη χρόνοις ὑπ' Αἰμυλίῃ
 ταμιεύοντος. ἔ μὴν ἄλλὰ καὶ τὴν ξυλίνην τῶν Νεμῶ
 χρόνων ἀπολείπεσθαι λέγουσιν ὑπὸ Μαρτίῃ τῶ Νεμῶ θυ-
 γατριδῶ βασιλεύοντος ἀποτελεθεῖσαν. ὁ δὲ μέγιστος τῶν
 Ποντιφίκων, οἷον ἐξηγητῶ καὶ προφήτῃ, μᾶλλον δὲ ἱε-
 ροφάν-

¹ SG. cum v. ἔφελκ. quod idem in mox seq. Θεραπεύσιν
 omisit, vulg. autem habent. V. ἀποδιδόασι.
² Br. vult ἀδυνατῶν, vel ἑ δυνατῶν. Lestio tamen vulg.
 cum R. est defendenda.
³ R. susp. οἱ δὲ πλ. γὼ μάλ. καταγελάμ.
⁴ Ita V. & SG. — Vulg. dant ἐπί.
⁵ Ita SG. Junt. Ald. — Vulg. legitur αὐτῶν. Anon. dat
 αὐτῆς, quod præferendum videtur.

ροφάντε τάξιν ἐπέχει ¹, ἔ μόνον τῶν δημοσίου δρωμένων ἐπιμελέμενος ², ἀλλὰ καὶ τὰς ἰδίᾳ θύοντας ἐπισκοπῶν, καὶ κωλύων παρεμβαίνειν τὰ νενομισμένα, καὶ διδάσκων, ὅτε τις δέοιτο πρὸς Θεῶν τιμῆν, ἢ παραίτησιν. ἦν δὲ καὶ τῶν ἱερῶν παρθένων ἐπίσκοπος, ὃς Ἐσιάδας προσαγορεύσιν. Νεμᾶ γὰρ δὴ καὶ τὴν τῶν ἐσιάδων παρθένων καθιέρωσιν, καὶ ὅπως τὴν περὶ τὸ πῦρ ³ τὸ ἀθάνατον, ὃ φυλάττουσιν αὐται, θεραπεύου τε καὶ τιμῆν ἀποδιδόασιν, εἴτε ὡς καθαρὰν καὶ ἀφθαρτον τὴν τῆς πυρὸς ἕσταν ἀκηράτοις καὶ ἀμίαντοις παρατιθέμενος ⁴ σώμασιν, εἴτε τὸ ἀκαρπον καὶ ἄγονον τῆς παρθενίας συνοικεῖντος. ἐπεὶ τοι τῆς Ἑλλάδος, ὅπως πῦρ ἄσβεσόν ἐσιν, ὡς Πυθοῖ καὶ Ἀθήνησιν, ἔ παρθένοι, γυναῖκες δὲ πεπαυμένοι γάμων ἔχουσι τὴν ἐπιμέλειαν. ἐὰν δ' ὑπὸ τύχης τινὸς ἐκλίπη, καθάπερ Ἀθήνησι μὲν, ἐπὶ τῆς Ἀρισίωτος λέγεται τυραννίδος ἀποσβεθῆναι τὸν ἱερὸν λύχρον, ἐν Δελφοῖς δὲ, τῆς κατὰ καταπρηθέντος ὑπὸ τῶν ⁵ Μήδων, περὶ δὲ τὰ Μιθριδατικά καὶ τὸν ἐμφύλιον Ῥωμαίων πόλεμον, ἅμα τῶ βωμῷ καὶ τὸ ⁶ πῦρ ἠφανίσθη. ὃ Φασὶ μὴ δεῖν ἀπὸ ἐτέρου πυρὸς ἐναύεσθαι, καινὸν δὲ ποιεῖν καὶ νέον, ἀνάπτον-

¹ In aliis secundum H. Steph. εἴληχεν; V. ἐπέληχεν; SG. ἔχει. Pro seq. μόνον id. μόνων.

² V. ἐπιμελώ μόνον, lectio omnino non intelligenda. Junt. ἐπιμελόμενος; Ald. ἐπιμελώμενος.

³ Hæc duo vocabula desunt Juntinæ. Loco præcedentis ὅπως dat SG. ὅπως.

⁴ Junt. & Ald. παρατιθέμενος; & ita vulgata. Br. susp. vel legendum esse παρατιθέμενοι, ad ἀποδιδόασιν referendum, vel παρατιθέμενα, subaud. Νεμᾶ. In seq. Junt. & Ald. dant τὸ ἀκαρπον, & συνοικεῖντες. Anon. συνοικεῖντος; V. παρατιθέμενος.

⁵ deest SG.

⁶ Articulum addidit R. — Idem in seq. aut ὃ delendum esse cum Br. cenfet, aut legendum — ἠφανίσθη, ἔ Φασὶ δεῖν, negant fas esse.

πλοντας ¹ ἀπὸ τῆς ἡλίας Φλόγα καθαράν καὶ ἀμύαντον. ἐξ-
 ἀπ]εσι δὲ μάλινα τοῖς σκαφεύοις, ἃ κατασκευάζεται μὲν
 ἀπὸ πλευρᾶς ἰσοσκελῆς ὀρθογωνίας τριγώνου κοίλαιονόμε-
 να, συννεύει δ' εἰς ἓν ἐν τῆς περιφερείας κέντρον. ὅταν
 ἔν θέσει ἐναντίαν λάβη πρὸς τὸν ἥλιον, ὡσε τὰς αὐ-
 γὰς ² πανταχοῦθεν ἀνασκοπόμενας ἀθροίζεσθαι καὶ συμ-
 πλένεσθαι πρὸς ³ τὸ κέντρον, αὐτὸν τε διακρίνει τὸν
 ἀέρα λεπτινόμενον, καὶ τὰ κρυφώτατα καὶ ξηρότατα
 τῶν προστιθεμένων ὀξεύς ἀνάπ]ει ⁴ κατὰ τὴν ἀντέρει-
 σιν, σῶμα καὶ πληγὴν πυρώδη τῆς αὐγῆς λαμβανέσης ⁵.
 ἔνιοι μὲν ἔν θέσει ὑπὸ τῶν ἱερῶν παρθένων ἀλλ' ἢ τὸ
 ἄσθεσον ἐκείνο φρερεῖσθαι πῦρ νομίζουσιν. ἔνιοι ⁶ δ' εἴ-
 ναί τινα φασὶν ἀθέατα τοῖς ἄλλοις ἱερὰ κρυπτόμενα,
 περὶ ὧν ὅσα καὶ πυθέσθαι καὶ φράσαι θεμιτὸν, ἐν τῷ
 Καμίλλου βίῳ γέγραπται.

X. Πρῶτον μὲν ἔν ὑπὸ Νεμῶ καθιερωθῆναι λέ-
 γουσι Γεγαυίαν καὶ Βερηνίαν, δεύτερον δὲ Κανελήϊαν
 καὶ Ταρπηϊαν. ὕπερον δὲ Σερβίκα δύο προσθέντος ἄλ-
 λας τῷ ἀριθμῷ διατηρηῆσαι ⁷ μέχρι τῶν χρόνων τέτων
 τὸ πλήθος. ἀρίσθη δὲ ταῖς ἱεραῖς παρθένοις ὑπὸ τῆς
 βασιλέως ἀγγελίας ⁸ τριακονταέτις, ἐν ἣ τὴν μὲν πρῶ-
 την δεκαετίαν, ἃ χρη δρᾶν μανθάνουσι. τὴν δὲ μέσην,
 ἃ μεμαθήκασι δρᾶσι. τὴν δὲ τρίτην, ἑτέρας αὐταὶ δι-
 δάσκουσι. εἴτ' ἀνεῖται τῇ βελομένη μετὰ τὸν χρόνον

I. 2

τέτων

¹ Ita Anon. Vulg. ἀνάπ]οντα. In seq. secundum H. Steph. legitur etiam ἡλίας Φῶς, καὶ Φλόγα.

² Ita repositum fuit pro lectione priorī αὐτάς. Seq. ἀνα-
 σκοπόμενας dedit R. de suo pro vulg. ἀναπ]ομένας.

³ SG. περὶ. Pro seq. διακρίνει R. ἵνα vult διακαίει.

⁴ SG. Junt. ἀνάπ]ειν.

⁵ SG. λαβέσης.

⁶ SG. ἔνια.

⁷ Br. vult διατηρηῆσαι, ut a λέγουσι pendeat.

⁸ Ita rectissime habent Flor. & Ald. pro vulg. ἀγγουα.

τῆτον ἤδη καὶ γάμα μεταλαμβάνειν, καὶ πρὸς ἕτερον
 τραπέδαι ¹ βίου, ἀπαλλαγείη τῆς ἱερουργίας. λέγον-
 ται δ' ἔ πολλαὶ ταύτην ἀσπασαδαὶ τὴν ἀδειαν, ἐδ'
 ἀσπασαμέναις χρησὰ πράγματα ² συντυχεῖν, ἀλλὰ με-
 τανοία καὶ κατηφεία συνᾶσαι τὸν λοιπὸν βίου, ἐμβα-
 λειν τὰς ἄλλας εἰς δεισιδαιμονίαν, ὥσε μέχρι γήρωσ καὶ
 θανάτω διατελεῖν ἐγκαρτερέσας καὶ παρθενευομένας.
 τιμὰς δὲ μεγάλας ἀπέδωκεν αὐταῖς, ὧν ἐστὶ καὶ τὸ
 διαδέδαι ζῶντος ἐξεῖναι πατρὸς, καὶ τᾶλλα πράττειν
 ἄνευ προσάτω διαγέσας ³, ὥσπερ αἱ τρίπαιδες. ῥαβδε-
 χῶνται δὲ προῖσαι· καὶ ἀγομένῳ τινὶ πρὸς θάνατον
 αὐτομάτως συντύχωσιν, ἐκ ἀναιρείται. δεῖ δ' ἀπομό-
 σαι τὴν παρθένον, ἀκέσιον καὶ τυχαίαν γεγόνεαι,
 καὶ ἐκ ἐξεπίτηδες ⁴ τὴν ἀπάντησιν. ὁ δ' ὑπελθὼν
 νομιζομένων ὑπὸ τὸ Φορεῖον ἀποθνήσκει. κόλασις δὲ
 τῶν μὲν ἄλλων ἀμαρτημάτων, πληγαὶ ταῖς παρθένοις,
 τῶ μεγίστη Ποντίφικος κολάζοντος ἐστὶν ὅτε καὶ γυμνήν
 τὴν πλημμελήσασαν, ὀθόνης ἐν παλισκίῳ ⁵ παρατει-
 νομένης. ἢ δὲ τὴν παρθένην καταιχύνασα, ζῶσα κα-
 τορύττεται παρὰ τὴν Κολλίην λεγομένην πύλην. ἐν
 ἣ ἐστὶ τις ἐντὸς τῆς πόλεως ὀφρὺς γεώδης, παρατείνε-
 σα πῶρρον· καλεῖται δὲ χῶμα διαλέλιϋ τῆ Λατίνων·
 ἐνταῦθα κατασπενιάζεται κατάγειος οἶκος ἔ μέγας, ἔχων
 ἄνωθεν κατάβασιν. κεῖται δ' ἐν αὐτῷ κλίη τε ὑπε-
 ερωμένη, καὶ λύχνος καιόμενος, ἀπαρχαὶ τε τῶν πρὸς
 τὸ ζῆν ἀναγκαίων βραχεῖαί τινες· οἶον ἄρτος, ὕδωρ,
 ἐν ἀγγεῳ γάλα, ἔλαιον· ὥσπερ ἀφοσιωμένων ⁶ τὸ μὴ
c. v. init. λιμῶ

¹ V. ἀποτραπέδα.

² V. ἴδ' πρ.

³ V. διαγέσαι. Id. paulo post προάγασαι, pro προῖσαι.

⁴ Flor. & Ald. hunc habent verborum ordinem: ἐξεπίτηδες γεγον. τὴν ἀπάντ. In SG. defunt γεγόνεαι, καί.

⁵ V. παλισκίῳ.

⁶ Multum de h. l. disputat H. Steph. pro diversitate sensus, quo ἀφοσ. accipi solet, & ob seq. partic. μὴ. Equidem in eo
 vosis

λιμῶ διαφθεῖρειν σῶμα ταῖς μεγίσταις καθιερωμένον ἀγιστείας. αὐτὴν δὲ τὴν κολαζομένην εἰς Φορεῖον ἐνθέμενοι, καὶ κατασεγάσαντες ἔξωθεν, καὶ καταλαβίντες ἰμάσιν, ὡς μηδὲ Φωνὴν ἐξάκυσσον γενέσθαι, κομίζουσι δι' ἀγορᾶς. ἐξίστανται δὲ πάντες σιωπῇ, καὶ παραπέμπουσι ἄφθογγοι μετὰ τινος δεινῆς κατηφείας· ἔδ' ἔστιν ἕτερον θέαμα Φρικιότερον, ἔδ' ἡμέραν ἢ πόλιν ἄλλην ἀγει συγνοτέραν ἐκείνης. ὅταν δὲ πρὸς τὸν τόπον κομιθῇ τὸ Φορεῖον, οἱ μὲν ὑπηρεταὶ τὰς δεσμὰς ἐξέλυσαν, ὁ δὲ τῶν ἱερέων ¹ ἔξαρχος εὐχὰς τινὰς ἀποβρόχους ποιησάμενος, καὶ χειρὰς ἀνατείνας Θεοῖς πρὸ τῆς ἀνάγκης ², ἐξάγει συγκεκαλυμμένην, καὶ καθίστησιν ἐπὶ κλίμακος εἰς τὸ οἶκημα κάτω Φερέσης· εἴτ' αὐτὸς μὲν ἀποτρέπεται μετὰ τῶν ἄλλων ἱερέων, τῆς ³ δὲ καταβάσης, ἢ τε κλίμαξ ἀναιρεῖται, καὶ κατακρύπτεται τὸ οἶκημα, γῆς πολλῆς ἀνωθεν ἐπιφορεμένης, ὡς ἰσόπεδον τῷ λοιπῷ χώματι γενέσθαι τὸν τόπον. ἔτω μὲν αἱ προέμεναι τὴν ἱερὰν καρδίαν ⁴ κολάζονται.

XI. Νεμᾶς δὲ λέγεται καὶ τὸ τῆς Ἐσίας ἱερὸν ἐγνύκλιον περιβαλέσθαι τῷ ἀσβέσῳ πυρὶ Φραγάν· ἀπο-

L 3

μιμέ-

vocis sensu acquiesco, quo denotat: officia non negare, cultum debitum ita exhibere, ut ne reprehendi negligentia possit. Ita nihil erit, quod mutes: — eben als wenn sie alle, der sterbenden Vestalin zu leistende Pflicht erfüllt hätten, wenn sie nicht ihren, dem wichtigsten Religionsdienst geweihten Körper durch Hunger zu Grunde richteten. In quodam cod. sec. H. Steph. ἔξοσιμμένων. — Καθιερωμένον sec. Anon. pro vulg. καθιερωμένων — ἀγιστείας, al. ἀγιστείας.

¹ Ita sec. H. Steph. legitur. Vulg. ἱερῶν.

² V. & SG. ἀνωγῆς. Schirachi versio has voces profus omittit. Kind vertit: vor der Vollziehung der Strafe. Uterque suum sequi videtur latin. Interp. Mihi quidem lectio recepta haud placet, vix aliqua ratione explicanda. Ex lect. V. & SG. fere suspicarer ἀπαγωγῆς.

³ Anon. αὐτῆς.

⁴ R. susp. αἱ προέμ. τῶν ἱερευῶν τὴν καρδίαν.

μιμέμενος ἔ τὸ χῆμα τῆς γῆς ὡς Ἑσίας ἕσης, ἀλλὰ τῶ σύμπαντος κόσμου, ἔ μέσον οἱ Πυθαγορικοί τὸ πῦρ ἰδρῦσαι νομίζουσι, καὶ τῶτο Ἑσίαν καλεῖσι καὶ μονάδα· τὴν δὲ γῆν, ἔτ' ἀκίνητον, ἔτ' ἐν μέσῳ τῆς περιφορᾶς ἔσαν, ἀλλὰ κύκλῳ περὶ τὸ πῦρ αἰωρεμένην, ἔτε ¹ τῶν τιμιωτάτων ἔδεν, ἔτε τῶν πρώτων τῶ κόσμου μορίων ὑπάρχειν. ταῦτὰ δὲ ² καὶ Πλάτωνα Φασὶ πρεσβύτερον γενόμενον διανενοῦσθαι περὶ τῆς γῆς ὡς ἐν ἑτέρῳ ³ χώρῳ καθεσώσης, τὴν δὲ μέσῃν καὶ κυριωτάτην ἑτέρῳ τινὶ κρείττονι προσήκασαν.

XII. Οἱ δὲ Ποντίφικες καὶ τὰ περὶ τὰς ταφὰς πάτρια τοῖς χρήξουσιν ἀφηγῶνται, Νεμῶ διδάξαντος μηδὲν ἡγεῖσθαι μίασμα τῶν τοιούτων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνεῖ Θεὸς σέβεσθαι τοῖς νενομισμένοις, ὡς τὰ κυριώτατα τῶν ἡμετέρων ὑποδεχομένης· ἐξαιρέτως δὲ τὴν προσαγορευομένην Λιβύτιναν ⁴, ἐπίσιοπον τῶν περὶ τὰς Ἰνῆσιοντας ὀσίων Θεὸν ἔσαν, εἴτε Περσεφόνην, εἴτε μᾶλλον, ὡς οἱ λογιώτατοι Ῥωμαίων ὑπολαμβάνουσι, Ἄφροδίτην· ἔ κακῶς εἰς μίαν ⁵ δύναμιν Θεῶν τὰ περὶ τὰς γενέσεις καὶ τὰς τελευτὰς ἀνάπτοντες. αὐτὸς δὲ καὶ τὰ πένθη καὶ ἡλικίας καὶ χρόνος ἔταξεν· οἶον, παῖδα μὴ πενθεῖν νεώτερον τριετῶς, μηδὲ πρεσβύτερον πλείονας μῆνας ὧν ἐβίωσεν ἐνιαυτῶν, μέχρι τῶν δέκα ⁶, καὶ περαιτέρω μηδεμίαν ἡλικίαν. ἀλλὰ τῶ μακροτάτη

πέν-

¹ SG. ε. Verba ἔτε τῶν Γίμ. εἰδ. ἔτ. τ. πρ. μορίων defunt Juntinae. ἔδεν, ἔτε dedit R. Vulg. dant ἔτε τῶν Γίμ., εἰδὲ τῶν πρ. &c.

² Ita ex conject. Br. pro vulg. ταῦτα δὲ.

³ Br. susp. ἐν νεοτέρῳ, in inferiore loco. R. autem δευτέρῳ, in secundario gradu; aut ἐνδεετέρῳ.

⁴ In pluribus, teste H. Steph. Λιβύτιναν, V. Διβύτιναν, vel Οὐβύτιναν; Hoc etiam habet SG.

⁵ Ex emend. R. Vulg. μίαν.

⁶ Ita Anon. & teste Br. omnes. Vulg. δώδεκα.

πένθες χρόνον εἶναι δεκαμηνιαῖον, ἐφ' ὅσον καὶ χη-
 ρεύσιν αἱ τῶν ἀποθανόντων γυναῖκες. ἢ δὲ πρότε-
 ρον γαμηθεῖσα βῆν ἐγκύμονα κατέθυσεν ¹, ἐκείνη νο-
 μοθετήσαντος. πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας Νεμῶν διδάξαντος ²
 ἱερωσύνας, ἔτι δυοῖν μνηθῆσομαι, τῆς τε Σαλλῶν, καὶ
 τῆς τῶν Φιτιαλῶν, οἱ ³ μάλιστα τὴν εὐσέβειαν τῶ ἀν-
 δρὸς ἐμφαίνουσιν. οἱ μὲν γὰρ Φιτιάλιοι, εἰρηνοφύλακες ⁴
 τινες ὄντες, ὡς δ' ἔμοι δοκεῖ, καὶ τῆνομα λαβόντες
 ἀπὸ τῆς πράξεως, λόγῳ τὰ νεῖκη κατέπαυον, ἐν ἑῶν-
 τες στρατεύειν πρότερον, ἢ πᾶσαν ἐλπίδα δίκης ἀποκο-
 πῆναι. καὶ γὰρ εἰρήνην Ἑλληνας καλοῦσιν, ὅταν λό-
 γῳ, μὴ βίᾳ, πρὸς ἀλλήλους χράμενοι, λύσωσι τὰς δια-
 φοράς. οἱ δὲ Ῥωμαίων Φιτιαλεῖς πολλὰς μὲν ἐβά-
 διζον ὡς τὰς ἀδικούντας, αὐτοὶ πείθοντες εὐγνωμονεῖν
 ἀγνωμονούντων δὲ, μαρτυράμενοι ⁵ Θεὸς καὶ κατευξά-
 μενοι πολλὰ καὶ δεινὰ κατ' αὐτῶν αὐτοὶ καὶ τῆς πα-
 τρίδος, εἰ μὴ δικαίως ἐπεξίασιν, ἔτω κατήγγελλον αὐ-
 τοῖς τὸν πόλεμον. κωλυόντων δὲ τέτων, ἢ μὴ συν-
 αινούντων, ἔτε στρατιώτη Θεμιτὸν, ἔτε βασιλεῖ Ῥωμαίων
 ὄπλα κινεῖν. ἀλλὰ παρὰ τέτων ἔδει τὴν ἀρχὴν τῶ
 πολέμου δεξάμενον, ὡς δικαίαν ⁶, τὸν ἄρχοντα, τότε
 σιοπεῖν περὶ τῶ συμφέρουτος. λέγεται δὲ καὶ τὸ Κελ-
 τινὸν ἐκεῖνο πᾶσις τῇ πόλει γενέσθαι τέτων τῶν ἱερῶν
 παρανομηθέντων. ἔτυχον μὲν γὰρ ⁷ οἱ βάρβαροι Κλα-

L 4

σίνας

¹ Anon. & SG. κατέθυσεν.

² In aliis, teste H. Steph. — nominatim in SG. καταδεί-
 ζαντος. V idem vel καταδιδάξαντος.

³ Ita dedit R. pro vulg. αἱ, ad faciales, non ad ἱερωσύνας
 fermonem referens.

⁴ SG. & Junt. εἰρήνης Φύλακες.

⁵ Ita R. dedit pro vulg. μαρτυρόμενοι, ob infeq. κατευξά-
 μενοι. Conj. copul. καὶ ante h. v. omittit SG.

⁶ Ita dedit R. pro vulg. δίκαιον, ref. ad ἀρχὴν. Anon.
 hab. δικαίς, refer. ad πολέμους, quod Br. placuit.

⁷ V. ἔν. Idem paulo post πράξεων, pro πράξων.

σίνες πολιορκιῶντες· ἐπέμφθη δὲ πρεσβευτὴς Φάβιος Ἄμβρος εἰς τὸ στρατόπεδον, διαλύσεις πράξων ὑπὲρ τῶν πολιορκημένων. λαβὼν δὲ ἀποκρίσεις ἐκ ἐπιεικείας, καὶ πέρας χεῖν αὐτῷ τὴν πρεσβείαν οἴομενος, ἐνεανιεύσατο ὑπὲρ ¹ τῶν Κλασίων ὄπλα λαβὼν, προκαλέσασθαι τὸν ἀριεῖοντα τῶν βαρβάρων. τὰ μὲν ἔν τῆς μάχης εὐτυχεῖτο, καὶ καταβαλὼν ἐσπίλυσε τὸν ἄνδρα· γνωρίσαντες δ' οἱ Κελτοί, πέμπασιν εἰς Ῥώμην κήρυκα, τῷ Φαβίῳ κατηγοροῦντες ὡς ἔσπονδον καὶ ἄσπεισον ² καὶ ἀκατάγγελτον ἐξευνοχότος πρὸς αὐτὰς πόλεμον. ἐνταῦθα τὴν μὲν σύγκλητον οἱ Φιτιαλεῖς ἔπειθον ἐνδιδόναι τὸν ἄνδρα τοῖς Κελτοῖς· καταφυγῶν δ' ἐπεινός εἰς τὰς πολλὰς, καὶ τῷ δήμῳ σπεδάζοντι χρησάμενος, διεκρέσατο τὴν δίκην. μετ' ὀλίγον δ' ἐπελθόντες οἱ Κελτοὶ τὴν Ῥώμην πλὴν τῷ Καπιτωλίῳ διεπόρθησαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς περὶ Καμίλλου μᾶλλον ἀκριβῆται.

XIII. Τὰς δὲ Σαλίεσι ἱερεῖς ἐκ τῆς τοιαύτης λέγεται συστήσασθαι προφάσεως· ἔτος ἠγδοον αὐτῷ βασιλεύοντος, λοιμώδης νόσος περιῖστα τὴν Ἰταλίαν ἐσροβησε καὶ τὴν Ῥώμην. ἀθυμούντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἰσορεῖται ³ χαλκίην πέλτην ἐξ ἕραν ἠρανεῖα καταφερομένην εἰς τὰς Νεμῶν πετεῖν χεῖρας. ἐπὶ δ' αὐτῇ Θαυμάσιον τινα λόγον λέγεσθαι ὑπὸ τῷ βασιλέως, ὃν ⁴ Ἡγερίας τε καὶ τῶν Μεσῶν πυθέσθαι. τὸ μὲν γὰρ ὄπλον ἦκειν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως, καὶ δεῖν αὐτὸ Φρερεῖσθαι, γενομένων ἄλλων ἑνδεκα καὶ χῆμα καὶ μέγεθος καὶ μορφὴν ἐκείνῳ παραπλησίον, ὅπως ἄπορον εἶη τῷ κλέπτη

¹ SG. πρό.

² Ita dedit R. pro vulg. ἄπεισον.

³ SG. ἰσορεῖ.

⁴ deest SG. Idem hab. ἦκα pro ἦκειν; & voces, μοχλεῖται, ἄλλων ἑνδεκα deletæ sunt.

πῆ δι' ὁμοίτητα τῶ διοπετῶς ἐπιτυχεῖν· ἔτι δὲ χρῆ-
 ναι Μάσαις καθιερῶσαι τὸ χωρίον ἐκεῖνο, καὶ τὰς περὶ
 αὐτὸ λειμῶνας, ὅπως τὰ πολλὰ Φοιτῶσαι συνδιατρίβουσιν
 αὐτῶ· τὴν δὲ πηγὴν, ἣ κατάρδει τὸ χωρίον ¹, ὕδωρ
 ἱερὸν ἀποδειῖξαι ταῖς ἐσιάσι παρθένοις, ὅπως λαμβάνου-
 σαι κατ' ἡμέραν, ἀγνίζωσι καὶ φαίνωσι τὸ ἀνάκτορον.
 τέτοις μὲν ἔν μαρτυρῆσαι λέγεται καὶ τὰ τῆς νόσου πα-
 ραχρῆμα παυσάμενα. τὴν δὲ πέλτην προθέντος αὐτῶ,
 καὶ κελεύσαντος ἀμιλλᾶσθαι τὰς τεχνίτας ὑπὲρ τῆς
 ὁμοιότητος, τὰς μὲν ἄλλας ἀπειπεῖν, Βετέριον δὲ Μα-
 μέριον, ἕνα τῶν ἀκρων δημουργῶν, ἕτως ἐφιμέσθαι τῆς
 ἐμφερείας, καὶ κατασκευάσαι πάσας ὁμοίας, ὥστε μηδ'
 αὐτὸν ἔτι τὸν Νεμῶν διαγινώσκουσιν. τέτων ἔν Φύλακας
 καὶ ἀμφιπόλες ἀπέδειξε ² τὰς Σαλίς ἱερεῖς. Σάλιοι
 δ' ἐκλήθησαν, ἔχ ὡς ἔνιοι μυθολογῶσι, Σαμόθρακος
 ἀνδρὸς, ἣ Μαντινέως, ὄνομα Σαλίς ³, τὴν ἐνόπλιον
 ἐπιδιδάξαντος ὀρχησιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὀρχήσεως
 αὐτῆς ἀλτικῆς ⁴ ἕσης, ἣν ὑπορχῶνται διαπορευόμενοι
 τὴν πόλιν, ὅταν τὰς ἱεράς πέλτας ἀναλάβωσιν ἐν τῶ
 Μαρτίῳ μηνί, Φοινικῶς μὲν ἐνδεδυμένοι χιτωνίσους, μί-
 τραις δὲ χαλκῆς ὑπεζωσμένοι πλατεῖαις, καὶ κράνη
 χαλκῆ φορέντες, ἐγχειρίδιοις δὲ μικροῖς τὰ ὄπλα κρέ-
 οντες. ἣ δ' ἀκμῆ ⁵ τῆς ὀρχήσεως, ποδῶν ἔργον ἐσί-
 κινῶνται γὰρ ἐπιτερπῶς, ἐλιγμῶς τινας ⁶ καὶ μεταβο-
 λὰς ἐν ῥυθμῶ τάχος ἔχοντι καὶ πυκνότητα μετὰ ῥά-
 μης καὶ νεφότητος ἀποδιδόντες. αὐτὰς δὲ τὰς πέλ-
 τας

L 5

τας

¹ V. ἴην γῆν. Id. paulo post παραυτίκα, pro παρακρ.

² V. κατέσθη.

³ In V. & SG. add. πρώτα, subaudiendum ex mente H. Steph. si non addatur.

⁴ SG. ἀλτικῆς.

⁵ Ita dedit R. pro vulg. ἣ δὲ ἄλλη: — das rechte, eigent-
 liche Wesen dieses Tanzes &c.

⁶ deest SG. & Junt.

τας ἀγνύλια καλῶσι διὰ τὸ χῆμα. κύνλος γὰρ ἐν
 ἔσιν, ἐδ' ἀποδίδωσιν, ὡς πέλτη, τὴν περιφέρειαν, ἀλλ'
 ἐπισημὴν ἔχει γραμμῆς ἐλιποειδῆς, ἧς αἱ κεραῖαι καμ-
 πὰς ἔχουσιν, καὶ συνεπιτρέφουσαι τῇ πυκνότητι πρὸς
 ἀλλήλας, ἀγνύλον τὸ χῆμα ποιῶσιν. ἢ διὰ τὸν ἀγνώ-
 να¹, περὶ ὃν περιφέρονται. ταῦτα γὰρ ὁ Ἰόβας εἴ-
 ρηκε, γλιχόμενος ἐξελληνίσαι τῆνομα. δύναιτο δ' ἂν
 τῆς ἀνεκένου Φορᾶς πρῶτον¹ ἐπώνυμον γεγονέναι, καὶ
 τῆς ἀκέρσεως τῶν νοσάντων, καὶ τῆς τῶν αὐχμῶν λύ-
 σεως, ἐτι δὲ τῆς τῶν δεινῶν ἀναχέρσεως. καθ' ὃ³ καὶ
 τὰς Διοσκῆρας, Ἄνακας Ἀθηναῖοι προσηγόρευσαν. εἴ-
 γε δεῖ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ἐξάγειν τῆνομα.
 τῷ δὲ Μαμερίῳ λέγουσι μισθὸν γενέσθαι τῆς τέχνης
 ἐκείνης, μνήμην τινὰ δι' ᾧδῆς ὑπὸ τῶν Σαλλίων ἅμα τῇ
 πυρρίχῃ διαπεραινομένης. οἱ δὲ Οὐετέριον⁴ Μαμέριον
 εἶναι Φασὶ τὸν ἀδόμενον, ἄλλοι Οὐετέρεμ μεμορίαμ,
 ὅπερ ἐστὶ, παλαιὰν μνήμην.

XIV. Ἐπεὶ δὲ διεκόσμησε τὰς ἱερῶσύνας, ἐδεί-
 ματο πλησίον τῆ τῆς Ἐσίας ἱερῆ τὴν καλεσμένην Ῥη-
 γίαν, οἷον τι βασιλείου οἴκημα· καὶ τὸ πλείστον αὐ-
 τόθι τῆ χρόνος διέτριβεν, ἱερουργῶν ἢ διδάσων τὰς
 ἱερεῖς, ἢ πρὸς ἐννοίᾳ⁵ τινὶ τῶν θεῶν πρὸς αὐτὰς χο-
 λάζων. οἰκίαν δ' εἶχεν ἐτέραν περὶ τὸν Κυρίων λό-
 Φον,

¹ Ita Anon. SG. Junt. & Ald. — Vulg. ἀγνώνα. Pro comp.
 περιφέρονται R. mavult simplex φέρονται.

² R. mavult ἢ πρῶτον, adverb. primitus, a principio.

³ SG. καθ' ὃ.

⁴ V. habet ἐκ Οὐετέριον. Quare susp. Br. Plutarchum
 scripsisse, οὐ Βετέριον, & paulo post esse legendum, ἀλλὰ εἰ-
 τέρεμ: Id quod hab. V. & Anon. — Vix hæc lectio reproba-
 ri posse videtur. R. tamen pro οἱ δὲ mavult ὃν δὲ; quam le-
 ctionem probare meo iudicio est difficilium.

⁵ Ita V. & Anon. & Lopus. Vulg. ἐννοίᾳ, quod vitiose
 dedit prima Aldina: — meditatione loci alicujus e doctrina
 divina repetiti apud eos vacans. R.

Φον, ἧς ἔτι νῦν τὸν τόπον ἐπίδεικνύουσιν. ἐν δὲ ταῖς προπομπαῖς, καὶ ὅλως τῶν ἱερέων ¹ ταῖς πομπαῖς προηγῆντο κήρυκες ἀνὰ τὴν πόλιν, ἐλινύειν κελεύοντες, καὶ τὰ ἔργα καταπαύοντες. ὡς γὰρ Φασι τὰς Πυθαγορικὰς ἐν ἑᾷ ἐν παρόδῳ ² προσκυνεῖν καὶ προσεύχεσθαι τοῖς Θεοῖς, ἀλλ' οἴκοθεν εὐθὺς ἐπὶ τῷτο γνώμη παρασιευσασαμένους βαδίζειν. ἔτως ᾤετο ὁ ³ Νεμᾶς χρῆναι τὰς πολίτας μὴτ' ἀνέειν τι τῶν θείων, μήτε ὄρῳ ἐν παρέργῳ καὶ ἀμελῶς, ἀλλὰ χολὴν ἄγοντας ἀπὸ τῶν ἄλλων, καὶ προσέχοντας τὴν διάνοιαν ὡς πράξει μεγίστη τῇ ⁴ περὶ τὴν εὐσέβειαν, ψόφῳ τε καὶ πατάγων καὶ σεναγμῶν, καὶ ὅσα τοιαῦτα τοῖς ἀναγκαίοις καὶ βαυαύσοις πόνοις ἔπεται, καθάρως τὰς ὁδὰς ταῖς ἱερουργίας παρέχοντας. ὧν ἴχνος τι μέχρι νῦν διασώζοντες, ὅταν ἄρχων πρὸς ὄρνισιν ἢ θυσίαις διατρίβῃ, βοῶσιν. Ὅχι ἄγε σημαίνει δὲ ἡ Φωνή. Τῷτο πρᾶσσε, συνεπιτρέψασα καὶ κατακοσμεῖσα τὰς προστυγχάνοντας ⁵. ἦν δὲ καὶ τῶν [ἄλλων] ⁶ παραγγελμάτων αὐτῶ πολλὰ τοῖς Πυθαγορικοῖς εἰκότα. ὡς γὰρ ἐκεῖνοι παρήνυσ ἐπὶ χολῆκος μὴ καθῆσθαι, καὶ μαχαίρα πῦρ μὴ σκαλεύειν ⁷, καὶ βαδίζοντας εἰς ἀποδημίας μὴ μετασρέφειν, καὶ τοῖς μὲν ἔρανίοις περισσὰ θύειν, ἄρτια δὲ τοῖς χθονίοις, ὧν ἐνάστῃ τὴν διάνοιαν ἀπεκρύπτουτο πρὸς τὰς πολλὰς ⁸. ἔτως ἕνια τῶν Νεμᾶ πατρῶιν ἀπόρ-

¹ Anon. ἱερωῶν. R. mavult ἐν δὲ ταῖς Σαλίων, καὶ ὅλως τῶν ἱερέων πομπαῖς.

² Legitur etiam, teste H. Steph. ἐν παραλόγῳ.

³ R. mavult ἔτ. ᾤετο καὶ ὁ N. — Deest ὁ SG. — Paulo post pro γ. θείων hab. V. τῶν θεῶν.

⁴ R. susp. τοῖς, — rebus ad religionem pertinentibus.

⁵ Ita dedit Ald. — Junt. ἐντυγχ.

⁶ Ex vet. cod. additus fuit hic genitivus. H. Steph. —

A SG. Junt. & Ald. abest.

⁷ Legitur etiam, teste H. Steph. σκαλεύειν.

⁸ Articulum dedit Anon. — Eo carent Junt. & Ald.

ἀπόρρητον ἔχει τὸν λόγον· οἶον, τὸ μὴ σπένδειν Θεοῖς ἐξ ἀμπέλων ἀτμήτων, μηδὲ θύειν ἄτερ ἀλφίτων· καὶ τὸ προσκυνεῖν περιεφεομένους, καὶ τὸ καθῆσθαι προσκυνήσαντας. τὰ μὲν ἔν πρώτῃ δύο τὴν γῆς ¹ ἐξημέρωσιν ἔοικε διδάσκειν, ὡς μόριον εὐσεβείας ἔσαν· ἡ δὲ περιεροφῆ τῶν προσκυνόντων, λέγεται μὲν ἀπομίμησις εἶναι τῆς τῆ νόσμου περιφορᾶς· δόξη ² δ' ἂν μᾶλλον ὁ προσκυνῶν, ἐπεὶ πρὸς ἕω τῶν ἱερῶν βλέπόντων ἀπέσραπται τὰς ἀνατολάς ³, μεταβάλλειν ἑαυτὸν ἐνταῦθα καὶ περιερέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν, κύβηλον ποιῶν καὶ συνάπλων τὴν ἐπιτελείωσιν τῆς εὐχῆς ⁴ δι' ἀμφοῖν· εἰ μὴ νῆ Δία τοῖς Αἰγυπτίοις τροχοῖς αἰνίττεται τι καὶ διδάσκει παραπλήσιον ἢ μεταβολὴ τῆ χήματος, ὡς ἐδενοῦς ἐσῶτος τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ὅπως ἂν εἰσέφῃ καὶ ἀνελίτῃ τὸν βίον ἡμῶν ὁ Θεὸς, ἀγαπᾶν καὶ δέχεσθαι προσῆμον. τὸ δὲ καθέζεσθαι προσκυνήσαντας, οἰωνισμόν εἶναι λέγουσι τῆ βεβαιότητά ταῖς εὐχαῖς καὶ διαμονὴν τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιγίνεσθαι. λέγουσι δὲ καὶ πράξεων διορισμὸν εἶναι τὴν ἀνάπαυσιν· ὡς ἔν τῇ προτέρᾳ πράξει πέρας ἐπιτιθέντας καθέζεσθαι παρὰ τοῖς Θεοῖς, ἵνα ἑτέρας πάλιν ἀρχὴν ⁵ παρ' ἐκεινῶν λάβωσι. δύναται δὲ καὶ τῆτο τοῖς εἰρημένους ὁμολογεῖν ⁶, ἐθίζοντος ἡμᾶς τῆ νομοθέτῃ μὴ ποιεῖσθαι τὰς πρὸς τὸ θεῖον ἐντεύξεις ἐν ἀχολίᾳ καὶ παρέργως, οἶον σπεύδοντας, ἀλλ' ὅταν χρόνον ἔχωμεν καὶ χολὴν ἔγωμεν.

XV. Ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης παιδαγωγίας πρὸς τὸ θεῖον, ἄτως ἢ πόλις ἐγεγόνει ⁷ χειροῆθης καὶ κατατεταμ-

1 Deest hic genit. SG. Junt. & Ald.

2 Anon. δόξεις. Junt. & Ald. δόξα, unde R. susp. δόξεια. V. lin. seq. ἐπειδὴ, pro ἐπεὶ.

3 Anon. πρὸς τὰς ἂν. Br. mavult πρὸς fine τὰς.

4 V. ἀρχῆς.

5 V. ἀρχῆς.

6 R. susp. ὁμολογεῖν εἶναι ταῦτα λέγειν ἐθίζοντος.

7 V. ἐγίνετο.

τεθαμβημένη τὴν τῷ Νεμῶ δύναμιν, ἄσε μύθοις ἑοικέ-
 τας τὴν ἀτοπίαν λόγος παραδέχεσθαι, καὶ νομίζειν μη-
 δὲν ἄπιστον ¹ εἶναι, μηδ' ἀμήχανον, ἐκεῖνα βεβληθέντος.
 λέγεται γὰρ ποτε καλέσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐν ὀλί-
 γος τῶν πολιτῶν, σκεύη τε Φαῦλα καὶ δεῖπνον εὐτελές
 πάνυ προθέσθαι καὶ δημοτικόν· ἀρξάμενων δὲ δειπνεῖν,
 ἐμβαλὼν λόγον, ὡς ἡ Θεὸς, ἢ σύνεσιν, ἤμοι ² πρὸς
 αὐτὸν, αἰφνίδιον ἐπιδείξαι τὸν τ' οἶκον ἐκπαυμάτων πλή-
 ρη πολυτελῶν, καὶ τὰς τραπέζας ὄψων τε παντοδα-
 πῶν καὶ παρασκευῆς δαψιλῆς γεμέσας. πᾶσαν ὑπερ-
 βέβλημεν ἀτοπίαν τὸ ὑπὲρ τῆς τῷ Διὸς ὀμιλίας ἰσορέ-
 μενον. μυθολογᾶσι γὰρ, εἰς τὸν Ἀβεντίνου λόφον,
 ἔπω μέρος ὄντα τῆς πόλεως, ἔδὲ συνοικήμενον, ἀλλ'
 ἔχοντα πηγὰς τε δαψιλεῖς ἐν αὐτῷ καὶ νάπας σσιεράς,
 Φοιτᾶν δύο δαίμονας, Πῖνον καὶ Φαῦνον· ἔς τὰ μὲν
 ἄλλα Σατύρων ἂν τις ἢ Τιτάνων ³ γένει προσεικάζειε,
 δυνάμει δὲ Φερμάκων καὶ δεινότητι τῆς περὶ τὰ θεῖα ⁴
 γοητείας, λέγονται ταῦτά τοῖς ὑφ' Ἑλλήνων προσαγο-
 ρευθεῖσιν Ἰδαίοις Δακτύλοις σοφισζόμενοι, περιίεναι τὴν
 Ἰταλίαν. τέτρε Φασὶ χειρώσασθαι τὸν Νεμῶν, οἶνω
 καὶ μέλιτι κεράσαντα τὴν κρήνην, ἅφ' ἧς ἐπινον συν-
 ἡθως· ληφθέντας δὲ πολλὰς μὲν ἰδέας τρέπεσθαι, καὶ
 μετειδύεσθαι τὴν αὐτῶν φύσιν, ἀλλότοτα φάσματα καὶ
 φοβερά τῆς ὄψεως προβαλλομένους. ἐπεὶ δ' ἐγνωσαν
 ἐαλωκότες ἰχυρὰν καὶ ἀφνίον ἄλωσιν, ἄλλα τε προ-
 θεσπίσαι πολλὰ τῶν μελλόντων, καὶ τὸν ἐπὶ τοῖς νε-
 βραυνοῖς ἐκιδιδάξαι καθαρμὸν, ὃς ποιεῖται μέχρι νῦν διὰ
 κρομμύων ⁵, καὶ τριχῶν, καὶ μαινίδων. ἔνιοι δ' ἔ-
 τας

1 Junt. & Ald. ἀτοπον, quod Stephano minus placuit.

2 SG. ἴμοι. Junt. οἴμοι.

3 Anon. Πάνων γένη, quod Daeer. ex Ms. confirmat. Mox sequens προσεικάζει. hab. SG. — Vulg. dant cum v. ἐφίλη.

4 Teste Steph. etiam legitur τὸ θεῖον. Ita V.

5 SG. κρομμύων. Sic & inferius.

τὰς δαίμονας Φασίν ὑποθέδαι τὸν καθαρμὸν, ἀλλ' ἐπει-
 νες μὲν καταγαγεῖν τὸν Δία μαγεύσαντας· τὸν δὲ
 Θεὸν ὀργιζόμενον τῷ Νεμᾶ, προστάσσειν, ὡς χρὴ γε-
 νέδαι τὸν καθαρμὸν κεφαλαῖς. ὑπολαβόντος δὲ τῷ
 Νεμᾶ, προμύων; εἰπεῖν, ἀνθρώπων· τὸν δὲ αὖτις
 ἐπὶρέποντα τὸ τῷ προστάγματος δεινὸν, ἐπέρεδαι,
 θριξίν; ἀποκρινάμενος δὲ τῷ Διὸς ἐμψύχοις, ἐπαγαγεῖν
 τὸν Νεμᾶν μαινίσι· ταῦτα λέγειν ὑπὸ τῆς Ἥγερίας ¹
 δεδιδαγμένον. καὶ τὸν μὲν Θεὸν ἀπελθεῖν ἴλεω γενό-
 μενον, τὸν δὲ τόπον, ἰλίκιον ² ἀπ' ἐκεῖνος προσαγο-
 ρευθῆναι, καὶ τὸν καθαρμὸν ἔτω συντελεῖσθαι. ταῦτα
 μὲν ἔν μιν μινθῶδη καὶ γελείᾳ τὴν τῶν τότε ἀνθρώπων ἐπι-
 δείκνυται διάθεσιν πρὸς τὸ θεῖον, ἣν ὁ ἔθισμός αὐτοῖς
 ἐνεποίησεν. αὐτὸν δὲ τὸν Νεμᾶν ἔτω Φασίν εἰς τὸ
 θεῖον ἀνηρτῆσθαι ταῖς ἐλπίσιν, ὡς καὶ προσαγγελίας αὐτῷ
 ποτε γενομένης, ὡς ἐπέρχονται πολέμιοι, μειδιάσαι, καὶ
 εἰπεῖν· Ἐγὼ δὲ θύω.

XVI. Πρῶτον δὲ Φασί καὶ Πίσεως καὶ Τέρμονος
 ἱερὸν ιδρύσασθαι, καὶ τὴν μὲν Πίσιν ὄριον ἀποδειξαι
 Ῥωμαίοις μέγιστον ἢ χρώμενοι μέχρι νῦν διατελέσσειν.
 ὁ δὲ Τέρμων, ὄρος ἂν τις εἴη, καὶ θύσσειν αὐτῷ δη-
 μοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς τῶν ἀγρῶν περιορισμὰς, νῦν
 μὲν ἐμψυχα, τὸ παλαιὸν δ' ἀναίμακτος ἦν ἡ θυσία,
 Νεμᾶ φιλοσοφήσαντος, ὡς χρὴ τὸν ὄριον Θεὸν, εἰρή-
 νης Φύλακα καὶ δικαιοσύνης μάρτυν ὄντα, Φόνος καθαρ-
 ρὸν εἶναι. δοκεῖ δὲ καὶ ὅπως αὐτὸς ὀρίσαι τὴν χώραν
 ὁ βασιλεὺς, Ῥωμύλε μὴ βεληθέντος ἐξομολογήσασθαι
 τῷ μέτρῳ τῷ οἰκείᾳ τὴν ἀφαίρεσιν τῷ ἄλλοτριῷ. δεσ-
 μὸν γὰρ εἶναι τῆς δυνάμεως τὸν ὄρον, ἂν φυλάτῃται,
 μὴ φυλαττόμενον δὲ, τῆς ἀδικίας ἔλεγχον. ἔ μὴν ἐδ'
 ἦν δαψιλῆς χώρα τῇ πόλει κατ' ἀρχὰς ³, ἀλλὰ τὴν
 πολ-

¹ V. ἡγεμονίας.

² Anon. ἡλίκιον. R. mavult ἰλήκιον, a. v. ἰλήκω, placo.

³ SG. καταρχὰς. Id. paulo post voci ἀδικίας addit art. 7ης.

πολλὴν αἰχμῆν προσειλήσατο Ῥωμύλος· καὶ ταύτην πᾶσαν ὁ Νεμᾶς διένειμε τοῖς ἀπόροις τῶν πολιτῶν, ὡς ἀνάγκην ἀδικίας ἀφαιρῶν τὴν ἀπορίαν, καὶ τρέπων ἐπὶ γεωργίαν τὸν δῆμον ἅμα τῇ χώρᾳ συνεξημερέμενον. ἔδεν ¹ γὰρ ἄλλο τῶν ἐπιτηδευμάτων ἕτως ἔρωτα θριμὸν εἰρήνης ἐνεργάζεται καὶ ταχὺν, ὡς ὁ ἀπὸ γῆς βίος, ἐν ᾧ καὶ τῆς πολεμικῆς εὐτολμίας τὸ μὲν ὑπερμαχητικὸν ² τῆ οἰκείᾳ διαμένει καὶ πάρεσι, τὸ δ' εἰς ἀδικίαν καὶ πλεονεξίαν ἀνειμένον ἐκκένωται. διὸ καὶ τὴν γεωργίαν ὁ Νεμᾶς οἶον εἰρήνης Φίλτρον ἐμίξας ³ τοῖς πολίταις, καὶ μᾶλλον ὡς ἠθοποιὸν, ἢ πλετοποιὸν, ἀγαπήσας τέχνην, εἰς μέρη τὴν χώραν διεῖλεν, ἢ Πάγος προσηγόρευσε, καὶ κατ' ἑκάστον ἐπιστόπευς ἔταξε καὶ περιπόλες. ἔσι δ' ὅτε καὶ αὐτὸς ἐφορῶν καὶ τεκμαιρόμενος ἀπὸ τῶν ἔργων τὰς τρέπας τῶν πολιτῶν, τὰς μὲν εἰς τιμὰς καὶ πίσεις ἀνήγε, τὰς δὲ φασύμους καὶ ἀμελεῖς ψέγων καὶ κακίζων, ἐσωφρόνιζε.

XVII. Τῶν δ' ἄλλων αὐτῆς πολιτευμάτων ἢ κατὰ τέχνας διανομὴ τῆ πλήθους μάλιςα θαυμάζεται. τῆς γὰρ πόλεως ἐκδυοῖν γενῶν, ὡσπερ εἴρηται, συνεσάναι δοκίμης, διεσώσης δὲ μᾶλλον, καὶ μηδενὶ τρόπῳ μιᾶς γενέσθαι βεβλομένης, μηδ' οἶον ⁴ ἐξαλείψαι τὴν ἑτερότητα καὶ διαφορὰν, ἀλλὰ συγκυρᾶσεις ἀπαύσεις καὶ φιλονεκίας τῶν μερῶν ἐχέσης, διανοηθεῖς, ὅτι καὶ τῶν σωμάτων τὰ φύσει δύσμιλλα καὶ σκληρὰ καταδραύοντες,
καὶ

¹ Junt. & Ald. ἔδεν γὰρ. Quod non reprobatur. si legatur: ἔδεν γὰρ ἄλλο γι. Ibid. in seq. ἐργάζ. pro ἐνεργ.

² Junt. & Ald. ὑπερμαχητικόν, cui voci, si non usus, tamen analogia favet.

³ Hanc lectionem præfert Dacer. ob seq. ἀγαπήσας, atque ita testatur esse in Ms. Flor. & Segueriano. Sic etiam exstat in Flor. & Ald.

⁴ R. sup. μηδ' ἔσιν οἶον ἐξαλ.

καὶ διαιρῶντες ἀναμιγνύουσιν, ὑπὸ συμμιγρότητος ¹ ἀλλήλοισι συμβαίνοντα μᾶλλον, ἔγνω κατατεμεῖν εἰς ² τομὰς πλείονας τὸ σύμπαν πλῆθος. ἐν δὲ τῶτων, εἰς ἑτέρας ἐμβλαδὸν διαφορὰς, τὴν πρώτην ἐκείνην καὶ μεγάλην ἐφανίσαι, ταῖς ³ ἐλάττοσιν ἐνδιασπαρεῖσαν. ἦν δ' ἡ διανομὴ κατὰ τὰς τέχνας, αὐλητῶν, χρυσοχόων, τεκτόνων, βαφέων, στυτοτόμων, στυτοδεψῶν, χαλκίεων, κεραμέων. τὰς δὲ λοιπὰς τέχνας εἰς ταυτὸ συναγαγῶν ⁴, ἐν αὐτῷ ἐν πασῶν ἀπέδειξε σύστημα. κοινωνίας δὲ καὶ συνόδου καὶ Θεῶν τιμὰς ἀποδοῦς ἐκάστω γένει πρεπέσας, τότε πρῶτον ἐν τῆς πόλεως ἀνεῖλε τὸ λέγεσθαι καὶ νομίζεσθαι τὰς μὲν Σαβίνους, τὰς δὲ Ῥωμαίους· καὶ τὰς μὲν Τατίς, τὰς δὲ Ῥωμύλα πολίτας· ὥστε τὴν διαίρεσιν εὐαρμοσίαν καὶ ἀνάμιξιν πάντων γενέσθαι πρὸς πάντας. ἐπαινεῖται δὲ τῶν πολιτικῶν αὐτῶ καὶ τὸ περὶ τὸν νόμον διόρθωμα, τὸν δίδοντα τοῖς πατράσι τὰς παῖδας πιπράσκειν, ὑπεξελομένους ⁵ τὰς γεγαμηκότας, εἰ τῶ πατρὸς ἐπαινεύοντος καὶ κελεύοντος ὁ γάμος γένοιτο. δεινὸν γὰρ ἠγεῖτο τὴν ὡς ἐλευθέρῳ γεγαμημένην γυναῖκα, δέλω συνοικεῖν.

XVIII. Ἦψατο δὲ καὶ τῆς περὶ τὸν ἔρανον ⁶ πραγματείας, ἔτ' ἀκριβῶς, ἔτε παντάπασιν ἀθεωρήτως. Ῥωμύλα γὰρ βασιλεύοντος, ἀλόγως ἐχρῶντο τοῖς μησὶ καὶ ἀτάκτως, τὰς μὲν ἔδ' εἴκοσιν ἡμερῶν, τὰς δὲ πέντε καὶ τριάκοντα, τὰς δὲ πλείονων λογιζόμενοι. τῆς δὲ

1 SG. μικρότ. — V. σκληρότητος.

2 R. add. h. præpos. de suo.

3 V. τοῖς.

4 V. συνενεγκῶν. R. pro seq. ἐν αὐτῷ, aut legendum censet ἐν αὐτῶν, aut ἐν καὶ ταυτῷ.

5 Ita V. — Vulg. ὑπεξελομένους. Br. mavult ὑπεξελομένον, refer. ad διόρθωμα.

6 Scriptum, teste H. Steph. invenitur ἐνιαυτῶν. Ita V. & Anon.

δὲ γινομένης ἀνωμαλίας περὶ τὴν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον ἔννοιαν ἔκ ἔχοντες, ἀλλ' ἐν¹ Φυλάττοντες μόνον, ὅπως ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων ἡμερῶν ὁ ἐνιαυτὸς ἔσται. Νεμᾶς δὲ τὸ παράλλαγμα τῆς ἀνωμαλίας ἡμερῶν ἔνδεκα γίνεσθαι λογιζόμενος, ὡς τῶ μὲν σεληνιακῶ τριακοσίας πευτήκοντα τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντος, τῶ δὲ ἡλιακῶ τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε, τὰς ἔνδεκα ταύτας ἡμέρας διπλασιάζων, ἐπήγαγε παρ' ἐνιαυτὸν ἐπὶ τῶ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τὸν ἐμβόλιμον, ὑπὸ Ῥωμαίων Μερυιδῖνον καλούμενον, εἴκοσι καὶ δύο ἡμερῶν ὄντα. καὶ τῶτο μὲν αὐτῶ² τὸ ἴαμα τῆς ἀνωμαλίας μειζόνων ἐμελλεν ἰαμάτων δεήσεισθαι. μετεκίνησε δὲ καὶ τὴν τάξιν τῶν μηνῶν. τὸν γὰρ Μάρτιον πρῶτον ὄντα, τρίτον ἔταξε, πρῶτον δὲ τὸν Ἰανουάριον, ὃς ἦν ἔνδεκατος ἐπὶ³ Ῥωμύλε, δωδέκατος δὲ καὶ τελευταῖος, ὁ Φεβρουάριος, ὃν οὖν δευτέρῳ χρῶνται. πολλοὶ δὲ εἰσιν, οἳ καὶ προστεθῆναι τέττας ὑπὸ Νεμᾶ τὰς μῆνας λέγουσι, τὸν τε Ἰανουάριον καὶ τὸν Φεβρουάριον, ἐξ ἀρχῆς δὲ χρῆσθαι δέκα μόνον⁴ εἰς τὸν ἐνιαυτὸν. ὡς ἔνιοι τῶν βαρβάρων τρισὶ, καὶ τῶν Ἑλλήνων Ἀρηάδες μὲν τέσσαρσιν⁵, ἐξ δ' Ἀναρναῆνες. Αἰγυπτίοις δὲ μηνιαῖος⁶ ἦν ὁ ἐνιαυτὸς, εἶτα τετράμηνος, ὡς Φασι. διὸ καὶ νεωτᾶτην χώραν⁷ οἰκῶντες, ἀρχαιότατοι δοκῶσιν εἶναι, καὶ πληθ

ῶος

¹ Vulg. dant ἐν μὲν, quam particulam tanquam vitiose redundantem omisit R.

² Hanc left. revocavit R. e Junt. & Ald. pro vulg. αὐτῶ.

³ ὑπὸ dant Junt. & Ald. e quibus R. etiam δὲ addidit. καὶ in Junt. non cernitur, quod Ald. dedit.

⁴ Ita ex emend. R. — SG. V. e Junt. δεκάμηνον. Left. Ald. est δέκα μηνσίν.

⁵ Mezir. corrigendum censet τρισίν, nisi Pl. falsa proferat.

⁶ SG. μηνιαῖος.

⁷ Anon. νεώτατοι; (falso in edit. R. νεότατοι) τὴν χώραν. In seq. teste H. Steph. etiam legitur ἀρχαιοτάτην.

Σοφ ἀμήχανον ἐτῶν ἐπὶ ταῖς γενεαλογίαις καταφέρουσιν ¹, ἅτε δὴ τὰς μῆνας εἰς ἐτῶν ἀριθμὸν τιθέμενοι.

XIX. Ῥωμαῖοι δὲ ὅτι μὲν δέκα μῆνας εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἔταττον, ἔ δώδεκα, τεκμήριον ἢ τῶν τελευταίων προσηγορία. δέκατον γὰρ αὐτὸν ἄχρι νῦν καλεῖσιν. ὅτι δὲ τὸν Μάρτιον πρῶτον, ἢ τάξις ² ἐκδηλοῖ τὸν γὰρ ἀπ' ἐκείνου πέμπτον, ἐπάλαν πέμπτον. ἔκτον δὲ τὸν ἕκτον, καὶ τῶν ἄλλων ἐφεξῆς ³ ὁμοίως ἕκαστον. ἐπεὶ τὸν Ἰανουάριον [καὶ τὸν Φεβρουάριον ⁴] πρὸ τῶν Μαρτίου τιθεμένοις συνέβαινεν αὐτοῖς τὸν εἰρημένον μῆνα, πέμπτον μὲν ὀνομάζειν, ἕβδομον δ' ἀριθμεῖν. ἄλλως δὲ καὶ λόγου εἶχε, τὸν Μάρτιον Ἀρεῖ καθιερωμένον ὑπὸ τῶν Ῥωμύλων πρῶτον ὀνομάζεσθαι. δεύτερον δὲ τὸν Ἀπρίλλιον, ἐπάνυμον ὄντα τῆς Ἀφροδίτης, ἐν ᾧ θύεσσι τε τῇ Θεῶ, καὶ ταῖς καλάνδοις ἐσεφαινωμένοιαι αἱ γυναῖκες μυρσίνῃ λέονται. τινὲς δ' ἔ δι' Ἀφροδίτην τὸν Ἀπρίλλιον Φασίν ⁵, ἀλλ' ὥσπερ ἔχει τῆνομα ψιλὸν, Ἀπρίλλιον κεκληῖσθαι τὸν μῆνα, τῆς ἑαρινῆς ὥρας ἀνοίξεως, ἀνοίγοντα καὶ ἀνακαλύπτοντα ⁶ τὰς βλαστὰς τῶν φυτῶν. τῆτο γὰρ ἢ γλῶσσα σημαίνει. τῶν δ' ἐφεξῆς
τὸν

¹ V. e Junt. Anon. SG. διαφέρουσιν.

² Ita R. h. l. e Junt. & Ald. consent. SG. restituit pro vulg. τὸν δὲ Μάρτιον πρῶτον ἢ τάξις sine ὅτι, & sine commate, & trajectis vocabulis. ἐκδηλοῖ dedit R. de suo, ambigens, utrum ei ἐκλαλεῖ præferret? Vulg. ἐκάλει.

³ SG. Junt. & Ald. dant simpl. ἐξῆς.

⁴ Hæc tria vocabula κ. τ. φ. ut delenda, uncis inclusit R. satis defensus a seq. constructione Plut. Pro τιθεμένοις V. hab. τιθέμενοι.

⁵ V. διὰ τῆν Ἀφροδίτην. SG. ἔ διὰ τὸν Ἀπρίλλιον Φασίν Ἀφροδίτην, ἀλλ'.

⁶ Ita emend. H. Steph. — In Junt. & Ald. est ἀνοίγεσθαι. Duo vocab. καὶ ἀνακ. defunt iisdem, uti & SG. — Reisk. locus ita legendus esse videtur τῆς ἑαρινῆς ὥρας ἀνοίξεως γὰς βλ. γ. φ.

τὸν μὲν Μάϊον καλεῖσιν ἀπὸ Μαΐας· Ἐρμῆ γὰρ ἀΦιέρωται ¹. τὸν δὲ Ἰένιον ἀπὸ τῆς Ἦρας ². εἰσι δὲ τινες οἱ τέτες ἡλικίας ἐπωνύμους εἶναι λέγοντες, πρεσβυτέρους καὶ νεωτέρας. Μαιώρης γὰρ οἱ πρεσβύτεροι παρ' αὐτοῖς, Ἰενιώρης δὲ οἱ νεώτεροι καλεῖνται. τῶν δὲ λοιπῶν ἕκαστον ἀπὸ τῆς τάξεως, ὡς περ ἀριθμῶντες, ὠνόμαζον, πέμπτον, ἕκτον, ἑβδομον, ὄγδοον, ἔνατον, δέκατον· εἶτα ὁ πέμπτος ἀπὸ Καίσαρος τῷ καταγωνισαμένῳ Πομπηίου, Ἰέλιος· ὁ ἕκτος ³ δ' Αὔγαστος, ἀπὸ τῷ δευτέρῳ μὲν ἄρξαντος, Σεβαστῷ δ' ἐπισηθέντος, ὠνομάθη. τὸς δ' ἑφεξῆς δύο ⁴ Δομετιανὸς εἰσεποίησε ταῖς αὐτῷ ἐπωνυμίαις ἔτι πολλὸν χρόνον. ἀλλὰ τὰς αὐτῶν ἀναλαβόντες πάλιν, ἐκείνους σφαγέντος, ὁ μὲν ἑβδομος, ὁ δ' ὄγδοος, καλεῖνται. μόνοι δ' οἱ τελευταῖοι δύο τὴν ἀπὸ τῆς τάξεως κλήσιν, ὡς περ ἔχον ἐξ ἀρχῆς, διεφύλαξαν. τῶν δὲ ὑπὸ Νερῶν προστεθέντων, ἡ μετατεθέντων, ὁ μὲν Φεβρουάριος, οἷον καθάρσιος ἂν τις εἴη καὶ γὰρ ἡ λέξις ἔγγιστα τῷτο σημαίνει, καὶ τοῖς Φυτοῖς ⁵ ἐναγίζεσι τότε, καὶ τὴν τῶν Λαπερικαλίων ἐορτὴν εἰς τὰ πολλὰ καθαρῶν προσεοικυῖαν τελεῖσιν. ὁ δὲ πρῶτος Ἰανουάριος, ἀπὸ τῷ Ἰαννῷ. δοκεῖ δὲ μοι τὸν Μάρτιον ὁ Νερῶς, ἐπωνύμιον ὄντα τῷ Ἄρειος, ἐν τῆς προεδρίας μετασῆσαι, βεβλόμενος ἐν παντὶ τῆς πολεμικῆς ⁶ δυνάμεως προτιμᾶσθαι τὴν πολιτικὴν. ὁ γὰρ Ἰανὸς ἐν τοῖς παλαιαῖς πάνυ, εἴτε δαίμων, εἴτε βασι-

M 2

λεὸς

¹ V. ἀφιέρωται. Præced. ἔρμη SG. ἔρμηϊ.

² Ita legendum censent cum Anon. Xylander, Lap. H. Steph. Mezir. Br. — Vulg. Ἦρας. — SG. seq. ἡλικίας omittit.

³ Artic. addidit R. de suo.

⁴ Br. hanc vocem inferendam censuit, quæ in nulla superiorum edd. legitur. Pro ἐπωνυμ. SG. προσωνυμίας.

⁵ Xyl. vertit: *montuis parentant*, legendum ducens: *Ἐνητοῖς*. Br. mavult *Φθιτοῖς*, quod probat Mezir. & Dacer. ex Ms. profert. Idem dant V. & Anon.

⁶ SG. πολιτικῆς.

λεὺς γενόμενος, πολιτικὸς καὶ κοινωνικός, ἐν τῷ θη-
ριώδεις καὶ ἀγρίαις λέγεται μεταβαλεῖν τὴν δίαιταν. καὶ
διὰ τῶτο πλάττῃσιν αὐτὸν ἀμφιπρόσωπον, ὡς ἐτέ-
ραν ἐξ ἐτέρας τῷ βίῳ περιποιήσαντα τὴν μορφὴν καὶ
διάθεσιν.

XX. Ἔσι δ' ¹ αὐτῷ καὶ νεῶς ἐν Ῥώμῃ δίθυρος,
ὄν πολέμῳ πύλην καλεῖσι. νομίζεται γὰρ, ἀνεῶχθαι
μὲν αὐτὸν, ὅταν ἦ πόλεμος, κειλεῖσθαι δ', εἰρήνης γε-
νομένης. ὃ δὲ χαλεπὸν, ἢ ² καὶ σπανίως γινόμενον,
αἰεὶ τινι συνηρημένης πολέμῳ τῆς ἡγεμονίας, διὰ μέ-
γεθος τοῖς κύκλω περιεχυμένοις ³ γένεσι βαρβάροις
ἀντεριδέσσης. πλὴν ἐπὶ γε τῷ Σεβαστῷ Καίσαρος ἐκλεί-
θη, καθελόντος Ἀντώνιον καὶ πρότερον, ὑπατευόν-
των Μάρκου Ἀτιλίου καὶ Τίτου Μαλλίου χρόνον ἔ πολύν-
εἴτ' εὐθὺς ἀνεῶχθη πολέμῳ συρραγέντος. ἀλλ' ἐπὶ γε
τῆς Νεμῶ βασιλείας ἰδεμίαν ἡμέραν ἀνεωγμένος ἀφθῆ,
τρία δὲ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη συνεχῶς ἔμεινε κειλει-
σμένος. ὕτως ἐξήρητο παντελῶς τὰ τῷ πολέμῳ, καὶ παν-
ταχόθεν. ἔ γὰρ μόνον ὁ Ῥωμαίων ἡμέρωτο καὶ κα-
τακειήλητο ⁴ τῇ δικαιοσύνῃ καὶ πραότητι τῷ βασιλέως
δῆμος, ἀλλὰ καὶ τὰς κύκλω πόλεις, ὡσπερ αὔρας τι-
μὸς ἐκείθεν ἢ πνεύματος ὑγιεινῆς φέροντος, ἀρχὴ με-
ταβολῆς ἔλαθε, καὶ πόθος εἰσεβῆναι πάντας εὐνομίας
καὶ εἰρήνης, καὶ γῆν φυτεύειν, καὶ τέκνα τρέφειν ἐν
ἡσυχίᾳ, καὶ σέβεσθαι Θεός. ἑορταὶ δὲ καὶ θάλια,
καὶ παρ' ἀλλήλους ἀδελῶς ἰόντων καὶ ἀναμιγνυμένων ὑπο-
δοχαὶ καὶ φιλοφροσύνη τὴν Ἰταλίαν κατεῖχον, οἷον
ἐκ πηγῆς τῆς Νεμῶ σοφίας τῶν καλῶν καὶ δικαίων
ἐπεισ-

¹ SG. ἔστιν δε; & paulo post καλεῖσιν.

² R. aut plane delendum, aut cum ἦν mutandum cenfet.

³ SG. περιεχυμένης.

⁴ SG. κατακεκ. — In seq. παραλλήλας pro παρ' ἀλλ.

ἐπεισερόντων εἰς ἅπαντας, καὶ διαδεχομένης ¹ τῆς πε-
 ρὶ ἐκείνων γαλήνης. ὡσεὶ καὶ τὰς ποιητικὰς ὑπερβολὰς
 ἐνδείν πρὸς τὴν τότε κατάστασιν λέγουσιν. Ἐν δὲ σι-
 δαροδέτοις πόρπαξιν ² αἰθᾶν δ' ἀραχνῶν ἔργα, καὶ
 εὐρὸς δάμναται, ἔγχρᾶ τε λογχωτὰ, ξίφεά τ' ἀμφή-
 κια, χαλκίων ³ δ' ἐκέτι σαλπύγγων κήρυκος, ἐδὲ συ-
 λᾶται μελίφρων ὕπνος ἀπὸ βλεφάρων. ἔτε γὰρ πόλε-
 μος, ἔτε εἰσὶς ⁴, ἔτε νεωτερισμὸς περὶ πολιτεῖαν ἰσό-
 ρηται, Νεμῶ βασιλεύοντος. ἔ μὴν ἐδ' ἐπ' αὐτὸν ἐκεί-
 νον ἔχθρα τις, ἢ Φθόνος, ἢ δι' ἔρωτα βασιλείας ἐπι-
 βελή καὶ σύστασις ἀνδρῶν. ἀλλ' εἴτε φόβος Θεῶν προ-
 κήδεσθαι δοκούντων τῶ ἀνδρῶς, εἴτε τῆς ἀρετῆς αἰδῶς,
 εἴτε δαιμόνιος ⁵ τύχη πάσης κακίας ἀθιπλον ἐπ' ἐκεί-
 νη καὶ καθαρὸν διαφυλάττεσα τὸν βίον, ἐναργὲς ἐξ-
 ἠνεγκε παράδειγμα καὶ τεκμήριον τῆς Πλατωνικῆς Φω-
 νῆς, ἣν ὕστερος ⁶ ἐκείνος ἐκ ὀλίγοις χρόνοις γενόμε-
 νος ἐτόλμησεν ἀφείναι περὶ ⁷ πολιτείας, ὡς μία κακῶν
 παῦλα καὶ λύσις ἀνθρώποις ἐστίν, ἐκ τινος τύχης θείας
 εἰς ταυτὸ διανοίᾳ Φιλοσόφῳ βασιλικὴν συμπεσῶσαν δύ-
 ναμιν, ἐγκρατῆ καὶ ὑπερδέξιον τῆς κακίας τὴν ἀρε-
 τὴν καταστῆσαι. μακάριος μὲν γὰρ αὐτὸς ὁ σάφρων ὡς

M 3

ἀλη-

de republ.
C. 6.

¹ Br. mavult διαχεομένης, ad præcedens ἐπεισερόντων, &
 Lapo vertente: illius animi serenitas in omnes diffunderetur.
 R. lect. vulg. fervari posse videtur; aut si quid mutandum sit,
 mavult διαδιδομένης, aut διαδεδομένης. — Pro seq. ἐκείνον hab.
 SG. ἐκείνων.

² SG. πορπάξιν cum adj. colo. Junt. πορπάξιν. Pro αἰθᾶν
 in veter. edd. fuit ἐνθα; ita etiam SG. — Vulg. ἐνθάδ'. Br.
 mavult αἰθᾶν sine δέ.

³ Br. vult χαλκείαν, ut antea αἰθ. ἀρ. V. χαλκείαν. —
 ἐκέτι dat Flor. & Ald. pro vulg. ἐκ ἔτι.

⁴ Hæc duo vocc. R. addidit e Junt & Ald.

⁵ Ita ex conject. Br. Vulg. δαίμονος.

⁶ V. SG. ὕστερον.

⁷ R. susp. ἀφείναι ἐν τοῖς περὶ ποθλ.

ἀληθῶς, μακάριοι δ' οἱ συνήμοιοι τῶν ἐκ τῆ σαφρονῶν-
τος εἴματος ἰόντων λόγων. τάχα γὰρ ἐδ' ἀνάγκης
τινὸς δεῖ πρὸς τὰς πολλὰς, ἐδ' ἀπειλῆς· αὐτοὶ δὲ τὴν
ἀρετὴν ἐν εὐδήλῳ παραδείγματι καὶ λαμπρῷ τῷ βίῳ
τῆ ἀρχοντος ἀρῶντες, ἐκείνῳ σαφρονῶσι, καὶ συχη-
ματίζονται ¹ πρὸς τὸν ἐν Φιλίᾳ καὶ ὁμοιᾷ τῇ πρὸς
αὐτὰς, μετὰ δικαιοσύνης καὶ μετριότητος, ἀμόμονα ² καὶ
μακάριον βίον, ἐν ᾧ τὸ κάλλιστον ἀπάσης βοηθείας ³
τέλος ἐστὶ καὶ βασιλικιώτατος ἀπάντων ὁ τῆτον τὸν
βίον καὶ ταύτην τὴν διάθεσιν τοῖς ὑπηκόοις ἐνεργάσα-
θαι δυνάμενος. ταῦτα μὲν ἐν Νεμῶς παντὸς μᾶλλον
φαίνεται συνεωρακῶς.

XXI. Περὶ δὲ παίδων αὐτῆ καὶ γάμων ἀντιλογίας
γεγύνασι τοῖς ἰσορροῖς. οἱ μὲν γὰρ ἔτε γάμον ἄλλον,
ἢ τὸν Τατίας λαβεῖν αὐτὸν, ἔτε παιδὸς ἑτέρας γενέσθαι
πατέρα, πλὴν μιᾶς θυγατρὸς Πομπιλίας, λέγουσιν· οἱ
δὲ πρὸς ταύτην ⁴ τέσσαρας υἱὰς ἀναγράφουσιν αὐτῆ,
Πόμπωνα, Πῖνον, Κάλπον, Μάμερνον. ὧν ἕκασον οἴ-
κη διαδοχὴν καὶ γένεσ ἐντίμη καταλιπεῖν· εἶναι γὰρ
ἀπὸ μὲν τῆ Πόμπωνος τὰς Πομπωνίας, ἀπὸ δὲ Πίνου
τὰς Πιναρίας, ἀπὸ δὲ Κάλπου τὰς Καλπερνίας, ἀπὸ δὲ
Μαμέρμου τὰς Μαμερνίας· οἷς διὰ τῆτον ⁵ καὶ Ῥῆνας

75-

¹ Ex mendosa lect. V. *συματαχοχηματίζονται* Br. conjectu-
ram probat, legendum esse *συμμεταχρημ.*

² Deest SG.

³ Cum hæc vox per se posita vix sensum satis plenum ex-
primit, supplet Br. *πολιτικῆς β.* — Salvinius corrigit *βασι-*
λείας, quam conjecturam sequitur Dacer. — Anon. hab. *πο-*
λιτείας aut *εὐπειθείας* Prius amplectitur Schirach. R. *susp.*
βίον, ᾧ (sine ἐν) *τὸ κάλλιστον ἀπάσει βοηθεῖν τέλος ἐστὶ*, cui pro-
positus est finis præclarissimus, omnibus auxiliari. SG. hab.
ἐστὶν, pro *ἐστὶ*; uti sæpius v. ἐφελκ. exhibet; bis ex. gr. in Comp.
Lyc. cum Num. c. 1. *ἀπέδωκεν & ἐποίησεν.*

⁴ V. *ταύτῶν.*

⁵ Br. mavult *διὰ τῆτον*, sc. *Μάμερνον.*

γενέσθαι παρωνύμιον, ὅπερ ἐστὶ βασιλέως. τρίτοι δὲ εἰ-
 σιν οἱ τέτων μὲν κατηγοροῦντες, ὡς χαριζομένων τοῖς
 γένεσι, καὶ προστιθέντων ¹ ἐν ἀληθῆ ἑτέμματα τῆς ἀπὸ
 Νεμῶς διαδοχῆς. τῆν δὲ Πομπιλίαν ἐκ ἐν Τατίας γε-
 γονέναι λέγοντες, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικός, ἣν ἤδη βα-
 σιλεύων ἐγγίμε, Λακρητίας. πάντες δ' ἐν ὁμολογῶσι,
 τῆν Πομπιλίαν Μαρκίῳ γαμηθῆναι. παῖς δ' ἦν ὁ Μάρ-
 κιος ἐκείνης Μαρκίῳ τῷ Νεμῶν παρορμήσαντος ἐπὶ τῆν
 βασιλείαν. καὶ γὰρ συμμετέφησεν εἰς Ῥώμην αὐτῷ,
 καὶ τῆς συγκλήτης μετέχε τιμώμενος, καὶ μετὰ τῆν Νε-
 μῶς τελευτῆν Ὀσιλλίῳ περὶ τῆς βασιλείας εἰς ἀγῶνα κα-
 τασὰς καὶ ἠτληθεὶς ἀπεκαρτέρησεν. ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς
 Μάρκιος, ἔχων τῆν Πομπιλίαν, κατέμεινεν ἐν Ῥώμῃ,
 καὶ Μάρκιον Ἄγιον ἐγέννησεν, ὃς μετὰ Τύλλῳ Ὀσιλ-
 λίῳ ἐβασίλευσε. τῆτον, ὡς λέγεται, πενταετῆ κατα-
 λιπὼν ὁ Νεμῶς ἐτελεύτησεν, ἔλαχεας, ἐδ' αἰφνιδίᾳ
 γενομένης αὐτῷ τῆς τελευτῆς, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑπὸ
 γῆρας καὶ νόσῳ μαλακῆς ἀπομαραινόμενος, ὡς ἰσθόρηκε
 Πείσω. ἐτελεύτησε δὲ χρόνον ἔ πολλὸν τοῖς ὀδογήμου-
 τα προσβιώσας.

XXII. Ζηλωτὸν δ' αὐτῆ καὶ τῷ τῷ Φῶ τῶν βίον
 ἐποίησαν οἱ τῆ σύμμαχοι καὶ φίλοι δῆμοι, συνελθόντες
 ἐπὶ τῆς τῆ Φῶς, ἅπαντα δημοσίαις ἐπιφοραῖς καὶ σεφάνοις,
 οἱ τῆ πατρίδιοι τῶ λέχος ἀράμενοι, καὶ συμπάροντες οἱ
 τῶν Θεῶν ἱερεῖς καὶ παραπέμποντες. ὁ δ' ἄλλος ὁμι-
 λος, ἀναμεμιγμένων γυναικῶν καὶ παιδίων ², ἐχ ὡς
 βασιλέως τῆ Φῶς γηραιῶ παρόντες, ἀλλ' ὡς τῆνα τῶν
 Φιλτάτων ἕκαστος ἐν ἀκμῇ βίᾳ ποδόμενον θάπτῳ, μετ'
 οἰμωγῆς καὶ κλαυθμῶν ἐπόμεινοι. οἱ περὶ ³ μὲν ἐκ

M 4

ἔδο-

¹ V. τοῖς γένεσι προστιθέντων δὲ. SG. τοῖς γένεσιν.

² SG. παίδων. V. καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων.

³ Ante hanc v. H. Steph. particulam quandam desideravit, aut legendum censuit περὶ μὲν ἐκ. R. de suo pronomen οἱ ad-
 didit.

ἔδοσαν τὸν νεκρὸν, αὐτῷ καλύσαντος, ὡς λέγεται. δύο δὲ ποιησάμενοι λιθίνας σορᾶς, ὑπὸ τὸν ¹ Ἰάνουλον ἔθηκαν, τὴν μὲν ἑτέραν ἔχουσαν τὸ σᾶμα, τὴν δ' ἑτέραν τὰς ἱερὰς βίβλους, ὡς ἐγράψατο μὲν αὐτὸς, ὥσπερ οἱ τῶν Ἑλλήνων νομοθεταὶ τὰς κύρβεις, ἐκδιδάξας δὲ τὰς ἱερεῖς ἔτι ζῶν τὰ γεγραμμένα, καὶ πάντων ἕξιν τε καὶ γνώμην ἐνεργασάμενος αὐτοῖς, ἐκέλευσε τὰς ἱερὰς βίβλους ² συνταφῆναι μετὰ τῷ σώματι, ὡς ἔ καλῶς ἐν ἀψύχοις γράμμασι Φορεμένων ³ τῶν ἀπορρήτων. ὧ λογισμῷ Φασὶ μὴδὲ τὰς Πυθαγορικὰς εἰς γραφὴν κατατίθεσθαι τὰ συντάγματα, μνήμην δὲ καὶ παιδευσιν αὐτῶν ἀγραφον ἐμποιεῖν τοῖς ἀξίοις. καὶ τὰς γε περιττὰς καὶ ἀπόρους καὶ ἀρρήτους λεγομένας ἐν γεωμετρικῇ μεθόδῳ καὶ πραγματείας πρὸς τὴν ἀναξίων ἐκδοθεῖσας ἔφασαν ἐπισημαίνειν τὸ δαιμόνιον ⁴, μεγάλῳ τινὶ καὶ κοινῷ καιῷ τὴν γεγενημένην παρανομίαν καὶ ἀσέβειαν ἐπερχόμενον. ἕτε συγγνώμην ἔχειν πολλὴν τοῖς ⁵ εἰς τὸ αὐτὸ Πυθαγόρῃ Νεμῶν Φιλοτιμημένοις συναγαγεῖν ἐν τῷσαύταις ὁμοίότησιν, οἱ δὲ περὶ Ἀντίαν ἰσορῶσι

¹ V. SG. Junt. τὸ.

² Alii, ex. gr. SG. κύρβεις. Ex auctor. quorundam exemplar. reposuit H. Steph βίβλους.

³ Ita V. Anon. SG. — Vulg. Φορεμένων.

⁴ In vulg. locus hic ita existat: καὶ τὰς γε περιττὰς καὶ ἀπόρους καὶ ἀρρήτους λεγομένας ἐν γεωμετρικῇ μεθόδῳ καὶ πραγματείας πρὸς τὴν ἀναξίων ἐκδοθεῖσας ἔφ. ἐπισ. γ. δ. — Br. ita legendum censet: τῆς γε περιττὰς ἀπόρους καὶ ἀρρήτους λεγομένας ἐν γεωμετρικῇ μεθόδῳ πραγματείας πρὸς τὴν ἀναξίων ἐκδοθεῖσας, ἔφ. ἐπισ. γ. δ. — R. locum dedit, ut est in textu. V. SG. dant τῆς γε pro τὰς γε lect. vulg. — pro περιττὰς ejusd. lect. Anon. exhibet περιττὰς; In Junt. legitur καὶ τὰς ἀρρήτους; In ead. & SG. ἀξίων pro ἀναξίων. — Mox seq. κοινῷ dedit Junt. Flor. & SG. cum Lapo; Vulg. καιῷ; pro ἐπερχόμενον V. ἐπερχόμε. quod præfert Br.

⁵ SG. τῆς. Id. συνάγειν pro mox seq. συναγαγεῖν; Pro ἰν dat V. ἐπί.

ρᾶσι δώδεκα μὲν εἶναι βίβλος ¹ ἱεροφαντικᾶς, δώδεκα δ' ἄλλας Ἑλληνικᾶς Φιλοσόφου εἰς τὴν σορὸν συντεθείσας. Τετρακοσίων δέ πε διαγενομένων ² ἐτῶν, ὑπατοὶ μὲν ἦσαν Πόπλιος Κορνήλιος καὶ Μάρκος Βαίβιος, ἔμβρων δὲ μεγάλων ἐπιπεσόντων, καὶ χῶματος περιβραγέντος, ἐξέωσε τὰς σορὰς τὸ βεῦμα, καὶ τῶν ἐπιδημάτων ἀποπεσόντων, ἣ μὲν ἑτέρα κενὴ παντάπασιν ἄφθῃ, καὶ μέρος ἕδεν, ἕδὲ λείψανον ἔχουσα τῆ σάματος· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τῶν γραμμάτων εὐρεθέντων, ἀναγνῶναι μὲν αὐτὰ λέγεται Πετίλιος στρατηγῶν τότε, πρὸς δὲ τὴν σύγκλητον ὀρμῆσαι ³ μὴ δοκεῖν αὐτῷ δεμιτὸν εἶναι μῆδ' ὅσιον ἐκτυσε τοῖς ⁴ πολλοῖς τὰ γεγραμμένα γενέσθαι· διὸ καὶ νομιθείσας εἰς τὸ νομίτιον τὰς βίβλος κατακαῆναι. Πᾶσι μὲν ἔν ἐπεταὶ τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ἀνδράσι μείζων ἂν κατόπιν ὁ μετὰ τελευτῆν ἔπαινος ⁵, τῆ Φθόνης πολὺν χρόνον ἐκ ἐπιζῶντος, ἐνίων δὲ καὶ προαποθνήσκοντος. ἔ μὴν ἄλλ' ἐπέειπε γε τὴν δόξαν αἰ τῶν ὑπερον βασιλέων τύχαι λαμπροτέραν ἐποίησαν. πέντε γὰρ γενομένων μετ' αὐτὸν, ὁ μὲν ἕχατος ἐκπεσὼν τῆς ἀρχῆς ἐν Φυγῇ κατεγήρασε· τῶν δὲ τεσσάρων ἕδεις κατὰ φύσιν ἐτελεύτησεν, ἄλλ' οἱ μὲν τρεῖς ἐπιβελευθέντες ἐσφάγησαν.

M 5

Ὅσαλ-

1 SG. βύβλος. Id. cum V. in seq. dat τὰς εἰς τὴν σορ.

2 Junt. & Ald. vitiose dant γενομένων. Pro præced. Τετρακοσίων volunt Xyl. & Mezir., ex fide Livii, Plinii aliorumque πεντακοσίων.

3 R. susp. ἐνορκον φῆσαι; Mezir. reponendum censuit ὀρκῆσαι; Br. cum Anon. vult ὀμνῆσαι.

4 deest SG.

5 R. susp. μείζων ἂν ὁ κατόπιν ἔπαινος, ut vocabula ὁ μετὰ τῆ. 7ελ. omittantur, velut scholium, adscriptum explicandi ergo ad vocem κατόπιν; aut sic legendum censet: μείζων ἂν παρὰ τοῖς κατόπιν ὁ μετ. 7. 7ελ. ἐπ. — H. Steph. ὁ κατόπιν καὶ μετὰ &c. SG. hab. μ. τὴν 7ελ.

Ὅσιλλιος δὲ Τύλλος, ὃς μετὰ ¹ Νεμῶν ἐβασίλευσε, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐπεινε καλῶν, ἐν δὲ πρώτοις καὶ μάλις ², τὴν περὶ τὸ θεῖον εὐλάβειαν ἐπιχλευάσας, καὶ καθυβρίσας, ὡς ἀργοποιῶν καὶ γυναικίωδη, πρὸς πόλεμον ἔτρεψε τὰς πολίτας, ἐδ' αὐτὸς μὲν ἐν ἐνέμεινε τοῖς νεανιεύμασι τέτοις, ἀλλ' ὑπὸ νόσῃ χαλεπῆς καὶ πολυτρόπῃ τὴν γνώμην ἀλλασσόμενος, εἰς δεισιδαιμονίαν ἐνέδωκεν, ἐδὲν τι τῇ κατὰ Νεμῶν εὐσεβείᾳ προσήκησαν· ἔτι δὲ μᾶλλον ἐνεποίησε ³ τοῖς ἄλλοις τὸ τοῖστον πάθος, ὡς λέγεται, καταφλεχθεῖς ὑπὸ κεραιῶν.

COMPARATIO LYCVRGI
CVM NVMA.

ΑΛΛ' ἐπεὶ τὸν Νεμῶ καὶ Λυκέρῳ διεληλύθαμεν βίον, ἐνκειμένων ἀμφοῖν, εἰ καὶ χαλεπὸν ἔργον, ἐν ἀποκητέον συναγαγεῖν τὰς διαφοράς. αἱ μὲν γὰρ κοινότητες ἐπιφαίνονται ταῖς πράξεσιν, οἷον ἡ σαφροσύνη τῶν ἀνδρῶν, ἡ εὐσέβεια, τὸ πολιτικόν, τὸ παιδευτικόν, τὸ μίαν ἀρχὴν παρὰ τῶν Θεῶν ἀμφοτέρως λαβεῖν τῆς νομοθεσίας· τῶν δ' ἰδίᾳ ἐκατέρω καλῶν πρῶτόν ἐσι Νεμῶ μὲν ⁴, ἡ παράληψις τῆς βασιλείας, Λυκέρῳ δ' ἡ παράδοσις. ὁ μὲν γὰρ ἐν αἰτῶν ἔλαβεν, ὁ δ' ἔχων ἀπέδωκε. καὶ τὸν μὲν κύριον ἕτεροι αὐτῶν
κατ-

¹ Anon. ὃ μετ'.

² Teste H. Steph. etiam legitur κάλλις. — R. si quid in hac voce mutari necesse sit, mavult καὶ καλλίσις.

³ Ex emend. H. Steph. secundum auctor. Vet. Cod. pro simpl. ἐποίησε, quod habet Junt. Ald. aliaque vetustiores edd. — Xylandro locus suspectus videtur, & ad divinandum propositus, ob defectum alicujus vocabuli.

⁴ abest a Junt.

κατέσῃσαν, ιδιώτην καὶ ξένον ὄντα ¹. ὁ δ' αὐτὸν ² ιδιώτην ἐν βασιλεύῳ ἐποίησε. καλὸν μὲν ἔν ³ τὸ κλη-
 σαθαι δικαιοσύνη τὴν βασιλείαν, κάλλιον ⁴ δὲ τὸ προ-
 τιμῆσαι τὴν δικαιοσύνην τῆς βασιλείας. ἡ γὰρ ἀρετὴ
 τὸν μὲν ἕτως ἔνδοξον κατέσῃσεν, ὡσε βασιλείας ἀξιω-
 θῆναι, τὸν δ' ἕτω μέγαν ἐποίησεν, ὡσε βασιλείας κα-
 ταφρονῆσαι. δεύτερον τοίνυν, ἐπεὶ κατὰ περ ἁρμονικοὶ ⁵
 λύρας, ὁ μὲν εὐλελυμένην καὶ τρυφῶσαν ἐπέτεινε τὴν
 περὶ Σπάρτην ⁶. ὁ δὲ τῆς Ῥώμης τὸ σφοδρὸν ἀνήκε
 καὶ σύντονον, ἡ μὲν [γὰρ ⁷] χαλεπότης τῶ ἔργῳ τῷ
 Λυκέρῳ πρόσσειν. ἡ γὰρ θύρακις ἐπιδύναι καὶ ξίφη
 τὰς πολίτας καταδέδαι ἐπειθεν, ἀλλὰ χρυσοῦν καὶ ἄρ-
 γυρον ἀφεῖναι, καὶ τραυμάς ἐμβαλεῖν πολυτελεῖς καὶ
 τραπέζας. ἐδὲ παυσαμένους πολέμων ἐορτάζειν καὶ θύειν,
 ἀλλὰ δεῖπνα καὶ πότους ἐάσαντας, ἐν τοῖς ὄπλοις καὶ
 ταῖς παλαίστραις διαπονεῖσθαι καὶ ἀσπεῖν. ὅθεν ὁ μὲν,
 δι' εὐνοίας καὶ τιμῆς ἅπαντα πείθων ἐπραξεν, ὁ δὲ
 κινδυνεύων καὶ βαλλόμενος, μόλις ⁸ ἐπεκράτησεν. ἡμε-
 ρος μέντοι καὶ Φιλάνδρωπος ἡ τῷ Νῆμα Μισῶ, πρὸς
 αἰρήνην καὶ δικαιοσύνην μεθαρμοσαμένους καὶ καταπραύ-
 ναν-

¹ V. verba ita locat: ιδιώτ. ὄντα κ. ξ. uti antea SG. ἕτε-
 ροὶ κύριον. Teste Steph. legitur etiam ἕτερον.

² V. αὐτὰς ἑαυτὸν. Anon. αὐτὰς ἑαυτὸν. SG. αὐτὸς αὐ-
 τὸν.

³ deest SG.

⁴ Ita ex conj. Br. Vulg. καλὸν; V. μᾶλλον.

⁵ Ita dant Anon. & SG. Junt. & Ald. — Ex vet. cod.
 dedit H. Steph. ἁρμονίαν.

⁶ Ita verba collocavit R. quæ vulgo sic leguntur ἐπέτ. πε-
 ρὶ τὴν Σπ. — in τὴν subaud. λύραν. V. καὶ δὴ περὶ τὴν. In
 seq. ὁ δὲ τ. Ῥωμ. revocavit R. articulum e Junt. & Ald. ad
 quem iterum subaud. λύρας, ac si Pl. dixisset τῆς λύρας τῆς πε-
 ρὶ Ῥώμην, aut κατὰ Ῥ. Si articulus omittatur, conveniat
 magis τὴν σφοδρὰν legi, quam τὸ σφοδρὸν.

⁷ Hanc partic. ut inutilem R. uncis inclusit.

⁸ SG. μόγις.

ναντος ἐξ ἀκράτων ¹ καὶ διαπύρων ἡθῶν τὰς πολίτας. εἰ δὲ καὶ τὸ περὶ τὰς Εἰλωτας ἀναγκάσει τις ἡμᾶς εἰς τὴν Λυκῆργε θέσθαι πολιτείαν, ὠμότατον ἔργον καὶ παρανομώτατον, μακρῶ τιμι τὸν Νεμᾶν ἑλληνικώτερον γεγονέναι νομοθέτην Φήσομεν ², ὅς γε καὶ τὰς ὠμολογημένους δόλους ἔγευσε τιμῆς, ἔλευθέρους ³ ἐν τοῖς Κρονίοις ἐσιᾶσθαι μετὰ τῶν δεσποτῶν ἀναμεμιγμένους ἐθίσας. καὶ γὰρ τῆτο τῶν Νεμᾶ πατρίων ἐν εἶναι λέγασιν, ἐπὶ τὰς τῶν ἐτησιῶν ἀπολαύσεις ⁴ καρπῶν τὰς συνεργὰς παραλαμβάνοντος. ἐνιοὶ δὲ τῆτο ὑπόμνημα τοῖς Κρονικῆς ἐπεινῆς ἰσονομίας ἀποσώζεσθαι μυθολογεῖσιν, ὡς μηδενὸς δόλου, μηδὲ δεσπότη, πάντων δὲ συγγενῶν καὶ ἰσοτίμων νομιζομένων.

II. Ὅπως δὲ φαίνονται πρὸς τὴν αὐτάρκειαν ἀμφοτέροι καὶ σαφροσύνην ὁμοίως ἄγοντες τὰ πλήρη τῶν δ' ἄλλων ἀρετῶν, ὁ μὲν τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον, ὁ δὲ τὴν δικαιοσύνην ἡγαπητικῶς. εἰ μὴ νῆ Δία πρὸς τὴν ⁵ ὑποκειμένην τῶν πολιτευμάτων ἐκατέρω Φύσιν ἢ συνήθειαν, εἶχ ὁμοίαν ἔσαν, ὁμοίως ⁶ ἔδει παρασκευῆς. ἔτε γὰρ Νεμᾶς διὰ δειλίαν κατέλυσε τὸ πολεμεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ⁷ μὴ ἀδικεῖν. ἔτε Λυκῆργος εἰς ἀδικίαν κατεσκευάσε πολεμικῆς, ἀλλ' ὑπὲρ τῆ μὴ ἀδικεῖσθαι. τὰς ⁸ ὑπερβολὰς ἀφαιρῶντες ἀμφοτέροι, καὶ τὰς ἐνδείας ἀναπληρῶντες τῶν ὑπαρχόντων περὶ τὰς πολίτας, ἡναγκάζοντο μεγά-
λαις

1 Br. mavult ἀκρατῶν ab ἀκρατῆς.

2 Junt. & Ald. Φήσομεν, unde effici possit Φήσαιμεν.

3 Ita ex emend. R. pro vulg. τιμῆς ἔλευθέρους, ἐν τοῖς Κρ.

4 Teste H. Steph. etiam legitur ἀπαρχὰς.

5 Antea legebatur εἰ μὴ διὰ τὴν ὑποκ. — In quodam exempli. teste H. Steph. εἰ μὴ νῆ Δία τὴν. V. & SG. εἰ μὴ νῆ Δία διὰ τὴν ὑποκ.

6 Ita dedit R. pro vulg. ἀνομοίας.

7 SG. ἴδ.

8 R. aut ὡσεὶ γὰς ὑπερβ. aut γὰς ἔν ὑπ. legendum videtur.

λαις χρῆσθαι μεταβολαῖς. καὶ μὴν, τῆς τε διατάξεως καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, ὀχλικὴ μὲν ἀκράτως ἢ τῷ Νεμῶ¹ καὶ θεραπευτικὴ τῷ πλήθει, ἐν χρυσοχόων² καὶ αὐλητῶν καὶ σκυτοτόμων συμμιγῆ τινα καὶ παμποίνιον ἀποφαίνοντος³ δῆμον. αὐτῆρά δ' ἢ Λυκέργειος καὶ ἀριστοκρατικὴ, τὰς μὲν βαναύσας ἀποκαθαίρσασα τέχνας εἰς οἰκετῶν καὶ μετοίκων χεῖρας· αὐτὰς δὲ τὰς πολίτας εἰς τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ συνάγασα, πολέμα χειροτέχνας καὶ θεραπεύοντας Ἄρεος θυγασ, ἄλλο δ' ἐδὲν εἰδότας, ἐδὲ μελετῶντας, ἢ πείθεσθαι τοῖς ἀρχεσι, καὶ κρατεῖν τῶν πολεμίων. ἐδὲ γὰρ χρηματίζεσθαι τοῖς ἐλευθέροις⁴ ἐξῆν, ἵνα ἐλεύθεροι παντελῶς καὶ καθάπαξ ὦσιν, ἀλλ' ἦν ἢ περὶ τὰ χρήματα κατασκευῆ δεδομένη⁵ δόλοισ καὶ Εἰλωσιν, ὥσπερ ἢ περὶ τὸ δεῖπνον καὶ ὄψον διακονία⁶. Νεμῶς δ' ἐδὲν διέκρινε τοιαῦτον, ἀλλὰ τὰς μὲν στρατιωτικὰς ἔπαυσε πλεονεξίας, τὸν δ' ἄλλον ἐν⁷ ἐνώλωσε χρηματισμόν· ἐδὲ τὴν τοιαύτην κατεσόρεσεν⁸ ἀνωμαλίαν, ἀλλὰ καὶ πλῆθω προίεναι μέχρι παντός ἀφῆκε⁹, καὶ πενίας πολλῆς ἀθροισμένης καὶ ὑποβρέσεως εἰς τὴν πόλιν ἠμέλησε¹⁰. δέον εὐθύς ἐν ἀρχῇ, μηδέπω¹¹ πολλῆς, μηδὲ μεγάλης ἀνισο-

¹ R. addendum videtur ἰδέα. Alioqui dicendum fuisset τῶν διατάξεων καὶ τῶν διαιρέσεων — ἢ μὲν — ἢ δὲ —

² V. ἐχρυσόων.

³ R. melius h. l. convenire videtur ἀποφαίνεσα, ut in seq. ἀποκαθαίρσασα & συνάγασα.

⁴ Junt. sola dat ἐλευθέροις.

⁵ R. dedit e Junt. & Ald. pro vulg. δεδομένη.

⁶ Ex mente R. subaud. παραδέδοται παρ' ἡμῖν τοῖς δόλοισ.

Aliter sentiunt nostrates latinique interpp.

⁷ deest Junt.

⁸ Teste Steph. legitur etiam κατέσρησεν.

⁹ Br. magis placet lectio V. & SG. ἐφῆκε.

¹⁰ R. dedit e Junt. pro vitioso vulg. ἐμίλησε.

¹¹ Junt. Ald. SG. μηδέ.

ἀνισότητος ἕσης ¹ τοῖς βίοις, ἀλλ' ἔτι ὁμαλῶν καὶ πα-
ραπλησίωv ὄντων, ἐνσηῆναι πρὸς τὴν πλεονεξίαν, ὡσπερ
ὁ Λυκῆργος, καὶ Φυλάξαθαι τὰς ἀπ' αὐτῆς βλάβας,
ἢ μιμρὰς γενομένας, ἀλλὰ τῶν πλείων καὶ μεγίστων κα-
κῶν, ὅσα συνηνέχθη, σπέρμα καὶ ἀρχὴν παραχέσας.
ὁ δὲ τῆς γῆς ἀναδασμὸς ἕτε τὸν Λυκῆργον ποιεῖ ²
ψεκλὸν γενόμενος, ἕτε τὸν Νεμῶν μὴ γενόμενος. τῶ
μὲν γὰρ ἔδραν καὶ κρηπίδα τῆς πολιτείας ἢ ἰσότης αὐ-
τῇ παρέχε, τὸν δὲ ³, προσφάτε τῆς κληροχίας ἕσης,
ἐδὲν ἠπειγεν ἄλλον ἐμβαλεῖν ἀναδασμὸν, ἐδὲ κινεῖν
τὴν πρώτην νέμησιν, ὡς εἰκός ἐσι, κατὰ χάραν μέ-
νυσαν.

III. Τῆς δὲ περὶ τὰς γάμους καὶ τὰς τεκνοτρο-
φίας ⁴ κοινωνίας τὸ ἀζηλότυπον ὀρθῶς καὶ πολιτικῶς
ἐμποικῶντες ἀμφοτέροι ⁵ τοῖς ἀνδράσιν, ἢ κατὰ πᾶν εἰς
τῆτο ⁶ συνηνέχθησαν ⁷. ἀλλ' ὁ Ῥωμαῖος μὲν ἀνὴρ,
ἰκανῶς ἔχων παιδοτροφίας, ὑφ' ἑτέρας δὲ παιδεῖς δεο-
μένε τέκνων, ἐξίσατο τῆς γυναικὸς, ἐνδόθαι καὶ μετ-
ενδόθαι κύριος ὑπάρχων. ὁ δὲ Λάτων, οἴοι τῆς γυ-
ναικὸς ἕσης παρ' αὐτῶ, καὶ τῆ γάμου μένοντος ἐπὶ τῶν
ἐξ ἀρχῆς διαιών, μετεδίδα τῶ πείσαντι τῆς κοινωνίας
εἰς τέκνωσιν. πολλοὶ δ', ὡσπερ εἴρηται, καὶ παρακα-
λέν-

¹ R. mavult προσάσης. SG. ita legit: ἕσης. ἀλλὰ τοῖς βίοις ὁμαλῶν; Id. omittit in seq. art. ὁ Λυκ.

² V. ἐδὲ γ. Α. ἐμοὶ δοκεῖν ποιεῖ; Eadem verba parenthetica hab. etiam SG.

³ Ita ex emend. Br. pro vulg. ἢ δὲ. Consent. SG. Quam lesionem luculentius probat R. assumens παρτόχε praecedens pro vulg. παρέχετο, cujus verbi ultima syllaba γὸ vitiose adhaesit e vocabulo proximo γόν.

⁴ Ita SG. Junt. Ald. — Vulg. γενώσεις, quod dedit H. Steph. ex consensu suorum codd.

⁵ Ex emend. R. pro vulg. ἐμποικῆσης ἀμφοτέροις.

⁶ Br. mavult εἰς γαυτό, ut Lapus vertit, in eandem rem.

⁷ V. Anon. συνηνέχθησαν.

λέντες εἰσῆγον ἐξ ἧν ἂν ἐδόκειν μάλιστα παῖδας εὐειδεῖς
καὶ ἀγαθὰς γενέσθαι. τίς ἔν ἡ ἀκραισισ τῶν ἐπισ-
μῶν; ἡ ταῦτα μὲν ἰχυρὰ καὶ ἀκρατος ἀπάθεια πρὸς
γαμετὴν ἐκταράτ[οντα καὶ κατακαίοντα [ζῆν λύπαις
καὶ] ζήλοτυπiais τὰς πολλὰς ¹. ἐκεῖνα δ' ὥσπερ αἰ-
χουνομένη ἀτυφία τις, παρανάλυμμα τὴν ἐγγύην ἐφελ-
κομένη, καὶ τὸ δυσκαρτέρητον ἐξομολογεμένη τῆς κοι-
νωνίας. ἔτι δὲ μᾶλλον ἡ περὶ τὰς παρθένους Φυλακὴ
κατέσκαται τῷ Νεμῶ πρὸς τὸ θῆλυ καὶ κόσμιον. ἡ
δὲ τῷ Λυκέρως, παντάπασιν ἀναπεπλάμενη καὶ ἀθη-
λος ² ἔσα, τοῖς ποιηταῖς λόγον παρέρχηκε. Φαινομη-
ρίδας

1 Hujus loci difficultatem & obscuritatem quivis lector fa-
cile sentiet. V. dat ἡ εἰς ταῦτα. Quæ præpositio si assumenda
videtur, necesse est, ut sequenti pronomini ἐκεῖνα pariter præ-
figatur. Hoc H. Steph. minus placet. Mavult pro ἐπισμῶν
ἰδισμάτων, ut pronom. ταῦτα & ἐκεῖνα cum illo convenient,
& per interpunctionem post ταῦτα μὲν lectorem juvari potuisse
censet. Br. rem expeditam censet ita legendo: ταῦτα μὲν ἰχ.
2. ἀκρ. ἀπάθ. πρ. γαμ. καὶ τὰ ἐκταρ. καὶ καταναγκάζοντα ζῆν
ἢ λύπαις καὶ ζήλ. γ. π. & addit: si cui lectio Anon. ζῆν λύ-
παις placeat, stare posse receptum illud κατακαίοντα. A SG.
ζῆν deest. — R. susp. πρὸς γαμεταῖς καὶ πάντα τὰ ἐκταρ. voca-
bula autem ζ. λ. κ. uncis inclusa delenda censet, ut vitiosam
scriptionem, verioris ζήλοτυπiais imitatricem. — Liceat, meam
qualemcunque conjecturam adjungere. ἡ ταῦτα μὲν, i. e. κα-
τὰ ταῦτα, in altera parte sc. Lacedæmoniorum, uti in seq. ἐκεῖ-
να — ex altera parte sc. Romanorum ἰχ. κ. ἀκρατος (Xyl.
legisse videtur ἀκρατῆς, quod mihi magis placet, quasi übertrieb-
en) ἀπάθ. γαμετῶν, vehemens & nimia infensilitas marito-
rum maritarumve (uti nos in genere der Ehegatten) πρὸς ἐκ-
ταρ. erga ea, quæ plerosque conturbant &c. At quid sentias,
L. B. de versione Schirachi: dieser, daß zu Lacedaemon eine
zu starke Gleichgültigkeit gegen die Weiber war, die sonst
durch Eifersucht so viele beunruhigen und das Leben verbit-
tern? —

2 Ita dat Anon. & vertit Xyl. in oppositione ad prius θῆ-
λυ. Vulg. θῆλυς ἔσα.

ρίδας τε γὰρ αὐτὰς ἀποκαλῶσιν, ὡς Ἴβυκος, καὶ ἀνδρο-
μανεῖς ἰσορῶσιν ¹, ὡς Εὐριπίδης, λέγων·

Αἶ σὺν νέοισιν ² ἐξερημῶσιν δόμους,

Γυμνοῖσι μηροῖς καὶ πέπλοις ἀνειμένοις.

τῷ γὰρ ὄντι τῷ παρθενικῷ χιτῶνος αἱ πτέρυγες ἐκ
ἦσαν συνερῆαμμένοι ³ κάτωθεν, ἀλλ' ἀνεπίσσαντο καὶ
συνανεγύμνω ⁴ ὅλον ἐν τῷ βαδίζειν τὸν μηρόν. καὶ
σαφέστατα τὸ γινόμενον εἶρηκε Σοφοκλῆς ⁵ ἐν τέτοις·
Καὶ τὰν νεοργὸν ἄσπετ' ἄσολος χιτῶν θυραῖον ἀμφὶ μη-
ρόν, πῦσσεται Ἑρμιόναυ. διὸ καὶ θρασύτεραι λέγον-
ται γίνεσθαι, καὶ πρὸς αὐτὰς πρῶτον ἀνδράδεις τὰς ἀν-
δρας, ἅτε δὴ τῶν μὲν οἴκων ἄρχεσσαι κατὰ κράτος, ἐν
δὲ τοῖς δημοσίοις πράγμασι, καὶ γνώμης μεταλαμβάνου-
σαι καὶ παρρησίας περὶ τῶν μεγάλων. ὁ δὲ Νεμῶς
ταῖς γαμεταῖς τὸ μὲν ἀξίωμα καὶ τὴν τιμὴν ἐτήρησε
πρὸς τὰς ἀνδρας, ἣν εἶχον ὑπὸ Ῥωμύλῃ θεραπευόμε-
ναι διὰ τὴν ἀρπαγὴν· αἰδῶ δὲ πολλὴν ἐπέσθησεν αὐ-
ταῖς, καὶ πολυπραγμοσύνην ἀφείλε, καὶ νήφειν ἐδίδα-
ξε, καὶ σιωπᾶν εἴδισεν, οἷα μὲν ἀπεχομένας τὸ πάμ-
παν, λόγῳ δὲ μηδὲ ὑπὲρ τῶν ἀναγκαίων ἀνδρὸς ἀνευ-
χρωμένας. λέγεται γὰρ ποτε γυναικὸς εἰπάσης δίκην
ἰδίου ἐν ἀγορᾷ, πέμψαι τὴν σύγκλητον εἰς Θεῶ ¹, πυν-
θα-

¹ Ita leg. SG. Junt. & Ald. — H. Steph. voluit λοιδορῶ-
σιν explicando per λοιδορῶντες ἰσορῶσιν. R. hæc distio minus
græca videtur. Plutarcho autem familiare est ἰσορεῖν, pro
φάσκειν, λέγειν, &c.

² SG. νέοισιν.

³ Ita in V. — Vulg. ἀνερῆαμμένοι.

⁴ V. περιεγύμνω. Pro seq. ἐν τῷ dat SG. ἑαυτῷ; id. εἴρη-
κε pro vulg. εἶρηκεν.

⁵ Anon. cum art. ὁ. — Locus ipse Sophocleus, in ejus ad-
huc exstantibus opp. non reperiendus, difficultatibus laborat.
Auratus hoc modo digerit & emendat: καὶ γὰν νεοργὸν, ἅς
ἐτ' ἄσολος χιτῶν θυραῖον ἀμφὶ μηρόν, πῦσσεται Ἑρμιόναυ.
Pro νεοργὸν susp. est Br. νεογνόν. SG. Junt. Ald. πῦσσεται.

⁶ Ita ex emend. H. Steph. secundum vet. codd. auctorita-
tem pro vulg. εἰς Θεῶς.

θανομένην, τίνος ἄρα τῆ πόλει σημεῖον εἶη τὸ γεγενη-
 μένον. καὶ τῆς ἄλλης ¹ εὐπείδειας καὶ πραότητος αὐ-
 τῶν μέγα τεκμήριον ἢ μνήμη τῶν χειρόνων. ὡς γὰρ
 παρ' ἡμῖν οἱ ἰσορικοὶ γράφουσι τὰς πρώτας ἢ Φόνον ἐμ-
 φύλιον ἐργασαμένους, ἢ πολεμήσαντας ἀδελφοῖς, ἢ πα-
 τρὸς αὐτόχειρας ἢ μητρὸς γενομένους, ἔτω Ῥωμαῖοι
 μνημονεύουσιν ², ὅτι πρῶτος μὲν ἀπεπέμψατο γυναῖκα
 Σπόριος Καρβίλιος, μετὰ τὴν Ῥώμης κλίσειν ἔτεσι ³
 τριάκοντα καὶ διακοσίοις ἑδενός τοιόδε γεγονότος· πρῶ-
 τη δὲ γυνὴ Πιναρία Θαλαία τένομα διηνέχθη πρὸς
 ἔκυρὰν αὐτῆς Γεγαλίαν, Ῥαρκυνίη Σεκέρβη βασιλεύου-
 τος. ἔτω καλῶς καὶ κοσμίως τεταγμένα τὰ ⁴ τῶν γά-
 μων ἦν ὑπὸ τῶ νομοθέτε.

IV. Τῆ δ' ἄλλῃ τῶν παρθένων ἀγωγῇ καὶ τὰ πε-
 ρὶ τὰς ἐκδόσεις ὁμολογεῖ τῶ μὲν Λυιέρως πεπειράς καὶ
 ὀργώσας νυμφεύοντος, ὅπως ἢ τε ὁμίλια δεομένης ἤδη
 τῆς Φύσεως, χάριτος ἢ ⁵ καὶ Φιλίας ἀρχῇ μᾶλλον ἢ
 μίσους, καὶ φόβων παρὰ φύσιν βιαζομένων· καὶ τὰ
 σώματα Ῥώμην ἔχη ⁶ πρὸς τὸ τὰς κινήσεις ἀναφέρειν
 καὶ τὰς ἀδῖνας, ὡς ἐπ' ἑδὲν ἄλλο γαμμεμένων, ἢ τὸ
 τῆς τεκνώσεως ἔργον· τῶν δὲ Ῥωμαίων δωδεκαεταῖς
 καὶ νεωτέρας ἐκιδιδόντων· ἔτω γὰρ ἂν μάλις καὶ τὸ
 πῶμα καὶ τὸ ἦθος καθαρὸν καὶ ἀδίκιον ἐπὶ τῶ γαμμε-
 νῶ γενέσθαι. δῆλον ἔν, ὅτι τὰ μὲν ⁷ φυσικώτερον πρὸς
 τένω-

¹ Vulg. dant τῆς γε ἄλλ. Flor. & Ald., delent τῆς. Br.
 manuit τῆς γε ἄλλης.

² SG. μνημόνευσιν.

³ Br. ἴσφ. ἐν ἔτεσι.

⁴ deest SG.

⁵ Ita dat Flor. & Ald. pro vulg. ἢ καὶ Φ. — Steph. post
 μᾶλλον ponendum censuit. Anon. Φιλίαν. φόβων dedit R.
 pro φόβς.

⁶ SG. ἔχη. Idem in seq. ἐπιφέρειν cum Junt. & Ald. pro
 ἀναφέρειν, quod H. Steph. placuit.

⁷ Subaud. γίνεσθαι, vel ἐπιτελεῖσθαι. Anon. τὸ μὲν, τὸ δὲ.

τέκνωσιν, τὰ δ' ἡθιωτέρου πρὸς συμβίωσιν. ἀλλὰ μὴν ἐπισαυαίαις τε παίδων καὶ¹ συναγελασμοῖς, καὶ παιδαγωγίαις καὶ κοινωυαίαις, περὶ τε δεῖπνα καὶ γυμνάσια, καὶ παιδιὰς αὐτῶν ἐμμελείαις καὶ διακοσμῆσιν, ἔδεν τι τῶ προστυχόντος νομοθέτα βελτίονα τὸν Νεμῶν ὁ Λυκῆργος² ἀποδείκνυσιν, ἐπὶ ταῖς τῶν πατέρων ποιησάμενον ἐπιθυμίαις, ἢ χρεῖαις τὰς τῶν νέων ἀγωγὰς, εἴτε τις ἐργάτην γῆς βέλοιο ποιεῖν τὸν υἱόν, εἴτε ναυπηγόν, ἢ χαλκίεα διδάσκειν, ἢ αὐλητήν, ὥσπερ ἔ πρὸς ἐν τέλος ὀφείλοντας ἐξ ἀρχῆς ἀγεσθαι, καὶ συνεπιστρέφεται τοῖς ἡθεσιν, ἀλλ' οἷον εἰς ναῦν ἐπιβάτας ἕτερον ἐξ ἐτέρας ἦκοντα χρεῖας καὶ προαιρέσεως ἐν τοῖς κινδύνοις μόνον ἐν φόβῃ τε³ ἰδίᾳ συνίστασθαι πρὸς τὸ κοινόν, ἀλλῶς δὲ τὸ καθ' αὐτὸν σκοπεῖν ἕκαστον. καὶ τοῖς μὲν πολλοῖς ἐκ ἄξιον ἐγκαλεῖν νομοθέταις τοῖς ἐλλείπεσιν ἢ δι' ἀγνοίαν, ἢ δι' ἀδένειαν· ἀνδρὶ δὲ σοφῷ βασιλείαν παραλαβόντι δῆμα νεωσὶ συνισαμένῃ καὶ πρὸς μηδὲν ἀντιτείνοντος⁴, περὶ τί πρῶτον⁵ ἦν σπεύδασθαι προσῆμον, ἢ παίδων ἐπιτροφῆν, καὶ νέων ἀσκησιν, ὅπως μὴ διάφοροι, μηδὲ παραχώδεις γένοιτο τοῖς ἡθεσιν, ἀλλ' εἰς ἐν τι κοινὸν ἀρετῆς ἴχνος εὐδὺς ἐξ ἀρχῆς πλατῆόμενοι καὶ τυπέμενοι συμβαίνοιεν ἀλλήλοισι, ὃ δὴ πρὸς τε τᾶλλα⁶ καὶ σωτηρίαν νόμων ὠφέλησε
τὸν

1 V. ἐπισαυαίαις τε παίδων καὶ γυμνάσια καὶ συναγ. R. mavult legi cum præf. ἐν ἐπισαυαίαις. —

2 V. τὸν νόμον ὁ Νεμῶν ἀποδ. — Id. in seq. l. ποιησάμενος.

3 Ita ex emend. R. γκ enclitice pro γινος dantis, ἐκ de suo addentis, & φόβῃ e Junt. & Ald. restituentis. φόβῳ prætulit Steph. quod dant Anon. & SG. — Br. jam susp. ἐκ φόβῃ. Anon. pro præced. μόνον dedit μόνῃ.

4 V. καὶ μηδὲν ἀντιτέγοντος.

5 Ex mente R. ad πρῶτον addendum tacita cogitatione μᾶλλον, aut ejus loco leg. πρότερον. Equidem neutrum necessarium duco, cum πρῶτον ἢ sæpius in Græcis legatur.

6 SG. τὰ ἄλλα. R. in seq. mavult καὶ πρὸς σωτηρίαν.

τὸν Λυκᾶργον· μικρὸς γὰρ ἂν ἦν ¹ ὁ τῶν ὄρκων φό-
 βος, εἰ μὴ διὰ τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀγωγῆς οἶον ἀν-
 ἔδευσε ² τοῖς ἡῤῥεσι τῶν παιδῶν τὰς νόμους, καὶ συν-
 ωκείωσε τῇ τροφῇ τὸν ζῆλον τῆς πολιτείας· ὥσε πεν-
 τακοσίων ἑτῶν πλείω χρόνον τὰ ³ κυριώτατα καὶ μέ-
 γιστα διαμεῖναι τῆς νομοθεσίας, ὥσπερ βαφῆς ἀπράτα
 καὶ ἰχυρᾶς καθαψαμένης. Νεμῶ δ' ὅπερ ἦν τέ-
 λος τῆς πολιτείας, ἐν εἰρήνῃ καὶ Φιλίᾳ τὴν Ῥώμην
 ὑπάρχειν, εὐθὺς συνεξέλειπε ⁴ καὶ μετὰ τὴν τελευταίην
 ἐπέκειντο τὸν ἀμφίδυρον οἶνον, ὃν κεκλεισμένον αὐτὸς συν-
 εἶχεν, ὥσπερ ὄντως ⁵ ἐν αὐτῷ τιθασσεύων καθεργαμέ-
 νον τὸν πόλεμον, ἐξ ἀμφοτέρων ἀναπετάσαντες, αἵμα-
 τος καὶ νεκρῶν τὴν Ἰταλίαν ἐνέπλησαν· καὶ ἐδ' ὄλι-
 γον χρόνον ἢ καλλίστη καὶ δικαιοτάτῃ κατὰσασις ἐμει-
 νεν, ἅτε δὴ καὶ τὸ συνδετικὸν ἐν αὐτῇ, τὴν παιδείαν,
 ἐκ ἔχασα. τί ἔν, φήσει τις, ἐκ ἐπὶ τὸ βέλτιον προ-
 ἦλθεν ἢ Ῥώμῃ τοῖς πολεμικοῖς; ἐρωτῶν ἐρώτημα μα-
 κρᾶς ἀποκρίσεως δεόμενον, πρὸς ἀνθρώπους τὸ βέλτιον
 ἐν πλέτῳ καὶ τρυφῇ καὶ ἡγεμονίᾳ μᾶλλον, ἢ σωτηρίᾳ
 καὶ πρώτῃ καὶ τῇ μετὰ δικαιοσύνης αὐταρκειᾷ ⁶ τι-
 θεμένως. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷτο Λυκᾶργῳ πε δόξει βοη-
 θεῖν, τὸ Ῥωμαῖς μὲν τὴν ἐπὶ Νεμῶ κατὰσασιν ἐξ-
 ἀλλάξαντας ἐπιδᾶναι τοῖς πράγμασι τοσῶτον· Λακε-
 δαιμονίως δ' ἅμα τῷ ⁷ πρῶτον ἐμβῆναι τὴν Λυκᾶργῳ

N 2

διά-

1 Ita placuit Br. pro vulg. μικρὸς γὰρ ἦν.

2 R. mavult ἐνέδευσε: quia alias dicendum fuisset inverse: ἀνέδευσε γὰρ ἡῤῥη τῶν παιδῶν τοῖς νόμοις.

3 V. ὄντα.

4 SG. συνεξέλειπε. Id. l. seq. κεκλεισμένον.

5 V. ὄντος.

6 In quibusd. codd. teste H. Steph. hæc ita leguntur: σω-
 τηρία καὶ εἰρήνη ἢ μετὰ δικαιοσύνης καὶ αὐταρκειᾶς. V. habet
 etiam: καὶ εἰρήνη ἢ μετὰ δικ.

7 SG. γὸ; uti & in seq. post μέντοι. E contrario paulo
 post pro γὸ ζῆνῳ dat γῶ ζέ.

διάταξιν, ἐκ μεγίστων ταπεινοτάτης γενέσθαι, καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν ἀποβαλόντας κινδυνεῦσαι περὶ ἀναστάσεως. ἐκεῖνο μέντοι τῷ Νεμῶ μέγα καὶ θεῖον ὡς ἀληθῶς ὑπάρχει, τὸ ξένῳ μεταπέμπῳ γενέσθαι ¹, καὶ πάντα πειθοῖ μεταβαλεῖν, καὶ κρατῆσαι πόλεως ἔσω συμπεπνευκίας ², μήτε ὄπλων δεηθέντα, μήτε βίαις τινός, ὡς Λυκῆργος ἐπὶ τὸν δῆμον ἦγε ³ τὰς ἀρίστους, ἀλλὰ σοφίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ πάντας ἔτω καλῶς συναγαγόμενον ⁴ καὶ συναρμόσαντα.

Σ Ο Λ Ω Ν.

ΔΙΔΥΜΟΣ ὁ γραμματικὸς, ἐν τῇ περὶ τῶν ἀξόλων τῶν Σόλωνος ἀντιγραφῇ πρὸς Ἀσικλησιάδην, Φιλοκλῆς τινὸς τέθεικε λέξιν, ἐν ἣ τὸν Σόλωνα πατρὸς Εὐφορίωνος ἀποφαίνει, παρὰ τὴν τῶν ἄλλων δόξαν, ὅσοι μέμνηται Σόλωνος. Ἐξημεσίδα γὰρ αὐτὸν ἅπαντες ὁμαλῶς γεγονέναι λέγουσιν, ἀνδρὸς ἑστία μὲν, ἕως Φασι, καὶ δυνάμει μέσσε τῶν πολιτῶν, οἰκίας δὲ πρώτης κατὰ γένος· ἦν γὰρ Κοδριδῆς ἀνέκαθεν. τὴν δὲ μητέρα τῆ Σόλωνος Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἰσορεῖ τῆς Πεισιστράτης μητρὸς ἀνεψιῶν γενέσθαι. καὶ Φιλία τὸ πρῶτον ἦν αὐτοῖς πολλὴ μὲν διὰ τὴν συγγένειαν, πολλὴ δὲ διὰ τὴν εὐφύϊαν καὶ ὥραν, ὡς ἐνιοὶ Φασιν, ἐρωτικῶς τὸν Πεισιστράτου ἀσπαζόμενα τῆ Σόλωνος. ὅθεν ὑπερον, ὡς ἔοικεν, εἰς διαφορὰν αὐτῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ

¹ R. mavult ἐκγενέσθαι, licuisse.

² Br. magis placeret συμπεπνευκίας, vox Plutarcho usitatior.

³ V. εἶτε.

⁴ Ex emend. R. pro vulg. lectione: πάντας, ἐκ ἄλλως, προσαγαγόμε. — In Junt. & Ald. legitur συναγόμενον, quod jam H. Steph. mutandum videbatur in συναγαγόμε. in relatione ad συναρμόσαντα.

λιτεία κατασάντων, ἔδεν ἠνεγμεν ἢ ἔχθρα σιληρὸν ἔδ' ἄγριον πάθος, ἀλλὰ παρέμεινε ἐπειὶ τὰ δίκαια ταῖς ψυχαῖς, καὶ παρεφύλαξε τυφομένην ἀδρῆ πυρὸς ἔτι ζῶσαν Φλόγα τὴν ἐρωτικὴν μνήμην καὶ χάριν. ὅτι δὲ πρὸς τὰς καλὰς ἐκ ἦν ἐχυρὸς ὁ Σόλων, ἔδ' ἔρωτι Δαρδραλέος ἀντανασῆναι, κύνης ὅπως ¹ ἐς χεῖρας, ἐκ τε τῶν ποιημάτων αὐτῆ λαβεῖν ἐσι, καὶ νόμος, ὃν ἔγραψε ² διαγορεύοντα δῆλον μὴ ξηραλοφεῖν, μηδὲ παιδεύσειν, εἰς τὴν τῶν καλῶν μερίδα καὶ σεμνῶν ἐπιτηδευμάτων τιθέμενος τὸ πρᾶγμα, καὶ τρόπου τινὰ τὰς ἀξίους προκαλέμενος ³, ὧν τὰς ἀναξίους ἀπήλαυσε. λέγεται δὲ καὶ Πεισίρατος ἐρασῆς Χάρμης γενέσθαι, καὶ τὸ ἀγάλμα τῆ Ἐρωτος ἐν Ἀκαδημίᾳ καθιερωῖσθαι, ὅπερ τὸ πῦρ ἀνάπτεσθαι οἱ τὴν ἱερὰν λαμπάδα διαθέοντες.

II. Ὁ δ' ἐν Σόλων, τὴν ἐσίαν τῆ πατρὸς ἐλάττωσαντος εἰς Φιλανθρωπίας τιὰς, ὡς Φησιν Ἐρμῆπος, καὶ χάριτας, ἐκ ἂν ἀπορήσας τῶν βελομένων ἐπαρκεῖν, αἰδέμενος δὲ λαμβάνειν παρ' ἐτέρων, ἐξ οἰκίας γεγωνῶς εἰδισμένης ἐτέροις βοηθεῖν, ἄρμησε νέος ὧν ἐτι πρὸς ἐμπορίαν. καίτοι Φασὶν ἔνιοι, πολυπειρίας ἔνεκα μᾶλλον καὶ ἰσορίας, ἢ χρηματισμῶ, πλανηθῆναι τὸν Σόλωνα. σοφίας μὲν γὰρ ἦν ὁμολογεμένης ἐρασῆς, ὅς γε καὶ πρεσβύτερος ὧν ἔλεγε γηράσκειν αἰεὶ ⁴ πολλὰ διδασκόμενος. πλεῖτον δ' ἐκ ἐθαύμαζεν ⁵, ἀλλὰ καὶ Φησιν ὁμοίως πλετεῖν,

ᾧ τε ⁶ πολὺς ἄργυρός ἐσι

Καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρος πεδία,

N 3

Ἰπ.

¹ Deest V.

² Ita dedit R. de suo, pro vulg. καὶ νόμον ἔγραψε.

³ Dura videtur hæc lectio R. — quare accipiendam eam censet pro ἐπὶ ταῦτα προκαλ. — vel prorsus ita legendum.

⁴ V. αἰεὶ, aptius ad versum pentametrum.

⁵ Ita cum v. ἰφελκ. B. omnes; Vulg. sine v.

⁶ Metri causa Br. vult ᾧ κεν.

Ἴπποι δ' ἡμίονοί τε, καὶ ὧ μόναι ταῦτα πάρεσι,
 Γαστρί τε καὶ πλευρῇ καὶ ποσὶν ἄβρᾶ παθεῖν.
 Παιδός τ' ἠδὲ γυναικὸς ἐπὴν καὶ ταῦτ' ἀφίηται¹,
 Ἦβη σὺν δ' ὤρη γίνεται ἄρμονία,
 ἀλλ' ἐτέρωθεν λέγει

Χρήματα δ' ἰμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπάθει
 Οὐκ ἐδέλω· πάντως ὕπερον ἦλθε δίκη.
 καλῶν δ' ἐδὲν τὸν ἀγαθὸν καὶ πολιτικὸν ἄνδρα μῆτε
 τῶν περιττῶν τὴν κτῆσιν ἐν σπερδῇ τίθεσθαι, μῆτε τῆς
 χρείας τῶν ἀναγκαίων καὶ ἱκανῶν καταφρονεῖν. ἐν δὲ
 τοῖς τότε χρόνοις, καθ' Ἡσίοδον, ἔργον ἄδεν ἦν ὄνει-
 δος, ἐδὲ τέχνην διαφορὰν ἔφερον· ἐμπορία δὲ καὶ δό-
 ξαν εἶχεν οἰκειμένη τὰ βαρβαρικά, καὶ προξενῆσα
 Φιλίας βασιλέων, καὶ πραγμάτων ἐμπείρους ποῖσα πολ-
 λῶν. ἔνιοι δὲ καὶ πόλεων οἰκισαὶ γεγονάσι μεγάλων,
 ὡς καὶ ὁ Μασσαλίας² Πρῶτος ὑπὸ Κελτῶν τῶν περὶ
 τὸν Ῥοδανὸν ἀγαπηθεῖς. καὶ Θαλῆν δὲ Φασιν ἐμπο-
 ρία χρήσασθαι, καὶ Ἴπποκράτην τὸν μαθηματικὸν, καὶ
 Πλάτωνι τῆς ἀποδημίας ἐφθόδιον, ἐλαίε τινὸς ἐν Αἰγύπτῳ
 διάθεσιν γενέσθαι³.

III. Τὸ δ' ἐν εὐδάπανον τῷ Σόλωνι καὶ ὑγρὸν
 πρὸς τὴν δίαίταν, καὶ τὸ Φορτικώτερον, ἢ Φιλοσοφώ-
 τερον, ἐν τοῖς ποιήμασι διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἡδονῶν,
 τὸν ἐμπορικὸν οἶονται βίον προστετριφθαι· πολλὰς γὰρ
 ἔχοντα κινδύνους καὶ μεγάλας, ἀνταπειτεῖν πάλιν εὐπα-
 θείας τινὸς καὶ ἀπολαύσεις. ὅτι δ' αὐτὸν ἐν τῇ τῶν
 πενή-

¹ Anon. ἀφίηται, quod Br. placet; item in seq. v. ἤβησι,
 lectio V. & Anon. nisi legas ἄρμονία, congrua.

² Artic. R. de suo dedit. Ad Μασσαλ. subaud. οἰκιστῆς,
 e proximo. Pro ἀγαπηθεῖς Anon. ἀγαπένδης. Aliis nomen
 Μασσαλ. est nomen conditoris; aliis πρῶτος est appellat. Quia
 Xyl. suspicatur, ἀγαπηθεῖς, ut in Græco olim fuit, esse for-
 tassis nomen proprium.

³ B. 3. Φασί γενέσθαι.

γενήτων μερίδι μάλλον, ἢ τῇ τῶν πλεσίων ἔταττε, δῆ-
λόν ἐσιν ἐν τέτων.

Πολλοὶ γὰρ πλετεῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται.

Ἄλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς ἐ διαμενψόμεθα

Τῆς ἀρετῆς τὸν πλετον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδόν ἐστι 1,

Χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

τῇ δὲ ποιήσει κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς ἄδεν ἄξιον σπεδῆς,
ἀλλὰ παίζων πως ἔοικε προσχρήσασθαι 2, καὶ περιά-
γων 3 ἑαυτὸν ἐν τῷ χολάζειν· ὕπερον δὲ, καὶ γνώμας
ἐνέτεινε Φιλοσόφως, καὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ συγκατέ-
πλενε τοῖς ποιήμασιν, ἐχ' ἰσορίας ἐνεκεν καὶ μνήμης,
ἀλλ' ἀπολογισμῶς τε τῶν πεπραγμένων ἔχοντα, καὶ προ-
τροπὰς ἐνιαχῶ 4 καὶ νεθεσίας, καὶ ἐπιπλήξεις πρὸς
τὰς Ἀθηναίως. ἐνιοὶ δὲ Φασιν, ὅτι καὶ τὰς νόμους ἐπ-
εχειρήσεν ἐντείνας εἰς ἔπος ἐξενεγχεῖν, καὶ διαμνημο-
νεύσει τὴν ἀρχὴν ἕτως ἔχουσαν.

Πρῶτα μὲν εὐχάμεθα Διὶ Κρονίδῃ βασιλῆϊ,

Θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κῦδος ὀπάσσαι.

Φιλοσοφίας δὲ τῆς ἡθικῆς μάλις τὸ πολιτικὸν 5, ὡς-
περ οἱ πλείοι τῶν τότε 6 σοφῶν, ἠγάπησεν. ἐν δὲ

N 4

τοῖς

1 Teste H. Steph. etiam legitur ἔμπεδ. αἰ.

2 Ita ex emend. R. pro vulg. ἀλλὰ παίζων, ὡς ἔοικε προσ-
χρ. — H. Steph. ὡς expungendum censuit, aut προσχρ. in
προσεχρήσατο mutandum. Br. distinguendo legit, ἀλλὰ παίζων
ὡς, ἔοικε προσχρ.

3 Br. mavult παράγων.

4 V. ἐνιαχῶν.

5 R. quærit, rectene habeat vulgata, & hoc significet, ἐκ
τῆς ἡθικῆς τῆς φιλοσοφίας μέρος μάλις τὸ πολιτικὸν μέρος, an
potius legendum φιλοσοφίας δὲ τὸ ἡθικὸν μάλις, καὶ τῆς δὲ
μάλις τὸ πολιτικόν; an denique φιλοσοφίας δὲ τῆς ἡθικῆς μά-
λις τὴν πολιτικὴν aut τὸ πολιτικὸν sc. μέρος?

6 deest B. 1. 2. 3. Junt. Ald.

τοῖς Φυσικοῖς ἀπλῶς ἐστὶ λίκου καὶ ἀρχαῖος, ὡς ἰ δὴ-
λον ἐν τῶντων.

Ἐκ νεφέλης πέλεται ² χιόνος μένος ἢ δὲ χαλάζης.
Βροντῆ δ' ἐν λαμπρῶς γίνεται ἀεεροπῆς.

Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται. ἦν δὲ τις αὐτῆν
Μὴ κινῆ, πάντων ἐστὶ δικαιοσύνη.

καὶ ὅλως ἔοικεν ἢ Θάλευ μόνον ³ σοφία τότε περ-
αιτέρω τῆς χρείας ἐξιέναι τῇ θεωρίᾳ, τοῖς δ' ἄλλοις
ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς τένομα τῆς σοφίας ὑπῆρξε.

IV. Γενέσθαι δὲ ⁴ μετ' ἀλλήλων ἐν τε Δελφοῖς
ὁμῶς λέγονται, καὶ πάλιν ἐν Κορίνθῳ, Περίανδρος σύλ-
λογόν τινα κοινὸν αὐτῶν καὶ συμπόσιον κατασκευάσαν-
τος. ἔτι δὲ μᾶλλον εἰς ἀξίωμα καὶ δόξαν αὐτὸς κατ-
έστησεν ἢ τῆ τρίποδος περίοδος, καὶ διὰ πάντων ἀνα-
κύβησις καὶ ἀνθύπειξις μετ' εὐμενείας ⁵ φιλοτίμῃς γι-
νομένη. Κῶων γὰρ, ὡς Φασί, καταγόντων σαγήνην,
καὶ ξένων ἐν Μιλήτῃς πριαμένων τὸν βόλον ἔπω Φανε-
ρόν ὄντα, χρυσῶς ἐφάνη τρίπας ἐλκόμενος, ὃν λέγου-
σιν Ἑλένην πλέσσαν ἐν Τροίᾳς αὐτόφι καθεῖναι, χρησ-
μῶ τινος ἀναμνηθεῖσαν παλαιῶ. γενομένης δὲ τοῖς ξέ-
νοισι πρῶτον ἀντιλογίας πρὸς τὰς ἀλιέας περὶ τῆ τρί-
ποδος, εἶτα τῶν πόλεων ἀναδεξαμένων τὴν διαφορὰν
ἄχρι πολέμου προελθεῖσαν, ἀνείλεν ἀμφοτέροις ἢ Πυθία,
τῷ σοφωτάτῳ τὸν τρίποδα ἀποδῆναι. καὶ πρῶτον μὲν
ἀπεσάλη πρὸς Θαλήν εἰς Μίλητον, ἐκείνων ⁶ Κῶων ἐνὶ
δωρε-

1 B. 1. 2. καὶ; Hinc Br. susp. utrumque admittendum, &
legendum ὡς καὶ δὴλον.

2 Diog. Laert. in Solone φέρεται habet; nec non pro μέ-
νος ibid. legitur βία; λαμπρῆς pro λαμπρῶς; & γίνεται cum
V. pro γίγν.

3 B. & Anon. μόνος, quod Br. probat.

4 B. 1. 2. add. καὶ.

5 B. 3. εὐνοίας.

6 Ita dedit R. ex Junt. & Ald. pro vulg. ἐκείνων.

δωρεμένων ἐκείνω, περὶ ἧ πρὸς ἅπαντας ὁμῶς Μιλησίους ἐπολέμησαν. Θάλεω δὲ Βίαντα σοφώτερον ἀποφαίνοντος αὐτῶ, πρὸς ἐκείνον ἦκει. ἀπ' ¹ ἐκείνου δ' αὖθις ἐπεσέλη πρὸς ἄλλον ὡς σοφώτερον. εἶτα περιῶν καὶ ἀναπεμπόμενος ἕτως ἐπὶ Θαλῆν τὸ δεύτερον ἀφίκετο καὶ τέλος εἰς Θήβας ἐν Μιλήτε κομιθεῖς, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι καθιερώθη. Θεόφραστος δὲ φησι, πρῶτον μὲν εἰς Πριήνην Βίαντι τὸν τρίποδα πεμφθῆναι, δεύτερον δ' εἰς ² Μιλητον Θαλῆ Βιάντος ἀποπέμφαντος. ἕτω δὲ διὰ πάντων πάλιν εἰς Βίαντα περιελθεῖν, τέλος δ' εἰς Δελφῶς ἀποσαλῆναι. ταῦτα μὲν ἔν ὑπὸ πλειόνων τεθρύλληται, πλὴν ὅτι τὸ δῶρον ἀντὶ τῆ τρίποδος οἱ μὲν Φιάλην ὑπὸ Κροίσου πεμφθεῖσαν, οἱ δὲ ποτήριον Βαθυκλέους ἀπολιπόντος [εἶναι ³] λέγουσιν.

V. Ἰδίᾳ δὲ Ἀναχάρσεώς τε πρὸς Σόλωνα, καὶ πάλιν Θάλεω συνεσίαν τινὰ ⁴ καὶ λόγους ἀναγράφουσι τοιούτους. Ἀναχάρσιον μὲν εἰς Ἀθήνας φασὶν ἐπὶ τῆ Σόλωνος οἰκίᾳ ἐλθόντα, κόπῃειν, καὶ λέγειν, ὡς ξένος ὢν ἀφῆλται Φιλίαν ποιησόμενος καὶ ξενίαν πρὸς αὐτόν. ἀποκρινόμενος δὲ τῷ Σόλωνος, Οἴκοι βέλτιόν ἐστι ποιεῖσθαι Φιλίας. Οὐκ ἔν, φᾶναι τὸν Ἀναχάρσιον, αὐτὸς ὢν οἴκοι σὺ πάηται Φιλίαν καὶ ξενίαν πρὸς ἡμᾶς. ἕτω δὲ θαυμάσαντα τὴν ἀγχίνοιαν τῷ ἀνδρὶ τὸν Σόλωνα δέξασθαι φιλοφρόνως, καὶ χρόνου τινὰ χεῖν ⁵ παρ' αὐτῷ, ἤδη τὰ δημόσια πράττοντα καὶ συνταττόμενον ⁶ τῆς νόμου, τὸν ἔν Ἀναχάρσιον πυθόμενον κα-

N 5

ταγε-

1 Anon. ὑπ'.

2 Junt. & Ald. ἐπὶ.

3 Vocab. a R. uncis inclusum, quod Junt. & Ald. omitunt.

4 R. mavult συνεσίας τινάς.

5 Teste H. Steph. etiam legitur καταχεῖν.

6 B. 1. 2. πράττοντι καὶ συνταττόμενῳ; quod probat Br. in relatione ad αὐτῷ.

ταγελάω τῆς πραγματείας τῶ Σόλωνος, οἰόμενος ¹ γράμμασιν ἐφέξειν ² τὰς ἀδικίας καὶ πλεονεξίας τῶν πολιτῶν, ἃ μὴδὲν τῶν ἀρχαίων διαφέρειν, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνα, τὰς μὲν ἀδυνεῖς καὶ λεπτοὺς τῶν ἀλισκομένων καθέξειν, ὑπὸ δὲ τῶν δυνατῶν καὶ πλεσίων διαρραγήσεται. τὸν δὲ Σόλωνα πρὸς ταῦτα Φασὶν εἰπεῖν, ὅτι καὶ συνδήκας ἄνθρωποι φυλάττουν, ἃς ἐδετέρω λυσιτελεῖς ἐστὶ ³ παραβαίνειν τῶν θεμένων· καὶ τὰς νόμους αὐτὸς ἕως ἀρμόζεται τοῖς πολιταῖς, ὥστε πᾶσι τῶ παρανομεῖν βέλτιον ἐπιδείξει τὸ δικαιοπραγεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς Ἀνάχαρσις εἶπεν ἀπέβη μᾶλλον, ἢ κατ' ἐλπίδα τῶ Σόλωνος. ἔφη δὲ κικεῖνο θαυμάζειν ὁ Ἀνάχαρσις ἐκκλησίᾳ παραγενόμενος, ὅτι λέγῃσι μὲν οἱ σοφοὶ παρ' Ἑλλήσι, κρίνεσι δ' οἱ ἄμαθεῖς.

VI. Πρὸς Θαλῆν δ' εἰς Μιλητον ἐλθόντα τὸν Σόλωνα, θαυμάζειν, ὅτι γάμος καὶ παιδοποιίας τὸ παράπαν ἡμέληκε. καὶ τὸν Θαλῆν ⁴ τότε μὲν σιωπῆσαι, διαλιπόντα δ' ὀλίγας ἡμέρας, ἄνδρα παρασκευάσαι ξένου, ἀρτίως ἦεν φάσκοντα δεκαταῖον ἐξ Ἀθηνῶν. πυθομένους δὲ τῶ Σόλωνος, εἰ ἴδη τι ⁵ καιρὸν ἐν ταῖς Ἀθῆναις, δεδιδασμένον ἃ χρὴ λέγειν τὸν ἄνθρωπον, ἐδὲν εἰπεῖν ἕτερον, εἰ μὴ νῆ Δία νεανίσκος τινὸς ἦν ἐπιφορὰ, καὶ πρῆπεμπεν ἡ πόλις. ἦν γὰρ υἱὸς, ὡς ἔφασαν, ἀνδρὸς ἐνδόξου καὶ πρωτεύοντος ἀρετῆ τῶν πολιτῶν. ἃ παρῆν δὲ, ἀλλ' ἀποδημεῖν ἔφασαν αὐτὸν ἤδη ⁶ πολὺν χρόνον. Ὡς δυστυχῆς ἐκεῖνος, φᾶναι τὸν Σόλωνα. Τίνα δ' ὠνόμαζον αὐτόν; Ἦμισσα, φᾶναι, τένομα, τὸν ἄνθρω-

¹ V. οἰόμενος.

² Teste H. Steph. etiam legitur ἀφίλξειν.

³ B. 1. 2. 3. Junt. & Ald. λυσιτελεῖς τε.

⁴ B. 1. 2. τὸν μὲν Θαλῆν.

⁵ Ita dedit R. pro vulg. εἰ δὴ 7i.

⁶ deest B. 1. 2. — In seq. testatur H. Steph. inveniri etiam ὦ δυσ.

ἄνδρωπον I. ἀλλ' ἐ μνημονεύω· πλὴν ὅτι πολὺς λό-
 γος ἦν αὐτῷ σοφίας καὶ δικαιοσύνης. ἔτω δὲ καδ'
 ἐκάστην ἀπόκρισιν τῷ Φόβῳ προσαγόμενον² τὸν Σόλωνα,
 καὶ τέλος ἤδη συντεταραγμένον, αὐτὸν ὑποβαλεῖν³ τῷ
 νομα τῷ ξένῳ, πυθανόμενον, μὴ Σόλωνος ὁ τεθνηκώς
 υἱὸς ὠνομάζετο. Φήσαντος δὲ τὰνδράπε⁴, τὸν μὲν ὀρ-
 μῆσαι παίειν τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰλλα ποιεῖν καὶ λέ-
 γειν, ἃ συμβαίνει τοῖς περιπαθεῖσι. τὸν δὲ Θαλῆν ἐπι-
 λαβόμενον αὐτῷ, καὶ γελάσαντα· Ταῦτά τοι, Φᾶναι,
 ὦ Σόλων, ἐμὲ γάρ με καὶ παιδοποιίας ἀφίστησεν, ἃ καὶ σε
 ματερεῖπει τὸν ἐρῶμενέσατον. ἀλλὰ θάρρει τῶν λόγων
 ξυεκα τέτων· ἐ γάρ εἰσιν ἀληθεῖς. Ταῦτα μὲν ἐν Ἐρ-
 μιππος ἰσορεῖν φησι Πάταικον, ὃς ἔφασκε τὴν Αἰσώπε
 ψυχὴν ἔχειν.

VII. Ἄτοπος δὲ καὶ ἀγεννὴς ὁ τῷ Φόβῳ τῆς ἀπο-
 βολῆς τὴν κῆρσιν ὡν χρὴ προῖόμενος. ἔτω γὰρ ἂν τις
 ἐ πλετον, ἐ δόξαν, ἐ σοφίαν ἀγαπήσειε παραγενομέ-
 νην, δεδιώς εἶρεσθαι. καὶ γὰρ ἀρετὴν, ἧς κῆρμα μείζον
 ἐδέν, ἐδ' ἥδιον, ἐξισταμένην ὑπὸ νόσων καὶ φαρμάκων
 ὀρᾶμεν⁵, αὐτῷ τε Θαλῆ μὴ γήμαντι πλέον ἐδέν εἰς
 ἀφοβίαν, εἰ μὴ καὶ φίλων κῆρσιν ἔφυγε καὶ οἰκείων καὶ
 πατρίδος. ἀλλὰ καὶ παῖδα θετὸν ἔχε ποιησάμενος αὐ-
 τὸς τὸν τῆς ἀδελφῆς, ὡς φασι, Κύβιστον. ἐχέσης γάρ
 τι

1 Hæc quatuor verba ita interpunxit H. Steph. ne impli-
 cita structura eorum lectori imponeret.

2 i. e. πρόσω ἀγόμενον. Num desit μάλλον καὶ μάλλον,
 aut ἐπὶ μάλλον, in dubio relinquit R.

3 Sic dedit R. pro vulg. ὑποβάλλειν.

4 Vocab. articulo auctum dedit R. — Vulg. ἀνδράπε,
 B. 1, 2. φῆσ. δὲ ναὶ ἴε ἀνδρ. — Partic. ναὶ Br. necessaria vi-
 detur; R. minus, cum φᾶναι affirmare per se denotet, & ad-
 ditum ναὶ ne græcum quidem foret.

5 Junt. & Ald. hunc habent ordinem verborum ἐξισταμένην
 ὀρᾶμεν ὑπ. v. π. φ.

τι τῆς ψυχῆς ἀγαπητικὸν ἐν ἑαυτῇ, καὶ πεφυκυίας, ὥσπερ αἰδάνεσθαι καὶ διανοεῖσθαι καὶ μνημονεύειν, ἔτω καὶ Φιλεῖν, ἐνδύεται τι τέττω καὶ προσφύεται τῶν ἐκῆος, οἷς οἰκτεῖον ἔδεν ἔσι· καὶ καθάπερ οἶνον καὶ χῶραν γνησίων ἔρημον διαδόχων, τὸν Φιλόσοργον ¹ ἀλλότριον καὶ νόστον, ἢ θεράποντες ² εἰσοικισάμενοι καὶ καταλαβόντες, ἅμα τῷ Φιλεῖν τὸ φροντίζειν καὶ δεδιέναι περὶ αὐτῶν ἐνεποίησαν. ὥστ' ἴδοις ἂν ἀνθρώπους σεβροτέρω τῇ φύσει ³ περὶ γάμω καὶ γενέσεως παιδῶν διαλεγόμενος ⁴, εἶτα τὰς αὐτὰς ἐπὶ παισὶν οἰκοτρίβων, ἢ θρέμμασι παλλακῶν νοσῶσι καὶ θνήσκουσι παρατεινόμενος πότῳ, καὶ φωνὰς ἀγεννεῖς ἀφιέντας. ἔτιοι δὲ καὶ κυνῶν θανάτῳ καὶ ἵππων αἰχρῶς καὶ ἀβιώτως ὑπὸ λύπης ⁵ διετέθησαν. ἀλλ' ἕτεροί γε παῖδας ἀγαθὰς ἀπολαβόντες ⁶, ἔδεν ἔπασον δεῖνον, ἔδ' ἐποίησαν αἰχρὸν, ἀλλὰ καὶ χρώμενοι τῷ λοιπῷ βίῳ κατὰ λόγον διετέλεσαν. ἀδένεια γὰρ, ἐν εὐνοια, λύπας ἀπεράντες ἐπάγεται ⁷ καὶ φόβος ἀνθρώποις ἀνασκήτοις ὑπὸ λόγου πρὸς τύχην, οἷς ἔδ' ἀπόλαυσις ἐγγίνεται τῷ ποταμέ-

v8

1 B. omnes ἢ Φιλόσοργον, quod Br. placet.

2 R. anteced. ἢ de suo dedit; θεράποντες autem e Junt. restauravit. Consent. Flor. B. 1. 2. & V. — Vulg. θεραπύοντες.

3 R. fusp. ἢ φράσει, durioribus verbis. Sequitur hanc conjecturam Schirach: Die in ihren Reden sich als sehr unempfindlich gegen das Heyrathen beweisen.

4 Teste H. Steph. est in quibusdam διαμαχομένους. Idem præfert lectionem receptam, quod sermo sit de philosophis, qui de hujusmodi argumentis differere solerent. Mihi quidem Plutarchus de hominibus eorumque affectibus in genere loqui videtur. Saltem ex hac ratione non reprobarem διαμαχ. cui σεβρ. 7. φύσ. magis congrueret. περὶ forsân obfistit, cum sensus, quo hoc loco sumeretur, rarior est.

5 Teste Steph. scriptum est etiam ὑπ' ὀδύνης.

6 Alia lect. teste eodem ἀπολέσαντες.

7 Al. lect. teste eod. παρέχεται.

νε παρόντος, τῆ μέλλοντος ὠδίνας αἰεὶ καὶ τρόμας καὶ ἀγῶνας, εἰ σερήσονται, παρέχοντος αὐτοῖς. δεῖ δὲ μήτε πενία πρὸς χρημάτων πεπαιδεῦθαι ¹ ἐέρησιν, μήτ' ἀφιλία πρὸς Φίλων ἀποβολήν, μήτ' ἀπαιδία πρὸς τέκνων θάνατον, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ πρὸς πάντα. καὶ ταῦτα μὲν, ὡς ἐν τῷ παρόντι, πλείονα τῶν ἱκανῶν.

VIII. Ἐπεὶ δὲ μακρὸν τινα καὶ δυσχερῆ πόλεμον οἱ ἐν ἄξει περὶ τῆς Σαλαμινίων νῆσε Μεγαρεῦσι πολεμῶντες ἐξέταμον, καὶ νόμον ἔθεντο, μήτε γράψαι τινα, μήτ' εἰπεῖν αὐθις, ὡς χρὴ τὴν πόλιν ἀντιποιεῖσθαι τῆς Σαλαμίνος, ἢ θανάτῳ ζῆμιεῖσθαι, βαρέως φέρων τὴν ἀδοξίαν ὁ Σόλων, καὶ τῶν νέων ὄρων πολλὰς δεομένους ἀρχῆς ἐπὶ τὸν πόλεμον, αὐτὰς δὲ μὴ θαρσύντας ἀρξάσθαι διὰ τὸν νόμον, ἐσκήψατο μὲν ἕκαστιν τῶν λογισμῶν, καὶ λόγος εἰς τὴν πόλιν ἐν τῆς οἰκίας ² διεδόθη παραμινητικῶς ἔχειν αὐτόν. ἐλεγεία δὲ κρύφα συνθεῖς, καὶ μελετήσας, ὥστε λέγειν ἀπὸ στόματος, ἐξεπήδησεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἄφνω πηλὸν περιθήμενος ³. ἔχλε δὲ πολλὰ συνδραμόντος, ἀναβάς ἐπὶ τὸν τῆ κήρυκος λίθου, ἐν ᾧδῇ διεξῆλθε τὴν ἐλεγείαν, ἧς ἐστὶν ἀρχή·

Αὐτὸς

¹ Hanc lectionem ex pluribus, quæ existant & conjiciuntur, prætulit R. — Tres sunt lectiones teste H. Steph. *πεπαιδεῖσθαι*, *πεπραχθῆναι*, *ἰσταράχθαι*; I. Rutgerfius *πεπειῖσθαι*; Baudius *πέθεισθαι*; Cruferius vertit, consilium mutuari; Br. susp. *πεπνῖσθαι*, aut *πεπαιδεῖσθαι*, aut *πεφράχθαι*; Dacer. ex Ms. *σαρατεράχθαι* probat, & ita V. — R. addit conjecturas *γεγυμνάσθαι* & *πεπωρῶσθαι*.

² Verba hæc ἐ. 7. οἱ. collocanda censet R. pone *ἐξηπήδησεν*. in seq.

³ Junt. dat *ἄφνω καὶ πηλὸν περιθ.* ex qua R. καὶ servandum censet. Lapus vertit *cæno foedatus*, ut si *πηλὸν* legisset. V. & B. omnes *πληθύνον*. Demosthenes, hanc historiam tangens, habet *πηλίδιον*.

Αὐτὸς κήρυξ ἦλθον ἀφ' ἡμερτῆς Σαλαμῖνος

Κόσμον ἐπέων ¹ ᾠδὴν αὐτ' ἀγορῆς θέμενος. τᾶτο τὸ ποίημα Σαλαμῖς ἐπιγέγραπται, καὶ εἰχων ἐκεί-
 τὸν ἐσι χαριέντως πάνυ πεποιημένον. τότε δὲ ἀδέν-
 τος αὐτῆ, καὶ τῶν Φίλων τῆ Σόλωνος ἀρχαμένων ἐπαι-
 νεῖν, μάλιστα δὲ τῆ Πεισιρράτε τοῖς πολίταις ἐγκαλεσο-
 μένε καὶ παρορμῶντος πειθῆναι τῷ λέγοντι, λύσαντες
 τὸν νόμον, αὐτοῖς ἤπλοντο τῆ πολέμα, προσησάμενοι τὸν
 Σόλωνα. τὰ μὲν ἐν δημῶδῃ τῶν λεγομένων, τοιαῦτ'
 ἐσίν, ὅτι πλεύσας ἐπὶ Κωλιάδα μετὰ τῆ Πεισιρράτε,
 καὶ καταλαβὼν αὐτόφι πάσας τὰς γυναῖκας τῆ Δήμη-
 τρι τὴν πάτριον θυσίαν ἐπιτελέσας, ἔπεμψεν ἄνδρα πι-
 σὸν εἰς τὴν Σαλαμῖνα, προσποιόμενον αὐτόμολον εἶ-
 ναι, κελεύοντα ² τὰς Μεγαρεῖς, εἰ βέλονται τῶν Ἀθη-
 ναίων τὰς πρώτας λαβεῖν γυναῖκας, ἐπὶ Κωλιάδα μετ'
 αὐτῆ πλεῖν τὴν ταχίσην. ὡς δὲ πειθόντες οἱ Μεγα-
 ρεῖς ἄνδρας ἐξέπεμψαν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ κατείδεν ὁ
 Σόλων τὸ πλοῖον ἐλαυνόμενον ἀπὸ τῆς νῆσε, τὰς μὲν
 γυναῖκας ἐμποδὼν ἀπελθεῖν ἐκέλευσε, τῶν δὲ νεωτέρων
 τὰς μηδέπω γενειῶντας ἐνδύμασι καὶ μίτραις καὶ ὑπο-
 δήμασι τοῖς ἐκείνων σκευασαμέναις, καὶ λαβόντας ἐγ-
 χειρίδια κρυπλὰ, καίριον καὶ χορεύειν προσέταξε πρὸς
 τῆ θαλάσση, μέχρις ἂν ἀποβῶσιν οἱ πολέμιοι, καὶ γέ-
 νηται τὸ πλοῖον ὑποχείριον. ἔτω δὴ τᾶτων πραττο-
 μένων, ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῆ ὄψει, καὶ προσ-
 μίξαντες ἐγγύς, ἐξεπήδων ὡς ἐπὶ γυναῖκας ἀμιλλώμε-
 νοι πρὸς ἀλλήλους. ὡσε μηδένα διαφυγεῖν, ἀλλὰ πάν-
 τας ἀπολέσθαι, καὶ τὴν νῆσον ἐπιπλεύσαντας εὐθύς
 ἔχειν τὰς Ἀθηναίας.

IX.

¹ B. 1. 2. ἐπῶν; iid. cum 3. paulo post πεποιημένων pro πεποιημένων, & ἀγαθέντος pro ἀδέντος.

² Ita dedit R. pro vulg. κελεύοντα.

IX. Ἄλλοι δὲ Φασιν, ἔ τῆτον τὸν τρόπον γενέ-
σαι τὴν καταλήψιν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτῷ τὸν ἐν Δελ-
φοῖς Θεὸν χρῆσαι ¹.

Ἄρχηγὸς χώρας Ἰυσίαις ἥρωας ἐνοίκας

Ἴλασο, τὰς κόλπος ² Ἄσωπιὸς ἀμφικαλύπτει,

Οἱ Φθίμενοι δέρκονται ἐς ἥλιον δύνοντα.

τὸν δὲ Σόλωνα διαπλεύσαντα νυκτὸς εἰς τὴν νῆσον, ἐν-
τεμεῖν σφάγια Περιφῆμῳ καὶ Κυχρεῖ τοῖς ἥρωσιν. εἴ-
τα παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐθέλοντάς λαβεῖν πεντακοσίους,
δόγματος γενομένους, τάτας, ἂν κατάχῃσι τὴν νῆσον,
κυρίες εἶναι τῆ πολιτεύματος. ἀναχθέντα δὲ συχναῖς
ἀλιάσι ἅμα τριακοντόροι συμπαρὰπλεόσης, ὑφορμίσαι-
θαι τῇ Σαλαμῖνι κατὰ χηλὴν τινα πρὸς τὴν Εὐβοίαν
ἀποβλέψασαν. πυθομένους δὲ τὰς ἐν Σαλαμῖνι Με-
γαρεῖς ἐκ τινος Φήμης ἐδὲν βέβαιον, αὐτὰς μὲν εἰς
τὰ ὄπλα θορυβεμένους βαδίζειν, ναῦν δ' ἀποσεῖλαι κα-
τασιεψομένην τὰ τῶν πολεμίων ³. ἦς ἐγγυὸς ἐλθέ-
σης, κρατῆσαι τὸν Σόλωνα καὶ κατεῖρξαι τὰς Μεγα-
ρεῖς. ἐμβιβάσαι ⁴ δὲ τῶν Ἀθηναίων τὰς κρατίστας, κε-
λεύσαντα πλεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν, ὡς ἂν ἐνδέχεται μά-
λισα κρύπτοντας ἑαυτὰς. ἅμα δὲ τὰς ἄλλας Ἀθηναί-
ας ἀναλαβόντα περὶ συμφέρεσθαι τοῖς Μεγαρεῦσι καὶ
τῆς μάχης ἐτι συνεσώσης, φθάσαι τὰς ἀπὸ τῆς νεῶς
καταλαβόντας τὴν πόλιν. ἔοικε δὲ καὶ τῷ λόγῳ τέ-
τω τὰ δρώμενα μαρτυρεῖν. ναῦς γάρ τις Ἀττικὴ
προσέπλει σιωπῇ τὸ πρῶτον, εἶτα κραυγῇ καὶ ἀλα-
λαγμῷ προσφερομένων, εἰς ἀνὴρ ἐνοπλος ἐξαλλόμενος
μετὰ

1 B. 1. 2. add. ταῦτα.

2 B. 1. 2. κόλπος γε; pro Ἄσωπιὸς V. Ἀσάπιος; Junt, B.
1. 2. 3. Ἄσωπιᾶς; Ald. Ἀσοπιᾶς.

3 Ita ex conject. Br. pro vulg. κατασθ. τῶν πολεμ.

4 Teste H. Steph. legitur etiam hic locus ita: ἦς ἐγ. ἐλθ. κατεῖρξαι τὰς Μεγαρεῖς τὸν Σόλωνα ταύτης κρατήσαντα, ἐμβι-
βάσαι δὲ &c.

μετὰ βοῆς ἔθει πρὸς ἄκρον τὸ Σκιράδιον ἐκ γῆς προσ-
 Φερομένοις ¹. πλησίον δὲ τῷ Ἐνυαλίῳ τὸ ἱερόν ἐστιν
 ἰδρυσάμενος Σόλωνος. ἐνίκησε γὰρ τὰς Μεγαρέας, καὶ
 ὅσοι μὴ διεφθάρησαν ἐν τῇ μάχῃ, πάντας ὑποσπόνδους
 ἀφῆκεν.

Χ. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν Μεγαρέων ἐπιμενόντων,
 πολλὰ κακὰ καὶ δρῶντες ἐν τῷ πολέμῳ καὶ πάχοντες
 ἐποίησαντο Λακεδαιμονίαις διαλλακίαις καὶ δικασίας. οἱ
 μὲν ἔν πολλοὶ τῷ Σόλωνι συναγωνίσασθαι λέγασιν τὴν
 Ὀμήρῳ δόξαν ἐμβαλόντα γὰρ αὐτὸν ἔπος εἰς νεῶν κα-
 τάλογον, ἐπὶ τῆς δίης ἀναγνῶναι·

Αἴας δ' ἐν Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,

Στήσσε δ' ἄγων ἔν' Ἀθηναίων ἴσαντο Φάλαγγες.

αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι ταῦτα μὲν οἴονται Φλυαρίαν εἶναι,
 τὸν δὲ Σόλωνα Φασιν ἀποδείξαι τοῖς δικασαῖς, ὅτι Φι-
 λαῖος καὶ Εὐρυσάκης, Αἴαντος υἱοὶ, τῆς Ἀθήνησι ²
 πολιτείας μεταλαβόντες, παρέδωσαν τὴν νῆσον αὐτοῖς,
 καὶ κατώκησαν, ὁ μὲν ³ ἐν Βραυρῶνι τῆς Ἀττικῆς, ὁ
 δ' ἐν Μελίτῃ· καὶ δῆμον ἐπώνυμον Φιλαίε τὸν τῶν ⁴ Φι-
 λαϊδῶν ἔχασιν, ὅθεν ἦν Πεισίστρατος. ἔτι δὲ μᾶλλον
 ἐξελέγξαι τὰς Μεγαρέας βεβλόμενον, ἰχυρῖσασθαι περὶ
 τῶν νεκρῶν, ὡς ἐχ' ὃν τρόπον ἐπεῖνοι θάψῃσι κενηδευ-
 μένων, ἀλλ' ὃν αὐτοὶ. θάψῃσι δὲ Μεγαρεῖς πρὸς ἑω
 τὰς νεκρὰς σρέφοντες ⁴, Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ἐσπέραν.
 Ἡρέας δ' ὁ Μεγαρεὺς ἐνισάμενος λέγει καὶ Μεγαρεῖς
 πρὸς ἐσπέραν τετραμμένα τὰ σώματα τῶν νεκρῶν τιθέ-
 ναι· καὶ μείζον ἔτι τέτρα, μίαν ἕκαστον Ἀθηναίων ἔχειν
 θήκη, Μεγαρέων δὲ καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἐν μιᾷ
 κείθαι.

¹ Legitur etiam, teste H. Steph. προσαγομένοις.

² Articulum dedit R. de suo.

³ V. οἱ μὲν; & statim post οἱ δὲ.

⁴ Artic. ἴον dedit R. de suo.

⁵ Legi etiam βλέποντας, testatur H. Steph. idque explicat:
 oculis ad orientem versis.

κείθαι· τῷ μέντοι Σόλωνι καὶ Πυθίαις τινας βοηθῆσαι λέγουσι χρησμὸς, ἐν οἷς ὁ Θεὸς Ἰωνίαν τὴν Σαλαμῖνα προσηγόρευσε. ταύτην τὴν δίκην ἐδίκασαν Σπαρτιατῶν πέντε ἄνδρες, Κριτολαΐδας, Ἀμομφάρετος, Ὑψηλίδας, Ἀναξίλας, Κλεομένης.

XI. Ἦδη μὲν ἔν καὶ ἀπὸ τέτων ἔνδοξος ἦν ὁ Σόλων καὶ μέγας. ἐθαυμάθη δὲ καὶ διεβοήθη μᾶλλον ἐν τοῖς Ἑλλησιν, εἰπὼν ὑπὲρ ¹ τῶ ἱερῶ τῶ ἐν Δελφοῖς, ὡς χρὴ βοηθεῖν καὶ μὴ περιορᾶν Κιρραῖος ὑβρίζοντας εἰς τὸ μαντεῖον, ἀλλὰ προσαμύνειν ὑπὲρ τῶ Θεῷ Δελφοῖς. πειθθέντες γὰρ ὑπ' ἐκείνης πρὸς τὸν πόλεμον ὤρμησαν οἱ Ἀμφικίθιονες, ὡς ἄλλοι τε μαρτυροῦσι ² καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Πυθιονίων ἀναγραφῇ, Σόλωνι τὴν γνώμην ἀνατιθεῖς. ἔ μέντοι στρατηγὸς ἐπὶ τῶτον ἀπεδείχθη τὸν πόλεμον, ὡς λέγειν Φησίον Ἑρμιππος Εὐάνθη τὸν Σάμιον. ἔτε γὰρ Αἰχίνης ὁ ῥήτωρ τῶτ' εἶρημεν, ἔν τε τοῖς τῶν Δελφῶν ὑπομνήμασιν Ἀλιμαίων, ³ Σόλων, Ἀθηναίων στρατηγὸς ἀναγέγραπται.

XII. Τὸ δὲ Κυλάνειον ἄγος ἦδη μὲν ἐκ πολλῶ διετάραττε τὴν πόλιν, ἐξ ἧ τὰς συναμότητας τῶ Κύλωνος ἱεπεύοντας τὴν Θεὸν Μεγακλῆς ὁ ἀρχων ἐπὶ δίκην κατέλθειν ἐπεισεν· ἐξάψαντας δὲ τῶ ἕδρας κρόκην κλωσὴν, καὶ ταύτης ἐχομένους, ὡς ἐγένοντο περὶ τὰς σεμνάς Θεὰς καταβαίνοντες, αὐτομάτως τῆς κρόκης φαγεύσης, ὤρμησε συλλαμβάνειν ὁ Μεγακλῆς καὶ οἱ συνάρχοντες, ὡς τῆς Θεῶ τὴν ἱεσίαν ἀπολεγομένης· καὶ τὰς μὲν ἔξω κατέλευσαν, οἱ δὲ τοῖς βωμοῖς προσφυγόντες

¹ B. I. 2. περὶ, quod Br. placet, quia sequatur ὑπὲρ τῶ Θεῷ.

² In quibusdam codd. teste H. Steph. legitur ὡς ἄλλοι τε πολλοὶ μαρτυροῦσι.

³ B. I. 2. ἀλλ' ἔ.

τες ἀπεσφάγησαν ¹. μόνοι δ' ἀφείθησαν οἱ τὰς γυ-
ναῖκας αὐτῶν ἰκετεύσαντες. ἐκ τάτῃ δὲ κληθέντες ἐν-
αγεῖς ἐμισῆντο· καὶ τῶν Κυλωνείων οἱ περιγεγόμενοι
πάλιν ἦσαν ἰχυροὶ ², καὶ σασίχζοντες αἰεὶ διετέλεν πρὸς
τῆς ἀπὸ ³ τῆς Μεγαλλέας. ἐν δὲ τῷ τότε χρόνῳ τῆς
στάσεως ἀκμὴν λαβέσης μάλισα, καὶ τῆ δῆμα διασάν-
τος, ἤδη δόξαν ἔχων ὁ Σόλων παρήλθεν εἰς μέσον ⁴,
ἅμα τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἀθηναίων, καὶ δεόμενος καὶ δι-
δάσκων ἔπεισε τὰς ἐναγεῖς λεγομένους δίκην ὑποχεῖν καὶ
κρίθῆναι, τριακοσίων ἀρισίνδην δικαζόντων. Μύρωνος
δὲ τῆ Φλυέως κατηγορήτων, ἐάλωσαν οἱ ἄνδρες, καὶ
μετέστησαν οἱ ζῶντες· τῶν δ' ἀποθανόντων τὰς νε-
κρὰς ἀνορύξαντες, ἐξέβριψαν ὑπὲρ τὰς ὄρας. ταύταις
δὲ ταῖς ταραχαῖς καὶ Μεγαρέων συνεπιθεμένων, ἀπέβα-
λόν τε Νισαίαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ Σαλαμῖνος ἐξέπεσον
αὐτοῖς. καὶ φόβοι τινὲς ἐν δεισιδαιμονίας ἅμα καὶ Φά-
σματα κατεῖχε τὴν πόλιν· οἳ τε μάντις ἀγῆ καὶ
μιασμὰς δεομένους καθαρμῶν προφαίνεσθαι ⁵ διὰ τῶν ἰε-
ρῶν ἠγόρευον. ἔτω δὲ μετὰπεμπλος αὐτοῖς ἦκεν ἐν Κρή-
της Ἐπιμενίδης ὁ Φαίσιος, ὃν ἔβδομον ἐν τοῖς σοφοῖς
καταριθμῶσιν ἔνιοι τῶν ἐ προσιεμένων τὸν Περικλῆδον.
ἔδοκει δὲ τις εἶναι Θεοφιλῆς καὶ σοφὸς [περὶ τὰ θεῖα ⁶]
τὴν ἐνθεσιαστικὴν καὶ τελεσικὴν σοφίαν. διὸ καὶ παῖδα
νύμφης ὄνομα Βάλτης, καὶ Κέρητα νέον αὐτὸν οἱ τό-
τε ἄνθρωποι προσηγόρευον. ἐλθὼν δὲ, καὶ τῷ Σόλω-

26

¹ R. mavult ἐπισφάγησαν, & subaudiendum censet τοῖς βω-
μοῖς, aut τοῖς καταλευθεῖσι.

² Verba ab ἰχυροὶ usque ad ἐν δὲ defunt B. 1. 2.

³ R. mavult μετὰ.

⁴ Ita ex sententia Br. legendum cum Fl. Ald. & omn. B.
pro vulg. εἰς τὸ μέσον.

⁵ Ita legi voluit H. Steph. pro vulg. προσφαίν.

⁶ Hæc vocabula, ut e scholio perperam ingesta R. censet,
æque amputanda uncis inclusit. In B. 1. 2. deest περι.

ει χρησάμενος Φίλω, πολλὰ προὔπειργάσατο ¹ καὶ προ-
 υδοποίησεν αὐτῷ τῆς νομοθεσίας. καὶ γὰρ εὐσταλεῖς
 ἐποίησε τὰς ἱερουργίας ², καὶ περὶ τὰ πένθη πραοτέρως,
 θυσίας τινὰς εὐθὺς ³ ἀναμίζας πρὸς τὰ κήδη, καὶ τὸ
 σιληρὸν ἰφελῶν καὶ τὸ βαρβαρικὸν, ᾧ συνέχοντο πρό-
 τερον αἱ πλείυαι γυναιῖνες. τὸ δὲ μέγιστον, ἰλασμοῖς τι-
 σι καὶ καθαρμοῖς καὶ ἰδρύσεισι κατοργιάσας καὶ καθοσιώ-
 σας τὴν πόλιν, ὑπήκοον τῆ δικαίᾳ καὶ μᾶλλον εὐπειθῆ
 πρὸς ὀμόνοιαν κατέστησε. λέγεται δὲ, τὴν Μενυχίαν
 ἰδῶν καὶ καταμαθῶν πολλὸν χρόνον, εἰπεῖν πρὸς τὰς
 παρόντας, ὡς τυφλὸν ἔστι τῆ μέλλοντος ἀνδρωποῦ ἐκ-
 φαγεῖν γὰρ Ἀθηναῖες ταῖς αὐτῶν ὁδοῖσιν, εἰ προῆδσαν,
 ὅσα τὴν πόλιν ἀνιάσει τὸ χωρίον. ὅμοιον δέ τι καὶ
 Θαλῆν εἰκάσαι λέγασσι· κελεῦσαι γὰρ αὐτὸν ἐν τινι
 τόπῳ τῆς Μιλησίας Φαίλῳ καὶ παρορωμένῳ τελευτή-
 σαντα θεῖναι, προειπὼν, ὡς ἀγορά ποτε τῆτο Μιλησιῶν
 ἔσαι τὸ χωρίον. Ἐπιμενίδης μὲν ἔν μάλιχα θαυμα-
 δεῖς, καὶ χρήματα δίδόντων πολλὰ, καὶ τιμὰς μεγά-
 λας τῶν Ἀθηναίων, ἔδεν ἢ θαλῶν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας
 αἰτησάμενος, καὶ λαβῶν, ἀπῆλθεν.

XIII. Αἱ δ' Ἀθῆναι ⁴ τῆς Κυλωνεῖς πεπανμέ-
 νης ⁵ παραχῆς, καὶ μεθελώτων, ὡσπερ εἴρηται, τῶν
 ἐναγῶν, τὴν παλαιὰν αὖθις εἴσιν ὑπὲρ ⁶ τῆς πολιτείας

O 2

ἔσα-

¹ Ita legi & dare voluit R. secundum annotationes (in textu ipso non dedit) pro vulg. προὔπειργάσατο, subaudiendo πρὸ τῆς αὐτῆ νομοθεσίας. — Ferri tamen posse lectionem vulg. si subaudiatur πρὸς τὴν ἐκείνη νομοθεσίαν, idem ibid. declarat.

² Ita B. 1. 2. 3. Junt. Ald. — Vulg. ταῖς ἱερουργ.

³ Suspectum videtur R. hoc vocabulum. Quærit, num legendum εὐτελεῖς?

⁴ V. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι.

⁵ Teste H. Steph. in quibusdam codd. διαπεπανμέναι. R. lectionem vulg. non reprehendens, mavult tamen πεπανμέναι.

⁶ R. suspr. εἴσιν τὴν ὑπὲρ τ. π.

ἑσασίαζον, ὅσας ἢ χώρα διαφορὰς εἶχεν, εἰς τοσαῦτα ¹ μέρη τῆς πόλεως διασάσης. ἦν γὰρ τὸ μὲν τῶν Διακρίων γένος δημοκρατικώτατον, ὀλιγαρχικώτατον δὲ τὸ τῶν Πεδιέων· τρίτοι δ' οἱ Πάραλοι μέσον τινα καὶ μεμιγμένον αἰρέμενοι πολιτείας τρόπον, ἐμποδῶν ἦσαν καὶ διεκώλυον τὰς ἐτέρας κρατῆσαι. τότε δὲ τῆς ² τῶν πενήτων πρὸς τὰς πλεσίους ἀνωμαλίας ὥσπερ ἀκμὴν λαβέσης, παντάπασιν ἐπισφαλῶς ἢ πόλις διέκειτο, καὶ μόνως ³ ἂν ἐδόκει καταστῆναι καὶ παύσασθαι ταραττομένη τυραννίδος γενομένης ⁴. ἅπας μὲν γὰρ ὁ δῆμος ἦν ὑπόχρεως τῶν πλεσίων. ἢ γὰρ ἐγεύργεν ἐκείνοις εἴη τῶν γινομένων τελῆντες, ἐνημέριοι προσαγορευόμενοι καὶ θῆτες· ἢ χρέα λαμβάνοντες ⁵ ἐπὶ τοῖς σώμασιν, ἀγώγιμοι τοῖς δανειζέσιν ἦσαν, οἱ μὲν αὐτῶ δαλεύοντες ⁶, οἱ δ' ἐπὶ τῇ ξένῃ, πιπρασιόμενοι. πολλοὶ δὲ καὶ παῖδας ἰδίους ἠναγκάζοντο πωλεῖν· ἔδειξ γὰρ νόμος ἐκώλυε· καὶ τὴν πόλιν Φεύγειν διὰ ⁷ χαλεπότητα τῶν δανεισῶν. οἱ δὲ πλεῖστοι καὶ ῥωμαλεώτατοι συνίσαντο καὶ παρεκάλεν ἄλλήλους μὴ περιορᾶν, ἄλλ' ἐλομένους ἕνα προσάτην, ἄνδρα πισὸν, ἀφελέδαι τὰς ὑπερημέρας, καὶ

1 Præpof. *eis* ex codd. repofuit H. Steph. — In iisd. teste eodem est *διασώσης* pro *διασάσης*.

2 R. fufp. *τότε δὲ καὶ τῆς* — ad illam vetuftam de forma reip. gerendæ concertationem accedebat tum adhuc alia de debitorum ære alieno.

3 B. 2. *μόλις*.

4 In Junt. leg. *τυραννίδος καὶ γενομένης*. Hinc R. quaerit, num inde efficere liceat *τυραννίδος καινοτομημένης*?

5 R. mavult *λαβόντες*.

6 Ita dedit R. de suo pro vulg. *δαλεύοντες*. Pro seq. *ἐπὶ 7. ζ.* mavult H. Steph. *ἐπὶ τὴν ξένην*. R. retinet *λεθιονem*, subaudiendo *δαλεύοντες*, fervituri aut ibi, i. e. domi, in Attica, aut in solo peregrino. Idem vocem *πιπρασιόμενοι* mallet abesse, aut legendum censet *πεπραμένοι*.

7 In vulg. post h. præp. legitur *τὴν*, quod R. expunxit, secundum Junt. & Ald.

καὶ γῆν ἀναδάσασθαι, καὶ ὅλως μεταστῆσαι τὴν πολιτείαν.

XIV. Ἐνταῦθα δὴ τῶν Ἀθηναίων οἱ Φρονιμώτατοι, συνορῶντες τὸν Σόλωνα μόνον μάλιστα τῶν ἀμαρτημάτων ἐπίδος ὄντα, καὶ μήτε τοῖς πλεσίσι κοιναίνετα τῆς ἀδικίας, μήτε ταῖς τῶν πενήτων ἀνάγκαις ἐνεχόμενον, ἐδέοντο τοῖς κοινοῖς προσελθεῖν, καὶ καταπαῦσαι τὰς διαφοράς. καίτοι Φανίας ὁ Λέσβιος αὐτὸν ἰσορεῖ τὸν Σόλωνα χρησάμενον ἀπάτη πρὸς ἀμφοτέρας ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως, ὑποχέσθαι κρύφα τοῖς μὲν ἀπόροις τὴν νέμησιν, τοῖς δὲ χρηματικοῖς βεβαίωσιν τῶν συμβολαίων. ἀλλ' αὐτὸς ὁ Σόλων, οὐκῶν, Φησί, τὸ πρῶτον ¹ ἀψαθαι τῆς πολιτείας, καὶ δεδοικὼς τῶν μὲν τὴν Φιλοχρηματίαν, τῶν δὲ τὴν ὑπερηφανίαν. ἤρεθθη δ' ἄρχων μετὰ Φιλόμβροτον ὁμῶ καὶ διαλλακῆς καὶ νομοθέτης· δεξαμένων προθύμως αὐτὸν, ὡς μὲν εὐπορον, τῶν πλεσίων, ὡς δὲ χρησὸν, τῶν πενήτων. λέγεται δὲ ² Φωνή τις αὐτῶ, περιφερομένη πρότερον, εἰπόντος, ὡς τὸ ἴσον πόλεμον ἔποιεῖ, καὶ τοῖς κῆματικοῖς ἀρέσκει ³ καὶ τοῖς ἀκλήμοσι, τῶν μὲν ἀξία καὶ ἀρετῆ, τῶν δὲ μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ τὸ ἴσον ἕξειν προσδοκούντων· ὅθεν ἐπ' ἐλπίδος ἐκατέρων μεγάλης γενομένων ⁴, οἱ προϊσάμενοι προσέκειντο τῷ Σόλωνι, τυραννίδα προξενῶντες, καὶ ἀνακείθοντες εὐτολμώτερον ἀψαθαι τῆς πόλεως ἐγκρατῆ γενόμενον. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν διὰ μέσσε πολιτῶν τὴν ὑπὸ λόγῳ καὶ νόμῳ μεταβολὴν ὀρῶντες ἐργώδη καὶ χαλεπὴν ἔσαν, ἐν ἔφυγον ἕνα τὸν δικαιοτάτον καὶ Φρονιμώτατον ἐπιστῆσαι τοῖς

O 3

πρά-

¹ Ita repositum secundum omnes B. & Junt. pro vulg. τὸ πρῶτος.

² abest a Junt. & Ald.

³ Ita R. dedit ἀρέσκειν.

⁴ V. γενομένης μεγάλης ἐκατέρων γενομένων.

πράγμασιν. ἔνιοι δὲ Φασὶ καὶ μαντεῖαν γενέσθαι τῷ Σόλωνι Πυθοῖ τοιαύτην·

Ἦσο μέσσην κατὰ νῆα κυβερνητήριον ἔργον

Εὐθύων· πολλοὶ τοὶ Ἀθηναίων ἐπίκουροι.

μάλις δ' οἱ συνήθεις ἐπάκιζον, εἰ διὰ τῆνομα δυσ-
πεῖται τὴν μοναρχίαν, ὥσπερ ἐν ἀρετῇ τῷ λαβόντος
εὐθύς ἂν βασιλείαν γενομένην ¹. καὶ γεγεννημένην πρό-
τερον μὲν Εὐβοεῦσι Τυνηώνδαν, νῦν δὲ Μιτυληναίοις Πιπ-
τακὸν ἠρημένους τύραννον. τῶτων δ' ἔδεν ² ἐξέκρυσσε τὸν
Σόλωνα τῆς αὐτῆ προαιρέσεως, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὰς Φί-
λας εἶπεν, ὡς λέγεται, καλὸν μὲν εἶναι τὴν τυραννίδα
χωρίον, ἐν ἔχειν δ' ἀπόβασιν. πρὸς δὲ Φῶκον ἐν τοῖς
ποιήμασι γράφων ³.

εἰ δὲ γῆς (Φησὶν) ἐφεισάμην

Πατρίδος, (τυραννίδος γὰρ καὶ βίης ἀμειλίχης

Οὐ καθηψάμην,) μιᾶναι καὶ καταιχῦναι κλέος ⁴,

Οὐδὲν αἰδέσμαι. πλέον γὰρ ᾧδε νικήσειν δοκέω

Πάντας ἀνδρώπας.

Ἰθεν εὐδηλον, ὅτι καὶ πρὸ τῆς νομοθεσίας μεγάλην δόξαν
εἶχεν. ἃ δὲ Φυγόντος αὐτῆ τὴν τυραννίδα πολλοὶ κατα-
γελῶντες ἔλεγον, γέγραφεν ἕτως·

Οὐκ ἔφυ ⁵ Σόλων βαθύφρων, ἔδδ βελήεις ἀνήρ·

Ἐθλὰ γὰρ Θεῷ διδόντος, αὐτὸς ἐν ἐδέξατο.

Περιβαλὼν δ' ἄγραν, ἀγαθεὶς ἐν ἔσπασε ⁶ μέγα δίνησον,

Θυμῷ

¹ Br. voluit γεννησομένην. At, ut R. observat, ἂν additum
aoristo fec. induit vim futuri.

² Particulam δὲ addidit R. de suo.

³ B. 1. 2. add. Φησὶν, quod in seq. l. deest B. 1.

⁴ Horum versuum lectionem, in textu receptam, debemus
Reiskianæ emendationi, Juntinam maxime sequenti. In vulg.
ita extant: Εἰ δὲ γῆς (Φησὶν) ἐφεισάμην πατρίδος, Τυραννίδος
δὲ καὶ βίης ἀμειλίχης, Οὐ καθηψάμην, μιᾶνας καὶ καταιχῦνας
κλέος, Οὐδὲν αἰδέσμαι &c.

⁵ Ita dedit Xyl. pro ἔφυ.

⁶ R. mavult ἀτυδεις, mente perturbatus, consternatus, ab
ἀτύζειν, vel ἀταθείς ab ἀτᾶν, istus, percitus mente. Pro seq.
ἔσπα-

Θυμῆ δ' ἄμαρτων ¹, καὶ Φρενῶν ἀποσφαλεῖς.
 Ἥθελε γάρ κεν κρατήσας πλεῖτον ἄφθονον λαβῶν
 Καὶ τυραγνεύσας Ἀθηνῶν μᾶνον ἡμέραν μίαν,
 Αὐτὸς ὕπερον δεδάσθαι καὶ ἐπιτετρίφθαι γένος.

XV. Ταῦτα τὰς πολλὰς καὶ Φαύλας περὶ αὐτῆ
 πεποιήμε λέγοντας. ἔ μὴν ἀπώσάμενός γε τὴν τυραν-
 νίδα, τὸν πρῶτοτατον ἐχρήσατο τρόπον τοῖς πράγμασιν,
 ἔδὲ μαλακῶς, ἔδ' ὑπείκων τοῖς δυναμένοις, ἔδὲ πρὸς
 ἡδονὴν τῶν ἐλομένων ἔθετο τὰς νόμους. ἀλλ' ἡ μὲν
 ἄρισον ² ἦν, ἐν ἐπήγαγεν ἰατροίαν, ἔδὲ καινοτομίαν,

O 4

Φοβη-

ἴσπασε V. ἴπασε, quod & Junt. dat & B. 3. — vel ὑπέσπα-
 σε; Anon. ἀνέσπασε; B. 1. 2. ἔχασε. R. fufp. ἐπῆρε, non
 rursum extulit rete. Br. cum Xyl. legendum censuit ἐν ἀνέσπα-
 σεν μέγα, & versum seq. a δίκτυον ordiendum. R. autem μὲ-
 γα prorsus omittendum putat, ut officiens metro.

1 Omn. B. ἄμαρτη, quod verum putat Br.— R. ita legit
 & explicat: θυμῆ δ' ἐχ' ὅλως ἄμαρτων — Ἥθελεν ἂν ἄρῃσα
 κρατήσας: mente autem si non prorsus cœcutisset, neque a re-
 cta ratione aberrasset, nullus dubitasset, victoria facillima poti-
 tus opibusque ampliffimis, atque tyrannide gavisus apud Athe-
 nienses, vel breviffima & in unum modo diem, & ipse ex-
 coriari, & prolem omnem suam habere funditus eradicatam. —
 Addit tamen R. posse quoque sic legi: Θυμῆ δ' ἄλλος ἐχ' ἄμαρ-
 τῶν: alius aliquis, homo non plane demens, nil intercessisset,
 quo minus vel excoriaretur &c. In καὶ Φρενῶν tacite e præ-
 misso repetendum ἔ, aut legendum καὶ ex hac R. mente. In
 v. seq. pro ἡθέλε voluit Xyl. ἡθέλον, ad alium, de se, non de
 Solone loquentem, hæc verba referens. Si de Solone accipias,
 metri causa vult Br. ἡθέλεν. Pro λαβῶν Auratus & Anon. λα-
 βῆν. In v. 3. Br. præfert cum B. omnibus τυραννίσας pro τυ-
 ραννεύσας. Num hoc, an τυραννήσας fit legendum, R. in me-
 dio relinquit. In v. 4. αὐτὸς reposuit R. e Junt. B. 1. 2. 3.
 pro vulg. ἀσπὸς, quod vitiose invexit Musurus. Pro καὶ ἐπι-
 τετρ. vult Xyl. Br. & dat Anon. καὶ ἐπιτετρίφθαι.

2 Br. placuit conjectura Anonymi ἀνεκλόν, quicquid tole-
 rari poterat. Aliter sentit R. ἄρισον bene se habere dicens, &
 ita rem explicans: medicinam omnium maxime necessariam,
 quia

Φοβηθεῖς, μὴ συγχέας παντάπασι καὶ ταράξας τὴν πόλιν, ἀθηνέστερος γένηται τῷ καταστῆσαι πάλιν καὶ συναρμόσασθαι πρὸς τὸ ἄριστον. ἃ δὲ καὶ λέγων ἠλπίζε πειθομένους, καὶ προσάγων ἀνάγκην ὑπομένεσθαι χρῆσασθαι, ταῦτ' ἔπραττεν, ὡς Φησιν αὐτὸς, ὁμῶ βίην τε καὶ δίκην συναρμόσας. ὅθεν ὕστερον ἐρωτηθεῖς, εἰ τὰς ἀρίστες Ἀθηναίους νόμους ἔγραψεν. Ὡν ἂν, ἔφη, προσεδέξαντο τὰς ἀρίστες. ἃ δ' ἔν οι νεώτεροι τὰς Ἀθηναίους λέγεσθαι τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρῆστοῖς καὶ Φιλανθρώποις ἐπιπαλύπτοντας ἀσείως ὑποκορίζεσθαι, τὰς μὲν πόρους, ἐταίρας, τὰς δὲ Φόρους, συντάξεις, Φυλακὰς δὲ τὰς Φρεράς τῶν πόλεων, οἴκημα δὲ τὸ δεσμοτήριον καλεῖντας, πρῶτος Ἰ Σόλωνος ἦν, ὡς ἔοικε, σόφισμα, τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπὴν σεισάχθειαν ὀνομάσαντος. τῷτο γὰρ ἐποίησατο πρῶτον πολίτευμα, γράψας τὰ μὲν ὑπάρχοντα τῶν χρεῶν ἀνεῖδαι, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τοῖς σώμασι μηδένα δανείζειν. καίτοι τινὲς ἔγραψαν, ὧν ἓσιν Ἀνδροτίων, ἐν ἀποκοπῇ χρεῶν, ἀλλὰ τόκων μετριότητι καφιδέντας ἀγαπήσθαι τὰς πένητας, καὶ σεισάχθειαν ὀνομάσαι τὸ Φιλανθρώπουμα τῷτο, καὶ τὴν ἅμα τῷτω γενομένην τῶν τε μέτρων ἐπαύξῃσιν, καὶ τῷ νομίσματος ἐς τιμὴν. ἐκατὸν γὰρ

quia praevidebat Athenienses aspernatos, ideo ne ausus quidem fuit tentare. Hinc in seq. l. post *καινοτομίαν* ipsi videtur deesse *ἀπεικινδύνευσε*, aut tale quid. Mihi quidem textus hujus periodi, non obstante ingeniosa R. explicatione, corruptus, aut saltem vox *ἄριστον* maxime suspecta videtur, praesertim cum eadem, alia prorsus relatione, in fine periodi repetatur, & sequentia vix & non nisi durissime cum praecedentibus connecti possint. Pro *ἐπήγ. V. ἐπανήγαγεν*. Versio autem Schirachi; Da verbesserte er nichts, und machte kein neues Gesetz, damit nicht *die Stadt*, wenn er ihre Verfassung gänzlich umgöfse, zu *schwach würde*, sich zu einer vollkommenen Harmonie zu bilden, — multum sane discrepat a textu.

Ἰ Ita B. 1. 2. 3. Junt. Ald. — Vulgo *πρῶτον* legitur.

γὰρ ἐποίησε δραχμῶν τὴν μνᾶν, πρότερον ἑβδομήκοντα καὶ τριῶν ἕσαν· ὡς ἄριθμῶ μὲν ἴσον, δυνάμει δ' ἔλαττον ἀποδιδόντων, ὠφελεῖσθαι μὲν τὰς ἐπὶίνοντας μεγάλα, μηδὲν δὲ βλάπτεσθαι τὰς νομιζομένας. οἱ δὲ πλείοσι πάντων ὁμᾶ Φασὶ τῶν συμβολαίων ἀναίρεσιν γενέσθαι τὴν σεισάχθειαν, καὶ τέτοις συνᾶδει ¹ μᾶλλον τὰ ποιήματα. σεμνύνεται γὰρ Σόλων ἐν τέτοις, ὅτι τῆς τε προϋποκειμένης γῆς Ὅρος ἀνείλε πανταχῆ ² πεπηγότας, Πρόσθεν δὲ δελεύσα, νῦν ἔλευθέρα· καὶ τῶν ἀγωγίμων πρὸς ἀργύριον γεγονότων πολιτῶν, τὰς μὲν ἀπήγαγεν ³ ἀπὸ ξένης, γλῶσσαν ἐν Ἀττικῇν ἰέντας, ὡς ἂν πολλαχῆ πλανωμένους, τὰς δ' ἐνθάδ' αὐτᾶ δελοσύνην ἀεικέα ἔχοντας, ἔλευθέρους Φησὶ ποιῆσαι. πρᾶγμα δ' αὐτῶ συμπεσεῖν ⁴ λέγεται πάντων ἀνιαρῶτατον ἀπὸ τῆς πράξεως ἐπεινης. ὡς γὰρ ὤρμησεν ἀνίειναι τὰ χρέα, καὶ λόγους ἀρμόττοντας ἐζήτει καὶ πρέπεσαν ἀρχὴν, ἐποιώσατο τῶν Φίλων, οἷς μάλιστα πισειύων καὶ χρώμενος ἐτυγχάνει, τοῖς περὶ Κόνωνα καὶ Κλεινίαν καὶ Ἴππόνικον· ὅτι γῆν μὲν ἔ μέλλει κινεῖν, χρεῶν δὲ ποιεῖν ἀποιοπᾶς ἐγνώκεν. οἱ δὲ, προλαβόντες εὐθύς καὶ Φθάσαντες, ἐδανείσαντο συχνὸν ἀργύριον παρὰ τῶν πλεσίων, καὶ μεγάλας συνεωνήσαντο χώρας. εἶτα τᾶ δόγματος ἔξενεχθέντος, τὰ μὲν κτήματα κάρπεμενοι, τὰ δὲ χρήματα τοῖς δανείσασιν ἐκ ἀποδιδόντες, εἰς αἰτίαν τὸν Σόλωνα μεγάλῃν καὶ διαβολὴν, ὡσπερ ἔ συναδιεόμενον, ἀλλὰ συναδιεόντα, κατέστησαν. ἀλλὰ τᾶτο μὲν εὐθύς ἐλύθη τὸ ἐγκλημα τοῖς πέντε ταλάντοισι· τσαυτὰ γὰρ εὐρέθη δανείζων, καὶ ταῦτα πρῶτος ἀφῆκε κατὰ τὸν νόμον. ἐνιοὶ δὲ πεντεκαίδεκα

O 5

λέγ-

1 Ita correxit Br. pro vulg. συνᾶδειν.

2 Ita B. 1. 2. 3. Junt. Ald. — Antea legebatur πανταχῆ; uti in iisdem δελεύσα, ἔλευθέρα, in al. δελεύσαν, ἔλευθέραν.

3 Teste H. Steph. quidam ἐπανήγαγεν.

4 B. 1. 2. 3. Junt. Ald. ἐμπεσεῖν.

λέγασιν, ὧν καὶ Πολύζηλος ὁ Ῥοδίος ἐστὶ. τὰς μὲν-
τοι Φίλκας αὐτῆ χρωκοπίδας καλῶντες διετέλεσαν.

XVI. Ἦρσε δ' ἑδαιτέροις, ἀλλ' ἐλύπησε καὶ τὰς
πλείους ἀνελῶν τὰ συμβόλαια, καὶ μᾶλλον ἔτι τὰς
πένητας, ὅτι γῆς ἀναδασμὸν ἐκ ἐποίησεν ἐλπίσασιν αὐ-
τοῖς, ἐδὲ παντάπασιν, ὥσπερ ὁ Λυσιάρχος, ὁμαλῆς
τοῖς βίοις καὶ ἴσως κατέστησεν. ἀλλ' ἐπειὸς μὲν ἐνδέ-
κατος ὧν ἀφ' Ἡρακλέως, καὶ βεβασιλευκῶς ἔτη πολ-
λὰ τῆς Λαικεδαίμονος, ἀξίωμα μέγα καὶ Φίλκας καὶ δύ-
ναμιν οἷς ἔγνω καλῶς περὶ τῆς πολιτείας, ὑπηρετῆσαν
εἶχε ¹, καὶ βία μᾶλλον, ἢ πειθοῖ, χρησάμενος, ὥστε
καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκοπήναι, κατειργάσατο τὸ μέγι-
σον εἰς σωτηρίαν πόλεως καὶ ὁμόνοιαν, μηδένα πένη-
τα μηδὲ πλείσιον εἶναι τῶν πολιτῶν. Σόλων δὲ τότε
μὲν ἐκ ἐφίετο ² τῆ πολιτεία, δημοτικὸς ὧν καὶ μέ-
σος, ἐνδεέστερον δὲ τῆς ὑπαρχέσης δυνάμεως ἐδὲν ἐπρα-
ξεν, ὁρμῶμενος ἐκ μόνου τῆ βελεύεσθαι ³, καὶ πιεῦειν
αὐτῶ τὰς πολίτας. ὅτι δ' ἔν προσέκρινε τοῖς πλει-
στοῖς ἕτερα ⁴ προσδοκήσασιν, αὐτὸς εἶρηκε περὶ αὐ-
τῶν, ὡς

Χαῦνα ⁵ μὲν τότε ἐφράσαντο, νῦν δέ μοι χολῶμενοι
Λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὀρῶσι πάντες ὡς δήιοι ⁶.

καὶ

¹ Br. *susp.* συνυπηρετῆσαν, & R, *manvult* ἔχων.

² V. ἐφίετο.

³ Legitur & βάλεισθαι, teste H. Steph. — & ita V. & *Lapus*.

⁴ Ex adjecto δὲ in ed. Flor. *susp.* Br. δῆ.

⁵ Ita reposuit H. Steph. secundum Junt. pro lectione Aldi-
næ χάσμα.

⁶ Ita dedit R. pro vulg. δήιον — tuentur torvum, velut
hostes. Λοξὸν *aequipollet* adverbio λοξῶς. Subaudiendum πρὸς
με, quasi dixisset: ὀρῶσι πρὸς ἐμὲ λοξὸν γι, καθάπερ οἱ πολέ-
μιοι λοξὰ ὀρῶσι πρὸς τῆς πολεμίας.

καίτοι Φησὶν¹ ὡς εἴ τις ἄλλος ἔχε τὴν αὐτὴν δύναμιν,

Οὐτ' ἂν κατέχε δῆμον¹, ἔτ' ἐπαύσατο,

Πρὶν ἂν ταράξας, πῖον ἐξέλη γάλα.

ταχὺ μέντοι τῷ συμφέροντος αἰθόμενοι, καὶ τὰς ἰδίας αὐτῶν μέμψεις ἀφέντες, ἔθυσάν τε κοινῇ, Σεισάχθειαν τὴν θυσίαν² ὀνομάσαντες, καὶ τὸν Σόλωνος τῆς πολιτείας διορθωτὴν καὶ νομοθέτην ἀπέδειξαν. ἔ τὰ μὲν, τὰ δ' ἔχλι, πάντα δ' ὁμαλῶς ἐπιτρέψαντες, ἀρχὰς, ἐκκλησίας, δικαστήρια, βελὰς καὶ τμήματα τῶν ἐκάσθε, καὶ ἀριθμὸν καὶ καιρὸν ὄρισαντα, λύοντα καὶ φυλάττουτα τῶν ὑπαρχόντων καὶ καθεστώτων ὅ τι δοκοίη.

XVII. Πρῶτον μὲν ἔν τῷ Δράκοντος νόμῳ ἀνεῖλε πλὴν τῶν Φοινικῶν ἅπαντας, διὰ τὴν χαλεπότητα καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐπιτιμιῶν. μία γὰρ ὀλίγη δεῖν ἄπασιν ὄριστο τοῖς ἀμαρτάνεσι ζημίαι, θάνατος ὡσεὶ καὶ τὰς ἀργίας³ ἀλόντας ἀποθνήσκουσι, καὶ τὰς λάχανα κλέψαντας ἢ ὀπώραν, ὁμοίως κολάζεσθαι τοῖς ἱεροσύλοις καὶ ἀνδροφόνοις. διὰ Δημάδης ὑπερου εὐδοκίμησεν, εἰπὼν, ὅτι δι' αἵματος, ἔ διὰ μέλανος, τὸς νόμους ὁ Δράκων ἔγραψεν. αὐτὸς δ' ἐπεινός, ὡς Φασιν, ἐρωτάμενος, διὰ τί τοῖς πλείοσι ἀδικήμασι ζημίαν ἔταξε θάνατον, ἀπεκρίνατο, τὰ μὲν μικρὰ ταύτης ἀξία νομίζειν, τοῖς δὲ μεγάλοις ἐν ἔχειν μείζονα.

XVIII. Δεύτερον δὲ Σόλων τὰς μὲν ἀρχὰς ἀπάσας, ὡσπερ ἦσαν τοῖς εὐπόροις ἀπολιπεῖν βεβλόμενος, τὴν δ' ἄλλην μίξαι πολιτείαν, ἧς⁴ ὁ δῆμος ἔ μετεῖχεν,

1 R. mavult θυμὸν; & in lin. seq. dedit idem πῖον, neutr. a πῖον, pinguis, pro vulg. πῖωρ, quod ex Ald. promanavit.

2 Ex differentia, quæ est inter Ald. Junt. & vulg. left. oblligit R. Plutarchum dedisse σεισάχθειαν καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν θυσίαν.

3 V. ἀργίας.

4 B. 1. οἷο.

χεν, ἔλαβε τὰ τιμήματα τῶν πολιτῶν, καὶ τὰς μὲν ἐν
 ξηροῖς ὁμᾶ καὶ ὑγροῖς μέτρα πεντακόςια ποιῶντας,
 πρῶτους ἔταξε, καὶ Πεντακοσιομεδίμνης προσηγόρευε·
 δευτέρως δὲ τὰς ἵππων τρέφειν δυναμένους, ἢ μέτρα ποι-
 εῖν τριακόςια ¹. καὶ τέτας ἱππάδα τελῶντας ἐκάλεον
 Ζευγίται δ' οἱ τὴ τρίτη τιμήματος ἰνομάθησαν, οἷς
 μέτρον ἦν συναμφοτέρων τριακοσίων ². οἱ δὲ λοιποὶ
 πάντες ἐκαλέοντο Θῆτες, οἷς ἑδεμίαν ἀρχὴν ἔδωκεν ἀρ-
 χεῖν, ἀλλὰ τῶ συνεκκλησιάζειν ³ καὶ δικάζειν μόνον
 μετεῖχον τῆς πολιτείας. ὁ κατ' ἀρχὰς μὲν ἑδέν, ὕπε-
 ρον δὲ παμμέγεθες ἐφάνη· τὰ γὰρ πλείστα τῶν διαφο-
 ρῶν ἐνέπιπεν εἰς τὰς δικασίας. καὶ γὰρ ὅσα ταῖς ἀρ-
 χαῖς ἔταξε κρῖνειν, ὁμοίως καὶ περὶ ἐκείνων εἰς τὸ δι-
 κασήριον ἐφέσεις ἔδωκε τοῖς βελομένοισι. λέγεται δὲ καὶ
 τὰς νόμους ἀσαφέερον γράψας, καὶ πολλὰς ἀντιλήψεις
 ἔχοντας, αὐξήσαι τὴν τῶν δικαστηρίων ἰχύν ⁴. μὴ δυ-
 ναμένους γὰρ ὑπὸ τῶν νόμων διαλυθῆναι περὶ ὧν διεφέ-
 ροντο, συνέβαινεν αἰεὶ δεῖσθαι δικασῶν, καὶ πᾶν ἀγειν
 ἀμφισβήτημα πρὸς ἐκείνους, τῶν νόμων τρόπον τινὰ κυ-
 ριεύοντας ⁵. ἐπισημαίνεται δ' αὐτὸς αὐτῷ τὴν ἐξι-
 σωσιν ⁶ ἕτως·

Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος, ὅσον ἐπαρκεῖ ⁷,
 Τιμῆς ἕτ' ἀφελὼν, ἕτ' ἐπορευόμενος.

Οἱ

¹ R. mavult ἑτρακόςια; & in seq. susp. ita legendum: ἑ-
 τες ἱππεῖς, ὡς εἰς ἱππάδα τελῶντας, ἐκάλεον; hos appellabant
 equites, ut ordini equestri accensos.

² V. διακοσίων, quod legi voluit H. Steph.

³ B. 1. 2. ἐκκλησιάζειν.

⁴ Legi etiam ἀρχὴν, testatur H. Steph. — & ita V.

⁵ Ita dant omnes B. Flor. & Ald. pro vulg. κυριεύοντας;

Anon. κυρίως ὄντας.

⁶ Aliam lectionem ἀξίωσιν præfert Steph. referendo ad κυ-
 ρίως ὄντας. Br autem & Dacrius lectionem receptam defen-
 dunt, referendo ad omnia præcedentia.

⁷ Br. susp. ἐπαρκεῖν.

Οἱ δ' εἶχον δύναμιν, καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγῆτοί,
Καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν ¹.

Ἔσῃν δ' ἀμφιβαλὼν κρατερόν σάκος ἀμφοτέροισι.

Νικᾶν δ' ἐν εἴσ' ἑδετέρως ἀδίκως.

Ἔτι μέντοι μᾶλλον οἰόμενος δεῖν ἐπαρκεῖν τῇ τῶν πολλῶν ἀδενείᾳ, παντὶ λαβεῖν δίκην ² ὑπὲρ τῆ κικῶς πεπονθότος ἔδωκε. καὶ γὰρ πληγέντος ἑτέρω, καὶ βλαβέντος ³, καὶ βιαθέντος, ἐξῆν τῷ δυναμένῳ καὶ βελομένῳ γράφεσθαι τὸν ἀδικῶντα καὶ διώκειν ὁρθῶς ἐδίξοντος τῆ νομοθέτῃ τῆς πολιτείας, ὥσπερ ἐνὸς μέρου ⁴, συναιδιάνεσθαι καὶ συναλγεῖν ἀλλήλοις. τῆ δὲ τῶ νόμῳ συμφωνῶντα λόγον αὐτῆ διαμνημονεύεσιν. ἐρωτηθεὶς γὰρ, ὡς εἰπεν, ἥτις οἰεῖται κάλλιπα τῶν πόλεων. Ἐκεῖνη, εἶπεν, ἐν ἣ τῶν ἀδικημένων ἐχ ἦτον οἱ μὴ ἀδικημένοι προβάλλονται καὶ κολάζουσι τῆς ἀδικῶντας.

XIX. Συστησάμενος δὲ τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βεβλήν ἐν τῶν κατ' ἐνιαυτὸν ἀρχόντων, ἧς διὰ τὸ ἀρξαι καὶ αὐτὸς μετείχευ, ἔτι δ' ὄρων τὸν δῆμον οἰδῶντα καὶ θρασυόμενον τῇ τῶν χρεῶν ἀφέσει, δευτέρην προσκατένειμε βεβλήν, ἀπὸ Φυλῆς ἐνάσης, τετάρτων ἐσῶν, ἐνατὸν ἄνδρα ἐπιλεξάμενος, ἕς προβελεύειν ἔταξε τῆ δῆμου, καὶ μηδὲν ἔαν ἀπροβέλευτον εἰς ἐπιλησίαν εἰσφέρεισθαι. τὴν δ' ἄνω βεβλήν, ἐπίσκοπον πάντων καὶ Φύλακα

¹ Si *αεικὲς* pro *αεικῶς* & *ἔχειν* pro *εἶναι* *usurpatum* est, tunc bene habere *τοῖς*, dicit R. — Sin autem *ἔχειν* solito modo *habere* significat, & *αεικὲς* adjectivum est, *insuave, molestum*, tunc legendum esse censet *ἴς*. Pro *μηδὲν* dat V. *εἰδὲν*.

² *Salmasium* correxisse, *λαχεῖν δίκην*, annotat Br. quae vero *lectionem* ab h. l. alienissimam esse, & cum *sententia* *Plutarchi* pugnare, demonstrat R.

³ Legi etiam *βιαθέντος* ἢ *βλαβέντος*, testatur H. Steph.

⁴ Anon. *ἐνὸς σώματος μέρου*. Aliam *lectionem* conjicit R. ὥσπερ ἐνὸς μέρου (v. μέλου) ἀλγῶντος γὰρ πᾶν (v. γὰρ ὅλον) σῶμα συναιδιάνεσθαι.

λακα ¹ τῶν νόμων ἐκάθισεν. οἴομενος ἐπὶ δυσὶ βασι-
 λαῖς, ὥσπερ ἀγκύραις ὀρμᾶσαν, ἤτλον ἐν σάλῳ τὴν πό-
 λιν ἔσεσθαι, καὶ μᾶλλον ἀτρεμῆντα τὸν δῆμον παρέξειν.
 οἱ μὲν ἔν πλείοσι τὴν ἐξ Ἀρείς πάγῃ βελήν, ὥσπερ
 εἴρηται, Σόλωνα συστήσασθαι Φασί, καὶ μαρτυρεῖν αὐ-
 τοῖς μάλις δοκεῖ τὸ μηδαμῶ τὸν Δράκοντα λέγειν,
 μὴδ' ὀνομάζειν Ἀρειοπαγίτας, ἀλλὰ τοῖς Ἐφέταις ἀεὶ
 διαλέγεσθαι περὶ τῶν Φονικῶν. ὁ δὲ τρισυκαιδέκατος ἄξων
 τῷ Σόλωνος τὸν ὄγδοον ἔχει [τὸν] νόμον ² ἕτως αὐ-
 τοῖς ὀνόμασι γεγραμμένον. Ἀτίμων ὅσοι ἄτιμοι ἦσαν,
 πρὶν ἢ Σόλωνά ἀρξαι, ἐπιτίμῃς εἶναι, πλὴν ὅσοι ἐξ
 Ἀρείς πάγῃ, ἢ ὅσοι ἐκ τῶν Ἐφετῶν, ἢ ἐκ Πρυτα-
 νεῖς καταδικαζέμενοι ὑπὸ τῶν βασιλέων ³ ἐπὶ Φόνῳ,
 ἢ σφαγαῖσιν, ἢ ἐπὶ τυραννίδι ἔφυγον, ὅτε Θεσμὸς ἐΦά-
 νη ὅδε. ταῦτα δὴ πάλιν ὡς πρὸ τῆς Σόλωνος ἀρχῆς
 καὶ νομοθεσίας τὴν ἐξ Ἀρείς πάγῃ βελήν ἔσαν ἐνδείκ-
 νυται. τίνες γὰρ ἦσαν ⁴ οἱ πρὸ Σόλωνος ἐν Ἀρείῳ
 πάγῳ καταδικαζέμενοι, εἰ πρῶτος Σόλων ἔδωκε τῇ ἐξ
 Ἀρείς πάγῃ βελῆ τὸ κρῖνειν; εἰ μὴ νῆ Δία γέγονε
 τις ἀσάφεια τῷ γράμματος, ἢ ἐκλειψις, ὥσε τὰς ἡλω-
 κότητας ἐπ' αἰτίαις, ἃς κρῖνυσιν ⁵ οἱ Ἀρειοπαγῖται καὶ
 Ἐφέται, καὶ Πρυτάνεις, ὅτε ὁ Θεσμὸς ἐΦάνη ὅδε, μέ-
 νειν ἀτίμῃς, τῶν ἄλλων ἐπιτίμων γενομένων. ταῦτα
 μὲν ἔν καὶ αὐτὸς ἐπισκόπει ⁶.

XX.

¹ Ex lectione Junt. & Ald. Φυλακὴν an effici oporteat, Φύλακα εἶναι, dubitat R.

² H. Steph. τὸν (uncis jam inclusum) delendum censuit, aut legendum τῶν νόμων, quod dant omnes B.

³ R. legi vult: ἢ τῷ βασιλέως, aut a rege sacrorum con-
 demnati.

⁴ R. susp. ἦσαν ἂν — quamquam ἂν sæpe omittatur.

⁵ R. aut legendum censet κρινον, aut addendum: καὶ ἴσ-
 τε κρινον.

⁶ Ita Anon. Flor. Ald. — Vulg. ἐπισκόπει. — R. ma-
 vult: τῶν. μ. ἂν ἕκαστος αὐτὸς ἐπισκοπεῖτω.

XX. Τῶν δ' ἄλλων αὐτῆ νόμων, ἴδιος μὲν μάλι-
 κα καὶ παράδοξος ὁ κελεύων ἄτιμον εἶναι τὸν ἐν εἰσέσει
 μηδετέρας μερίδος γενόμενον. βέλεται δ' ὡς εἶποιε,
 μὴ ἀπαθῶς, μηδ' ἀναιδήτως ἔχειν πρὸς τὸ κοινὸν, ἐν
 ἀσφαλεῖ θέμενον τὰ οἰκεία, καὶ τῶ μὴ συναλγεῖν, μη-
 δὲ συννοσεῖν τῇ πατρίδι καλλωπιζόμενον· ἀλλ' αὐτόθεν
 τοῖς τὰ βελτίω καὶ δικαιότερα πράττεισι προσθέμενον,
 συγκινδυνεύειν καὶ βοηθεῖν μᾶλλον, ἢ περιμένειν ἀκιν-
 δύνως τὰ τῶν κρατάντων. ἄτοπος δὲ καὶ γελοῖος δο-
 κεῖ ὁ τῇ ἐπιλήρῳ διδῶς, ἂν ὁ κρατῶν καὶ κύριος γε-
 γονῶς κατὰ τὸν νόμον, αὐτὸς μὴ δυνατὸς ἢ πλησιάζ-
 ζειν, ὑπὸ τῶν ἔγγιστα τῆ ἀνδρὸς ὀπυιέδαι. καὶ τῆτο
 δ' ὀρθῶς ἔχειν τινὲς Φασι πρὸς τὰς μὴ δυναμένους συν-
 εῖναι, χρημάτων δ' ἕνεκα λαμβάνοντας ἐπιλήρους, καὶ
 τῶ νόμῳ καταβιαζόμενος τὴν φύσιν. ὀρῶντες γὰρ, ᾧ
 βέλεται, τὴν ἐπιλήρον συνᾶσαν, ἢ προήσονται τὸν γά-
 μον, ἢ μετ' αἰχύνης καθέξεισι, φιλοπλετίας καὶ ὕβρεως
 δίκην δίδοντες. εὖ δ' ἔχει καὶ τὸ, μὴ πᾶσιν, ἀλλὰ
 τῶν συγγενῶν τῆ ἀνδρὸς, ᾧ βέλεται, διαλέγεσθαι τὴν
 ἐπιλήρον, ὅπως οἰκείον ἢ καὶ μετέχον τῆ γένους τὸ
 τιμῶμενον. εἰς τῆτο δὲ συντελεῖ καὶ τὸ τὴν νόμφην
 τῶ νυμφίῳ συγκαθεύρειν μῆλα κυδανίς συγκατα-
 τραγῆσαν, καὶ τὸ τρίς ἐκάσκι μηνὸς ἐντυγχάνειν πάν-
 τως τῇ ἐπιλήρῳ τὸν λαβόντα. καὶ γὰρ εἰ μὴ γίνουιν-
 το παῖδες, ἀλλὰ τιμὴ τις ἀνδρὸς αὐτῆ πρὸς σώφρονα
 γυναῖκα καὶ φιλοφροσύνη, πολλὰ τῶν συλλεγομένων
 ἐκάστοτε δυσχερῶν ἀφαιρῆσα, καὶ ταῖς διαφοραῖς ἐκ εἰ-
 σα παντάπασιν ἀποσραφῆναι. τῶν δ' ἄλλων γάμων
 ἀφείλε τὰς φερνάς, ἱμάτια τρία, καὶ σκευὴ μικρᾶ νο-
 μίσματος² ἄξια κελεύσας, ἕτερον δὲ μηδὲν, ἐπιφέρει-
 θαι τὴν γαμβρμένην. εἰ γὰρ ἐβέλετο μισθοφόρον, εἰδ'
 ὄντιον εἶναι τὸν γάμον, ἀλλ' ἐπὶ τεκνώσει καὶ χάριτι
 καὶ

1 Ita dat Anon. — Vulgo συνείναι.

2 In al. teste Steph. Τιμήματος.

καὶ Φιλότῃτι γενέσθαι τὸν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνοικισμόν. ὁ μὲν γὰρ Διονύσιος, ἀξίωσης τῆς μητρὸς αὐτῆ δοθῆναι τινι τῶν πολιτῶν πρὸς γάμον, ἔφη, τὰς μὲν τῆς πόλεως νόμους λελυμέναι τυραννῶν, τὰς δὲ τῆς φύσεως ἐν εἶναι δυνατὸς βιάζεσθαι, γάμος νυμφαγωγῶν παρ' ἡλικίαν. ἐν δὲ ταῖς πόλεσι τὴν ἀταξίαν ταύτην ἔδοτέον¹, ἔδὲ περισπλέον ἄωρος καὶ ἀχαρίτας ἐπιπλοκάς, καὶ μηδὲν ἔργον γαμήλιον ἔχέσας, μηδὲ τέλος. ἀλλὰ γέροντι νέαν ἀγομένῃ Φαίῃ τις ἂν ἐμμελὴς ἄρχων, ἢ νομοθέτης, τὸ πρὸς τὸν Φιλοκλήτην.

— εὖ γ' ἔν ὡς γαμεῖν ἔχεις τάλας.

καὶ νέον ἐν δωματίῳ πλεσσίας πρεσβυτίδος, ὥσπερ οἱ πέρδικες, ἀπὸ συνεσίας² παχυνόμενον ἐξανευρῶν, μεταοικίσει³ πρὸς παρθένον νύμφην ἀνδρὸς δεομένην. ταῦτα⁴ μὲν ἔν περὶ τῶτων.

XXI. Ἐπαινεῖται δὲ τῆ Σόλωνος καὶ ὁ καλύων νόμος τὸν τεθνημότα κακῶς ἀγορεύειν. καὶ γὰρ ὅσιον τὰς μεθεσῶτας ἱερὰς νομίζειν, καὶ δίκαιον ἀπέχεσθαι τῶν ἐχ ὑπαρχόντων, καὶ πολιτικὸν ἀφαιρεῖν τῆς ἐχθρας τὸ αἶδιον. ζῶντα δὲ κακῶς λέγειν ἐνώλυσε πρὸς ἱεροῖς καὶ δικαστηρίοις καὶ ἀρχείοις, καὶ θεωρίας ἔσης ἀγώνων. ἢ τρεῖς δραχμὰς τῷ ιδιώτῃ, δύο δ' ἄλλας ἀποτίνειν εἰς τὸ δημόσιον ἔταξε. τὸ γὰρ μηδαμῆ κρατεῖν ὀργῆς, ἀπαίδευτον καὶ ἀκόλαστον. τὸ δὲ πανταχῆ, χαλεπὸν, ἐνίοις δ' ἀδύνατον. δεῖ δὲ πρὸς τὸ δυνατὸν γράφεσθαι τὸν νόμον, εἰ βέλεται χρησίμως ὀλίγας, ἀλλὰ μὴ πολλὰς ἀχρήσως κολάζειν. εὐδοκίμησε δὲ

1 R. quærit, num ἔδ' ἴστων, vel ἔδ' ἀκεστῶν? Si servandum δοτέον, cum Plut. δίδοναι pro ἔφν, συγχωρεῖν usurpet, addendum censet Infinitivum deficientem ἐννευσσεύειν, ἐμπεριστρέφεται, ἐνεπιπολάζειν, aut alium talem.

2 R. supra ὑπ' ἀσυνεσίας. Anon. ὑπὸ.

3 Br. mavult μεταοικίσειε, ut supra Φαίῃ.

4 B. I. 20. καὶ ταῦτα.

δὲ καὶ τῷ περὶ διαθηκῶν νόμῳ πρότερον γὰρ ἐκ
 ἐξῆν ¹, ἀλλ' ἐν τῷ γένει τῆ τεθνηκότος ἔδει τὰ χρή-
 ματα καὶ τὸν οἶκον καταμένειν· ὁ δ' ὧ βέλεται τις
 ἐπιτρέψας, εἰ μὴ παῖδες εἴεν αὐτῷ, δᾶναι τὰ αὐτῆ,
 Φιλίαν τε συγγενείας ἐτίμησε μᾶλλον, καὶ χάριν ἀνα-
 γνης· καὶ τὰ χρήματα, κτήματα τῶν ἐχόντων ἐποίη-
 σεν. ἔ μὴν ἀνέδην γε πάλιν, ἔδ' ἀπλῶς τὰς δόσεις
 ἐΦῆμεν, ἀλλ' εἰ μὴ ² νόσων ἔνευεν, ἢ Φαρμακῶν, ἢ
 δεσμῶν, ἢ ἀνάγκη καταχεθεῖς, ἢ γυναικὶ πειθόμενος·
 εὖ πάνυ καὶ προσηκόντως τὸ πειθῆναι παρὰ τὸ βέλτι-
 σον, ἔδεν ἠγάμενος τῆ βιαθῆναι διαφέρειν, ἀλλ' εἰς
 ταυτὸ τὴν ἀπάτην τῆ ἀνάγκη, καὶ τῷ πόνῳ τὴν ἡδο-
 νὴν θέμενος, ὡς ἐχ' ἥττον ἐκτεῖλαι λογισμὸν ἀνθρώπου
 δυναμένην ³. ἐπέστησε δὲ καὶ ταῖς ἐξόδοις τῶν γυναι-
 κῶν, καὶ τοῖς πένθεσι καὶ ταῖς ἑορταῖς νόμον ἀπείρ-
 γοντα τὸ ἄτακτον καὶ ἀνόλαστον· ἐξιέναι μὲν ἱματίων
 τριῶν μὴ πλέον ἔχεσαν ⁴ κελεύσας, μηδὲ βρωτῶν, ἢ
 ποτῶν, πλείονος, ἢ ὀβολῶν Φερομένην, μηδὲ κἀνήτα πη-
 χυαῖς μείζονα, μηδὲ νύκτωρ πορεύεσθαι πλὴν ἀμάξῃ κο-
 μιζομένην, λύχνος προφαίνοντος. ἀμυχὰς δὲ κοπιόμε-
 νων, καὶ τὸ θρηνεῖν πεπονημένα ⁵, καὶ τὸ κωκύειν
 ἄλλον ἐν ταφαῖς ἐτέρων ἀφεῖλεν. ἐναγίζειν δὲ βῆν ἐκ
 εἵασεν, ἔδὲ συντιθέναι πλέον ἱματίων τριῶν· ἔδ' ἐπ'
 ἑλλότρια μνήματα βαδίζειν, χωρὶς ἐμποριδῆς. ὧν τὰ
 πλείσα

¹ R. deesse videtur διαθήδα.

² Subaudi τις δίδωτο καὶ ἄλλω ἵνι τὰ αὐτῆ ἔδωρήσαστα R.
 ita vult legi εἰ μὴ νόσων ἢ Φαρμακῶν (ambo particip.) ἢ δε-
 μῶν ἢ ἄλλῃ ἀνάγκη &c. æger, aut a pharmacis furiosus factus,
 aut custodiæ necessitate, aīave quāpiam constriktus.

³ Ita dedit R. pro vulg. δυναμένων, referens ad ἀπάτην
 & ἡδονὴν.

⁴ B. 1. 2. 3. Junt. ἔχουσι.

⁵ Addit V. glossæ loco: ἦτοι ἔμμετρα διὰ σίχων.

πλεία καὶ τοῖς ἡμετέροις νόμοις ἀπηγόρευται. πρόσκειται δὲ τοῖς ἡμετέροις, ζημιῶσαι τὰς ταῦτα ποιῶντας ὑπὸ τῶν γυναικονόμων, ὡς ἀνάνδρους καὶ γυναικώδεσι τοῖς περὶ τὰ γένη ¹ πάθει καὶ ἀμαρτήμασι ἐνεχομένους.

XXII. Ὅρων δὲ τὸ μὲν ἄστυ πιμπλάμενον ἀνθρώπων ἀεὶ συρρέοντων πανταχόθεν ἐπ' ἀδείας εἰς τὴν Ἀττικὴν, τὰ δὲ πλεία τῆς χώρας ἀγεννητὴ καὶ Φαῦλα, τὰς δὲ χρωμένους τῇ θαλάτῃ μηδὲν εἰώθοντας εἰσάγειν τοῖς μηδὲν ἔχουσι ἀντιδῆναι, πρὸς τὰς τέχνας ἔτρεψε τὰς πολίτας· καὶ νόμον ἔγραψεν, οὗ τρέφειν τὸν πατέρα μὴ διδάξασθαι τέχνην, ἐπάναγκες μὴ εἶναι. τῷ μὲν γὰρ Λυκέρῳ καὶ πόλιν οἰκῶντι καθαρὰν ὄχλη ξενικῆ, καὶ χώραν νεκρῶν πολλοῖς πολλῆν, δις τοσοῖσδε πλείονα ², κατ' Εὐριπίδην, καὶ τὸ μέγιστον εἰλωτικῆ πλήθους, ὃ βέλτιστον ³ ἢ μὴ χολάζειν, ἀλλὰ τριβόμενον ἀεὶ καὶ πονεῖν ταπεινῶσαι ⁴, περιεχυμένους τῇ Λαιπεδαίμονι, καλῶς εἶχεν ἀχολιῶν ἐπιπόνων καὶ βαναύσων ἀπαλλάξαντα τὰς πολίτας, συνέχειν ἐν τοῖς ὅπλοις, μίαν τέχνην ταύτην ἐμμανθάνοντας καὶ ἀσκῶντας. Σόλων δὲ τοῖς πράγμασι τὰς νόμους μᾶλλον, ἢ τὰ πράγματα τοῖς νόμοις προσαρμόζων, καὶ τῆς χώρας τὴν φύσιν ὁρῶν τοῖς γεωργῶσι γλίχρως διαρκῶσαν, ἀργόν τε καὶ χολαστὴν ὄχλον ἐδυναμένην τρέφειν, ταῖς

ΤΕΧ-

5 Hanc lectionem revocavit R. e vetustis codd. & B. 1. 2. 3. pro ea, quam H. Steph. (π. 7. πένθη) tacito auctore, suffecerat.

1 R. versum Euripideum ita restituit: πολλοῖς 7ε πολλῆν, δις 7όσοις 7ε πλείονα.

3 H. Steph. magis placuit βέλτιον, quod ipso teste in quibusdam exempl. legitur.

4 Hæc lectio ex omn. B. & Junt. restituta pro πονεῖν ταπειν. — Br. susp. 7εταπεινῶσαι. Sequens περιεχυμένους e Junt. & Ald. dedit R. pro vulg. περιεχυμένον.

τέχναις ἀξίωμα ¹ περιέθηκε, καὶ τὴν ἐξ Ἀρείε πά-
 γη βελὴν ἔταξεν ἐπισκοπεῖν, ὅθεν ἕκαστος ἔχει τὰ ἐπι-
 τήδεια, καὶ τὰς ἀργὰς κολάζειν. ἐκεῖνο δ' ἦδη σφο-
 δρότερον, τὸ μηδὲ τοῖς ἐξ ἑταίρας γενομένοις ἐπάναναγες
 εἶναι τὰς πατέρας τρέφειν, ὡς Ἡρακλείδης ἰσόρηκεν ὁ
 Ποντικός. ὁ γὰρ ² ἐν γάμῳ παρορῶν τὸ καλὸν, ἔ-
 τέκνων ἕνεκα δὴλὸς ἐστίν, ἀλλ' ἠδονῆς, ἀγόμενος γυναῖ-
 κα ³. τὸν τε μισθὸν ἀπέχει, καὶ παρῶρησίαν αὐτῷ πρὸς
 τὰς γενομένας ἐκ ἀπολέλοιπεν, οἷς αὐτὸ τὸ γενέσθαι πε-
 ποίηκεν ὄνειδος.

XXIII. Ὅπως δὲ πλείσῃν ἔχειν ἀτοπίαν οἱ πε-
 ρὶ τῶν γυναικῶν νόμοι τῷ Σόλωνι δοῦσι. μοιχὸν μὲν
 γὰρ ἀνελεῖν τῷ λαβόντι δέδωκεν, ἐὰν δ' ἀρπάσῃ τις
 ἑλευθέραν γυναῖκα καὶ βιάσῃται, ζημίαν ἑκατὸν δραχ-
 μὰς ἔταξε· καὶ προαγωγέυῃ, δραχμὰς εἴκοσι· πλην
 ὅσαι ⁴ πεφασμένως πωλῶνται· λέγων ⁵ δὴ τὰς ἑταίρας.
 αὐταὶ γὰρ ἐμφανῶς φοιτῶσι πρὸς τὰς διδόντας. ἔτι
 δ' ἔτε θυγατέρας πωλεῖν, ἔτ' ἀδελφὰς δίδωσι, πλην
 ἂν μὴ λάβῃ παρθένον ἀνδρὶ συγγεγεννημένην. τὸ δ' αὐ-
 τὸ πρᾶγμα, ποτὲ μὲν πιερῶς καὶ ἀπαραιτήτως κολά-
 ζειν, ποτὲ δὲ εὐκόλως, καὶ παίζοντα, πρόστιμον ζη-
 μίαν τὴν τυχεῖσαν ὀρίζοντα, ἄλογόν ἐστι. πλην εἰ μὴ

P 2

σπα-

1 Teste H. Steph. etiam legitur ἀξιώματα.

2 Ex hac particula aliquid deesse R. suspicatur, ex. gr. ἔ-
 μέντοι ἀπεικὸς — non tamen abhorret. Tunc recte sequere-
 tur: ὁ γὰρ — contemptor honesti in re uxoria.

3 Dura est, iudice R. haec distinctio, quae nunquam aliter
 usurpatur, quam pro domum ducendo matrem familias legiti-
 mo conjugii modo. Mutari quidem posse lectionem dicit: ὦ ³
 τέκνων ἐν. δὴλ. ἐς. ἀλλ' ὅφ' ἠδονῆς ἀγόμενος πρὸς γυν. quo prodit,
 se — ad consuetudinem cum muliere duci. Satius tamen ipsi
 videtur esse, ut universe ἄγ. γυν. significet cum muliere qua-
 cunque consuescere.

4 B. 1. 2. πλὴν τῶν ὅσαι.

5 Ita dedit R. pro vulg. λέγω, referens ad Solonem.

σπανίζοντος τότε τῷ νομίσματος ἐν τῇ πόλει μεγάλας ἐποίει τὰς ἀργυρικὰς ζημίας τὸ δυσπόριον. εἰς μὲν γὰρ τὰ τιμήματα τῶν θυσιῶν λογίζεται πρόβατον καὶ δραχμὴν ἀντὶ μεδίμνου. τῷ δ' Ἰθμία νικήσαντι, δραχμὰς ἔταξεν ἑκατὸν δίδοθαι. τῷ δ' Ὀλύμπια, πενταποσίας. λύκον δὲ τῷ κομίσαντι, πέντε δραχμὰς ἔδωκε. λυκίδα ¹ δὲ, μίαν. ἢ Φησὶν ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος, τὸ μὲν βοὸς εἶναι, τὸ δὲ προβάτε τιμῆν. ἄς γὰρ ἐν τῷ ἐκκαιδεκῆτῳ τῶν ἀξόνων ὀρίζει τιμὰς τῶν ἐκκυρίτων ἱερείων, εἰδὸς μὲν εἶναι πολλαπλασίας, ἄλλως δὲ κῆκεῖναι πρὸς τὰς ² νῦν εὐτελεῖς εἰσιν. ἀρχαῖον δὲ τοῖς Ἀθηναίοις τὸ πολεμεῖν τοῖς λύκοις, βελτίονα νέμειν, ἢ γεωργεῖν, χώραν ἔχουσι. καὶ τὰς Φυλάς εἰσὶν οἱ λέγοντες ἐκ ἀπὸ τῶν Ἰανος υἱῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν γενῶν, εἰς ἃ διηρέθησαν οἱ βίοι τὸ πρῶτον, ὠνομάθαι ³, τὸ μὲν μάχιμον, ὀπλίτας, τὸ δ' ἐργατικὸν, ἐργάδεις. δευτὴρ δὲ τῶν λοιπῶν γεδέοντας ⁴ μὲν, τὰς γεωργὰς, αἰγιοπορεῖς δὲ, τὰς ἐπὶ νομαῖς καὶ προβατεῖαις διατρίβοντας. ἐπεὶ δὲ πρὸς ὕδωρ ἔτε ποταμοῖς εἰσιν ἀεννάοις, ἔτε λίμναις τισίν, ἔτ' ἀφ' ὄνοις πηγαῖς ἢ χώρα διαρκῆς, ἀλλ' οἱ πλείοι Φρέασιν ποιητοῖς ἐχρῶντο, νόμον ἔγραφεν, ὅπως μὲν ἐστὶ δημόσιον Φρέαρ ἐντὸς ἵππιον, χρῆσθαι τῆτῳ. τὸ δ' ἵππιον, διάστημα τεσσάρων ἡν σαδίων. ὅπως δὲ πλείον ἀπεῖχε, ζητεῖν ὕδωρ ἴδιον. εἰάν δ' ὀρούσαντες ὀργυῶν δέκα βάσος παρ' ἑαυτοῖς, μὴ εὕρωσι, τότε

¹ Anon. λυκίδα; & pro seq. ἢν B. 1. 2. 3. Junt. ἄς.

² B. 1. 2. 3. γὰ.

³ Teste H. Steph. in quibusdam vetustis exempl. legitur ὠνομάσαι, ut nimirum ad Solonem referatur.

⁴ H. Steph. dedit γελόντας, ab antiquo verbo γέλω, dare, tribuere. R. pro illa lectione revocavit lectionem Juntinæ atque Aldinæ, in qua essent vestigia vocabulorum γῆν δαίνοντας. B. 1. 2. 3. γῶν λοιπῶν γέ δόντας. Canterus corrigit γελόντας, a γέλω, uno ex Ionis filiis, contra scopum Plutarchi.

τότε λαμβάνειν παρὰ τῆ γείτονος, ἐξάχων ὑδρίαν δις ἑκάστης ἡμέρας πληρῶντας· ἀπορία γὰρ ᾤετο δεῖν βοηθεῖν, ἐκ ἀργίαν ἐφοδιάζειν. ᾤρισε δὲ καὶ φυτειῶν μέτρα μάλ' ἐμπείρως, τὰς μὲν ἄλλο τι φυτεύοντας ἐν ἀγρῶ, πέντε πόδας ἀπέχειν τῆ γείτονος κελεύσας, τὰς δὲ συκῆν, ἢ ἐλαίαν, ἐννέα. πορρωτέρω γὰρ ἐξικνεῖται ταῦτα ταῖς ῥίζαις· καὶ ἐ πᾶσι γειννιά τοῖς φυτοῖς ἀσινῶς, ἀλλὰ καὶ τροφήν παραιρεῖται, καὶ βλάβησιν ἐνίοις ἀπορροῆν ἀφίησι. βόθρος δὲ καὶ τάφρος τὸν βελόμενον ἐκέλευσεν ὀρύσσειν, ὅσον ἐμβάλοι ¹ βάθος, ἀφισάμενον μῆκος τ' ἄλλοτριε· καὶ μελισσῶν σμήνη καθισάμενον, ἀπέχειν τῶν ὑφ' ἑτέρω πρότερον ἰδρυμένων πόδας τριακοσίας.

XXIV. Τῶν δὲ γινομένων διάθεσιν πρὸς ξένους ἐλαίε μόνον ἔδωκεν, ἄλλα δ' ἐξάγειν ἐκάλυσε· καὶ κατὰ τῶν ἐξαγόντων, ἀρὰς τὸν ἄρχοντα ποιεῖσαι προσέταξεν, ἢ ἐκλίνειν αὐτὸν ἑκατὸν δραχμὰς εἰς τὸ δημόσιον. καὶ πρῶτος ἄξων ἐστὶν ὁ τῆτον περιέχων τὸν νόμον. ἐκ ἂν ἔν τις ἠγήσασαιτο παντελῶς ἀπιθάνως τὰς λέγοντας, ὅτι καὶ σύκων ἐξαγωγή τὸ παλαιὸν ἀπειρήτο, καὶ τὸ φαίνειν ἐνδεικνύμενον τὰς ἐξαγόντας, κληθῆναι συκοφαντεῖν ². ἔγραψε δὲ καὶ βλάβης τετραπόδων νόμον, ἐν ᾧ καὶ κίνα δακόντα παραδῆναι κελεύει κλοῖᾳ τετραπήχει ³ δεδεμένον· τὸ μὲν ἐνθύμημα, χάριεν πρὸς ἀσφάλειαν. παρέχει δ' ἀπορίαν καὶ ὁ τῶν δημοποιήτων νόμος, ὅτι γενέθαι πολίταις ἐ δίδωσι πλὴν τοῖς φεύγουσιν ἐπ' αἰφυγίᾳ ⁴ τὴν ἑαυτῶν,

P 3

ἢ

¹ V. ἐμβάλλα; B. 1. 2. 3. ἐμβαλεῖ. Br. susp. ὅσον ἂν ἐμβάλοι.

² Ita Anon. — Vulg. συκοφάντην.

³ Teste H. Steph. etiam scriptum legitur: Τριπήχει.

⁴ Cum præpos. dedit R. Vulgatæ ea carent. B. 1. 2. πλὴν κειφυγίαν.

ἢ πανεσίοις Ἀθήναζε μετομιζομένοις ἐπὶ τέχνη. τῷ-
το δὲ ποιῆσαι Φασὶν αὐτὸν, ἔχ ἕτως ἀπελαύνοντα τὰς
ἄλλας, ὡς κατακαλέμενον Ἀθήναζε τέρας ἐπὶ βεβαίῳ
τῷ μετέξειν τῆς πολιτείας· καὶ ἅμα πιστὰς νομίζον-
τα, τὰς μὲν ἀποβεβλητότας τὴν ἑαυτῶν, διὰ τὴν
ἀνάγκην, τὰς δ' ἀπολελοιπότας, διὰ τὴν γνώμην. ἴδιον
δὲ τῷ Σόλωνος καὶ τὸ περὶ τῆς ἐν δημοσίῳ σιτήσεως,
ὅπερ αὐτὸς παρασιτεῖν κέκλημε. τὸν γὰρ αὐτὸν ἐκ ἑῶ
σιτεῖσθαι πολλάνισ· ἐὰν δ' ᾧ καθήκη μὴ βέληται,
κολάζει, τὸ μὲν ἡγέμενος πλεονεξίαν, τὸ δ' ὑπεροψίαν
τῶν κοινῶν.

XXV. Ἰχὺν δὲ τοῖς νόμοις πᾶσιν εἰς ἑκατὸν ἐνι-
αυτὰς ἔδωκε, καὶ κατεγράφησαν ¹ εἰς ξυλίνους ἄξονας,
ἐν πλαισίοις περιέχουσι ερεφομένους ². ὣν ἔτι καὶ ἡμᾶς
ἐν Πρυτανείῳ λείψανα μικρὰ διεσώζετο, καὶ προσηγορεύ-
θησαν, ὡς Ἀριστοτέλης Φησί, κύρβεις. καὶ Κρατῖνος ὁ
κωμικὸς εἶρηκέ πε·

Πρὸς τῷ Σόλωνος καὶ Δράκοντος, οἷσι νῦν ³

Φρύγασιν ἤδη τὰς κάχρους ταῖς κύρβεισιν.

ἔνιοι δὲ Φασιν ἰδίως, ἐν οἷς ἱερὰ καὶ θυσίαι περιέχον-
ται ⁴, κύρβεις, ἄξονας δὲ τὰς ἄλλας ἠνομάδαι. κοινὸν
μὲν ἔν ᾧ μνησεν ὄρκον ἢ βεβλή, τὰς Σόλωνος νόμους ἐμ-
πεδώσειν, ἴδιον δ' ἕκαστος τῶν θεσμοθετῶν ἐν ἀγορᾷ
πρὸς τῷ λίθῳ, καταφατίζων, εἴ τι παραβαίῃ τῶν θεσ-
μῶν, ἀνδριάντα χρυσοῦν ἰσομέτρητον ἀναθήσειν ἐν Δελ-
φοῖς. συνιδῶν δὲ τῷ μηνὸς τὴν ἀνωμαλίαν, καὶ τὴν
κίνη-

¹ Scholiastes in Aristoph. Nub. v. 447. locum hunc citans legit ἐγκατεγράφησαν.

² R. susp. ἐν πλαισίοις περὶ ἄλλας ερεφομένους.

³ R. susp. ὡν Ἰανῶν, ut ὡν construatur cum τοῖς κύρβεισιν. In seq. v. dat B. 3. κάχρους pro κάχρους.

⁴ R. susp. περιέχοντο, si intelligas tabulas istas primigenias; in relatione autem ad collectiones calamo-exaratas, quas Plutarchi ætate superesse poterant, probat præf. περιέχονται.

κίνησι τῆς σελήνης, ἔτε δυομένῳ τῷ ἡλίῳ πάντως, ἔτ' ἀνίσχοντι συμφερομένην, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνεσαν καὶ παρερχομένην τὸν ἡλιον, αὐτὴν μὲν ἔταξε ταύτην, ἔτην ¹ καὶ νέαν καλεῖσθαι· τὸ μὲν πρὸ συνόδα μόριον αὐτῆς, τῷ παυομένῳ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη τῷ ἀρχομένῳ προσήκειν ἠγόμενος· πρῶτος, ὡς ἔοικεν, ὀρθῶς ἀκέρως Ὀμήρη λέγοντος·

Τῶ μὲν Φθίνοντος μηνός, τῶ ἰσαμένοιο.

τὴν δ' ἐφεξῆς ἡμέραν νεμηθίαν ἐκάλεσε. τὰς δ' ἀπ' εἰκάδος ² ἔ προστιθεῖς, ἀλλ' ἀφαιρῶν, καὶ ἀναλύων, ὡσπερ τὰ Φῶτα τῆς σελήνης ἑώρα, μέχρι τριακάδος ἠρίθμησεν. ἐπεὶ δὲ τῶν νόμων εἰσενεχθέντων, ἔνιοι τῷ Σόλωνι καὶ ἐκάστην προσήεσαν ἡμέραν, ἐπαινεύτες, ἢ ψέγοντες, ἢ συμβαλεύοντες ἐμβαλεῖν τοῖς γεγραμμένοις ὅ τι τύχοιεν, ἢ ἀφαιρεῖν· πλείοσι δ' ἦσαν οἱ πυνηθόμενοι καὶ ἀνακρίνοντες, καὶ κελεύοντες αὐτὸν, ὅπως ἕκαστον ἔχει, καὶ πρὸς ἣν κείται δίκνοιαν, ἐπεκιδάσκειν καὶ σαφηνίζειν· ὁρῶν, ὅτι ταῦτα καὶ τὸ μὴ πράττειν, ἄτοπον, καὶ τὸ πράττειν, ἐπίφθονον, ὅλας δὲ ταῖς ἀπορίαις ὑπεκνήναι ³ βεβλόμενος, καὶ διαφυγεῖν τὸ δυσάρεστον καὶ τὸ φιλαίτιον τῶν πολιτῶν· ἔργασαι γὰρ ἐν μεγάλαις πᾶσιν ἀδεῖν χαλεπὸν, ὡς αὐτὸς εἴρηκε· πρόχρημα τῆς πλάνης τὴν ναυκληρίαν ποιησάμενος, ἐξέπλευσε, δεκαετῆ παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἀποδημίαν αἰτησάμενος. ἠλπίζε γὰρ ἐπὶ τῷ χρόνῳ τέτρω καὶ τὰς νόμους αὐτοῖς ⁴ ἔσεσθαι συνήθεις.

P 4

XXVI.

¹ Anon. τὴν αὐτὴν μὲν ἔταξεν ἔτην.

² Ita emendatus textus ex Scholiast. ad Nubes, ubi legitur τὰς δ' — Vulg. dant τὴν δ' ἀπ' εἰκ. — Secundum eund. in seq. lin. omiffum est ἦς, quod dant vulgatæ post σελήνης.

³ B. I. ἐκνήναι.

⁴ Ita dant B. I. 3. pro vulg. αὐτὰς. Teste H. Steph. in quibusdam legitur: τοῖς νόμοις αὐτὰς ἔσεσθαι συνήθεις.

XXVI. Πρῶτον μὲν ἔν εἰς Αἴγυπτον ἀφίκετο, καὶ διέτριψεν, ὡς καὶ [πρότερον ¹] αὐτὸς Φησι·

Νεῖλε ἐπὶ προχοῇσι Κανωβίδος ἐγγύθεν ἀκτῆς. χρόνον δέ τινα καὶ τοῖς περὶ Ψένωφιν τὸν Ἥλιαπολίτην, καὶ Σώγχιον τὸν Σαῖτην, λογιωτάτοις ἔσι τῶν ἱερέων ², συνεφιλοσόφησε· παρ' ἧν καὶ τὸν Ἀτλαντινὸν ἀκέσας λόγον, ὡς Πλάτων Φησὶν, ἐπεχείρησε διὰ ποιήματος ἐξευεγεῖν εἰς τὰς Ἑλληνας. ἔπειτα πλεύσας εἰς Κύπρον, ἠγαπήθη διαφερόντως ὑπὸ Φιλοκύπρωτινὸς τῶν ἐπεὶ βασιλέων, ὃς εἶχεν ἕ μεγάλην πόλιν ὠπισμένην ὑπὸ Δημοφῶντος τῆ Θησέως, περὶ ³ τὸν Κλάριον ποταμὸν, ἐν χωρίοις ὄχυροῖς μὲν, ἄλλως δὲ δυσχερέσι καὶ Φαύλοις νειμένην. ἔπεισεν ἔν αὐτὸν ὁ Σόλων, ὑποκειμένα καλῆ πεδία, μεταθέντα τὴν πόλιν, ἠδιόνα καὶ μεζόνα κατασκευάσαι. καὶ παρὼν ἐπεμελήθη τῆ συνομισιμῆ, καὶ συνδιευόσμησε πρὸς τε διαγωγὴν ἄριστα καὶ πρὸς ἀσφάλειαν· ὡσεὶ πολλὰς μὲν οἰκητορας τῷ Φιλοκύπρω συνελθεῖν, ζῆλῶσαι δὲ τὰς ἄλλας βασιλέας· διὸ καὶ τῷ Σόλωνι τιμὴν ἀποδίδας, Αἰπίεαν καλεμένην τὴν πόλιν πρότερον, ἀπ' ἐκεῖνας Σόλος προσηγόρευσε. καὶ αὐτὸς δὲ ⁴ μέμνηται τῆ συνομισιμῆ. προσαγορεύσας γὰρ ἐν ταῖς ἐλεγείαις τὸν Φιλόκυπρον·

Νῦν δὲ (Φησὶ) σὺ μὲν Σολλοισιπολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσπων,
Τὴν πόλιν ⁵ ναλοῖς καὶ γένος ὑμέτερον·

Αὐτὰρ

¹ Br. redundare videtur. R. autem, si servandum erit, ita legit: ὡς καὶ πρότερον Λυκάργος, ἧ αὐτὸς Φησι — aut verba ita ordinanda censet: καὶ διέτριψε πρότερον, ὡς καὶ αὐτὸς Φησι.

² Junt. & Ald. vitiose ἱερῶν.

³ Anon. παρὰ.

⁴ Br. mavult αὐτὸς δῆ.

⁵ Vulg. dederunt τὴν τε πόλιν, unde verè sensus existeret absurdissimus, quare τε, a Stephano, tacito auctore, metri forsitan

Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηὶ Δοῦ κλεινῆς ἀπὸ νῆσθ
 Ἀσκηθῆ πέμποι Κύπρις ἰοσέφανος.
 Οἰκισμῷ δ' ἐπὶ τῷδε χάριν καὶ κῦδος ὀπάξοι
 Ἐθλόν, καὶ νόσον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.

XXVII. Τὴν δὲ πρὸς Κροῖσον ἔντευξιν αὐτῆ δο-
 μῆσιν ἔνιοι τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένην ἐλέγχειν.
 ἐγὼ δὲ λόγον ἔνδοξον ἔτω καὶ τοσέτας μάρτυρας ἔχον-
 τα, καὶ ὃ μείζον ἐστὶ, πρέποντα τῷ Σόλωνος ἦδει, καὶ
 τῆς ἐπειὺς μεγαλοφροσύνης καὶ σοφίας ἄξιον, ἔ μοι
 δοκῶ προήσθεσθαι χρόνιοῖς τισὶ λεγομένοις κανόσιν, ἔς
 μυρῖοι διορθῶντες ἄχρι σήμερον εἰς ἔδὲν αὐτοῖς ὁμολο-
 γέμενον δύνανται καταστῆσαι τὰς ἀντιλογίας. τὸν δ'
 ἔν Σόλωνα Φασίν εἰς Σάρδεις δεηθέντι τῷ Κροίσῳ πα-
 ραγενόμενον, παθεῖν τι παράπλησιον ἀνδρὶ χερσαίῳ
 νατιόντι πρῶτον ἐπὶ θάλατταν. ἐπεινός τε γὰρ ὄρων
 ἄλλον ἐξ ἄλλ. ποταμὸν, ἔμετο τὴν θάλασσαν εἶναι· καὶ
 τῷ Σόλωνι τὴν αὐτὴν διαπορευομένῳ, καὶ πολλὰς ὄρων-
 τι τῶν βασιλικῶν νεοσμημένους πολυτελῶς, καὶ σοβῶν-
 τας ἐν ὄχλῳ προτομπῶν καὶ δορυφόρων, ἔκαστος ἐδόκει
 Κροῖσος εἶναι· μέχρι πρὸς αὐτὸν ἦχθη, πᾶν ὅσον ἐν
 λίθοις, ἐν βαφαῖς ἐθῆτος, ἐν τέχναις χρυσῆ περι-
 κόσμον ἐμπρεπὲς ἔχειν¹, ἢ περιττὸν, ἢ ζήλωτὸν, ἐδό-
 κει, περιμείμενον, ὡς δὴ θέαμα σεμνότατον ὀφθεῖν
 καὶ ποιικιλώτατον. ἐπεὶ δ' ὁ Σόλων ἀντικρυς καταστὰς
 ἔτ' ἔπαθεν ἔδὲν, ἔτ' εἶπε πρὸς τὴν ὄψιν, ἔν ὃ Κροῖ-
 σος προσεδόκησεν, ἀλλὰ καὶ δῆλος ἦν τοῖς εὖ φρονῶσι
 τῆς ἀπειροκαλίας καὶ μικροπρεπείας καταφρονῶν, ἐπέ-
 λευσεν αὐτῷ τὰς θησαυρὰς ἀνοῖξαι τῶν χρημάτων, καὶ
 τὴν ἄλλην ἄγοντας ἐπιδειξάι μηδὲν δεομένῳ κατασκευῆν
 P 5 καὶ

san causa, ingestum, R. delevit, legendum censens: τὴν πόλιν
 εὖ ναίεις.

1 R. addendum esse censet, ἢ Ἀσία, aut ἢ Ἰουφῆ. Potius
 vero in eo ipsi latere videtur ἐκείνοις.

καὶ πολυτέλειαν. ἤρκει γὰρ αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ τὴν τρόπον
κατανόησιν παραχεῖν. ὡς δ' ἐν αὐτοῖς ἤχθη γεγο-
υῶς ἀπάντων θεατῆς, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Κροῖσος, εἴ
τινα εἶδεν ἀνθρώπων αὐτῆ μακαριώτερον ¹. ἀποφθναμέ-
νε δὲ τῆ Σόλωνος, ὅτι εἶδε Τέλλον αὐτῆ πολίτην,
καὶ διεξελέγοντος, ὅτι χρησὸς ἀνὴρ ὁ Τέλλος γενόμενος,
καὶ παῖδας εὐδοκίμους ἀπολιπὼν, καὶ βίον ἕδενός ἐνδεᾶ
[τῶν ἀναγκαιῶν ²] ἐτελεύτησεν ἐνδόξως, ἀριστεύσας ὑπὲρ
τῆς πατρίδος, ἥδη μὲν ἀλλόκοτος ἐδόκει εἶναι τῷ Κροί-
σῳ καὶ ἀγροίκος, εἴ μὴ πρὸς ἀργύριον πολὺ, μηδὲ χρυ-
σίον, τῆς εὐδαιμονίας ποιεῖται τὴν ἀναμέτρησιν, ἀλλὰ
δημοτικῆ καὶ ἰδιώτε βίον ³ καὶ θάνατον ἀνθρώπου, μᾶλ-
λον ἢ τοσαύτην ἀγαπῶν δύναμιν καὶ ἀρχήν. ἔ μὴν
ἀλλὰ ⁴ πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, εἴ μετὰ Τέλλον, ἄλλον
ἔγνωκεν ἀνθρώπων εὐδαιμονέστερον. πάλιν δὲ τῆ Σόλωνος
εἰπόντος εἶδέναι ⁵ Κλέοβιν καὶ Βίτωνα, Φιλαδέλφους καὶ
Φιλομήτορας διαφερόντως ἀνδρας, οἱ τὴν μητέρα, τῶν βο-
ῶν βραδυνόντων, ὑποδύντες αὐτοὶ τῷ ζυγῷ τῆς ἀμά-
ξης, ἐκόμισαν πρὸς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν, εὐδαιμονίζο-
μένην ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ χαίρασαν, εἶτα θύσαντες
καὶ πίνοντες, ἐκ ἔτι μεθ' ἡμέραν ἀνέστησαν, ἀλλὰ τεθνη-
κότες, ἀναλγῆ καὶ ἄλυπον ἐπὶ δόξῃ τοσαύτῃ χόντες ⁶
θάνατον ἄφθνησαν ⁷. Ἡμᾶς δ', εἶπεν ἤδη πρὸς ὄργην
ὁ Κροῖσος, εἰς ἕδενά τίθης εὐδαιμόνων ἀριθμὸν ἀνθρώ-
πων; καὶ ὁ Σόλων, ἕτε κολακεύειν βεβλόμενος αὐτὸν,
ἕτε

¹ Junt. & Ald. dant ἑαυτῆ μακαρ. — B. I. μακαριώτα-
τον. Idem paulo post οἶδε, pro εἶδε.

² Hæc duo vocabula defunt Junt. & Ald. quæ ex vet. cod.
addita fuisse testatur H. Steph.

³ R. mavult δημοτικὸν ἰδιώτε βίον.

⁴ Pro hac partic. B. I. dat καί.

⁵ deest B. I. 3.

⁶ deest B. I. 3.

⁷ Br. legendum censuit ἐφθνησαν. At ex mente R. lectio
vulg. bene se habet, & idem valet, quod εὐρέθησαν.

ἔτε περαιτέρω παροξύνειν· Ἐλλήσιν, εἶπεν, ὦ βασι-
 λεῦ Λυδῶν, πρὸς τε τὰλλα μετρίως ἔχειν¹ ὁ Θεὸς ἔδω-
 κε, καὶ σοφίας τινὸς εὐθαρσῆς, ὡς ἔοικε, καὶ δημοτι-
 κῆς, ἔ βασιλικῆς, ἐδὲ λαμπρᾶς, ὑπὸ μετριότητος ἡμῖν
 μέτεσιν, ἢ τύχαις ὀρῶσα παντοδαπαῖς² χρώμενον ἀεὶ
 τὸν βίον, ἐν ἑᾷ τοῖς παρῶσιν ἀγαθοῖς μέγα φρονεῖν,
 ἐδὲ θαυμάζειν ἀνδρὸς εὐτυχίαν μεταβολῆς χρόνον ἔχε-
 σαν. ἔπεισι γὰρ ἐνάσω ποιῖλον ἐξ ἀδήλας τὸ μέλλον³-
 ὦ δ' εἰς τέλος ὁ δαίμων ἔθετο τὴν εὐπραξίαν, τῆτον
 εὐδαίμονα νομίζομεν. ὁ δὲ ζῶντος ἔτι καὶ κινδυνεύου-
 τος ἐν τῷ βίῳ μακαρισμὸς, ὡσπερ ἀγωνιζομένης κήρυγμα
 καὶ σέφανός, ἐσιν ἀβέβαιος καὶ ἀκυρος. Ταῦτ' εἰπὼν
 ὁ Σόλων ἀπηλλάττετο, λυπήσας μὲν, ἔ νεθετήσας δὲ
 τὸν Κροῖσον.

XXVIII. Ὁ δὲ λογοποιὸς Αἴσωπος, ἐτύχχανε
 γὰρ εἰς Σάρδεις γεγονῶς μετάπεμπτος ὑπὸ Κροῖσε, καὶ
 τιμῶμενος, ἠχθέσθη τῷ Σόλωνι, μηδεμιᾶς τυχόντι Φιλ-
 ανθρωπίας, καὶ προτρέπων αὐτὸν· Ὡ Σόλων, ἔφη,
 τοῖς βασιλεῦσι δεῖ ὡς ἦναι, ἢ ὡς ἦδιστα ὀμιλεῖν. καὶ
 ὁ Σόλων· Μὰ Δί', εἶπεν, ἀλλ' ὡς ἦναι, ἢ ὡς ἄρι-
 σα. τότε μὲν ἔν ὁ Κροῖσος ἔτω τῷ Σόλωνος κατεφρό-
 νησεν· ἐπεὶ δὲ Κύρω συμβαλὼν ἐκρατήθη μάχη, καὶ
 τὴν πόλιν ἀπάλεσε, καὶ ζῶν ἀλῆς αὐτὸς ἔμελλε κατα-
 πύμπραθαι, καὶ γενομένης πυρᾶς, ἀνεβιβῆθη δεδεμέ-
 νος, θεωμένων Περσῶν ἀπάντων καὶ Κύρε παρόντος,
 ἐφ' ὅσον ἐξιννεῖτο καὶ δυνατὸς ἦν τῇ Φωλῇ φθεγγάμε-
 νος ἀνεβόησε τρίς, Ὡ Σόλων⁴. θαυμάσας ἔν ὁ Κῶ-
 ρος

1 Junt. & Ald. vitiose dant ἔχειν ἂ ὁ θεός. R. legi mavult
 ἔδωκε, καὶ δὴ καὶ σοφίας.

2 In Junt. & Ald. legitur παντοπαῖς, unde secundum R.
 poterat effici παντοίαις.

3 B. 1. γὸ γέλος. Post seq. εἰς γέλος R. videtur deesse πα-
 ραμένεσαν; & in l. seq. B. 1. post ἔτον addit ἡμῖς.

4 B. 1. repet. ὦ Σόλων, Σόλων.

ρος ἐπεμψε τὰς ἐρησομένους, ὅσις ἀνθρώπων, ἢ Θεῶν, ἔτος ἐστὶν ὁ Σόλων, ὃν ἐν τύχαις ἀπόροις μόνον ἀνακαλεῖται. καὶ ὁ Κροῖτος ἐδὲν ἀποκυψάμενος, εἶπεν, ὅτι τῶν παρ' Ἑλλήσι σοφῶν εἰς ἔτος ἦν ¹ ἀνὴρ, ὃν ἐγὼ μετεπεμψάμην, ἐκ ἀκῆσαι τι βεβλόμενος, ἐδὲ μαθεῖν, ἂν ἐνδεὴς ἦμην, ἀλλ' ὡς δὴ μοι θεατῆς γένοιτο, καὶ μάρτυς ἀπίοι ² τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνης, ἣν ἀποβαλεῖν ἄρα μείζον ἦν κινδόν, ἢ λαθεῖν ἀγαθόν. λόγος γὰρ ἦν καὶ δόξα τάγαθόν ³ παρέσης, αἱ μεταβολαὶ δὲ μοι αὐτῆς εἰς πάθη δεινὰ καὶ συμφορὰς ἀνημέτους ἔργῳ τελευτῶσι. καὶ ταῦτ' ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ἐκ τῶν τότε τὰ νῦν τευμαιρόμενος, ἐκέλευε ⁴ τὸ τέλος τῆ βίης σιοπεῖν, καὶ μὴ θρασυνόμενον ἀβεβαίοις ὑπονοίαις ὑβρίζειν. Ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἀνηέχθη πρὸς τὸν Κῦρον, ἅτε δὴ σοφώτερος ἂν τῆ Κροῖσε, καὶ τὸν λόγον τῆ Σόλωνος ἰχυρὸν ἐν τῷ παραδείγματι βλέπων, ἐ μόνον ἀφῆκε τὸν Κροῖτον, ἀλλὰ καὶ τιμῶν ἐφ' ὅσον ἐζῆ διετέλεσε. καὶ δόξαν ἔρχεν ὁ Σόλων, ἐνὶ λόγῳ τὸν μὲν σώσας, τὸν δὲ παιδεύσας τῶν βασιλέων.

XXIX. Οἱ δ' ἐν ἄσει πάντες ἐσασίαζον ἀποδημῆντος τῆ Σόλωνος. καὶ προεισήκει τῶν μὲν Πεδιέων Λυσιέργος, τῶν δὲ Παράλων Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμαίωνος, Πεισίφρατος δὲ τῶν Διακυρίων. ἐν οἷς ἦν ὁ Θητικὸς ἔχλος, καὶ μάλιστα τοῖς πλεστοῖς ἀχθόμενος. ὥσε χρῆθαι μὲν ἔτι τοῖς νόμοις τὴν πόλιν, ἤδη δὲ πράγματα νεώτερα προσδοῶν, καὶ ποθεῖν ἅπαντας ἐτέραν κατάσασιν, ἐκ ἴσον ἐλπίζοντας, ἀλλὰ πλέον ἐξεῖν ἐν τῇ μεταβολῇ, καὶ κρατήσασιν παντάπασιν τῶν διαφερομένων. ἔτω δὲ τῶν

1 B. 1. ἐστίν.

2 B. 1. 3. ἀπίη. Junt. Ald. ἀπίη.

3 R. quærit, num legend. τὰγαθὰ in plur. an δόξα τις ἀγαθῶν.

4 Hanc lectionem revocavit R. e Junt. & Ald. pro vulg. ἐκέλευσε.

τῶν πραγμάτων ἐχόντων, ὁ Σόλων παραγενόμενος εἰς τὰς Ἀθήνας, αἰδῶ μὲν εἶχε καὶ τιμὴν παρὰ πᾶσιν, ἐν δὲ κοινῷ λέγειν καὶ πράσσειν ὁμοίως ἔη ἔτ' ἦν δυνατός, ἐδὲ πρόθυμος ὑπὸ γήρωσ, ἀλλ' ἐντυγχάνων ἰδίᾳ τοῖς προεσῶσι τῶν εἰσέων ἀνδράσιν, ἐπειρᾶτο διαλύειν καὶ συναρμόττειν, μάλιστα τῷ Πεισιράτῃ προσέχειν δοκῆντος αὐτῷ. καὶ γὰρ αἰμύλον τι καὶ προσφιλὲς εἶχεν ἐν τῷ διαλέγεσθαι, καὶ βοηθητικὸς ἦν τοῖς πένησι, καὶ πρὸς τὰς ἐχθρας ἐπιεικὴς καὶ μέτριος. ἃ δὲ φύσει μὴ προσῆν αὐτῷ, καὶ ταῦτα μιμᾶμενος, ἐπίσευετο μᾶλλον τῶν ἐχόντων, ὡς εὐλαβὴς καὶ κόσμιος ἀνὴρ, καὶ μάλιστα δὴ τὸ ἴσον ἀγαπῶν, καὶ δυσχεραίνων, εἴ τις τὰ παρόντα κινοῖ, ἢ νεωτέρων ὀρέγοιτο. τέτοις γὰρ ἐξηπάτα τὲς πολλὰς. ὁ δὲ Σόλων, ταχὺ τὸ ἦθος ἐφώρασεν αὐτῷ, καὶ τὴν ἐπιβελὴν πρῶτος ἐγκυατεῖδεν· ἔμην ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐπειρᾶτο πρᾶννεῖν καὶ νεθετεῖν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔλεγε καὶ πρὸς ἑτέρας, ὡς εἴ τις ἐξέλκοι τὸ Φιλόπρωτον αὐτῷ τῆς ψυχῆς, καὶ τὴν ἐπίθυμίαν ἰάσαιοτο ¹ τῆς τυραννίδος, ἔη ἔσιν ἄλλος εὐφύεστερος πρὸς ἀρετὴν, ἐδὲ βελτίων πολίτης· ἀρχομένων δὲ τῶν περὶ Θέσπιν ἤδη τὴν τραγωδίαν κινεῖν, καὶ διὰ τὴν καινότητητα τὲς πολλὰς ἀγαντος τῷ πράγματος, ἔπω δ' εἰς ἄμιλλαν ἐναγώνιον ἐξηγγέμενα, φύσει Φιλήκοος ὦν καὶ Φιλομαθῆς ὁ Σόλων, ἔτι μᾶλλον ² ἐν γῆρα χολῇ καὶ παιδιᾷ καὶ νῆ Δία πότοις καὶ μεσικῇ παραπέμπων ἑαυτὸν, ἐθεάσατο τὸν Θέσπιν αὐτὸν ὑποκρινόμενον, ὥσπερ ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς. μετὰ δὲ τὴν θῆαν προσαγορεύσας αὐτὸν, ἠρώτησεν, εἰ τοςάτων ἐναντίου ἔη αἰχύνεται τηλικαῦτα ψευδόμενος. Φήσαντος δὲ τῷ Θέσπινος, μὴ δεινὸν εἶναι τὸ μετὰ παιδιᾶς λέγειν τὰ ³ τοιαῦτα

1 deest B. 1.

2 R. susp. ἔτι δὲ μᾶλλον.

3 deest B. 1, 3. Junt. Ald.

αὐτα καὶ πράσσειν, σφόδρα τῇ βασιλείᾳ τὴν γῆν αὐτῶν πατάξας· ταχὺ μέντοι τὴν παιδίαν, ἔφη ἰ, ταύτην ἐπαινεῦντες καὶ τιμῶντες, εὐρήσομεν ἐν τοῖς συμβολαίοις.

XXX. Ἐπεὶ δὲ κατατρώσας αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ Πεισιφρατος ἦεν εἰς ἀγορὰν ἐπὶ ζεύγους κομιζόμενος, καὶ παρώξυνε τὸν δῆμον ὡς διὰ τὴν πολιτείαν ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν ἐπιβεβηλευμένος, καὶ πολλὰς εἶχεν ἀγανακτικότητας καὶ βῶντας, προσελθὼν ἐγγὺς ὁ Σόλων καὶ παραστάς. Οὐ καλῶς, εἶπεν, ὦ παῖ Ἴπποκράτης, ὑποκρίνη τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεῖα. ταῦτά γὰρ ποιεῖς τὰς πολίτας παρακινεῖς, οἷς ἐπεινός τὰς πολεμίας ἐξηπάτησεν αἰνισάμενος ἑαυτόν. Ἐκ τέττε τὸ μὲν πλῆθος ἦν ἔτοιμον ὑπερμαχεῖν τῷ Πεισιφράτῃ, καὶ συνῆλθεν εἰς ἐκκλησίαν ὁ δῆμος. Ἀρίστωνος δὲ γράψαντος, ὅπως δοθῶσι πεντήκοντα κορυνηφόροι τῷ Πεισιφράτῃ, Φυλακῇ τῷ σώματος, ἀντεῖπεν ὁ Σόλων ἀναστάς, καὶ πολλὰ διεξῆλθεν ὅμοια τέτοις, οἷς διὰ τῶν ποιημάτων γέγραφεν·

Εἰς γὰρ γλῶσσαν ὄρατε καὶ εἰς ἔπη αἰμίλει ἀνδρός.

Ἵμων δ' εἰς μὲν ἕκαστος ἀλάττει βάλει,

Σύμπασιν δ' ἐμῖν χαῦνος ἔνεσι νόος.

ὄρων δὲ τὰς μὲν πένητας ὀρωμένους χαρίζεσθαι Πεισιφράτῃ, καὶ δορυβῆντες, τὰς δὲ πλεσίους ἀποδιδράσκοντας καὶ ἀποδειλιῶντας, ἀπῆλθεν, εἰπὼν, ὅτι τῶν μὲν ἔστι σοφώτερος, τῶν δ' ἀνδρειότερος· σοφώτερος μὲν τῶν μὴ συνιέντων τὸ πραττόμενον. ἀνδρειότερος δὲ τῶν συνιέντων μὲν, ἐναντιῶσαι δὲ τῇ τυραννίδι φοβημένων. τὸ δὲ ψήφισμα κυρώσας ὁ δῆμος, ἐδὲ περὶ τῷ πλήθους ἔτι τῶν κορυνηφόρων διεμικρολογεῖτο πρὸς τὸν Πεισιφρατον, ἀλλ' ὅσας ἐβέλετο τρέφοντα καὶ συνάγοντα

Φα-

1 deest vulg. B. 1. dedit post ταχὺ; B. 3. ante ταύτην.
— Post ἐπαινεῦντες add. V. B. 1. 3. ἔγω.

Φανερώς περιεώρα, μέχρι τὴν ἀκρόπολιν κατέχευε. γενομένης δὲ τέττα, καὶ τῆς πόλεως συνταραχθείσης, ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκιμαϊωνιδῶν. ὁ δὲ Σόλων, ἤδη μὲν ἦν σφόδρα γέρον, καὶ τὰς βοηθᾶντας ἐκ εἶχεν, ὅμως δὲ προῆλθεν εἰς ἀγορὰν, καὶ διελέχθη πρὸς τὰς πολίτας, τὰ μὲν κακίμων τὴν ἀβελίαν αὐτῶν καὶ μαλακίαν, τὰ δὲ παροξύνων ἔτι καὶ παρακαλῶν μὴ προέδαι τὴν ἐλευθερίαν. ὅτε καὶ τὸ μνημονευόμενον εἶπεν, ὡς πρῶτη μὲν ἦν εὐμαρέστερον αὐτοῖς τὸ καλύσαι τὴν τυραννίδα συνισαμένην ¹, νῦν δὲ μείζον ἔστι καὶ λαμπρότερον ἐκκόψαι καὶ ἀνελεῖν συνεσῶσαν ἤδη καὶ πεφυκυῖαν ². ἔδενός δὲ προσέχοντος αὐτῷ διὰ τὸν φόβον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτῆ, καὶ λαβὼν τὰ ὄπλα, καὶ πρὸ τῶν θυρῶν θέμενος εἰς τὸν σενωπὸν. Ἐμοὶ μὲν, εἶπεν, ὡς δυνατὸν ἦν, βεβοήθηται τῇ πατρίδι καὶ τοῖς νόμοις. καὶ τὸ λοιπὸν ἡσυχίαν ἤγε. καὶ τῶν Φίλων Φεύγειν παραινέντων, ἐ προσεῖχεν, ἀλλὰ ποιήματα γράφων, ὠνεῖδισθε τοῖς Ἀθηναίοις.

Εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέραν κακίτητα,

Μὴ τι Θεοῖς τέτων μῆνιν ἐπαμφέρετε.

Αὐτοὶ γὰρ τέττας ἠύξῃσατ' ἐρύματα ³ δόντες,

Καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔχετε ⁴ δελοσύνην.

XXXI. Ἐπὶ τέτοις δὲ πολλῶν νεφετέντων αὐτὸν ὡς ἀποθανέμενον ὑπὸ τῆ τυράννης, καὶ πυνθανομένων, τίνοι πισεύων ἔτιως ἀπονοεῖται; Τῷ γῆρα, εἶπεν. ἐ μὴν ἄλλ' ὁ Πεισίφρατος ἐγγρατῆς γενόμενος τῶν πραγμάτων,

¹ B. I. μὴ συνισαμ.

² Br. *supr.* πεπηγυῖαν.

³ Teste H. Steph. legitur etiam ἠύξῃσατε ἐρύματα, nec non ἐρύσια pro ἐρύματα. Pro μῆνιν versus præced. Diog. Laert. dat μοῖραν; uti idem ἠύξῃσατε, ἐρύσια.

⁴ Br. *mauvlt* ἔχετε, *jam habetis*.

των, ἔτως ἐξετεράπευσε τὸν Σόλωνα, τιμῶν καὶ Φιλοφρονέμενος καὶ μεταπεμπόμενος, ὥσε καὶ σύμβελον εἶναι, καὶ πολλὰ τῶν πρασσομένων ἐπαινεῖν. καὶ γὰρ ἐΦύλαττε τὰς πλείους νόμους τῷ Σόλωνος, ἐμμένων πρώτος αὐτὸς, καὶ τὰς Φίλας ἀναγκάζων. ὅς γε καὶ Φόνας προσκλήθει εἰς Ἄρειον πάγου ἤδη τυραννῶν, ἀπήντησε κοσμίως, ἀπολογησόμενος· ὁ δὲ κατηγορὸς ἐχθρήκασε. καὶ νόμους αὐτὸς ἐτέρους ἔγραψεν, ὧν ἐστὶ ¹ καὶ ὁ τὰς πηρωθέντας ἐν πολέμῳ δημοσίᾳ τρέφεσθαι μελεῶν. τῆτο δὲ Φησὶν Ἡρακλείδης καὶ πρότερον ἐπὶ Θερασίππῳ πηρωθέντι τῷ Σόλωνος ψηφισαμένως, μιμησασθαι τὸν Πεισίπρατον. ὥς δὲ Θεόφραστος ἰσόρηκε, καὶ τὸν τῆς ἀργίας νόμον ἐ Σόλων ἐθήκειν, ἀλλὰ Πεισίπρατος, ὃν τὴν τε χώραν ἐνεργεστέρα καὶ τὴν πόλιν ημεραισιότεραν ἐποίησεν. ὁ δὲ Σόλων ἀψάμενος μεγάλης τῆς περὶ τὸν Ἀτλαντικὸν λόγου ἢ μῦθου πραγματείας, ὃν διήκασε ² τῶν περὶ Σάϊν λογίων, προσήκοντα τοῖς Ἀθηναίοις, ἐξέκαμεν, ἐ δι' ἀχολίαν, ὥς Πλάτων Φησὶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ γήρας, Φοβηθεὶς τὸ μέγεθος τῆς γραφῆς. ἐπεὶ χολῆς γε περιεσίαν αὐτῷ μηνύσκειν αἰσιοαῦται Φωναί·

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

Καί,

Ἔργα δὲ Κυπρογενῆς νῦν μοι Φίλα καὶ Διονύσας,
Καὶ Μασσέων ³, ἃ τίθησ' ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

XXXII. Ὡς δὲ χώρας καλῆς ἔδαφος ὁ Πλάτων ἔρημον, αὐτῷ δὲ πως κατὰ συγγένειαν προσήκον, ἐξεργάσασθαι καὶ διακοσμήσαι Φιλοτιμύμενος τὴν Ἀτλαντικὴν ὑπόθεσιν, πρόθυρα μὲν μεγάλα, καὶ περιβόλας καὶ αὐτὰς τῇ ἀρχῇ περιέθηκεν, οἷα λόγους ἐδεῖς ἄλλος ἔχεν,

¹ B. 1. ὧν εἰς ἐστὶ.

² R. susp. ὃν δὴ ἤκασε.

³ B. 1. 3. Μασσίων.

ἔχεν, ἔδδ' μῦθος, ἔδδ' ποιήσις. ὄψ' δ' ἀρξάμενος, προκατέλυσε τὰ ἔργα τὸν βίον, ὅσω μᾶλλον εὐφραίνει τὰ γεγραμμένα, τοσάτω μᾶλλον τοῖς ἀπολειφθεῖσιν ἀνιάσας. ὡς γὰρ ἢ πόλις τῶν Ἀθηναίων τὸ Ὀλυμπιεῖον, ἕτως ἢ Πλάτωνος σοφία τὸν Ἀτλαντικὸν ἐν πολλοῖς καλοῖς ¹ μόνου ἔργον ἀτελὲς ἔχκειν. ἐπεβίωσε δ' ἐν ὃ Σόλων ἀρξάμενος τὰ Πεισιστράτε τυραννεῖν, ὡς μὲν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἰσορεῖ, συχνὸν χρόνον, ὡς δὲ Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐλάττωα δυοῖν ἐτῶν. ἐπὶ Κωμῆς μὲν γὰρ ἤρξατο τυραννεῖν Πεισιστράτος· ἐφ' ² Ἡγεστράτε δὲ Σόλωνα φησὶν ὁ Φανίας ἀποθανεῖν, τὰ μετὰ Κωμῆαν ἄρξαντος. ἢ δὲ δὴ διασπορὰ κατακαυθέντος αὐτῆ τῆς τέφρας περὶ τὴν Σαλαμινίων νῆσον, ἐσι μὲν διὰ τὴν ἀτοπίαν ἀπίθανος παντάπασι καὶ μυθώδης· ἀναγέγραπται δ' ὑπὸ τε ἄλλων ἀνδρῶν ἀξιολόγων, καὶ Ἀριστοτέλης τὰ Φιλοσόφῃ.

Π Ο Π Λ Ι Κ Ο Λ Α Σ

ΤΟΙΟΥΤΩ δὲ γενομένῳ τῷ Σόλωνι τὸν Ποπλικόλαν παραβάλλομεν· ὡ τῆτο μὲν ὕστερον ὁ Ῥωμαίων δῆμος ἐξεῦρεν ἐπὶ τιμῇ τένομα, πρὸ τῆ ³ δὲ Πόπλιος Οὐαλέριος ἐκαλεῖτο· Οὐαλερίε δοκῶν ἀπόγονος εἶναι τῶν παλαιῶν ἀνδρὸς κίτιωτάτε γενομένης Ῥωμαίε καὶ Σαβίνε ἐκ πολεμίων ἕνα γενέσθαι δῆμον. ὃ γὰρ μάλις τὰς βασιλεῖς εἰς ταυτὸ πείσας συνελθεῖν καὶ διαλλάξας ⁴, ἐπεινός ἐς τὴ τέτω δὴ κατὰ γένος προσήμων Οὐαλέριος, ὡς Φασί, βασιλευομένης μὲν ἐτι τῆς

1 R. *supr.* ἐν πολλοῖς καὶ καλοῖς.

2 B. 1. ἐξ.

3 Ita Anon. & B. 1. 3. Junt. Ald. — Vulg. *stant* πρὸ 7ῆ-
τα. Br. *manvult* προτῆ.

4 B. 1. *συνδιαλλάξας*.

τῆς Ῥώμης, ἐπιφανῆς ἦν διὰ λόγον καὶ πλῆτον. ὧν τῶ μὲν ὀρθῶς καὶ μετὰ παρρησίας ἀεὶ χρώμενος ὑπὲρ τῶν δικαίων, ἀφ' ἧ δὲ ¹ τοῖς δεομένοις ἐλευθερίως καὶ Φιλανθρώπως ἐπαριῶν, δῆλος ἦν εὐθὺς, εἰ γένοιτο δημοκρατία, πρωτεύων. ἐπεὶ δὲ Ταρνύνιον Σάπερβον, ἕτε λαβόντα τὴν ἀρχὴν καλῶς, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ παρὰ νόμους, ἕτε χρώμενον αὐτῇ βασιλικῶς, ἀλλ' ὑβρίζοντα καὶ τυραννῶντα, μισῶν ὁ δῆμος καὶ βαρυνόμενος, ἀρχὴν ἀποσάσεως ἔλαβε τὸ Λακρητίας πάσος, αὐτὴν ἐπὶ τῶ ² βιαθῆναι διεργασαμένης. καὶ Λεύκιος Βρότος ἀπίομενος τῶν πραγμάτων τῆς μεταβολῆς, ἐπὶ πρῶτον ἤλθε τὸν Οὐαλέριον, καὶ χρῆσάμενος αὐτῶ προθυμοτάτῳ, συνεξέβαλε τὰς βασιλεῖς. καὶ μέχρι μὲν ἐπίδοξος ἦν ὁ δῆμος ἕνα χειροτονήσῃν ἀντὶ τῆ βασιλείας στρατηγόν, ἡσυχίαν ἤγευ ὁ Οὐαλέριος, ὡς τῶ Βρότῳ μᾶλλον ἀρχεῖν προσῆμιον, ἡγεμόνι τῆς δημοκρατίας ³ γεγεννημένῳ. δυσχεραينوμένους δὲ τῆς μοναρχίας ὀνόματος, καὶ δοιῶντος ἂν ἀλυπότερον τῆ δῆμος μεριδιεῖσαν ⁴ ὑπομεῖναι τὴν ἀρχὴν, καὶ δύο προβαλλομένους καὶ καλῶντος, ἐλπίζων μετὰ τῆ Βρότῳ ⁵ αἰρεθῆσθαι καὶ συνυπατεῦσαι, διήμαρτεν. ἠρέθη γὰρ ἀκοντι τῶ Βρότῳ συνάρχων ἀντὶ τῆ Οὐαλερίε Ταρνύνιος Κολλατῖνος, ὁ Λακρητίας ἀνὴρ, ἐδὲν ἀρετῇ Οὐαλερίε διαφέρων. ἀλλ' οἱ δυνατοὶ δεδιότες τὰς βασιλεῖς, ἕτε

πολλὰ

1 B. 1. ἡ δ' ἀφ' ἧ.

2 B. 1. ἐπὶ τῶ. Seq. καὶ aut delendum cenfet R. aut per etiam explicandum. Post τῶν πραγμ. l. seq. inferunt B. 1. 3. καὶ. — Voces tunc sequentes τῆς μεταβολῆς aut delenda cenfet R. cum sufficere possint τῶν πραγμ. & non dicatur ἀπίομαι τῆς μεταβ. sed ἔχειν — aut, si serventur, legendum: ἀπίομαι. 7. πραγμάτων, κοινωνήσονται τῆς μεταβολῆς ἐπὶ πρῶτον.

3 Teste H. Steph. etiam legitur ἐλευθερίας.

4 Junt. Ald. & aliae vetustiores vitiose μετριεῖσαν.

5 Junt. dat μετὰ τὸν Βρότον, quam leet. R. explicari posse cenfet secundum Brutum, cui primæ partes debebantur.

πολλὰ πειρῶντας ἔξωθεν, καὶ μαλάσσοντας τὴν πόλιν, ἐβέλοντο τὸν ἐντουάτατον αὐτοῖς ἔχθρὸν ἔχειν στρατηγὸν, ὡς ἔχ ὑφισόμενον.

II. Ἀγανακτῶν ἔν ὁ Οὐαλέριος, εἰ μὴ πισεύεται πάντα πράττειν ἕνεκα τῆς πατρίδος, ὅτι μηδὲν ἰδίᾳ κακὸν ὑπὸ τῶν τυράννων πέπονθε, τῆς τε βελῆς ἀπέση, καὶ τὰς συνηγορίας ἀπέειπε, καὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ παντελῶς ἐξέλιπεν. ὥσε καὶ λόγον τοῖς πολλοῖς παραχειῖν καὶ Φροντιῖδα, Φοβεμένοις, μὴ δι' ὄργην προσδέμενος τοῖς βασιλεῦσιν ἀνατρέψη¹ τὰ πρήγματα, καὶ τὴν πόλιν ἐπισφαλῶς ἔχασαν. ἐπεὶ δὲ καὶ πρὸς ἐτέρας τινὰς ὑποψίαν ἔχων ὁ Βρῆτος ἐβέλετο διὰ σφαιγίων ὀρῶσαι τὴν βελήν, καὶ προεῖπεν ἡμέραν, κατέβη μάλα Φαιδρὸς εἰς ἀγορᾶν ὁ² Οὐαλέριος, καὶ πρῶτος ὁμώσας μηδὲν ἐνδώσειν, μηδ' ὑφίσεσθαι Ταρκυνίῳ, ἀλλὰ πολεμήσειν κατὰ κράτος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἠδονὴν τε τῇ βελῇ καὶ θάρσος ἅμα τοῖς ἀρχασι παρέχεν. εὐθύς δὲ καὶ τὰ ἔργα τὸν ὄρκιον ἐβεβαίε³. πρέσβεις γὰρ ἦγον ἀπὸ Ταρκυνίε γράμματα νομίζοντες ἐπαγωγὰ τῆ δῆμῳ, καὶ λόγους ἐπιεικεῖς, οἷς μάλιστα τὰς πολλὰς ᾤοντο⁴ διαφθεῖρειν, λεγομένοις παρὰ βασιλέως, ἀφειμέναι τὸ Φρόνημα καὶ μετρίων δεῖσθαι δοκῆντος. τέρας εἰς τὸ πλῆθος οἰομένων δεῖν τῶν ὑπάτων προάγειν, ἐκ εἶασεν ὁ Οὐαλέριος, ἀλλ' ἐνέση καὶ διεκάλυπεν ἀνθρώποις πένησι, καὶ μᾶλλον βαρυνομένοις τῆς τυραννίδος

Q 2

δος

1 B. I. 3. Junt. ἀνατρέψη.

2 Revoeavit Br. hunc artic. e Junt. omiffum in Aldina reliquisque eam infecutis.

3 B. I. ἐβεβαίειν.

4 Junt. Ald. ᾤετο, ad Tarquinium refer. — Pro διαφθεῖρειν R. mavult διαφθερεῖν in fut. Pro λεγομένοις Anon. λεγομίνας. Quod si admittendum, necesse erit etiam ἕς legi, sc. λόγους.

δος τὸν πόλεμον, ἀρχὰς καὶ προφάσεις νεωτερισμῶν ἐγγενέσθαι.

III. Μετὰ δὲ ταῦτα πρέσβεις ἦγον ἕτεροι, τῆς τε βασιλείας ἀφίστασαι, καὶ πολεμῶντα παύσασθαι τὸν Ταρκύνιον λέγοντες, ἀπαιτεῖν δὲ τὰ χρήματα, καὶ τὰς ἐσίας αὐτῶ, καὶ Φίλοις καὶ οἰκείοις, ἀφ' ὧν διαβιώσονται Φεύγοντες ¹. ἐπιλωμένων δὲ πολλῶν, καὶ μάλιστ' αὐτῶν Κολλατίνε συναγορεύοντος, ἄτρεπλος ² ὢν ἀνὴρ καὶ τραχὺς ὄργην ὁ Βρέτος, ἐξέδραμ' εἰς ἀγορὰν, προδότῃν ἀποκαλῶν τὸν συνάρχοντα, πόλεμος καὶ τυραννίδος ἀφορμὰς χαριζόμενος, οἷς δεινὸν ἦν ὄντως ἐφόδια Φυγῆς ψηφίσασθαι. συνελθόντων δὲ τῶν πολιτῶν, πρῶτος ³ ἰδιώτης ἀνὴρ εἶπεν ἐν δήμῳ τότε Γάιος Μινένκιος, τῶν τε Βρέτων διακελευόμενος, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις παραινῶν, ὄρῳ, ὅπως τὰ χρήματα μετ' αὐτῶν ὄντα πολεμοίῃ πρὸς τὰς τυράννας μᾶλλον, ἢ μετ' ἐπεινῶν πρὸς αὐτάς. ἔ μὴν ἄλλ' ἔδοξε τοῖς Ῥωμαίοις, τὴν ἐλευθερίαν ἔχασιν, ὑπὲρ ἧς ἐπολέμεν, μὴ προέσθαι τὴν εἰρήνην ἕνεκα χρημάτων, ἀλλὰ συνειβάλλειν καὶ ταῦτα τοῖς τυράννοις. ἦν δ' ἄρα Ταρκυνίῳ λόγος μὲν ἐλάχιστος τῶν χρημάτων, ἢ δ' ἀπαίτησις ἅμα ⁴ πείρα τῆς δήμης, καὶ κατασκευὴ προδοσίας. καὶ ταύτην ἐπραττον οἱ πρέσβεις, ὑπομένοντες ἐπὶ τῇ τῶν χρημάτων προφάσει, τὰ μὲν ἀποδίδοθαι, τὰ δὲ φυλάττειν,
τὰ

¹ Lectio & interpunctio edit. Francf. ita se habet: αὐτῶ καὶ φίλοις καὶ οἰκείοις, ἀφ' ὧν διαβιώσονται, φεύγοντες. In variant. catal. annotatum est: Anon. habere καὶ φίλοις καὶ οἰκείοις.

² Ita Anon. B. 1. 3. — Vulg. ἄτρεπος. B. 1. legit paulo post εἰς ὄργην, unde Br. susp. τραχὺς legendum.

³ Junt. πρῶτως, quasi hæc esset sententia, plebe tum primum in concionem congressa.

⁴ B. 1. ἦν ἅμα, quod Br. placet. Paulo post pro ταύτην B. 1. 3. ταύτ'.

τὰ δ' ἀποπέμπειν Φάσκοντες, ἄχρις ἔ διεφθειραν οἷ-
 κες δὴ τῶν καλῶν κἀγαθῶν νομιζομένων, τὸν Ἀκυ-
 λίων τρεῖς ἔχοντα βουλευτάς, καὶ δύο τὸν Οὐίτελλίων 1.
 ἔτοι πάντες ἦσαν ἀπὸ 2 μητέρων ἀδελφοῖ 3 Κολλιατί-
 νη τῷ ὑπατεύοντος· ἰδίᾳ δὲ Οὐίτελλίοις ἐτέρα πρὸς
 Βρεῖτον οἰκειότης ὑπῆρχεν. ἀδελφὴν γὰρ αὐτῶν ὁ Βρεῖ-
 τος εἶχε, καὶ παῖδας ἐξ αὐτῆς πλείονας· ὧν δύο τὰς 4
 ἐν ἡλικίᾳ, συγγενεῖς ὄντας ἅμα καὶ συνήθεις, οἱ Οὐί-
 τέλλιοι προσηγάγοντο, καὶ συνέκισαν ἐν τῇ προδοσίᾳ
 γενέσθαι, καὶ καταμίξαντας ἑαυτὰς εἰς γένος μέγα τὸ
 τῶν Ταρμυνίων καὶ βασιλικὰς ἐλπίδας, ἀπαλλαγήναι
 τῆς τῷ πατρὸς ἀβελτερίας καὶ χαλεπότητος. χαλε-
 πότητα μὲν τὸ ἀπαραίτητον αὐτῷ πρὸς τὰς πονηρὰς 5
 λέγοντες· τῇ δ' ἀβελτερίᾳ προσποιήματι καὶ παρακα-
 λύμματι πολὺν χρόνον, ὡς ἔοικε, χρησάμενος ἐσφαλείας
 ἕνεκα πρὸς τὰς τυράννας, ἐδ' ὑπερον ἐφύγεν αὐτῆς τὴν
 ἐπωνυμίαν.

IV. Ὡς δ' ἐν ἐπειθή 6 τὰ μεिरάνια, καὶ τοῖς
 Ἀκυλίοις εἰς λόγους ἤλθεν, ὄρμιον ὁμόσαι μέγαν ἔδοξε
 πᾶσι καὶ δεινὸν, ἀνθρώπε σφαγέντος ἐπισπείσαντας 7
 αἷμα, καὶ τῶν σπλάγχχνων θιγόντας. ἐπὶ τέτοις εἰς

Q 3

τὴν

1 Ita hic locus a R. emendatus. Vulg. dant: τῶν Ἀκυλίων
 7ρ. ἔχοντας βελ. καὶ δ. τῶν Οὐίτ. — Per βουλευτάς R. non
 senatores, sed factionis socios vult intelligi, uti jam Xyl. ver-
 tit: Aquilliorum & Vitelliorum, ex hac duobus, ex illa tribus
 consilii focis sibi adscitis. Aliter sentit Schirach, *Senatoren*
 vertens. Prius δὴ dant B. 1. 3. Junt. δύο.

2 B. 1. 3. Junt. Ald. ὑπὸ.

3 Sic recte prima dedit Aldina; vitiose Junt. ἀδελφοί.

4 B. 3. ὧν δὴ 7ς; B. 1. deest sequens ἅμα.

5 R. deesse videtur μῖσος.

6 B. 1. 3. συνεπειθή.

7 Junt. sola dat ἐπισπείσαντες. Non prorsus rejicienda vi-
 detur Br. hæc lectio, cum σπᾶν Græcis, & trahere Latinis
 sæpe usurpetur pro bibere.

τὴν Ἀκυλίῳ οἰκίῳ συνῆλθον. ἦν δ' οἶκος, ἐν ᾧ ταῦτα δράσειν ἔμελλον, οἷον εἰκὸς, ὑπέρημος καὶ σιωτώδης. ἔλαθεν ἔν αὐτὸς οἰκίτης, ὄνομα ¹ Οὐινδίνιος, ἔνδον κατακρύψας ἑαυτὸν, ἔκατ' ἐπιβελήν, ἢ προαίδησιν τινα τῷ μέλλοντος, ἀλλ' ἔνδον ὡν ἔτυχε, καὶ προσῆσιν αὐτοῖς μετὰ σπαδῆς Ὀφθῆναι Φοβηθεῖς, ὑπέση ², λάρνακα κειμένην πρὸ αὐτῶ ποιησάμενος, ὡσε καὶ τῶν πραττομένων ³ θεατῆς γενέσθαι, καὶ τῶν βελευμάτων ἐπήκοος. ἔδοξε δ' αὐτοῖς τὰς ὑπάτους ἀναρρεῖν· καὶ ταῦτα δηλέσας γράψαντες ἐπισολὰς πρὸς τὸν Ταρύνιον, ἔδωκαν τοῖς πρέσβεσι. καὶ γὰρ ὤκειν αὐτόφθι, τῶν Ἀκυλίῳ ξένοι γεγονότες, καὶ τότε τῇ συνωμοσίᾳ παρήσαν. ὡς δὲ ταῦτα πράξαντες ἀπηλλάγησαν ⁴, ὑπεξελθὼν δὲ Οὐινδίνιος λάθρα χρῆσασθαι τοῖς προσπεσῶσιν ἐκ εἶχεν ⁵, ἀλλ' ἠπορεῖτο, δεινὸν μὲν ἠγόμενος, ὡσπερ ἦν, πρὸς πατέρα Βρεττον υἱῶν ἐξάγισα κατηγορεῖν, ἢ πρὸς θεῖον ἀδελφιδῶν, τὸν Κολλατῖνου· ιδιώτην δὲ Ῥωμαίων ἐδένα νομίζων ἐχέγγυον ἀπορρήτων τηλικύτων, πᾶν δ' αὖ μᾶλλον, ἢ δυνατὸς ὡν ἡσυχίαν ⁶ ἀγειν. ἐλαυνόμενος δὲ ⁷ τῷ συνειδότη τῷ πράγματος, ὠρμησέ πως ⁸ πρὸς τὸν Οὐαλέριον, μάλισά πως τοῖς κοινοῖς καὶ Φιλανθρώποις ⁹ ἐπαχθεῖς τῷ ἀνδρὸς,

1 B. 1. ἴκνομα.

2 Br. mavult ὑπεξίση. R. autem defendit lect. vulg.

3 Junt. Ald. πραγμάτων.

4 V. ἀπήσαν.

5 Junt. Ald. εἶχεν.

6 B. 1. μᾶλλον ἐκ ἦν δυνατὸς ἡσυχίαν.

7 Ex mente Br. legendum vel ἴσ, vel δῆ. Posterius praefert. In B. 1. 3. deest δέ.

8 Delendum censet Br. cum proxime sequatur μάλισά πως.

9 Br. mavult τῷ κοινοῖ καὶ Φιλανθρώπων, seu usitatiorem loquendi formulam. R. autem post ἀνδρὸς deesse censet ἴσ-ποις.

ἄνδρὸς, ὅτι πᾶσιν εὐπρόσδοτος ἦν τοῖς δεομένοις, καὶ τὴν οἰκίαν αἰεὶ παρεῖχεν ἀνεωγμένην, καὶ λόγον ἔδεδόξεν, καὶ χρεῖαν ἀπέβριπτε ¹ τῶν ταπεινῶν.

V. Ὡς ἔν ἀνέβη πρὸς αὐτὸν ὁ Οὐινδίουσιος καὶ κατεῖπε πάντα, Μάρκη τε τῆ ἀδελφῆ παρόντος αὐτῶ μόνου, καὶ τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεῖς καὶ δείσας ὁ Οὐαλερίσιος, ἐκέτι προήγατο τὸν ἀνδρωπον, ἀλλὰ καταλιεῖσας εἰς τὸ οἶκημα, καὶ Φύλακα τὴν ἑαυτῆς γυναικῆ ταῖς θύραις ἐπισήσας, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐκέλευσε τὴν βασιλικὴν ἑπαυλίην περιχόντα, τὰ γράμματα λαβεῖν, ἂν δυνατὸν ἦ, καὶ τὰς οἰκέτας παραφυλάττειν· αὐτὸς δὲ, πελατῶν τε πολλῶν καὶ φίλων αἰεὶ περὶ αὐτὸν ὄντων, καὶ θεραπείας συχνῆς, ἐβάδιζε πρὸς τὴν οἰκίαν τῶν Ἀυυλίων, ἐν ἔνδον ὄντων. εἰδὸ μηδενοῦς ἂν προσδοκῆσαντος, ἠσάμενος διὰ τῶν θυρῶν, ἐντυγχάνει τοῖς γράμμασι κειμένοις, ὅπερ κατέλυον οἱ πρέσβεις. ταῦτα δ' αὐτῆ ² πράττοντος, οἱ Ἀυυλιοὶ δρόμῳ προτεφέροντο, καὶ περὶ τὰς θύρας συμμίξαντες, ἐζήτην ἀφελέσθαι τὰς ἐπισολὰς. οἱ δ' ἠμύναντο, καὶ τὰ ἱμάτια περιβαλόντες αὐτῶν τοῖς τραχήλοις, ὑπὸ βίας καὶ μόλις, ἠθῆμενοι καὶ ἠθῆντες, διὰ τῶν σενωπῶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐνέβαλον. τὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τὴν ἑπαυλίην ἅμα τὴν βασιλικὴν ἐγίνετο, τῆ Μάρκη γραμμάτων ἐτέρων ἐν ³ τοῖς σιεύεσι κοιμιζομένων ἐπιλαβομένη, καὶ τῶν βασιλικῶν ὅσας δυνατὸς ἦν ἔλιποντος εἰς τὴν ἀγορὰν.

VI. Ἐπεὶ δὲ τὸν θόρυβον κατέπαυσαν οἱ ὑπαῖτοι, καὶ τῆ Οὐαλερίσιος κελεύσαντος, ἐν τῆς οἰκίας Οὐινδίουσιος

Q 4

¹ V. ἀπεβρίπτει.

² Junt. & Ald. dant αὐτῶ πράττοντος, unde Br. effici posse colligit αὐτῶν πραττόντων, Poplicola, & ejus clientibus, ob infrequentia οἱ δ' ἠμύναντο.

³ deest Junt. & Ald. — Pro κοιμίζ. V. συγκοιμιζομένων.

δίμιος προήχθη, καὶ γενομένης κατηγορίας, ἀνεγνώθη τὰ γράμματα, καὶ πρὸς ἑδὲν ἐτόλμησαν ἀντειπεῖν οἱ ἄνδρες· ἦν μὲν κατήφεια καὶ σιωπὴ τῶν ἄλλων, ὀλίγοι δὲ, βεβλόμενοι τῷ Βρέτῳ χαρίζεσθαι, Φυγῆς ἐμέμνηντο. καὶ τι καὶ ¹ Κολλατῖνος αὐτοῖς ἐλπίδος ἐπιεικῆς ἐνεδίδε, δεδακρυμένος, καὶ Οὐαλέριος σιωπῶν. ὁ δὲ Βρέτος ὀνομασί τοῖν υἱοῖν ² ἐνάτερον προσεῖπεν· Ἄγε, ὦ Τίτε, εἶπεν, ἄγε, ὦ Οὐαλέριε, τί ἐν ἀπολογεῖσθε πρὸς τὴν κατηγορίαν; Ὡς δ' ἑδὲν ἀπεκρίναντο τρεῖς ἐρωτηθέντες, ἕτως ἀποσρέψας πρὸς τὰς ὑπέρτας τὸ πρόσωπον· Ὑμέτερον ἤδη, εἶπε, τὸ λοιπὸν τὸ ἔργον ³. οἱ δ' εὐθὺς συλλαβόντες ⁴ τὰς νεανίσκας, περιεβῆγγυον τὰ ἱμάτια, τὰς χεῖρας ἀπῆγον ὀπίσω, βῆδδοις ἔξαινον τὰ σώματα· τῶν μὲν ἄλλων ἔδυναμένων προσορᾶν, ἐδὲ καρτερέντων, ἐκεῖνον δὲ ⁵ λέγεται μήτε τὰς ὕψεις ἀπαγαγεῖν ἀλλαχόσε, μήτ' οἴῳ τι τρέψαι τῆς περὶ τό πρόσωπον ὀργῆς καὶ βαρύτητος, ἀλλὰ δεινὸν ἐνορᾶν κολαζόμενοις τοῖς παισίν, ἄχρισ ἔκατατείναντες αὐτὰς ἐπὶ τῆδαφος, πελέκει τὰς κεφαλὰς ἀπέκοψαν. ἕτω δὲ τὰς ἄλλας ἐπὶ τῷ συνάρχοντι ποιησάμενος, ἔρχετ' ἔξανασάς· ἔργον εἰργασμένος, ἔτ' ἐκαινεῖν βελομένοις ἀξίως, ἔτε ψέγειν, ἐφικτόν. ἡ γὰρ ἀρετῆς ὕψος εἰ; ἀπάθειαν ἐξέεσησε τὴν ψυχὴν, ἡ πάθος μέγεθος εἰς ἀναληγησίαν. ἑδέτερον δὲ μικρὸν, ἐδ' ἀνθρώπινον, ἀλλ' ἢ θεῖον, ἢ θεριῶδες. δίκαιον δὲ τῆ δόξῃ τῷ ἀνδρὸς τὴν κρίσιν ἐπεδοῖ μᾶλλον, ἢ τὴν ἀρετὴν ἀδενεία τῷ κρινόντος ἀπισεῖσθαι. Ῥωμαῖοι γὰρ ἔτισσῶτον ἔργον οἴονται Ῥωμύλα γενέσθαι τῆς πόλεως τὴν ἴδρου-

1 B. 1. 3. Junt. Ald. καίτοι καί.

2 Ita dedit R. de suo. B. 1. 3. ἄν υἱῶν. Vulg. τὸν υἱόν.

3 H. Steph. artic. ante ἔργον delendum censet.

4 Junt. Ald. συλλαβόμενοι.

5 deest B. 1. uti & 7: seq. l. post οἴῳ.

Ἰβρουσιν, ὅσον Βρέτα, τὴν κλίσιν ¹ τῆς πολιτείας καὶ κατὰσασιν.

VII. Ὡς δ' ἔν ἀπῆλθεν ἐξ ἀγορᾶς τότε, πολὺν μὲν χρόνον ἐκπληξίς εἶχε καὶ Φρίκη ² καὶ σιωπῆ πάντας ἐπὶ τοῖς διακεπραγμένοις· πρὸς δὲ τὴν τῷ Κολλατίνα μαλακίαν καὶ μέλλησιν ἀνεθάρρησαν οἱ Ἀκύλιοι, καὶ χρόνον ἤξιεν λαβόντες ἀπολογήσασθαι, καὶ τὸν Οὐινδίμιον αὐτοῖς ἀποδοθῆναι, δῆλον οὖτα, καὶ μὴ παρὰ τοῖς κατηγόροις εἶναι. βελομένους δὲ ταῦτα συγχωρεῖν, καὶ διαλύοντος ἐπὶ τέτοις τὴν ἐκκλησίαν, ὁ Οὐαλέριος ἔτε τὸν ἀνδρωποῦ οἶός τ' ἦν ἀφεῖναι τῷ περὶ αὐτὸν ὄχλῳ καταμεμιγμένον ³, ἔτε τὸν δῆμον εἶα προέμενον τὰς προδότας ἀπελθεῖν. τέλος δὲ τοῖς σάμασιν ἐπιβαλὼν τὰς χεῖρας, ἐπεκαλεῖτο τὸν Βρέτον, καὶ τὸν Κολλατίνον ἐβόα δεινὰ ποιεῖν, εἰ τῷ συνάρχοντι παιδοφονίας ἀνάγκην προστριψαμένους ⁴ αὐτὸς οἶεται δεῖν καταχαρίζεσθαι ταῖς γυναιξὶ τὰς προδότας καὶ πολεμίους τῆς πατρίδος. ἀγανακτῶντος δὲ τῷ ὑπάτε, καὶ κελεύοντος ἀπάγεσθαι τὸν Οὐινδίμιον, οἱ μὲν ὑπηρέται διωσάμενοι τὸν ὄχλον, ἤπλοντο τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὰς ἀφαιρημένους ἔτυπλον, οἱ δὲ φίλοι τῷ Οὐαλερίῳ προέεσαν ἀμυνόμενοι. καὶ ὁ δῆμος ἐβόα, κελεύων παρεῖναι τὸν Βρέτον. ἤμεν ἔν αὐτίς ὑποσρέψας· καὶ γενομένης αὐτῷ σιωπῆς εἶπεν· ὅτι τοῖς μὲν υἱοῖς αὐτὸς ἀποχρῶν ἦν δικασῆς, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τοῖς πολιταῖς, ἐλευθέροις ἔσι, ψῆφον δίδωσι· λεγέτω δὲ ὁ βελομένος καὶ πειθέτω τὸν δῆμον. ἐκέτι μέντοι ⁵ λόγων ἐδέησεν,

Q 5

ἀλλὰ

1 Ita V. Apon. Vulgo τὴν κλίσιν.

2 desunt καὶ Φρίκη B. 1. — nec non 78 l. seq. ante Κολλατίνα in Junt. & Ald.

3 R. mavult ἔγκταμεμιγμένον.

4 Ita dedit R. de suo, ad 78ς προδότας referens. Vulg. προστριψάμενος.

5 Junt. Ald. μὲν τι, & paulo post ἐδέησαν pro ἐδέησεν.

ἀλλὰ τῆς ψήφου δοθείσης, πάσαις ἀλόντες ἐπελειώθησαν. ὁ δὲ Κολλυατῖνος ἦν μὲν, ὡς εἴποιεν, ἐν ὑποψίᾳ τινὶ καὶ ¹ διὰ συγγένειαν τῶν βασιλέων, ἤχθοντο δ' αὐτῆ καὶ τῷ δευτέρῳ τῶν ὀνομάτων, ἀφοσιόμενοι τὸν Ταρκύνιον. ὡς δὲ ταῦτα συνέβη, παντάπασι προσκρέσας, ἀφῆκε τὴν ἀρχὴν ἐκῶν, καὶ τῆς πόλεως ἐπεξῆλθεν. ἔτω δὲ πάλιν ἀρχαιρεσιῶν γενομένων, ὑπατος ἀνεδείχθη λαμπρῶς Οὐαλέριος, ἀξίαν ἀπολαβῶν ² τῆς προθυμίας χάριν. ἧς οἴομενδς τι δεῖν ἀπολαῦσαι τὸν Οὐινδίκιον, ἐψηφίσατο πρῶτον ἀπελεύθερον ἐκεῖνον ἐν τῇ ³ Ῥώμῃ γενέσθαι πολίτην, καὶ Φέρειν ψῆφον, ἣ βέλοιο Φρατρία προσνεμηθέντα. τοῖς δ' ἄλλοις ἀπελευθέροις ὀψὲ καὶ μετὰ πολὺν χρόνον ἐξῆσιαν ψήφου δημαγωγῶν ἔδωκεν Ἀππιος. ἣ δὲ παντελής ἀπελευθέρωσις ἄχρι νῦν Οὐινδίκια λέγεται, δι' ἐκεῖνον, ὡς Φασί, τὸν Οὐινδίκιον.

VIII. Ἐκ τῆς, τὰ μὲν χρήματα τῶν βασιλέων διαρπάσαι ⁴ τοῖς Ῥωμαίοις ἔδωκεν, τὴν δ' οἰκίαν κατέσκαψαν καὶ τὴν ἔπαυλιν. τῆ δ' Ἀρεῖς πεδίον ⁵ τὸ ἡδισον ἐκένητο Ταρκύνιος, καὶ τῆτο τῷ Θεῷ καθεύρωσαν. ἔτυχε δὲ τετρερισμένον ἄρτι. καὶ κειμένων ἔτι τῶν δραγμαίων, ἐκ ᾤοντο δεῖν ἄλοχον, ἐδὲ χρῆσθαι διὰ τὴν καθιέρωσιν, ἀλλὰ συνδραμόντες ἐφόρον τὰς ἀμάλλιας εἰς τὸν ποταμόν. ὡς δ' αὐτως καὶ τὰ δένδρα κόπτοντες ἐνέβαλον, ἀργὸν παντάπασι τὸ χωρίον ἀνιέντες τῷ Θεῷ καὶ ἀναρπον. ὠθεμένων δὲ πολλῶν ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ ἀθρόων, ὑπήγαγεν ὁ ῥῆς ἔ πολὺν τόπον, ἀλλ' ὅπερ τὰ πρῶτα συνενεχθέντα ⁶ καὶ περιπεσόντα

1 deest B. 1.

2 B. 1. λαβῶν.

3 deest B. 1. 3. Junt.

4 B. 1. διαρπάσαντες.

5 R. sup. πεδία, ἔ 70 ἡδισον. B. 1. deest πεδία.

6 Teste H. Steph. etiam legitur συνενεχθέντα. R. si quid mutandum sit, censet συνενεχθέντα.

τα τοῖς σερευοῖς ὑπέστη, τῶν δ' ἐπιφερομένων διέξοδον ἐκ ἐχόντων, ἀλλ' ἐνιχομένων καὶ περιπλεκομένων, ἐλάμβανεν ἢ σύμπηξις ἰχθύν ¹ καὶ ῥίζωσιν αὐξανομένην ὑπὸ τῷ ρεύματος. ἰλύν τε γὰρ ἐπήγαγε πολλήν, ἢ προσισαμένη τροφήν ² παρείχεν ἅμα καὶ κώλησιν, αἷ τε πληγαὶ σάλον ἐκ ἐποίου, ἀλλὰ μαλακῶς πιέζεσαι συνήλαυνον εἰς ταυτὸ πάντα καὶ συνέπλαττον. ὑπὸ δὲ μεγέθους καὶ γάσεως, ἕτερον αὐτῷ ³ μέγεθος ἐκῆτο, καὶ χώραν ἀναδεχομένην τὰ πλεῖστα τῶν ὑπὸ τῷ ποταμῷ καταφερομένων. τῷτο νῦν νῆσός ἐστιν ἱερὰ κατὰ τὴν πόλιν, ἔχει δὲ ναὸς Θεῶν καὶ περιπάτας, καλεῖται δὲ τῇ Λατίνων Φωνῇ, μέση δυοῖν γεφυρῶν. ἐνιοὶ δὲ τῷτο συμπεσεῖν ἰσορῶσιν, ἔχ' ὅτε Ταρκυνίας καθιερώθη τὸ πεδῖον, ἀλλὰ χρόνοις ἕτερον ἄλλο χωρίον ὁμορῶν ⁴ ἐπέκλω Ταρκυνίας ἀνείσης. ἢ δὲ Ταρκυνία, παρθένος ἦν ἱέρεια μία τῶν Ἑσιάδων. ἔχε δὲ τιμὰς ἀντὶ τέττα μεγάλας, ἐν αἷς ἦν καὶ τὸ μαρτυρίαν αὐτῆς δέχεσθαι μόνης γυναικῶν. τὸ δ' ἐξῆναι γαμεῖσθαι ψηφισαμένων, ἔ προσεδέξατο. καὶ ταῦτα μὲν ἔτω γενέσθαι μυθολογῶσι.

IX. Ταρκύνιον δὲ τὴν ἐκ προδοσίας ἀπογόνοντα τῆς ἀρχῆς ἀνάληψιν, ἐδέξαντο Τυρρῆνοὶ προθύμως, καὶ μεγάλη δυνάμει κατήγον. ἀντεξῆγον δὲ τὰς Ῥωμαῖς οἱ ἕπατοι, καὶ παρέταξαν ἐν χωρίαις ἱεροῖς, ὧν τὸ μὲν Οὖρσον ἄλσος, τὸ δὲ Αἰσέκειον λειμῶνα προσαγορεύεσιν. ἀρχομένων δ' αὐτῶν συνάγειν εἰς χεῖρας, Ἄρῶν ὁ Ταρκυνίας παῖς, καὶ Βρῆτος ὁ Ῥωμαίων ἕπατος, ἔ κατὰ τύχην ἀλλήλοις περιπεσόντες, ἀλλ' ὑπ' ἔχθρας καὶ ὀργῆς, ὁ μὲν ὡς ἐπὶ τύραννον καὶ πολέμιον τῆς πατρίδος,

4 B. 1. 2. ἀρχὴν.

5 V. Anon. τροφήν.

6 V. αὐτό.

7 B. 1. 2. ὁμορῶν.

δος, ὃ δὲ τῆς Φυγῆς ἀμυνόμενος, ὥρμησαν ὁμοσε τοῖς ἵπποις. θυμῷ δὲ μᾶλλον, ἢ λογισμῷ προσμίξαντες, ἠφείδθησαν αὐτῶν ¹, καὶ συναπέθανον ἑλλήλοις. ἔτω δὲ δεινῆ γενόμενε τῆ προάγανος, ἐκ ἔχεν ὁ ἀγῶν τέλος ἐπιεικέστερον, ἀλλὰ καὶ δράσαντες ἴσα καὶ παθόντες οἱ στρατοὶ διεκρίθησαν ὑπὸ χειμῶνος. ἦν ἔν ἐν ἀπόροις ὁ Οὐαλέριος, ἐκ εἰδῶς τὸ τῆς μάχης πέρας, ἀλλὰ τὰς στρατιώτας ὁρῶν τοῖς μὲν αὐτῶν νεκροῖς ἀθυμῶντας, ἐπαιρομένους δὲ τοῖς τῶν πολεμίων· ἔτως ἀκρίτος ἦν καὶ παράλληλος ² ὑπὸ πλήθους ὁ Φόνος. ἔ μὴν ἄλλ' ἐκατέρους ἐγγύθειν ὁρῶμενα τὰ οἰκεία μᾶλλον ἐβεβαίει τὴν ἡττάν, ἢ τὴν νίκην εἰκαζόμενα τὰ τῶν πολεμίων. ἐπελθόντος δὲ νυκτός, οἶαν εἰκὸς ἔτω μεμαχημένοις, καὶ γενομένων ἐν ἡσυχίᾳ τῶν στρατοπέδων, λέγασιν σεισθῆναι τὸ ἄλσος, ἐκ δ' αὐτῆ Φωνὴν ἐμπροσθεῖν μεγάλην φράζεσαν, ὡς ἐνὶ πλείους ἐν τῇ μάχῃ τεθνήκασιν Τυρρήνων ³, ἢ Ῥωμαίων· ἦν δ' ἄρα θεῖον τι τὸ φθεγγόμενον. εὐθύς τε γὰρ ὑπ' αὐτῆ ⁴, τοῖς μὲν ἀλαλάξαι παρέστη μέγα καὶ θαρραλέον· οἱ δὲ Τυρρήνοί, περίφοβοι γενόμενοι καὶ συνταραχθέντες, ἐξέπεσον ἐκ τῆ στρατοπέδου, καὶ διεσπάρησαν οἱ πλείστοι. τὰς δὲ καταλειφθέντας ὀλίγων πενταχιλίων ἐλάσσεως ἐπελθόντες εἶλον οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τᾶλλα διήρπασαν. οἱ δὲ νεκροὶ διαριθμηθέντες, εὐρέθησαν τριακόσιοι μὲν ἐπὶ χιλίοις καὶ μυρίοις οἱ τῶν πολεμίων, οἱ δὲ Ῥωμαίων, παρ' ἑνα τοσούτοι. ταύτην τὴν μάχην λέγασιν γενέσθαι πρὸ μίας καλανδῶν Μαρτίου. ἐθριάμβευσε δ' ἀπ' αὐτῆς Οὐαλέριος, εἰσελάσας τεθρίππῳ πρῶτος ὑπάτων. καὶ τὸ

πρᾶγμα

1 Sic Ald. — Junt. vitiose αὐτοῖς.

2 R. quaerit, num ἀπαραμίδητος, i. e. ἔτως ἦν μέγας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀμιλλᾶσθαι, i. e. παραβάλλειν πρὸς τὸ πλήθος τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις νεκρῶν.

3 B. i. Τυρρήνοί.

4 R. mavult ἀπ' αὐτῆ, statim ab illa voce audita.

πρᾶγμα σεμνήν καὶ μεγαλοπρεπή παρέχεν ὄψιν, ἐκ ἐπίφθονον, ἐδ' ἀνιάσασαν, ὡς ἐνιοι λέγουσι, τὰς ὀρώντας· ἔ γὰρ ἂν ἔχε ζῆλον τοσούτον, ἐδὲ Φιλοτιμίαν εἰς ἔτη πάμπολλα διαμένεσαν. ἀπεδέξαντο δὲ τῷ Οὐαλερίῳ καὶ τὰς εἰς τὸν συνάρχοντα τιμὰς, αἷς ἐκκομιζόμενον καὶ θαπτόμενον ἐπόσμησε· καὶ λόγον ¹ ἐπ' αὐτῷ διεξῆλθεν ἐπιτάφιον, ὃς ἔτως ὑπὸ Ῥωμαίων ἠγαπήθη, καὶ τοσαύτην ἔχε χάριν, ὥσε πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ μεγάλοις ὑπάρχειν ἐξ ἐκείνου τελευτήσασιν ὑπὸ τῶν ἀρίστων ἐγνωμιάζεσθαι· λέγεται δὲ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιταφίων ἐκεῖνος γενέσθαι πρεσβύτερος· εἶγε μὴ καὶ τῷτο Σόλωνός ἐστιν, ὡς Ἀναξιμένης ὁ ῥήτωρ ἐτόρηκεν.

X. Ἄλλὰ δι' ἐκεῖνα μᾶλλον ἤχθοντο τῷ Οὐαλερίῳ καὶ προσέειπον ², ὅτι Βρῦτος μὲν, ἐν πατέρα τῆς ἐλευθερίας ἐνόμιζεν ὁ δῆμος, ἐκ ἡξίωσε μόνος ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον αὐτῷ συνάρχοντα προσεῖλετο καὶ δεύτερον· ἐτοσί δ', ἔφασαν, εἰς αὐτὸν ἅπαντα συνενεγκάμενος, ἐκ ἐστὶ τῆς Βρέτε κληρονόμος ὑπατείας μηδὲν αὐτῷ προσηκόντος, ἀλλὰ τῆς Ταρκυνίε τυραννίδος· καίτοι τί δεῖ λόγῳ μὲν Βρῦτον ἐγνωμιάζειν, ἔργῳ δὲ μιμεῖσθαι Ταρκύνιον, ὑπὸ ῥάβδοις ὁμῆ πάσαις καὶ πελέεσι κατιόντα μόνον, ἐξ οἰκίας τοσαύτης τὸ μέγεθος, ὅσην ἔ κατέειλε τῆν ³ τῷ βασιλέως; καὶ γὰρ ὄντως Οὐαλέριος ἔπει τραγικώτερον ὑπὲρ ⁴ τῆν καλεμένην Οὐελίαν οἰκίαν, ἐπιπρεμαμένην τῇ ἀγορᾷ, καὶ καθορωσαν ἐξ ὕψους ἅπαντα, δυσπρόσοδον δὲ πελάσαι καὶ χαλεπήν ⁵ ἐξῶθεν, ὥσε καταβαίνοντος αὐτῷ τὸ χῆμα
μετ-

¹ R. mavult καὶ λόγον sc. ἀπεδέξαντο, orationem probabant Valerii, ὃν ἐπ' αὐτῷ διεξῆλθεν, quam super eo (Bruto) habuit.

² Anon. προσέειπεν.

³ deest Junt. & Ald.

⁴ Ita dedit R. de suo. Vulg. ὑπὸ. Br. voluit ἐπὶ.

⁵ Sola Junt. χαλεπὸν.

μετέωρον εἶναι, καὶ βασιλιδὸν τῆς πομπῆς ¹ τὸν ὄντιον. ὅσον ἔν ἐν ἀρχῇ καὶ πράγμασι μεγάλοις ἀγαθὸν ἦν ἔχειν ὅσα παρρησίαν ἀντὶ κολακείας προσίεμενα καὶ λόγους ἀληθεῖς, ἔδειξεν. ἀνάσας γὰρ, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἀμαρτάνειν ἐδόκει, τῶν Φίλων διεξιόντων, ἐν ἐφιλονεικήσεν, ἐδ' ἠγανάκησεν, ἀλλὰ ταχὺ πολλὰς συναγαγὼν τεχνίτας ἔτι νυκτὸς ἔσης, κατέβαλε τὴν οἰκίαν καὶ κατέσκαψεν εἰς ἔδαφος πᾶσαν. ὥσε μεθ' ἡμέραν τὰς Ῥωμαῖας ὄρωντας καὶ συνισαμένας, τῆ μὲν ἀνδρὸς ἀγαθῶν καὶ θαυμάζειν τὴν μεγαλοφροσύνην, ἄχθεσθαι δὲ τῆς οἰκίας ², καὶ ποθεῖν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, ὥσπερ ἀνθρώπων, διὰ φθόνον ἢ δικαίως καταλελυμένης, τῆ δ' ἀρχοντος ³, ὥσπερ ἀνεσία, παρ' ἑτέροις οἰκόντος. ἐδέχοντο γὰρ οἱ Φίλοι τὸν Οὐαλέριον, ἄχρις ἔ τὸπον ἔδωκεν ὁ δῆμος αὐτῶ, καὶ κατεσπείυασεν οἰκίαν ἐκείνης μετριωτέραν ⁴, ὅπως νῦν ἱερὸν ἐστὶν Οὐτίος πόπλιος ὀνομαζόμενον. βελομένοσ δὲ μὴ μόνον ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀντὶ Φοβεράς χειροῆθη καὶ προσΦιλῆ ποιεῖν τοῖς πολλοῖς, τὰς τε πελέκεισ ἀπέλυσε τῶν βάρβδων, αὐτάς τε τὰς βάρβδας εἰς ἐπικλησίαν παριῶν, ὑφῆκε τῶ δῆμῳ καὶ κατέκλινε, μέγα ποιῶν ⁵ τὸ πρόχημα τῆς δημοκρατίας. καὶ τῆτο μέχρι νῦν διαφυλάττουσιν οἱ ἄρχοντες. ἐλάνθανε δὲ τὰς πολλὰς ἐχ ἑαυτὸν, ὡς ᾤοντο, ποιῶν ταπεινὸν ⁶, ἀλλὰ τὸν φθόνον τῆ μετριότητι ταύτῃ κατὰιρῶν καὶ κολάων ⁷. αὐτῶ δὲ

¹ Teste H. Steph. legitur etiam προπομπῆς.

² R. susp. ἄχθεσθαι δὲ τῆ ἀπωλεία τῆς οἰκίας. In seqq. Anon. — hic delenda sunt καὶ ποθεῖν — ἀνθρώπων.

³ R. susp. τῆ δ' ἀρχ. οἴκτον ἔχειν ὥσπερ. &c.

⁴ Junt. dedit μετρωτέραν; & ita V. B. 1. 2. 3. Ex Ald. μετριωτέραν.

⁵ Ita dedit R. de suo. Vulg. μεταποιῶν.

⁶ Ita dant omnes B. — Vulg. ποιῶντα ταπεινόν. Anon. ταπεινῶν.

⁷ Juntin. sola κολύων.

δὲ προστιθεὶς τοσαῦτον μέγεθος δυνάμεως, ὅσον ἀφαιρεῖν ἐδόκει τῆς ἐξουσίας, ὑποδουμένω μεθ' ἡδονῆς αὐτῷ τῷ δήμῳ, καὶ Φέροντος ἐκασίως. ὡσεὶ καὶ Ποπλικόλαν ἀνηγόρευσεν αὐτόν· σημαίνει δὲ τὸνομα ¹ Δημοκρηδῆ καὶ τῆτο μᾶλλον ἔχουσε τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων, ὧ καὶ ἡμεῖς χρῆσόμεθα τὸν λοιπὸν βίον τῷ ἀνδρὶ ἰσορῶντες.

XI. Ὑπατεῖαν μὲν γὰρ ² ἔδωκε μετιέναι καὶ παραγγέλλειν τοῖς βελομένοις. πρὸ δὲ τῆς καταστάσεως τῷ συνάρχοντος, ἐκ εἰδῶς τὸν γενησόμενον ³, ἀλλὰ δεδιῶς ἀντίπραξιν ὑπὸ Φθόνος τινός, ἢ ἀγνοίας, ἐχρήσατο τῇ μοναρχίᾳ πρὸς τὰ κάλλιστα καὶ μέγιστα τῶν πολιτευμάτων. πρῶτον μὲν γὰρ ἀνεπλήρωσε τὴν βελήν ὀλιγαυδρῶσαν. ἔτεδνήμεσαν γὰρ οἱ μὲν ὑπὸ Ταρμυνίᾳ πρότερον, οἱ δ' ἐναγχος ἐν τῇ μάχῃ. τὰς δ' ἐγγραφέντας ὑπ' αὐτῷ λέγουσιν ἑκατὸν ἐξήμοντα καὶ τέσσαρας γεγενῆσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα νόμος ἐγράψεν, ὧν μάλιστα μὲν ἰχυρῶς ἐποίησε τὰς πολλὰς ὁ τὸν δῆμον ἀπὸ τῶν ὑπάτων τῷ Φεύγοντι δίνην ἐπιμαλεῖσθαι διδύκ-δεύτερος, ὁ τὰς ἀρχὴν λαβόντας, ἦν ὁ δῆμος ἐκ ἔδωκεν, ἀποδνήσκειν κελεύων· τρίτος δὲ μετὰ τέττας, ὃς ἐβοήθησε τοῖς πένησιν, ὧ ⁴ τὰ τέλη τῶν πολιτῶν ἀφείλε, καὶ προθυμότερον ἀπλεῖσθαι τῶν ἐργασίων ἐποίησεν ἅπαντας. ὁ δὲ γραφεὶς κατὰ τῶν ἀπειθῶντων τοῖς ὑπάτοις, ἐχ' ἥττον ἔδοξε δημοτικῶς εἶναι, καὶ πρὸς τῶν πολλῶν μᾶλλον, ἢ δυνατῶν, γεγράσθαι. Ζημίαν γὰρ ἀπειθείας ⁵ ἔταξε βοῶν πέντε καὶ δυοῖν προβάτων ἀξίαν. ἦν δὲ τιμὴ μὲν προβατίᾳ ὀβολοὶ δέκα, βοῶς

1 B. I. 2. add. ἡτο.

2 Præced. μὲν omittunt B. I. 2. — Inserunt autem καὶ paulo post ἀλλὰ καὶ δεδιῶς.

3 Ita dedit R. de suo pro vulg. ἦν γενήσ.

4 R. mavult ὧν, quibus pauperibus abstulit.

5 B. I. 2. 3. Junt. ἀπειθείας.

βοὸς δὲ ἑκατόν· ἔπω νομίσματι χρωμένων πολλῶ τώ-
τε Ῥωμαίων, ἀλλὰ προβατείαις καὶ κήνητροφαίαις εὐ-
θηνέντων ¹. διὸ καὶ τὰς ἐσίας ἀχρι νῦν ἀπὸ τῶν προ-
βάτων πεκέλια ² καλῶσι, καὶ τῶν νομισμάτων τοῖς πα-
λαιότατοις βῆν ἐπεχάραττον, ἢ πρόβατον, ἢ σῦν. ἐτί-
θεντο δὲ καὶ παισὶν αὐτῶν, συίλλας, καὶ βεβέλλας,
καὶ καπραίρας, οὐόματα, καὶ πορτίρας. κάπρας μὲν,
τὰς αἴγας, πόρκας δὲ, τὰς χοίρας ὀνομάζοντες.

XII. Οὕτω δὲ περὶ ³ ταῦτα δημοτικὸς γενόμενος
νομοθέτης καὶ μέτριος, ἐν τῷ μετρίῳ τὴν τιμωρίαν
ὑπερέτεινεν ⁴. ἔγραψε γὰρ νόμον, ἀνευ κρίσεως κλεῖ-
ναι τὸν βελόμενον ⁵ τυραννεῖν· κλεῖνάντα δὲ, Φόνε κα-
θαρὸν ἐποίησεν, εἰ παράχοιτο τῷ ἀδικήματος τὰς ἐλέγ-
χας. ἐπεὶ γὰρ ἔδυνατόν ἐπιχειρῶντα τηλικαῖτοις λα-
θεῖν ἅπαντας, ἐκ ἀδύνατον δὲ τὸν ⁶ μὴ λαθόντα τῷ
κριθῆναι Φθάσαι κρείττονα γενόμενον, ἣν ἀναιρεῖ τὸ
ἀδίκημα κρίσιν, προλαβεῖν ἔδωκε τῷ δυναμένῳ κατὰ τῷ
ἀδικήματος. ἐπηνέθη δὲ καὶ διὰ τὸν ταμιευτικὸν νό-
μον. ἐπεὶ γὰρ ἔδει χρήματα εἰς τὸν πόλεμον εἰσενεγ-
κεῖν ἀπὸ τῶν ἐσίων τὰς πολίτας, ἔτ' αὐτὸς ἄψαθαι
τῆς οἰκονομίας, ἔτε Φίλας εἶσαι βελόμενος, ἔθ' ὅλως
εἰς οἶκον ἰδιώτε παρελθεῖν δημόσια χρήματα, ταμιεῖον
μὲν ἀπέδειξε τὸν τῷ Κρόνε ναόν, ᾧ μέχρι νῦν χρώμε-
νοι διατελῶσι· ταμίας δὲ τῷ δήμῳ δύο τῶν νέων ἔδω-
κεν ἀποδείξαι, καὶ ἀπεδείχθησαν οἱ πρῶτοι, Πῆπλιος
Ουετέριος καὶ Μινένιος Μάρμιος, καὶ χρήματα συνήχθη
πολλά.

¹ V. Junt. εὐθηνέντων.

² B. i. 2. πεκέλια.

³ B. i. 2. δὲ καὶ περὶ.

⁴ R. susp. ἐν ἐνὶ τῷ μέτριον τῆς τιμωρίας ὑπερέβαινε.

⁵ Hanc lectionem R. e Junt. & Ald. revocavit. Vulg. inserunt διδόντα post κλεῖναι, natum e scholio. Subaudiendum, ut alias δεῖν sc. ἐξεῖναι.

⁶ Ita dedit R. de suo. Vulg. dant τὸ, quod deest B. i. 2.

πολλὰ. τρισκαίδεκα γὰρ ἀπεγράψαντο μυριάδες ¹, ὀρ-
 Φανοῖς παισὶ καὶ χήραις γυναῖξιν ἀνεθείσης τῆς εἰς-
 Φορᾶς. ταῦτα δὲ διοικήσας, ἀπέδειξεν ἑαυτῷ συνάρ-
 χοντα τὸν Λευκῆτιας πατέρα, Λευκῆτιαν. ᾧ τῆς ἡγε-
 μονικωτέρας ἐξισόμενος ὄντι πρεσβυτέρῳ τάξεως, παρ-
 ἔδωκε τὰς καλαμένους Φάσιγας, καὶ τὸτο διέμεινε εἰς
 ἡμᾶς τὸ πρεσβεῖον ἀπ' ἐκείνης τοῖς γεναιτέροις Φυλατ-
 τόμενον. ἐπεὶ δ' ὀλίγαις ἡμέραις ὕπερον ἐτελεύτησεν ὁ
 Λευκῆτιος, πάλιν ἀρχαιρεσιῶν γενομένων, ἠρέθη Μάρ-
 κος Ὠράτιος, καὶ συνῆρχε τῷ Παπλικόλῳ τὸν ὑπολει-
 πόμενον χρόνον τῷ ἑνιαυτῷ.

XIII. Ταρκύνις δὲ Ῥωμαίοις δεύτερον πόλεμον
 ἐν Τυρρήνιᾳ κινῶντος, μέγα σημεῖον λέγεται γενέσθαι
 βασιλεύων γὰρ ἔτι, καὶ τὸν νεῶν τῷ Καπιτωλίᾳ Διὸς
 ἔχων ὁ Ταρκύνιος ὅσον ἔπω συντετελεσμένον, εἴτε μαν-
 τείας γενομένης, εἴτ' αὐτῷ δόξαν ἄλλως, ἄρμα κατὰ
 κορυφὴν ἐπιστῆσαι κεραμεῦν, ἐξέδωκε Τυρρήνοῖς τισιν ἐξ
 Οὐγγίων δημιουργοῖς, εἴτ' ὀλίγον ὕπερον ἐξέπεσε τῆς ἀρ-
 χῆς. τῶν δὲ Τυρρήνιῶν διακεπλασμένον τὸ τέθριππον
 ἐμβαλόντων ² εἰς κάμινον, ἐκ ἔπαθεν, ἃ προσῆκε πά-
 χειν πηλὸν ἐν πυρὶ, πυκνεῖσθαι καὶ συνιζάνειν, ἐκρηκο-
 μένης τῆς ὑγρότητος, ἀλλ' ἐξέση καὶ ᾤδησε. καὶ μέ-
 γεθος ἔχεν ἅμα βῶμη καὶ σκληρότητι τοσούτον, ὥστε μό-
 λις ἐξαιρεθῆναι, τὴν ὄροφὴν ἀποσπενεασαμένων τῆς κα-
 μίνης, καὶ τῶν τοίχων περιαιρεθέντων. ὡς ἐν ἐδόκει
 τοῖς μάντεσι θεῖον εἶναι σημεῖον εὐτυχίας καὶ δυνάμεως,
 παρ' οἷς ἔσοιτο τὸ τέθριππον, ἐγνωσαν οἱ Οὐγγῖοι μὴ
 προέσθαι τοῖς Ῥωμαίοις ἀπαιτῶσι, καὶ ἀπειρίναντο τοσ-
 οῦτον ³. Ταρκύνιῳ, ἃ τοῖς Ταρκύνιον ἐκβαλῶσι προσ-
 ἦκε.

¹ In casu nomīn. dedit R. — Vulg. μυριάδας.

² Ita dedit R. — Vulg. ἐμβαλόντων.

³ Hanc lectionem e Junt. & Ald. revocavit R. — Vulg.
 sic dant: ἀπειρίναντο. τὸτο Ταρκ.

ἡκει ¹. ὀλίγαις δ' ὕπερον ἡμέραις ἦσαν ἵππων ἀγῶνες αὐτοῖς, καὶ τὰ μὲν ἄλλα θέαν καὶ σπαδὴν εἰωθυῖαν ² παρεῖχε· τὸ δὲ νικῆσαν τέτριππον ὃ μὲν ἠνίοχος ἐξήλαυσε τῷ ἵπποδρόμῳ χέδην ἐσεφαινωμένος, οἱ δ' ἵπποι πλοηθέντες ἀπ' ἐδεμῖας ἐμφανῶς προφάσεως, ἀλλὰ κατὰ τι δαιμόνιον, ἢ τύχην, ἴεντο παντὶ τάχει πρὸς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἔχοντες τὸν ἠνίοχον· ὡς δ' ἐδὲν ἦν ἔργον αὐτῷ κατατείνοντος, ἐδὲ παρηγορῆντος, ἀλλ' ἤρπασο, δόντα τῇ βύμῃ ³, καὶ φερόμενον, ἄχρις ἔ τῷ Καπιτωλίῳ προσμίξαντες, ἐξέβαλον αὐτὸν ἐν ταῦθα περὶ ⁴ τὴν πύλην, ἣν νῦν Ῥατεμέναν καλεῖσι. γενομένης δὲ τῆς, θαυμάσαντες οἱ Οὐήσιοι καὶ Φοβηθέντες, ἐπέτρεψαν τὸ ἄρμα ἀποδῶναι τοῖς τεχνίταις.

XIV. Τὸν δὲ νεῶν τῷ Καπιτωλίῳ Διὸς εὐξάτο μὲν ἀναθήσειν Ταρκύνιος ὁ Δημαράτης πολεμῶν Σαβίνοις, ὠκοδόμησε δὲ Ταρκύνιος ὁ Σάπερβος, υἱὸς ἂν ἢ υἱανὸς τῷ εὐξαμένῳ. καθιερῶσαι δ' ἐν ἐφθασεν, ἀλλὰ μικρὸν ἀπελείπετο τῷ τέλος ⁵ ἔχειν, ὅτε Ταρκύνιος ἐξέπιπεν. ὡς ἔν ἀπείργασο τελῶς, καὶ τὸν προσήκοντα κόσμον ἀπείχευ, ἦν τῷ Ποπλιόλα Φιλοτιμία πρὸς τὴν καθιερωσιν. ἐφθόνου δὲ πολλοὶ τῶν δυνατῶν, καὶ ἤχθοντο ταῖς μὲν ἄλλαις τιμαῖς ἦτλον, ἄς νομοθετῶν καὶ στρατηγῶν ἐν προσηγόντων ἔχε· ταύτην δ' ἔσαν ἀλλοτριάν ἐν ἔοντο δεῖν αὐτῷ προσγενέσθαι, καὶ τὸν Ὠράτιον πρεσβρέποντο καὶ παρῶξινον ἀντιποιεῖσθαι τῆς καθ-

1 Hanc lectionem Juntinae prætulit R. Aldinae & Vulgarum προσήκειν.

2 R. mavult σπαδὴν τὴν εἰωθυῖαν.

3 Anon. ἐνδόντα. — βύμη dedit H. Steph. pro lectione edd. priorum βύμη. R. fufp. ἀλλ' ἤρπασο, ἀπήγαγον αὐτὸν ἐνδόντα τῇ βύμῃ.

4 V. παρὰ.

5 B. 1. 2. Junt. Ald. ἴελας.

καθιέρωσης. γενομένης ἔν τῷ Ποπλιόλα στρατείας ¹ ἀναγκαιάς, ψηφισάμενοι τὸν Ὠράτιον καθιερεῖν, ἀνήγον εἰς τὸ Καπιτώλιον, ὡς ἐκ ἂν ἐκείνους περιγεγόμενοι παρ-
 ὄντος. ἔνιοι δὲ Φασι, κλήρω ² τῶν ὑπάτων λαχεῖν ἐκείνου ἐπὶ τὴν στρατείαν ἄκοντα, τῆτον δ' ἐπὶ τὴν καθιέρωσιν ³. ἔξеси δὲ περὶ τέτων ὡς ἔχεν εἰπάσει τοῖς πραχθεῖσι περὶ τὴν καθιέρωσιν. εἰδοῖς ἔν Σεπτεμβρίαις, ὃ συντυγχάνει περὶ τὴν πανσέληνον μάλισα τῷ Μεταγειτυῖωνος, ἡθροισμένων ἀπάντων εἰς τὸ Καπιτώλιον, ὃ μὲν Ὠράτιος, σωπῆς γενομένης, τά τ' ἄλλα δράσας, καὶ τῶν θυρῶν ἀψάμενος, ὡσπερ ἔθος ἐστίν, ἐπεφθέγγετο τὰς νενομισμένας ἐπὶ τῇ καθιέρώσει Φωνάς. ὃ δ' ἀδελφὸς τῷ Ποπλιόλα Μάρκος, ἐκ πολλῆς παρὰ τὰς θυρας ὑφεσῶς, καὶ παραφυλάττων τὸν καιρὸν. Ὡ ὑπατε, εἶπεν, ὃ υἱὸς σε τέθνημεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ νοσήσας. τῆτο πάντας ἠνίασε τὰς ἀκύσαντας. ὃ δ' Ὠράτιος ἐδὲν διαταραχθεὶς, ἀλλ' ἢ τὸς ἔτον μόνον εἰπῶν. Ῥίψατε τοίνυν τὸν νεκρὸν, ὅποι ⁴ βλέθετε, ἐγὼ γὰρ ἔξ προσίεμαι τὸ πένθος. ἐπέβαινε τὴν λοιπὴν καθιέρωσιν. ἦν δὲ τὸ προσηγγελμένον ἐκ ἀληθῆς, ἀλλ' ὃ Μάρκος, ὡς ἀποσήσων τὸν Ὠράτιον, ἐψεύσατο. Θυμασθὸς ἔν ὃ ἀνὴρ τῆς εὐσταθείας, εἴτε τὴν ἀπάτην ἐν καιρῷ βραχεῖ ⁵ συνείδεν, εἴτε πισευθεὶς ὃ λόγος ἐκ ἐκίνησεν αὐτόν.

XV. Ἔοικε δὲ καὶ περὶ τὸν δεῦτερον ναὸν ὁμοία τύχη γενέσθαι τῆς καθιέρωσης. τὸν μὲν γὰρ πρῶτον, ὡς εἴρηται, Ταρμυνίς κατασκευάσαντος, Ὠρατίς δὲ καθιέρωσαντος, ἐν τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις πῦρ ἀπώ-

R 2 λεσε.

1 Junt. στρατηγίας.
 2 Post hanc vocem R. deesse videtur ἐπιτροψάντων; Anon. habet πληρωμένων.
 3 hinc desunt ad εἰδοῖς B. 1. 2.
 4 B. 1. 2. ὅποι. Junt. & Ald. εἰψ. ἴον γεν. τοίνυν ὅποι.
 5 R. manvult ἐν καιρῷ ἄτω βραχεῖ.

λεσε· τὸν δὲ δεύτερον ἀνέστησε μὲν ¹ Σύλλας, ἐπεγράφη δὲ τῇ καθερώσει Κάτελος, Σύλλα προαποθανόντος. τέττε δὲ πάλιν ἐν ταῖς κατὰ Οὐιτέλλιον εἰσσεσι διαφθαρέντος, τρίτον τῇ πρὸς τᾶλλα, καὶ τᾶτο ² χρησάμενος εὐποτμίᾳ Οὐεσπεσιανὸς, ἐξ ἀρχῆς ἀκριτέλης ἀναγαγὼν ἐπέϊδε γενόμενον, καὶ Φθειρόμενον μετ' ὀλίγον ἐκ ἐπέϊδον, ἀλλὰ τοσῶτον εὐτυχίᾳ Σύλλαν παρήλθεν, ὅσον ἐπεῖνον μὲν τῆς ἀφιερώσεως ³ τῆ ἔργα, τᾶτον δὲ τῆς ἀναίρέσεως προαποθανεῖν. ἅμα γὰρ τῷ τελευτῆσαι Οὐεσπεσιανὸν, ἐνεπρήθη τὸ Καπιτώλιον. ὁ δὲ τέταρτος ἔτος ὑπὸ Δομετιανῆ καὶ συνετελέθη καὶ καθερώσθη. λέγεται δὲ Ταρκύνιον εἰς τὰς Σεμελίαι ἀναλῶσαι λίτρας ἀργυρίας τετραμισμυρίας· τέττε δὲ τῆ καθ' ἡμῶς, τὸν μέγιστον ἐν Ῥώμῃ τῶν ἰδιωτικῶν πλέτων ἐκλογισθέντα ⁴ ἐς τὸ τῆς χρυσώσεως μὴ τελέσαι ἀνάλωμα, πλέον ἢ διχιλίων καὶ μυρίων ταλάντων γενόμενον ⁵. οἱ δὲ κίονες ἐκ τῆ Πεντέλησιν ἐτμήθησαν λίθῃ, κάλλισα τῷ πάχει πρὸς τὸ μῆκος ἔχοντες· εἰδομεν γὰρ αὐτὰς Ἀθήνησιν. ἐν δὲ ⁶ Ῥώμῃ πληγέντες αὐτίς καὶ ἀναξυθίντες, ἐ τοσῶτον ἔχον γλαφυρίας, ὅσον

1 B. 1. 2. ἀνέστησεν ὁ.

2 R. fufp. τὸν τρίτον ἢ αὐτῇ πρὸς τῆ ἄλλα καὶ τᾶτον (sc. τὸν τρίτον καὶ) χρησ. qua usus est prosperitate aliis in rebus, eadem in hoc quoque tertio templo usus. V. τὸν τρίτον. — Anon. ἐν τᾶτφ pro τᾶτο.

3 R. fufp. καθερώσεως.

4 Textum, qualis nunc est, debemus Reiskio. In vulg. ita extat: τᾶττε δὲ τῆ καθ' ἡμῶς τὸν μέγιστον ἐν Ῥώμῃ τῶν ἰδιωτικῶν πλέτων ἐκλογισθέντα τὸ τῆς χρυσώσεως μὴ τελέσαι ἀνάλωμα. Pro τᾶττε V. τᾶτων. Pro τῶν ἰδ. πλ., idem τὸν ἰδιωτικόν, vel τῆ ἰδιωτικῆ πλέττε. B. 1. 2. Junt. τὸν ἰδιωτικόν πλέτων; B. 3. τῆ ἰδιωτικῆ πλέττε; Ald. τῶν ἰδιωτικῶν πλέτων. — Pro ἐκλογισθέντα, quod Junt. & Ald. nec non Frf. dant, habet V. ἐκλογισθέντος; Al. edd. ἐκλογισθέντας.

5 V. γινόμενον.

6 V. ἐν τῆ.

ὅσον ἀπώλεσαν συμμετρίας, τῆ καλῆ διάκενοι καὶ λα-
γαροὶ Φανέντες. ὁ μέντοι Θαυμάσας τῆ Καπιτωλία τὴν
πολυτέλειαν, εἰ μίαν εἶδεν ἐν οἰκίᾳ Δομετιανῶ σοῦν, ἢ
βασιλικῆν, ἢ βαλανεῖον, ἢ παλλακίδων διάιταν, οἷόν ἐστι
τὸ λεγόμενον Ἐπιχάρμη¹ πρὸς τὸν ἄσωτον.

Οὐ Φιλάνθρωπος τύ γ' ἐσσί². ἔχεις νόσον. χαί-
ρεις διδῆς.

σοῖττον ἂν τι πρὸς Δομετιανὸν εἰπεῖν προήχθη. Οὐκ
εὐσεβῆς, ἐδὲ Φιλότιμος τύ γ' ἐσσί. ἔχεις νόσον. χαί-
ρεις κατοικοδομῶν. ὥσπερ ὁ Μίδας ἐνεῖνος, ἅπαντά
σοι χρυσᾶ καὶ λίθινα βελόμενος γίνεσθαι. ταῦτα μὲν
ἐν περὶ τέτων.

XVI. Ὁ δὲ Ταρκύνιος μετὰ τὴν μεγάλην μά-
χην, ἐν ἣ καὶ τὸν υἱὸν ἀπώλεσε μονομαχῆσαντα Βρέ-
τω, καταφυγὼν εἰς τὸ Κλέσιον, ἐπέτευσε Κλάραν Πορ-
σήναν, ἄνδρα καὶ δύναμιν μεγίστην ἔχοντα τῶν Ἰταλι-
κῶν βασιλέων³, καὶ δοκῶντα χρῆσθαι εἶναι καὶ Φιλό-
τιμον. ὁ δ' ὑπέχετο βοηθήσειν, καὶ πρῶτον μὲν ἐπεμ-
ψεν εἰς Ῥώμην, κελεύων δέχεσθαι τὸν Ταρκύνιον. ὡς
δ' ἔχ ὑπήνεσαν οἱ Ῥωμαῖοι, καταγγείλας αὐτοῖς πό-
λεμον, καὶ χρόνον, ἐν ᾧ, καὶ τόπον, εἰς ὃν ἐμελλεν
ἐμβαλεῖν, ἀφίκετο μετὰ πολλῆς δυνάμεως. Ποπλικό-
λας δ' ἠρέθη μὲν ἀπὸν⁴ ὑπατος τὸ δεύτερον, καὶ σὺν
αὐτῷ Τίτος Λευκῆτιος. ἐπανελθὼν δ' εἰς Ῥώμην, καὶ
βελόμενος τῷ Φρονήματι πρῶτον ὑπερβαλέσθαι τὸν Πορ-

R 3

σήναν,

¹ R legendum censet aut γὸ λεγόμενον ὑπ' Ἐπιχάρμη, aut
γὸ λ. παρ' Ἐπιχάρμῳ, aut γὸ λ. πρὸς τὸν Ἐπιχάρμη ἄσωτον.

² Br. ob metrum legi vult γὸ γ' ἐσσί.

³ B. 1. 2. βασιλεία; lid. paulo post βοηθῆσαι pro βοηθή-
σιν.

⁴ Secundum H. Steph. hoc particip. additum fuit ex vet.
cod. — quod desuit Juntinæ Aldinæque. B. 1. 2. ἀπό; un-
de R. colligit, libros Plutarchi nonnullos olim exhibuisse ἀπα-
δημῶν, — *versans extra urbem*, quæ lectio ei non contemnen-
da videtur.

σῆναν, ἐκίριζε πόλιν Σιγλικρίαν, ἤδη πλησίον αὐτῆ δυ-
 τος. καὶ τειχίσας μεγάλοις ἀναλώμασιν ἐπῆκισίαις
 ἀποίικας ἀπέσειλεν, ὡς βραδίως Φέρων καὶ ἀδεῶς τὸν
 πόλεμον. ἔ μὴν ἀλλὰ προσβολῆς ὀξείας τῷ τείχει γε-
 νομένης, ἐξεώδησαν οἱ Φύλακες ὑπὸ τῆ Πορσῆνα, καὶ
 Φεύγοντες, ὀλίγα συνεσπάσαντο τὰς πολεμίας εἰς τὴν
 πόλιν. ἔφθη δὲ πρὸ τῶν πυλῶν ἐμβοηθῆσας ὁ Ποπλι-
 νόλας, καὶ μάχην συνάψας παρὰ ¹ τὸν ποταμὸν, ἀντι-
 εἶχε πλήθει βιαζομένοις τοῖς πολεμοῖς. ἄχρις ἔ τραύ-
 μασι νεανικοῖς περιπεσῶν, ἀπενομίθη Φοράδην ἐν τῆς
 μάχης. τὸ δ' αὐτὸ καὶ Λεκρητίς, τῆ συνάρχοντος
 αὐτῶ, παθόντος, ἀθυμία τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέπεσε, καὶ
 Φυγῆ πρὸς τὴν πόλιν ἔσωζον ἑαυτές. ὠδραμένων δὲ
 τῶν πολεμίων διὰ τῆς ξυλίνης γεφύρας, ἐκινδύνευσεν
 ἢ Ῥώμη κατὰ κράτος ἀλῶναι. πρῶτος δὲ Κόνλιος
 Ὠράτιος, καὶ σὺν αὐτῶ δύο τῶν ἐπιφανεσάτων ἀν-
 δρῶν, Ἐρμήμιος καὶ Λεκρητίος, ἀντέστησαν περὶ τὴν
 ξυλίνην γέφυραν. ὁ δὲ Ὠράτιος τὸ Κόνλιος ² ἐκωνυ-
 μίαν ἔχεν, ἐν πολέμῳ τῶν ὁμμάτων θάτερον ἐκκοπεῖς
 ὡς δ' ἐνιοι λέγασι, διὰ σιμότητα τῆς ῤινὸς ἐνδεδυνίας,
 ὡσε μὴ εἶναι τὸ διορίζον τὰ ὄμματα, καὶ τὰς ὀφρῦς
 συγκεχύθαι, Κύνλωπα βεβλόμενοι καλεῖν αὐτὸν οἱ πολ-
 λοί, τῆς γλάττης ὀλιθαινέσης, ἐκράτησαν ³ ὑπὸ πλη-
 θος Κόνλιον καλεῖσθαι. ἔτος ἐσὼς πρὸ τῆς γεφύρας,
 ἡμύνητο τὰς πολεμίας, ἄχρις ἔ διέκοψαν οἱ σὺν αὐτῶ
 κατόπιον τὴν γέφυραν. ἔτω δὲ μετὰ τῶν ὄπλων ἀφείς
 ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν ἀπενήξατο, καὶ προσέμιξε τῇ
 πέραν ὄχθῃ, δόρατι Τυρῆνικῶ βεβλημένος τὸν γλατόν.
 ὁ

¹ V. περί.

² Ita omnes B. Flor. & Ald. — subaudi ἀνομα. Vulg. ὁ
 Κοκ. — Ἐπωνυμίαν pro adverbiali habet R. ut δωρεάν, Br.
 susp. ἐπωνυμίον.

³ Br. voluit ἐκράτησεν. At referendum est ad οἱ πολλοὶ
 βεβλόμενοι.

ὁ δὲ Ποπλικόλας τὴν ἀρετὴν Θαυμάσας, αὐτίκα μὲν εἰσηγήσατο, Ῥωμαίους ἅπαντας, ὅσην ἕκαστος ἐν ἡμέρᾳ τροφὴν ἀνήλισκε, δῶναι συνεισενεγκόντας, ἔπειτα τῆς χάρας, ἦν ¹ αὐτὸς περιαρόσειεν ἐν ἡμέρᾳ. πρὸς δὲ τέτοις, εἰκόνα χαλιῶν ἔσησαν αὐτῷ ἐν τῷ ἱερῷ τῷ ἩΦαίσῳ, τὴν γενομένην ἐκ τῷ τραύματος τῷ ἀνδρὶ χαλότητα μετὰ τιμῆς παρηγορῶντες.

XVII. Ἐπικειμένους δὲ τῷ Πορσῆνᾳ τῇ πόλει, καὶ λιμὸς ἤπλητο τῶν Ῥωμαίων, καὶ Τυρρηνῶν ἕτερος στρατὸς αὐτὸς κατ' αὐτὸν εἰς τὴν χώραν ἐπέβαλε. Ποπλικόλας δὲ τὸ τρίτον ὑπατεύων, Πορσῆνα μὲν, ἀτρεμῶν καὶ φυλάττων τὴν πόλιν, ᾤετο δεῖν ἀντέχειν. τοῖς δὲ Τυρρηνοῖς ὑπεξῆλθε ², καὶ συμβαλὼν ἐτρέψατο, καὶ πεντακισχίλιους αὐτῶν ἀνείλε. τὸ δὲ περὶ Μελίον εἴρηται μὲν ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων. λειψίου δὲ, ἢ μάλισα πισεύεται, καὶ ἡμῖν. ἦν ἀνὴρ εἰς πᾶσαν ἀρετὴν ἀγαθός, ἐν δὲ τοῖς πολεμικοῖς ἀριστός· ἐπιβλαβῶν δὲ τὸν Πορσῆναν ἀνελεῖν, παρειαῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον Τυρρηνίδα Φορῶν ἐδῆτα, καὶ Φωνῆ χρώμενος ὁμοίᾳ. περιελθὼν δὲ τὸ βῆμα τῷ βασιλέως καθεζομένης, καὶ σαφῶς μὲν αὐτὸν ἐκ εἰδῶς, ἐρέδει δὲ περὶ αὐτῷ δεδιῶς, ὃν ᾤηθη μάλισα τῶν συγκαθεζομένων ἐκείνου εἶναι, σπασάμενος τὸ ξίφος ἀπέκλειεν. ἐπὶ τῷ τῷ δὲ συλληφθεὶς ἀνεκρίνετο· καὶ τῶνος ἐχαρίδος πῦρ ἐχέσης, μέλλοντι τῷ Πορσῆνᾳ θύειν κεικομισμένης ³, ὑπερχῶν τὴν δεξιὰν χεῖρα, καιομένης τῆς σαρκὸς εἰσήκει πρὸς τὸν Πορσῆναν ἀποβλέπων ἰταμῶ καὶ ἀτρέπῳ τῷ προσώπῳ, μέχρις ἃ Θαυμάσας ἀφῆκεν αὐτὸν, καὶ τὸ ξίφος ἀποδίδας, ἄρεξεν ἀπὸ τῷ βήματος· ὁ δὲ τὴν εὐώνυμον προτείνας ἐδέξατο. καὶ διὰ τῷτο Φασίν αὐτῷ

R 4

γε-

1 Br. mavult ὅσην, quantum agri.

2 R. mavult ἐπεξῆλθε.

3 B. 1, 2. κεικοσμημένης.

γενέσθαι Ἰο Σικαιόλαν ἐπίκλησιν, ὅπερ ἐστὶ Λαίον. ἔφη δὲ, τὸν Φόβον τῷ Πορσῆνα νενικηκώς, ἠτῶσθαι τῆς ἀρετῆς, καὶ χάριτι μνηύειν, ἃ πρὸς ἀνάγκην ἐκ αὐτοῦ ἐξηγόρευσε. Τριακόσιοι γὰρ Ῥωμαίων, ἔφη, τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ σε πλανῶνται καιρὸν ἐπιτηρῶντες· ἐγὼ δὲ κλήρω λαχὼν καὶ προεπιχειρήσας, ἐν ἀχθῶμαι τῇ τύχῃ διαμαρτῶν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, καὶ Φίλα μᾶλλον, ἢ πολεμικῆ Ῥωμαίοις εἶναι πρόποντος. Ταῦθ' ὁ Πορσῆνας ἀκούσας ἐπίστευσε, καὶ πρὸς τὰς διαλύσεις ἡδίου ἔχει, ἔ τούτο, μοὶ δοκεῖ, Φόβῳ τῶν τριακασίων, ὅσων ἀγαθεῖς καὶ θαυμάσας τὸ φρονημα καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν Ῥωμαίων. τῆτον τὸν ἀνδρα Μένιον ὁμῶς τι πάντων καὶ Σικαιόλαν καλέντων, Ἀθηνόδωρος ὁ Σάνδωνος ἐν τῷ πρὸς Ὀκταεῖαν τὴν Καίσαρος ἀδελφῆν, καὶ Ὀψίγονου ὀνομάσαι Φησί.

XVIII. Ὁ μέντοι Ποπλικόλας αὐτὰς, ἐχέτω πολέμιον ὄντα τὸν Πορσῆναν βαρὺν ἠγόμενος, ὡς ἄξιον πολλῶν τῇ πόλει Φίλον γενέσθαι καὶ σύμμαχον, ἐκ ἔφευγεν ἐπ' ¹ αὐτῷ δίκην κριθῆναι πρὸς Ταρκύνιον, ἀλλ' ἐθάρρει, καὶ πρόκαλεῖτο πολλάνισ ὡς ἐξελέγξων κάμισαν ἀνδρῶν, καὶ δικαίως ἀφαιρεθέντα τὴν ἀρχὴν. ἀπουριναμένῳ δὲ τῷ Ταρκυνίῳ τραχύτερον, ἐδένα ποιεῖσθαι δικαστῆν, ἡμῖσα δὲ Πορσῆναν, εἰ σύμμαχος αὐτῷ μεταβάλλεται, δυσχεράνας καὶ καταγνῶς ὁ Πορσῆνας, ἅμα δὲ τῷ παιδὸς Ἄροντος δεομένῳ καὶ σπευδάζοντος ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων, κατελύσατο τὸν πόλεμον, ἐξισαμένοις ἢς ἀπετέμοντο τῆς Τυρρηνίδος χώρας, καὶ τὰς αἰχμαλώτους ἀποπέμπουσι, νομιζόμενοις δὲ τὰς αὐτομόλας ἐπὶ τέτοις ὁμήρης ἔδωκαν ἐξ εὐπατριδῶν περιπορφύρας δένα, καὶ παρθένας τισαύτας. ὧν ἦν καὶ ἡ ² Ποπλικόλα θυγάτηρ Οὐαλερία.

XIX.

¹ B. 1. 2. ἀπ'.

² Priorē voculam καὶ revocavit R. e Junt. Aldinaque; posteriores ἢ dedit de suo.

XIX. Πραττομένων δὲ τῶν τε Πορσήνα πᾶσαν ἤδη τὴν πολεμικὴν ἀνεπιτότος παρασκευὴν διὰ πίσειν, αἱ παρθένοι τῶν Ῥωμαίων κατῆλθον ἐπὶ λατρὸν, ἔνθα δὴ μνησοειδῆς ¹ τις ὄχθη περιβάλλουσα τὸν ποταμὸν, ἡσυχίαν μάλιστ' ἀκαὶ γαλήνην τῷ κύματι παρεῖχεν. ὡς δ' ἔτε τίνα Φυλακὴν ἐώρων, ἔτε παριόντας ἄλλως, ἢ διαπλέοντας, ὄρμην ἔχον ἀπονήξασθαι πρὸς ῥεῦμα πολὺ καὶ δύναι βαθεῖας. ἔνιοι δὲ Φασιν, αὐτῶν μίαν, ὄνομα Κλοιλίαν, ἵππῳ διεξελᾶσαι τὸν πόρον, ἐγκειλευσαμένην ταῖς ἄλλαις νεώσαις καὶ παραθαβρύνουσαν. ἐπεὶ δὲ σωθεῖσαι πρὸς τὸν Ποπλιόλαν ἦγον, ἐκ ἐθαύμασεν, ἐδ' ἠγάπησεν, ἀλλ' ἠνιάθη, ὅτι Πορσήνα κακίαν ἐν πίσει Φανείται, καὶ τὸ τόλμημα τῶν παρθένων αἰτίαν ἔξει κακέργημα Ῥωμαίων γεγενῆσθαι. διὸ συλλαβῶν αὐτάς, πάλιν ἀπέσειλε πρὸς τὸν Πορσήναν. ταῦτα δ' οἱ περὶ τὸν Ταρκύνιον προαισθόμενοι, καὶ καθίσαντες ἐνέδραν τοῖς ἀγκισιτάς παιδας, ἐν τῷ περᾶν ἐπέθεντο πλείονες ὄντες. ἐκείνων δ' ὅμως ² ἀμυνομένων, ἢ Ποπλιόλα θυγάτηρ **Θ**ίαλερία διὰ μέσων ὄρμησασα τῶν μαχομένων ἔφευγε, καὶ τρεῖς τινες οἰκέται συνδιεκπεσόντες ἔσωζον αὐτήν. τῶν δ' ἄλλων ἐκ ἀκινδύνως ἀναμεμιγμένων τοῖς μαχομένοις, αἰσθόμενος Ἀρῖων ὁ Πορσήνα υἱὸς ὀξέως προσεβοήθησε, καὶ Φυγῆς γενομένης τῶν πολεμίων, περιεποίησε τὰς Ῥωμαίας. ὡς δὲ τὰς παρθένας κομιθεῖσας ὁ Πορσήνας εἶδε, τὴν καταρξαμένην τῆς πράξεως, καὶ παρκελευσαμένην ταῖς ἄλλαις ἐζήτηι. ἀνίστας δὲ τὸ ὄνομα τῆς Κλοιλίας προσέβλεψεν αὐτὴν ἴλεω καὶ Φαιδρῶ τῷ προσώπῳ, καὶ κελεύσας ἵππου ἀχθῆναι τῶν βασιλικῶν κενοσμημένον εὐπρεπῶς, ἐδαρῆσατο. τῆτο ποιῆνται μαρτύριον οἱ μόνην τὴν Κλοιλίαν λέγοντες ἵππῳ

R 5

διεξ-

¹ Sic recte Ald. — Junt. vitiose *μνησοειδῆς*.

² R. mavult *προθύμως*, aut *συντόμως*, aut aliud tale adverbium.

διεξελάσαι τὸν ποταμόν. οἱ δ' ἔφασιν, ἀλλὰ τιμῆσαι τὸ ἀνδρῶδες αὐτῆς τὸν Τυρρηνόν. ἀνάκειται δὲ τὴν ἱερὰν ὁδὸν πορευομένοις εἰς Παλάτιον ἀνδρίας αὐτῆς Ἐφιππος, ὃν τινες ἔτῃς Κλοιλίας, ἀλλὰ τῆς Οὐαλερίας εἶναι λέγουσιν. ὁ δὲ Πορσῆνας διαλλαγεῖς τοῖς Ῥωμαίοις, ἄλλην τε ἑαυτῆ πολλὴν μεγαλοφροσύνην ἐπεδείξατο τῇ πόλει, καὶ τὰ ὄπλα τὰς Τυρρηνὰς ἀναλαβεῖν κελεύσας, ἄλλο δ' ἔδεν, ἀλλ' ἐπιλιπεῖν τὸν Χάρανα σίτε τε πολλὰ καὶ χρημάτων γέμοντα παντοδαπῶν, παρέδωκε τοῖς Ῥωμαίοις. διὸ καὶ κατ' ἡμᾶς ἔτι, πωλῶντες τῇ δημοσίᾳ, πρῶτα κηρύττειν τὰ Πορσῆνα χρήματα, τιμὴν τῷ ἀνδρὶ τῆς χάριτος αἰδίου¹ ἐν τῇ μνήμῃ διαφυλάττοντες. εἰσήκει δὲ χαλιῶς ἀνδρίας αὐτῆ παρὰ τὸ βελευτήριον, ἀπλῶς καὶ ἀρχαίως τῇ ἐργασίᾳ.

XX. Μετὰ δὲ ταῦτα Σαβίνων ἐμβαλόντων εἰς τὴν χώραν, ὕπατος μὲν ἀπεδείχθη Μάρκος Οὐαλέριος, ἀδελφὸς Ποπλικύλα, καὶ Ποσέμιος Τέβερτος. πραττομένων δὲ τῶν μεγίστων γνώμη καὶ παρσσία Ποπλικύλα, δυσὶ μάχαις μεγάλαις ὁ Μάρκος ἐνίκησεν. ἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ μηδένα Ῥωμαίων ἀποβαλὼν, τριχιλίς ἐπὶ μυρίοις τῶν πολεμίων ἀνείλε. καὶ γέρας ἔχεν ἐπὶ τοῖς θριάμβοις, οἰκίαν αὐτῷ γενέσθαι δημοσίοις ἀναλώμασιν ἐν Παλατίῳ. τῶν δ' ἄλλων τότε θυρῶν εἴσω τῆς οἰκίας εἰς τὸ κλεισίον ἀνοιγομένων, ἐπειγῆς μόνης τῆς οἰκίας ἐποίησαν ἐπὶ ἀπάγεσθαι τὴν αὔλειον, ὡς δὴ κατὰ τὸ συγχώρημα τῆς τιμῆς αἰετῆ δημοσίᾳ προσεπιλαμβανομένη².

τὰς

¹ Junt. Ald. αἰδία.

² Hæc lectio bene si habet, passive accipiendam esse dicit R. — quasi de publico spatio identidem nonnihil decerpere-tur. Quia tamen verbum hoc in medio fere solet usurpari, R. mavult προσεπιλαμβανόμεν, ut ad τὴν αὔλειον, sc. θυραν refe-ratur — januam, quasi identidem de publico aliquid decer-pen-

τὰς δ' Ἑλληνικὰς πρότερον ἔτιωσ ἔχειν¹ ἀπάσας λέγουσιν, ἀπὸ τῶν κωμωδῶν λαμβάνοντες, ὅτι κόπῃσι καὶ ψοφῶσι τὰς αὐτῶν θύρας ἔσωθεν οἱ προϊέναι μέλλοντες, ὅπως αἰθῆσις ἔξω γένοιτο τοῖς προσερχομένοις, ἢ προσεῶσι², καὶ μὴ καταλαμβάνοντο προϊῶσαις ταῖς κλεισιῶσιν εἰς τὸν σενωπὸν.

XXI. Τῷ δ' ἐξῆς ἔτει πάλιν ὑπάτευεν ὁ³ Ποπλικόλας τὸ τέταρτον, ἦν δὲ προσδοκία πολέμου, Σαβίνων καὶ Λατίνων συνισαμένων. καὶ τις ἄμα δεισιδαιμονία τῆς πόλεως ἤψατο· πᾶσαι γὰρ αἱ κυῆσαι τότε γυναικες ἐξέβαλλον ἀνάπηρα, καὶ τέλος ὕδemia γένεσις ἔχεν. ὅθεν ἐκ τῶν Σιβυλλείων ὁ Ποπλικόλας ἰλασάμενος τῷ Ἄδῃ⁴, καὶ τινας ἀγῶνας πυθοχρήτες ἀναλαβῶν, καὶ ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὸ θεῖον ἠδίονα κατασήσας τὴν πόλιν, ἤδη τοῖς ἀπ' ἀνδρώπων φοβεροῖς προσεῖχε. μεγάλη γὰρ ἐφαίνετο κατασκευὴ τῶν πολεμίων καὶ σύσασις. ἦν ἔν Ἀππιος Κλαῦσος ἐν Σαβίνοις, ἀνὴρ χρήμασί τε δυνατὸς, καὶ σώματος βῆμη πρὸς ἀλιην ἐπιφανής, ἀρετῆς δὲ δόξη μάλιχα καὶ λόγῳ δεινότητι πρωτεύων. ὁ δὲ πᾶσι συμβαίνει τοῖς μεγάλοις, εἰ διέφυγε παθεῖν, ἀλλ' ἐφθονεῖτο· καὶ τοῖς
Φθo-

pentem, V. προσεπιλαμβάνοι. Alio modo explicat Schirach & Kind, *dass er sich stets der öffentlichen Geschäfte, sine des gemeinen Wesens annahme.* Nescio sane, an unquam voci προσεπιλ. hic sensus inesse possit, vel ex textu & rei relatæ natura erui?

¹ R. præferret χεῖν, sententia tempus præteritum requirente,

² Vulg. dant προσερχομένοις ἢ προσεῶσι. Br. jam prius mutandum censuit in προσερχ. — Lapo vertente; accedentibus. Posteriorius dedit R. de suo,

³ Ita dedit R. secutus Juntinæ vestigia, sic exhibitis ὑπατεύετο Ποπλ. — Vulg. ὑπάτευσ Ποπλ.

⁴ Si lectio recepta bene habet, secundum R. idem valet atque ἱερά τῷ Ἄδῃ προσενέγκας ἰλυσήρια.

Φθονῶσιν αἰτίαν παρέχε, καταπαύων τὸν πόλεμον, αὔξειν τὰ Ῥωμαίων ἐπὶ τυραννίδι καὶ δαλώσει ¹ τῆς πατρίδος. αἰθόμενος δὲ τὰς λόγους τέρας βελομένῳ τῷ πλήθει λεγομένους, καὶ προσκρούοντα ² τοῖς πολεμοποιοῖς καὶ στρατιωτικοῖς ἑαυτὸν, ἐφοβεῖτο ³ τὴν κρίσιν· ἑταιρείαν δὲ καὶ δύναμιν Φίλων καὶ οἰκείων ἔχων ἀμύνεσθαι περὶ αὐτὸν, ἐσασίαζε. καὶ τῶν ἦν τῶ πολέμου διατριβῇ καὶ μέλλησις τοῖς Σαβίνοις. ταῦτ' ἔν ὃ Ποπλικόλας ἔ μόνον εἰδέναι ποιόμενος ἔργον, ἀλλὰ καὶ κινεῖν καὶ συνεξορμᾶν τὴν εἴσιν, εἶχεν ἀνδρας ἐπιτηδείας, οἱ τῷ Κλαύσω διελέγοντο παρ' αὐτῶ τοιαῦτα· Ὡς ὁ Ποπλικόλας ἀνδρα σὲ χρηστὸν ὄντα καὶ δίκαιον ἔδεικναι καὶ δεῖν οἶεται τὰς σεαυτῶ πολίτας ἀμύνασθαι, καίπερ ἀδικήμενον· εἰ δὲ βέλοιο σάζων ἑαυτὸν μετασῆναι, καὶ φυγεῖν τὰς μισῶντας, ὑποδέχεται σε ⁴ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ, τῆς τε σῆς ἀρετῆς ἀξίως, καὶ τῆς Ῥωμαίων λαμπρότητος. Ταῦτα πολλάνικς ἀνασκοπεῖντι τῷ Κλαύσω βέλτιστα τῶν ἀναγκαίων ἐφαίνετο, καὶ τὰς Φίλους συμπαρακαλῶν, ἐπεινῶν τε πολλὰς ὁμοίως συναναπειθόντων, πεντακισχιλίους οἴκας ἀνασήσας μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν, ὅπερ ἦν ἐν Σαβίνοις ἀθόρουσον μάλισα, καὶ βίε πράξ καὶ ⁵ καθεσῶτος οἰκείον, εἰς Ῥώμην ἦγε, προειδότες τῶ Ποπλικόλα, καὶ δεχομένους Φιλοφρόνως καὶ προθύμως ἐπὶ πᾶσι δίκαιοις. τὰς μὲν γὰρ οἴκας ⁶ εὐδῶς

¹ R. mavult καταδαλώσει, cum simplex vox minus frequentetur.

² Ita dat Fl. Ald. B. 3. — V. προσκρούοντες; Vulg. προσκρούοντας; Br. suspr. προσκρούων, quod mihi quidem Anon. dedisse, catal. variant. ed. Frst. indicare videtur, vitiose citans & separans left V. & Anon.

³ V. στρατικοῖς ἑαυτὸν ἐφοβεῖτο. A vulg. abest ἑαυτὸν.

⁴ Junt. Ald. 7e. Eæd. paulo post παιδίων pro παίδων.

⁵ hoc καὶ deest B. i. 2.

⁶ R. mavult 7e's γὰρ ἐποίκας, novos accolas.

Θυς ἀνέμιξε τῷ πολιτεύματι, καὶ χώραν ἀπένειμεν ἐνάσω δυοῖν πλέθρων, παρὰ ¹ τὸν Ἀνίηνα ποταμῶ· τῷ δὲ Κλαύσω πλέθρα ² πέντε καὶ εἴησι γῆς ἔδωκεν. αὐτὸν δὲ τῇ βελῇ προσέγραψεν, ἀρχὴν πολιτείας λαβόντα ταύτην, ἣ χρωμενος ἐμφρόνως, ἀνέδραμεν εἰς τὸ πρῶτον ἀξίωμα, καὶ δύναμιν ἔχε μεγάλην, καὶ γένος ἔθενός ³ ἀμαυρότερον ἐν Ῥώμῃ τὸ Κλαυδίω ἀφ' αὐτῶ κατέλιπε.

XXII. Τὰ δὲ Σαβίνων ἔτω διακριθέντα τῷ μετοισμῶ τῶν ἀνδρῶν, ἐν εἴασαν οἱ δημαγωγῶντες ἀτρεμῆσαι καὶ καταστῆναι ⁴, χετλιάζοντες, εἰ Κλαῦσος, ἃ παρῶν ἐν ἔπεισε, διαπράξεται Φυγὰς γενόμενος καὶ πολέμιος, μὴ δῆναι δίκην Ῥωμαίεσ ⁵ ἢν ὑβρίζουσιν. ἄραντες ἔν στρατῶ μεγάλῳ περὶ Φιδήνας κατηυλίσαντο, καὶ τινα λόχον φέμενοι πρὸ τῆς Ῥώμης ἐν χωρίοις συνηρεφῆσι καὶ κοίλοις, διχιλίαις ὀπλίταις, ἔμελλον ἄμ' ἡμέρᾳ Φανερωῶς ὀλίγοις ἰππεῦσι λείαν ἐλαύνειν. εἰρητο δ' αὐτοῖς, ὅταν τῇ πόλει προσελάσωσιν, ὑποφεύγειν, ἕως ἐμβάλωσιν εἰς τὴν ἐνέδραν τὰς πολεμίας. ταῦθ' ὁ Ποπλιόλας αὐθημερὸν πυθόμενος παρ' αὐτομόλων, ταχὺ διηρμόσατο πρὸς πάντα καὶ διένειμε τὴν δύναμιν. Ποσέμιος μὲν γὰρ Βάλβος ὁ γαμβρὸς αὐτῶ, τριχιλίαις ὀπλίταις ἐσπέρας ἔτι προσελθὼν, καὶ καταλαβὼν τὰς ἀκρολόφας, ὑφ' οἷς ἐνήδρευον Σαβῖνοι, παρεφύλαττεν· ὁ δὲ συνάρχων Λεκρήτιος, ἔχων τὸ κεφότατον ἐν τῇ πόλει καὶ γενναϊότατον, ἐτάχθη ⁶ τοῖς ἐλαύνεσι τὴν λείαν

1 V. περι.

2 deest B. 1. 2. 3. Junt. sed Ald. habet.

3 B. 1. 2. 3. ἔδεν.

4 Sic dedit R. de suo pro vulg. καταστῆσαι, quia hoc sensu activo sedare, pacare fit sumendum, textus autem sensum intransitivum exigit, conquiescere, ad sedationem & pacem reverti.

5 Ita dat Anon. & Dacer. — Vulg. Ῥωμαίοις.

6 B. 1. 3. ἐπέχθη. Br. sup. ἐπιτάχθη.

λείαν ἰκπεῦσιν ἐπιχειρεῖν. αὐτὸς δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβάν ἑρατιᾶν, κύκλῳ περιῆλθε τὰς πολεμίους, καὶ κατὰ τύχην ὀμίχλης βαθείας ἐπιπεσάσης, περὶ ὄρθρου ἅμα Ποσέμιός τε τὰς ἐνεδρεύοντας ἐμβοήσας ἔβαλεν ἀπὸ τῶν ἄκρων, καὶ τοῖς προῖκπευσταμένοις ¹ ἀφῆκε ² τὰς περὶ αὐτὸν ὁ Λακρήτιος, καὶ Ποπλιόλας προσέβαλε τοῖς στρατοπέδοις τῶν πολεμίων. πάντη μὲν ἔν ³ ἐκακῆντο τὰ Σαβίνων καὶ διεφθείραντο. τὰς δ' ἐνταῦθα μὴδ' ⁴ ἀμυνομένους, ἀλλὰ Φεύγοντας, εὐθύς ἐκίεινον οἱ Ῥωμαῖοι, τῆς ἐλπίδος αὐτοῖς ὀλεθριωτάτης γενομένης. σώζεσθαι γὰρ οἴομενοι τὰς ἐτέρας οἱ ἕτεροι, τῷ μάχεσθαι καὶ μένειν ἐπροσεῖχον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐν τῶν ἐρμάτων πρὸς τὰς ἐνεδρεύοντας, οἱ δὲ πάλιν ὡς ἐκείνους εἰς τὸ στρατόπεδον θέοντες, ἐναντίοι Φεύγασιν ἐνέπιπτον, πρὸς ἧς ἔφευγον, καὶ βοηθείας δεομένοις, ἧς ἠλπίζον αὐτοῖς βοηθήσειν. τὸ δὲ μὴ πάντας ἀπολέσθαι τὰς Σαβίνας, ἀλλὰ καὶ περιγενέσθαι τινὰς, ἣ Φιδηνατῶν πόλις ἐγγυὲς ἔσα παρέχε, καὶ μάλιστα τοῖς ἐν τῶν στρατοπέδων, ὃθ' ἠλίσκετο, διεκπίπτεσιν. ὅσοι δὲ Φιδηναῶν διήμαρτον, διεφθάρησαν, ἢ ζῶντες ἀπήχθησαν ὑπὸ τῶν λαβόντων.

XXIII. Τῆτο τὸ κατόρθωμα Ῥωμαῖοι, καίπερ εἰωθότες ἅπασιν τοῖς μεγάλοις ἐπιφημιζεῖν τὸ δαιμόνιον, ἐνὸς ἔργον ἠγᾶντο τῆ στρατηγῆ γεγονέναι. καὶ τῶν μαχημένων πρῶτον ⁵ ἦν ἀκίειν, ὅτι χωλὰς καὶ τυ-
 φλὰς

¹ Teste H. Steph. legitur etiam προῖκπευσταμένοις. Ita B. 1. 2.

² Anon. ἐπαφῆκε.

³ deest B. 1. 2. 3. Pro ἐκακῆντο B. omnes, V. & Anon. ἐκακῆτο; Item B. omnes & V. διεφθείραντο.

⁴ Juntinæ desunt vocab. ἐνταῦθα μὴ. Adverb. ἐντ. h. l. temporis esse, non loci, dicit R. & in l. seq. pro εὐθύς manvult αὐθις, qui nunc aufugerant, paulo post occidebant Romanis.

⁵ B. 1. 2. πρῶτος.

Φλὰς αὐτοῖς ¹ καὶ μόνον ² καθεύξας τὰς πολεμίας Ποπλικόλας παρέδωκε χρῆσθαι τοῖς ξίφεσιν. ἐρρώθη δὲ καὶ χρήμασιν ὁ δῆμος, ἐκ τῶν λαφύρων καὶ τῶν αἰχμαλώτων. ὁ δὲ Ποπλικόλας, τὸν τε θρίαμβον ἀγαγὼν, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ἀποδειχθεῖσιν ὑπάτοις παραδὲς τὴν πόλιν ³, εὐθέως ἐτελεύτησεν, ὡς ἐφικλόν ἐσιν ἀνδράποικς, μάλιστα τοῖς νενομισμένοις καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς, τὸν ἑαυτῶ βίον ἐηλεειώσας. ὁ δὲ δῆμος ὡσπερ ἔδεν εἰς ζῶντα τῶν ἀξίων πεποιηκῶς, ἀλλὰ πᾶσαν ὀφείλων χάριν, ἐψηφίσατο δημοσίᾳ ταφῆναι τὸ σῶμα, καὶ τεταρτημόριον ἕκαστος ἐπὶ τιμῇ συνεισήνεγεν. αἱ δὲ γυναῖκες, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὰς συμφρονήσασαι, διεπένθησαν ⁴ ἐνιαυτὸν ὅλον ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ πένθος ἔντιμον καὶ ζηλωτόν. ἐτάφη δὲ καὶ ἔτος τῶν πολιτῶν ψηφισαμένων ἐντὸς ἄσεος παρὰ τὴν καλαμένην Οὐελίαν, ὡσεὶ καὶ γένει παντὶ τῆς ταφῆς μετεῖναι. νῦν δὲ θάπτεται μὲν ἕδεις τῶν ἀπὸ γένους, κομίσαντες δὲ τὸν νεκρὸν ἐπεὶ κατατίθενται, καὶ δᾶδᾶ τις ἡμμένην λαβῶν ὅσον ὑπήνεγεν ⁵, εἴτ' ἀναιρεῖται. μαρτυρόμενος ἔργῳ τὸ ἐξεῖναι, φειδεθαι δὲ τῆς τιμῆς, καὶ τὸν νεκρὸν ἔτως ἀποκομίζουσιν.

COMPARATIO SOLONIS CVM POPLICOLA.

AP' ἐν ἰδίῳ τι περὶ ταύτην τὴν σύγκρισιν ὑπάρχει, καὶ μὴ πάνυ συμβεβηκὸς ἑτέρα τῶν ἀναγεγραμμένων, τὸν ἕτερον γεγονέναι μιμητὴν τῶ ἑτέρῳ, τὸν

ἔτε-

¹ R. videtur deesse παρασχῶν.

² Secundum H. Steph. rectius scriberetur μονονῶς.

³ R. susp. εὐθηνῶσαν παραδὲς τὴν πόλιν.

⁴ B. 1. 2. ἐπένθησαν.

⁵ Br. ex constructione susp. ὑπενεγκαῖν.

ἄτερον δὲ μάρτυν. ὄρα γὰρ, ἦν ὁ Σόλων ἐξήνεγκε περὶ εὐδαιμονίας ἀπόφασιν πρὸς Κροίσου, ὡς Ποπλικόλα μαῶλλον, ἢ Τέλλῳ, προσήκει. Τέλλῳ μὲν γὰρ, ὃν εἶπε γεγονέναι μακαριώτατον δι' εὐπομίαν καὶ ἀρετὴν καὶ εὐτενίαν, ἔτ' αὐτὸς ἐν τοῖς ποιήμασιν ὡς ἀνδρὸς ἀγαθῆ λόγον ἔχεν, ἔτε παῖδες, ἔτ' ἀρχή¹ τις εἰς δόξαν ἤλθεν. Ποπλικόλας δὲ, καὶ ζῶν ἐπρώτευσεν δυνάμει καὶ δόξῃ δι' ἀρετὴν, Ῥωμαίων, καὶ τεθνηκότος², ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις γένεσι καὶ σέμμασιν ἔτι κατ' ἡμᾶς Ποπλικόλαι³ καὶ Μεσάλαι, καὶ Οὐαλέριοι, δι' ἐτῶν ἐξακοσίων τῆς εὐγενείας τὴν δόξαν ἀναφέρουσι. καὶ Τέλλῳ μὲν ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὡς ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τάξει μένων καὶ μαχόμενος, κατέσρεψε. Ποπλικόλας δὲ, τὰς μὲν πολεμίας κλίνας, ὃ τὸ πεσεῖν εὐτυχέστερόν ἐστι, τὴν δὲ πατρίδα νικῶσαν ἐπιδὼν δι' ἑαυτὸν ἀρχοντα καὶ στρατηγῶντα, τιμηθεῖς⁴ δὲ καὶ θριαμβεύσας ἔτυχεν τῆς ζηλωμένης ὑπὸ Σόλωνος καὶ μακαρικμένης τελευτῆς. ἔτι τοίνυν, ἃ τοῖς περὶ Μίννερμον ἀντιπῶν περὶ χρόνον ζωῆς ἐπιπεφάνηκε

Μηδέ μοι ἀκλαυτος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ Φίλοισι

Ποιήσαιμι θανάτῳ ἄλγεα καὶ σοναχὰς,
εὐδαιμόνα τὸν Ποπλικόλαν ποιεῖ⁵. τελευτήσας γὰρ, ἃ Φίλοις, ἔδ' οἰκείοις μόνον, ἀλλὰ τῇ⁶ πόλει πάσῃ, μυριάσι πολλαῖς, δάκρυα καὶ πόθον καὶ κατήφειαν ἐφ' αὐτῷ παρέχεν. αἱ γὰρ Ῥωμαίων γυναῖκες ἐπένησαν αὐτὸν

1 R. mavult ἔτε παιδὸς, neque filiorum quemquam nominatim commemoravit — nec non ἔτ' ἀρετὴ τις, neque praeclarum quoddam ejus, sc. Telli, & insigne facinus in famam abiit.

2 B. 1. 2. addunt αὐτῷ.

3 B. 1. 2. praefigunt artic. οἱ, quod Br. placuit.

4 V. καιμηθεῖς.

5 Teste H. Steph. etiam legitur ἀνδρα ποιεῖ. Ita B. 1. 2. Subaudi ἐν γένοις, vel γαυτὰ εἰπῶν.

6 B. 1. 2. καί.

αὐτὸν, ὡσπερ υἷόν, ἢ ἀδελφόν, ἢ πατέρα ποιῶν ἀποβαλῆσαι.

Χρήματα δ' ἰμείρειν ¹ μὲν ἔχειν, (Φησὶν ὁ Σόλων)
ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι

Οὐκ ἐθέλειν,

ὡς δίκης ἐπέσης. Ποπλικόλα δ' ὑπῆρχεν ἔ μόνον μὴ κακῶς πλατεῖν, ἀλλὰ καὶ καλῶς ἀναλίσκειν, εὖ ποιῶντι τὰς δεομένους. ὡς' εἰ σοφώτατος ἀπάντων ὁ ² Σόλων, εὐδαιμονέστατος ὁ Ποπλικόλας. ἃ γὰρ εὐξάτο τῶν ἀγαθῶν ἐπεινός, ὡς μέγιστα καὶ κάλλιστα, ταῦτα καὶ κηρύσσει Ποπλικόλα καὶ φυλάξει χρωμένῳ μέχρι τέλους ὑπῆρξεν.

II. Οὕτω μὲν ὁ Σόλων κενόσμηκε τὸν Ποπλικόλαν, τὸν Σόλωνα δ' αὖ πάλιν ἐπεινός, ἐν τῇ πολιτείᾳ παραδειγμάτων κάλλιστον ἀνδρὶ κοσμεῖντι δημοκρατίαν θέμενος, τῆς μὲν ἀρχῆς τὸν ὕγιον ἀφελὼν εὐμενῆ πᾶσι καὶ ἄλυπον κατέστησε, νόμοις δὲ πολλοῖς ἐχρήσατο τῶν ἐπεινός. καὶ γὰρ ἀρχόντων καταστάσεως κυρίας ἐποίησε τὰς πολλὰς, καὶ τοῖς φεύγουσι δίκην, ἐπικαλεῖσθαι τὸν δῆμον, ὡσπερ ὁ Σόλων τὰς διασᾶς, ἔδωκε. καὶ βελήν μὲν ἐτέραν ἐκ ἐποίησεν, ὡσπερ ὁ Σόλων, τὴν δ' ἔσσαν ηὔξησεν ³, ἀριθμῶ μικρῶ διαπλασιᾶσας. ἢ τε τῶν ταμείων ⁴ ἐπὶ τοῖς χρήμασι κατάσασις ἐκείθεν ἦλθεν, ὅπως ἀρχων, μήτ' εἰ χρησός ἐστιν, ἀρχολίαν ἔχη πρὸς τὰ μείζω, μήτ' εἰ φαῦλος, ἀφορμὰς τῆ ἀδικεῖν μάλλον, καὶ τῶν πράξεων καὶ τῶν χρημάτων κύριος γενόμενος. τὸ δὲ μισοτύραννον ἐν τῷ Ποπλικόλα σφοδρότερον. εἰ γὰρ

στις

¹ B. omnes, Anon. Junt. & Ald. ἰμείρω, uti & in seq. v. ἐθέλω.

² B. 1. 2. ἦν ὁ; nisi forte ad ὁ Ποπλ. hæc lectio var. pertinet, de quo dubitat Br.

³ B. 1. 2. ηὔξανεν.

⁴ Anon. ταμιῶν, quod Br. & R. placet.

τις ἐπιχειροίη τυραννεῖν, ὁ μὲν ἀλόντι τὴν δίκην ἐπιτίθῃσιν, ὁ δὲ καὶ πρὸ τῆς κρίσεως ἀνελεῖν δίδωσι. σεμννομέυα δὲ τῷ Σόλωνος ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὅτι καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ διδόντων τυραννεῖν, καὶ τῶν πολιτῶν ἐκ ἀκασίως δεχομένων, ἀπεῖπεν. ἐχ ἤττον ὑπάρχει κελὸν τῷ Ποπλικόλα, τὸ, λαβόντα τυραννικὴν ἀρχὴν, ποιῆσαι δημοτικωτέραν, καὶ μηδ' οἷς ἐξῆν ἔχοντα χρῆσασθαι. καὶ τῷτο δ' ἔοικε συνιδεῖν πρότερος ὁ Σόλων, ὅτι δῆμος¹

ᾧδ' ἂν ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἔποιτο,

Μῆτε λίαν ἀνεθεῖς, μῆτε πιεζόμενος.

III. Ἴδιον δὲ τῷ Σόλωνος ἢ τῶν χρεῶν ἀνεσις, ἢ μάλινα τὴν ἐλευθερίαν ἐβεβαίωσε τοῖς πολίταις. ἐδὲν γὰρ ὄφελος νόμων ἰσότητα παρεχόντων, ἦν ἀφαιρεῖται² τὰ χρέα τὰς πένητας. ἀλλ' ὅπερ μάλινα χρῆσθαι τῇ ἐλευθερίᾳ δοκῆσι, δελεύεσαι μάλινα τοῖς πλεσίοις, ἐν τῷ διακάζειν καὶ ἀρχειν καὶ λέγειν, ἐπιταττόμενοι καὶ ὑπηρετῶντες. τέτα δὲ μεῖζον, ὅτι πάση χρεῶν ἀποκοπῇ σάσεως ἐπομένης, ἐνεῖνη μόνη, κατὰπερ Φαρμάκῳ παραβόλῳ μὲν, ἰχυρῷ δὲ χρησάμενος εὐκαίρως, καὶ τὴν ἕσαν σάσιν ἔλυσε, τῇ περὶ αὐτὸν ἀρετῇ καὶ δόξῃ, τῆς τῷ πράγματος ἀδοξίας καὶ διαβολῆς περιγενόμενος. τῆς δ' ὅλης πολιτείας, τῇ μὲν ἀρχῇ λαμπρότερος ὁ Σόλων. ἠγήσατο γὰρ καὶ ἐκ ἠκολέθησε, καὶ κατ' αὐτὸν, ἔμεθ' ἐτέρων, ἔπραξε τὰ πλείεα καὶ μέγιστα τῶν κοινῶν. τῷ τέλει δὲ ἄτερος εὐτυχὺς καὶ ζήλωτός. τὴν μὲν γὰρ Σόλωνος πολιτείαν αὐτός

¹ V. ὁ γὼν δῆμον. Anon. adnotat: in versu erat δῆμος δ', sed Plutarchus ipse immutavit.

² Post ἦν add. B. 1. 2. μή. B. 1. 2. 3. Junt. Ald. ἀφαιρηται.

³ R. subimportunum & haud optime conveniens videtur haec particula. Mavult ἂν sibi.

αὐτὸς ἐπειδὴ Σόλων καταλυθεῖσαν, ἣ δὲ Ποπλικόλα μέχρι τῶν ἐμφυλίων πολέμων διεφύλαξεν ἐν κόσμῳ τὴν πόλιν· ὁ μὲν γὰρ ἅμα τῷ θέσθαι τὰς νόμους, ἀπολιπὼν ἐν ξύλοις καὶ γράμμασιν ἐρήμους τὰ βοηθῆντος ¹, ἔρχεται ἀπίων ἐκ τῶν Ἀθηῶν· ὁ δὲ μένων καὶ ἄρχων καὶ πολιτευόμενος, ἴδρυσεν καὶ κατέστησεν εἰς ἀσφαλὲς τὴν πολιτείαν. ἔτι δ' ἐκείνῳ μὲν ἐδὲ μέλλοντι κωλύσαι προαιδομένῳ Πεισίστρατος ὑπεῖξεν ², ἀλλ' ἠτήθη τῆς τυραννίδος συνισαμένης· ἔτος δὲ βασιλείαν ἰχθύσασαν ἐκ πολλῶν ἤδη χρόνων καὶ κρατῆσαν ἐξέβαλε καὶ κατέλυσεν, ἀρετὴν μὲν ἴσην καὶ προαίρεσιν ὁμοίαν παραχόμενος, τύχῃ δὲ καὶ δυνάμει τελεσιργῶ πρὸς τῇ ἀρετῇ ³ χρησάμενος.

IV. Τῶν μέντοι πολεμικῶν, Σόλωνι μὲν ἐδὲ τὰ πρὸς Μεγαρεῖς Δαίμαχος ὁ Πλαταιεὺς μεμαρτύρηκεν, ὥσπερ ἡμεῖς διεληλύθαμεν· Ποπλικόλας δὲ τὰς μεγίστας ἀγῶνας αὐτὸς καὶ μαχόμενος καὶ στρατηγῶν κατώρθωσε· καὶ μὴν καὶ ⁴ πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις, ὁ

S 2

μὲν

¹ Junt. sola γὰρ ἑλευτήσαντος; & V. ex illa, ut videtur. Ex hac lectione R. suscp. ἑλευτήσαντος, i. e. ἑλὸς καὶ ἔργον ἐπίθῃσαντος, cum ἑλευτᾶν sæpe idem ac ἑλεῖν, perficere valeat.

² Locus, varietate lectionis haud parum vexatus. Vulgo legitur: ἔτι δ' ἐκείνῳ μὲν ἐδὲν μελ. κωλ. προαιδομένῳ, Πεισ. ὑπῆρξεν. B. 1. 2. 3. Junt. & Ald. dant ἐδὲ; V. ita legit μὲν κωλύσαι προαιδομένῳ Πεισίστρατον ὑπῆρξεν; B. 1. 2. dant γὼν Πεισίστρατον; Anon. ὑπῆρξεν. Quonam fundamento — an auctoritate codd. an conjecturæ cujusdam — lectio ὑπεῖξεν nitatur, nusquam indicatum lego. Sola versio Xylandrea ad eam videtur accommodata: *Praterea Solon cum quæ futura essent prævīdens, Pisistratum impedit vellei, tamen ei ab hoc non est concessum.* R. in eo acquiescit, ut προαιδομ. explicet per εἰ προήδειτο, aut διότι προήδειτο.

³ Ita dedit R. de suo pro lect. vulg. πρὸς τὴν ἀρετὴν.

⁴ Br. mavult μὴν ἔτι, quod dant omnes B. & V. — Junt. Ald. καὶ μὴν ὅ, ἡ πρὸς. Eæd. omittunt in l. seq. καὶ ante προσπ.

μὲν ἐν παιδίᾳς τιμὴν τρόπον, καὶ προσποίημα μανίας ἀναλαβῶν, ὑπὲρ Σαλαμῖνος ἐρῶν προσῆλθεν ¹. ὁ δ' αὐτόθεν ἀναρρίψας τὸν ἐπὶ μεγίστων κίνδυνον, ἐπανέστη Ταρκυνίῳ, καὶ τὴν προδοσίαν ἐφώρασε. καὶ τῷ κολαθῆναι καὶ μὴ διαφυγεῖν τὰς πονηρὰς αἰτιώτατος γενόμενος, ἐτὰ σώματα μόνον τῶν τυράννων ἐξέβαλε τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐλπίδας ἐξέκοψεν. ἔτω δὲ καὶ τοῖς δεχομένοις πράγμασιν ἀγῶνα καὶ θυμὸν καὶ ἀντίταξιν ἐρρωμένως καὶ ἀτενῶς ἀπαντήσας, ἔτι βέλτιον ἐχρήσατο τοῖς ὁμιλίαις ἀπολέμα καὶ πειθῆς ὑπεικῆσης δεομένοις, Πορσῆναν ἄμαχον ἄνδρα καὶ φοβερὸν ἐμμελῶς προσαγαγόμενος ² καὶ μετασήσας εἰς Φιλίαν. καίτοι φῆσει τις ἐνταῦθα, τὸν μὲν Σόλωνα προεμένοις ἀναλαβεῖν Ἀθηναίους Σαλαμῖνα, Ποπλικόλαν δ' ἧς ἐκέλευντο Ῥωμαῖοι χώρας ἀποσῆναι. δεῖ δὲ πρὸς τὰς ὑποκειμένους καιρὰς τὰς πράξεις θεωρεῖν. ποιικίλος γὰρ ὢν ὁ πολιτικός, ὡς τρόπον τῶν ὄντων ἕκαστον εὐληπτόν ἐστι, μεταχειρίσασθαι ³, καὶ μέρος ἀφέσει πολλάκις ἔσωσε τὸ πᾶν, καὶ μικρῶν ⁴ ἀποσᾶς, μειζόνων ἔτυχεν. ὥσπερ ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ τότε τῆς μὲν ἀλλοτρίας χώρας ἀποσᾶς, ἔσωσε τὴν ἑαυτῷ βεβαίως ἄπασαν· οἷς δ' ἦν μέγα τὴν πόλιν διαφυλάξαι, προσεκήρησατο τὸ τῶν πολιορκιόντων στρατόπεδον. ἐπιτρέψας δὲ τῷ πολεμίῳ διασῆ γενέσθαι, καὶ περιγεγόμενος, τῇ νύκτι ⁵ προσέλαβεν, ὅσα δόντα

ἀγα-

¹ Sic dedit R. de suo, pro vulg. προσῆλθεν, ob anteced. πρὸς τὰς πολ. πρ.

² B. omnes προσαγόμενος.

³ B. 1. 2. μεταχειρίσασθαι. Mox seq. ἀφέσει revocavit R. e Junt. & Ald. Consentiant omnes B. & Anon. — Vulg. leg. ἀφαιρέσει.

⁴ Ita B. omnes, Anon. V. — Vulg. leg. μικρὸν.

⁵ Br. legendum censet ἡ δίκη, cum non proelio Tarquinium Poplicola vicerit, sed Porfennæ iudicio causam adversus eum obtinuerit. At R, ad περιγεν. vult subaudiri ἡ δίκη, &

per

αγαπητὸν ἦν νικῆσαι. καὶ γὰρ τὸν πόλεμον διέλυσε ¹
καὶ τὴν παρασκευὴν τῆ πολέμου κατέλιπεν ² αὐτοῖς,
διὰ πῖσιν ἀρετῆς καὶ καλοκαγαθίας, ἣν ὁ ἄρχων ὑπὲρ
ἁπάντων ἐνεποίησεν ³ αὐτῷ.

Θ Ε Μ Ι Σ Τ Ο Κ Λ Η Σ.

Θεμισοκλεῖ δὲ τὰ μὲν ἐν γένει ἀμαυρότερα πρὸς
δόξαν ὑπῆρχε· πατὴρ γὰρ ἦν Νεοκλέης ἕ τῶν
ἐναντιοπαρουσίων Ἀθηνησιν, Φρεαρίης τὸν δῆμον ⁴ ἐν τῆς
Λεοντίδος Φυλῆς· νόθος δὲ πρὸς μητρὸς, ὡς λέ-
γασιν·

Ἀβρότουον Θρήισσα ⁵ γυνὴ γένος, ἀλλὰ τεκέσθαι

Τὸν μέγαν Ἑλλησιν Φημί Θεμισοκλέα.

Φανίας μέντοι τὴν μητέρα Θεμισοκλέης, ἕ Θραῦταν,
ἀλλὰ Καρίνην, ἕδ' Ἀβρότουον ὄνομα, ἀλλ' Εὐτέρπην
ἐναγράφει. Νεάνθης δὲ καὶ πόλιον αὐτῇ τῆς Καρίας
Ἀλικαρνασσὸν προστίθησι. δι' ὃ καὶ τῶν νόθων εἰς
Κυνόσαργες συντελούντων ⁶, (τῶτο δ' ἔστιν ἔξω πυλῶν
γυμνάσιον Ἡρακλέης, ἐπεὶ ἀρκείνος ἐκ ἦν γνήσιος ἐν
Θεοῖς, ἀλλ' ἐνείχετο νοθεῖα διὰ τὴν μητέρα Διητήν
ἔσαν) ἔπειθε τινὰς ὁ Θεμισοκλῆς τῶν εὖ γεγονησάντων
νεανίσκων, καταβαίνοντας εἰς Κυνόσαργες ἀλείφεισθαι

S 3

μετ'

per comma separat ἡ νίκη, cum προσέλαβεν aptius conjungendum. Νίκη, non est h. l. victoria armorum, sed forensis.

1 R. mavult διελύσατο.

2 Ita omnes B. V. Anon. & probat Dacer. ex Ms. — Vulgo κατέλυσεν.

3 Ita Aldina. Junt. dat simplex ἐποίησεν.

4 B. omnes, V. & Fl. habent τῶν δήμων, quod Br. ἀτρεῖς κῆτερον cenlet, & Stephanus vult legi. Ald. τῶν δήμων.

5 Ita non modo versus, sed Perizon. ad Ælianum, & Salvinius, teste Dacerio, scribendum suadent, & citat Athenæus. Vulgo Θρήισσα. Pro γυνὴ seq. dat Anon. γενόμεν.

6 B. I. 2. Τελόντιω. Ante Κυνόσ. V. dat artic. ἦδ'.

μετ' αὐτῶ. καὶ τέτα γενομένε, δοκεῖ πανέργως τῶν
τῶν νόδων καὶ γνησίαν διορισμὸν ἀνελεῖν. ὅτι μέντοι
τῶ Λυκομηδῶν γένεσ μετεῖχε, δῆλόν ἐσι ¹. τὸ γὰρ
Φλυῆσι τελεσῆριον, ὅπερ ἦν Λυκομηδῶν κοινόν, ἐμπρη-
δέν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, αὐτὸς ἐπεσνεύασε καὶ γραφαῖς
ἐκόσμησεν, ὡς Σιμωνίδης ἰσόρηκεν.

II. Ἐτι δὲ παῖς ὢν, ὁμολογεῖται Φορᾶς μεσὸς εἶ-
ναι, καὶ τῇ μὲν Φύσει συνετὸς, τῇ προαιρέσει δὲ μεγα-
λοπράγμων καὶ πολιτικός. ἐν γὰρ ταῖς ἀνέσεσι καὶ
χολαῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων γενόμενος, ἐκ ἐπαιζεν,
ἐδ' ἐρῶαθύμει, κατὰπερ οἱ λοιποὶ ² παῖδες, ἀλλ' εὐ-
ρίσκειτο λόγους τινὰς μελετῶν καὶ συνταττόμενος πρὸς
ἑαυτόν. ἦσαν δ' οἱ λόγοι κατηγορία τινὸς, ἢ συνηγο-
ρία, τῶν παιδῶν. ὅθεν εἰώθει λέγειν ὁ διδάσκαλος,
ὡς ἐδὲν ἔση παῖ ³ σὺ μικρὸν, ἀλλὰ μέγα πάντως ἀγα-
θόν, ἢ κακόν. ἐπεὶ καὶ τῶν παιδεύσεων τὰς μὲν ἡθο-
ποιὰς, ἢ πρὸς ἡδονὴν τινὰ ⁴ καὶ χάριν ἐλευθέρου σπα-
δαζόμενας, ὀνηρῶς καὶ ἀπροθύμως ἐξεμάνθανε. τῶν
δ' εἰς σύνεσιν, ἢ πρᾶξιν ⁵, λεγομένων, δῆλος ἦν ἐχ-
ὑπερορῶν παρ' ἡλικίαν, ὡς τῇ Φύσει πιεσῶν ⁶. ὅθεν
ὑπερον ἐν ταῖς ἐλευθέραις ⁷ καὶ ἀσειαῖς λεγομέναις δια-
τριβαῖς, ὑπὸ τῶν πεπαιδευθῶν δοκέντων χλευαζόμενος,
ἠναγκάζετο Φορτικώτερον ἀμύνασθαι, λέγων, ὅτι λύραν
μὲν

¹ V. δῆλός ἐσι.

² Teste H. Steph. etiam legitur οἱ πολλοί.

³ B. I. 2. ὦ παῖ.

⁴ deest B. I. 2. 3. Junt.

⁵ B. I. 2. ἢ καὶ πρᾶξιν. Pro λεγομένων R. sententiam postulare censet aut γινόμενων, aut γεταγμένων, aut συμ-βαλλομένων.

⁶ R. susp. sic distinguendum & exarandum h. l. ὑπερορῶν, παρ' ἡλικίαν πως (enclitice) τῇ Φύσει πια. B. I. 2. 3. ἐχαι-τε ὑπερορ. deest.

⁷ V. ἐλευθέραις vel ἐλευθέροις.

μὲν ἀρμόσασθαι, καὶ μεταχειρίσασθαι ψαλτήριον ἐν ἐπίσταται, πόλιν δὲ, μικρὰν καὶ ἄδοξον παραλαβὼν ἐνδοξον καὶ μεγάλην ἀπεργάσασθαι. καίτοι Στησίμβροτος Ἄναξαγόρα τε διακῆσαι τὸν Θεμισοκλέα Φησί, καὶ περὶ Μέλισσον¹ σπεδάσαι τὸν Φυσικόν. ἐν εὖ τῶν χρόνων ἀπλόμενος. Περιλεῖ γὰρ, ὃς πολὺ νεώτερος ἦν Θεμισοκλέες, Μέλισσος μὲν ἀντετρατήγει πολιιορῶντι Σαμίεσ, Ἄναξαγόρας δὲ συνδιέτριβε. μᾶλλον ἔν ἄν τις προσέχοι τοῖς Μνησιφίλε τὸν Θεμισοκλέα τῷ Φρεαρίε ζήλωτῆν γενέσθαι λέγεσιν, ἕτε ῥήτορος ὄντος, ἕτε τῶν Φυσικῶν κληθέντων Φιλοσόφων, ἀλλὰ τὴν² καλαμένην σοφίαν, ἔσαν δὲ δεινότητα πολιτικῆν³, καὶ δραστήριον σύνεσιν, ἐπιτήδευμα πεπονημένε καὶ διασώζοντος ὡσπερ αἴρεσιν ἐν διαδοχῆς ἀπὸ Σόλωνος. ἦν οἱ μετὰ ταῦτα δικανικαῖς μίξαντες⁴ τέχναις, καὶ μεταγαγόντες ἀπὸ τῶν πράξεων τὴν ἀσκησιν ἐπὶ τὰς λόγους, σοφισαὶ προσηγορεύθησαν. τῆτω μὲν ἔν⁵ ἤδη πολιτευόμενος ἐπλησίαζεν. ἐν δὲ ταῖς πρώταις τῆς νεότητος ὁρμαῖς, ἀνάμαλος ἦν καὶ ἀσάδμητος, ἄτε⁶ τῇ φύσει κατ' αὐτὴν χρώμενος ἀνευ λόγους καὶ παιδείας ἐπ' ἀμφοτέρας μεγάλας ποιημένη μεταβολὰς τῶν ἐπιτηδευμάτων, καὶ πολλὰς ἐξανισαμένη πρὸς τὸ χειρόν, ὡς ὕπερον αὐτὸς ὠμολόγηκε, τὰς⁷ τραχυτάτας πώλεις ἀρίστες ἵππεσ γίνεσθαι Φάσιων, ὅταν, ἥσ ἵπροσῆκει, τύ-

S 4

χρῶσι

1 R. *supr.* καὶ τῶν περὶ Μέλισσον.

2 Teste H. Steph. in quibusdam scriptum est ἀλλὰ τὴν γίτε, quod praefert.

3 V. B. 1. 2. 3. *πολεμικῆν.*

4 Pro μίξ. quod ex Aldina in posteriores omnes promanavit, dat Junt. *μίξαντες.* Hinc R. suspicatur lectionem veram, primigeniam, fuisse aut *σμήσαντες* (a *σμάω*, abstergere, defricare, perpolire) aut *κοσμήσαντες.*

5 deest B. 1. 2.

6 deest B. 1. 2. 3. Junt.

7 Ita R. dedit pro lect. vulg. ὠμολόγει, καὶ γὰρ γρ.

χῶσι παιδείας καὶ καταρτίσεως I. ἃ δὲ τέτων ἐξ-
 κρῶσιν ἔνιοι διηγῆματα πλάττοντες, ἀποκήρυξεν μὲν
 ὑπὸ τῆ πατρὸς αὐτῆ, θάνατον δὲ τῆς μητρὸς ἐκέτισον,
 ἐπὶ τῇ τῆ πατρὸς ἀτιμίᾳ περιλύπη γενομένης, δοκεῖ
 κατεψεῦθαι. καὶ τὴναυτίαν εἰσὶν οἱ λέγοντες, ὅτι τῆ²
 τὰ κοινὰ πράττειν ἀποτρέπων αὐτὸν ὁ πατήρ ἐπεδείκνυε
 πρὸς τῇ θαλάττῃ τὰς παλαιὰς τριήρεις ἐρριμμένας καὶ
 παρεωραμένας, ὡς δὴ καὶ πρὸς τὰς δημαγωγὰς, ὅταν
 ἄχρηστοὶ γένωνται, τῶν πολλῶν ὁμοίως ἐχόντων.

III. Ταχὺ μέντοι καὶ νεανικῶς ἔοικεν ἄψαθαι τῷ
 Θεμισοκλέες τὰ πολιτικὰ πράγματα, καὶ σφόδρα ἢ πρὸς
 δόξαν ὀρμὴ κρατῆσαι. δι' ἣν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρωτεύειν
 ἐφιέμενος, ἰταμῶς ὑφίστατο τὰς πρὸς τὰς δυναμένας ἐν
 τῇ πόλει καὶ πρωτεύοντας ἀπεχθείας, μάλιστα δ' Ἄρι-
 σείδην τὸν Λυσιμάχου, τὴν ἐναντίαν αἰεὶ πορευόμενον³
 αὐτῷ. καίτοι δοκεῖ παντάπασι ἢ πρὸς τῆτον ἔχθρα
 μεираκιώδη λαβεῖν ἀρχήν. ἠράσθησαν γὰρ ἀμφοτέροι τῷ
 καλῷ Στησίλειω, Τῆς τὸ γένος ὄντος, ὡς Ἄριστων
 ὁ Φιλόσοφος ἰσόρηκεν. ἐν δὲ τῆτε διετέλεν καὶ περὶ τὰ
 δημόσια εὐσιάζαντες. ἔ μὴν ἄλλ' ἢ τῶν βίων καὶ ἢ
 τῶν τρόπων ἀνομοιότης ἔοικεν αὐξῆσαι τὴν διαφοράν.
 πρῶτος γὰρ ὡν φύσει καὶ καλοκαγαθικὸς τὸν τρόπον ὁ
 Ἄρισείδης, καὶ πολιτευόμενος ἔ πρὸς χάριν, ἐδὲ πρὸς
 δόξαν, ἀλλ' ἀπὸ τῆ βελτίως μετ' ἀσφαλείας καὶ δικαιο-
 σύνης, ἠναγκάζετο τῷ Θεμισοκλεί, τὸν δῆμον ἐπὶ πολ-
 λὰ κινῆναι⁴, καὶ μεγάλας ἐπιφέροντι καινοτομίας, ἐν-
 αντιῶθαι πολλάνικ, ἐνιστάμενος αὐτῆ πρὸς τὴν αὐξήσιν.
 λέγεται γὰρ ἔτω παράφορος πρὸς δόξαν εἶναι, καὶ
 πρά-

1 Omnes B. habent καταρτίσεως, quod Lapsus per institu-
 tionem reddidit. Br. placet hæc lectio.

2 Artic. 7° addidit R. de suo.

3 Anon. πορευόμενος.

4 R. fufp. ἐπὶ πολλὰ κινῆναι (vel ἐπισφαλῆ) κινῆναι.

πράξεων μεγάλων ὑπὸ Φιλοτιμίας ἐρασιῆς, ὥσε νέος ὢν ἔτι, τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης πρὸς τὰς βαρβάρους γενομένης, καὶ τῆς Μιλτιάδε στρατηγίας διαβροηθείσης, σύνυκτος ὄρασθαι τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ, καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν, καὶ τὰς πότας ¹ παραιτεῖσθαι τὰς συνήθεις, καὶ λέγειν πρὸς τὰς ἐρωτῶντας καὶ θαυμάζοντας τὴν περὶ τὸν βίον μεταβολὴν, ὡς καθεύδειν αὐτὸν ἐκ ἐβῆ τὸ τῷ Μιλτιάδε τρόπαιον. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πέρας ᾤοντο τῷ πολέμῳ τὴν ἐν Μαραθῶνι τῶν βαρβάρων ἦτλαν εἶναι, Θεμισοκλῆς δ' ἀρχὴν μειζόνων ἀγώνων, ἐφ' ἧς ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς ὅλης Ἑλλάδος ἠλειφεν αἰεὶ, καὶ τὴν πόλιν ἤσκει, πόρρωθεν ἤδη προσδοκῶν τὸ μέλλον.

IV. Καὶ πρῶτον μὲν τὴν Λαυριωτικὴν πρόσοδον ἀπὸ τῶν ἀργυρεῶν μετάλλων ἕξος ἐχόντων Ἀθηναίων διανέμεσθαι, μόνος εἰπεῖν ἐτόλμησε παρελθὼν εἰς τὸν δῆμον, ὡς χρὴ τὴν διανομὴν εἰσάσαντας, ἐκ τῶν χρημάτων τέτων κατασκευάσασθαι τριήρεις ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγινήτας πόλεμον. ἡμαρτε γὰρ ἕτος ἐν τῇ Ἑλλάδι μέλισσα καὶ κατεῖχον οἱ Αἰγινήται ² πλήθει νεῶν τὴν θάλασσαν. ἦ καὶ ῥῆον Θεμισοκλῆς συνέπεισεν, ἔ Δαρεῖον, ἐδὲ Πέρσας (μακρὰν γὰρ ἦσαν ἔτοι, καὶ δόος ἐ πάνυ βέβαιον ὡς ἀφιζόμενοι παρεῖχον) ἐπισείων, ἀλλὰ τῇ πρὸς Αἰγινήτας ὀργῇ καὶ Φιλονεμίᾳ τῶν πολιτῶν ἀποχρησάμενος εὐκαιρῶς ἐπὶ τὴν παρασκευὴν. ἐκατὸν γὰρ ἀπὸ τῶν χρημάτων ἐκείνων ἐποίηθησαν τριήρεις, αἱ καὶ πρὸς Ξέρξην ἐναυμάχησαν. ἐκ δὲ τότε κατὰ μικρὸν ὑπάγων καὶ καταβιβάζων ³ τὴν πόλιν πρὸς

S 5

τὴν

¹ Teste H. Steph. aliquot codd. habent ῥόπας; quod ipse placet. Etiam Dacer. ex Ms. citat. Br. tuetur lectionem receptam ex locis parallelis Plut. de Themistocle vinoso & comestabundo loquentis. B. 1. ῥὸς ῥόνες.

² Teste H. Steph. etiam legitur νησιῶται.

³ B. 2. καταβιβάζων.

τὴν θάλασσαν, ὡς τὰ περὶ μὲν ἐδὲ τοῖς ὁμόροις¹ ἀξιόμαχος ὄντας, ἢ δ' ἀπὸ τῶν νεῶν ἀλικῆ καὶ τὰς βαρβάρους ἀμύνασθαι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀρχεῖν δυναμένους, ἀντὶ μονίμων ὀπλιτῶν, ὡς Φησι Πλάτων, ναύτας² καὶ θαλαττίους ἐποίησε· καὶ διαβολὴν κατ' αὐτὰ παρέχευεν, ὡς ἄρα Θεμισοκλῆς τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα τῶν πολιτῶν παρελόμενος, εἰς ὑπηρεσίον καὶ κώπην συνέειλε τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον. ἔπραξε δὲ ταῦτα Μιλτιάδης κρατήσας ἀντιλέγοντος, ὡς ἰσορεῖ Στησίμβροτος. εἰ μὲν δὴ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὸ καθαρὸν τῶ πολιτεύματος ἔβλαψεν, ἢ μὴ, ταῦτα πράξας, ἔσω φιλοσοφώτερον ἐπισκοπεῖν. ὅτι δ' ἢ τότε σωτηρία τοῖς Ἑλλησιν ἐν τῆς θαλάσσης ὑπῆρξε, καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν λυθεῖσαν ἔσῃσαν³ αἱ τριήρεις ἐνεῖναι, τὰ τ' ἄλλα, καὶ Ξέρξης αὐτὸς ἐμαρτύρησε. τῆς γὰρ περὶ τῆς δυνάμεως ἀθραύστα διαμενέσης, ἔφυγε μετὰ τὴν τῶν νεῶν⁴ ἦταν, ὡς ἐν ᾧ ἀξιόμαχος. καὶ Μαροδόνιον ἐμποδῶν εἶναι τοῖς Ἑλλησι τῆς διάξεως μᾶλλον, ἢ δευλωσόμενον αὐτὰς⁵, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, κατέλιπεν.

V. Εὐτονον⁶ δὲ γεγενῆσθαι χρηματιστὴν οἱ μὲν Φασὶ δι' ἐλευθεριότητα· καὶ γὰρ φιλοθύτην ὄντα καὶ λαμπρὸν ἐν ταῖς περὶ τὰς ξένας δαπάναις, ἀφθόνως δεῖσθαι χορηγίας. οἱ δὲ τὸναντίον γλιχρότητα πολλὴν καὶ μικρολογίαν κατηγοροῦσιν, ὡς καὶ τὰ πεμπόμενα τῶν

¹ Ex emendatione Br. pro vulg. ὁμοίοις.

² Br. mavult ναύτας; B. 2. 3. ναυβάτας.

³ Teste H. Steph. etiam scriptum est πόλιν αὐθῆς ἀνέσῃσαν. R. susp. πόλιν κατακαυθεῖσαν ἀνέσῃσαν, e cineribus resuscitantur.

⁴ Ita dedit R. e Junt. & Ald. Vulgatis deest τῶν.

⁵ Ita Anon. — Vulg. αὐταῖς. Br. etiam praetulit cum B. 2. δοκεῖ pro δοκεῖν, quod in quibusdam impressis legitur, uti in Frft.

⁶ Teste H. Steph. etiam legitur σύντονον. Br. susp. ἔντονον.

τῶν ἐδωδύμων πωλῆντος. ἐπεὶ δὲ Φιλίδης ὁ ἵπποτρόφος αἰτήθεις ὑπ' αὐτῆ πῶλον ἐκ ἔδωνεν, ἠπειλησε τὸν οἶνον αὐτῆ ταχὺ ποιήσειν δέριον ἵππον· αἰνιξάμενος ἐγγυλήματα συγγενικά καὶ δίκας τῷ ἀνδρώπῳ πρὸς οἰκείας τινὰς ταράξειν. τῇ δὲ Φιλοτιμίᾳ πάντας ὑπερέβαλεν, ὡς ἔτι μὲν νέος ὢν καὶ ἄφανής, Ἐπιπλέα τὸν ἐξ Ἐρμιόνης κισσαριστὴν, σπαδαζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἐκλιπαρῆσαι μελετᾶν παρ' αὐτῷ, Φιλοτιμέμενος πολλὰς τὴν οἰκίαν ζητεῖν καὶ Φοιτᾶν παρ' αὐτῷ ¹. εἰς δ' Ὀλυμπίαν ἐλθὼν, καὶ διαμιλλώμενος τῷ Κίμωνι περὶ δεῖπνα καὶ σιηνὰς, καὶ τὴν ἄλλην λαμπρότητα καὶ παρασκευὴν, ἐκ ἤρесе τοῖς Ἑλλησιν. ἐκείνῳ μὲν γὰρ ὄντι νέῳ καὶ ἀπ' οἰκίας μεγάλης ἔοντο δεῖν τὰ τοιαῦτα συγχαρεῖν· ὁ δὲ μήπω γνώριμος γεγωνῶς, ἀλλὰ καὶ δοκῶν ἐξ ἔχ ὑπαρχόντων παρ' ἀξίαν ἐπαίρεσθαι, προσωφλίσκαεν ἀλαζονείαν. ἐνίκησε δὲ καὶ χορηγῶν τραγωδοῖς, μεγάλην ἤδη τότε σπαδὴν καὶ Φιλοτιμίαν τῆ ἀγῶνος ἔχοντας. καὶ πίνακα τῆς νίκης ἀνέθηκε, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχοντα· Θεμισκλῆς Φρεάριος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκειν, Ἀδείμαντος ἤρχεν. ἔ μὴν ἀλλὰ τοῖς πολλοῖς ἐνήρμοττε, τῆτο μὲν ἐκάσθ τῶν πολιτῶν τῆνομα λέγων ἀπὸ σώματος, τῆτο δὲ κριτὴν ἀσφαλῆ περὶ τὰ συμβόλαια παρέχων ἑαυτὸν. ὡσπερ πκ καὶ ² πρὸς Σιμωνίδην τὸν Κεῖον εἶπεν, αἰτέμενόν τι τῶν ἐ μετρίων παρ' αὐτῆ στρατηγῆντος, ὡς ἔτ' ἐκεῖνος ἂν ἐγένετο ποιητῆς ἀγαθὸς ἔδων παρὰ μέλος, ἔτ' αὐτὸς ἀσειὸς ἄρχων παρὰ νόμον χαριζόμενος. πάλιν δὲ ποτε τὸν Σιμωνίδην ἐπισκιάσων ἔλεγε

IV

¹ R. mavult παρ' αὐτὸν, cum quod ipsa res id postulet, tum ad vitandam iterationis insuavitatem.

² Conjecerat Steph. ὡσε πκ, quod confirmat Salvinius, quia alioqui verbum aliquod desit, ex. gr. λέγεται, vel tale quid. Pro καὶ dat Junt. ἰδ. Pro vulg. εἰπεῖν seq. dedit R. εἶπεν, ut commode jam stare queat ὡσπερ.

ἔλεγε νῦν ἐν ἔχειν, Κορινθίαις μὲν λοιδοροῦντα μεγά-
λην οὐκάντας πόλιν, αὐτὰ δὲ ποιόμενον εἰκόνας, ἕτως
ὄντος αἰχρῶ τὴν ὄψιν. αὐξόμενος δὲ, καὶ τοῖς πολλοῖς
ἀρέσιων, τέλος κατέσασιασε καὶ μετέστησεν ἐξοσρακιδέν-
τα τὸν Ἀριτείδην.

VI. Ἦδη δὲ τῷ Μῆδῃ καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα, καὶ τῶν Ἀθηναίων βελευομένων περὶ στρατη-
γῶν, τὰς μὲν ἄλλας ἐκόντας ἐκστῆναι τῆς στρατηγίας λέ-
γεσιν, ἐπιπεπληγμένους τὸν κίνδυνον. Ἐπικύδην δὲ τὸν
Εὐφημίδα, δημαγωγὸν ὄντα δεινὸν μὲν εἰπεῖν, μαλα-
κὸν δὲ τὴν ψυχὴν, καὶ χρημάτων ἡττοῦσα, τῆς ἀρχῆς
ἐφίεσθαι, καὶ κρατήσῃν ἐπίδοξον εἶναι τῇ χειροτονίᾳ.
τὸν δὲ Θεμισοκλέα, δέισαντα, μὴ τὰ πράγματα δια-
φθαρείη παντάπασι, τῆς ἡγεμονίας εἰς ἐκεῖνον ἐκπεσέ-
σης¹, χρήμασι τὴν Φιλοτιμίαν ἐξωνήσασθαι παρὰ τῷ
Ἐπικύδῃ. ἐπαινεῖται δ' αὐτῷ καὶ τὸ περὶ τὸν δι-
γλωσσον ἔργον ἐν τοῖς πεμφθεῖσιν ὑπὸ βασιλέως ἐπὶ
γῆς καὶ ὕδατος αἰτήσιν. ἐρμηνέα γὰρ ὄντα συλλαβῶν
διὰ ψηφίσματος ἀπέκλειεν, ὅτι Φωνῆν Ἑλληνίδα βαρ-
βάροις προστάγμασιν ἐτόλμησε χρῆσαι². ἔτι δὲ καὶ
τὸ περὶ Ἀρθμίον τὸν Ζελεΐτην. Θεμισοκλέες γὰρ εἶ-
πόντος, καὶ τῶτον εἰς τὰς ἀτίμους, καὶ παῖδας αὐτῷ
καὶ γένος ἐνέγραψαν³, ὅτι τὸν ἐν Μῆδῶν χρυσὸν εἰς
τὰς Ἑλλήνας ἐκόμισε. μέγισον δὲ πάντων, τὸ κατὰ-
λύσαι τὰς Ἑλληνικὰς πολέμους, καὶ διαλλάξαι τὰς πό-
λεις ἀλλήλαις, πείσαντα τὰς ἔχθρας διὰ τὸν πόλεμον
ἀναβαλέσθαι. πρὸς ὃ καὶ Χεῖλων τὸν Ἀρκάδα μάλι-
στα συναγωνίσασθαι λέγεται.

VII.

¹ Ita dedit R. de suo pro vulg. ἐμπέσθαι. cum vox ἐκπίπτειν
de rebus secius evenientibus, aut alio, quam quo par erat, &
tu voluisses, delatis, usurpetur.

² B. 2. χρῆσαι.

³ Junt. & Ald. dant simplex ἐγράψαν.

VII. Παραλαβάν δὲ τὴν ἀρχὴν, εὐθὺς μὲν ἐπεχείρει τὰς πολίτας ἐμβιβάζειν εἰς τὰς τριήρεις, καὶ τὴν πόλιν ἔπεισεν ἐκλιπόντας, ὡς πρωστῶτα τῆς Ἑλλάδος ἀπαντᾶν τῷ βαρβάρῳ κατὰ Θάλασσαν. ἐνισαμένων δὲ πολλῶν, ἐξήγαγε πολλὴν στρατιάν εἰς τὰ Τέμπη μετὰ Λακεδαιμονίων, ὡς αὐτόθι προσκινδυνεύσων τῆς Θετταλίας, ἔπω τότε μηδίζειν δοῦσης· ἐπεὶ δ' ἀνεχώρησαν ἐκείθεν ἀπραγεῖροι, καὶ Θετταλῶν βασιλεῖ προσγενομένων, ἐμῆδιζε τὰ μέχρι Βοιωτίας, μᾶλλον ἤδη τῷ Θεμισοκλεῖ προσεῖχον οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πέμπεται μετὰ νεῶν ἐπ' Ἀρτεμισιον τὰ σενὰ ¹ Φυλάξων. ἔνθα δὴ τῶν μὲν Ἑλλήνων Εὐρυβιάδην καὶ Λακεδαιμονίους ἠγεῖσθαι ² κειλεύοντων, τῶν δ' Ἀθηναίων, ὅτι πλήθει τῶν νεῶν σύμπαντας ὁμῶς τι τὰς ἄλλας ὑπερέβαλλον, ἐκ ἀξιάντων ἐτέροις ἔπεσαι, συνιδὼν τὸν κίνδυνον ὁ Θεμισοκλῆς, αὐτός τε τὴν ἀρχὴν Εὐρυβιάδην παρήγε, καὶ κατεπράυνε τὰς Ἀθηναίους, ὑπαιχθέντες, ἂν ἄνδρες ἀγαθοὶ γένωνται πρὸς τὸν πόλεμον, ἐκόντας αὐτοῖς παρέχειν εἰς τὰ λοιπὰ πειδομένους τὰς Ἑλλάδας. διόπερ ³ δοκεῖ τῆς σωτηρίας αἰτιώτατος γενέσθαι τῇ Ἑλλάδι, καὶ μάλιστα τὰς Ἀθηναίους προαγαγεῖν εἰς δόξαν, ὡς ἀνδρείαι μὲν τῶν πολεμίων, εὐγνωμοσύνη δὲ τῶν συμμάχων περιγενομένης. ἐπεὶ δὲ τοῖς Ἀφέταις τῆ βαρβαρικῆς σόλες προσμίζαντος, ἐκπλαγεὶς Εὐρυβιάδης τῶν κατὰ σόμα νεῶν τὸ πλῆθος, ἄλλας δὲ πυνθανόμενος διακισίας ὑπὲρ Σικιάδε κύνλη περιπλεῖν, ἐβάλετο τὴν ταχίστην εἴσω τῆς Ἑλλάδος νομισθεὶς ἀψαθαι Πελοποννήσῃ, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ταῖς ναυσὶ

προσ-

¹ Quæ sequuntur a τὰ σενὰ inde usque ad Εὐρυβιάδην inclus. defunt B. 3.

² B. 3. Λακεδαιμονίων ἄγειν.

³ H. Steph. disjunctim scribendum censuit δι' ὅτι, cum hic non significet quocirca, quapropter, sed ob quod factum.

προσπεριβαλέθαι ¹, παντάπασι ἀπρόσμαχον ² ἡγέμενος τὴν κατὰ θάλατταν ἀλικὴν βασιλέως, δέισαντες οἱ Εὐβοεῖς, μὴ σφᾶς οἱ Ἕλληνας πρόωνται, κρύφα τῷ Θεμισοκλεῖ διελέγοντο, Πελάγοντα μετὰ χρημάτων πολλῶν πέμψαντες. ἃ λαβῶν ἐκεῖνος, ὡς Ἡρόδοτος ἰσόρηκε, τοῖς περὶ τὸν Εὐριβιάδην ἔδωκεν. ἐναντικμένε δ' αὐτῷ μάλιστα ³ τῶν πολιτῶν Ἀρχιτέλες, ὃς ἦν μὲν ἐπὶ τῆς ⁴ ἱερᾶς νεῶς τριήραρχος, ἐν ἔχων δὲ χρήματα τοῖς ναύταις χορηγεῖν, ἔσπευδεν ἀποπλεῦσαι. παρῶξενεν ἔτι μᾶλλον ὁ Θεμισοκλῆς τὰς πολίτας ἐπ' αὐτὸν, ὥστε τὸ δεῖπνον ἀρπάσαι συνδραμόντας. τᾶ δ' Ἀρχιτέλες ἀδυμᾶντος ἐπὶ τέτρω καὶ βαρέως φέροντος, εἰσέπεμψε Θεμισοκλῆς πρὸς αὐτὸν ἐν κίση δεῖπνον ἄρτων καὶ κρεῶν, ὑποθεῖς κάτω τάλαντον ἀργυρίε, καὶ κελεύσας αὐτὸν τε δειπνεῖν ἐν τῷ παρόντι, καὶ μεθ' ἡμέραν ἐπιμεληθῆναι τῶν τριηριτῶν· εἰ δὲ μὴ, καταβοήσεν αὐτῷ πρὸς τὰς πολίτας, ὡς ἔχοντος ἀργύριον παρὰ τῶν πολεμίων. ταῦτα μὲν ἐν Φανίας ὁ Λέσβιος εἴρηκεν.

VIII. Αἱ δὲ γενόμεναι τότε πρὸς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς περὶ τὰ γενὰ μάχαι, κρίσει μὲν εἰς τὰ ὅλα μεγάλην ἐν ἐποίησαν, τῇ δὲ πείρᾳ μάλιστα τὰς Ἕλληνας ὤνησαν, ὑπὸ τῶν ἔργων παρὰ τὰς κινδύνους διδαχθέντας ⁵, ὡς ἔτε πλήθη νεῶν, ἔτε κόσμοι καὶ λαμπρότητες ἐπισήμων, ἔτε κραυγαὶ κομπῶδεις, ἢ βάρβαροι
παιᾶ-

¹ R. mavult simplicius compositum περιβαλέθαι, aut προσπεριβ. h. e. περιβαλέθαι ὅσοντι πρόβλημα τι, circumjicere clasfi, tanquam propugnaculum quoddam.

² V. ἀπρόσμάχητον.

³ Ex vet. cod. additum fuit h. adv. ab H. Steph. — deest B. 3. & Junt.

⁴ Artic. addidit R. e Junt. & Ald. — Eundem etiam jam exhibet edit. Frft.

⁵ defunt B. 3. ab ὑπὸ τῶν — usque ad διδαχθ.

παιῶνες, ἔχεσί τι δεινὸν ἀνδράσιν ἐπισαμένους εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ μάχεσθαι τολμῶσιν. ἀλλὰ δεῖ¹ τῶν τοιούτων καταφρονῶντας, ἐπ' αὐτὰ τὰ σώματα φέρεσθαι, καὶ πρὸς ἐκεῖνα διαγωνίζεσθαι συμπλακέντας. ὃ δὴ καὶ Πίνδαρος ἔκακῶς εἶπε συνηθῶν, ἐπὶ τῆς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ μάχης εἰπεῖν, ὅτι²

Παιῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο Φαεινῶν³ κρηπίδα
ἐλευθερίας.

ἀρχὴ γὰρ οὕτως τῷ νικῶν, τὸ θάρρειν. ἔσι δὲ τῆς Εὐβοίας τὸ Ἀρτεμισίον ὑπὲρ τὴν Ἐσιαίαν αἰγιαλὸς εἰς βορέαν ἀναπεπλημένος. ἀντιτείνει δ' αὐτῷ μάλις τῆς ὑπὸ Φιλοκλήτῃ⁴ χώρας γενομένης Ὀλιζῶν. ἔχει⁵ δὲ ναὸν ἑ μέγαν Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Προσηώας, καὶ δένδρα περὶ αὐτῷ⁶ πέφυκε, καὶ σῆλαι κύκλω λίθου λευκῆ πεπήγασιν. ὃ δὲ λίθος τῇ χειρὶ τριβόμενος, καὶ χροῶν καὶ ὄσμην κροκίζεσαν ἀναδίδωσιν. ἐν μίῃ δὲ τῶν σηλῶν ἐλεγείον ἦν τότε γεγραμμένον·

Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίης ἀπὸ χώρας
Παιῖδες Ἀθηναίων τῷδέ ποτ' ἐν πελάγει
Ναυμαχίῃ δαμάσαντες, ἐπεὶ στρατὸς ὤλετο Μήδων,
Σήματα ταῦτ' ἔθεσαν παρθένω Ἀρτέμιδι.

δαίνυται δὲ τῆς ἀκτῆς τόπος ἐν πολλῇ τῇ πέριξ θινὴ κόνιν τεφρώδη καὶ μέλαιναν ἐν βάθει ἀναδιδῶς, ὡσπερ πυρίκαυτον, ἐν ᾧ τὰ ναύαγια καὶ τὰς νεκρὰς καῦσαι δοκῶσι.

IX. Τῶν μέντοι περὶ Θερμοπύλας εἰς τὸ Ἀρτεμισίον ἀπαγγελθέντων, τυθόμενοι Λεωνίδαυ τε κείδαι, καὶ κρατεῖν Ξέρξην τῶν κατὰ γῆν παρόδων, εἶσω τῆς
Ἑλλά-

1 B. 3. δῆ.

2 H. Steph. voluit ὄρε.

3 B. 3. Φαεινῶν.

4 V. Φιλοκλήτα. Idem paulo post Προσηώας pro Προσηώας.

5 B. 3. ἔχειν.

6 R. mavult aut παρ' αὐτῷ, aut περὶ αὐτὸν.

Ἑλλάδος ἀνεκομίζοντο, τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ πᾶσι τεταγμένων, καὶ δι' ἀρετὴν μέγα τοῖς πεπραγμένοις Φρονούντων. παραπλέων δὲ τὴν χώραν ὁ Θεμισοκλῆς, ἣ κατέρσεις ἀναγκαιᾶς καὶ καταφυγὰς ἑώρα τοῖς πολεμίοις, ἐνεχάρατ' ἑ κατὰ τῶν λίθων ἐπιφανῆ γράμματα, τὰς μὲν εὐρίσκιων ἀπὸ τύχης, τὰς δ' αὐτὸς ἰσὰς περὶ τὰ ναύλοχα καὶ τὰς ὑδρείας· ἐπισκήπων Ἴωσι διὰ γραμμάτων¹, εἰ μὲν οἶόν τε, μετατάξασθαι πρὸς αὐτὰς, πατέρας ὄντας καὶ προκινδυνεύοντας ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας, εἰ δὲ μὴ, καίεν τὸ βαρβαρικὸν ἐν ταῖς μάχαις καὶ συνταράττειν. ταῦτα δ' ἠλπιζεν ἢ μεταστήσειν τὰς Ἴωνας, ἢ ταράξειν, ὑπόπτως τοῖς βαρβάροις γενομένους. Ξέρξης δὲ διὰ τῆς Δωρίδος ἀνωθεν ἐμβαλόντος εἰς τὴν Φωκίδα, καὶ τὰ τῶν Φωκίων ἄσκη πυρπολῶντος, ἔ προσήμυνον οἱ Ἕλληνες, καίπερ τῶν Ἀθηναίων δεομένων εἰς τὴν Βοιωτίαν ἀπαντῆσαι πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ὥσπερ αὐτοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμισίον ἐβοήθησαν, μηδενὸς δ' ὑπακούοντος αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς Πελοποννήσου περιεχομένων, καὶ πᾶσαν ἐντὸς Ἰθμῆ τὴν δύναμιν ὠρμημένων συνάγειν, καὶ διατειχίζόντων τὸν Ἰθμὸν εἰς θάλατταν ἐν θάλαττις, ἅμα μὲν ὀργῇ τῆς προδοσίας εἶχε τὰς Ἀθηναίους, ἅμα δὲ δυσθυμία καὶ κατήφεια μεμονωμένους. μάχεσθαι μὲν γὰρ ἔ διανοῶντο μυριάσι στρατῶ τισαύταις· ὃ δ' ἦν μόνον ἀναγκαιῶν ἐν τῷ παρόντι, τὴν πόλιν ἀφέντας ἐμφύλαι² ταῖς ναυσίν, [ὅπερ³] οἱ πολλοὶ χαλεπῶς ἤσκον, ὡς μήτε νίκης δεόμενοι, μήτε σωτηρίαν ἐπιτάμενοι, Θεῶν τε ἱερὰ καὶ πατέρων ἡρία προιεμένων.

X.

1 R. mavult cum artic. διὰ τῶν γρ.

2 Anon. B. 3. ἐμβῆναι.

3 Ex hac voce R. colligit deesse aliquid, quia in textu servata, constructionem reddat inexplicabilem, aut eam prorsus tollendam censet. Hinc uncis eam admonitionis ergo inclusit.

X. Ἐνθα δὴ Θεμισοκλῆς ἀπορῶν τοῖς ἀνδρωπί-
νοις λαγισμοῖς προσάγεσθαι τὸ πληῆθος, ὥσπερ ἐν τρα-
γωδίᾳ μηχανὴν ἄρας, σημεῖα δαιμόνια καὶ χρησμὰς ἐπ-
ῆγεν ¹ αὐτοῖς. σημεῖον μὲν λαμβάνων τὸ τᾶ δράκον-
τος ², ὃς ἀφανῆς ἐπειναις ταῖς ἡμέραις ἐκ τᾶ σηκῆ
δοκεῖ γενέσθαι καὶ τὰς καθ' ἡμέραν αὐτῷ προτιθεμέ-
νας ³ ἀπαρχὰς εὐρίσκιοντες ἀψάυσεσσι οἱ ἱερεῖς, ἐξήγ-
γελλον εἰς τὰς πολλὰς, Θεμισοκλῆς λόγον δίδοντας ⁴,
ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἢ Θεὸς ὑφηγεμένη πρὸς τὴν
θάλατταν αὐτοῖς. τῷ δὲ χρησμῷ πάλιν ἐδημαγῶγει,
λέγων μηδὲν ἄλλο δηλᾶσθαι ξύλινον τεῖχος, ἢ τὰς ναῦς·
διὸ καὶ τὴν Σαλαμῖνα θείαν, ἐχὶ δειλὴν, ἐδὲ χετλίαν,
καλεῖν τὸν Θεὸν, ὡς εὐτυχήματος μεγάλας τοῖς Ἑλλη-
σιν ἐπάνυμον ἐσομένην. κρατήσας δὲ τῆ γνώμη, ψή-
φισμα γράφει, τὴν μὲν πόλιν παρακαταθέσθαι τῇ Ἀθη-
νᾷ τῇ Ἀθηναίων ⁵ μεδεέσῃ, τὰς δ' ἐν ἡλικίᾳ πάντας
ἐμβαίνειν εἰς τὰς τριήρεις, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας καὶ
ἀνδράποδα σώζειν ⁶ ἕκαστον ὡς δυνατόν. κυρωθέντος δὲ
τᾶ ψήφισματος, οἱ πλείστοι τῶν Ἀθηναίων ὑπεξέθεν-
το γονέας καὶ γυναῖκας εἰς Τροϊζήνα, Φιλοτίμως πάν-
τῶν Τροϊζηνίων ὑποδεχομένων. καὶ γὰρ τρέφειν ἐψη-
φίσαντο δημοσίᾳ, δύο ὀβολὰς ἐκάσῳ δίδόντες, καὶ τῆς
δπώρας λαμβάνειν τὰς παῖδας ἐξεῖναι πανταχόθεν, ἔτι
δ' ὑπὲρ αὐτῶν διδασκάλους τελεῖν μισθός. τὸ δὲ ψή-
φισμα Νικαγόρας ἔγραψεν. ἐκ ὧντων δὲ δημοσίων χρη-
μάτων

¹ R. ambigit, servandumne fit hoc verbum, an cum ἐπ-
ῆθεν commutandum, — occinebat, leniendi & sopiendi ergo.

² Br. mavult ἀπὸ τῆ δράκοντος, Lapo vertente: signum ex
dracone nactus.

³ Junt. προστιθεμ. quod Br. haud displicet.

⁴ R. susp. διδόντος.

⁵ R. mavult Ἀθηναίων, Athenarum reginae.

⁶ Defunt B. 3. ab οἷς τὰς 7ρ. usque ad σώζειν.

μάτων τοῖς Ἀθηναίοις, Ἀριστοτέλης μὲν Φησι τὴν ἐξ Ἀρείς πάγος βελὴν πορίσασαν ἐνάσω τῶν στρατευομένων ὀλίγα δραχμάς, αἰτιωτάτην γενέσθαι τῷ πληρωθῆναι τὰς τριήρεις. Κλειδήμος δὲ καὶ τὸτο Θεμισοκλῆς ποιεῖται στρατήγημα ¹. καταβαινόντων γὰρ εἰς Πειραιᾶ τῶν Ἀθηναίων Φησὶν ἀπολέσθαι τὸ ² Γοργόνειον ἀπὸ τῆς Θεῆ τῷ ἀγάλματος. τὸν ἔν Θεμισοκλέα προσποιόμενον ζῆτεῖν, καὶ διερευνώμενον ἅπαντα, χρημάτων εὐρίσκειν πλῆθος ἐν ταῖς ἀποσκευαῖς ἀποκεκρυμμένον. ὧν εἰς μέσον νομιθέντων, εὐπορῆσαι τὰς ἐμβαινούσας εἰς τὰς ναῦς ἐφοδίων. ἐμπλεῆσθαι δὲ τῆς πόλεως, τοῖς μὲν οἴῳλον τὸ θεῖμα, τοῖς δὲ θαῦμα τῆς τόλμης παρεῖχε, γονέας μὲν ἄλλη προτεμπόντων, αὐτῶν δ' ἀνάμπτων πρὸς οἰμωγὰς καὶ δάκρυα γονέων ³ καὶ περιβολὰς διαπερώντων εἰς τὴν νῆσον. καίτοι πολλοὶ μὲν διὰ γῆρας ἀπολιμπανόμενοι ⁴ τῶν πολιτῶν ἔλεον εἶχον. ἦν δὲ τις καὶ ἀπὸ τῶν ἡμέρων καὶ συντρόφων ζώων ἐπιπλώσα γλυκυθυμία μετ' ὠρυγῆς καὶ πόθου συμπαράθεόντων ἐμβαίνεσι τοῖς ἑαυτῶν τροφεῦσιν. ἐν οἷς ἰσορεῖται κύων Ξανθίππε τῷ Περικλέει πατρός, ἐν ἀναχόμενος ⁵ τὴν ἀπ' αὐτῷ μόνωσιν, ἐναλέσθαι τῇ θαλάτῃ, καὶ τῇ τριήρει παρανηχόμενος, ἐμπεσεῖν εἰς τὴν Σαλαμίνα, καὶ λειποθυμήσας ἀποθανεῖν εὐθύς. ἔ καὶ τὸ δεικνύμενον ἄχρι νῦν καὶ καλέμενον Κυνὸς σῆμα, τάφον εἶναι λέγεται.

XI.

¹ Antea legebatur, ut in Juntina: Θεμισοκλ. γενέσθαι στρατ. ποι. — Hunc infin. sustulit H. Steph. secutus veteres codd. illum omittentes. Pro ποιεῖται B. 3. dat ποιοῖτο.

² Ita V. & B. 3. subaud. πρόσωπον. Lect. vulg. habet τὸν; qua servata, subaudiendum est ὀμφαλόν, secundum R. five θυρεόν, vel tale quid, secundum Xyl.

³ Br. mavult γυναικῶν, quod proxime processerit γονέας, & δακρ. & οἰμ. foeminis magis convenient.

⁴ V. B. 3 ἀπολειπόμενοι.

⁵ V. ἀνέχεσθαι.

XI. Ταῦτα δὴ μεγάλα τῷ Θεμιστοκλέεσσι. καὶ ἱ
 τὰς πολίτας αἰδόμενος ποθῆντας Ἀριεΐδην, καὶ δεδιό-
 τας, μὴ δι' ὀργὴν τῷ βαρβάρῳ προσθεῖς ἑαυτὸν, ἀνα-
 τρέψῃ τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος· ἐξωστράνισο γὰρ
 πρὸ τῷ πολέμῳ κατασασιαθεῖς ὑπὸ Θεμιστοκλέεσσι· γρά-
 Φει ψήφισμα, τοῖς ἐπὶ χρόνῳ μεθεσῶσιν ἐξεῖναι κατ-
 ελθεῖσι πράττειν καὶ λέγειν τὰ βέλτεστα τῇ Ἑλλάδι
 μετὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν μὲν ἡγε-
 μονίαν τῶν νεῶν ἔχοντας διὰ τὸ τῆς Σπάρτης ἀξίω-
 μα, μαλακῶ δὲ περὶ τὸν κίνδυνον ὄντος, αἶρειν δὲ βε-
 λομένῳ καὶ πλεῖν ἐπὶ τὸν Ἴσθμον, ὅπως καὶ τὸ περὶ τὸν
 ἤθροισο τῶν Πελοποννησίων, ὁ Θεμιστοκλῆς ἀντέλεγεν.
 ὅτε καὶ τὰ μνημονευόμενα λεχθῆναι Φασί. τῷ γὰρ
 Εὐρυβιάδῃ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος· ὦ Θεμιστοκλῆς, ἐν
 τοῖς ἀγῶσι τὰς προεξανισαμένους ἑκπίπτουσι. Ναί, εἶπεν
 ὁ Θεμιστοκλῆς, ἀλλὰ τὰς ἀπολειφθέντας ἔσεφανῶσιν.
 ἐπαρμένῳ δὲ τὴν βακτηρίαν ὡς πατάξοντος, ὁ Θεμι-
 στοκλῆς ἔφη Πάταξον μὲν, ἄκιστον δέ. θάυμάσαντος
 δὲ τὴν πρᾶξιν τῷ Εὐρυβιάδῃ, καὶ λέγειν κελεύσαν-
 τος, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς ἀνῆγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν λόγον.

T 2

εἰπόν-

1 Br. suppleendum censet ὅς ante καὶ quod finalis syllaba prioris vocis absorpserit. R. conjectura hæc est: καὶ (sc. μετὰ γὰρ τῷ Θεμ. ἐστίν) ὅτι γὰρ πολ.

2 B. 3. legit αὐτῶν.

3 Hæc partic. deest Junt.

4 R. susp. ἐπὶ τὸν σύλλογον, ad conventum principum Græciæ, Themistocles Eurybiadem reduxit. At equidem nil in textu video s. observo, unde colligere possim, Eurybiadem hunc conventum, quem R. supponit, deferere voluisse. Contrarium potius præcedentia: θάυμάσαντος, λέγειν κελεύσαντος, suggerere videntur. At quid de lectione recepta censendum, prorsus incongrua, qualicunque modo eam interpreteris? Liceat meam conjecturam aliorum iudicio subicere. Superfluas prorsus has voces & otiosas existimo, quæ male in hunc locum ex fine sequentis constructionis, ἐπιστρέψας τὸν λόγον, irreplerunt. Facillime

εἰπόντος δέ τινος, ὡς ἀνὴρ ἀπολις ἐκ ὀρθῶς διδάσκει
 τὰς ἔχοντας ἐγναταλιπεῖν καὶ προέδαι τὰς πατρίδας,
 ὁ Θεμισουλῆς ἐπιστρέψας τὸν λόγον. Ἡμεῖς τοι, εἶ-
 πεν, ὦ μοχθηρὲ, τὰς μὲν οἰκίας καὶ τὰ τεῖχη καταλε-
 λοίπαμεν, ἐκ ἀξιῶντες ἀψύχων ἕνεκα δελεεύειν· πόλις
 δ' ἡμῖν ἐστὶ μεγίστη τῶν Ἑλληνίδων, αἱ διακρίσεις ἰ τριή-
 ρεις, αἱ νῦν ὑμῖν ² παρεῶσι βοηθοὶ σώζεσθαι δι' αὐ-
 τῶν βελομένοισι. εἰ δ' ἄπιτε δεύτερον ἡμᾶς προδόντες,
 αὐτίκα πύσεται τις Ἑλλήνων Ἀθηναίος, καὶ πόλιν
 ἐλευθέραν, καὶ χάραν ἔ χειρόνα κελημένους, ἧς ἀπέβα-
 λον. Ταῦτα τῷ Θεμισουλέᾳ εἰπόντος, ἔνοια καὶ δέος
 ἔχε τὸν Εὐριβιάδην τῶν Ἀθηναίων, μὴ σφᾶς ἀπολιπόν-
 τες οἴχωνται. τῷ δ' Ἐρετριέως πειρωμένος λέγειν ³ τι
 πρὸς αὐτὸν. Ἦ ⁴ γὰρ, ἔφη, καὶ ὑμῖν περὶ πολέμου τίς
 ἐστὶ λόγος, οἱ, καθάπερ αἱ τευθίδες, μάχαιραν μὲν ἔχε-
 τε, καρδίαν δ' ἐκ ἔχετε;

XII. Λέγεται δ' ὑπὸ τινῶν, τὸν μὲν Θεμισουλέα
 περὶ τέτων ἀπὸ τῷ κατασφάματος ἀνωθεν τῆς νεῶς δια-
 λέγεσθαι, γλαῦκα δ' ὀφθῆναι διαπετομένην ἐπὶ τὰ δε-
 ξιά

lime hoc etiam nescio quomodo h. l. fieri potuisse, non dubi-
 to, quin lector benevolus, tot aliorum exemplorum memor,
 mihi concedat. Si porro vox ἀνάγειν eo sensu, quo haud ra-
 ro occurrit, & idem valet, ac διδάσκειν s. πείθειν, sumitur,
 mihi quidem sensus planus plenusque videtur. Aliam quidem
 & a textu recepto diversam lectionem habuisse vel supposuisse
 Xylandrum, ex ejus versione satis apparet: Tum Eurybiades in-
 mite ingenium admiratus, dicere eum iussit. Ibi cum ad in-
 stitutum de pugna ad Salaminam faciendam sermonem revertif-
 set, quidam hominem urbe carentem, non recte iis, qui pa-
 triam haberent, ejus deferendæ auctorem fieri dixit. Ad eum
 conversa oratione Themistocles: &c.

1 Teste H. Steph. in quibusdam est Ἰριανόσιαι.

2 B. 3. Junt. ἡμῖν.

3 Hoc γι ex B. 3. est receptum. A vulg. abest.

4 V. e Junt. εἰ; uti paulo post οἶον καθάπερ.

ξία τῶν νεῶν, καὶ τοῖς κερχησίοις ἐπικαθίζεσαν· διὸ Ἴ δὴ καὶ μάλις προσέθεντο τῇ γνώμῃ, καὶ παρεσκευάζοντο ναυμαχῆσοντες. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν πολεμίων ὁ σόλος τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὸ Φαληρικὸν προσφερόμενος, τὰς πέριξ ἀπέκρυψεν αἰγιαλὰς, αὐτὸς τε βασιλεὺς μετὰ τῶ περὶ στρατὸν καταβάς ἐπὶ τὴν θάλατταν ἄθρως ἠφθη, τῶν δυνάμεων ὁμῶς γενομένων, ἐξερρύθησαν οἱ τῶ Θεμισουλέας λόγοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ πάλιν ἐπάπλαινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἰθμόν, εἴ τις ἄλλο τι λέγοι χαλεπαίνοντες. ἐδόκει δὲ τῆς νυκτὸς ἀποχωρεῖν, καὶ παρηγγέλλετο πλὴς τοῖς κυβερνήταις. ἔνθα δὴ βαρέως φέρων ὁ Θεμισουλῆς, εἴ τὴν ἀπὸ τῶ τόπος² καὶ τῶν σενῶν προέμενοι βοήθειαν οἱ Ἕλληνας διαλυθήσονται κατὰ πόλεις, ἐβραλεύετο καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίνικον πραγματείαν. ἦν δὲ τῶ γενεὶ Πέρσης ὁ Σίνικος αἰχμάλωτος, εὖνε δὲ τῶ Θεμισουλεῖ, καὶ τῶν τέκνων αὐτῶ παιδαγωγός. ὃν ἐκπέμπει πρὸς τὸν Πέρσην³ κρύφα, κελεύσας λέγειν, ὅτι Θεμισουλῆς, ὁ τῶ Ἀθηναίων στρατηγός, αἰρόμενος τὰ βασιλέως, ἐξαγγέλλει πρῶτος αὐτῶ τὰς Ἑλλήνας ἀποδιδράσιοντας, καὶ διακελεύεται μὴ παρεῖναι φυγεῖν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰσονται τῶν περὶ χωρὶς ὄντες, ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν. ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης ὡς ἀπ' εὐνοίας λελεγμένα δεξάμενος, ἤσθη, καὶ τέλος⁴

T 3

εὐθύς

1 H. Steph. placet δι' ὃ, ut supra δι' ὄπερ. Seq. καὶ deest B. 3.

2 H. Steph. teste etiam legitur τῶν τόπων; seq. τῶν σενῶν dedit R. de suo pro vulg. σενωπῶν.

3 In aliis, teste H. Steph. τὸν Ξέρξην, eod. sensu.

4 Teste H. Steph. vet. codd. non habent τέλος; neque denique significans, conveniret cum voce εὐθύς. Br. per vocem τέλος edictum, praeceptum intelligi vult, cum οἱ ἐν τέλει denotet magistratus, loco ex Coriolan. Cap. 6. citato (μηδὲν τέλος ἐκφύρασης) cui eundem sensum adaptari posse censet. R. susp.

καὶ

εὐθὺς ἐξέφερε πρὸς τὰς ἡγεμόνας τῶν νεῶν, τὰς μὲν ἄλλας πληρῶν κατ' ἡσυχίαν, διακοσίαις δ' ἀναχθέντας ἤδη περιβαλέδαι τὸν πόρον ἐν κύκλῳ πάντα, καὶ διαζῶσαι τὰς νῆσας, ὅπως ἐκφυγή μηδεὶς τῶν πολεμίων. τῶν δὲ πρακτομένων, Ἀριεΐδης ὁ Λυσιμάχου πρῶτος αἰθόμενος ἦκεν ἐπὶ τὴν σιγητὴν τῷ Θεμισοκλέει, ἐκ ᾧ φίλος, ἀλλὰ καὶ δι' ἐπειῶν ἐξωστρακισμένος, ὡς περ ¹ εἴρηται· πρᾶελθόντι δὲ τῷ Θεμισοκλεῖ φράζει τὴν κύκλωσιν. ὁ δὲ, τὴν τ' ἄλλην καλοκαργαδίαν τῷ ἀνδρὶ ὡς, καὶ τῆς τότε παρασίας ἀγάμενος, φράζει τὰ περὶ τὸν Σίαινον αὐτῷ, καὶ παρεκάλει τῶν Ἑλλήνων συνεπιλαμβάνεσθαι καὶ συμπροθυμεῖσθαι, πῖσιν ἔχοντα μᾶλλον, ὅπως ἐν τοῖς τενοῖς ναυμαχήσωσιν. ὁ μὲν ἐν Ἀριεΐδῃ ἐπαινέσας τὸν Θεμισοκλέα, τὰς ἄλλας ἐπέηι στρατηγὸς καὶ τριηράρχος ἐπὶ τὴν μάχην παροξύνων. ἔτι δ' ὁμως ἀπισέντων, ἐφάνη Τευεδία ² [μία] τριήρης αὐτόμολος, ἧς ἐναυάρχει Παναίτιος, ἀπαγγέλλουσα κύκλωσιν. ὡς καὶ θυμῷ ³ τὰς Ἑλλήνας κινήσασα μετ' ἀνάγκης πρὸς τὸν κίνδυνον.

XIII. Ἄμα δ' ἡμέρα Ξέρξης μὲν ἄνω κατήησε τὸν σόλον ἐποπτεῖαν καὶ τὴν παράταξιν, ὡς μὲν Φανόδημος φησιν, ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ἢ βραχεῖ πόρῳ διείργεται τῆς Ἀττικῆς ἢ νῆσος. ὡς δ' Ἀμειόδαρος, ἐν μεθορίῳ τῆς Μεγαρίδος, ὑπὲρ τῶν καλαμῆνυ κεράτων,

χρυ-

καὶ γελάσας εὐθὺς, statimque cum gaudio rem ad magnates extulit vel retulit. Pro καὶ φίλος B. 3. dat φίλος δ'. Post seq. τῶν νεῶν R. videtur deesse ᾧν ἐδόκει, referendo ᾧν ad νεῶν.

¹ B. 3. ὡς; in seq. pro φράζει, λέγει; pro συνεπιλαμβάνεσθαι, ἐπιλαμβάνεσθαι.

² Palmerius corrigit Τηνία, ab insula Teno. R. in seq. μία latero dicit νία exitum vocabuli Τηνία, eamque vocem delendam censet.

³ R. mavult θυμῶν, adeo ut ira unacum necessitate Graecos moveret.

χρυσῶν δίφρον δέμενος, καὶ γραμματεῖς πολλὰς παρασησάμενος, ὡν ἔργον ἦν ἀπογράφεσθαι κατὰ μάχην τὰ πραττόμενα. Θεμισοκλεῖ δὲ παρὰ τὴν ναυαρχίδα τριήρη σφαιγιαζομένῳ τρεῖς προσήχθησαν αἰχμαλῶτοι, κάλλιςοι μὲν ιδέεσθαι τὴν ὄψιν, ἐδῆσι δὲ καὶ χρυσῶν κειοσμημένοι διαπρεπῶς. ἐλέγοντο δὲ Σανδαυῆς παῖδες εἶναι, τῆς βασιλέως ἀδελφῆς καὶ Αὐτάρχη. τέτταρσι δὲ Ἰδάν Εὐραντίδης ὁ μάντις, ὡς ἅμα μὲν ἀνέλαμψεν ἐκ τῶν ἱερῶν μέγα καὶ περιφανὲς πῦρ, ἅμα δὲ πηαρμὸς ἐκ τῶν δεξιῶν ἐσήμηνε, τὸν Θεμισοκλέα δεξιωσάμενος, ἐκέλευσε τῶν νεανίσκων κατάρξασθαι, καὶ καθιερώσαι πάντας ὠμησῆ¹ Διονύσῳ προσευξάμενον· ἔτω γὰρ ἅμα σωτηρίαν τε καὶ νίκην ἔσεσθαι τοῖς Ἑλλησιν. ἐκπλαγέντος δὲ τῷ Θεμισοκλέεσσι ὡς μέγα τὸ μάντευμα καὶ δεινὸν, οἷον εἶδεν ἐν μεγάλοις ἀγῶσι καὶ πράγμασι χαλεποῖς, μᾶλλον ἐκ τῶν παραλόγων, ἢ τῶν εὐλόγων, τὴν σωτηρίαν ἐλπίζοντες οἱ πολλοὶ, τὸν Θεὸν ἅμα κοινῇ κατεκαλῶντο Φωνῆ, καὶ τὰς αἰχμαλῶτας τῷ βαμῶ προσαγαγόντες, ἠνάγκασαν, ὡς ὁ μάντις ἐκέλευσε, τὴν θυσίαν συντελεσθῆναι. ταῦτα μὲν ἔν ἀνὴρ Φιλόσοφος καὶ γραμμάτων ἐκ ἀπειροσ ἰσορικῶν Φανίας ὁ Λέσβιος εἶρηκε.

XIV. Περὶ δὲ τῷ πλήθει τῶν βαρβαρικῶν νεῶν Αἰχύλος ὁ ποιητὴς, ὡς ἂν εἶδὼς καὶ διαβεβαιούμενος, ἐν τραγωδίᾳ Πέρσαις λέγει ταῦτα·

Ἐέρξη² δὲ (καὶ γὰρ οἶδα) χιλιάς μὲν ἦν
 Νεῶν τὸ πλήθος· αἱ δ' ὑπεριόμποι τάχει³,
 Ἐκατὸν δις ἦσαν, ἐπ' ἅ θ'. ἅδ' ἔχει λόγος.

τῶν δ' Ἀττικῶν, ἑκατὸν ὀγδοήμοντα τὸ πλήθος ἔσῶν,
 ἐκίαση τὰς ἀπὸ τῷ κατασρώματος μαχομένους, ὀλίγων αἰ-

T 4

δεκα

1 B. 3. ὡς μυσῆ.

2 B. 1. Ἐέρξης; *ibid.* desunt καὶ γὰρ οἶδα.

3 B. 3. τάχα.

δεκα εἶχεν· ὧν τοξόται τέσσαρες ἦσαν, οἱ λοιποὶ δ' ὀπλίται. δοκεῖ δ' ἔχ ἤτλον εὖ τὸν καιρὸν ὁ Θεμισοκλῆς, ἡ τὸν τόπον, συνιδῶν καὶ Φυλάξας, μὴ πρότερον ἀντιπρώρας καταστῆσαι ταῖς βαρβαρικαῖς τὰς τριήρεις, ἢ τὴν εἰωθυῖαν ὄραν παραγενέσθαι, τὸ ¹ πνεῦμα λαμπρὸν ἐκ πελάγος αἰεὶ καὶ κῦμα διὰ τῶν σενῶν καταγασαν· ὃ τὰς μὲν Ἑλληνικὰς ἐκ ἐβλαπτε ναῦς, ἀλιτενεῖς ² ἕσας καὶ ταπεινοτέρας, τὰς δὲ βαρβαρικὰς, ταῖς τε πρύμναις ἀνεώσας, καὶ τοῖς ³ καταστρώμασιν ὑψορόφους καὶ βαρείας ἐπιφερομένας ἐσφαλλε προσπίπτον, καὶ παρεδίδοε πλαγίας τοῖς Ἑλλησιν ὀξέως προσφερομένοις, καὶ τῷ Θεμισοκλεῖ προσέχεσιν, ὡς ὄρωντι μάλινα τὸ συμφέρον· καὶ ὅτι κατ' ἐκείνους ⁴ ὁ Ξέρξης ναύαρχος Ἀριαμένης, ναῦν ἔχων μεγάλην, ὥσπερ ἀπὸ τείχεος ἐτόξευε καὶ ἠκόντιζεν ⁵, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἄν, καὶ τῶν βασιλέως ἀδελφῶν πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιοτάτος. τῆτον μὲν ἔν Ἀμεινίας ὁ Δεκελεύς, καὶ Σωσιπλῆς ὁ Πεδιεὺς ὁμᾶ πλείοντες, ὡς αἱ νῆες ἀντίπρωροι προσπεσῆσαι καὶ συνερεῖσασαι τοῖς χαλκίωμασιν ἐνεχέσθην, ἐπιβαίνοντα τῆς αὐτῶν τριήρους, ὑποσάντες καὶ τοῖς δόρασι τύποντες, εἰς τὴν θάλασσαν ἐνέβαλον· καὶ τὸ σῶμα μετ' ἄλλων φερόμενον ναυαγίων Ἀρτεμισία γυωρίσασα πρὸς Ξέρξην ἀνήνεγκεν.

XV. Ἐν δὲ τῷ τῷ ἀγῶνος ὄντος, Φῶς μὲν ἐκλάμψαι μέγα λέγασιν Ἐλευσινόθεν, ἦχον δὲ καὶ Φωνὴν
τὸ

¹ R. legi vult γῆν, quia si γὸ fervetur, non solum καὶ γὸ κῦμα sed etiam κατάγειν legendum sit, qui infinitivus aptus foret ex εἰωθυῖαν, solitam deducere.

² Ita ex emend. Br. pro vulg. ἀτενεῖς. Lapus vertit demissiores.

³ V. γαῖς.

⁴ Plena locutio hæc est: καὶ γὰρ δὲ γὰρ Πέρσης ἐβλαπτον, ἦτι κατ' ἐκείνους τὸν καιρὸν —

⁵ B. 3. desunt καὶ ἠκοντ.

τὸ Θριάσιον κατέχειν πεδίου, ἄχρι τῆς θαλάττης, ὡς ἀνθρώπων ὁμῶ πολλῶν τὸν μυσηδὸν ἐξαγαγόντων ἰακχον. ἐν δὲ τῷ πλήθει τῶν φθεγγομένων, κατὰ μικρὸν ἀπὸ γῆς ἀναφερόμενον νέφος ἔδοξεν αὐτοῖς ὑπονοεῖν καὶ κατασκήπειν εἰς τὰς τριήρεις. ἕτεροι δὲ φάσματα καὶ εἰδῶλα καθορᾶν ἔδοξαν ἐνόπλων ἀνδρῶν, ἀπ' Αἰγίνης ¹ τὰς χεῖρας ἀνεχόντων πρὸ τῶν Ἑλληνικῶν τριηρῶν. ἕς εἶκαζον Αἰακίδαε εἶναι, παρανεκλιμένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν. πρῶτος μὲν ἐν λαμβάνει ναῦν Λυκομήδης, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τριηραρχῶν, ἧς τὰ παράσημα περιόψας ἀνέστηεν Ἀπόλλωνι δαφνηφόρῳ. οἱ δ' ἄλλοι τοῖς βαρβάροις ἐξισάμενοι τὸ πλήθος, ἐν σενῶ κατὰ μέρος προσφερομένους ², καὶ περιπίπτοντας ἀλλήλοις, ἐτρέψαντο μέχρι δέλης ἀντιχόντας, ὡς εἶρηκε Σιμωνίδης, τὴν καλὴν ἐκείνην καὶ περιβόητον ἡράμενοι νίκην, ἧς ἔθ' Ἑλλήσιν, ἕτε βαρβάροις ἐνάλιον ἔργον εἶργασαι λαμπρότερον, ἀνδρεία μὲν καὶ προθυμίᾳ κοινῇ τῶν ναυμαχησάντων, γνώμη δὲ καὶ δεινότητι Θεμισοκλέους.

XVI. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν, Ξέρξης μὲν ἔτι θυμομαχῶν πρὸς τὴν ἀπότευξιν ³ ἐπεχειρεῖ διὰ χωμάτων ἐπάγειν τὸ πεζὸν εἰς Σαλαμίνα, τοῖς Ἑλλήσιν ἐμφράξας τὸν διὰ μέσση πόρον. Θεμισοκλῆς δ' ἀποπειρώμενος Ἀριεῖδα, λόγῳ γνώμῃ ἐποιεῖτο λύειν τὸ ζεῦγμα ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσαντας ⁴ εἰς Ἑλλάσποντον. Ὅπως, ἔφη, τὴν Ἀσίαν ἐν τῇ Εὐρώπῃ λάβωμεν. δυσχεραίνοντος δὲ τῷ Ἀριεῖδα, καὶ λέγοντος, ὅτι νῦν μὲν τρυ-

T 5

Φῶντι

¹ R. videtur deesse ἀναχίντα, aut προσφερόμενα, aut simile quid.

² Junt. dat προσφερομένοις, quod R. probasset, si proximum καὶ abfuisse.

³ Teste H. Steph. etiam legitur ἀπόζευξιν.

⁴ R. mavult ἀποπλεύσαντας. Cur non ἀναπλεύσαντας, uti mox infra ἀναπλεῖν εἰς τὸν Ἑλλάσποντον ἐπὶ τῷ ζεῦγμα?

Φῶντι τῷ βαρβάρῳ πεπολεμήκαμεν ¹, ἂν δὲ κατακλεί-
 σαμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ καταστήσωμεν εἰς ἀνάγκην
 ὑπὸ δέεος ἄνδρα τηλικέτων δυνάμεων κύριον, ἐπέτι κατ-
 ἤμενος ὑπὸ σκιαδί χρυσῇ θεάσεται τὴν μάχην ἐφ' ἡσυχίας,
 ἀλλὰ πάντα τολμῶν, καὶ πᾶσιν αὐτὸς παρὼν διὰ τὸν
 κίνδυνον, ἐπανορθώσεται τὰ παρειμένα, καὶ βελεύεται
 βέλτιον ὑπὲρ τῶν ὄλων. Οὐ τὴν ἔσαν ἔν, ἔφη, δεῖ
 γέφυραν, ὡ Θεμισόκλεις, ἡμᾶς ἀναιρεῖν, ἀλλ' ἐτέραν,
 εἴπερ οἶόν τε, προσπατασιευάσαντας ², ἐμβαλεῖν διὰ
 τάχως τὸν ἄνθρωπον ἐν τῆς Εὐρώπης. Οὐκ ἔν, εἶπεν
 ὁ Θεμισοκλῆς, εἰ δοκεῖ ταῦτα συμφέρειν, ὥρα σιοπεῖν
 καὶ μηχανᾶσθαι πάντας ³ ἡμᾶς, ὅπως ἀπαλλαγῆσεται ⁴
 τὴν ταχίστην ἐν τῆς Ἑλλάδος. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἔδοξε,
 πέμπει τινα τῶν βασιλικῶν εὐνέχων ἐν τοῖς αἰχμαλώ-
 τοις ἀνευρῶν, Ἀρνακίην ὄνομα, φράζειν βασιλεῖ κελεύ-
 σας, ὅτι τοῖς μὲν Ἑλλήσι δέδοικαι, τῷ ναυτικῷ κειρα-
 τηριότηας, ἀναπλεῖν εἰς τὸν Ἑλλησποντον ἐπὶ τὸ ζεῦγμα,
 καὶ λυεῖν τὴν γέφυραν. Θεμισοκλῆς δὲ κηδόμενος βα-
 σιλέως, παραινεῖ σπεύδειν ἐπὶ τὴν ἑαυτῆ θάλασσαν,
 καὶ περαιεῖσθαι, μέχρις αὐτὸς ἐμποιεῖ τινας διατριβάς
 τοῖς συμμάχοις καὶ μελλήσεις πρὸς τὴν διάξιν. Ταῦθ'
 ὁ βάρβαρος ἀκῆσας, καὶ γενόμενος περίφοβος, διὰ τά-
 χως ἐποιεῖτο τὴν ἀναχώρησιν. καὶ πείραν ἡ Θεμισο-
 κλέες καὶ Ἀριεῖδες φρόνησις ἐν Μαρδονίῳ παρέχεν,
 εἶγε πολλοσημορίῳ τῆς Ξέρξε δυνάμεως διαγωνισάμε-
 νοι Πλαταιάσιν ⁵, εἰς τὸν περὶ τῶν ὄλων κίνδυνον
 κατέσθσαν.

XVII.

¹ R. mavult compositum προσπεπολ.

² V. κατασκευάσαντες.

³ Br. mavult πάντως, cum res non nisi inter Themistoclem & Aristidem folos agitata fuerit. Sed nonne ad omnes alios loquendo respicere, eosque complecti potuit, quorum intererat, Græciam, quocunque modo, unitis viribus ab hoste liberare?

⁴ Ita dedit R. suo arbitratu pro vulg. ἀπαλλαγῆσθαι.

⁵ V. e Junt. B. 3. Πλαταιεῦσιν.

XVII. Πόλεον μὲν ἔν τῇ Αἰγινήτων ἀρισεῦσαι Φησιν Ἡρόδοτος, Θεμισοκλεῖ δὲ, καίπερ ἄκοντες ἱ ὑπὸ Φθόνος, τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. ἐπεὶ γὰρ ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰθμόν ἀπὸ τῆ βωμῆ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί, πρῶτον μὲν ἕκαστος ἑαυτὸν ἀπέφαινεν ἀρετῇ, δεύτερον δὲ μεθ' ἑαυτὸν, Θεμισοκλέα. Λακεδαιμόνιοι δ' εἰς τὴν Σπάρτην αὐτὸν καταγαγόντες, Εὐριβιάδῃ μὲν ἀνδρείας, ἐπειὴ δὲ σοφίας ἀρισεῖον ἔδοσαν, θαλλῆ εἶφανον· καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀρμάτων τὸ πρωτεῖον ἔδωρήσαντο, καὶ τριακοσίαις τῶν νέων πομπῆς ἄχρι τῶν ὄρων συνεξέπεμψαν. λέγεται δ', Ὀλυμπίων τῶν ἐφεξῆς ἀγομένων, καὶ παρελθόντος εἰς τὸ σάδιον τῆ Θεμισοκλέας, ἀμελήσαντας τῶν ἀγωνιστῶν τὰς παρόντας, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπεινοῦν θεῶν δαι², καὶ τοῖς ξένοις ἐπιδεικνύειν ἅμα θαυμάζοντας καὶ κροτῶντας. ὡσεὶ καὶ αὐτὸν ἠθρόντα πρὸς τὰς Φίλας ὁμολογῆσαι τὸν καρπὸν ἀπέχειν τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αὐτῶ πονηθέντων.

XVIII. Καὶ γὰρ ἦν τῇ φύσει φιλοτιμώτατος, εἰ δεῖ τεκμαίρεσθαι διὰ τῶν ἀπομνημονευομένων. αἰρεθεῖς τε γὰρ ναύαρχος ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἐδὲν ἔτε τῶν ἰδίων, ἔτε τῶν κοινῶν, κατὰ μέρος ἐχρημάτιζεν, ἀλλὰ πᾶν ἀνεβάλλετο τὸ προσπίπτον εἰς τὴν ἡμέραν ἐπεινήν, καὶ ἦν ἐκπλεῖν ἔμελλεν, ἵν' ὁμῶ πολλὰ πρᾶττων πράγματα, καὶ παντοδαποῖς ἀνθρώποις ὁμιλῶν, μέγας εἶναι δοκῆ, καὶ πλείστον δύνασθαι. τῶν τε νεκρῶν τὰς ἐκπεσόντας ἐπισκοπῶν παρὰ τὴν θάλασσαν, ὡς εἶδε περικείμενα ψέλλια χρυσᾶ καὶ σρεπῆς, αὐτὸς μὲν παρῆλθε, τῶ δ' ἐπομένῳ Φίλῳ δείξας, εἶπεν· Ἄνελῶ σαυτῶ· σὺ γὰρ ἔκ εἰ Θεμισοκλήης. πρὸς δὲ τινα τῶν καλῶν γεγούστων,

1 V. ἀκοντί (in cat. Variant. ed. Frst. ἄκοντι) vel ἄκοντες.

2 B. 3. θεῶσασθαι; uti & ibid. & Junt. deest præced. γῆν.

των, ἈντιΦάτην, ὑπερηΦάνως αὐτῷ κενηρημένον πρό-
 τερον, ὕπερον δὲ θεραπεύοντα διὰ τὴν δόξαν. Ὡ μαι-
 ράκιον, εἶπεν, ὄψέ μὲν, ἀμΦότεροι δ' ἄμα, νῦν ἐχθήκα-
 μεν. ἔλεγε δὲ, τὰς Ἀθηναίους ἐ τιμᾶν αὐτὸν, ἐδὲ
 θαυμάζειν, ἀλλ' ὡσπερ πλατάνω χειμαζομένους μὲν ὑπο-
 τρέχειν καὶ κινδυνεύοντας, εὐδίας δὲ περὶ αὐτὰς γε-
 νομένης, τίλλειν καὶ κολέειν. τῷ δὲ ΣεριΦίῳ πρὸς αὐ-
 τὸν εἰπόντος, ὡς ἐ δι' αὐτὸν ἐχθίμε δόξαν, ἀλλὰ διὰ
 τὴν πόλιν. Ἀληθεύων λέγεις, εἶπεν, ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐγῶ,
 ΣεριΦίος ὢν, ἐγενόμην ἐνδοξος, ἔτε σὺ, Ἀθηναῖος.
 ἐτέρη δὲ τινος τῶν στρατηγῶν, ὡς ἐδοξέ τι χρήσιμον
 διαπεπραχθῆαι τῇ πόλει, θαρσυνομένους πρὸς τὸν Θεμι-
 σοιλέα, καὶ τὰς ἑαυτῶ ταῖς ἐκείνους πράξειςιν ἀντιπαρα-
 βάλλοντος, ἔφη τῇ ἑορτῇ τὴν ὕπεραν ¹ ἐρίσαι, λέγε-
 σαν, ὡς ἐκείνη μὲν ἀχολιῶν τε μεση καὶ κοπώδης ἐστίν,
 ἐν αὐτῇ δὲ πάντες ἀπολαύσει τῶν παρεσκευασμένων χα-
 λάζοντες. τὴν δ' ἑορτὴν ² πρὸς ταῦτ' εἶπεῖν. Ἀληθῆ
 λέγεις. ἀλλ' ἐμῆ μὴ γενομένης, σὺ ἐκ ἂν ἦθα. κα-
 μῆ τοῖνον, ἔφη, τότε μὴ γενομένης, πᾶ ἂν ἦτε νῦν
 ὑμεῖς; τὸν δ' υἱὸν ἐντροΦῶντα τῇ μητρὶ ³, καὶ δι' ἐκεί-
 νην αὐτῷ, σιῶπῳν ἔλεγε πλείστον τῶν Ἑλλήνων δύνα-
 θαι. τοῖς μὲν γὰρ Ἑλλήσιν ἐπιτάττειν Ἀθηναίους,
 Ἀθηναίους δ' αὐτὸν, αὐτῷ δὲ τὴν ἐκείνους μητέρα, τῇ
 μητρὶ δ' ἐκείνον. ἴδιος δὲ τις ἐν πᾶσι βελλόμενος εἶναι,
 χωρίον μὲν πιπράσων, ἐκέλευε κηρύττειν, ὅτι καὶ γεί-
 τονα χρῆσὸν ἔχει. τῶν δὲ μνωμένων αὐτῶ τὴν θυγα-
 τέρα, τὸν ἐπιεικῆ τῶ πλῆσις προκρίνας, ἔφη ζητεῖν ἀν-
 δρα

1 Anon. τῇ ὕπερα τὴν ἑορτὴν.

2 Anon. τὴν δὲ ὕπεραν.

3 Teste H. Steph. hic locus etiam ita est scriptus: τῷ δὲ
 υἱῷ ἐκτροΦώσεως τῆς μητρὸς, quæ lectio ipsi minus placet. Id.
 pro statim seq. ἐκείνην mavult ἐκείνης, ut dicat, filium ἐντρο-
 Φῶν τῇ μητρὶ, nec non τῷ πατρὶ διὰ τῆς μητρὸς.

δρα χρημάτων δεόμενον, μάλλον ἢ χρήματα ἀνδρός. ἐν μὲν ἔν τοῖς ἀποφθέγμασι τοιαύτος τις ἦν.

XIX. Γενόμενος δ' ἀπὸ τῶν πράξεων ἐκείνων, εὐθὺς ἐπεχειρεῖ τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν καὶ τειχίζειν, ὡς μὲν ἰσορεῖ Θεόπομπος, χρήμασι πείσας μὴ ἐναντιωθῆναι τὰς Ἐφόρους. ὡς δ' οἱ πλείοσι, παρακρησάμενος. ἦμε μὲν γὰρ ¹ εἰς Σπάρτην, ὄνομα πρεσβείας ἐπιγραφάμενος. ἐγκαλέντων δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, ὅτι τειχίζουσι τὸ ἄστυ, καὶ πολίαρχε κατηγορεῖντος, ἐπίτηδες ἐξ Αἰγίνης ἀποσαλέντος, ἤρνεϊτο, καὶ πέμπειν ἐκέλευεν εἰς Ἀθήνας τὰς κατοφομένους. ἅμα μὲν ἐμβάλλων τῷ τειχισμῷ χρόνον ἐν τῆς διατριβῆς, ἅμα δὲ βεβλόμενος ἀνθ' αὐτῆ τὰς πεμπομένους ὑπάρχειν τοῖς Ἀθηναίοις. ὃ καὶ ² συνέβη. γνόντες γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸ ἀληθές, ἐν ἠδίκησαν αὐτόν, ἀλλ' ἀδῆλως χαλεπαίνοντες, ἀπέπεμψαν. ἐν δὲ τέττε τὸν Πειραιᾶ κατεσκευάζε, τὴν τῶν λιμένων εὐφυίαν κατανοήσας, καὶ τὴν πόλιν ὅλην ἀρμοττόμενος πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ τρόπον τινα τοῖς παλαιοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀθηναίων ἀντιπολιτευόμενος. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ³, ὡς λέγεται, πραγματευόμενοι εὖς πολίτας ἀποσπάσαι τῆς θαλάσσης, καὶ συνεδίσαι ζῆν μὴ πλέοντας, ἀλλὰ τὴν χώραν φυτεύοντας, τὸν περὶ τῆς Ἀθηνᾶς διέδοσαν λόγον, ὡς ἐρίσαντος ⁴ περὶ τῆς χώρας τῆ Ποσειδῶνος, δείξασα τὴν μορίαν τοῖς δικασαῖς, ἐνίκησε. Θεμισοκλῆς δ' ἐχ, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς λέγει, τῆ πόλει τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν ⁵, ἀλλὰ τὴν πόλιν ἐξῆψε τῆ Πειραιῶς, καὶ τὴν γῆν τῆς θαλάττης.

¹ deest particula hæc Junt.

² E Junt. & Ald. hoc restituit R. pro vulg. ὃ δὲ συνέβη. Eand. tamen lectionem jam exhibet Ed. Frft.

³ Iterum deest Juntinæ.

⁴ V. Anon. B. 3. ἐρίσαντα; Iid. paulo post τὸν Ποσειδῶ.

⁵ Ita dedit Anon. & ita Xyl. Dacer. & Br. legi voluerunt, loco Aristoph. collato. Vulg. προσέμιξεν.

ὁ καὶ τὸν δῆμον ἠΰξησε κατὰ τῶν ἀρίστων, καὶ θράσους ἐπέπλησεν, εἰς αὐτάς καὶ κελευσὰς καὶ κυβερνήτας τῆς δυνάμεως ἀφικομένης. διὸ καὶ τὸ βῆμα τὸ ἐν Πυυκί, πεπονημένον ὡς ἀποβλέπειν πρὸς τὴν θάλασσαν, ὑστερον οἱ τριάκοντα πρὸς τὴν χώραν ἀπέσρεψαν, αἰόμενοι, τὴν μὲν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν, γένεσιν εἶναι δημοκρατίας, ὀλιγαρχία δ' ἦτον δυσχεραίνειν τὰς γεωργίας.

XX. Θεμισοκλῆς δὲ καὶ μεῖζόν τι περὶ τῆς ναυσιπῆς διενόηθη δυνάμεως. ἐπεὶ γὰρ ὁ τῶν Ἑλλήνων στόλος ἀπηλλαγμένος Ἐέρξας κατήρεν εἰς Παγασὰς, καὶ διεχειμάζε, δημογῶν ἐν τοῖς Ἀθηναίοις ἔφη τινὰ πράξιν ἔχειν ἀφελίμον μὲν αὐτοῖς καὶ σωτήριον, ἀπόρρητον δὲ πρὸς τὰς πολλὰς. τῶν δ' Ἀθηναίων Ἀρισείδῃ μόνῳ φράσαι κελυόντων, καὶ ἐπειθὸς δοιμάσῃ, περαίνειν, ὁ μὲν Θεμισοκλῆς ἔφραζε τῷ Ἀρισείδῃ, τὸ νεώριον ἐμπρῆσαι διανοεῖσθαι ¹ τῶν Ἑλλήνων. ὁ δ' εἰς τὸν δῆμον παρελθὼν, ἔφη, τῆς πράξεως, ἦν διανοεῖται πρᾶττειν ὁ Θεμισοκλῆς, μηδεμίαν εἶναι μῆτ' ἀλυσιτελεσέραν ², μῆτ' ἀδικωτέραν. οἱ μὲν ἔν Ἀθηναίοι δια ταῦτα παύσασθαι τῷ Θεμισοκλεῖ προσέταξαν. ἐν δὲ τοῖς Ἀμφικτυονικοῖς συνεδρίοις τῶν Λακεδαιμονίων εἰσηγασ-

¹ R. mavult διανενοῖσθαι.

² Ita B. 3. Junt. — Vulg. μῆτε λυσιτελεσέραν. Equidem non video, cur in hac lectione aliquid sit mutatum, cum, in iudice, ex lectione jam recepta, aliquid absurdi aut incommodi oriatur. An hæc est sententia Aristidis de consilio Themistoclis, nullum esse eo neque inutilius, neque injustius? Omnino contradicit rei ipsius natura, & testimonium Ciceronis, de Offic. c. XI. ita referentis: dixitque, perutile esse consilium, quod Themistocles afferret, sed minime honestum. — An ullo modo, forsan per Græcismum, mihi incognitum, idem sensus erui poterit? — Tum sane necesse erit, ut sequentia, μῆτ' ἀδικωτέραν, pari modo explices contra rei naturam, & testimonium Ciceronis.

ηγυμένων, ὅπως ἀπείργωνται τῆς Ἀμφικτυονίας αἱ μὴ
 συμμαχήσασαι κατὰ τῆς Μήδε πόλεις, Φοβηθεῖς, μὴ
 Θετταλὰς καὶ Ἀργεῖας, ἔτι δὲ Θηβαίους, ἐμβαλόντες
 τῆ συνεδρίᾳ, παντελῶς ἐπιπρατήσωσι τῶν ψήφων, καὶ
 γένηται τὸ δοῦν ἐκείνοις, συνεῖπε ταῖς πόλεσι, καὶ
 μετέδθηκε τὰς γνώμας τῶν Πυλαγόρων· διδάξας, ὡς
 τριάκοντα καὶ μία μόναι πόλεις εἰσὶν αἱ μεταχῆσαι τῆ
 πολέμῃ, καὶ τέτων αἱ πλείους παντάπασι μιραί. δει-
 νὸν ἔν, εἰ, τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἐκσπόνδῃ γενομένης,
 ἐπὶ ταῖς μεγάλαις δυσὶν, ἢ τρισὶ πόλεσιν ἔσαι τὸ συν-
 ἔδριον. ἐν τέττα μὲν ἔν μάλιστα τοῖς Λακεδαιμονίοις
 προσέειρεσε· διὸ καὶ τὸν Κίμωνα προήγοντο¹ ταῖς τι-
 μαῖς, ἀντίπαλον ἐν τῇ πολιτείᾳ τῷ Θεμισοκλεῖ κατι-
 σάντες.

XXI. Ἦν δὲ καὶ τοῖς συμμαχοῖς ἐπαχθῆς, πε-
 रिπλέων τε τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἐπ' αὐτῶν·
 οἷα καὶ πρὸς Ἀνδρίας ἀργύριον αἰτῶντα Φησίην αὐτὸν
 Ἡρόδοτος εἰπεῖν τε καὶ ἀκῆσαι. δύο γὰρ ἦκειν ἔφη
 Θεὸς κομίζων, Πειθῶ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ
 παρ' αὐτοῖς Θεὸς μεγάλας δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν,
 εἴφ' ὧν κωλύεσθαι δεῖναι χρήματα ἐκείνω. Τιμοκρέων
 δ' ὁ Ῥόδιος μελοποιὸς ἐν ἔσματι κατὰπλεται πικρότε-
 ρον τῆ Θεμισοκλέος, ὡς ἄλλος μὲν ἐπὶ χρήμασι Φυ-
 γάδας διαπραξαμένε κατελθεῖν, αὐτὸν δὲ ξένον ὄντα καὶ
 Φίλον προεμένε δι' ἀργύριον³. λέγει δ' ἕτως·

'Αἶ'

¹ R. aut mavult προῆγον, altius atque altius provehebant; aut in med. προήγοντο, ad se propius adducebant, sibi arctius devinciebant.

² deest Juntinæ.

³ R. quærit. num legend. δι' ἀναργυρίαν, aut δι' ἀπορίαν, fatis tamen declarans, textum receptum defendi posse, & sen- sum commodum exhibere.

Ἄλλ' εἰ τὴ γε Παισαυίαν, ἢ καὶ ¹ τὴ γε Ξάντιππον
αἰνεῖς, ἢ τὴ γε Λευτυχίδαν·

Ἐγὼ δ' Ἀρισείδαν ἐπαινέω ², ἀνδρα ἱερῶν ἀπ' Ἀθα-
νῶν ἐλθεῖν ἕνα λῶσον·

Ἐπεὶ ³ δὲ Θεμισοκλῆα ἤχθαιρε Λατὼ ψεύσαν, ἀδι-
κον, προδόταν, ὃς Τιμοκρέοντα ξεῖνον ἔοντα,

Ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι ⁴ πειθεῖς, ἔ κατᾶγεν εἰς
πατρίδα Ἰάλυσον.

Λαβῶν δὲ τρία ⁵ ἀργυρία τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς
ὄλεθρον,

Τὰς μὲν κατάγων ἀδίως, τὰς δ' ἐνδιώκων, τὰς δὲ
καίνων ⁶,

Ἀργυρίων ὑπόπλεως. Ἰδομοῖ ⁷ δ' ἐπανδόνευε γε-
λοῖως ψυχρὰ κρέα παρέχων·

Οἱ δ' ἡθιον, κ' ἠῦχοντο μὴ ὥραν Θεμισοκλέες γε-
νέθαι.

Πολὺ δ' ἀσελγεσέρα καὶ ἀναπεπταμένη μᾶλλον εἰς τὸν
Θεμισοκλέα κέχρηται βλασφημίᾳ ⁸ μετὰ τὴν Φυγὴν
αὐτῆ καὶ τὴν καταδίκην ὃ Τιμοκρέων, ἄσμα ποιήσας,
⁹ ἔστιν ἀρχὴ·

Μῶσα τῶδε τῆ μέλεος κλέος ⁹ ἀν' Ἑλλανας τίθει,
ὡς εἰκόδς καὶ δίκαιον.

λέγε-

1 deest Junt. & Ald.

2 Teste H. Steph. etiam legitur ἐπαινίσω.

3 V. ἐπί.

4 Junt. dat βαλικοῖσι.

5 B. 3. ἑρῖ.

6 V. e Junt. B. 3. κενῶν. R. mavult ἑὸς δὲ ante hanc
vocem abesse, & tum sublato post καίνων commate, mutatoque
accentu sic legi ἑὸς δ' ἐκδιώκων, καινῶν ἀργυρίων ὑπόπλεως, re-
centibus, recens cufis, adhuc asperis & nitentibus numis ar-
genteis onustus.

7 V. ἰδομοῖς. Pro seq. ψυχρὰ. B. 3. ψύχεια.

8 Junt. δυσφημία.

9 deest hæc vox B. 3.

λέγεται δ' ὁ Τιμοκρέων ἐπὶ μηδισμῷ Φυγεῖν, συγκαταψηφισαμένους τῷ Θεμισοκλέους. ὡς ἔν ὁ Θεμισοκλῆς αἰτίαν ἔχε μηδίξειν, ταῦτ' ἐποίησε πρὸς αὐτόν.

Οὐκ ἄρα Τιμοκρέων μῆνος Μήδοισιν ὄρνια τέμοι ¹, Ἄλλ' ἐντὶ κ' ἄλλοι δὴ πονηροί, ἐκ ἐγὼ μόνος κόλαρις. Ἐντὶ καὶ ἄλλαι ἀλώπεινες.

XXII. Ἦδη δὲ καὶ τῶν πολιτῶν διὰ τὸ Φθονεῖν ἠδέως τὰς διαβολὰς προσιεμένων, ἠναγκάζετο λυπηρὸς εἶναι τῶν αὐτῶν πράξεων ἐν τῷ δήμῳ πολλάνικος μνημονεύων ². καὶ πρὸς τὰς δυσχεραίνοντας. Τί κοπιᾶτε, εἶπεν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν πολλάνικος εὖ πάχοντες ³; ἠνάσσε δὲ τὰς πολλὰς καὶ τὸ τῆς Ἀρτεμίδος ἱερὸν εἰσάμενος, ἦν Ἀρισοβέλην μὲν προσηγόρευσε, ὡς ἄριστα τῇ πόλει καὶ τοῖς Ἕλλησι βελευσάμενος. πλησίον δὲ τῆς οἰκίας κατεσκευάσεν ἐν Μελίτῃ τὸ ἱερὸν, ἔν ὃν τὰ σώματα τῶν θανατωμένων ⁴ οἱ δῆμοιοι προβάλλασσι, καὶ τὰ ἱμάτια καὶ τὰς βρόχους τῶν ἀπαγχονομένων καὶ καθικρεθέντων ἐκφέρουσιν. ἔκειτο δὲ καὶ τῷ Θεμισοκλέους εἰκόμιον ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀρισοβέλης ἐπι καθ' ἡμᾶς. καὶ φαίνεται τις ἐ τὴν ψυχὴν μόνην, ἀλλὰ καὶ τὴν ὄψιν ἠρωϊκῶς γενόμενος. τὸν μὲν ἔν ἔξορακισμῷ ἐποίησαντο κατ' αὐτῶν, καθαιρῶντες ⁵ τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ὑπερ-
οχήν.

¹ Anon. γέμει, quod Br. placet.

² Ita ex conjectura Br. pro vulg. μνημονευόμενων. B. 3. μνημονευόμενοι αἱ πρὸς.

³ R. hunc locum ita explicat: ὑπὸ (an ἀπὸ μavis) τῶν αὐτῶν (sc. ἀκασμάτων vel ἀκρομαίων) πολλάνικος εὖ πάχοντες (i. e. ἠδουπαθῶντες). Quid vel cur gravamini, fatigamini ab auditione earundem narrationum sæpius identidem suaviter pat. Schirach haud satis apte: Seyd ihrs etwan überdrüssig, öfters von einem Manne Gute zu genießen.

⁴ B. 3. θανατωμένων. Pro seq. οἱ δῆμοιοι V. e. Junt. & B. 3. δῆμοιοι.

⁵ Teste H. Steph. etiam scriptum est καλέοντες, quod ipse probat.

οχήν, ὡςπερ εἰώθεσαν ἐπὶ πάντων, ἕως ἄντο τῇ δυνάμει βαρεῖς, καὶ πρὸς ἰσότητα δημοκρατικὴν ἀσυμμέτρως εἶναι. πόλασις γὰρ ἐν ἦν ὁ ἐξοστρακισμὸς, ἀλλὰ παρὰμυθία Φθόνος καὶ κηφισμὸς, ἠδομένους τῷ ταπεινῶν τὰς ὑπερέχοντας, καὶ τὴν δυσμένειαν εἰς ταύτην τὴν ἀτιμίαν ἀποπνέοντος.

XXIII. Ἐπιπεσόντος δὲ τῆς πόλεως αὐτῆ καὶ διατρίβοντος ἐν Ἄργει, τὰ περὶ Πausανίαν συμπεσόντα καὶ κατ' αὐτῆ ¹ παρέχε τοῖς ἐχθροῖς ἀφορμάς. ὁ δὲ γραψάμενος αὐτὸν προδοσίας, Λεωβότης ἦν Ἀλιμναῖος, Ἄγραυλῆθεν, ἅμα συνεπαιτιωμένων τῶν Σπαρτιατῶν. ὁ γὰρ Πausανίας, πρᾶτῶν ἐκεῖνα δὴ τὰ περὶ τὴν προδοσίαν, πρότερον μὲν ἀπεκρύπτετο τὸν Θεμισοκλέα, καίπερ ὄντα Φίλον· ὡς δ' εἶδεν ἐπιπεπληκότεα τῆς πολιτείας καὶ φέροντα χαλεπῶς, ἐδάρασεν ἐπὶ τὴν κοινωσίαν τῶν πρᾶτῶν παρακαλεῖν, τὰ γράμματα τῆ βασιλέως ἐπίδεικνύμενος αὐτῷ, καὶ παροξύνων ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς, ὡς πονηρῶς καὶ ἀχαρίστως. ὁ δὲ τὴν μὲν δέησιν ἀπετρίψατο τῆ Πausανίε, καὶ τὴν ² κοινωσίαν ὅλως ἀπέπειπατο, πρὸς ἄδενά δὲ τῆς λόγους ἐξήνεγκεν, ἐδὲ κατεμήνυσε τὴν πρᾶξι· εἴτε παύσεσθαι προσδοκῶν αὐτὸν, εἴτ' ἄλλως καταφανῆ γενήσεσθαι ³, σὺν ἄδενι λογισμῷ πραγμάτων ἀτόπων καὶ παραβόλων ὀρεγόμενον. ἔτω δὴ τῆ Πausανίε θανατωθέντος, ἐπίσολαι τινες ἀνευρεθεῖσαι καὶ γράμματα περὶ τῆτων, εἰς ὑποψίαν ἐνέβαλον τὸν Θεμισοκλέα· καὶ κατεβόων μὲν αὐτῆ Λαικεδαιμόνιοι, κατηγοροῦν δ' οἱ Φθονῶντες τῶν πολιτῶν, ἔ παρόντος, ἀλλὰ διὰ γραμμάτων ἀπολογεμένους

μάλι-

1 V. & B. 3. κατ' ἐκεῖνα, quod Br. placet, ut ad Themistoclem remotius antecedentem referatur. Καί, quod κατ' αὐτῆ προpositum est, dedit R. de suo.

2 Omittit hunc artic. Junt.

3 Junt. dat γενέσθαι.

μάλιςα ταῖς προτέραις κατηγορίαις ¹. διαβαλλόμενος γὰρ ὑπὸ τῶν ἑχθρῶν, πρὸς τὰς πολίτας ἔγραφεν, ὡς ἄρχειν μὲν αἰεὶ ² ζητῶν, ἄρχεσθαι δὲ μὴ πεφικώς, μηδὲ βελλόμενος, ἐν ἅν ποτε βαρβάροις καὶ πολεμίοις αὐτὸν ἀποδοῦναι ³ μετὰ τῆς Ἑλλάδος. ἔ μὴν ἀλλὰ συμπειδεῖς ὑπὸ τῶν κατηγορούντων ὁ δῆμος, ἔπεμψεν ἄνδρας, οἷς εἶρητο συλλαμβάνειν καὶ ἀνάγειν ⁴ κριθησόμενον αὐτὸν ἐν τοῖς Ἑλλησιν.

XXIV. Προαιθόμενος δ' ἐκεῖνος, εἰς Κέρκυραν διεπέρασεν, ἄσπερ αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν εὐεργεσίας. γενόμενος γὰρ αὐτῶν κριτῆς, πρὸς Κορινθίους ἔχόντων διαφορὰν, ἔλυσε τὴν ἑχθρὰν, εἴκοσι τάλαντα κρίνας τὰς Κορινθίους καταβαλεῖν, καὶ Λευιάδα κοινῇ νέμειν, ἀμφοτέρων ἀποικίον. ἐκεῖθεν δ' εἰς Ἥπειρον ἔφυγε καὶ διωκόμενος ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων, ἔβριψεν αὐτὸν εἰς ἐλπίδας χαλεπὰς καὶ ἀπόρηας, καταφυγὰν πρὸς Ἀδμητον, ὃς βασιλεὺς μὲν ἦν Μολοσσῶν, δεηθεῖς δὲ τι τῶν Ἀθηναίων, καὶ προπηλακισθεὶς ὑπὸ τῆς Θεμισοκλέους, ὅτ' ἠμαρξεν ἐν τῇ πολιτείᾳ, δι' ὄργης εἶχεν αὐτὸν αἰεὶ, καὶ δῆλος ἦν, εἰ λάβοι, τιμωρησόμενος. ἐν δὲ τῇ τότε φυγῇ ⁵ μᾶλλον ὁ Θεμισοκλῆς φοβηθεὶς συγγενῇ καὶ πρόσφατον φθόνον, ὄργης παλαιᾶς καὶ βασιλικῆς, ταύτην φέρων ὑπέδηκεν ἑαυτὸν, ἰκέτης τῆς Ἀδμήτης κατασὰς, ἴδιόν τινα καὶ παρηλλαγμένον τρόπον. ἔχων γὰρ αὐτῆ τὸν υἱὸν, ὄντα παῖδα, πρὸς τὴν ἐσίαν προσέπεσε, ταύτην μεγίστην καὶ μόνην χεδὸν ἀναντιρρήτου ἠγεμέμων ἰκεσίαν τῶν Μολοσσῶν. ἔνιοι μὲν ἔν Φθίᾳ τὴν γυναῖκα τῆ βασιλέως λέ-

1 R. mavult πρὸς τὰς προτέρας κατηγορίας.

2 deest Juntinæ.

3 R. videtur deesse ἰολυμῆν.

4 Ita ex emendatione Br. pro vulg. ἐνάγειν.

5 Teste H. Steph. etiam legitur τύχη.

γασιν ὑποδέσθαι τῷ Θεμισοκλεῖ τὸ ἱκέτευμα τῆτο, καὶ
 τὸν υἱὸν ἐπὶ τὴν ἐσίαν καθίσαι μετ' αὐτῷ· τινὲς δ'
 αὐτὸν τὸν Ἄδμητον, ὡς ἀφοσιώσασαίτο πρὸς τὰς δίκωντας
 τὴν ἀνάγκην, δι' ἣν ἐκ ἐκιδίδωσι τὸν ἄνδρα, διαθεῖναι
 καὶ συντραγωδεῖν τὴν ἱεσίαν. ἐκεῖ δ' αὐτῷ ¹ τὴν
 γυναικίαν καὶ τὰς παῖδας ἐκκλέψας ἐκ τῶν Ἀθηναίων ²
 Ἐπιπράτης ὁ Ἀχαρνεὺς ἀπέστειλεν· ὃν ἐπὶ τῶν Κί-
 μων ὑπερον κρίνας ἐθανάτωσεν, ὡς ἰσορεῖ Στησίμβρο-
 τος. εἰτ' ἐκ οἷδ' ὅπως ἐπιλαθόμενος τῶντων, ἢ τὸν
 Θεμισοκλέα ποιῶν ἐπιλαθόμενον, πλεῦσαι Φησιν εἰς Σι-
 νελίαν, καὶ παρ' Ἰέρωνος αἰτεῖν τῶν τυράννων τὴν θυ-
 γατέρα πρὸς γάμον, ἰπιχνόμενος αὐτῷ τὰς Ἑλλήνας
 ὑπηκόους ποιήσειν· ἀποσρεψαμένε ³ δὲ τῶν Ἰέρωνος,
 ἕτως εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆραι.

XXV. Ταῦτα δ' ἐκ εἰδός ἐστιν ἕτω γενέσθαι. Θεό-
 Φρακτος γὰρ ἐν τοῖς περὶ βασιλείας ἰσορεῖ τὸν Θεμισο-
 κλέα, πέμψαντος εἰς Ὀλυμπίαν Ἰέρωνος ἵππας ἀγω-
 νισὰς, καὶ σκηπὴν τινα κατεσκευασμένην πολυτελεῶς σή-
 σαντος, εἰπεῖν ἐν τοῖς Ἑλλήσι λόγον, ὡς χρὴ τὴν
 σκηπὴν διαρπάσαι τῶν τυράννων, καὶ κωλύσαι τὰς ἵππας
 ἀγωνίσασθαι. Θεκυδίδης δὲ Φησι καὶ πλεῦσαι αὐτὸν,
 ἐπὶ τὴν ἑτέραν καταβάντα θάλασσαν ἀπὸ Πύδης, ἐδε-
 νὸς εἰδότης, ὅσις εἶη, τῶν πλεόντων, μέχρις ἢ πνεύ-
 ματι τῆς ὀληκῆς εἰς Νάξον καταφερομένης ὑπ' Ἀθη-
 ναίων πολιορκημένην τότε, Φοβηθεῖς, ἀναδείξειεν ⁴ ἑαυ-
 τὸν τῷ τε ναυκλήρῳ καὶ τῷ κυβερνήτῃ καὶ τὰ μὲν
 δεόμενος, τὰ δ' ἀπειλῶν, καὶ λέγων, ὅτι κατηγορήσοι
 καὶ καταψεύσοιτο πρὸς τὰς Ἀθηναίους, ὡς ἐκ ἀγνοούν-
 τες,

1 R. susp. ἐκεῖ δ' ὄντι αὐτῷ.

2 B. 3. Junt. Ἀθηναίων.

3 Junt. dat ἀποσρεψαμένε, unde R. susp. ἀποσρεψ. ab ἀπο-
 τρίβειν. Vulg. promanavit ex Ald.

4 Vulg. male repetunt post h. v. εἰς Νάξον.

τες, ἀλλὰ χρήμασι πειθέντες ἔξαρχῆς, ἀναλάβοιεν αὐτὸν, ἕτως ἀναγκάσειε παραπλευῖσαι καὶ λαβέσθαι τῆς Ἀσίας. τῶν δὲ χρημάτων αὐτῷ πολλὰ μὲν ὑπεκπλαπέντα διὰ τῶν Φίλων εἰς Ἀσίαν ἔπλει, τῶν δὲ Φανεράων γενομένων καὶ συναχθέντων εἰς τὸ δημόσιον, Θεόπομπος μὲν, ἑκατὸν τάλαντα ¹, Θεόφρατος δ' ὀγδοήκοντα Φησὶ γενέσθαι τὸ πλῆθος, ἕδὲ τριῶν ἄξια τάλαντων κευκῆμεν τῷ Θεμισοκλέας, πρὶν ἄπειθαι τῆς πολιτείας.

XXVI. Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσεν εἰς Κύμην, καὶ πολλὰς ἤθετο τῶν ἐπὶ θαλάτῃ παραφυλάττοντας αὐτὸν λαβεῖν, μάλιστα δὲ τὰς περὶ Ἐργοτέλη καὶ Πυθόδωρον. ἦν γὰρ ἡ θῆρα λυσιτελῆς τοῖς τὸ κερδαίνειν ἀπὸ παντὸς ἀγαπῶσι, διακοσίων ἐπικεκηρυγμένων αὐτῷ τάλαντων ὑπὸ τῷ βασιλέως. ἔφυγεν εἰς Αἰγᾶς, Αἰολικὸν πολισμάτιον, ὑπὸ πάντων ἀγνοούμενος, πλὴν τῷ ξένῳ Νικογένεος, ὃς Αἰολέων πλείεση ἕσταν ἐκέκρητο, καὶ τοῖς ἄνω δυνατοῖς γνώριμος ὑπῆρξε ². παρὰ τῷ κρυπτόμενος ἡμέρας ὀλίγας διέτριψεν, εἶτα μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν θυσίας τινὸς, Ὀλβιος, ὁ τῶν τέκνων τῷ Νικογένεος παιδαγωγὸς, ἐμφρων γενόμενος καὶ θεοφόρητος, ἀνεφάνησεν ἐν μέτρῳ ³ ταυτί,

Νυκτὶ Φωνῆν ⁴, νυκτὶ βελήν, νυκτὶ τὴν νύκην διδε. καὶ μετὰ ταῦτα κοιμηθεὶς ὁ Θεμισοκλῆς, ὄναρ ἔδοξεν ἰδεῖν δράκοντα κατὰ τῆς γαστρὸς αὐτῷ περιελιττόμενον, καὶ προσανέρποντα τῷ τραχήλῳ, γενόμενον ⁵ δ' αἰετὸν ὡς ἤψατο τῷ προσώπῳ, περιβαλόντα τὰς πτέρυγας,

V 3

ἔξ-

1 B. 3. defunt Θεόπομ. — τάλαντα, uti & ἴδ' post Θεόφρ.

2 deest Junt.

3 Ita dedit R. de suo pro vulg. ἀνεφάνησεν μέτρῳ, aliam adhuc conjecturam proferens: ἀνεφάνησεν ἕμμετρα ταυτί.

4 defunt B. 3 νυκτὶ Φωνῆν.

5 R. magis placeret παραγενομένου, ut illud insomnium fieret tolerabilius,

ἐξἄραι καὶ κομίζειν πολλὴν ὁδὸν, εἶτα χρυσεῖς τινὰς κηρυκεῖς Φανέντος, ἐπὶ τέττε εἴησαι βεβαίως αὐτὸν, ἀμηχάνε δείματος καὶ ταραχῆς ἀπαλλαγέντα. πέμπεται γὰρ ὑπὸ τῷ Νικογένεσι μηχανησαμένε τι τοιοῦτον. τῷ βαρβαρικῷ γένεσι τὸ πολὺ καὶ μάλιστα τὸ Περσικόν, εἰς ζηλοτυπίαν τὴν περὶ τὰς γυναῖκας ἄγριον φύσει καὶ χαλεπὸν ἐσιν. ἡ γὰρ μόνον τὰς γαμετὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἰ ἀργυρωνήτας καὶ παλλακνευόμενας, ἰχυρῶς παραφυλάττουσιν ὡς ὑπὸ μηδεὸς ὀρᾶσθαι τῶν ἐκτός, ἀλλ' οἴκοι μὲν διαιτᾶσαι κατακεκλεισμένας, ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις, ὑπὸ σιγῆς κύκλω περιπεφραγμένας ἐπὶ τῶν ἀρμαμαξῶν ὀχεῖσθαι. τοιαύτης τῷ Θεμισοκλεῖ κατασκευασθείσης ἀπήνης, καταδὸς ἐκομίζετο, τῶν περὶ αὐτὸν αἰεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ πυνθανομένοις λεγόντων, ὅτι γυναῖον Ἑλληνικὸν ἄγασιν ἀπ' Ἰωνίας, πρὸς τινὰ τῶν ἐπὶ Θύραις βασιλέως.

XXVII. Θεκυδίδης μὲν ἔν, καὶ Χάρων ὁ Λαμψακηνὸς ἰσορῶσι, τεθνηκότος Ξέρξης, πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῷ τῷ Θεμισοκλεῖ γενέσθαι τὴν ἐντευξίν. Ἐφορος δὲ καὶ Δείων καὶ Κλείταρχος καὶ Ἑρακλείδης, ἐτι δ' ἄλλοι πλείονες, πρὸς αὐτὸν ἀφιέσθαι τὸν Ξέρξην. τοῖς δὲ χρονικοῖς δοκεῖ μᾶλλον ὁ Θεκυδίδης συμφέρεσθαι, καίπερ ἔδ' αὐτὸς ἀτρέμα συνταττόμενοις². ὁ δ' ἔν Θεμισοκλῆς γενόμενος παρ' αὐτὸ τὸ δεινὸν, ἐντυγχάνει πρῶτον Ἀρταβάνῳ τῷ χιλιάρχῳ, λέγων, Ἑλλήν μὲν εἶναι, βέλεσθαι δ' ἐντυχεῖν βασιλεῖ περὶ μεγίστων πραγμάτων,

¹ defunt B. 3, ἀλλὰ καὶ τὰς.

² R. dedit antecedens αὐτὸς de suo, pro lect. vulg. αὐτοῦ. Pro ἀτρέμα ipsi legendum videtur ἀτρικῶ vel ἀτρικῶς, nisi vulgata explicetur per certo, indubitanter. Pro dat. partic. referendo ad χρονικοῖς sc. κανόσι, mavult συνταττόμενοις, ut iste sensus prodeat: quamquam ne Thucydides ipse quidem auctor est satis certæ & spectatæ fidei, componens, i. e. tradens liquido explorata, & dubio vacantia.

των, καὶ πρὸς ἃ τυγχάνει μάλις σπαδάζων ἐπεινός. ο δὲ Φησιν· Ὡ ξένη, νόμοι διαφέρουσιν ἀνδρώπαν· ἄλλα δ' ἄλλοις καλὰ· καλὸν δὲ πᾶσι τὰ οἰκεία κοσμεῖν καὶ σάξειν. ὑμᾶς μὲν ἐν ἐλευθερίᾳ μάλις θαυμάζειν καὶ ἰσότητα, λόγος· ἡμῖν δὲ πολλῶν νόμων καὶ καλῶν ὄντων, κάλλιστος ἔτος ἐσι, τιμᾶν ¹ βασιλέα, καὶ προσκυνεῖν εἰκόνα Θεῶ τῶ τὰ πάντα σώζοντος. εἰ μὲν ἐν ἐπαινῶν τὰ ἡμέτερα, προσκυνήσεις ², ἐσι καὶ σοὶ βασιλέα θεάσασθαι καὶ προσειπεῖν, εἰ δ' ἄλλο τι φρονεῖς, ἀγγέλοις ἑτέροις χρῆσθαι πρὸς αὐτόν. βασιλεῖ γὰρ ἔ πάτριον ἀνδρὸς ἀπροᾶθαι μὴ προσκυνήσαντος. Ταῦτα ὁ Θεμισοκλῆς ἀκέσας λέγει πρὸς αὐτόν. Ἄλλ' ἐγώ γε τὴν βασιλέως, ᾧ Ἀρτάβανε, Φήμην καὶ δύναμιν αὐξήσω ἀφίγμαι, καὶ αὐτὸς τε πείσομαι τοῖς ὑμετέροις νόμοις, ἐπεὶ Θεῶ τῶ μεγαλύναντι ³ Πέρσας ἔτω δοκεῖ, καὶ δι' ἐμὲ πλείονες τῶν νῦν βασιλέα ⁴ προσκυνήσασιν. ἄσε τῆτο μηδὲν ἐμποδῶν ἔσω τοῖς λόγοις, ἔς βέλομαι πρὸς ἐπεινόν εἰπεῖν. Τίνα δ', εἶπεν ὁ Ἀρτάβανος, Ἐλλήνων ἀφίχθαι σε φᾶμεν; ἔ γὰρ ἰδιώτῃ ⁵ τὴν γνώμην ἔοικας. καὶ ὁ Θεμισοκλῆς· Τῆτ' ἐκέτ' ἂν, ἔφη, πύθοιτό τις, Ἀρτάβανε, πρότερος βασιλέως. ἔτω μὲν ὁ Φανίας Φησίν. ὁ δ' Ἐρατοθένης ἐν τοῖς περὶ πλάττε προσιόρησε, διὰ γυναικὸς Ἐρετρικῆς, ἣν ὁ χιλιάρχος εἶχε, τῶ Θεμισοκλεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐντευξίν γενέσθαι καὶ σύσασιν.

V 4

XXVIII.

1 Sic Junt. sine artic. quem vulg. præponunt.

2 Junt. προσκυνήσης. Seqq. ἔσι καὶ σοὶ, ita collocavit R. — Vulg. dant: ἔσι σοι καὶ. Pro βασιλέα B. 3. βασιλέως; nec non l. seq. φρονεῖς pro φρονεῖς.

3 V. μεγαλύνοντι.

4 B. 3. Fl. & Ald. βασιλέων, unde Br. susp. vocem intercidisse; qua restituta legendum, βασιλέα βασιλέων, quo titulo gaudebant reges Persarum.

5 V. ἰδιώτης. Eid. deest ἔφη, mox sequens, ante πύθοιτο.

XXVIII. Ἐπειδὴ ἔν εἰσήχθη πρὸς βασιλέα, καὶ προσκυνήσας ἔση σιωπῇ προστάξαντος τῷ ἑρμηνεῖ τῷ βασιλέως ἐρωτῆσαι, τίς ἐσὶ, καὶ τῷ ἑρμηνέως ἐρωτήσαντος εἶπεν. Ἦνω σοι, βασιλεῦ, Θεμισοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος ἐγὼ, Φυγὰς ὑφ' Ἑλλήνων διωχθεὶς, ὃ πολλὰ μὲν ὀφείλοισι κατὰ Πέρσαι, πλείω δ' ἀγαθὰ κωλύσαντι τὴν δίωξιν, ὅτε τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀσφαλεῖ γενομένης, παρέχε τὰ οἴκοι σωζόμενα χαρίσασθαι τι καὶ ἡμῖν. ἐμοὶ μὲν ἔν πάντα πρόποντα ταῖς παρῆσαις συμφοραῖς ἐσὶ, καὶ παρεσκευασμένος ἀφίγμαι δέξασθαι τε χάριν εὐμενῶς διαλλαττομένω, καὶ παραιτεῖσθαι μνησικακῶντος ὀργήν. σὺ δὲ τὰς ἐμὰς ἐχθρὰς μάρτυρας θεόμενος, ὧν εὐεργέτησα Πέρσας, ἀπόχρησαι ταῖς ἐμοῖς τύχαις πρὸς ἐπίδειξιν ἀρετῆς μᾶλλον, ἢ πρὸς ἀποπλήρωσιν ὀργῆς. σώσεις μὲν γὰρ ἰκέτην σόν, ἀπολεῖς δ' Ἑλλήνων πολέμιον γενόμενον ¹. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Θεμισοκλῆς, ἐκείθεισε τῷ λόγῳ προσδιελθὼν τὴν ὄψιν, ἣν εἶδεν ἐν ² Νικογένεω, καὶ τὸ μάντευμα τῷ Δωδωναίῳ Διὸς, ὡς κελουθεὶς πρὸς τὸν ὀμῶνυμον τῷ Θεῷ βαδίζειν, συμφρονήσεις πρὸς ἐκεῖνον ἀνακέμπεσθαι· μέγας γὰρ ἀμφοτέρω εἶναι τε καὶ λέγεσθαι βασιλέας. ἀκῶσας δ' ὁ Πέρσης, ἐπειὴ μὲν ἔδεν ἀπειρίνατο, καίπερ θαυμάσας τὸ φρόνημα καὶ τὴν τάλμαν αὐτῷ· μακαρίσαι ³ δὲ πρὸς τὰς φίλας ἑαυτὸν, ὡς ἐπ' εὐτυχίᾳ μεγίστῃ, καὶ κατευξάμενος αἰεὶ τοῖς πολεμίοις τοιαύτας φρένας διδόναι τὸν Ἀριμάνιον, ὅπως ἐλαύνωσι τὰς ἀρίστους ἐξ ἑαυτῶν, ἴσθαι τοῖς Θεοῖς λέγεται, καὶ πρὸς πόσιν εὐθὺς τραπέσθαι, καὶ νύκτωρ ὑπὸ χαρᾶς διὰ μέσων τῶν ὕπνων βροῆσαι τρίς· Ἐχω Θεμισουλέα τὸν Ἀθηναῖον.

XXIX.

¹ deest Just. & B. 3.

² B. 3. ix.

³ Anon. μακαρίσαι, quod præfert Br. ob seq. κατευξάμενος.

XXIX. Ἄμα δ' ἡμέρα συγκαλέσας τὰς Φίλας, εἰσήγαγεν αὐτὸν, μηδὲν ἐλπίζοντα χρηστὸν, ἐξ ὧν ἔω-
 ρα τὰς ἐπὶ θύραις ¹, ὡς ἐπύθοντο τὸνομα παρόντος
 αὐτῷ, χαλεπῶς διακειμένους καὶ κακῶς λέγοντας. ἔτι
 δὲ Ῥωξάνης ὁ χιλιάρχος, ὡς κατ' αὐτὸν ἦν ὁ Θεμι-
 σοιλῆς προσίων, κατῆμένους βασιλέως, καὶ τῶν ἄλλων
 σιωπῶντων, ἀτρέμα τενάξας εἶπεν. Ὅφρις Ἑλλήν ὁ
 ποιικίλος, ὁ βασιλέως σε δαίμων δεῦρο ἤγαγεν. ἔ μὴν
 ἄλλ' εἰς ὄψιν ἐλθόντος ² αὐτῷ, καὶ πάλιν προσκυνή-
 σαντος, ἀσπασάμενος καὶ προσειπὼν Φιλοφρόνως ὁ βα-
 σιλεὺς, ἤδη μὲν ἔφησεν αὐτῷ διακόςια τάλαντα ἀφεί-
 λειν. κομίσαντα γὰρ αὐτὸν, ἀπολήψεται δικαίως τὸ
 ἐπιμηρυχθῆν τῷ ἀγαγόντι. πολλῶ δὲ πλείω τέτων ὑπ-
 ιχνεῖτο, καὶ παρεδάρρυνε. καὶ λέγειν ἐκέλευε ³ περὶ
 τῶν Ἑλληνικῶν, ἃ βέλοιο, παρρησιαζόμενον. ὁ δὲ
 Θεμισοιλῆς ἀπειρίνατο, τὸν λόγον εἰκέναι τῷ ἀνθρώπῳ
 ταῖς ποιικίλοις εἰρώμασιν. ὡς γὰρ ἐκεῖνα, καὶ τέτον,
 ἐνηϊνόμενον μὲν ἐπιδείκνυσθαι τὰ εἶδη, συσελλόμενον δὲ
 κρύπτειν καὶ διαφθεῖρειν. ὅθεν αὐτῷ χρόνος δεῖν. ἐπεὶ
 δ' ἠδέντος τῷ βασιλέως τῇ εἰκασίᾳ, καὶ λαμβάνειν κε-
 λεύσαντος, ἐνιαυτὸν αἰτησάμενος, καὶ τὴν Περσίδα
 γλῶτταν ἀποχρῶντως ἐκμάθων, ἐνετύγχανε βασιλεῖ δὲ
 αὐτῷ, ταῖς μὲν ἐν ἴδῳ δόξαν παρέχε περὶ τῶν Ἑλληνι-
 κῶν πραγμάτων διειλέχθαι. πολλῶν δὲ καινοτομημένων
 περὶ τὴν αὐλήν καὶ τὰς Φίλας τῷ βασιλέως ἐν ἐκείνῳ
 τῷ καιρῷ, φθόνον ἔχε παρὰ τοῖς δυνατοῖς, ὡς καὶ πε-
 ρὶ ἐκείνων παρρησίᾳ χρήσασθαι πρὸς αὐτὸν ἀποτετολημ-
 κῶς. ἔδὲν γὰρ ἦσαν αἱ τιμαὶ ⁴ ταῖς τῶν ἄλλων ἐοικυῖαι

V 5

ξε-

¹ Ita dedit R. de suo pro vulg. ἐπὶ θύραις.

² R. susp. ἐλθόντα, & in seq. προσκυνήσαντα. — αὐτῷ refer. ad regem.

³ Ita Junt. — Vulg. ἐκέλευσε.

⁴ R. susp. αἱ αὐτῷ τιμαί. — Pro αὐτῷ καὶ, statim seq. B. 3. αὐτῷ ὡσε καὶ.

ξένων, ἀλλὰ καὶ κυνηγεσίῳ βασιλεῖ μετέχε καὶ τῶν οἴκοι διατριβῶν, ὥσε καὶ μητρὶ τῆ βασιλέως εἰς ὄψιν ἐλθεῖν, καὶ γενέσθαι συνήθης· διακῆσαι δὲ καὶ τῶν μαγικῶν λόγων, τῆ βασιλέως κελεύσαντος. ἐπειδὴ δὲ Δημάρατος ὁ Σπαρτιάτης, αἰτήσασθαι δωρεὰν κελευθεὶς, ἤτήσατο τὴν κίθαριν, ὥσπερ οἱ βασιλεῖς, ἐπαράμενος εἰσελάσαι διὰ Σάρδεων, Μιθροπαύσης μὲν ἀνεψιὸς ὢν βασιλέως εἶπε, τῆ Δημαράτα τῆς χειρὸς ἀψάμενος· Αὐτὴ μὲν ἡ κίθαρις ἐκ ἔχει ἐγκέφαλον, ὃν ἐπικαλύψει. σὺ δ' ἐκ ἔση Ζεὺς, ἀν λάβης κεραυνόν. ἀπασαμένε δὲ τὸν Δημάρατου ὀργῇ διὰ τὸ αἴτημα τῆ βασιλέως, καὶ δοκῶντος ἀπαραιτήτως ἔχειν πρὸς αὐτόν, ο Θεμισοκλῆς δεηθεὶς ἔπεισε καὶ διήλλαξε. λέγεται δὲ, καὶ τὰς ὑπερον βασιλεῖς, ἐφ' ὧν μᾶλλον αἱ Περσικαὶ πράξεις ταῖς Ἑλληνικαῖς συνανεκράθησαν ¹, ὁσάκις δεηθεῖεν ἀνδρὸς Ἑλλήνος, ἐπαγγέλλεσθαι καὶ γράφειν ἑαυτὸν ², ὡς μείζων ἔσοιτο παρ' αὐτῷ Θεμισοκλέε. αὐτὸν δὲ Θεμισοκλέα Φασίν ³, ἤδη μέγαν ὄντα καὶ θεραπευόμενον ὑπὸ πολλῶν, λαμπρᾶς ποτε τραπέζης παρατεθείσης, πρὸς τὰς παῖδας εἶπεῖν· Ὡ παῖδες, ἀπαλόμεθ' ἂν, εἰ μὴ ἀπωλόμεθα. πόλεις δ' αὐτῷ τρεῖς μὲν οἱ πλείοι δοθῆναι λέγασιν, εἰς ἄρτον καὶ οἶνον καὶ ὄψον, Μαγνησίαν καὶ Λάμφακον καὶ Μυῆντα. δύο δ' ἄλλας προστίθησιν ὁ Κυζικηνὸς Νεάνθης καὶ Φανίας, Περιώτην καὶ Παλαισκηψιν εἰς τρωμνὴν καὶ ἀμπεχουην.

XXX. Καταβαίνοντι δ' αὐτῷ πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις ἐπὶ θάλατταν, Πέρσης ἀνὴρ, Ἐπιζύης ὄνομα, σατραπεύαν τῆς ἀνω Φρυγίας, ἐπεβέλευσε, παρ-

¹ V. ἀνεκράθησαν.

² R. mavult πρὸς ἑαυτὸν.

³ V. e Junt. Anon. Vulg. Φασίν. Mox sequens ὄντα re-
vocavit R. e Junt. & Ald. Jam legis in ed. Frft.

παρεσκευασκός ἐκπαλαι Πισίδας ἀποκτείνοντας, ὅταν ἐν τῇ καλεμένῃ πόλει Λεοντοκεφάλῳ γενόμενος καταυλιθῆ. τῷ δὲ λέγεται καθεύδοντι μεσημβρίας τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν ὄναρ Φανείσαν εἰπεῖν. Ὡς Θεμισόκλεις, ὑσέρει κεφαλῆς λεόντων, ἵνα μὴ λέοντι περιπέσης. ἐγὼ δ' ἀντὶ τῆς σε αἰτῶ θεράπαιναν Μνησιπτολέμαν. διαταραχθεὶς ἐν ὁ Θεμισοκλῆς, προσευξάμενος τῇ Θεῷ, τὴν μὲν λεωφόρον ἀφῆκεν, ἐτέρα δὲ περιελθὼν, καὶ παραλλάξας τὸν τόπον ἐπέεινε, ἥδη νυκτὸς ἔσης καταυλίσατο. τῶν δὲ τὴν σκιηνὴν κομιζόντων ὑποζυγίων ἐνὸς εἰς [τὸν ¹] ποταμὸν ἐμπεσόντος, οἱ τῶ Θεμισοκλέος οἰκείται τὰς αὐλαίας διαβρόχας γενομένας ἐπετάσαντες ἀνέψυχον. οἱ δὲ Πισίδαι τὰ ξίφη λαβόντες ἐν τῆτῳ προσεφέροντο, καὶ τὰ ψυχόμενα πρὸς τὴν σελήνην ἐκ ἀκριβῶς ἰδόντες, φήθησαν εἶναι τὴν σκιηνὴν τὴν Θεμισοκλέος, καὶ κείνον ἐνδον εὐρήσειν ἀναπαύμενον. ὡς δ' ἐγγὺς γενόμενοι τὴν αὐλαίαν ἀνέεθλον, ἐπιπίπτειν αὐτοῖς οἱ παραφυλάσσοντες, καὶ συλλαμβάνουσι. διαφυγὼν δὲ τὸν κίνδυνον ἔτω, καὶ θαυμάσας τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Θεῆς, ναὸν κατεσκευάσεν ἐν Μαγνησίᾳ Δινδυμένης, καὶ τὴν θυγατέρα Μνησιπτολέμαν ἱερείαν ἀπέδειξεν.

XXXI. Ὡς δ' ἦλθεν εἰς Σάρδεις, καὶ χολῆν ἔγων ἐθεάσατο τῶν ἱερῶν τὴν κατασκευὴν, καὶ τῶν ἀναθημάτων τὸ πλῆθος, ἐν δὲ ² καὶ ἐν Μητρὸς ἱερῷ τὴν καλεμένην ὑδροφόρον κόρην χαλκῆν, μέγεθος δίπηχυν, ἦν αὐτὸς, ἐτι ³ τῶν Ἀθήνησιν ὑδάτων ἐπισάτης ὦν, εὐ-

¹ deest B. 3. & Junt. & Ald.

² Ita dedit R. de suo, pro vulg. πλῆθος εἶδε, καὶ. Subaudiendum est autem γάτοις τοῖς ἀναθήμασι καὶ, etiam, ἐθεάσατο.

³ Ita ex emend. R. — Vulg. ὄτε, quod H. Steph. vel tollendum censuit, ut supervacaneum, vel quo retento, partic. ὦν mutari voluit in verbum ἦν. Br. legit ποτέ, ut puto, non σότε, uti est impressum in edit. Reisk.

εὐρῶν τὰς ὑφηρεμένους τὸ ὕδωρ καὶ παροχετεύσαντας, ἀνέδημεν ἐκ τῆς ζήμιας ποιησάμενος· εἴτε δὴ παθῶν τι πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν τῆ ἀναθήματος ¹, εἴτε βεβλόμενος ἐνδείξασθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ὅσην ἔχει τιμὴν καὶ δύναμιν ἐν τοῖς βασιλέως πράγμασι, λόγον τῷ Λυδίας σατράπῃ προσήνεγκεν, αἰτέμενος ἀποσεῖλαι τὴν κάρην εἰς τὰς Ἀθήνας. χαλεπαίνοντος δὲ τῆ βαρβάρου, καὶ βασιλεῖ γράψειν Φήσαντος ἐπισολὴν, Φοβηθεῖς ² ὁ Θεμισοκλῆς, εἰς τὴν γυναικωνίτιν κατέφυγε, καὶ τὰς παλλακίδας αὐτῆ θεραπεύσας χρήμασιν, ἐκεῖνόν τε κατεπρίυνε τῆς ὀργῆς, καὶ πρὸς τ' ἄλλα ³ παρείχεν αὐτὸν εὐλαβέστερον, ἥδη καὶ τὸν Φθόνον τῶν βαρβάρων δεδοικώς. ἔ γὰρ πλανώμενος περὶ τὴν Ἀσίαν, ὡς Φησι Θεόπομπος, ἀλλ' ἐν Μαγνησίᾳ μὲν οἰκῶν, καρπόμενος δὲ ὄψεως μεγάλας, καὶ τιμώμενος ὅμοια Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀδεῶς διήγεν, ἔ πάνυ τι ⁴ τοῖς Ἑλληνικοῖς πράγμασι προσέχοντος τῆ βασιλέως, ὑπ' ἀχολῶν περὶ τὰς ἀνω πράξεις. ὡς δ' Ἀλγυπλὸς τ' ἀφισαμένη βοηθῶντων Ἀθηναίων, καὶ τριήρεις Ἑλληνικαὶ μέχρι Κύπρου καὶ Κιλικίας ἀναπλεύσασαι, καὶ Κίμων θαλασσοκρατῶν ἐπέτρεψεν ⁵ αὐτὸν ἀντεπιχειρεῖν τοῖς Ἑλλησι, καὶ κωλύειν ἀξιονομήτους ἐπ' αὐτὸν, ἥδη δὲ καὶ δυνάμεις ἐκινῶντο καὶ στρατηγοὶ διεπέμποντο, καὶ κατέβαινον εἰς Μαγνησίαν ἀγγελῆσαι πρὸς ⁶ Θεμισοκλέα, τῶν Ἑλληνικῶν ἐξάπτεσθαι κελεύοντος βασιλέως, καὶ βεβαίειν τὰς ὑποχέσεις· ἔτε ⁷ δι' ὀργὴν τινα παροξυνθεῖς κατὰ τῶν πολιτῶν, ἔτ' ἐπαρθεῖς

¹ defunt εἴτε δὴ παθῶν — ἀναθήματος B. 3.

² R. susp. γράψειν Φήσαντος, ἦν ἀπειλὴν Φοβηθεῖς.

³ Ita B. 3. — Vulg. γὰ ἄλλα.

⁴ B. 3. τοι.

⁵ Hanc lectionem R. revocavit ex Junt. pro vulg. ἐπέτρεψεν, quod ex Ald. manavit.

⁶ V. addit artic ἴον.

⁷ R. susp. ὑποχέσεις, ὁ δὲ ἔτε δι' ὀργὴν — &c.

Θεῖς τιμῇ τοσαύτῃ καὶ δυνάμει πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἴσως μὲν ἐν ἐπιπέδον ἠγόμενος τὸ ἔργον, ἄλλως τε ¹ μεγάλης τῆς Ἑλλάδος ἐχάσης στρατηγὸς τότε, καὶ Κίμωνος ὑπερφυῶς εὐημερῶντος ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ². τὸ δὲ πλεῖστον, αἰδοῖ τῆς τε δόξης τῶν πράξεων ἑαυτῶ, καὶ τῶν τροπαίων ³ ἐκείνων, ἄριστα βελευσάμενος ἐπιθεῖναι τῷ βίῳ τὴν τελευταίην πρέπασαν, ἔδυσσε τοῖς Θεοῖς, καὶ τὰς Φίλας συναγαγὼν, καὶ δεξιωσάμενος, ὡς μὲν ὁ πολὺς λόγος, αἶμα ταύρειον πιῶν, ὡς δ' ἐνιοι, Φάρμακον ἐφήμερον προστενεγνάμενος, ἐν Μαγνησίᾳ κατέσβεψε, πέντε πρὸς τοῖς ἐξήκοντα βεβιακῶς ἔτη, καὶ τὰ πλεῖστα τέτων ἐν πολιτείαις καὶ ἡγεμονίαις. τὴν δ' αἰτίαν τῶ θανάτου καὶ τὸν τρόπον πυθόμενον βασιλεῖα λέγουσιν ἔτι μᾶλλον θαυμάσαι τὸν ἄνδρα, καὶ τοῖς Φίλοις αὐτῶ καὶ οἰκείοις χρώμενον διατελεῖν Φιλανδρώπως.

XXXII. Ἀπέλιπε δὲ Θεμισοκλῆς παῖδας, ἐκ μὲν Ἀρχίππης τῆς Λυσάνδρου τῶ Ἀλωπεικῆθεν, Ἀρχέππολιον καὶ Πολύευνον, καὶ Κλεόφαντον· ⁴ καὶ Πλάτων ὁ Φιλόσοφος ὡς ἰππέως ἄριστα, τὰλλα δ' ἔδενός ἀξία γενομένης μνημονεύει. τῶν δὲ πρεσβυτάτων, Νεοκλῆς μὲν, ἔτι παῖς ἦν ⁴, ἰφ' ἵππευ δὴχθεῖς ἀπέθανε, Διοκλῆα δὲ Λύσανδρος ὁ πάππος εἶδον ἐποίησατο. θυγατέρας δὲ πλείους ἔχεν, ὧν Μνησιπολέμαν μὲν, ἐκ τῆς ἐπιγαμηθείσης γενομένην, Ἀρχέππολις ὁ ἀδελφός, ἐκ ὧν ὁμομήτριος, ἔγημεν· Ἰταλίαν δὲ Πανθείδης ὁ Χίος, Σύβαριν δὲ Νικομήδης Ἀθηναῖος· Νικομάχην δὲ Φραγκιλικῆς ὁ ἀδελφιδῆς ⁵ Θεμισοκλέας, ἥδη τετελευτηῦτος

ἐκεί-

1 R. movit ἄλλως τε, καὶ, cum aliis de causis, tum quod excellentes tum essent imperatores.

2 Teste H. Steph. etiam legitur πολιορκητής.

3 B. 3. Junt. τρόπων.

4 B. 3. Junt. ὦν deest.

5 Teste H. Steph. legitur etiam ἀδελφός.

ἐκείνη, πλεύσας εἰς Μαγνησίαν, ἔλαβε παρὰ τῶν ἀδελ-
 Φῶν, νεωτάτην δὲ πάντων τῶν τέκνων Ἀσίαν ἔδρεψε.
 καὶ τάφον μὲν αὐτῆ λαμπρὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ Μάγνητες
 ἔχουσι· περὶ δὲ τῶν λειψάνων ἔτ' Ἀνδοκίδῃ προσέχεν
 ἄξιον, ἐν τῷ¹ πρὸς τὰς ἐταίρας λέγοντι, Φωράσαντας
 τὰ λείψανα διαβρίψαι τὰς Ἀθηναίους. ψεύδεται γὰρ
 ἐπὶ τὸν δῆμον παροξύνων τὰς ὀλιγαρχικὰς. ὁ τε Φύλ-
 αρχος ὡσπερ ἐν τραγωδίᾳ τῇ ἰσορίᾳ μονοῦδ' μηχανῆν
 ἄρας, καὶ προαγαγὼν Νεουλέα τινὰ καὶ Δημόπολιον,
 υἱὸς Θεμισοκλέους, ἀγῶνα βάλεται κινεῖν καὶ πάθος, ὃ
 ἔδ' ἂν ὁ τυχὼν ἀγνοήσειεν ὅτι πέπλασαι. Διόδωρος
 δ' ὁ περιηγητὴς ἐν τοῖς περὶ τῶν μνημάτων εἴρηκεν,
 ὡς ὑπονοῶν μᾶλλον, ἢ γινώσκων· ὅτι περὶ τὸν λιμέ-
 να τῆ Πειραιῶς ἀπὸ τῆ κατὰ τὸν Ἀλκιμον ἀιρωτη-
 ρίς, πρόκειται τις οἶον ἀγίων, καὶ κάμψαντι τῆτον ἐν-
 τὸς, ἢ τὸ ὑπεύδιον τῆς θαλάττης, κρηπίς ἐστιν εὐμε-
 γέθης, καὶ τὸ περὶ αὐτὴν βωμοειδὲς, τάφος τῆ Θεμι-
 σοκλέως. οἴεται δὲ καὶ Πλάτωνας τὸν κωμικὸν αὐτῶ
 μαρτυρεῖν ἐν τέτοις·

Ὁ σὸς δὲ τύμβος ἐν καλῷ² κελωσμένος

Τοῖς ἐμπόροις πρόσρησις ἔσαι παυταχῆ,³

Τὰς τ' ἐκπλέοντας εἰσπλέοντας τ' ὄψεται³,

Χωπόταν ἄμιλλα⁴ τῶν νεῶν, θεάσεται.

τοῖς δ' ἀπὸ γένους τῆ Θεμισοκλέως καὶ τιμαὶ τινες ἐν Μαγ-
 νησίᾳ φυλαττόμεναι μέχρι τῶν ἡμετέρων χρόνων ἦσαν,
 ἃς ἐκαρπῆτο Θεμισοκλῆς Ἀθηναῖος, ἡμέτερος συνήθης
 καὶ φίλος παρ' Ἀμμωνίῳ τῷ Φιλοσόφῳ γενόμενος.

KAMIA-

¹ Ita legendum censuit Br. cum B. 3. Fl. Ald. Junt. —
 Subaud. λόγῳ. Vulg. 7ῷ περ. 7. ἐτ.

² B. 3. ἐν χαλκῷ.

³ B. 3. κ' εἰσπλέοντας ὄψεται. Junt. 7ῆς 7' ἐκπλέοντας ὄψε-
 ται κ' εἰσπλέοντας.

⁴ χωπόταν voluit Br. cum B. 3. & Fl. pro vulg. χωπότες.
 R. mavult plur. ἄμιλλαι, scil. ὡς vel γίνωται.

Κ Α Μ Ι Λ Λ Ο Σ.

ΠΕΡΙ δὲ Φερία Καμίλλου πολλῶν καὶ μεγάλων λεγομένων, ἴδιον εἶναι δοκεῖ μάλις καὶ παράδοξον, ὅτι πλείω μὲν ἐν ἡγεμονίαις καὶ μέγιστα κατορθώσας, διηλύτῳ δὲ πεντάκις αἰρεθεὶς, Τριαμβεύσας δὲ τετρακις, κλίσης δὲ τῆς Ῥώμης ἀναγραφεὶς δεύτερος, ἐδ' ἅπαξ ὑπάτευσεν. τέτα δ' αἴτιον ἢ τῆς τότε πολιτείας κατάστασις, ἐν διαφορᾷς τῷ δήμῳ πρὸς τὴν σύγκλητον, ὑπάτης μὲν ἐρίσαντος μὴ ἀποδεικνύναι, χιλιάρχους δὲ χειροτονούντος ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ὧν καίπερ ἀπ' ἐξουσίας καὶ δυνάμεως ὑπατικῆς ἅπαντα πραττόντων, ἦτον ἦν ἐπαχθῆς ἢ ἀρχῆς, διὰ τὸ πλήθος. τὸ γὰρ ἐξ ἀνδρας, ἀλλὰ μὴ δύο τοῖς πράγμασι ἐφεσάναι¹, παρεμυθεῖτο τὸς βαρυνομένους τὴν ὀλιγαρχίαν. κατὰ τῆτο δὴ καιρῷ μάλις τῇ δόξῃ καὶ τοῖς πράγμασι ἀκμάσας ὁ Κάμιλλος, ὑπατος μὲν ἐν ἡξίωσεν ἀκοντι τῷ δήμῳ γενέσθαι· καίπερ ἐν τῷ διὰ μέσση δεξαμένης ὑπατικῆς ἀρχαιρείας τῆς πολιτείας πολλάνικ· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἡγεμονίαις πολλὰς² καὶ παντοδαπαῖς γενομέναις τοῖστον αὐτὸν παρέχεν, ὥστε τὴν μὲν ἐξουσίαν καὶ μοναρχῶντος εἶναι κοινὴν, τὴν δὲ δόξαν ἴδιαν καὶ μετ' ἐτέρων στρατηγῶντος· ὧν τῷ μὲν ἢ μετριότης αἴτιον ἀνεπιφθόνως ἀρχόντος, τῷ δ' ἢ Φρόνησις, δι' ἣν ὁμολογούμενως ἐπρώτευσεν.

II. Οὕτω δὲ τότε περὶ τὸν [τῶν³] Φερίων οἰκον ἕσης μεγάλης ἐπιφανείας, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ⁴ πρῶτος εἰς δόξαν προήλθεν, ἐν τῇ μεγάλῃ μάχῃ πρὸς Αἰκινέσ

¹ V. ἐφισάναι.

² R. hanc vocem e Junt. & Ald. revocasse dicit. Eam exhibet Ed. Frst.

³ deest Juntina.

⁴ Ita R. dedit ex Ald. & Junt. pro vulg. ἀφ' ἑαυτ.

παντῶν καὶ Ουολέσκιων ὑπὸ διατάτῳ¹ Ποσειδίῳ Τεγέστω στρατευόμενος. προῖκπεύων γὰρ τῶν στρατῶν, καὶ πληγῆ περιπεσὼν εἰς τὸν μηρὸν, ἐκ ἀνήκεν, ἀλλ' ἐγκαίμενον τῷ τραύματι παρέλκων τὸ ἀκόντισμα, καὶ συμπλεκόμενος τοῖς ἄριστοῖς τῶν πολεμίων, τροπὴν ἐποίησεν. ἐκ δὲ τῆς τῶν τ' ἄλλων γερῶν ἔτυχε, καὶ τιμητῆς ἀπεδείχθη, μέγα τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα ταύτης ἐπὶ τῶν τότε χρόνων ἐχέσης. μνημονεύεται δ' αὐτῶν τιμητῶν ὄντος καλὸν μὲν ἔργον, τὸ τὰς ἀγάμας, λόγοις τε πείθοντα, καὶ ζήμιας ἀπειλῶντα, συγκαταζῆξαι ταῖς χηρευσάσις γυναιξί· πολλαὶ δ' ἦσαν αὐταὶ διὰ τὰς πολέμας. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὸ τὰς ὀρφανὰς ὑποτελεῖς ποιῆσαι, πρότερον ἀνεισφόρας ὄντας. αἰτίαι δ' ἦσαν αἱ συνεχεῖς στρατεῖαι, μεγάλων ἀναλωμάτων δεόμεναι· καὶ μάλιστα κατήπειγεν ἡ Βηίων πολιορκία· τάτῳ ἐνιοὶ Ουενετανὸς καλῶσιν¹. ἦν δὲ πρόχημα τῆς Τυρέηνιας ἡ πόλις, ὅπλων μὲν ἀριθμῶν, καὶ πλήθει² τῶν στρατευομένων ἐκ ἀποδέσσα τῆς Ῥώμας, πλάτῳ δὲ καὶ βίων ἀβρότητι καὶ τρυφαίῃς καὶ πολυτελείαις ἀγαλλομένη, πολλὰς³ καὶ καλὰς ἀγῶνας ἠγωνίσαστο, περὶ δόξης καὶ δυναστείας πολεμῶσα Ῥωμαίοις. ἐν δὲ τῷ τότε χρόνῳ τῆς μὲν Φιλοτιμίας ἀφεισήκει, συντριβεῖσα μεγάλαις μάχαις· ἐπαράμενοι δὲ τείχη μακρὰ⁴ καὶ καρτερὰ, καὶ τὴν πόλιν ὅπλων καὶ βελῶν καὶ σίτε καὶ παρασκευῆς ἀπάσης ἐμπλήσαντες, ἀδεῶς ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν, μακρὰν μὲν ἔσαν, ἐχ ἤτῳ δὲ τοῖς πολιορκησῖν ἐργώδη καὶ χαλεπὴν γενομένην. εἰδισμένοι γὰρ ἐ πολὺν χρόνον

ἄμα

¹ B. 3. λέγασιν. Hanc propositionem in sua versione proferus omisit Schirach, eam suspectam existimans.

² R. mavult ὅπλων μὲν πλήθει, καὶ ἀριθμῶν τῶν στρατ. Post πόλις Br. deesse videtur ἢ aut αὐτῆ aut aliud quippiam.

³ R. susp. καὶ πρότερον μὲν ποδῶν κ. κ.

⁴ Teste H. Steph. etiam scriptum est τείχη μεγάλα.

ἕνα ὥρα θέρως ἔξω ¹ στρατεύειν, οἴκοι δὲ διαχειμάζειν, τότε πρῶτον ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῶν χιλιάρχων, Φράρια κατασπιευασάμενοι καὶ τὸ στρατόπεδον τειχίσαντες, ἐν τῇ πολεμίᾳ χειμῶνα καὶ θέρως συνάπτειν, ἤδη χεδὸν ἔτας ἐβδόμη τῷ πολέμῳ τελευτῶντος. ὥστε καὶ τὰς ἀρχοντας ἐν αἰτίᾳ γενέσθαι, καὶ μαλακῶς πολιορκεῖν δοκῶντας ἀφαιρεθῆναι τὴν ἀρχὴν, ἐτέρων αἰρεθέντων ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὧν ἦν καὶ Κάμιλλος, τότε χιλιάρχων τὸ δεύτερον. ἔπραξε δὲ περὶ τὴν πολιορκίαν ἔδεν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, λαχὼν Φαλερίοις καὶ Καπηνάταις πολεμεῖν, οἳ δι' ἀχολίαν πολλὰ τὴν χώραν τότε καδυβρίσαντες, καὶ παρὰ πάντα τὸν Τυρρηνικὸν πόλεμον ἐνοχλήσαντες, ἐπιέδθησαν ὑπὸ τῷ Καμίλλῳ, καὶ συνεσάλησαν εἰς τὰ τείχη, πολλὰς ἀποβαλόντες.

III. Ἐκ τότε τὸ ² περὶ τὴν Ἀλβανίδα λίμνην πάθος ἀκμάζοντι τῷ πολέμῳ συνενεχθέν, ἄδανός ἦτορ τῶν ἀπίσων πυθέσθαι θαυμάτων, αἰτίας κοινῆς ἀπορία, καὶ λόγῳ φυσικῇ ἔχοντος ἀρχὴν, ἐφόβησεν. ἦν μὲν γὰρ ὥρα μετοπωρινῆ, καὶ τὸ θέρως ἔληγεν, ἔτε ὑπομβρον, ἔτε πνεύμασι νοτίοις χαλεπὸν ἐπιδήλως γενόμενον. πολλὰς δὲ λίμνας καὶ ποταμούς καὶ νάματα παντοδαπὰ τῆς Ἰταλίας ἐχέσης, τὰ μὲν ἐξέλιπε κομιδῇ, τὰ δ' ἀντεῖχε γλίχρως καὶ μόλις. οἳ δὲ ποταμοὶ πάντες ὥσπερ αἰεὶ κοῖλοι καὶ ταπεινοὶ διὰ θέρως ἐρρύθησαν. τὸ δὲ τῆς Ἀλβανίδος λίμνης, ἀρχὴν ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τελευτὴν, ὄρεσιν εὐγείοις περιεχόμενον, ἀπ' ἔδενός αἰτίας, πλὴν εἴ τι ³ θεῖον, ἀυξόμενον ἐπιδήλως διωγκῆτο,

¹ deest B. 3. Junt. Ald. — R. hanc vocem cum ἐξίοντες censet mutandam, aut alias sic leg. ² πολὺν χρόνον, ἀλλὰ μόνον ὥρα θέρως, στρατεύειν.

² deest artic. Junt. & Ald.

³ Junt. πλὴν ὃ 71.

ἔατο, καὶ προσίστατο ταῖς ὑπαρεΐαις, καὶ τῶν ἀνωτάτω λόφῳν ¹ ὁμαλῶς ἐπέψαυεν, ἀνευ σάλε καὶ κλύδωνος ἐξανιστάμενον. καὶ πρῶτον μὲν ἦν ποιμένων θάυμα καὶ βοτήρων. ἐπεὶ δὲ τῆ διείργοντος ἀπὸ τῆς κάτω χώρας οἶον ἰθὺς τὴν λίμνην ὑπεκτραγέντος ὑπὸ τῆ πλήθους καὶ βάρους, μέγα ρεῦμα κατέβαινε διὰ τῶν ἀρρέμων καὶ φυτευομένων ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἔ μόνον αὐτοῖς παρεΐχε Ῥωμαίοις ἐκπλήξιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἐδόκει τοῖς τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦσι μηδενὸς μικρῆ σημεῖον εἶναι. πλείσος δ' αὐτῆ λόγος ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ πολιορκῶντι τὰς Βηίας, ὡσε κλεινοῖς ἐκπυσον γενέσθαι τὸ περὶ τὴν λίμνην πάθος.

IV. Οἷα δ' ἐν πολιορκίᾳ διὰ χρόνον μῆνος ἐπιμιξίας τε πολλὰς ἐχέσῃ καὶ κοινολογίας πρὸς τὰς πολεμίας, ἐγεγόνει τινὶ Ῥωμαίῳ συνήθεια καὶ παρρησία ² πρὸς ἓνα τῶν πολεμίων ³, ἀνδραγον ἐμπειρόν τε λογίων παλαιῶν, καὶ τι πλέον εἰδέναι τῶν ἄλλων ἀπὸ μαντικῆς δοκῶντα. τῶτον ἦν ὁ Ῥωμαῖός, ὡς ἤμκεσε τὴν ἐπίδοσιν τῆς λίμνης, ὁρῶν ὑπερηδόμενόν τε καὶ καταγελῶντα τῆς πολιορκίας ⁴, ἔ ταῦτα μόνον ἔφη ἐνηνοχέναι

¹ V. γῶ ἀνωτάτω λόφῳ. Pro mox seq. ἐπέψαυεν idem ἀπέψαυεν. B. 8. ἔψαυεν.

² Ita dat B. 3. Anon. Fl. & Ald. quod jam probavit H. Steph. pro vulg. παρρησία; & R. bene explicat per fiduciam congressuum familiarium & libertatem in dicendo, secretiores quasque cogitationes haud cunctanter expromentem.

³ B. 3. Fl. & Ald. πολιτῶν. Mox sequens λογίων dedit R. de suo pro vulg. λόγων, cum hic non de memoriis vetusta fama proditis, sed de vaticiniis agatur.

⁴ R. videtur deesse ἐθαύμαζεν. ὁ δὲ — aut simile quidpiam. Romanus videns Veientanum exultantem mirabatur, h. e. haud celabat eum, se mirari Veientani hac de re gaudium. Ille vero, Veientanus — inquit. &c. Ita sane omnis sermonis contextus facillime evolvitur. Mirum, quantum interpretes in tri-

ἔχεται θανάτου τὸν παρόντα χρόνον, ἀλλ' ἕτερα τά-
 των ἀτοπώτερα σημεῖα Ῥωμαίοις γεγονέναι· περὶ ἧν
 ἐθέλειν ἐκείνῳ κοινωσάμενος, εἴ τι δύναιτο θέσθαι τῶν
 ἰδίων ἀμεινον, ἐν τοῖς κοινοῖς νοσήσιν, ὑπαπέσαντος δὲ τῆ
 ἀνθρώπου προθύμως, καὶ δίδοντας ἑαυτὸν εἰς κοινολο-
 γίαν, ὡς ἀπορήτων τινῶν ἀπροκτῆν ἐσόμενον, κατὰ μι-
 κρὸν ἔτω διαλεγόμενος, καὶ ¹ ὑπάγων αὐτὸν, ὡς πορ-
 ρωτέρῳ τῶν πυλῶν ἐγεγόνεισαν, αἶρει τε μετέωρον εὐ-
 ρωστότερος ἦν, καὶ πλείονων ἀπὸ τῆ ² στρατοπέδε συν-
 δραμόντων, χειρωσάμενος καὶ κρατήσας, παρέδωκε τοῖς
 στρατηγοῖς. ἐν τῷ δ' ἀνάγκης γεγονῶς ὁ ἀνθρώπος,
 καὶ μαθὼν ἄρα τὸ πεπραγμένον ὡς Ἄφειλον εἶη, λόγια
 προῦφανε ἀπόρητα περὶ τῆς ἑαυτῆ πατρίδος, ὡς ἐκ
 ἔξουσις ἀλωσίμῃ πρότερον, ἢ τὴν Ἀλβανίδα λίμνην ἐκ-
 χυθεῖσαν, καὶ φερομένην εἰς ὁδὸς ἐτέρας, ἄσαντες
 ὀπίσω καὶ περισπᾶσαντες ³ οἱ πολέμιοι, κωλύσασσι μὴ γιν-
 ναι τῇ θαλάττῃ. ταῦτα τῇ συγκλήτῳ πυθομένη, καὶ
 διαπορέσῃ ⁴, καλῶς ἔχειν ἔδοξε πέμψαντας εἰς Δελ-
 φὰς ἔρεθαι τὸν Θεόν. οἱ δὲ πεμφθέντες, ἄνδρες ἐν-
 δοξοὶ καὶ μεγάλοι, Κόστος Λιίνιος καὶ ⁵ Οὐαλέριος
 Ποῖτος, καὶ Φάβιος Ἀμβροσιος, πλῶ τε χρησάμενοι
 καὶ τῶν παρὰ τῆ Θεῶ τυχόντες, ἦμον ἄλλας τε μαν-
 σείας κομίζοντες, αἱ πατρίων τινῶν περὶ τὰς καλαρέ-

X 2

νας

tribuendis aut Romano aut Veientano hujus loci sermonibus
 errent, omniaque confundant. Ipse Schirach vestigia premit
 vet. latinarum interpretationum.

¹ deest B. 3. quod R. probat, explicans διαλεγ. ὑπάγ. per
 διὰ τῆ διαλέγεσθαι vel μεταξὺ τῆ διαλέγεσθαι ὑπάγ. inter collo-
 quendum seducens Romanus Veientanum.

² deest B. 3. Junt. Ald. Pro συνδραμόντων B. 3. δρα-
 μόντων.

³ R. quærit, num περιχάσαντες, obicibus, repagulis ob-
 jectis.

⁴ Hinc usque ad πεμφθέντες desunt B. 3.

⁵ deest hæc partic. B. 3.

νας Λατίνας ἑορτὰς ὀλιγοῖαν ἔφραζον αὐτοῖς, καὶ τὰ τῆς ¹ Ἀλβανίδος ὕδωρ ἐκέλευον, εἴργοντας ὡς ἀνυσὸν εἰς τῆς Θαλάσσης ἀνωθεν ² εἰς τὸν ἀρχαῖον πόρον, ἢ τῆτο μὴ δυναμένως, ὀρύγμασι καὶ τάφροις παράγειν εἰς τὸ πεδίον καὶ καταναλίσκειν. ἀπαγγελθέντων δὲ τέτων, οἱ μὲν ἱερεῖς τὰ περὶ τὰς θυσίας ἔπραττον, ὁ δὲ δῆμος ἐχώρει πρὸς τὰ ἔργα, καὶ τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν.

V. Ἡ δὲ σύγκλητος εἰς τὸ δέκατον ἔτος τῆ πολλέως καταλύσασα τὰς ἄλλας ἀρχὰς ³, διηλύτῳρᾳ Κάμιλλον ἀπέδειξεν. Ἰππαρχον δ' ἐκεῖνος αὐτῷ προσελόμενος Κορνήλιον Σηηπίωνα, πρῶτον μὲν εὐχὰς ἐποίησατο, ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ⁴ ἐπὶ τῷ πολέμῳ τέλος εὐκλεῆς λαβόντι τὰς μεγάλας θέας ἄξειν, καὶ νεὼν Θεᾶς, ἣν Μητέρα Ματέταν καλεῖσι Ῥωμαῖοι, καθιερώσειν. ταύτην ἂν τις ἀπὸ τῶν δρωμένων ἱερῶν μάλιστα Λευκοθέαν νομίσειεν εἶναι. καὶ γὰρ θεράπαιναν εἰς τὸν σηκὸν εἰσάγεσαι βραπίξουσιν, εἴτ' ἐξελαύνουσιν, καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν τέκνα πρὸ τῶν ἰδίων ἐναγναλίζονται, καὶ δρῶσι περὶ τὴν θυσίαν, καὶ ταῖς Διούσας τροφοῖς ⁵, καὶ τοῖς διὰ τὴν παλλακίην πάθεισι τῆς Ἰνῆς προσέοικε. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς Κάμιλλος εἰς τὴν Φαλίσιων ἐνέβαλε, καὶ μάχη μεγάλη τέτυκε τε καὶ Καπηνάτας, προσβοηθήσαντας αὐτοῖς, ἐνίκησεν. ἔπειτα πρὸς τὴν πολιορκίαν τραπόμενος τῶν Βηίων, καὶ τὸν ἐκ' προσβολῆς ἀγῶνα χαλεπὸν καὶ δύσεργον ὄρων, ὑπονόμεως ἔτεμνε,
τῶν

1 Posteriorem articulum addidit R. e Junt. & Ald.

2 Ita R. de suo dedit a v. ἀνωθεν, retrudere, zurückschieben, pro vulg. ἀνωθεν. V. e Junt. ἀν' οἰσόν. B. 3. ἀνωσόν.

3 deest ἀρχὰς B. 3. & ἄλλας deest Juntinae & Aldinae.

4 Sic R. dedit, partim de suo, praepositionem addens, partim e Junt. & Ald. ubi est ἐποίησατο τῆς ἀρχῆς, vota pro imperio Rom. faciebat. In vulgatis legitur post H. Steph. ἐποίησατο τοῖς Θεοῖς.

5 Anon. τροφαῖς.

τῶν περὶ ¹ τὴν πόλιν χωρίων ἐνδιδόντων τοῖς ὀρύγμασι, καὶ καταδεχομένων εἰς βάθος ἄγειν ἄδηλον τοῖς πολεμίοις τὰ ἔργα. διὸ προΐσσης ὁδῶ τῆς ἐλπίδος, αὐτὸς μὲν ἔξωθεν προσέβαλλεν ἐγκαλέμενος ἐπὶ τὰ τείχη τὰς πολεμίας· ἄλλοι δ' ἀδήλως ὑποπορευόμενοι διὰ τῶν ὑπονόμων, ἔλαθον ἐντὸς γενόμενοι τῆς ἄκρας, κατὰ τὸ Ἦρας ἱερὸν, ὃ μέγιστον ἦν ἐν ² τῇ πόλει, καὶ μάλιστα τιμώμενον. ἐνταῦθα λέγεται τυχεῖν κατ' ἐκεῖνο καιρῶ τὸν ἡγεμόνα τῶν Τυρρήνων ἐπὶ τοῖς ³ ἱεροῖς· τὸν δὲ μάντιν εἰς τὰ σπλάγχνα κατιδόντα, καὶ μέγα Φθεγγάμενον, εἰπεῖν, ὅτι νίκην ὁ Θεὸς δίδωσι τῷ κατακολεθρήσαντι ⁴ τοῖς ἱεροῖς ἐκεῖνοις. ταύτης δὲ τῆς Φωνῆς τὰς ἐν τοῖς ὑπονόμοις Ῥωμαίους ἐπακίσαντας, ταχὺ διασπάσαι τὸ ἔδαφος· καὶ μετὰ βοῆς καὶ ψόβου τῶν ὄπλων ἀναδύντας, ἐκπλαγέντων τῶν πολεμίων καὶ Φυγόντων, ἀρπάσαντας τὰ σπλάγχνα, κομίσαι πρὸς τὸν Κάμιλλον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως εἰκέναι δόξει μυθεύμασιν. ἀλέσης δὲ τῆς πόλεως κατὰ κράτος, καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀγόντων καὶ Φερόντων ἀπειρόν τινα πλῆτον, ἐφορῶν ὁ Κάμιλλος ἀπὸ τῆς ἄκρας τὰ πραττόμενα, πρῶτον μὲν ἐσὼς ἐδάκρυσεν, εἶτα μακαριθεὶς ὑπὸ τῶν παρόντων, ἀνέχε τὰς χεῖρας τοῖς Θεοῖς, καὶ προσευχόμενος εἶπε· Ζεῦ μέγιστε, καὶ Θεοὶ χρησῶν ἐπίσινοποι καὶ πονηρῶν ἔργων, αὐτοὶ περὶ σίνισε Ῥωμαίοις, ὡς ἔπαρὰ δίκην, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀμυνόμενοι, μετερ-

X 3

χόμε-

¹ V. παρὰ.

² Hanc præpos. addidit R. e Junt. & Ald. Eam jam dedit Frft.

³ Artic. dedit R. de suo. Vulgo ἐπὶ ἱεροῖς.

⁴ Xylander Daceriusque putarunt, Plutarchum hanc vocem ignorantia latinæ linguæ adhibuisse, male Livii verba: *qui hostia exia profecuisse*, exprimendo, & pro *profecutus esset*, sumendo. At *κατακολεθεῖν* idem est ac *sacra peragere*, Plutarchumque Livii fuisse interpretem, falso supponitur. Pro hac voce Anon. dat *καθαιρεθήσαντι*.

χόμεθα δυσμενῶν ἀνδρῶν καὶ παρανόμων πόλιν. εἰ δ' ἄρα τις, ἔφη, καὶ ἡμῖν ἀντίστροφος ὀφείλεται τῆς παρ-
έσης ¹ νέμεσις εὐπραξίας, εὐχομαι, ταύτην ὑπὲρ τε
πόλεως καὶ στρατῷ Ῥωμαίων εἰς ἑμαυτὸν ἐλαχίστω κα-
κῶ ² τελευτήσαι. ταῦτ' εἰπὼν, καθάπερ ἐστὶ Ῥωμαίσις
ἔθος ἐπευξαμένοις καὶ προσκυρήσασιν ἐπὶ δεξιᾷ ἐξελίτ-
τειν, ἐσφάλη περιτρεφόμενος. διαταραχθέντων δὲ τῶν
παρόντων, πάλιν ἀκαλαβῶν ἑαυτὸν ἐν τῷ πλῆματι, εἶ-
πεν, ὡς γέγονεν αὐτῷ κατ' εὐχὴν σφάλμα μικρὸν, ἐπ'
εὐτυχίᾳ μεγίστῃ ³.

VI. Διαπορθήσας δὲ τὴν πόλιν, ἔγνω τὸ ἀγαλλμα
τῆς Ἥρας μεταφέρειν εἰς Ῥώμην, ὡσπερ ἠθέλατο. καὶ
συνελθόντων ἐπὶ τάτῳ τῶν ⁴ τεχνιτῶν, ὁ μὲν ἔδουε καὶ
προσηύχετο τῇ Θεῷ δέχεσθαι τὴν προθυμίαν αὐτῶν,
εὐμενῆ τε γενέσθαι σύνοικον τοῖς λαχῶσι τὴν Ῥώμην
Θεοῖς. τὸ δ' ἀγαλλμα Φασίν ὑποφθεγγόμενον εἰπεῖν,
ὅτι καὶ βέλεται καὶ συγκαταινεῖ. Διότις δὲ Φησιν εὐ-
χεσθαι μὲν τὸν Κάμιλλον ἀπλόμενον τῆς Θεᾶ καὶ πα-
ρακαλεῖν, ἀπαυρίνασθαι δὲ τινὰς τῶν παρόντων, ὅτι καὶ
βέλεται καὶ συγκαταινεῖ, καὶ συναπολαθεῖ προθύμως.
οἱ δ' ἰχυριζόμενοι καὶ τῷ παραδόξῳ βοηθῶντες, μεγί-
στην μὲν ἔχασσι συήγορον τὴν τύχην τῆς πόλεως, ἣν
ἀπὸ σμικρᾶς καὶ καταφρονεμένης ἀρχῆς ἐπὶ μέγα δόξης
καὶ δυνάμειος προελθεῖν ⁵, δίχα Θεᾶ πολλαῖς καὶ με-
γάλαις ἐπιφανείαις ἐνάσσοτε συμπαρόντος, ἀμήχανον.

¹ defunt ὀφείλ. τῆς παρ. B. 3.

² Etiam hoc in loco multum reprehendere solent Interpp. & Critici Plutarchum, quod Livium male transtulerit, ita secundum quasdam edd. dantem: ut eam invidiam lenire suo privato incommodo, quam minimo publico populi Romani liceret.

³ V. Anon. μεγάλη.

⁴ Hunc art. revocavit R. e Junt. & Ald. Eund. dat Frst.

⁵ V. B. 3. ἐλθεῖν.

ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ συνάγασιν ὁμοειδῆ τινα, τῷτο μὲν ἰδρω-
 τας ἀγαλμάτων πολλάκις ἐκχυθέντας, τῷτο δὲ σεναγ-
 μὰς ἀκροθέντας, ἀποσροφὰς τε δεινύντες ¹, καὶ κα-
 ταμύσεις ξοάνων, ἃς ἰσορήμασιν ἐν ὀλίγοι τῶν πρότε-
 ρον· πολλά δὲ τῶν κατ' ἡμᾶς ἀκηρότερες ἀνδράπων λέ-
 γειν ἔχομεν ἄξια θαύματος, ὧν ἐν ἅν τις εἰκῆ κατα-
 φρονήσειεν. ἀλλὰ τοῖς τοιάτοις καὶ τὸ πιθεύειν σφά-
 δρα, καὶ τὸ λίαν ἀπιστεῖν, ἐπισφαλές ἐσι, διὰ τὴν ἀν-
 δραπίνην ἀθένειαν, ὅρον ἐκ ἔχασαν, ἐδὲ κρατῆσαν αὐ-
 τῆς, ἀλλ' ἐκφερομένην ² ὅπερ μὲν εἰς δεισιδαιμονίαν καὶ
 τύφον ³, ὅπερ δ' εἰς ὀλιγωρίαν τῶν θεῶν καὶ περι-
 φρόνησιν. ἢ δ' εὐλάβεια, καὶ τὸ μηδὲν ἄγαν, ἀρι-
 στον.

VII. Ὁ δὲ Κάμιλλος, εἴτε μεγέθει τῶ ἔργῳ, πό-
 λιν ἀντίπαλον τῆς Ῥώμης ἔτει δεκάτῳ τῆς πολιορκίας
 καθηρηκῶς, εἴθ' ὑπὸ τῶν εὐδαιμονιζόντων αὐτὸν, εἰς
 ὄγκον ἔξαρθεῖς καὶ φρόνημα νομίμα καὶ πολιτικῆς ἀρ-
 χῆς ἐπαχθέσερον, τά τ' ἄλλα σοβαρῶς ἐθριάμβευσε,
 καὶ τέτριππον ὑποζευξάμενος λευκοπῶλον ἐπέβη, καὶ
 διεξήλασε τῆς Ῥώμης, ἐδενὸς τῷτο ποιήσαντος ἡγεμί-
 νος πρότερον ⁴, ἐδ' ὕστερον. ἱερὸν γὰρ ἠγῆνται τὸ τοι-
 ῆτον ὄχημα, τῷ βασιλεῖ καὶ πατρὶ τῶν Θεῶν ἐπιτε-
 Φημισμένον. ἐκ τε δὴ τέττε διεβλήθη πρὸς τὰς πολί-
 τας ἐν εἰδίσιμένῳς ἐντροφᾶσαι, καὶ δευτέραν ἔλαβεν
 αἰτίαν, ἐνισάμενος νόμῳ διοικίζοντι ⁵ τὴν πόλιν.

X 4

ἠγῆν-

¹ Ita V. & Anon. — Vulg. δεινύοντας. Id. codd. cum B. 3. postea dederunt καταμύσεις, pro vulg. καταμυήσεις.

² Junt. Ald. ἐκφερομένην.

³ Anon. κατήφειαν, quod Dacer. prætulit. τύφος autem h. l. est stupiditas mentis, vecordia, qua mens plane obbrutescit & occoecatur, belluæ quam homini fit similior. Idem est ac si dixisset τυφώδη δεισιδαιμονίαν, brutam, belluinam super-
 stitionem. R.

⁴ B. 3. ἔ πρότερον.

⁵ R. μαγυλτ ἡ διοικ.

ηγᾶντο γὰρ οἱ δήμαρχοι τόν τε δῆμον καὶ τὴν σύγκλητον εἰς μέρη δύο νεμηθῆναι, καὶ τὰς μὲν αὐτόδι κατοικεῖν, τὰς δὲ κλήρω λαχόντας, εἰς τὴν αἰχμάλωτον μεταστῆναι πόλιν, ὡς εὐπορωτέρων ἐσομένων, καὶ δυοὶ μεγάλοις καὶ καλοῖς ἄεσι τὴν τε χώραν ὁμᾶ καὶ τὴν ἑλλην εὐδαιμονίαν φυλαξόντων ¹. ὁ μὲν ἔν δῆμος ἦδη πολὺς γεγονὼς καὶ ἀχρήματος, ἄσμενος ² ἐδέξατο, καὶ συνεχῆς ἦν τοῖς περι τὸ βῆμα θορόβοις αἰτῶν τὴν ψήφον· ἡ δὲ βελή, καὶ τῶν ἑλλῶν οἱ κράτιστοι πολιτῶν, ἔ διαίρεσιν, ἀλλ' ἀναίρεσιν ἠγόμενοι τῆς Ῥώμης πολιτεύεσθαι τὰς δημάρχους, καὶ δυσαναρχεῖντες, ἐπὶ τῶν Κάμιλλον κατέφυγον. κἀκεῖνος ὀρθῶδ᾽ ἰὼν ἀγῶνα, προφάσεις ἐνέβαλε τῷ δήμῳ καὶ ἀχολίας, δι' ὧν ἀεὶ τὸν νόμον ἐξέκρεεν. ἦν μὲν ἔν διὰ ταῦτα λυπηρός. ἡ δὲ φανερωτάτη καὶ μεγίστη τῶν ἀπεχθειῶν αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ἐκ τῆς δεκάτης τῶν λαφύρων ὑπῆρξεν, ἐκ ἄλογον, εἰ καὶ μὴ πάνυ ³ δικάϊαν ἀρχὴν τῶν πολλῶν λαβόντων. ἠῦξατο μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰς Βητίας, ὡς εἴοικε, βαδίζων, εἰ τὴν πόλιν ἔλοι, τῷ Θεῷ ⁴ γέτω τὴν δεκάτην καθιερώσειν. ἀλάσσης δὲ τῆς πόλεως καὶ διαρπαθείσης, εἴτ' ὀνήσας ἐνοχλῆσαι τοῖς πολίταις, εἴτε λήθη τις αὐτὸν ὑπὸ τῶν παρόντων πραγμάτων ἔλαβε τῆς εὐ-
Χῆς

¹ Junt. Ald. φυλαξάντων.

² Ita R. bene, me iudice, dedit de suo ἀχρήματος, ἄσμενος pro vulg. lect. καὶ χρηματισάμενος ἐδέξ. Schirach tamen vett. interpp. sequitur: Das Volk, welches sich sehr vermehrt hatte, und reich geworden war — &c.

³ Junt. Ald. εἰ μὴ καὶ πάνυ.

⁴ Ita V. & Anon. Vulgo legitur ἔλοιτο Θεῷ; pro statim seq. γέτω quaerit R. annon legendum πάντων, rerum bello captarum omnium Br. ex hoc pronomine vult colligere, Plutarchum hæc scripsisse, & forsan totum Vitarum opus, Deiphis sub ipsum templi conspectum: ut hoc δεκάτην loquatur Θεῷ γέτω, huic Deo, cujus ad aras ego per multos annos ministravi, ut alibi de se testatur.

χῆς, περιεΐδεν ὠφελήθεντας. ὕπερον δὲ χρόνῳ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης ἤδη πεπαυμένος, ἀνήνεγκε περὶ τῶν εἰς τὴν σύγκλητον οἱ τε μάντις ἠγγελλον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς προφαίνεσθαι Θεῶν μῆνιν, ἰλασμῶ καὶ χαρισηρίων δεομένην.

VIII. Ψηφισαμένης δὲ τῆς βελῆς τὴν μὲν ὠφελειαν, χαλεπὸν γὰρ ἦν ἀνάδασον μὴ γενέσθαι, τὰς δὲ λαβόντας αὐτὰς σὺν ὄρω τὴν δεκάτην παραφέρειν εἰς μέσον, ἐγένετο πολλὰ λυπηρὰ καὶ βίαια περὶ τὰς στρατιώτας, ἀνθρώπους πένητας καὶ πολλὰ πεπονηκότας ¹, ἀναγκαζομένους, ὧν ἐπέκλητο καὶ κατενέχρητο, μέρος εἰσφέρειν τοσούτον. Σορυβεμένῳ δ' ἐπ' αὐτῶν τῷ Καμίλλῳ, καὶ προφάσεως ἀπορῶντι βελτίονος, εἰς τὸν ἀτοπώτατον τῶν λόγων συνέβαινε καταφεύγειν, ὁμολογᾶντι ἐπιλατῆσαι τῆς εὐχῆς. οἱ δ' ἐχαλέπαινον, εἰ τὰ τῶν πολεμίων δεκατεύσειν εὐχόμενος τότε, νῦν δεκατεύει τὰ τῶν πολιτῶν. ἔ μὴν ἀλλὰ πάντων, ὅσον ἔδει μέρος, εἰσενεγκόντων, ἔδοξε κρατῆρα χρυσῶν κατασκευάσαντας, εἰς Δελφὸς ἀποσεῖλαι. χρυσίς δ' ἦν σπάνις ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν ἀρχόντων, ὅθεν ἂν ποριθεῖη, σκοπόντων, αἱ γυναῖκες αὐταὶ καθ' αὐτὰς βελευσάμεναι, τὸν ὄντα χρυσῶν ἐκάστη περὶ τὸ σῶμα κόσμον ἐπέδωκαν ² εἰς τὸ ἀνάθημα, σαθμῶ ³ χρυσίς γενόμενον οὐλῶ ταλάντων. καὶ ταύταις μὲν ἡ σύγκλητος ἀποδιδῶσα τιμὴν πρέπασαν ⁴, ἐψηφίσατο μετὰ θάνατον, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς ἀνδράσι, καὶ ταῖς γυναῖξί λέγεσθαι τὸν ἄξιον ἔπαινον. ἔ γὰρ ἦν εἰδισμένοι πρότερον ἐγκωμιάζεσθαι γυναῖκα δημοσίᾳ, τελευτήσασαν. ἐλόμενοι δὲ

X 5

τρεῖς

¹ B. 3. *πεινηκότας*.

² V. *ἐπέθηκαν*.

³ B. 3. & Flor. addunt δὲ, unde Br. δὴ commodè satis legi posse censet.

⁴ K. *magis τιμὴν τὴν πρέπασαν*.

τρεις ἄνδρας ἐν τῶν ἀρίστων θεωρῶς, καὶ ναῦν μακρὰν εὐανδρῶντι πληρώματι καὶ κόσμῳ πανηγυρικῶ κατασκευάσαντες ἐξέπεμψαν. ἦν δ' ἄρα καὶ χειμῶν, καὶ γαλήνη θαλάσσης ἀργαλέον, ὡς ¹ ἐκείνοις συνέτυχε τότε παρ' ἐδὲν ἐλθόντας ἀπολέσθαι, διαφυγεῖν αὐτοῖς ἀπροδοκίῳ τὸν κίνδυνον. ἐπέπλευσαν γὰρ αὐτοῖς Λιπαρέων τριήρεις περὶ τὰς Αἰόλιν νῆσος ², τῷ πνεύματος ἐκλιπόντος, ὡς λησταῖς. δεομένων δὲ καὶ προῖσχομένων χειρῶν, ἐμβολῆς μὲν ἔχοντο, τὴν δὲ ναῦν ἀναψάμενοι καὶ καταγαγόντες, ἐπεκλήρυτον ἅμα καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰ σώματα, πειρατικὰ κρινάντες εἶναι. μόλις δ' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀρετῆ καὶ δυνάμει Τιμησιδέα τῷ στρατηγῷ πειθόντες, μεθῆκαν. ὁ δὲ καὶ προσκαθελκύσας ἴδια πλοῖα παρέπεμψε, καὶ συγκαθιέρωσε τὸ ἀνάθημα. δι' ὃ καὶ τιμὰς ἔχεν, ὡς εἰκὸς ἦν ἐν Ῥώμῃ.

IX. Τῶν δὲ δημάρχων αὐτοῖς ἐπεχειρόντων τὸν περὶ τῷ διοικισμῷ νόμον, ὁ πρὸς Φαλίσκων πόλεμος ἐν καιρῷ παραφανείς, ἔδωκε τοῖς πρώτοις ἀνδράσι ἀρχαιρεσιάζειν κατὰ γνώμην. καὶ Κάμιλλου ἀπέδειξε ³ μεθ' ἐτέ-

¹ Mendosum hunc locum jam Xyl. judicavit. Dacer. sic legit: θαλάσσης ἀργαλέον, ἀλλ' ὅμως ἐκείνοις συνέτυχε: voculis istis ἀλλ' ὅμως ex Ms. mutuatis. Eas dat Anon. — Br. ita rem expeditam censet: ἦν δ' ἄρ. κ. χ. κ. γ. θαλ. ἀργαλέον ἵσως ἐκείνοις, οἷς συνέτυχε, addens, pro ἵσως forsan ὁμοίως legendum esse. Reiskii sententia de hoc loco ita se habet: „Pro ὡς malim ὅπως. Ista verba ἦν δ' ἄρα — ἀργαλέον sunt gnomica. Placuit nempe fatali rerum necessitati jubere, ut ipsa adeo maris tranquillitas & coeli serenitas, non minus esset molesta atque exitiosa, quam tempestates sævissimæ, ubi (h. e. cum) illis, Romanis tum Delphos missis, ita eveniret, ut —“

² B. 3. νῆσον.

³ Hanc lectionem R. e Junt. & Ald. revocavit, pro vulg. ἀπέδειξε, bellum adversus Faliscos declaravit Camillum tribunum milit-

ἐτέρων πέντε χιλίαρχον, ὡς τῶν πραγμάτων ἡγεμόνος
 δεομένων ἀξίωμα καὶ δόξαν μετ' ἐμπειρίας ἔχοντος.
 ψηφισαμένε δὲ τῷ δήμῳ, λαβὼν δύναμιν ὁ Κάμιλλος,
 εἰς τὴν Φαλίσιων ἐνέβαλε καὶ πόλιν ἐρυμνὴν καὶ κατ-
 εσκευασμένην ¹ πᾶσιν εἰς πόλεμον καλῶς, Φαλερίους
 ἐπολιόρκει τὸ μὲν ἐλεῖν ἔ μικρὸν ἔργον, ἔδὲ χρόνῳ
 τῷ τυχόντος ἡγόμενος, ἄλλως δὲ τρίβειν τὰς πολίτας
 καὶ περισπᾶν βεβλόμενος, ὡς μὴ χολάζοιεν, οἴοι καθ-
 ἡμενοι, δημαγωγεῖσθαι καὶ σασιάζειν. ἐπιεικῶς γὰρ ἀεὶ
 Φαρμάκῳ τέτρω χρώμενοι διετέλουν, ὥσπερ ἰατροί, τὰ
 ταρακτῆμα πάσῃ τῆς πολιτείας ἔξω τρέποντες.

X. Οὕτως δὲ τῆς πολιορκίας κατεφρόνουν οἱ Φα-
 λέριοι, τῷ πανταχόθεν ἐξωχυρῶσθαι πιεῦοντες, ὥσε
 πλήν τῶν τὰ τεῖχη φυλαττόντων, τὰς ἄλλας ἐν ἰμα-
 τίοις κατὰ τὴν πόλιν ἀνατρέφεσθαι τὰς δὲ παιδας αὐ-
 τῶν εἰς τε τὰ διδασκαλεῖα Φοιτᾶν, καὶ περὶ τὰ τεῖχη
 περιπατήσοντας καὶ γυμνασομένους ² ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ
 καταβιβάζεσθαι. κοινῶ γὰρ ἐχρῶντο τῷ διδασκάλῳ, ὥσ-
 περ Ἕλληνας, οἱ Φαλέριοι, βεβλόμενοι συντρέφεσθαι καὶ
 συναγελάζεσθαι μετ' ἀλλήλων εὐδύς ἐξ ἀρχῆς τὰς παῖ-
 δας. Ἔτος ἔν ὃ διδασκαλὸς ἐπιβηλεύων τοῖς Φαλερίοις
 διὰ τῶν παιδῶν, ἐξῆγεν αὐτὰς ἡμέρας ἐκάστης ὑπὸ τὸ
 τεῖχος, ἐγγύς τὸ πρῶτον, εἴτ' ἀπῆγεν αὐτοῖς ³ εἶσω
 γυμνασομένους. ἐν δὲ τότε κατὰ μικρὸν ὑπάγαν ⁴ εἰ-
 θισε θάρρειν, ὡς πολλῆς ἔσης ἀδείας καὶ τέλος
 ἔχων

millitum, h. e. in causa fuit, ut declararetur. — Dacer. legit
 ἀπέδειξαν, seu ἀποδείξα, ut antea ἀρχαιουσιάζαι, quod ex Ms.
 profert, & dat Anon.

¹ deest καὶ B. 3. Junt. & Ald. quæ etiam παρεσκευασμι,
 dant.

² Junt. Ald. dant περιπατήσαντας, & B. 3. γυμνασομένους;
 & pro mox seq. καταβιβάζεσθαι V. & B. 3. καταβιάζεσθαι.

³ deest B. 3. Loco ejus est in Junt. & Ald. αὐτὰς.

⁴ Post h. vocem R. videtur deesse πορθήσας.

ἔχων ἅπαντας, εἰς τὰς προφύλακας τῶν Ῥωμαίων ἐν-
 έβαλε, καὶ παρέδωκεν, ἄγειν κελύσας πρὸς τὸν Κά-
 μιλλον. ἀχθεῖς δὲ καὶ κατασὰς εἰς μέσον, ἔλεγε παι-
 δευτῆς μὲν εἶναι καὶ διδάσκαλος, τὴν δὲ πρὸς ἐνεῖνον
 χάριν ἀντὶ τέτων ἐλόμενος τῶν δικαίων, ἤκειν αὐτῷ
 τὴν πόλιν ἐν τοῖς παισὶ κομίζων. δεινὸν ἔν ἀκέσαντι
 τὸ ἔργον ἐφάνη Καμίλλῳ καὶ πρὸς τὰς παρόντας εἰ-
 πῶν· ὡς χαλεπὸν μὲν ἐστὶ πόλεμος, καὶ διὰ πολλῆς
 ἀδικίας καὶ βιαιῶν περαινόμενος ἔργων, εἰσὶ δὲ καὶ πο-
 λέμων ὅμως τινὲς νόμοι τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι καὶ τὸ
 μικρὰν ἔχ' ἔτω διωκῆσον, ὡσε μὴ ¹ Φεύγειν τὰς ἐκ κα-
 κῶν ἢ ἀσθεῶν ἔργων χάριτας· (ἀρετῇ γὰρ οἰκεία τὸν
 μέγαν στρατηγὸν, ἐκ ἀλλοτρίᾳ θαρρῆντα καυία, χρῆναι
 στρατεύειν ²·) προσέταξε τοῖς ὑπηρεταῖς, τὰ μὲν ἀν-
 θράπη καταρῆγγυῦναι τὰ ἱμάτια, καὶ τὰς χεῖρας ὀπί-
 σω περιάγειν, τοῖς δὲ παισὶ δίδόναι βράβδασ καὶ μάσι-
 γας, ὅπως κολάζοντες τὸν προδότην, ἐλαύνωσιν εἰς τὴν
 πόλιν. ἄρτι δὲ τῶν Φαλερίων ἠθρημένων τὴν τῆ διδα-
 σκάλῃ προδοσίαν, καὶ τὴν μὲν πόλιν, οἶον εἶδος, ἐπὶ
 συμφορᾷ τηλικαύτῃ θρήνη ³ κατέχοντος, ἀνδρῶν δὲ δο-
 κίμων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τὰς πύλας σὺν
 ἕδενὶ λογισμῷ Φερομένων, προσῆγον οἱ παῖδες, τὸν δι-
 δάσκαλον γυμνὸν καὶ δεδεμένον προπηλακίζοντες, τὸν
 δὲ Κάμιλλον σωτῆρα καὶ Θεὸν καὶ πατέρα ἀνακαλῶν-
 τες· ὡσε μὴ μόνον τοῖς γονεῦσι τῶν παιδων, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ἄλλοις πολίταις ταῦθ' ὀρῶσι θαῦμά τε ⁴ καὶ πό-
 θον ἐμπεσεῖν τῆς τῆ Καμίλλῃ δικαιοσύνης· καὶ συν-
 δραμόντες εἰς ἐκκλησίαν πρέσβεις ἔπεμψαν, ἐνεῖνω τὰ
 καθ'

¹ B. 3. Junt. ὡς γὸ μὴ.

² R. mavult στρατηγεῖν.

³ V. θήνη.

⁴ Leff. vulg. est θαυμάσαι, pro qua jam H. Steph. θαῦμα
 scribendum censuit. Dacer. θαῦμά γε ex Ms. probat, & ita
 Anon. — θαυμάζειν dant Junt. Ald. & B. 3.

καὶ ἑαυτὰς ἐπιτρέποντες, ἕς ὃ Κάμιλλος ἀπέσειλεν εἰς Ῥώμην. ἐν δὲ τῇ βελῇ κατασάντες εἶπον, ὅτι Ῥωμαῖοι τῆς νίκης τὴν δικαιοσύνην προτιμήσαντες, ἐδίδαξαν αὐτὰς τὴν ἡσσαν ἀγαπήσαι πρὸ τῆς ἐλευθερίας, καὶ τοσῶτον τῇ δυνάμει λείπεσθαι δοκῦντας, ὅσον ἠτᾶσθαι τῆς ἀρετῆς ὁμολογῦντας. ἀποδόσης δὲ τῆς βελῆς πάλιν ἐκείνω τὸ κρῖναι καὶ δικαιῆσαι ταῦτα, χρήματα λαβὼν παρὰ ἱ τῶν Φαλερίων, καὶ Φιλίαν πρὸς ἅπαντας Φαλίσκες θέμενος, ἀνεχώρησεν.

XI. Οἱ δὲ στρατιῶται, διαρπάσειν προσδοήσαντες τὰς Φαλερίδας, ὡς ἐπανῆλθον εἰς Ῥώμην κεναῖς χερσὶ, κατηγοροῦν τῷ Καμίλλῳ πρὸς τὰς ἄλλας πολίτας ὡς μισοδῆμικ, καὶ φθονήσαντος ὠφελῆσθαι² τοῖς πένησιν. ἐπεὶ δὲ τὸν περὶ τῆ διοικισμῶ νόμον οἱ δήμαρχοι προθέντες αὐθις ἐπὶ τὴν ψῆφον ἐκάλειν τὸν δῆμον, ὃ δὲ Κάμιλλος ἀδεμῖας ἀπεχθείας, καὶ παρρησίας Φεισάμενος, ἐφάνη μαλιστα πάντων ἐμβιαζόμενος τὰς πολλὰς, τὸν μὲν νόμον ἀκοντες ἀπεψηφίσαντο, τὸν δὲ Κάμιλλον δι' ὀργῆς εἶχον. ὥστε καὶ δυσυχήσαντος αὐτῷ περὶ τὰ οἰκεία, τῶν γὰρ υἱῶν ἀπέβαλε τὸν ἕτερον νοσήσαντα, μηδὲν οἰκῶ τῆς ὀργῆς ὑφέσθαι. καίτοι τὸ πάθος ἐ μετρίως ἤνεγκεν ἡμερος ἀνὴρ καὶ χρηστὸς, ἀλλὰ τῆς δίκης παραγεγραμμένης αὐτῷ, διὰ πένθος οἰκῆρει, καθεστρημένος μετὰ τῶν γυναικῶν.

XII. Ὁ μὲν ἔν κατήγορος ἦν Λεύκιος Ἀπελήσιος, ἐγκλημα δὲ κλοπῆς³ περὶ τὰ Τυρρήνικα χρήματα. καὶ δῆτα καὶ θύραι τινὲς ἐλέγοντο χαλκαῖ παρ' αὐτῷ Φανῆσαι τῶν αἰχμαλώτων. ὃ δὲ δῆμος ἐξηρέδισο, καὶ δῆλος ἦν ἐκ πάσης προφάσεως κατ' αὐτῷ τῇ ψῆφῳ χρησόμενος. ἔτως ἔν συναγαγὼν τὰς τε Φίλας καὶ τὰς

συστρα-

1 V. περί.

2 R. mavult γὰ ὠφελ.

3 Br. mavult κλοπή.

συσρατευσαμένους καὶ τὰς συνάραξαντας, ἐν ὀλίγῃς τὸ πλῆθος ὄντας, εἰδεῖτο μὴ περιιδεῖν αὐτὸν ἀδίκως ἐπ' αἰτίας πονηραῖς ὄφλοντα, καὶ καταγέλασον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν γενόμενον. ἐπεὶ δ' οἱ Φίλοι βελευσάμενοι καὶ διαλεχθέντες ἑαυτοῖς, ἀπεκρίναντο, πρὸς μὲν τὴν κρίσιν αὐτῷ μηδὲν οἶσθαι βοηθήσειν, τὴν δὲ ζημίαν ὀφείλουσι συνεπίσειν, ἐν ἀναχόμενος, ἔγνω μεταστῆναι καὶ φυγεῖν ἐν τῆς πόλεως πρὸς ὄργην. ἀσπασάμενος ἔν τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱόν, ἀπὸ τῆς οἰκίας προῆει ¹ σιωπῇ μέχρι τῆς πύλης· ἐκεῖ δ' ἐπέση, καὶ μεταστραφείς ὀπίσω, καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸ Καπιτώλιον, ἐπηύξατο τοῖς Θεοῖς, εἰ μὴ δικάως, ἀλλ' ὕβρει δῆμα καὶ Φθόνῳ προπηλακίζόμενος ἐκπίπτει, ταχὺ Ῥωμαίους μετανοῆσαι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις Φανερὸς γενέσθαι δεόμενος αὐτῷ, καὶ ποθέντας Κάμιλλον.

XIII. Ἐκεῖνος μὲν ἔν, ὡσπερ ² ὁ Ἀχιλλεύς, ἀρὰς θέμενος ἐπὶ τὰς πολίτας, καὶ μετασὰς, ὡφλε τὴν δίκην ἐρήμην, τίμημα μυρίων καὶ πεντακισχιλίων ἀσσαρίων ἔχουσαν. ὃ γίνεται πρὸς ἀργυρίε λόγον, χίλια δραχμαὶ καὶ πεντακόσσια. ἀσσάριον γὰρ ἦν τὸ ἀργύριον ³, καὶ τὸ δεκάχαλκον ἕτως ἐκαλεῖτο δηνάριον. εἰδείς δ' ἐστὶ

¹ B. 3. & Junt. πρόοισι.

² Xyl. suspicatus est, ἐχ extritum ante ὡσπερ ab imprudente rei librario, quia non eodem modo Camillus erga Patriam, quo Achilles erga suos se gessit. At, ut recte Br. observat, uterque ἀρὰς posuit in suos, adeoque particula negativa nihil opus est.

³ Hunc locum mendosum esse, docent Scaliger & Rualdus. Uterque legendum censet: ἀσσαρίων γὰρ ἦν τὸ ἀργύριον, assium vel assariorum X. erat argenteus denarius. Eandem lect. exhibet Anon. — R. colligit sic ferme Plutarchum reliquisse scriptum: ἀσσάριον γὰρ ἦν δραχμῆς ἑὸ δέκατον, νόμισμα χαλκῆν, ἐν ἀργυρῶν. καὶ ἑὸ δεκ. ἕτ. ἐκαλ. δὴν. Quam emendationem Schirach prolixiorē & audacius formatam judicavit.

δ' ἐστὶ Ῥωμαίων, ὅς ἐ νομίζει τὰς εὐχὰς τῷ Καμίλλῳ ταχὺ τὴν Δίην ὑπολαβεῖν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ τιμωρίαν τῆς ἀδικίας, ἐχ' ἠδεῖαν, ἀλλ' ἀνιαρὰν ¹, ὀνομασθῆν δὲ καὶ περιβόητον. τοσαύτη περιῆλθε τὴν Ῥώμην νέμεσις, καὶ τοσῶτον ἄγων φόβον ² καὶ κίνδυνον ἅμα μετ' αἰχύνης ἐφάνη καιρὸς ἐπὶ τὴν πόλιν, εἴτε τῆς τύχης ἔτω συνελθούσης, εἴτε καὶ Θεῶν τινος ἔργον ἐστὶ μὴ παραμελεῖν ἀρετῆς ἀχαρισμένης.

XIV. Πρῶτον μὲν ἔν ἔδοξε σημεῖον γεγενημένον καὶ μέγαλε προσιόντος, ἢ Ἰελίε τῷ τιμητῷ τελευτῆ ³. μάλιε γὰρ δὴ Ῥωμαῖοι σέβονται καὶ νομίζουσιν ἱερὰν τὴν τῶν τιμητῶν ἀρχήν. δεύτερον δὲ, πρὸ τῆς Καμίλλου Φυγῆς, ἀνὴρ ἐν ἐπιφανῆς μὲν, ἐδ' ἐν τῆς βελλῆς, ἐπιεικῆς δὲ καὶ χρησὸς εἶναι δοκῶν, Μάρκος Κεδίμιος, ἀνήνεγκε πρὸς τὰς χιλιάρχους πρᾶγμα Φροντίδος ⁴ ἀξιον. ἔφη γὰρ ἐν τῇ παρωχημένη νυκτὶ κατ' ὄσον βαδί-

¹ Subaudi αὐτῷ, Camillo. R. suspicatur, post ἀνιαρ. des esse eis τὰ μάλιε, imprimis iustuosam & peracerbam.

² Ita dedit R. de suo pro vulg. φόβον, quod e Junt. promanavit & φόρον, quod dat Ald. & B. 3. — Dacer. ex Ms. præfert Φόνον, quod dat Anon.

³ Locus, qui interpp. multum vexaverat, antea hanc exhibens lectionem: προσιόντος Ἰελίε μηνός, ἢ τῷ τιμητῷ τελευτῆ. R. satis plane rem explicat: „Errorem, in vulgaribus libris hic versantem, virorum doctorum sagacitas jam dudum sustulit, quos de vitii origine literula η poterat admonere. Percrebrum in libris græcis hoc est genus erroris, cum librarii oscitantes, admissa menda, sese reprehendentes, neque tamen audentes rasura membranas foedare, ad mendam adscribunt emendationem, præmissa admonitoria particula η. Quod idem hic quoque loci factum esse suspicor. Festinatione lapsus librarius, cum exarasset Ἰελίε μηνός, mature sentiebat, non de mense Julio hic agi, sed de viro, cenfore. Cavens itaque litura munditiam membranarum commaculare, relinquebat quidem μηνός vitiosum, veruntamen, veluti quoddam antipharmacum ei subiciebat η τῷ τιμητῷ.“

⁴ V. ἅμα Φροντίδος.

βαδίζων, ἣν καινὴν ὀνομάζουσι, κληθεῖς ὑπὸ τινος, Φθεγγαμένους μέγαρα, στραφῆναι, καὶ θεάσασθαι μὲν ἐδόνα, Φωνῆς δὲ μείζονος, ἣ κατ' ἀνθρωπίνην, ἀκῆσαι, τότε λεγούσης· Ἄγε Μάρκε Κεδίμιε, λέγε πρὸς τὰς ἀρχοντας ἕωθεν ἐλθὼν, ὀλίγους χρόνους Γαλάτας προσδέχεσθαι. Ταῦτ' ἀπέσαντες οἱ χιλιάρχου, γέλωτα καὶ παιδιὰν ἐποιεῦτο. καὶ μετ' ὀλίγον συνέβη τὰ περὶ Κάμιλλον.

XV. Οἱ δὲ Γαλάται τῷ Κελτικῷ γένους ὄντες, ὑπὸ πλήθους λέγονται τὴν αὐτῶν ἀπολιπόντες, ἐκ ἕσαν αὐτάρκη τρέφειν ἅπαντας, ἐπὶ ζήτησιν ἐτέρας ὀρμησαι. μυριάδες δὲ πολλαὶ γενόμενοι ¹ νέων ἀνδρῶν καὶ μαχίμων, ἔτι δὲ πλείους παίδων καὶ γυναικῶν ἄγοντες, οἱ μὲν ἐπὶ τὸν βόρειον Ὀκεανόν, ὑπερβαλόντες τὰ Ῥιπαῖα ὄρη, βυῆναι, καὶ τὰ ἕχματα τῆς Εὐρώπης καταχεῖν, οἱ δὲ μεταξὺ Πυρρῆνης ὄρης καὶ τῶν Ἄλπεων ἰδρυθέντες, ἐγγὺς Σεννῶνων καὶ Κελτορικῶν ² κατοικεῖν χρόνον πολύν. ἐψὲ δ' οἷους γευσάμενοι τότε πρῶτον ἐξ Ἰταλίας διακομιθέντος, ἔτως ἄρα θαυμάσαι τὸ πόμα, καὶ πρὸς τὴν καινότητα τῆς ἡδονῆς ἐκφρονες γενέσθαι πάντες ³, ὡς ἄράμενοι τὰ ὄπλα, καὶ τὰς γυνείας ⁴ ἀναλαβόντες, ἐπὶ τὰς Ἄλπεας φέρεσθαι, καὶ ζητεῖν ἐκεῖνην τὴν γῆν, ἣ τοῖσιν καρπὸν ἀναδίδωσι, τὴν δ' ἄλλην ἀκαρπὸν ἠγεῖσθαι καὶ ἀνήμερον. ὁ δ' εἰσαγαγὼν τὸν οἶνον παρ' αὐτὰς, καὶ παροξύνας ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν μάστιγα καὶ πρῶτος, Ἀρρῶν λέγεται γενέσθαι Τυρρηνός, ἀνὴρ ἐπιφανής, καὶ φύσει μὲν ἐπὶ πονηρός,

συμ-

¹ Ita R. dedit pro vulg. γενόμενοι, refer. ad Γάλαται, uti mox seq. ἄγοντες.

² Hoc gentis cujusdam nomen prorsus est incognitum, forsitan negligentia librariorum corruptum. Br. susp. Κελτῶν λεγendum, cum de Celtis Livius rem narret. R. videtur Plutarchus Santonas in Galliis & Cantabros designare.

³ Junt. & Ald. ἐκφρονες γ. πάντας.

⁴ Artic. ante h. v. dedit R.

συμφορῇ δὲ τοιαύτῃ χρησάμενος. ἦν ἐπίτροπος παι-
δὸς ὄρφανῆ, πλέτω τε πρώτῃ τῶν πολιτῶν, καὶ θαυ-
μαζόμενος κατ' εἶδος, ὄνομα Λεκάνωνος. ἔτος ἐν νέῃ
παρὰ τῷ Ἀρρῶνι δίκαιον εἶχε, καὶ μεϊράκιον ὄν, ἐν
ἐπέλειπε¹ τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ προσεποιεῖτο χαίρειν συν-
ῶν ἐπειρῶ. καὶ πολὺν χρόνον ἐλάττανε διεφθαρμένως
αὐτῆ τὴν γυναῖκα, καὶ διεφθαρμένος ὑπ' ἐπεινης· ἤδη
δὲ πόρρω τῆ πάσας ἀμφοτέρων γεγονότων, καὶ μήτ'
ἀφείναι τὴν ἐπιθυμίαν, μήτε κρύπτειν ἐτι δυναμένων,
ὃ μὲν νεανίσκος ἐπεχειρεῖ Φανερώς ἀποσπάσας ἔχειν
τὴν ἀνδραπῶν· ὃ δ' ἀνὴρ ἐπὶ δίκην ἐλθὼν, καὶ κρατά-
μενος πλήθει φίλων καὶ χρημάτων καὶ δαπάναις ὑπὸ
τῆ Λεκάνωνος, ἐξέλιπε τὴν ἑαυτῆ· καὶ πυθόμενος τὰ
τῶν Γαλατῶν, ἦκεν ὡς αὐτὰς, καὶ κατήγγαστο τῆς
εἰς τὴν Ἰταλίαν στρατείας.

XVI. Οἱ δ' ἐμβαλόντες, εὐθὺς ἐπράταν τῆς χώ-
ρας, ὅσην τὸ παλαιὸν οἱ Τυρρῆνοὶ κατεῖχον, ἀπὸ τῶν
Ἀλπεων ἐπ' ἀμφοτέρας κατήκμασαν τὰς θαλάσσας· ὡς
καὶ τῆνομα μαρτυρεῖ τῷ λόγῳ. τὴν μὲν γὰρ βόρειον
θάλασσαν, Ἀδρίαν καλεῖσιν, ἀπὸ Τυρρηνικῆς πόλεως
Ἀδρίας· τὴν δὲ πρὸς νότον κεκλιμένην, ἀντ. κρυς Τυρ-
ρηνικὸν πέλαγος. πᾶσα δ' ἐστὶ δενδρόφυτος αὕτη, καὶ
θρέμμασιν εὐβοτος, καὶ κατ' ἄρβυτος ποταμοῖς. καὶ πό-
λεις εἶχεν ὀλίγωνκαίθενα καλὰς καὶ μεγάλας, καὶ κατε-
σκευασμένας πρὸς τε χρηματισμὸν ἐργατικῶς, καὶ πρὸς
δίκαιον πανηγυρικῶς, ὡς οἱ Γαλάται, τὰς Τυρρηνὰς ἐκ-
βαλόντες, αὐτοὶ κατέχον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη
συχρῶ τιμὴ χρόνῳ πρότερον.

XVII. Οἱ δὲ Γαλάται πρὸς πόλιν τότε Τυρρηνίδα
Κλέσιον στρατεύσαντες, ἐπολιόρκην. οἱ δὲ Κλεσῖνοὶ κα-
ταφυγόντες ἐπὶ τὰς Ῥωμαίους, ἠτήσαντο πρέσβεις παρ'
κῦ-

¹ Junt. ἀπίλιπε.

αὐτῶν καὶ γράμματα πρὸς τὰς βαρβάρους. ἐπέμφθησαν δὲ τῷ Φαβίῳ γένεσ τρεῖς ἄνδρες εὐδόκιμοι, καὶ τιμὰς μεγάλας ἔχοντες ἐν τῇ πόλει. τῆσδε ἐδέξαντο μὲν οἱ Γαλάται Φιλανθρώπως, διὰ τὸ τῆσ Ῥώμης ὄνομα, καὶ παυσάμενοι τῆσ πρὸς τὰ τείχη μάχης εἰς λόγους συνῆλθον. πυνθανομένων δ' αὐτῶν, ὅ τι παθόντες ὑπὸ Κλασίων ἤκειον ἐπὶ τὴν πόλιν, γελάσας ὁ βασιλεὺς τῶν Γαλατῶν Βρέννος· Ἄδικῶσιν ἡμᾶς, ἔφη, Κλασίνοι, γῆν καὶ χάραν ὀλίγην μὲν γεωργεῖν δυνάμενοι, πολλὴν δὲ κατέχειν ἀξιοῦντες, καὶ μὴ μεταδίδουσι ἡμῖν ξένοις ἕσι καὶ πολλοῖς καὶ πένησι. ταῦτα ¹ δ' ἄρα καὶ ὑμᾶς ἠδίκησεν, ὡς Ῥωμαῖοι, πρότερον μὲν Ἄλβανοὶ καὶ Φιδηνάται, καὶ Ἀρδεάται, νῦν δὲ Οὐήοιοι καὶ Καπηνάται, καὶ πολλοὶ Φαλίσιων καὶ Οὐολέσιων· ἐφ' ἧς ὑμεῖς στρατεύοντες ², εἰ μὴ μεταδώσι ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν, ἀνδραποδίζεσθε, λεηλατεῖτε, καὶ κατασκήπτετε τὰς πόλεις αὐτῶν· ἐδὲν ἐδὲ ὑμεῖς γε δεινὸν, ἐδ' ³ ἀδικον ποιοῦντες, ἀλλὰ τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν νόμων ἀκολουθεῖντες, ὅς τῳ κρείττονι τὰ τῶν ἡττηθέντων δίδωσι, ἀρχόμενος ἀπὸ τῷ Θεῷ ⁴, καὶ τελευτῶν εἰς τὰ θεῖα. καὶ γὰρ τέτοις ἐκ φύσεως ἔνεσι, τὸ ζητεῖν ⁵ πλεον ἔχειν τὰ κρείττονα τῶν ὑποδεεσέρων. Κλασίους δὲ παύσαθε πολιορκιμένας οἰκίειροντες, ὡς μὴ καὶ Γαλάτας διδάξετε χρηστὰ καὶ Φιλοικίρμονας γενέσθαι τοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀδικημένοις. Ἐκ τῶν τῶν λόγων ἐγνωσαν οἱ Ῥωμαῖοὶ τὸν Βρέννον ἀσυμβάτως ἔχοντα· καὶ παρελθόντες εἰς τὸ Κλάσιον, ἐδάββονον καὶ παρῶρων τὰς ἀνδρας ἐπεξελεῖν τοῖς βαρβάρους ⁶ μετ' αὐτῶν, εἴτε τὴν

ἐκεί-

¹ H. Steph. mavult ταῦτά.

² B. 3. στρατεύσαντες; uti paulo post μεταδίδωσι.

³ defunt ἐδὲ ὑμ. γε δειν. ἐδ' B. 3.

⁴ R. mavult ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

⁵ B. 3. & Junt. διὰ τοῦ ζητεῖν, unde R. sup. Plutarchum scripsisse διὰ παντὸς ζητεῖν. Pro τῶν in seq. 1. legit V. διὰ.

⁶ B. 3. Junt. Ald. τοῖς βαρβάρους.

ἐπιένων ἀλλήν καταμαθεῖν, εἴτε τὴν ἑαυτῶν ἐπιδείξασθαι θέλοντες. ἐκδρομῆς δὲ τῶν Κλασίων καὶ μάχης παρὰ τὰ τείχη γενομένης, εἰς τῶν Φαβίων, Κόιντος Ἄμβροσιος, ἵππου ἔχων ἐξήλασεν ἀντίος ἀνδρὶ μεγάλῳ καὶ καλῷ, Γαλάτῃ, πολὺ προίππευοντι τῶν ἄλλων, ἀγνοηθεὶς ἐν ἀρχῇ διὰ τὸ τὴν σύνοδον ὀξεῖαν γενέσθαι, καὶ τὰ ὄπλα περιλάμποντα τὴν ὄψιν ἀποκρύπτειν. ὡς δ' ἐπιπρατήσας τῇ μάχῃ, καὶ καταβαλῶν ἐσκύλευε τὸν ἀνδρα ¹, γνωρίσας ὁ Βρέννος αὐτῷ ² ἐπεμαρτύρατο Θεὸς, ὡς παρὰ τὰ κοινὰ καὶ νενομισμένα πᾶσιν ἀνθρώποις ὅσια καὶ δίκαια, πρεσβευτῆ μὲν ἦκοντος, πολέμια δ' εἰργασμένα. καταπαύσας δὲ τὴν μάχην αὐτίκα, Κλασίους μὲν εἶα χαίρειν, ἐπὶ δὲ τὴν Ῥώμην τὸν στρατὸν ἤγευ. ἔβελόμενος δὲ δόξαι τὴν ἀδικίαν αὐτοῖς ³ ὡςπερ ἀσμένους γεγονέναι καὶ δεομένοις πρόσφασως, ἐπεμψεν ἐξαιτῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ τὸν ἀνδρα ⁴. καὶ προῆγεν ἅμα χολαίως.

XVIII. Ἐν δὲ Ῥώμῃ τῆς βελῆς συναχθείσης, ἄλλοι τε πολλοὶ τῶν Φαβίων ⁵ κατηγόρεον, καὶ τῶν ἰερέων οἱ καλέμενοι Φητιαλεῖς ἐνήγον, ἐπιθειάζοντες καὶ μελεύοντες τῶν πεπραγμένων ⁶ ἄγος τὴν σύγκλητον εἰς ἕνα τὸν αἴτιον τρέψασαν, ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀφοσιώσασθαι. τέτρες τῆς Φητιαλεῖς Πομπήλιος Νεμῆς, βασιλέων ἡμερώτατος γενόμενος καὶ δικαιοτάτος, κατέστησε, Φύλακας μὲν εἰρήνης, ἐπιγνώμονας δὲ καὶ βεβχιωτὰς αἰτίων, αἱ σὺν δίκῃ πόλεμον ἐπισυνάπτεισι. τῆς δὲ βελῆς

Y 2

λῆς

¹ V. B. 3. τὸν ἀνδρα.

² Hunc casum restituit R. e Junt. & Ald. ob inseq. genitivos πρεσβευτῆ μὲν ἦκοντος &c. idem est ac si κατ' αὐτῷ dixisset. Vulg. dant αὐτόν.

³ sibi ceterisque suis Gallis. B. 3. αὐτῷ.

⁴ defunt τὸν ἀνδρα B. 3. Junt. & Ald.

⁵ B. 3. 7ῶ Φαβίω.

⁶ R. mavult τὸ τῶν πεπραγμένων.

λῆς ἐπὶ τὸν δῆμον ἀνευεγκραμένης τὸ πρᾶγμα, καὶ τῶν
 ἱερέων ὅμοια τῆ Φαβίε κατηγοράντων, ἔτω περιῦβρισαν
 αὐτῶν ¹ οἱ πολλοὶ τὰ θεῖα καὶ κατεγέλασαν, ὥσε καὶ
 χιλιάρχον ἀποδείξαι τὸν Φάβιον μετὰ τῶν ἀδελφῶν.
 οἱ δὲ Κελτοὶ πυθόμενοι ταῦτα, καὶ χαλεπῶς φέρον-
 τες, ἔδδεν ἐμποδῶν ἐποιῶντο τῆς σπαδῆς, ἀλλ' ἐχώρην
 παντὶ τάχει, καὶ πρὸς τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ τὴν
 λαμπρότητα τῆς παρασκευῆς, καὶ βίαν καὶ θυμὸν, ἐκ-
 πεπληγμένων τῶν διὰ μέσση, καὶ τὴν ² χώραν ἀπολω-
 λέναι πᾶσαν ἤδη, καὶ τὰς πόλεις εὐθὺς ἀπολέσθαι δο-
 κούντων, παρ' ἐλπίδας ἔδδεν ἠδίκην, ἔδ' ἐλάμβανον ἐκ
 τῶν ἀγρῶν ³, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις ἐγγύς παρεξιώντες,
 ἐβῶν ἐπὶ τὴν Ῥώμην πορεύεσθαι, καὶ μόνοις πολεμεῖν
 Ῥωμαίοις, τὰς δ' ἄλλας Φίλκας ἐπίσασθαι. τοιαύτη δὲ
 χρωμένων ὀρμῇ τῶν βαρβάρων, ἐξήγον οἱ χιλιάρχοι
 τὰς Ῥωμαίους ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, πλήθει μὲν ἐκ ἐνδεεῖς,
 ἐγίνοντο ⁴ γὰρ ὀπλίται τετρακισμυρίων ἐκ ἐλάσσης,
 ἀνασκήττες δὲ ⁵ τὰς πολλὰς, καὶ τότε πρῶτον ἀπομέ-
 νες ὄπλων. ἔτι δ' ἐξημέλητο τὰ τῶν Θεῶν αὐτοῖς,
 ἔτε καλλιερῆσασιν, ἔτε μάντις, ἃ πρὸ κινδύνου καὶ μά-
 χης εἰκὸς ἦν, ἐρομένοις. ἔφενός δ' ἦτον ἐτάρατ' ἐν ⁶
 ἡ πολυαρχία τὰ πραττόμενα. καίτοι πρότερόν γε καὶ
 πρὸς ἐλάτ' ἄλλας ἀγῶνας εἶλοντο πολλὰς μόνάρχους, ἔς
 διπλάτ' ἄλλας καλεῖσιν. ἐκ ἀγνοῦντες, ὅσον ἐσὶν εἰς ἐπι-
 σφαλῆ καιρὸν ὄφελος, μὴ χρωμένους γνώμῃ πρὸς ἀν-
 υπεύθυνον ἀρχὴν, ἐν χερσὶ τὴν δίκην ἔχουσαν, εὐτακτεῖν.

ἔχ

¹ Minus commode hoc loco stare mihi videtur genitivus αὐτῶν. Malim transferri ad κατεγύλ. — R. quidem subaudiendum dicit ἧν δημοτῶν, de plebeis multi.

² B. 3. καὶ τὴν γῆ.

³ V. ἀγορῶν.

⁴ V. ἐγίνοντο.

⁵ Post hanc partic. in vulg. legitur ἔχοντες., quod nunc omifsum est auctoritate B. 3. Fl. & Ald.

⁶ V. B. 3. ἐπετάρατ' ἐν.

ἔχ' ἤκιστα δὲ καὶ Κάριλλος ἀγνωμονηθεὶς ἐβλάψε τὰ πράγματα, τῷ μὴ πρὸς χάριν, μηδὲ κολακεύοντας ¹ ἄρχειν, Φοβερῶ γενομένῃ. προελθόντες ἔν ἀπὸ τῆς πόλεως σαθίς ἐννεμήμοντα, παρὰ τὸν Ἀλίαν ποταμὸν ἠλλίδησαν, ἔ πόρρω τῷ στρατοπέδῳ τῷ Θύμβριδι συμ- Φερόμενον. ἐνταῦθα δὲ τῶν βαρβάρων ἐπιφανέντων, αἰχρῶς ἀγωνισάμενοι δι' ἀταξίαν, ἐτράποντο. καὶ τὸ μὲν ἀρισερὸν κέρας εὐθὺς ἐμβαλόντες εἰς τὸν ποταμὸν οἱ Κελτοὶ διέφθειραν· τὸ δὲ δεξιὸν, ὑπεκκλίναν τὴν ἐπιφορὰν ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς τὰς λόφους, ἤτλον ἐξειόπη καὶ διεξέπεσον ἀπὸ τῶν εἰς τὴν πόλιν ἔ πολλοί ². τοῖς δ' ἄλλοις, ὅσοι, τῶν πολεμίων ἀπειπόντων πρὸς τὸν φόνον, ἐσώθησαν, εἰς Βηίς αἱ Φυγαὶ διὰ νυκτὸς ἦσαν, ὡς τῆς Ῥώμης οἰχομένης, καὶ τῶν ἐκεῖ πάντων ἀπολωλότων.

XIX. Ἐγένετο δ' ἡ μάχη περὶ τροπὰς Φερινὰς περὶ ³ τὴν πανσέληνον. ἢ καὶ πρότερον ἡμέρα μέγα πάθος ⁴ συνέβη τὸ περὶ τὰς Φαβίς· τριακόσιοι γὰρ ἐν τῷ γένει ὑπὸ Τυρρήνων ἀνῆρέθησαν. ἐκράτησε δὲ, τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς δευτέρας ἤτης, Ἀλιάδα μέχρι νῦν καλεῖσθαι διὰ τὸν ποταμὸν. περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων, εἴτε χρητίζεσθαι τινος, εἴτ' ὄρθως Ἡράκλειτος ⁵ ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ, τὰς μὲν ἀγαθὰς ποικιμένῳ, τὰς δὲ φαύλας, ὡς ἀγνοῶντι φύσιν ἡμέρας ἀπάσης μίαν

Y 3

ἔσαν

¹ V. B. 3. & Junt. κολακεύοντας. Vulg. dedit Aldina. Br. susp. κολακευτικῶς. R. nihil mutandum censet, lectionem vulgarem veram declarans; aut si quid mutandum, mavult κολακευόντως, adverb.

² de suo dedit R. pro vulg. οἱ πολλοί.

³ Anon. μετά, quod Xyl. probat.

⁴ Anon. πένθος.

⁵ Ita nunc legitur ex emendatione R. Vulgatæ dant εἴτε μὴ, ὄρθως Ἡρ. In edit. Frft. deest ὄρθως. H. Steph. con-jecit: εἴτε μὴ περὶ ὧν ὄρθως Ἡρ. ἐπεκλ. Ἡσι. — Br. εἴτε μὴ, καὶ ὄρθως.

ἔσαν, ἐτέρωθι διηπόρηται. τῇ δ' ὑποκειμένη γραφή τὸ μνημονεῦσαι παραδειγμάτων ὀλίγων, ἴσως ἂν ἀρμόσειε. τῆτο μὲν ¹, Βοιωτοῖς, Ἰπποδρομικῆ μηνὸς, ὡς δ' Ἀθηναῖοι καλεῶσιν, Ἐκατομβαιῶνος ἰσαμένε πέμπτῃ, δύο λαβεῖν συνέβη νίκας ἐπιφανεστάτας, αἷς τὰς Ἑλληνικὰς ἠλευθέρωσαν, τὴν τε περὶ Λευκήρα, καὶ τὴν ἐπὶ Γεραισῶ, ταύτης πρότερον ἔτεσι πλείοσιν, ἢ διακοσίοις ², ὅτε Λατριάμυαν καὶ Θεσσαλὰς ἐνίκησαν. τῆτο δ' αὖ πάλιν, Πέρσαι μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἕκτη μὲν ³ Μακρῶνι, τρίτῃ δ' ἐν Πλαταιαῖς, ἅμα καὶ περὶ Μυνάλην ἠτλήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, πέμπτῃ δὲ ⁴ Φθίνοντος, ἐν Ἀρβήλοισι. Ἀθηναῖοι ⁵ τὴν περὶ Νάξον ἐνίκαν ναυμαχίαν, ἧς Χαβρίας ἐσρατήγει, τῆ Βοηδρομιῶνος περὶ ⁶ τὴν πανσέληνον. ἐν δὲ Σαλαμῖνι περὶ τὰς εἰκάδας, ὡς ὑμῖν ἐν τῷ περὶ ἡμερῶν ἀποδέδεικται. ἐνήνοχε δὲ καὶ ὁ Θαρρηλιῶν μὴν τοῖς βαρβάροις ἐπιδήλας ⁷ ἀτυχίας. καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ἐπὶ Γρανικῶ τὰς βασιλέως ἐσρατηγὰς Θαρρηλιῶνος ⁸ ἐνίκησε. καὶ Καρχηδό-

νιοι

¹ Teste H. Steph. in quodam codice scriptum est ἕτο μὲν ἑαίνον.

² Locus tam loco pugnae designato, quam tempore suspectus. Quod locum attinet, corrigit Palmerius Κερησσῶ, ex Pausan. Boeot. — Et eum haec clades Thessalorum pugnae Thermopyleni non multum antecessisse ab ipso Plutarcho in lib. de Herod. malign. dicitur, quam inter & Leuetricam Epaminondae victoriam anni CVIII. non plures intervenerunt; facile apparet, lectionem διακοσίοις fallam esse. Xyl. mavult vertitque ἑκατόν, cujus fortassis nota ρ a librario in σ conversa falsae lectioni occasionem praebuerit. Anon. dat ἑκατόν.

³ Revocavit hanc partic. R. e Junt. & Ald. a quibus abest ἐν, quod vulgatae interponunt. Ed. Frst, utrumque simul sistit, μὲν ἐν Μαρ.

⁴ Anon. οἱ δὲ πέμπτῃ.

⁵ Anon. οἱ δὲ Ἀθην.

⁶ V. παρά.

⁷ Br. mavult ἐπιδήλας.

⁸ Br. videtur deesse diei numerus.

μοιοι περι Σικελίαν υπό Τιμολέοντος ήτῶντο τῆ εβδόμη Φθίνοντος, περι ήν δοκεῖ καὶ τὸ Ἴλιον ἀλῶναι [Θαργηλιῶνος,] ὡς Ἐφορος καὶ Καλλιθένης καὶ Δαμάσῃς καὶ Φύλαρχος ἰσορήμασιν. ἀνάπαλιν δ' ὁ Μεταγειτινῶν, ὃν Βοιωτοὶ Πάνεμον καλεῖσιν, Ἐλλήσιν ἐν εὐμενῆς γέγονε. τότε γὰρ τῆ μηνὸς εβδόμη, καὶ τὴν ἐν Κρανῶνι μάχην ήτῆθέντες ὑπ' Ἀντιπάτρε τελείως ἀπῶλοντο, καὶ πρότερον ἐν Χαιρωνείᾳ μαχόμενοι πρὸς Φίλιππον ήτύχησαν. τῆς δ' αὐτῆς ἡμέρας ταύτης ἐν τῷ Μεταγειτινῶνι κατὰ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν, οἱ μετ' Ἀρχιδάμῃ διαβάτες εἰς Ἰταλίαν, ὑπὸ τῶν ἐνεὶ βαρβάρων διεφθάρησαν. Καρχηδόνιοι δὲ τὴν ἐννάτην Φθίνοντος, ὡς τὰ πλεῖστα καὶ μέγιστα τῶν ἀτυχημάτων ^I αὐτοῖς ἀεὶ Φέρεσαν παραφυλάττεισιν. ἐν ἀγνοῶ δ', ὅτι περι τὸν τῶν μυσηρίων καιρὸν αὐτῆς Θῆβαι τε κατεσπιάφῃσαν ὑπ' Ἀλεξάνδρου, καὶ μετὰ ταῦτα Φρερᾶν Ἀθηναῖοι Μακεδόνων ἐδέξαντο περι αὐτὴν τὴν εἰπάδα τῆ Βοηδρομιῶνος, ἥ τὸν μυσηρὸν Ἰακχον ἐξάγασι. ὁμοίως δὲ Ῥωμαῖοι τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρότερον μὲν ὑπὸ Κίμβρων τὸ [μετὰ ²] Καιπίωνος ἀπέβαλον στρατόπεδον, ὕπερον δὲ Λευκέλλε στρατηγῶντος, Ἀρμενίας καὶ Τιγράνην ἐνίκησαν. Ἀτῆλος δ' ὁ βασιλεὺς καὶ Πομπήιος Μάγνος ἐν τοῖς ἑαυτῶν γενεθλοῖς ἀπέθανον. καὶ ὅλας ἐσὶ πολλὰς ἐπ' ἀμφοτέρα ταῖς αὐταῖς χρησαμένους ἀποδείξει περιόδοις. ἀλλὰ Ῥωμαίοις αὕτη μία τῶν ἀποφράδων ἐσὶ, καὶ δι' αὕτην ἐκάσθε μηνὸς ἕτεραι δύο, τῆς πρὸς τὸ συμβᾶν εὐλαβείας καὶ δεισιδαιμονίας ἐπὶ πλέον ³ ὥσπερ εἶωθε, ρυείσης. ταῦτα μὲν ἔν ἐν τῷ περι αἰτιῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπιμελέεσθρον δῆρηται ⁴.

Y 4

XX.

¹ V. εὐτυχημάτων. Pro αὐτοῖς Junt. ἐν 7οῖς.

² Uncis inclusit R. quod a Junt. & Ald. abest, & salva sententia abesse potest. Καιπίωνος dedit Anon. — Vulg. falso Σκηπίωνος.

³ V. πλεῖον. Mox sequens ἔν omittit Junt. & Ald.

⁴ B. 3. διείρηται.

XX. Μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐκείνην εἰ μὲν εὐθὺς ἐπηκολέθησαν οἱ Γαλάται τοῖς Φεύγουσιν, ἔδδεν ἂν ἐνώλουσε τὴν Ῥώμην ἄρδην ἀναιρεθῆναι, καὶ πάντας ἀπολέσθαι τὰς ἐν αὐτῇ καταληφθέντας¹. τοσῶτον οἱ Φεύγοντες ἐνειργάζοντο δεῖμα τοῖς ὑποδεχομένοις, καὶ τοσαύτης πάλιν ἐνεπίπλαντο ταραχῆς καὶ παραφροσύνης. νυνὶ δ' ἀπιστία τῶ μεγέθους οἱ βάρβαροι² τῆς νίκης, καὶ πρὸς εὐπάθειαν³ ἐν τῶ περιχαρῆς, ἅμα καὶ νεμήσεις τῶν ἐαλωκότων ἐν τῷ στρατοπέδῳ χρημάτων τραπόμενοι, τῶ μὲν ἐκίπτοντι τῆς πόλεως ὄχλῳ ῥαξάνην φυγῆς παρέχον, ἐλπῖσαι δ' ἔτι καὶ παρασνεύσασθαι τοῖς ὑπομένεσσι. τὴν γὰρ ἄλλην πόλιν προέμενοι, τὸ Καπιτώλιον ἐφράξαντο βέλεσι⁴ καὶ διατειχίσμασιν. ἐν πρώτοις δὲ τῶν ἱερῶν ἃ μὲν εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀνεσνεύσασαντο· τὸ δὲ πῦρ τῆς Ἑστίας αἱ παρθένοι μετὰ τῶν ἱερῶν ἀρπασάμεναι ἔφυγον⁵. καίτοι τινὲς ἔδδεν εἶναι τὸ φερέμενον ὑπ' αὐτῶν ἕτερον, ἢ πῦρ ἄφθιτον⁶ ἰσορῆσι, Νεμῶ τῶ βασιλέως κατασήσαντος, ὡς ἀρχὴν ἀπάντων, σέβεσθαι. κινήτικώτατον γὰρ ἐν τῇ φύσει τῶτο. κινήσεις δὲ τις, ἢ σὺν κινήσει πάντως, ἢ γένεσις. τὰ δ' ἄλλα τῆς ὕλης μόρια, θερμότητος ἐπιλειπύσης⁷, ἀργὰ κείμενα καὶ νεκροῖς εἰκότα, ποθεῖ τὴν τῶ πυρὸς δύναμιν, ὡς ψυχὴν, καὶ προσελθούσης⁸ ἀμωσγέπως ἐπὶ τὸ δρᾶν τι καὶ πάχειν τρέπεται.

1 Ita dedit R. de suo pro vulg. καταλειφθέντας.

2 Cum artic. dedit V. & B. 3. Vulg. sine art. — Edit. Frft. hanc sinit lectionem: νυνὶ δ' ἀπιστία τῶ μεγέθους, βάρβαρον τῆς νίκης.

3 Antea legebatur ἀπάθειαν. H. Steph.

4 R. h. v. suspectam habet, sententia postulante χάραξι aut σκόλοφι, sudibus, vallis.

5 deest h. v. B. 3.

6 R. mavult hanc vocem abesse.

7 B. 3. ἐπιλειπύσης.

8 sc. αὐτῆς πρὸς τὴν ὕλην. R. ita dedit de suo. Vulg. προσελθ.

ται. τὰτ' ἐν, ἅτε δὴ περιττὸν ἄνδρα τὸν Νεμῶν καὶ λόγον ἔχοντα ταῖς Μύσαις συνεῖναι διὰ σοφίαν, ἐξοσιῶσαι, καὶ Φρερεῖν ¹ ἀκοίμητον ἐν εἰκόνι τῆς τὰ πάντα κοσμήσης αἰδίδε δυνάμεως. οἱ δὲ, τὸ μὲν πῦρ, ὥσπερ παρ' Ἑλλήσι, πρὸ ἱερῶν αἰθεδαί ² καθάρσιον, ἄλλα δὲ τὰ ἐντὸς ³ ἀθέατα κρύπτεσθαι πᾶσι, πλὴν ταύταις ταῖς παρθένοις, ἃς Ἐσιάδας ἐπονομάζουσι, καὶ πλείους μὲν λόγος κατεῖχε, τὸ Τρωϊκὸν ἐκεῖνο Παλλάδιον ἀποκεισθαι ⁴ δι' Αἰνεῖς νομιθὲν εἰς Ἰταλίαν. εἰσὶ δ' οἱ τὰ Σαμοθράκεια ⁵, μυθολογῶντες, Δάρδανον μὲν εἰς Τροίαν ἐξευεγκάμενον ὀργιάσαι καὶ καθιερωσάσαι ἤλσαντα τὴν πόλιν, Αἰνεῖαν δὲ περὶ τὴν ἄλωσιν ἐκκλέψαντα διασῶσαι μέχρι τῆς ἐν Ἰταλίᾳ κατοικήσεως. οἱ δὲ προσποιούμενοι πλέον ἐπίσταθαι τι περὶ τέτων, δύο Φασίν ἔμεγάλης ἀποκεισθαι πίθας, ὧν ⁶ τὸν μὲν, ἀνεωγότα καὶ κενὸν, τὸν δὲ, πλήρη καὶ κατασσεσημασμένον. ἀμφοτέρως δὲ ταῖς παναγέσι μόναις παρθένοις ὄρατὲς εἶναι. ἄλλοι δὲ τέττας διεψεῦσθαι νομίζουσι, τῶ τὰ πλείεσα τῶν ἱερῶν τότε τὰς κύρας ἐμβαλέσας εἰς πίθας δύο κατὰ γῆς κρύψαι ὑπὸ τῶ νεῶ ⁷ τῆ Κυρίως, καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἔτι καὶ νῦν τῶν πίθων ⁸ Φέρεσθαι τὴν ἐπωνυμίαν.

Y 5

XXI.

¹ R. *supr.* καὶ κελεύσαι Φρερεῖν.

² B. 3. *ἴσδαυ.* Junt. *αἰθεδαυ.*

³ R. *supr.* ἄλλα δὲ ἅτλα ἐντὸς, alia autem nescio, quæ intus haberi occulta.

⁴ Br. *supr.* ἐναποκεισθαι, ibi in Capitolio asservari. R. *lect.* vulgarem defendit ex usu Plutarchi.

⁵ R. subaudit *ἱερὰ ἀποκεισθαι*, at tum deesse dicit sive λέγουσι, sive *διιχυρίζονται*, &, quod ego addo, pro artic. οἱ, quem edd. dant vulg. conjunctum cum *μυθολογῶντες*, non per comma a præcedentibus distincto partic. uti in edit, R. — sumendum erit pronomen οἱ.

⁶ R. mavult hanc voculam abesse.

⁷ Junt. Ald. τῶν νεῶν. V. B. 3. τὸν νεῶν.

⁸ V. *πιθηκῶν.*

XXI. Τὰ δὲ κυριώτατα καὶ μέγιστα τῶν ἱερῶν αὐταὶ λαβῆσαι Φυγῇ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐποιῶντο τὴν ἀναχώρησιν. ἐνταῦθα Λεύκιος Ἀλβίνος, ἀνὴρ δημοτικός, ἐν τοῖς Φεύγασιν ἔτυχε τέσσαρα νήπια καὶ γυναῖκα μετὰ χρημάτων ἀναγκαιῶν ἐφ' ¹ ἀμάξης ὑπεκκομίζων. ὡς δ' εἶδε τὰς παρθένας ἐν τοῖς κόλποισι Φερέσας τὰ τῶν Θεῶν ἱερά, Θεραπείας ἐρήμους πορευομένας ² καὶ καινοπαθῆσας, ταχὺ τὴν γυναῖκα μετὰ τῶν παιδῶν καὶ τῶν χρημάτων καθελὼν ἀπὸ τῆς ἀμάξης, ἐπεινάς παρέδωκεν ἐπιβῆναι καὶ διαφυγεῖν εἰς τινὰ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. τὴν μὲν ἐν Ἀλβίῳ πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβειαν καὶ τιμὴν ἐν τοῖς ἐπισφαλεστάτοις καιροῖς ἐκφανῆ γενομένην, ἐκ ἄξιον ἦν ἀμνημόνευτον παρελθεῖν. οἱ δὲ τῶν ἄλλων Θεῶν ἱερεῖς, οἳ τε γηραιοὶ τῶν ὑπατικών καὶ τριαμβικῶν ἀνδρῶν, τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν ἔχοντες ὑπέμειναν, ἱεράς δὲ καὶ λαμπράς ἀναλαβόντες ἐδήχθησαν, ἐξηγεμένους Φαβίᾳ τῇ ἀρχιερέως, ἐπευξάμενοι τοῖς Θεοῖς, ὡς ἑαυτὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος τῷ δαίμονι καθιερόντες, ἐπὶ τῶν ἐλεφαντίνων δίφρων ἐν ἀγορᾷ ἐκάθητο κεκοσμημένοι, τὴν ἐπιῶσαν τύχην ὑπομένοντες.

XXII. Τρίτῃ δ' ἀπὸ τῆς μάχης ἡμέρᾳ παρῆν ὁ Βρέννος ἄγων ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ σράτευμα καὶ τὰς τε πύλας εὐρῶν ἀνεωγμένας, καὶ τὰ τείχη φυλάκων ἔρημα, πρῶτον μὲν ἐδείσειν ἐνέδραν καὶ δόλον, ἀπιστῶν ἔτω παντάπασιν ἀπειρημέναι τὰς Ῥωμαίους· ἐπεὶ δ' ἔγνω τῆλῃθές, εἰσελάσας διὰ τῆς Κολλίνης πύλης, εἰλε τὴν Ῥώμην, ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων ἐτῶν πλείονα βραχυὸν ³ χρόνον ἀπὸ τῆς κλίσεως ἔχουσαν, εἴ τω πινούσῳ

1 V. ὑφ'.

2 Br. probat παραπορευομένας cum B. 3.

3 R. aut plane delendum censet βραχυόν, aut scribendum πρὸς βραχὺν vel παρὰ βραχὺν, tempus paulo productius, quam sunt anni 360.

τὸν ἀποσώζεσθαι τινὰ τῶν χρόνων ἀκρίβειαν, οἷς καὶ
 περὶ νεωτέρων ἄλλων ἀμφισβήτησιν ¹ ἢ σύγχυσις ἐκεί-
 νη παρέχε. τῶ μόντοι πάθεις αὐτῶ καὶ τῆς ἀλώσεως
 εἶπεν ἀμυδρά τις εὐθὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα Φήμη διε-
 λθεῖν. Ἡρακλείδης γὰρ ὁ Ποντικός, ἔ πολὺ τῶν χρό-
 νων ἐκείνων ἀπολειπόμενος, ἐν τῷ περὶ ψυχῆς συγ-
 γράμματι Φησὶν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας λόγον καταχεῖν, ὡς
 στρατὸς ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθὼν ἔξωθεν, ἤρῃκει πόλιν
 Ἑλληνίδα Ῥώμην ἐπεὶ πε κατακημένην περὶ τὴν με-
 γάλην θάλασσαν. ἐν αὐτῷ ἐν θαυμάσαιμι μυθώδη καὶ
 πλασματῖαν ὄντα τὸν Ἡρακλείδην, ἀληθεῖ λόγῳ τῷ
 περὶ τῆς ἀλώσεως ἐπιμομπάσαι τὰς Ὑπερβορέας καὶ
 τὴν μεγάλην θάλατταν. Ἀριστοτέλης δ' ὁ Φιλόσοφος
 τὸ μὲν ἀλῶναι τὴν πόλιν ὑπὸ Κελτῶν, ἀκριβῶς δηλὸς
 ἐστὶν ἀκηκοῶς· τὸν δὲ σώσαντα, Λεύκιον εἶναι Φησὶν·
 ἦν δὲ Μάριος, ἔ Λεύκιος ὁ Κάμιλλος. ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν εἰκασμῶ λέλειπται. καταχῶν δὲ τὴν Ῥώμην ὁ
 Βρέννος, τῷ μὲν Καπιτωλίῳ Φρερὰν περιέεσεν, αὐ-
 τὸς δὲ καταβαίνων δι' ἀγορᾶς, ἐθαύμαζε τὰς προκαθη-
 μένας ἀνδρας ἐν κόσμῳ καὶ σιωπῇ, θεώμενος, ὡς ἔθ'
 ἐπεξανέσθην ἐπιόντων πολεμίων, ἔτ' ὄψιν ἢ χρόαν
 ἔτρεψαν, ἀλλὰ βραδύμως καὶ ἀδεῶς ἐγκεκλιμένοι τοῖς
 σκίμποσιν ², ἔς ἔφερον, καὶ προσβλέποντες ἀλλήλοισ
 ἠσύχαζον. ἦν ἐν θαῦμα τοῖς Γαλάταις πρὸς τὴν ἀτο-
 πίαν, καὶ πολὺν χρόνον οὐκ ἔντες ἄψαθαι καὶ προσελ-
 θεῖν ὡς κρείττοσι, διηπόρου· ἐπεὶ δὲ τολμήσας τις ἐξ
 αὐτῶν ἐγγὺς παρέσθη Παπειρίῳ Μανίῳ, καὶ προσαγα-
 γῶν τὴν χεῖρα πρῶως ἤψατο τῶ γενεῖς, καὶ κατῆγε
 τὴν ὑπὲρ βραχίονος αὐτῶ πατάξας συνέτριψεν, ὁ δὲ βάρ-
 βαρος σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἀπέκλειεν ἐκείνου.

ἐκ

¹ B. 3. ἀμφισβήτησι. Hinc Br. sup. ἀμφισβητήσαι.

² V. σκίπῳσιν vel σκίπῳσιν.

ἐν δὲ τότε καὶ τὰς λοιπὰς ἀνήρην προσπεσόντες, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοις ¹ ἐπιτύχοιεν, διεχρῶντο· καὶ τὰς οἰκίας ἐπόρθον, ἐφ' ἡμέρας πολλὰς ἀγοντες καὶ φέροντες. εἶτα κατεπίμπρασαν καὶ κατέσπαιπον, ὀργιζόμενοι τοῖς ἔχουσι τὸ Καπιτώλιον, ὅτι καλέντων αὐτῶν ἐχ ὑπήκουον, ἀλλὰ καὶ προσβάλλουσι πληγὰς ἔδοσαν, ἀπὸ τῆ διατειχίσματος ἀμυνόμενοι. διὰ ταῦτα μὲν ἔν ἐλυμήναντο τὴν πόλιν καὶ προσδιέφθειρον τὰς ἀλισκομένας, ὁμοίως μὲν ἀνδρας καὶ γυναῖκας, ὁμοίως δὲ καὶ πρεσβύτας καὶ παῖδας.

XXIII. Τῆς δὲ πολιορκίας μῆκος λαμβανύσης, ἐπισιτισμῶ τοῖς Γαλάταις ἔδει· καὶ διελόντες ἑαυτὰς, οἱ μὲν τῷ βασιλεῖ παραμένοντες ἐφρέρην τὸ Καπιτώλιον, οἱ δὲ τὴν χώραν περιιόντες ἐλεηλάτην, καὶ τὰς κώμας ἐπόρθον προσπίπτοντες, ἐχ ὁμῶ πάντες, ἄλλοι δ' ἄλλη καθ' ἡγεμονίας καὶ συντάγματα, τῷ μέγα Φρονεῖν ὑπὸ τῶν εὐτυχημάτων, καὶ δεδιέναι μηδὲν, ἀποσιδιόμενοι. τὸ δὲ πλεῖστον αὐτῶν καὶ μάλιστα συντεταγμένου ἐχώρει πρὸς τὴν Ἀρδεατῶν πόλιν, ἐν ἣ διέτριβε Κάριλλος, ἀργῶν ταῖς πράξεσι μετὰ τὴν Φυγὴν καὶ ἰδιωτεύων· ἐλπίδας δὲ λαμβάνων καὶ διαλογισμῶς, ἐχί τῷ λαθεῖν ² καὶ διαφυγεῖν τὰς πολεμίας ἀγαπῶντος ἀνδρὸς, ἀλλ' ὅπως, εἰ παραγένοιτο καιρὸς, ἀμυνεῖται σιοπέωντος. διὸ καὶ τὰς Ἀρδεάτας ὄρων πλήθει μὲν ἰκανὸς ὄντας, ἐνδεεῖς δὲ τόλμης, δι' ἀπειρίαν ³ καὶ μαλακίαν τῶν στρατηγῶν, ἐνέβαλε λόγον εἰς τὰς νέεας πρῶτον, ὡς ἐ χρῆ τὴν Ῥωμαίων ἀτυχίαν, ἀνδρίαν Κελτῶν νομίζειν ⁴. ἐδ' ἂ κακῶς Φρονήσασι συνέβη

πα-

¹ B. 3. Junt. Ald. ὅσοι.

² Ita cum artic. ἴψ̄ dedit R. pro vulg. ἴδ̄ λαθεῖν, cum ἀγαπᾶν cum dat. construatur, contentum esse aliqua re, in ea acquiescere. H. Steph. maluit ἴξ̄ λαθεῖν, deleto postea ἴξ̄ ante ἀνδρὸς, quod pariter expunxit R.

³ B. 3. ἀπειρίαν.

⁴ Teste H. Steph. etiam legitur ὀνομάζειν.

παθεῖν ἐκεῖνοις, ἔργα τῶν ἐδὲν εἰς τὸ νικῆσαι παρα-
 χόντων, ἀλλὰ τύχης ἐπίδειξιν ἠγεῖσθαι. καλὸν μὲν ἔν
 εἶναι καὶ διὰ κινδύνων ἀπώσασθαι πόλεμον ¹ ἀλλόφυλον
 καὶ βαρβαρικόν, ὃ τῆ κρατεῖν πέρας, ὡσπερ τῷ πυρὶ,
 διαφθαρῆναι τὸ νικώμενον. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ θάρρῶσι
 καὶ προθυμαμένοις αὐτοῖς ἀκινδύνον ἐν καιρῷ τὴν νί-
 κην παρέξειν. Τάττε τὰς λόγους τῶν νέων δεξαμένων,
 ἐπὶ τὰς ἀρχοντας ἦει καὶ τὰς προβάλους τῶν Ἀρδεατῶν
 ὁ Κάμιλλος. ὡς δὲ κηκείνας συνέπεισεν, ὥπλισε τὰς
 ἐν ἡλικίᾳ πάντας, καὶ συνεῖχε τὰ τείχεα ἐντός, ἀγνο-
 εῖσθαι βεβλόμενος ὑπὸ τῶν πολεμίῳ ἐγγύς ὄντων. ἐπεὶ
 δὲ τὴν χώραν ἰππασάμενοι ², καὶ βαρεῖς ὄντες ὑπὸ
 πλήθους τῶν ἀγομένων καὶ φερομένων, ἀμελῶς καὶ ὀλι-
 γάρως ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσαν. ἐν δὲ τάττε νύξ
 ἐπῆλθε μεθύσασιν αὐτοῖς, καὶ σιωπῇ κατέχευε τὸ στρατό-
 πεδον. πυθόμενος ταῦτα παρὰ τῶν κατασιόπων ὁ Κά-
 μιλλος, ἐξῆγε τὰς Ἀρδεάτας· καὶ διεληθὼν καθ' ἡσυ-
 χίαν τὸν μεταξὺ τόπον, περὶ μέσας τὰς νύκτας προσ-
 ἔμιξε τῷ χάρακι, κραυγῇ τε χρώμενος πολλῇ, καὶ
 ταῖς σάλπιγγι πανταχόθεν ἐκλαράτων ἀνθρώπους κακῶς
 ὑπὸ μέθης ³, καὶ μόλις ἐκ τῶν ὑπνῶν ἀναφέροντας
 πρὸς τὸν θόρυβον. ὀλίγοι μὲν ἔν ἀνανήψαντες ἐν τῷ
 φόβῳ καὶ διασπνευσάμενοι, τὰς περὶ τὸν Κάμιλλον ὑπ-
 ἔσησαν, ὡς ἀμνύμενοι πεσεῖν. τὰς δὲ πλείους ἔτι κρα-
 σταμένους ὑπνῶ καὶ οἴνῳ καταλαμβάνοντες ⁴ ἀνόπλους
 ἐκίλευον. ὅσοι δὲ νυκτὸς ἀπέδρασαν ἐκ τῆ χάρακος ἔ
 πολλοί,

1 Br. mavult πολέμιον.

2 Xyl. hanc vocem non probat; suspicatur scriptum fuisse
 πᾶσαν ληισάμενοι, aut aliquid simile. Br. non opus esse mu-
 tatione censet, cum prædæ proximis verbis fiat mentio. R.
 mavult καθιππασάμενοι, agros cum persulsaissent in equis.

3 R. aut pone κακῶς, aut pone μέθης deesse ἔχοντας
 censet.

4 R. mavult cum artic. οἱ καταλ.

πολλοί, τέτρες μεθ' ἡμέραν σποράδας ἐν τῇ χώρᾳ δια-
Φερομένους ἐπελαύνοντες ¹ οἱ ἰππεῖς διέφθειρον.

XXIV. Ἡ δὲ Φήμη ταχὺ διαγγέλλασα τὴν πρᾶ-
ξιν ἐπὶ τὰς πόλεις, ἐξεκαλεῖτο πολλὰς τῶν ἐν ἡλικίᾳ
συνισαμένων ². μάλιστα δὲ Ῥωμαίων ὅσοι διαφυγόντες
ἐκ ³ τῆς ἐπ' Ἀλία μάχης, ἐν Βηίοις ἦσαν, καὶ ᾠδύ-
ροντο κατὰ σφᾶς αὐτὰς, οἷον ἡγεμόνα τῆς Ῥώμης ὁ
δαίμων ἀφελόμενος Ἀρδεάτας ἐκόσμησε τοῖς Καμίλλῃς
κατορθώμασιν, ἣ δὲ γειναμένη καὶ θρεψαμένη τοιαύτου
ἄνδρα πόλις οἶχεται καὶ ἀπόλωλεν. Ἡμεῖς δ' ἀπορία
στρατηγῶν, ἀλλότρια τείχη περιβαλλόμενοι ⁴, κατήμεθα
προέμενοι τὴν Ἰταλίαν. Φέρε, πέμψαντες Ἀρδεάτας
ἀπαιτῶμεν τὸν ἑαυτῶν στρατηγὸν, ἢ λαβόντες τὰ ὄπλα
αὐτοὶ πρὸς ἐνεῖνον βαδίζωμεν. ἐνεῖτι γὰρ ἐσι φυγὰς,
ἔθ' ἡμεῖς πολῖται, πατρίδος ἐκ ἕσης, ἀλλὰ κρατεμί-
νης ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ταῦτ' ἔδοξε, καὶ πέμψαντες
ἐδέοντο τῷ Καμίλλῃς δέχεσθαι τὴν ἀρχήν. ὁ δ' ἐκ ἔφθ
πρότερον, ἢ τὰς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ πολίτας ἐπιψηφίσα-
σαι κατὰ τὸν νόμον. ἐνεῖνας γὰρ ἡγεῖσθαι πατρίδα σω-
ζομένους· καὶ κελεύσει μὲν ὑπακίειν προθύμως, ἀκόν-
των δὲ, μηδὲν πολυπραγμονήσειν. τῆς μὲν ἔν εὐλα-
βείας καὶ καλοῦαγαθίας τὸν Κάμιλλον ἐθαύμασαν. ἦν
δ' ἀπορία τῷ ταῦτα διαγγελλέντος εἰς τὸ Καπιτώ-
λιον. μᾶλλον δ' ὄλωσ ἀδύνατον ἐδόκει, τῶν πολεμίων
ἐχόντων τὴν πόλιν, ἄγγελον εἰς τὴν ἀκρόπολιν παρ-
ελθεῖν.

XXV. Ἦν δὲ τις ἐν τοῖς νέοις Πόντιος Κομί-
νιος, τῶν μέσων κατὰ γένος πολιτῶν, δόξης δὲ καὶ τι-
μῆς ἔρασις· ἔτος ὑπέστη τὸν ἄθλον ἐκασίως, καὶ γράμ-
ματα

¹ B. 3. ἀπελαύνοντες.

² R. mavult συνισαδαι.

³ B. 3. ἐπί.

⁴ Ita R. dedit de suo in aor. 2. pro vulg. in praes.

ματα μὲν ἐκ ἔλαθε πρὸς τὰς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, μὴ
 ληφθέντος αὐτῆ, Φωράσσωσι οἱ πολέμιοι δι' αὐτῶν τῆ
 Καμίλλου τὴν διάνοιαν. ἐδῆτα δὲ Φαύλην ἔχων, καὶ Φελ-
 λὰς ὑπ' αὐτῆ κομίζων, τὴν μὲν ἄλλην ὁδὸν ἡμέρας ἀδεῶς
 διήλθεν. ἐγγυὲς δὲ ¹ τῆς πόλεως γενόμενος ἤδη σπο-
 ταῖος, ἐπεὶ κατὰ γέφυραν ἐκ ἦν τὸν ποταμὸν περάσαι,
 τῶν Βαρβάρων παραφυλαττόντων, τὴν μὲν ἐδῆτα τῆ
 κεφαλῇ περισπειράσας, ἔ πολλὴν ἔσαν, ἐδὲ βαρεῖαν,
 τοῖς δὲ Φελλοῖς ἐφεῖς ² τὸ σῶμα καὶ συνεπιεσφίζων
 τῷ περαιῆθαι ³ πρὸς τὴν πόλιν, ἐξέβη. καὶ παραλ-
 λάτῳν ἀεὶ τὰς ἐργηγορότας, αὐτοῖς ⁴ τοῖς Φέγγεσι καὶ
 τῷ Θορόβῳ τεκμαιρόμενος, ἐβάδιζε πρὸς τὴν Καρμεν-
 τίδα πύλην, ἣ πλείστην εἶχεν ἡσυχίαν, καὶ μάλις κατ'
 αὐτὴν ὄρσιος ὁ τῆ Καπιτωλίου λόφος ἀνέστηκε, καὶ πέ-
 τρα κύκλω πολλὴ καὶ τραχεῖα περιπέφυκε. δι' ἧς ἀν-
 ἔβη λαδῶν, καὶ προσέμιξε τοῖς Φυλάτῳσι τὸ διατεί-
 χισμα χαλεπῶς καὶ μόλις κατὰ τὸ λαγαρότατον.
 ἀσπασάμενος δὲ τὰς ἀνδρας, καὶ Φράσας ἑαυτὸν ἐξ
 ὀνόματος, ἀναληφθεὶς ἐχώρει πρὸς τὰς ἐν τέλει τῶν
 Ῥωμαίων ταχὺ δὲ συγκλήτε γενομένης, παρελθὼν
 τὴν τε νύκην ἀπήγγειλε τῆ Καμίλλου, πρότερον ἔ πυ-
 θομένοις, καὶ τὰ δοκῶντα τοῖς στρατιώταις διηγείτο. καὶ
 παρεκάλει τῷ Καμίλλῳ βεβαιῶσαι τὴν ἀρχὴν, ὡς μό-
 νω πειθομένων ἐκείνῳ τῶν ἔξω πολιτῶν. οἱ δ' ἀνέσαν-
 τεσ καὶ βελευσάμενοι, τὸν τε Κάμιλλον ἀποδεικνύουσι
 διήλῳτρα, καὶ τὸν Πόντιον αὐτοῖς ἀποπέμπουσι τὴν αὐ-
 τὴν.

¹ deest hæc partic. Juntinæ.

² Junt. ἀφεῖς.

³ Br. mavult ἐν γῶ περαιῆθαι, inter tranandum. R. fen-
 tentiam textus ita explicat: „præter illam corporis sublevatio-
 nem, quam fuderibus debebat, etiam hac sublevans corpus
 suum cogitatione, quod ad Urbem tenderet flumen trajicere.“

⁴ Ita dedit R. de suo, leniter emendata lectione Juntinæ,
 quæ αὐτὰς dat, omissum ab Aldina, reliquisque infecutis.

τὴν ὁδὸν, ὁμοίως ἀγαθῇ τύχῃ χρῆσάμενον. ἔλαθε γὰρ τὰς πολεμίας, καὶ τὰ παρὰ τῆς βαλῆς ἀπήγγειλε τοῖς ἔξω Ῥωμαίοις.

XXVI. Ἐπειὼν δὲ δεξαμένων προθύμως, ἀφικόμενος ὁ Κάμιλλος, ἤδη μὲν ἐν ὄπλοις δισμυρίας κατέλαβε, πλείονας δὲ συνῆγεν ἀπὸ τῶν συμμάχων, καὶ παρεσκευάζετο πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. ἔτω μὲν ἠρέθη διελκίστωρ ὁ Κάμιλλος τὸ δεύτερον, καὶ πορευθεὶς εἰς Οὐθίνας, ἐνέτυχε τοῖς στρατιώταις, καὶ συνῆγε πλείους ἀπὸ τῶν συμμάχων, ὡς ἐπιδησόμενος τοῖς πολεμίοις¹. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τῶν βαρβάρων τινὲς ἐπεινήν κατὰ τύχην παρεξίοντες, ἣ δὲ διὰ νυκτὸς ὁ Πόντιος προσέβη τῷ Καπιτωλίῳ, καταμαθόντες πολλαχῆ μὲν ἔχνη καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν, ὡς² ἀντελαμβάνετο καὶ περιεδράττετο, πολλαχῆ δὲ τῶν ἐπιπεφυκόντων τοῖς κρημοῖς ἀποτριβάς καὶ περιολιθῆσεις τῶν γεωδῶν, φράζεσι τῷ βασιλεῖ. κἀκεῖνος ἐπελθὼν καὶ θεασάμενος, τότε μὲν ἠσύχαζεν, ἐσπέρας δὲ τὰς ἐλαφροτάτας τοῖς σώμασι, καὶ πεφυκότας ὀρειβατεῖν μάλις τῶν Κελτῶν συναγαγὼν. τὴν μὲν ὁδὸν, εἶπεν, ἡμῖν ἐπ' αὐτὰς ἀγνωσμένην οἱ πολέμιοι δεικνύουσιν, ὡς ἔτ' ἀπόρευτος, ἔτ' ἄβατος ἀνθρώποις ἐσίν. αἰχρύνῃ δὲ πολλῇ, τὴν ἀρχὴν ἔχοντας, ἐλλοπιεῖν πρὸς τὸ τέλος, καὶ προέδαι τὸν τόπον ὡς ἀνάλωτον, αὐτῶν τῶν πολεμίων, ἣ ληπτός ἐσι, διδάσκόντων. ἣ γὰρ ἐνὶ προσβῆναι ῥάδιον, ἐδὲ πολλοῖς καθ' ἓνα δύσκολον, ἀλλὰ καὶ ῥώμη καὶ βοήθεια πολλῇ μετ' ἀλλήλων ἐπιχειρῶσι. δωρεαὶ δὲ καὶ τιμαὶ πρέπασαι τῆς ἀνδραγαθίας ἐνάσῃ δοθήσονται.

XXVII.

¹ Tautologia hujus periodi, cum præced. collatæ, facile apparet. Hinc non mirum, quod R. eam delendam censuerit. Si eam retineas, post ἔτω μὲν inferi vult ἔν.

² R. susp. ὡς ἂν εἴ τις, ut si quis apprehendisset quid, quo suspensus se teneret, sursumve libaret.

XXVII. Τοιαῦτα ἴε βασιλέως διαλεχθέντος, ὑπέστησαν οἱ Γαλάται προθύμως, καὶ περὶ μέσας νύκτας ἐπιβάντες ἅμα πολλοὶ ἴης πέτρας ἐχώρην ἄνω μετὰ σιωπῆς συμφυόμενοι τοῖς χωρίοις ἀποτόμοις ἔσι καὶ χαλεποῖς, ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, ἢ προσεδουκῆθη, περιρμένων αὐτῶν, προσιεμένοι καὶ παρείησιν ὥστε ἴεσ πρώτους ἀψαμένους ἴων ἄνω καὶ διασκευασαμένους, ἔσον ἔτι ἤδη ἴε προτειχίσματος ἀπλεῖσαι, καὶ τοῖς φύλαξιν ἐπιχειρεῖν κοιμημένοις ἤθετο γὰρ ἔτ' ἄνθρωπος, ἔτε αὐτῶν. ἀλλὰ χῆνες ἦσαν ἱεροὶ, οἱ ¹ περὶ ἴον μετὰ ἴης ἼΗρας ἴεφόμενοι ἴον ἄλλον χρόνον ἀφθάνως, τότε δὲ, ἴων σιτίων ἤδη γλίχως καὶ μόλις αὐτοῖς διαρκούντων, ἀμελέμενοι, κακῶς ἔπραττον. ἔσι μὲν δὴ καὶ φύσει πρὸς αἰθήσιν ὄξυ καὶ ψοφοδεές ² ἴο ζῶον. ἐκεῖνοι δὲ καὶ διὰ λιμὸν ἀγρυπνητικοὶ καὶ θορυβῶδεις γεγονότες, ἴαχὺ ἴην εἰσοδὸν ἤθοντο ἴων Γαλατῶν, καὶ μετὰ δρόμου καὶ κλαγγῆς φερόμενοι πρὸς αὐτὰς, ἀνήγειραν ἀπαντας, ἤδη καὶ ἴων βαρβάρων διὰ ἴο μὴ λανθάνειν ἀφειδάντων θορύβη, καὶ βιαιότερον ἐπιτιθεμένων. ἀρπάζαντες ἔν ὑπὸ σπεδῆς, ἴω ἴης ἑκαστος ἔπλω προσετύγχανεν, ἐν ἴε παρόντος ἐβοήθην. πάντων δὲ πρώτος Μάλλιος, ἀνὴρ ὑπατιδὸς, ἴο ἴε σῶμα ἴωμαλέος, καὶ φρονήματι ψυχῆς ἐπιφανῆς, ἀπαντήσας εὐσὶν ὁμῶς ἴων πολεμίων, ἴε μὲν ἔφθασε διηρμένε νοπίδα ἴω ξίφει ἴην δεξιᾶν ἀποπέφας, ἴον δὲ ἴω θυρεῶ πατάξας εἰς ἴο πρόσσωπον, ὥσεν ὀπίσω κατὰ ἴης πέτρας. ἐπιστὰς δὲ ἴω ἴε χει μετὰ ἴων συνδραμόντων, καὶ γενομένων περὶ αὐτὸν, ἀπέσπεψε ἴεσ ἄλλας, ἔτε πολλὰς ἄνω γενομένας, ἔτε πράξαντάς ἴε ἴης ³ ἴολμης ἀξίον. ἔτω δὲ ἴον κλυδονο:

¹ R. de suo addidit; quia fine eo constructio labet.

² V. ψοφοειδές.

³ deest ἴης B. 3. Junt. Ald.

δυνον διεκφυγόντες, ἅμ' ἡμέρᾳ ἴον μὲν ἄρχοντα Ἰων
 φυλάκων ἐρρίψαν εἰς τὰς πολεμίας κατὰ τῆς πέτρας,
 τῶ δὲ Μαλλίῳ τῆς νίκης ἀριεΐα πρὸς τιμὴν μεγάλην ¹
 μάλλον, ἢ χρεΐαν, ψηφισάμενοι, συνεισήνεγκαν, ὅσον
 ἡμέρας ἑκαστος ἐλάμβανεν εἰς τροφήν, σίτα μὲν ἡμίλι-
 τρον ἐπιχωρίς, ἔτω γὰρ καλᾶσιν αὐτὸ ², οἶνα δὲ κο-
 τύλης Ἑλληνικῆς τέταρτον.

XXVIII. Ἐκ τέτε τὰ τῶν Κελτῶν ἦν ἀθυρότε-
 ρα. καὶ γὰρ ἐπιτηδείων ἐσπάνιζον, εἰργόμενοι προνομῆς,
 Φόβῳ τῆ Καμίλλου· καὶ νόσος ὑποικέρησεν αὐτὰς, ἐν ³
 νεκρῶν πλήθει καὶ χύδην καταβεβλημένων, σκηρῶντας
 ἐν ἐρειπίοις. τό τε βιάδος τῆς τέφρας, ἀέρα ξηρότητι
 καὶ ὀριμύτητι Φαῦλον ὑπὸ πνευμάτων ⁴ καὶ καυμάτων
 ἀναθυμιάσης, ἐλυμαίνετο τὰ σώματα διὰ τῆς ἀναπνοῆς.
 μάστιγα δ' ἢ μεταβολὴ τῆς συντρόφου διαίτης, ἐν τό-
 πων ⁵ σκιερῶν καὶ θέρους καταφυγὰς ἀλύπεις ἐχόντων
 ἐμβάλοντας εἰς χώραν ταπεινὴν, καὶ κενραμένην ἀφυῶς
 πρὸς μετόπωρον ⁶, ἐκίνησεν αὐτὰς. ἢ τε πρὸς τῶ Κα-
 πιτωλίῳ κατὰ δόξα καὶ χολῆ γενομένη χρόνιος. ἑβδομον
 γὰρ ἐκεῖνον οἰκέρει ⁷ μῆνα πολιορκῶντες. ὥσε Φθορὰν
 εἶναι

1 Ita dedit R. de suo, pro vulg. μεγάλην.

2 B. 3. Junt. Ald. αὐτόν.

3 Br. hanc præpos. vel delendam censuit cum Flor. & Ald. vel cum ἐκ mutandam. R. e contrario eandem in utraque editione reperit, & servari vult, locum ita distinguens & emendans ἐν νεκρῶν πλήθει, καὶ οἰκιῶν χύδην καταβεβλημένων, σκηρῶντας, in catervis mortuorum habitantes, atque domiciliorum fusim stratorum. ὧν ἐν ἐρειπίοις ἴον μὲν βιάδος τῆς τέφρας — quorum in ruderibus corpora partim profundi acervi cinerum absenserunt — partim, sed inprimis, haud assuetum vitæ genus —

4 R. legendum censet ὑπὸ πλωμάτων, a cadaveribus.

5 V. ἰσόπων.

6 R. omisit articulum, quem Vulg. dant, auctoritate Junt. & Ald.

7 R. mavult compos, ἐνοικέρει.

εἶναι πολλὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ μηδὲ θάπτεσθαι διὰ πλῆθος ἐτι τὰς ἀποθνήσκοντας. ἔ μὴν παρὰ τῆτο βελτίω τὰ πράγματα τοῖς πολιορκημένοις ἦν. ἐπέτεινε γὰρ ὁ λιμὸς, ἣ τε τῶν περὶ Κάμιλλον ἀγνοια παρεῖχε δυσθυμίαν· ἐδεῖς γὰρ ἐφοῖτα παρ' αὐτῶν, διὰ τὸ Φρερεῖσθαι τὴν πόλιν ἀκριβῶς ὑπὸ τῶν βαρβάρων. ὅθεν ἔτω πρᾶττεσιν ἀμφοτέροις ἐγίνοντο συμβατικοὶ λόγοι διὰ τῶν προφυλάκων τὸ πρῶτον ἀλλήλοισ ἐντυγχανόντων· εἶτα, ὡς ἔδοξε τοῖς κρατίστοις, συνελθόντος εἰς λόγους Βρένω Σελπικίε τῷ χιλιάρχε τῶν Ῥωμαίων, ἀμολογήθη, τὰς μὲν χιλίας λίτρας καταβαλεῖν χρυσῶ, τὰς δὲ λαβόντας ἐκ τῆς πόλεως αὐτίκα καὶ τῆς χώρας ἀναχωρεῖν. ἐπὶ τῆτοις γενομένων ὄρων, καὶ τῷ χρυσίε κομιθέντος, τῶν δὲ Κελτῶν περὶ τὸν σαθμὸν ἀγνωμονέντων κρύφα τὸ πρῶτον, εἶτα καὶ Φανερώς ἀφελόντων ¹ καὶ διασρεφόντων τὴν ῥοπήν, ἠγανάκτεν οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτάς. ὁ δὲ Βρένος, οἷον ἐφουβρίζων καὶ καταγελῶν, ἀπολουσάμενος τὴν μάχαιραν ἅμα καὶ τὸν ζῶσηρα, προσέθηκε τοῖς σαθμοῖς. πυνθανομένε δὲ τῷ Σελπικίε, τί τῆτο ²; Τί γὰρ ἄλλο, εἶπεν, ἢ τοῖς ³ νενηκημένοις ὀδύνη; καὶ τῆτο μὲν ἔν ἤδη ⁴ παροιμιώδης λόγος γέγονε. τῶν δὲ Ῥωμαίων οἱ μὲν ἠγανάκτεν, καὶ τὸ χρυσίον φοντο δεῖν λαβόντας αὐτίε ἀπιέναι, καὶ τὴν πολιορκίαν ὑπομένειν· οἱ δὲ συγχωρεῖν ἐκέλευον ἀδικημένας μέτρια, καὶ μὴ τῷ πλέονε δίδόναι προσλογίεσθαι τὸ αἶχρὸν, αὐτό γε τὸ δέναι διὰ τὸν καιρὸν ἔ καλῶς, ἀλλ' ἀναγκαιῶς ὑπομένοντας.

XXIX. Οὕσης δὲ περὶ τῆτων πρὸς τε τὰς ⁵ Κελτὰς καὶ πρὸς αὐτάς διαφορᾶς, ἄγων τὸν στρατὸν ὁ Κά-

Z 2

μιλλος

¹ R. mavult aut ἀνθελκόντων, aut καθελκόντων.

² H. Steph. τί; ἴστο.

³ Hanc lect. e Junt. & Ald. restituit R. pro vulg. ἤδη τοῖς v.

Eandem exhibet Ed. Frft.

⁴ R. sussp. μὲν ἔν ἤδη, ab illo statim tempore inde.

⁵ deest B. 3.

μῖλλος ἐν ταῖς πύλαις ἦν· καὶ πυθόμενος τὰ γινόμενα, τὰς ἄλλας ἐπέλευσεν ἐν τάξει καὶ χάδην ἐπακολοθεῖν· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἀρίστων ἐπειγόμενος, εὐθὺς ἐπορεύετο πρὸς τὰς Ῥωμαίους. διασάντων δὲ πάντων καὶ δεξαμένων αὐτὸν ὡς αὐτοπράτορα νόσμῳ καὶ σιαπῆ, τὸν μὲν χρυσὸν ἄρας ἀπὸ τῆ ζυγῆ ¹ τοῖς ἐπηρέταις ἔδωκε, τὸν δὲ ζυγὸν καὶ τὰ σαθρὰ τὰς Κελτὰς λαβόντας ἀποχωρεῖν ἐπέλευσεν, εἰπὼν, ὡς σιδήρῳ πάτριόν ἐσι Ῥωμαίοις, ἔ χρυσῷ τὴν πατρίδα σώζειν. ἀγαπητὸς δὲ τῆ Βρέννης, καὶ Φάσιοντος ἀδικεῖσθαι λυόμενης τῆς ὁμολογίας, ἀντεῖπε, μὴ νομίμως γεγόνεαι, μηδὲ κυρίας εἶναι τὰς συνθήκας· ἤδη γὰρ αὐτῆ διαπύτωρος ἡρημένε, καὶ μηδεὶς ἄρχοντος ἐτέρου νόμῳ ², πρὸς ἐκ ἔχοντας ἐξουσίαν, ὁμολογηθῆναι. νυνὶ δὲ χρηῖναι λέγειν, ὅ τι βέλονται· νόμῳ γὰρ ἦκειν κύριος γεγονῶς συγγνώμην τε δεομένοις δῆναι, καὶ δίκην, εἰ μὴ μετανοῶσιν, ἐπιθεῖναι τοῖς κίτιοις. πρὸς ταῦτα θορυβηθεὶς ὁ Βρέννης, ἤψατο μὲν ἀψιμαχίας ³, καὶ παρήλθου ἄχρι ξιφελίας ἐκέρτεροι καὶ διωτισμῶν, ἀναμεμιγμένοι πρὸς ἀλλήλους, ὡσπερ εἶδος, ἐν οἰκίαις καὶ σενωποῖς ἀναστροφόμενοι, καὶ χωρίοις δέξασθαι παράταξιν ἔ δυναμένοις. ταχὺ δὲ συμφρονήσας ὁ Βρέννης, ἀπήγαγε τὰς Κελτὰς εἰς τὸ στρατόπεδον, ἔ πολλῶν πεσόντων. καὶ νυκτὸς ἀναστήσας ἅπαντας ἐξέλιπε τὴν πόλιν, καὶ προελθὼν ἐξήμοντα σαδίας, κατεστρατοπέδευσε

παρὰ

¹ V. τὸ μὲν ζυγὸν ἄρας ὑπὸ 7ῆ χρυσῆ.

² Br. hæc vox redundare visa est. R. licet possit fervanda videri, ferens interpretationem, quamvis coactam, ita legendum & distinguendum censet, μηδεὶς ἄρχοντος ἐτέρου, ἀνόμως πρὸς — cum nemo alius imperio gaudeat præter se, pax illa Gallis esse inita præter jus & fas cum illis, qui paciscendi jure & potestate carerent.

³ Non placet R. ἤψατο ἀψιμ. — Querit, num leg. ἤρξατο.

παρὰ τὴν Γαβινίαν ὁδόν. ἅμα δ' ἡμέρα παρῆν ὁ Κάμιλλος, ἐπ' αὐτὸν ὠπλισμένος λαμπρῶς, καὶ τεθαύρηκός τας ¹ ἔχων τότε τὰς Ῥωμαίικας καὶ γενομένης ἰχυρᾶς μάχης ἐπὶ πολλὸν χρόνον, αὐτὰς τε τρέπεται πολλῷ Φόνῳ, καὶ λαμβάνει τὸ στρατόπεδον. τῶν δὲ Φευγόντων οἱ μὲν εὐθύς ἀνηρέθησαν καταδιωχθέντες, τὰς δὲ πλείους διασπαρέντας ἐπειθέοντες ² ἐν τῶν πέριξ κωμῶν καὶ πόλεων ἐκείνων.

XXX. Οὕτως μὲν ἡ Ῥώμη παραλόγως ἦλα, καὶ παραλογώτερον ἐσώθη, μῆνας ἐπὶ τὰς πάντας ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γενομένη. παρελθόντες γὰρ εἰς αὐτὴν ὀλίγαις ἡμέραις ὕπερον τῶν Κυντιλίων εἰδῶν, περὶ τὰς Φεβρουαρίας εἰδῶς ἐξέπεσον. ὁ δὲ Κάμιλλος ἐθριάμβευσε μὲν, ὡς εἰκὸς ἦν, τὸν ἀπολαυσίας σωτῆρα πατρίδος γενόμενον, καὶ καταγαγόντα τὴν πόλιν αὐτὴν εἰς ἑαυτήν. οἳ τε γὰρ ἔξωθεν ἅμα παισὶ καὶ γυναῖξιν εἰσελαύνοντες κατήεσαν ³, οἳ τε πολιορκηθέντες ἐν τῷ Καπιτωλίῳ μικρᾷ δεήσαντες ἀπολέσθαι διὰ λιμὸν, ἀπήντων περιβάλλοντες ἀλλήλους ⁴, καὶ δακρύοντες ἀπισίᾳ τῆς παρέσης ἡδονῆς. ἱερεῖς τε καὶ ζῆλοιοι Θεῶν, ὅσα Φεύγοντες αὐτοῖσι τῶν ἀβεβήλων ἔκρυψαν, ἢ σὺν αὐτοῖς ἐξέκλεψαν, ἀνασωζόμενα νομίζοντες, ἐπεδείκνυντο ποθεμένας ὕψεις τοῖς πολίταις δεχομένοις μετὰ χαρᾶς, ὥσπερ αὐτῶν τῶν Θεῶν αὐτοῖς εἰς τὴν Ῥώμην συγκατερχομένων. θύσας δὲ τοῖς Θεοῖς καὶ καθάρσας τὴν πόλιν, ἐξηγημένων τῶν περὶ ταῦτα δεινῶν, τὰ μὲν οὐτα τῶν ἱερῶν κατέστησεν, αὐτὸς δ' ἰδρύσατο νεῶν Φήμης καὶ Κλήδορος, ἀνευρῶν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐν ᾧ νύκτωρ ἡ καταγγέλλουσα τὴν τῶν βαρβάρων στρατίαν ⁵

Z 3

1 V. *τεθαύρηκός*. In eodem deest mox sequens *τότε*.

2 R. *mauult cum artic. οἱ ἐπειθε*.

3 Br. *supp. εἰσελαύνοντες συγκατήεσαν*. V. *habet συγκατήεσαν*.

4 V. *παραβάλλοντες ἀλλήλους*.

5 R. *mauult στρατείαν, vel potius ἐπιστρατείαν*.

ἐν Θεῷ τῷ Κεδιῖω Μάρκω Φωνῇ προσέπεσε. χα-
λεπῶς μὲν ἐν καὶ μόλις αἱ τῶν ἱερῶν ἀνεκαλύπτοντο
χῶραι Φιλοτιμίᾳ τῆ Καμίλλου καὶ πόνῳ πολλῶ τῶν ἱε-
ροφαντῶν.

XXXI. Ὡς δὲ καὶ ¹ τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν ἔδει
παντάπασι διεφθαρμένην, ἀθυμία πρὸς τὸ ἔργον ἐν-
έπιπτε τοῖς πολλοῖς, καὶ μέλλουσι ἦν ἐσερημένοις ἀπάν-
των, καὶ τινος ἐν τῷ παρόντι ῥαψῶνης καὶ ἀναπαύσεως
ἐν καπῶν δεομένοις μάλλον, ἢ κάμνειν καὶ ἀποτρύχειν
ἑαυτὰς, ἔτε χρήμασιν, ἔτε σώμασιν ἐβρωμέναις. ἔδ'
ἡσυχῆ ² πρὸς τὰς Βηθίας αὐθις ἀποσερφόμενοι, πόλιν
ἅπασι κατεσκευασμένην καὶ διαμένεσαν, ἀρχὰς δημα-
γωγῶν ³ ἐνέδοσαν τοῖς πρὸς χάριν εἰδισμένοις ὀμίλειν
καὶ λόγων ἡρωῶντο σασιασιῶν πρὸς τὸν Κάμιλλον, ὡς
ἐκείνη Φιλοτιμίᾳ ἕνεκα καὶ δόξης ἰδίας ἀποσερῆντος
αὐτὰς πόλεως ἐτοίμης, καὶ βιαζόμενα ⁴ σκηῶν ἐρεῖ-
πια, καὶ πυρκαϊᾶν τσαυτήν ἐγείρειν, ὅπως μὴ μόνον
ἡγεμῶν Ῥώμης καὶ στρατηγός, ἀλλὰ καὶ κλίσης λέγηται,
παράσας Ῥαμύλον. ἐκ τέττα φοβηθεῖσα τὸν Θόρυβον
ἢ βελή, τὸν μὲν Κάμιλλον ἐκ εἶασε βελλόμενον ἀπο-
θέσθαι τὴν ἀρχὴν ἐντὸς ἐνιαυτοῦ, καίπερ ἔξ μῆνας ἔδα-
μῶς ὑπερβάλλοντος ἐτέρου διπλάτῳρος· αὐτὴ δὲ παρεμυ-
θεῖτο καὶ κατεπράυνε πείθεσα καὶ δεξιζομένη τὸν δῆ-
μον.

¹ deest B. 3. Junt. Ald.

² Hanc lect. R. e Junt. revocavit. Vulg. ἔτω δὲ ἡσυχῆ
sequitur Schirach: Sie richteten ihre geheimen Wünsche also
wieder auf die Stadt Veji.

³ Br. mavult δημαγωγῶν. Anon. δημαγωγῶν. R. hanc
textus explicationem dat ἀρχὰς sc. τῆ δημαγωγῶν, vel τῆς ἐρε-
δος καὶ εἰσῶως, causas, plebem seditiosis orationibus exagitan-
di præbebant oratorum iis, si quos juvaret, blanda & ad stu-
dia plebis composita oratione auram popularem captare, quæ
τῶν δημαγωγῶν γέτοισι, αἱ ἦσαν εἰδισμένοι.

⁴ B. 3. βιαζόμενος.

μον· ἐπιδεικνυμένη μὲν ἡρία¹ καὶ τάφος πατέρων, ὑπομιμνήσκουσα δὲ χωρίων ἱερῶν καὶ τόπων ἁγίων, ὡς Ῥαμίλος, ἢ Νεμῶς, ἢ τις ἄλλος αὐτοῖς τῶν βασιλέων ἐπιθείσας² παρέδωκεν. ἐν πρώτοις δὲ τῶν θεῶν, τὴν τε νεοσφαγῆ κεφαλὴν πρᾶφρον, ἐν τῇ θεμελιώσει τῇ τῆ Καπιτωλῆς Φανεῖσαν, ὡς τῷ τόπῳ πεπραμένον ἐκείνῳ τῆς Ἰταλίας κεφαλῆ γενέσθαι, καὶ τὸ τῆς Ἐβίας πῦρ, ὃ μετὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ τῶν παρθένων ἀναπτόμενον, αὐτὸς ἀφανίζειν καὶ σβεννύουσι τὰς προλιπόντας τὴν πόλιν, ὄνειδος αὐτοῖς ἐσομένην, ἃν τε ὑπ' ἄλλων οἰκωμένην ὄρωσιν ἐπηλύδαν καὶ ξένων, ἃν τ' ἐρημον ἔσαν καὶ μηλόβοτον. Τοιαῦτα καὶ³ πρὸς ἕκαστον ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πολλῶν ἐν τῷ δήμῳ χετλιάζοντες, ἐπεκλήντο πάλιν ὑπὸ τῶν πολλῶν, τὴν παρεῖσαν ὀλοφυρομένων ἀμηχανίαν, καὶ δεομένων, μὴ σφᾶς ἄσπερ ἐν ναυαγίας⁴ γυμνὰς καὶ ἀπόρους σωθέντας, προσβιάζεσθαι⁵ τὰ λείψανα τῆς διεσθαρμένης συμπληγῆναι πύλεως, ἐτέρας ἐτοιμῆς παρέσης.

Z 4

XXXII.

1 Ita dedit R. de suo, pro vulg. ἡρία.

2 B. 3. ἐπιθείσας. Vim vocis, quam textus habet, bene explicat R.: „Cum invocatione atque obtestatione numinis, prosperitatem rerum omnium iis largituri, sacra illa salva & inviolata servantibus, contra vero sævam ultionem in eos executuri, si qui sacra illa culpa sua violari aut perire finant.“

3 deest καὶ B. 3. Junt. Ald.

4 Ita dedit R. de suo pro vulg. ναυαγία, cum ναυαγία, in foem. & 1. decl. sit naufragium, quassatio & laceratio navis. ναυάγιον, in neutr. & 2. decl. rudes, tabula superstes e navī contracta. Idem recepit mox sequens σωθέντας, pro vulg. συνθέντας, auctoritatem Br. secutus. Nescio tamen, annon sensum planum, minime ineptum prior lectio sistat, ita ut nulla mutatione opus fuerit. Romani sane cives cum illis comparandi fuerunt, qui naufragio afflicti, vix ex tabula navis quassatæ & laceratæ, adhuc superstite, qua naufragus salutem quæere solet, jam nunc concurrerent, nihil possidentes, quo navem reficerent.

5 Junt. & Ald. dant προβιάζεσθαι.

XXXII. Ἐδοξεν ἔν βελήν προθεῖναι τῷ Καμίλλῳ καὶ πολλὰ μὲν αὐτὸς διεξήλασε παρακαλῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ¹ ὁ βελλόμενος. τέλος δὲ τὸν πρῶτον εἰωθότα λέγειν γνώμην, Λεύκιον Λακρήτιον, ἀναστήσας, ἐκέλευσεν ἀποφύνασθαι πρῶτον, εἶτα τὰς ἄλλας ἐφεξῆς. γενομένης δὲ σιαπῆς, καὶ τῆ Λακρητίε μέλλοντος ἐνάρχεσθαι, κατὰ τύχην ἔξωθεν ἑκατοντάρχης ἄγων τάγμα Φυλακῆς ἡμερινῆς παρεπορεύετο, καὶ τὸν Φέροντα πρῶτον τὸ σημεῖον ² μεγάλη Φωνῆ προσαγορεύσας, ἐκέλευσεν αὐτῆ μένειν καὶ τὸ σημεῖον τίθεσθαι. κάλλιπα γὰρ ἐνταῦθα καθεδεῖσθαι καὶ μενεῖν. ἅμα δὲ τῷ καιρῷ, καὶ τῇ περι τῆ μέλλοντος ἐννοίᾳ ³ καὶ ἀδηλότῃ τῆς Φωνῆς γενομένης, ὃ τε Λακρητίος ἔφη προσκινῆσας τῷ Θεῷ προσίθεσθαι τὴν ἑαυτῆ γνώμην, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἐπημολέθησε. Σαυμασῆ δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἔχε μεταβολὴ τῆς ὁρμῆς, ἀλλήλας παρακαλῶντων καὶ προτρεπομένων ⁴ πρὸς τὸ ἔργον, ἐκ ἐκ διανομῆς τινος, ἢ τάξεως, ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἐτοιμότητος ἢ βελήσεως ἔχε, τῶν χωρίων καταλαμβανομένων. διὸ καὶ τεταραγμένην τοῖς σεναποῖς καὶ συμπεφυρμένην ταῖς οἰήσεσιν ἀνήγαγον τὴν πόλιν ὑπὸ σπεδῆς καὶ τάχους. ἐντὸς γὰρ ἑνὶ αὐτῆ λέγεται καὶ τοῖς τείχεσι καινῇ, καὶ ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰοδομαῖς ἀνασῆναι πάλιν. αἱ δὲ τὰς ἱερὰς τόπους ἀναλαβεῖν καὶ ὄρῃσαι ταχθέντες ὑπὸ τῷ Καμίλλῳ, συγκεχυμένων πάντων, ὡς ἡμῶν ἐπὶ τὴν καλιάδα ⁵ τῆ Ἄρεως, περιοδεύ-

ΟΥΤΕΣ

1 B. 3. τὰ ἄλλα.

2 R. mavult transpositis vocabulis legi: τὸ πρῶτον σημεῖον.

3 R. vult ἀγνοία, inscitia rerum futurarum. Post ἀδηλότῃ deesse ipsi videtur συμφώνια, aut προσηκίας, aut ἀρμοζέτης.

4 R. ita dedit de suo pro vulg. ἴεποι. Sequens τὸ δε-
est B. 3. Junt. & lin. seq. V. εἶχε, pro ἔχε. Post πρὸς τὸ
ἔργον R. videtur deesse ἀνώμαλον γενόμενον.

5 Ita R. dedit pro vulg. καλλιὰδα. V. καλιὰδα.

οντες τὸ Παλάτιον, αὐτὴν μὲν ὡς τὰλλα διεΦθαρμένην καὶ κατακεκαυμένην εὔρον ὑπὸ τῶν βαρβάρων 1. σκνεωρέμενοι δὲ καὶ καθαίροντες τὸ χωρίον, ἐντυγχάνουσι τῷ μαντικῷ ξύλῳ τῆ Ῥωμύλα κατὰ τέφρας πολλῆς καὶ βαθείας καταδεδυκότε. τῆτο δ' ἐστὶ μὲν ἐπικαμπὲς ἐκ θατέρου πέρατος, καλεῖται δὲ λίτυον· χρωνται δ' αὐτῷ πρὸς τὰς τῶν πλινθίων ὑπογραφὰς, ὅταν ἐπ' ἔρνοι διαμαντευόμενοι καθέζωνται, ὡ 2 καὶ ἐκεῖνος ἐχρήτο μαντικώτατος ἦν. ἐπεὶ δ' ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη, παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς τὸ ξύλον, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἱερῶν, ἔψαυσον ἐφύλαττον. τῆτο δὴ τότε, τῶν ἄλλων ἀπολαλότων, ἀνευρόντες διαπεφευγὸς τὴν Φθορὰν, ἠδίδες ἐγένοντο ταῖς ἐλπίσιν ὑπὲρ τῆς Ῥώμης, ὡς αἰδίου αὐτῇ τὴν σωτηρίαν τῆ σημεῖα βεβαίοντος.

XXXIII. Οὕτω δὲ τῆς περὶ ταῦτα πεπαυμένοις ἀχολίας αὐτοῖς ἐπιπίπτει πόλεμος, Αἰκανῶν μὲν ἅμα καὶ Οὐολόσκων καὶ Λατίνων εἰς τὴν χώραν ἐμβαλλόντων 3, Τυρρήνων δὲ πολιιορκόντων Σέτριον, συμμαχίδα Ῥωμαίων πόλιν. ἐπεὶ δ' οἱ τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντες χιλιάρχοι στρατοπεδευσάμενοι περὶ 4 τὸ Μάρμιον ὄρος ὑπὸ τῶν Λατίνων ἐπολιορκῆντο, καὶ κινδυνεύοντες ἀποβαλεῖν τὸ στρατόπεδον, εἰς Ῥώμην ἐπεμψαν, ἀποδείνυται τὸ τρίτον Κάμιλλος διπλάτωρ. περὶ τῆτος τῆ πολέμου διττοὶ λόγοι λέγονται, δίδεμι δὲ τὸν μυθώδη πρότερον. Φασὶ τὰς Λατίνους, εἴτε προφάσει χρωμένους, εἴτε βελομένους 5 ὡς ἀληθῶς ἀναμιξάσθαι τὰ γένη πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς, πέμψαντας αἰτεῖν παρὰ τῶν

Z 5

'Ρω-

1 Teste H. Steph. etiam legitur *πολομίαν*.

2 R. mavult ὡς (ita saltim lego, cum impressum ὡς quid sit, nesciam) aut ἐφ' ὧ, quam ad rem Romulus quoque &c.

3 Ita dedit R. in præf. pro vulg. *ἐμβαλλόντων*, ob seq. *πολιορκόντων*.

4 V. *παρά*.

5 Ita legi voluit Br. pro vulg. *βελευομένους*.

Ῥωμαίων παρθένους ἐλευθέρους¹ γυναῖκας. ἀπορῶντων δὲ τῶν Ῥωμαίων, τί χρῆ ποιεῖν· καὶ γὰρ τὸν πόλεμον ἀρρώδων, ἔπω καθεστηκότες, ἐδ' ἀνειληφότες αὐτὰς, καὶ τὴν αἴτησιν τῶν γυναικῶν ὑπάπτευσεν ἐξομῆρευσιν εἶναι, τῆ δ' εὐπρεπῆς χάριν ἐπιγαμίας² καλεῖσθαι. Θερραπαινίδα τῆνομα Τετέλαν, ὡς δ' ἐνιοὶ λέγουσι, Φιλωτίδα, τοῖς ἄρχουσι παρανέσαι, πέμπειν σὺν αὐτῇ τῶν δμῶδων τὰς ἐν ὥρᾳ μάλισα καὶ ταῖς ὄψεσιν ἐλευθέρους, κοσμήσαντας ὡς νύμφας εὐγενεῖς, τὰ λοιπὰ δ' αὐτῇ μελήσειν. πειθέντας δὲ τὰς ἄρχοντας, ἐπιλέξασθαι τῶν Θερραπαινίδων, ὅσας ἐκεῖνη πρὸς τὴν χρεῖαν ἐδοκίμασε, καὶ κοσμήσαντας ἐδῆτι καὶ χρυσῷ, παραδῆναι τοῖς Λατίνοις, ἔ πάνυ πόρρω τῆς πόλεως στρατοπέδουσιν. νύμφῳ δὲ, τὰς μὲν ἄλλας ὑφελῆσθαι τὰ ἐγχειρίδια τῶν πολεμίων, τὴν δ' εἴτε Τετέλαν, εἴτε Φιλωτίδα, προσβάσσαν ἐρινεῶ μεγάλῳ καὶ παρατείνασσαν ὀπίσω τὸ ἱμάτιον, ἄραι πυρσὸν εἰς τὴν Ῥώμην, ὡσπερ ἦν συγκείμενον αὐτῇ πρὸς τὰς ἄρχοντας, ἄδενὸς ἄλλῃ τῶν πολιτῶν εἰδότος. δι' ὃ καὶ Θουρυβάδῃ γίνεσθαι τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐξοδὸν, ὡς κατήπειγον οἱ ἄρχοντες, ἀλλήλας ἀνακαλέντων, καὶ μόλις εἰς τὴν τάξιν καθισαμένων. ἐπελθόντας δὲ τῶ χάρακι τῶν πολεμίων ἔ προσδεχομένων καὶ καθευδόντων, ἐλείψιν τὸ στρατόπεδον, καὶ διαφθεῖραι τὰς πλείετας. τῆτο δὲ γενέσθαι ταῖς νῦν Ἰελίαις, τότε δὲ Κυϊντιλίαις νόνυαις· καὶ τὴν ἀγομένην ἑορτὴν, ὑπόμνημα τῆς πράξεως ἐκεῖνης εἶναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐξιόντες ἄνδρες διὰ τῆς πύλης³, πολλὰ τῶν ἐπιχωρίων καὶ κοινῶν ὀνομάτων βοῆ

Φθέρ-

¹ Br. inferi voluit καὶ ante ἔλευθ. ad analogiam loci in Rom. c. 29. παρθένους ἢ συχνὰς, καὶ γυναικῶν ἢ τὰς ἀνάνδρας, ubi αἱ ἀνάνδρες ἰψὶ videntur hic vocari ἐλευθέραι. R. autem per has intelligit, virgines conditionis ingenuæ, non servilli loco natas, quæ sibi, Latinis, loco matrumfamilias forent.

² V. ἐπιγαμίας.

³ Ita ex conjectura Br. dedit R. — Vulg. πόλεως.

Φθέγγονται, Γάϊον, Μάρκον, Λέκιον, καὶ τὰ τέτοις ὅμοια μιμέμενοι τὴν τότε γενομένην μετὰ σπεδῆς ἀλλήλων ἀνάκλησιν. ἔπειτα κεισομημένοι λαμπρῶς αἱ Φεραπαινίδες, περιίασι παίζεσαι διὰ σιωμμάτων εἰς τὰς ἀπαντῶντας. γίνεται δὲ καὶ μάχη τις αὐταῖς πρὸς ἀλλήλας, ὡς καὶ τότε τῆ πρὸς τὰς ¹ Λατίνους ἀγῆνος συνεπιλαμβανομέναις ². ἐσιώμεναι δὲ καθέζονται, κλάδοις συκῆς σιαζόμεναι καὶ τὴν ἡμέραν Νόννας Καπρατίνας καλέσιν, ὡς ³ οἶονται διὰ τὸν ἔρινεδόν, ἀφ' ἧ τὴν παιδίσην τὸν πυρσὸν ἄραι· τὸν γὰρ ἔρινεδόν, Καπρίφικον ὀνομάζουσιν. ἕτεροι δὲ τέτων τὰ πλεῖστα δρᾶσαι καὶ λέγεσθαι Φασιν ἐπὶ τῷ Ῥωμύλῃ ⁴ πάθει. κατὰ ταύτην γὰρ ἀφανισθῆναι τὴν ἡμέραν αὐτὸν ἔξω πύλης, ζόφου καὶ θυέλλης ἄφνω περιχέσης· ὡς δ' ἔνιοι νομίζουσιν, ἐκλείψεως ἤλις γενομένης. καὶ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τέτων Νόννας Καπρατίνας κληθῆναι· τὴν γὰρ αἶγα Κάπραν ὀνομάζουσιν. ὁ δὲ Ῥωμύλος ἠφανισθῆναι δημηγορῶν περὶ τὸ τῆς Αἰγὸς ἔλος προσαγορευόμενον, ὡς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται.

XXXIV. Τὸν δ' ἕτερον λόγον οἱ πλεῖστοι τῶν συγγραφέων δοκιμάζοντες ἔτω λέγουσιν· ἀποδειχθεὶς δικλάτωρ τὸ τρίτον ὁ Κάμιλλος, καὶ πυθόμενος τὸ ⁵ μετὰ τῶν χιλιάρχων ἐράτευμα πολιορκούμενον ὑπὸ τῶν Λατίνων καὶ τῶν Οὐολέσκων, ἠναγκάσθη καὶ τὰς ἐν ἐν ὥρας τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἤδη προβεβηκότας ⁶ καθοπλίσει.

περὶ

¹ Artic. abest a Junt. & Ald.

² Ita R. dedit de suo, ut referatur ad αὐταῖς. Vulg. συνεπιλαμβανομέναις.

³ Verba ab ὡς — usque ad ὀνομάζουσιν desunt B. 3.

⁴ Ald. cum art. τῷ Ῥωμ. Seq. κατὰ ταύτην dedit R. de suo pro vulg. κατ' αὐτήν.

⁵ Hanc artic. dedit R. e Vulc. & B. 3. Eum inferi voluit Br. — Vulgo πυθόμε. μετὰ.

⁶ In aliis, teste H. Steph. παρεβηκότας.

περιελθὼν δὲ μακρὰν περίοδον περὶ τὸ Μάρκιον ὄρος, καὶ
 λαθὼν τὰς πολεμίας, ἵδρυσεν τὴν στρατιάν κατόπιον αὐ-
 τῶν, καὶ πυρὰ πολλὰ καύσας, διεσήμηνεν τὴν ἑαυτῆ
 παρεσίαν ¹. οἱ μὲν ἔν πολιορκημένοι θαρρήσαντες,
 ἐπιέναι διενοῶντο, καὶ μάχην συνάπλιν· οἱ δὲ Λατῖ-
 νοὶ καὶ Οὐολέσσιοι, συσείλαντες εἴσω τῆ χάρακος ἑαυ-
 τὰς, ἀπεσαύρην ξύλοις πολλοῖς καὶ διεφράγγυντο ² παν-
 ταχόθεν τὸ στρατόπεδον, ἀμφίβολοι γεγονότες ὑπὸ τῶν
 πολεμίων, καὶ περιμένειν ἐγνωκότες ἑτέραν οἴκοθεν δύ-
 ναμιν, ἅμα δὲ καὶ Τυρρήνων προσδεχόμενοι βοήθειαν.
 τῆτο δ' αἰθόμενος ὁ Κάμιλλος, καὶ δεδοικὼς παθεῖν,
 ὅπερ ἐποίησεν αὐτὸς τὰς πολεμίας νυκλωσάμενος, ἔσπευ-
 δε προλαβεῖν τὸν καιρὸν. ὄντος δὲ τῆ περιφράγματος
 ξυλίνης, καὶ πνεύματος μεγάλης κατιόντος ἀπὸ τῶν ὀρέων
 ἅμα Φάει, πυρὰ πολλὰ παρασπνευσάμενος, καὶ περὶ
 τὸν ὄρθρον ἐξαγαγὼν τὴν δύναμιν, τὰς μὲν ἄλλης ἐκέ-
 λευσε χρῆσθαι βέλεσι, καὶ καθ' ἕτερον μέρος κραυγῆ ³.
 αὐτὸς δὲ τὰς τὸ πῦρ ἀφῆσεν μέλλοντας ἔχων ⁴, ὅθεν
 εἶδαι μάλισα προσπίπτειν ὁ ἄνεμος τῶ χάρακι τῶν πο-
 λεμίων, ἀνέμεινε τὴν ὥραν. ἐπεὶ δὲ συνεσῶσης τῆς
 μάχης ὅ τε ἥλιος ἀνῆει, καὶ τὸ πνεῦμα λαμπρὸν ἐξ-
 ἐπίπτε, σημήνας ἐπίδρομὴν, κατέσπειρε τῆ χάρακος
 ἀφθονα τῶν πυροβόλων. ταχὺ δὲ τῆς φλογὸς ἐν ὕλῃ
 πυκνῇ καὶ σαυράμασι ξυλίνοις ἀνατραφείσης, καὶ νύκλω
 περινεμομένης, ἔθεν ἄκος, ἔδὲ σβεσῆριον ἔχοντες οἱ
 Λατῖνοὶ παρεσπνευσμένοι, ὡς πλήρες ἦν ἤδη τὸ στρατό-
 πεδον πυρὸς, ἐπ' ὀλίγον συσελλόμενοι τόπον, ἐξέπι-
 πτον ὑπ' ἀνάγκης πρὸς ὀπλισμένους καὶ παρατεταγμέ-
 νους πρὸ τῆ χάρακος τὰς πολεμίας. καὶ τέτων μὲν
 ὀλίγοι

¹ Legitur etiam, teste eodem, *παρρησίαν*.

² V. *διεφράγγυντο*.

³ R. susp. voces textus hoc modo esse collocandas: βέλε-
 σι καὶ κραυγῆ καθ' ἕτερον μέρος.

⁴ Br. magis placet ἄγων.

ὀλίγοι διέφυγον, τὰς δὲ καταληφθέντας ¹ ἐν τῷ στρατοπέδῳ πάντας διέφθειρε τὸ πῦρ, μέχρις ² κατασβέσασαντες οἱ Ῥωμαῖοι τὰ χρήματα διήρπασαν.

XXXV. Γεγονότων δὲ τέτων, ἀπολιπῶν ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ τὸν υἱὸν Λέκιον Φύλακα τῶν ἡλικιώτων ἀνδρῶπων καὶ χρημάτων, αὐτὸς εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἐνέβαλε. καὶ τὴν Αἰκανῶν πόλιν ἐλὼν, καὶ προσαγαγόμενος τὰς Οὐολέσκας, εὐθὺς ἤγε τὴν στρατίαν πρὸς τὸ Σέτριον, ἔπαυ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Σετρίοις πεπυσμένος, ἀλλ' ὡς ἔτι κινδυνεύουσι καὶ πολιορκημένοι ὑπὸ τῶν Τυρρηνῶν βοηθῆσαι σπεύδων. οἱ δ' ἔτυχον ἤδη τὴν μὲν πόλιν τοῖς πολεμίοις παραδεδωκότας, αὐτοὶ δὲ πάντων ἐνδεεῖς, ἐν ² ἰματίοις μόνον ἀφειμένοι καὶ ³ κατ' ὄδον ὄντι τῷ Καμίλλῳ μετὰ παιδῶν καὶ γυναικῶν ἀπήντων ὀδυρόμενοι τὰς ἐαυτῶν τύχας. ὁ δὲ Κάμιλλος, αὐτὸς τε πρὸς τὴν ὄψιν ἐπιπλαθεὶς, καὶ τὰς Ῥωμαῖκας ὄρων, ἐμφορομένων αὐτοῖς τῶν Σετρίων, δακρύοντας καὶ δυσαναχετᾶντας ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις, ἐγγὺς μὴ ποιεῖσθαι τῆς τιμωρίας ἀναβολὴν, ἀλλ' εὐθὺς ἄγει ἐπὶ τὸ Σέτριον ἐκείνης τῆς ἡμέρας, λογισόμενος ἀνδρῶπες εὐδαίμονα καὶ πλεσίαν πόλιν ἄρτι κατεληφότας, καὶ μηδένα τῶν πολεμίων ὑπολελοιπότας ⁴ ἐν αὐτῇ, μηδὲ προσδεχομένους ἔξωθεν, ἐπλελυμένους παντάσῃ καὶ ἀφυλάκτως εὐρήσειν. ὀρθῶς λογισάμενος ⁵ γὰρ μόνον τὴν χώραν ἔλαθε διελθῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ⁵ ταῖς πύλαις γενόμενος, καὶ τὰ τεῖχη καταλαβών. ἐφύλαττε γὰρ ἑδείς, ἀλλ' ἐν οἴνῳ καὶ συνεσίοις ἦσαν ἐσκε-

¹ Br. vult καταλειφθέντας.

² deest hæc præpos. Anon.

³ Omittit B. 3. quod Br. probat, cum hæc part. sententiam turbet.

⁴ Hanc leſionem e Junt. & Ald. revocavit R. — Pro vulg. ἀπολελ. — Eand. dat Frft.

⁵ V. πρὸ ταῖς πύλ.

ἐσκευασμένοι κατὰ τὰς οἰκίας. ἐπεὶ δ' ἤθοντο τὰς πολεμίας κρατῦντας ἤδη, ἔτω διέκειντο μοχθηρῶς ὑπὸ πλησμονῆς καὶ μέθης, ὡς μηδὲ πρὸς Φυγὴν ὀρμῆσαι πολλὰς, ἀλλ' ἐν ταῖς οἰκίαις αἴχιστα πάντων ὑπομένοντας ἀποθνήσκειν, ἢ παραδιδόναι σφᾶς αὐτὰς τοῖς πολεμοῖσι. τὴν μὲν ἦν Σατρίων πόλιν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ δις ἀλλῶσαν ἔτω συνέβη καὶ τὰς ἔχοντας ἀποβαλεῖν, καὶ τὰς ἀφηρεημένους ἀπολαβεῖν ¹ διὰ Κάμιλλον.

XXXVI. Ὁ δ' ἀπὸ τῶν Δριάμβος αὐτῷ χάριν ἐκ ἐλάττονα καὶ νόσμον ἤνεγκε τῶν πρώτων δυοῖν, καὶ γὰρ τὰς πάνυ βασναίνοντας τῶν πολιτῶν, καὶ πάντα βελομένους εὐτυχίᾳ τινὶ μάλλον, ἢ δι' ἀρετὴν κατωρθῶθαι, τότε ἠνάγκασον αἱ πράξεις τῆς δεινότητι καὶ τῷ δρασηρίῳ τῶ ἀνδρὸς ἀποδιδόναι τὴν δόξαν. ἦν δὲ τῶν διαμαχομένων αὐτῷ καὶ προσφθονούντων ἐπιφανέστατος, Μάριος Μάλλιος, ὁ πρῶτος ὠσάμενος τὰς Κελτὰς ἀπὸ τῆς ἄκρας, ὅτε τῷ Καπιτωλίῳ διὰ νυκτὸς ² ἐπέθεντο, καὶ διὰ τῆτο Καπιτωλίνος ἐπικληθεῖς. ἔτος γὰρ ἀξίων πρῶτος εἶναι τῶν πολιτῶν, καὶ μὴ δυνάμενος ³ τὸν Κάμιλλον ἀπὸ τῶ βελτίσκε τρόπε τῆς δόξης παρελθεῖν ⁴, ὑπόθεσιν τυραννίδος ἐποίησατο κοινὴν καὶ συνήθη, δημαγωγῶν τὰς πολλὰς, μάστιγα δὲ τῶν ὀφειλόντων

¹ Hanc vocem stare posse, aut non posse, iudicat R. pro ut ἀφηρεημένους, aut in significatione passiva, qua vulgariter non usurpetur, accipias, aut in activa, qua pæne sola frequentetur. Videtur tamen ipsi vulgata recte habere, & Plutarchus studio ludicri, h. e. alliterationis in ἀποβαλεῖν & ἀπολαβεῖν vocabulum ἀφηρεη. in sensu infrequentiori privatos, exutos, usurpasse.

² Præposit. qua vulgatæ carent, e Junt. & Ald. revocavit R. — Eam dat Ed. Frft.

³ Quæ editio Londin. ad h. l. ex annotationibus H. Steph. — quædam exemplaria addere μήτε βελομένος, affert, in edit. Frft. paulo infra ad c. 39. adjecta sunt.

⁴ V. B. 3. διαλεθεῖν.

λουτων χρέα ¹, τοῖς μὲν ἀμύνων καὶ συνδικῶν ἐπὶ τὰς δανεισὰς, τὰς δ' ἀφαιρέμενος βία, καὶ κωλύων ἀγεῖσθαι πρὸς τὸν νόμον. ὥσε πολλὰς τῶν ἀπόρων ταχὺ περὶ αὐτὸν γενέσθαι καὶ πολὺν φόβον παραχεῖν τοῖς βελτίστοις τῶν πολιτῶν θρασυνομένους καὶ ταρατῶντας τὴν ἀγοράν. ἐπεὶ δὲ κατασαθεῖς ἐπὶ ταῦτα διήλατ' ἄνθρωπος Κόιντος Καπιτωλῖνος εἰς τὴν εἰρήνην ἐνέβαλε τὸν Μάλλιον, ὃ δὲ δῆμος, γενομένης τέττα, μετέβαλε τὴν ἐδῆτα, πρῶγμα γινομένου ² ἐπὶ συμφοραῖς μεγάλαις καὶ δημοσίαις, δείσασα τὸν θόρυβον ἢ σύγκλητος ἐπέλευσεν ἀφεθῆναι τὸν Μάλλιον. ὃ δ' ἐδὲν ἦν ἀφεθεῖς ἀμείνων, ἀλλὰ σοβαριώτερον ἐδημαγῶγει, καὶ διεσασίαζε τὴν πόλιν. αἰρῶνται δὲ πάλιν χιλίαρχον τὸν Κάμιλλον. εἰσαγομένων δὲ τῶν κατὰ τῆ Μαλλίε δικῶν, μεγάλα τὰς κατηγόρους ἐβλαπτεν ἢ ἔψις τῆ Καπιτωλῖε. ὃ γὰρ τόπος, ἐφ' ᾧ βεβηκώς ὁ Μάλλιος ἐνυψομάχησε πρὸς τὰς Κελτὰς, ὑπεφαίνετο ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ³. καὶ παρεῖχεν οἴηλον τοῖς ὀρῶσιν αὐτὸς ³ τὰς χεῖρας ὀρέγων ἐκείσε, καὶ δακρύων ὑπεμίμνησκε τῶν ἀγώνων, ὥσε τὰς κρινόντας ἀπορεῖν, καὶ πολλὰν ἀναβάλλεσθαι τὴν δίκην, μήτ' ἀφίεναι βελομένους ἐπὶ τεμμηροῖς Φανεροῖς

τὸ

1 B. 3. χρέα.

2 Ita dedit R. in præf. pro vulg. γενόμε. cum sermo sit de re, quæ fieri solet. Br. videtur post γινόμε. vox μόνον intercidisse.

3 In vulgatis ita lectum fuit: ὑπεφ. τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τῆς Καπιτωλῖε. Has voces ultimas τῆς Καπιτωλῖε transtulit Dacer. ad finem præcedentis periodi, in vulg. illis carentis, quam emendationem R. probavit, & secutus est, Br. quidem iudice, haud necessariam, qui omnem difficultatem tolli posse credidit, si pro ὑπεφαίνετο legatur cum V. & Anon. ὑπερεφαίνετο. Sed quis non sentiat, quam perturbatus sit ordo verborum in vulgatis? Pro ἐφ' ᾧ lin. præced. dat V. & B. 3. ἐφ' ᾧ; & pro τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ Anon. ἀπο.

3 B. 3. αὐτὸς τῆ.

τὸ ἀδίκημα ¹, μήτε χρήσασθαι τῷ νόμῳ δυναμένως, ἐν ὀφθαλμοῖς τῆς πράξεως ἔσης διὰ τὸν τόπον. ὁ δὲ συμφρονήσας ὁ Κάμιλλος μετήγαγεν ἔξω πόλης τὸ δικασήριον εἰς τὸ Πετηλίον ἄλσος· ὅθεν ἐκ ὄντος τῆ Καπιτωλῆ καταφανῆς, ὃ τε διώκων ἐχρήσατο ² τῆ κατηγορίας, καὶ τοῖς κρίνεσι παρεχώρησεν ἡ μνήμη τῶν γεγονότων, ἀξίαν λαβεῖν ὀργὴν ἐπὶ τοῖς παρῶσιν ἀδικήμασιν. ὁ μὲν δὲ Μάλλιος ἄλδος, εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀπήχθη, καὶ κατὰ τῆς πέτρας ὠθεῖς, τὸν αὐτὸν τόπον ³ ἔχε καὶ τῶν εὐτυχεσάτων ἔργων καὶ τῶν μεγίστων ἀτυχημάτων μνημεῖον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὴν οἰκίαν αὐτῆ κατασκάψαντες, ἱερὸν ἰδρύσαντο Θεᾶς, ἣν Μονήταν καλεῖσιν, καὶ τὸ λοιπὸν ἐψηφίσαντο μηδένα τῶν πατρικίων ἐπὶ τῆς ἄρας κατοικεῖν.

XXXVII. Ὁ δὲ Κάμιλλος ἐπὶ χιλιαρχίαν ἐκλήθη καλέμενος, παρητεῖτο, γεγονώς μὲν ἡλικίας ἤδη πρόσω, καὶ περὶ τινα καὶ Φόνον δεδιώς καὶ νέμεσιν ἐπὶ δόξῃ τοσαύτῃ καὶ κατορθώμασιν. ἡ δὲ Φανερωτάτη τῶν αἰτιῶν ἦν ἀρρώστια τῆ σώματος· ἐτύγχανε γὰρ νοσῶν περὶ ⁴ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας. ἔμην παρήκειν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ὁ δῆμος, ἀλλὰ βοῶν, μήτε ἰππεύοντος αὐτῆ, μήτε ὀπλομαχῆντος ἐν τοῖς ἀγῶσι δεῖσθαι, βεβουμένως δὲ μόνου καὶ προσάτλοντος, ἠνάγκασεν ὑποσηῖναι τὴν στρατηγίαν, καὶ μετ' ἐνὸς τῶν συναρχόντων Λευκίᾳ Φαρίας τὸν στρατὸν ἄγειν εὐθὺς ἐπὶ τὰς πολεμίας. ἔτοι δ' ἦσαν Πραίνεσῖνοι καὶ Οὐολῆσσιοι, μετὰ πολλῆς δυνάμεως

¹ R. aut hæc duo verba τὸ ἀδικ. amputanda censet, cum homo dicatur ἀφίεσθαι, absolvi, non crimen, aut sic legendum Φανερωῶς ἐλύγχεσι τὸ ἀδίκημα.

² R. susp. ὃ τε διώκων ἐλευθέρως (aut ἀνέκην) ἐχρήσ. τῆ κατ. uti & in seq. ante ἡ μνήμη inferendum censet ἀπῶσα, mens rerum gestarum memoria vacans. Ludere vult Plutarchum in vocabulis ἀπῶσα & παρῶσιν.

³ V. τρόπον.

⁴ V. παρῶσα.

μῶς τὴν συμμαχίδα τῶν Ῥωμαίων πορθεῖντες. ἐξ-
 ελθὼν δὲ καὶ παραστρατοπεδεύσας τοῖς πολεμίοις, αὐ-
 τὸς μὲν ἤξει τρίβειν τὸν πόλεμον χρόνῳ, ἢν εἰ μά-
 χης δεήσειε, ῥάσας τὸ σῶμα διαγωνίσασθαι ¹. Λευκίς
 δὲ τῷ ² συνάρχοντος ἐπιθυμία δόξης Φερομένεος πρὸς τὸν
 κίνδυνον ἀκαταχέτως, καὶ συνεξορμῶντος ἅμα ταξιάρχ-
 χας καὶ λοχαγὰς, Φοβηθεῖς, μὴ Φθῶνῳ δὴ τιμὴ δοκῆ
 κατόρθωμα καὶ Φιλοτιμίαν ἀΦαιρεῖσθαι νέων ἀνδρῶν,
 συνεχώρησεν ἅκων ἐκείνῳ παρατάξαι τὴν δύναμιν, αὐ-
 τὸς δὲ διὰ τὴν ἀδένειαν ὑπελείφθη μετ' ὀλίγων ἐν τῷ
 στρατοπέδῳ. τῷ δὲ Λευκίς προπετῶς χρησαμένῳ τῇ
 μάχῃ, καὶ σφαλέντος, αἰθόμενος τὴν τροπὴν τῶν Ῥω-
 μαίων, ἔκατέχευ αὐτὸν, ἀλλ' ἀναστορῶν ἐκ τῆς σιβά-
 δος, ἀπήντα μετὰ τῶν ὀπαδῶν ἐπὶ τὰς πύλας τῷ χά-
 ραιος, διὰ τῶν Φευγόντων ὠθόμενος εἰς τὰς διώκοιτας
 ἄσε τὰς μὲν εὐθύς ἀνασρέθειν καὶ συναπολαθεῖν, τὰς
 δὲ προσφερομένεος ἐξώθειν ἴσασθαι πρὸ αὐτῶ καὶ συν-
 ασπίζειν, παρεγγυῶντας ἀλλήλοις μὴ ἀπολείπεσθαι τῷ
 στρατηγῷ. τότε μὲν ἔν ἔτιω ἀπετράποντο τῆς διάξεως
 οἱ πολεμιοὶ τῇ δ' ὑπεραίῳ προαγαγὼν τὴν δύναμιν ὁ
 Κάμιλλος, καὶ συνάψας μάχην, αὐτὸς τε νικῆ κατὰ
 κράτος, καὶ τὸν χάρακα λαμβάνει συνεισπεσῶν τοῖς
 Φεύγουσι, καὶ διαφθείρας τὰς πλείους. ἐκ δὲ τῆς πυ-
 θόμενος πόλιν, Σατρίαν ὑπὸ Τυρρήνων ἐαλωμέναι, καὶ
 τὰς οἰκίτορας ἀπεσφάχθαι, Ῥωμαίους ἅπαντας ὄντας,
 τὴν μὲν πολλὴν καὶ βαρεῖαν τῆς δυνάμεως εἰς Ῥώμην
 ἀπέσειλεν, αὐτὸς δὲ τὰς ἀκμάζοντας μάλις καὶ προ-
 θυμοτάτας ἀναλαβὼν, ἐπέβαλε ³ τοῖς τὴν πόλιν ἔχου-
 σι Τυρρήνοισι· καὶ κρατήσας, τὰς μὲν ἐξήλασεν αὐτῶν,
 τὰς δ' ἀπέκλειεν.

XXXVIII.

¹ Br. aptius videtur διαγωνίσασθαι.

² Hunc artic. R. dedit e Junt. & Ald. Eundem dat Frst.

³ Ita B. 3. Junt. Ald. Vulgo ἐπιβάλετο.

XXXVIII. Ἐπανελθὼν δὲ μετὰ πολλῶν λαφύρων εἰς Ῥώμην, ἐπέδειξε Φρονιμωτάτης ἀπάντων, τὰς μὴ Φοβηθέντας ἀθένειαν καὶ γῆρας ἡγεμόνος ἐμπειρίαν καὶ τόλμην ἔχοντας, ἀλλ' ἐλομένους ἐκείνον ἀκουτὰ καὶ νοσῶντα μᾶλλον, ἢ τῶν ἐν ἡλικίᾳ τὰς ¹ δεομένους καὶ σπαδάζοντας ἄρχειν. διὸ καὶ Τραυιλάνων ἀφесάναι λεγομένων, ἐκέλευον ἐξιέναι τὸν Καμίλλου ἐπ' αὐτὰς, ἕνα τῶν πέντε συστράτηγων προσελόμενον ². ὁ δὲ καίπερ ἀπάντων βελομένων καὶ ³ δεομένων, εἶσας τὰς ἄλλας, προσείλετο Λεύκιον Φέριον, ἕδενός αὖν προσδοκῆσαντος. ἐπειὸς γὰρ ἦν ὁ παρὰ γνώμην τῶ Καμίλλου διαγωνίσασθαι προθυμηθεὶς ἕναγχος, καὶ δυσυχίσας περὶ τὴν μάχην· ἀλλὰ βελομένος, ὡς εἶομεν, ἀποκρύψαι τὴν συμφορὰν, καὶ τὴν αἰχλύνην ἀπαλλάξαι τῶ ἀνδρός, ἀντὶ πάντων τῶτον προῆγεν. οἱ δὲ Τραυιλᾶνοι τὴν ἀμαρτίαν ἐπανορθόμενοι πανέργως, ἤδη βαδίζοντας ἐπ' αὐτὰς τῶ Καμίλλου, τὸ μὲν πεδίου ἀνθρώπων ὡς ἐν εἰρήνῃ γεωργόντων καὶ νεμόντων ἐπέπλησαν, τὰς δὲ πύλας εἶχον ἀνεωγμένας, καὶ τὰς παῖδας ἐν τοῖς διδασκαλείοις μαυθάνοντας. τῶ δὲ δήμῳ τὸ μὲν βάνουσον ἐπὶ τῶν ἐργασηρίων ἐωρᾶτο περὶ τὰς τέχνας, τὸ δ' ἀσεῖον ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐν ἱματίοις· οἱ δ' ἄρχοντες περιήεσαν σπαδῆ καταλύσεις τοῖς Ῥωμαίοις ἐπαγγέλλοντες, ὡς ἕδεν κακὸν προσδοκῶντες, ἕδὲ συνειδότες ⁴. τέτων δὲ πραττομένων, ἀπισεῖν μὲν ἐν ἐπῆει τῶ Καμίλλου τὴν προδοσίαν, οὐκ εἶρας δὲ τὴν ἐπὶ τῆ προδοσίᾳ μετάνοιαν αὐτῶν, ἐκέλευσε πρὸς τὴν σύγκλητον ἐλθόντας παραιτεῖσθαι τὴν ὀργήν· καὶ παραιτημένοις συνέπραξεν αὐτὸς, ἀφεθῆναι τε τὴν πόλιν αἰτίας ἀπάσης,

1 deest 7^{is} B. 3. Junt. Ald.

2 V. προσελόμενος.

3 deest B. 3.

4 R. veretur, ne pōne h. v. εἰαυτοῖς desit.

σης, καὶ μεταλαβεῖν ἰσοπολιτείας. αὐται μὲν ἔν ἐγένοντο τῆς ἑκτῆς χιλιαρχίας αἱ ¹ ἐπιφανέσονται πράξεις.

XXXIX. Μετὰ δὲ ταῦτα, Λικίννιε Στόλωνος ἐν τῇ πόλει μεγάλην εὐασίαν ἐγείροντος, ἦν ὁ δῆμος ἐσασιάζετο πρὸς τὴν σύγκλητον, βιαζόμενος, δυσὶν ὑπάτων καθισαμένων, τὸν ἕτερον ἐν δημοτῶν εἶναι, καὶ μὴ συναμφοτέρως πατριῆς, δῆμαρχοι μὲν ἠρέθησαν, τὰς δ' ὑπατικὰς ἀρχαιρεσίας ἐπιτελεσθῆναι διεκάλυσαν οἱ πολλοί. καὶ τῶν ² πραγμάτων δι' ἀναρχίας Φερομένων ἐς μείζονα ταραχὰς, ἀποδείκνυται διακτῶρ ὁ Κάμιλλος ὑπὸ τῆς βελῆς ἀκοντι τῷ δήμῳ τὸ τέταρτον. ἐδ' αὐτὸς ὢν πρόθυμος, ἐδὲ βεβλόμενος ἐναντιῶσαι πρὸς ἀνθρώπους παρρησίαν ἔχοντας, ἀπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων, πρὸς αὐτὸν, ὡς πλείονα μετ' αὐτῶν διαπεπραγμένον ³ ἐν στρατηγίαις, ἢ μετὰ τῶν πατριῶν ἐν ταῖς πολιτείαις. καὶ νῦν διὰ Φόρον ἐπεινῶν ἠρημέυος ὑπ' αὐτῶν, ὅπως ἢ καταλύσειε τὸν δῆμον ἰχθύσας ⁴, ἢ καταλυθεῖη ⁵ μὴ κρατήσας. ἔ μὴν ἀλλὰ πειρώμενος ἐμύνειν τοῖς παρῶσι, τὴν ἡμέραν γυγὸς, ἐν ἣ νομοθετεῖν οἱ δῆμαρχοὶ διανοῶντο, προέγραψε στρατιᾶς κατάλογον, καὶ μετεκάλει τὸν δῆμον ἐν τῆς ἀγορᾶς εἰς τὸ πεδίον, μεγάλας ζημίας ἀπειλῶν κατὰ τὸ μὴ ὑπανέσαντος. τῶν δὲ δημάρχων ἐκείθεν αὖ πάλιν ἀντανισαμένων ⁶ ταῖς

A a 2

ἀπει-

¹ Artic. hunc dedit R. de suo. Idem post ἑκτῆς si addatur αὐτῶν, orationem haud paulo planiorem fore putat.

² Hunc artic. dat Anon. B. 3. Junt. Ald. — A vulg. abest.

³ Ita dedit R. de suo, pro vulg. διαπεπραγμένως, ut cohaereat cum αὐτῶν.

⁴ R. mavult καταχύσας, ubi ei, Camillo, licuisset suae potentiae praepollentia plebem opprimere.

⁵ Post h. v. deesse videtur R. αὐτὸς.

⁶ R. legendum videtur potius ἀντανισάντων, aut medium h. l. aſtivi locum implere — jubentibus plebem e Comitio surgere

ἀπειλαῖς καὶ διομνυμένων πέντε μυριάσιον ἀργυρίᾳ ζημώσῃ, εἰ μὴ παύσοιτο τῷ δήμῳ τὸν νόμον ἀφαιρέμενος καὶ τὴν ψῆφον, εἴτ' ἐν δέσας Φυγὴν ἐτέραν καὶ καταδίκην, ὡς ἂν ἤδη πρεσβύτη καὶ κατειργασμένῳ πολλὰ¹ μὴ πρέπῃσαν, εἴτε τῷ πλήθους τὴν βίαν ἀμαχον ἔσαν καὶ δυσενίκητον² ὑπερβαλέσθαι μὴ δυνάμενος³, τότε μὲν ὑπεχώρησεν οἴκῳ· ταῖς δ' ἐξῆς ἡμέραις σιηψάμενος ἀρῶσαι, ἐξαμύσαστο τὴν ἀρχήν. ἡ δὲ σύγκλητος ἕτερον δικάτωρα κατέστησε· κἀκεῖνος ἀποδείξας ἵπαρχον, αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα τῆς εἰσεως Στόλωνα, παρήκειν ἐπικυρῶσαι τὸν νόμον τὸν μάλιστα λυπῆντα τῶν πατριῶν. ἐκέλευσε δ' ἕτος μηδένα πλέθρων πεντακισίων πλείονα χώραν κειῖνθαι. τότε μὲν ἐν λαμπρῶς ὁ Στόλων ἐγεγόνει, τῇ ψῆφῳ πράττισας· ὀλίγω δ' ὕπερον αὐτὸς ἐάλω κειλημένος, ὅσῃ ἔχειν ἐκώλυεν ἐτέρας, καὶ κατὰ τὸν αὐτῷ νόμον δίκην ἔδωκεν.

XI. Ὑπολειπομένης δὲ τῆς περὶ τῶν ὑπατιῶν ἀρχαιρεσιῶν Φιλονεικίας, ὃ δὴ⁴ χαλεπώτατον τῆς εἰσεως ἦν, καὶ πρῶτον ἤρξε, καὶ πλείστα πράγματα τῇ βελῇ παρέχε διαφερομένη πρὸς τὸν δῆμον, ἀγγελίαι προσέπεσον σαφεῖς, Κελτὰς αὖτις ἀπὸ τῆς Ἀδριατικῆς ἄραντας Ἰαλάσσης, μυριάσι πολλαῖς ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλαύνειν. ἅμα δὲ τῷ λόγῳ καὶ τὰ ἔργα τῷ πολέμῳ παρῆν, πορθημένης τῆς χώρας, καὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅσοις

re atque decedere. B. 3. ἀνισυμένων; uti & paulo post παύσοιτο pro παύσοιτο.

1 R. quærit, annon post h. v. desit λαμπρῶς?

2 Ita dedit R. de suo pro vulg. δυσκίνητον, ægre expugnabilem & ægre domandam. B. 3. δυσκίνητον, quod Br. haud displicuit.

3 Conf. not. 3. pag. 366. Cap. XXXVI.

4 R. latinismus esse videtur, id quod — cum græca constructio postularret ἢ δὴ sc. Φιλονεικία, aut sic exponendum: ὃ μέρος τῆς εἰσεως ἦν τὸ χαλεπώτατον μέρος αὐτῆς.

ἄλλοις μὴ ῥάδιον ¹ ἦν εἰς τὴν Ῥώμην καταφυγεῖν, ἀλλὰ τὰ ὄρη σκεδαννυμένων. ἔτος δὲ φόβος κατέπαυσε τὴν εἰρήνην, καὶ συνελθόντες εἰς ταυτὸ τοῖς πολλοῖς οἱ κρᾶτισοι καὶ ἡ βελή τῶ δημοτικῶ ², εἴλοντο πάντες ἐν μίᾳ γνώμῃ διατάττωρα τὸ ³ πέμπτον τὸν Κάμιλλον. ὁ δ' ἦν μὲν σφόδρα γέρον, καὶ μικρὸν ἀπέλειπεν ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονέναι· συνορᾶν δὲ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν κίνδυνον, ἔτε ὑποτίμησιν ⁴ εἰπὼν, ὡς πρότερον, ἔτε προφάσει χρησάμενος, ἀλλ' αὐτόθεν ὑποσᾶς τὴν στρατηγίαν, κατέλεγε τὰς μαχησομένους. εἰδὼς δὲ τῆς τῶν βαρβάρων ἀληθῆς τὴν βιαιοτάτην ἐν ταῖς μαχαίραις ἔσσαν, ἄς βαρβαρικῶς καὶ σὺν ἔδεμιᾷ τέχνῃ καταφέροντες ὤμους μάλιστα καὶ κεφαλὰς διέκοπτον, ἐχάλακεύσατο μὲν κρᾶνη τοῖς πλείοσις ὀλοσιδήρα καὶ λεία ταῖς περιφερείαις, ὡς ἀπολιθαίνειν, ἢ κατὰ γυνυθαι τὰς μαχαίρας· τοῖς δὲ θυρεοῖς κύκλω περιήρμωσε λεπίδα

Aa 3

χαλ-

1 B. 3. ῥάδιον.

2 Ita R. dedit pro vulg. καὶ τῆ βελῆ τῶν δημοτικῶν. Ea quidem prorsus abesse mavult, cum idem valeant, quod verba τοῖς πολλοῖς οἱ ἄριστοι.

3 deest τὸ B. 3. Junt. Ald.

4 De hac voce, ejusque vero sensu dubius est R. — Nisi additum esset ὡς πρότερον, suspicaretur, ita h. l. esse legendum ἔτε τὴν ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἀπόλυσιν εἰπὼν ἔτε τῆ νόσα προφάσει χρησάμενος. Pro ὑποτίμησιν non esse multam intelligendam, judicat, cum nulla multa Camillo fuerit irrogata, sed terror ejus tantum ostensus, (idque, si historię supra relatę memineras, prorsus alia in causa, quę ægre ad h. l. est applicanda.) Deinde si vocabulum ὑποτίμησιν multam h. l. significaret, R. non abesse posse censet articulum τῆν. Aliam denique supponit vocabuli significationem — causatio vel prætentio insufficientiæ, cum tu excusas, te honore oblato indignum, eique gerendo te imparem esse, ut ὑποτίμησιν foret quasi supplicatio, depressio suimet infra verum & justum pretium. At ex superioribus nihil meminit, Camillum hac excusatione usum fuisse.

χαλιῆν, τῆ ξύλα καὶ αὐτὸ τὰς πληγὰς μὴ ἐέγοντος. αὐτὸς δὲ τὰς στρατιώτας ἐδίδαξε τοῖς ὑσσοῖς μακροῖς ¹ διὰ χειρὸς χρῆσθαι, καὶ τοῖς ξίφεσι τῶν πολεμίων ὑποβάλλοντας ἐνδέχεσθαι τὰς καταφορὰς.

XLI. Ἐπεὶ δε πλησίον ἦσαν οἱ Κελτοὶ περὶ τὸν Ἀνήνα ποταμὸν, στρατόπεδον βαρὺ καὶ μετὸν ἀφθόνη λείας ἔχοντες, ἐξ-γαγῶν τὴν δύναμιν, ἴδρυσε κατὰ νάπησ μαλακῆς καὶ συγκλίσεις ² πολλὰς ἐχέσης. ὡσε τὸ μὲν πλεῖστον ἀποκυρῖπτεσθαι, τὸ δ' ὀρώμενον δοκεῖν ὑπὸ δέεσ εἰς χωρία προσάντη κατειλεῖσθαι ³. ταύτην δὲ τὴν δόξαν αὐτῶν ὁ Κάμιλλος αὐξεν βεβλόμενος, & προήμυνε ⁴ τῶν ὑπὸ πόδας πορθεμένων, ἀλλὰ τὸν χάρακα Φραξάμενος ἠρέμει μέχρις ἔ τὰς μὲν ἐν προνομαις ἐσπεδασμένως κατεῖδε, τὰς δ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ πᾶσαν ὥραν ἐμπιπλαμένως ἀφειδῶς καὶ μεθύοντας. τότε δὲ νυκτὸς ἔτι, τὰς ψιλὰς προεκπέμψας ἐμποδῶν εἶναι τοῖς βαρβάρους εἰς τάξιν κατισαμένοις, καὶ διαταράττειν εὐθύς ἐπεξίοντας, κατεβίβαζεν ὄρθρα τὰς ὀπλίτας, καὶ παρέταττεν ἐν τοῖς ἐπιπέδοις, πολλὰς καὶ προθύμω, ἔχ ὡσπερ οἱ βάρβαροι προσεδόμων, ὀλίγως καὶ ἀτόλμω Φανέντας. πρῶτον μὲν ἐν τῷ τῶν Κελτῶν ἀνέτρεψε τὰ Φρονήματα, παρ' ἀξίαν ἐπιχειρεῖσθαι ⁵ δοκύν-

¹ R. videtur addendum esse ἄσι.

² Ita legendum censuit Br. pro vulg. συγκλίσεις. Consentiant versiones Xylandri & Cruserii. Ille vertit, multis convallibus intercepto; hic, multis partibus cavo. Inde etiam facilius intelligitur, maximam exercitus partem fuisse celatam.

³ R. mavult aut ἀνειλεῖσθαι, aut συνελεῖσθαι, cum κατὰ cum natura locorum arduorum non consentiat, nisi si pro προσάντη legatur κατάντη.

⁴ Junt. & Ald. προσήμυνε, cujus lectionis mutandæ, gravem quidem, nullam fuisse causam affirmat R.

⁵ B. 3. ἐπιχειρεῖσθαι. In vertenda phrasi παρ' ἀξίαν ἐπιχειρ. Schirach priores prorsus secutus est interpretes: Das erste,

δοκύντων. ἔπειτα προσπίπτουτες οἱ ψιλοὶ, καὶ πρὶν ἢ τοῦ συνήθη λαβεῖν κόσμον καὶ διακριθῆναι κατὰ λόχος, κινῶντες αὐτὰς καὶ βιαζόμενοι πρὸς τὸ συντυχὸν ἀτάκτως ἠνάγκασαν μάχεσθαι. τέλος δὲ τῷ Καμίλλῳ τὰς ὀπλίτας ἐπάγοντος, οἱ μὲν, ἀνατεινόμενοι τὰς μαχαίρας, συνδραμεῖν ἔσπευδον, οἱ δὲ τοῖς ὕσσοις ἀπαντῶντες, καὶ σεσιδρωμένα μέρη ταῖς πληγαῖς ὑποφέροντες, ἀνέρεφον τὸν ἐκείνων σίδηρον μαλακὸν ὄντα καὶ λεπτῶς ἐληλαμένον, ὥστε κάμπησθαι ταχὺ καὶ διπλῆσαι τὰς μαχαίρας, τὰς δὲ θυρεὰς συμπεπάρθαι καὶ βαρύνεσθαι τῶν ὕσσων ἐφελκομένων. δι' ὃ καὶ μεθιστάμενοι τῶν ἰδίων ὀπλων, ἐπειρῶντο τοῖς ἐκείνων σφερέσθαι ¹, καὶ τὰς ὕσσας παραφέρειν, ἐπιλαμβανόμενοι ² ταῖς χερσίν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι γυμνὰς ὄρῶντες, ἤδη τοῖς ξίφεσιν ἐχρῶντο, καὶ φόνος μὲν ἦν πολλὸς τῶν προτακτῶν, Φυγὴ δὲ τῶν ἄλλων ἀπανταχόσε τῷ πεδίῳ. τὰς γὰρ λόφος καὶ τὰ ὑψηλὰ προκατεῖλήθει Κάμιλλος, τὸ δὲ στρατόπεδον διὰ τὸ θαρσεῖν ἀφρακτοῦ ἔχοντες, ἤδεσαν ἔ χαλεπῶς ἀλωσόμενοι. ταύτην τὴν μάχην ἕτεσιν ὕσερον τρισκαίδεκα ³ γενέσθαι λέγουσι τῆς Ῥώμης ἀλώσεως, καὶ βέβαιον ἐξ αὐτῆς Φρόνημα κατὰ

Αα 4

τῶν

erste, was den Galliern den Muth benahm, war, daß sie glaubten, es sei ihnen unanständig, zuerst angegriffen zu werden — non attendens ad rem ipsam, & ad ea, quæ R. bene observaverat, funditores cum omni reliqua armatura fuisse militiæ genus ignobile & contemnendum.

¹ Feste H. Steph. habetur in quibusdam *ἐμπλεκείσθαι*. R. accipit pro *συμπεριφέρεισθαι* sese accommodare, vertere, intorquere illam in partem, unde Romanorum arma in se infligerentur.

² B. 3. *ἐπιλαβόμενοι*.

³ Xyl. vertit anno, *post Romam captam XXIII.*, idque defendit ex Livio, & ratione magistratum, a Plutarcho etiam annotatorum, adjungens, notas numerorum esse causam multorum mendorum.

τῶν Κελτῶν ἐγγενέσθαι ¹ Ῥωμαίοις, σφόδρα δεδοκίσει τὰς βαρβάρους, ὡς τὸ πρῶτον διὰ νόσους καὶ τύχας, παραλόγως ², ἔ κατὰ κράτος, ὑπ' αὐτῶν νενικημένους. ἔτω δ' ἔν ὁ φόβος ἦν ἰχυρὸς, ὡσεὶ θεδαί νόμον, ἀφεῖσθαι τὰς ἱερεῖς στρατείας, χωρὶς ἂν μὴ Γαλατικὸς ἦ πόλεμος.

XLII. Τῶν μὲν ἔν στρατιωτικῶν ἀγῶνων ἔτος ἠγωνίσθη τῷ Καμίλλῳ τελευταῖος. τὴν γὰρ Οὐελιτράνων πόλιν εἶλεν ἐν παρέργῳ ³ ταύτης τῆς στρατείας, ἀμαχεῖ προσχωρήσασαν αὐτῷ. τῶν δὲ πολιτικῶν ὁ μέγιστος υπελείπετο, καὶ χαλεπώτατος, ὁ πρὸς τὸν δῆμον ⁴, ἰχυρὸν ἐπανήκοντα τῇ κίβη, καὶ βιαζόμενον ἐκ δημοτῶν ὑπατον ἀποδείξαι παρὰ τὸν καθεστῶτα νόμου. ἀντιπραττομένης ⁵ τῆς βελῆς, καὶ τὸν Καμίλλον ἐκ ἐώσης ἀποθέσθαι τὴν ἀρχὴν, ὡς μετ' ἰχυρῶς καὶ μεγάλης ἐξουσίας τῆς ἐκείνους μαχησομένων ⁶ ἂν βέλτιον ὑπὲρ τῆς ἀριστοκρατίας. ἐπεὶ δὲ προκαθήμενός τῷ Καμίλλῳ καὶ χρηματίζοντος ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, ὑπηρέτης πεμφθεὶς παρὰ τῶν δημάρχων, ἐπέλευσεν ἀπολεσθεῖν, καὶ τὴν χεῖρα τῷ σώματι προσῆγεν ⁷ ὡς ἀπάξων, κραυγὴ δὲ καὶ

τόρου-

¹ B. 3. γενέσθαι.

² V. παραλόγως.

³ Sic dedit R. de suo, articulum omittens, quem Vulg. interponunt.

⁴ Ita ex emendatione R. — Vulgatae dant ὑπελείπετο χαλεπώτερος πρὸς τὸν δῆμον.

⁵ R. mavult aut ἀντιπραττομένης, aut ἀντιπαραταττομένης.

⁶ Possē quidem hanc lectionem defendi, declarat R. quod βελῆ sit nomen multitudinis, & quod videatur Plutarchus a constructione directa & p'iana μαχησομένης ideo discessisse, quo caveret, nequis μαχησομένης copularet cum ἐξουσίας. Suspiciatur tamen potius. Plutarchum scripsisse μαχησομένους, ut ad Camillum redeat, & ἐκείνους tantundem valeat atque αὐτῶν, quomodo a Plutarcho saepe usurpatur.

⁷ Ita recte B. 3. — Vulg. προσῆγε. Id. in seq. κραυγαὶ pro κραυγῇ.

Θόρυβος, οἷος ἔπω, κατέχευε τὴν ἀγορὰν, τῶν μὲν περὶ
 τὸν Κάμιλλον ἄθάντων ἀπὸ τῆ βήματος τὸν δῆμιον ¹,
 τῶν δὲ πολλῶν κάτωθεν ἔλκειν ἐπιπελευομένων, ἀπορῶ-
 μενος τοῖς παρῶσι, τὴν μὲν ἀρχὴν ἔ προήκατο, τὰς
 δὲ βελευτὰς ἀναλαβῶν ἐβάδιζεν ἐπὶ τὴν σύγκλητον. καὶ
 πρὶν εἰσελθεῖν, μεταστροφείς εἰς ² τὸ Καπιτώλιον, ἠϋ-
 ξατο τοῖς Θεοῖς κατευθῆναι τὰ παρόντα πρὸς τὸ κάλ-
 λισον τέλος· ὑποχόμενος ναὸν Ὀμοιοίας καταστήσειν ³
 τῆς ταραχῆς κατασάσης. μεγάλη δ' ἀγῶνος ἐν τῇ
 συγκλήτῳ γενομένης πρὸς τὰς ἐναντίας γνώμης, ὅμως
 ἐνίκησεν ἡ μαλακωτέρα καὶ ⁴ ὑπέμεινα τῷ δήμῳ, καὶ
 διδῶσα τῶν ὑπάτων τὸν ἕτερον ἀπὸ τῆ πλήθους ἀρχαι-
 ρεσιάσαι. ταῦτα δ' ὡς τῇ βελῇ δοκῶντα τῆ διπλάτω-
 ρος ἀνειπόντος ἐν τῷ δήμῳ, παραχρῆμα, οἷον εἶδος,
 ἠδόμενοι τῇ βελῇ δηλλάτουντο, καὶ τὸν Κάμιλλον οἴκα-
 δε κρότῳ ⁵ καὶ βοῇ παρέπεμπον. τῇ δ' ὑπεραῖα συν-
 ελθόντες, ἐψηφίσαντο τῆς μὲν Ὀμοιοίας ἱερὸν, ὡσπερ
 ἠϋξατο ὁ Κάμιλλος, εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-
 σίαν ἀποπλῶν, ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἰδρῦσαθαι ⁶. ταῖς
 δὲ καλεσμέναις Λατίναις μίαν ἡμέραν προσθέντας, ἐορ-
 τάζειν τέσσαρας, παραυτίκα δὲ θύειν καὶ σεΦανηφο-
 ρεῖν ⁷ Ῥωμαίους ἅπαντας. τῶν δ' ἀρχαιρεσιῶν βρα-
 βευθέντων ὑπὸ Καμίλλῳ κατεσάθησαν ὑπατοὶ, Μάρκιος
 μὲν Αἰμίλιος, ἐκ πατρικίων, Λεύκιος δὲ Σέξτιος, ἐκ

Aa 5

δημο-

1 B. 3. δῆμιον.

2 R. mavult five ὡς, five πρὸς.

3 Teste H. Steph. quidam codd. habent ἰδρῦσειν, quod præfert. R. nescit, an infinitivus καταστήσειν sit delendus.

4 deest B. 3.; nec non in seq. ἐν τῷ δήμῳ deest ἐν.

5 R. mavult σὺν κρότῳ.

6 Post h. v. videtur R. deesse χαριστήριον, testimonium quo esset monumentumque memoris animi gratique.

7 B. 3. σεΦανηφορεῖν.

δημοτῶν πρῶτος. καὶ τῆτο τὸ ἰ πέρασ αἱ Καμίλλε
πράξεις ἔχον.

XLIII. Ἐν δὲ τῷ κατόπιν ἐνιαυτῷ λοιμᾶδης νό-
σος ἐμπεσῆσα τῇ Ῥώμῃ, τὸν μὲν ἄλλον ὄχλον ἐ περι-
ληπλὸν ἀριθμῶ διέφθειρε, τῶν ἀρχόντων τὰς πλείους.
ἐτελεύτησε δὲ καὶ Κάμιλλος ἡλικίας μὲν ἕνεκα ² καὶ
βίε τελειότητος, ὡς εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων, ὠραῖος,
ἀνιάσας δὲ Ῥωμαίς ὡς ἑδὲ σύμπαντες οἱ τῇ νόσῳ κατ'
ἐπεινον τὸν χρόνον ἀποθανόντες.

Π Ε Ρ Ι Κ Λ Η Σ.

ΞΕΝΟΥΣ τινὰς ἐν Ῥώμῃ πλοσίεσ, κυνῶν τέσσα 3
καὶ πιθήκων ἐν τοῖς Κόλποις περιφέροντας καὶ
ἀγαπῶντας ἰδὼν ὁ Καῖσαρ ⁴, ὡς εἶποιεν, ἠρώτησεν, εἰ
παιδία παρ' αὐτοῖς ἐ τίλλουσιν αἱ γυναῖκες ἡγεμονικῶς
σφόδρα νεθετήσας τὰς τὸ φύσει φιλητικὸν ἐν ἡμῖν καὶ
φιλόσοργον, εἰς θηρία καταναλίσκουσας, ἀνθρώποις
ὀφειλόμενον. ἀρ' ἔν ⁵, ἐπεὶ φιλομαθὲς τι κέκληται
καὶ

1 Articulum dedit R. de suo.

2 Ante h. v. dant vulgatæ ξν; quam partic. R. expunxit,
natam, ut ipsi videtur, ex eo, quod alii libri ἕνεκα, alii ἕνε-
κα (ita V.) scriptum exhiberent.

3 Anon. ἐκγονα, omiffis καὶ πιθήκων.

4 Post nomen hoc R. deesse videtur ἐπιτιμήσεως χάριν, in-
crepandi ergo, aut similis quæpiam sententia, cum absque hac
adjectione non pateret, unde addidisset ὡς εἶποιεν.

5 Judice R. bene habet hæc lectio, si accipis affirmative;
sin interrogative, legi vult ἀρ' ἔν ἔκ, ἐπεὶ — nonne igitur —
consentaneum est? — Post ἐπεὶ vulg. edd. addunt κυνῶν 7ε
καὶ πιθήκων ἐκγονα, quæ vocabula merito expunxit R. illuc ab
importunitate aut supinitate, aut nescio quo casu, lectorumve
errore perperam ingesta, & nihil aliud valentia, quam varian-
tem lectionem, vocabulorum, quæ primo statim versu hujus vi-
tæ leguntur, κυν. 7εκ. καὶ πιθ.

καὶ Φιλοθεάμον ἡμῶν ἢ ψυχὴ φύσει, λόγον ἔχει ψέ-
γειν, τὰς καταχρωμένους τέτρω πρὸς τὰ μηδεμίᾳς ἀξία
σπεδῆς ἀκέσματα καὶ θεάματα, τῶν δὲ καλῶν καὶ ἀφελί-
μων παραμελῶντας. τῇ μὲν γὰρ αἰδῆσει κατὰ πάθος
τῆς πληγῆς ¹ ἀντιλαμβάνομένη τῶν προστυγχανόντων,
ἴσως ἀνάγκη πᾶν τὸ Φαινόμενον, ἂν τε χρήσιμον, ἂν
τ' ἀχρησον ἦ, θεωρεῖν· τῷ ἤν δ' ἕκαστος ² εἰ βέλοιο
χρησθαι, καὶ τρέπειν ἑαυτὸν αἰεὶ καὶ μεταβάλλειν ῥᾶσκα
πρὸς τὸ δοκῶν πέφυκεν. ἄσε χρηὶ διώκειν τὸ βέλτι-
σον, ἵνα μὴ θεωρῆ μόνον, ἀλλὰ καὶ τρέφεται τῷ θεω-
ρεῖν. ὡς γὰρ ὀφθαλμῷ χροῶ πρόσφορος, ἧς τὸ ἀνθη-
ρὸν ἅμα καὶ τερπνὸν ἀναζωπυρεῖ, καὶ τρέφει τὴν
ὄψιν, ἔτω τὴν διάνοιαν ἐπάγειν δεῖ θεάμασιν, ἃ τῷ
χαίριεντι ³ πρὸς τὸ οἰκτεῖον αὐτὴν ἀγαθὸν ἐκκαλεῖ.
ταῦτα δ' ἐστὶν ἐν τοῖς ἀπ' ἀρετῆς ἔργοις, ἃ καὶ ζῆλόν
τινα καὶ προθυμίαν ἀγωγὸν εἰς μίμησιν ἐμποιεῖ τοῖς
ἰσορήσασιν ⁴. ἐπεὶ τῶν γ' ἄλλων ἐν εὐθύς ἀκολοθεῖ τῷ
θαυμάσαι τὸ πραχθῆν, ὁρμὴ πρὸς τὸ πράξαι. πολ-
λάκις δὲ καὶ τέναντίον, χαίροντες τῷ ἔργῳ, τῆ δη-
μικρῶ καταφρονῶμεν· ὡς ἐπὶ τῶν μύρων καὶ τῶν
ἀλκρυῶν, τέτοις μὲν ἠδόμεθα, τὰς δὲ βαφεῖς καὶ μυ-
ρεψᾶς, ἀνελευθέρους ἠγάμεθα καὶ βαναύσους. διὸ καλῶς
μὲν Ἀντιθένης, ἀκέσας, ὅτι σπεδαῖος ἐστὶν αὐλητῆς
Ἰσμηνίας· Ἄλλ' ἀνδρωπος, ἔφη, μοχθηρός· ἐ γὰρ
ἂν ἔτω ⁵ σπεδαῖος ἦν αὐλητῆς. ὁ δὲ Φίλιππος πρὸς
τὸν

1 Ita R. dedit pro vulg. τὴν πληγὴν, cum ἀντιλαμβ. con-
strui soleat cum gen. non cum accusf.

2 B. 3. Ald. ἕκαστον.

3 Ita dedit R. de suo, pro vulg. τῷ χαίρειν — amoenitate,
venustate sua. B. 3. τὸ χαίρειν.

4 Ita R. de suo, pro vulg. ἰσορήμασιν — iis, qui ejusmo-
di spectacula noscitarunt.

5 deest ἔτω B. 3. In Junt. legitur: ἐ γὰρ ἂν τὸ σπεδ.

τὸν υἱὸν ἐπιτερπῶς ἔν τινι πότῳ ψήλαντα ¹ καὶ κατα-
τέχνως εἶπεν. Οὐκ αἰχύνῃ καλῶς ἔτω ψάλλαν; ἀρ-
κει γὰρ, ἂν βασιλεὺς ἀπροῤῥθαι ψαλλόντων χολάζῃ-
καὶ πολὺ νέμει ² ταῖς Μύσαις, ἐτέρων ἀγωνιζομένων τὰ
τοιαῦτα, θεατῆς γιγνόμενος.

II. Ἡ δ' αὐτεργία τῶν ταπεινῶν, τῆς εἰς τὰ
καλὰ ³ ῥαθυμίας μάρτυρα τὸν ἐν τοῖς ἀχρήστοις πόνον
παρέχεται καθ' αὐτῆς καὶ ἄδεις εὐφυῆς νέος, ἢ τὸν
ἐν Πίσῃ θεασάμενος Δία, γενέσθαι Φειδίας ἐπεθύμησεν,
ἢ τὴν Ἥραν τὴν ἐν Ἄργει, Πολύκλειτος, ἐδ' Ἀνα-
κρέων, ἢ Φιλήμων, ἢ Ἀρχίλοχος, ἢ οἱ αὐτῶν τοῖς
ποιήμασιν. ἔ γὰρ ἀναγκαῖον, εἰ τέρπει τὸ ἔργον ὡς
χάριεν, ἄξιον σπαδῆς εἶναι καὶ τὸν εἰργασμένον ⁴.
ἔθεν ἐδ' ἀφελεῖ τὰ τοιαῦτα τὰς θεωμένων, πρὸς ἃ
μιμητικὸς ἔ γίνεται ζῆλος, ἐδ' ἀνάδοσις κινῆσα προ-
θυμίαν

¹ V. ψαλλόντα. Seq. κατατέχνως dedit R. de suo pro vulg.
κατατεχνικῶς, cum non dici soleat adj. κατατεχνικός, sed κα-
τάτεχνοι. Ortam esse hanc lectionem suspicatur e scholio τεχν-
νικῶς, superscripto. Hanc vocem ipsam τεχνικῶς voluit H.
Steph.

² Hanc lectionem dedit H. Steph. pro νέμη, quam exhi-
bet B. 3. Junt. Ald. hac ex causa, quod non intelligat Plut.
ἀρκει, ἂν νέμη, sed tantum ἀρκει, ἂν χολάζῃ. Auctoritatem
quidem vetustatis secutus est R. in textu, & revocavit νέμη,
aptum, dicens, esse hunc conjunctivum ex ἂν, & ita locum in-
terpretans: sufficit regem Musis honorem habere, qui honos
magnus est, in eo, ut alios spectet, musicorum certaminum
documenta edentes. — Attamen subjungit idem ipse huic an-
notationi: „Veruntamen nunc mallet, vetustati tantum a me
delatum non fuisse, ut novam lectionem, νέμει, quæ utique
præstat, ei cedere cogerem.“ Hinc satius putavi, hanc lectio-
nem Stephanicam, quam R. ipse præfert, textui reddere.

³ R. mavult πρὸς τὰ καλὰ. Si lect. vulg. bene habet, ac-
cipiendum erit pro ἐν τοῖς καλοῖς.

⁴ V. τὸν εἰργασμένον. B. 3. τῶν εἰργασμένων. — Partic.
καὶ ante τὸν dedit R. de suo.

θυμίαν καὶ ὄρμην ¹ ἐπὶ τὴν ἐξομοίωσιν. ἀλλ' ἢ γ' ἀρετῇ ταῖς πράξεσιν εὐδὺς ἔτω διατίθησιν, ὥσε ἅμα θαυμάζεσθαι τὰ ἔργα, καὶ ζηλεῖσθαι τὰς εἰργασμένους. τῶν μὲν γὰρ ἐκ τῆς τύχης ἀγαθῶν, τὰς κηήσεις καὶ ἀπολαύσεις, τῶν δ' ἀπ' ἀρετῆς, τὰς πράξεις ἀγαπῶμεν. καὶ τὰ μὲν ἡμῖν παρ' ἐτέρων, τὰ δὲ μᾶλλον ἐτέροις παρ' ἡμῶν ὑπάρχειν βελομέθα. τὸ γὰρ καλὸν ἐφ' αὐτὸ πρακτικῶς κινεῖ, καὶ πρακτικῆν εὐδὺς ὄρμην ἐντίθησιν, ἡθοιοῦν, ἔ τῇ μιμήσει τὸν θεατῆν, ἀλλὰ τῇ ἰσορρίᾳ τὰ ἔργα, τὴν ² προαίρεσιν παρεχόμενον. ἔδοξεν ἔτι καὶ ἡμῖν ἐνδιατρίψαι τῇ περὶ τὰς βίας ἀναγραφῇ καὶ τῆτο τὸ βιβλίον δέοντον συντετάχαμεν, τὸν Περικλέους βίον, καὶ τὸν Φαβίε Μαξίμου, τὸ διαπολεμησάντος πρὸς Ἀννίβαν, περιέχον, ἀνδρῶν κατὰ τε τὰς ἄλλας ἀρετὰς ὁμοίων, μάλιστα δὲ πραότητα καὶ δικαιοσύνην, καὶ τὸ ³ δύνασθαι φέρειν δῆμων καὶ συναρχάντων ἀγνωμοσύνας, ὠφελιμωτάτων ταῖς πατρίσι γενομένων. εἰ δ' ὄρθως σοχαζόμεθα τὸ δέοντος ⁴, ἔξεσι κρύειν ἐκ τῶν γραφομένων.

III. Περικλῆς γὰρ ⁵ τὴν μὲν Φυλὴν ἦν Ἀκαμαντίδης, τὸν δὲ δῆμον Χολαργεὺς, οἷος δὲ καὶ γένος τὸ πρῶτος κατ' ἀμφοτέρους. Ἐάνδιστος γὰρ ὁ νικῆσας ἐν

Μυκά-

¹ Ita dedit R. de suo pro vulg. ἀφορμῆν. quod sententia repugnabat. Non negat, etiam ἐφορμῆν dari potuisse; præferre tamen voluit simplicius & usitatus.

² Ante hanc vocem R. videtur deesse σύμφωνον, aut simile quid.

³ Anon. πραότητι δικαιοσύνη καὶ ἡ. Quam lesionem probat Br. eam referens ad ὠφελιμωτάτων. R. lect. vulg. retinuit, a κατὰ præmissis restam.

⁴ Teste H. Steph. etiam habetur πρέποντος, quod ipsi magis placet.

⁵ B. 3. & V. add. ἦν, quod Br. necessarium censet, & R. post Φυλὴν recepit. Casus accus. seq. τὴν Φύλ. τὸν δῆμ. dedit R. de suo pro vulg. τῶν μὲν Φυλῶν — τῶν δὲ δῆμων.

Μικάλη τὰς βασιλέως ¹ στρατηγός, ἔγημεν Ἀγαρίσῃν Κλειθέως ἔγγονον, ὃς ἐξήλασε τὰς ² Πεισιπρατίδας, καὶ κατέλυσε τὴν τυραννίδα γενναίως, καὶ νόμους ἔθετο, καὶ πολιτείαν ἄριστα κειραμένην πρὸς ὁμόνοιαν καὶ σωτηρίαν κατέστησεν. αὕτη κατὰ τὰς ὕπνας ἔδοξε τεκεῖν λέοντα, καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ἔτεκε Περικλέα, τὰ μὲν ἄλλα τὴν ἰδέαν τῶ σώματος ἀμεμπτον, προμήμη δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ἀσύμμετρον. ὄφειν αἱ μὲν εἰκόνες αὐτῶ σχεδὸν ἅπασαι κρᾶνεσι περιέχονται, μὴ βελομένων, ὡς εἶπικε, τῶν τεχνιτῶν ἐξουεῖδίζειν. οἱ δ' Ἀττικοὶ ποιηταὶ χινοπέφαλον αὐτὸν ἐκάλεον. τὴν γὰρ σιλήξαν ἔστιν ὅτε καὶ χῖνον ὀνομάζουσι. τῶν δὲ κωμικῶν ὁ μὲν Κρατῖνος ἐν Χείροσι. Στάσις δὲ (Φησί) καὶ πρεσβυγενὴς Χρόνος ³, ἀλλήλοισι μιγέντε μέγιστον τίμητον τύραννον, ὃν δὴ κεφαληγετέραν Θεαὶ καλέουσι. Καὶ πάλιν ἐν Νεμέσει. Μόλ', ὦ Ζεῦ ξένιε καὶ μακάριε. Τηλευκείδης δὲ, ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἠπορημένον κατῆθαι Φησιν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει κερηβαρῆντα, ποτὲ δὲ ⁴ μόνον ἐκ κεφαλῆς ἐνδενακλίνας θόρυβον πολὺν ἐξανατέλλειν. ὁ δ' Εὐπόλις ἐν τοῖς Δήμοις ⁵ πυρραινόμενος περὶ ἐκάστων τῶν ἀναβεβηκότων ἐξ ἄδα δημαγωγῶν, ὡς ὁ Περικλῆς ἰωκομάθη τελευταῖος.

Ὅτι περ κεφάλαιον τῶν κάτωθεν ἡγάγες.

IV.

¹ B. 3. βασιλέων.

² Hunc artic. addidit R. de suo.

³ In his versibus seqq. extant lect. variantes. Pro Χρόν. dat Anon. Κρόνος. Pro μιγ. μυγ. V. μιγέντες μέγιστε; pro τύραννον Anon. Τιτᾶνα, quæ lectio Br. placet, & teste H. Steph. pro ξένιε quidam habent μέγιστε, & pro μακάριε omnes ejus codd. κάριε. Anon. dat μακροκάρηνε. Br. autem defendit μακάριε, ex explicatione Dacerii, quod hæc vox tanquam composita sit ex μα particula augmentativa & κάρια, caput.

⁴ deest δὲ B. 3. Junt.

⁵ Junt. dat τοῖς ἐν δήμοις. Quæ lectio si probatur, R. legendum censet πυρραινόμενοις — iis, qui in fabula Demi dicta percontantur. Vulgatam peperit Aldina.

IV. Διδάσκαλον δ' αὐτῶ τῶν μωσιῶν, οἱ πλείστοι Δάμωνα γενέσθαι λέγουσιν, ἔ Φασὶ δεῖν τὸνομα βραχύνοντας τὴν ¹ προτέραν συλλαβὴν ἐπιφέρειν. Ἀριστοτέλης δὲ παρὰ Πυθοκλείδῃ τὴν ² μωσιῶν αὐτὴν διάπονηθῆναι τὸν ἄνδρα Φησίν. ὁ δὲ Δάμων ἔοικεν, ἄκρος ὢν σοφιστῆς, καταδύεσθαι μὲν εἰς τὸ τῆς μωσιῶν ὄνομα, πρὸς τὰς πολλὰς ἐπιρυπτόμενος τὴν δεινότητα. τῷ δὲ Περικλεῖ συνῆν ³, κατὰπερ' ἀθλητῆ τῶν πολιτικῶν ἀλείπτῆς καὶ διδάσκαλος. ἔ μὴν ἔλαθεν ὁ Δάμων τῆ λύρα παρακαλύμματι χρώμενος, ἀλλ' ὡς μεγαλοπράγματι καὶ Φιλοτύρανος, ἐξωστρακίδῃ καὶ παρέχε τοῖς κωμικοῖς διατριβὴν. ὁ γὰρ Πλάτων καὶ πυνθανόμενον αὐτῶ τινὰ πεποιθῆμεν ἔτω.

Πρῶτον μὲν ἔν μοι λέξον ἀντιβολῶ· σὺ γὰρ, Ὡς Φασιν, ὦ Χείρων ⁴, ἐξέδρεψας Περικλεῶς διήκασε δὲ Περικλῆς καὶ Ζήνωνος τῶ Ἐλεάτῃ, πραγματευομένῃ ⁵ περὶ Φύσιν, ὡς Παρμενίδης· ἐλεγκτικὴν δὲ τινὰ, καὶ δι' ἐναντιολογίας ⁶ εἰς ἀπορίαν κατακλείσσαν ἐξασκήσαντος ἔξιν, ὡσπερ καὶ Τίμων ὁ Φλιάσιος εἴρηκε διὰ τῶν.

Ἀμφοτερογλώσσε τε μέγα σθένος ἐν ἀπατηλῶν ⁷ Ζήνωνος, πάντων ἐπιλήτορος.

ὁ δὲ πλείστα Περικλεῖ συγγενόμενος, καὶ μάλιστα περιθεις ὄγκον αὐτῶ ⁸ καὶ Φρόνημα δημαγωγίας ἐμβριδέ-
σερον

1 Hunc artic. e Junt. & Ald. R. revocavit. Eum dat Frst.

2 Hunc artic. dedit R. de suo; sequens αὐτὴν idem sufficit arbitrato suo in locum particulæ ἀν, quæ est in vulgatis, & quam Br. otiosam prorsusque delendam censebat.

3 R. mavult συνεῖναι, ut aptum sit ex ἔοικεν.

4 V. ὁ χείρων.

5 R. susp. πραγματευομένη μὲν καὶ αὐτῆ περὶ Φ.

6 Teste H. Steph. legitur etiam δι' ἀντιλογίας.

7 V. Anon. ἀλαπαδόν, uti & legitur apud Diog. Laërt. in vita Zenonis.

8 V. αὐτῶ.

φερον, ὅπως τε μετεωρίσας καὶ συνεξάρσας τὸ ἀξίωμα
τῆ ἡθρας, Ἀναξαγόρας ἦν ὁ Κλαζομένιος· ὃν οἱ τότε
ἄνθρωποι Νῆν προσηγόρευον, εἴτε τὴν σύνεσιν αὐτῆ
μεγάλην εἰς Φυσιολογίαν καὶ περιττὴν διαφανεῖσθαι θαυ-
μάσαντες, εἶθ' ὅτι τοῖς ὅλοις πρῶτος ἐ τύχην, ἐθ' ἀνάγκη-
ν, διακωσμήσεως ἀρχὴν, ἀλλὰ νῆν ἐπέσθησε καθαρὸν
καὶ ἄκρατον, ἐν μεμιγμένοις ¹ πᾶσι τοῖς ἄλλοις, ἀπο-
κρίνοντα τὰς ὁμοιομερείας.

V. Τῆτον ὑπερφυῶς τὸν ἄνδρα θαυμάσας ὁ Περι-
κλῆς, καὶ τῆς λεγομένης μετεωρολογίας καὶ μεταρσιο-
λεχίας ὑποπιμπλάμενος, ἐ μόνον, ὡς εἶποιε, τὸ Φρόνη-
μα σοβαρὸν, καὶ τὸν λόγον ὑψηλὸν εἶχε καὶ καθαρὸν
ὀχληκῆς καὶ πανέργου βωμολοχίας, ἀλλὰ καὶ προσώπε
σύσασις ² ἄθρυπτος εἰς γέλωτα, καὶ πρῶτης πορείας,
καὶ κατασολὴ περιβολῆς πρὸς ἑδὲν ἐκλαραττομένη πά-
θος ἐν τῷ λέγειν, καὶ πλάσμα Φωνῆς ἀθόρυβον, καὶ
ὅσα ταυῦτα, πάντας θαυμασῶς ἐξέπληττε. λοιδορέμε-
νος γὰρ ποτε καὶ κακῶς ἀκέων ὑπὸ τινος τῶν βδελυ-
ρῶν καὶ ἀκολάσων ὅλην ἡμέραν, ὑπέμεινε σιωπῇ κατ'
ἀγορὰν ἅμα τι τῶν ἐπειγόντων καταπραττομένος· ἐσπέ-
ρας δ' ἀπῆει κοσμίως οἰκίαν, παρανολεθῆντος τῆ ἀν-
θρώπου, καὶ πάσῃ χρωμένῃ βλασφημίᾳ πρὸς αὐτόν.
ὡς δ' ἐμελλεν εἰσιέναι σιότης θυτος ἤδη, προσέταξε τι-
νὶ τῶν οἰκετῶν, Φῶς λαβόντι, παραπέμψαι καὶ κατα-
σῆσαι πρὸς τὴν οἰκίαν τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ ποιητῆς
Ἴων μοθωνικὴν Φησι τὴν ὁμιλίαν καὶ ὑπότυπον εἶναι
τῆ Περικλέας, καὶ ταῖς μεγαλαυχίαις αὐτῆ πολλὴν
ὑπερ-

¹ Ita, duobus vocabulis, R. dedit de suo pro vulg. ἐμ-
μεμιγμένοις, uno vocabulo — reliquis in rebus omnibus com-
mixtis & inter se perturbatis. Br. voluit ἐμμεμιγμένον, scil.
νῆν.

² V. e Junt. σύσασις; Junt. in seq. dat ἄθρυπτον. Anon.
retinet accusativum σύσασιν ἄθρυπτον εἰς γέλωτα, καὶ πρῶτητα
πορείας, καὶ κατασολὴν περιβολῆς πρὸς ἑδὲν ἐκλαραττομένην.

ὑπεροψίαν ἀναμειχθῆναι καὶ περιφρόνησιν τῶν ἄλλων. ἐπαινεῖ δὲ τὸ Κίμωνος ἐμμελές καὶ ὑγρὸν καὶ μεμικρωμένον ἐν ταῖς περιφοραῖς. ἀλλ' Ἴωνα μὲν, ὡς περ τραγικὴν διδασκαλίαν, ἀξιῶντα τὴν ἀρετὴν ἔχειν τι πάντως καὶ σατυρικὸν μέρος, εἰμεν· τὰς δὲ τῶ Περικλῆος τὴν σεμνότητα, δοξοκομίαν τε καὶ τυφον ἀποκαλέντας, ὃ Ζήνων παρειάλει καὶ αὐτὰς τι τοιῆτον ¹ δοξοκοπεῖν, ὡς τῆς προσποιήσεως αὐτῆς τῶν καλῶν ὑποποιήσεως τινὰ λεληθότως ζῆλον καὶ συνήθειαν.

VI. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα τῆς Ἀναξαγόρου συνέσιας ἀπέλαυσε Περικλῆς· ἀλλὰ καὶ δεισιδαιμονίας δοκεῖ γενέσθαι κατ' ὑπέρτερος, ὅση ² πρὸς τὰ μετέωρα θάμβος ἐργάζεται τοῖς αὐτῶν τε τέτων τὰς αἰτίας ἀγνοῶσι, καὶ περὶ τὰ θεῖα δαιμονῶσι ³ καὶ ταραττομένοις δι' ἀπειρίαν αὐτῶν ἦν ὁ φυσικὸς λόγος ἀπαλλάττων, ἀντὶ τῆς φοβεραῆς καὶ φλεγμανέσεως δεισιδαιμονίας, τὴν ἀσφαλῆ μετ' ἐλπίδων ⁴ ἀγαθῶν εὐσέβειαν ἐνεργάζεται. λέγεται δὲ ποτε κριεῖ μονόκρω κεφαλῆν ἐξ ἀγρῶ τῷ Περικλεῖ κομιθῆναι, καὶ Λάμπωνα μὲν τὸν μάντιν, ὡς εἶδε τὸ κέρασ ἰχυρὸν καὶ σερεδὸν ἐκ μέσσε τῶ μετώπε πεφυκός, εἰπεῖν, ὅτι δυοῖν ⁵ ἕσων ἐν τῇ πόλει δυνασειῶν, τῆς Θεουδίδε καὶ Περικλῆος, εἰς ἓνα περισήσεται τὸ κράτος, παρ' ᾧ γένοιτο τὸ σημεῖον· τὸν δ' Ἀναξαγόραν, τῶ κρανίσι διακοπέντος ἐπιδειξαι τὸν ἐγκέφαλον ἐπεπληρωμένον τῇ βάσει, ἀλλ' ὄξυν ὡς περ ὠδὸν, ἐκ τῶ πάντος ἀγγεῖσι συνωλιθιχότα κατὰ τὸν τῆπον ἐκείνον, ὅθεν ἡ ρίζα τῶ κέρα-

ΤΟΣ

¹ B. 3. τοιῆτα.

² Anon. ὅσην ἴδ. Paulo post idem ἐνεργάζεται, προ ἐργάζεται.

³ Br. legi vult ἀδημονῶσι, moerore anxiiis.

⁴ Ante has voces Br. mavult καί.

⁵ V. δυεῖν.

τος εἶχε τὴν ἀρχήν. καὶ τότε μὲν θάυμαθῆναι τὸν Ἀναξαγόραν ὑπὸ τῶν παρόντων, ὀλίγα δ' ὑπερον τὸν Λάμπωνα, τῶ μὲν Θεκυδίδε καταλυθέντος, τῶν δὲ τῶ δήμῳ πραγμάτων ὁμαλῶς ἀπάντων ὑπὸ τῷ Περικλεῖ γενομένων.* ἐκάλυε δ' ἄδεν, οἶμαι, καὶ τὸν Φυσιπὸν ἐπιτυγχάνειν, καὶ τὸν μάντιν, τῶ μὲν τὴν αἰτίαν, τῶ δὲ τὸ τέλος καλῶς ἐλαμβάνοντος. ὑπέκειτο γὰρ τῷ μὲν, ἐν τίνων γέγονε ¹, καὶ πῶς πέφυκε, θεωρησαί τῷ δὲ, πρὸς τί γέγονε, καὶ τί σημαίνει, προειπεῖν. οἱ δὲ τῆς αἰτίας τὴν εὔρεσιν, ἀναίρεσιν εἶναι λέγοντες τῶ σημεία, ἐν ἐπιποθέσιν ἅμα τοῖς θεοῖς καὶ τὰ τεχνητὰ ² τῶν συμβόλων ἀθετῶντες, ψόφους τε δίσκων, καὶ Φῶτα πυρσῶν, καὶ γνωμόνων ἀποσκιασμός. ὧν ἕκασον αἰτία τινὶ καὶ κατασκευῇ, σημείον εἶναι τινος πεποίηται. ταῦτα μὲν ἔν ³ ἴσως ἑτέρας ἐσὶ πραγματείας.

VII. Ὁ δὲ Περικλῆς, νέος μὲν ὢν, σφόδρα τὸν δῆμον εὐλαβεῖτο. καὶ γὰρ ἐδόκει Πεισιφράτῳ τῷ τυράννῳ τὸ εἶδος ἐμφερῆς εἶναι, τὴν τε Φωνὴν ἠδεῖαν ἔσαν αὐτῶ καὶ τὴν γλῶσσαν εὐτροχον ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ ταχεῖαν οἱ σφόδρα γέροντες ἐξεπλήττουτο πρὸς τὴν ὁμοιότητα. πλέτε δὲ καὶ γένους προσόντος αὐτῶ
λαμ-

¹ Ita R. dedit de suo pro vulg. γεγονότα.

² Br. hæc vox rarior displicet; cumque in B. 3. sit γὰρ νητὰ, una addita littera, legendum censet γὰρ νητὰ, ut opponatur præcedenti γοῖς θεοῖς. Idem Lapum legisse suspicatur γὰρ γεμαρτὰ, cum veritas conjiçendi artem. R. Τεχνητὰ σύμβολα explicat per indicia rerum ab aliis rebus effecta vel existentia, non a natura procreatis, sed ab arte humana elaboratis, ut læda ardens, & gnomon umbra tempus significans, sunt res hominum manibus comparatæ, per quas nonnulla indicantur, quæ videntes intelligunt vel conjeçtant — σύμβολα, δι' ὧν συμβάλλεται γι ὑπὸ τῶν δρώτων.

³ Cum hæc partic. Junt. & Ald. desit, suspicatur R. Plutarchum pro more suo loquendi dedisse καὶ ταῦτα μὲν ἴσως.

λαμπρῶ, καὶ Φίλων, οἱ πλείστον ἠδύναντο, Φοβόμενος ἐξοστρακισθῆναι, τῶν μὲν πολιτικῶν ἑδὲν ἔπραττεν, ἐν δὲ ταῖς στρατείαις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἦν καὶ Φιλοκλύδουτος. ἐπεὶ δ' Ἀριστείδης μὲν ἀποτεθνήκει, καὶ Θεμιστοκλῆς ἐξεπεπλῆνκει, Κίμωνα δ' αἱ στρατεῖαι τὰ πολλὰ τῆς Ἑλλάδος ἔξω κατεῖχον, ἔτω δὴ Φέρων ὁ Περιπλῆς τῷ δήμῳ προσένειμεν ἑαυτὸν, ἀντὶ τῶν πλεσίων καὶ ὀλίγων τὰ τῶν πολλῶν καὶ πενήτων ἐλόμενος, παρὰ τὴν αὐτῶ φύσιν ἤμισα δημοτικὴν ἔσαν. ἀλλ', ὡς ἔοικε, δεδιὼς μὲν ὑποψία περιπεσεῖν τυραννίδος, ὄρων δ' ἀριστοκρατικὸν τὸν Κίμωνα, καὶ διαφερόντως ὑπὸ τῶν καλῶν ἀγαθῶν ¹ ἀγαπάμενον, ὑπῆλθε τὰς πολλὰς, ἀσφάλειαν μὲν ἑαυτῷ, δύναμιν δὲ κατ' ἐκείνην παρασκευαζόμενος. εὐθύς δὲ καὶ τοῖς περὶ τὴν δίκαιαν, ἑτέραν τάξιν ὑπέστηκεν. ὁδὸν τε γὰρ ἐν ἄσει μίαν ἐωρᾶτο τὴν ἐπ' ἀγορᾶν καὶ τὸ βελευτήριον πορευόμενος· κλήσεις τε δεῖπνων καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν Φιλοφροσύνην καὶ συνηθείαν ἐξέλιπεν. ὡς' ἐν ² οἷς ἐπολιτεύσατο χρόνοις, μακροῖς γενομένοις, πρὸς μηδένα τῶν Φίλων ἐπὶ δεῖπνον ἐλθεῖν· πλὴν ³ Εὐρυπτολέμῃ τῷ ἀνεψιῷ γαμῆντος, ἄχρι τῶν σπονδῶν ⁴ παραγενόμενος, εὐθύς ἐξανέστη. δειναὶ γὰρ αἱ Φιλοφροσύναι παντὸς ὄγκου περιγενέσθαι, καὶ δυσφύλακτον ἐν συνηθείᾳ τὸ πρὸς δόξαν σεμνὸν ἐσι. τῆς ⁵ ἀληθινῆς δ' ἀρετῆς κάλλισα φαίνεται τὰ μάλισα φαινόμενα, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἑδὲν ἔτω θαυμάσιον τοῖς ἐκείνους, ὡς ὁ κατ' ἡμέραν βίος τοῖς συνᾶσιν ⁶. ὁ δὲ, καὶ τῷ δήμῳ τὸ συνεχὲς φεύ-

Bb 2

γων

¹ B. 3. addit ἀνδρῶν.

² Ita dedit R. de suo pro vulg. ὡς ἐν.

³ V. πρὶν.

⁴ B. 3. τῶν ποδῶν.

⁵ Secutus est h. l. R. auctoritatem Br. cui ita distingui & scribi placuit. Vulg. lect. hæc est: σεμνόν, ἐπὶ τῆς ἀλ. &c.

⁶ R. aut delenda videntur duo vocabula τοῖς συνᾶσιν, aut addendum φαῖλος vel ἐκφαυλιστός, ut sententia sit sive istæ:

extra-

γαν καὶ τὸν κόρον, οἷον ἐκ διαλειμμάτων ἐπλησίαζεν ¹, ἐκ ἐπὶ παντὶ πράγματι λέγων, ἕδ' αἰεὶ παριῶν εἰς τὸ πλήθος, ἀλλ' ἑαυτὸν, ὥσπερ τὴν Σαλαμινίαν τριήρη, Φησί· Κριτόλοχος, πρὸς τὰς μεγάλας χρείας ἐπιδιδῶς, τὰλλα δὲ, Φίλας καὶ ῥήτορας ἐταίρους ² καθιεὶς ἐπρατεύεν. ὦν ἕνα Φασὶ γενέσθαι τὸν Ἐφιάλτην, ὃς κατέλυσε τὸ κράτος τῆς ἐξ Ἀρείας πάγος βελῆς, πολλὴν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, καὶ αἰρατοῦ τοῖς πολίταις ἐλευθερίαν οἰνοχοῶν. ὑφ' ἧς, ὥσπερ ἵππον, ἐξυβρίσαντα τὸν δῆμιον οἱ κωμωδοποιοὶ λέγουσι, πειθαρχεῖν ἐπέτι τολμᾶν, ἀλλὰ δάκνειν τὴν Εὐβοίαν, καὶ ταῖς νήσοις ἐπιπηδᾶν.

VIII. Τῇ μέντοι περὶ τὸν βίον κατασκευῇ καὶ τῷ μεγέθει τῶ Φρονήματος ἀρμόζοντα λόγον, ὥσπερ ὄργανον, ἐξαρτυρόμενος παρέτεινε ³ πολλαχῶς τὸν Ἀναξαγόραν· οἷον βαφῆν ⁴, τῇ ῥητορικῇ τὴν Φυσιολογίαν ὑπο-

extraneis nihil perinde mirandum videtur virorum bonorum, quam vita domestica, sive hæc: cum vita virorum fortium domestica familiaribus contemnenda videtur, tum eadem extraneis videtur inprimis venerabilis.

1 R. *sup.* ἐπλησίαζεν, concionatus est.

2 Lapum legisse ἐτέροις, aliis vertentem, annotat Xyl.

3 Br. placet lect. B. 3. *παρηνέτεινε*. V. *παρέτεινεν ἢ κατέπεινεν*. R. *παραινέτεινε* significare videtur h. l. torquere veluti atque exagitare, h. e. crebro citare & usurpare, ut dicat Plutarchus, Periclem in concionando sæpissime artes ab Anaxagora acceptas ad usum vocasse.

4 Sequitur R. in h. v. auctoritatem Br. qui βαφῆν legi voluit pro βαφῆ. — Tinctura, qua ferrum solidatur, & in chalybem vertitur, firmum tenaxque, sed & flexile atque elasticum & acutum secansque redditur, h. l. βαφῆ appellatur. Rhetorica, s. exercitatio allocutionum in concione populi habendarum, comparatur cum ferro, nobilitando atque perficiendo per βαφῆν hanc, h. e. per disputationes e physica depromptas, qua universus philosophiæ ambitus intelligitur. — ὑποχεῖν vel ὑποχεῖσθαι est clam, paulatim, sine sensu instillare, infundere.

ὑποχεόμενος. τὸ γὰρ ὑψηλόνεν τῆτο καὶ πάντη τε-
 λεσιργόν, ὡς ὁ Θεῖος Πλάτων Φησί, πρὸς τῷ εὐφυῆς
 εἶναι, κησάμενος ἐν Φυσιολογίας, καὶ τὸ πρόσφορον
 ἐλκύσας ἐπὶ τὴν τῶν λόγων τέχνην, πολὺ πάντων δι-
 ἤνευκε. διὸ καὶ τὴν ἐπίκλησιν ¹ αὐτῷ γενέσθαι λέγα-
 σι· καίτοι τινὲς ἀπὸ τῶν, οἷς ἐκόσμησε τὴν πόλιν,
 οἱ δ' ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ταῖς στρατηγίαις ἐυ-
 νάμεως, Ὀλύμπιον αὐτὸν οἶονται προσαγορευθῆναι· καὶ
 συνδραμεῖν ἄδεν ἀπέοικεν ἀπὸ πολλῶν προσόντων τῷ
 ἀνδρὶ τὴν δόξαν ². αἱ μέντοι κωμωδίαί τῶν τότε δι-
 δασκάλων σπερδῆ τε πολλὰς καὶ μετὰ γέλωτος ἀφεικό-
 των Φωνὰς εἰς αὐτὸν, ἐπὶ τῷ λόγῳ μάλιστὰ τὴν προσ-
 ωνυμίαν γενέσθαι δηλῶσι, βροντῶν μὲν αὐτὸν καὶ ἀερά-
 πλειν, ὅτε δημηγοροῖη, δεινὸν δὲ κεραινον ἐν τῇ ³
 γλώσση Φέρειν λεγόντων. διαμνημονεύεται δὲ τις καὶ
 Θεουδίδης τῆ Μιλησίης λόγος, εἰς τὴν δεινότητα τῆ Πε-
 ρικλέως μετὰ παιδιᾶς εἰρημένος. ἦν μὲν γὰρ ὁ Θεου-
 δίδης τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, καὶ πλείστον ἀντε-
 πολιτεύσατο τῷ Περικλεῖ χρόνον· Ἀρχιδάμης δὲ, τῆ
 Λακεδαιμονίων βασιλέως, πυρθανομένης, πότερον αὐτὸς,
 ἢ Περικλῆς, παλαιεὶ βέλτιον· Ὅταν, εἶπεν, ἐγὼ κα-
 ταβάλω παλαιῶν, ἐκεῖνος ἀντιλέγων, ὡς ἐπέπρωκε ⁴,
 νικῶ, καὶ μεταπαίθει τὰς ὀρώντας. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ
 αὐτὸς ὁ Περικλῆς περὶ τὸν λόγον εὐλαβῆς ἦν, ὡς' αἰεὶ
 πρὸς τὸ βῆμα βαδίζων ἤρχετο τοῖς Θεοῖς μηδὲ ῥῆμα
 μηδὲν ἐπιτεσεῖν ἄκοντος αὐτῆ πρὸς τὴν προκειμένην
 χρεῖαν ἀνάρμοσον. ἐγγραφοι μὲν ἐν ἄδεν ἀπολέλοιπε,
 πλὴν τῶν ψηφισμάτων· ἀπομνημονεύεται δ' ὀλίγα παν-

Bb 3

τάπα-

1 Anon. addit Ὀλυμπία ἐπικλ.

2 Vulg. dant τῷ ἀνδρὶ αὐτῷ τὴν δ. — R. αὐτῷ expunxit,
 quod aut e varia lectione, aut e scholio natum esse videatur.

3 Hunc artic. R. de suo dedit.

4 V. πέπρωκε.

τάπασιν· ὄϊον, τὸ τὴν Αἴγιναν ὡς λήμνην τῆ Πειραιῶς ἀφελεῖν κελεῦσαι· καὶ τὸ, τὸν πόλεμον ἤδη Φᾶναι καθορᾶν ἀπὸ Πελοποννήσου προσφερόμενον. καὶ ποτε τῆ Σοφοιλέας, ὅτε συστρατηγῶν ἐξέπλευσε μετ' αὐτῆ, παῖδα καλὸν ἐπαινέσαντος· Οὐ μόνον, ἔφη, τὰς χεῖρας, ὡ Σοφοίλεις, δεῖ καθαράς ἔχειν τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ τὰς ὄψεις. ὁ δὲ Στησίμβροτος Φησὶν, ὅτι τὰς ἐν Σάμῳ τεθυητότας ἐγνωμιάζων ἐπὶ τῆ βήματος, ἀθανάτους ἔλεγε γεγονέναι, κατὰπερ τὰς Θεάς. ἔ γὰρ ἐκείνης αὐτὰς ὀρῶμεν, ἐλλὰ ταῖς τιμαῖς, ἃς ἔχεις, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἃ παρέχουσιν ¹, ἀθανάτους εἶναι τευμαιρόμεθα· ταῦτ' ἐν ὑπάρχειν καὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανῶσιν.

IX. Ἐπεὶ δὲ Θεουδίδης μὲν ἀριστοκρατικὴν τινὰ τὴν τῆ Περιπέας ὑπογράφει πολιτείαν, λόγῳ μὲν ἕσαν δημοκρατικῆν, ἔργῳ δ' ὑπὸ τῆ πρώτῃ ἀνδρὸς ἀρχῆν· ἄλλοι δὲ πολλοὶ πρώτον ὑπ' ἐκείνης Φασὶ τὸν δῆμον ἐπὶ κληρονομίας καὶ θεωρικῶν καὶ μισθῶν διανομᾶς προαχθῆναι, κακῶς ἐπιδόντα, καὶ γενόμενον πολυτελῆ καὶ ἀκόλασον ὑπὸ τῶν τότε πολιτευμάτων, ἀντὶ σώφρονος καὶ αὐτεργῆς θεωρείδω διὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἢ αἰτία τῆς μεταβολῆς. ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ, ὡςπερ εἴρηται, πρὸς τὴν Κίμωνος δόξαν ἀντιταττόμενος, ὑπεποιεῖτο τὸν δῆμον· ἐλαττοῦμενος δὲ πλῆτῳ καὶ χρήμασιν, ἀφ' ὧν ἐκείνος ἀμελάμβανε τὰς πένητας, δεῖπνόν τε κατ' ἡμέραν τῷ δεομένῳ παρέχων Ἀθηναίων, καὶ τὰς πρεσβυτέρους ἀμφιενύων, τῶν τε χωρίων τὰς Φραγμὰς ἀφαιρῶν, ὅπως ὀπωρίζωσιν οἱ βεβλόμενοι· τῆτοις ὁ Περικλῆς καταδημαγωγέμενος, τρέπεται πρὸς τὴν τῶν δημοσίων διανομὴν, συμβαλεύσαντος αὐτὸν Δημωνίδα τῆ Οἴηθεν ², ὡς Ἀριστοτέλης ἰσόρηκε. καὶ ταχὺ θεωρικῶς

¹ Ita legendum censuit Br. pro vulg. ἄπερ ἔχεις.

² Ita B. 3, Junt. & Flor. Vitiosam lectionem Ἰνθεν, quæ in vulg. transit, Aldina prima dedit. Intelligas curiam Acaman- tidis tribus per vocem Οἴαν.

καὶ δικαστικοῖς λήμμασιν, ἄλλαις τε μισθοφοραῖς ¹ καὶ
 χορηγίαις συνδεκάσας τὸ πλῆθος, ἐχρῆτο κατὰ τῆς ἐξ
 Ἄρειος πάγου βελῆς, ἧς αὐτὸς ἔμετείχε, διὰ τὸ μῆτ'
 ἄρχων, μήτε Δεσποδέτης, μήτε βασιλεὺς, μήτε πολέ-
 μαρχος λαχεῖν. αὐται γὰρ αἱ ἀρχαὶ κληρωταὶ τ' ἦσαν
 ἐν παλαιᾷ, καὶ δι' αὐτῶν οἱ δοιμαθέντες ἀνάβαινον
 εἰς Ἄρειον πάγον. διὸ καὶ μᾶλλον ἰχύσας ὁ Περικλῆς
 ἐν τῷ δήμῳ, κατεστάσισε τὴν βελήν, ὥστε τὴν μὲν Ἀφαι-
 ρεθῆναι, τὰς πλείους κρίσεις δι' Ἐφιάλτη, Κίμωνα δ'
 ὡς Φιλολόκωνα καὶ μισόδημον ἐξοσρανιδῆναι, πλέτῳ
 μὲν καὶ γένοι μηδενὸς ἀπολειπόμενον, νίκας δὲ καλ-
 λίστας νενικητότα τὰς βαρβάρους, καὶ χρημάτων πολ-
 λῶν καὶ λαφύρων ἐμπεπλητότα τὴν πόλιν, ὡς ἐν τοῖς
 περὶ ἐκεῖνα γέγραπται. τοσούτον ἦν τὸ κράτος ἐν τῷ δή-
 μῳ τῷ Περικλέως.

X. Ὁ μὲν ἐν ἐξοσραρισμὸς ἀρισμένην εἶχε νόμῳ
 δεκαετίαν τοῖς Φεύγασιν· ἐν δὲ τῷ δια μέσῃ, Λαιπε-
 δαιμονίων στρατῷ μεγάλῳ ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ταναγραϊ-
 κὴν, καὶ τῶν Ἀθηναίων εὐθὺς ὀρμησάντων ἐπ' αὐτὰς,
 ὁ μὲν Κίμων ἐλθὼν ἐν τῆς Φυγῆς, ἔθετο μετὰ τῶν
 Φυλετῶν εἰς λόχον τὰ ὄπλα, καὶ δι' ἔργων ἀπολύεσθαι
 τὸν Λαιωνισμὸν ἐβάλετο, συγκινδυνεύσας τοῖς πολίταις.
 οἱ δὲ φίλοι τῷ Περικλέως συσάντες ἀπήλασαν αὐτὸν ὡς
 Φυγάδα. διὸ καὶ δοκεῖ Περικλῆς ἐξήρωμενέσστην μάχην
 ἐκεῖνην ἀγωνίσασθαι, καὶ γενέσθαι πάντων ἐπιφανέστατος,
 ἀφειδήσας τῷ σώματος. ἔπεσον δὲ καὶ τῷ Κίμωνος οἱ
 φίλοι πάντες ὁμαλῶς, ὡς Περικλῆς συνεπητήσατο τῷ Λα-
 κωνισμῷ· καὶ μετάνοια δεινὴ τὰς Ἀθηναίους καὶ πόθος
 ἔχε τῷ Κίμωνος, ἡτλημένους μὲν ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς Ἀτ-
 τικῆς, προσδοκῶντας δὲ καὶ ² βαρὺν εἰς ἕτερος ἄραν πό-
 λεμον. αἰδόμενος ἔν ὁ Περικλῆς ἐκ ἄκνησε χαρίσα-

B b 4

σαι

¹ Anon. μισθοφοραῖαι.

² δεεστ Jantinae, & καὶ B. 3.

θαι τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ τὸ ψήφισμα γράψας αὐτὸς ἐπά-
 λει τὸν ἄνδρα, κἀκεῖνος ἀπελθὼν ¹ εἰρήνην ἐποίησε
 ταῖς πόλεσιν. οἰκείως γὰρ εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς
 αὐτὸν, ὥσπερ ἀπήχθοντο τῷ Περικλεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις
 δημαγωγοῖς. ἔνιοι δὲ Φασιν ἔ πρότερον γραφῆναι τῷ
 Κίμωνι τὴν κἀσθδον ὑπὸ τῷ Περικλέε, ἢ συνθήκας
 αὐτοῖς ἀπορρήτως γενέσθαι δι' Ἑλληνίης, τῆς Κίμωνος
 ἀδελφῆς. ὥσε Κίμωνα μὲν ἐκπλεῦσαι, λαβόντα ναῦς
 διακισίας, καὶ τῶν ἔξω στρατηγεῖν, καταστρεφόμενον τῆν
 βασιλέως χώραν. Περικλεῖ δὲ τὴν ἐν ἄσει δύναμιν
 ὑπάρχειν. ἐδόκει δὲ καὶ πρότερον ἢ Ἑλληνίην τῷ Κί-
 μωνι τὸν Περικλέα πρότερον παραχεῖν, ὅτε τὴν θα-
 νατικὴν δίκην ἔφυγεν ². ἦν μὲν γὰρ εἰς τῶν κατηγό-
 ρων ὁ Περικλῆς ὑπὸ τῷ δήμῳ προβεβλημένος. ἐλθῶ-
 σης δὲ πρὸς αὐτὸν τῆς Ἑλληνίης καὶ δεομένης, μει-
 διάσας εἶπεν. Ὡς Ἑλληνίη, γραῦς εἶ ³, ὡς πράγ-
 ματα τηλικαῦτα δράσειν ⁴. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν
 λόγον ἄπαξ ἀνέστη, τὴν προβολὴν ἀφοσιόμενος, καὶ τῶν
 κατηγόρων ἐλάχιστα τὸν Κίμωνα λυπήσας ἀπεχώρησε.
 πῶς ἂν ἔν τις Ἰδομενεῖ πισεύσειε, κατηγορῶντι τῷ Πε-
 ρικλέε, ὡς τὸν δημαγωγὸν Ἐφιάλτην, Φίλον γενόμε-
 νον, καὶ κοινωνὸν ὄντα τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ προαιρέ-
 σεως, δολοφονήσαντας, διὰ ζήλοτυπίας καὶ Φθόρον τῆς
 δόξης; ταῦτα γὰρ ἔν οἷδ' ὄθεν συναγαγὼν, ὥσπερ χο-
 λῆν, τὰνδρὶ προσβέβληκε ⁵, πάντη μὲν ἴσως ἐκ ἀνεπι-
 λήπτῳ,

¹ Br. susp. ἀνελθὼν vel ἐπελθὼν. R. autem tuetur lectio-
 nem vulg. cum Cimon Spartam profectus sit.

² V. ἔφυγεν.

³ B. 3. Junt. & Ald. repetunt has voces, quod Br. pro-
 bat; nec minus R. si γραῦς sine εἶ iteretur.

⁴ V. πράσσειν. R. lect. vulg. suspecta est. Quærit, num
 δράσειν, h. e. ταράσειν -- an δράσειεν.

⁵ Ita dedit R. de suo pro vulg. προσβέβληκε. Est quasi
 προσεμίμηκε, vomitu in os ejus rejecto.

λήπρω, Φρόνημα δ' εὐγενές ἔχοντι, καὶ ψυχὴν φιλότιμον, ἧς ἐδὲν ἐμφύεται ¹ πάθος ὠμὸν ἔτω καὶ θηριᾶδες. Ἐφιάλτην μὲν ἔν, Φοβερὸν ὄντα τοῖς ὀλιγαρχικοῖς, καὶ περὶ τὰς εὐθύνας καὶ διάξεις τῶν τὸν δῆμον ἀδικούντων ἀπαραίτητον, ἐπιβλεύσαντες οἱ ἐχθροὶ δι' Ἀριστοδίκην τῆ Ταναγραικῆ κρυφαίως ἀνεῖλον, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν. ἐτελεύτησε δὲ Κίμων ἐν Κύπρῳ στρατηγῶν.

XI. Οἱ δ' ἀριστοκρατικοὶ μέγιστον μὲν ἤδη τὸν Περικλέα καὶ πρόδεν ὄραντες γεγονότα τῶν πολιτῶν, βεβλόμενοι δ' ὅμως εἶναι τινὰ τὸν πρὸς αὐτὸν ² ἀντιτασσόμενον ἐν τῇ πόλει, καὶ τὴν δύναμιν ἀμβλύνουσα, ὥστε μὴ νομιδῆ μοναρχίαν εἶναι. Θεκυδίδην τὸν Ἀλωπεκῆθεν, ἀνδρὰ σώφρονα καὶ κηδεσὴν Κίμωνος, ἀντέστησαν ἐναντιωσόμενον. ὃς ἦτον μὲν ἄν πολεμικὸς τῆ Κίμωνος, ἀγοραῖος δὲ καὶ πολιτικὸς μᾶλλον, οἰκρῶν ἐν ἄσει, καὶ περὶ τὸ βῆμα τῷ Περικλεῖ συμπλεκόμενος, ταχὺ τὴν πολιτείαν εἰς ἀντίπαλον ³ κατέστησεν. ἔ γὰρ εἴασε τὰς καλὰς καὶ γὰρ τὰς καλεσμένους ἀνδράς ἐνδισπάρξαι καὶ συμμαίχξαι πρὸς τὸν δῆμον, ὡς πρότερον, ὑπὸ τῆ ⁴ πλήθους ἡμαυρωμένους τὸ ἀξίωμα. χωρὶς δὲ διακρίνας, καὶ συναγαγῶν εἰς ταυτὸ τὴν πάντων δύναμιν, ἐμβριδῆ γενομένην, ὥσπερ ἐπὶ ζυγῆ, βροτὴν ἐποίησεν. ἡ μὲν γὰρ ⁵ ἐξ ἀρχῆς διαπλοκὴ τις ὑπελος, ὥσπερ ἐν σιδήρῳ, διαφορὰν ὑποσημαίνουσα δημοτικῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς προαιρέσεως. ἡ δ' ἐκείνων ἀμίλλα καὶ φιλοτιμία τῶν ἀνδρῶν, βαθυτάτην τομὴν τεμῆσα, τῆς πόλεως τὸ

B b 5

μὲν

1 Ita R. de suo dedit. Vulg. οἷς ἐδὲν ἐμφύεται.

2 Br. mavult τινὰ αὐτῶν, aliquem ex suo numero.

3 Sic R. dedit de suo. Vulg. omittunt articulum.

4 Pari modo hunc articulum debemus R.

5 Anon. ἦν μὲν γὰρ. quod Br. multum probat. In seq. R. suspicatur: διαπλοκὴ ἀμυδρὰ τις ἦν, ὑπελον (in accus.) — Deesse vocabulum ἀμυδρὰ vel simile quodpiam, ex insequentibus, his oppositis, apparere addit.

μὲν δῆμον, τὸ δ' ὀλίγως ἐποίησε καλεῖσθαι. διὸ καὶ τότε μάλιστα τῷ δήμῳ τὰς ἡνίας ἀνεῖς ὁ Περικλῆς, ἐπολιτεύετο πρὸς χάριν, αἰεὶ μὲν τινα θῆραν πανηγυρικὴν, ἢ ἐσίασιν, ἢ πομπὴν εἶναι μηχανόμενος ἐν ἄξει, καὶ διαπαιδαγωγῶν ἐν ἀμέσοις ἡδοναῖς τὴν πόλιν. ἐξήκοντα δὲ τριήρεις καὶ ἑκάστον ἐνιαυτὸν ἐπέμπων, ἐν αἷς πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἐπλεον ὀλίγῳ μῆνας ¹ ἔμμιθοι, μελετῶντες ἅμα καὶ μανθάνοντες τὴν ναυτικὴν ἐμπειρίαν. πρὸς δὲ τέτοις, χιλίας μὲν ἔσειλεν εἰς Χερρόνησον κληρέχως, εἰς δὲ Νάξον πεντακοσίας, εἰς δ' Ἄνδρον ἡμίσεις τέτων, εἰς δὲ Θράκην χιλίας Βισάλταις συνοικήσοντας· ἄλλως δ' εἰς Ἰταλίαν, οἰκισθῆναι Συβάρεως, ἣν Θερίας προσηγόρευσαν. καὶ ταῦτ' ἐπραττεν, ἀποκεφίζων μὲν ἀργῆ καὶ διὰ χολὴν πολυπράγμονος ὄχλου τὴν πόλιν, ἐπανορθόμενος δὲ τὰς ἀπορίας τῆ δῆμος, φόβον δὲ καὶ Φρεβῶν τῶ μὴ νεωτερίζειν τι, παρακατομίζων τοῖς συμμαχούχοις.

XII. Ὁ δὲ πλείστην μὲν ἡδονὴν ταῖς Ἀθηναῖς καὶ κόσμον ἠνεγκε, μεγίστην δὲ τοῖς ἄλλοις ἐμπληξεν ἀνθρώποις, μόνον δὲ τῇ Ἑλλάδι μαρτυρεῖ, μὴ καταψεύδεσθαι ² τὴν λεγομένην δύναμιν αὐτῆς ἐπειρήν καὶ τὸν παλαιὸν ὄλβον ³, ἢ τῶν ἀναθημάτων κατασκευῆ,
τῆτο

¹ Lopus legit *μῆνας*; id quod Xyl. probat. At melius sane habet *μῆνας*, cum octo menses tantundem valeant, ac si dixisset, potissimam anni partem, & de minis h. l. nullo modo cogitari possit, & octonæ minæ neque per annum, neque per mensem gregario militi sint datæ. *Reiske. Kind.*

² Ita in composito dedit R. de suo, pro vulg. *ψεύδεσθαι*. Idem seq. *αὐτῆς* dedit pro *αὐτῆς*, & *ἐκείνην* pro *ἐκείνης*, ut sententia hæc sit, illam, *ἐκείνην*, Græciam puta, non falso de se prædicare istam vulgo jactatam famaque celebratam potentiam. Br. jam lect. *ἐκείνην* voluit, at ad *δύναμιν* retulit.

³ Br. vel legi voluit *ὄλβον*, ἢν, vel continuari sententiam post *κατασκευῆ*, per punctum seq. in vulg. distinctam.

τῆτο ἰ μάλιτα τῶν πολιτευμάτων τῷ Περικλέει ἐβά-
 σλαινον οἱ ἔχθροί, καὶ διέβαλλον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις,
 βοῶντες ὡς ὁ μὲν δῆμος ἀδοξεῖ καὶ κακῶς ἀπέκει
 τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων χρήματα πρὸς αὐτὸν ἐκ Δήλῃς
 μεταγαγάν. ἢ δ' ἔτι αὐτῷ πρὸς τὰς ἐγκαλῶντας
 εὐπρεπεσάτη τῶν προφάσεων, δέισαντα τὰς βαρβάρους
 ἐκείθεν ἀνελεῖσθαι, καὶ φυλάττειν ἐν ὀχυρῷ τὰ κοινὰ,
 ταύτην ἀνήρηκε Περικλῆς· καὶ δοκεῖ δεινὴν ὕβριν ἢ
 Ἑλλάδος ὑβρίζεσθαι, καὶ τυραννεῖσθαι περιφανῶς, ὁρῶσα
 τοῖς εἰσφερομένοις ὑπ' αὐτῆς ἀναγκαίως πρὸς τὸν πό-
 λεμον, ἡμᾶς τὴν πόλιν καταχρυσῶντας καὶ κολλωπί-
 ζοντας, ὥσπερ ἀλαζόνα γυναῖκα, περιεκπιόμενῃ
 λίθους πολυτελεῖς, καὶ ἀγάλματα, καὶ ναῆς ² χιλιο-
 τάλαντας. ἐδίδασκεν ἔν ὁ Περικλῆς τὸν δῆμον, ὅτι
 χρημάτων μὲν ἐκ ὀφείλῃσι τοῖς συμμάχοις λόγον, προ-
 πολεμῶντες αὐτῶν, καὶ τὰς βαρβάρους ἀνείργοντες, ἔχ
 ἵππον, ἔ ναῦν, ἔχ ὀπλίτην, ἀλλὰ χρήματα μόνον τε-
 λέντων· ἢ τῶν δίδόντων ἐκ ἔστιν, ἀλλὰ τῶν λαμβαν-
 ούντων, ἂν παρέχωσιν, ἀντ' ὧν ³ λαμβάνουσι. δεῖ δέ,
 τῆς πόλεως κατεσκευασμένης ἰκανῶς τοῖς ἀναγκαίοις
 πρὸς τὸν πόλεμον, εἰς ταῦτα τὴν εὐπορίαν τρέπειν αὐ-
 τῆς, ἀφ' ὧν δόξα μὲν γιγνομένων ⁴ αἰδῖος, εὐπορία δὲ
 γενομένων ἐτοίμη παρέσαι, παντοδαπῆς ἐργασίας Φα-
 νείσης, καὶ ποικίλων χρεῶν, αἱ πᾶσαν μὲν τέχνην
 ἐγεί-

1 Ita Anon. dedit. Vulg. γέτω.

2 Lapis perinde, ac si ναῦς esset scriptum, pro *templis* *naves* dedit.

3 V. B. 3. ἀντ' ἑ.

4 Br. aptius visum est *γεγεννημένων*; & postea *γινομένων* in *praef.* pro *γενομ.* — Posterior hoc habet V. & pro *γινομένων* dat *γενομένων*. R. vulgatum ordinem probavit & servavit, quamvis malit Plutarchum noluisse h. l. ineptire, verbisque ludere. Sensus ipse eo redit, ut Atheniensium ea tum dicat fuisse instituta, a quibus, dum fierent, gloria existeret immo-
 talis, & a jam factis opulentia.

ἐγείρεσαι, πᾶσαν δὲ χεῖρα κινᾶσαι, χεθὼν ὄλην ποιᾶ-
 σιν ἔμμιθον τὴν πόλιν, ἐξ αὐτῆς ἅμα κοσμημένην καὶ
 τρεφομένην. τοῖς μὲν γὰρ ἡλικίαν ἔχασι καὶ ῥώμην
 αἰ στρατεῖαι τὰς ἀπὸ τῶν κοινῶν εὐπορίας παρεῖχον-
 τὸν δ' ἀσύνητον καὶ βάνουσον ὄχλον, ἕτ' ἄμοιρον
 εἶναι λημμάτων βελόμενος, ἕτε λαμβάνειν ἀργὸν καὶ
 χολάζοντα, μεγάλας κατασκευασμάτων ἐπιβολὰς, καὶ
 πολυτέχνης ὑποθέσεις ἔργων διατριβὴν ἔχόντων, ἐνέβα-
 λε φέρων εἰς τὸν δῆμον, ἵνα μηδὲν ἦτον τῶν πλεόν-
 των, καὶ φρεσάντων, καὶ στρατευομένων, τὸ οἰκτρὸν ἔχη
 πρόφασιν ἀπὸ τῶν δημοσίων ὠφελεῖσθαι καὶ μεταλαμβά-
 νειν. ὅπε γὰρ ὕλη μὲν ἦν λίθος, χαλκός, ἐλέφας,
 χρυσός, ἔβενος, κυπάρισσος, αἱ δὲ ταύτην ἐμπονεσθαι
 καὶ κατεργαζόμεναι τέχναι, τέκτονες, πλάσαι, χαλ-
 κοτύποι, λιθουργοὶ ¹, βαφεῖς, χρυσᾶ μαλακτῆρες, ἐλέ-
 φαντος, ζωγράφοι ², ποιηταί, τορευταί· πομποὶ δὲ
 τῶν καὶ νομιστῆρες, ἔμποροι, καὶ ναῦται, καὶ κυβερ-
 νῆται ³ κατὰ θάλατταν· οἱ δὲ κατὰ γῆν, ἀμαξοπηγοὶ,
 καὶ ζευγοτρόφοι, καὶ ἡνίοχοι, καὶ καλωσρόφοι, καὶ
 ληκυθουργοὶ ⁴, καὶ σκυτοτόμοι, καὶ ὁδοποιοὶ, καὶ με-
 τάλ-

¹ Anon. λιθουργοί, quam lectionem Xyl. ad repetitionem
 vocis λιθουργοί, in vulg. paulo infra factam, male transtulit.

² Xylandro vox ἐλέφαντος suspecta fuit, neque μαλακτῆ-
 ρες ad id repeti posse putavit. Conjecit, deesse γλύπται, aut
 legendum esse ἐλεφαντογλύφοι. R. ita legendum videbatur χρυ-
 σουργοί, vel potius χρυσοχόοι, aurifabri, μαλακτῆρες ἐλέφαντος,
 qui ebur molle & ductile reddunt, ζωγράφοι, pictores — vel
 χρυσᾶ μαλακτῆρες καὶ ἐλέφαντος, qui aurum tenuissimas in
 bracteolas contundunt, & in subtilissima fila extrahunt, item
 qui ebur pellucidas in tabellas concidunt — vel χρυσᾶ μα-
 λακτῆρες, Goldschläger und Golddratzieher, ἐλέφαντος ζωγρά-
 φοι, qui in ebore pingunt encausto.

³ duo vocabula καὶ κυβερν. R. e Junt. & Ald. addidit.
 Easd. exhibet Ed. Frst.

⁴ Hanc vocem dedit R. de suo pro vulg. λιθουργοί (quam
 Xyl.

τάλλεις· ἐνάση δὲ τέχνη, καθάπερ στρατηγός, ἴδιον κράτευμα, τὸν θητικὸν ὄχλον καὶ ἰδιώτην συντεταγμένον εἶχεν, ὄργανον καὶ σῶμα τῆς ὑπηρεσίας γινόμενον· εἰς πᾶσαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἡλικίαν καὶ φύσιν αἱ χρεῖαι διένεμον καὶ δίοσπειρον τὴν εὐπορίαν.

XIII. Ἀναβαινόντων δὲ τῶν ἔργων, ὑπερηφάνων μὲν μεγέθει, μορφῇ δ' ἀμιμήτων καὶ χάριτι, τῶν δημιουργῶν ἀριθλασμένων ὑπερβαλέσθαι τὴν δημιουργίαν τῇ καλλιτεχνίᾳ, μάλιστα Θαυμάσιον ἦν τὸ τάχος. ὡν γὰρ ἕκασον ¹ ᾠοντο πολλαῖς διαδοχαῖς καὶ ἡλικίαις μόλις ἐπὶ τέλος ἀφίξεισθαι, ταῦτα πάντα μίας ἀκμῆ πολιτείας ἐλάμβανε τὴν συντέλειαν. καίτοι τότε ² Φασὶν Ἀγαθάρχης τῷ ζωγράφῳ μέγα φρονέοντος ἐπὶ τῷ ταχὺ καὶ ῥαδίως τὰ ζῶα ποιεῖν, ἀπέσσαντα τὸν Ζεῦξιν εἰπεῖν· Ἐγὼ δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ. ἡ γὰρ ἐν τῷ ποιεῖν εὐχέρεια καὶ ταχύτης ἢ ἐντίθησι βάρος ἔργῳ μόνιμον, ἡ δὲ κάλλος ἀκρίβειαν· ὃ δ' εἰς τὴν γένεσιν τῷ πόνῳ προδαιειδείς χρόνος, ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῷ γενομένῳ τὴν ἰχὺν ἀποδίδωσιν. ὅθεν καὶ μᾶλλον θαυμάζεται τὰ Περικλέους ἔργα πρὸς πολὺν χρόνον ἐν ὀλίγῳ γενομένα· κάλλει μὲν γὰρ ἕκασον εὐθύς ἦν τότε ἀρχαῖον, ἀκμῆ δὲ μέχρι νῦν πρόσφατόν ἐστι καὶ νεεργόν· ἕτως ἐπανθεῖ τις καινότης αἰεὶ ³ ἀθικτὸν ἐπὶ τῷ χρόνῳ διατηρᾶσα τὴν ὄψιν, ὥσπερ αἰεταλές πνεῦμα καὶ ψυχὴν ἀγγήρω καταμεμιγμένην τῶν ἔργων ἐχόντων. πάντα δὲ διεῖπε καὶ πάντων ἐπίσκοπος ἦν αὐτῷ Φειδίας, καίτοι με-

γάλλεις

Xyl. uti supra annotatum est, cum λανεργοὶ mutaverat) — qui scythos faciunt & vendunt, h. e. anipullas scortecas oleo servando, ad usum balnearum & in itineribus. Schirach retinet lect. vulg. vertitque Steinbrecher, & supra Steinschneider.

¹ Ita & Anon. — alii ἕκαστος, ut Junt. & Ald.

² Cum Zeuxis non eo tempore claruerit, Xyl. legendum putat ποτέ. Pro Ζεῦξιν V. dat Ζεῦξιππον.

³ B. 3. Junt. αἰεὶ τις.

γάλας ἀρχιτέκτονας ἔχόντων καὶ τεχνίτας τῶν ἔργων ¹. τὸν μὲν γὰρ ἑκατόμπεδον Παρθενῶνα Καλλικράτης εἰργάζετο καὶ Ἰκλῖνος, τὸ δ' ἐν Ἐλευσίῃ τελεσθήριον ἤρξατο μὲν Κόροιβος οἰκοδομεῖν, καὶ τὰς ἐπ' ἐδάφους κίονας ἔθηκεν ἕτος, καὶ τοῖς ἐπισυλλοῖς ἐπέζευξεν. ἀποθανόντος δὲ τάτῃ, Μεταγένης ὁ Ξυπέτιος, τὸ διάζωμα καὶ τὰς ἀνω κίονας ἐπέσκησε. τὸ δ' ὀπαῖον ἐπὶ τῷ Ἀνακτόρῃ Ξενουκλῆς ὁ Χολαργεὺς ἐκορύφωσε. τὸ δὲ Μακρὸν τεῖχος, περὶ τῷ Σωκράτῃ ἀνεσάει Φησι αὐτὸς εἰσηγεμένῃ γνάμῃ Περικλέας, ἠρογάφησε Καλλικράτης. κωμωδεῖ δὲ ² τὸ ἔργον Κρατῖνος ὡς βραδέως περαινούμενον.

Πάλαι γὰρ αὐτὸ (Φησί) λόγοισι ³ προάγει Περικλέας,

Ἔργοισι δ' ἄδὲ κινεῖ.

Τὸ δ' Ὠδεῖον, τῇ μὲν ἐντὸς διαθέσει πολύεδρον καὶ πολύσυλον, τῇ δ' ἐρέψει περικλινές καὶ κίαντες ἐκ μιᾶς κορυφῆς ⁴ πεποιημένον, εἰκόνα λέγασαι γενέσθαι καὶ μίμημα τῆς βασιλέως σικηνῆς, ἐπισατῆντος καὶ τῷ Περικλέας. διὸ καὶ πάλιν Κρατῖνος ἐν Θράτῃσι παίζει πρὸς αὐτόν.

Ὁ χινοκέφαλος Ζεὺς ὅδε προσέρχεται
Περικλέας, τῷδεῖον ἐπὶ τῷ κρανίῳ

Ἔχων, ἐπειδὴ τῆσρακον παροίχεται.

Φιλοτιμώμενος δ' ὁ Περικλῆς τότε πρῶτα ⁵ ἐψηφίσατο μασικῆς ἀγῶνα τοῖς Παναθηναίοις ἀγεσθαι, καὶ διέταξεν αὐτὸς

¹ Bene observat R. hanc quoque sententiam in eadem verba exire — ἔχόντων, ἔργων — in qua proxima superior exhibat, & miratur hanc similitudinem in tanta vicinitate.

² deest B. 3. hæc partic.

³ B. 3. Junt. λόγοισι. Seq. προάγει dedit R. pro vulg. προάγει.

⁴ V. ὀροφῆς.

⁵ R. mavult πρῶτον adverb. — tunc primum.

αὐτὸς ἀθλοθέτης αἰρεθεῖς, καὶ ὅτι χρητὰς ἀγωνιζομένης αὐλεῖν, ἢ ἄδειν, ἢ κινδουρίζειν. ἐθεώντο δὲ καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐν Ὀδείοις τὰς μουσικὰς ἀγωνίας. τὰ δὲ Προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐξεργάσθη μὲν ἐν πενταετία, Μνησιλέης ἀρχιτεχνιτῶντος. τύχη δὲ θαυμασὴ συμβῆσα περὶ τὴν οἰκοδομίαν ἐμήνυσε τὴν Θεὸν ἐκ ἀποσταῆσαν, ἀλλὰ συνεφαπτομένην τὰ ἔργα καὶ συνεπιτελεῖσσαν. ὁ γὰρ ἐνεργότατος καὶ προθυμότατος τῶν τεχνιτῶν, ἀποσφαλεῖς ἐξ ὕψους ἔπεσε, καὶ διέκειτο μοχθηρῶς, ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπεγνωσμένος. ἀθυμῶντος δὲ τῷ Περιλέει, ἢ Θεὸς ὄναρ φανεῖσα συνέταξε θεραπείαν, ἢ χρώμενος ὁ Περικλῆς, ταχὺ καὶ ῥαδίως ἰάσατο τὸν ἄνθρωπον. ἐπὶ τῷ δὲ καὶ τὸ χαλκῆν ἀγαλμα τῆς Ὑγείας Ἀθηναῖς ἀνέστησεν ἐν ἀκροπόλει παρὰ τὸν βωμὸν, ὃς καὶ πρότερον ἦν, ὡς λέγουσιν. ὁ δὲ Φειδίας εἰργάζετο μὲν τῆς Θεῆς τὸ χρυσῆν ἔδος, καὶ τῆς δημιουργὸς ἐν τῇ σήλῃ εἶναι γέγραπται. πάντα δ' ἦν χεδὸν ἐπ' αὐτῷ, καὶ πᾶσιν, ὡς εἰρήναμεν, ἐπέσαται ἰ τοῖς τεχνίταις διὰ Φιλίαν Περιλέει. καὶ τῷ μὲν Φθόνον, τῷ δὲ βλασφημίαν ἠνεγενεν, ὡς ἐλευθέρως τῷ Περικλεῖ γυναῖκας εἰς τὰ ἔργα φοιτῶσας ὑποδεχομένης τῷ Φειδίῃ. δεξάμενοι δὲ τὸν λόγον οἱ κωμικοὶ, πολλὴν ἀσέλγειαν αὐτῷ κατεσκεδάσαν, εἰς τε τὴν Μενίππε γυναῖκα διαβάλλοντες, ἄνδρὸς φίλου καὶ ὑποσρατηγῶντος. εἰς τε τὰς Πυριλάμπας ὀρνιθοτροφίας, ὃς ἐταῖρος ὦν Περιλέει, αἰτίαν εἶχε ταῶνας ὑφ' ἐνάταις γυναῖξιν, αἷς ὁ Περικλῆς ἐπλησίαζε. καὶ τί ἂν τις ἀνδρώπας σατυρικὰς τοῖς βίοις, καὶ τὰς κατὰ τῶν κρείττωνων βλασφημίας ὡσπερ δαίμονι κακῷ, τῷ Φθόνῳ τῶν πολλῶν, ἀποθύοντας ἐνάσσοτε θαυμάσειεν, ὅπως καὶ Στησίμβροτος ὁ Θάσιος δεινὸν ἀσέβη-

1 Hanc lectionem restituit R, s Junt, & Ald. pro vulg. ἐπισάτα.

ἄσέβημα καὶ μυθῶδες ἐξενεγκεῖν ἐτόλμησεν εἰς τὴν γυναῖκα τῆς υἱῆς κατὰ τῆς Περικλέους; ἔτως εἶοικε πάντῃ χαλεπὸν εἶναι καὶ δυσθήρατον ἰσορία τάληθες, ὅταν οἱ μὲν ὑπερον γεγονότες τὸν χρόνον ἔχωσι ἐπίπροθεν ὄντα ¹ τῇ γνώσει τῶν πραγμάτων· ἡ δὲ τῶν πράξεων καὶ τῶν βίων ² ἡλικιωτικὴ ἰσορία, τὰ μὲν Φθόνοις καὶ δυσμενείαις, τὰ δὲ χαριζομένη καὶ κολακεύεσα, λυμαινεται καὶ διασρέφῃ τὴν ἀλήθειαν.

XIV. Τῶν δὲ περὶ τὸν Θεουκλίδην ῥητόρων καταβοῶντων τῆς Περικλέους, ὡς σπαθῶντος τὰ χρήματα, καὶ τὰς προσόδους ἀποπλύντος, ἠρώτησεν ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, εἰ πολλὰ δοκεῖ δεδαπανῆσθαι. Φησάντων δὲ, πάμπολλα. Μὴ τοίνυν, εἶπεν, ὑμῖν, ἀλλ' ἐμοὶ δεδαπανῆσθαι καὶ τῶν ἀναθημάτων ἴδιαν ἐμαυτῆ ποιήσομαι τὴν ἐπιγραφὴν. εἰπόντος ἔν ταῦτα τῆς Περικλέους, εἶτε τὴν μεγαλοφροσύνην αὐτῆς θαυμάσαντες, εἶτε πρὸς τὴν δόξαν ἀντιφιλοτιμύμενοι τῶν ἔργων, ἀνέβραγον κελεύοντες ἐκ τῶν δημοσίων ἀναλίσκειν καὶ χορηγεῖν, μηδενὸς Φειδόμενον. τέλος δὲ πρὸς τὸν Θεουκλίδην εἰς ἀγῶνα περὶ τῆς ὑσράκης κατασὰς καὶ διακινδυνεύσας, ἐκεῖνον μὲν ἐξέβαλε, κατέλυσε δὲ τὴν ἀντιτεταγαμένην ἔταιρειάν.

XV. Ὡς ἔν παντάπασι λυθείσης τῆς διαφορᾶς, καὶ τῆς πόλεως οἶον ὀμαλῆς καὶ μιᾶς γενομένης, νομιδῆ περιήνεγεν εἰς ἑαυτὸν τὰς Ἀθήνας, καὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων ³ ἐξηρητημένα πράγματα, Φόρος, καὶ στρατεύματα, καὶ τριήρεις, καὶ νῆσες, καὶ θάλασσαν, καὶ πολλὴν μὲν δι' Ἑλλήνων, πολλὴν δὲ καὶ διὰ βαρβάρων ἦκε-

¹ Teste H. Steph. etiam legitur ἐπιπροσθῆντα, quod idem ab omnibus lubentius receptum iri putat.

² B. 3. βιβλίων.

³ R. dubitat, utrum rectius sit, vulgatum Ἀθηναίων, an Ἀθηναίων, genitiv. ab Ἀθῆναι.

ἦσαν ἰχὺν καὶ ἡγεμονίαν, ὑπηκόοις ἔθνεσι, καὶ Φιλίαις βασιλείων καὶ συμμαχίαις πεφραγμένην δυνασῶν. ἐκέθ' ὁ αὐτὸς ἦν, ἐδ' ὁμοίως χειροσῆθης τῷ δήμῳ καὶ ῥάδιος ¹ ὑπέκειν καὶ συνενδιδόναι ταῖς ἐπιθυμίαις, ὡς περ πνοαῖς, τῶν πολλῶν ἄλλ' ἐκ τῆς ἀνειμένης ἐκείνης καὶ ὑποθρυπτομένης ἔνια ² δημαγωγίας, ὡς περ ἀνθραῶς καὶ μαλακῆς ἀρμονίας, ἀριστοκρατικῆν καὶ βασιλικῆν ἐντεινόμενος πολιτείαν, καὶ χράμενος αὐτῷ πρὸς τὸ βέλτισον ὀρθῶ καὶ ἀνευγλήτῳ, τὰ μὲν πολλὰ βεβλόμενον ἦγε πείθων καὶ διδάσκων τὸν δῆμον. ἦν δ' ὅτε καὶ μάλα δυσχεραίνοντα κατατείνων καὶ προσβιάζων, ἐχειρᾶτο τῷ συμφέροντι, μιμήμενος ἀτεχνῶς ἰατρὸν ποιικίῳ νοσήματι καὶ μακρῶ, κατὰ καιρὸν μὲν ἡδονὰς εὐλαβεῖς ³, κατὰ καιρὸν δὲ δηγμὸς καὶ Φάρμακα προσφέροντα ἐπὶ σωτηρίᾳ ⁴. παντοδαπῶν γάρ, ὡς εἶδος, παθῶν ἐν ὄχλῳ τοσαύτην τὸ μέγεθος ἀρχὴν ἔχοντι φυομένων, μόνος ἐμμελῶς ἕκαστα διαχειρίσασθαι πεφυνῶς, μάλιστα δ' ἐλπίσι καὶ φόβοις, ὡς περ οἶαξι, προαναπέλλων τὸ θρασυνόμενον αὐτῶν, καὶ τὸ δύσθυμον ἀνίει καὶ παραμυθόμενος, ἔδειξε τὴν ῥητορικῆν κατὰ Πλάτωνα ψυχαγωγίαν ἔσσαν, καὶ μέγιστον ἔργον αὐτῆς, τὴν περὶ τὰ ἤθη ⁵ καὶ πάθη μέθοδον, ὡς περ τινὰς τόνους καὶ Φόγγους ψυχῆς, μάλ' ἐμμελῆς ἀφῆς καὶ

¹ Ita dedit Anon. Vulgo legitur ῥάδιος.

² Mavult R. sive eis sive πρὸς addi, quarum una alterave saltim, vel etiam κατ' subintelligendum est.

³ R. susp. ἢδ. εὐλαβεῖς, iestionem vulg. tamen retinens & bene explicans per oblationes cum cautione conjunctas, quas & medicus cautus & parca manu indulget, & æger severa cum diligentia atque circumspectione percipit.

⁴ Ita R. dedit de suo. Vulgo προσφέροντα τῇ σωτηρίᾳ. B. 3. dat προσφέροντι. Junt. & Ald. προσφέρων. V. Anon. & B. 3. σωτήρια.

⁵ Junt. dat εἶδη.

καὶ κρᾶσεως δεομένους. αἰτία δ' ἔχῃ τῆς λόγου φιλοῦς
δύναμις, ἀλλ' ὡς Θεκυδίδης Φησὶν, ἢ περὶ τὸν βίον δό-
ξα καὶ πίστις τῆς ἀνδρῶν, ἀδαροτάτη περιφανῶς γενομέ-
νε, καὶ χρημάτων κρείττους· ὃς τὴν πόλιν ἐκ με-
γάλης μεγίστην καὶ πλεσιωτάτην ποιήσας, καὶ γενόμε-
νος καὶ δυνάμει πολλῶν βασιλέων καὶ τυράννων ὑπέρ-
τερος, ὧν ἔνιοι καὶ ἐπὶ τοῖς υἱέσι διέθεντο, ἐκεῖνος μίᾳ
δραχμῇ μείζονα τὴν ἄσιαν ἐκ ἐποίησεν, ἧς ὁ πατήρ
αὐτῷ κατέλιπε.

XVI. Καίτοι τὴν δύναμιν αὐτῆς σαφῶς μὲν ὁ Θε-
κυδίδης διηγείται, καιοήθως δὲ παρεμφαίνουσιν οἱ κωμι-
κοί, Πεισιπρατίδας μὲν νέος τὰς περὶ αὐτὸν ἑταίρους
καλῶντες, αὐτὸν δ' ἀπομόσαι μὴ τυραννῆσειν¹ κε-
λεύοντες, ὡς ἀσυμμέτρως πρὸς δημοκρατίαν καὶ βαρυτέ-
ρας περὶ αὐτὸν ἔσης ὑπεροχῆς. ὁ δὲ Τηλεκλειδῆς πα-
ραδεδωμέναι Φησὶν αὐτῷ τὰς Ἀθηναίους

Πόλεων τε φόρους, αὐτάς τε τὰς πόλεις², τὰς μὲν
δεῖν, τὰς δ' ἀναλύειν.

Λαίνα τείχη, τὰ μὲν οἰκοδομεῖν, τὰ δὲ αὐτὰ πάλιν
καταβάλλειν,

Σπονδὰς, δύναμιν, κράτος, εἰρήνην, πλετόν τ',
εὐδαιμονίαν τε.

καὶ ταῦτα καιρὸς ἐκ ἦν, ἔδ' ἀκμῆ καὶ χάρις ἀνθρώπου
ἐφ' ὥραν³ πολιτείας, ἀλλὰ τεσσαράκοντα μὲν ἔτη πρω-
τεύων ἐν Ἐφιάλταις, καὶ Λεωκράταις, καὶ Μυρωνί-
δαις, καὶ Κίμωσι, καὶ Τολμίδαις, καὶ Θεκυδίδαις· με-
τὰ δὲ τὴν Θεκυδίδα κατάλυσιν καὶ τὸν ὄσρακισμὸν, ἐκ
ἐλάττω τῶν πεντεκαίδεκα ἐτῶν διήνεγκε, καὶ μίαν⁴
ἔσαν

¹ B. 3. Τυραννήσας.

² Br. deleri vult ἄς ante πόλεις, quod etiam deest B. 3. —
& in versu seq. legi ἄ δὲ κ' αὐτά. Pro hac voce αὐτά R.
mavult αὐτὸν, si metrum sinat.

³ Ita dedit R. de suo pro vulg. ἐφ' ὥρα.

⁴ Pro hoc vocabulo V. μῆ.

ἔσαν ἐν ταῖς ἐνιαυσίοις στρατηγίαις ἀρχὴν καὶ δυναστείαν κήησάμενος, ἐφύλαξεν ἑαυτὸν ἀνάλωτον ὑπὸ χρημάτων. καίπερ ἐ παντάπασιν ἀργῶς ἔχων πρὸς χρηματισμὸν, ἀλλὰ τὸν πατρῶον καὶ δίκαιον πλῆτον, ὡς μήτ' ἀμελέμενος ἐκφύγοι, μήτε πολλὰ πράγματα καὶ διατριβὰς ἀχολαζέμενῳ παρέχοι, συνέταξεν εἰς οἰκονομίαν, ἣν ᾤετο ῥάστην καὶ ἀκριβεστάτην εἶναι. τὰς γὰρ ἐπετείας καρπὸς ἅπαντας ἀθρόως ¹ ἐπίπρασινεν, εἶτα τῶν ἀναγκαίων ἕκαστον ἐξ ἀγορᾶς ἀνάμενος, δίδωκει τὸν βίον καὶ τὰ περὶ τὴν δίαίταν. οὐδεν ἔχ ἡδύς ἦν ἐνηλίοις παισίν, ἐδὲ γυναιξὶ δαψιλῆς χορηγὸς, ἀλλ' ἐμέμφοντο τὴν ἐφήμερον ταύτην καὶ συνηγμένην εἰς τὸ ἀκριβέσατον δαπάνην, ἐδενὸς, οἷον ἐν οἰκίᾳ μεγάλη καὶ πράγμασιν ἀφθόνοις, περιρρέοντος, ἀλλὰ παντὸς μὲν ἀναλώματος, παντὸς δὲ λήμματος δι' ἀριθμῶ καὶ μέτρα βαδίζοντος. ὁ δὲ πᾶσαν αὐτῆ τὴν τοιαύτην συνέχων ἀκριβείαν, εἰς ἦν οἰκέτης, Εὐάγγελος, ὡς ἕτερος ἐδεῖς εὐ πεφυκῶς, ἢ κατεσκευασμένος ὑπὸ τῆ Περιπλέες πρὸς ² οἰκονομίαν. ἅπαντα ³ μὲν ἔν ταῦτα τῆς Ἀναξαγόρας σοφίας, εἶγε καὶ τὴν οἰκίαν ἐκεῖνος ἐξέλιπε, καὶ τὴν χώραν ἀφῆκεν ⁴ ἀργὴν καὶ μηλόβοτον, ὑπ' ἐνθουσιασμῶ καὶ μεγαλοφροσύνης. ἐ ταῦτὸν δ' ἐσίν, οἶμαι, θεωρητικῶ Φιλοσόφῳ καὶ πολιτικῶ βίος, ἀλλ' ὁ μὲν ἀνόργανον καὶ ἀπροσδεᾶ ⁵ τῆς ἐνδὸς ὕλης ἐπὶ τοῖς καλοῖς κινεῖ τὴν διάνοιαν, τῶ δ' εἰς ἀνθρωπείας χρείας ἀναμιγνύντι τὴν ἀρε-

Cc 2

1 V. ἀθρόως.

2 Ita dedit V. — Vulgo legitur εἰς.

3 Ex mente R. sententia postulat ἀπάρτητα, quod idem est atque ἀπηρητημένα, disjuncta, separata. Br. annotat, sensum requirere ταῦτα ἐ τῆς, nisi legas ἀπάδει pro ἅπαντα. Anon. dat ταῦτα ἐ πρὸς τῆς Ἀν. — Xylander: Sensus non est obscurus, sed mutilus in Græco locus, non varius.

4 Br. mavult ἀνήκεν.

5 V. ἀπροσδεῆ.

ἀρετῆν, ἔστιν ἔ γένοιτ' ἂν ἔ τῶν ἀναγκαιῶν μόνου, ἀλλὰ καὶ τῶν κελῶν ὁ πλεῖτος ὡσπερ ἦν καὶ Περικλεῖ, βοηθεῖντι πολλοῖς τῶν πενήτων. καὶ μέντοιγε τὸν Ἀναξαγόραν αὐτὸν λέγουσιν, ἀχολοκόμενος Περικλέης, ἀμελέμενον κείθαι, συγκεκαλυμμένον ἤδη γηραιὸν ἀποκαρτερῶντα· προσπεσόντος δὲ τῷ Περικλεῖ τῆ πράγματος, ἐκπλαγέντα θεῖν εὐθύς ἐπὶ τὸν ἄνδρα, καὶ δεῖσθαι πάντων δέησιν, ὀλοφυρόμενον ἐκ ἐπεινόν, ἀλλ' ἑαυτὸν, εἰ τοῖσθαι ἀπολεῖ τῆς πολιτείας σύμβουλον ¹. ἐκκαλυψάμενον ἔν τὸν Ἀναξαγόραν εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν· ὦ Περικλεῖς, καὶ οἱ τῆ λύχνα χρεῖαν ἔχοντες ἔλαιον ἐπιχέουσιν.

XVII. Ἀρχομένων δὲ Λακεδαιμονίων ἀχθεσθαι τῇ αὐξήσει τῶν Ἀθηναίων, ἐπαίρων ὁ Περικλῆς τὸν δῆμον ἔτι μᾶλλον μέγα Φρονεῖν, καὶ μεγάλων αὐτὸν ἀξιοῦν πραγμάτων, γράφει ψήφισμα, πάντας Ἑλλήνας τὰς ὀπήποτε ² κατοικούντας Εὐρώπης, ἢ τῆς Ἀσίας, παρακαλεῖν, καὶ μικρὰν πόλιν καὶ μεγάλην, εἰς σύλλογον πέμπειν Ἀθήναζε τὰς βουλευσομένους περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἱερῶν, ἃ κατέπρησαν οἱ βάρβαροι, καὶ τῶν δυσῶν, ἃς ὀφείλουσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐξάμενοι τοῖς Θεοῖς, ὅτε πρὸς τὰς βαρβάρους ἐμάχοντο, καὶ τῆς θαλάττης, ὅπως πλέουσι πάντες ἀδεῶς, καὶ τὴν εἰρήνην ἀγούσιν. ἐπὶ ταῦτα δ' ἄνδρες εἴκοσι τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων ἐπέμψθησαν, ὧν πέντε μὲν, Ἰωνας καὶ Δωριεῖς τὰς ἐν Ἀσίᾳ, καὶ νησιώτας ἄχρι Λέσβου καὶ Ῥόδου παρεκάλεον· πέντε δὲ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ Ὀρένῃ μέχρι Βυζαντίας τόπας ἐπήσαν, καὶ πέντε ἐπὶ τέτοις εἰς Βοιωτίαν καὶ Φωκίδα καὶ Πελοπόν-

¹ B. 3. σύμμαχον. Sequens ἐκκαλύψ. vertit Xyl. redu-
cta veste, ut ante συγκεκαλυμμένον, velato corpore. Lapus
exspirantem verterat.

² V. B. 3. ὀποῖποτε.

πόννησον. ἐκ δὲ ταύτης, διὰ Λοικῶν ἐπὶ τὴν πρόσκιον Ἠπειρον ἕως Ἀναρνανίας καὶ Ἀμβρακίας ἀπεσάλησαν. οἱ δὲ λοιποὶ δι' Εὐβοίας ἐπ' Οἰταίας, καὶ τὸν Μαλιέα κόλπον, καὶ Φθιώτας, καὶ Ἀχαιῆς, καὶ Θεσσαλὰς ἐπορεύοντο, συμπείδοντες ἰέναι καὶ μετέχειν τῶν βελευμάτων, ἐπ' εἰρήνῃ καὶ κοινοπραγίᾳ ἰ τῆς Ἑλλάδος. ἐπράχθη δ' ἔδεν, ἐδὲ συνῆλθον αἱ πόλεις, Λακεδαιμονίων ὑπεναντιωθέντων, ὡς λέγεται, καὶ τὸ πρῶτον ἐν Πελοποννήσῳ τῆς πείρας ἐλεγχθεΐσης. τῆτο μὲν ἔν παρεθέμην ἐνδεικνύμενος αὐτῆ τὸ Φρόνημα καὶ τὴν μεγαλοφροσύνην.

XVIII. Ἐν δὲ ταῖς στρατηγίαις εὐδοκίμει μάλινα διὰ τὴν ἀσφάλειαν, ἔτε μάχης ἐχέσης πολλὴν ἀδηλόγητα καὶ κίνδυνον ἐκασίως ἀπλόμενος, ἔτε τὰς ἐκ τῆ παραβάλλεσθαι χρησαμένους τύχῃ λαμπρᾷ, καὶ θαυμαθέντας ὡς μεγάλας, ζηλῶν καὶ μιμῆμενος στρατηγὰς αἰεὶ τε λέγων πρὸς τὰς πολίτας, ὡς ὅσον ἐπ' αὐτῷ μενῆσιν ἀθάνατοι πάντα τὸν χρόνον. ὄρων δὲ Τολμίδην τὸν Τολμαῖς διὰ τὰς πρότερον εὐτυχίας, καὶ διὰ τὸ τιμᾶσθαι διαφερόντως ἐκ τῶν πολεμικῶν, σὺν ἔδενί καιρῷ παρασκευαζόμενον εἰς Βοιωτίαν ἐμβαλεῖν, καὶ πεπεικότα τῶν ἐν ἡλικίᾳ τὰς ἀρίστας καὶ Φιλοτιμοτάτας ἐθέλοντί στρατεύεσθαι, χιλίας γενομένους, ἀνευ τῆς ἄλλης δυνάμεως, κατέχειν ἐπειρᾶτο καὶ παρακαλεῖν ἐν τῷ δήμῳ, τὸ μνημονευόμενον εἰπὼν, ὡς, εἰ μὴ πείθαιτο Περιπλεῖ, τὸν γε σοφώτατον ἐχ ἁμαρτήσεται σύμβελον ἀναμείνας χρόνον. τότε μὲν ἔν μετρίως εὐδοκίμησε τῆτ' εἰπὼν, ὀλίγαις δ' ὕσερον ἡμέραις ὡς ἀνηγγέλθη τεθνεῶς μὲν αὐτὸς Τολμίδης, περὶ Κορώνειαν ἠτήθεις μάχῃ, τεθνεῶτες δὲ πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τῶν πολιτῶν,

C c 3

μεγᾶ-

I Ita Br. legendum censuit cum Anon. & Dacer. ex Ms. pro vulg. καινοπραγία.

μεγάλην τῆτο τῷ Περιπλεῖ μετ' εὐνοίας δόξαν ἤνεγκαν, ὡς ἀνδρὶ Φρονίμῳ καὶ Φιλοπολίτῃ.

XIX. Τῶν δὲ στρατηγιῶν ἡγαπήθη μὲν ἡ περὶ Χερρόνησου αὐτῆ μάστις, σωτήριος γενομένη τοῖς αὐτό-
 ρι κατοικῆσι τῶν Ἑλλήνων. ἔ γὰρ μόνον ἐποίκας Ἀθη-
 ναίων χιλίαις νομίσας ἔρρωσεν εὐανδρίας τὰς πόλεις, ἀλ-
 λά καὶ τὸν αὐχένα διαζώσας ἐρύμασι καὶ προβλήμασι ἐκ
 θαλάττης εἰς θάλατταν, ἀπετείχισε τὰς καταδρομὰς τῶν
 Θρακῶν περιεχυμένων τῇ Χερρόνησῳ. καὶ πόλεμον
 ἐνδελεχῆ καὶ βαρὺν ἐξέκλεισεν, ᾧ συνείχετο πάντα
 τὸν χρόνον ἢ χώρα, βαρβαρικαῖς ἀναμεμιγμένη γει-
 νιάσσει, καὶ γέμεσα ληστῆριων ὁμόρων καὶ συνοίκων.
 ἔθραυμάθη δὲ καὶ διεβοήθη πρὸς τὰς ἐπὶ τὸς ἀνθρώπους,
 περιπλεύσας Πελοπόννησον, ἐν Πηγῶν τῆς Μεγαριτικῆς
 ἀναχθεῖς ἐκατὸν τριήρεσιν. ἔ γὰρ μόνον ἐπόρθησε τῆς
 παραλίας ἢ πόλεις, ὡς Τολμίδης πρότερον, ἀλλὰ καὶ
 πόρρω θαλάττης προελθὼν, τοῖς ἀπὸ τῶν νεῶν ὀπλί-
 ταις τὰς μὲν ἄλλας εἰς τὰ τεῖχη συνέσειλε, δέισαντας
 αὐτῆ τὴν ἔφοδον, ἐν δὲ Νεμέᾳ Σικυωνίαις ὑποσάντας
 καὶ συνάψαντας μάχην, κατὰ κράτος τρεψάμενος, ἔση-
 σε τρόπαιον. ἐκ δ' Ἀχαΐας, Φίλης ἔσης, στρατιώτας
 ἀναλαβὼν εἰς τὰς τριήρεις, ἐπὶ τὴν ἀντιπέρας Ἠπει-
 ρον ἐκομίσθη τῷ σόλῳ, καὶ παραπλεύσας τὸν Ἀχελῶν,
 Ἀναρνανίαν κατέδραμε. καὶ κατέκλεισεν Οἰνεάδας εἰς
 τὸ τεῖχος, καὶ τεμὼν τὴν γῆν καὶ κηκώσας, ἀπῆρεν
 ἐπ' οἴκῃ. Φοβερός μὲν Φανείς τοῖς πολεμίοις, ἀσφα-
 λῆς δὲ καὶ δραστήριος τοῖς πολίταις. ἔδεν γὰρ ἐδ' ἀπὸ
 τύχης πρόσπρασμα συνέβη περὶ τὰς στρατευομένους.

XX. Εἰς δὲ τὸν Πόντον εἰσπλεύσας σόλῳ μεγά-
 λῳ καὶ κεισομημένῳ λαμπρῶς, ταῖς μὲν Ἑλληνίσαι πό-
 λεσιν,

† Ita R. dedit e Junt. Ald. & B. 3. pro vulg. παραλίαι —
 oppida quaedam regionis in Peloponneso mari assitæ. Anon.
 γὰς παραλίαις. Πρὸ πόλεις B. 3. πόλιν.

λεσιν, ὧν ἐδέοντο, διεπράξατο, καὶ προσηνέχθη Φιλαν-
 θρώπως· τοῖς δὲ περιοικῆσι βαρβάροις ἔδνεσι, καὶ βα-
 σιλεῦσιν αὐτῶν καὶ δυνασαῖς ἐπεδείξατο μὲν τῆς δυνά-
 μως τὸ μέγεθος, καὶ τὴν ἀδειαν, καὶ τὸ θάρσος, ἧ
 βέλοιντο, πλείοντων, καὶ πᾶσαν ὑφ' αὐτοῖς πεποιημέ-
 νων τὴν θάλασσαν. Σιναπεῦσι δὲ τρισηκταίδεκα ναῦς
 ἀπέλιπε μετὰ Λαμάχε, καὶ στρατιώτας ἐπὶ Τιμησί-
 λεων τύραννον. ἐπιστόντος δὲ τάττε καὶ τῶν ἐταίρων,
 ἐψηφίσατο πλεῖν εἰς Σινώπην Ἀθηναίων ἐθελοντὰς ἑξα-
 κοσίς, καὶ συγκατοικεῖν Σιναπεῦσι, νειμαμένους οἰκίας ^ι
 καὶ χώραν, ἣν πρότερον οἱ τύραννοι κατεῖχον. τὰλλα
 δ' ἔσυνεχώρει ταῖς ὀρμαῖς τῶν πολιτῶν, ἐδὲ συνεξ-
 ἐπιπλεν, ὑπὸ βῶμης καὶ τύχης τοσαύτης ἐπαιρομένων
 Αἰγύπτῃ τε πάλιν ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ κινεῖν τῆς βα-
 σιλέως ἀρχῆς τὰ πρὸς θάλασση. πολλὰς δὲ καὶ Σικε-
 λίας ὁ δύσερας ἐκεῖνος ἤδη καὶ δύσποτος ἔρωσ εἶχεν,
 ὃν ὑσερον ἐξέκαυσαν οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ῥήτορες.
 ἦν δὲ καὶ Τυρρῆνία καὶ Καρχηδῶν ἐνόις ὄνειρος, ἐκ
 ἀπ' ἐλπίδος, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑποκειμένης ἡγεμο-
 νίας, καὶ τὴν εὐροίαν τῶν πραγμάτων.

XXI. Ἄλλ' ὁ Περιμλῆς κατεῖχε τὴν ἐκδρομὴν
 ταύτην, καὶ περιέκοπτε τὴν πολυπραγμοσύνην· καὶ τὰ
 πλεῖστα τῆς δυνάμειος ἔτρεπεν εἰς Φυλακὴν καὶ βεβαιό-
 τητα τῶν ὑπαρχόντων, μέγα ἔργον ἡγόμενος ἀνεύρειν
 Λακεδαιμονίους, καὶ ὄλως ὑπεναντιέμενος ἐκεῖνοις, ὡς
 ἄλλοις τε πολλοῖς ἔδειξε, καὶ μάλιστα τοῖς περὶ τὸν ἱε-
 ρὸν πραχθεῖσι πόλεμον. ἐπεὶ γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι
 στρατεύσαντες εἰς Δελφὸς, Φωκέων ἐχόντων τὸ ἱερὸν,
 Δελφοῖς ἀπέδωκαν, εὐθὺς ἐκεῖνων ἀπαλλαγέντων, ὁ
 Περιμλῆς ἐπιστρατεύσας, πάλιν εἰσήγαγε τὸς Φωκέας.

Cc 4

καὶ

^ι Junt. in sing. οἰκίαν. Per tyrannos, de quibus paulo post mentio fit, intelligit Plutarchus Timosileon cum liberis atque necessariis & familiaribus.

καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς Δελφοὶ προμαντείαν, εἰς τὰ μέτωπον ἐγχολαψάντων¹ τῆ χαλκῆ λύκῃ, λαβὼν καὶ αὐτὸς προμαντείαν τοῖς Ἀθηναίοις, εἰς τὸν αὐτὸν λύκον κατὰ τὴν δεξιὰν πλευρὰν ἐνεχάραξεν.

XXII. "Ὅτι δ' ὀρθῶς ἐν τῇ Ἑλλάδι τὴν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων συνεῖχεν, ἐμαρτύρησεν αὐτὰ² τὰ γενόμενα. πρῶταν μὲν γὰρ Εὐβοεῖς ἀπέσησαν, ἐφ' ἧς διέβη μετὰ δυνάμεως. εἴτ' εὐθὺς ἀπηγγέλλοντο Μεγαρεῖς ἐπιπεπολεμωμένοι³, καὶ στρατιὰ πολεμίων ἐπὶ τοῖς ὄροις τῆς Ἀττικῆς ἔστα, Πλεισάνου ἡγεμὸν, βασιλέως Λακεδαιμονίων. πάλιν ἔν δ' Περικλῆς κατὰ τάχος ἐκ τῆς Εὐβοίας ἀνεπομίζετο πρὸς τὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ πόλεμον. καὶ συνάψαι μὲν εἰς χεῖρας ἐκ ἐδάρισσε πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ὀπλίταις προκαλεμέναις. ὄρων δὲ τὸν Πλεισάνου νέον ὄντα κομιδῇ, χρώμενον δὲ μάλις Κλεανδρίδῃ τῶν συμβάλων, ἃν οἱ ἔφοροι Φύλακα καὶ πάρεδρον αὐτῷ διὰ τὴν ἡλικίαν συνέπεμψαν, ἐπειράτο τότε κρύφα. καὶ ταχὺ διαφθείρας χρήμασιν αὐτὸν, ἐπεισεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀπαγαγεῖν τὰς Πελοποννησίαις. ὥς δ' ἀπεχώρησεν ἡ στρατιὰ καὶ διελύθη κατὰ πόλεις, βαρέως φέροντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν μὲν βασιλέα χρήμασιν ἐζημίωσαν, ὃν τὸ πλῆθος ἐκ ἔχων ἐκίσει, μετέστησεν ἑαυτὸν ἐκ Λακεδαίμονος. τῆ δὲ Κλεανδρίδῃ Φεύγοντος θάνατον κατέγνωσαν. ἔτος δ' ἦν πατὴρ Γυλίππῃ, τῆ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίαις καταπολεμήσαντος. ἔοικε δ' ὥσπερ συγγενιῶν αὐτῷ προστρίψαδαι νόσημα τὴν Φιλαργυρίαν ἢ Φύσις, ὑφ' ἧς καὶ αὐτὸς αἰχρῶς ἐπὶ νακοῖς ἔργοις ἀλὰς, ἐξέπεσε τῆς

Σπάρ-

1 V. ἐκχοψάντων; & pro seq. λύκῃ idem κύκλῃ.

2 Br. magis placuit αὐτῷ ex B. 3.

3 Ita R. dedit secundum Anon. pro vulg. ἐπιπεπολεμημένοι.

Σπάρτης. ταῦτα μὲν ἔν ἐν τοῖς περὶ Λυσάνδρου δεδη-
λώκαμεν.

XXIII. Τῷ δὲ Περικλέῳ ἐν τῷ τῆς στρατηγίας ἀπολογισμῷ δέκα τάλαντων ἀνάλωμα γράψαντος, ἀν-
ηλωμένων εἰς τὸ δέον, ὁ δῆμος ἀπεδέξατο, μὴ πολυ-
πραγμονήσας, μηδ' ἐλέγξας τὸ ἀπόρρητον. ἔνιοι δ' ἰσο-
ρήκασιν, ὧν ἓστι καὶ Θεόφραστος ὁ Φιλόσοφος, ὅτι καθ'
ἕκαστον ἐνιαυτὸν εἰς τὴν Σπάρτην ἑφοῖτα δέκα τάλαντα
παρὰ τῷ Περικλέῳ, οἷς τὰς ἐν τέλει πάντας θερα-
πεύων, παρηγεῖτο τὸν πόλεμον, ἔ τὴν εἰρήνην ὠκέμε-
νος, ἀλλὰ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ παρασκευασάμενος κατ'
ἡσυχίαν, ἔμελλε πολεμήσειν βέλτιον. εὐθύς ἔν ἐπὶ
τὰς ἀφεσῶτας τραπόμενος, καὶ διαβάς εἰς Εὐβοίαν,
πεντήμιοντα ναυσὶ καὶ πενταχιλίους ὀπλίταις κατεσρέ-
ψατο τὰς πόλεις. καὶ Χαλκιδῶν μὲν ¹ τὰς ἱπποβό-
τας λεγομένους, πλέτω καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβα-
λεν. Ἑσθιαεῖς δὲ πάντας ἀνασήσας ἐκ τῆς χώρας,
Ἀθηναίους κατέψυξε. μόνοις τέτοις ² ἀπαραιτήτως χρη-
σάμενος, ὅτι ναῦν Ἀττικῆν αἰχμάλωτον λαβόντες, ἀπ-
ἐήκειαν τὰς ἀνδρας.

XXIV. Ἐκ τέττα γενομένων σπονδῶν Ἀθηναίοις
καὶ Λακεδαιμονίοις εἰς ἔτη τριάκοντα, ψηφίζεται τὸν
εἰς Σάμον πλῆν, αἰτίαν ποιησάμενος κατ' αὐτῶν, ὅτι
τὸν πρὸς Μιλησίους κελευόμενοι διαλυσαθαι πόλεμον,
ἔχ ὑπήμενον. ἐπεὶ δ' Ἀσπασία χαριζόμενος δοκεῖ πρῶ-
ξαι τὰ πρὸς Σαμίους, ἐνταῦθ' ἂν εἴη καιρὸς διαπορήσαι
μάλιστα περὶ τῆς ἀνθρώπου, τίνα τέχνην, ἢ δύναμιν
τοσαύτην ἔχουσα, τῶν τε πολιτικῶν τὰς πρωτεύοντας
ἐχειρώσατο, καὶ τοῖς Φιλοσόφοις ἔ Φαῦλον, ἐδ' ὀλίγον

C c 5

ὑπὲρ

¹ Ita legendum censuit Br., & dedit R. pro vulg. δε, cum
Ἑσθιαεῖς δε sequatur.

² Hunc verborum ordinem dedit R. — Vulg. Ἀθηναίους
μόνους κατέψυξε, γέτοις.

ὑπὲρ αὐτῆς παρέχεε λόγον. ὅτι μὲν γὰρ ἦν Μιλησία γένος, Ἀξιόχε θυγάτηρ, ὁμολογεῖται. Φασὶ δ' αὐτὴν Θαρρηλίαν τινα τῶν παλαιῶν Ἰάδων ζηλώσασαν, ἐπιθέσθαι τοῖς δυνατωτάτοις ἀνδράσι. καὶ γὰρ ἡ Θαρρηλία, τό τ' εἶδος εὐπρεπῆς γενομένη, καὶ χάριν ἔχουσα μετὰ δεινότητος, πλείοσι μὲν Ἑλλήνων συνώκησεν ἀνδράσι, πάντας δὲ προσεποίησε βασιλεῖ τὰς πλησιάζουσας αὐτῇ, καὶ ταῖς πόλεσι μηδισμῶ δι' ἐνεύων ὑπέσπειρεν ἀρχὰς, δυνατωτάτων ὄντων καὶ μεγίστων. τὴν δ' Ἀσπασίαν οἱ μὲν ὡς σοφὴν τινα καὶ πολιτικὴν ὑπὸ τῷ Περικλέεσσι σπευδαθῆναι λέγουσι. καὶ γὰρ Σωκράτης ἔστιν ὅτε μετὰ τῶν γνωρίμων ἐφοίτα, καὶ τὰς γυναῖκας ἀπροσσομένας οἱ συνηθεις ἦγον ὡς αὐτὴν ¹, καίπερ ἔκοσμίς προεῶσαν ἐργασίας, ἐδὲ σεμνῆς, ἀλλὰ παιδίσκας ἐταιρέσας τρέφουσαν. Αἰχίνης δὲ Φησι, καὶ Λυσικλέα, τὸν προβατοκόπηλον, ἐξ ἀγενῶς καὶ ταπεινῆς τὴν φύσιν, Ἀθηναίων γενέσθαι πρῶτον, Ἀσπασίαν συνόντα μετὰ τὴν Περικλέεσσι τελευτήν. ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ τῷ Πλάτωνος, εἰ καὶ μετὰ παιδείας τὰ πρῶτα γέγραπται, τοσοῦτον γ' ἰστορίας ἔνευσιν, ὅτι δόξαν εἶχε τὸ γύναιον ἐπὶ ῥητορικῇ πολλοῖς Ἀθηναίων ὀμιλεῖν. φαίνεται μὲντοι μᾶλλον ἐρωτικὴ τις ἢ τῷ Περικλέεσσι ἀγάπησις γενομένη πρὸς Ἀσπασίαν. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ γυνὴ προσήκουσα μὲν κατὰ γένος, συνωκηκυῖα δ' Ἰππονίῳ πρότερον, ἐξ ἧς Καλλιαν ἔτεκε τὸν πλόσιον· ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλείῳ Ξάνθιππον καὶ Πάραλον. εἶτα τῆς συμβιώσεως ἐκ ἕσης αὐτοῖς ἀρετῆς, ἐκείνην μὲν ἐτέρῳ βυλομένην συνεξέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν Ἀσπασίαν λαβὼν, ἔσερξε διαφερόντως. καὶ γὰρ ἐξῶν, ὡς Φασί, καὶ εἰσῶν ἀπ' ἀγορᾶς, ἠσπάζετο κατ' ἡμέραν αὐτὴν

μετὰ

¹ R. ὡς sufficit cum V. in locum εἰς, quod dant Vulg. — Xyl. vertit: & mulieres ad eam audiendam mittere solebant propinqui aut parentes, & annotat: Locus in Græco est mancus: divinavi igitur.

μετὰ τῆ καταΦιλεῖν. ἐν δὲ ταῖς κωμωδίαις Ὀμφά-
λη τε νέα καὶ Δηϊάνειρα καὶ πάλιν Ἡρα προσαγο-
ρεύεται. Κρατῖνος δ' ἄντικρυς παλλακὴν αὐτὴν εἶρηκεν
ἐν τέτοις·

— Ἡραν τε οἱ Ἀσπασίαν τίθει,

Καὶ καταφυγούνην παλλακὴν κυνώπιδα.
δοκεῖ δὲ καὶ τὸν νόμον ἐκ ταύτης τεκνωῶσαι, περὶ ἧ
πεποίθημεν Εὐπολις ἐν Δημοσίοις ¹ αὐτὸν μὲν ἔτως ἐρω-
τῶντα·

Ὁ νόμος δέ μοι ζῆ;

τὸν δὲ Πυρωνίδην ἀποκρινόμενον·

Καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνὴρ,

Εἰ μὴ τὸ τῆς πόρνῃς ὑποβῶδει ² καιόν.

Ὁὕτω δὲ τὴν Ἀσπασίαν ὀνομασθῆν καὶ κλεινὴν γενέ-
θαι λέγουσιν, ὥσε καὶ Κύρον τὸν πολεμήσαντα βασι-
λεῖ περὶ τῆς τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, τὴν ἀγαπωμένην
ὑπ' αὐτῆ μάλισα τῶν παλλακίδων Ἀσπασίαν ὀνομά-
σαι, καλεσμένην Μιλτῶ πρότερον. ἦν δὲ Φωκαῖς τὸ
γένος, Ἑρμοτίμῃ θυγάτηρ· ἐν δὲ τῇ μάχῃ Κύρος πε-
σόντος, ἀπαχθεῖσα πρὸς βασιλέα, πλείστον ἔχουσε καὶ ³
ταῦτα μὲν ἐπέλεθόντα τῇ μνήμῃ κατὰ τὴν γραφὴν,
ἀπώσαθαι καὶ παρελθεῖν, ἴσως ἀπάνθρωπον ἦν.

XXV. Τὸν δὲ πρὸς Σαμίς πόλεμον αἰτιῶνται
μάλισα τὸν Περικλέα ψηφίσασθαι διὰ Μιλησίους, Ἀσπα-
σίας δεηθείσης. αἱ γὰρ πόλεις ἐπολέμουν τὸν περὶ Πριή-
νης πόλεμον· καὶ κρατῶντες οἱ Σάμιοι, παύσαθαι τῶν
Ἀθηναίων κελευόντων, καὶ δίνας λαβεῖν καὶ δῆναι παρ'
αὐτοῖς, ἐκ ἐπέιδοντο. πλεύσας ἔν ὃ Περικλῆς, τὴν
μὲν ἔσαν ὀλιγαρχίαν κατέλυσε ἐν Σάμῳ· τῶν δὲ
πρώτων λαβῶν ὀμήρους πεντήκοντα καὶ παῖδας ἴσως, εἰς

Λῆμ-

¹ Anon. Δήμοις. Et ita legendum censet Br. — uti supra.

² B. 3. ὑποβῶδει.

³ Hanc copulativam addidit R. de suo.

Λῆμνον ἀπέσειλε. καίτοι Φασίη, ἕκασον μὲν αὐτῶ τῶν ὀμήρων διδόναι τάλαντον ὑπὲρ ἑαυτῆ, πολλὰ δ' ἄλλα τὰς μὴ θέλοντας ἐν τῇ πόλει γενέσθαι δημοκρατίαν. ἔτι δὲ Πισσάθνης ὁ Πέρσης, ἔχων τινα πρὸς Σαμίους εὐνοίαν, ἀπέσειλεν αὐτῷ μυριάς χρυσῆς, παραιτέμενος τὴν πόλιν. ἔ μὴν ἔλαβε τέτων ἑδὲν ὁ Περικλῆς, ἀλλὰ χρησάμενος, ὥσπερ ἐγνώκει, τοῖς Σαμίοις, καὶ καταστήσας δημοκρατίαν, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας. οἱ δ' εὐθὺς ἀπέστησαν, ἐκυλέψαντος αὐτοῖς τὰς ὀμήρας Πισσάθνης, καὶ τὰλλα παρεσκευάσαντο πρὸς τὸν πόλεμον. αὐτῶς ἔν ὁ Περικλῆς ἐξέπλευσεν ἐπ' αὐτὰς, ἔχ ἡσυχάζοντας, ἑδὲ κατεπληχότας, ἀλλὰ καὶ πάνυ προθύμως ἐγνωκότας ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς θαλάττης. γενομένης δὲ καρτερᾶς ναυμαχίας περὶ νῆσον, ἣν Τραγίας καλεῖσι, λαμπρῶς ὁ Περικλῆς ἐνίκα τέσσαρσι καὶ τεσσαράκοντα ναυσίν, ἐβδομήκοντα καταναυμαχήσας, ὧν εἴκοσι στρατιῶτιδες ¹ ἦσαν.

XXVII. Ἄμα δὲ τῇ νύκτι καὶ τῇ διώξει τῶ λιμένος κρατήσας, ἐπολιόρκει τὰς Σαμίους, ἀμωσγέπως ἔτι τολμῶντας ἐπεξίεναι καὶ διαμάχεσθαι πρὸ τῆ τείχεος. ἐπεὶ δὲ μείζων ἕτερος στόλος ἦλθεν ἐν τῶν Ἀθηναίων, καὶ παντελῶς κατεκλείσθησαν οἱ Σάμιοι, λαβῶν ὁ Περικλῆς ἐξήκοντα τριήρεις, ἐπλευσεν εἰς τὸν ἕξω πόντον. ὡς μὲν οἱ πλείοις λέγουσι, Φοινισσῶν νεῶν ἐπι-
κέρων

1 R. dubitat, quid per has naves fit intelligendum, partim cum, si de septuaginta navibus solæ viginti militibus armatis instructæ fuerunt, magnum sane non fit facinus classe 44. navium vincere aliam, viginti tantum naves habentem; partim cum non fit consentaneum, ceteras 50. naves solos nautas vexisse, potius unamquemque earum 70. navium cum nautis etiam classarios. At si ratio aliqua habenda est explicationis, quam Interpr. Thucyd. de hac voce dat: *στρατιώτας ἔχουσαι τὰς μείζονας πεζομαχεῖν* — mihi quidem hic sensus, satis planus, & ad rem ipsam aptus, erui posse videtur: wovon zwanzig Schiffe mit Mannschaft besetzt waren, die die Samier zu einer Expedition aufs Land bestimmt hatten.

κέρων τοῖς Σαμίοις προσφερομένων, ἀπαντῆσαι καὶ δια-
γωνίσασθαι πορρωτάτω βελλόμενος· ὡς δὲ Στησίμβροτος,
ἐπὶ Κύπρον σελλόμενος· ὅπερ ἔδοκεῖ πιθανὸν εἶναι.
ὁποτέρῳ δ' ἔν ἐχρήσατο τῶν λογισμῶν, ἀμαρτεῖν ἔδο-
ξε. πλεύσαντος γὰρ αὐτῆ, Μελίσσος ὁ Ἰθαγένες,
ἀνὴρ Φιλόσοφος, στρατηγῶν τότε τῆς Σάμου, καταφρο-
νῆσας τῆς ὀλιγότητος τῶν νεῶν, ἢ τῆς ἀπειρίας τῶν
στρατηγῶν, ἔπεισε τὰς πολίτας ἐπιθέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις.
καὶ γενομένης μάχης, νικήσαντες οἱ Σάμιοι, καὶ πολ-
λὰς μὲν αὐτῶν ἀνδρας ἐλόντες, πολλὰς δὲ ναῦς δια-
φθείραντες ¹, ἐχρῶντο τῇ θαλάσῃ, καὶ παρετίθεντο
τῶν ἀναγκαιῶν πρὸς τὸν πόλεμον, ὅσα μὴ πρότερον
εἶχον. ὑπὸ δὲ τῆ Μελίσση καὶ Περιπλέα Φησὶν αὐ-
τὸν Ἀριστοτέλης ἠτήθηται, ναυμαχεῖντα πρότερον. οἱ
δὲ Σάμιοι τὰς αἰχμαλώτας τῶν Ἀθηναίων ἀνθυβρίζον-
τες, ἔσιζον εἰς τὸ μέτωπον γλαῦκας ². καὶ γὰρ ἐπι-
νευς οἱ Ἀθηναῖοι σάμαιναν. ἢ δὲ σάμαινα, ναῦς ἐσιν
ὑπόπρωρος μὲν τὸ σίμωμα ³, κοιλότερα δὲ καὶ γασρο-
είδης, ὡσε καὶ ποντοπορεῖν καὶ ταχυναυτεῖν. ἔτω δ'
ἰσνομάδη διὰ τὸ πρῶτον ἐν Σάμῳ Φανῆται, Πολυκράτης
τυράννης καταστυγεύσαντος. πρὸς ταῦτα τὰ εἴγματα λέ-
γασι καὶ τὸ Ἀριστοφάνειον ἠνίχθαι.

Σαμίων ὁ δῆμος ἐσιν ὡς πολυγράμματος!

XXVII. Πυθόμενος δ' ἔν ὁ Περιπλῆς τὴν ἐπὶ
στρατοπέδῃ συμφορὰν, ἐβοήθει κατὰ τάχος. καὶ τῆ Με-
λίσση

¹ R. annotat ad h. l. — alium sic fuisse locutum: πολλὰς μὲν
αὐτάνδρας ἐλόντες ναῦς, πολλὰς δὲ διαφθείραντες. Post τῇ θα-
λάσῃ subaudi ελευθέρα.

² Br. mavult in sing. γλαῦκα; ut postea σάμαιναν.

³ B. 3. σήμωμα. R. susp. ὑπόσιμος μὲν εἰς τὸ πρῶμα,
sublima, h. e. non nihil obtusa, & introrsum repressa, quoad
partes anteriores: Vorne am Schnabel etwas platt, wenig ge-
krümmt, und wenig zugespitzt: quamquam paulo post anno-
tat, se non videre, quomodo navis circa proram sima possit ce-
leriter & cum impetu undas findere.

λίσσε πρὸς αὐτὸν ἀντιταξαμένε κρατήσας, καὶ τρεψά-
μενος τὰς πολεμίας, εὐδὺς περιετείχιζε, δαπάνη καὶ
χρόνῳ μᾶλλον, ἢ τραύμασι καὶ κινδύνοις τῶν πολιτῶν,
περιγενέσθαι καὶ συλεεῖν τὴν πόλιν βεβλόμενος. ἐπεὶ
δὲ δυσχεραίνοντας τῇ τριβῇ τὰς Ἀθηναίους, καὶ μάχε-
σθαι προθυμωμένους, ἔργον ἦν καταχεῖν, εἰς ὅπῳ ¹ μέρη
διελὼν τὸ πᾶν πλῆθος, ἀπειλήσας, καὶ τῷ λαβόντι ²
τὸν λευκὸν κύμαον εὐωχεῖσθαι καὶ χολάζειν παρεῖχε,
τῶν ἄλλων μαχομένων. διὸ καὶ Φασὶ τὰς ἐν εὐπαθεί-
αις τισὶ γενομένους, λευκὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπὸ τῶ λευ-
κοῦ κύματος προσαγορεύειν. Ἐφορος δὲ καὶ μηχαναῖς
χρησάσθαι τὸν Περικλέα, τὴν καινότητα θαυμάσαντα ³,
Ἀρτέμωνος τῶ μηχανικῶ παρόντος, ὃν χωλὸν ὄντα,
καὶ Φορέω πρὸς τὰ κατεπεύγοντα τῶν ἔργων προσκομι-
ζόμενον, ὀνομαθῆναι Περιφόρητον. τῷτο μὲν ἐν Ἡρα-
κλειδῆος ὁ Ποντικὸς ἐλέγχει τοῖς Ἀνακρέοντος ποιήμα-
σιν, ἐν οἷς ὁ περιφόρητος Ἀρτέμων ὀνομάζεται, πολλὰς
ἔμπροσθεν ἡλικίας τῶ περὶ Σάμον πολέμου, καὶ τῶν
πραγμάτων ἐκείνων. τὸν δ' Ἀρτέμωνα Φησὶ τρυφερὸν
μὲν τινα τῷ βίῳ, καὶ πρὸς τὰς Φόβους μαλακὸν ὄντα
καὶ καταπλήγη, τὰ πολλὰ μὲν οἴκοι καθέζεσθαι, χαλ-
κῆν ἀσπίδα τῆς κεφαλῆς αὐτῶ δυοῖν ⁴ οἰετῶν ὑπερ-
εχόντων, ὥστε μηδὲν ἐμπεσεῖν τῶν ἀνωθεν. εἰ δὲ βια-
σθεῖν προελθεῖν, ἐν κλινιδίῳ κρεμασῶ παρὰ τὴν γῆν αὐ-
τὴν περιφερόμενον ⁵ κομίζεσθαι, καὶ διὰ τῷτο κληθῆναι
Περιφόρητον.

XXVIII.

1 Præpositionem de suo addidit R.

2 Br. suspic. λαχόντι.

3 R. explicat per τῆ καινότητι αὐτῶν θαυμάσαντα vel κη-
ληθέντα. Pro seq. παρόντας mavult idem παρόντος, præbitas,
præfinitas, suppeditatas ab Artemone.

4 B. 3. δυεῖν.

5 V. B. 3. παραφερόμενον.

XXVIII. Ἐννάτω δὲ μηνὶ τῶν Σαμίων παρασάντων, ὁ Περιμλῆς τὰ τείχη καθεῖλε, καὶ τὰς ναῦς παρέλαβε, καὶ χρήμασι πολλοῖς ἐζήμιώσεν. ὧν τὰ μὲν εὐθὺς ἠνεγκαν οἱ Σάμιοι, τὰ δ' ἐν χρόνῳ ῥητῶ ταξάμενοι κατοίσειν, ὁμήρου ἐδωκαν. Δῆρις δ' ὁ Σάμιος τῆτοις ἐπιτραγωδεῖ, πολλὴν ἀμώτητα τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶ Περιμλέες κατηγορῶν, ἦν ἔτε Θεκυδίδης ἰσόρηκεν, ἔτ' Ἐφορος, ἔτ' Ἀριστοτέλης· ἀλλ' ἐδ' ἀληθεύειν ἔοικεν, ὡς ἄρα τὰς τριηράρχους καὶ τὰς ἐπιβάτας τῶν Σαμίων εἰς τὴν Μιλησίων ἀγορὰν ἀγαγῶν, καὶ σανίσι προσδήσας ἐφ' ἡμέρας ¹ δέκα, κακῶς ἤδη διακειμένους προσέταξεν ἀνελεῖν, ξύλοις τὰς κεφαλὰς συγκόψαντας, εἶτα προβαλεῖν ἀνήδευτα τὰ σώματα. Δῆρις μὲν ἔν, ἐδ' ὅπερ μηδὲν αὐτῷ πρόσσειν ἴδιον πάθος, εἰωθὺς κρατεῖν τὴν διήγησιν ἐπὶ τῆς ἀληθείας, μᾶλλον ἔοικεν ἐνταῦθα δεινῶσαι τὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς ἐπὶ διαβολῇ τῶν Ἀθηναίων. ὁ δὲ Περιμλῆς κατασρεψάμενος τὴν Σάμον, ὡς ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ταφάς τε τῶν ἀποθανόντων κατὰ τὸν πόλεμον ἐνδόξως ἐποίησε, καὶ τὸν λόγον εἰπῶν, ὥσπερ ἔθος ἐστίν, ἐπὶ τῶν σημάτων, ἐθαυμασάθη. καταβαίνοντα δ' αὐτὸν ἀπὸ τῶ βήματος αἱ μὲν ἄλλαι γυναῖκες ἐδεξιῶντο, καὶ σεφάνοις ἀνέδεν καὶ ταινίαις, ὥσπερ ἀθλητὴν νικηφόρον· ἡ δ' Ἑλληνική προσελθῆσα πλησίον· Ταῦτ', ἔφη, θαυμασὰ, Περίκλεις, καὶ ἄξια σεφάνων, ὅς ἡμῖν πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ἀπώλεσας πολίτας, ἐ Φοίνιξι πολεμῶν, ἐδὲ Μήδοις, ὥσπερ ἐμὸς ἀδελφὸς Κίμων, ἀλλὰ σύμμαχον καὶ συγγενῆ πόλιον κατασρεφόμενος. Ταῦτα τῆς Ἑλληνικῆς λεγέσης, ὁ Περιμλῆς μειδιάσας ἀτρέμα, λέγεται τὸ τῶ Ἀρχιλόχου πρὸς αὐτὴν εἰπεῖν·

Σὺ κἄν μύροισι γραῦς ἔσθ' ἠλείφειο ²

Ἰαν.

¹ Ita R. dedit pro vulg. ἡμέραις.

² Verbum huic ita emendavit R. — Vulgo legitur: Οὐκ ἂν μύροισι. &c. Constructio hæc est: σὺ, κἄν γραῦς ἔσθα, ὅμως ἠλείφειο

Θαυμαστὸν δέ τι καὶ μέγα Φρονῆσαι, καταπολεμησαντα τὰς Σαμίους, Φησὶν αὐτὸν ὁ Ἴων, ὡς τῶ μὲν Ἀγαμέμνωνος ἔτεσι δέκα βάρβαρον πόλιν, αὐτῶ δὲ μηνὶ ἑννέα τὰς πρώτας καὶ δυνατωτάτας Ἰώνων ἐλόυτος. καὶ ἐκ ἧν ἄδικος ἢ ἀξίωσις, ἀλλ' ὄντως πολλὴν ἀδηλόγητα καὶ μέγαν ἔχε κίνδυνον ὁ πόλεμος, εἴπερ, ὡς Θεκυδίδης Φησὶ, παρ' ἐλάχισον ἦλθε Σαμίων ἢ πόλις ἀφελέσθαι τῆς θαλάττης τὸ κράτος Ἀθηναίους.

XXIX. Μετὰ ταῦτα, κυμαίνοντος ἤδη τῶ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, Κερκυραίοις πολεμμένοις ὑπὸ Κορινθίων, ἔπεισε τὸν δῆμον ἀποσεῖλαι βοήθειαν, καὶ προσλαβεῖν ἐρῶμένην ναυτικὴν δυνάμει νῆσον, ὡς ὅσον ἐδέξω Πελοποννησίων ἐκπεπολεμημένων πρὸς αὐτὰς. ψηφισαμένοι δὲ τῶ δῆμος τὴν βοήθειαν, ἀπέστειλε δέκα ναῦς μόνας ἔχοντα Λακεδαιμόνιον, τὸν Κίμωνος υἱὸν, οἷον ἐφυβρίζων. πολλὴ γὰρ ἦν εὐνοια καὶ Φιλία τῶ Κίμωνος οἴκῳ πρὸς Λακεδαιμονίους. ὡς ἂν ἔν, εἰ μηδὲν ἔργον μέγα, μηδ' ἐμπρεπὲς ἐν τῇ στρατηγίᾳ τῶ Λακεδαιμονίᾳ γένοιτο, προσδιαβληθείη μᾶλλον εἰς τὸν λακωνισμόν, ὀλίγας αὐτῶ ναῦς ἔδωκε, καὶ μὴ βεβλόμενον ἐξέπεμψε. καὶ ὅπως διετέλει κολῶων ¹ ὡς μηδὲ τοῖς ὀνόμασι γνησίαις, ἀλλ' ὀθνεῖαις καὶ ξέναις, ὅτι τῶν Κίμωνος υἱῶν τῶ μὲν ἦν Λακεδαιμόνιος ὄνομα, τῶ δὲ Θεσσαλός, τῶ δ' Ἡλείος. ἐδόκειν δὲ πάντες ἐκ γυναικῶν Ἀρκαδικῆς γεγονέναι. κακῶς ἔν ὁ Περιπλῆς ἀνάων διὰ τὰς δέκα ταύτας τριήρεις, ὡς μικρὰν μὲν βοήθειαν τοῖς

ἠλείφει ἂν μύροις, tam es expudoratae & perfrictae frontis, ut, quamvis sis anus, tamen nil te pudeat unguentis uti. In ista oris tui foeditate, & in isto ætatis marcere, tamen affectas mores prostibulorum. Xyl. vertit: ne corpus unguentis, anus, tuum linas. Pro ἠλείφειο V. ἠλείφειο.

¹ Hanc lectionem Anon. jam Br. probavit, & R. recepit pro vulg. κολῶων. Vox, omnino Plutarcho in hoc sensu perquam familiaris.

τοῖς δεηθεῖσι, μεγάλην δὲ πρόφασιν τοῖς ἔγκλησι παρεχηνῶς, ἐτέρως αὖτις ἐξεῖλε πλείονας εἰς τὴν Κέρνυραν, αἱ μετὰ τὴν μάχην ἀφίοντο. χαλεπαίνουσι δὲ τοῖς Κορινθίοις, καὶ κατηγοροῦσι τῶν Ἀθηναίων ἐν Λακεδαιμόνι προσεγένοντο Μεγαρεῖς, αἰτιώμενοι πάσης μὲν ἀγορᾶς, πάντων δὲ λιμένων, ἃν Ἀθηναῖοι κρατῶσι, εἶργεσθαι καὶ ἀπελαύνεσθαι, παρὰ τὰ κοινὰ δίκαια καὶ τὰς γεγενημένας ἔριτας τοῖς Ἕλλησιν. Αἰγινῆται δὲ κακῶσθαι δοκῶντες καὶ βίαια πάχειν, ἐποτιῶντο κρύφα πρὸς τὰς Λακεδαιμονίους, Φανερώς ἐγκαλεῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἔθαρῶντες. ἐν δὲ τῷ καὶ Ποτιδαία, πόλις ὑπήκοος Ἀθηναίων, ἀποικὸς δὲ Κορινθίων, ἀποσᾶσα καὶ πολιορκημένη, μᾶλλον ἐπετάχυνε ¹ τὸν πόλεμον. ἔμην ἄλλὰ πρεσβειῶν τε πεμπομένων Ἀθήναζε, καὶ τῷ βασιλέως τῶν Λακεδαιμονίων Ἀρχιδάμω τὰ πολλὰ τῶν ἐγκλημάτων εἰς διαλύσεις ἄγοντος, καὶ τὰς συμμάχους πραινόντος, ἐκ ἂν ἐδόκει ² συμπεσεῖν, ὑπὸ γε ³ τῶν ἄλλων αἰτιῶν, ὁ πόλεμος τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ τὸ ψήφισμα καθελεῖν τὸ Μεγαρικὸν ἐπέδησαν, καὶ διαλλαγῆναι πρὸς αὐτάς. διὸ καὶ μάλιστα πρὸς τῷτο Περιπλῆς ἐναντιωθεῖς, καὶ παροξύνων τὸν δῆμον ἐμμεῖναι ⁴ τῇ πρὸς Μεγαρεῖς Φιλονεικίᾳ, μόνος ἔχε τῷ πολέμῳ τὴν αἰτίαν.

XXX. Λέγουσι δὲ, πρεσβείας ⁵ Ἀθήναζε περὶ τῶτων ἐκ Λακεδαιμόνος ἀφιγμένης, καὶ τῷ Περιπλέως νόμον τινὰ προβαλομένης ⁶, καλύοντα καθελεῖν τὸ πινάκιον,

¹ Anon. ἐπέχυνε.

² Anon. B. 3. δοκεῖ. Junt. Ald. δοκῆ.

³ Ita legi voluit Br. & dedit R. pro vulg. ὑπότε.

⁴ Ita dedit R. secundum Anon. Vulg. ἐμμεῖνας.

⁵ Ita legendum censuit Br. & postea ἀφιγμένης, pro vulg. πρέσβεις — ἀφιγμένης, in qua lectione Steph. multum laboravit, mendosum quiddam suspicatus.

⁶ Ita dedit R. de suo pro vulg. προβαλομένης.

νάκιον, ἐν ᾧ τὸ ψήφισμα γεγραμμένον ἐτύγχανεν, εἰπεῖν Πολυάρη τῶν πρέσβων τινὰ. Σὺ δὲ μὴ κατέλης, ἀλλὰ εἴσω τὸ πινάκιον· ἔ γάρ ἐσι νόμος ὁ τῆτο κωλύων. κομψῶ δὲ τῶ λόγῳ Φανέντος, ἄδεν τι μᾶλλον ὁ Περικλῆς ἐνέδωκεν. ὑπῆν μὲν ἔν τις, ὡς εἴκειν, αὐτῶ καὶ ἰδία πρὸς τὰς Μεγαρεῖς ἀπέχθεια· κοινὴν δὲ καὶ Φανεράν ποιησάμενος [τὴν ¹] αἰτίαν κατ' αὐτῶν, ἀποτέμεναι τὴν ἱεράν ὀργάναν, γράφει ψήφισμα, κήρυκα πεμφθῆναι πρὸς αὐτὰς καὶ πρὸς Λακεδαιμονίαν τὸν αὐτὸν, κατηγορῶντα τῶν Μεγαρέων. τῆτο μὲν ἔν τὸ ψήφισμα Περικλῆς ἐστὶν ἐγγνώμονος καὶ Φιλανθρώπου δικαιολογίας ἐχόμενος. ἐπεὶ δ' ὁ πεμφθεὶς κήρυξ Ἄνθεμόκριτος αἰτία ² τῶν Μεγαρέων ἀποθανεῖν ἔδοξε, γράφει ψήφισμα κατ' αὐτῶν Χαρίνος, ἄσπονδον μὲν εἶναι καὶ ἀκήρυκτον ἔχθραν, ὅς δ' ἂν ἐπιβῆ τῆς Ἀττικῆς Μεγαρέων, θανάτῳ ζημιῶσαι· τὰς δὲ στρατηγὰς, ὅταν ὀμνύωσι τὸν πατρικὸν ³ ὄρκον, ἐπομνύειν, ὅτι καὶ δις ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν Μεγαρικὴν ἐμβαλεῖσι ταφῆναι δ' Ἄνθεμόκριτον παρὰ τὰς Θριασίαν ⁴ πύλας, αἱ νῦν Δίπυλον ὀνομάζονται. Μεγαρεῖς δὲ τὸν Ἄνθεμοκρίτη φόνον ἀπαρνέμενοι, τὰς αἰτίας εἰς Ἀσπασίαν καὶ Περικλέα τρέψουσι, χρώμενοι τοῖς περιβοήτοις καὶ δημῶδεσι τάτοις ἐν τῶν Ἀχαρνέων συχιδίοις·

Πόρην δὲ Σίμαιθαι ἰόντες Μεγάρων

Νεαυταὶ κλέπτουσι μεθύσοιτο βροί·

Καὶ οἱ Μεγαρεῖς ὀδύνας πεφουσιγγωμένοι,

Ἄντεξέειλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο ⁵.

XXXI.

¹ deest B. 3. & paulo post Anon. ἵδ' ἱεμένηται pro ἀποτέμεναι.

² Hanc lectionem, bene si habet, R. pro latinismo declarat, addens, alium ἀνοίαν vel ἀπονοίαν dixisse.

³ R. mavult πατριον.

⁴ R. quærit, num Θριασίας?

⁵ Ita ex Aristoph. & Athenæo legi voluit Br. pro Ἀσπασίας, uti est in annotatione Edit. R. — Ἀσπασίας autem in edit. Frst.

XXXI. Τὴν μὲν ἐν ἀρχὴν ὅπως ἔχεν ἔραδιον γυνῶναι. τῷ δὲ μὴ λυθῆναι τὸ ψήφισμα πάντες ἄσ-
 αύτως τὴν αἰτίαν ἐπιφέρουσι τῷ Περικλεῖ. πλὴν οἱ
 μὲν ἐκ Φρονήματος μεγάλης μετὰ γνώμης ¹ κατὰ τὸ βέλ-
 τιστον ἀπιχυρίσασθαι Φασὶν αὐτὸν, πείραν ἐνδόσεως τὸ
 πρόσαγμα, καὶ τὴν συγχώρησιν ἐξομολόγησιν ἀδυνατίας
 ἠγόμενον. οἱ δὲ μᾶλλον αὐταδεῖα τιμῇ, καὶ Φιλονει-
 κία πρὸς ἐνδοξον ² ἰχθὺν, περιφρονῆσαι Λακεδαιμονίων.
 ἢ δὲ χειρίστη μὲν αἰτία πασῶν, ἔχουσα δὲ πλείους μάρ-
 τυρας, ἴστα πως λέγεται. Φειδίας ὁ πλάσης, ἐργολά-
 βος μὲν ἦν τῷ ἀγάλματι, ὡσπερ εἴρηται. Φίλος δὲ
 τῷ Περικλεῖ γενόμενος, καὶ μέγιστον παρ' αὐτῷ δυνη-
 θεῖς, τὸς μὲν δι' αὐτὸν ἔχεν ἐχθρὸς Φθουόμενος, οἱ
 δὲ, τῷ δήμῳ ποιόμενοι πείραν ἐν ἐκείνῳ, ποῖός τις
 ἔσοιτο Περικλεῖ κριτής, Μένανιά τινα τῶν Φειδίας συν-
 εργῶν πείσαντες, ἰκέτην ἐν ἀγορᾷ καθίζουσι, αἰτέμενον
 ἄδειαν ἐπὶ μνηύσει καὶ κατηγορίᾳ τῷ Φειδίᾳ. προσδε-
 ξαμένε δὲ τῷ δήμῳ τὸν ἀνθρωπον, καὶ γενομένης ἐν
 ἐκκλησίᾳ διάξεως, κλοπαὶ μὲν ἐν ἐλέγοντο. τὸ γὰρ
 χρυσίον ἴσως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῷ ³ ἀγάλματι προσειρ-
 γάσατο καὶ περιέδηκεν ὁ Φειδίας, γνώμη τῷ Περι-
 κλέως, ὡς πάνυ ⁴ δυνατόν εἶναι περιελῆσιν ἀποδείξαι
 Dd 2 τὸν

Idem voluit dū cum B. 3. in duali, & probavit, Xyl. alium
 versum, tanquam a librario Plutarchiano omissum, ex Aristo-
 phane addidisse: *κάντεῦθεν ἀρχὴ τῆς πολέμου κατεβράβη.* Cur
 autem, eodem iudice, lectio Athenæi *πόρου* perperam habeat,
 ego non video. Linea secunda horum versum B. 3. dat *με-*
θυσσοκότηταβοι.

1 R. videtur deesse post h. v. *ὄρθης*, & addit, post *κατὰ*
τὸ βέλτιστον subaudiri posse *στέραι*, — excelsi animi cum per-
 tinacia, & consilio recto, ad finem saluberrimum, obtulisse at-
 que elusisse impetus adversariorum.

2 Teste H. Steph. etiam legitur *πρὸς ἐνδειξιν περιφρονῆσαι.*

3 Hunc artic. addidit R. de suo.

4 B. 3. Junt. Ald. *πάν.*

τὸν σαθρόν. ὃ καὶ τότε τὰς κατηγορίας ἐκέλευσε ποιῆσαι ὁ Περικλῆς. ἡ δὲ δόξα τῶν ἔργων ἐπέβη Φθόνῳ τὸν Φειδίαν, καὶ μάλιστα ὅτι τὴν πρὸς Ἀμαζόνας μάχην ἐν τῇ ἀσπίδι ποίῳν, αὐτὰ τινα μορφὴν ἐνετύπωσε, πρεσβύτερα Φαλακρῶ, πέτρων ἐπηρμένε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ τῷ Περικλέει εἰκόνα παγκάλην ἐπέθηκε μαχομένε πρὸς Ἀμαζόνα. τὸ δὲ χῆμα τῆς χειρὸς, ἀνατεινέσης δόρυ πρὸ τῆς ὄψεως τῷ Περικλέει, πεποιημένον εὐμηχάνως, οἷον ἐπικρύπτειν βλέπεται τὴν ὁμοιότητα παραφαινομένην ἐνατέρωθεν. ὁ μὲν ἔν Φειδίας εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαχθεῖς, ἐτελεύτησε νοσήσας, ὡς δὲ Φασιν ἔνιοι Φαρμάκιοις, ἐπὶ διαβολῇ τῷ Περικλέει τῶν ἐχθρῶν παρασκευασάντων. τῷ δὲ μνηστῆ Μένωνι, γράψαντος Γλύκωνος, ἀτέλειαν ὁ δῆμος ἔδωκε, καὶ προσέταξε τοῖς στρατηγοῖς ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἀσφαλείας τῶ ἀνδράπευ.

XXXII. Περὶ δὲ τῷτον τὸν χρόνον Ἀσπασία¹ δίκην ἔφευγεν ἀσεβείας, Ἐρμίππε τῷ καμωδοποιῷ διώνουτος, καὶ προσκατηγορῶντος ὡς Περικλεῖ γυναῖκας ἐλευθέρως εἰς τὸ αὐτὸ φοιτῶσας ὑποδέχοιτο. καὶ ψήφισμα Διαπειθῆς ἔγραψεν, εἰσαγγέλλεσθαι τὰς² τὰ θεῖα μὴ νομίζοντας, ἢ λόγους περὶ τῶν μεταρσίων διδάσκοντας. ἀπεριδόμενος εἰς Περικλέα δι' Ἀναξαγόρου τὴν ὑπόνοιαν. δεχομένε δὲ τῷ δήμῳ καὶ προσιεμένε τὰς διαβολὰς, ἕτας ἤδη ψήφισμα κυρεῖται, Δρακοντίδῃ γράψαντος, ὅπως οἱ λόγοι τῶν χρημάτων ὑπὸ Περικλέει εἰς τὰς Πρυτάνεις ἀποτεθεῖεν. οἱ δὲ δικασαὶ τὴν ψήφον ἀπὸ τῶ βωμῶ φέροντες ἐν τῇ πόλει³ κρίνοιεν.

Ἄγνω

¹ R. mavult καὶ Ἀσπασία.

² V. legit τῶ.

³ R. mavult τῶ ἐν τῇ πόλει — i. e. τῶ ἐν τῇ ἀκροπόλει.

Judices arbitrarentur jurati, testulis ex ara depromptis, illa nempe ara, quæ in æde Minervæ in arce religiosissime colitur.

Ἄγνω¹ δὲ τῆτο μὲν ἀφείλε τῷ ψηφίσματος, κρίνε-
 θαι δὲ τὴν δίκην ἔγραψεν ἐν δικασαῖς χιλίοις καὶ πεν-
 τακοσίοις, εἴτε κλοπῆς καὶ δώρων, εἴτ' ἀδικίας² βέλοι-
 τό τις ὀνομάζειν τὴν δίωξιν. Ἀσπασίαν μὲν ἔν ἐξ-
 ητήσατο, πολλὰ πάνυ παρὰ τὴν δίκην, ὡς Αἰχίνης Φη-
 σὶν, ἀφείδεν ὑπὲρ αὐτῆς δάκρυα, καὶ δεηθεὶς τῶν δικα-
 σῶν. Ἀναξαγόραν δὲ Φοβηθεὶς ἐξέπεμψε καὶ πρῆπεμ-
 ψεν ἐν τῆς πόλεως. ὡς δὲ διὰ Φειδία προσέπαισε τῷ
 δήμῳ, Φοβηθεὶς τὸ³ δικαστήριον, μέλλοντα τὸν πόλε-
 μον καὶ ὑποτιφόμενον ἐξέκαυσε, ἐλπίζων διασπιδάσειν
 τὰ ἐγκλήματα, καὶ ταπεινώσειν τὸν Φθόνου, ἐν πράγ-
 μασι μεγάλοις καὶ κινδύνοις τῆς πόλεως ἐκείνῳ μέ-
 νῳ διὰ τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν δύναμιν ἀναδείξειν ἐαυ-
 τήν. αἱ μὲν ἔν αἰτίαι, δι' ἃς ἐν εἴασεν ἐνδύναμι Λα-
 κεδαιμόνιοις τὸν δῆμον, αὗται λέγονται. τὸ δ' ἄλη-
 θές, ἄδηλον.

XXXIII. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι γινώσκοντες, ὡς
 ἐκείνῳ καταλυθέντος, εἰς πάντα μαλακωτέροις χρήσου-
 νται τοῖς Ἀθηναίοις, ἐκέλευον αὐτοῖς⁴ τὸ ἄγος ἐλαύ-
 νειν, ᾧ τὸ μητρόθεν γένος τῷ Περικλέε⁵ ἐνοχοῦ ἦν,
 ὡς Θεκυδίδης εἴρηκεν. ἡ δὲ πείρα περιέστη τοῖς πέμ-
 ψασιν εἰς τὴναντίον. ἀντὶ γὰρ ὑποψίας καὶ διαβολῆς
 ὁ Περικλῆς ἔτι μείζονα πῖσιν ἔχε καὶ τιμὴν παρὰ τοῖς
 Dd 3 πολί-

¹ Pro hac voce V. dat ἄνθρωπον.

² Cum edd. vetustiores, Ald. Junt. cum B. 3. dent ἀδικίας, suspicatur R. olim hic versatum in libris fuisse ἀδικίας. malæ fraudis, peculatus, opum interversarum, quo læsa & imminuta fuissent P. A. commoda a Pericle — crebris occurrentibus nominibus actionum in foro attico, in ἴκ exeunte, ut ἀγραφία, λιποταξίς.

³ V. τὸ ὡς. B. 3. ὡς τὸ.

⁴ V. Anon. B. 3. αὐτῶν.

⁵ Cf. Plut. Solon. c. 12. Mater Periclis a Megacle Alcæonnis F. genus trahebat, qui ejus facinoris auctor fuit, cujus Plut. l. c. mentionem facit.

πολίταις, ὡς μάλιστα μισάντων καὶ Φοβερμένων ἐπεῖνον τῶν πολεμίων. διὸ καὶ πρὶν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν τὸν Ἀρχίδαμον ἔχοντα τὰς Πελοποννησίους, προεῖπε τοῖς Ἀθηναίοις, ἂν ἄρα τὰλλα δῆῃν ¹ ὁ Ἀρχίδαμος, ἀπέχηται τῶν ἐπεινῶν, διὰ τὴν ξενίαν τὴν ἔσαν αὐτοῖς, ἢ διαβολῆς τοῖς ἐχθροῖς ἐνδιδοῦς ἀφορμᾶς, ὅτι τῇ πόλει καὶ τὴν χώραν καὶ τὰς ἐπαύλεις ἐπιδίδωσιν. ἐμβάλλασιν ἔν εἰς τὴν Ἀττικὴν στρατῷ μεγάλῳ Λακεδαιμόνιοι μετὰ τῶν συμμάχων, Ἀρχίδαμος τὴ βασιλείως ἡγαμέμεν. καὶ δηϊόντες τὴν χώραν, προῆλθον εἰς Ἀχαρῶνας, καὶ κατεστρατοπέδευσαν, ὡς τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀνεξομένῳ, ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς ² καὶ Φρονήματος διαμαχημένων πρὸς αὐτάς. τῷ δὲ Περιλλεῖ δεινὸν ἐφαίνετο πρὸς ³ ἑξακισμυρίους Πελοποννησίων καὶ Βοιωτῶν ὀπλίτας (τοσῶτοι γὰρ ἦσαν οἱ τὸ πρῶτον ἐμβαλόντες) ὑπὲρ αὐτῆς τῆς πόλεως μάχην συνάψαι. τὰς δὲ βελομένους μάχεσθαι, καὶ δυσπαθεῖντας πρὸς τὰ γινόμενα, κατεπράυνε λέγων, ὡς δένδρα μὲν τμηθέντα καὶ νοπέντα φύεται ταχέως, ἀνδρῶν δὲ διαφθαρέντων αὔθις τυχεῖν ἔριδιόν ἐστι. τὸν δὲ δῆμον εἰς ἐκκλησίαν ἔσυνῆγε, δεδιὼς βιαθῆναι παρὰ γνώμην, ἀλλ' ὥσπερ νεὸς κυβερνήτης, ἀνέμῳ κατιόντος ἐν πελάγει, ἴεμενος εὔ πάντα καὶ κατατείνων τὰ ὄπλα, χρῆται τῇ τέχνῃ, δάκρυα καὶ δεήσεις ἐπιβατῶν ναυτιῶντων καὶ Φοβερμένων ἐάσας, ἔτως ἐκείνος, τό τ' ἄε συγυλεύσας, καὶ καταλαβὼν πάντα Φυλακαῖς πρὸς ἀσφάλειαν, ἐχρηῖτο τοῖς αὐτῶν λογισμοῖς, βραχέα φροντίζων τῶν καταβοῶντων καὶ δυσχεραίνοντων. καίτοι πολλοὶ μὲν αὐτῶν τῶν Φίλων δεόμενοι προσέκειντο, πολλοὶ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἀπειλῶντες καὶ κατηγοροῦντες. πολλοὶ δ' ἦδον ἕσματα καὶ σκώματ^α

¹ B. 3. διῶν.

² Ita V. Anon. & B. 3. recte dedere. Vulg. ὑπὲρ γῆς.

³ Vulcob. addit artic. ἴκς.

ματα πρὸς αἰχμήν, ἐφυβρίζοντες αὐτῶ τὴν στρατηγίαν, ὡς Ἐνανδρον καὶ προἰεμένην τὰ πράγματα τοῖς πολέμοις. ἐπεφύετο δὲ καὶ Κλέων, ἤδη διὰ τῆς πρὸς ἐπειῖνον ὀργῆς τῶν πολιτῶν πορευόμενος ἐπὶ τὴν δημογωγίαν. ὡς τᾶνάπαισα ¹ ταῦτα δηλοῖ ποιήσαντος Ἑρμίππε·

Βασιλεῦ σατύρων, τί ποτ' ἐν ἐθέλεις
 Δόρυ βασάζειν, ἀλλὰ λόγος μὲν
 Περὶ πολέμου δεινὸς παρέχῃ ²,
 Ψυχὴν δὲ Τέλητος ὑπέσῃς ³;
 Κἀγχειριδίε δ' ἀκόνη σκληρὰ
 Παραδηγομένη βρύχει κοπίδας ⁴,
 Δηχθεῖς αἰθῶνι Κλέωνι ⁵.

Dd 4

XXXIV.

¹ Ita R. locum hunc emendavit, vulgo habentem ὡς ἀνάπαισα. Br. voluit ὡς δι'. Idem legit cum Salvinio δηλοῖ, ποιήσαντος loco vulg. δηλοποιήσαντος.

² V. παρέχεις.

³ B. 3. ὑπέσῃ. Xyl. adnotat: Teletem videtur innuere hominem timidum. Dacer. autem ita reddit: tu Teletis (viri cujusdam fortis) animos promissisti.

⁴ Locus sane obscurissimus & mendosissimus, qui nulla profus ratione restitui posse videtur. Dacerio quidem, quem Schirach sequitur, ita corrigi debere certum est: Κἀγχειριδίε δ' ἀκόνῃ σκληρᾷ Παραδηγομένης βρύχεις, κοπίδας; & cum tu videas enses nudum, exacutum, tu dentibus fremdes, & deficis, fatificis — quod Schirach vertit: Wenn du die scharfe Spitze eines kleinen Degens gezuckt siehst, so zitterst und zagst du, so sehr dich auch der beissende Kleon angreift. At dubito, an hæc vel ista versio lectori satisfaciatur — V. ἀκόνῃ σκληρᾷ παραδηγομένης. Anon. ἀκόνῃ σκληρᾷ παραδηγομένη βρύχεις κοπίδας. Ego meam qualemcunque subjungere audeo conjecturam, non restitutus textum, sed aliquo modo lectorem hujus loci adiuturus. Hæc est: Κἀγχειριδίε δ' ἀκόνῃ σκληρᾷ παραδηγομένης βρύχεις ἢ κοπίδος, at tu fremis, si cultellus cote dura exacuitur, vel gladiolus.

⁵ Nec hujus versus verum sensum me intelligere, lubenter fateor. Bryanus cum Salvinio parodiam in vocibus αἰθῶνι Κλέωνι

XXXIV. Πλήν ὑπ' ἕδενός ἐκινήθη τῶν τοιούτων ὁ Περιιλῆς, ἀλλὰ πρῶως καὶ σιωπῇ τὴν ἀδοξίαν καὶ τὴν ἀπέχθειαν ὑφιστάμενος, καὶ νεῶν ἑκατὸν ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον σόλον ἐπέμπων, αὐτὸς ἔσυνεξέπλευσεν, ἀλλ' ἔμεινεν οἰκιστῶν καὶ διὰ χειρὸς ἔχων τὴν πόλιν ¹, ἕως ἀπηλλάγησαν οἱ Πελοποννήσιοι. Θεραπεύων δὲ τὰς πολλὰς, ὅμως ἀχάλλοντας ἐπὶ τῷ πολέμῳ, διανομαῖς τε χρημάτων ἀνελάμβανε, καὶ κληρονομίας ἀνέγραφεν ². Αἰγινήτας γὰρ ἐξέλασας ἅπαντας, διένειμε τὴν νῆσον Ἀθηναίων τοῖς λαχῶσιν. ἦν δέ τις παρηγορία καὶ ἅφ' ἃν ἔπαχον οἱ πολέμιοι. καὶ γὰρ οἱ περιπλέοντες τὴν Πελοπόννησον, χώραν τε πολλὴν, κώμας τε καὶ πόλεις μικρὰς διεπόρθησαν. καὶ καταγῆν αὐτὸς ἐμβαλὼν εἰς τὴν Μεγαρικὴν, ἐφθείρε πάντας. ἦ καὶ δήλου, ὅτι ³ πολλὰ μὲν δρώντες κακὰ τὰς Ἀθηναίους, πολλὰ δὲ πάχοντες ὑπ' ἐκείνων ἐν Θαλάττης, ἐν ἃν εἰς μῆκος πολέμου τοσούτου ⁴ πρέβησαν, ἀλλὰ ταχέως ἀπέπειπον, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ὁ Περιιλῆς προηγόρευεν ⁵, εἰ μὴ τι δαιμόνιον ὑπερνατιώθη τοῖς ἀνθρώποις λογισμοῖς. νῦν δὲ πρῶτον μὲν ἡ λοιμώδης ἐνέπεσε φθορὰ, καὶ κατενεμήθη τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν καὶ δύναμιν. ὑφ' ἧς καὶ τὰ σάματα κακόμενα καὶ τὰς ψυχὰς, παντάπασιν ἠγριώθησαν πρὸς τὸν Περιιλέα,

Κλέωνι ad voces Homeri αἰθωνε σιδήρωi observat. Juntina dat Κλαίων. Xyl. hos tres versus ita vertit; „At pugionis mucro vehementer acutus, rigidusque bipennisque ferox sermonis, ab ardente Cleone fremit morsus“ — respiciens ad eum usum vocis κοπίδος, quo Demosthenes Phocionem solebat fugrum καπίδα da sermonum nominare, quod quæ ipse proposuisset, ea Phocion brevi, sed vehementi oratione refutaret ac quasi diffunderet,

1 Teste H. Steph. in quibusdam est; ἦν ὅλην πόλιν.

2 V. ἀνέγραφον.

3 V. δήλου ἦν ὅτι.

4 B. 3. τοσῦτο.

5 V. προηγόρευσεν.

ρικλέα, καὶ καθάπερ ἰατρὸν ¹, ἢ πατέρα, τῇ νόσῳ παραφρονήσαντες, ἀδικεῖν ἐπεχείρησαν· ἀναπειθέμενοι ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν, ὡς τὴν μὲν νόσον ἢ τῆ χωριτικῆ πλῆθος εἰς τὸ ἄστυ συμφόρησις ἐργάζεται, θέρους ὥρα πολλῶν ὁμῶς χύδην ἐν οἰκίμασι μικροῖς καὶ σικνηώμασι πνιγροῖς ἠνυγκασμένων διαιτᾶσαι δίαιταν οἰκτρὸν καὶ ἀργόν ² ἀπὶ καθαρῶς καὶ ἀναπεπταμένης τῆς πρότερον. τότε δ' αἴτιος ὁ τῷ πολέμῳ τὸν ἀπὸ τῆς χώρας ὄχλον εἰς τὰ τεῖχη καταχεάμενος ³, καὶ πρὸς ἐδὲν ἀνθρώποις τοσούτοις χρώμενος, ἀλλ' ἔων ὡσπερ βοσκήματα καθειργόμενος, ἀναπίπλασαι Φθορᾶς ἀπ' ἀλλήλων, καὶ μηδεμίαν μεταβολὴν, μηδ' ἀναψυχὴν ἐκπορίζων.

XXXV. Ταῦτα βεβλόμενος ἰᾶσαι, καὶ τι παραλυπεῖν τὰς πολεμίας, ἐκατὸν καὶ πεντήκοντα ναῦς ἐπλήρη, καὶ πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ὀπλίτας καὶ ἰππέας ἀναβιβασάμενος, ἔμελλεν ἀνάγεσθαι, μεγάλην ἐλπίδα τοῖς πολίταις, καὶ φόβον ἐκ ἐλάτῳ ⁴ τοῖς πολεμίοις ἀπὸ τοσαύτης ἰχύος παραχῶν. ἤδη δὲ πεπληρωμένων τῶν νεῶν, καὶ τῆ Περικλέους ἀναβεβηκότος ἐπὶ τὴν ἑαυτῆ τριήρη, τὸν μὲν ἥλιον ἐκλιπεῖν συνέβη, καὶ γενέσθαι σκότος, ἐκπλαγῆναι δὲ πάντας, ὡς πρὸς μέγα σημεῖον.

D d 5

ὄρων

¹ Vulg. dant καθάπερ πρὸς ἰατρὸν, quam præpositionem R. suo arbitrato expunxit, ita ordinans constructionem: καὶ ἐπεχείρησαν ἀδικεῖν αὐτὸν, sc. καθάπερ ἀδικῶσιν οἱ νοσῶντες παραφρονήσαντες τὸν ἰατρὸν, & conabantur eum vexare, ut faciunt ægrī, mentis de statu a vi morbi dejecti, in medicum insurgentes. Mea quidem iudicio apte stare poterit πρὸς, si καί, quod est ante καθάπερ, transmoveas post παραφρονήσαντες, ut legas καὶ ἀδικ. ἐπεχειρ.

² V. Anon. ἀργὴν.

³ R. mavult καταχεάμενος. Idem censet, post vocem τῷ παλέμῳ paulo ante lectam, deesse πλοηθέντα aut ἐκλιναχθέντα, aut simile quid aliud.

⁴ B. 3. Junto. Ald. ἐλαττον, unde R. etiam effici potuisse ἐλάττονα dicit.

ὄρων ἔν ὁ Περικλῆς περίφοβον τὸν κυβερνήτην καὶ δι-
ηπορημένον, ἀνέχε τὴν χλαμύδα πρὸ τῆς ὄψεως αὐ-
τῆ, καὶ παρακαλύψας, ἠρώτησε, μή τι δεινὸν, ἢ δει-
νῶς τινος οἶεται σημεῖον· ὡς δ' ἐν ἔφῃ. Τί ἔν, εἴ-
πεν, ἐκεῖνο τότε διαφέρει, πλὴν ὅτι μείζον τι τῆς
χλαμύδος ἐστὶ τὸ πεποιηκὸς τὴν ἐπισιότησιν; Ταῦτα
μὲν ἔν ἐν ταῖς χολαῖς λέγεται τῶν Φιλοσόφων. ἐκ-
πλεύσας δ' ἔν ὁ Περικλῆς, ἔτ' ἄλλο τι δοκεῖ τῆς πα-
ρασκευῆς ἄξιον δρᾶσαι· πολιορκήσας τε τὴν ἱερὰν Ἐπί-
δαυρον, ἐλπίδα παραχῆσασιν ὡς ἀλωσομένην, ἀπέτυχε
διὰ τὴν νόσον. ἐπιγενομένη γὰρ ἐν αὐτῆς μόνον, ἀλ-
λὰ καὶ τὰς ὀπισθεῖν τῇ στρατιᾷ συμμιζαντας ¹ προσδι-
έφθειρεν. ἐν τότε χαλεπῶς διακειμένους τὰς Ἀθη-
ναίους πρὸς αὐτὸν, ἐπειρᾶτο παρηγορεῖν καὶ ἀναθάρ-
ξύνειν. ἔ μὴν ² ἔλυσε τὴν ὄργην, ἐδὲ μετέπεισε πρῶ-
τερον, ἢ τὰς ψήφους λαβόντας ἐπ' αὐτὸν εἰς τὰς χει-
ρας, καὶ γενομένους κυρίους ³, ἀφελέσθαι τὴν στρατη-
γίαν, καὶ ζημιῶσαι χρήμασιν. ἔν ἀριθμὸν οἱ τὸν
ἐλάχιστον, πεντεκαίδεκα τάλαντα, πενήτηνонта δ' οἱ
τὸν πλείστον γράφασιν. ἐπεγράφη δὲ τῇ δίκῃ κατήγα-
ρος, ὡς μὲν Ἰδομενεὺς λέγει, Κλέων· ὡς δὲ Θεό-
φραστος, Σιμμίας. ὁ δὲ Ποντικὸς Ἡρακλείδης Λαυρα-
τίδαν εἴρηκε.

XXXVI. Τὰ μὲν ἔν δημόσια ταχέως ἐμελλε
παύσεσθαι ⁴, καθάπερ κέντρον, εἰς τῶτον ἅμα πληγῆ
τὸν

¹ B. 3. Junt. συμπήξαντες.

² B. 3. μὴν γάρ. Inde lectionem haud contemnendam ef-
fici posse ἔ μὴν παρέλυσε, ed. Reisk. ad l. h. adnotat.

³ R. his verbis explicat h. l. „ scil. earum rerum, quæ in
continenti commemorantur, abrogationis imperii, & irrogatio-
nis multæ. Potest quoque αὐτῆς subaudiri, scil. τῆς ψήφου —
cum facti essent compotes testulæ, utram ferre mallent, dam-
nantem, an absolventem.

⁴ B. 3. παύσεσθαι. Lect. jam in textu receptam dedit R.
de suo pro vulg. παύσεσθαι.

τὸν θυμὸν ἀφεικότων τῶν πολλῶν· τὰ δ' οἰκεία μοχ-
θηρῶς εἶχεν αὐτῷ κατὰ τε τὸν λοιμὸν ἐκ ὀλίγης ἀπο-
βαλόντι τῶν ἐπιτηδείων, καὶ εἰσείη διατεταραγμένῳ ¹
πρόβῳθεν. ο γὰρ πρεσβύτατος ² τῶν γνησίων υἱῶν,
Ξάνθιππος, φύσει τε πονηρὸς ³ ὢν, καὶ γυναικί νέχ
καὶ πολυτελεῖ συνοικῶν, Ἰσάνδρην θυγατρί, τῆ Ἐπι-
λύμῃ, χαλεπῶς ἔφερε τὴν τῆ πατρὸς ἀκριβείαν, γλι-
χρα καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ χορηγῶντος. πέμψας
ἔν πρός τινα τῶν φίλων, ἔλαβεν ἀργύριον, ὡς τῆ Πε-
ρικλέως κελεύσαντος. ἐπειὴ δ' ὕστερον ἀπαιτῶντος, ὁ
μὲν Περικλῆς καὶ δίκην ⁴ αὐτῷ προσέλαχε· τὸ δὲ
μειράκιον ὁ Ξάνθιππος ἐπὶ τῷ χαλεπῶς διατεθεῖς
ἐλοιδόρει τὸν πατέρα, πρῶτον μὲν ἐκφέρων ἐπὶ γέλω-
τι τὰς οἴκους διατριβὰς αὐτῆ, καὶ τὰς λόγους, ἕς ἐποίει
μετὰ τῶν σοφιστῶν. πεντάθλη γὰρ ⁵ ἵππον ἀκοντίῳ
πατάξαντος Ἐπιτιμῖς τῆ Φαρσαλῆς ἀκασίως, καὶ κλέ-
μαι-

1 Ita dedit R. de suo pro vulg. διατεταραγμένων, cum ad αὐτῷ redeat. Sed quid sibi velint adjecta verba ejus — ut ἔχοντι, nescio. Forſan ut ἀποβαλόντι.

2 Vulg. addunt αὐτῆ (non αὐτῷ, ut est in annotatione R. — saltim in ed. Frft.) Illud expunxit R. fretus auctoritate Ald. & Junt.

3 Hanc leſionem, quam dat Ald. & Junt. — reſtituit ex illis R pro leſione, quam Steph. dedit δαπανηρῶς, illam priorem prorsus mendosam declarans. Schirach Stephanicam est secutus — der von Natur verschwenderisch war — Equidem assentiri haud dubito.

4 Br. susp. καταδίκην, poenam, multam, eum καὶ & κατὰ sæpissime confundatur. Reiskio idem est ac si Plut. dixisset: ε μόνον ἐδὲν αὐτῷ ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ προσέλαχε δίκην, non tantum ei nihil reddidit, sed præterea quoque in foro persecutus eum est, quod ære mutuo suppeditando filii degeneris atque prodigi nutriret luxuriam.

5 Teste H. Steph. in quibusdam hic locus ita scriptus est: πεντάθλη γὰρ ἴνους ἀκοντίῳ πατάξαντος Ἐπιτιμόν τὸν Φαρσάλιον ἀκασίως καὶ κατακλείωντος: — & paulo post ἢ τὸν βαλόντα μᾶλλον.

ναυτος, ἡμέραν ὅλην ἀναλῶσαι μετὰ Πρωταγόρου δια-
 πορῶντα, πότερον τὸ ἀκόντιον, ἢ τὸν βαλόντα, ἢ τὸς
 ἀγωνοθέτας κατὰ τὸν ὀρθότατον λόγον αἰτίαι χρῆ τῶ
 πάθος ἡγεῖσθαι. πρὸς δὲ τέτοις, καὶ τὴν περὶ τῆς γυ-
 ναϊκῆς διαβολὴν ὑπὸ τῶ Ξανθίππου Φησίῳ ὁ Στησίμβρο-
 τος εἰς τὸς πολλὰς διασπαρῆναι, καὶ ὅλως ἀνήκεσον
 ἄχρι τῆς τελευτῆς τῶ νεανίσκῳ πρὸς τὸν πατέρα πα-
 ραμεῖναι τὴν διαφορὰν. ἀπέθανε γὰρ ὁ Ξανθίππος ἐν
 τῶ λοιμῷ νοσήσας. ἀπέβαλε δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν ὁ
 Περικλῆς τότε, καὶ τῶν κηδεσῶν καὶ φίλων τὰς πλει-
 στας καὶ χρησιμωτάτας πρὸς τὴν πολιτείαν. ἔμην ἀπ-
 εῖπεν, ἔδδὲ πρῶτον τὸ Φρόνημα καὶ τὸ μέγεθος τῆς
 ψυχῆς ὑπὸ τῶν συμφορῶν. ἀλλ' ἔδδὲ κλαίων, ἔδδὲ κη-
 δεύων, ἔδδὲ πρὸς τάφῳ τινὸς ἄφθῆ τῶν ἀναγκαιῶν,
 πρὶν γε δὴ καὶ τὸν περίλοιπον αὐτῶ τῶν γυναικῶν ἰ-
 ἀποβαλεῖν Πάραλον. ἐπὶ τέτρω δὲ καμφθεῖς, ἐπειρᾶτο
 μὲν ἐγκαρτερεῖν τῶ ἤθει καὶ διαφυλάττειν τὸ μεγαλό-
 ψυχον. ἐπιφέρων δὲ τῶ νεκρῷ σέφανον, ἠτήθη τῶ
 πάθος πρὸς τὴν ὄψιν, ὥσε κλαυθμὸν τε βῆξαι, καὶ
 πληῆθος ἐκχέαι δακρύων, ἔδέποτε τοιοῦτον ἔδδεν ἔν τῶ
 λοιπῶ βίῳ πεποιηκώς.

XXXVII. Τῆς δὲ πόλεως πειρωμένης τῶν Ἑλλαν
 στρατηγῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ ῥητόρων, ὡς ἔδειξ βάρ-
 ρος ἔχων ἰσόρροπον, ἔδδ' ἀξίωμα πρὸς τοσαύτην ἐχέγ-
 γουον ἡγεμονίαν ἐφαίνετο, ποθέσης δ' ἐκείνου καὶ καλέ-
 σης ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ τὸ στρατήγιον, ἀδυμῶν καὶ κεί-
 μενος οἴκοι διὰ τὸ πένθος, ὑπ' Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν
 ἄλλων ἐπέιθη φίλων προελθεῖν³. ἀπολογησαμένε δὲ
 τῶ δήμα τὴν ἀγνωμοσύνην τὴν πρὸς αὐτὸν, ὑποδεξάμε-
 νος αὐτίς τὰ πράγματα, καὶ στρατηγὸς αἰρεθεῖς εἰσηγή-
 σατα

1 Teste H. Steph. additam est in quibusdam υἱῶν.

2 B. 3. ἔδδ.

3 Junt. προσελθεῖν.

σατο ¹ λυθῆναι τὸν περὶ τῶν νόμων νόμον, ὃν αὐτὸς εἰσηγηνόχαι πρότερον. ὡς μὴ παντάπασιν ἐρημία διαδοχῆς, τὸν οἶκον ἐκλίποι τένομα ² καὶ τὸ γένος. εἶχε δ' ἔτι τὰ περὶ τὸν νόμον. ἀκμάζων ὁ Περικλῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ πρὸ πάνυ πολλῶν ³ χρόνων, καὶ παῖδας ἔχων, ὡσπερ εἴρηται, γνησίαις, νόμον ἔγραψε, μόναις Ἀθηναίαις εἶναι τὰς ἐκ δυοῖν ⁴ Ἀθηναίων γεγυότας. ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων δωρεάν τῷ δήμῳ πέμψαντος τετρακισμυρίας πυρῶν μεδίμνας, ἔδει διανεμεσθαι τὰς πολίτας ⁵, πολλαὶ μὲν ἀνεφύοντο δῖναι τοῖς νόμοις ἐκ τῷ γράμματος ἐκεῖνα, τέως διαλανθάνεσαι καὶ παρσφάμεναι, πολλοὶ δὲ καὶ συνοφαντήμασι περιέπιπτον. ἐπράθησαν ⁶ ἔν ἀλόντες ὀλίγω πεντακχιλίῳν ἐλάτῃαις, οἱ δὲ μείναντες ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ κριθέντες Ἀθηναῖοι, μύριοι καὶ τετρακχιλίοι καὶ τεσσαράκοντα τὸ πλῆθος ἐξητάθησαν. οὗτος ἔν δεινῷ τῷ κατὰ

1 Teste H. Steph. etiam legitur ἡτήσατο.

2 R. hic locus sanus non videtur. Alius, eo iudice, dixisset ἐρημία (in nomin.) διαδοχῆς καταλάβη τὸν οἶκον, ἐπιλίποι τῷ τένομα.

3 Br. mavult interjecta negativa particula πρὸ πάνυ πολλῶν, cum phrasis πρὸ πάνυ πολ. longius temporis intervallum denotare videatur, quam principatus Periclis, quamquam per 40. annos duraverit, comprehendat.

4 B. 3. δυεῖν.

5 Dacerio cum Salvinio legendum videtur τοῖς πολίταις.

6 Locus Xylandro est suspectus: neque, tum praesertim, venditos, sed numero civium eos exclusos spurios existimat.

7 Hanc lectionem R. e Junt. & Ald. revocavit. Vulgatae dant τὸν. De suo porro R. dedit τοσάτων (subaudi ἀνθρώπων) pro vulg. τοσάτων, ut constructio ita sit formanda: οὗτος δεινῷ τῷ διαλυθῆναι τὸν νόμον, τὸν κατὰ τοσάτων ἰσχύσαντα, ἐπ' αὐτῷ τῷ γράψαντος αὐτὸν: res nefanda cum videretur esse, quae lex adversus tot numero miseros & insontes homines valuisset, si ea lex ab ipso ejus latore rursus rescinderetur. Vulcob. dat ἰσχύσαντος.

κατὰ τούτων ἰχύσαντα τὸν νόμον ὑπ' αὐτῆ πάλιν δια-
λυθῆναι τῆ γράψαντος, ἢ παρῆσα δυσυχία τῷ Περι-
κλεΐ περὶ τὸν οἶκον ὡς δίκην τινὰ δεδωκότι τῆς ὑπερ-
οφίας καὶ τῆς μεγαλαυχίας ἐκείνης, ἐπέκλασε τὰς Ἀθη-
ναίους καὶ δόξαντες αὐτὸν νεμεσητὰ τε παθεῖν ¹, ἀν-
θρωπίνως τε δεῖσθαι, συνεχώρησαν ἀπογράψασθαι τὸν νό-
μον εἰς τὰς Φράτορας, ὄνομα δέμενον τὸ αὐτῆ. καὶ
τῆτον μὲν ὕπερον ἐν Ἀργινέσσις καταναυμαχήσαντα
Πελοποννησίους ἀπέκλειεν ὁ δῆμος μετὰ τῶν συστρατηγῶν.

XXXVIII. Τότε δὲ τῆ ² Περικλέας ἔοικεν ὁ λοι-
μὸς λαβέσθαι λαβὴν ἐκ ὀξεῖαν, ὡς περ ἄλλων, ἐδὲ σύν-
τονον,

¹ Cum Junt. & Ald. dant αὐτόν γε νεμεσητὰ γε παθεῖν, colligi R. posse censet, Plutarchum dedisse αὐτόν γε νεμεσητὰ πεπονθέναι. Sed „quærit, quid sint νεμεσητὰ — exprobranda, censuris, notis, exagitationibus digna? Vocabuli utique formatio significatum hunc secum fert: sed illum ab hujus loci sententia alienum. Num ergo, porro quærit, ἀνεμέσητα, non digna cujusquam infestatione, non ejusmodi, ut par sit quemquam ideo probris conscindi, aut flagello lætitiæ de cladibus alienis exsultantis uri — wo Tadelfucht und schadenfrohe Bitterkeit hämischer Vorwürfe keinen Platz hat — quia non flagitia, sed infortunia ista sunt, quæ nulli non homini nato contingunt, Ipsisque adeo criminantibus.“ — Ingeniosa fane hæc est R. explicatio. At nonne lector, de sensu Plutarchi meditans, facilius de Nemese, dea insolentiæ atque arrogantia vindice, cogitarit; præsertim cum paulo ante dictum sit δίκην τινὰ δεδωκότι τῆς ὑπεροφίας καὶ τῆς μεγαλαυχίας ἐκείνης — ita ut per νεμεσητὰ παθεῖν Plutarchus innuat, Periclem satis jam superque morte filiorum genuinorum Nemese poenas arrogantia dedisse, nunc humanitate esse allevandum? — Prorsus congruum mihi videtur, Nemese, sive vindictæ divinæ, qua Pericles afflicto civitati videbatur, humanitatem, seu ea officia, quæ homines afflicto debeant, aut ad quæ afflicto confugere soleat, quasi opponi. Neque sane intelligerem, quid Plutarchus velit per ἀνθρωπίνως, sive ut Br. mavult, ἀνθρωπίνων δεῖσθαι, si antecedens νεμεσητὰ alio modo explicaretur.

² R. susp. τότε δὲ καὶ τῆ.

νονον, ἀλλ' ἀβληχρῶ¹ τινι νόσῳ καὶ μῆκος ἐν ποι-
κίλαις ἐχέσῃ μεταβολαῖς διαχραμένην τὸ σῶμα χολαίως,
καὶ ὑπερείπυσαν τὸ Φρόνημα τῆς ψυχῆς. ὁ γὰρ Θεό-
Φρασος ἐν τοῖς ἡθικοῖς διαπορήσας, εἰ πρὸς τὰς τύχας
τρέπεται τὰ ἤδη, καὶ κινέμενα τοῖς τῶν σωμάτων πά-
θουσιν ἐξίσταται τῆς ἀρετῆς, ἰσόρηκεν, ὅτι νοσῶν ὁ Πε-
ρικλῆς ἐπισιοποταμένῳ τινὶ τῶν Φίλων δείξειε² περιπαῖον
ὑπὸ τῶν γυναικῶν τῷ τραχήλῳ περιηρημένον, ὡς σφό-
δρα κακῶς ἔχων, ὁπότε καὶ ταύτην ὑπομένοι τὴν ἀβελ-
τερίαν. ἤδη δὲ πρὸς τῷ τελευτῶν ὄντος αὐτῆ περι-
καθήμενοι τῶν πολιτῶν οἱ βέλτισοι, καὶ τῶν Φίλων οἱ
περιόντες, λόγου ἐποιοῦντο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς δυνάμεως,
ἕσθι γένοιτο, καὶ τὰς πράξεις ἀνεμετρῶντο, καὶ τῶν
τροπαίων τὸ πλῆθος· ἐννέα γὰρ ἦν ἃ στρατηγῶν καὶ νι-
κῶν ἔσησεν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ταῦτα, ὡς ἔτι συν-
μέντος, ἀλλὰ καθηρημένα³ τὴν αἴδησιν αὐτῆ, διελέ-
γοντο πρὸς ἀλλήλους· ὁ δὲ πᾶσιν ἐτύχχανε τὸν νῦν
προσεχηκῶς, καὶ Φτεγξάμενος εἰς μέσον, ἔφη θαυμά-
ζειν, ὅτι ταῦτα μὲν ἐπαινῶσιν αὐτῆ καὶ μνημονεύουσιν,
& καὶ πρὸς τύχην ἐστὶ κοινὰ, καὶ γέγονεν ἤδη πολλοῖς
στρατηγοῖς· τὸ δὲ κάλλισον καὶ μέγισον, & λέγουσιν.
Οὐδεὶς γὰρ, ἔφη, δι' ἐμὲ τῶν ὄντων Ἀθηναίων μέλαν
ἱμάτιον περιεβάλετο.

XXXIX. Θαυμασὸς ἔν ὁ ἀνὴρ & μόνον τῆς ἐπιει-
κειᾶς καὶ πραότητος, ἦν ἐν πράγμασι πολλοῖς καὶ με-
γάλαις ἀπεχθεῖαις διειτήρησεν, ἀλλὰ καὶ τῆ Φρονήμα-
τος, εἰ τῶν αὐτῆ καλῶν ἠγεῖτο βέλτισον εἶναι τὸ μήτε
Φθόνῳ, μήτε θυμῷ χαρίσασθαι μηδὲν ἀπὸ τηλικαύτης
δυνάμεως, μηδὲ χρήσασθαι τινὶ τῶν ἐχθρῶν ὡς ἀνηκέ-
σῳ.

¹ Anon. ἀλλὰ βληχρῶ, qua voce alibi Plut. eodem sensu
utitur.

² V. δόξαι.

³ Junt. καθηραμένα.

εφ. καὶ μοι δοκεῖ τὴν μεираκιώδη καὶ σοβαρὰν ἐκείνην προσωυμίαν ἐν τῷτο ποιεῖν ἀνεπίφθονον καὶ πρέπεσαν ὄντως, εὐμενὲς ἦθος, καὶ βίος ἐν ἐξουσίᾳ καθαρὸς καὶ ἀμίαντος ¹, [Ὀλύμπιον προσαγορεύεσθαι.] κατὰπερ τὸ τῶν Θεῶν γένος ἀξιῶμεν, αἴτιον μὲν ἀγαθῶν, ἀναίτιον δὲ κακῶν πεφυκὸς, ἄρχειν καὶ βασιλεύειν τῶν ὄντων. ἔχ ὥσπερ οἱ ποιηταὶ συνταράττοντες ἡμᾶς ἀμαρτεσάταις δόξαις, ἀλλίσκονται τοῖς αὐτῶν ποιήμασι, τὸν μὲν τόπον, ἐν ᾧ τὰς Θεὰς κατοικεῖν λέγουσιν, ἀσφαλὲς ἔδος καὶ ἀσάλευτον καλῶντες, ἐπνεύμασιν, ἐνέφεσι χρώμενον ², ἀλλ' αἰθρία μαλακῆ καὶ φωτὶ καθαρῷ τὸν ἅπαντα χρόνον ὁμαλῶς περιλαμπόμενον, ὡς τοιαύτης τῷ μακαρίῳ καὶ ἀθανάτῳ διαγωγῆς μάλιςα πρεπέσης· αὐτὰς δὲ τὰς Θεὰς ταραχῆς καὶ δυσμενείας καὶ ὀργῆς, ἄλλων τε μετὰς παθῶν ἀποφαίνοντες, ἐδ' ἀνθρώποις νῦν ἔχουσι προσημότων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἐτέρας δόξει πραγματείας εἶναι· τὰ δὲ Περικλέες ταχεῖαν αἰθῆσιν καὶ σαφῆ πόσον Ἀθηναίοις ἐνεργάζετο τὰ πράγματα. καὶ γὰρ οἱ ζῶντος βαρυνόμενοι τὴν δύναμιν ὡς ἀμαυρῶσαν αὐτὰς, εὐθύς ἐκποδῶν γενομένης, πειρώμενοι ἠητόρων καὶ δημαγωγῶν ἐτέρων, ἀνωμολογῶντο ³ μετριάτερον ἐν ὄγκῳ, καὶ σεμνότερον ἐν προῳτητι μὴ Φῦναι τρόπον· ἢ δ' ἐπίφθονος ἰσχὺς ἐκείνη, μοναρχία λεγομένη καὶ τυραννὶς πρότερον, ἐφάνη τότε σωτήριον ἔρυμα τῆς πολιτείας γενομένη. τοσαύτη φθορὰ ⁴ καὶ πλήθος ἐπέκειτο κα-
 νίας

¹ V. ἔτως εὐμενὲς ἦθος καὶ βίον ἐν ἐξουσίᾳ καθαρὸν καὶ ἀμίαντον. B. 3. βίος ἐν ἐξουσίᾳ καθαρῷ καὶ ἀμίαντος. Seqq. duo vocabula Ὀλύμπιον προσαγορεύεσθαι, ut amputanda, R. uncis inclusit, e scholio nata, ad illa vocabula τὴν μεираκ. καὶ σοβ. ἔκ. προσωυμίαν adscripta.

² R. melius convenire cenfet ἡεδολωμένον.

³ Ita, in medio, dedit R. contractis duobus vocabulis vulgata lectionis ἀνωμολόγησεν ἴδ in unum.

⁴ Br. magis placeret φθορὰ, si codd. faverent.

κίας τοῖς πράγμασιν, ἦν ἐκεῖνος ἀδευῆ καὶ ταπεινὴν ποῶν ἀπέκρυψε, καὶ κατεκάλυεν ἀνήκεσον ἐξεσίᾳ ἰ γενέδαι.

Φ Α Β Ι Ο Σ Μ Α Ξ Ι Μ Ο Σ.

ΤΟΙΟΥΤΟΥ δὲ τῶ Περικλῆς ἐν τοῖς ἀξίοις μνήμης γεγονότος, ὡς παρειλήφαμεν, ἐπὶ τὸν Φάβιον τὴν ἱστορίαν μεταγάγωμεν. Νυμφῶν μῖα^ς λέγουσιν, οἱ δὲ γυναῖκός ἐπιχωρίας Ἑρακλεῖ μιγείσης, περὶ τὸν Θύμβριον ποταμὸν, γενέδαι Φάβιον, ἄνδρα πολὺ² καὶ δόκιμον ἐν Ῥωμῇ τὸ Φαβίων γένος ἀφ' αὐτῶ³ παραχόντα. τινὲς δὲ τὰς ἀπὸ τῶ γένος τέτα, πρῶτες τῆ δι' ὀρυγμάτων χρησαμένους ἄγρα, Φοδῖες ἰσορῶσιν ὀνομάζεσθαι τὸ παλαιὸν. ἔτω γὰρ ἄχρι νῦν αἱ διαφυγαί, Φόσσαι, καὶ Φόδερε τὸ σιάψαι καλεῖται. χρόνῳ δὲ τῶν δυοῖν Φθόγγων μεταπεσόντων, Φάβιοι προσηγορέθησαν. πολλὰς δὲ καὶ⁴ μεγάλας τῆς οἰκίας ἐξενεγκάμενης ἄνδρας, ἀπὸ Ῥέλλας τῶ μεγίστης, καὶ διὰ τῆτο Μαξίμου παρὰ Ῥωμαίοις ἐπονομαθέντος, τέταρτος ἦν Φάβιος Μάξιμος, περὶ ἧ⁵ τάδε γράφομεν. ἦν δ' αὐτῶ σωματικὸν μὲν παρωνύμιον, ὁ Βερένκωστος· εἶχε γὰρ ἕκροχορδῶνα μικρὰν ἐπάνω τῶ χεῖλες ἐπιπεφυκυῖαν. ὁ δ' Ὀσικέλας⁵ σημαίνει τὸ προβάτιον· ἐτέθη δὲ πρὸς τὴν πραότητα καὶ βαρύτητα τῶ ἥθεος ἔτι παιδὸς ὄντος. το γὰρ ἡσύχιον αὐτῶ καὶ σιωπηλὸν καὶ μετὰ πολλῆς εὐλα-

1 Br. probat lectionem B. 3. ἐν ἐξεσίᾳ.

2 Dacer. ex Ms. & Vulc. ἄνδρα πολὺάνδρον

3 Ita secundum Anon. — Vulg. ἀπ' αὐτῶ.

4 Fl. habet πολλὰς καὶ μεγάλας. Hinc Br. suspicabatur ἰσορῶσιν δὲ καὶ, quod R. dedit.

5 Bryano sententia hæerere videtur, nisi inclusis vocibus σωματικῶν τὸ προβάτιον deletur δὲ post ἐτέθη cum B. 3.

εὐλαβείας τῶν παιδιῶν ἀπλόμενον ἡδονῶν, βραδέως δὲ καὶ διακόνως δεχόμενον τὰς μαθήσεις, εὐκόλον δὲ πρὸς τὰς συνήθεις καὶ κατήκοον ἀβελτερίας τινὸς καὶ νωθρότητος ὑπόνοιαν εἶχε παρὰ τοῖς ἐλίος· ὀλίγοι δ' ἦσαν οἱ τὸ δυσκίνητον ὑπὸ βάρους ¹, καὶ τὸ μεγαλόψυχον καὶ λεοντῶδες ἐν τῇ Φύσει καθορῶντες αὐτῶ. ταχὺ δὲ τῶ χρόνῳ προϊόντος, ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐγειρόμενος, διεσήμαινε καὶ τοῖς πολλοῖς ἀπάθειαν μὲν ἔσαν, τὴν δοκῆσαν ἀπραγίαν ², εὐβελίαν δὲ, τὴν εὐλάβειαν· τὸ δὲ πρὸς μηδὲν ὀξὺ, μηδ' εὐκίνητον, ἐν πᾶσι μόνιμον καὶ βέβαιον. ὄρων δὲ καὶ τῆς πολιτείας τὸ μέγεθος, καὶ τῶν πολέμων τὸ πλήθος, ἤσκει τὸ μὲν σῶμα πρὸς τὰς πολέμας, ὡσπερ ὄπλον σύμφυτον, τὸν δὲ λόγον, ὄργανον πειθῆς πρὸς τὸν δῆμον, εὖ μάλα πρεπόντως τῷ βίῳ κατακεκοσμημένον. ³ γὰρ ἐπὶ ἡρώδῳ ³, ἐδὲ κενὴ καὶ ἀγοραῖος χάρις, ἀλλὰ νῦν ἴδιον καὶ περιττὸν ἐν γνωμολογίαις σχῆμα καὶ βάρους ἔχων, ἄς μάλιχα ταῖς Θεκυδίδα προσεικέναι λέγῃσι. διασώζεται γὰρ αὐτῶ λόγος, ὃν εἶπεν ἐν τῷ δήμῳ, τῶ παιδὸς αὐτῶ ⁴ μεθ' ὑπατείας ἀποθανόντος ἐγκώμιον.

II. Πέντε δ' ὑπατεῶν, ἃς ὑπάτευσεν, ἡ πρώτη τὸν ἀπὸ Λιγύων Θρίαμβον ἔχεν. ἠτληθέντες γὰρ ὑπ' αὐτῶ μάχη, καὶ πολλὰς ἀποβαλόντες, εἰς τὰς Ἰταλίας ἀνεσάλησαν, καὶ τὴν πρόσκοιον ἐπαύσαντο τῆς Ἰταλίας

¹ Anon. κάρει.

² In vetustioribus edd. legebatur *εὐπραγίαν*, quod cum nullo modo ferri poterat, H. Steph. cum *ἀπραγίαν* commutavit, quæ vox, eodem teste, in quibusdam vetustis codd. extat. V. *ἀργίαν*. Xyl. præter *ἀπραγίαν* etiam *ἀπραξίαν*, aut *δυσπραγίαν* legi posse conjecit.

³ deest hæc vox B. 3. & Junt; item seq. *χάρις* Juntinæ.

⁴ Anon. αὐτῶ. Pro μεθ' ὑπάτ. Br. conjecerat καθ' ὑπάτ. filium post consulatum mortem obiisse, rem levioris momenti censuit; in consulatu, patris dolorem magis intendisse.

λίας ληϊζόμενοι καὶ κακῶς ποιῶντες. ἐπεὶ δ' Ἄννιβας
 ἔμβαλὼν εἰς Ἰταλίαν, καὶ μάχη πρῶτον περὶ τὸν
 Τρεβίαν ποταμὸν ἐπιπρατήσας, αὐτὸς μὲν ἤλαυνε διὰ
 Τυρρήνιας, πορθῶν τὴν χώραν, ἐμπληξιν δὲ δεινὴν καὶ
 φόβον εἰς τὴν Ῥώμην ἐνέβαλε· σημεῖα δὲ τὰ μὲν
 συνήθη Ῥωμαίοις ἀπὸ κεραιῶν, τὰ δ' ὅλως ἐξηλ-
 λαγμένα καὶ πολλὴν ἀτοπίαν ἔχοντα προσέπιπτε· θυ-
 ρεῦς τε γὰρ ἀφ' αὐτῶν αἵματι ¹ γενέσθαι διαβρόχος ἐλέχ-
 θη, καὶ θέρη σαχύων περὶ Ἄντιον ἔναιμα κείρεσθαι,
 καὶ λίθους μὲν ἐν τῷ αἵματι διαπύρας καὶ φλεγόμενας
 φέρεσθαι, τῶ δ' ὑπὲρ Φαλερίως ἔρανθ' ῥαγῆναι δόξαν-
 τος, ἐπίπτειν καὶ διακείρεσθαι πολλὰ γραμματεῖα ²,
 καὶ τέτων ἐν ἐνὶ ³ γεγραμμένον Φανῆναι κατὰ λέξιν·
 ἌΡΗΣ ΤΑ ἘΑΥΤΟῦ ὍΠΛΑ ΣΑΛΕΥΕΙ· τὸν
 μὲν ὕπατον ⁴ Γάϊον Φλαμίνιον ἐδὲν ἡμβλυνε τέτων,
 ἀνδρα πρὸς τῷ φύσει θυμοειδέϊ ⁵ καὶ φιλοτίμῳ, μεγά-
 λαις ἐπαιρόμενον εὐτυχίαις, ἃς πρόσθεν ἠτύχησε ⁶ πα-
 ραλόγως, τῆς τε βελῆς ἀποκαλάσης, καὶ τῶ συνάρχον-
 τος ἐνισαμένε, συμβαλὼν βίᾳ τοῖς Γαλάταις καὶ κρα-
 τήσας. Φάβιον δὲ τὰ μὲν σημεῖα, καίπερ ἀπτόμενα ⁷
 πολλῶν, ἤτλον ὑπέθραττε, διὰ τὴν ἀλογίαν. τὴν δ'
 ὀλιγότητα τῶν πολεμίων καὶ τὴν ἀχρηματίαν πυθθα-
 νόμενος, καρτερεῖν παρεκάλει τὰς Ῥωμαίους, καὶ μὴ
 μάχεσθαι πρὸς ἀνδρωπον ἐπ' αὐτὸ τῶτο ⁸ διὰ πολλῶν

E e 2

ἀγώ-

1 V. ἐν αἵματι.

2 R. *supr.* πολλὰ πολλαχῆ γραμματεῖα.

3 Ita B. 3. — *Vulgatis* deest *praepos.* ἐν.

4 R. *supr.* τὸν μὲν ἕτερον ὕπατον. *Sequentia* Φάβιος δὲ
idem valent ac si *Plut.* dixisset τὸν δ' ἕτερον ὕπατον. Nam
Fabius *Flaminii* erat collega.

5 V. θυμοειδέϊ. B. 3. *Junt.* θυμοειδῆ.

6 V. αἷς πρόσθεν ἐτύχησε.

7 V. ἀπτομένων, vel ἀπτομένων. *Prius* e *Junt.*

8 Ita dedit R. pro vulg. ἐπ' αὐτῷ ἴστω. — ad pugnandum
 in aperto campo, collatis signis.

ἀγώνων ἡσκημένη στρατῷ χράμενον· ἀλλὰ τοῖς συμμά-
χοις ἑπιπέμπειν τὰς βοηθείας, καὶ τὰς πόλεις διὰ
χειρὸς ἔχοντας, αὐτὴν εἶναι περὶ αὐτῆ¹ μαραινέσθαι τὴν
ἀκμὴν τῆ Ἀννίβα, καθάπερ Φλόγα λάμψασαν² ἀπὸ μι-
κρᾶς καὶ κέφης δυνάμεως.

III. Οὐ μὴν ἔπεισε τὸν Φλαμίνιον, ἀλλὰ Φήσας
ἐν ἀνέξεσθαι προσίοντα τῇ Ῥώμῃ τὸν πόλεμον, ἕδ'
ὥσπερ ὁ παλαιὸς Κάμιλλος, ἐν τῇ πόλει διαμαχεῖσθαι
περὶ αὐτῆς, τὸν μὲν στρατὸν ἐξάγειν ἐκέλευσε τὰς χι-
λιάρχους, αὐτὸς δ' ἐπὶ τὸν ἵππον ἀλλόμενος, ἐξ ἕδενός
αἰτία προδότη παραλόγως ἐντρέμει τῆ ἵππευ γενομένης
καὶ πηυρέντος, ἐξέπεσε, καὶ κατενεχθεὶς ἐπὶ κεφαλῇ,
ὄμως ἕδεν ἔτρεψε τῆς γνώμης, ἀλλ' ὡς ὤρμησεν ἐξ ἀρ-
χῆς ἀπαντῆσαι τῷ Ἀννίβα, περὶ τὴν καλεσμένην Θρα-
συλίαν³ λίμνην τῆς Τυρρήνιας παρετάξατο. τῶν δὲ
στρατιωτῶν συμβαλόντων εἰς χεῖρας, ἅμα τῷ καιρῷ τῆς
μάχης συνέπεσε σεισμὸς, ὑφ' ἧ καὶ πόλεις ἀνετράπη-
σαν, καὶ ρεύματα ποταμῶν ἐξ ἕδρας μετέστη, καὶ κρημ-
νῶν ὑπάρειαι περιεβράβησαν. ἀλλὰ καίπερ ἔτω γενομέ-
νη βία τῆ⁴ πάσης, ἕδεις τὸ παράπαν ἤθετο τῶν
μαχομένων. αὐτὸς μὲν ἔν ὁ Φλαμίνιος, πολλὰ καὶ
τόλμης ἔργα καὶ ῥώμης ἐπίδεικνύμενος ἔπεσε⁵, καὶ πε-
ρὶ αὐτὸν οἱ κράτιστοι· τῶν δ' ἄλλων τραπέντων πολλὸς
ἦν φόβος, καὶ πεντακισχίλιοι πρὸς μυριοὺς κατεκόπησαν,
καὶ ἐάλωσαν ἕτεροι τὸς ἄλλοι. τὰ δὲ Φλαμίνια σῶμα Φι-
λοτιμέμενος θάψαι καὶ κοσμηῆσαι δι' ἀρετὴν ὁ Ἀννίβας,
ἐχ εὔρεν ἐν τοῖς νεκροῖς, ἀλλ' ἠγνοεῖτο τὸ παράπαν⁶,
ἔπειτα

1 Ita dedit R. de suo pro vulg. αὐτὴν.

2 R. quaerit, num ἐκλάμψασαν.

3 Anon. Θρασυμένην.

4 Hunc artic. addidit R.

5 Ita Br. legi voluit cum B. 3. pro vulg. ἐξέπεσε.

6 Ita dedit R. de suo pro vulg. ἠγνοεῖτο τὸ παράπαν. Jun-
& Ald. ἠγνοεῖτο παράπαν sine artic.

ὅπως ἠΦανίδη. τὴν μὲν ἔν ἐπὶ τῷ Τρεβίε γενομένην ἤτλαν ἔθ' ὁ γράψας στρατηγός, ἔθ' ὁ πεμφθεὶς ἀγγε-
λος ἀπ' εὐθείας ἔφρασεν, ἀλλ' ἐψεύσατο τὴν νίκην ἐπί-
δικον αὐτοῖς καὶ ἀμφίδοξον γενέσθαι. περὶ δὲ ταύτης
ὡς πρῶτον ἤκισεν ὁ στρατηγός Πομπάνιος, συναγαγὼν
εἰς ἐκκλησίαν τὸν δῆμον, ἔ περιπλοκάς, ἔδὲ παραγω-
γάς ¹, ἀλλ' ἔντιμος ἔφη προσελθῶν. Νενικήμεθα,
ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, μεγάλη μάχη, καὶ διέφθαρται τὸ
στρατόπεδον, καὶ Φλαμίνιος ὑπάτος ἀπόλωλεν. ἀλλὰ
βελεύετε περὶ σωτηρίας αὐτῶν καὶ ἀσφαλείας. Οὗτος
μὲν ἔν ὡσπερ πνεῦμα τὸν λόγον ἐμβαλὼν εἰς πέλαγος
τοσάττε δῆμα, συνετάραξε τὴν πόλιν, ἔδ' ἐσάναι πρὸς
τοσαύτην ἐππληξιν οἱ λογισμοὶ καὶ διαμένειν ἐδύνατο.
πάντες δ' εἰς μίαν γνώμην συνήχθησαν, ἀνυπευδύνα
δεῖσθαι τὰ πράγματα μοναρχίας, ἣν δικηταυρίαν καλεῖ-
σι, καὶ τῷ μεταχειρισμένῃ ταύτην ἀδρόπῳ καὶ ἀδεῶς
ἀνδρός· εἶναι δὲ τῷτον ἓνα Φάβιον Μάξιμον, ισόρρο-
πον ἔχοντα τῷ μεγέθει τῆς ἀρχῆς τὸ Φρόνημα καὶ
τὸ ἀξίωμα τῷ ἡδαι, ἡλικίας τε κατὰ τῷτο γεγεννημέ-
νον, ἐν ᾧ συνέσημεν ἔτι ² πρὸς τὰ τῆς ψυχῆς βε-
λεύματα τὸ σῶμα τῇ βίῳμῃ, καὶ συγκέκραται τῷ Φρο-
νίμῳ τὸ θαρραλέον.

IV. Ὡς ἔν ταῦτ' ἔδοξεν, ἀποδειχθεὶς διπλάτωρ
Φάβιος, καὶ ἀποδείξας αὐτὸς ἵππαρχον Λεύκιον Μινέ-
σιον, πρῶτον μὲν ἠτήσατο τὴν σύγκλητον, ἵππῳ χρῆ-
σθαι παρὰ τὰς στρατείας. ἔ ³ γὰρ ἔξην, ἀλλ' ἀπηγό-
ρευτο κατὰ δῆ τινα νόμον παλαιὸν, εἴτε τῆς ἀλικῆς ⁴
τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πεζῷ τιθεμένον, καὶ διὰ τῷτο τὸν

E e 3

στρατη-

¹ Aut deesse aliquid censet R. aut legendum ἔ περιπλοκῶν, ἔδὲ παραγωγῶν. H. Steph. coniecit παραγωγῶν.

² Post ἔτι R. deesse videtur ἀντίπαλον, aut certe subau-
diendum.

³ V. ἔδδ.

⁴ V. ἀρχῆς.

στρατηγὸν οἰομένων δεῖν παραμένειν τῇ Φάλαγγι, καὶ μὴ προλείπειν ¹. εἶθ', ὅτι τυραννικὸν εἰς ἅπαντα τάλλα καὶ μέγα τὸ τῆς ἀρχῆς κράτος ἐστίν, ἔν γε τέτρω βελομένων τὸν διηλύτωρα τῷ δήμῳ φαίνεσθαι δεόμενον. ἔ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Φάβιος, εὐδύς ἐνδείξασθαι θέλων τῆς ἀρχῆς τὸ μέγεθος καὶ τὸν ὄγκον, ὡς μᾶλλον ὑπηκόοις χρῶτο καὶ πειθηνίοις τοῖς πολίταις, προσῆλθε συνενεργάμενος εἰς ταῦτ' ῥαβδασίας εἰκοσιτέσσαρας· καὶ τῶ ἑτέρῳ τῶν ὑπάτων ἀπαντῶντος αὐτῷ, τὸν ὑπρέτην πέμψας, ἐκέλευσε τὸς ῥαβδάχας ἀπαλλάξαι, καὶ τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς ἀποδέμενον, ἰδιώτην ἀπαντῶν. μετὰ δὲ ταῦτα καλλίστην ἀρχόμενος ἐν Θεῶν ἀρχὴν, καὶ διδάσκων τὸν δῆμον ὡς ὀλιγαρίαν καὶ περιφρονήσει τῶ στρατηγῶ πρὸς τὸ δαιμόνιον, ἔ μοχθηρίαν τῶν ἀγωνισαμένων σφαλέντα, πᾶν τρεπε μὴ δεδιέναι τὸς ἐχθρὰς, ἀλλὰ καὶ τὸς Θεοὺς ἐξευμενίζεσθαι καὶ τιμᾶν· ἔ δεισιδαιμονίαν ἐνεργαζόμενος ², ἀλλὰ θαρρύνων εὐσεβεῖαν τῆν ἀρετὴν, καὶ ταῖς παρὰ τῶν Θεῶν ἐλπίσι τὸν ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβον ἀφαιρῶν καὶ παραμυθόμενος. ἐκινήθησαν δὲ τότε πολλαὶ καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ χρησίμων ³ αὐτοῖς βίβλων, ἃς Σιβυλλεῖας καλεῖσιν καὶ λέγεται συνδραμεῖν ἕνια τῶν ἀποκειμένων ἐν αὐταῖς λογίων πρὸς τὰς τύχας καὶ τὰς πράξεις ἐπεινας. καὶ τὸ μὲν γνωστὸν ἦν ἦν ἑτέρῳ πυθέσθαι. προσελθὼν ⁴ δ' ὁ διηλύτῳ εἰς τὸν ὄχλον, ἠύξατο τοῖς Θεοῖς ἕνιαυτῶ μὲν αἰγῶν καὶ συῶν καὶ προβάτων καὶ βοῶν ἐπιγονῆν

¹ Junt. προλιπεῖν.

² Ita legendum censuit Br. — Vulg. ἐργαζόμενος. Pro seq. θαρρύνων V. θαρρύων.

³ R. mavult χρησμίων. — Libri χρησμίσι sunt χρησμῶν γέμοντες, oraculorum pleni. αὐτοῖς idem est ac παρ' αὐτοῖς, aut ἴαν παρ' αὐτοῖς ἐν ἴοις χρησμῶδεσιν ἀριθμακίμων.

⁴ Ita R. dedit de suo pro vulg. προσελθὼν. Si hoc probaretur, sequens eis cum πρὸς mutandum censet.

γονήν, ὅσην Ἰταλίας ἔρη ¹ καὶ πεδία καὶ ποταμοὶ καὶ
 λειμῶνες εἰς ὥραν ² ἐσομένην θρέψουσι, καταθύσειν
 ἅπαντα. Θέας δὲ μεσιὰς καὶ θυμελικὰς ἄξειν ἀπὸ
 σηφερτίων τριακοσίων τριάκοντα τριῶν, καὶ δηναρίων
 τριακοσίων τριάκοντα τριῶν, ἔτι τριτημορίᾳ προσόντος.
 τῆτο τὸ κεφάλαιόν ἐστιν, ὀκτὼ μυριάδες δραχμῶν, καὶ
 δραχμαὶ τριχίλια πεντακόσiai ὀγδοήκοντα τρεῖς, καὶ
 δύο ὀβολοὶ ³. λόγον δὲ τῆς εἰς τῆτο τῆ πλήθους ⁴ ἀκρι-
 βείας καὶ διανομῆς χαλεπὸν ἐστὶν εἰπεῖν· εἰ μὴ τις
 ἄρα βέλοιο τῆς τριάδος ὑμνεῖν τὴν δύναμιν, ὅτι καὶ
 φύσει τέλειος, καὶ πρῶτος τῶν περιττῶν, ἀρχὴ τε
 πλήθους ⁵ ἐν αὐτῷ, τὰς τε πρῶτας διαφορὰς, καὶ τὰ
 παντὸς ἀριθμῶ σοιχεῖα μίξας καὶ συναρμόσας εἰς ταυ-
 τὸν ἀνεληφε.

V. Τῶν μὲν ἔν πολλῶν ὁ Φάβιος τὴν γνώμην
 ἀπαρτήσας ⁶ πρὸς τὸ θεῖον, ἠδὲ πρὸς τὸ μέλλον ἐποίη-
 σεν. αὐτὸς δὲ πάσας θέμενος ἐν αὐτῷ τὰς τῆς νίκης
 ἐλπίδας, ὡς καὶ τῆ Θεῶ τὰς εὐπραξίας δι' ἀρετῆς καὶ
 φρονήσεως παραδιδόντος, τρέπεται πρὸς Ἀννίβαν, ἔχ-
 ὡς διαμαχόμενος, ἀλλὰ χρόνῳ τὴν ἀκμὴν αὐτῆ, καὶ
 χρήμασι τὴν ἀπορίαν, καὶ πολυανθραπία τὴν ὀλιγότη-
 τα τριβεῖν καὶ ὑπαναλίσκειν βεβηλευμένος. ὁθεν ἀεὶ
 μετέωρος ἀπὸ ⁷ τῆς ἵππε τῶν πολεμίων ἐν τόποις
 ὀρεινοῖς στρατοπεδεύων ἐπηρεῖτο, καθήμενος μὲν, ἡσυχά-
 ζων, κινεμένος δὲ, κατὰ τῶν ἀκρῶν κύκλω περιῶν καὶ

E e 4

παρα-

1 Ita Br. & Xyl. legendum conjecerunt pro vulg. ὄροι.

2 B. 3. ὥρας.

3 In hac summa determinanda Plutarchus discrepat a Livio, Lib. 22. c. 10.

4 R. susp. εἰς τῆτο τὸ πλήθος.

5 R. susp. πλήθους ὧν, ἐν αὐτῷ τὰς τῆ πρ. aut sic καὶ πρῶ-
 τος τῶν περιττῶν ὧν, ἀρχὴν (in accus.) τῆ πλήθους ἐν αὐτῷ,
 τὰς τῆ πρ. V. habet ἐν ἑαυτῷ.

6 V. ἀπαρτήσας. R. mavult ἀναρτήσας.

7 R. quaerit, num ἀποθεν, procul?

παραφαινόμενος ¹ ἐν διασήματος, ὅσον ἀκούτι μὴ βιαθῆ-
 ναι μάχεσθαι καὶ φόβον ὡς μαχησομένους ² ταῖς πολε-
 μίοις ἀπὸ τῆς μελλήσεως αὐτῆς ³ παρείχεν. ἔτω δὲ
 παραγαγὼν τὸν χρόνον, ὑπὸ πάντων κατεφρονεῖτο, καὶ
 καὶς μὲν ἦκεν ἐν τῷ στραπέδῳ, κομιδῇ δὲ ταῖς πο-
 λεμίοις ἀτολμος ἐδόκει, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι, πλὴν ἐνὸς
 Ἀννίβη. μόνος δ' ἐπειγὸς αὐτῆ τὴν δεινότητα καὶ τὸν
 τρόπον, ᾧ πολεμεῖν ἐγνώκει, συνιδῶν, καὶ διανοηθεὶς,
 ὡς πάση τέχνῃ καὶ βία κινήτος εἶναι εἰς μάχην
 ὁ ἀνὴρ, ἣ διαπέπρακται τὰ Καρχηδονίων, οἷς μὲν εἰσι
 κρείττους, ὅπλαίς, χρήσασθαι μὴ δυναμένων, οἷς δὲ λεί-
 πονται, σώμασι καὶ χρήμασιν, ἐλαττωμένων καὶ δαπα-
 νωμένων εἰς τὸ μηδὲν, ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν στρατηγικῶν
 σοφισμάτων καὶ παλαισμάτων ⁴ τρεπόμενος, καὶ περ-
 ρώμενος, ὥσπερ δεινὸς ἀθλητῆς λαβὴν ζητῶν, προσ-
 ἐβάλλε καὶ διατάραττε, καὶ μετήγε πολλαχόσε τὸν Φά-
 βιον, ἐπέησαι τῶν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας λογισμῶν βελό-
 μενος. τῷ δ' ἡ μὲν κρίσις ⁵ πίσιν ἔχοντι τῶ συμφέ-
 ροντος, ἐν ἑαυτῇ βέβαιος εἰσῆκει καὶ ἀμετάπλιτος·
 ἠνόχλει δ' αὐτὸν ὁ ἵππαρχος Μινέκιος, Φιλομαχῶν
 ἀπαίρων καὶ θρασυόμενος, καὶ δημαγωγῶν τὸ εὐρύτευ-
 μα, μανικῆς φορᾶς καὶ κενῶν ἐλπίδων ὑπ' αὐτῆ πε-
 πληρωμένον· οἱ τὸν μὲν Φάβιον σκώπλουτες καὶ κατα-
 Φρο-

1 Ita R. dedit pro vulg. παραφαινόμεν.

2 Ita R. dedit pro vulg. μαχησομένους.

3 R. hanc lectionem, quam jam H. Steph. repositam voluit, ex Ald. revocavit, pro vulg. αὐτοῖς, quam Junt. dedit.

4 V. πλασμάτων.

5 Teste H. Steph. legitur etiam τῷ δὲ ἡ γνώμη πίσιν ἔχου-
 σα τῶ συμφέροντος. R. hanc conjecturam lectoris iudicio sub-
 jicit: τῷ δ' ἡ μὲν κρίσις, πίσιν ἔχουσα τῶ συμφέροντος ἐν ἑαυ-
 τῇ, βέβαιος. At ei iudicium seu consilium, quod ceperat,
 de proëllis defugiendis, utpote in semet habens fidem utilita-
 tis, h. e. de eo, quod expediret reip., alli nemini, præter-
 quam sibi soli fidens, firmum perstabat.

Φρονῶντες, Ἀννίβη παιδαγωγὸν ἀπεκάλειν, τὸν δὲ Μινίκιον, καὶ μέγαν ἄνδρα, καὶ τῆς Ῥώμης ἄξιον ἠγῶντο στρατηγόν. ὁ δὲ μᾶλλον εἰς Φρόνημα καὶ Θράσος ἀνειμένος, ἐχλεύαζε μὲν τὰς ἐπὶ τῶν ἀκρῶν στρατοπεδείας, ὡς καλὰ θάετρα τῷ διπλάτωρος αἰε παρασκευαζομένῃ θεωρήσκει πορθημένην καὶ Φλεγομένην τὴν Ἰταλίαν. ἠρώτα δὲ τὰς Φίλους τῷ Φαβίῳ, πότερον εἰς τὸν ἔρανον ἄρας ἀναφέρει τὸν στρατὸν, ὡς τῆς γῆς ἀπεγνωκῶς, ἢ νέφη καὶ ὀμίχλας προβαλλόμενος, ἀποδιδράσκει τὰς πολέμιας. ταῦτα τῶν Φίλων πρὸς τὸν Φάβιον ἀπαγγελλόντων, καὶ τὴν ἀδοξίαν τῷ κινδύνῳ λῦσαι παραινόντων. Οὕτω μὲντ' ἂν, ἔφη, δειλότερος, ἢ νῦν εἶναι δοκῶ, γενοίμην, εἰ σκώμματα, καὶ λοιδορίας φοβηθεῖς, ἐκπέσοιμι τῶν ἑμαυτῷ λογισμῶν. καίτοι τὸ μὲν ὑπὲρ πατρίδος, ἐκ αἰχρὸν δέος· ἢ δὲ πρὸς δόξαν ἀνθρώπων, καὶ διαβολὰς καὶ ψόγας ἐκπληξίς, ἐκ ἀξίᾳ τηλικαύτης ἀρχῆς ἀνδρός, ἀλλὰ δελεύοντος, ἂν κρατεῖν αὐτὸν καὶ δεσπάζειν καιῶς Φρονόντων προσήκει.

VI. Μετὰ ταῦτα γίνεται διαμαρτία τῷ Ἀννίβη. βεβλόμενος γὰρ ἀποσπάσαι τῷ Φαβίῳ πορρωτέρω τὸ στρατεύμα, καὶ πεδίον ἐπιλαβέδαι προνομῶς ἔχόντων, ἐκέλευσε τὰς ὀδηγὰς μετὰ δεῖπνου εὐθὺς ἠγεῖσθαι πρὸς τὸ Κασινάτον. οἱ δὲ τῆς Φωνῆς διὰ βαρβαρισμὸν ἐκ ἐξακέσαντες ἀκριβῶς, ἐμβάλλουσιν αὐτῷ τὴν δύναμιν Φέροντες εἰς τὰ καταλήγοντα τῆς Καμπανίας εἰς πόλιν Κασιλίνου, ἣν τέμνει διὰ μέσης ῥέων ὁ Λοθρόνος ποταμὸς, ὃν Οὐατεράνου οἱ Ῥωμαῖοι καλεῖσιν. ἔστι δ' ἡ χώρα, τὰ μὲν ἄλλα περισεφῆς ὄρεσιν, αὐτῶν δ' ἀναπέπληται πρὸς τὴν θάλατταν, ἔνθα τὰ Ἐλη¹ καταδίδωσι τῷ ποταμῷ περιχεομένῃ, καὶ Τίνας ἄμμος βαθείας ἔχει, καὶ τελευτᾷ πρὸς αἰγιαλὸν κυματώδη καὶ δύσορ-

1. Vitiosum hunc locum iudicat R., sed se nescire vitium tollere fatetur.

μον. ἐνταῦθα καταβαίνοντος τῆ Ἀννίβη, περιελθὼν ἐμπειρίᾳ τῶν ὁδῶν ὁ Φάβιος, τὴν μὲν διέξοδον, ὀπλίτας τετρακισχίλις ἐπισήσας, ἐνέφραξε· τὸν δ' ἄλλων στρατὸν ὑπὲρ τῶν ἄλλων ¹ ἄκρων ἐν καλῶ καθίσας, διὰ τῶν ² ἐλαφροτάτων καὶ προχειροτάτων ἐνέβαλε τοῖς ἐχάτοις τῶν πολεμίων, καὶ συνετάραξεν ἅπαν τὸ εὐράτευμα· διέφθειρε δὲ περὶ ὀλιγοσίβης. ἐν τέττε βελάμενος Ἀννίβας ἀπαγαγεῖν τὸ εὐράτευμα, καὶ τὴν διαμαρτίαν τῆ τόπῃ κήσας καὶ τὸν κίνδυνον, ἀνεσαύρωσε μὲν τὰς ὁδηγὰς, ἐμβιάζεσθαι δὲ τὰς πολεμίας καὶ προσμάχεσθαι ³ τῶν ὑπερβολῶν ἐγκρατεῖς ὄντας ἀπεγίνωσκε. δυσθύμως δὲ καὶ περιφόβως διακειμένων ἀπάντων, καὶ περιεσῆναι σφᾶς πάντοθεν ἀφύκτες ἠγχεμένων ἀπορίας ⁴, ἐγνω δελεῖν ⁵ ἀπάτη τὰς πολεμίας. ἦν δὲ τοιόνδε ⁶. βῆς ὅσον δισχιλίας ἐν τῶν αἰχμαλώτων ἐκέλευσε συλλαβόντας, ἀναδῆσαι δᾶδα ⁷ πρὸς ἕνασον κέρως, ἢ λύγων, ἢ Φρυγῶνων αὐτῶν Φάκελον· εἶτα νυκτὸς ὅταν ἀρθῆ σημεῖον, ἀνάψαντας ἐλαύνειν ἐπὶ τὰς ὑπερβολὰς, παρὰ τὰ σενὰ καὶ τὰς Φυλακὰς τῶν πολεμίων. ἅμα δὲ ταῦτα παρεσκευάζον, οἷς προσέτακτο,

καὶ

1 Br. hanc vocem ἄλλων delendam censuit, eam ob proxime præcedens ἄλλον librarii calamo effluxisse putans, cum frustra Fabius exitum obsepsisset, nisi omnia juga præoccupasset. At R. lesionem vulg. retinet & defendit. „Unico tantum loco patebat ostium, h. e. introitus & exitus in hanc vallem, per hiatum inter par montium oppositorum. Reliqua juga, inter se continuata, impervia erant. Ostium illud oppilabat Fabius.“

2 Br. mavult μετὰ τῶν.

3 Ita legi voluit Br. pro vulg. προσμάχεσθαι.

4 In superioribus edd. habebatur ἀφύκτως ἠγχεμένων ἀπορία. H. Steph.

5 V. περιελθεῖν ἢ δελεῖν. Posterius amplectitur Br. — prius, ut hujus tanquam inusitatoris glossema, repudiat.

6 R. susp. τοιάδε, in sem. sc. ἀπάτη.

7 Ita V. — Vulgo δᾶδας in plur.

καὶ τὸν ἄλλον αὐτὸς ἀνασήσας στρατὸν, ἤδη σιότους ὄν-
 τας, ἤγε χολαίως. αἱ δὲ βόες, ἄχρι μὲν τὸ πῦρ ὀλί-
 γον ἦν, καὶ περιέκαιε τὴν ὕλην, ἀτρέμα προσεχώρην
 ἐλαυνόμεναι πρὸς τὴν ὑπάρειαν· καὶ θαῦμα τοῖς καθ-
 ορῶσι νομεῦσιν ἀπὸ τῶν ἄκρων καὶ βαιόλοις ἦσαν αἱ
 Φλόγες ἀκροῖς ἐπιλάμπασαι τοῖς κέρασιν, ὡς στρατοπέ-
 δε κατ' ἓνα κόσμον ἐπὶ λαμπάδων πολλῶν βαδίζοντος.
 ἐπεὶ δὲ πυρέμενον τὸ κέρας ἄχρι ῥίζης διέδωκε τῇ σαρ-
 κὶ τὴν αἴθρησιν, καὶ πρὸς τὸν πόνον διαφέρεισαι καὶ
 τινάσσεσαι τὰς κεφαλὰς ἀνεπίμπλαντο πολλῆς ἀπ' ἄλ-
 λήλων ¹ Φλογὸς, ἐκ ἐνέμειναν τῇ τάξει τῆς πορείας,
 ἀλλ' ἐκφοβοὶ καὶ περιαλγεῖς ἔσαι, δρόμῳ κατὰ τῶν
 ὄρων ἐφέροντο, λαμπόμεναι μὲν ἕρας ἄκρας καὶ μέτω-
 πα, πολλὴν δὲ τῆς ὕλης, δι' ἧς ἐφευγον, ἀνάπτεσαι.
 δευρὸν ἔν ἦν θαῦμα τοῖς παραφυλάττεσι τὰς ὑπερβολὰς
 Ῥωμαίοις. καὶ γὰρ αἱ Φλόγες ἐφύεσαν ὑπ' ἀνθρώπων
 θεόντων διαφερομέναις λαμπάσι· καὶ θόρυβος ἦν ἐν
 αὐτοῖς πολὺς καὶ φόβος, ἀλλαχόθεν ἄλλας ἐπιφέρεισθαι
 τῶν πολεμίων σφίσι, καὶ κυλλῆσθαι πανταχόθεν ἠγχι-
 μένων. διὸ μένειν ἐκ ἐτόλμων, ἀλλὰ πρὸς τὸ μεῖζον
 ἀνεχώρην στρατόπεδον, προέμενοι τὰ σενά. καὶ κατὰ
 τῆτο δὲ ² καιρῶ προσμίξαντες οἱ φίλοι τῶ Ἀννίβη,
 τὰς ὑπερβολὰς κατέχον· ἢ δ' ἄλλη δύναμις ἤδη προσ-
 ἐβαινε ἀδεῶς, πολλὴν καὶ βαρεῖαν ἐφελκομένη λείαν.

VII. Τῶ δὲ Φαβίῳ συνέβη μὲν ἔτι νυκτὸς αἰδέ-
 σθαι τὸν δόλον ³. Φεύγεσαι γὰρ ἔναι τῶν βοῶν σπο-
 ράδες ἦνον αὐτῶ ⁴ εἰς χεῖρας· ἐνέδρας δὲ δεδιῶς σιο-
 ταίεσ,

¹ Ita Br. cum Anon. legendum censuit. Vulg. ἐπ' ἄλ-
 λήλων.

² Br. placuit δῆ, tanquam particula expletiva, qua Plut.
 sæpius non sine aliqua elegantia utatur. R. tuetur lectionem
 vulg. quæ eadem sit, ac si dixisset εἰ μόνον δὲ τῆτο, ἀλλὰ καὶ
 οἱ φίλοι τῶ Ἀν.

³ Anon. τῶ δόλκ.

⁴ B. 3, αὐτῶν.

ταίς, ἀτρέμα τὴν δύναμιν ἐν τοῖς ὅπλοις εἶχε. αἰς δ' ἦν ἡμέρα, διάκων ἐξήπλετο τῶν ἐσχάτων, καὶ συμπλοκαὶ περὶ τὰς δυσχωρίας ἐγίνοντο, καὶ θόρυβος ἦν πολὺς, ὥς παρ' Ἀννίβη τῶν ὀρειβατεῖν δεινῶν Ἰβήρων ἄνδρες ἐλαφροὶ καὶ ποδάμεις, πεμφθέντες ἀπὸ τῆς στόματος, εἰς βαρεῖς ὀπλίτας τὰς Ῥωμαίους ἐπέβαλον, καὶ διαφθείραντες ἐκ ὀλίγας, ἀπέσρεψαν τὸν Φάβιον. τότε δὴ ¹ μάλιστα κακῶς ἀκῆσαι καὶ καταφρονηθῆναι συνέβη τὸν Φάβιον. τῆς γὰρ ἐν τοῖς ὅπλοις τόλμης ὑφιέμενος, ὡς γνώμη καὶ προνοία καταπολεμήσων τὸν Ἀννίβαν, αὐτὸς ἠτήμενος τέτοις καὶ κατεσρατηγημένος ἐφαίνετο. βεβλόμενος δὲ μᾶλλον ἐπικαῦσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ὀργὴν τῶν Ῥωμαίων ὁ Ἀννίβας, ὡς ἤλθεν ἐπὶ τὰς ἀγρὰς αὐτῆ, τὰ μὲν ἄλλα πάντα καίειν καὶ διαφθεῖρειν ἐπέλευσεν, ἐπεινῶν δ' ἀπέπειπεν ἄπειθαι μόνων, καὶ παρακατέστησε Φυλακὴν ἕδεν εἴωσαν ἀδικεῖν, ἕδὲ λαμβάνειν ἐπειθεῖν. ταῦτα προσδιέβαλλεν εἰς Ῥώμην ἀναγγελλόμενα· καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆ πρὸς τὸν ὄχλον οἱ δῆμαρχοι κατεβόων, ἐπάγοντος μάλιστα Μετίλις καὶ παροξύνοντος, ὃς ² ἔκατὰ τὴν πρὸς Φάβιον ἐχθρῶν, ἀλλ' οἰκείος ἂν Μινελίς τῆ ἱππάρχη, τιμὴν ἔετο καὶ δόξαν ἐπεινῶ φέρειν τὰς τάτας διαβολάς. ἐγεγόνει δὲ καὶ τῇ βελῇ δι' ὀργῆς, ἐχ' ἤκιστα μεμφομένη τὰς περὶ τῶν αἰχμαλώτων πρὸς Ἀννίβαν ὁμολογίας. ὁμολογήκεισαν γὰρ αὐτοῖς ³, ἄνδρα μὲν ἀνδρὶ λύεσθαι τῶν ἀλισσομένων, εἰ δὲ πλείους οἱ ἕτεροι γένοιτο, δίδουαι δραχμὰς ὑπὲρ ἐσάσας τὸν νομιζόμενον ⁴ πεντήκοντα καὶ

δια-

¹ Br. mavult τότε δὲ.

² Hoc pronomen de suo addidit R., quod sine eo constructio hiatura fit.

³ Ita ex emendatione R. — αὐτοῖς revocavit e Junt. atque Ald. — ὁμολογ. in pl. dedit de suo. Convenerat ipsis inter se, Hannibali & Fabio. Vulg. ὁμολογήκει γὰρ αὐτῶ.

⁴ Ita R. de suo dedit, pro vulg. τῶν νομιζομένων — ut qui referret capita, quæ non potuissent aliis paribus capitibus relui,

διακοσίας. ὡς ἔν γενομένης τῆς κατ' ἄνδρα διαμείψεως, εὐρέθησαν ὑπόλοιποι Ῥωμαίων παρ' Ἀννίβαν τεσσαράκοντα καὶ διακόσιοι, τέτων ἢ σύγκλητος ἔγνω τὰ λύτρα μὴ πέμπειν. καὶ προσητιάτο τὸν Φάβιον, ὡς ἔπρεπόντως, ἕτε λυσιτελῶς ἄνδρας ὑπὸ δειλίας πολεμίων ἄγραν γενομένους, ἀνακομιζόμενον. ταῦτ' ἀπέσας ὁ Φάβιος, τὴν μὲν ὄργην ἔφερε πρῶτος τῶν πολιτῶν, χρήματα δ' ἐκ ἔχων, διαψεύσασθαι δὲ τὸν Ἀννίβαν καὶ προέδαι τὰς πολιτας ἔχ ὑπομένων, ἔπεμψε τὸν υἱὸν εἰς Ῥώμην, κελεύσας ἀποδόδαι τὰς ἀγρὰς, καὶ τὸ ἀργύριον εὐθὺς ὡς αὐτὸν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον κομίζειν. ἀποδομένα δὲ τῷ νεανίσκῳ τὰ χωρία, καὶ ταχέως ἐπανελθόντος, ἀπέπεμψε τὰ λύτρα τῷ Ἀννίβαν, καὶ τὰς αἰχμαλώτους ἀπέλαβε· καὶ πολλῶν ἀποδόντων ὕπερον, παρ' ἑδενὸς ἔλαβεν, ἀλλ' ἀφῆκε πᾶσι.

VIII. Μετὰ δὲ ¹ ταῦτα, τῶν ἱερέων καλάντιων αὐτὸν εἰς Ῥώμην ἐπὶ τινὰς θυσίας, παρέδωκε τῷ Μινυκίῳ τὴν δύναμιν, ὑπὲρ τῶ μὴ μάχεσθαι, μηδὲ συμπλέκεσθαι τοῖς πολεμίοις, ἔ μόνον ὡς αὐτοκράτωρ διαγορεύσας, ἀλλὰ καὶ παραινέσεις καὶ δεήσεις πολλὰς αὐτῷ ποιησάμενος. ὦν ἐκεῖνος ἐλάχισα φροντίσας, εὐθὺς ἐνέκειτο τοῖς πολεμίοις· καὶ ποτε παραφυλάξας τὸν Ἀννίβαν τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς ἐπὶ σιτολογίᾳς ἀφειρότα, καὶ προσβαλὼν τῷ ὑπολιπομένῳ, κατέβραξεν ² εἰς τὸν χέρακκα, καὶ διέφθειρεν ἐκ ὀλίγου· καὶ Φάβιον περιέσγησε πᾶσι ὡς παλιорρησομένοις ὑπ' αὐτῷ. καὶ

συλ-

reul, ideoque are reul deberent, pro capite quoque penderet tantum —

¹ V. δῆ.

² Ita hunc locum emendavit R. in vulg. sic habentem: προσβαλὼν, τῶν ὑπολειπομένων κατέβραξεν. Ad τῶ ὑπολιπ. subauditur τῆς στρατιᾶς, adortus copiarum eam partem, quæ in castris remanserat; ὑπολιπέδαι enim solet pro ὑπολειφθῆναι usurpari. V. Anon. κατήραξεν.

συλλεγομένης αὐτῆς εἰς τὸ στρατόπεδον τῷ Ἀννίβᾳ ¹ τῆς δυνάμεως, ἀσφαλῶς ἀνεχώρησεν, αὐτὸν τε μεγαλαυχίας ἀμέτρητα, καὶ θράσους τὸ στρατιωτικὸν ἐμπεπληκώς. ταχὺ δὲ τῶ ἔργῳ λόγος μείζων διεφοίτησεν εἰς Ῥώμην. καὶ Φάβιος μὲν ἀκέσας, ἔφη μᾶλλον τῷ Μινερίῳ φοβεῖσθαι τὴν εὐτυχίαν. ὁ δὲ δῆμος ἤρτο, καὶ μετὰ χαρᾶς εἰς ἀγορὰν συνέτρεχε. καὶ ² Μετίλιος ὁ δήμαρχος ἐπὶ τῷ βήματι κατασὰς ἐδημηγόρει, μεγαλύνων τὸν Μινερίον, τῷ δὲ Φαβίῳ κατηγορῶν ἢ μαλακίαν, ἢ δ' ἀνανδρίαν, ἀλλ' ἤδη προδοσίαν. συναιτιόμενος ἅμα καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τὰς δυνατωτάτας καὶ πρώτας ἐπαγαγέσθαι τὸν πόλεμον ἐξ ἀρχῆς, ἐπὶ καταλύσει τῷ δήμῳ, τὴν τε πόλιν ἐμβαλεῖν εὐθὺς εἰς μοναρχίαν ἀνυπεύθυνον. ἢ διατρίβουσα τὰς πράξεις, Ἰδρυσιν Ἀννίβᾳ παρέξει ³ καὶ χρόνον αὐτῆς ἐν Λιβύῃς ἑτέραν δύναμιν προσγενέσθαι, ὡς κρατᾶντι τῆς Ἰταλίας.

IX. Ἐπεὶ δ' ὁ Φάβιος προσελθὼν ἀπολογεῖσθαι μὲν ἐδὲν ἐμέλλησε ⁴ πρὸς τὸν δήμαρχον, ἔφη δὲ τάχιστα τὰς θυσίας καὶ τὰς ἱερουργίας γενέσθαι, ὡς ⁵ ἐπὶ τὸ σράτευμα βαδιεῖσθαι τῷ Μινερίῳ δίκην ἐπιθήσων, ὅτι

¹ V. 7ῆ Ἀννίβα.

² deest B. 3.

³ B. 3. παρέξειν. Mox seq. χρόνον dedit R. pro vulg. χρόνον — satis otii, quo novae ex Africa copiae accedere possint.

⁴ V. ἐμίλησε, quod probat Br. ut sit Livio conforme: dictator concionibus se abstinuit. R. autem verbum μέλλειν, cum litera geminata, bene hic habere censet, & mavult aut ἢ δ' ἐμίλησε legi, aut ἐδὲν ἢ δ' ἐμίλησε, ne conatus quidem est oratione se defendere, ne in mentem quidem id sibi venire passus est.

⁵ R. sententia postulare videtur εἶτ' i. e. εἶτα. Post βαδιεῖσθαι subaudire vult ἔφη, ajebat se iturum. Prius ἔφη explicat per imperabat.

ὅτι κωλύσατος αὐτῆ τοῖς πολεμίοις συνέβαλε, Θόρυβος διῆξε τῆ δῆμῳ πολὺς, ὡς κινδυνεύσαντος ¹ τῆ Μινυκίᾳ. καὶ γὰρ εἶρξαι τῷ διπλάτῳρῳ καὶ θανατῶσαι πρὸ δίκης ἔξεσι. καὶ τῆ Φαβίᾳ τὸν θυμὸν ἐκ πολλῆς πραότητος κεννημένον, ὄντο βαρὺν εἶναι καὶ δυσπαραίτητον. ὅθεν οἱ μὲν ἄλλοι καταδείσαντες ἡσυχίαν ἤγουν. ὁ δὲ Μετίλιος, ἔχων τὴν ἀπὸ τῆς δημαρχίας ἀδειαν, (μόνη γὰρ αὕτη διπλάτῳρος αἰρεθέντος ἢ ἀρχῆ τὸ κράτος ἐκ ἀπόλλυσιν, ἀλλὰ μένει, τῶν ἄλλων καταλυθεισῶν) ἐνέκειτο τῷ δῆμῳ πολὺς, μὴ προέδαι δεόμενος τὸν Μινυκίον, μηδ' εἶσαι παθεῖν, ἃ Μάλιος Τερικᾶτος ἐδρασε τὸν υἱὸν, ἀρισεύσαντος καὶ σεφαναθέντος ἀποκόψας πελέκει τὸν τράχηλον. ἀφελέδαι δὲ τῆ Φαβίᾳ τὴν τυραννίδα, καὶ τῷ δυναμένῳ καὶ βελομένῳ σώζειν ἐπιτρέψαι τὰ πράγματα. τοιούτοις λόγοις κινήσεντες οἱ ἄνδραποῖ, τὸν μὲν Φάβιον ἐκ ἐτόλμησαν ἀναγκάσαι καταθέδαι τὴν μοναρχίαν, καίπερ ἀδοξῆντα, τὸν δὲ Μινυκίον ἐψηφίσαντο, τῆς στρατηγίας ὁμότιμον ὄντα, διέπειν τὸν πόλεμον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας τῷ διπλάτῳρῳ· πράγμα μὴ πρότερον ἐν Ῥώμῃ γεγονός, ὀλίγῳ δ' ὕστερον αὐτίς γενόμενον, μετὰ τὴν ἐν Κάνυκῳ ἀτυχίαν. καὶ γὰρ τότε ἐπὶ τῶν στρατοπέδων Μάρκος ἦν Ἰάνιος διπλάτῳρ, καὶ κατὰ πόλιν τὸ βουλευτικὸν ἀναπληρῶσαι δεῆσαν, ἅτε δὴ πολλῶν ἐν τῇ μάχῃ συγκλητικῶν ἀπολωλότων, ἕτερον εἶλοντο διπλάτῳρα, Φάβιον Βατεῶνα. πλὴν ἔτος μὲν, ἐπεὶ [προῆλθε ²,]

κατ-

¹ Anon. κινδυνεύσαντος, quod repositum voluit H. Steph. — R. autem tuetur lectionem vulg. — eique videtur deesse *ἀν*, aut certe subaudiendum.

² Vulg. ita habent ἐπεὶ προῆλθε, κατέλεξε. Vitiosam hanc lectionem emendare voluit Br. inferendo καὶ ex B. 3. ante κατέλ. — R. autem προῆλθε, ut redundans uncis includit; aut, si seruetur, comma post βελήν lin. seq. puncto mutandum censet, & ad ἀνθημερόν addendum δέ.

κατέλεξε τὰς ἀνδρας καὶ συνεπλήρωσε τὴν βελήν, αὐθιμερὸν ἀφείς τὰς βραβδέχας, καὶ διαφυγὰν τὰς προαγαγόντας ¹, εἰς τὸν ὄχλον ἐμβαλὼν καὶ καταμίξας ἑαυτὸν, ἤδη τι τῶν ἑαυτῆ διοικῶν καὶ πραγματευόμενος, ὡσπερ ιδιότης, ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἀνεσρέφετο.

X. Τὸν δὲ Μινέκιον ἐπὶ τὰς αὐτὰς τῷ διπλάτῳ πράξεις ἀποδείξαντες, ᾤοντο νεκολᾶσθαι καὶ γεγυμέναι τσπεινὸν παντάπασιν ἐκείνον, ἐκ ὁρῶς σοχαζόμενοι τῆ ἀνδρός. ἔ γὰρ αὐτῆ συμφορὰν ἠγεῖτο τὴν ἐκείνων ἔγνοιαν ², ἀλλ' ὡσπερ Διογένης ὁ σοφὸς, εἰπόντος τινὸς πρὸς αὐτὸν, Οὔτοι σὲ καταγελῶσιν, Ἄλλ' ἐγὼ, εἶπεν, ἔ καταγελῶμαι μόνος ἠγόμενος καταγελᾶσαι τὰς ἐνδιδόντας, καὶ πρὸς τὰ τοιαῦτα διαταραττομένους. ³ Ἔτω Φάβιος ἔφερεν ἀπαθῶς καὶ βράδιως, ὅσον ἐπ' αὐτῷ, τὰ γινόμενα, συμβαλλόμενος ἀπόδειξιν τῶν Φιλοσόφων τοῖς ἀξιῶσι, μήτε ὑβρίζεσθαι, μήτ' ἀτιμᾶσθαι τὸν ἀγαθὸν ἀνδρα καὶ σπαδαῖον. ἠνία δ' αὐτὸν ἢ τῶν πολλῶν ἀβελία διὰ ⁴ τὰ κοινὰ, δεδωκότων ἀφορμὰς ἀνδρός ἐκ ὑγαινεσῆ Φιλοτιμίας πρὸς τὸν πόλεμον. καὶ δεδοκῶς, μὴ παντάπασιν ἐκμανεῖς ὑπὸ κενῆς δόξης καὶ ὄγκου, Φθάση τι κενὸν ἀπεργασάμενος, λαθῶν ἀπαντας ἐξήλθε καὶ παραγενόμενος εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ καταλαβὼν τὸν Μινέκιον ἐκέτι καθεῖλον, ἀλλὰ βαρὺν καὶ τετυφωμένον, καὶ παρὰ μέρος ἄρχειν ἀξιῶντα, τῷ

¹ Ita dedit R. de suo pro vulg. προάγοντας, a quibus in forum deductus fuisset ad honorem istum capeffendum.

² Bigotius ad marginem codicis sui emendaverat ἄνοιαν. **Dacer.**

³ R. mavult ἔτω καὶ.

⁴ Hæc præpos. R. delenda videtur, ut e calce vocabuli proximi ἀβελία orta, his verbis locum explicans: „Sententia hæc subjicit ἀβελία, λυμαινεσθαι γὰ κοινὰ δεδ. recordia plebejanorum, qui temp. pessumdandi opportunitates hominis levis & vani ambitioni male sanæ dedissent. Nam post ἀνδρός videtur κέφκ aut tale quid deesse.“

το μὲν ἔσυνεχώρησε, τὴν δὲ δύναμιν διενείματο πρὸς αὐτὸν, ὡς μέρος μόνου¹ ἄρχειν βέλτιόν τι ὄν, ἢ πάντων παρὰ μέρος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον τῶν ταγμάτων καὶ τέταρτον αὐτὸς ἔλαβε, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον ἐπέμνω παρέδωκεν, ἐπίσης καὶ τῶν συμμαχικῶν διανεμηθέντων. σεμνυνομένη δὲ τῷ Μινυκίῳ, καὶ χαίροντος ἐπὶ τῷ τὸ πρόσημα τῆς ἀκροτάτης καὶ μεγίστης ἀρχῆς ὑφείδει καὶ προπετηλακίδα δι' αὐτὸν, ὑπεμίμησεν ὁ Φάβιος, ὡς ἐν ὄντος αὐτῷ² πρὸς Φάβιον, ἀλλ' εἰ σαφρονεῖ, πρὸς Ἀντίβαν τῷ ἀγῶνος· εἰ δὲ καὶ πρὸς τὸν συνάρχοντα Φιλονεικίῳ, σκοπεῖν, ὅπως τῷ νεμικημένῳ καὶ καθυβρισμένῳ παρὰ τοῖς πολίταις, ὁ τετιμημένος καὶ νενικημένος ἔφανεῖται μᾶλλον ὀλιγαρχῶν τῆς σωτηρίας αὐτῶν καὶ τῆς ἀσφαλείας.

XI. Ὁ δὲ ταῦτα μὲν εἰρωνεῖαν ἠγεῖτο γερουσίαν, παραλαβὼν δὲ τὴν ἀποκληρωθεῖσαν δύναμιν, ἰδίᾳ καὶ χωρὶς ἐσρατοπέδευσε, ἐδὲν ἀγνωστῶς τῷ Ἀντίβαν τῶν γινομένων, ἀλλὰ πᾶσιν ἐφεδρεύοντος. ἦν δὲ λόφος κατὰ μέσον, καταληφθεῖναι μὲν ἔχαλεπος, ὀχυρὸς δὲ καταληφθεῖς στρατοπέδῳ, καὶ διαρκῆς εἰς ἅπαντα. τὸ δὲ πέριξ πεδίου, ὀφθεῖναι μὲν ἀπαθεν, ὁμαλὸν διὰ φιλότητα καὶ λείον, ἔχον δὲ τινὰς ἔμεγάλας τάφρους ἐν αὐτῷ, καὶ κοιλότητας ἄλλιας. διὸ καὶ τὸν λόφον ἐκ αὐτῶν ῥάσσε κρύφα καταχεῖν παρὸν, ἐκ ἠθέλησεν ὁ Ἀντίβαν, ἀλλ' ἀπέλιπε μάχης ἐν μέσῳ πρόφασιν. ὡς δ' εἶδε κευχωρισμένον τῷ Φαβίῳ τὸν Μινυκίον, νυκτὸς μὲν εἰς τὰς τάφρους καὶ τὰς κοιλότητας κατέσπειρε τῶν στρατιωτῶν τινάς. ἅμα δὲ [τῇ³] ἡμέρᾳ, Φανερῶς

ἐπεμ-

¹ B. 3. Junt. Ald. μόνος. Sequens γι R. videtur redundare.

² B. 3. Junt. Ald. ὄντος μὲν αὐτῷ.

³ Hunc art. uncis inclusit R., quia in hac dictione ἅμα ἡμέρα omitti solet.

ἐπεμψεν ἔ πολλαὶς καταληψομένας τὸν λόφον, ὡς ἐπαγοίτο ¹ σύμπεσεῖν περὶ τῆς τόπης τὸν Μινίκιον. ὁ δὲ καὶ συνέβη. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπέσειλε τὴν κέφην στρατιάν, ἔπειτα τὰς ἵππεῖς, τέλος δ' ὄρων τὸν Ἀντίβαν παραβοηθῆντα τοῖς ἐπὶ τῆς ² λόφου, πάσῃ τῇ δυνάμει κατέβαινε συντεταγμένως· καὶ μάχην καρτεράν ἴμενος, ἡμόνετο τὰς ἐπὶ ³ τῆς λόφου βάλλοντας, συμπλεκόμενος καὶ ἴσα φερόμενος. ἄχρις ἔ καλῶς ἠπατημένον ὄρων ὁ Ἀντίβας, καὶ γυμνά παρέχοντα τοῖς ἐνεδρεύσασιν τὰ νῦτα, τὸ σημεῖον αἶρει. πρὸς δὲ τῆτο πολυαχόθεν ἐξανισταμένων ἅμα καὶ μετὰ κραυγῆς προσφερομένων, καὶ τὰς ἐσχάτας ἀποκλινόντων, ἀδιήγητος κατεῖχε ταραχὴ καὶ πλοῖα τὰς Ῥωμαίους· αὐτῶν ἴε τῶν Μινίκων τὸ θράσος κατακέκλασο, καὶ πρὸς ἄλλον ἄλλοτε τῶν ἡγεμόνων διεπάπταινε, ἕδενος ἐν χώρᾳ μένειν τολμῶντος, ἀλλὰ πρὸς φυγὴν ὠθεμένων ἐ σωτήριον. οἱ γὰρ Νομάδες ἤδη κρατῶντες κύκλω περιήλαυον τὸ πεδίον, καὶ τὰς ἀποσιδιναμένας ἐΐθειον.

XII. Ἐν τούτῳ δὲ καιῷ τῶν Ῥωμαίων ὄντων, ἐκ ἔλαθεν ὁ κίνδυνος τὸν Φάβιον, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον, ὡς εἴοικεν, ἤδη προεληφώς, τὴν τε δύναμιν συντεταγμένην εἶχεν ἐπὶ τῶν ὄπλων ⁴, καὶ τὰ πραττόμενα γινώσκειν ἐφρόντιζεν, ἔ δι' ἀγγέλων, ἀλλ' αὐτὸς ἔχων

¹ V. ἐπαγοίτο vel ἀπέτητο.

² Artic. hunc dedit R. de suo.

³ R. mavult ἀπό.

⁴ Br. reponendum censuit ἐπὶ τῶν λόφων, cum dictio Plutarchi, si significaret, ut verti solet, *instructum in armis*, esse deberet ἐν τοῖς ὄπλοις, aut hæc verba prorsus omittenda forent, quia *συντεταγμένη* per se totum illud exprimit; & cum Fabius castra in jugis habuerit, & ex hac causa in seq. Annibal eum vocet ἐπὶ τῶν ἄκρων καθημένην νεφέλην. R. autem lectioni vulg. inhæret, quæ una utrumque significet, tam *in armis*, quam *in castris*. — Tenebat copias intra vallem, stantes in acie, & armatas, ut si confestim dimicandum sit.

ἔχων κατασκοπὴν πρὸ τῆς χάρακος. ὡς ἔν καταείδε κυκλόμενον καὶ ταραττόμενον τὸ κράτευμα, καὶ κραυγὴ προσέπιπεν ἔ μενόντων, ἀλλ' ἤδη πεφοβημένων ¹ καὶ τρεπομένων, μηρόν τε πληξάμενος καὶ σενάξας ² μέγας, πρὸς μὲν τὰς παρόντας εἶπεν. Ὡς Ἡράκλειος, ὡς τάχιον ³ μὲν, ἢ ἐγὼ προσεδόκων, βράδιον δ', ἢ αὐτὸς ἐσπευδε, Μινέκιος ἑαυτὸν ἀπολάλεσε. τὰς δὲ σημαίας ἐκφέρειν κατὰ τάχος, καὶ τὸν στρατὸν ἐπεδαί κελεύσας, ἀνεβόησε. Νῦν τις ⁴, ὧ στρατιῶται, Μάρκη Μινεκίς μεμνημένος ἐπειγέτω. λαμπρὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ Φιλόπατρις. εἰ δέ τι, σπεύδων ἐξελάσαι τὰς πολεμίας, ἤμαρτεν, αὖτις αἰτιασόμεθα. πρῶτος μὲν ἔν ἐπιφανεῖς ⁵ τρέπεται καὶ διασιδύησι τὰς ἐν τῷ πεδίῳ περιελαύνοντας Νομάδας· εἶτα πρὸς τὰς μαχομένους, καὶ κατὰ νότον τῶν Ῥωμαίων ὄντας ἐχώρει, καὶ τὰς ἐμποδῶν ἐκίεινεν, οἱ δὲ λοιποὶ ⁶, πρὶν ἀποληφθῆναι, καὶ γενέσθαι περιπετεῖς, οἷς αὐτοὶ τὰς Ῥωμαίας ἐποίησαν, ἐγκλίναντες ἐφυγον. ὄρων δ' ὁ Ἀννίβας τὴν μεταβολήν,

Ff 2

λήν,

1 V. πεφοβημένων.

2 V. σενάξας ἄμα.

3 Cum Livius Fabium ita loquentem faciat: Non celerius, quam timui, deprehendit fortuna temeritatem — Br. facilem, ut concordet Plut. cum Livio, fore mutationem censet, ἔ τάχιον.

4 Br. susp. νῦν πᾶς; quid sit τις ἐπειγέτω, se non capere fatetur. R. rem præclare expedit. Eo iudice τις idem est ac βεβλόμενος. „Jam mihi quis, h. e. quicumque vir fortis haberi vult, incitatus eat, festinet, id est, velim vos omnes acerrime contendere. Distio in omnibus linguis usitatissima. τις respondet nostrati man. — Nun sey man mir mutbig und wacker, und schreibe frisch zum Werk, id est, Cameraden, haltet euch brav.

5 Quærant velim, adnotat R., num πρῶτος ἐπιφανεῖς idem sit, atque ἄμα τις πρῶτον ἐπιφανῆσαι, ut primum in conspectum venit. V. pro πρῶτος dat πρῶτον, ex Catal. Var. ed. Frft.

6 Teste H. Steph. etiam legitur οἱ δὲ πλεῖστοι.

λήν, καὶ τὸν Φάβιον εὐρώσως παρ' ἡλικίαν διὰ τῶν μα-
χομένων ἀθόμενον ἄνω πρὸς τὸν Μινέκιον εἰς τὸν λό-
φον, ἐπέχε τὴν μάχην, καὶ τῇ σάλπιγγι σημήνας ἀνά-
κλησιν, ἀπήγευ εἰς τὸν χάρακα τὰς Καρχηδονίους. ἀσ-
μένως καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀναστρεφόμενων ¹. λέγεται
δ' αὐτὸν ἀπιόντα, περὶ τῆ Φαβία πρὸς τὰς Φίλας εἶ-
πεῖν τι τοιοῦτον μετὰ παιδιᾶς. Οὐκ ἐγὼ μέντοι πρᾶζε-
γον ὑμῖν πολλακίς τὴν ἐπὶ τῶν ἄκρων ταύτην ² κατῆ-
μένην νεφέλην, ὅτι μετὰ ζάλης ποτὲ καὶ καταγιγῶν
ὄμβρον ἐκρήξει;

XIII. Μετὰ δὲ τὴν μάχην Φάβιος μὲν, ὅσας
ἐκίεινε τῶν πολεμίων, συυλεύτας ἀνεχώρησεν, ἔδεν ὑπερ-
ήφανον, ἄδ' ἐπαχθὲς εἰπὼν περὶ τῆ συνάρχοντος. Μι-
νέκιος δὲ τὴν αὐτῆ στρατῶν ἀθροίσας. Ἄνδρες, ἔφη,
συστρατιῶται, τὸ μὲν ἀμαρτεῖν μηδὲν ἐν πράγμασι με-
γάλοις, μείζον, ἢ κατ' ἀνθρώπων ἐστὶ. τὸ δ' ἀμαρτόν-
τα χρῆσασθαι τοῖς πλάισμασι διδάγμασι πρὸς τὸ λοιπὸν,
ἀνδρὸς ἀγαθῆ καὶ νῦν ἔχοντος. ἐγὼ μὲν ἔν ὁμολογῶ
μικρὰ μεμφόμενος τὴν τύχην, περὶ μειζόνων ἐπαινεῖν.
ἅ γὰρ ἐκ ἡθόμην χρόνον τασῆτον, ἡμέρας μέρει μι-
κρῶ πεπαίδευμαι, γνῶς ἐμαυτὸν ἐκ ἄρχειν ἐτέρων δυνά-
μενον, ἀλλ' ἄρχοντος ἐτέρεα δεόμενον, καὶ μὴ φιλοτι-
μέμενον ³ νικᾶν, ὑφ' ὧν νικᾶσθαι κάλλιον. ὑμῖν δὲ τῶν
μὲν ἄλλων ἐστὶν ἄρχων ὁ διαλάτωρ. τῆς δὲ πρὸς ἐκεί-
νον εὐχαριστίας αὐτὸς ἡγεμῶν ἔσομαι, πρῶτον ἐμαυτὸν
εὐπει-

¹ V. ἀναστρεφόμενων vel ἀναστρεπομένων. Posterior etiam habet B. 3. Teste H. Steph. est in quodam vetusto cod. ἀπο-
στρεπομένων.

² Teste H. Steph. etiam legitur γέτων. (Ita V.) & postea χαλαζῆσι pro ζάλης.

³ R. fufp. μὴ καλῶς φιλοτ. — cognovi me contendere, sed parum honeste, parumque decenter contendere de gloriae victoria cum his, a quibus vinci multo sit honestius atque gloriosius.

εὐπειθῆ καὶ ποιῆντα τὸ κελυόμενον ὑπ' ἐκείνου παρεχόμενος. Ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τὰς αἰετὰς ¹ ἔραθαι κελεύσας, καὶ πάντας ἀκολοθεῖν, ἦγε πρὸς τὸν χάρακα τῆ Φαβίς. καὶ παρελθὼν ἐντὸς, ἐβάδιζεν ἐπὶ τὴν στρατηγικὴν σινηνῆν, ὥσε θαυμάζειν καὶ διαπορεῖν πάντας. προελθόντος δὲ τῆ Φαβίς, θόμενος ἐμπροσθεν τὰς σημαίας, αὐτὸς μὲν ἐκείνου πατέρα μεγάλη Φωνῆ, οἱ δὲ στρατιῶται τὰς στρατιώτας, πάτρωνας ἠσπάζοντο. τῆτο δ' ἔσι τοῖς ἀπελευθέροις προσφώνημα πρὸς τὰς ἀπελευθερώσαντας. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ὁ Μινάνιος εἶπε. Δύο νίκας, ὦ διπλάτωρ, τῆ σήμερον ἡμέρῃ νενίκηκας, ἀνδρία μὲν τὰς πολεμίας ², εὐβελία δὲ καὶ χρηστότητι τὸν συνάρχοντα· καὶ δι' ἧς μὲν σέσωκας ἡμᾶς, δι' ἧς δὲ πεπαίδευκας, ἠτλαμένους μὲν αἰχρὰν ἠτλαν ὑπ' ἐκείνου ³, καλήν δὲ καὶ σωτήριον ὑπὸ σῆ. πατέρα δὴ σε χρυσὸν προσαγορεύω ⁴, τιμιωτέραν ἢ ἔχων προσηγορίαν, ἐπεὶ τῆς γε τῆ τευόντος ⁵ μείζων ἢ παρὰ σῆ χάρις αὐτη. ἐγεννήθη μὲν γὰρ ὑπ' ἐκείνου μόνος, σώζομαι δ' ὑπὸ σῆ μετὰ τασάτων. Ταῦτ' εἰπὼν καὶ περιβαλὼν τὸν Φάβιον, ἠσπάζετο. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τὰς στρατιώτας ἦν ὄρῃν πρᾶττοντας· ἐνεφύοντα γὰρ ἀλλήλοις καὶ κατεφίλβν, ὥσε μεσὸν εἶναι χαρᾶς καὶ δαιρῶν ἡδίσων τὸ στρατόπεδον.

XIV. Ἐν τῆτε Φάβιος μὲν ἀπέθετο τὴν ἀρχὴν, ἔπατοι δ' αὐθις ἀπεδείκνυντο. καὶ τῆτων οἱ μὲν πρῶτοι διεφύλαξαν, ἦν ἐκείνος ἰδέαν τῆ πολέμικα κατέστησε, μάχεσθαι μὲν ἐν παρατάξεως Φεύγοντες ⁶ πρὸς Ἀννίβαν,

Ff 3

τοῖς

¹ Antea legabatur αὐτῆς. H. Steph.

² Teste H. Steph. quidam codd. habent Ἀννίβαν. B. 3. τὸν Ἀννίβαν.

³ V. ἐκείνων.

⁴ B. 3. προσονομάζω.

⁵ B. 3. τειόντος χάριτος.

⁶ Junt. dat Φεύγων, in seqq. partic. ἐπιβ. & κωλ. non a vulgatis dissentiens.

τοῖς δὲ συμμάχοις ἐπιβοηθῶντες, καὶ τὰς ἀποστάσεις
 κωλύοντες. Τερέντιος δὲ Βάρρων εἰς τὴν ὑπατείαν προ-
 αχθεῖς ἀπὸ γένεος ἀσήμε, βίη δὲ διὰ δημοκοπίαν καὶ
 προπέτειαν ἐπίσημα, δῆλος ἦν εὐθύς ἀπειρία καὶ θρα-
 σύτητι τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀναρρήψων κύβον. ἐβόα
 γὰρ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, μένειν τὸν πόλεμον, ἄχρις ἢ
 Φαβίους χρῆται στρατηγοῖς ἢ πόλις, αὐτὸς δὲ τῆς αὐ-
 τῆς ἡμέρας ὄψευθαί τε καὶ νικήσειν τὰς πολεμίας. ἅμα
 δὲ τέτοις τοῖς λόγοις συνῆγε καὶ κατέγραφε δύναμιν
 τηλικαύτην, ἡλικίη ¹ πρὸς ἑδένα πώποτε τῶν πολεμίων
 ἐχρήσαντο Ῥωμαῖοι. μυριάδες γὰρ ἑννέα διχιλίαν ἀν-
 δρῶν δέσσαι συνετάχθησαν εἰς τὴν μάχην, μέγα δέος
 Φαβίω καὶ τοῖς νῦν ἔχουσι Ῥωμαίων ². ἢ γὰρ ἠλπι-
 ζον ἔξειν ἀναφορὰν τὴν πόλιν ἐν τσσαύτῃ σφαλειῶσαν
 ἡλικίᾳ. διὸ καὶ τὸν συνάρχοντα τῷ Τερεντίᾳ Παύλου
 Αἰμίλιον, ἀνδρα πολλῶν ³ πολέμων ἔμπειρον, ἐν ἀρε-
 σὸν δὲ τῶ δῆμῳ, καὶ καταπλήγα, ἐν τινος καταδίηης
 πρὸς τὸ δημόσιον αὐτῷ γεγεννημένης, ἀνίστη ⁴ καὶ παρ-
 εἰδάρ-

¹ Ita legendum censuit H. Steph. pro vulg. ἡλικίην, & dat Anon.

² Post Ῥωμαίων legitur in quibusdam, teste H. Steph. ἐμ-
 βαλόντες. Ita habet V. — Locum quidem Plut. hoc & alio
 participio carere posse, ita ut μέγα δέος per appositionem di-
 ctum intelligatur, aut etiam ἔσαι subaudiatur, Steph. facile con-
 cedit. Si quis autem ἐμβαλόντες inferi voluerit, ex usu de-
 fendit masculinam partic. cum foemin. μυριάδες jungendum,
 cum hoc nomen sit collectivum, & in hujusmodi locis non
 πρὸς τὴν Φωνήν, seu τὴν λέξιν, sed πρὸς τὸ σημαίνόμενον respi-
 ciatur.

³ Hanc vocem ex seq. lin. qua in vulgatis post καταπλή-
 γα legitur, ad veram sedem suam reduxisse R. nemo facile ne-
 gabit. Br. lectionem veterem emendare voluit addendo artic.
 τῶν πολλῶν, vel potius legendo τῶν πολιτῶν.

⁴ Ita R. dedit in imperf. pro vulg. ἀνίστη, excitabat per-
 cussum, animi dejectum.

εὐάρρουνεν ἐπιλαμβάνεσθαι τῆς ἐκείνης μανίας· διδάσκων, ὡς ἔπρὸς Ἀννίβαν αὐτῶ μᾶλλον, ἢ πρὸς Τερέντιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὁ ἀγὼν ἔσοιτο. σπεύσειν ¹ γὰρ μάχην γενέσθαι τὸν μὲν ἐν αἰδανόμενον τῆς δυνάμεως ², τὸν δ' αἰδανόμενον τῆς περὶ αὐτὸν ἀδενείας. Ἐγὼ δ', εἶπεν, ὦ Παῦλε, Τερεντίε πισεύεσθαι δικαιοτέρος εἶμι, περὶ τῶν Ἀννίβη πραγμάτων διαβεβαιούμενος, ὡς, εἰ μηδεὶς αὐτῶ μαχεῖται τῆτον τὸν ἐνιαυτὸν, ἀπολείπεται μένων ὁ ἀνὴρ, ἢ Φεύγων ἀπεισιν· ὦ γε καὶ νῦν νικῶν καὶ κρατεῖν δοκῶντι, τῶν μὲν πολεμίων ἔδεις προσκεχώρηκε, τῆς δ' οἴκοθεν δυνάμεως ἔδ' ἢ τρίτη μοῖρα πάνυ περίεσι. Πρὸς ταῦτα λέγεται τὸν Παῦλον εἰπεῖν· Ἐμοὶ μὲν, ὦ Φάβιε, τὰ ἑμαυτῆ σκοπῶντι κρείττον ἐσι τοῖς τῶν πολεμίων ὑποπεσεῖν ὄρασιν, ἢ πάλιν ταῖς ψήφοις τῶν πολιτῶν· εἰ δ' ἔτιωσ ἔχει τὰ δημόσια πράγματα, πειράσομαι μᾶλλον σοι δοκεῖν ἀγαθὸς εἶναι στρατηγός, ἢ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τὰναυτία βιαζομένοις.

Ff 4

Ταύ-

I V. B. 3. σπεύδειν.

I R. susp. τῆς αὐτῆς δυνάμεως, hasque voces ad Varronem refert, haud intelligentem, quæ sint & quantæ vires, qui nervi suarum copiarum; ideo belli cupidiorum, & in id tota vi incubiturum. Sequentia de Hannibale explicat, bellum *defugituro*, utpote suæ infirmitatis probe intelligente. Unde hæc ex textu R. colligat, Hannibalem esse defugiturum bellum, me nescire fateor, cum Fabius clare dicit, ex utraque parte pugnam iri acceleratum. Quis Hannibalem porro ignorat, de quo Livius eadem oratione, quæ Fabio tribuit, l. 22. c. 39. hæc habet: Omnia audentem contemnet Annibal: nil temere agentem metuet. — Aliter Xyl. vertit: utrumque pugnam acceleraturum: Terentium, quod vires hostium ignoraret: Annibalem, quod sibi suæ imbecillitatis esset conscius. In priori Schirach hunc sequitur; in posteriori discrepat: denn Varro werde eilen, eine Schlacht zu liefern, und die Stärke des Hannibals verkennen, dieser aber werde *gar wohl die Schwäche des Varro kennen*. Quam versionem quin lector facile adprobet, non est, quod dubitem. V. dat *περὶ αὐτὸν*.

Ταύτην ἔχων τὴν προαίρεσιν ὁ Παῦλος, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον.

XV. Ἄλλ' ὁ Τερέντιος ἐμβαλὼν αὐτὸν εἰς τὸ παρ' ἡμέραν ἄρχειν, καὶ τῷ Ἀννίβᾳ παραστρατοπεδεύσας περὶ ¹ τὸν Αὐφίδιον ποταμὸν καὶ τὰς λεγομένας Κάννας, ἅμ' ἡμέρᾳ τὸ τῆς μάχης σημεῖον ἐξέδηκεν· ἔσι δὲ χιτῶν κόκκινος ὑπὲρ τῆς στρατηγιῆς σιγηῆς διατεινόμενος· ὥσε καὶ τὰς Καρχηδονίους ἐξ ἀρχῆς διαταραχθῆναι, τὴν τε τόλμαν τῆ στρατηγῆς, καὶ τὴ τῆς στρατοπέδου πλήθος ὀρῶντας, αὐτὰς δ' ἐδ' ἡμισυ μέρος ὄντας, Ἀννίβας δὲ τὴν δύναμιν ἐξοπλίζεσθαι κελεύσας, αὐτὰς ἰππότης μετ' ὀλίγῳ ὑπὲρ λόφου τινὸς μαλακῆς κατεσκόπει τὰς πολεμίους ἤδη καθισταμένας εἰς τάξιν. εἰπόντος δὲ τινος τῶν περὶ αὐτὸν ἀνδρῶν ἰσοτίμα, τῆνομα Γίσκιωνος, ὡς θαυμαστὸν αὐτῷ φαίνεται τὸ πλήθος τῶν πολεμίων, συναγαγὼν τὸ πρόσωπον ὁ Ἀννίβας· Ἔτερον, εἶπεν, ὦ Γίσκιων, λέληθές σε τάτα θαυμασιώτερον. ἐρομένης δὲ τῆ Γίσκιωνος τὸ ποῖον; Ὅτι, ἔφη, τῶν θυτῶν τσάτων, ἐδεῖς ἐν αὐτοῖς Γίσκιων καλεῖται, γενομένης δὲ παρὰ δόξαν αὐτοῖς τῆ σιάνωματος, ἐμπίπτει γέλωσ πᾶσι καὶ κατὰβαινον ἀπὸ τῆ λόφου, τοῖς ἀπαντῶσιν αἰεὶ τὸ πεκαιγμένον ἀπαγγέλλοντες, ὥσε διὰ πολλῶν ² πολλὸν εἶναι τὸν γέλωτα, καὶ μηδ' ἀναλαβεῖν εαυτὰς

¹ V. παρα. Cum pro seq. Αὐφίδιον (Anon. Αὐφιδόν.) B. 3. Junt. & Ald. habeat Ἀμφίδιον, hanc observationem R. subjungit: „Quod in libris est Ἀμφίδιον, non ita profus est improbandum, modo teneatur, illud μ, more Græcorum illud multis literis inutiliter præponentium, redundare, ut πέμπερα aliud nihil est, neque aliter ab ipsis pronunciat, quam a nobis peperit. Ita Ἀμφίδιος non aliter pronunciat, quam Ἀφιδίος; & sic pronunciant Aufidus, quasi sine u esset exaratum. Omnia nomina ab au incipientia illi per longum a pronunciant, ita ut u nullum audiretur. Augustus, semper ut Augustus.“

² R. susp. διὰ πολλῶν, scil. χρόνῳ, admodum diu.

τὰς δύνανθαι τὰς ¹ περὶ Ἀννίβαν. τῶτο τοῖς Καρχηδονίοις ἰδοῖσι θάρρος παρέση, λογιζομένοις ἀπὸ πολλῶν καὶ ἰχυρῶ τῶ καταφρονούντος ἐπιέναι γελᾶν ἕτως, ὡς καὶ παίζειν, τῷ στρατηγῷ ² παρὰ τὸν κίνδυνον.

XVI. Ἐν δὲ τῇ μάχῃ στρατηγήμασιν ἐχρήσατο, πρώτῳ μὲν, τῷ ἀπὸ τῶ τόπῃ, ποιησάμενος κατὰ νότον τὸν ἀνεμον. πρῆσῆρι γὰρ εἰσιὼς Φλέγοντι κατερόρηγνυτο, καὶ τραχὺν ἐν πεδίῳ ὑψάμμων καὶ ἀναπεπταμένων αἶρων κονιορτόν, ὑπὲρ τὴν Φάλαγγα τῶν Καρχηδονίων ἐπὶ τὰς Ῥωμαίους ἐώθει, καὶ προσέβαλλε τοῖς προσώποις ἀποσρεφομένοις καὶ συνταραττομένοις. δευτέρῳ δὲ, τῷ περὶ τὴν τάξιν· ὃ γὰρ ἦν ἰχυρότατον αὐτῷ ³ καὶ μαχιμώτατον τῆς δυνάμεως ἐκατέρωσε τῶ μέσῃ τάξας, τὸ μέσον αὐτὸ ⁴ συνεπλήρωσεν ἐν τῶν ἀχρειοτάτων, ἐμβόλῳ τῶτω προέχοντι πολὺ τῆς ἄλλης Φάλαγγος χρησάμενος, εἶρητο δὲ τοῖς κρατίστοις, ὅταν τῶτω διακόψαντες οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ φερόμενοι πρὸς τὸ εἶκον, ἐμφερόμενοι ⁵ τῶ μέσῃ καὶ νότον λαμβάνοντος, ἐνότος γένωνται τῆς Φάλαγγος, ὁξέως ἐκατέρωθεν ἐπιστρέψαντας, ἐμβαλεῖν τε πλαγίοις, καὶ περιπίσσειν, ὅπισθεν συγχελούντας. ὃ δὲ καὶ δοκεῖ τὸν πλείστον ἀπεργάσασθαι φόνον. ὡς γὰρ ἐνέδωκε τὸ μέσον, καὶ τὰς Ῥωμαίους ἐδέξαντο διώκοντας, ἡ δὲ Φάλαγγξ τῶ Ἀννίβῃ, μεταβαλῶσα τὸ χῆμα, μηροειδῆς ἐγεγόνει, καὶ τῶν ἐπιτάκτων ⁶ οἱ ταξίαρχοι, ταχὺ τὰς μὲν ἐπ' ἄσπιδα, τὰς

Ff 5

δ' ἐπὶ

1 V. e Junt. B. 3. τοῖς.

2 V. τὸν στρατηγόν.

3 Ita dedit Anon. Vulg. αὐτῶν.

4 Ita correxit Br. pro vulg. αὐτὸς συνεπλ.

5 Ita una voce dedit Fl. & Ald. — Vulg. duabus vocibus ἐν φερόμενοι. Br. voluit ἐμφερόμενοι, media acie introrsum repulsa, ut infra τὸ μέσον dicitur ἐνδιδόναι.

6 Ita R. dedit de suo pro vulg. ἐπιπέκτων. — in subsidiis, in postrema acie locatorum.

δ' ἐπὶ δόρυ κλίναντες, προσέπεσον κατὰ τὰ γυμνά, πάντας, ὅσοι μὴ τὴν κύκλασιν ὑπεκκλίναντες ¹ ἐφθάσαν, ἐν μέσῳ κατειργάσαντο καὶ διέφθειραν. λέγεται δὲ καὶ τοῖς ἵππεῦσι τῶν Ῥωμαίων σύμπλωμα παράλογον γενέσθαι. τὸν γὰρ Παῦλον, ὡς ἔοικε, τραφεῖς ὁ ἵππος ἀπεσεύσατο, καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἄλλος καὶ ἄλλος ἀπολιπὼν τὸν ἵππον, πεζὸς τῷ ὑπάτῳ προσήμυνε. τῆτο δ' οἱ ἵππεῖς ² ἰδόντες, ὡς παραγγέλματος κοινῶς δεδομένα, πάντες ἀποπηδήσαντες, πεζοὶ συνεπλέκοντο τοῖς πολεμίοις. ἰδὼν δ' Ἀντίβας. Τῆτ' ἔφη, μᾶλλον ἤβρολόμην, ἢ εἰ δεδεμένως παρέλαβον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἱ τὰς διεξοδικὰς γράψαντες ἱστορίας ἀπηγγέλκασιν. τῶν δ' ὑπάτων, ὁ μὲν Βάρβαρ. ὀλιγοσὸς ἀφίππευσεν εἰς Ουενυσίαν πόλιν. ὁ δὲ Παῦλος ἐν τῷ βυθῷ καὶ κλύδωνι τῆς Φυγῆς ἐκείνης, βελῶν τε πολλῶν ἔτι ³ τοῖς Ἰραύμασιν ἐγκειμένων ἀνάπλευσεν τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν πένθει Ἰσάτῳ βαρυνόμενος, πρὸς Ἰνι λιθῷ καθῆσο, τὸν ἐπισφάζοντα τῶν πολεμίων ἀναμένων. ἦν δὲ δι' αἵματος πλήθος, ᾧ συνεπέφυρτο τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, ἔ πολλοῖς διάδηλος, ἀλλὰ καὶ φίλοι καὶ θεράποντες αὐτὸν ὑπ' ἀγνοίας παρήλθον. μόνος δὲ Κορνήλιος Λέντλος, εὐπατρίδης νέος, ἰδὼν καὶ προνοήσας, ἀπεπήδησε τῷ ἵππῳ, καὶ προσαγαγὼν παρεϊάλει χρῆσθαι καὶ σώζειν αὐτὸν τοῖς πολίταις, ἄρχοντος ἀγαθῶς τότε μάλιςα χρῆζεσιν. ὁ δὲ ταύτην μὲν ἀπετρίψατο ⁴ τὴν δέησιν, καὶ τὸ μεϊράκιον αὐτῷς ἠνάγκασεν ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναβῆναι δακρύων ⁵. εἶτα δὲ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, καὶ συνεξανασάσας. Ἀπάγγελλε, εἶπεν, ᾧ Λέντλε, Φαβίῳ

¹ Ita R. dedit de suo pro vulg. ἱπεκκλ.

² Ita cum artic. dedit Fl. — quod Br. probavit. Vulg. omittunt articulum.

³ Ita R. dedit pro vulg. ἐπι.

⁴ Ita B. 3. quod Br. lectioni vulg. ἀπετρίψατο antetulit.

⁵ Anon. δακρύων.

Φαβίω Μαξίμω, καὶ γενᾶ μάρτυς αὐτὸς, ὅτι Παῦλος Αἰμίλιος ἐνέμεινε αὐτῷ τοῖς λογισμοῖς ἄχρι τέλους, καὶ τῶν ὁμολογηθέντων πρὸς ἐνεῖνον ἔδεν ἔλυσεν, ἀλλ' ἐνικήθη πρότερον ὑπὸ Βάρρωνος, εἶθ' ὑπ' Ἀννίβη. Τοσαῦτ' ἐπιείλας, τὸν μὲν Λέντλον ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δὲ ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὰς Φουενομένους, ἀπέθανε. λέγονται δὲ πεσεῖν μὲν ἐν τῇ μάχῃ Ῥωμαίων πεντακισμύριοι, ζῶντες δ' ἑλῶναι τετρακισχίλιοι· καὶ μετὰ τὴν μάχην οἱ ληφθέντες ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στρατοπέδοις, μυρίαν ἐκ ἐλάττης.

XVII. Τὸν δ' Ἀννίβαν ἐπὶ τηλικαύτῳ κατορθώματι τῶν Φίλων παρορμῶντων ἅμ' ἔπεσαι τῇ τύχῃ, καὶ συνεπεισεπεσεῖν ἅμα τῇ Φυγῇ τῶν πολεμίων εἰς τὴν πόλιν, πεμπλαῖον γὰρ ἀπὸ τῆς νίκης ἐν Καπιταλίῳ δειπνήσειν, ἔ ῥῆδιον εἰπεῖν, ὅσις ἀπέτρεψε λογισμὸς· ἀλλὰ μᾶλλον δαίμονος, ἢ Θεῶ τινος, ἐμποδὼν πάντος ἔοικεν ἔργον, ἢ πρὸς τῷτο μέλλησις αὐτῷ καὶ δειλίασις ¹ γενέσθαι. διὸ καὶ Βάρρῳ τὸν Καρχηδόνιον εἰπεῖν μετ' ὀργῆς πρὸς αὐτὸν λέγεσι· Σὺ νικᾷν οἶδας, νίκη δὲ χρῆσθαι ἐκ οἶδας. καίτοι τοσαύτην μεταβολὴν ἢ νίκη περὶ αὐτὸν ἐποίησεν, ὡς πρὸ τῆς μάχης, ἔ πόλιν, ἐκ ἐμπόριον, ἔ λιμένα τῆς Ἰταλίας ἔχοντα, χαλεπῶς δὲ καὶ μόλις τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ δι' ἀρπαγῆς νομιζόμενον, ὀρμάμενον ἀπ' ἔδενος βεβαίαις πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλ', ὡσπερ ληθηρίῳ μεγάλῳ, τῷ στρατοπέδῳ πλανώμενον καὶ περιφερόμενον, τότε πᾶσαν ὀλίγη δεινὴ ὑφ' αὐτῷ ² ποιήσασθαι τὴν Ἰταλίαν. τὰ γὰρ πλεῖστα καὶ μέγιστα τῶν ἔδνων αὐτῷ προσηχώρησεν ἐκείσια, καὶ Καπύην, ἢ μέγιστον ἔχει μετὰ Ῥώμην ἀξίωμα τῶν πόλεων, προσθεμένην κατέχευεν. ἔ μόνον δ' ἦν ἄρα τὸ Φίλων

¹ De hac voce R. dubitat, nescius, an usquam simplex reperiat, compositam autem ἀποδειλ. usitatiorem existimans.

² V. ὑφ' ἑαυτὸν.

Φιλων πειραν λαβεῖν, ὡς Εὐριπίδης Φησὶν, ἢ συμπερὸν
καὶ ἄλλὰ καὶ τὸ Φρονίμων στρατηγῶν. ἡ γὰρ πρὸ
τῆς μάχης Φαβία δειλία καὶ ψυχρότης λεγομένη, με-
τὰ τὴν μάχην εὐθύς ἐδ' ἀνδρώπινος ἐδόκει λογισμὸς,
ἀλλὰ θεῖον τι χρῆμα διανοίας καὶ δαιμόνιον, ἐν τοσ-
ῆτε τὰ μέλλουτα προορωμένης, ἃ μόλις ἦν πιστὰ τοῖς Ἰ
πάχασιν. ὅθεν εὐθύς εἰς ἐκεῖνον ἡ Ῥάμη συνενεγκῆ-
σα τὰς λοιπὰς ἐλπίδας, καὶ προσφυγῆσα τῇ γνώμῃ τῆ
ἀνδρὸς ὥσπερ ἱερῶ καὶ βαμῶ, πρώτην καὶ μεγίστην αἰ-
τίαν ἔχε τῆ μείναι καὶ μὴ διαλυθῆναι, τὴν ἐκεῖνε
Φρόνησιν, καθάπερ ² ἐν τοῖς Κελτικοῖς πάθεσιν. ὁ
γὰρ ἐν οἷς ἕδεν ἐδόκει δεινὸν εἶναι καιροῖς εὐλαβῆς Φαι-
νόμενος καὶ δύσελπις ³, τότε πάντων καταβεβληκότων
ἑαυτὸς εἰς ἀπέραντα πένθη καὶ ταραχὰς ἀπράντης,
μόλις ἐφοῖτα διὰ τῆς πόλεως, πρῶτον βαδίσματι, καὶ
προσώπῳ καθεστῶτι, καὶ Φιλανδρώπῳ προσαγορεύσει,
κοπετὴς τε γυναικείας ἀφαιρῶν, καὶ συζάσεις εἰργων
τῶν εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ κοινοῖς ⁴ ὄδυρμοῖς ἐκφερομέ-
νων. βελήν τε συνελθεῖν ἔπεισε καὶ παρεδάρσυνε τὰς
ἀρχὰς, αὐτὸς ἂν καὶ Ῥάμη καὶ δύναμις ἀρχῆς ἀπάσης
πρὸς ἐκεῖνον ἀποβλεπέσης.

XVIII. Ταῖς μὲν ἐν πύλαις ἐπέσθησε τὰς τὸν ἐκ-
πίπτουσα καὶ προλείπουσα τὴν πόλιν ὄχλον ἀπειρξοντας·
πένθες δὲ καὶ τόπον καὶ χρόνον ὤρισε, κατ' οἰκίαν ἀπο-
θρηνεῖν κελεύσας ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα τὸν βεβλόμενον.
μετὰ

1 deest B. 3.

2 R. quærit, num καθάπερ τὴν Καμίλλα ἐν τοῖς K. π. —

3 Ita R. dedit pro vulg. δυσέλπιος, cum hoc sit passivum,
de quo male speratur — & a sententia abhorreat; δύσελπις au-
tem activum, qui male & ægre sperat — sententiæ magis
conveniat.

4 Tuetur quidem hanc lectionem R. — ad complorandum
& lamentandum communiter clades publicas. Susplicatus ta-
men fuerat de κenoῖς, vanis, irritis. —

μετὰ δὲ ταύτας ἔδει πᾶν πένθος λύεσθαι, καὶ καθαρ-
 ρεύειν τῶν τοιούτων τὴν πόλιν· ἑορτῆς τε Δήμητρος
 εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας καθηκόντος, βέλτιον ἐφάνη πα-
 ραλιπεῖν ὅλως τὰς τε θυσίας καὶ τὴν πομπήν, ἢ τὸ
 μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὀλιγότητι καὶ κατηφεία τῶν
 συνερχομένων ἐλέγχεσθαι· καὶ γὰρ τὸ θεῖον ἠδεῖσθαι
 τιμώμενον ὑπὸ τῶν εὐτυχάντων· ὅσα μῦθοι πρὸς
 ἰλασμὸς Θεῶν, ἢ τεράτων ἀποτροπὰς συνηγόρευον οἱ
 μάντις, ἐπράττετο· καὶ γὰρ εἰς Δελφῶς ἐπέμφθη
 θεοπρόπος Πίνωρ συγγενῆς Φαβία, καὶ τῶν Ἑστιάδων
 παρθένων δύο διεφθαρμένας εὐρόντες, τὴν μὲν, ὡσπερ
 ἐστὶν ἔθος, ζῶσαν κατώρυξαν, ἢ δ' ὑφ' ἑαυτῆς ἀπέθανε.
 μάλιστα δ' ἂν τις ἠγάσατο ¹ τὸ φρόνημα καὶ τὴν πραό-
 τητα τῆς πόλεως, ὅτε τῷ ὑπάτε Βάρρωνος ἀπὸ τῆς
 Φυγῆς ἐπανιόντος, ὡς ἂν τις αἰχίσια καὶ δυσποτμότα-
 τα πεπραχῶς ἐπανίοι, ταπεινῶ καὶ κατηφῶς, ἀπήντη-
 σεν αὐτῷ περὶ τὰς πύλας ἢ τε βολή καὶ τὸ πλῆθος
 ἅπαν, ἀσπαζόμενοι· οἱ δ' ἐν τέλει καὶ πρῶτοι τῆς
 γενομένης, ὧν καὶ Φάβιος ἦν, ἡσυχίας γενομένης, ἐπή-
 νεσαν, ὅτι τὴν πόλιν ἐκ ἀπέγνω μετὰ δυσυχίαν τηλι-
 κιάτην, ἀλλὰ πάρεσιν ἄρξων ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ
 χρῆσόμενος τοῖς νόμοις καὶ τοῖς πολιταῖς, ὡς σώζεσθαι
 δυναμένοις.

XIX. Ἐπεὶ δ' Ἀννίβαν ἐπύθοντο μετὰ τὴν μάχην
 ἀποτετράσθαι πρὸς τὴν ἄλλην Ἰταλίαν, ἀναταρξήσαντες
 ἐξέπεμπον ἡγεμόνας καὶ στρατεύματα· τῶν δ' ἐπιφανέ-
 σατοι, Φάβιος τε Μάξιμος, καὶ Κλαύδιος Μάρκελλος ἦσαν,
 ἀπὸ τῆς ἐναντίας χεδὸν προαιρέσεως θαυμαζόμενοι παρα-
 πλησίως· ὁ μὲν γὰρ, ὡσπερ ἐν τοῖς περὶ αὐτῶ γεγραμμέ-
 νοις εἴρηται, περιλαμπῆς τὸ δρασῆριον ἔχων καὶ γαῦρον,
 ἔτε δὲ καὶ κατὰ χεῖρα πλήμης ἀνὴρ καὶ φύσει τοιοῦτος ὧν,
 οἷος Ὅμηρος μάλιστα καλεῖ Φιλοπτολέμας ² καὶ ἀγερώ-

χῆς,

¹ Junt. ἠγάσατο.

² B. 3. Φιλοπολέμας.

χας, ἐν τῷ παραβόλῳ καὶ ἰταμῷ καὶ πρὸς ἄνδρα τολ-
μηρὸν τὸν Ἀννίβαν ἀντιτολμῶντι [τῷ ¹] τρόπῳ τῆ
πολέμου συνίστατο τὰς πρώτας ἀγῶνας. Φάβιος δὲ, τῶν
πρώτων ἐχόμενος λογισμῶν ἐπειῶν, ἤλπιζε μηδεὸς
μαχομένους, μὴδ' ἐρεθίζοντος τὸν Ἀννίβαν, αὐτὸν ἐπη-
ρεάσειν ἑαυτῷ, καὶ κατατριβήσεσθαι περὶ τὸν πό-
λεμον, ὡς περ ἀθλητικὰ σώματα ², τῆς δυνάμεως ὑπερ-
τόνους γενομένης καὶ καταπόνος ³, ταχύτατα τὴν ἀκμὴν
ἀποβάλλοντα. διὸ τῆτον μὲν ὁ Ποσειδάνιος Φησί θυ-
ρεὸν, τὸν δὲ Μάρκελλον, ξίφος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κα-
λεῖσθαι κίραμένην δὲ τὴν Φαβίαν βεβαιότητα ⁴ καὶ
ἀσφάλειαν τῇ Μαρκελλῶ συνηθείᾳ ⁵ σωτήριον γενέσθαι
τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δ' Ἀννίβας τῷ μὲν ὡς ῥέοντι σφό-
δρα ποταμῷ πολλὰκις ἀπαντῶν, ὑπεσελετο ⁶ καὶ παρ-
εῤῥηγνύετο τὴν δύναμιν. ἐφ' ἧ δὲ καὶ κατὰ μικρὸν
ὑπορρέοντος ἀψοφητῆ καὶ παρεμπίπτοντος ἐνδελεχῶς,
ἐπερειπόμενος καὶ δαπανώμενος ἐλάτθανε. καὶ τελευ-
τῶν εἰς ἀπορίαν κατέστη τοσαύτην, ὡς Μαρκελλῶ μὲν
ἀποκαμεῖν μαχομένον, Φάβιον δὲ φοβεῖσθαι μὴ μαχό-
μενον. τὸ γὰρ πλεῖστον, ὡς εἰπεῖν, τῆ χρόνος τέτοις
διεπο-

¹ R. uncis hunc artic. includit, cum antea jam præcessit. Sequentem artic. 7° ante πολ. omittit Junt. & Ald.

² Ita R. dedit in nomin. pro vulg. ἀθλητικῆ σώματος. Subaud. ποιῶ, vel εἴωθε ποιῶν, vel κατατριβεται αὐτὰ περὶ ἑαυτοῖς.

³ R. susp. κατακόρη, plus quam par est saturata, h. e. in nimium adaucta.

⁴ B. 3. γενναϊότητα.

⁵ Sic dedit Ald. prima. Junt. συνηθεία. Utramque lectio-
nem R. vitiosam censet. Sed, quamnam substituat, hæsitat. Equidem vix credo, levem aliquam mutationem vocis quæ le-
ctori satisfaciatur, inveniri posse. Forfan aliis placet versio Xy-
landri: ac Fabii in tutis consiliis constantiam Marcelli societate
temperatam, salutarem Romanis fuisse.

⁶ Ita R. dedit pro vulg. ὑπεσείετο. — Convellabatur, la-
befactabatur. B. 3. ἐσειετο.

διεπολέμησεν ἢ στρατηγοῖς, ἢ ἀνθυπάτοις, ἢ ὑπάτοις ἀποδεικνυμένοις. ἐκότερος γὰρ αὐτῶν πεντάκις ὑπάτευσεν. ἀλλὰ Μάρκελλον μὲν, ὑπατεύοντα τὸ πέμπτον, ἐνέδρα περιβαλὼν, ἐκλίειν. Φαβίῳ δὲ πᾶσαν ἀπάτην καὶ διάπειραν ἐπάγων πολλάκις, ἐδὲν ἐπέβαινε, πλὴν ἅπαξ ὀλίγη ἔ- παρακρησάμενος ἔσφηλε τὸν ἄνδρα. συνθεῖς γὰρ ἐπιστολὰς παρὰ τῶν ἐν Μεταποντίῳ δυνατῶν καὶ πρώτων, ἔπεμψε πρὸς τὸν Φάβιον, ὡς τῆς πόλεως ἐνδοξησομένης, εἰ παραγένοιτο, καὶ τῶν τῆτο πραττόντων ἐνεῖνον ἐλθεῖν καὶ Φανῆναι πλησίον ἀναμενόντων. ταῦτ' ἐκίνησε τὸν Φάβιον τὰ γράμματα, καὶ λαβὼν μέρος τι τῆς στρατίας, ἐμεῖλεν ὁρμήσειν διὰ νυκτός. εἶτα χρησάμενος ὄρνισιν ἐν αἰσίοις, ἀπετράπη, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεγνώθη τὰ γράμματα πρὸς αὐτὸν ὑπ' Ἀννίβη δόλω συντεθέντα, καὶ κείνος ἐνεδρεύων αὐτὸν ὑπὸ τὴν πόλιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἂν τις εὐνοία Θεῶν ἀναθεῖη.

XX. Τὰς δ' ἀποσάσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ κινήματα τῶν συμμάχων ὁ Φάβιος μᾶλλον ᾤετο δεῖν ἡπίως ὀμιλεῖντα καὶ πράως, ἀνείργειν καὶ δυσωπεῖν, μὴ πᾶσαν ὑπόνοιαν ἐλέγχοντα, καὶ χαλεπὸν ὄντα παντάπασι ² τοῖς ὑπόλοιποις. λέγεται γὰρ, ὅτι στρατιώτην ἄνδρα Μάρσον, ἀνδρεία καὶ γένει τῶν συμμάχων πρῶτον, αἰδόμενος διειλεγμένον τισὶ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ³ περὶ ἀποσάσεως, ἔδιηρέθισεν, ἀλλ' ὁμολογήσας ἡμεληθῆαι παρ' ἀξίαν αὐτὸν, νῦν μὲν ἔφη τὰς ἡγεμόνας αἰτιάσθαι, πρὸς χάριν μᾶλλον, ἢ πρὸς ἀρετὴν, τὰς τιμὰς νέμοντας. ὕπερον δ' ἐνεῖνον αἰτιάσθαι μὴ φράζοντα, μηδ' ἐντυγχάνοντα πρὸς αὐτὸν, εἴ τε δέοιτο. καὶ ταῦτ' ἐπιὼν, ἵππον ἴε πολεμιστὴν ἐδωρήσατο, καὶ

τοῖς

1 Ita V. Anon. B. 3. — Vulg. ὀλίγον.

2 Br. mavult πᾶσι.

3 B. 3. ἴων στρατοπέδων.

τοῖς ἄλλοις ἀριστείοις ἐδόσμησεν, ὥστε πιστότατον ἐξ ἑκεί-
 τε καὶ προθυμότατον εἶναι τὸν ἄνδρα. δεινὸν γὰρ ἠγεῖ-
 το, τὰς μὲν ἵππιπᾶς καὶ κυνηγετικὰς, ἐπιμελεία καὶ συν-
 ηθεία καὶ τροφή μᾶλλον, ἢ μάστιγι καὶ κλοιοῖς τὴν χα-
 λεπότητα τῶν ζώων καὶ τὸ θυμέμενον καὶ τὸ δυσκο-
 λαῖνον ἐξαιρεῖν. τὸν δ' ἀνθρώπων ἀρχοντα μὴ τὸ πλεί-
 στον ἐν χάριτι καὶ πραότητι τῆς ἐπανορθώσεως ἴδεσθαι,
 σκληρότερον δὲ προσφέρεσθαι καὶ βιαιότερον ἢ περ οἱ
 γεωργῶντες ἐρινεοῖς καὶ ἀχράσι καὶ κοτίνοις προσφέρονται,
 τὰ μὲν εἰς ἐλαίας, τὰ δ' εἰς ἀπίες, τὰ δ' εἰς συκᾶς
 ἐξημερῶντες καὶ ἴδασσεύοντες. ἕτερον τοῖσιν τῷ γένει
 Λευκανὸν ἄνδρα προσήγγειλαν οἱ λοχαγοὶ βεμβόμενον
 ἀπὸ τῆς στρατοπέδου, καὶ τὴν ἰάξιν ἐκλείποντα πολλαῖς.
 ὁ δ' ἠρώτησε, τί ἄλλα ποῦν τῖνα τὸν ἄνθρωπον εἶδεῖν ὄν-
 τα. μαρτυρούντων δὲ πάντων, ὅτι ῥαδίως ἕτερος ἐν εἴῃ
 στρατιώτης τοιοῦτος, ἅμα τ' αὐτῷ τῖνας ἀνδραγαθίας ἐπι-
 φανεῖς καὶ πράξεις¹ λεγόντων, αἰτίαν τῆς ἀταξίας ζη-
 τῶν, εὖρεν ἔρωτι παιδίσκης κατεχόμενον τὸν ἄνδρα, καὶ
 κινδυνεύοντα μακρὰς ὁδὸς ἐκάστοτε φοιτῶντα πρὸς ἐκεί-
 νην ἀπὸ τῆς στρατοπέδου. πέμψας ἔν τῖνας ἀγνοῶντος
 αὐτῷ, καὶ συλλαβῶν τὸ γύναιον, ἔκρυψε ἐν τῇ σπηνῇ,
 καὶ καλέσας τὸν Λευκανὸν ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν. Οὐ λέλη-
 θας, ἔφη, παρὰ τὰ τῶν Ῥωμαίων πάτρια καὶ τὰς νό-
 μους ἀπονυκηρεύων τῷ στρατοπέδου πολλαῖς. ἀλλ' ἐδὲ
 χρυσὸς ἦν πρότερον ἐλελήθεις. τὰ μὲν ἔν ἡμαρτημέ-
 να σοὶ λελύθω τοῖς ἡδραγαθημένοις, τὸ δὲ λοιπὸν,
 ἐφ' ἐτέρῳ ποιήσομαι τὴν Φρεράν. θαυμάζοντος δὲ τῷ
 στρατιώτῃ, προαγαθῶν τὴν ἄνθρωπον ἐνεχείρισεν αὐτῷ,
 καὶ εἶπεν. Αὕτη μὲν ἐγγυᾶταί σε μενεῖν ἐν τῷ στρα-
 τοπέδῳ μεθ' ἡμῶν. σὺ δ' ἔργῳ δείξεις, εἰ μὴ δι'
 ἄλλην τινὰ μοχθηρίαν ἀπέλιπες, ὁ δ' ἔρωσ καὶ αὐ-
 τη, πρόφασις ἦν λεγομένη. ταῦτα μὲν περὶ τῶν
 ἰσορᾶσι.

XXI. Τὴν δὲ Ταραντίνων πόλιν ἔχεν ἐαλωκυῖαν ἐν προδοσίᾳ τὸν τρόπον τῆτον. ἐστρατεύετο παρ' αὐτῷ νεανίας Ταραντίνος ἔχων ἀδελφὴν εἰς Τάραντα, πισῶς πάνυ καὶ Φιλοσόργως διακειμένην πρὸς αὐτόν. ἦρα δὲ ταύτης ἀνὴρ Βρέττιος τῶν τεταγμένων ὑπ' Ἀννίβη τὴν πόλιν Φραρεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ¹. τῆτο πράξεως ἐλπίδα τῷ Ταραντίνῳ παρέχε, καὶ τῆ Φαβίε συνειδότος εἰς τὴν πόλιν ἀφείδη, λόγῳ δ' ἀποδεδρῆκει πρὸς τὴν ἀδελφὴν. αἱ μὲν ἐν πρῶται τῶν ἡμερῶν² ἦσαν, καὶ κατ' ἑαυτὸν ὁ Βρέττιος ἀνεπαύετο, λαυθάνειν τὸν ἀδελφὸν οἰόμενης³ ἐκεῖνης. ἔπειτα λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ νεανίας. Καὶ μὴν ἐκεῖ⁴ λόγος ἐφοῖτα πολὺς ἀνδρὶ σε τῶν δυνατῶν⁵ καὶ μεγάλων συνεῖναι. τίς ἔτος ἔστιν; εἰ γὰρ εὐδόκιμός τις, ὡς Φασιν, ἀρετῇ καὶ λαμπρῶς, ἐλάχισα φροντίζει γένεσ θ' πάντα σπαιμιγνὺς πόλεμος. αἰσχρὸν δὲ μετ' ἀνάγκης ἔδεν, ἀλλ' εὐτυχία τις, ἐν καιρῷ τὸ θίκαιον ἀδενές ἔχοντι, πρατοάτω χρήσασθαι τῷ βιαζομένῳ. Ἐκ τότε μεταπέμπεται μὲν ἡ γυνὴ τὸν Βρέττιον, καὶ γνωρίζει τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ. ταχὺ δὲ συμπράττων τὴν ἐπιθυμίαν ἐκεῖνος, καὶ μᾶλλον, ἢ πρότερον, εὔνεσ καὶ χειροήθη τῷ βαρβάρῳ δοκῶν παρέχειν τὴν ἀδελφὴν, ἔχε πισῶς⁶, ὡσε μὴ χαλεπῶς ἐρῶντος ἀνδρὶπε μιθοφόρε μετασῆσαι διάνοισιν ἐπ' ἐλπίσι δωρεῶν μεγάλων, ὅς ἐπηγγέλλετο παρέξειν αὐτῷ

¹ Ita R. dedit pro vulg. ἐφ' ἡγεμονίας — quo dux, praefes oppidi esset, als Kommandant.

² R. videtur deesse ἀσυνεσίας αὐτοῖς.

³ Teste H. Steph. etiam legitur οἰόμενος: quod reponendum censuit.

⁴ Hanc lectionem revocavit R. e Junt. & Ald. pro vulg. καὶ μὲν, ἐκεῖ. Ed. Frft. eandem jam exhibet.

⁵ V. δυνατῶν.

⁶ R. susp. ἰοῦστων ἔχε πίσεως, tantam fidem invenit apud Bruttium.

αὐτῶ τὸν Φάβιον. ταῦτα μὲν ἔν οι πλείοσι γράφασι περὶ τέτων, ἔνιοι δὲ τὴν ἄνθρωπον, ὅφ' ἦς ὁ Βρετῆιος μετήχθη, Φασὶν ἔ Ταραντίνην, ἀλλὰ Βρετῆϊαν τὸ γένος ἔσαν, τῷ δὲ Φαβίῳ παλαιουμένην, ὡς ἤθετο πολίτην καὶ γνώριμον ὄντα τὸν τῶν Βρετῆϊῶν¹ ἄρχοντα τότε, Φαβίῳ Φράσαι, καὶ συνελθῆσαν εἰς λόγους ὑπὸ τὸ τεῖχος, ἐκπεῖσαι καὶ κατεργάσασθαι τὸν ἄνθρωπον.

XXII. Πραττομένων δὲ τέτων, ὁ Φάβιος περισπάσαι τὸν Ἄννιβαν τεχνάζων, ἐπέσειλε τοῖς ἐν Ῥηγίῳ στρατιώταις τὴν Βρετῆϊαν καταδραμεῖν, καὶ Καυλωνίαν ἐξελεῖν κατὰ κράτος στρατοπεδεύσαντας² ὀλιγακιλίους ὄντας, αὐτομόλους δὲ τὰς πολλὰς, καὶ τῶν ἐν Σικελίας ὑπὸ Μαρκέλλου κεικομισμένων³ ἀτίμων τὰς ἀχρηστοτάτας, καὶ μετ' ἐλαχίστης τῆ πόλει λύπης καὶ βλάβης ἀπολυμένους⁴. ἤλπιζε γὰρ, τέττας προέμενος τῷ Ἄννιβᾷ καὶ δελεάσας, ἀπάξειν αὐτὸν ἀπὸ τῆ Τάραντος. ὃ καὶ συνέβαινεν. εὐθὺς γὰρ ἐκεῖ διώκων ὁ Ἄννιβας ἐρρήθη μετὰ τῆς δυνάμεως. ἡμέρα δ' ἔλη τὰς Ταραντίνους τῆ Φαβίᾳ περιστρατοπεδεύσαντος, ὁ προδιελεγμένος⁵ τῷ Βρετῆϊῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς νεανίσκος ἦκε νύκτωρ πρὸς αὐτὸν, εἰδὼς ἀκριβῶς καὶ καθεωρακῶς τὸν

1 R. legendum censet aut τῶν Ταραντίνων, aut τῶν ἐν Τάραντι Βρετῆϊῶν.

2 R. mavult περιστρατοπεδεύσαντας.

3 Ita B. 3. Consentiant Interpp. — Vulg. κεικομημένων. Per seq. ἀτίμους intelligit R. illos milites, qui ob rem ad Cannas male gestam a Senatu Rom. iusfama notati & in Siciliam missi, deinde vero a Marcello rursus illinc in Italiam reportati fuerant. Meziriacus conjecit Ἀγαθυρναίων, vel Ἀγαθυρνίτων, ab Agathyrno Siciliae oppido, unde milites isti Italiam transvecti sunt. V. ἀτίμους.

4 R. subaudiri vult ἄν — perituros. Br. suscip. ἀπολυμένους.

5 Ita edidit Br. auctoritate fretus Steph. & B. 3. pro mendoso προδηλεγμένους.

τὸν τόπον, ἐφ' ἧ παραφυλάτλων ὁ Βρέτλιος ἐμελλεν ἐνδῶσειν καὶ παρήσειν ¹ τοῖς προσβάλλεσιν. ἔ μὴν ἀπλῶς γε τῆς προδοσίας ἐξήρτησεν ὁ Φάβιος τὴν πράξιν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπέισε παρελθῶν ἡσυχίαν ἦγεν, ἢ δ' ἄλλη στρατιὰ προσέβαλλε τοῖς τείχεσιν ἐν τε γῆς καὶ θαλάττης, ἅμα ποιῶσα πολλὴν κραυγὴν καὶ θόρυβον. ἄχρις ἔ τῶν πλείων Ταραντίνων ἐπεὶ βοηθόντων καὶ συμφερομένων τοῖς τειχομαχῶσιν, ἐσήμηνε τῷ Φαβίῳ τὸν καιρὸν ὁ Βρέτλιος, καὶ διὰ κλιμάκων ἀναβάς ἐπράτησε τῆς πόλεως. ἐνταῦθα μέντοι δοκεῖ Φιλοτιμίας ἦτλων γενέσθαι. τὰς γὰρ Βρετλικὰς πρώτας ἀποσφάττειν ἐκέλευσεν, ὡς μὴ προδοσίᾳ τὴν πόλιν ἔχων Φανερός γένοιτο. καὶ ² ταύτης τε διήμαρτε τῆς δόξης, καὶ διαβολὴν ἀπιστίας προσέλαβε καὶ ὠμότητος. ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ τῶν Ταραντίνων. οἱ δὲ πραθέντες, ἐγένοντο τρισμῦριοι, καὶ τὴν πόλιν ἢ στρατιὰ διήρπασεν ἀνηνέχθη δ' εἰς τὸ δημόσιον τριχίλια τάλαντα. πάντων δὲ τῶν ἄλλων ἀγομένων καὶ φερομένων, λέγεται τὸν γραμματέα πυθέσθαι τῷ Φαβίῳ περὶ τῶν Θεῶν τι κελεύει, τὰς γραφὰς ἔτω προσαγορεύσαντα καὶ τὰς ἀνδριάντας. τὸν ἦν Φάβιον εἰπεῖν. Ἀπολείπωμεν τὰς Θεὰς Ταραντίνους κεχολωμένους. ἔ μὴν ἀλλὰ τὸν κολοσσὸν τῷ Ἡρακλέει μετανομήσας ἐν Τάραντος, ἔστησεν ἐν Καπιτωλίῳ, καὶ πλησίον ἑΦικπον εἰκόνα χαλκῆν ἑαυτῷ. πολὺ Μαρκέλλου Φανείς ἀτοπώτερος περὶ ταῦτα, μᾶλλον δ' ὅλως ἐνεῖνον ἄνδρα πραότητι καὶ Φιλανθρωπίᾳ θαυμαστὸν ἀποδείξας, ὡς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται.

Gg 2

XXIII.

¹ B. 3. προήσειν. Seq. γὰρ προσβάλλεσιν redit solum ad ἐνδῶσειν, cum παρήσειν postulat accusativum ἢε προσβ. — quam lectionem mavult R.

² R. mavult καίτοι ταύτης.

XXIII. Ἀννίβαν δὲ λέγεται διώκοντα τεσσαράκοντα μόνοις ἀπολειφθῆναι ταδίοις, καὶ Φανερώς μὲν εἶπεῖν. Ἦν ἄρα καὶ Ῥωμαίοις Ἀννίβας τις ἕτερος ἀπεβάλομεν¹ γὰρ τὴν Ταραντίνων πόλιν, ὥσπερ ἐλάβομεν· ἰδίᾳ δὲ τὸ πρῶτον² αὐτῷ παρασηῆναι πρὸς τὰς Φίλας εἶπεῖν, ὡς πάλαι μὲν εὐρα χαλεπὸν αὐτοῖς, νῦν δ' ἀδύνατον, κρατεῖν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων Ἰταλίας. τῆτον δεύτερον Θρίαμβον ἐθρίαμβευσε λαμπρότερον τῆ προτέρῃ Φάβιος, ὥσπερ ἀθλητῆς ἀγαθός³ ἐπαγωνιζόμενος τῷ Ἀννίβᾳ, καὶ ῥαδίως ἀπολυόμενος αὐτῆ τὰς πράξεις, ὥσπερ ἄμματα καὶ λαβὰς ἐκέτι τὸν αὐτὸν ἐχέσας τόνον. ἡ μὲν γὰρ ἀνεῖτο τῆς δυνάμεως αὐτῷ διὰ τρυφῆν καὶ πλῆτον, ἡ δ' ὥσπερ ἐξήμβλυτο⁴ καὶ κατατέτριπτο τοῖς ἐλαφύτοις ἀγῶσιν. ἦν δὲ Μάρκος Λίβιος, ἔ τὸν Τάραντα Φρερῆντος ὁ Ἀννίβας ἀπέστησεν, ὅμως δὲ τὴν ἄκραν κατέχων, ἐκ ἐξεκρέθη, καὶ διεφύλαξεν ἄχρι τῆ πάλιν ὑπὸ Ῥωμαίοις γενέθαι τὰς Ταραντίνους. τῆτον ἡνία Φάβιος τιμώμενος, καί ποτε πρὸς τὴν σύγκλητον, ὑπὸ Φόβου καὶ Φιλοτιμίας ἐξενεχθεῖς εἶπεν, ὡς ἔ Φάβιος, ἀλλ' αὐτὸς αἴτιος γένοιτο τῆ τὴν Ταραντίνων ἀλῶναι. γελᾶσας ἔν ὁ Φάβιος· Ἀληθῆ λέγεις, εἶπεν· εἰ μὴ γὰρ σὺ τὴν πόλιν ἀπέβαλες, ἐκ ἂν ἐγὼ παρέλαβον.

XXIV. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰ τ' ἄλλα τῷ Φαβίῳ προτεφέροντο λαμπρῶς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆ Φάβιον ἀνέδει-

¹ Junt. ἀπεβάλομεν. Pro seq. ὥσπερ ἐλάβομεν Br. legendum censet ὡς παρελάβομεν.

² R. susp. ἰδίᾳ δὲ τότε πρῶτον — privatim autem ad amicos tum primum libere coepisse profiteri, quod adhuc dissimulasset.

³ R. susp. ἀγαθὸς ἀγαθῶ ἐπαγων — strenuus athleta adversus alium non minus strenuum atletam. —

⁴ Ita dedit B. 3. — V. ἐξήμβλυτο vel ἐξήμβλυτο. Vulg. ἐξήμβλυτο.

δειξαν ὑπατον. παραλαβόντος δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆ καὶ διοικῶντος τι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον, ὁ πατήρ, εἴτε διὰ γῆρας καὶ ἀδένειαν, εἴτε διαπειρώμενος τῆ παιδός, ἀναβὰς ἐφ' ἵππον, προσήει διὰ τῶν ἐντυχαζόντων, καὶ περιεσώτων. ὁ δὲ νεανίας κατιδὼν πόρρωθεν, ἐκ ἠμέχετο, πέμψας δ' ὑπρέτην, ἐκέλευσε καταβῆναι τὸν πατέρα, καὶ δι' αὐτῆ προσελθεῖν, εἰ δὴ τι τυγχάνει τῆς ἀρχῆς δεόμενος. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἠνίασε τὸ ἐπίταγμα, καὶ σιωπῇ πρὸς τὸν Φάβιον ὡς ἀνάξια πάχοντα τῆς δόξης ἀπέβλεψαν. αὐτὸς δ' ἐκείνος ἀποπηδῆσας κατὰ τάχος, θάσσον ἢ βάδην πρὸς τὸν υἱὸν ἐπειχθεὶς καὶ περιβαλὼν καὶ ἀσπασάμενος. Εὐ γ', εἶπεν, ὦ παῖ, Φρουεῖς καὶ πράττεις, αἰθόμενος, τίνων ἀρχεῖς, καὶ πηλίκης μέγεθος ἀνείληφας ἀρχῆς. ἔτω καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πρόγονοι τὴν Ῥώμην ἠυξήσαμεν, ἐν δευτέρῳ καὶ γονεῖς καὶ παῖδας αἰεὶ τῶν τῆς πατρίδος καλῶν τιθήμενοι. λέγεται δ' ὡς ἀληθῶς τῆ Φαβίε τὸν πρόπαππον ἐν δόξῃ καὶ δυνάμει μεγίστῃ Ῥωμαίων γενομένου, πεντάκις μὲν ὑπατεῦσαι καὶ θριάμβως ἐκ πολέμων μεγίστων ἐπιφανεσάτης καταγαγεῖν. ὑπατεύουσι δ' υἱῷ πρεσβευτὴν συνελθεῖν ἐπὶ τὸν πόλεμον, ἐν δὲ τῷ θριάμβῳ, τὸν μὲν εἰσελαύνειν ἐπὶ τεθρίππῳ, τὸν δ' ἵππον ἔχοντα μετὰ τῶν ἄλλων ἐπακολοθεῖν, ἀγαλλόμενον, ὅτι τῆ μὲν υἱῆ κύριος, τῶν δὲ πολιτῶν μέγιστος καὶ ἄν, καὶ προσαγορευόμενος, ὕπερον αὐτὸν τῆ νόμος καὶ τῆ ἀρχοντος τίθησιν. ἀλλὰ γὰρ ἐκεῖνος ἐκ ἀπὸ τέτων μόνον θαυμασὸς ἦν. τῆ δὲ Φαβίε τὸν υἱὸν ἀποθανεῖν συνέβη, καὶ τὴν μὲν συμφορὰν, ὡς ἀνὴρ τε φρόνιμος καὶ πατήρ χρησὸς, ἠνεγκε μετριάτατα. τὸ δ' ἐγκώμιον, ὃ ταῖς ἐκνομιαῖς τῶν ἐπιφανῶν οἱ προσήμοντες ἐπιτελοῦσιν, αὐτὸς εἶπε κατασὰς ἐν ἀγορᾷ, καὶ γράψας τὸν λόγον, ἐξέδωκεν.

XXV. Ἐπεὶ δὲ Σικητίων Κορνήλιος εἰς Ἰβηρίαν πεμφθεὶς, Καρχηδονίαις μὲν ἐξήλασε μάχαις πολλαῖς

κρατήσας, ἔθνη δὲ πάμπολλα καὶ πόλεις μεγάλας καὶ πράγματα λαμπρὰ Ῥωμαίοις κησάμενος, εὖνοιαν εἶχε καὶ δόξαν ἐπανελθῶν, ὅσην ἄλλος ἔδειξεν. ὕπατος δὲ καταστὰς, καὶ τὸν δῆμον αἰθόμενος μεγάλην ἀπαίτηντα καὶ προσδεχόμενον πρᾶξιν αὐτῶ, τὸ μὲν αὐτόθι συμπλέεσθαι πρὸς Ἀννίβαν, ἀρχαῖον ἡγεῖτο λίσαν καὶ πρεσβυτιῶν, αὐτὴν δὲ Καρχηδόνα καὶ Λιβύην εὐθὺς ἐμπλήσας ὅπλων καὶ στρατευμάτων, διανοεῖτο πορθεῖν, καὶ τὸν πόλεμον ἐν τῆς Ἰταλίας ἐπεὶ μεθιστάται, καὶ πρὸς τῆτο παντὶ τῷ θυμῷ συνεξώρμα τὸν δῆμον. ἐνταῦθα δὴ Φάβιος ἐπὶ πᾶν δέος ¹ ἄγων τὴν πόλιν, ὡς ὑπ' ἀνδρὸς ἀνοήτου καὶ νέου φερομένην εἰς τὸν ἕχατον καὶ μέγιστον κίνδυνον, ἔτε λόγος φειδόμενος, ἔτ' ἔργον δοκῶντος ἀποτρέψειν τὰς πολίτας, τὴν μὲν βελὴν ἐπειθε, τῷ δὲ δήμῳ διὰ φθόνου ἐδόκει τῶ Σιηπῖωνος εὐημερῶντος ἐπιλαμβάνεσθαι, καὶ δεδιέναι, μὴ τι μέγα καὶ λαμπρὸν ἐξεργασασμένον, καὶ τὸν πόλεμον, ἢ παντάπασι ἀνελόντος ², ἢ τῆς Ἰταλίας ἐμβαλόντος, αὐτὸς ἀργὸς Φανῆ καὶ μαλακὸς, ἐν τῷσάτῳ χρόνῳ ἔ ³ διαπεπολεμηκός. ἔοικε δ' ὀρμηῆσαι μὲν ἐξ ἀρχῆς ὁ Φάβιος πρὸς τὸ ἀντιλέγειν ὑπὸ πολλῆς ἀσφαλείας καὶ προνοίας, μέγαν ὄντα δεδιῶς τὸν κίνδυνον. ἐντεῖναι δὲ πως μᾶλλον ἑαυτὸν καὶ ποβρωτέρῳ προαχθῆναι, Φιλοτιμία τινὶ καὶ Φιλανεικία καλύων τῶ Σιηπῖωνος τὴν αὐξήσιν, ὅς γε καὶ Κράσσου ἐπειθε, τὸν συνυπατεύοντα τῷ Σιηπῖωνι, μὴ παρεῖναι τὴν στρατηγίαν, μηδ' ὑπέκειν, ἀλλ' αὐτὸν, εἰ δόξειεν, ἐπὶ Καρχηδόνας περαιῶσθαι. καὶ χρήματα δοθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον ἐν εἴασε. χρήματα μὲν ἐν Σιηπῖων ἑαυτῷ πορίζειν ἀναγκαζόμενος, ἡγεῖρε

¹ R. mavult πᾶν δέος, in genit.

² Hanc lectionem revocavit R. e Junt. & Ald. — Vulg. αἰ ἐλθόντος.

³ Hanc particulam negativ. interpositam voluit Xylander, Vulg. deest.

ἤγειρε ¹ παρὰ τῶν ἐν Τυρρηνίᾳ πόλεων, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν οἰκείως διακειμένων καὶ χαριζομένων. Κράσσου δὲ τὰ μὲν ἢ Φύσις, ἐκ ὧντα Φιλόνειον, ἀλλὰ πρῶτον, οἷκοι κατεῖχε, τὰ δὲ καὶ νόμος θεῖος, ἱερωσύνην ἔχου-
τα τὴν μεγίστην.

XXVI. Αὐθις ἔν καθ' ἑτέραν ὁδὸν ἀπαντῶν ὁ Φάβιος τῷ Σικηπίωνι, κατεκίλυσε ² τὰς ὠρημένους αὐτῷ συσρατεύεσθαι τῶν νέων, καὶ κατεῖχεν, ἐν τε βελαιῖς καὶ ταῖς ἐκκλησίαις βοᾶν, ὡς ἐκ αὐτὸς Ἄννιβαν ἀποδιδράσκει μόνος ³ ὁ Σικηπίων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπόλοιπον ἐκπλοῖο λαβῶν δύναμιν ἐκ τῆς Ἰταλίας, δημαγωγῶν ἐλπίσι τὰς νέας, καὶ ἀναπειθῶν ἀπολιπεῖν γονέας καὶ γυναῖκας καὶ πόλιν, ἧς ἐν θύραις ἐπιπρατῶν καὶ ἀήγητος ὁ πολέμιος κἀθηται. καὶ μέντοι ταῦτα λέγων, ἐφόβησε τὰς Ῥωμαίους, καὶ μόνοις αὐτὸν ἐψηφίσαντο χρῆσθαι τοῖς ἐν Σικελίᾳ στρατεύμασι, καὶ τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ γεγονότων μετ' αὐτῶν τριακοσίους ἀγειν, οἷς ἐχρήτη πεισοῖς. ταῦτα μὲν ἔν ἐδόκει πολιτεύεσθαι πρὸς τὴν ἑαυτῶν Φύσιν ὁ Φάβιος. ἐπεὶ δὲ Σικηπίωνος εἰς Λιβύην διαβάτος, εὐθὺς ἔργα θαυμασὰ καὶ πράξεις ὑπερήφανοι τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος εἰς Ῥώμην ἀπηγγέλλοντο, καὶ μαρτυρῶντα ταῖς Φήμαις εἶπετο λάφυρα πολλὰ, καὶ βασιλεὺς ὁ Νομάδων αἰχμάλωτος, καὶ δύο στρατοπέδων ὑφ' ἑνα καιρὸν ἐμπρήσεις, καὶ φθορὰ πολλῶν μὲν ἀνθρώπων, πολλῶν δ' ἔπλων καὶ ἵππων, ἐν αὐτοῖς συγκατανεκαυμένων, καὶ πρεσβεῖται πρὸς Ἄννι-
βαν

G g 4

¹ Ab ἀγείρω, corrogare, mendici ad modum, ostiatim eundo.

² Error Plutarchi, ut Dacerio videtur, ortus ex male intellecto Liv. loco, L. 28, 45. ut *voluntarios sibi ducere liceret, tenuit*. Referebat nempe illud *tenuit* ad Fabium, & in eo sensu, quo Græci interdum ἔχειν, fumebat: scil. pro prohibuit, cum significet, obtinuit.

³ B. 3. μόνον.

βαν ἐπέμποντο παρὰ Καρχηδονίων καλόντων, καὶ δεομένων ἑάσαντα τὰς ἀτελεῖς ἐπείρας ἐλπίδας οἴησθε βοηθεῖν· ἐν δὲ Ῥώμῃ πάντων ἐχόντων τὸν Σιηπῖωνα διὰ ¹ νόματος ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν· ὁ Φάβιος ἤξει πέμπεσθαι Σιηπῖωνι διάδοχον, ἄλλην μὲν ἐν ἔχων πρόφασιν, εἰπὼν δὲ τὸ μνημονευόμενον, ὡς ἐπισφαλές ἐστι πιεθεῖν ἀνδρὸς ἐνδὲς τύχῃ τηλικαῦτα πράγματα· χαλεπὸν γὰρ αἰεὶ εὐτυχεῖν τὸν αὐτόν· ἔτω προσέειρεσεν ἤδη πολλοῖς, ὡς δύσκολος ἀνὴρ καὶ βάσιανος, ἢ πάνπαν ὑπὸ γῆρας ἀτολμος γεγονώς καὶ δύσελπις, περαιτέρω τε τῶ μετρίῳ κατατεταμνημένος ² τὸν Ἀνίβαν· ἔδδὲ γὰρ ἐκπλεύσαντος αὐτῶ μετὰ τῶν δυνάμεων εἰς Ἰταλίαν, εἶασε τὸ χαῖρον καὶ τεταρῆρῆος τῶν πολιτῶν ἀδούρβον καὶ βέβαιον· ἀλλὰ τότε δὴ μάλιστα τὰ πράγματα τῇ πόλει, θεῶσθαι τὸν ³ ἔχατον κίνδυνον, ἐπισφαλῶς ἔχειν ἔλεγε· βαρύτερον γὰρ ἐν Λιβύῃ πρὸ Καρχηδόνης αὐτοῖς· Ἀνίβαν ἐμπεσεῖσθαι, καὶ στρατὸν ἀπαντήσῃ Σιηπῖωνι πολλῶν ἔτι θερμὸν αὐτοκρατόρων αἵματι καὶ διηλατῶρων καὶ ὑπάτων· ὥστε τὴν πόλιν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν λόγων τέτων ἀναταράτθῃσθαι, καὶ τῶ πολλέμῳ μεθεσῶτος εἰς Λιβύην, ἐγγυτέρω τῆς Ῥώμης οἰεσθαι γεγονέναι τὸν φόβον.

XXVII. Ἀλλὰ Σιηπῖων μὲν ἔ μετὰ πολὺν χρόνον, αὐτόν τε νικήσας μάχῃ κατὰ κράτος Ἀνίβαν, καὶ καταβαλὼν τὸ φρόνημα καὶ καταπατήσας τῆς Καρχηδόνης ὑποπεσῆσης, ἀπέδωκε μείζονα χαρὰν ἀπάσης ἐλπίδος τοῖς πολίταις, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ὡς ἐληθῶς

Πολλῶ σάλῳ σειθεῖσαν ἄρθασε πάλιν.

Φάβιος

¹ Ita Br. legendum censuit pro vulg. ἐπὶ cum B. 3.

² Ita Br. reposuit duce B. 3. pro vulg. καταταμνημένος. Eandem lectionem jam voluit H. Steph.

³ Ita R de suo dedit, praepositionem πρὸ omittens, quae in vulgatis intergesta cernitur.

Φάβιος δὲ Μάξιμος ἔ διήρκεσε τῷ βίῳ πρὸς τὸ τῷ πολέμῳ τέλος, ἐδ' ἤμικεν Ἀννίβαν ἡττημένον, ἐδὲ τὴν μεγάλην καὶ βέβαιον εὐτυχίαν τῆς πατρίδος ἐπέιδεν. ἀλλὰ περὶ ὃν χρόνον Ἀννίβας ἀπῆρεν ἐξ Ἰταλίας, νόσω καμῶν ἐτελεύτησεν. Ἐπαμινῶνδαν μὲν ἔν Θηβαίοι δημοσίᾳ διὰ πηνίαν, ἣν ἀπέλιπεν ὁ ἀνὴρ, ἔθαψαν. ἐδὲν γὰρ οἴοι τελευτήσαντος εὐρεθῆναι, πλήν ὀβελίσκιον σιδηρῶν, λέγασιν. Φάβιον δὲ Ῥωμαῖοι δημοσίᾳ μὲν ἐν ἐκείνουσαν, ἰδίᾳ δ' ἐκάστω τὸ σμικρότατον αὐτῷ τῶν νομισμάτων ἐπενεγκόντος, ἔχ' ὡς δι' ἔνδειαν προσεπαρῆεντος ¹, ἀλλ' ὡς πατέρα τῷ δίμῳ θάπλοντος, ἔχε τιμὴν καὶ δόξαν ὁ θάνατος αὐτῷ τῷ βίῳ πρέπασαν.

COMPARATIO PERICLIS CVM FABIO MAXIMO.

Οἱ μὲν ἔν βίοι τῶν ἀνδρῶν τοιαύτην ἔχασιν τὴν ἰσορίαν. ἐπεὶ δὲ καὶ πολιτικῆς καὶ πολεμικῆς ἀρετῆς πολλὰ καὶ καλὰ παραδείγματα καταλελοίπασιν ἀμφοτέροι, φέρε, τῶν πολεμικῶν ἐνεῖν πρῶτον λάβωμεν, ὅτι Περικλῆς μὲν ἀριστα πράττουσι τῷ δήμῳ καὶ μεγίστῳ κατ' αὐτὸν ὄντι καὶ μάλιστ' ἀπὸ δυνάμει ἀμάρζοντι χράμενος, ὑπὸ κοινῆς ἀν δόξειεν εὐτυχίας καὶ εὐφροσύνης πραγμάτων ἀσφαλῆς διαγενέσθαι καὶ ἀπ' αἰσῶν. αἱ δὲ Φαβίῳ πράξεις, ἐν αἰχίσοις καὶ δυσποτομοτάτοις καιροῖς ἀναδεξαμένε τὴν πόλιν, ἐν ἐπ' ἀγαθοῖς ἀσφαλῆ διετήρησαν, ἀλλ' ἐν κακῶν εἰς βελτίῳ μετέστησαν. καὶ

Gg 5

Περι-

¹ Ita dedit R. de suo pro vulg. προσαρμάντων, in genit. sing. referendi sive ad ἐκάστω præmissum sive ad insequens δήμῳ. E. Juntina revocavit R. θάπλοντος, quod etiam habet B. 3. — pro vulg. θάπλοντες, quæ lectio ex Ald. manavit in reliquas vulgates.

Περικλεῖ μὲν αἱ Κίμωνος εὐπραξίαι, καὶ τὰ Μυρανίδου καὶ τὰ Λεωκράτους τρόπαια, καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα Τολμίδου κατορθῶν, ἐνεορτάσαι ¹ μᾶλλον καὶ ἐμπανηγυρίσαι στρατηγῶντι τὴν πόλιν, ἢ κήρσαι ² πολέμῳ καὶ φυλάξαι παρέδωκε. Φάβιος δ' ὄραν πολλὰς μὲν φυγὰς καὶ ἤτλας, πολλὰς δὲ θανάτους καὶ σφαγὰς αὐτοκρατόρων καὶ στρατηγῶν, λίμνας δὲ καὶ πεδία καὶ δρυμὸς νεκρῶν στρατοπέδων πλήθοντας, αἵματι δὲ καὶ φόβῳ ποταμὸς ἄχρι θαλάττης ῥέοντας, ἐν τῷ κατ' ἐαυτὸν ὀρωμένῳ καὶ βεβηκότι ³ τὴν πόλιν, ἀντιλαμβανόμενος καὶ ὑπερείδων, ἐκ εἶασε τοῖς ἐκείνων ὑποφρομένην πλίσμασι τελέως ἐκχυθῆναι. καίτοι δόξειεν ἂν ἔχειν ἔτι χαλεπὸν εἶναι, πόλιν ἐν συμφοραῖς μεταχειρίσασθαι ταπεινῇ, καὶ τῷ Φρονῆντος ὑπ' ἀνάγκης κατήκουσεν γενομένην, ὡς δι' εὐτυχίαν ἐπηρεμένῳ καὶ σπαργῶντι τῷ δήμῳ χαλινὸν ἐμβαλεῖν ὕβρεως καὶ θρασυτήτος. ὧ δὴ μάλιχα φαίνεται τρόπῳ Περικλῆς Ἀθηναίων περιγενόμενος. ἀλλὰ τῶν Ῥωμαίοις συμπεσόντων τότε καιῶν τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλήθος, ἰχυρὸν τὴν ⁴ γνώμην καὶ μέγαν ἔδειξε ἀνδρα, τὸν μὴ συγχυθέντα, μηδὲ προέμενον τὰς αὐτῶν ⁵ λογισμῶν.

II. Καὶ Σάμῳ μὲν ὑπὸ Περικλέους ἀλώσῃ τὴν Τάραντος ἐστὶ κατάληψιν ἀντιθεῖναι, καὶ νῆ Λί' Εὐβοίᾳ τὰς περὶ Καμπανίαν πόλεις. ἐπεὶ αὐτὴν γε Καπύην οἱ περὶ Φέλβιον καὶ Ἀππιον ἔπατοι κατέχον. ἐκ δὲ

παρα-

¹ Ita ex conjectura H. Steph. pro vulg. *εορτάσαι*, cum etiam dixerit Plut. *ἐμπανηγυρίσαι*.

² R. quaerit, num ἢ ἀνκήρσαι ἐκ πολέμων, recuperare, relevare e bellis? — *φυλάξαι* dedit idem de suo pro vulg. *φυλάξασθαι*. Subaud. *σῶαν ἐν πολεμίοις*.

³ R. susp. *ὀρωμένῳ καὶ βεβηκότι*. Seq. accusativus τὴν πόλιν construendus est cum ἐκ εἶασεν ἐκχυθῆναι; non cum ἀντιλαμβανόμενος.

⁴ Ita R. de suo dedit pro vulg. *ἰχυρὸν ἵνα γνώμην*.

⁵ Ita ex emend. Br. pro vulg. *αὐτῶν*.

παρατάξεως Φάβιος ¹ ἔφαινετο μάχη νεικημῶς, πλὴν ἀφ' ἧς τὸν πρότερον εἰσήλασε Θράμβου. Περικλῆς δ' ἐννέα τρόπαια κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἔσκησεν ἀπὸ τῶν πολεμίων. ἔμην λέγεται τοιαύτη πρᾶξις Περικλέως, οἷον ἔπραξε Φάβιος, Μινύκιον ἔξαρκάσας Ἀννίβη, καὶ διασάσας ἐντελὲς στρατόπεδον Ῥωμαίων· καλὸν γὰρ τὸ ἔργον καὶ κοινὸν ἀνδρείας ὁμῶς καὶ φρονήσεως καὶ χρηστότητος. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐδὲ σφάλμα λέγεται Περικλέως, οἷον ἐσφάλη Φάβιος διὰ τῶν βῶων καταστρατηγηθεὶς ὑπ' Ἀννίβη, λαβῶν μὲν αὐτάματως καὶ κατὰ τύχην ὑπελθόντα τοῖς σενοῖς τὸν πολέμιον, προέμενος δὲ νικτὸς λαθόντα, καὶ μεθ' ἡμέραν βιασάμενον, καὶ φθάσαντα μέλλοντος, καὶ κρητήσαντα συλλαβόντος· εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς παρῶσιν, ἀλλὰ καὶ τευμαίρεσθαι περὶ τῶ μέλλοντος ὀρθῶς τὸν ἀγαθὸν στρατηγὸν, Ἀθηναίοις μὲν, ὡς Περικλῆς προέγνω καὶ προεῖπεν, ἐτελεύτησεν ἐπάλαιμος· πολυπραγμανοῦντες γὰρ ἀπώλεσαν τὴν δύναμιν· Ῥωμαῖοι δὲ, παρὰ τὰς Φαβίε λογισμὰς ἐπέμψαντες ἐπὶ Καρχηδονίᾳ Σηπηλιῶνα, πάντων ἐκράτησαν, ἔτι τύχη, σοφίᾳ δὲ τῶ στρατηγῶ καὶ ἀνδρείᾳ νικήσαντος ² τὰς πολεμίους. ὥσε τῶ μὲν τὰ πταίσματα τῆς πατρίδος μαρτυρεῖν, ὅτι καλῶς ἔγνω, τὸν δ' ὑπὸ τῶν κατορθωμάτων ἐλέγχεσθαι τῶ παντὸς ἐσφαλμένον. ἴση δ' ἀμαρτία στρατηγῶ, κακῶ περιπεσεῖν μὴ προσδοκῆσαντα, καὶ κατορθώματος καιρὸν ἀπίστια προέδαι. μία γὰρ, ὡς εἴποιεν, ἀπειρία, καὶ θράσος γεννῆ, καὶ θάρσος ³ ἀφαιρεῖται. ταῦτα περὶ τῶν πολεμίων.

III.

¹ deest B. 3.

² Teste H. Steph. in quibusdam scriptum est: κατὰ κράτος νικήσαντος. Ita B. 3.

³ Sic locum hunc R. e Junt. & Ald. restituit cum in vulgatis etiam hic θράσος legitur. θράσος est audacia, temeritas furiosa. θάρσος fiducia cum ratione bene sperans.

III. Τῆς δὲ πολιτείας μέγα μὲν ἐγγίλημα τῷ¹ Περικλέει, ὁ πόλεμος. λέγεται γὰρ ἐπακτὸς ὑπ' ἐκείνου γενέσθαι, Λακεδαιμονίοις ἐρίσαντος μὴ ἐνδῆναι. δοκῶ δὲ μὴδ' ἂν Φάβιον Μάξιμον ἐνδῆναι τι Καρχηδονίοις, ἀλλ' εὐγενῶς ὑποσηῆναι τὸν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας κίνδυνον. ἢ μέντοι πρὸς Μινύκιον ἐπιείκεια τῷ Φαβίῳ καὶ πραότης ἐλέγχει τὸν πρὸς Κίμωνα² καὶ Θεκυδίδην εσσιασμόν, ἄνδρας ἀγαθὰς καὶ ἀριστοκραταίς, εἰς Φυγὴν ὑπ' αὐτῷ καὶ τῷ στρατοῦ ἐπιπεσόντας. ἀλλ' ἢ γε δύναμις μείζων ἢ τῷ Περικλέει καὶ τὸ κράτος. ὅθεν ἐδ' ἄλλον εἶασεν ἐνδυσυχῆσαι τῇ πόλει κακῶς βελευσάμενον στρατηγὸν, ἀλλ' ὁ μόνος³ αὐτὸν ἐκφυγῶν Τολμίδης καὶ διωσάμενος βία, προσέπταισε Βοιωτοῖσι οἱ δ' ἄλλοι προσετίθεντο καὶ κατεκοσμεῦντο⁴ πάντες εἰς τὴν ἐκείνου γνώμην ὑπὸ μεγέθους αὐτῷ τῆς δυνάμεως. Φάβιος δὲ, τὸ κατ' αὐτὸν ἀσφαλῆς ἂν καὶ ἀναμάρτητος, τῷ πρὸς τὸ κωλύειν ἑτέρας ἀδυνάτω φαίνεται λειπόμενος. ἔ γὰρ ἂν τοσαύταις συμφοραῖς ἐχρήσαντο Ῥωμαῖοι, Φαβίε παρ' αὐτοῖς, ὅσον Ἀθήνησι Περικλέει, δυνηθέντος. καὶ μὴν τῶν γε πρὸς χρήματα μεγαλοφροσύνην, ὁ μὲν τῷ μὴδὲν λαβεῖν παρὰ τῶν δίδόντων, ὁ δὲ τῷ προέδαι πολλὰ τοῖς δεομένοις ἐπεδείξατο, λυσάμενος τοῖς ἰδίοις χρήμασι τὰς αἰχμαλώτους. πλὴν τῷ⁵ μὲν ἔ πολλὸς ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ὅσον ἐξ τάλαντα⁶. Περικλῆς δ' ἐκ ἂν ἴσως εἴ-

ποῖ

1 R. mavult ἦς, cum redeat ad πολιτείας.

2 R. susp. τὸν Περικλέει πρὸς Κίμωνα.

3 Ita dedit R. de suo pro vulg. ἀλλ' ἢ μόνος.

4 R. susp. μετεκοσμεῦντο.

5 R. mavult ἑτέων, sc. captivorum redimendorum.

6 R. videtur deesse ἀπώλῃσιν aut ἀπέλαβιν. Quod ad ipsum numerum ἕξ attinet, Dacer. & Xyl. satis demonstrarunt, legendum esse δέκα, ex computatis captorum numero, & cujusque redemptionis pretio.

ποι τις ἔσσι καὶ παρὰ συμμάχων καὶ βασιλέων ἠφελείθαι καὶ θεραπεύεθαι παρὸν, τῆς δυνάμεως διδασκῆς, ἀδωρότατον ἑαυτὸν καὶ καθάρτατον [†] ἐφύλαξεν. ἔργων γε μὴν μεγέθεσι καὶ ναῶν, καὶ κατασκευαῖς οἰκοδομημάτων, ἐξ ὧν ἐκόσμησεν ὁ Περικλῆς τὰς Ἀθήνας, ἐκ ἄξιον ὁμῶς πάντα τὰ πρὸ τῶν Καισάρων Φιλοτιμήματα τῆς Ῥώμης παραβαλεῖν, ἀλλ' ἔξοχόν τι πρὸς ἐκεῖνα καὶ ἀσύγκριτον ἢ τῶν ἑξέχει μεγαλαργία καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ πρωτεῖον.

† Haec duo verba ex vet. cod. accesserunt. H. Steph. — nam a vetustioribus edd. absunt.

SUPPLEMENTVM

LECT. VAR. T. I. PLVT.

- Pag. 2. lin. 13. ἐναρμόττειν) B. 1. 2. ἐναρμόττειν ἧ ῥωμίλω
— ἀνεγγύω) V. γάρ ἐνεγγύω. Vulg. lect. ἄμφω μὲν ἀνεγγύω.
Teste H. Steph. legitur γάρ pro μὲν. Jam in textu γάρ legitur.
Quis receperit una cum μὲν, non constat. — 1. 17. ἔκτισε ἦν
ῥώμην) V. ῥώμην ἔκτισεν. — 1. 24. πρώτης) Teste H. Steph.
invenitur etiam πρώτως.
- P. 3. l. 4. υἱός) Hoc nomen ex plurium codd. consensu inferuif-
se affirmat H. Steph.
- P. 5. l. 9. 10. ἡρόπον) V. ἡὸν πρῶτον. — 1. 18. δαήμονες) Etiam
Anon. dat δαίμονες. — 1. 20. παρέχοιεν) V. παρέχοιεν. —
1. 25. Αἰθήρα) B. 1. 2. ἡ Αἰθήρα. Probat Bryanus. — 1. 28.
γάρ) V. δέ.
- P. 6. l. 3. ἡλληθές) deest etiam in ed. Fl. & Ald. & vet. inter-
prete Philelpho. — 1. 6. δεομένων) V. δεόμενον. — 1. 14.
βιάζεσθαι ἦ) Anon. βιάζεσθαι ἦ. Hinc Bryan. lect. in not. 4.
pag. 6. observatam colligit.
- P. 7. l. 1. ἑδνός) B. 1. 2. add. ἀνδρός. Pro ἑδὲ κατείργ. V.
ἡ κατείργ. — 1. 4. ἔττεισε) V. Anon. ἔπεισε. — 1. 6. ἦς
Ἡρακλέης) B. 1. 2. inferunt ἦς. — 1. 18. Αἰθήρα) B. 1. 2.
ἡ Αἰθήρα. — 1. 19. Λυσιδίκης) B. 1. 2. ἡ Ἀλκμήνη δὲ ἦς Λ.
— not. 4. add. Br. susp. ἐν ἔργοις.
- P. 8. l. 5. Κορυνήτην) B. 1. 2. Κορυνίτην. — 1. 12. Ἰδμῶ)
B. 1. 2. ἐν δὲ ἦ. — 1. 12. Σίνιν) Xyl. mavult Sinin, ut
apud Pausaniam, Ovid, Metam. l. VII. & Propert. l. 3. & 21.
— 1. 13. αὐτός) Bry. vult αὐτόν; ut ad Sinnim referatur.
— 1. 16. ὄνομα) B. 1. 2. Ἰενομα. — 1. 23. ἐπιμελήσεται)
V. μεληθήσεται. — 1. 25. Μελάπιπον) Philelphus, Amio-
tus & Dacerius Menalippum. Quod nomen rejiciunt Mezir.

- & Br. secundum Pausaniam. — 1. 25. Οἰχαλιέως) V. Ἰσκαλίς; ex edit. Frst. Ἰσχαλές. — not. 3. pro Ἰωξίδας καὶ Ἰωξίσι lege Ἰωξίδας καὶ Ἰωξίσι.
- Pag. 9. lin. 3. Κρωμμωνία) Ovid. Metam. Cromyona scribit. Apud Pausan. Att. legitur ἕς τῆς Κορινθίας ἐν Κρωμμῶνι; init. Corinth. Κρωμμύων ἀπὸ Ἰσ Κρώμης Ἰσ Ποσειδῶνος. Stephano est Κρεμύων, ut & apud Ovid. quid. codices habent Cromyona. Strabo l. VIII. Κρωμῶν. (sec. ed. Frst. Κρωμύων) Xyl. — 1. 14. Σκίρωνα) Flor. Ald. B. 1. 2. 3. & Strabo l. IX. Σκίρωνα.
- P. 10. l. 10. Ἰσ γένος) deest artic. B. 1. 2. 3. Juntinæ. — 1. 11. λαμβάνοντας) V. καὶ λαμβ.
- P. 11. l. 2. Ἰσ εὐνῶν) Ita dedit V. Anon. B. 1. 2. 3. & scribi placuit H. Stephano. Eodem teste vetustiores edd. post ἀδινίας habuerunt interpunctionem. — 1. 4. Φυταλιδῶν) B. 1. 2. Ἰσ Φυταλ. — 1. 9. ἐκατομβαιῶνα) Vulgo ἐκατομβεῶνα.
- P. 12. l. 6. δεχομένοις) V. ἐγνωρίζεν αὐτὸν ἠδὲ δὲ δεχομένους. — 1. 24. ἐκ Ἰσ) V. ἐκ Ἰστων. — 1. 25. πρὸς Ἰσ) B. 3. πρὸς Ἰσ.
- P. 13. l. 15. βυθίζοντος ἐπὶ Ἰσ μάχην) delet hæc ut supervacanea Ms. Par. Reg. — 1. 21. ἕτε) B. 1. 2. ὅ γε.
- P. 14. l. 5. ὁμολογῶσιν) Anon. ὡς ὁμολ. — 1. 10. Εὐριπίδης) B. 1. 2. ὁ Εὐριπ. — 1. 13. μεμίχθαι) Bry. mavult μέμικται. — 1. 23. 24. Βοτλιαίων) B. 1. 2. ἐν Ἰσ Ἰσ Βοτλ.
- P. 15. l. 13. Ἰσ μὲν Μίνω) B. 1. 2. Ἰσ Μίνω. — 1. 26. Ἰσ Ἰσ) B. 1. 2. Ἰσ γε. — 1. 27. ἕτερα) B. 1. 2. add. Ἰσ Θεσσα.
- P. 16. l. 10. Ἰσ πατέρα) B. 1. 2. add. αὐτῶ. — 1. 12. κελύσας) B. 1. 2. add. αὐτὸν. — 1. 15. πεφυρμένον) B. 1. 2. transp. πεφυρμένον ὑγρῶ. — 1. 16. αὐτῶ) B. 1. 2. Ἰσ σωτηρίας αὐτὸν. — 1. 19. Ναυσίθοον) Vulg. Ναυσίθεον. — 1. 23. Σκίρξ) V. B. 1. 2. 3. Σκύρξ. — 1. 25. Σκίρξ) Vulg. Σκίρωνος. Et Ms. & vetus interpres Σκίρξ, quod probat Dacer. & ipsa sententia postulat, ut ejusdem sit Ἰσ hic memoratum, a quo Philochorus paulo supra Theseum socios navales accepisse tradit.
- P. 17. l. 26. Κλειδήμος) Meursius legit Κλειτόδημος.
- P. 18. l. 8. ἀπεκρίνατο) Anon. ἀπεκρίναντο. In seq. Vulg. πρῶτος ὁ δὲ Θεσεύς. Locum, uti nunc legitur, ita emendari voluit Xyl. & H. Steph. B. 1. 2. delent δὲ ante Θεσεύς. — 1. 11. αὐτὸς δὲ) Ita dederunt B. 1. 2. 3. V. habet in seq. ἐπεβύβητο, βελομένους Ἰσ μὲν ἐκ Θυμαϊταδῶν, vel εὐθὺ μεταδῶν αὐτόθι μακρὰν Ἰσ ξενικῆς ἑσθῆς, καὶ Ἰσ ἐν Τροισίν, διὰ Περθέως λαμβάνειν συμπλεῖν πρίσας, καὶ γενομένων ἑτοίμων.

- Pag. 19. lin. 5. ἀπολειφθεῖσαν) V. γὴν ἀπολειφθ. — 1. 6. Νάξον) B. 1. 2. ἀδύ. γὴν νῆσον. — 1. 7. Ἀνάρω) V. Οἰνάρω, & teste H. Steph. etiam legitur Αἰνάρω. — 1. 10. ἴτεο γάρ) V. ἴτεο δέ. — — ἐκ γῶν) B. ἐκ γῶν ἴξ. — 1. 15. Οἰνοπίονα) B. 1. 2. γόν Οἰνοπ. V. Οἰνοπίονα; Anon. Οἰονίωνα.
- p. 20. l. 14. ὄνομα) B. 1. 2. ἴνομα. — 1. 23. διεξόδων) In vest. edd. fuit ἐξόδων, pro quo H. Steph. maluit διεξόδων.
- p. 21. l. 2. συνηρμωσμένον) Edd. antiq. συνηρμωσμένων, non, uti in not. 1. συνηρμωσμένον. — 1. 7. ᾧ γῆν) V. ᾧ γῆν. — 1. 10. θυσίας) B. 1. 2. ἄσινας θυσίας ἐκπλίαν. — 1. 13. αὐ χαίρειν) Ita ex B. 1. 2. legendum placuit Bryano. Vulg. deest αὐ. — 1. 16. ἐπί) V. εἰς γῆν.
- p. 22. l. 7. ἐλαίας) deest B. 1.
- p. 23. l. 2. διαμένει) V. διαμένει; item B. 1. 2. 3. quod Br. placuit. — 1. 3. ὠχοφορίων) In catal. lect. var. Ed. Frst. ὠχοσφορίων, adjecta lit. P. — Quid ista valeat, num vitiose pro V. five A sit impressa, nescio. — — κατασήσαντος) B. 1. 2. add. γαύτην. — 1. 13. αὐτόν γε) Br. voluit αὐτόν γε. — 1. 14. ὄχρῆς) Anon. ἴξ ωίχρῆς. Vulg. οίχρῆς.
- p. 24. l. 7. γῶν μὲν) B. 1. 2. καὶ γῶν μὲν. — 1. 9. αὐτῶ) B. 1. 2. add. δέ. — 1. 15. ἐκάσους) V. ἐκάσες. Cat. lect. var. Ed. Frst. — 1. 17. Ἰθρυται) V. Ἰθρυσαι. in Cat. lect. var. Ed. Frst. Ἰθρυσαι. — 1. 18. Παναθηναία) B. 1. 2. γὰ Παναθ.
- p. 25. l. 4. ἐγκατέθηκε) V. ἐγκατέθεικε. — 1. 5. πολιτέθει) V. πολιτέθει. — 1. 7. ποντοπορεύση) V. ποντοπορεύσα, vel reύσα. B. 3. ποντοπορεύσα. — 1. 10. βκπλίξη) Br. deletum censuit jota subscriptum. — 1. 17. εὐπατρίδας μὲν) B. 1. 3. habent δέ. — 1. 20. δέ) deest B. 1. 2. 3. — 1. ult. Ἀθηναίης) Ita dedere V. Anon. B. 1. 2. 3. & probarunt H. Steph. & Dacer. — Vulg. Ἀθηναίων.
- p. 26. l. 3. ἐκατόμβοιον) V. ἐκατομβοίων.
- p. 27. l. 15. Σολόοντα) V. B. 1. 2. 3. Σολόοντα, & sic infra. Ed. Flor. paulo post Σολόοντος & Σολόοντα.
- p. 28. l. penult. ἴσορεῖ δέ) B. 1. 2. καὶ Κλείδ. quod Br. probat.
- p. 29. l. 7. μέχρι καὶ) B. 1. 2. 3. omittunt καὶ; quod & Br. delendum putavit. — 1. 8. Λυκία) V. Anon. Λυκία. — 1. 14. Μολπαδίας) V. Μαλπαδίας.
- p. 30. l. 25. Ἰόπην) Athenæus Ἰππην. Ultra melior lectio, dubitat Mezir, cum nusquam alias de hac Iphiclis filia fiat mentio.
- p. 33. l. 4. Διοσκόροις) V. Διοσκέρους. Anon. Διοστέροις. — 1. 5. 6. Ἐνάραφορον) Nomen incertum, cum Apollodoro sit Ἐμάρσφορος, Pausanizē Ἐγκραίφορος.

- Paq. 34. lin. 4. 5. Πετεύς) V. Πετεώ. Anon. Πέτεω. — Xyl. Πετεώο, ex Homero & Pausania. R. voluit ὁ Πετέω, nomen Atticæ inclinationis, ὁ Πετέως, γῆ Πετέω. — l. 22. φῖ δῆ ἴνι) H. Stephano rectius scriptum videtur φῶδῆτιν.
- p. 35. l. 3. ἐχεδήμα) Ita nomen dedit Anon. — Vulgo Ἐχέμα, qua lectione retenta L. Holstenius postea legit ἐχεμηδίαν. — l. 20. Ἀφίδνας) Ita dedit Anon. & probarunt Xyl. & H. Steph. — l. 21. ἐχομένων δ') delent δ' B. 1. 2. quod Br. probat.
- p. 37. l. penult. Ἀρατήριον) Etymologicum magnum vocat hunc locum ἀρητήριον. Meziriac.
- p. 43. l. 21. Φαυσύλον) Ita recte secundum Anon. — Vulgo Φαυσύλου.
- p. 44. l. 3. Κερμανόν) Varro, Anon. Κερμαλόν. — l. 5. Ῥωμινάλιον) Br. rectius videtur Ῥεμινάλιον. — l. 11. Ῥεμυλίαν) Ita omnes B. & vetust. edd. — Vul. Ῥωμυλίαν. R. Ῥεμυλίαν.
- p. 50. l. 9. Φαβίς) V. γῆ Φαβίς.
- p. 51. l. 11. Κκαδράτην) V. Κκαδράτον. — l. 13. Ῥῶμος) V. ubique Ῥέμος.
- p. 52. l. 25. Ῥεμονία) V. Ῥεμορία, & Anon.
- p. 54. l. 8. Οὐάβρωνα) V. B. 1. 2. Βάβρωνα, & infra. — l. penult. Θῶθ) V. Θῶθ.
- p. 55. l. 1. Φαρμαθί) V. Φαωθί.
- p. 58. l. 12. Πρίμαν) V. Πρίμανα.
- p. 60. l. 20. ἐν ὄπλοις) V. ἐν ταῖς ὄπλοις. — l. 28. κρατήσειν) Ita dedere B. 1. 2. Vulgo κρατήσσει.
- p. 61. l. 11. Φερίρε) V. Φέρι. — — εὐξάτο) V. ἡ εὐξάτο; in edit. Frst. ἦν εὐξ. l. 13. Φησίν) B. 1. 2. λέγα. — l. 21. μὲν) deest B. 1. 2. — l. 24. γῶν) B. 1. 2. ἴον γῶν — l. 26. δέ) B. 1. 2. add. Φασί.
- p. 63. l. 13. ὦν καί) B. 1. 2. ὦν εἰς καί. — l. 17. Ταρπηία) Anon. Ταρπία. — — παρὰ) Br. voluit παραι, metri causa. — l. 25 Σκηπλήχῳ) Anon. Σκηπλήχῃ, non Σκηπλήρ. ut est impressum iu nota 5.
- p. 65. l. 2. Ἐρειλίας) V. Ἐαισιλίας.
- p. 66. l. 18. 19. Σησηκόντων) Br. hic ordo verborum placet, quem dant B. 1. 2. δεδίνασθαι καὶ κλαίειν μαχομένων καὶ Σησηκόντων.
- p. 67. l. 2. μῆ) B. 1. 2. ἴνα μῆ.
- p. 68. l. 22. Ἀκεντίνας) Ita V. — Olim Λοεντίνας; B. 1. 2. Ἄβεντίνας; B. 3. Λκεντίνας.

- Pag. 70. lin. 4. Φευράτην) B. 1. 2. Φεβράτην.
 P. 71. l. 8. εἶναι) B. 1. 2. add. λέγασι.
 P. 72. l. 3. 4. Φυλαττόμενον) B. 1. 2. add. λέγασι.
 P. 73. l. 14. Λαβινίω) V. ἐν Λαβίνω.
 P. 74. l. 3. Φιδήνας) V. Φηδήλας. — l. 14. μὲν) deest B. 1. 2.
 P. 75. l. 4. Καμέριοι) Ita V. Anon. B. 1. 2. 3. Vulg. Καμάριοι.
 P. 76. l. 4. Ῥωμύλας) B. 1. 2. add. Φασί. — l. 9. ὑπερημίσεις) V. secundum cat. ed. Frft. ὑπερημήσεις. Vulg. ὑπὲρ ἡμίσεις. — l. 18. Σεπτημόγιον) Ita Anon. Vulg. Σεπτημόγιον.
 P. 77. l. penult. λαόν) V. Ἐθνησι λαόν.
 P. 78. l. 10. 11. ἧν πρότεροι.) Br. voluit ἧν πρότερον. Idem coniecit seq. ἐκείναι. — l. 13. ἧν δορύκλιτον) B. 1. 2. ἧδ' δορύκλιτον. — l. 18. νόνας) V. νῶνας. Varie scribitur hæc vox νόνας, νόννας & νῶνας.
 P. 80. l. 7. Γαραττομένων) deest B. 1. 2. uti & Φασί, vulgo post ἀνδρα sequens, deest omnibus B. — l. 10. Ἴέλιον) B. 1. 2. Ἰένομα Ἴέλ.
 P. 82. l. 5. ἀδ' εἶν) B. 1. ἀδ' εἶν.
 P. 85. l. 7. Καπρίφικον) Vulg. Καπρόφικον.
 P. 86. l. 12. Σκίρων) V. Σκλίρων.
 P. 90. l. 8. 9. Ἐρεχθιδῶν) V. Ἐρεχθιδῶν. — l. antep. Καρβίλιος) B. 1. 2. Σκαρβίλιος. Val. Max. l. 11. c. 1. habet *Cabillium*.
 P. 92. l. 14. δυοῖν) SG. δυεῖν. Sic pluries.
 P. 93. l. 1. 1. ἔτω) SG. ἔτως. — l. 8. Πατροκλέας) Teste H. Steph. legitur etiam Προκλέας. — l. 11. 12. Διονάσσης) SG. & Junt. Διονάσσης. — l. penult. Εὐρυτιωνίδας) SG. Εὐρυτιωντίδας. Pausan. vocat hos Εὐρυποντίδας.
 P. 95. l. 4. 5. λέγεται) V. λέγεται fort. vacat. Cat. Var. lect. Ed. Frft. — l. 7. Χαρίλαον) In marg. cod. SG. adnotatum est Χαρίλαον.
 P. 96. l. ult. Κλεοφύλας) V. SG. Κρεωφύλας. Sic & Lopus. Br. probat.
 P. 98. l. penult. Ἀρθemiάδαν) SG. Flor. ita habent. Vulg. Ἀρθemiάδαν. Lopus Arthemiadam. Prima vitium induxit Ald.
 P. 99. l. 5. Ἀρχέλαον) Pausan. expresse hunc Agefilaum nominat; Lopus Archefilaum. Xyl.
 P. 114. l. 16. γυναικοκρατίας) SG. γυναικοκρατίας.
 P. 118. l. 22. Γεράδα) In Apophth. Lac. legitur Γεραδάτα. Br.
 P. 125. l. ult. Χαρίλαος) V. Χαρίλος. — ad not. 2. addendum — omittit artic. ἧδ'.

- Pag. 134. lin. 2. Πεισιρατίδας) Hoc ex vet. cod. repositum fuit pro Πολυκρατίδας. H. Steph.
- p. 145. l. 4. Νεμαῖς) V. Νομαῖς.
- p. 148. l. 19. Ῥωμαῖον) V. Ῥωμαίοις. — l. penult. Πομπήλιον) Teste H. Steph. etiam legitur Πόμπιον. V. Πομπήιον.
- p. 149. l. 9. Πομπωνίς) V. Πομπωνία. Dion. Halic. υἱὸς Πομπιλίῳ Πόμπωνος.
- p. 150. l. 22. Ἄττιω) Atys hic alias, apud Suid. Attis, Ἄττις. — l. 23. Ἀρκάδες) Anon. Κάρες.
- p. 152. l. 13. 14. Βακχυλίδην) V. Βραχυλίδην.
- p. 157. l. 19. δοῦσα) In ed. Frft. legitur δοῦσαν; & in Catal. Var. lect. adnotatum est, V. dare δοῦσα.
- p. 160. l. 9. Ῥωμαῖοι) SG. Ῥωμαῖοι ἢ πολιτεία πρ. — l. 13. Νεμαῖ) SG. Νομαῖ; & ita semper in hoc cod. scribitur. — l. 15. Αἰμιλίω) SG. Αἰμιλίω; ita & p. 161. l. 21. Αἰμιλία.
- p. 162. not. 2. add. ad lect. Vulc. in ed. Frft. Cat. Var. — f. ἐπιμελώμενον.
- p. 163. l. 17. Γετανίαν) V. Γετανίαν; — Βερνήϊαν) Anon. Βερναννίαν; — Κανκλήϊαν) SG. Junt. Κανκλίαν. — l. 21. ἀγνεία) huic lectioni suffragantur codd. Florent. & Bibl. S. Germani in Pratis.
- p. 170. l. ult. οἰκίαν) SG. οἰκείαν.
- p. 172. not. 7. non ἐγένετο, sed ἐγένετο.
- p. 173. l. 15. Πίκον) SG. Πίκνον.
- p. 175. l. 21. ὡσπερ) V. ὡς. — not. 3. add. Vulgo legitur ἐνεμίζατο.
- p. 176. not. 4. in ed. Frft. cat. var. συνηνεγκῶν.
- p. 177. l. 6. ἔχοντος) SG. ἔχοντος ἡμέρας. — l. 8. Φιξκαρίω) SG. Φουρκαρίω, sic & infra. — l. 9. Μερκιδῖνον) Lupus Μερκιδῖνον videtur legisse. Ita habet SG. — In vita Cæsaris vocatur Μερκιδόνιος. — l. antepen. Ἀκαρῶνες) SG. Ἀκαριῶνες.
- p. 178. l. ult. γλῶσσα) SG. γλῶττα; Id. paulo post Ἐρμῆ pro Ἐρμῆ.
- p. 179. l. 4. Μαϊώρης) SG. Μαϊώρις. — l. ult. Ἴανός) ita SG. Vulgo Ἴανός.
- p. 180. l. 14. Μιάρκα) Alii C. Atilium Bulbum vocant; & alibi Plutarchus ipse Γαῖς Ἀτιλίας καὶ Τίτκ ὑπάτων. — l. 17. Τεσσαράκοντα) SG. Τετάρκοντα.
- p. 182. l. penult. Καλπαρινίς) V. Καλπωινίς.
- p. 183. l. 14. Τύλλον) V. μετὰ Τυλτελίωτος Τύλλον. — l. 14. 15. Ὀσίλιον) SG. Ὀσίλιον, sic infra.

- Pag. 186. lin. ult. ἀπέδωκε) SG. ἀπέδωκεν.
- p. 187. l. 2. ἐποίησε) SG. ἐποίησεν. — not. 7. add. deest partic. γὰρ a Vulc. & SG.
- p. 189. l. 6. Λυκάργειος) SG. Λυκάργειος. — — βαναύσας) V. βαναύσας.
- p. 192. l. 1. Ἴβυκος) V. Ἴβυκος. — l. 16. ἐπὶ) SG. ἀπὸ
- p. 193. l. 8. Καρβίλιος) V. Καρβίνιος. SG. Junt. Καρβίλιος. — l. 11. Ταρκυνίς) SG. Γετανίαν Ταρκυνίς.
- p. 195. l. 17. Ῥώμη) SG. ἡ Ῥώμη προῆλθεν.
- p. 196. l. 14. Ἐξηκασίδης) Lapus divisè vertit ex Eceftide. Totà quoque periodus de amoribus Solonis & Pisistrati ab eo est omiffa.
- p. 205. not. 1. left. var. παρατετάχθαι V. A. — additum est in Cat. var. left. ed. Frst. — vel πεπεῖσθαι. A.
- p. 207. l. 6. ἐς) Ita V. ex Cat. var. left. ed. Frst. — Vulgo εἰς.
- p. 209. l. 2. Ἰωνίαν) B. 1. 2. 3. Ἰαονίαν.
- p. 210. l. 11. Φλυῆς) B. 1. 2. Junt. Φυλίως. Lapus vitiōse Phliei F. — nec non Amiotus Phliasium, quasi a Phliunte Achajæ oppido, vertit, cum Φλυῆς curia est Cecropidis tribus apud Athenienses. Xyl. — l. penult. Βάλτης) Suidas Βλάσας.
- p. 211. l. 19. Θαλλόν) Ita B. 3. Vulgo simplici cum λ.
- p. 212. l. 3. Διακρίων) V. Διακρίων. Herodot. eandem rem narrans Ἰπερακρίως vocat. Idem Pedizæos (ita vult Xyl. — Πεδιαίων, non Πεδιτών) γὰς ἐκ γῆς πεδίας, quasi Campeftres, Suid. Πεδιασίαις; Aristot. Πεδιακῆς.
- p. 213. not. 3. lege: dedit. Vulgo ἀρέσκειν.
- p. 214. l. 16. καί) deest B. 1. 2. 3. Junt.
- p. 215. l. 4. αὐτὸς) ita etiam V. pro vulg. ἀσκός. — l. 10. ἐπήγαγεν) V. ἐπανήγαγεν.
- p. 232. l. 21. Σόλις) Anon. Σολίσις. — l. penult. χρόνον) Edit. Frst. χρόνος. In var. left. χρόνον. V.
- p. 241. l. 4. Ὀλυμπειῶν) Fl. Ὀλύμπιον. Ita & Plut. in Nicia; & Strabo l. IX. — l. 9. Ἐρέσιος) Vulgo Ἐφείσιος. — l. 20. Οὐαλέριος) Anon. Οὐαλέριος Λεβίνος.
- p. 248. l. 8. Οὐαλέριε) Anon. Οὐόλεσε Τιβέριε. Posteriorius ὦ abest a Junt. & Ald. — l. 9. 10. ἐρωτηθέντες) desunt ἴρις ἐρωτηθ. B. 1.
- p. 249. l. 6. ἀνεθάβησαν) V. ἀνεθάρησαν.
- p. 251. l. 25. Οὐρσον) Anon. Ἄρσιον. Livio, Arfia sylvā.
- p. 252. l. penult. Μαρτίαι) V. Μαρτίων.
- p. 253. l. antep. Οὐαλίαν) V. Οὐιτελίαν. B. 1. 2. 3. Οὐιτελίαν.

- Pag.** 254. lin. 16. *πόπλικος*) V. Anon. *Ουΐκας πόκας* vel *Ουΐ-
κασπόκας*. Item B. 1. 2. 3. & Junt. — Vulgata ex Aldina in
libros excusos immigravit. Livius, *Vicæ potæ*; *Lapus*, *Vi-
cas potcas*.
- p.** 257. l. 10. (*Ἐράτιος*) Anon. *Ἐράτιος*, sic alibi quoque scri-
bi oportuit.
- p.** 259. l. 9. (*Μεταγειτνῶνος*) Junt. Ald. *Μεταγειτνῶντος*.
- p.** 261. l. 15. (*Κάρα*) Fl. *Λάρα*, quod probat Dacer. & Br. —
Livius vocat *Lartem Porfennam*. Anon. *Λάρτην*. Aldina
prima dedit vulgatam. Pro *Πορσήναν* dant B. 1. 2. 3. Junt.
Ald. constanter *Πορσίαν*.
- p.** 262. l. 1. (*Σιγλικριαν*) Anon. *Σιγλίαν*, quod scribendum fuisse
suspicatus est Xyl. — l. 17. (*Δακρήτιος*) Ex Livio & Dio-
nyfio Br. & Xyl. corrigendum censuerunt *Δάρτιος*.
- p.** 264. l. 14. (*Σάνδωνος*) Ita Perizonius ad Aelian. legit. *Athe-
nodorus* nempe fuit *Tarsensis Sandonis filius*. Vulgo δ̄ *Σάν-
δων*. — l. 27. (*Τυβζήνιδος*) Junt. perperam *τυραννίδος*. Ald.
recte *Τυβζήνιδος*.
- p.** 266. l. 3. (*Παλατίον*) Junt. Ald. *Παλάντιον*. — l. 24. (*Παλαε-
τίφ*) B. 1. 2. 3. Junt. Ald. *ἐν Ἰοῖς Παλατίος*.
- p.** 269 l. 2. (*Ἀνίηνα*) B. 1. 2. 3. Junt. Ald. *Ἀνίωνα*. — l. 7.
Κλαυδιαν) *Ιδὲμ Κλαυσίαν*.
- p.** 272. l. 10. (*Ουαλέριοι*) Xyl. legi voluit *καὶ ἄλλοι Ουαλέριοι*:
cum *Valerii* gentis sit nomen, neque inter familiarum cogno-
mina reponi possit. — l. 21. (*ποιήσαιμι*) *Stobæus* habet *καλ-
λείποιμι*, quod rectius esse judicat *Davifius* ad *Tusc. Disp.*
ut *Ciceronis* versio ostendit, *linquamus amicis*.
- p.** 278. l. 4. (*Λυκομηδῶν*) *Meurfius* in *Attic. lect.* hic & infra
legit *Λυκομηδῶν*.
- p.** 280. l. 18. (*Τηῖς*) *Omnes* Bodl. Fl. & Ald. scribunt *Τίς*,
perperam, ut Xyl. observat. In *Aristide* *Stefileos* hic appel-
latur ex eodem *Aristone* *Κεῖος*. Utrum rectius hic, an ibi,
legatur, difficile est pronunciare.
- p.** 283. l. 24. (*Κεῖον*) Ita scribi voluit Xyl. Vulgo *Χῖον*. B. 2. 3.
Fior. & Ald. *Κῖον*.
- p.** 284. l. penult. (*Χάλεων*) Ita B. 2. 3. Vulgo *Χίλεον*.
- p.** 285. l. 11. (*Ἀρτεμίσιον*) B. 3. *Ἄρτεμιν*.
- p.** 286. l. 18. (*Φανίας*) B. 3. *Φαννίας*.
- p.** 290. l. 6. (*Γοργόνειον*) V. *Γοργόνιον*, ex *Cat. v. l. ed. Frft.*
- p.** 293. l. 15. (*Σίκκινον*) Junt. *Σίκκινον*, & statim post *Σίκκινος*.
Etiam B. 3. *Σίκκινος*. Vix credit *Dacer*, *Themistoclem* li-
beris suis *Persam* præficere voluisse, & hoc *Plutarchum* isto

- loco Herodoti male lecto deceptum referre censet: *πίμπα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα*, legebat nempe, *τῶν Μήδων ἄνδρα*, quendam ex Medis.
- Pag. 295. lin. 6. *Σανδαύκης*) Teste H. Steph. in quodam exemplari est *Σανδάκης* (& ita V.) item *Ἀρταύκη*, (sic. B. 3.) quod apud Herodotum Persæ cujusdam est nomen. — l. 27. *πληθός*) Aeschylus in Persis v. 342. habet: *ἦν ἤγα τὸ πλῆθος*.
- p. 298. not. 2. lege: *προσκατασκευάσαντες*.
- p. 306 l. 10. *Λεωβότης*) V. *Λιοβότης*.
- p. 311. l. 21. *Ἀρτάβαν*) V. *Ἀρτάβαν*.
- p. 317. l. penult. *Νικομήδης*) Teste H. Steph. legitur etiam *Νικόδημος*, & *Νεομάχην* pro *Νικομάχην*. *Νεομάχην* habet V.
- p. 318. l. 9. *Νεοκλέα*) B. 3. *Νικοκλέα*. — l. 14. "*Ἄλιμον*" dubitat Xyl. de hoc nomine, eique videtur monumentum cujusdam Alcimi, forte herois, indicare. Meursius corrigit "*Ἄλιμον*", cujus loci meminit & Pausanias, & Stephanus de urbibus.
- p. 319. l. 1. *Φαρίς*) B. 3. Ald. *Φραρίς*.
- p. 320. l. 1. *Αἰκάνες*) Anon. *Αἰκάνες*. — — *διπλάτωρι*) Anon. *διπλάτωρι*. De e num. 1. post h. v. in textu. — l. 15. *Οὐεντανῆς*) Anon. *Οὐαεντανῆς*; B. 3. *Οὐετανῆς*.
- p. 324. l. 14. *Ματέταν*) Ita V. — In edit. Frst. *Ματάτα*.
- p. 326. l. 17. *Λιέσιος*) V. e Junt. *Λιλέσιος*.
- p. 327. not. 4. add. quod Br. elegantius videtur.
- p. 337. l. penult. *Κλασῖνοι*) B. 3. *Κλέσιος*.
- p. 341. not. 1. lege *κολακεύοντος*.)
- p. 342. l. 6. *Λεῦκτρα*) B. 3. *Λεῦκτραν*.
- p. 347. l. 16. *Μάρκος*) Junt. & Ald. *Μάρκιος*. — l. 27. *Μαρίψ*) V. *Μάρψ* B. 3. Junt. & Ald. *Μαρίψ*.
- p. 350. l. 6. *Ἄλις*) V. B. 3. *Ἀλβανίς*.
- p. 357. l. 1. *Γαβινίαν*) Ita Anon. & Xyl. Vulgo *Σαβινίαν*.
- p. 361. l. 16. *Αἰκανῶν*) V. *Αἰκίων*.
- p. 362. l. 6. *Τετέλαν*) In Romulo dicta fuit *Tutola*. In Macrobianis libris Tutela etiam legitur. — l. 6. 7. *Φιλωτίδα*) B. 3. *Φιλωτίδαν*.
- p. 365. l. 7. *Αἰκανῶν*) V. *Αἰκύναν*.
- p. 369. l. 24. *Σατρίαν*) Xylander habet *Satricam coloniam*: annotatque: Sic est constanter apud Livium: hic *Σατρίαν* est inculcatum ex superioribus (ita & hic B. 3.) Ego Livium sequi, quam mendam ab interpretibus retentum, malui.
- p. 374. l. 6. *Ἀνίγνα*) B. 3. *Ἀνιῶνα*; Junt. Ald. *Ἀνίωνα*.
- p. 377. l. ult. *Αἰμίλιος*) Xylander habet *Aemilius Mamercinus*, anno-

annotans, ita legi ex Livio (is L. prænomen addit) & iis, quæ in Numa de Mamerco & Mamercino habentur. Pro Sextio Junt. & Ald. vitiose Sextum nominant.

Pag. 380. lin. 11. Φιλήμων) Br. adnotat: Si codd. faverent, libenter legerem Φιλητᾶς: Poëta Cous, qui & ætate & scribendi genere ad Anacreontem & Archilochum, quibuscum hic jungitur, magis accedit. — not. 1. lege φάλοστα.

p. 393. l. 6. Ταναγραϊκῆ) Br. mavult Ταναγραϊκῆ.

p. 405. l. 4. Μαλία) Ita V. Anon. B. 3. Vulgo Μαλία.

p. 409. l. 17. Ἐστιαεῖς) B. 3. Junt. Ald. Ἐστιεῖς.

p. 411. l. 11. Πυρρανίδην) Anon. Μυρρανίδην, quale nomen Xyl. probat.

p. 415. l. penult. Ἀρχιλόχῃ) V. Ἀρχελάῃ.

p. 418. l. 2. Πολυάρκη) V. Πολυάλη. — l. antepen. μεθυσσοκότλαβοι) B. 3. μεθυσσοκότλαβοι.

p. 432. l. 8. ποιήμασι) Teste H. Steph. etiam scriptum est μυθύμασι.

p. 433. l. 16. Ῥύλας) Vulgo Ῥυλάς. Anon. Ῥυλοϊανῆ.

p. 434. l. 11. βέβασον) B. 3. βίσιον. — l. antep. Λιγύων) V. Λιγύρων. B. 3. & Junt. Λιβύων.

p. 436. l. 8. Κάμιδος) Ita reposuit H. Steph. pro Καθίμαχος, quod est in Junt. & Ald.

p. 437. l. 1. Τρεβίς) Anon. Θρασυμένης. — l. 24. Λεύκιον) Marcum vocant Polybius, Livius & Plinius; etiam V. & Anon. dant Μάρκον.

p. 441. l. 26. Λοφρόνοι) Br. adnotat: Sub hac voce latere videtur verum nomen fluvii, scil. Vulturinus; quod glossator aliquis sequenti clausula explanavit: ὃν Οὐατεράνον οἱ Ῥωμαῖοι καλεῶσιν: ubi etiam nomen ipsum pari fato mendosum ad nos pervenit. Sed viderunt omnes Οὐαλτῆρον reponendum esse. — Anon. Οὐλτῆρος, ὃν Οὐαλτῆρον.

p. 444. l. 19. Μετιλῖς) Interpp. Metellum ex Livianis libris supposuerunt. Anon. Μετέλας. Xyl. laudat Sigonium, quod Metilium legi debere monuerit.

p. 459. l. 18. Βάρκων) Livius habet *Mahanbalem*. Cruscr.

p. 461. l. 10. Πιάτωρ) V. e Junt. Πιάτωρ.

p. 462. l. 9. ἀποβάλλοντα) V. ἀποβαλόντα.

p. 466. l. 10. Βρετταν) V. Βρεττανίαν.

p. 468. l. 14. 15. Μάρκος Λίβιος) Junt. dat Μάρκιος. Pro Λίβιος, quod dat Anon. olim vitiose legebatur Λεύκιος. V. Λικίος.

p. 472. not. 2. lege καταδαμβημένος.

p. 474. l. ult. Φάβιον) Ita exhibet Anon. — Olim male Φάριον.

ANNOTATIONES VARIAE

ILLVSTRATIONI PLVRIVM LOCORVM, PLVT. T. I.
OBVIORVM, INSERVIENTES.

Theſeus.

Cum post inſcriptionem hujus vitæ B. 1. 2. addant καὶ Ῥώμυλος Παράλληλον πρῶτον, Bryanus obſervat, non recte dici πρῶτον, quia Plutarchus non primas has ſcripſerit Vitas, uti ex pluribus ejus locis patet. Subjungit idem, Plutarchum in Vitis conficiendis nullum ſervaffe accuratum ordinem, nullam ſaltem temporum rationem habuiſſe, ſed potius prout per otium liceret, vel collectanea ſua ſuppeditarent, vel amici, præſertim Senecio, rogarent, hujus vel illius viri, Græci vel Romani, facta celebraffe, atque has Vitarum, quaſi bigas, modo βιβλία, modo λόγος inſcripſiſſe. Quod ad Theſei ætatem attinet, Xylander ex pluribus rationibus colligit, eum annis circiter CCCCL ante Romam conditam floruiſſe.

Pag. 1. lin. 3. ἐνίοις. in nota 2. lege: Vulcob. & quidam &c. — Xyl. vertit ac ſi ἐνίοτε ſcriptum eſſet: *ſiquando* adſcribere ſolent. Cruſerius vertit, ac ſi legiſſet ἐνικχῆ: in margine *alicubi* adnotant. Gallicus interpres ſecutus eſt illam ex vet. cod. petitam lectionem αἰτίας. Utraque lectio, judice Stephano, ſtare poteſt. Sed retinendo ἐνίοις reſtringetur, quod alioqui generaliter dictum videri poſſet, legendo αἰτίας.

— 1. — 5. πηλὸς αἰδνός. H Steph. adnotat, ita habere vet. codd. at Heſychium πηλὸς αἰδνός, & certi cujuſdam loci appellationem eſſe velle. Bryano hæc vocabula ex poëta quodam deſumpta videntur, & verſum claudere. Niſi tamen Heſychius obſtaret, legeret hic αἰδνός. Xyl. vertit: *canove obſita*, tanquam ad θῖνας ἀνύδρας referat. Cruſer. *inſuperabilem limum*.

— 1. — 6. περί) R. ſuſp. παρά in conſcribendis verſanti mihi vitis inter ſe comparatis excellentium virorum.

— 1. not. 3 loco Junt. lege Fior.

— 5. — 8. Ἄβαντας) cf. Pausan. Attic. de more comam deo nuncupandi & conſecrandi: τὸ δὲ ἕτερον ἀνάθημα κειρομένα τὴν κόμην παιδὸς οἱ ἐπὶ τῷ Κηφισσῷ. καθεσάναι δὲ ἐν παλαιῷ καὶ τοῖς πᾶσι τῆτο Ἑθναῖοι, τῇ Ὀμήρῳ τῆς ἀντικμαίροντο ποιήσαι, ὅς τὸν Πηλεῖα εὐχάδαί φησι τῷ Σπερχειῷ κερεῖν

ῥῶν ἀνασωθέντος ἐν Τροίᾳς Ἀχιλλέως τὴν κόμην. Quomodo hi Abantes, Eubœæ incolæ, ab Arabibus vel Myſis, quibuscum nulla tunc exercuerunt commercia, hunc tonſuræ morem diſcere potuerint, quærit Dacerius. Bryanus vero quodam Arabas bene ſolvit hanc difficultatem per Strabonem L. 10. ubi recenſentur inter veteres incolas inſulæ καὶ Ἀραβες οἱ Κάδμου συνδιαβάντες.

Pag. 8. lin. 11. μετ' αὐτῶ) H. Steph. — „Eſt μετ' αὐτῶ pro μεθ' αὐτῶ accipiendum: niſi potius ita ſit ſcribendum.“

— 12. — 2. μάχαιραν) Xyl. Lapum reprehendit, quod verterit *gladium*. Ipſe vertit *cultrum*, ex uſu vocis, quam vult obſervare in Homero aliisque.

— — — 8. Δελφινίῳ) Delphinium templum Athenis erat, Apollini dedicatum. Suidas, & mox ipſe Plutarchus Apollinis Delphini meminit, & Euaſth in *Φ. Iliad. Δικαστήριον* fuiſſe Athenis eo nomine ſcribit, ubi de cædibus iudicatur. Xyl.

— 26. — 23. Θεωρίδος νεὺς) Eſt Theoris navis publica Athenienſium, ut Paralus, ut Salaminia. Hanc autem quotannis ſolebant Delphos mittere, ex voto Theſei, qui ea in Cretam veſtus reveſtusque fuerat: eaque miſſa, dum rediret, quaſi juſtitium Athenis erat. Ex hoc loco patet, hanc navim non Delphos modo, ſed & alio publice ad ſpectacula & ſacrificia mitti conſueviſſe. Xyl.

R o m u l u s.

Pag. 72. lin. 10. ἢ κλειδῶν ὑποβολῆ.) De loco, qui proxime ad leges moresque priſcarum gentium ſpectat, de ejus ſenſu, interpretatione, integritate & auctoritate ulterius meditari, haud abs re alienum puto. Legem potius, ab editore ſcriptoris cujuſdam ſanctiſſime obſervandam cenſeo, ut omni, quæ & quanta penes ipſum eſt, adhibita opera, non ſolum in voibus ſingulis & more loquendi, quo ſcriptor utitur, ſed & præcipue in rebus ipſis intelligentiam lectoris adjuvet dirigatque. Sermo nunc eſt hoc loco de legibus Romuli, quibus ipſi placuit, divortium concedere, a muliere faciendum. De doabus cauſis, nimirum *veneficio*, ſive mavis in genere, ut textus Reiskii eſt explicandus, ſive nominatim *veneficio* circa prolem, uti eſt in lectione vulgata; nec non de *adulterio* — ſane non eſt, quod dubites. At quod ad eam, quam inter utramque interpoſitam legis, cauſam

sam spectat, *clavium suppositionem vel falsationem*, certo scio, quemcunque lectorem in illa esse hæsitaturum. Varietatem lectionis, sive conjecturas eruditorum nolo h. l. repetere. Probandum mihi videtur, quod R. cum Bryano post *Φαρμακεία* distinxerit. Si retineas *ἑκτων*, conjectura Xylandri, *κλειδῶν* rejicientis, & *παίδων* substituētis, vix cuiquam placebit. Hac voce *παίδων* stante & recepta, vox *ἑκτων* prorsus abundans videbitur & delenda. At cum Xyl. non adduci possum, ut vocem *κλειδῶν* genuinam veramque judicem. Sunt quidem jurisperiti, quorum sententia cum textu Reisk. prorsus convenit. Loco omnium nomino *Heinecc. Antiqq. rom. Synr. App. l. 1. c. 1. 44.* „Divortium maritis quidem „permiserat Romulus, at non uxoribus, ut tradit Plutarch. „vit. Rom. Sed nec illis quidem, eodem teste Plutarcho, „sine causa fontica licebat uxoribus mittere nuncium, verum „si constaret, eas aut stuprum passas, aut *venenum parasse,* „*aut liberos clavesve subjecisse.*“ Alii sunt, qui lectioni vulgatæ adhærent, ex. gr. *Calvini Lex. jurid. in voce divorzium.* Sed quis, quæso, hanc vel istam lectionem, quæ subjectionem vel falsationem clavium causis divortii ex mente Romuli legitimis annumerat, probet, quem ex antiquitatibus romanis haud fugit, *mulieri domum intranti mariti,* tanquam dominii in familiam argumentum, *claves fuisse traditas, & divertenti ademtas.* Conf. Ros. *Antiqq. rom. p. 439.* Consentit ipse Heinecc. l. c. par. 48. „Quemadmodum „novæ nuptæ, ingressæ domum mariti, claves in signum „communicati cum ea dominii tradebantur — ita clavibus „ademtis dirimebantur connubia.“ Quod si ita est, equidem sane non video, cur mulieri unquam opus fuerit, ut de clavibus cogitaret subjiaciendis aut falsandis. Aliis quidem interpp. alio modo rem expedire, textumque receptum tueri placet. Teste nimirum Plinio non licebat fœminis Romæ vinum bibere. Refert idem l. 14. c. 13. „Invenimus inter „exempla, Egnatii Mecennii uxorem, quod vinum bibisset „e dolio, intersectam fuste a marito, eumque cædis a Romulo absolutum. Fabius Pictor in annalibus suis scripsit: „Matronam quod loculos, in quibus erant claves vinarie „cellæ, resignavisset; a suis inedia mori coactam. Cato, „ideo propinquos fœminis osculum dare, ut scirent, an „temetum olerent. Hoc tum nomen vino erat, unde & temulentia appellata. Cn. Domitius judex pronunciavit, mulierem videri plus vini bibisse, quam valetudinis causa vi-

„ro insciente, & dote multavit.“ Cf. A. Gell. noſt. Att. L. 10. c. 23. Dion. Halic. l. 2. Tertull. Apol. c. 6. Hinc colligunt eruditi, cauſis divortii, Romuli lege ſancitis, annumerandam eſſe temulentiam, & Plutarœi locum, eo referendum, in ſpecie intelligendum eſſe de ſuppoſitione clavium vinarie cellæ, quæ ſolæ ſemper in poteſtate viri manſerint, nec cum reliquis clavibus mulieri ſint traditæ. Hoc eſt, quod *Schirach* ad h. Plut. locum in defendendo textu recepto ſentit, at minus apte ad rei ipſius veritatem exprimit. „Die Schlüſſel waren bey den Römern ſo ſehr unter der Herrſchaft des Mannes, daß eine Frau nicht einmal ungeſtraft Wein trinken konnte.“ Omnia quidem in hac re lubentiffime concedo, quidquid eſt concedendum. Sed ex altera parte, cui vero ſimile videtur, per κλειδῶν ὑποβολήν Plutarchum ſuo lectori temulentiam mulieris, aut ſuppoſitionem clavium cellæ vinarie indicare voluiſſe & potuiſſe? Quis lectorum huncce ſenſum ex ejus ſermone eruere unquam valebit? Quid ergo in hoc loco Plutarchi agendum? Liceat mihi proferre, quæ ſentire audeam. Equidem vocem κλειδῶν aut prorsus falſam exiſtimo, rejiciendam, & cum Xylandro per vocem παίδων emendandam, ita ordinans locum: *Φαρμακείας, ἢ παίδων ὑποβολῆς*: — aut locutio Plutarchi eſt manca, &, ſi mavis, ut ſenſus plenus, hiftoriæque & antiquitatibus conveniens in ea deprehendatur, inferenda voce οἴωνος ſupplenda, *Φαρμ. ἢ οἴωνος κλειδῶν ὑποβ.* — Roſinus in recensendis divortii cauſis ſequitur Xylandrum: „Si veneficium, circa prolem uſa fuiſſet, aut alienam pro ſua ſubdidiffet, aut adulterium commiſiffet.“ *Kindium*, ita vertentem: Wenn ſie die Kinder mit Gift vergeben, oder von Andern Kinder gebahren, und die Ehe gebrochen hat — omni jure *Schirach* reprehendit.

Pag. 90. lin. 23. *Ἐπι τριάκοντα καὶ διακοσίους*) Xyl. ad hæc: Quid de hoc numero ſtatnam, ambigo, niſi forte diſſenſiſſe ab aliis plerisque auctoribus Plutarchus eſt putandus, in re ita illuſtri atque inſigni. — Dion. Halic. l. 2. ait hoc factum Olympiade 137. M. Pomponio, C. Papirio Coſſ. id eſt V. C. anno DXXIII. — Tertullianus affirmat, ſexcentis prope poſt Romam conditam annis Sp. Catullium cum uxore divortium ſeciſſe. Certe trecentis prope annis ab aliis Plutarchi numerus diſtat. *Cruſer.* annotat, Valer. Maximum habere viginti & quingentis.

Ex *Johannis Rualdi Animadversionibus* ad insigniora *σφάλματα*, sive Lapsiones in Vit. Parall. Plut. paucis ea, quæ ad Romuli Vitam pertinent, excerpenda duxi:

- 1) Reprehendit Plutarchum ratione temporis, quo Romulus fuerit conceptus: pag. 54. Ex testimoniis summorum scriptorum patere dicit, Romulum urbis jecisse fundamenta anno ætatis suæ duodevicesimo, primo VII. Olympiadis; hinc sequi evidentissime, natum non esse ante annum tertium secundæ Olympiadis, nec proinde conceptum ante annum secundæ ejusdem Olympiadis. Item demonstrat, anno, quem Plutarch. allegat, nullam omnino contigisse Eclipsin.
- 2) ad §. 20. pag. 67. animadvertit Rualdus — αἱ λεγόμενες ἐγένοντο πεζῶν ἐξικιοχίλων, ἰππίων δὲ ἐξακοσίων — geminum Plutarchi ἀμάρτημα. Unum est, quod tametsi numerus equitum cuique legionis attributus multoties variaverit, adeo ut nonnunquam ducenarius, interdum quadringenarius, sæpe trecenarius fuisse reperiatur: sexcenos tamen equites in unam legionem esse constitutos vel florentissimis Reip. Rom. temporibus, apud nullum idoneum auctorem Græcum, Latinum, quisquam reperire queat; tantum abest, ut hoc uni soli Plutarcho de primis & nascentis urbis Romæ temporibus referenti accedere debeamus. Alterum est, quod non nisi multis post Romulum seculis factam senum milium peditum legionem constat: Etsi quando id primum placuerit, ita varie narrant auctores, ut convenire pax inter illos non possit. Hæc ad Plutarchi locum adnotasse, sufficiat. De reliquis, quæ Rualdus ad explicandam Romanorum rem militarem prolixius commentatur, lector ut eum ipsum accedat, rogo.
- 3) In fine vitæ Romuli, ad verba: λέγεται δὲ Ῥωμῖλος ἑτάσσειν μὲν ἑτὴ καὶ πενήκοντα γεγονώς, ὄγδοον δὲ βασιλεύων ἑκείνο καὶ ἑξακοσίων, ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι, Rualdo Plutarchus in utroque numero diverse labi videtur. Nam T. Livius, & Dionysius Halic. qui uni omnium veterum diligentissime rem Romanam investigarunt, ætatem Romuli anno longiorem, & regnum anno brevius constituerunt.

Lycurgus.

Pag. 95. lin. 15. πρὸς τὴν αὐξήσιν ὄντι νέφ περῶμενον ἐπίσσειν. coll. not. 5. Constat, alios esse, ex. gr. *Crusertium* & *Amioium*, qui verba hæc ad Lycurgum referant. Hos jam sequitur *Schirach*, conjecturæ Reisk. in voce ὄντι non adsep-

adscientiæ, affirmansque, Lycurgum adhuc tum temporis dici potuisse νέον, quasi virum, nondum ætate profectum. At ne dicam de usu loquendi, cui hæc interpretatio, me iudice, nonnisi ægre respondet; sententia potius Plutarchi per eam mihi prorsus frigida videtur. Alii sunt, qui verba ὄντι νέω de Charilaο dicta volunt. Ita *Lapus & Kind.* Nemo tamen facile erit, qui hujus versionem: bey zunehmenden Jahren des Prinzen, probet, textu recepto non indigitatam. Dacærius prorsus omittit vocem νέω. In hac diversitate, interpretandique haud neganda difficultate vix, quid ipse sentiam, proferre audeo. Si in textu recepto hærendum; verba ὄντι νέω ad Charilaum refero, eaque æstimo quasi valere: während der Minderjährigkeit. Si quid mutandum, fateor, vocem νέω mihi maxime suspectam videri. Quid? si legere placeret: πρὸς τὴν αὐξήσιν νεύοντι, ad incrementum tendenti? aut, γὰ ὄντα νεύοντι, rerum statum mutantium? At quid commendem, in quo ipse non satis acquiesco, mutandi licentiam omni modo colibendam censens.

Numa.

Pag. 145. lin. 4. 5. λεγομένη δ' ἔν, ὡς Νουμῆς γίνετο Πυθαγόρα συνήθη. Hoc, aliisque locis clare innuit Plutarchus, se ambigere quidem super ætate Pythagoræ, inclinare tamen adhuc magis in eorum opinionem, qui Numæ atque Pythagoræ συγγενισμὸν & familiaritatem asseruerunt. Xylander Rualdusque ex pluribus testimoniis, diligenter collatis, Dionysii, Ciceronis, Laërtii, Gellii, Eusebii, Strabonis, Luciani, demonstrant, Pythagoram philosophum permultis annis Numa posteriorem fuisse, Servio, Tarquinio, Bruto æqualem.

— 147. — penult. & ult. ἐξ μὲν ὥρας τῆς νυκτὸς, ἐξ δὲ τῆς ἡμέρας Κυρίως καὶ Ταρίω. Schirach in hujus loci versione sequitur Salmasium: „Dass ein jeder von ihnen, nach der Reihe, die königlichen Ehrenzeichen annehmen, und sechs Stunden des Tages, sechs Stunden des Nachts die oberste Gewalt in allen Sachen der Religion und des Staats haben sollte. Diese Eintheilung der Zeit schien den Patriarchen für beide Parthien eine gute Gleichheit zu haben.“

Idem in nota hæc subjungit: „Ich folge der Lesart des Salmasius, welcher Κυρίως wegstreicht. Die Emendation des Auratus κύριον ὄντα pro κυρίως dünkt mir ganz wider die Schreibart des Plutarchus zu seyn, und ist dazu eine unnöthige

thige Erklärung des Vorhergehenden: Ich wundere mich, daß sie Amiot, Dacier und Meziriac angenommen haben. Lopus setzt zu *Κυρίω* noch hinzu καὶ *Τατίω*, und Bryanus pflichtet dieser Lesart bey, ohne gehörige Beweise anzuführen; denn was er von dem nachfolgenden Worte *ἐκατέρω* sagt, beweist nichts, und *ἐκατέρω* kann nicht wohl auf den Romulus und Tacitus gezogen werden.“ His non obstantibus, quæ Schiracho, pariter nullo ulteriori argumento Bryanum refutatur, placent, hunc sequi malo. Neutiquam in vocibus *ἐκατέρω πρὸς ἰσότητα καλῶς ἔχειν ἐδόκα τοῖς ἀρχαίοις*, eum sensum invenio, quem Schir. illis affingit. Aptius, ut mihi videtur, *ἐκατ. πρ. ἰσότη.* referes ad reges, quorum personam sustinere voluerunt senatores, omnem suspicionem regni auctoritatis, sibi ipsis vindicatæ, evitaturi. Eorum omnino fuit prudentiæ, cavere, ne divisio Romanos inter Sabinosque oriretur. Quid ergo commodius, quam curare, ut imperium sub utriusque gentis regum, Romuli & Tatii, auspiciis exerceretur? De *Kindii* versione lector ipse iudicet: daß von ihnen einer nach dem andern unterdessen, und zwar sechs Stunden des Nachts anstatt des Romulus, und sechs Stunden des Tags anstatt des Tatius, die königlichen Ehrenzeichen haben, die gewöhnlichen Opfer bringen, das Recht sprechen, und überhaupt Herr und König seyn sollte. Diese Eintheilung der Zeit, so lange nemlich ihre Herrschaft währen sollte, schien sowohl in Ansehung der Rathsherrn ihrer Gleichheit wegen, als auch in Ansehung des Volks, wohl ausgedacht zu seyn.

Pag. 164. lin. 8. *Τιμῆς δὲ μεγάλας ἀπέδωκεν αὐταῖς &c.* Bis aut ter Plutarchum sua opinione falsum, animadvertit ad h. l. Rualdus. „Primo quod jus trium liberorum a Numa vult concessum Vestalibus, quod Augustus non nisi ferme DCC post Numæ interitum annis omnium primus cum iis tandem communicavit. Deinde, non a Numa listoris honorem eadem virgines habuerunt, sed ab Octavio Cæsare, M. Antonio, & M. Lepido, triumviris, teste Dione l. 47. A. V. C. 712. — Non denique Plutarcho damus, oportuisse jurare Vestalem sacerdotem, casu se, non consilio, factam obviam reo, qui ad supplicium ducebatur. Nam sacerdotii honore ei vel injuratæ credebatur, & ad jusjurandum ipsam adigere populus Romanus ducebat summum nefas.“

ad §. 18. Plutarchique relationem de anno Romuleo hæc habet Rualdus: „Duo dicit (Plut.) & annum sub Romulo fuisse

fuisse dierum CCCLX & duodenos menses in ipsum annum sub eodem rege fuisse imputatos: ideo deerrat dupliciter. — In annum veterum Romanorum ante ordinationem Pompilianam denos solummodo menses, dies trecenos quaternos fuisse assignatos & docti sciunt, & testibus *παιδοῖς καγαδοῖς* adversus Plutarchum — pervincimus.“

ad §. 20. ad ea, quæ Plut. de Jani templo, ter clauso profert, adnotat Rualdus: „Illud non recte ait Plutarchus, semel duntaxat Janum cluisse Augustum: non item illud recte, post Augustum ad sua vel Trajani tempora, clausam Jani portam a quoquam alio non fuisse. — Totidem alias ut minimum addere oportuit: duas ejusdem Augusti, Vespasiani unam, & Neronis fortassis unam aut plures.“

S o l o n .

Pag. 216. 217. §. 15. *ἑκατὸν γὰρ ἐποίησε δραχμῶν τὴν μινᾶν* — *τὴς κομιζομένης.* „Duo errores, ait Rualdus, alter exscriptoris s. librarii, alter Plutarchi. Plutarchi quidem, *μηδὲν βλάβητιδαγ τὴς κομιζομένης*, affirmantis. Nam etsi primo quidem aspectu, & in speciem creditores non lædi viderentur, quia drachmas eodem numero, qui syngrapha ferrebatur, eademque qualitate sive puritate, nec non & extrinseca eadem bonitate, (ut artis vocabula usurpem) hoc est, eadem indicatura vel æstimatione a debitoribus accipiebant: in hoc tamen fraudem sive damnum pati eos oportuit, quia pondus sive quantitas imminuta, levioresque, quam dederant, drachmæ iis restitutæ. Librarii, (nec enim Plutarcho tam crassum errorem facile adscripserim) minam veterem drachmarum *ἑβδομήκοντα καὶ τριῶν* fuisse scribentis. Auctor enim dixerat, aut certe dicere debuerat, *ἑβδομήκοντα καὶ πέντε*. Quam enim certum est, Atticam minam recentem, i. e. Soloninam, centenum fuisse drachmarum; veterem, & quæ ante Solonem in usu, quinas & septuagenas duntaxat habuisse, tam confessum exploratumque habemus. — Cæterum exscriptorem potius, quam Plutarchum, accusandum dixi, quia comperi, proclivem esse lapsum *τὴς* OE in OF. quibus notis Arithmeticis primum eam ab auctore summam expressam mihi fit credible.

— 222. — *7. τοῖς ἑφείκασ*) Virorum octoginta, quorum nullus quinquagenario minor esset, concilium fuit, qui Athenis in Palladio, Prytaneo, Delphinio & Phreatis de cæde judicabant,

dicabant. Sic dicti, quod ab his provocari non posset. Hæc fere Suidas. — *Xyl.*

Themistocles.

Pag. 299. l. 4. ἀπὸ τῆ βωμῆ) — Mos Græcis fuit, præcipue Atheniensibus, ut jurandi causa ad aram accederent. Quod cum alias, tum ex historia Xenocratis patet, quem jurare prohibuerunt Athenienses, cum testimonium dixisset, & (ut mos Græcorum est) jurandi causa ad aras accederet. — *Xyl.* Guil. Canterus censebat ex Aristidis oratione quadam supplendum esse τῆ Ποσειδῶνος; quod autem Bryano minus necessarium est visum, cum in Plut. Pericle eadem occurrat locutio ἀπὸ τῆ βωμῆ τῆν ψῆφον φέροντες, sine ulla mentione numinis, cujus ara fuerit.

— 305. — 15. ἐν Μελίτῃ) Locus est Athenis, quem Curia tribus Cecropidis, seu Oeneidis (hoc Stephanus habet, illud Suidas) habitabat. — *Xyl.*

Camillus.

Præter ea, quæ Rualdus ad §. 13. de re nummaria, emendandoque loco Plutarchi (pag. 334. not. 3.) profert, duo præsertim observat contra Plutarchum, quod neque sit verisimile, Gallos solius vini amore illectos in Italiam demigrasse, §. 15. p. 336. ὁψὲ δ' οἶνα γευσάμενοι τότε πρῶτον ἐξ Ἰταλίας διακομιθέντος, ἕτως ἄρα θανμάσαι τὸ πόμα: — neque verum, eosdem a Camillo Roma pulsos & cæsos, ut narrat Plutarchus, fin. §. 29. pag. 357. αὐτῆς ῥέπεται πολλῷ φόνῳ — ἐκτείνον. „Credatne aliquis, ait Rualdus, qui non sit iniquo, vel exulcerato animo in Gallos, neque iudicium accusatorum in reos pro aliquo præiudicio valere patiatur, gentem, quæ animosissima, & fortium facinorum appetentissima semper habita est, solius dulcedine vini allectam, primum in Italiæ Alpibus subjectam planitiem venisse, locaque plurima occupavisse: deinde vero victrices ejus legiones ab hoste fracto & consternato cæsas ad ultimam internecionem? Nam constat apud omnes Græcos & Latinos, nullius alterius gentis plures colonias in varias orbis terræ partes solius honoris ac belli gerendi desiderio expeditionem suscepisse: non alterius metu, quod ait in extremo Jugurtha, Crispus Sallustius, Italiam omnem æque contremuisse: Ro-

manos

manos alia omnia virtuti prona credidisse, cum Gallis pro salute, non pro gloria, certare consuevisse; quos arma expedire quotiens Romæ nunciatum sit, repente e vestigio decretum tumultum, indictum iustitium, itum ad saga, nullo adspectu beneficii, honoris, ætatis. — Adduco ego unum testem, sed gravissimum & locupletissimum, quibus esse debeat *εἰς ἀντιμυρίων*, si quidem ab ætate propius abfuit, quam ullus alius, qui de hac re scripsit: neque aliquam pro Gallis adversus Romanos mentiendi causam habuit. — Is est Polybius, qui primo & altero volumine historiarum, clarissimis & indubitatis argumentis docet, Gallos Senones captam & incensam urbem Romanis suapte sponte tandem reddidisse, foedereque inito in suas sedes victores remigravisse, scilicet interveniente casu, qui domum eos revocabat, quod Veneti ipsorum fines cum infesto exercitu ingressi nunciabantur. — Sed vel ipsi contrariæ opinionis assertores, quasi conscientiæ stimulis agitati, mendacium tam manifestum affirmate tradere religioni habuerunt: eaque causa in famam, quæ mater fabularum est, suam illam narrationem retulerunt. Ita Liv. l. V. *traditur fama*; Plinius Hist. nat. l. XII. c. 1. *produunt*; ipse Plutarchus: *λέγονται τὴν αὐτῶν ἀπολεπόντες* &c. & mox: *Ἀρῶν λέγεται γενέσθαι* &c. Hanc Rualdi sententiam *Palmerius* non solum sequitur, sed & ulterioribus argumentis, ex Polybio, Justino, Suetonio, ipsoque Livio desumptis, copiose probat & tuetur.

Pericles.

Pag. 389. lin. 16. *Θουκυδίδης ἦν Μιλησίος*) *Palmerius* ad hæc: „Nullus fuit Thucydides Mileto oriundus, quod sciam. Itaque repono non dubitans *ἦν Μελησίος*. Thucydides ille Melesii filius fuit, qui Pericli in reip. Atheniensium administratione adversabatur, ut videre est apud Aristophanis Scholiasten in *Acharnis*.“

— 390. — 18. *Ξυλάνδα*) *Xylander*: „Sic dicebantur pecuniæ, quæ Panathenæicis & Dionysiæicis feriis populo ex aerario tribuebantur, ut spectare ludos conducto in teatro loco, & sacrificia obire, etiam tenuis fortunæ cives possent. Vide *Suidam*, *Hesychium* & *Libanium* in primam Olynthicam“ —

— — 1. ult. *Ὀΐη*) Ita & legi voluit *Palmerius*: „Tres pagi, addit, sive demi fuerunt in Attica, quibus hoc adverbium convenire potest, *Ὀϊον* scilicet, Deceleicum dictum, Hippothoonidis tribus, *Ὀϊον* Ceramicum, Leontidis, & *Ὀΐη*, sive *Ὀη*, Pandionidis: quinam vero Demus ex his tribus fuerit *Demonidis* istius patria, incertum est. Putarem tamen, eum po-

tius fuisse natum ἐν Οἴῳ, in Oea Pandionidis tribus, de aliis enim magis dicitur ἐξ Οἴῳ, quam Οἴθηεν.

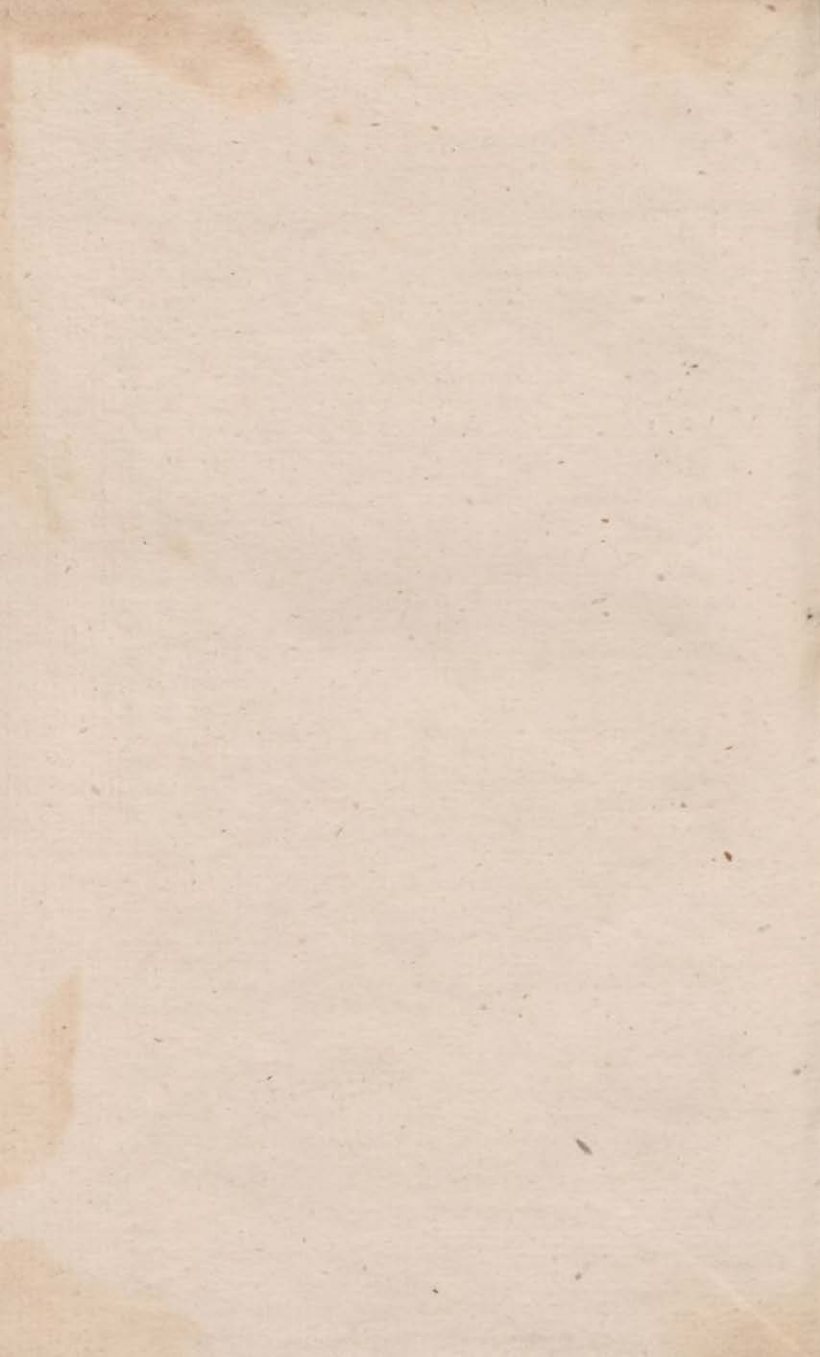
Pag. 399. lin. 27. Γαῶνας ἰφίβονα Γαῖς γυναιξίῳ. Ad hæc Palmer., „Vertunt omnes interpretes, pavones submittere vel subijcere. Sed ita vertendo nullus erit sensus commodus, & est sententia obscurissima. At ego minima mutatione ex his tenebris me expedio, & lego Γαῶνας retracto accentu in ultimam syllabam, ut sit Γαῶνῆ, pavonis spoliū, cutis scilicet cum plumis. Nam ut dicitur λεοντή, leonis spoliū cum júbis & pilis, ἀλώπεκῆ pellis vulpina, αἰγῆ, capræ exuvium, Γραγῆ, παραδίλη, ἀρχιῆ, γυπή, λυκῆ, γαλεῆ; sic, ut credo, Plutarchus usurpavit Γαῶνας, ut significet Γαῶνων δερὰς, quæ scilicet ob colorum elegantiam & plumæ molliem subijciebantur mulieribus loco stragalæ vestis. Nec mirum, si ea vox alibi non occurrit, nam & res ipsa omnino extraordinaria & rara. In re nova, & quæ nunquam forte alibi evenit, usus est Plutarchus voce rara, forte & ab ipso formata, sed analogiæ usitatissimæ.“

— 420. — penult. εἰς τὰς Πρυτάνεις) Senatus Atheniensis ex quingentis personis constabat. Decem enim erant Athenis tribus: ex his quinquaginta electi senatum quingentum virorum constituebant. Ex hoc senatu quinquaginta unius tribus (ut ordo ferebat) viri decimam anni lunaris partem omnia senatus munera obibant: hoc est per dies XXXV. tum alii, atque deinceps alii, decem, ut singulis annis per omnes tribus circumiret ea administratio, quum quidem quatuor reliqui dies (nam annus lunaris CCCLIV. diebus constabat) in quatuor tribus singuli distribuerentur. Et ii quinquaginta, quibus tum forte tempus illud administrationis obtigisset, Πρυτάνεις vocabantur. Hæc fere ex Suida. Xyl.

Fabius Maximus.

Pag. 439. lin. 3. sqq. θείας δὲ μουσικῆς καὶ θυμολικῆς — καὶ δὴ οὐλοῖ.) In hoc loco explicando emendandoque eruditi multum laborarunt. Palmerii animadversio eo redit: plerosque viros magnos recte suspectum de mendo hunc Plutarchi locum habuisse, Budæum, Othomanum, Jos. Scaligerum; — Omne vitium uni Plutarcho totum esse adscribendum, qui Livii locum, l. XXII. male reddiderit, sestertiosque pro assibus in scite posuerit. Budaëus ita suspicabatur legendum: CCCXXXIII. millibus, CCCXXXIII assibus triente. Jos. Scaliger librarium incusavit, quod τὸ χιλιάδων hic desideretur. Xyl. non concedit, Plutarchum ex Livio sua descripsisse.

92.399